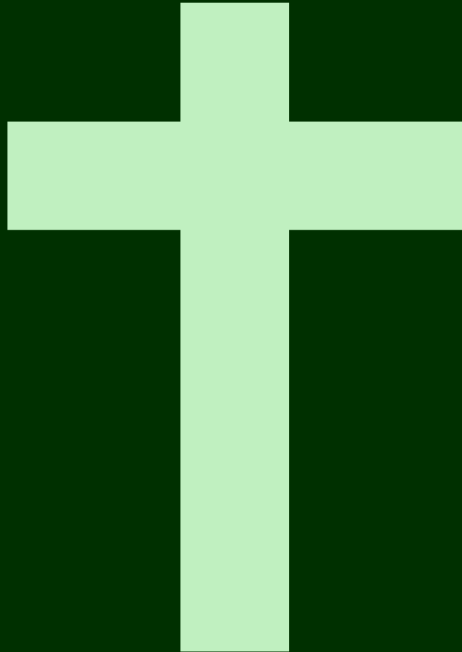

Bulu ntam pəpwe;
Nkonya

New Testament in Nkonya (GH:nko:Nkonya)

Bulu ntam pɔpwɛ; Nkonya
New Testament in Nkonya (GH:nko:Nkonya)

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Nkonya

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Nkonya

nko

Ghana

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Nkonya

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022
01b09958-fa53-51d1-aae0-88c7e9302503

Contents

Mateo	1
Marko	41
Luka	67
Yohane	109
Gyumagyihe	139
Romafō	176
1 Korintofō	193
2 Korintofō	208
Galatiafō	218
Efesofō	224
Filipifō	230
Kolosefō	234
1 Tesalonikafō	238
2 Tesalonikafō	241
1 Timoteo	243
2 Timoteo	248
Tito	251
Filemon	253
Hebrifō	254
Yakobo	267
1 Petro	271
2 Petro	276
1 Yohane	279
2 Yohane	283
3 Yohane	284
Yuda	285
Atō Lesúnahé	287

Asun Wankláán Aní Mateo Lówanlín

Yesu Anáin Ilintò (Luka 3:23-38)

¹ Yesu Kristo, Owíe Dawid mu na, Abraham mu na ámu ilintò ní.

² Abraham lókwí Isak. Isak lókwí Yakob. Yakob lókwí Yuda mu na apio yinhé*.

³ Yuda lókwí Peres mu na Sera. Amó yín gyí Tamar. Peres lókwí Hesron. Hesron lókwí Ram. ⁴ Ram lókwí Aminadab. Aminadab lókwí Nahson. Nahson lókwí Salmon.

⁵ Salmon lókwí Boas. Boas mu yín gyí Rahab. Boas lókwí Obed. Obed mu yín gyí Rut. Obed lókwí Yisai. ⁶ Yisai lókwí Owíe Dawid.

Owíe Dawid lókwí Salomo. Salomo mu yín gyí ɔtsi ɔkɔá tɛki ogyi Uria mu ka. ⁷ Salomo lókwí Rehabeam. Rehabeam lókwí Abia. Abia lókwí Asa. ⁸ Asa lókwí Yehosafat. Yehosafat lókwí Yoram. Yoram lókwí Usia. ⁹ Usia lókwí Yotam. Yotam lókwí Ahas. Ahas lókwí Hiskia. ¹⁰ Hiskia lókwí Manase. Manase lókwí Amon. Amon lókwí Yosia. ¹¹ Yosia lókwí Yekonia mu na apio yinhé. Mu brésó bekitá Israelfɔ, híe amó beɛ buyétsiá Babilon ɔmátó ní.

¹² Amó Babilon yɔtɔ á, Yekonia lókwí Sealtiel. Sealtiel lókwí Serubabel. ¹³ Serubabel lókwí Abihud. Abihud lókwí Eliakim. Eliakim lókwí Asor. ¹⁴ Asor lókwí Sadok. Sadok lókwí Akim. Akim lókwí Elihud. ¹⁵ Elihud lókwí Eleasar. Eleasar lókwí Matan. Matan lókwí Yakob. ¹⁶ Yakob lókwí Yosef, Yosef létsiá Maria. Maria lókwí Yesu. Yesu gyí Kristo, (ɔhá ámuú Bulu ladá mu ofúli amu) ní.

¹⁷ Mú su tsú Abrahamsu bɔtu Owíe Dawidsu bɔgyi anáin ilintò dúana. Tsú Dawidsu bɔtu bréá bɔyɔ Babilon ɔmátó é bɔgyi anáin ilintò dúana. Asa tsú amó Babilon yɔtɔ bɔtu Kristo, (ɔhá ámuú Bulu ladá mu ofúli amu) kwíísó é bɔgyi anáin ilintò dúana.

Yesu Kristo Kwí (Luka 2:1-7)

¹⁸ Ɔkpa ánfisú Yesu Kristo kwí lɔtsɔn ní. Bɔpu Maria há Yosef beɛ ɔtsiá. Táme asa bétsiá, abufia ɔtsi múa oyin á, bowun aní Maria dé ɔmé Ɔɣe Wankíhé túmitɔ. ¹⁹ Mu kulu Yosef a, mu asún da ɔkpa, táme omekle aní ɔbɔwa mu pélitɔ. Mú su ɔlɔbwe agywun aní obékiná mu ɣáintɔ. ²⁰ Táme bréá ɔde mú agywun bwe á, ki, Bulu-ɔbɔpu ɔku léle iwɔ ɔwan súná mu okudetɔ, bláa mu ɔbéɛ, “Yosef, Dawid mu na, mánya péli aní fékpa fú ká Maria ba fú wá, tsúfé ɔmé ámuú ɔde ámu itsú Ɔɣe Wankíhé túmitɔ. ²¹ Ɔbɔkwí obiyímbi, bédinká mu dá Yesu. (Mú así gyí, ‘Ɔlepó.’) Tsúfé mu ɔbéle mu ahá tsú amó lakpantɔ ní.”

²² Iní léha Bulu asún ámuú ɔleblí tsɔn mu ɔnɔsú ɔtɔipúsu ámu ɔleba mútɔ. ²³ Ɔbéɛ, “Kí, obitebí aní ɔmɔkɔyɔ oyin wá kí obénya ɔmé. Ɔbɔkwí obiyímbi, bédinká mu dá Imanuel.” (Mú así gyí, “Bulu bu aní wá.”)

²⁴ Bréá Yosef létsinkí á, olegyi asún ámuú Bulu-ɔbɔpu amu lébláa mu amusu. Oletsíá Maria, kpáin mu. ²⁵ Táme ɔmɔpu ibi da Maria, kpéfɔn bréá ɔlɔkwí mu bi yínhé gyankpapu, ɔledinká mu dá Yesu.

2

Anyansapu Akv Bá

¹ Bréá Owíe Herode dé iwíe gyí Yudea ɔmátó bɔkwí Yesu wúlu kuá butetí mú Betlehem, ibu Yudea ɔmátó inu. Mú ɔma a, anyansapu akvá butowun ató ntsrakpabitɔ botsu owí ɔdalíkpa ɔmá kvɔtɔ ba Yerusalem wúlutɔ. ² Befité beɛ, “Nkónú bakwí Yudafɔ owíe amú? Anilówun mu osúna aní igyi ɔtsrakpabi owí ɔdalíkpa inu. Mú su abá bosúm mu.”

* **1:2** Apio yinhé ánfí gyí Israel abusuan dúanyɔ ámu anáin ní.

³ Owíe Herode lónu asón ánfí á, opúni letsíí mva Yerusalemfó fée. ⁴ Mú sù ɔleti Yudafó Bulu igyí ahapó dehen pó Mose mbala asunápó fée fia, fíté amú ɔtínéá bókwií Kristo, (ɔhá amú Bulu ladá mu ofúli amu).

⁵ Bebláa mu beε “Betlehem wúluá ibu Yudea ɔmátó. Alí Bulu ɔnósú ɔtáipú ɔku lówanlín tswi ni. ⁶ Ɔbéε,

‘Fó Betlehem, Yudea wúlu,
fomegyí wúlu túkúríbí ɔkpagyíɔkpasu Yudea awúlu yilé ámota.
Tsúfée ɔmású ogyíipú ɔku ɔbédali tsu fótóá,
ɔbékpa Bulu ahá Israelfó.’ ”

⁷ Mú sù Owíe Herode léti anyansapu amu nkule, fíté amú bréá bowun osúna ɔtsrakpabi amu, bebláa mu. ⁸ Mú ɔlɔwa amú Betlehem ɔbéε, buyódunká kebi ámu wankláán. Ní bowun mu a, buyínki bebláa mu, méní mu é móyósum mu.

⁹ Olenya bláa amú tá alí benatí. Ɔtsrakpabi amú bowun owí ɔdalíkpa amu, lékpa amú alí yélí ɔtínéá kebi ámu bu. ¹⁰ Bréá bowun ɔtsrakpabi amu a, ansí lehie gyi amú. ¹¹ Bowie wóyító inu á, bowun kebi ámu mva mu yin Maria, beda akpawunu súm kebi ámu. Besankí amú akentebi, bekie mu sika pepe, ɔhíén pó ohuam.

¹² Mú ɔma a, Bulu lówa mbala há amú okudetɔ ɔbéε, bumáyinkí yótsun Herode wá. Mú sù ɔtsun ɔkpa bámbású yó amú wúluto.

Yesu Mva Mu Akwíipú Egipte Ɔmátó Yɔ

¹³ Bréá anyansapu amu benatí á, Bulu-ɔɔpu léle iwí ɔwan súná Yosef okudetɔ, bláa mu ɔbéε, “Kusu, afukpa kebi ámu mva mu yin srí ya Egipte ɔmátó. Mlitsia inu yófon bréá nébláa fu mbée mliyínki ba, tsúfée Owíe Herode obódunká kebi ámu, mó mu.”

¹⁴ Mú sù Yosef lókusú onyé-onyé ámu, kpá Maria mva kebi ámu srí ya Egipte ɔmátó. ¹⁵ Betsiá inu yófon bréá Herode lówu. Iní léha Bulu asón ání ɔleblí tsun mu ɔnósú ɔtáipú ɔkusú leba mótó. Ɔbéε, “Netí mí bí ámu tsú Egipte ɔmátó.”

Betlehemfó Abi Mɔ

¹⁶ Bréá Owíe Herode lówwun ání anyansapu amu bamlé mu a, ɔbló lehie kítá mú. Ɔlɔwa mu isá akɔpú ɔbéε, buyó Betlehem wúluto pó mú nkudasi, abuyɔmɔ abi yinhé ání bahɔ tsú nfinyɔ ba ayasi fée. Tsúfée anyansapu amu bebláa mu beε, begyankpá wun ɔtsrakpabi amu nfinyɔ ní.

¹⁷ Iní léha Bulu asón ání ɔleblí tsun mu ɔnósú ɔtáipú Yeremiasu leba mótó. ¹⁸ Ɔbéε, “Bonu isú móa olú kúá imeká tin Rama wúluto.

Rahel dé mu abí sú. Omotsulá ání bukpáta mu,
tsúfée butráa buma inu.”

Yesu Mva Mu Akwíipú Yínki Tsú Egipte

¹⁹ Owíe Herode lowu ɔma a, Bulu-ɔɔpu léle iwí ɔwan súná Yosef okudetɔ Egipte inu, bláa mu ɔbéε, ²⁰ “Kusu, afukpa kebi ámu mva mu yin, amliyínki yɔ Israel ɔmátó. Tsúfée ahá amú bodunká ání bómɔ kebi ámu, bawú.” ²¹ Mú sù Yosef lókusú kpá kebi ámu mva mu yin, beyínki yó Israel ɔmátó.

²² Táme bréá bowie inu á, olonu ání Arkelao latsiá mu si Herode obiású, ɔde Yudea ɔmású gyí. Mú sù olenya ifú ání ɔbɔpu kebi ámu ya inu. Bulu lélawá mbala há mu okudetɔ ɔbéε, ɔpú mu ya Galilea ɔmátó. ²³ Mú sù buyó yétsiá Nasaret wúluto. Iní léha Bulu asón amú ɔleblí tsun mu ɔnósú ɔtáipú ɔbéε, “Béti mu Nasaretyin” amu leba mótó ní.

3

*Asú Ɔbɔpú Yohane Bulu Asón Ɔkanda
(Marko 1:1-8; Luka 3:1-18; Yohane 1:19-28)*

¹ Bré kutò á, Asú Ọ̀bọ̀pú Yohane léba ọ̀de Bulu asón ọ̀kan da Yudea dimbísú. ² Ọ̀bée, “Mlídámli klòntò, amlísí lakpan bwe, tsúfè Bulu iwíegyi lawíé wóyí tá.” ³ Yohane iwí asón Bulu ọ̀nósú ọ̀tọ̀pú Yesaia lówanlín ọ̀bée,

“Ọ̀kú dèkplòn dimbísú ọ̀bée,

‘Mlílà aní Wíe ọ̀kpa.

Mlútswii ikpa ha mu’ ” amu ní.

⁴ Yohane lówa kpósó-imi atadié, ọ̀lọ̀pọ̀ ọ̀wulú-kpákpá ọ̀fè klí mósó. Atsantsanku pọ̀ ọ̀kwén otegyi. ⁵ Ahá botsu Yerusalem wúlutò, Yudea ọ̀mátó pọ̀ Yordan bọ̀nkpa ọ̀nó awúlu féesú ba bonu mu asón blíhé. ⁶ Bèlé amó lakpan blí, ọ̀lọ̀bọ̀ amó asú Yordan ntsutso.

⁷ Táme bréá Farisifò pọ̀ Sadukifò tsòtsòtsò bẹba bẹe, ọ̀bọ̀ amó asú á, ọ̀lẹfíté amó ọ̀bée, “Abé abí-aná, ntọ̀ gyá mli, mlísrí Bulu ísobití á múbú íbá ámu? ⁸ Mómó mlíswie abíá íbósuná ání lélé mlíladámli klòntò. ⁹ Mlímákú mlíaa, mli náin gyí Abraham. Mó sọ̀ Bulu méebítí mli ísọ̀. Nde mli bláa mbée, Bulu ọ̀bétalí há abwi ánfí íbédámli Abraham abí-aná. ¹⁰ Séí á, Bulu lapó̀ efé yi nyí-atsitsitò. Oyígíyóyí ání imoswie abi wankláán á, bókun mó dá, wá mó fée ogyá. ¹¹ Mí mó á, ntsu ndepúbó mli asú pósúná ání mlíladámli klòntò. Táme ọ̀kúá ọ̀dun mi bu ọ̀ma ọ̀bá. Mmọ̀fọ̀n ání nósúrá mu ntọ̀kọ̀ta kóráá. Mu ọ̀bọ̀pọ̀ Ọ̀jẹ̀ Wankíhé pọ̀ ogyá bó mli asú ní. ¹² Ọ̀de mu ilín, ọ̀bọ̀pọ̀fúní ntéte lé ayó ámu. Ọ̀békpa ayó ámu wá mu odudutò. Táme ọ̀béfí ofuníkpa inu wankláán, kpá ntéte amu wá ogyá ání itamaduntò.”

Yesu Asúbọ̀

(Marko 1:9-11; Luka 3:21-22)

¹³ Yesu lótsu Galilea ọ̀mátó ba Yordan ntsu ọ̀nó Yohane wá ọ̀bée, ọ̀bó mu asú. ¹⁴ Teki Yohane mótsulá ání ọ̀bọ̀bọ̀ mu asú. Inu sọ̀ ọ̀lebláa Yesu ọ̀bée, “Mí ilehián ání fóbọ̀ asú. Nkálí ígyi sọ̀ faba fée mí ọ̀bọ̀ fọ̀ asú?”

¹⁵ Yesu lébláa mu ọ̀bée, “Séí á, ha atsu mó alí asa, tsúfè ilehián ání abóbwe tógyítá ıda ọ̀kpa Bulu ansító.”

Mó sọ̀ Yohane lótsulá. ¹⁶ Bréá ọ̀lọ̀bọ̀ Yesu asú tá, Yesu lédalí ntsu ámu ọ̀tò alí nwołótáa lefinkí, olowun Bulu Ọ̀jẹ̀ dèkplí fè abródoma, ilobogyonká mu sọ̀. ¹⁷ Inu ọ̀me ku lotsu ọ̀sósú ọ̀bée, “Ọ̀nì gyí mí Bía ntọ̀dwé mu, mi ansí tehié gyi mu iwí ní.”

4

Yesu Isóki

(Marko 1:12-13; Luka 4:1-13)

¹ Inu sọ̀ Ọ̀jẹ̀ Wankíhé amu lékpa Yesu ya dimbísú, méní Ọ̀bọ̀nsám ọ̀bọ̀sọ̀ mu kí. ² Oletsiá inu klí ọ̀nó nke aduana (40), onyé aduana (40). Mó sọ̀ akón lehié kítá mu. ³ Inu Ọ̀bọ̀nsám ló sọ̀ mu kí, bláa mu ọ̀bée, “Ní Bulu mu Bi fógýi á, mómó ha abwi ánfí idámli bwe bodobodo.”

⁴ Yesu léle mó ọ̀nó ọ̀bée, “Bọ̀wanlín wá Bulu asón ámu ọ̀tò bẹe, ‘Megyí atogyihé wọ̀le nyankpọ̀sa obégyi tsiá nkpa, táme ọ̀pọ̀ Bulu asón blíhé é tsiá nkpa.’ ”

⁵ Ọ̀bọ̀nsám lékpa mu ya Yerusalem, wúlu wankíhé ámu ọ̀tò, ọ̀lọ̀pọ̀ mu yélí Bulu ọ̀tswékpa obu ámu ọ̀tántra. ⁶ Inu ọ̀lebláa Yesu ọ̀bée, “Ní Bulu mu Bi fógýi lélé á, tu kpayi. Tsúfè bọ̀wanlín wá Bulu asón ámu ọ̀tò bẹe,

‘Bulu ọ̀béha mu abọ̀pọ̀ békpatá fú íbitò,
méní fú yabi méeda íbwi kọ̀kọ̀sọ̀.’ ”

⁷ Yesu léle mó ọ̀nó ọ̀bée, “Betrá wanlín bẹe, ‘Mákapó fú Wíe Bulu kí.’ ”

⁸ Mó ọ̀ma a, Ọ̀bọ̀nsám ló pọ̀ mu ya íbú fóbáhé kọ̀sọ̀, olosuná mu ọ̀yító iwíe ogyíkpa fée, pọ̀ mó numnyam. ⁹ Mú ọ̀lebláa mu ọ̀bée, “Ní féda akpawunu súm mí á, nọ̀pọ̀ ínì fée há fú.”

¹⁰ Yesu lébláa mu ọ̀bée, “Ọ̀bọ̀nsám, natí tẹi mísó! Tsúfè bọ̀wanlín wá Bulu asón ámu ọ̀tò bẹe, ‘Da akpawunu ha fú Wíe Bulu. Mu nkọ̀le fú súm.’ ”

¹¹ Inu Ọ̀bọ̀nsám lénatí mu wá, Bulu-abọ̀pọ̀ bẹba bẹki mu sọ̀.

Yesu Gyumagyihe Asítsuá Galilea Ọ̀mátó

(Marko 1:14-15; Luka 4:14-15)

¹² Mú ɔma a, Yesu lónu ání bakítá Yohane tswi obu, oleyinkí ba Galilea ɔsulósu. ¹³ Olotu tsú Nasaret wúluto yó Kapernaum, wuluá ibu mantáa Galilea ɔpu ɔnó, Sebulon múa Naftali ɔsulósu. ¹⁴ Mu inu yó léha asón amú Bulu ɔnósú ɔɔ́pó Yesaia lébli ámu ɔ́ɔba mótó. Ɔ́bée,

¹⁵ “Sebulon pú Naftali
ɔsulósuá ida Yordan bunƙpa ɔnó, mantáa Galilea ɔpu.
Galilea ɔmátó ɔmá bámbásófo bɔtsie.

¹⁶ Ahá ání bɔtsie oklúntó ání
bawun wanki ƙpɔnƙpɔnƙpɔnti ƙu.

Bɔtsie ɔsulósuá lowu dé iwíe gyí mósú.
Wanki ƙu lawánkí wólí amósú.”

¹⁷ Tsú inu Yesu léfi asi ɔ́ɔɔ Bulu asón ɔkan da, bli ɔ́bée, “Mlɔdamli ƙlɔntó, Bulu iwíegyí lawíe wóyí tá.”

Akasípó Abaná Le

(Marƙo 1:16-20; Luka 5:1-11)

¹⁸ Eke ɔkúá Yesu ná Galilea ɔpu ɔnó á, olowun apíó abanyó aku. Simon ání bɔtɛtí mu Petro múa mu gyama Andrea, buɔɔ asawu tswíi, tsúfé aye alepó bugyi. ¹⁹ Mú ɔ́ɔɔbláa amú ɔ́bée, “Mlɔba bobuo mi. Nóbwe mi anyánƙpósa alepó.” ²⁰ Inu inu besi amú asawu aná tswi, ƙplá buo mu.

²¹ Ɔ́ɔɔnátí yó nƙpá ƙpalobí, olowun apíó abanyó aku é, Yakobo múa mu gyama Yohane. Amúá amú sí Sebedeo bubu ɔklɔntó, buɔɔ amú asawu bíin, Yesu létí amú. ²² Inu inu amú é benátí sí amú sí múa ɔklɔn amu bobuo mu.

Yesu Atósundá, Mu Asón Ɔkanda Pó Ɔlɔtsa *(Luka 6:17-19)*

²³ Yesu léki Galilea ɔmátó féé, súná ató Yudafo ofiakpa. Ɔ́ɔɔɔda Bulu iwíegyí ámu iwí asun wankláán ɔkan. Ɔ́ɔɔtsa ɔ́ɔ́ɔtó múa awútó ɔ́ɔ kugyíku. ²⁴ Inu su mu iwí asón lékleí yó Siria ɔmátó féé. Bɔpu alɔpu tsúa ntíné-ntíné ba mu. Ɔ́ɔɔtsa ɔ́ɔ kugyíku, ahá ání buɔɔ iwíɔsin wúun, amúá ɔ́ɔɔ laláhe dé amú háan, amúá ɔ́ɔ díɔɔhe bu amósú pú abubúpu aná féé. ²⁵ Mú su ɔ́ɔɔm ƙpɔnƙpɔnƙpɔnti bobuo mu. Ahá ání bɔtsú Galilea ɔmátó pú Dekapoli* awúlu amusu, Yerusalem wúluto, Yudea ɔmátó pú Yordan ntsu ɔ́ɔɔɔɔ ɔ́ɔɔɔɔ féé.

5

Ibɔsu Atosundáhe

¹ Bréá Yesu lówun ɔ́ɔɔm amu a, ɔ́ɔɔɔɔ yó ibu ƙusu yétsiá asi, mu akasípó amu beba mu wá.

² Inu olosuná amú ató ɔ́bée,

Oyúla Asón *(Luka 6:20-23)*

³ “Bulu layúla ahá ání amú ansí meɔ́n tɔ́tɔ́su ɔ́ɔn mu Bulu,
tsúfé amóbú mu iwíegyí ámu ni.

⁴ Bulu layúla awíreho agyípó,
tsúfé obólwií amú ƙlɔn.

⁵ Bulu layúla iwíasi abápu,
tsúfé amú obégyi ɔsulósu amu ni.

⁶ Bulu layúla ahá ání mu apéɔ́ɔwe akón múa ɔ́ɔmewólí ɔ́ɔ amú,
tsúfé ɔ́ɔ́ɔha amú bómwɔɔ.

⁷ Bulu layúla nwe awúnpu,
tsúfé obówun amú nwe.

⁸ Bulu layúla ahá ání amú ƙlɔntó lówankí,
tsúfé amú obówun mu ni.

⁹ Bulu layúla ahá nsiné alapó,

* 4:25 Dekapoli asi gyí awúlu dú.

tsúfẹ́ ọ̀bẹ̀tí amó ọ̀bẹ́e mu abí.
 10 Bulu layúlá ahá ání bọ̀dín amósú mu apé̀bwe su,
 tsúfẹ́ amóbú mu iwíegýí amu ni.

11 “Bulu layúlá mli, ní bọ̀de mli sia, bọ̀dín mli su, bọ̀de afunu wa dínká mli su. 12 Ansí igyí mli, iwí isanki mli, tsúfẹ́ mli ikáká tsọ́ ọ̀súsú. Alí bọ̀bwe Bulu ọ̀nósú atọ́pú agyankpapu amu ni.

Nfólí Múa Wankí

(Marko 9:50; Luka 14:34-35)

13 “Mligyí ọ̀yító nfólí ni. Ní nfólí itá ọ̀dwe á, ntọ́ bẹ̀lapówá mú ọ̀dwe? Itráa ma ale há tọ́tọ́tọ́ bwe. Tseí butetséí mú tsítsá, ahá butetsátsa mósú tson.

14 “Mligyí ọ̀yító wankí é ní. Wúluá idin busu tamanjain. 15 Butamanywé ọ̀kandíe, pú ọ̀lọ́ bun mósú. Ọ̀fúákpa butọ́púbían, méní ibówankí há ahá ání butsie wóyí ámutọ́ fée. 16 Mú su mliha mli bwehé iwanki alí, méní ahá bówun mli bwehé wankláán ámu, fówun bẹ̀kanfó mli Sí ámuó ọ̀bu ọ̀súsú ámu.

Mose Mbla Iwí Atosunáhé

17 “Mlimákí mliaa, neba Mose Mbla ntée Bulu ọ̀nósú atọ́pú amu atosunáhétọ́ ọ̀kákpa. Mmẹ̀ba mótó ọ̀kákpa, mboun neba bọ̀bwe mú ifun. 18 Ọ̀nọ̀kwali nde mli bláa, ọ̀sú múa así bómọ́ ọ̀nó, táme itoduáhé ntée asónbi kule kóráá iméedali Mbla ámutọ́, yófun bréá mótó asón fée laba mótó. 19 Ọ̀hagyíọ́ha ání omobu mbla ámutọ́ túkúrífíbi ku, olosuná mu aba é ọ̀bẹ́e bumábu mú á, bẹ̀tí mu kebi túkúrífíbi ọ̀súsú iwíe ogyíkpa inu. Táme ọ́há ání olegyi mbla ámu féesú, súná mu aba ání bogyíi mósú á, bẹ̀tí mu ọ́ha yilé ọ̀súsú iwíe ogyíkpa inu. 20 Mú su nde mli bláa mbée, ní mlimóbwe Bulu apé́ don Mose mbla asunápú pú Farisifọ́ ámu a, mlimóowie Bulu iwíegýí amutọ́ ekekẹ́e.

Ọ̀blọ́ Iwí Atosunáhé *(Luka 12:57-59)*

21 “Mlilanú ání bebláa mli anáin atitífọ́ ámu bee, ‘Mámọ́ ọ́ha. Ọ̀hagyíọ́ha ání ọ̀mọ́ ọ́ha a, Bulu obégyi mu asón, há mu ipón.’ 22 Táme mí mú nde mli bláa mbée, ọ̀hagyíọ́ha ání olenya ọ̀blọ́ wa mu ba á, Bulu obégyi mu asón. Ọ́há ání olesia mu ba ọ̀bẹ́e, ‘Ọ́hakpan!’ á, obégyi ipón Yudafo asón agyípú ansító. Ọ̀hagyíọ́ha ání ọ̀lebláa mu ba é ọ̀bẹ́e, ‘Raka!’* a, obégyi ipón yó isobití ogyá ání itamaduntọ́. 23 Iní su ní fotsu atọ́ hahé fọ́yọ́ afọ́die ọ̀bọ̀kpá, fekáin ání fapú asun laláhe ku gyi fọ́ bá á, 24 si fọ́ atọ́ amó yai afọ́die-asubwisu inu. Yọ́ fọ́a munyọ́ amlila mli nsíné, asa afuba bọ̀bọ́ afọ́die ámu ha Bulu.

25 “Ní ọ̀ku ọ̀sáma fu á, wa ọ̀sa ha abuyobwií ipa ha mu asa asón ámu ogyíké ifun, méní fú onyabá ámu ọ̀mẹ́cha asón agyípú bumóọ́pu fú ha obu adípósú ọ̀kípọ́, ọ́wa fú obu. 26 Mbláa fu ọ̀nọ̀kwali, nkẹ̀tí faká ikọ́ ámu fée tá asa fédalí inu.

Otsiába Ọ́madali Iwí Atosunáhé

27 “Mlilanú ání bebláa mli bee, ‘Mákke ọ̀ku tsiába.’ 28 Táme mí mú nde mli bláa mbée, oyingyíoyin ání olowun ọ̀tsi, ọ̀lọ̀bwe mu klé iwí agywun á, alatọ́ mbua dodo mu klontọ́. 29 Mú su ní fú gyọ́pi nsíbi tẹ́há fú́tọ̀bwé lakpan á, loti mú le, tswí tsalífwi. Ibu aléá fú iwí ọ̀tneko má inu, don ání bótswi fú nyankpọ́sa-oyí ámu fée wá isobití ogyá ání itamaduntọ́. 30 Mú su ní fú gyọ́pi ibi tẹ́há fú́tọ̀bwé lakpan á, ka mú tswí tsalífwi. Ibu aléá fuma ibi kule, don ání bótswi fú nyankpọ́sa-oyí ámu fée wá isobití ogyá ání itamaduntọ́.

Ọ̀kákíná Iwí Atosunáhé

(Mateo 19:9; Marko 10:11-12; Luka 16:18)

31 “Betrá bláa mli bee, ‘Ọ̀hagyíọ́ha ání obékiná ọ̀ká á, ọ́wánlun ọ̀kákíná ọ̀wolọ́ ha mu asa.’ 32 Táme mí mú nde mli bláa mbée, ní oyin okíná mu ka ání ọ̀mọ̀kúdáli mu ọ́ma a, muláhá su ọ̀tsi ámu ọ̀bédali mu ọ́ma. Oyingyíoyin ání otsiá ọ̀tsi ánfí mu kulu lakíná mu anfi é latọ́ mbua.

* 5:22 Raka así gyí “Ọ̀bwi!”

Ntamka Iwi Atosundhé

³³ “Mlilétra nu ání bebláa mli anáin atitífo ámu beε, ‘Máka ntam kpaali. Mboún bwe dinka ntam amúú feka há Bulu ámuυ.’ ³⁴ Táme mí mú nde mli bláa mbée, máka tótótó kúráá. Mápυ ósósú ká ntam, tsúfé Bulu owíe obiá igyi. ³⁵ Mápυ ósolúú ká ntam. Bulu ayabi oyíkpa igyi. Mápυ Yerusalem wúlu ká ntam. Awíetó Owíe wúlu kponkpon̄ti ní. ³⁶ Mlumápu mli nwun ká ntam, tsúfé mliméetalí bwé imi kole futútú ntée bíbi. ³⁷ Mboún fú ‘Iin!’ úbwée ‘Iin!’ Fú ‘O-o!’ é úbwe ‘O-o!’ Kugyíkúá fétra blí tsía mótó itsú Obunsám wá.

Lalahε Ikwaka Iwi Atosundhé
(Luka 6:29-30)

³⁸ “Mlilanú ání beblí beε, ‘Oha obwíe mu ba nsíbi a, bubwíe mu é mu kle ka ikó. Oha otsíi mu ba iyín é á, búsíi mu kle ka ikó.’ ³⁹ Táme mí mú nde mli bláa mbée, mlimáklá oha lalahε. Mboún ní oha ódá fú isutó á, damli nyóosi é ha mu ódáa. ⁴⁰ Ní oha dékléá óbésamáa fú, hó fú atadie á, pu fú tati é ha mu. ⁴¹ Ohá ání ódon fú óhié fú óbée, fusúra mu ató máli kole ha mu a, sura mú máli anyó. ⁴² Oha ókólí fú ató á, ha mu. Ní óku é óbée fupáan mu tóku á, mákiná.

Alupódwe Iwi Atosundhé
(Luka 6:27-28, 32-36)

⁴³ “Mlilonúá beblí beε, ‘Dwe fú bá, afulu fú olupú.’ ⁴⁴⁻⁴⁵ Táme mí mú nde mli bláa mbée, mlidwe mli alupú. Mlibó mpái ha ahá ání budin mlisú, méní mlóbwe mli Sí amúú óbu ósósú ámu abí. Tsúfé motéhá owí telin, ótehá nyankpu é itotswie wolí aha wankláán pú aha lalahε féésú. ⁴⁶ Ní fú adwepú nkole futódwé á, ipán mómυ fénya? Lampóo ahópu kúráá butóbwé ali. ⁴⁷ Ní fú anyawíe nkole futówá ónó á, ntó fakoku bwe dubi? Ali kén ómátófo butóbwé ní. ⁴⁸ Iní su mlifun fé alíá mli Sí amúú óbu ósósú ámu lófun.

6*Yilébwε Iwi Atosundhé*

¹ “Mlíki wankláán ání mlimóobwe mli yilé ahá ansító. Ní mlóbwé mú ali á, mliméenya ikóká mli Síá óbu ósósú wá.

² “Mú su ní fóbwé yilé há ohiáni á, máda mú ókan fé alíá apinabwebí abwepú butóbwé Yudafó ofiakpa pú dinsu, méní ahá békánfú amú. Ónókwali nde mli bláa mbée, Bulu laká amú ikó dodo. ³ Táme ní fóbwé yilé há ohiáni á, máha fú bina óbi tóá gyópi labwé. Bwe mú njáinto, ⁴ méní fú Sí oklúntó ató owúnpu amu óbéka fú ikó.

Mpáibó Iwi Atosundhé
(Luka 11:2-4)

⁵ “Ní mlóbó mpái á, mlimábwe fé apinabwebí abwepú. Amú tekle Yudafó ofiakpa pú dinsu líi bó mpái, méní ahá bówun amú. Ónókwali nde mli bláa mbée, Bulu laká amú ikó dodo. ⁶ Táme ní fóbó mpái á, bítíwíé fú obutótó, afufin obu wa iwí, bó mpái ha fú Sí njáinto. Fú Sí njáinto ató owúnpu amu óbéka fú ikó.

⁷ “Ní mlidé mpái bó á, mlimátsiá plá mótó há mú iwa swí fé ómátófo. Butosúsu beε, ní bóbó mú iwá swí asa Bulu obónu mú há amú. ⁸ Mlimábwe fé amú, tsúfé mli Sí Bulu yín tóá ide mli hián asa mlidé mu kulí. ⁹ Mú su mlibó mpái mliaa, ‘Aní Síá fúbu ósósú.

Ahá bubúu fú dá.

¹⁰ Ba begyi iwíe.

Ahá bubwée fú apé ósulúsu, fé alíá butóbwé mú ósósú.

¹¹ Ha aní atogyihéá úbófun aní nde.

¹² Si aní lakpan kie aní,

fé alíá anítesíkié ahá ání butópú ilá gyi aní.

¹³ Mákpa aní wá ísókító, mboún le aní tsu Obunsám úbitó.’*

* **6:13** Iní bu nwóló dada amu akotó: Tsúfé fóbú iwíegyi, túmi pó iwíwanki bré féétó. Amen.

14 “Tsúfẹ ní mlesí ahá lakpan kíe amó á, mli Sí amóú ɔbu ɔsúsú ámu é obési mli klé kíe mli. 15 Táme ní mlimésikíe ahá a, mli Sí ámu é oméesikíe mli.

Onóklí Iwi Atosundhé

16 “Ní mlidé ɔnó klí á, mlimábwe mli iwi bómbláán fé alíá aku butepina bwé. Alíá ahá bówun ání bɔde ɔnó klí sɔ butɔbwé iwi alí. ɔnɔkwali nde mli bláa mbée, Bulu laká amó ikɔ dodo. 17 Mboún ní mlidé ɔnó klí á, mlibie ntsu, amlifunya nwun, 18 méní ahá bómóowun ání mlidé ɔnó klí. Táme mli Sí oklúntɔ ató owúnpu amó mó obówun mli, ká mli ikɔ.

Atonyahé Pvydí ɔsúsú (Luka 12:33-34)

19 “Mlimákle ató yáí ɔsulúv anfísv. ɔtíné ánfí atéple butɔwí ató, ikv aná tɔwí nkanv yíntá, awikplu é butobwíe wíe obuto wí ató ánfí. 20 Mboún mlíkíe ató yáí ɔsúsú. Inu mó á, atéple butamawí ató, itamawí nkanv, awikplu é butamabwíe wíe obuto wí ató. 21 Tsúfẹ ɔtínéá fú siadie bu a, inú fú agywun tetsiá.

Nyankpusa-oyí ɔkandíe (Luka 11:34-36)

22 “Ansíbi igyi ɔkandíe há nyankpusa-oyí. Ní fú ansíbi bu alé á, fú nyankpusa-oyí ámu fée bówankí. 23 Táme ní fú ansíbi ma ale a, fú nyankpusa-oyí ámu fée ibu oklúntɔ. Ní ɔkandíe amóú ibu futɔ ámu idun a, mó mó fawíe oklún kpɔnkpɔnkpɔntɔ.

Bulu Mva Atonyahé Iwi Atosundhé (Luka 16:13; 12:22-31)

24 “ɔhaa méetalí súm awie anyɔ. ɔbódwe ɔkule, lú ɔkule. Ntee obóbu ɔkule, omóobu ɔkule. Fuméetalí súm Bulu, súm kóba.

25 “Mó sv nde mli bláa mbée, mlimáhan iwi tóá mlégyi, tóá mlónu tsiá nkpa pó tóá mlédídá sv. Mbée, nkpa medéhián don atogyihe? Ntee ɔyulúv medéhián don ató didáhé? 26 Mlíki mbubwi, butamadú, butamasíétí wá idantɔ, táme mli Síá ɔbu ɔsúsú tɔhá amó atogyihe. Mlimá labi don amó? 27 Mlító ma ɔbétalí han iwi pó bré kpalobí tsiá mu nkɔtɔ?

28 “Ntogyi sɔ mlidé iwi háan mli ató didáhé sv? Mlíki alíá pututɔ-oyí ntswítswi tɔdan. Itamayó agyómá ntee lú atati. 29 Táme nde mli bláa mbée, Owíe Salomo, mu inya féeétó a, ɔmetalí híhiie iwi, wá akíle fé oyí ntswítswi anfitɔ kvkv. 30 Ní Bulu dé ífá ání nde ilí, ɔke ilawú, bawá mó ogyá tati didá á, ntogyi sɔ ɔméetalí didá mli atati don mó? Mli hógyi mɔtsó!

31 “Mó sv mlimáhan iwi fíté mlíaa, ‘Ntɔ abégyi?’ ntee ‘Ntɔ abónu?’ ntee ‘Ntɔ abédídá?’ 32 Iní aná ɔmátófɔ butesrí gya ní. Mli Sí amóú ɔbu ɔsúsú ámu yin ání iní fée de mli hián. 33 Itóá mligyánkpa dunka gyí, Bulu iwíegyí pó mu yilébwé, fówun Bulu ɔbópu iní fée tsiá mótó há mli. 34 Mlimásusúu ɔke iwi. ɔkɔtɔ asón igyi ɔke klé. Ekekegyíekɔtɔ asón wunhe itsɔ há eke ámu.

7

Ilále (Luka 6:37-38, 41-42)

1 “Mlimále ahá ilá, méní Bulu ɔméele mli ilá. 2 Tsúfẹ alí amóú mlidé ahá ilá le ámu a, alí Bulu ɔbéle mli ilá ní. Itóá fɔpúsúsu ha fú bá á, mó kén Bulu ɔbópusúsu ha fú é ní. 3 Ntogyi sɔ fúde ipí túkúrííbi wun fú bá nsíbisu, táme fumedé ogyakpatín ání idun fú klésu mó wun? 4 Ntee ntogyi sɔ fúde fú bá bláa fee, ‘Ha mí andunkí ipí fú nsíbisu?’ bréá ogyakpatín dun fú klésu? 5 Apinabwebí ɔbwepeú! Gyankpa dunkí ogyakpatín ámu fú nsíbisu, méní fówun ató wankláán, tálí dínkí ipí ámu fú bá klésu.

6 “Mlimápu Bulu ató wankíhé há ahá ání bɔgyi fé akíai, Bulu asón tamawá amó ogyá. Bénýa ɔbló dámlí dun mli. Alí kén mlimápu mli abutó wolihe há ahá ání bɔgyi fé mprákuo ní. Tsúfẹ bétatsáa mósú, tsiá mó wá ɔdibatɔ.

*Atókoli Tsú Bulu Wá
(Luka 11:9-13)*

⁷ “Mlúkoli Bulu, obéha mli. Mludunka, mlówun. Mlida mu klonsu, obéfinkí mú há mli. ⁸ Tsúfě ǎhá ání ǎtókóli ató tenyá. ǎhá ání otodúnká ató towun. ǎhá ání ǎtedá klonsu bótéfinkí há. ⁹ Ma búu mlitáá mu bi ǎkóli mu bodobodo a, obótsu ibwi wá mu ibitá? ¹⁰ Ntée ní ǎkóli mu iye a, ǎbékítá iwá wá mu ibitá? ¹¹ Mli lakpan abwepó kúráá mliyin alá butápu atá wankláán há mli abí. Ntogyi sú mli Sí ámú ǎbu ǎsósú ámu mú mǎpu atá wankláán há ahá ání búde mu kóli.

¹² “Bwe ha ahá alá fudeklé fεε bubwée ha fu. Inu Mose Mbla pú Bulu ǎnósú atáipu amu atosunáhé deblí ní.

*ǎkpa Kplanhe Múa Těihé
(Luka 13:24)*

¹³⁻¹⁴ “Mlitsun ǎkpa kplanhe amusu, mlýǎ nkpa ání itamatátó. Ahá kpalobí pé tǎbí mú. Táme ní mlatsun těihé ámú ǎbu atsúnle amusu á, mlýǎ ǎhikpá. Ahá tsǎtsǎtsǎ tǎtsun mósó.

*Oyi Pú Mú Abi Swiehé
(Luka 6:43-44)*

¹⁵ “Mlúkí wankláán ahá ání butáwá afunu bεε, Bulu ǎnósú atáipu bogyisu. Butepina bwe iwí fě akúfa ba mli wá, táme nkpatakuá búbu iyin búgyi. ¹⁶ Amú bwehé mlópubí amú. Butamakpótí kankaba okplóto oyísó, butamakpótí tsǎkpon é tonkpa iflasu. ¹⁷ Oyi wankláán toswíé abi wankláán. Oyi laláhe é toswíé abi laláhe. ¹⁸ Oyi wankláán méetalí swíé abi laláhe. Alí kén oyi laláhe é méetalí swíé abi wankláán ní. ¹⁹ Oyi itamaswíé abi wankláán á, kún butokun mú dá, wá mú ogyá. ²⁰ Mú alí su á, ǎnósú atáipu afunupu anfi bwehé mlópubí amú.

*Bulu Iwiegýi Amú Awiepó
(Luka 13:25-27)*

²¹ “Megýí ǎhagyíǎha ání ǎtetí mí ǎbée, ‘Mí Wíé, mí Wíé’ obówie Bulu iwiegýi ámúto. Mboun ǎhá ání ǎtǎbwé mí Sí ámú ǎbu ǎsósú ámu apé ǎbýǎ inu. ²² Bulu asún ogyiké amu a, ahá tsǎtsǎtsǎ béfíté mí bεε, ‘Mí Wíé, megýí fú dátó aniléblí Bulu ǎnó asún, gya ǎhe laláhe lé ahátá, bwé ofúla é ní?’ ²³ Inu néle bláa amú mbée, ‘Mmeyín mli ǎkpagýíǎkpasu. Mlinati tǎi mísó, mli lakpan abwepó!’

*Butásó pú Osublúto Obuyii
(Luka 6:47-49)*

²⁴ “Mú su ǎhagyíǎha ání olonu mí asun blíhé anfi, olegyi mósó á, ogyi fě ǎtiansipu ǎkúá oleyi mu obu dínká butásó. ²⁵ Nyankpu lótswíé, ntsu lóbulá wa mú, atsufú lótsun wólí mósó, táme imobwie. Tsúfě oleyi mú dínká butásó.

²⁶ “Táme ǎhagyíǎha ání olonu mí asun blíhé anfi, omegyi mósó á, ogyi fě ǎha mimláhe ání oleyi mu obu osublúto. ²⁷ Nyankpu lótswíé, ntsu lóbulá wá mú, atsufú é lótsun wólí mósó. Obu ámu lobwie, ǎleda así gbloo!”

Túmiá Yesu Bv

²⁸ Bréá Yesu léblí asún anfi tá á, mu atosunáhé leha ǎnó lobwie ǎdǎm amu. ²⁹ Tsúfě olosuná amú ató túmisu. Omosuná mú fě Mose mbla asunápu amu.

8

*Iló Pεpe ǎlǎpú ǎku Tsa
(Marko 1:40-45; Luka 5:12-16)*

¹ Bréá Yesu lékplí tsú ǎbu ámusu á, ǎdǎm kpǎnkpǎnkpǎnti bobuo mu. ² Inu á, ǎlǎ pεpe ǎlǎpú ǎku léba bεda akpawunu mu ayabitá, kókóli mu ǎbée, “Owíé! Ní fótisulá á, fétalí há mí iwí bépli.”

³ Mú Yesu létinkí ibi da mu, bláa mu obé, “Natsúlá, fú iwí uplí!” Inunu mu iwí lépli. ⁴ Mú Yesu léda mu alá obé, “Mábla ohaa asón áñfi. Natí laa afupu fú iwí yosuná Bulu igyí oharó, afuha mu iwígyurátò amú Mose mbla losuná tsú ilò pèpètsa iwí ámu. Igyí adánsi suna ahá ání fú iwí laplí.”

Romafò Isá Akaró Ohande Osúmpú Oku Ilò Tsa
(Luka 7:1-10)

⁵ Yesu lówie Kapernaum wúlutò. Romafò isá akaró ohande oku léba mu wá, bóbwií ipa há mu obé, ⁶ “Owíé, mí osúmpú délò. Alasin tsukule, oda wóyítò ode iwíasin wúun dibi.”

⁷ Mú Yesu lébláa mu obé, “Néba betsa mu ilò.”

⁸⁻⁹ Táme ohande amu lébláa mu obé, “Owíé, mməfon ání féba mí wóyítò. Fú mú bli asvanku, iwí bówa mí osúmpú amu onlin. Tsúfé mí é mbu ahande aku asi, isá akaró aku é bubu mí asi. Nelé onó mbé amótò oku onáti á, otenáti. Ní mbé obá é á, oteba. Tógyítá nebláa mí osúmpú mbé obwéé á, otobwé.”

¹⁰ Bréá Yesu lónu asón áñfi á, onó lobwie mu, oledamli bláa ahá amú bubuo mu amu, obé, “Onokwali nde mli bláa, mməkówwun oha áni obu hógyi kpənkpənti áñfi odu Israelfòtò kóráá ki!” ¹¹ Nde mli bláa mbé, “Ahá tsətsətsə bótso owí odalikpa pú owí okplíwíékpá ba, betsiá ató ogyíkpa Bulu iwígyí ámutò, amú aní anáin Abraham, Isak pú Yakob aná bówa ibi gyi ató. ¹² Táme béle Israelfò amú teki bugyi Bulu iwígyí ámutò atsiápú amu lé unu, tswi amú wá oklúntò. Inó isú móa kpisíi bu ni.” ¹³ Mú oledabláa isá akaró ohande amu obé, “Natí, ibá mótò ha fu fú hógyi onó.”

Alí bré ámutò pépéépé osúmpú amu iwí lówa mu onlin.

Aləpu Tsətsətsə Tsa
(Marko 1:29-34; Luka 4:38-41)

¹⁴ Yesu lóyo Petro wóyítò. Oloyò á, owísó lakítá Petro mu sia tsíhé, oda. ¹⁵ Mú oleyékitá otsi ámu ibi. Inunu owísó amu lókusú musu, obwé Yesu afóto.

¹⁶ Mú ntópwesu á, bəpu ahá tsətsətsə oje laláhe dé amú háan ba Yesu. Olotó gya oje laláhe amu, tsá aləpu amu féé. ¹⁷ Iní léha asón amú Bulu onósú otáipú Yesaia lébli ámu leba mótò. Obé, “Múlétsa aní ilò, tsú ipian kúsú anisu.”

Ahá Aní Bə Bóbwe Yesu Abúopu
(Luka 9:57-62)

¹⁸ Yesu lówun áni odəm babomli mu, oledbláa mu akasípú amu obé, “Mliha afa Galilea opu ya mú obin.” ¹⁹ Inu Mose mbla osunápú oku lébá mu wá, bebláa mu obé, “Osunápú, nóbuo fu yó otínegyíotínéá fóyo.”

²⁰ Yesu lébláa mu obé, “Awíá bubu mbó, mbubwi é bubu asia, táme mí, Nyankpəsa-Mu-Bi áñfi mú mma otínéá nópu mí nwun tswi.”

²¹ Ahá amú bubuo mu amutò oku lébláa mu obé, “Owíé, ha mí anyopulá mí sí asa ambobuo fu.”

²² Táme Yesu lébláa mu obé, “Bobuo mi, afusi awupú abupula amú afúli.”

Atsufú Asibá
(Marko 4:35-41; Luka 8:22-25)

²³ Yesu lówie oklontò, mu akasípú amu é bowie buo mu. ²⁴ Bréá bəyó á, afú kpənkpənkpənti ku lówa tsúun bi. Mú su ntsu dēda wíé oklon amutò, ideklé ime, táme Yesu mú da odēdidi. ²⁵ Akasípú amu betsinkí mu, bláa mu bə, “Aní Wíe le aní. Anidé ntsu wie!”

²⁶ Mú oledíté amú obé, “Ntogyi só mlidé ifú nya ali? Mli hógyi mətso!” Inu okusú lé onó wa afú móa ntsu ámu, inu féé ləbá.

²⁷ Ifú lehie kítá amú, befíté aba bə, “Nyankpəsa əməmu ni, afú móa ntsu kóráá tonú mu əme ali?”

Ḑhande Ḑku Mu Bi Mva Ḑtsi Ḑku Ilo Tsa
(Marko 5:21-43; Luka 8:40-56)

¹⁸ Bréá Yesu dētáí á, Yudafó ofiakpa Ḑhande Ḑku léba beda akpawunu mu ayabitá, kókólí mu Ḑbéé, “Mí bí tshé lawú sésééséí, táme ba afubápu ibi dinka musu onya nkpa.”

¹⁹ Mú su Yesu lókusú, mu mu akasípú bobuo Ḑhande amu.

²⁰ Ḑtsi Ḑkúá obugya de mu wólí nfi dúanyá ní lótsun ya Yesu Ḑma, pú ibi da mu tati osiebí.

²¹ Tsúfé Ḑleblí wá mu nwuntá Ḑbéé, “Ní nḑpú ibi da mu tati kpán á, ilo bési mí.”

²² Yesu lédamlí ki mu, bláa mu Ḑbéé, “Mí bí, klun idi fú asi. Fú hógyi latsá fú ilo.” Inuḑ Ḑtsi ámu iwí lówa mu ḑnlin.

²³ Bréá olowie Ḑhande amu wóyítá a, olowun ikpe afolípú, nú awirehḑ agyípú amu okitikíti. ²⁴ Olegya amú Ḑbéé, “Mhidalí nfi! Otsibi amu mókówú, didí ḑde.” Ahá ámu bḑmḑsí mu. ²⁵ Bréá amú féeḑ bedali ba wunsinésú a, Yesu lébitíwíé obu ámuḑ otsibi amu da mótá ámuḑ yékitá mu ibi, ḑlókusú. ²⁶ Asón ánfí lékléí wá ḑmá ámuḑ féeḑ.

Ansibi Abwiepú Ilo Tsa

²⁷ Yesu lédalí ayó á, ansibi abwiepú abanyó aku bobuo mu, buḑe okitikíti surá kpólí mu beé, “Owíe Dawid mu na, wun aní nwe!”

²⁸ Bréá olowie wóyítá a, ansibi abwiepú ámu beba mu wá. Yesu léfité amú Ḑbéé, “Mlilahogyi mlihaa, nétalí há mli ansibi bóbwií?”

Bele mú ḑnḑ beé, “Aní Wíé, Ee!”

²⁹ Múḑ ḑlḑpu ibi dada amú ansibi, bláa amú Ḑbéé, “Ibá mótá ha mli, mli hógyi ḑnḑ.” ³⁰ Inu bḑwa ató wun bi. Yesu léda amú ḑlá Ḑbéé, bḑmábláa ḑhaa.

³¹ Táme bréá bedali bḑyó á, beda mu ḑkan ḑmá ámu féeḑ.

Omúmu Ilo Tsa

³² Benya náti ali, bḑpu oyin ḑkúá ḑhe laláhe bu muḑ, su alató omúmu ba Yesu. ³³ Olenya gya ḑhe laláhe amu lé oyin ámuḑ ali, ḑlḑwa tóí bi. Ahá ámu féeḑ bowun, su ḑnḑ lobwie amú. Mú su beblí beé, “Animókówun iní odu Israelfḑtá ki!”

³⁴ Farisifó ámu beblí beé, “Ḑhe laláhe owíe túmi ḑdepuhya ḑhe laláhe lé ahátá.”

Ahá Nwewúun

³⁵ Yesu léki awúlu pú nkuda féeḑ asi, súná ató Yudafó ofiakpa. Ḑleda Bulu iwíegyí ámu iwí ason wankláán ḑkan. Ḑletsá ilo kugyíku féeḑ. ³⁶ Bréá olowun ḑḑm amu a, amú asón lówa mu nwe. Bḑgyi fé akúfa ání buḑma ḑkparó, tsúfé asón de amú háan, buḑma tḑtḑ bweḑ.

³⁷ Mú su ḑlebláa mu akasípú Ḑbéé, “Ató kpḑtíhé amu itsḑ, táme mú akpḑtípú bḑmḑtsó. ³⁸ Mú su mlíkokoli ndḑ mu wie, ḑwa ató akpḑtípú tsḑtsḑ abḑba bḑkpḑtí ató ámu.”

10

Akasípú Amu Adá

(Marko 3:13-19; Luka 6:12-16, 9:1-6)

¹ Yesu létí mu akasípú dúanyá ámu, ḑleha amú túmi ání bḑgyíi ḑhe laláhesu. Bḑgyáa amú lé ahátá, abḑtsa ilo múa iwíḑsin kugyíku. ² Sumbí ayḑpú dúanyá ámu adá ní: Ogyankpapu gyí Simon ání butetí mu Petro mu mu pio Andrea. Yakobo mu mu pio Yohane ání bḑgyi Sebedeo abí; ³ Filipo, Bartolomeo, Toma, lampóo ḑhḑpu Mateo, Alfeo mu bi Yakobo, Tadeo, ⁴ Simon ání ogyi iwíḑtsiá adunkápú ḑpasuatá ḑha pú Yuda Iskariot ání ḑlele Yesu há.

Akasípú Dúanyá Amu Sumbíwa

(Marko 6:7-13; Luka 9:1-6)

⁵ Ḑlḑwa sumbí ayḑpú dúanyá ámu sísí, wá mbla há amú Ḑbéé, “Mlimáyá ahá ání bḑmegyí Yudafó ḑsulḑp pú Samariafó awúlu kḑkḑsu. ⁶ Mbouín mliya Israelfó wá. Bḑgyi fé akúfa ání bafwí. ⁷ Ní mlḑyó á, mlída asón ámu ḑkan mlihaa, ‘Bulu iwíegyí amu lawíé wóyí tá.’

⁸ Mlitsa ilo, amlitsinki afúli. Mlitsa ilo pepe alḑpú, amligya ḑhe laláhe le ahátá. Mlimáho

amó tǎtǎ. Mlibwε mǎ pǔkie amó, fé alá napókíé mli. ⁹ Mlimátsu sika kukouku wá mli akentetǎ. ¹⁰ Mlimátsu akpankogyo ání mlǒpu atǎ wá mǔtǎ há ǎkpa ámu tu. Mlimátsu atadie nyǎasi, ntokuta pǔ oyi yíáhé. Tsúfé agyómá ǎyǎpǔ butehá atogyihε.

¹¹ “Ní mlǎyǎswí wúlu kugyíkǔsu á, mliǔdunka ǎha wankláán, amliswu mu wá. Mlitsia mu kpefun ekeá mlénatí. ¹²⁻¹³ Ní mlowíé wóyítǎ mu á, mliha amó itsiá mliaa, ‘Bulu ǎhá mli iwilwii.’ Ní wóyí ámutǎfǎ bǎhǎ mli á, mli oyúla amu isín amósú. Táme ní bumǎhǎ mli á, mómó mli oyúla amu isánki ba mli su. ¹⁴ Ní bumǎhǎ mli, ntée nú mli asón á, mliǔdali wóyí ntée wúlu amutǎ, amlíkpa mli ayabitǎ-isi wuli mu. ¹⁵ ǔnǎkwali nde mli bláa mbéε, Bulu ǎbébití amó isu dun Sodom móa Gomorafǎ mu asón ogyíké amu.”

Iwiasin Aní Ibéba Sumbi Ayǎpǔ Amusu
(Marko 13:9-13; Luka 21:12-17)

¹⁶ ǔletrá bláa amó ǎbéε, “Mlibi ání nde mli wa fé akúfa ání bǎyǎ nkpatakutǎ. Mliwifwi ansí fé awǎ, amliha mli iwí itin fé abróǔma. ¹⁷ Mliki mli iwí wankláán anyánkpǔsasǔ. Tsúfé békítá mli ya asón ogyíkpa, nwén mli atǎ amó ofiakpa. ¹⁸ Mí su békpa mli ya ǎmású agyípǔ pǔ awíε ansítǎ, méni mlégyi mí iwí adánsiε súná amúa ǎmátǎfǎ. ¹⁹ Ní békítá mli ya a, mli mágywíun asón ání mléblí pǔ alá mléle mǔ ǎnǔ. Bǎpu asón ání mléblí bré ámutǎ wá mli ǎnǔ. ²⁰ Tsúfé megyí mli ǎbǎtǎí. Mli Sí ǔhé ámu ǎbǎtǎí tsun mli su.

²¹ “Apíó béle amó apíó há lowu. Abí así béle amó abí há. Abí é bǎkǔsú líi amó akwípǔsu, há bǎmǎ amó. ²² Mí su ahá féé bǎlu mli, táme ní mlétalí wá klǔn líi kínkíínkín yǎfun mǔ ǎnǔmǎ á, Bulu ǎbǎhǎ mli nkpa. ²³ Ní budin mli su wúlu kutǎ á, mli sri yǎ wúlu bǎmbátǎ. ǔnǎkwali nde mli bláa. Mliméeki Israel awúlu amu féésú tá asa mí, Nyankpǔsa-Mu-Bi ánífi néyinkí ba.

²⁴ “Okasípǔ tamadun mu osunápǔ. Osúmpǔ é tamadun mu wie. ²⁵ Ibǔwa alé ní ǎkasípǔ ǎbǎbwε fé mu osunápǔ, osúmpǔ é ǎbǎbwε fé mu wie. Ní batálí buǔε wóyí mu wie amu ti beε, ‘ǔbǔnsám’ ntée ‘Beelsebul’ a, mómó ida laláε mǎmu bumǎǎputí mu wóyítǎ atsiápǔ mǔ?

ǔhá Aní Abénya Ifú
(Luka 12:2-7)

²⁶ “Táme mli mánya ifú. Tǎtǎ má muǎ babun atǎ mǔsú ání bumǔobwíi mǔsú. Tǔgyítǎ é ma muǎ ileǎáin ání iméelun ǎwan. ²⁷ Ní nelé atǎ súná mli onyé á, mli klǔn bli mǔ ǎpa. Mliǔda asón ání nébláa mli nklobítǎ é ǎkan. ²⁸ Mli mánya nyankpǔsa ifú. ǔbétalí mó mli ǎyǔlǔb, táme ǎméetalí mó mli ǎkláa. Mbuún ǎhá ání mlínyá ifú gyí Bulu. Mu ǎbétalí yíntá ǎyǔlǔb móa ǎkláa amu féé isobití ogyá ání itamaduntǎ. ²⁹ Megyí kǎple butefé akénsire anyǎ kéké? Táme amǔtǎ ǎkoku tamakpádá ǎsulǔtǎ ání mli Sí ámu méyín mó iwí. ³⁰ Tsúfé Bulu yin mli nwunsu-imi kǔráá klátǎ. ³¹ Mǔ su mli mánya ifú, tsúfé mli bu ibiá dun akénsire tsǎtsǎtsǎ.”

Adánsiεgyi Pǔ Asónkindá
(Luka 12:8-9)

³² “Ní ǎku létalí gyi mí iwí adánsiε ahátǎ á, mí é négyi mu iwí adánsiε súná mí Sí ǎsúsú. ³³ Táme ní ǎku lékiná mí ahátǎ á, mí é nékiná mu mí Sí ansítǎ ǎsúsú.

Ipián Yesu Lǎpǔba, Megyí Iwilwii
(Luka 12:51-53; 14:26-27)

³⁴ “Imábwε mli fé iwilwii nǎpǔba ǎsulǔb anfisǔ. Megyí iwilwii, mbuún ǎdayí iya anyǎ nǎpǔba. ³⁵ Tsúfé abi yinhé móa amó así nsiné báyíntá. Abi tsihé móa amó ayín é nsiné báyíntá. Osia tsihé móa mu sia tsihényǎ é nsiné báyíntá. ³⁶ ǔha alupǔ bǔtsu mu wóyítǎ.

³⁷ “ǔhá ání ǎtǎǔwé mu si ntée mu yin dun mi mǎfun ání ǎbǎbwε mí ǎkasípǔ. ǔhá ání ǎtǎǔwé mu bi tsihé, ntée mu bi yínhé dun mi é mǎfun ání ǎbǎbwε mí ǎkasípǔ. ³⁸ ǔhá ání omotsu mu oyikpalíε bobuo mi é mǎfun ání ǎbǎbwε mí ǎkasípǔ. ³⁹ Ní ǎku lépri mu nkpa á, ǎbǎhǔlí mǔ. Ní ǎku é lǎhǔlí mu nkpa mí su á, obénya mó.

Yilébwε Iwι Iκəká
(Marko 9:41)

⁴⁰ “Ọhá ńńí ọ́lọ́họ m̀lì lahọ m̀. Ní ọ́kù lóhọ m̀ é á, alahọ mí Sí ámúú ọ́lọ́wa mí ám̀. ⁴¹ Ní fọ́họ Bulu ọ́ńsọ́ ọ́táípú ọ́fọ́ á, Bulu ọ́ńsọ́ ọ́táípú oyúla fényá. Ọhá ńńí ọ́lọ́họ yilé ọ́bwεpú é ọ́fọ́ obényá yilé ọ́bwεpú oyúla. ⁴² Ọ́nẹ́kwalı nde m̀lì bláa. Ọ́hagyíọ́ha ńńí ọ́leha mí akasípú́tọ́ ọ́kusu kóráá ntsu-owebi ọ́bọ́ olonu a, ọ́mọ́ọ́hulí m̀ ıpán.”

11

Yesu M̀va Asú Ọ́bọ́pú Yohane
(Luka 7:18-35)

¹ Bréá Yesu lópu agyómá ńńfi wá m̀ akasípú dúanyọ́ ám̀ ıbıtọ́ tá á, ọ́lọ́yọ́ yéki Galilea awúlusu, súná ahá atọ́, dá asún ám̀ é ọ́kan.

²⁻³ Asú Ọ́bọ́pú Yohane da obu, olonu Kristo bwehé. Mú sv ọ́lọ́wa m̀ akasípú abanyó sísí Yesu ọ́béε, b̀yéfíté m̀ bεε, “Fúgyí ọ́há ámúú ọ́béba am̀ nı, ntéε akı ọ́ha bambá ọ́kpa?”

⁴ Yesu lébláa amú ọ́béε, “M̀iyinki yebláa Yohane asún ńńí m̀lìlabonu pú atóá m̀lìlabowun. ⁵ M̀lìlabowun ńńí ansibi abwiepú b̀de ató wun, abọ́ b̀ona. Ilo pεpe alọ́pú iwı deplı. Isv atınpv b̀de asún nu. Afúli b̀detsinkı, ahıánfọ́ é b̀de asun wankláán ám̀ nu. ⁶ Bulu obóyulá ọ́há ńńí mí bwehé m̀akusú líı m̀usu.”

⁷ Bréá Yohane akasípú ám̀ beyinkı b̀yọ́ á, Yesu lówa tóı tsú Yohane iwı súná ọ́dọ́m am̀ bu. Ọ́béε, “Bréá m̀lìlédalı yọ́ dimbı́sú ınu á, ntọ́ ọ́kıkpa m̀lìlọ́yọ́? Fıtáa ńńí afú de mó tsúon lóó? Ekekeke! ⁸ Nı megyı mó á, ntọ́ kóún ọ́kıkpa m̀lìlọ́yọ́? Ọ́há ńńí ọ́dídı ntsrim? Ekekeke! Awıe wóyı atati ám̀ odu adıdápú b̀tetsıá. ⁹ M̀lìbla m̀! Bulu ọ́ńsọ́ ọ́táípú m̀lìlédalı yéki? Ee, Yohane nı. Ọ́dun Bulu ọ́ńsọ́ ọ́táípú. ¹⁰ M̀v iwı asún Bulu léblı b̀wanlın mó tswı bεε, ‘Kı, nde obı wa gya fv nkpa. M̀v ọ́béla ọ́kpa há fú ní.’ ¹¹ Ọ́nẹ́kwalı nde m̀lì bláa mbéε, ọ́hagyíọ́ha ńńí ọ́ha tshé laken kwı mófun Asú Ọ́bọ́pú Yohane, táme m̀v é ọ́mọ́fun Bulu iwıgyı́ ám̀tọ́ ọ́kusu kóráá. ¹² Tsú Yohane brésó b̀tıt nde á, ahá b̀de Bulu iwıgyı́ ám̀ prı ọ́wonlınısú. Awunlınpú b̀de mó prı. ¹³ Tsúfẹ́ Bulu ọ́ńsọ́ ọ́táípú am̀ pú Mose Mbla ám̀ b̀fun Yohanesu féé b̀tıtı tsú Bulu iwıgyı́ ám̀ iwı. ¹⁴ Nı m̀lọ́họ asún ám̀v gyı a, mómú m̀lébı ńńí m̀gyı́ Elia. M̀v ọ́béba nı. ¹⁵ Ọ́há ńńí ọ́bv asu onúu.

¹⁶ “Séı ńńfi á, amendi nọ́pv ndemba-abı ńńfi kápú? B̀gyı fé nyebı́á b̀tsie dınsu b̀de aba kpólı, ¹⁷ blı bεε, ‘Anılapléı ansıgyı́sú, m̀lımétsa. Mó sv anılalá wá awıreho ılv, táme m̀lımósu.’ ¹⁸ M̀ıgyı́ fé nyebı́ ńńfi, tsúfẹ́ Yohane léba á, oletıá klı ọ́nó, omonu ntá, táme m̀lıaa, ‘Ọ́ņe laláhe bv m̀tıt!’ ¹⁹ Táme mí, Nyankpusa-Mv-Bı ńńfi mó naba nde ató gyı, nde ntá núu. Mú é m̀lıaa, ‘M̀lıkı opotsuapv pú nta ọ́bupú, lakpan abwiepú pú lampóo ahápv onyawıe.’ Táme Bulu ọ́ha tıatıt telé m̀v nyánsa ọ́wan.”

Ahá ńńí B̀medamlı Klıntọ́ Asóngyı́
(Luka 10:13-15)

²⁰ Yesu lópv ọ́blı tóı tsú awúlu akv iwı. Awúlu am̀vá ọ́lọ́bwe ofúla akpənkpənı m̀tıt, táme b̀medamlı klıntọ́ ám̀v. ²¹ Ọ́béε, “Korasınfọ́, m̀ıgyı́wı. Betsaidafọ́, m̀ıgyı́wı ní. Nı Tıro pú Sidon awúlu laláhe am̀tọ́ nọ́bwe ofúla akpənkpənı ńńfi nọ́bwe m̀lıtọ́ á, tekı bédamlı klıntọ́ dodoodo. Tekı b̀da akpekpetọ́, bakpá nsúó wá nwuntọ́ púsúná ńńí badámłı klıntọ́. ²² M̀lıbı ńńí Bulu ọ́bébıtı m̀lì ısv m̀v asún ogyıké dvn Tıro móa Sidonfọ́. ²³ M̀lì Kapernaumfọ́, m̀lıdéklé m̀lıaa m̀lótısu iwı f́bá alu yówọ́ ọ́súsú? Ekekeke! Bulu ọ́béba m̀lì ası yówie afúlıtọ́. Tsúfẹ́ ní Sodom wúlutọ́ nọ́bwe ofúla akpənkpənı ńńfi odu á, tekı wúlu am̀v ıtráa bv ınu b̀tıt nde. ²⁴ M̀lıkain ńńí Bulu obówun Sodomfọ́ nwe asún ogyıké am̀v dvn m̀lì.”

M̀lıbẹ́da Ọ́kpónú Mı Wá
(Luka 10:21-22)

²⁵ Alı bré ám̀tọ́ á, Yesu lóbo mpáı blı ọ́béε, “Mı Sí, ọ́sú m̀va ası Owıé! Nedá fú ıpán ńńí falé tóá f̀pınáın anyansapv pú asún abıpv ọ́wan súná ahá ńńí b̀meyın ọ́lala, b̀gyı́ fé nyebı́.

²⁶ Ee, Mı Sí! Alı fodeklé fεε ıbá m̀tıt ní.”

²⁷ “Mí Sí lópu tógyító wá mí ɪbitɔ. Ɔhaa méyín Obí ámu, nkéti Ɔsí ámu nkɔle. Ɔhaa méyín Ɔsí ámu é, nkéti Obí ámu pó ɔhá ání Obí ámu latsúlá ání ɔbéle mu súná mu.”

²⁸ “Mlɪba mí wá, mlɪ ahá ání ɪlapíán mlɪ, mlɪ atɔ sɔráhé de mlɪ dóun. Néha mléda ɔkpónó. ²⁹ Mlɪba ɪwiasɪ ha mlɪ, amlɪsuan mlɪ, tsúfɛ néba ɪwiasɪ, nolwíí, ménɪ mlénɪya iwílwíí. ³⁰ Tsúfɛ mí wá tsiá bu atsiálé. Mí atɔ sɔráhé é móɔdun mlɪ sɔrá.”

12

Ɔkpónó Ɔdaké Mu Wie

(Marko 2:23-28; Luka 6:1-5)

¹ Yesu muva mu akasípó bɔtsun ayó ndɔ kutɔ ɔkpónó ɔdaké. Akón de akasípó amu, su bɔpusáa ayó ámu ku wí. ² Farisifɔ akɔ bowun amú, bebláa Yesu beɛ, “Kɪ, fú akasípó amu buɔde tóá mbla meha ɔkpa bwe ɔkpónó ɔdaké!”

³ Yesu léfité amú ɔbéɛ, “Mlɪmókúkla nu tóá Owíe Dawid lóbwe bréa akón de muva mu abúopu kɪ? ⁴ Olebitíwíé Bulu osúmka yótsu bodobodoá bapóhá Bulu igyí ba, muva mu abúopu amu begyi. Bulu igyí ahapú nkɔle beha ɔkpa, bɔtegyi alɪ bodobodo amu. ⁵ Mlɪlakla Mose Mbla, nú ání Bulu igyí ahapú ámu bɔtɔyó agyómá Bulu ɔtswékpa ɪnu ɔkpónó ɔdaké, táme bɔtamahá amú ɪpón. ⁶ Nde mlɪ bláa mbéɛ, ɔhá ání ɔdun Bulu ɔtswékpa amu búv nfi á. ⁷ Bulu asún leblí ɔbéɛ, ‘Nwewúun ntekle, megyí igyíha.’ Ní mlɪyin mó así á, tekɪ mlɪméha ahá ánfɪ amú asún da ɔkpa ánfɪ ɪpón. ⁸ Tsúfɛ mí, Nyankpɔsa-Mu-Bi ánfɪ gyí ɔkpónó ɔdaké mu wie nɪ.”

Ɔlɔtsa Ɔkpónó Ɔdaké

(Marko 3:1-6; Luka 6:6-11)

⁹ Yesu lénatí ɪnu, ɔlɔyɔ Yudaɔ ofiakpa. ¹⁰ Olowun oyin ɔkɔvá mu ɪbi kɔle lawú ɪnu. Farisifɔ ámu buɔde Yesu téɛ. Mú su befité mu beɛ, “Mbla leha ɔkpa ání bɔtsáa ɪɔ ɔkpónó ɔdaké?”

¹¹ Mú Yesu léfité amú ɔbéɛ, “Ní mlɪtɔ ɔku bu kufa, alakpáda wíe ɪbúntɔ ɔkpónó ɔdaké á, ɔméle mu? ¹² Yéɛ nyankpɔsa bu labi dun kufa a? Mú su mbla leha ɔkpa ání ɔha ɔbóbwe yilɛ ɔkpónó ɔdaké.” ¹³ Mú ɔlebláa oyin ámú mu ɪbi lawú ámu ɔbéɛ, “Tɪnkɪ fú ɪbi amu.”

Olenya tɪnkí mó alɪ pé, ɔhé lowie móttó fé nyɔɔsɪ amu. ¹⁴ Táme mó ó á, Farisifɔ ámu beɔdali yékitá agywun alɪá bóbwe bómɔ Yesu.

Osúmbi Aní Bulu Léle

¹⁵ Yesu lébi amú agywun. Mú su ɔlenatí ɪnu. Ɔɔm bobuo mu, ɔletsá amúttó alɔpu féé ɪɔ. ¹⁶ Mú ɔleɔda amú ɔlá ɔbéɛ, bɔmáha ahá abubu mu. ¹⁷ Ɔnu léha asún ámú Bulu ɔnósú ɔtɔípó Yesaia leblí yáí ámu léba móttó ní. ¹⁸ Ɔbéɛ, “Kɪ, mí osúmpúá nalé ní.

Ntɔdwé mu, mɪ ansí tegyi mu ɪwi.

Nópu mí Ɔhe Wankíhé wá muɔ.

Ɔbébláa ɔmátɔfɔ ɔbéɛ, ‘négyi amú asún ɔnɔkwalisu.’

¹⁹ Oméegyi nwéɛn, ɔmóɔkplón.

Ɔhaa móonu mu ɔnó brɔnusu.

²⁰ Obénɪya klun há ahá ání amú hógyi ɔnó ma ɔnlɪn, bábwé fé oyíá ɪlatá bia tá.

Ɔbówa awítɔle há ahá ání buma ɔwunlɪn,

bábwé fé ɔkandíéá nfo latá móttó,

yófun bréa bébi ání ntegyi asún ɔnɔkwalisu.

²¹ Ahá ání bomegyí Yudaɔ bópu ansí dínká musu.”

Yesu Mva Beelsebul

(Marko 3:20-30; Luka 11:14-23)

²² Ɔnu bɔpu oyin ɔku ba Yesu, ɔhe laláhe bu muɔ. Mú su ɪleha mu ansibi lobwie; álató omúmu é. Yesu létsa mu ɪɔ, ɔde ató wúun, ɔdetáí é. ²³ Ɔnó lobwie ahá ámu féé, befité beɛ, “Megyi Dawid mu na ámu nɪ?”

²⁴ Táme Farisifɔ ámu bonu asón ánfí á, beblí beε, “Ɔηε laláhe owíe Beelsebul túmi ɔdepuɔɔya ɔηε laláhe lé ahátɔ.”

²⁵ Yesu lébɪ amó agywun. Mú su ɔlebláa amó ɔbéε, “Iwíe ogyíkpa ání ilaye anyɔ, bude aba kɔ bédida. Alí kén wúlu ntée wóyí oduá mótɔ atsiápú bude aba kɔ é itobwíé ní. ²⁶ Mú su ní Ɔbunsám dé mu iwí gyáa a, mu iwíegyí bédida. ²⁷ Ní Beelsebul túmi ndepuɔɔya ɔηε laláhe lé ahátɔ á, mómú ma túmi mlí abí é budepuɔɔya ɔηε laláhe lé ahátɔ? Mlí abí ámu onutó obégyi mlí asón. ²⁸ Táme íniá Bulu Ɔηé ndepuɔɔya ɔηε laláhe su á, mlí abí ání Bulu iwíegyí ámu laba mlí wá dodo.”

²⁹ Ɔhaa méetalí wíé ɔwunlínpu wóyítɔ yókuhá mu ató, nkéti alagyankpa kíklí mu tswí, asa ɔbétalí kólá mu ató fée.

³⁰ Ɔhá ání omobuo mi dé mí lu. Ɔhá ání ɔmedé mí tsa akpa ahá ba Bulu é dé amó gyáa teía mi. ³¹ Iní su nde mlí bláa mbée, Bulu obési ahá lakpan pú abususu kugyíku kíé amó. Táme ní ɔku oblí Ɔηε Wankíhé amu iwí abususu a, Bulu méesikíé mu ekekeke. ³² Ní ɔku léblí mí, Nyankpɔsa-Mu-Bi ánfí é iwí asun laláhe a, Bulu ɔbétalí sikíé mu. Táme ní ɔku léblí Ɔηε Wankíhé amu iwí asun laláhe mú á, Bulu méesikíé ɔhá ámu nde ɔyi kehe, ntée bré ámuó ubá ámuó.

Tsiátó Itsú Iklntɔ
(Luka 6:43-45)

³³ Oyi abí butópó bí mú. Oyi wankláán tos wíé abi wankláán. Oyi laláhe é tos wíé abi laláhe. ³⁴ Mlí awɔ abí-aná! Nkálí mlí aha laláhe mlétalí blí asun wankláán? Tsúfé tóá idun ɔha klun a, mótédalí tsu mu ɔnó. ³⁵ Ɔha wankláán teblí asun wankláán tsú mu klntɔ, ɔha laláhe é teblí asun laláhe tsú mu klntɔ.

³⁶ Nde mlí bláa mbée, ɔhagyíɔha ɔbéle asun laláhe kugyíkuvá ɔleblí ɔnó Bulu asón ogyíké amu. ³⁷ Tsúfé ɔha asun blíhé Bulu ɔbópɔhá mu asu ntée ipón.

Bodunká Ofíla
(Marko 8:11-12; Luka 11:29-32)

³⁸ Mú Farisifɔ pú Mose mbala asunápú amu aku bebláa Yesu beε, “Osunápú, anidéklé aniaa fubwée osúna ku suna aní.”

³⁹ Ɔlebláa amó ɔbéε “Mlí ndemba-abí laláhe ání mlíladálí Bulu ɔma. Mlíde osúna dunká amliwun, táme mlímóowun kɔkɔkɔ dun Bulu ɔnósú ɔtáipú Yona osúna amu. ⁴⁰ Alí ámuó Yona létsiá bonsu iwíto nkensá, ɔpa móa onyé ámu a, alí mí, Nyankpɔsa-Mu-Bi ánfí é nétsiá ɔsolú ɔtótɔ nkensá, ɔpa móa onyé ní. ⁴¹ Niniwefɔ é bókusú Bulu asón ogyíké amu, há mlí ndemba-abí ánfí ipón. Tsúfé bréá Yona léda Bulu asón ɔkan súná amó á, bedamlí klntɔ ba Bulu wá. Mlíki, ɔhá ání ɔdun Yona onutó líí nfi á. ⁴² Seba owíe tsihé ɔbókusú líí Bulu asón ogyíke, há mlí ndemba-abí ánfí ipón. Tsúfé olotsu ɔsaasí ɔmá ikɔtɔ kéin gya ɔkpa ba, bonu Salomo nyánsa atosunáhé. Mlíki, ɔhá ání ɔdun Salomo líí nfi á.”

Ɔηε Laláhe Yinkí Ba Ɔhatɔ
(Luka 11:24-26)

⁴³ “Ní ɔηε laláhe idálí ɔhatɔ á, iteyéki dimbísú dúnká ɔkpónú ɔdakpá, táme itamanyá. ⁴⁴ Inu iteblí ání ibéyinkí yó mú wóyí dadatɔ. Ní isánkí yó á, itowun ání baféí mótɔ, lá mótɔ wankláán, ida kpan. ⁴⁵ Iteyínkí yékpa mú aba asienó ání butɔbwé laláhe dun mú, buteba betsiá inu. Inu ɔhá ámu tsiátó teyíntá dun alí igyi yáí. Alí íbéba ha mlí ndemba-abí laláhe anfi ní.”

Yesu Abusuanfɔ Onutó
(Marko 3:31-35; Luka 8:19-21)

⁴⁶ Bréá Yesu trá ɔde ahá ámu asón bláa a, mu yin mua mu apíó beba belí kpankpá, bu dedunká ání bébláa mu asón. ⁴⁷ Ahá ámuó ɔku lébláa Yesu ɔbéε, “Kí, fú yín mua fú apíó bulí kpankpá. Bude fú dunká, abubla fu asón.”*

* **12:47** Mótɔ yée 47 ima nwóló dada amu akɔtɔ.

²⁴ Yesu létrá ha ahá ámu yébi ku ɔ́bée, “Bulu iwíegyi ámu igyi fé ɔ́dɔ́tɔ́pɔ ɔ́kɔ́á oloyódu ayó wankláán mu ndɔ́tɔ. ²⁵ Táme onyé, bréá ahá bɛdi á, mu olupó lóyódu ifa laláhe ání ìlelián ayó ámu wá mótó, ɔ́lenatí. ²⁶ Bréá ayó ámu lédan, ìdekwí á, ifá ámu é lèlun ɔ́wan mótó. ²⁷ ɔ́dɔ́tɔ́pɔ amu apafɔ botsu ndɔ́ ámɔ́tɔ ba bɛfité mu bɛɛ, ‘Ani wíé, megyí ayó fodu wá fú ndɔ́ ámɔ́tɔ? Nkónú ifa laláhe é itsú mótó?’ ²⁸ Múú ɔ́lebláa amú ɔ́bée, ‘Mí olupó bwehé ní.’ Inu bebláa mu bɛɛ, ‘Ní fótisulá á, ha ayetsitsíi mú lɛ ayó ámɔ́tɔ.’ ²⁹ ɔ́lebláa amú ɔ́bée, ‘O-o! Mliha mú itsia. Ní mliḍé mú tsíí á, mliḍé mí ayó ámu é ku tsítsá. ³⁰ Mlusi mú fée ìlu yófun mú tɪnbi. Ní ifun a, nébláa mú atɪnpɔ mbée, bɔgyánkpa sain ifa laláhe amu, abukli mú tswi ha mú ogyá wa, asa abɔtin ayó ámu yɔ́wa mí odudutɔ.’ ”

Takyí-akpin Ibí Yébi

(Marko 4:30-32; Luka 13:18-19)

³¹ Yesu létrá ha amú yébi ɔ́bée, “Bulu iwíegyi ámu igyi fé takyí-akpin ibí, oyin ɔ́ku lódu wá mu ndɔ́tɔ. ³² Múgyí tukúríibi nyí-abí féeḱtɔ ní, táme ní ìdan a, itɔ́bwé ifá fúáhé ðun ifá kugyíku. Mú abámbi tekpíkpli, mbubwi butogyónká mósó.”

Bodobodotu-afá Yébi

(Luka 13:20-21)

³³ Yesu létrá ha amú yébi ku ɔ́bée, “Bulu iwíegyi ámu igyi fé bodobodotu-afá ání ɔ́tsi ɔ́ku lóptsíá bodobodo nfúó kente kole, ìleha mú lotu.”

Yesu Lótáí Ayébisv

(Marko 4:33-34)

³⁴ Ayébi anfi odu tsɔ́tsɔ́tsɔ oletsíá públáa ɔ́ðam amu asún ní. ɔ́mebláa amú asún kɔ́kɔ́á imegyí ayébi ɔ́lɔ́ptáí. ³⁵ Inu léha asún ámúú Bulu ɔ́nósú ɔ́tɔ́pɔ ɔ́ku léblí yáí ámu léba mótó. ɔ́bée,
“Nótáí ayébisv

pólé asún ání Bulu lóponáín tsú ɔ́yí asitsuábi ɔ́wan.”

Ifa Laláhe Yébi Amu Asi

³⁶ Yesu lénatí ɔ́ðam amu wá ba wóyító. Múú mu akasípó amu bɔ́yɔ mu wá yébláa mu bɛɛ, “Lɛ ndɔ́ ámɔ́tɔ ifa laláhe iwí yébi amu asi suna ani.”

³⁷ Múú Yesu léle mú ɔ́nó ɔ́bée, “Mí, Nyankpɔ́sa-Mu-Bi ánfí gyí ató-abí wankláán odupú ámu ní. ³⁸ Ndɔ́ ámu gyí ɔ́yí ánfí. Ató-abí wankláán ámu gyí Bulu iwíegyi ámɔ́tɔ abí. Ifa laláhe amu gyí ɔ́bunsám abí. ³⁹ Olupó ámúú olodu ifa laláhe abí ámu gyí ɔ́bunsám. Atótɪnbi amu gyí ɔ́yí ɔ́nómáké. Ató atɪnpɔ amu é gyí Bulu-abɔ́pɔ.

⁴⁰ “Alí ámúú besáín ifa laláhe amu, wá mú ogyá ámu a, alí kén ìbéba ha aha laláhe ɔ́yí ɔ́nómáké ámu ní. ⁴¹ Mí, Nyankpɔ́sa-Mu-Bi ánfí nówa mí abɔ́pɔ békpa tógyítá itehá ɔ́ha tɔ́bwé lakpan pú laláhe abwɛpú fée lé mí iwíegyi amɔ́tɔ. ⁴² Bótswi amú fée wá ogyá kɔ́nkpɔ́ntitɔ. Inó isú múa kɔ́pisií bu ní. ⁴³ Táme yilé abwɛpú mú bówankí fé owí amú Sí Bulu iwíé ogyíkpá ìnu. ɔ́há ání ɔ́bu asu onúu.”

Siadié Méntíhé Iwí Yébi

⁴⁴ Yesu létrá ha amú yébi ku é ɔ́bée, “Bulu iwíegyi ámu igyi fé siadié kɔ́á bopolá ɔ́solúu kɔ́su. Oyín ɔ́ku léyémentí mú, lánjáín mú. Mú iwí ansigyí su á, ɔ́leyéfe mu ató fée púbɔ́hɔ ɔ́solúu amu.”

Abutó Wólíhe Iwí Yébi

⁴⁵ Bulu iwíegyi ámu ìtráa gyi fé ibíá ogyípó ɔ́kɔ́á ɔ́na ɔ́de abutó wólíhe dunká ɔ́hɔ. ⁴⁶ Bréá olowun butóbi wólíhe kole péá ihíe bu ibíá á, ɔ́lefe mu ató fée púyóhɔ butóbi amu.

Asawu Iwí Yébi

⁴⁷ Bulu iwíegyi ámu léla igyi fé asawu ání bɔ́tswi wa ɔ́pɔ́tɔ lé aye ɔ́tsan-ɔ́tsan. ⁴⁸ Bréá aye lobólá mú á, aye alepó ámu bebitíá mú ba ɔ́pɔ ɔ́nó. Betsíá asi, tósi gyíhe amu wá blanwétó, tswi múa butamagyí tsítsá. ⁴⁹ Alí ìbéba ɔ́yí ɔ́nómáké ámu ní. Bulu-abɔ́pɔ béba bɔ́tási aha

laláhe lé aha wankláántó. ⁵⁰ Fówun batswí aha laláhe amu wá ogyá kpònkpòntitò. Inó isú móa kpisíí bu ní.

Atonyahé Pòpwe Móa Dáda

⁵¹ Yesu léfité mu akasípó òbée, “Mlilanú mó fée asi?”

Bee, “Ee, anlanú mó asi.”

⁵² Múu òlebláa amú òbée, “Mómó mbla osunápú oduá alakásí Bulu iwíegyi ámu iwí asón é bí á, ogyi fé wóyi mu wie oduá otélé atò pòpwe móa dáda fée tsú mu ató oyaíkpa.”

Bumòhò Yesu Mu Wúlutò (Marko 6:1-6; Luka 4:16-30)

⁵³ Yesu lénya mó mu ayébi amu onó alí, òlenatí inu. ⁵⁴ Oleyinkí yó mu onutó wúlutò Nasaret, oloyósuná ató Yudafo ofiakpa. Mu atosunáhé léha onó lobwie ahá ámu fée. Mú su befité aba bee, “Nkónú olenya nyansa móa ofúlabwe túmi ánfí é tsú? ⁵⁵ Megyi ató osrépú mu bi ámu ní? Megyi mu yin gyí Maria, mu apio yinhé gyí Yakobo mva Yosef pò Simon mva Yuda? ⁵⁶ Yé ania mu apio tsihé tsie nfi á? Múu nkónu olenya iní fée tsú?” ⁵⁷ Iní su mu asón lókusú líi amósó.

Yesu lébláa amú òbée, “Ahá butobú Bulu onósó otáipú otínegyíotíné, táme mu onutó wúlutòfo pò mu wóyító ahá mó butamabú mu.” ⁵⁸ Iníá bumòhò mu gyi su á, ofúla kpalobí ku pé òbbwe inu.

14

Asú Òbòpú Yohane Lowu (Marko 6:14-29; Luka 9:7-9)

¹ Galilea omásó ogyípú Herode lónu Yesu iwí asón alí bré ámutò. ² Múu òlebláa mu asúmpó òbée, “Asú Òbòpú Yohane amu ní. Mólákúsú tsú afúlitò. Mú só òde ofúla anfi odu bwe ní.”

³⁻⁴ Bré kutò á, Yohane létsiá bláa Owíe Herode òbée, mbla meha òkpa ání otsiá mu pio Filipino mu ka Herodia. Iní su Herode léha bekítá Yohane, wá mu íkan, pò mu wá obu. ⁵ Òbbwe agywun ání òbómò Yohane, táme olenya ahá ámu ifú, tsúfé butobú Yohane ání Bulu onósó otáipú ogyi.

⁶ Táme eke òkúá Owíe Herode dé mu òkwíké gyí a, mu ka Herodia mu bi tsihé lóbowie òbuntò tsa Herode mva mu ahande ansító. Mu itsáa amu lówa owíe amu ansigyí. ⁷ Mú su òleka ntam òbée, òbéha mu tógyítóá odeklé.

⁸ Otsibi amu mu yin léha mu òlebláa Herode òbée, “Ndekléá fupú Asú Òbòpú Yohane nwun dínka ilínsú ha mi séséésí.”

⁹ Asón ánfí léhie han Herode, táme mu ntam amúu òleka, pò ahá amúu bubu inu ámu su á, òleha mu ahá otínpu òkpa òbée, òbwéé tóá otsibi amu lafité ha mu. ¹⁰ Ahá otínpu amu léyetin Yohane nwun obu òdikpá inu. ¹¹ Múu òbpu nwun ámu dínká ilínsú ba otsibi amu, mu é òbpuya mu yin Herodia. ¹² Asú Òbòpú Yohane akasípú beba botsu mu satin yópulá. Mú òma a, bòyò yébláa Yesu asón ání ilaba.

Ahá Mpím-nu Atogyihe Ha (Marko 6:30-44; Luka 9:10-17; Yohane 6:1-14)

¹³ Yesu lénya nú asón ámu alí, olowie òkluntò, fá ntsu yétsiá otineku mu nkule. Táme òdòm ámu bebi otínéá oyo. Mú su benatí ayabitò tsú amú awúlusu gya mu nkpa. ¹⁴ Bréá òlekplí dali òklun amutò, wun òdòm kpònkpònkpònti á, amú asón lówa mu nwe. Mú su òletsa amútó alòpu.

¹⁵ Owí lòpòn a, akasípó amu beba mu wá bebláa mu bee, “Dimbísú nfi gyí, owí é deta. Mú su ha amú abuyò awúluá ibu bomlí nfi asi yòhò tòku gyi.”

¹⁶ Táme Yesu léle mú onó òbée, “Imehián ání bòyò. Mlídunka tòku ha amú abuyi.”

¹⁷ Mu akasípó amu bebláa mu bee, “Tóá anibu fée gyí bodobodo apin anu pò ntsutso iye bwáhé anyò pé.”

18 Yesu lébláa amó ɔ́bée, “Mlitsu ba m.” 19 Múú ɔ́leha ahá ámu betsiatsíá ifa bɔ́bwe amusu. Inu olotsu bodobodo anu pú ntsutso iye bwáhé anyɔ́ ámu. Inu olotsu ansí fúá kí ɔ́súsó, ɔ́leɔ́da Bulu ipán. Múú olebiabíá bodobodo amɔ́tɔ́ há akasípó amu, amú é beye mú ha ahá ámu fée. 20 Amó fée begyi mwe sian. Akasípó amu bɔ́tɔ́sí síanhe amu. Uɔ́bulá alakpá dúanyɔ́. 21 Ayin ání begyi ató ámu nkɔ́le bɔ́gyi fé mpím-nu (5,000). Bumekla atsi múa nyebí mú.

Ɔ́pusu Natí

(Marko 6:45-52; Yohane 6:15-21)

22 Múú Yesu léha akasípó amu ɔ́bée, bɔ́wíe ɔ́klɔ́ntɔ́, abɔ́gyankpa fa ɔ́pu amu yɔ́ mú ɔ́bɔ́n. Mu mú olesin ɔ́ma sí ahá ámu ɔ́kpa. 23 Bréá olesi amú ɔ́kpa tá á, ɔ́lɔ́du yó bɔ́su yó́bɔ́ mpái. Mu nkɔ́le oletsíá inu yó́fɔ́n owi tahé. 24 Alí bré ámɔ́tɔ́ á, ɔ́klɔ́n amu lawíé ntsu nsíné. Ifeɔ́fa afú kpɔ́nkpɔ́nti kɔ́, ɔ́pu amu lówa dabi.

25 Baka-bake a, Yesu lénatí ntsu ámusu ayabitɔ́ buo amú. 26 Bréá bowun mu, ɔ́na ɔ́pu amusu á, benya ifú sórá okitikíti, blí beɛ, “Fúli ogyi.”

27 Táme ɔ́lɔ́wa ɔ́sa bláa amú ɔ́bée, “Mlwa klɔ́n. Mí ní. Mlímánýa ifú.”

28 Petro lébláa Yesu ɔ́bée, “Mí Wíé, ní fú ní mú á, ha mí é annatí ɔ́pu amusu bɔ́tu fú.”

29 Yesu lébláa mu ɔ́bée, “Natí ba.” Petro léɔ́dali ɔ́klɔ́n amɔ́tɔ́ ɔ́na ɔ́pu amusu ɔ́yó Yesu wá.

30 Táme bréá olowun alá afú ámu ɔ́nó bu ɔ́nlɔ́n á, ifú lowie mu ayetɔ́. Mú su ɔ́lɔ́wa me bi. Múú ɔ́lɔ́kplón kpólí Yesu ɔ́bée, “Mí Wíé, hɔ́ m!”

31 Inuɔ́nu Yesu létinkí ibi kítá mu, bláa mu ɔ́bée, “Fú hógýi mɔ́tsó. Ntogyi sú fúde nwéen gyí?”

32 Benya dú wíé ɔ́klɔ́n amɔ́tɔ́ alí, afú ámu léka itin. 33 Inu ahá ámuú bɔ́bu ɔ́klɔ́n amɔ́tɔ́ ámu beɔ́da akpawunu Yesu ayabitɔ́, blí beɛ, “Lélé, Bulu mu Bi fógýi.”

Genesarefɔ́ Alɔ́pu Tsa

(Marko 6:53-56)

34 Yesu mɔ́a amúnyɔ́ befa ɔ́pu amu yési Genesaret otsubúno. 35 Bréá inuɔ́fɔ́ bebi ání mu ní á, bɔ́wa abí ya amú awúlu féesú, há amú bɔ́pu alɔ́pu fée ba mu. 36 Bokokóli Yesu beɛ, ɔ́há alɔ́pu amu abɔ́pu ibi da mu atadie ɔ́danú kpán. Amóá bɔ́pu ibi da mú fée benya ɔ́tsá.

15

Atifɔ́ Amándíé

(Marko 7:1-13)

1 Mú ɔ́ma a, Farisifɔ́ pú Mose mbla asunápó aku bɔ́tsu Yerusalem ba Yesu wá, befité mu beɛ, 2 “Ntogyi sú fú akasípó amu bɔ́tamagýi aní anáin amándíésó. Bɔ́tamafwí ibi amándíé ɔ́kpasu asa bɔ́tegyi ató?”

3 Yesu léle mú ɔ́nó ɔ́bée, “Ntogyi sú mli é mli anáin amándíé su mlimédé Bulu mbla ámusu gyí? 4 Mose lówanlín wá Bulu mbla ámɔ́tɔ́ ɔ́bée, ‘Bu fú sí mɔ́a fú yín,’ ɔ́letrá wanlín ɔ́bée, ‘Ní ɔ́ku lébli asɔ́kpan tsú mu si ntée mu yin iwí á, bɔ́móɔ́ mu?’ 5-6 Táme mli mú mliáa, ɔ́ha ɔ́bétali bláa mu si ntée mu yin ɔ́bée, ‘Tóá teki nópɔ́há fú á, napóhá Bulu. Imehián ání nétrá kí fu.’ Mli anáin amándíé su mlitráa mlimédé Bulu mblasu gyí. 7 Apinabwɛbí abwɛpó! Ɔ́nɔ́kwali Bulu ɔ́nósú ɔ́tɔ́ipó Yesaia lébli tsú mli iwí tswí ɔ́bée,

8 ‘Ahá ánfí bɔ́ɔ́pɔ́ amú ɔ́nó bú mí,

táme amú klɔ́n bu ifó mí wá.

9 Kpaali bɔ́ɔ́de mí sum,

tsúfé basí Bulu mbla tswí, yó bɔ́ɔ́de anyánkɔ́pósa mbla suná.’ ”

Tóá Itɔ́kpóí Ɔ́ha Bulu Ansító

(Marko 7:14-23)

10 Yesu létrá tí ɔ́ɔ́m amu ba mu iwí wá, ɔ́lebláa amú ɔ́bée, “Mliyaa asu, méní mlónu ínú asi. 11 Megýí tóá ɔ́ha tegýí tɔ́kpóí mu Bulu ansító, mbóún móá iteɔ́dali tsu mu ɔ́nó tɔ́kpóí mu.”

12 Inu mu akasípó amu beba mu wá befité mu beε, “Fuyin ání fò ason blíhé anfi lawo Farisifo ámu?”

13 Yesu léle mú onó obéε, “Bópulí oyígyíoyí ání megyí mí Sí ámúú obu osúsú ámu lóswié tsitsá. 14 Mlisi Farisifo ámu asón. Ansibi abwiepú bugyi, bude ansibi abwiepú kpa. Ní nsibi obwiepú dé nsibi obwiepú kpa á, obótó amó abanyó butekpá wíé.”

15 Múú Petro lébláa mu obéε, “Le yébi amu asi suna aní.”

16 Yesu léfité amó obéε, “Mú su mli é mltamanú asón asi? 17 Mluméyín ání tóá iwíé oha onó á, mu iputo itowíé, oteyéle mú wá akponto? 18 Asóngyiasón ání itedáli tsu oha onó á, mu klonto itedáli tsu. Mútakpói mu Bulu ansító ní. 19 Tsúfé oha klonto ágywun laláhe tedáli tsu. Mútéhá otómó oha, otótó mbua, otowá atsi múa ayin asón, otowí ató, otowá afunu, otetsii oha. 20 Iní aná tókpói oha, táme ní oha mófwí ubi amándíé akpasu asa olegyi ató á, itamakpói mu Bulu ansító.”

Ɔtsi Ɔkúá Omegyí Yudayin Hógyi (Marko 7:24-30)

21 Yesu lénatí inu yó Tiro múa Sidon nsáintó. 22 Kanaanyintse okúá otsie inu léba Yesu wá. Ɔde okitikítí sorá, olokokóli Yesu obéε, “Dawid mu na, wun mi nwe! Ɔhe laláhe bu mí bí tsihétó. Ide mu háan dubi.”

23 Táme Yesu mékpla mu. Inu mu akasípó amu bobwií ipa há mu beε “Ha Ɔtsi ámu onati, tsúfé obuo aní ode okitikítí sorá dubi.”

24 Yesu lébláa Ɔtsi ámu obéε, “Israel akúfa fwíhé pé wá Bulu lówa mí.”

25 Táme Ɔtsi ámu léda akpawunu mu ayabito, bláa mu obéε, “Mí Wíé, gyi mi buale.”

26 Yesu lébláa mu obéε, “Ima alá fóswwí nyebí atogyihe póhá akíai.”

27 Ɔtsi ámu léle mú onó obéε, “Owíé, ibu mótó ali, táme akíai é butegyí atogyihe mpupubi ání itekpákpa bun amó wíé apónóasi.”

28 Múú Yesu lébláa mu obéε, “Ɔtsi, fò hógyi lomoní. Ibá mótó ha fo aliá fodeklé.” Inunu iwí lówa mu bi ámu onlin.

Ahá Tsatsaotsa Ilo Tsa

29 Tsú inu á, Yesu lótsun Galilea opu onó, dú yétsiá okúku kusu. 30 Ahá tsatsaotsa bapu abubúpu, ansibi abwiepú, abo, amúmu pú ilo bámbá alopó bobun Yesu ayabiasí, oletsá amó féé. 31 Ahá ámu onó lobwie amó bréá bowun amúmu budeotó, abubúpu iwí lawá amó onlin, abo buna, ansibi abwiepú é bude ató wúun, bekanfó Israel Bulu ámu.

Ahá Mpím-na Atogyihe Ha (Marko 8:1-10)

32 Yesu létí mu akasípó, bláa amó obéε, “Ahá anfi asón de mí nwe wa. Nde eke sáási opa bubuo mi, butráa buma tótóá bégyi. Ní nehá amó bopó akón náti á, ansító béyebi amó okpató.”

33 Mu akasípó amu befité mu beε, “Nkónó abénya atogyihe há oðam anfi dimbí ánfiso?”

34 Yesu léfité amó obéε, “Bodobodo afini mlibu?”

Bele mú onó beε, “Asienó pú aye pútúpútú kpalobí ku.”

35 Yesu léha oðam amu betsiá asi. 36 Múú olotsu bodobodo asienó pú aye amu, dá Bulu ipán, olebiabía mótó há akasípó amu, beye ha amó. 37 Amó féé begyi mwe. Batási síanhe amu búlá alakpá yilé asienó. 38 Ayin ání begyi ató ámu nkule bugyi mpím-na (4,000). Bumekla atsi múa nyebí.

39 Inu Yesu lési ahá ámu okpa, olowie oklonto fá opu yó Magadanfo osulúsu.

16

Farisifo Bodunká Ofúla (Marko 8:11-13; Luka 12:54-56)

1 Eke oku Farisifo pú Sadukifo aku beba Yesu osókikpa. Mú su bebláa mu beε, obwéε osúna pusuna amó ání lélé otsú Bulu wá. 2 Yesu lébláa amó obéε, “Ní owí ipon, nsainto ipé á,

mlitebli mliaa, ‘Oke nsainto bēdi.’³ Ní nyankpu obilá tuun nyanki a, mlitebli mliaa, ‘Nde nyankpu obótswie tsun afú.’ Mlitetáli ki nsainto, bí tóá íbéba. Ntogyi só mlimétáli nú tóá mlidéwúun séi ánfí mú así.*⁴ Mli ndemba-abí laláhe ání mliladáli Bulu ōma, mlidé osúna dunká amliwun, táme mlimóowun kókukú dūn Bulu ōnósú ōtáipú Yona osúna amū odu.”
Iní sū ōlenatí sí amó.

*Farisifo Pó Sadukifo Bodobodotu-afá
(Marko 8:14-21)*

⁵ Yesu akasípú amū bumekaín tsú bodobodo kítá asa befa ōpu amū yó ōbūn. ⁶ Yesu léda amó ōlá ōbéé, “Mlikí wankláán Farisifo pó Sadukifo Bodobodotu-afású.”

⁷ Akasípú amū befité aba beé, “Bodobodo amúú animédé ámu sū ōde asún ánfí blí lóó?”

⁸ Yesu lónu asún ání bodebli. Múú ōlebláa amó ōbéé, “Ōo, mli hógyi mótsó. Ntogyi sū mlidébli mliaa bodobodo amúú mlimédé ámu sū? ⁹ Imakówánkí mli kí? Mlilatan bodobodo apin anu amúú neha ahá mpím-nu (5,000) begyi amūsu? Alakpá afiní lésían mlilótási? ¹⁰ Ntéé mlilatan bodobodo apin asienó amúú neha ahá mpím-na (4,000) begyi amūsu? Alakpá afiní lésían mlilótási?” ¹¹ Ntogyi sū imakówánkí mli ání megyí bodobodo iwí asún ndeblí? Bláa nde mli bláa mbéé, “Mlikí wankláán Farisifo pó Sadukifo Bodobodotu-afású.”

¹² Inū asa ilowánkí amó ání megyí Bodobodotu-afású ōde, mboun amó atosunáhé.

*Ōhá Aní Yesu Gyí
(Marko 8:27-30; Luka 9:18-21)*

¹³ Bréá Yesu lówie Kaesarea Filipi nsainto á, ōlefité mu akasípú ōbéé, “Ma ahá beé mí, Nyankpusa-Mv-Bi ánfí ngyi?”

¹⁴ Beé mú ōnó beé, “Aku beé, fúgyí Asú Ōbopú Yohane. Aku beé, Bulu Ōnósú Ōtáipú Elia. Aku é beé, Yeremia ntéé Bulu ōnósú ōtáipú bambá ōku.”

¹⁵ Múú ōlefité amó ōbéé, “Mli é mé? Mliá mígyí ma?”

¹⁶ Simon Petro léle mú ōnó ōbéé, “Fúgyí Kristo, (Ōhá amúú Bulu ladá mu ofúli amū) ní. Bulu Ōkiankrapu amū mu Bi.”

¹⁷ Inū Yesu lébláa mu ōbéé, “Bulu layúlá fú Simon, Yona mu bi, tsúfé megyí nyankpusa ōkuku léle ōnōkwali anfi ōwan súná fú. Mí Sí amúú ōbu ōsúsú ámu ní. ¹⁸ Iní sū mí é nde fú bláa mbéé, fú dá gyí Petro. Mú así gyí, ‘Būtá.’ Būtá ánfisū néyi mí ōpasua dínká ní. Lowu túmi méetalí gyí músú ekekekeke. ¹⁹ Nōpu Bulu iwíegyi ámu asáafi wá fú íbito. Asóngyiasón ání fékiná ōsolóu anfi sū á, Bulu é obékiná mú ōsúsú. Múá fótsulá á, Bulu é obótsulá músú ōsúsú.”

²⁰ Inū ōleda amó ōlá kpákpákpá ōbéé, bumábláa ōhaa ání mogyí Kristo amū.

*Yesu Iwiasin Pó Mv Lowu Iwí Asún Blí
(Marko 8:31–9:1; Luka 9:22-27)*

²¹ Tsú bré amūsu á, Yesu léfi así ōde asúntóle súná amó ōbéé, “Ilehián ání móyo Yerusalem yówwun iwiasin tsotsōtsō Yudafō ahande, Bulu igyi ahapú dehen pó Mose mbla asunápú íbito. Bómō mu, táme Bulu ōbélakósúa mu eke sáásí tsú afúlitó.”

²² Mú sū Petro létí mu ya itsétó, yéka mu itin ōbéé, “Mí Wíé, Bulu ogyáa mú téi ya fú iwí. Iní mába fūsu ekekekeke.”

²³ Inū ōledamli bláa Petro ōbéé, “Satan, natí tēi mísú! Fude mí ōkpa tíin. Megyí tóá Bulu dégywíin fudegywíin, anyánpusa klé fudegywíin.”

²⁴ Múú ōlebláa mu akasípú amū ōbéé, “Ní ōku dékléá obóbuo mi á, osíi tóá otekle bwé, otsu mu oyikpalíhe bobuo mi. ²⁵ Tsúfé ní ōku lépri mu nkpa á, íbóhulí mu. Táme ní ōku lési mu nkpa há mí sū á, ōbélanyá nkpa ání itamatá. ²⁶ Ní ōku onyá ōyító ató féé, táme ōhulí mu ōkláa a, labi mōmu ilōwa há mu? Ntéé ntō ōha ōbétalí pótse mu nkpa? ²⁷ Tsúfé mí, Nyankpusa-Mv-Bi ánfí néba mí Sí numnyamtō, mía mu abōpu. Inū néka ōhagyíōha íkō alíá mu tsiátó

* **16:3** Mótó yéé 2 móa 3 uma nwóló dada amū akotō.

gyi ní. ²⁸ Ɔnɔkwali nde mli bláa. Aku bubu mlito nfi ání bómóowu, yófon bréá bawun ání mí, Nyankpusa-Mv-Bi ánfí nebá mí iwíe ogyíkpa.”

17

Yesu Iwitséé

(Marko 9:2-13; Luka 9:28-36)

¹ Nkensié ɔma a, Yesu lékpa Petro mva Yakobo pú mu pio Yohane, bɔɔv yó ibu kusɔ. ² Amó ansító inu á, Yesu iwí letsɛ. Mu ansító lówankí fɛ owí, mu atadiɛ é ledamli fútúúúúú. ³ Inu mu akasípó abasá ámu bowun ání Mose mva Elia beɛ iwí ɔwan, amóa Yesu buɔɔtá. ⁴ Múú Petro lébláa Yesu ɔbɛɛ, “Mí Wíé, ibu aláá abétsiá nfi. Ní fótulá á, ha ada abú asa. Fú klé kule, Mose klé kule, Elia é klé kule.”

⁵ Bréá ɔde asón ánfí blí á, agyinde wánkíhé ku lobobun amósó. Inu ɔme ku ledali tsu agyinde ámɔtɔ ɔbɛɛ, “Ɔni gyí mí Bì ɔɔwɛpɔ́á olegyi mi ansí ní. Mlinu mu ɔme.”

⁶ Ifú lehie kítá amó bréá bonu asón ánfí. Mú su bɔwa ɔsa mli bun ɔsulótɔ. ⁷ Múú Yesu léba bɔpu ibi dada amó, bláa amó ɔbɛɛ, “Mlikusɔ, mlimánya ifú.” ⁸ Inu bɔwa ansí ki a, bometrá wun ɔhaa dɔn Yesu nkole.

⁹ Bréá buɔɔɛ ibu ámu kplí á, Yesu léda amó ɔlá ɔbɛɛ, bómábláa ɔhaa tóá bayówun, yófon ekeá Bulu ɔbókusóa Nyankpusa-Mv-Bi ámu tsú afúlitɔ.

¹⁰ Mu akasípó amu befité mu beɛ, “Ntogyi só Mose mbla asunápó amu beɛ, ilehián ání Elia obéyinkí bá asa Kristo amu ɔbɛba?”

¹¹ Ɔleɛ mú ɔnó ɔbɛɛ, “Ɔnɔkwali igyi. Elia obégyankpá bá bela tógyító yáí wankláán.

¹² Nde mli bláa mbéɛ, Elia layínkí bá dodoodo, táme ɔhaa mébi mu. Bɔwa mu amomoyɔ. Alí kén mí, Nyankpusa-Mv-Bi ánfí é nówun iwiasin amó ibitɔ ní.”

¹³ Inu á, ilowankí akasípó amu ání Asú Ɔbɔpó Yohane iwí asón ɔdeblí.

Ilo Dídahe Ɔlɔpó Tsa

(Marko 9:14-29; Luka 9:37-43a)

¹⁴ Bréá beyinkí kplí bowie ɔɔm amu wá á, oyin ɔku léba beɔa akpawunu Yesu ayabitɔ, bláa mu ɔbɛɛ, ¹⁵ “Mí Wíé, wun mí bí ánfí nwe, tsúfé ilo dídahe de mu háan. Otetsiá dida wíé ntsu móa ogyátó. ¹⁶ Nɔpu mu ba fú akasípó amu, táme bometalí tsá mu ilo.”

¹⁷ Yesu léle mú ɔnó ɔbɛɛ, “Nɔmɔba-abíá mlimá hógyi, mli tsiátó ma ale. Alí nétsiá mli wá yó ekekegyíeke ní? Nnyá klɔn ha mli yófon ɔmenke? Mlikpa kebi ámu ba mi!” ¹⁸ Inu ɔlɔkplón gya ɔɛ laláhe amu. Iledali kebi ámɔtɔ, iwí lówa mu ɔnlin.

¹⁹ Mú ɔma a, akasípó amu befité Yesu itsétó beɛ, “Ntogyi só aní mú anumétalí gya ɔɛ laláhe amu dáli kebi ámɔtɔ?”

²⁰⁻²¹ Múú ɔlebláa amó ɔbɛɛ, “Mli hógyi mɔtsó kóráá. Mbláa mli ɔnɔkwali. Ní mli hógyi lomóní fɛ takyí-akpin ibí á, teki mlétalí bláa ibu ánfí mliha ipúli. Lélé ibópulí, tɔtɔtɔ móɔɔv mli bwe.”*

Yesu Lowu Iwi Asón Blí Otse Nyɔɔsi

(Marko 9:30-32; Luka 9:43b-45)

²²⁻²³ Bréá akasípó amu féé beba befia Galilea ɔmátó á, Yesu lébláa amó ɔbɛɛ, “Béle mí, Nyankpusa-Mv-Bi ánfí há adón bómó mí, táme Bulu ɔbókusóa mi eke sáásí.”

Asón ánfí lehie han akasípó amu.

Bulu Ɔtswékpa Ofi Ikɔka

²⁴ Yesu mva mu akasípó beba Kapernaum wúlutɔ. Inu Bulu ɔtswékpa ofikɔ ahópu aku beba befité Petro beɛ, “Fú wíe teká Bulu ɔtswékpa ofi ikɔ?”

²⁵ Petro lébláa amó ɔbɛɛ, “Ɔteká.”

Bréá Petro lóyɔ wóyító a, Yesu légyankpá fité mu ɔbɛɛ, “Simon, nkáli gyí fú agywun? Amendi téká dúte móa lampóo há awíe? Afóó ntéé wúlu awíe?”

* **17:20-21** Mótó yéé 21 bu nwóló dada amu akotɔ: Táme inu odu mó á, nkéti mpái móa ɔnókli pé mlétalí pógya mó.

²⁶ Petro lébláa mu ɔbéé, “Afóó teká.”

Móú Yesu lébláa mu ɔbéé, “Yéé mómú wúlu awíe bagyi iwí ní? ²⁷ Táme mmedéklé mbéé, abókusó líí amúsú su á, tsu ɔdaduwa afuyɔ ɔpu ɔnó yɔtswi. Kí klemetí gyankpapu ání félé ɔnótó. Fénya kóba ání íbɔfɔn aní abanyó ofiká ámu ka. Le mó, afuyeka ha amú.”

18

Ma ɔbɔbwe ɔhande?

(Marko 9:33-37; Luka 9:46-48)

¹ Beba Kapernaum wúlutɔ, akasípú amu beba Yesu wá befité mu beé, “Ma gyí ɔhande Bulu iwíegyi ámutɔ?”

² Yesu létí kebi ɔku belí amú ansító, ³ ɔleblí ɔbéé, “ɔnɔkwali nde mli bláa. Ní mlimétse, bwe iwí fé nyebí á, mlimóowie Bulu iwíegyi ámutɔ. ⁴ ɔhagyíha ání ɔleba iwiasí fé kebi ání á, mgyí ɔhande Bulu iwíegyi ámutɔ ní. ⁵ ɔhagyíha ání ɔlɔhɔ kebiá ogyi alí mí dátó lahɔ mi.

ɔha Kpa Wá Lakpantɔ

(Marko 9:42-48; Luka 17:1-2)

⁶ “Ní ɔku léha ahá ání bɔmɔkódan mísú hógyitɔ ánífitɔ ɔku lɔbwe lakpan á, ní beda nfúókwebu síán mu ɔmetɔ, tswi mu wá ɔpu okluklúkpá, mó mu pó á, ibu alé dun. ⁷ ɔyító atsiápú bogyówi ní. Tsúfé itá itehá ɔha tɔbwé lakpan bu inu. Ibéba alí, táme ɔhá ání ina musu mu ba lɔbwe lakpan ogyówi ní.

⁸ “Mó su ní fú íbɔ ntéé fú yabi téhá fútedida hógyitɔ á, ka mó le, afɔtswi mó tsalífwí. Ibu aléá fɔpu íbɔ kule ntéé yabi kule nyá nkpa ání itamatá, dun ání fɔpu íbɔ anyɔ ntéé ayabi anyɔ wíe ogyá ání itamaduntɔ. ⁹ Ní fú nsibi téhá fú tɔbwé lakpan á, loti mó le, afɔtswi mó tsalífwí. Ibu aléá fɔpu nsibi kule nyá nkpa ání itamatá, dun ání fɔpu ansibi anyɔ wíe ísɔbití ogyá ání itamaduntɔ.

Kufa Fwihé

(Luka 15:3-7)

¹⁰⁻¹¹ “Mlíki wankláán ání mliméeki nyebí pútúpútú ánífitɔ ɔkuku ansító kótíkótí. Nde mli bláa mbéé, bubu Bulu-abɔpu ání bɔtɔkósí pú amú asón ya mí Sí ɔsúsú. *

¹² “Mliyo asón ánífitɔ amlíki. Ní ɔku bu akúfa lafakule (100), amótó ɔkule ɔfwí á, ntɔ ɔhá ámu tɔbwé? Megyí si otesí adukwebá-kwebá (99) atráhe amu líí okúku amusu, yódunká ɔkule pé amú alafwí ámu? ¹³ ɔnɔkwali nde mli bláa. Ní owun mu a, mu ansí bégyi mu iwí dun adukwebá-kwebá atráhe amú bɔmɔfwí ámu. ¹⁴ Alí kén mli Sí amú ɔbu ɔsúsú ámu médékle ɔbéé, nyebí pútúpútú ánífitɔ ɔkuku é ɔfwí ní.

Ní Fú Bá ɔpó Ilá Gyi Fu

¹⁵ “Ní fú bá ohógyipu ɔpó ilá gyi fu á, yɔ mu wá, mli abanyó pé amlíbi mó. Ní olonu iwiasí á, falányá opió. ¹⁶ Táme ní omonu iwiasí á, kpa ɔbakóle ntéé abanyó manta iwísu amlíyo mu wá, méní bégyi asóngyiasón ání mléblí iwí adánsíe fé alíá Bulu asón leblí. ¹⁷ Ní omonu amú asón é á, pu asón ámu ya mli ɔpasuafɔ. Táme ní omonu amú asón é á, mómú bu mu ɔmátóyín ntéé lampóo ɔhɔpu.

Asónkiná Pó Músú Tsulá

¹⁸ “ɔnɔkwali nde mli bláa. Asóngyiasón ání mlékiná ɔsolúv anífitɔ á, Bulu obékiná mó ɔsúsú. Múá mlótsulá á, Bulu obótsulá músú ɔsúsú.

¹⁹ “Ntráa ndeblí mbéé, ní mli abanyó mlɔbwé agywun kule ɔsolúv anífitɔ kólí tɔku á, mí Sí amú ɔbu ɔsúsú ámu ɔbɔbwe mó há mli. ²⁰ Tsúfé ɔtínegyíɔtíne ání ahá abanyó-abasá befia mí dátó á, mbu amú wá.”

Osúmpú Owuntɔlnpu Iwí Yébi

* **18:10-11** Mótó yéé 11 bu nwóló dada amu akotɔ: Tsúfé mí, Nyankpɔsa-Mu-Bi ání neba ání nóhɔ ahá amú bafwí ámu nkpa.

²¹ Múú Petro léba befité Yesu obéé, “Mí Wíé, tsefini nsíkie mí bá ní òpó ilá gyi mí? Tse sienó lóó?”

²² Yesu lébláa mu obéé, “O-o, megyí tse sienó fésikíé mu, tsé aduesienó (70) aku asienó.

²³ Iní su Bulu iwíegyi ámu igyi fé asún ánfí. Owíe oku lóbwe agywun ání muu mu asúmpú bóbu akúnta. ²⁴ Bréá olefi mú asi á, mu asúmpú bekpa amútó okuá ode mu íko mpím-mpímtó ba mu. ²⁵ Táme osúmpú amu má tótá obópuká íko ámu su á, owíe amu léha obéé buféé muu mu ka, mu abí pú mu ató féé púkítá íko ámutó. ²⁶ Inu á, osúmpú amu lókusú dá akpawunu owíe amu ayabito, bwíí ipa há mu obéé, ‘Mí Wíé, nya klun ha mi. Ibwe néka fú íko ámu féé.’ ²⁷ Mu asún lówa mu wie amu nwe. Mú su olesi íko ámu féé kíé mu, há mu ólenatí.

²⁸ “Táme bréá osúmpú amu lédali inu á, oboyótu mu osúmba okuá ode mu íko kpalobí ku. Ólekítá mu ba ámu ómetó kinkíínkín, bláa mu obéé, ‘Pu mí kóba ha mi!’ ²⁹ Mu osúmba amu é léda akpawunu bwíí ipa há mu, bláa mu obéé, ‘Nya klun ha mi. Ibwe néka fú ko.’ ³⁰ Táme osúmpú anfi mú mótsulá. Óleha ání búpú mu yowa obu yófun ekeá obéka mu íko ámu. ³¹ Mu asúmba bowun tásá alapógyi mu ba ámu a, ilowie amú iwító. Mú su boyo yébláa amú wíe asún ámu féé. ³² Múú amú wíe amu léha beti osúmpú amu ba, ólebláa mu obéé, ‘Osúmpú owuntólnpu, fú ipabwíí su nesi íko tsotsótsó amú fúde mí ámu féé kíé fú. ³³ Ima alá fú mú fówun fú bá ámu nwe fé alá nowun fu nwe?’ ³⁴ Óbló lekítá owíe amu. Mú su óleha obéé, buwáa mu obu, abupiti mu ató yófun ekeá obéka íko ámu féé.

³⁵ “Alí mí Sí amú obu ósúsú ámu obóbwe mlitó okugyi okuá omesi mu ba lakpan kíé mu tsú mu kluntó ní.”

19

Okákiná Iwí Atosunáhé (Marko 10:1-12)

¹ Bréá Yesu lóotá tá á, ólenatí Galilea ómátó yó Yudea ómátó Yordan ntsu ámu obun. ² Ódóm kpankpankpannti bobuo mu, óletsa amú iló inu.

³ Farisifo aku beba mu wá boso mu kí, fité mu beé, “Ani Mbla léha okpa ání oyin obétalí kíná mu ka okpagyi okpasu?”

⁴ Yesu lébláa amú obéé, “Mlímókókla Bulu asún ámu kí ání bré amúú Bulu léfi oyí asi á, ótsi múa oyin ólbwe? ⁵ Bulu lébli obéé, ‘Iní su oyin obótu sí mu si muu mu yin yémantá mu kasu, amú abanyó bóbwe oyulúv kule ni.’ ⁶ Mú su nde mli bláa mbéé, butráa bumegyí abanyó, táme babwé obakóle. Ahá ání Bulu labwé amú ikule a, óhaa mámaín amú abasu.”

⁷ Farisifo ámu befité mu beé, “Ntogyi sú Mose lówa mbla obéé, oyin obétalí wánlín okákiná ówoló pókíná mu ka?”

⁸ Yesu lébláa amú obéé, “Mli kluntó odwin sú Mose léha mli okpa obéé, mlíkína mli aká, tekí megyí alí Bulu lóbwe mú bréá olefi oyí ámu asi ní. ⁹ Táme nde mli bláa mbéé, ní oyin okíná mu ka láyétsiá ótsi bámbá á, alató mbua. Okpa oduásúá oyin obétalí kíná mu ka pé gyí aladáli mu óma.”

¹⁰ Múú mu akasípú amu beblí beé, “Ní alí okúlu muu oká abatsiátó asún igyi ní mú á, múmú ima aláá oyin muu ótsi bétsiá aba pó.”

¹¹ Yesu lébláa amú obéé, “Megyi ahá féé obétalí ho atosunáhé anfi. Nkétí ahá ání Bulu lópohá amú pé. ¹² Tsúfé ima okpa tsotsótsósu ayin aku butamatsiá aká. Ayin ámu aku á, alí bókwií amú ní. Aku é anyánkpúsa láflo amú. Aku é basin kpanku Bulu iwíegyi ámu su. Óhá ání obétalí á, óhóó mí atosunáhé anfi.”

Nyebi Yulá

(Marko 10:13-16; Luka 18:15-17)

¹³ Aha aku bekpa nyebí ba Yesu beé, ópúu ibi dínka amúsú, okuli Bulu oyúla ha amú. Táme akasípú amu bowa iyin wá amú. ¹⁴ Múú Yesu lébláa akasípú amu obéé, “Mliha nyebi ámu okpa abuba mí wá. Mlímátin amú okpa, tsúfé ahá ánfí odu bú Bulu iwíegyi ámu ni.”

15 Múú òlòpò ɪbɪ dɪndɪnkà amúsó, òlenatí ɪnò á.

*Atonyahé ɪwɪ Atosunáhé
(Marko 10:17-31; Luka 18:18-30)*

16 Èké òkú oyin òkú léba Yesu wá bɛfité m̀v̀ òb́éé, “Osunápú, yilé m̀m̀m̀ ǹób̀ẁe asa ńénya nkpa ání itamatá?”

17 Yesu léfité m̀v̀ òb́éé, “Ntogyi sù f̀v̀d̀e mí yilé ɪwɪ asón fité? Òbakòlè pé gyí òha yilé. M̀v̀gyí Bulu. Támè ní f̀v̀dekléá f̀v̀nyáá nkpa ání itamatá á, m̀óm̀ó gyi Bulu m̀bla asón ám̀v̀s̀v̀.”

18 Oyin ám̀v̀ lélafité m̀v̀ òb́éé, “M̀ót̀ó m̀m̀m̀?”

Yesu lébláa m̀v̀ òb́éé, “Mám̀ò òha, mát̀ò m̀b̀v̀a, máwɪ ató, máka asón dɪnká f̀v̀ bású. 19 Bu f̀v̀ sí m̀v̀a f̀v̀ yin, af̀v̀d̀ẁe f̀v̀ bá f́é f̀v̀ ɪwɪ.”

20 Oyasubi ám̀v̀ lébláa Yesu òb́éé, “Ntegyi m̀v̀ f́éésú. Ntò é ntráa b̀ẁe?”

21 Yesu lébláa m̀v̀ òb́éé, “Ní f̀v̀dekléá f̀v̀f̀v̀n m̀v̀ á, yefé f̀v̀ ɪwɪs̀v̀ ató f́éé, af̀v̀yè k̀óba am̀v̀ ha ahíánf̀v̀, m̀éni f́énya siadié òs̀s̀s̀. F̀òb̀ẃé m̀v̀ tá á, ba af̀v̀bobuo m̀v̀.”

22 Bréá oyasubi ám̀v̀ lónu asón ánfɪ á, ɪlɛhé han m̀v̀, òlenatí d́ín, tsúf́é òh́ié òb̀v̀ ató.

23 Múú Yesu lébláa m̀v̀ akasípú òb́éé, “Òǹòkwali nde m̀lɪ bláa m̀b́éé, ɪb́éhɪe wá ònlun asa ɪwɪ onyapú obówie Bulu iwíegyí ám̀v̀t̀ò. 24 Ntráa nde m̀lɪ bláa m̀b́éé, ɪl̀p̀v̀n ha kp̀s̀s̀ ání òb̀óts̀v̀n òb̀v̀n-atò òb̀ó́t̀, d̀v̀n ání ɪwɪ onyapú obówie Bulu iwíegyí ám̀v̀t̀ò.”

25 Akasípú am̀v̀ bonu asón ánfɪ á, òǹó lobwie am̀v̀. ɪnɪ s̀v̀ bɛfité b̀eé, “M̀óm̀ó ma m̀eé Bulu òb̀óh̀ò nkpa?”

26 ɪnò Yesu lélí kɪ am̀v̀ alɪ. Múú òlèbláa am̀v̀ òb́éé, “Anyánkp̀s̀satò m̀v̀ á, òhaa m̀éetalí b̀ẃé ɪnɪ, támè Bulu m̀v̀ tetálí b̀ẃé t̀ógyít̀ò.”

27 Múú Petro léfité m̀v̀ òb́éé, “ɪnɪá anɪlasí t̀ógyít̀ò t̀s̀wɪ bobuo f̀v̀ á, ntò ab́énya tsú f̀v̀ búót̀ò?”

28 Yesu lébláa am̀v̀ òb́éé, “Òǹòkwali nde m̀lɪ bláa. Bréá Bulu òb̀ẃé ogyí p̀p̀ẁe am̀v̀, mí, Nyankp̀usa-M̀v̀-Bi ánfɪ netsiá mí numnyam owíe obíá ám̀v̀s̀v̀ á, m̀lɪ ahá ánfɪ m̀lɪb̀v̀o m̀v̀ ánfɪ é mlétsiá awíe m̀bíá dúanyòs̀v̀, gyi Israel abusuan dúanyò ám̀v̀ asón. 29 Òhagyíòha ání alanátí sí m̀v̀ ẃoyí, m̀v̀ apíó, m̀v̀ sí m̀v̀a m̀v̀ yin, m̀v̀ abí nt́éé òs̀l̀òv̀v̀ mí s̀v̀ á, Bulu òb́éla há m̀v̀ m̀v̀ tsé dú tsé lafa, trá lahá m̀v̀ nkpa ání itamatá. 30 Támè agyankpap̀v̀ akú b́éba bemlɪ amap̀v̀, amap̀v̀ am̀v̀ akú é b́ebemlɪ agyankpap̀v̀.”

20

Ndòtò Agyómá Agyóp ɪwɪ Yébi

1 Yesu létrá bláa am̀v̀ òb́éé, “M̀v̀ s̀v̀ Bulu iwíegyí ám̀v̀ igyi f́é asón ánfɪ. Òdòt̀p̀v̀ òkú létsiá. Èké òkú òòk̀v̀s̀ú nyankɪ-nyankɪ ogyó ɪpa agyípú odunkákpa, ab̀v̀ỳo agyómá m̀v̀ ndòtò.

2 M̀v̀a am̀v̀nyò begyi bíá ání òb́éka am̀v̀ aliá but̀òh̀ò èkewóle, òl̀p̀v̀ am̀v̀ sísí agyómá ám̀v̀ ogyókpa. 3 Dokwebátò a, òledalɪ yò d̀v̀s̀v̀, oloyówun akú é bulí, b̀v̀m̀edé t̀òt̀ò b̀ẁe. 4 Olotsu am̀v̀ é òb́éé b̀v̀ỳo agyómá m̀v̀ ndòtò ha m̀v̀. ɪb̀ẃé òb́éka am̀v̀ t́á ɪb̀v̀ alé. M̀v̀ s̀v̀ b̀ỳo.

5 Dódúanyò p̀v̀ d̀s̀atò é á, òlètrá p̀v̀ akú sísí ndò ám̀v̀t̀ò. 6 Ntúp̀ẁe donutò, bréá òledalɪ a, òlètrá wun akúá bulí kpaali. Múú òlèfité am̀v̀ òb́éé, ‘Ntogyi sù nde f́éé mlɪlí nfi, mlɪmédé t̀òt̀ò b̀ẁe?’ 7 Bèbláa m̀v̀ b̀eé, ‘Òhaa m̀ók̀ób̀ò anɪ ɪpa.’ Múú òlèbláa am̀v̀ òb́éé, ‘M̀óm̀ó m̀lɪ é m̀lɪb̀òts̀v̀n yòyò agyómá mí ndòtò.’

8 “Bréá owí l̀p̀v̀n a, òdòt̀p̀v̀ am̀v̀ létɪ m̀v̀ agyómású òkíp̀v̀ bláa m̀v̀ òb́éé, òt̀v̀ ɪpa agyípú ám̀v̀ f́éé, òkáa am̀v̀ akò. Òkáa am̀v̀ tsu amap̀v̀ am̀v̀s̀v̀ alɪ b̀òt̀v̀ agyankpap̀v̀ am̀v̀. 9 Bréá ɪpa agyípú am̀v̀ b́eba a, agyómású òkíp̀v̀ am̀v̀ léka ahá ám̀v̀b̀v̀ b̀ỳo donutò ám̀v̀ aliá but̀òh̀ò èkewóle. 10 Bréá ɪl̀òt̀v̀ agyankpap̀v̀ am̀v̀ a, b̀v̀kɪ b̀eé b́énya d̀v̀n alɪ, támè alɪ kén òlèka am̀v̀ é ní. 11 M̀v̀ s̀v̀ òlèka am̀v̀ akò tá á, agyankpap̀v̀ am̀v̀ b̀òwa t̀òt̀v̀ òdòt̀p̀v̀ am̀v̀s̀v̀ bɪ. 12 Bèblí b̀eé, ‘Amap̀v̀ anfi m̀v̀ á, d̀v̀nhwírɪ k̀v̀lè pé b̀ỳo agyómá. Anɪ m̀v̀ anɪlalí owí kpankpli ánfɪs̀v̀ yò agyómá, támè faká anɪa am̀v̀nyò f́éé akò k̀v̀lè.’

13 “Ɔdɔtɔpu amu lébláa amótó ɔkule ɔbéé, ‘Agya, yéé mməkútafá fú o! Megyí itó á múú mía fonyɔ aniléblí ámu napóhá fú á? 14 Pu fú ató nati. Mídéklé mbéé, néha amapɔ amu alíá naká fú. 15 Mma ɔkpa ání nɔpu mí kóba bwé tóá ndéklé? Ntéé mí awítɔlɛwa dé fú iwítɔ wie?’

16 “Alí amapɔ bóbwe agyankpapɔ, agyankpapɔ é bóbwe amapɔ ni.”

*Yesu Lowu Iwi Asón Blí Otse Saasi
(Marko 10:32-34; Luka 18:31-34)*

17 Bréá Yesu ɔyó Yerusalem a, ɔlekpa akasípú dúanyɔ ámu ya itsétó bláa amú ɔbéé, 18 “Mlɛnu! Ayó Yerusalem. Inu á, béle mí, Nyankpɔsa-Mɔ-Bi ánfɛ há Bulu igyí ahapú dehen pú Mose mbala asunápó. Béha mí lowu ipón. 19 Bópu mí wá ahá ání bomegyí Yudafɔ ibitɔ bóbwe mí ahinlá, bónwɛn mí mpli, dá mí mántá oyikpalíhesu. Táme Bulu ɔbélakúsúa mi eke sáásí tsú afúlitɔ.”

*Abi Oyín Ɔku Atɔ Kvlíhé
(Marko 10:35-45)*

20 Múú Sebedeo mu ka lékpa mu abi anyɔ beba, ɔleda akpawunu Yesu ayabitɔ, kólí mu ɔbéé, ɔbwéé tɔku ha mu.

21 Yesu léfité mu ɔbéé, “Ntɔ fɔdeklé?”

Ɔtsi ámu lébláa mu ɔbéé, “Ha mí abi anyɔ ánfɛtɔ ɔkule otsia fú gyɔpɛsu, ɔkule é otsia fú binasɔ bréá fúde iwíe gyí.”

22 Yesu lébláa amú ɔbéé, “Mlíméyín tóá mlidékólí.” Ɔlefíté Yohane muva Yakobo ɔbéé, “Mlétalí wun iwɔsɛn á múú nebá bowun amú?”

Bebláa mu beé, “Ee, abétalí.”

23 Múú ɔlebláa amú ɔbéé, “Mlówun iwɔsɛn ámu mú, táme mma túmi ání néle ahá ání bétsiá mí gyɔpɛsu ntéé mí binasɔ. Otsiákpá inu ida gyo ahá á múú mí Sí Bulu lalá inu yáí há ámu.”

24 Bréá akasípú dú atráhe amu bonu asón ánfɛ á, Yakobo muva Yohane iwi lówa amú ɔbló. 25 Múú Yesu létɛ amú, bláa amú ɔbéé, “Mlɛyín ání ɔmátófɔsu agyípú butehíé amú ahá, amú ahande é butenyá túmi amúsú. 26 Táme mlitɔ mú á, imába ali. Ɔhagyíɔha ání odekléá ɔbóbwe mlitɔ ɔhande a, ɔbwéé mu iwi osúmpó ha mu aba atráhe. 27 Ɔhá ání odekléá ɔbóbwe mli nkpa ogyápu ɔbwéé mli ɔkpábi. 28 Ali kén mí, Nyankpɔsa-Mɔ-Bi ánfɛ é mmeba mbéé, busúm mí ní. Ahá osúmkpá neba, ampu mí nkpa hɔ ahá tsɔtsɔtsɔ nkpa.”

*Ansibi Abwiepú Abanyó Ilo Tsa
(Marko 10:46-52; Luka 18:35-43)*

29 Bréá Yesu muva mu akasípú buɔɔɔɔɔɔ Yeriko wúluto bɔyó á, ɔɔɔm kɔɔɔɔɔɔɔɔɔ bobuo amú. 30 Ansibi abwiepú abanyó aku butsie ɔkpa ámutɔ, bonu ání Yesu détsúɔn. Inu bɔkplón blí beé, “Ani Wíe, Dawid mu na, wun ani nwe.”

31 Ɔɔɔm amu bɔkplón wa amú beé bukpá ɔnó bun. Táme belakplón dɔn ali beé, “Ani Wíe, Dawid mu na, wun ani nwe!”

32 Múú Yesu lési líí, tí amú, ɔlefíté amú ɔbéé, “Ntɔ mlidéké mlíaa, mbwéé ha mli?”

33 Bebláa mu beé, “Ani Wíe, ha ani awun ató.”

34 Inu amú asón lówa Yesu nwe, ɔlɔpu mu ibi dada amú ansibi. Inuɔ bowun ató, beklá buo mu.

21

*Bəho Yesu Fɛ Owie Yerusalem
(Marko 11:1-11; Luka 19:28-40; Yohane 12:12-19)*

1-2 Bréá Yesu muva mu akasípú bebéen Yerusalem wúlu, beta Betfage wúlu ání ibu Nfɔnyíbu* ámu asi wie tá á, ɔlɔwa mu akasípú abanyó gyankpá. Ɔlebláa amú ɔbéé, “Mlɛyɔ wúlu anfi ida mli ansító ánfɛsu. Ní mlówíé wúlu amu ɔnó á, mlówun afrímú tsíhé ɔkuá ɔda ɔfétó,

* 21:1-2 Nfɔnyíbu igyi obubwí kuá ibu mantáa Yerusalem, butetí mú Olifbu.

Amó wulewole bɔyɔ asún ánfítɔ bɛɛ, “Ní ablí aniaa itsú Bulu wá á, ɔbéfité aní ɔbéɛ, mú ntogyi só animóhɔ mu gyi? ²⁶ Ntée ablí aniaa, anyánkpósa wá itsú.” Táme buɔe tɔ́á ahá tsɔtsɔɔtsɔ ámu bóbwɛ amó ifú nya. Tsúfé amó fée bohogyi ání Bulu ɔ́nɔ́sú ɔ́tɔ́pó Yohane gyi. ²⁷ Mú su beɛe mú ɔ́nɔ́ bɛɛ, “Ohwée! Animéyín ɔ́tínéá olenya mu túmi tsú.”

Mú Yesu é lébláa amó ɔ́béɛ, “Mómó mí é mméébláa mli túmi oduá ndepubwé ntobí ánfí.”

Oyin Ɔku Abi Anyɔ Iwi Yébi

²⁸ “Mliyɔ asún ánfítɔ amlíki. Oyin ɔku muva mu abi anyɔ betsiá. Eke ɔku ɔ́ɔyɔ yébláa ɔ́déhɛn ɔ́béɛ, ‘Mí bí, nde yɔyɔ agyómá mí ndɔ́tɔ ha mi.’ ²⁹ Ɖlebláa mu si ɔ́béɛ, ‘Mmóyɔ.’ Mú ɔ́ma a, ɔ́lɛlatse mu agywun, yó ndɔ́ ámutɔ. ³⁰ Amó sí lénatí yó ɔ́kusɔ amu é wá yébláa mu ali kén. Ɖkusɔ amu lótsulá ɔ́béɛ, ‘Mí sí, nɔ́yɔ.’ Táme ɔ́mɔyɔ.” ³¹ Inu Yesu léfité ahá ámu ɔ́béɛ, “Abi anyɔ ámutɔ ɔ́mɔ́mu lóbwɛ dínká mu si asónsú?”

Yudafɔ igyi ahapó dehen pú Yudafɔ ahande amu bebláa mu bɛɛ, “Ɖdéhɛn amu.”

Mú Yesu lébláa amó ɔ́béɛ, “Ɖnɔ́kwali nde mli bláa. Lampóo ahópu pú obu-ɔ́nɔ́ atsiápó bówie Bulu iwíegyi ámutɔ sí mli. ³² Tsúfé Asú Ɖɔ́pó Yohane lóbosuná mli tsiátó oduá ida ɔ́kpa Bulu ansító, táme mlimóhɔ mu gyi. Lampóo ahópu pú obu-ɔ́nɔ́ atsiápó bóhɔ mu gyi. Ɖma mliwun ání amó kóráá batse a, mliwétsɛ mli agywun hɔ mu gyi.”

Apafɔ Laláhe Aku

(Marko 12:1-12; Luka 20:9-19)

³³ “Mlinu yébi ikú é. Ɖɔ́tɔ́pu ɔku lóɔ́ wáin ndɔ́. Olegyi iban bómlí mú. Olokwi wáin amu onyimékpá. Ɖɔ́pwe obu fúáhé ku há ndɔ́ ámu agyópu. Mú ɔ́pɔpu ndɔ́ ámu wá apafɔ ibitɔ, olotu ɔ́kpa yó ɔ́má ikutɔ. ³⁴ Bréá wáin-abí amu kpɔ́tíbi lófɔn a, ɔ́lɔ́wa mu asúmpú apafɔ ámu wá ɔ́béɛ, buyóhɔ mu ogyíkpa ba mu. ³⁵ Táme apafɔ ámu bekitá amó, dá ɔ́kule, mó ɔ́kule, dá ɔ́kule é abwi. ³⁶ Ndɔ́ mu wie amu létrá wa mu asúmpú bámbá ání butɔ́ dɔ́n agyankpapu amu. Apafɔ ámu bóbwɛ amó é ali kén. ³⁷ Mú tráhe kóráá á, ɔ́leblí ɔ́béɛ, ‘Oo, bóbu mí bí kwííhé mú.’ Mú su ɔ́lɔ́wa mu é. ³⁸ Táme bréá apafɔ ámu bowun mu bi ámu sísí á, bebláa aba bɛɛ, ‘Ɖni obégyi mu si ató ní. Mliha amɔ́ mu, méní ndɔ́ ámu ibémlí aní klé.’ ³⁹ Mú su bekitá mu, bitíia mu dáli ndɔ́ ámutɔ yómɔ́ mu.”

⁴⁰ “Ní ndɔ́ mu wie ɔ́bá á, ntɔ́ mliahogyi mliaa, ɔ́bóbwɛ apafɔ ánfí?”

⁴¹ Yudafɔ igyi ahapó dehen pú Yudafɔ ahande amu beɛe mú ɔ́nɔ́ bɛɛ, “Ɖbéha aha laláhe anfi bówu lowu sínsín, ɔ́bélapú ndɔ́ ámu wá apafɔ bámbá ibitɔ. Amóá bétsiá pú mu ató-abí ba mu mú kpɔ́tíbi.”

⁴² Mú Yesu léfité amó ɔ́béɛ, “Ntée mlimókókla Bulu asun wanlínhé amu kí? Bɔ́wanlín bɛɛ,

‘Ibwi ámuú obu ayípu bekiná ámu

lébemlí okonkísúbwi ní.

Bulu lóbwɛ mú ali.

Ibu wánwan.’

⁴³ “Mú su nde mli bláa mbéɛ, Bulu ɔ́bóhɔ mu iwíegyi ámu lé mli ibitɔ póhá ɔ́má ání bóbwɛ tɔ́á otekle.

⁴⁴ “Iní su ɔ́há ání ɔ́ledida ibwi ámusɔ́ obébiabía blúblúblúblú. Ní ibwi ámu isúnkí dá ɔ́kusɔ é á, ibókwɛ mu fikófikófikó fɛ́ nfúó.†” ⁴⁵ Bréá Bulu igyi ahapó dehen pú Farisifɔ ámu bonu Yesu ayébi anfi á, ilɔ́wankí amó ání amó ɔ́ɔɛ. ⁴⁶ Teki bekleá békitá mu, táme benya ifú, tsúfé ɔ́ɔ́m amu butobú Yesu ání Bulu ɔ́nɔ́sú ɔ́tɔ́pó ogyi.

22

Ɖtsikpaín Iwi Yébi

(Luka 14:15-24)

1-2 Yesu létrá bláa Yudafɔ igyi ahapó pú Yudafɔ ahande amu asún yébitɔ ɔ́béɛ, “Bulu iwíegyi ámu igyi fɛ́ asún ánfí. Owíe ɔku dé ɔ́tsi kpaín há mu bi, ³ ɔ́lɛti ahá ɔ́béɛ, bubá nke

† 21:44 Mótó yéɛ 44 uma nwóló dada amu akutɔ́.

ámu asi. Bréá owíe ámu lóbwε tá á, òlwa mu asúmpú òbéε, buyéti ahá ámu abuba, táme bekiná bá. ⁴ Mú su òlawa mu asúmpú bámbá òbéε, ‘Mlitra yebláa ahá ámu mlíaa, nabwé tógyító tá. Bamó mí nnantswie akpònkpònti ámu pú amúá bawá nfò, níná ató ámu fée tá. Mú su bubá òtsi òkpáinkpá inu.’ ⁵ Táme ahá ámuò beyéti ámu bumeplá amú. Benatí sí amú yó amú agyómású. Aku benatí yó amú ndòtò. Aku é benatí yó amú ibiá ogyíkpa. ⁶ Amú atráhe bekitá asúmpú amu, dá amú, mó amú. ⁷ Bréá owíe amu lónu asón ánfí á, òbló lèhé kítá mu. Mú su òlwa mu isá akòpú, bəyómə ahá ámuò bəmə mu asúmpú amu, wá amú wúlu ogyá. ⁸ Mú òlebláa mu asúmpú bámbá òbéε, ‘Baníná òtsikpaín atogyihe amu tá, táme ahá ámuò neti ámu bəməfun ha mí wóyító ba. ⁹ Mú su mlíwie awúlutò, amliti òhagyíòha ání mlówun, òba òtsi òkpáinkpá inu.’ ¹⁰ Inu asúmpú amu bowie awúlutò. Bèti òhagyíòha ání bowun, aha wankláán pú aha laláhe fée. Mú su ahá bəbulá òtsi òkpáinkpá inu dédéédé.

¹¹ “Táme bréá owíe amu lébeki ahá ámuò batí ámu a, olowun oyin òkúá òməwa òtsikpaín nketo atadiε. ¹² Mú òlefíté mu òbéε, ‘Agya, nkáli òlbowε fóməwa òtsikpaín nketo atadiε asa feba nfi?’ Oyin ámu métaí lé mú ònó. ¹³ Mú owíe amu lélabláa mu asúmpú òbéε, ‘Mlíklí mu ayabi pú mu ibi, amlitswi mu wa oklún amutò. Inú isú múa kpísií bu ni.’ ”

¹⁴ Yesu lómə mu asón ònó òbéε, “Bulu tetí ahá tsòtsòtsò, táme ahá kpalobí pé òtelé.”

Lampóoka

(Marko 12:13-17; Luka 20:20-26)

¹⁵ Farisifò ámu bəyóbwε ònə-òkule ání bétetéε Yesu ònótó asón nú, abunya mu akítalé. ¹⁶ Mú su bəwa amú akasípú pú Owíe Herode ahá Yesu wá bεε buyéfité mu bεε, “Osunápó, aniyin ání ònəkwaliwu fúgyi, fótosúná Bulu asón ámu é ònəkwaliwu. Futamahá òhaa òtse fú agywun, tsúfé futamakí òhaa ansító. ¹⁷ Mú su anídé fú fité anu. Aní mbla léha òkpa ání akáa lampóo ha Roma owíe dehen Kaesare, ntée anímáka?”

¹⁸ Táme Yesu lówun amú agywun laláhe amu. Mú su òlefíté amú òbéε, “Apinabwébi abwεpú, ntogyi só mlidé mí sòò kí? ¹⁹ Mlítsu kóba amúò bətəpóká lampóo amu ikú ba mi anki.”

Bəpuba mu, ²⁰ òlefíté amú òbéε, “Ma nwun pú mu dá dín músú?”

²¹ Bεε mú ònó bεε, “Kaesare.”

Mú òlebláa amú òbéε, “Mómú mlipu tóá igyi Kaesare klé ha Kaesare, amlipu móá igyi Bulu klé é ha Bulu.”

²² Yesu mbuai ánfí lóbwie amú ònó. Mú su benatí.

Kusú Tsú Afúlitó Iwí Asun Fitéhé

(Marko 12:18-27; Luka 20:27-40)

²³ Eke ámu kén á, Sadukifò aku beba Yesu wá. Bugyi òpasua kúá bəteblí bεε, kusú tsú afúlitó má inu. Befíté mu bεε, ²⁴ “Osunápó, Mose lówanlín tswi aní òbéε, ‘Ní òkú mwa mu ka bəməkwí asa olowu sí mu ka ámu a, mu pio otsú mu ka ámu tsia, fékí òkwu ha owupú ámu.’ ²⁵ Oyin òkule abí abasiénó aku betsiá. Amótó ogyankpapu létsiá òká, táme òməkwí asa olowu. Mu pio lótsu òsərapuka amu tsia, ²⁶ táme mu é òməkwí. Òsaasi lótsu òtsi ámu tsia. Mu é òməkwí. Alu yótu osienósi amu. ²⁷ Òma-òma a, òsərapu mu é lóbowu. ²⁸ Afúli òkusóké a, amótó òməmu òbóbwε mu kulu? Tsúfé amú abasiénó ámu fée betsiá mu.”

²⁹ Mú Yesu léle mú ònó òbéε, “Megyí mlí ológyi. Mlíméyín Bulu asun wanlínhé amu ntée Bulu túmi. ³⁰ Ní afúli bəkúsú á, bóbwε fé Bulu-abəpu. Büméetsiá aká múa akúlu. ³¹ Mlíməkókla asón ání Bulu onutó lébláa mlí tsú afúlikusú iwí? ³² Bulu asun wanlínhé léblí òbéε, ‘Mígyí mlí anáin Abraham múa Isak pú Yakob Bulu ámu ni.’ Inú su megyí awupú Bulu ógyi, akiankpa pu Bulu ógyi.”

³³ Bréá òðəm amu bonu asón ánfí á, mu atosunáhé anfi léha ònó lóbwie amú.

Bulu Mbla Amutò Móá Idon

(Marko 12:28-34; Luka 10:25-28)

³⁴ Bréá Farisifó bowun ání Yesu lalé Sadukifó ámu asón onó, asón lawú wá amú onó á, bekpa aba ya Yesu wá. ³⁵ Amótó okuleá ogyi mbla osunápó léfité Yesu asón, opuso mu ki.

³⁶ Olfíté Yesu obéé, “Osunápó, Bulu mbla ámoto mōmu dón?”

³⁷ Yesu lébláa mu obéé, “Pó fú klɔn, fú oklāa pó fú agywun fée dwe fú Wíe Bulu.’ ³⁸ Inu gyí mbla ámoto gyankpapu ání idon mú fée ní. ³⁹ Nyɔɔsi é igyi fē mó. ‘Dwe fú bá fē fú iwí.’

⁴⁰ Mose Mbla pó Bulu onósó atáipó amu atosunáhé fée ilí mbla anyo ánfisu.”

Ma Gyí Kristo Amu?

(Marko 12:35-37; Luka 20:41-44)

⁴¹ Inuá Farisifó ámu bebefia sí bulí su á, Yesu léfité amú obéé, ⁴² “Nkálí mlidé Kristo, (ohá amú Bulu ladá mu ofúli amu) iwí gywíin? Ma mu na ní?”

Bébláa mu beé, “Owíe Dawid mu na ní.”

⁴³ Olfafíté amú obéé, “Mó ntogyi sù Oje Wankíhé léha Owíe Dawid létí mu obéé ‘Mí Wíé?’ Tsúfē Owíe Dawid léblí obéé,

⁴⁴ ‘Aní Wíe Bulu lébláa mí Wíe obéé,

Tsia mí gyɔpɔsu nfi

yɔfon bréá néha fetsatsáa fú alupósú?’

⁴⁵ Ní Owíe Dawid onutó létí ohá ánfí Bulu ladá ofúli anfi obéé, mu wie a, nkálí só otráa ogyi mu na?”

⁴⁶ Amótó okuku métalí lé mó onó. Tsú eke ámu a, ohaa métrá wa klɔn fité mu asvansu.

23

Mose Mbla Asunápó Pó Farisifó Tsiátó

(Marko 12:38-39; Luka 11:43, 46; 20:45-46)

¹ Asón ánfí oha a, Yesu lébláa odam amu pó mu akasípó amu obéé, ² “Mose mbla Farisifó pó Mbla asunápó amu bodesuná. ³ Mó su mligyi amú ason blíhé féesó, táme mlimátsiá amú atsiábi. Tsúfē butamagyi amú onutó ason blíhésu. ⁴ Butapó ato dwindwín sórá ahá, táme amú onutó butamapó osrebi okule kóráá tsá amú tsu. ⁵ Butobwé amú tógyító ahá ansísó. Butowanlín Bulu asón dínká tati téihésu, púklí amú osokpi pó amú bina ibasu. Butóló nfé tintíintín síansian amú atadié onó. ⁶ Butekle otsiákpá yilé tsiá nke ogyíkpá pó Yudafó Ofiakpa. ⁷ Bedáli yo dinsu á, butekle beé ahá butí amú beé, ‘Asunápó,’ abubun ha amú itsiá. ⁸ Mli fée á, apíó mligyí. Mó su mlimáha abuti mlito ohaa osunápó. Obakóle pé gyí mli osunápó. ⁹ Alí kén mlimáti ohaa mli sí osólóv anfisú ní. Tsúfē Osí okule pé mlibu, obu osósó. ¹⁰ Tráhetráhe a, mlito ohaa máha abuti mu nkpá ogyápu. Tsúfē nkpá ogyápu okule pé mlibu. Mogyí Kristo, (ohá amú Bulu ladá mu ofúli amu). ¹¹ Mlito ohande obwée mli osúmpó. ¹² Tsúfē fóa fotsu iwí á, Bulu obéba fu asi. Fúa feba iwiasí é á, Bulu obótsu fu fúa.

Apinabwebí Abwepó

(Marko 12:40; Luka 11:39-42, 44, 52; 20:47)

¹³⁻¹⁴ “Mli Farisifó pó Mose mbla asunápó, apinabwebí abwepó, mligyowi ní. Mlilatin Bulu iwíegyi ámu okpa wá ahá. Mli onutó mlimédékléá mlówie inu, mlidé ahá ání bude mbódí bō beé bówie inu é okpa tiiin.*

¹⁵ “Mli Farisifó pó Mose mbla asunápó, apinabwebí abwepó, mligyowi ní. Tsúfē mlitefá ilun fá opu, dú ibu kplí ibu há oha tedámlí klontó. Táme ní odámlí klontó tá á, mlitelábwé mu otemlí isubití ogyá ání itamaduntó oyopó don mli onutó.

¹⁶ “Ansibi abwiepó ání mlidé ahá kpa, mligyowi ní. Mliteblí mlíaa, ‘Ní oku oká Bulu otswékpa obu ámu ntam a, imehián ání obégyi mósó. Táme ní oká sika pepe atóá ibu otswékpa obuto inu mú ntam a, ilehián ání obégyi mósó.’ ¹⁷ Ansibi abwiepó! Aha mimláhe! Mótó mōmu bu labi don? Sika pepe ató ámu lóó, ntée Bulu otswékpa obu amú

* **23:13-14** Mótó yéé 14 bu nwóló dada amu akoto: Mli Farisifó pó Mose mbla asunápó, apinabwebí abwepó, mligyowi ní. Mlitebí aháto bó mpáí tintíintín, táme mlitōswí asorapu amú wóyí pó amú ató fée é. Inu su Bulu obébití mli isu don aha tráhe.

ilahá sika ámu lamlí Bulu klé amu? ¹⁸ Mlitetráa blí mliaa, ‘Ní òku òká afòdiε-asubwi ntam a, imehián ání obégyi mósú. Táme ní òká afòdiε-abòtó ámu ntam mó á, ilehián ání obégyi mósú.’ ¹⁹ Ansibi abwiepó! Mótó mòmυ bu labi dòn? Afòdiε-abòtó ámu ntée afòdiε-asubwi ámóú ilahá mó lamlí Bulu klé amu? ²⁰ Ní fεká afòdiε-asubwi amu ntam a, faká ibwi ámu pú atóá idin mósú fée ntam. ²¹ Ní fεká Bulu òtswékpa amu ntam a, faká Bulu mva mu otsiákpá ntam. ²² Ní fεká òsósú ntam a, faká Bulu mva mu owíε obíá ntam.

²³ “Mli Farisifò pú Mose mbla asunápó, apinabwεbí abwεpó, mligyòwi ní. Mliteye mli òtsòtsú pú kpántánkplámá aná féeétó idú, pú idúsí há Bulu. Táme mlimédé Bulu mbla amóú ihíé dehián, igyi asóngyí ònòkwaliε, aba nwewúun pú ònòkwaliwa ámusυ gyi. Módéhián ni, támε mlimákiná iyétò dúsí amu é ha. ²⁴ Ansibi abwiepó ání mlidé ahá kpa, mligyòwi ní. Mlitòtsrò mbépi lé oputsútó, támε mlitemé mbéwun.

²⁵ “Mli Farisifò pú Mose mbla asunápó, apinabwεbí abwεpó, mligyòwi ní. Tsúfé mliòfwí mli nwe pú mli nlepe òma wankláán, támε atóá mlilapú owi móa ònsipe swíí ahá sónn bu mótó. ²⁶ Farisifò ansibi abwiepó, mligyankpa fwí nwe móa nlepe ámυtò, mó òma é bétin.

²⁷ “Mli Farisifò pú Mose mbla asunápó, apinabwεbí abwεpó, mligyòwi ní. Mliabwé fé ntsán ání bakpá mó afá futútúúúú, mó iwí lawá akíε. Táme mótó mó á, afúli awú pú atò plóhé sónn bó mó. ²⁸ Alí kén mligyí ní. Ahá butεkí mli ání mligyí yilé abwεpó. Táme mli kluntò mó á, apinabwεbíε móa lalahεwε sónn bó mó.

Bulu Isubití (Luka 11:47-51)

²⁹⁻³⁰ “Mli Farisifò pú Mose mbla asunápó, apinabwεbí abwεpó, mligyòwi ní. Tsúfé mliòpwé Bulu ònósú atóipú pú yilé abwεpó ámóú betsiá ámu ntsán, lá mó iwí wankláán, blí mliaa, ‘Ní anlétsiá aní anáin brésú asa bòmò Bulu ònósú atóipú anfi á, tekí animówa ibi mótó.’ ³¹ Mli asòn blíhé anfi désuná ání mligyí Bulu ònósú atóipú amòpú ámu abí-aná ní. ³² Mliwuna yò mósú, amlimò mli anáin bwehé ámu ònó. ³³ Awò, abε abí-aná! Mlétalí srí sí ipón ámóú Bulu òbéha mli, kpá mli wá isubití ogyá ámóú itamaduntò ámu? ³⁴ Mó sυ ndε Bulu ònósú atóipú, anyansapυ pú Mose mbla asunápó wa sísi mli. Táme mlómò akυ, dá amótó akυ mántá oyikpalíhesυ. Mlónwen amótó akυ mpli mli ofiakpa, dínká akυsυ tsú awúlusυ yó awúlusυ. ³⁵ Iní sυ yilé abwεpó ámóú mli anáin mlilámó tsú Habelsυ bòfon Sakaria, ogyi Barakia mu bi ámóú mlilómò Bulu òtswékpa obu móa afòdiε-asubwi amu nsiné ámu fée obugya béba mliε. ³⁶ Ònòkwali ndε mli bláa. Iní aná fée sυ Bulu isubití béba mli ndεmba-abí ánfisυ ní.

Yerusalemfò Iwi Òdwe (Luka 13:34-35)

³⁷ “Oo Yerusalemfò, Yerusalemfò! Mlitómó Bulu ònósú atóipú, dá abí ání Bulu lawá sísi mli abwi mó ní. Ntekleá nóbun mli abísú brégyíbré, fé aliá bate tobun mu abísú, támε mliamahá mí òkpa. ³⁸ Mliki, Bulu obési mli òtswékpa tswi mli, ibédi kpan. ³⁹ Tsúfé ndε mli bláa mbée, mliméetrá wun mi ekekeεke, yófvn ekeá mléblí mliaa, ‘Bulu oyúla òhá ámóú òbá mu idátó.’ ámu.”

24

Bulu Òtswékpa Amu Bwie (Marko 13:1-2; Luka 21:5-6)

¹ Bréá Yesu lédali Bulu òtswékpa inu òyó á, mu akasípú amu benatí yótu mu, súná mu òtswékpa inu mbu ámu. ² Móú òlebláa amú òbéε, “Mliilawun mbu akpònkpònkpònti ánfí fée? Ònòkwali ndε mli bláa. Bóbwie mó fée bun. Ibwi kole kóráá méesian dínká mó bású.”

Iwòsin Móa Ikplán (Marko 13:3-13; Luka 21:7-19)

³ Bréá Yesu tsie Nfɔ-nyibu ámuṣu, ɔde Bulu ɔtswékpa amu kí a, mu akasípú amu nkole befité mu beɛ, “Bla anɪ, bré mɔmɔtɔ inɪ fée béba? Osúna mɔmu é ɔbéba, ibósuná ání fó bábi pú ɔyí ɔnómɔké lafun?”

⁴ Inu Yesu léle mú ɔnó ɔbéɛ, “Mlikɪ wankláán, ménɪ ɔhaa méemlé mli. ⁵ Tsúfé ahá tsɔtsɔtsɔ bɔpu mí dá ba beɛ, amógyí Kristo, (ɔhá ámúú Bulu ladá mu ofúli amu) ni. Bémlé ahá tsɔtsɔtsɔ bɔfwɪ ɔkpa. ⁶ Ní mlonúá ɪsá ladá mantáa mli ntée ɔtɪnekv á, opúni mátsíí mli. Tsúfé lehián ání inɪ aná fée béba, táme imedésuná ání ɔyí ɔnómɔké ámu lafun. ⁷ Tsúfé ɔmá bókɔ aba. Awíe bókusú líí abasu. Akón béba, ɔsolúbu békpunkí ntíné-ntíné. ⁸ Inɪ fée igyi fé iwɔsɪn ání ɔtsɪ towun bréá ikwíú de mu dwíín.

⁹ “Alɪ bré ámuṣtɔ á, mí su ɔmá-ɔmá bólu mli. Bédɪnká mliṣu, pú mli há bówa mli amomoyɔ, mó mli. ¹⁰ Mliṣtɔ ahá tsɔtsɔtsɔ bédɪda hógyitɔ. Bólu aba, lé aba há. ¹¹ Afunu awapú bébli beɛ, Bulu ɔnósú ɔtɔípú bɔgyi tsɔtsɔtsɔ béba bemlé ahá tsɔtsɔtsɔ, há amú bɔfwɪ ɔkpa. ¹² Lalahɛbwe bómoní. Mú su ahá tsɔtsɔtsɔ bómétrá dwe aba. ¹³ Táme ɔhá ání ɔletalí líí kinkíinkín yɔfun ɔyí ɔnómɔké á, Bulu ɔbóhɔ mu nkpa. ¹⁴ Mú óó á, ahá béda Bulu iwíegyi ámu iwɪ asɔn wankláán ánfɪ ɔkan ɔyítɔ fée, ménɪ ahá fée bónu mú, asa ɔyí ibómɔ ɔnó.

Iwɔsɪn Wúunbɪ

(Marko 13:14-23; Luka 21:20-24)

¹⁵ “Ní mlowun akisítɔá itobwíe ɔmá, ida ɔwankíkpa inu, ide Bulu ɔtswékpa inu kpɔí, fé aliá Bulu ɔnósú ɔtɔípú Daniel lébli tswɪ a, —Aklápu, mli mu mó asi!— ¹⁶ mómú ahá ání bɔbɔ Yudea ɔmátɔ bɔsríú yɔ abusu. ¹⁷ ɔhá ání ɔdɪn obusu mákpɪli ɔbéɛ, moyótsu tɔtɔ obuto. ¹⁸ ɔhá ání ɔbu ndɔtɔ é ɔmáýinkí ba wóyítɔ bɔtsu mu tati. ¹⁹ Amenyapú pú abí-ayín ání bɔpia abi bɔbwe ali bré ámuṣtɔ, bɔgyɔwɪ ní. ²⁰ Mlikokoli Bulu mliáa, mli ɔsríké amu imábwe nyankpu múa atsalíbɪ ntée ɔkpónú ɔdaké. ²¹ Tsúfé tsú ɔyí asitsuábɪ a, asɔn wunhe ání ibéba ali bré ámuṣtɔ odu kɔkɔ mókúba kɪ. Mú odu kɔkɔ é méétrá ba ekekɛkɛ. ²² Ní Bulu médɪnkí nke ámuṣu á, tekɪ ɔhaa méesian ɔyítɔ. Táme ahá ámúú alalé póbwé mu kle amu su aladínkí nke ámuṣu.

²³ “Alɪ bré ámuṣtɔ á, ní ɔku lébláa fu ɔbéɛ, ‘Kɪ, Kristo, (ɔhá ámúú Bulu ladá mu ofúli amu) bu nfi ntée nána’ á, máhogyi. ²⁴ Tsúfé ahá ání beɛ amógyí Kristo amu pú ahá ání bówa afunu beɛ, Bulu ɔnósú ɔtɔípú bɔgyi tsɔtsɔtsɔ béba ɔyítɔ. Bóbwe ofúla pú osúna akpɔnkpɔntɪ pómle ahá. Ní bétalí kóráá á, bémlé ahá ámúú Bulu lalé ámu é. ²⁵ Mli nu, nde mli ɔlá da yáí asa iba.

²⁶ “Ní ɔku ɔbláa mli ɔbéɛ, ‘Kɪ, Kristo amu laba ɔbu dimbísú’ a, mli mádalɪ yéki. Alɪ kén ní bebli beɛ, ‘ɔbu obutótɔ’ é mli máhogyi ni. ²⁷ Tsúfé mí, Nyankpɔsa-Mu-Bi ánfɪ ɔbáke ibóbwe fé ali ámúú nyankpu tɔfwɪ ibɪ, butowun mó tsú owí ɔdalíkpa yédalɪ owí ɔkplíwíékpá amu.

²⁸ “ɔtínéá ito wuhé da a, inó alása bɔtefia.

Nyankpɔsa-Mu-Bi Amu Ibábi

(Marko 13:24-27; Luka 21:25-28)

²⁹ “Iwɔsɪn wúun amu ɔma a, owí ɔbéta, ɔtsra é ɔmétrá féí. Ntsrakpabi békpa tsú ɔsúsú béda. Nwɔlótáa múa mótɔ atɔ fée békpunkí. ³⁰ Mú ɔma a, mlówun mí, Nyankpɔsa-Mu-Bi ánfɪ ibá iwɪ osúna ɔsúsú. ɔyítɔ ahá fée bósu. ɔhagyíha obówun ání mí, Nyankpɔsa-Mu-Bi ánfɪ napú túmɪ múa numnyam kpɔnkpɔntɪ mbu nwɔlótáatɔ tsú ɔsúsú nebá. ³¹ Inu á, ɔkpe ku ibélin kókúkúú, Bulu ɔbówa mu abɔpu béyekpa mu ahá ámúú alalé ámu tsú ɔyí afonka ana ámu féesú.

ɔyí ɔnómɔ Iwɪ Osúna

(Marko 13:28-31; Luka 21:29-33)

³² “Mli pu kɪ pɔntɔ ɔyí. Ní mú abámbɪ depɔí, ide ate pɔpwe le á, mli tɛbí ání awikpan bré lafun. ³³ Alɪ kén, ní mlowun ání ntóbɪ ánfɪ fée ide mótɔ bá a, mlébi ání mí, Nyankpɔsa-Mu-Bi ánfɪ ibábi lafun ta ní. Nawíe wóyí ámu ɔnó tá. ³⁴ ɔnɔkwali nde mli bláa mbée, ndemba-abí ánfɪ fée bómóowu tá asa inɪ fée béba mótɔ. ³⁵ ɔsú múa asi fée bótsun, táme mí asɔn blíhé mótsun ekekɛkɛ.

*Nyankpɔsa-Mv-Bi Ámu Ɔbáke**(Marko 13:32-37; Luka 17:26-30, 34-36)*

³⁶ “Ɔhaa méyín eke ntée bréá ntobí ánfí fée íbéba. Bulu-abɔɔɔ bomeyín. Bulu mu Bi ámu é méyín, nkéti aní Sí ámuú ɔbu ɔsósú ámu nkɔle pé yin. ³⁷ Alí ámuú ilegyi Noa brésú amu a, alí íbégyi mí, Nyankpɔsa-Mv-Bi ánfí é íbábi ní. ³⁸ Tsúfée asa ntsubulábí amu ɔɔɔn a, ahá betsiá búde ató gyí, búde ntá núu, búde aká tsiá, búde atsi kítá há akúlu alí yóɔn ekeá Noa lówie mu dáka kpɔnkpɔnkpɔnti ámuɔ. ³⁹ Ɔhaa mébi tóá ide mósú yɔ, kpéfɔn bréá ntsu ámu ɔɔɔlá sórá amú fée náti. Alí kén buméebi mí, Nyankpɔsa-Mv-Bi ánfí íbábi ní. ⁴⁰ Alí bré ámuɔ á, ní ayin abanyó bulí ndɔ kuletɔ búde agyómá yɔ á, Bulu obótsu ɔkɔle sí ɔkɔle. ⁴¹ Ní atsi abanyó búde nfúó kwe á, Bulu obótsu ɔkɔle sí ɔkɔle.

⁴² “Mlídinka ansí iwísw, tsúfée mlíméyín ekeá mli Wíe ɔbéba. ⁴³ Táme mlinu asón ánfí. Ní wóyí mu wie yin onyé bréá owikplu ɔbéba mu wóyító a, teki ologyo mu wóyí, owikplu móbwie wíé, wí mu ató. ⁴⁴ Mó sw mli é mligyo, tsúfée mí, Nyankpɔsa-Mv-Bi ánfí néba bréá mli ansí medín mísó.

*Osúmpó Wankláán Pó Ɔlaláhe**(Luka 12:41-48)*

⁴⁵ “Ma mee gyí osúmpóá ɔletín ansí, ɔbu ɔnɔkwali? Mu íbitɔ mu wie tɔpó mu aba atráhe wá, ɔbéé ɔhá amú atogyihe dínka brésú. ⁴⁶ Ansí bégyi osúmpó amu, ní mu wie amu ɔbá bowun ání lélé ɔde mú bwe. ⁴⁷ Ɔnɔkwali nde mli bláa. Mu wie amu ɔbɔɔ mu ató fée wá mu íbitɔ. ⁴⁸ Táme ní osúmpó laláhe ogyi, ɔleblí wá nwuntɔ ɔbéé, ‘Mí wie méeba séi.’ ⁴⁹ Iní sw olefi asi ɔde mu aba asúmpó da, muv ntá abupó búde ató gyí si amú, búde ntá núu bu á, ⁵⁰ mu wie amu ɔbéba bófwie muɔ ekeá ɔmedín ansí. ⁵¹ Mu wie amu ɔbéhie títi muɔ, trá bití muv apinabwebífo ámu asv kékéé. Inú isú móa kpisíi bu ní.

25*Mbitebí Dú Aku Iwi Yébi*

¹ “Bulu iwíegyí ámu íbɔbwe fé mbitebí dú akvá botsu amú nkandíe dáli beyéfia ɔká pɔpwe otsiáɔ ɔku. ² Amútó abanú bemimláa, abanú é betín ansí. ³ Aha mimláhe amu botsu amú nkandíe, táme bumotsu nfɔ kuku kítá. ⁴ Táme atiansiɔ amu botsu nfɔ wá atótó kítá. ⁵ Ɔká otsiáɔ amu mókɔsí ba. Mó sw mbitebí ámu fée bɔgyɔsí, tson mótó dídi.

⁶ “Ɔyí-nsuné á, ɔku lósorá okitikíti ɔbéé, ‘Aní pi, ɔká otsiáɔ amu ɔbá o! Mlídali yefia mu!’ ⁷ Inu mbitebí ámu fée bɔkusú nywé amú nkandíe. ⁸ Aha mimláhe amu bebláa atiansiɔ amu beé, ‘Aní nkandíe dedúun. Mó sw mliha aní nfɔ kpalobí awa aní klétɔ.’ ⁹ Mú atiansiɔ amu bebláa amú beé, ‘O-o, imɔtsó. Imóɔɔn ania mlinyɔ. Mliyɔ afepó wá, amliyɔhɔ mli klé.’ ¹⁰ Bréá aha mimláhe amu bɔɔ ɔkpa bɔyó á, ɔká otsiáɔ amu léba. Amú ámuú beda iwísw ámu bobuo ɔká otsiáɔ amu wíé ɔká otsiákpá inu, oyin ámu asúmpó befin obu ámu.

¹¹ “Mú ɔma a, mbitebí atráhe amu é beba belí klɔn ɔma, blí beé, ‘Aní sí, finki ha aní awie.’ ¹² Táme ɔká otsiáɔ amu lébláa amú ɔbéé, ‘Ɔnɔkwali nde mli bláa, mmeyín mli ɔkpagyíɔkpasu.’ ”

¹³ Yesu lómɔ mú ɔnɔ ɔbéé, “Iní sw mlída iwísw, tsúfée mí, Nyankpɔsa-Mv-Bi ánfí néba bréá mli ansí medín mísó.

*Asúmpó Abasá Iwi Yébi**(Luka 19:11-27)*

¹⁴ “Nyankpɔsa-Mv-Bi ámu íbábi bóbwé fé ɔkvá ɔde ɔkpa tu, ɔleti mu asúmpó, ye mu ató há amú ɔbéé, bukí mósú yai mu. ¹⁵ Ɔlɔɔ sika pepe akente anu há ɔkɔle, pú akente anyɔ há onyɔɔsi, ɔlɔɔ kente kɔle é há ɔsaasi. Ɔleha okugyíɔku mu ɔwɔnlín ɔnɔ asa ɔlenatí. ¹⁶ Osúmpó ámuú olenya akente anu ámu lówa ɔsa pú kóba amu fi ibiágyí asi. Mó sw imɔwa ɔpá kuku, olenya akente anu dínká mósú. ¹⁷ Onyɔɔsi amu é lédamlí íbi mu sika pepe akente anyɔ ámuɔv alí kén. Mó sw olenya akente anyɔ dínká mósú. ¹⁸ Táme ɔsaasi amúú olenya kente kɔle amu mó lóyókwi ɔbó, pú mu wie sika pepe amu njáin mótó.

19 “Iḡwa ɔpá asa amú wíe amu lótsu mu ɔkpa ámu ba, ɔleti amú ɔbéε, muva amúnyɔ bóbu akúnta. 20 Osúmpú amúú olenya sika pepe akente anu ámu lótsu móa mósú ɔdínka akente anu ámu ba mu wie, bebláa mu ɔbéε, ‘Mí wíé, feha mí sika pepe akente anu. Mí é nanyá akente anu dínká mósú. Mú ní.’ 21 Mu wie amu léda mu ipán, blí ɔbéε, ‘Fabwé ató. Osúmpú wankláán fóggi. Iníá fawá ɔnɔkwali ató túkúríibi ánfítɔ su á, nópu fú yáí mí ató tsɔtsɔtsɔ ɔnó. Ba afɔbetsiá mí wá, anya ansigyí.’

22 “Osúmpú onyɔɔsi amúú olenya sika pepe akente anyɔ ámu é lébláa mu wie ɔbéε, ‘Mí wíé, sika pepe akente anyɔ feha mí. Mí é nanyá anyɔ dínká mósú. Mú ní.’ 23 Mu wie amu léda mu ipán, blí ɔbéε, ‘Fabwé ató. Osúmpú ɔnɔkwali pu fóggi. Iníá fawá ɔnɔkwali ató túkúríibi ánfítɔ su á, nópu fú yáí mí ató tsɔtsɔtsɔ ɔnó. Ba afɔbetsiá mí wá, anya ansigyí.’

24 “Múú osúmpú amúú olenya sika pepe kente kule amu é lébebláa mu wie ɔbéε, ‘Mí wíé, nyin ání fú asón bu ɔnlin. Fɔtɔkpótí ató ɔtínéá fɔmodu; fɔtekpá ató-abí ɔtínéá fɔmefitá. 25 Mú su nanya ifú pú fú sika pepe amu nájín ɔbótó. Mú ní, hɔ fú ató.’

26 “Inu mu wie amu lébláa mu ɔbéε, ‘Osúmpú laláhe, ɔwɔlyɔpú fóggi. Foyin ání ntɔkpótí ató ɔtínéá mmodu, ntekpá ató-abí ɔtínéá mmefitá ató. 27 Iníá foyin mú alí á, teki fɔpu yótswi sika ɔyaikpá. Iníá naba a, teki nɔyɔhɔ móa mósú abí.’ 28 Múú oyin ámu lébláa mu asúmpú amu ɔbéε, ‘Mlɔswu mu sika pepe kente kule amu ha ɔmɔamúú alanyá akente idú ámu. 29 Tsúfé ɔhá ání ɔbu tsɔtsɔ á, betrá pu iku tsía mótó há mu, obénya tsɔtsɔtsɔ. Táme ɔhá ání ɔma á, bóswuí mu kpalobíbiá ɔbu, 30 amlɔtswi osúmpú anfi ɔma labi anfi wa oklúntɔ. Inú isú móa kpisii bu ní.’

Asúngyi

31 “Ní mí, Nyankpɔsa-Mu-Bi anfi nɛbá mí iwíé ogyíkpa, Bulu-abɔpu fée bubuo mí á, nétsiá mí ɔsúsú numnyam owíe obíású. 32 Békpa ɔyító ahá fée befia mí ansító. Inu nótɔsí amótó, fé alíá mbwi ɔkparú tótósí akúfa lé akpalátɔ. 33 Fówun nahá akúfa amu balíí mí gyɔpɔsu, akpaláa amu é balíí mí binasu. 34 Inu mí anfi ngyi Owíe anfi nébláa ahá amúú bulíí mí gyɔpɔsu ámu mbée, ‘Mlí ahá anfi mí Sí layúlá anfi mlíba, amlíbetsiá iwíegyí amúú ɔlɛlayáí há mlí tsú ɔyí asitsuábi ɔpá ámutɔ. 35 Tsúfé akón lekítá mí á, mlíléha mí ató negyi. ɔmewólí lekítá mí, mlíléha mí ntsu nonu. Nɔbwe ɔfó, mlílóhɔ mí ɔfó. 36 Nenatí yayá, mlíléha mí tati nedídá. Nɔlɔ, mlílékí mí. Nedi obu, mlilébá beki mí.’

37 “Inu yilé abwepú ámu béfité mí beε, ‘Aní Wíé, ɔmenke anilówun ání akón de fú, aniléha fú ató fegyí? ɔmewólí de fú, aniléha fú ntsu fonu? 38 Fɔbwe ɔfó, anilóhɔ fú ɔfó? ɔmenke fenatí yayá, aniléha fú tati fedídá? 39 ɔmenke fɔlɔ, ntée fedí obu, anilébá beki fu?’

40 “Inu mí anfi ngyi Owíe anfi nébláa amú mbée, ‘ɔnɔkwali nde mlí bláa. Tógyítóá mlíóbwe há mí apíó anfi ahá butamabú amú wá ahátɔ ánfítɔ ɔku á, mí mlíóbwe mú há á.’

41 “Inu nébláa ahá amúú bulíí mí binasu ámu é mbée, ‘Mlíkpɔkpe tei nfi. Bulu lalwíí mlí. Mlyɔ ogyá amúú itamadun, Bulu lélayáí há ɔbunsám móa mu abɔpu amutɔ. 42 Tsúfé akón lekítá mí, mlíméha mí atogyihe. ɔmewólí lekítá mí, mlíméha mí ntsu annu. 43 Nɔbwe ɔfó, mlímóhɔ mí ɔfó. Nenatí yayá, mlíméha mí tati andída. Nɔlɔ, nedi obu; mlímékí mí.’

44 “Inu amú é béfité mí beε, ‘Aní Wíé, ɔmenke anilówun ání akón de fú, ɔmewólí de fú, fóggi ɔfó, funa yayá, fɔdelɔ ntée fɔda obu; anímébeke fu?’ 45 Inu mí anfi ngyi Owíe anfi nébláa amú mbée, ‘ɔnɔkwali nde mlí bláa. Alí amúú mlímóbwe mú há mí apíó anfi ahá butamabú amú wá ahátɔ ánfítɔ ɔku á, mí mlímóbwe há á.’ 46 Bulu ɔbéha amú bóyɔ iwɔsɔn ání itamatátó, táme yilé abwepú ámu mú bénya nkpa ání itamatá.”

26

Bekiklí Yesu Nwunsv

(Marko 14:1-2; Luka 22:1-2; Yohane 11:45-53)

¹ Bréá Yesu lósuná ató ánfí fée tá á, òlebláa mu akasípú amu òbée, ² “Mh̄yin aní lasí nkenyó bégyi Israelf̄osu Kats̄on Nke. Nke ámutò á, òku òbópu mí, Nyankp̄usa-Mu-Bi ánfí wá mí alupó ibitò, béda mí mántá oyikpalíhesu.”

³⁻⁴ Alí bré ámutò á, Yudaf̄o Bulu igyí ahapú dehen pú amú ahande befia igyí òhapú dehen Kaiafa wóyító, kítá agywun òkpa aní bótson músú kítá Yesu ñáintò, mó mu. ⁵ Táme beblí beε b̄omóòbwe mú nke ámutò, ménì kpokiti méeda òmá ámutò.

*Ofobí Fánfánfán Pwólí Yesu
(Marko 14:3-9; Yohane 12:1-8)*

⁶ Bréá Yesu bu Betania wúlutò, Simon òkúá alaló ìlò pepe kí wóyító òde ató gyí a, ⁷ òtsi òku léba mu wá. Òde prentwa wankláán kúá ofobí fánfán aní ìbu bíá b̄o mú, òletséí ofobí ámu wólí Yesu nwuntò. ⁸ Yesu akasípú amu benya òbló bréá bowun ìni. Mú su befité beε, “Ntogyi sò òtsi ánfí layíntá ofobí fánfán ánfí? ⁹ Abétalí fé mú ìbíá kpékplé, pú kóba amu há ahíánf̄o.”

¹⁰ Yesu lébì aní òbló lakítá amú. Mú su òlebláa amú òbée, “Ntogyi sò mlidé mu háan? Itò yilé alabwé há mí. ¹¹ Ahíánf̄o bétsiá mlitò ekekegyíeke, táme mí mú mméetsiá mlí wá yó. ¹² Alatséí ofobí fánfán ánfí wólí mí, pólá mí òyulòu yáí há mí opuláké. ¹³ Ònòkwali nde mlí bláa. Òyító òtínegyíòtínéá béda Bulu ason wankláán ámu òkan a, beblí tó ánfí òtsi ánfí labwé ánfí pókáin musu.”

*Yuda Iskariot Lótsulá Aní Òbéle Yesu Há
(Marko 14:10; Luka 22:3-6)*

¹⁴ Mú òma a, mu akasípú dúanyò ámutò òkúá b̄utetí mu Yuda Iskariot lóyo Bulu igyí ahapú dehen amu wá. ¹⁵ Òleyéfité amú òbée, “Ní nelé Yesu há mlí á, ntò mléha mí?” Mú su bekla sika futútú advasa (30) wá mu ìbitò. ¹⁶ Tsú bré ámutò òlwa òkpa dunká aní òbótson músú lé Yesu há amú.

*Kats̄on Atogyihe Gyí
(Marko 14:12-21; Luka 22:7-14, 21-23; Yohane 13:21-30)*

¹⁷ Israelf̄o Bodobodo MátúhéNke ámutò eke gyankpapu a, akasípú amu beba Yesu wá befité mu beε, “Aní Wíé, obu m̄om̄otò ayela ha fu, af̄ogyi Israelf̄osu Kats̄on Nke atogyihe amu?”

¹⁸ Yesu lébláa amú òbée, “Mh̄yo asímasi wá wúlutò, amh̄yεbláa mu mlíaa, ‘Osunápó amu òbée, mí bré lafon. Ìni su mía mí akasípú abá begyi Israelf̄osu Kats̄on Nke ámu fú wóyító.’ ”

¹⁹ Mú su akasípú amu b̄oyóbwe alí amúú Yesu lébláa amú ámu pépéépé. Bela obu ámutò, bwé Kats̄on Nketò atogyihe amu yáí ìnu.

²⁰ Bréá nsaintò deklúun a, Yesu m̄va mu akasípú beba betsiá òpónú ámu asi. ²¹ Ató ámu ogyíkpá a, Yesu lébláa amú òbée, “Ònòkwali nde mlí bláa, mlitò òkule òbéle mí há.”

²² Asón ánfí léhie han akasípú amu. Mú su befi asi b̄ude mu fité kolekule beε, “Mí Wíé, mí ní lóó?”

²³ Yesu lébláa amú òbée, “Òhá amúú mía m̄onyò anidé ìbi wa òlepe òkuleto ámu òbéle mí há. ²⁴ Mí, Nyankp̄usa-Mu-Bi ánfí nówu fé alíá b̄owanlín tswí, táme òhá amúú òbéle mí há ámu ògyówi ní. Ní b̄umetepí kwíi mu kóráá á, tekí ìbu alé há mu.”

²⁵ Yuda Iskariot amúú òlele mu há ámu é léfité mu òbée, “Osunápó, mí ní lóó?” Múú Yesu lébláa mu òbée, “Ee, fablí.”

*Yesu Ntópwe Atogyihe Tráhe
(Marko 14:22-26; Luka 22:14-20; 1 Korintof̄o 11:23-25)*

²⁶ Bréá b̄ude ató ámu gyí a, Yesu léle bodobodo ipin, òleda Bulu ipán, bíábía mótó póhá mu akasípú amu, blí òbée, “Mh̄h̄o amh̄gyi. Mí òyulòu ni.”

²⁷ Ìnu òlotsu ntá-εwe, òleda Bulu ipán, púhá amú òbée, “Mh̄i fée mh̄h̄o amh̄inu. ²⁸ Mí obugya ni. Mú Bulu déposí mu ntam* aní alaká há ahásu ní. Bétseí mú wólí asi, ménì obési

* 26:28 Ntam pópwe bu nwolò dada amu akotò.

ahá tsòtsòòtsò lakpan kíe amó. ²⁹ Nde mli bláa mbéé, mméetrá nu wáin-abí ntá ánfí alí yófon ekeá mía mlinyò abélanu mó pópwe mí Sí iwíegýí ámòtò.”

³⁰ Benya wá ìv dá Bulu ipán tá alí, benatí yó Nfò-nyíbu ámòsv.

Petro Òbòswí Òbéé Mvmeyín Yesu

(Marko 14:27-31; Luka 22:31-34; Yohane 13:36-38)

³¹ Bréá bowie Nfò-nyíbu ámòsv á, Yesu lébláa amó òbéé “Mli fée mléyinkí mí òma onyeni. Tsúfè bòwanlín wá Bulu asón ámòtò beé, ‘Néda akúfa òkpapó ámò lédá, mò akúfa bédasáín.’ ” ³² Múò òlètrá blí òbéé, “Táme ní Bulu òkòsúa mì tsú afúlitò á, négya mli nkprá yó Galilea òmátò. Ìnu mlòbòtò mí ní.”

³³ Petro lébláa mò òbéé, “Ní amó fée beyinkí fú òma kóràá á, mí mó mméeyinkí ekekekeke.”

³⁴ Yesu lébláa mò òbéé, “Ònòkwali nde fú bláa. Onyeni, asa bate òbéle ònò á, fòswí pú ìbì wá ogyá tse sa fèe fvmeyín mí.”

³⁵ Ìnu Petro lébláa mò òbéé, “Ní lowu ígyi kóràá á, mméekiná fú ekekekeke.” Alí kén akasípú atráhe amò é beblí ní.

Mpáibò Getsemane

(Marko 14:32-42; Luka 22:39-46)

³⁶ Yesu mòva mò akasípú bəyò òtinekúá butetí ìnu Getsemane. Bréá bowie ìnu á, òlebláa amó òbéé, “Mlitsia nfi, ngyò nkprá yóbò mpáí.” ³⁷ Òlekpa Sebedeo abi anyò, bogyi Yakobo mòva mò pio Yohane pú Petro ya. Ìnu asón lehié han mò, mò ansí lèpe. ³⁸ Múò òlebláa amó òbéé, “Asón ihíé de mí háan, ideklé imò mí. Mlitsia nfi, mía mlinyò agyo.”

³⁹ Ìnu òlenatí yó nkprá kpalobí, òleda akpawunu pú ansítò bun òsolótò, kókóli Bulu òbéé, “Mí Sí, ní ìbòwa alé á, ha ntá-ewe ánfí† ìtsun mìsv. Táme megýí tóá ndeklé, mbóún móá fòdeklé ìbá móótò.”

⁴⁰ Múò oleyinkí ba akasípú amò wá bowun ání budedidí. Ìni sv òlefíté Petro òbéé, “Mó sv mlimétalí tsíá, mía mlinyò agyo ònwhírì kule kpán? ⁴¹ Mlìgyo amlìkokoli Bulu, ménì mlimóowie isòkìtò, tsúfè mli òhè deklé, támè nyankpòsa-oyí ləpən.”

⁴² Yesu létrá yókokóli Bulu òbéé, “Mí Sí, ní ntá-ewe ánfí móòtsun mìsv, ìbwé aliágyialíá nónu mó á, móómú tóá fòdeklé ìbá móótò.” ⁴³ Òlètrá yinkí ba bowun ání akasípú amò butráa budedidí, tsúfè didí de amó bv.

⁴⁴ Mú sv òlenatí sí amó, trá yókokóli Bulu otse saasi, blí asón ámò kén. ⁴⁵ Oleyinkí ba akasípú amò wá, befíté amó òbéé, “Mlìlitráa si mlìda mlìdé òkpónú da? Mlìkì, bré ámò lafun ání bòpò mí, Nyankpòsa-Mv-Bi ánfí wá lakpan abwepó ìbitò. ⁴⁶ Mlìkòsv agyò. Mlìkì, ohá ámóú òde mí le há ámò ná á.”

Yesu Kítá

(Marko 14:43-50; Luka 22:47-53; Yohane 18:3-12)

⁴⁷ Yesu ònò mesí asa akasípú dúanyò ámòtò òkuleá butetí mò Yuda lóbowie ìnu. Òðəm kpənkpəənkpəntíá bude ndayí pú nkpotí bəbuo mò. Bulu igýí ahapú dehen pú Yudafo ahande amò lówa amó. ⁴⁸ Yuda amóú òbéle Yesu há ámò lébláa òðəm amò yáí òbéé, “Òhá ámóú nēlatá pútá ámò gyí ohá ámò ní. Mlìkìta mò.”

⁴⁹ Ìni sv òlenatí laa yéha Yesu itsíá òbéé, “Osunápú, tsia ní!” Òlèlatá mò pútá.

⁵⁰ Múò Yesu lébláa mò òbéé, “Agya, bwe tóá òbwekpá feba.”

Ìnu ahá ámò benatí tó Yesu, kítá mò kinkíinkín. ⁵¹ Ìnu Yesu akasípú amòtò òkule lótswì mò òdayí, kpá Bulu igýí òhapú dehen osúmbi òku ìsv lé. ⁵² Múò Yesu lébláa mò òbéé, “Yinkia fú òdayí wa mó òfletò. Tsúfè ohá ání òtenatí kítá òdayí á, òdayí ònò otesin. ⁵³ Fvmeyín fèe nētalí kókóli mí Sí òbéha mò abəpə tsòtsòòtsò akú dúanyò bəba bəkə hə mì? ⁵⁴ Táme ní ìbá alí á, nkálì ìbòbwe asa Bulu ason wanlínhé amò ìbéba móótò?”

† 26:39 Ntá-ewe ánfí igýí ìwìòsin ání Yesu obòwun.

⁵⁵ Inu Yesu léfité amó ɔbéé, “Ogyo otswapó ngyi, sù mlilatsú nkpotí pú ndayí mlebá mí ɔkitákpá? Ntsie mli wá Bulu ɔtswékpa inu ekekegyíeke nde mli ató suná, mlímékítá mí ekekekeke. ⁵⁶ Táme ínì fée laba mótó, ménì Bulu ɔnósú atóipó asón wanlínhé amu ibéba mótó.” Inu akasípó amu fée besrí sí mu.

Yudafɔ Ahande Ansító Lú

(Marko 14:53-65; Luka 22:54-55, 63-71; Yohane 18:13-14, 19-24)

⁵⁷ Mú Yesu akítápó amu bekpa mu ya Bulu igyí ɔhapú dehen Kaiafa. Inu muɔa Mose mbla asunápó pú Yudafɔ ahande amu befia ni. ⁵⁸ Táme Petro lépetí obuɔ amó ɔma tsútsúútsú alu bowie igyí ɔhapú dehen wóyító inu. Oleyétsiá amó agyópu wá, ménì obówun alá asón ámu ibómɔ ɔnó. ⁵⁹ Inu Bulu igyí ɔhapú dehen amu muɔa Yudafɔ asón agyípu amu fée bodunká ahá ání béka asón dínká Yesusu, ménì belí mósó mó mu. ⁶⁰ Afunupu tsɔtsɔtsɔ bedali ba, táme amó fée ɔnó lɔtsɔn ɔtsan. Mú ɔma a, ahá abanyó bedali belí ahande amu ansító, ⁶¹ blí beɛ, “Oyin ání léblí ɔbéé, ‘Nétalí bwíé Bulu ɔtswékpa amu, lápú nkensá yi mó.’ ”

⁶² Mú Bulu igyí ɔhapú dehen amu lókusú líí fité Yesu ɔbéé, “Fuma ɔnó lé? Fuma asuansu blí pólé fú iwí?” ⁶³ Táme Yesu móbwíí ɔnó. Bulu igyí ɔhapú dehen amu lélabláa Yesu ɔbéé, “Neká Bulu ɔkiankrapu amu, ní fógýí Kristo, (ɔhá ámú Bulu ladá mu ofúli), ogyi Bulu mu Bi ámu a, bláa aní.”

⁶⁴ Mú Yesu lébláa mu ɔbéé, “Mú fablí á. Táme mlibi ání tsú nde póya a, mlówun mí, Nyankpusa-Mu-Bi ání ntsie Bulu Otúmípu gyɔpɔsu ání, ndin ɔsúsú nɔwólótáaso neba.”

⁶⁵ Mú Bulu igyí ɔhapú dehen amu lékitá mu atadiɛ bálí mó kiaan,† blí ɔbéé “Alabó mbusuo! Adánsie mɔmu anítráa anígyó? Yéɛ mlilanú abususu ání alablí. ⁶⁶ Nkálí gyí mli agywun?”

Bebláa mu beɛ, “Ilehián ání obówu!”

⁶⁷ Inu botutúu atsonó wólí mu ansító, wɔwɔ mu atswɛ. Aku é bedadáa mu asutɔ, ⁶⁸ fité mu beɛ, “Bulu ɔnósú ɔtópó Kristo, ma ladá fú? Bla aní.”

Petro Lóswí ɔbéé Mmeyín Yesu

(Marko 14:66-72; Luka 22:56-62; Yohane 18:15-18, 25-27)

⁶⁹ Petro tsie wunsínésú inu, ɔtsibi ɔku lóbatu mu. ɔlebláa Petro ɔbéé, “Fúa Yesu Galileayin amu nyɔ ná.”

⁷⁰ Táme Petro lówa ɔnólí ahá ámu fée ansító ɔbéé, “Mmeyín asón ání fudeblí ání iwí kukukú.” ⁷¹ Mú ɔma wóyí ɔnó inu é á, ɔtsibi ɔku é lébi Petro. Mú su ɔlebláa ahá ání bulí inu ɔbéé, “Oyin ání muɔa Yesu Nasaretyin amonyɔ ténátí.”

⁷² Inu Petro lópu ɔnólí ká ntam, blí ɔbéé, “Mmeyín mu.”

⁷³ Mú ɔma a, ahá ámú bulí inu ámuɔtɔ aku beba bebláa Petro beɛ, “Lélé mó á, aníyin ání fúa Yesunyɔ ná, tsúfé fú tóitɔ de aní suná alí.”

⁷⁴ Inu Petro lówa ntam kakáa bi ɔbéé, “Neká tógýító, mmeyín oyin ámú mliɔde mu iwí asón blí ámu!”

Inuɔnɔ bate lóbon. ⁷⁵ Petro lékaín ání Yesu lébláa mu ɔbéé, “Fóswí tse sa fɛɛ mmeyín mí asa bate ɔbéle ɔnó.” Inu ɔledali híé yósu.

27

Yesu Kpa Ya Pilato

(Marko 15:1; Luka 23:1-2; Yohane 18:28-32)

¹ ɔyi kehe nyanki-nyanki a, Bulu igyí ahapú dehen pú Yudafɔ ahande amu bekítá agywun beɛ, bómɔ Yesu. ² Mú su beklí mu, pú mu yówa Pilato ibitɔ. Mogyí Roma ɔhandeá ɔde Yudea ɔmásó gyí ni.

Yuda Iskariot Iwí Sián *(Gyumagyihɛ 1:18-19)*

† **26:65** Ilosuná ání asón ámu lawíé mu iwítɔ dubi.

³ Yuda amóu ðele Yesu há ámu lówun ání bahá Yesu pón. Ulehan mu. Mú su oleyinkía sika futútú advasa ámu ya Bulu igyí ahapó ðehen pú Yudafó ahande amu. ⁴ ðlebláa amó ðéé, “Nalé ðhá ání ðmakóbwé lakpan koku há. Mú su nabwé lakpan.”

Móu bebláa mu beé, “Animéyín mú iwí koku. Fú asón igyi.”

⁵ Mú su Yuda lótswi sika futútú ámu sísí amó Bulu ðtswékpa wunsinésó inu, náti yésián iwí.

⁶ Bulu igyí ahapó ðehen amu bótásí kóba amu, blí beé, “Ani mbla meha ðkpa ání apóu kóba anfi odu wa Bulu ðtswékpa kóbato, tsúfé mú iwí metin. Obugya kóba igyi.” ⁷ Mú su bóbwe agywun, pú kóba ámu yóho ató ðpwepó ðku ðsolóu, pú inu bwé afóó ání bubu Yerusalem opulákpá. ⁸ Iní su bótú nde bóteti inu beé, “Obugya ðsolóu.”

⁹⁻¹⁰ Iní léha Bulu asón amóu ðleblí tson mu ðnósó ðtópó Yeremiasu ámu léba mótó. ðéé, “Botsu sika futútú advasa amóu Israelfó begyi mu ibiá, ho mu amu yóho ató ðpwepó ðku ðsolóu fé alá Bulu lébláa mi.”

Yesu Líú Pilato Ansító

(Marko 15:2-5; Luka 23:3-5; Yohane 18:33-38)

¹¹ Yesu líú ðmású ðkípu Pilato ansító. Múu Pilato léfité mu ðéé, “Fógyí Yudafó owíe amu ni?”

Yesu lébláa mu ðéé, “Ee, mú fablí á.” ¹² Táme bréá Bulu igyí ahapó ðehen pú Yudafó ahande amu beka asón dínká Yesusu á, ðmele koku ðnó.

¹³ Múu Pilato léfité mu ðéé, “Fómédé asón anfi bakla dínká fósó anfi nu?”

¹⁴ Táme Yesu métepi bwí ðnó. Mú su ilobwie Roma ðhande amu ðnó.

Yesu Lowu Ipón Ha

(Marko 15:6-15; Luka 23:13-25; Yohane 18:39–19:16)

¹⁵ Ofifgyíofi, ní búde Israelfósu Katsun Nke gyí a, Roma ðhande amu tesí obu ðdípú ðkuléá ððm amu búdeklé há amó. ¹⁶ Alí bré ámu to á, obu ðdípú ðkúá alahó dá, bóteti mu Baraba da obu. ¹⁷ Mú su bréá Yudafó ámu féé bebefia a, Pilato léfité amó ðéé, “Ma nsíi ha mlí? Baraba lóó, ntée Yesu, bóteti mu Kristo amu?” ¹⁸ Tsúfé Pilato yin ání Yesu iwí olu só Bulu igyí ahapó ðehen pú Yudafó ahande amu bakítá mu ba mu.

¹⁹ Bréá Pilato tsie ðde Yesu asón ámu gyí a, mu ka lówa obí mu wá ðéé, “Mábwe oyin anfi mu asón da ðkpa anfi tótó. Tsúfé ígye onyé á, nokun okude wun mu, ifú lehié kítá mí.”

²⁰ Táme Bulu igyí ahapó ðehen pú Yudafó ahande amu beha ððm amu ðnó beé, bukókoli Pilato osi Baraba, abumó Yesu. ²¹ Mú su Roma ðhande amu lélafíté ððm amu ðéé, “Ahá abanyó ánfító ðmamu nsíi ha mlí?”

Botsu ðnó beé, “Baraba!”

²² Múu Pilato létrá fité amó ðéé, “Ntó mbwéé Yesu, bóteti mu Kristo, (ðhá amóu Bulu ladá mu ofúli amu)?”

Amó féé bebláa mu beé, “Ha abuda mu manta oyikpalíhesu!”

²³ Pilato léfité amó ðéé, “Ntogyi su! Tsitsa mamu alabwé?”

Inu belakplón kúklókú beé, “Ha abuda mu manta oyikpalíhesu!”

²⁴ Bréá Pilato lówun ání alabwé kásíán, kpokiti mboun deklé ida inu á, olotsu ntsu fwí ibi amó ansító inu, bláa amó ðéé, “Mí ibi anyo uma oyin anfi lowutó. Mlí asón igyi.”

²⁵ Yudafó ámu féé bebláa mu beé, “Mu lowu isobití ibá ania aní abí-anásó!”

²⁶ Inu Pilato lési Baraba há amó, ðleha mu isá akópú bepítí Yesu ató, ðlpu mu wá amó ibitó ðéé, buyéda mu manta oyikpalíhesu.

Yesu Ahinlá Bwe

(Marko 15:16-20; Yohane 19:2-3)

²⁷ Inu ðmású ogyípú amu isá akópú bekpa Yesu ya mu wóyító. Beti amó aba isá akópú atráhe amu féé, beda Yesu ðbun. ²⁸ Bówóí Yesu atadié, pú ligá pepe ku wá mu. ²⁹ Ból obungyo-awu, bwé mú owíepa bun mu nwun. Bopu oyí ku wá mu gyopi ibitó, fé akonfra. Beda akpawunu mu ansító, búde mu ahinlá bwe beé, “Yudafó Owíe, fú nkpasu onlinsu!”

³⁰ Botu atsónó wólí Yesu, swíi mu oyí ámu púpítí mu nwuntó. ³¹ Bóbwe mu ahinlá tá á,

b̀wɔ́í amó ligá p̀p̀e amó, yínkíá mu onutó atadié wá mu, b̀ekpa mu dáli b̀oyó abuyeda mu manta oyikpalíhesu.

Yesu Da Mántá Oyikpalíhesu

(Marko 15:21-32; Luka 23:26-43; Yohane 19:17-27)

³² Bréá b̀oyó á, befia Kireneyin ̀k̀vá butetí mu Simon. Isá ak̀p̀ó ámu beka mu híé b̀eé, ̀h́ó oyikpalíhe amu sora. ³³ Boyówie ̀t̀nekúá butetí mu Golgota. Mó asi gyí, “Nwun Okokobi Otsiákpá.” ³⁴ B̀p̀u afá kítákítá wá ntátó tin Yesu ̀ńó b̀eé onúu, táme bréá ̀leda mó ̀ńó á, olekiná nu.

³⁵ B̀eda mu mántá oyikpalíhe amusu tá á, beye mu atadietó. Inu b̀atswi abi p̀ókí ̀hagyí ̀ha ogyíkpá. ³⁶ Besi butsie mu, b̀ude mu iwí gyóo. ³⁷ Mú b̀wanlín t́á sá b̀ude mu da mántá oyikpalíhesu, dá mántá mu awunso b̀eé, “YESU, YUDAFÓ OWÍE AMU NI.” ³⁸ B̀eda awikplu abanyó é mántá nyikpalíhesu tsía mutó. ̀k̀le bu mu gỳp̀isu, ̀k̀le é bu mu binasu.

³⁹ Inu atsónpu b̀kp̀kp̀ó n̄wuntó, blí Yesu iwí abusus b̀eé, ⁴⁰ “Yéé f́ó f̀eé f̀étalí bwíé Bulu ̀tswékpá amu, láp̀wé mó nkensá owító ní? H́ó f́ó iwí! Ní lélé Bulu mu Bi f́ogyi á, kplí tsu oyí ámu akí.”

⁴¹ Alí kén Bulu igyí ahapó d̀ehen, Mose mbla asuná p̀ó Yudafó ahandé amu é b̀b̀we mu ahinlá ní. ⁴² B̀eblí b̀eé, “̀l̀h́ó ahá nkpa, táme ̀metalí h́ó mu iwí. Ní mu gyí Israelfó owíe amu a, ̀kplí tsu oyí ámu, méní abóh́ó mu gyi. ⁴³ Yéé ̀b̀eé Bulu mu Bi mu gyi, mu ansí d̄n Bulusu. Bulu ̀lé mu séi, akí ání otekle mu asón.”

⁴⁴ Alí kén awikplu ámu b̀eda mántá nyikpalíhesu mu wá ámu é b̀b̀we mu ahinlá ní.

Yesu Lowu

(Marko 15:33-41; Luka 23:44-49; Yohane 19:28-30)

⁴⁵ Owí leta ̀soló amusu f̀éé, tsú d́d́anyetó alí ýf̄on ntópwe d̄sato. Owí metrá lun é. ⁴⁶ D̄sa ámutó á, Yesu lókplon ḱklókókú Hebrí ̀blító ̀b̀eé, “Eli, Eli, Lama Sabaktani?” Mó asi gyí, “Mí Bulu, mí Bulu, ntogyi só fakpá mí ̀ma?”

⁴⁷ Bréá ahá ámu b̀ulí mu ámutó akú bonu asón ánfí á, b̀eblí b̀eé, “̀de Elia kpolí.” ⁴⁸ Inu amútó ̀k̀lésrí ýtsu ̀sapó, p̀dá ntá ̀dátó, p̀yí oyísó, tsú mó f́óá, p̀tin mu ̀ńó ̀b̀eé onúu.

⁴⁹ Táme mu aba atráhe amu b̀ebláa mu b̀eé, “Si, alí kí b̀eé Elia ̀b̀eba b̀h́ó mu.”

⁵⁰ Yesu létrá kplón ḱklókókú, ̀léle ̀h́é.

⁵¹ Inu Bulu lébalí tati ámu b̀p̀ká Bulu ̀tswékpá obu ámutó anyó, tsú awunso beyi asi k̄aan. Bulu léha ̀soló lekpinkí, ̀leha abutá lemamáan. ⁵² Olefinfinki ntsán, aha wankíhé tsotsótsó b̀k̀sú tsú afúlitó. ⁵³ Yesu k̄sú tsú afúlitó ̀ma a, aha wankíhé ánfí bakúsó tsú afúlitó ánfí b̀yó Yerusalem wúlu wankíhé ámutó, yéle iwí ̀wan súná ahá tsotsótsó.

⁵⁴ Bréá isá ak̀p̀ó ̀handé p̀ó isá ak̀p̀ó ámu b̀ude Yesu iwí gyóo amu bowun ̀solókpinkí ámu p̀ó t́á ide m̄sú ý f̀éé á, ifú lehíe kítá ámu, b̀eblí b̀eé, “Lélé, Bulu mu Bi óyin ánfí gyí.”

⁵⁵ Atsi tsotsótsó bobuo Yesu, b̀ude musu kí tsu Galilea ̀mátó. Amó é besi lí tsútsútsú, b̀ude mu kí sisí. ⁵⁶ Amútó akú gyí, Magdalayintse Maria mu Maria ání ̀k̀kwí Yakobo mu Yosef p̀ó Sebedeo mu ka ání ogyi Yakobo mu Yohane aná oyín.

Yesu Pulá

(Marko 15:42-47; Luka 23:50-56; Yohane 19:38-42)

⁵⁷⁻⁵⁸ Bréá owí d̀p̀on a, Arimateayin iwí onyapó ̀k̀vá butetí mu Yosef, alamlí Yesu ̀kasípó lóyó Pilato wá, yókulí mu ̀b̀eé, osí Yesu f́lí amu ha mu. Pilato léha ání b̀śí f́lí amu ha mu. ⁵⁹ Mó su Yosef lópu ̀hráda ání ̀letin wankláán ḱkí f́lí amu iwí, ⁶⁰ ̀p̀u mu yówa ̀b́ó p̀p̀we ání aladá butátó yáí há mu iwí. Mú olemináa ibwi yiléyilé ku tin ̀b́ó ámu ̀ńó, ̀lenatí. ⁶¹ Magdalayintse Maria mu Maria nyósi amu besi butsie mu f́on b̀ude ntsán ámu kí sisí.

Yesu Ntsán Gyo

⁶² Yudafó iwísu ̀daké ̀yi kehé, igyi ̀kp̀ńó ̀daké á, Bulu igyí ahapó d̀ehen, Farisifó ámu f̀éé p̀ó Pilato befia. ⁶³ B̀ebláa mu b̀eé, “Owíe, anilakáin ání bréá ofunupu ánfí tsie nkpa á,

ɔleblí ɔbéε, ‘Nkensá ɔma a, Bulu ɔbelakósóa mi tsú afúlitɔ.’ ⁶⁴ Mú sv ha abuyogyo mu ntsán ámu ɔnó wankláán, yófun eke sáásí. Ní megyí alí á, mu akasípó amu bóyówi mu lé, bemlé ahá beε alakósú. Ibá alí á, akasípó amu ahámlé bódɔn mu kle.”

⁶⁵ Pilato lébláa amú ɔbéε, “Tsá akɔpó ní. Mliha amú abuyogyo inu wankláán alíá mlétalí.”

⁶⁶ Mú sv beyétan ɔbó ámu ɔnó wankláán, há agyópu bogyo mú asi.

28

Yesu Kvsó Tsú Afúlitɔ

(Marko 16:1-10; Luka 24:1-12; Yohane 20:1-10)

¹ Yudafɔ ɔkpónú ɔdaké ɔyi kehe, igyi Kwasieda bake a, Magdalayintse Maria muɔa Maria nyɔasi amu bɔkusu yó Yesu ntsán ámu ɔkíkpa. ² Inonu á, ɔsolúv lɛkpinkí kúklókúú, Bulu-ɔbɔpu lɛkplí tsú ɔsósú bemináa ibwi yilé ámu lé ɔbó ámu ɔnó, tsíá mósú. ³ Mu ansító lehie wankí, ide ogyá kpa. Mu atadie é lofulí futúúúúúú fɛ opuli-mpútó. ⁴ Bréá bowun mu a, ifú lehié kítá inu agyópu amu, bekpinkí kpakpakpakpa, dida, lwíí fɛ afúli.

⁵ Bulu-ɔbɔpu amu lébláa atsi ámu ɔbéε, “Mlimánya ifú! Nawun ání Yesu amúú beda mántá oyikpalíhesu ámu mlidédunká. ⁶ ɔma nfi. Bulu lakósóa mu fɛ alíá ɔleblí yáí. Mlibeki ɔtíné ámuú bɔpu mu tswi amu. ⁷ Mliwa ɔsa yebláa mu akasípó amu mliaa, Bulu lakósóa mu tsú afúlitɔ. Alagya mli nkpa ɔyó Galilea ɔmátó. Inú mlówun mu ni. Asón ání mbu ha mli ní.”

⁸ Ifú lɛkítá atsi ámu, táme bɔpu ansigyí tsíí ɔsríi tsú opulákpá inu bɔyó yébláa akasípó amu tóá bawun.

⁹ Imɔwa ɔpá kuku Yesu léfia amú, há amú ité. Inu beda akpawunu kítá mu ayabi, súm mu. ¹⁰ Yesu lébláa amú ɔbéε, “Mlimánya ifú. Mliyeblláa mí apíó ámu mliaa, bɔyó Galilea ɔmátó. Inú bówun mi ní.”

Ntsán Agyópu Amu Asun Klahε

¹¹ Bréá atsi ámu bɔpu bɔyó á, ntsán agyópu amu aku é bɔyɔ wúluto yébláa Bulu igyi ahapú dehen amu tóá ilaba fée. ¹² Inu sv Bulu igyi ahapú dehen amu beti Yudafɔ ahandε amu fée fia, kítá agywun. Beha ntsán agyópu amu kóba tsɔtsɔtsɔ. ¹³ Beha amú ɔnó beε, “Mlibli mliaa, ‘Onyé, bréá anidédidi á, Yesu akasípó amu béba bowi mu náti.’ ¹⁴ Ní Roma ɔhandε onú á, ania mɔnyɔ abéblí mú, ménli mlimóowie asúntó.”

¹⁵ Mú sv ntsán agyópu amu botsulá hɔ kóba amu, begyi dɔnká Bulu igyi ahapú dehen amu asun blíhé anfisv. ɔnó ánfí beha amú ánfí lobwie wá Yudafɔ ɔmá ámu féeéú bɔfon nde.

Yesu Iwɔwanle Súná Mu Akasípó

(Marko 16:14-18; Luka 24:36-49; Yohane 20:19-23; Gyumagyihe 1:6-8)

¹⁶ Akasípó dúɔkun ámu benatí yó Galilea ɔmátó, ibu ámuú Yesu lósuná amú ɔbéε bufia mu mósú ámu sv. ¹⁷ Bréá bowun mu a, beda akpawunu súm mu, táme imɔwankí amótó aku ání mu ni. ¹⁸ Múú Yesu lókpokpé ba amú wá, blí ɔbéε, “Bulu lapú ɔsú móa asi túmi fée wá mí ibitɔ. ¹⁹ Mú sv mliyɔ ɔyító fée, amlibwe ahá fée mí akasípó. Mlibɔ amú asú ɔsí, Obí pú ɔhe Wankíhé dátó. ²⁰ Mlisuna amú abuyi mbla ámuú nɔwa há mli ámu féesú. Mlibi ání mbu mli wá brégyíbré, yófun ɔyi ɔnómɔ.”

Asun Wankláán Aní Marko Lówanlín

*Asú Ọ̀bọ̀pú Yohane Bulu Asón Ọ̀kanda
(Mateo 3:1-12; Luka 3:1-18; Yohane 1:19-28)*

¹ Alí Bulu mu Bi Yesu Kristo iwí asun wankláán ámu ilotsuá así ní. ² Ileba mótó fẹ́ alíá Bulu ọ̀nósú ọ̀táíró Yesaia lówanlín wá mu ọ̀wolótó ọ̀bée,

“Kí, nde obí wa gya fu nkpa.

Mu ọ̀bẹ́la ọ̀kpa há fú ní.

³ Ọ̀kú dẹ̀kplun dimbísú ọ̀bée,

‘Mlila aní Wíe ọ̀kpa.

Mlitswii ikpa ha mu!’ ”

⁴ Asú Ọ̀bọ̀pú Yohane léba ọ̀de ahá asú bọ, ọ̀de Bulu asón ọ̀kan da Yudea dimbísú ọ̀bée, “Mlídamlí kluntọ, amlisi lakpan bwe. Bulu osikie mlí, ambọ mlí asú.” ⁵ Ahá botsu Yerusalem wúlutọ pú Yudea ọ̀mátó fẹ́é bá mu wá. Bele amú lakpan blí, ọ̀lọ́bọ amú asú Yordan ntsutso.

⁶ Yohane lówa kpósó-imi atadiẹ, ọ̀lọ́pọ ọ̀wolú-kpákpá ọ̀fẹ́ klí mósú. Atsantsanku pú ọ̀kwén otegyi. ⁷ Oletsíá dá asón ọ̀kan, blí ọ̀bée, “Ọ̀kúá ọ̀dun mi bu ọ̀ma ọ̀bá. Mmọ́fun aní nógyonká sánkí mu ntukota ọ̀fẹ́ kóráá. ⁸ Mí mó á, ntsu ndepubó mlí asú, táme mu mó ọ̀bọ́pọ Ọ̀je Wankíhé bó mlí asú.”

*Yesu Asúbọ Pú Mu Isókí
(Mateo 3:13-4:11; Luka 3:21-22; 4:1-13)*

⁹ Nke ámutọ́ á, Yesu lótsu Nasaret, wúlúá ibọ Galilea ọ̀mátó ba Yohane wá, Yohane lóbo mu asú Yordan ntsutso. ¹⁰ Yesu lénya dáli ntsu ámutọ́ alí, olowun nwolótáa lefinkí, Ọ̀je Wankíhé dẹ̀kplí dalí mótó fẹ́ abródu ma, ilobogyonká musu. ¹¹ Inu ọ̀me ku lótsu ọ̀sósú ọ̀bée, “Fógýí mí bíá ntọ́dwe, mi ansí tẹ́híé gyí fú iwí ní.”

¹² Inu Ọ̀je Wankíhé amú lékpa Yesu ya dimbísú. ¹³ Oletsíá inu nke advana, Satan létsíá bọsọ mu kí. Mba pututọ-mbwi létsíá, Bulu-abọ́pọ beba beki musu.

*Yesu Gyumagyihe Asitsúá
(Mateo 4:12-22; Luka 4:14-15; 5:1-11)*

¹⁴ Bekítá Yohane tswi obu ọ̀ma a, Yesu lóyọ Galilea ọ̀mátó, ọ̀de Bulu asun wankláán ámu ọ̀kan da. ¹⁵ Ọ̀bée, “Bré ámu lafun. Bulu iwíegýí ámu lawíé wóyí tá. Mlídamlí kluntọ ba Bulu wá, amlíhọ mu asun wankláán ámusu gyi.”

¹⁶ Eke ọ̀ku Yesu ná Galilea ọ̀pọ ọ̀nó, olowun Simon mba mu gyama Andrea. Bude asawu tswí, tsúfẹ́ aye alepú bogyi. ¹⁷ Múú ọ̀lebláa amú ọ̀bée, “Mlíba bobuo mi. Nóbwe mlí anyánkpósa alepú.” ¹⁸ Inu besi amú asawu aná tswi, kplá buo mu.

¹⁹ Ọ̀lenatí yó nkpa kpalobí á, olowun Sebedeo abí, Yakobo mba mu gyama Yohane é. Bubu ọ̀kluntọ, bude amú asawu bín. ²⁰ Inu Yesu létí amú é, benatí sí amú sí múa mu apafọ wá ọ̀klun amotọ́ ba bobuo mu.

*Yesu Ọ̀je Laláhe Gyáa
(Luka 4:31-37)*

²¹ Yesu mba mu akasípọ bọyọ Kapernaum wúlutọ. Ọ̀lọ́yọ Yudafọ ofiakpa yósuná atọ ọ̀kpónó ọ̀daké. ²² Mu atosunáhé lobwie amú ọ̀nó, tsúfẹ́ olosuná amú atọ túmiso. Megýí fẹ́ Mose mbla asunápo amu.

²³ Oyin ọ̀ku léba ofiakpa inu, ọ̀je laláhe bu musu. ²⁴ Ọ̀lọ́kplún blí ọ̀bée, “Yesu Nasaretyin, amansu búu ania fonyọ́ nsuné? Aní ọ̀hkpá fẹ́bá lóó? Nyin ọ̀há oduá fogyi. Fógýí Bulu Ọ̀ja Wankíhé amu ní!”

²⁵ Yesu lókpłun wa òhè ámu òbée, “Kpa ònó bun, afudali muto.”

²⁶ Inu òhè laláhe amu lówusúu oyin ámu òwunlínsó, sùrá okitikíti kóklókóú, dáli muto.
²⁷ Ònó lobwie amó fée, befité aba bee, “Nto ofúla ni? Iní mọ́ á, atosunáhé pòpwe ni. Oyin ánfí bu túmi, òtòkplón wa òhè laláhe, itobú mu.”

²⁸ Iní su Yesu idá leklei wá Galilea òmá ámutò fée.

Alòpυ Tsòtsòtsò Tsa

(Mateo 8:14-17; Luka 4:38-41)

²⁹ Yesu mva mu akasípó benya dáli Yudafò ofiakpa inu ali, bọyọ Simon mva Andrea wóyító. Yakobo mva Yohane é bubu amótó. ³⁰ Bọyọ á, owísó lakítá Simon mu sia tsíhé, òda. Inunv bebláa Yesu òtsi ámu iwí asún. ³¹ Múú òlọyọ yékitá òtsi ámu ibi, tsú mu kósó. Inunv owísó ámu lókusú mvsu, òbòwe amó afòtò.

³² Mú ntópwe fòon a, bọpυ alòpυ pú ahá ání òhè laláhe de amó háan fée ba Yesu. ³³ Wúlu amu fée beba befia wóyí ámu ònó. ³⁴ Yesu létsa ahá tsòtsòtsòá bude ilò òtsan-òtsan ló, olegya òhè laláhe tsòtsòtsò é lé ahátò. Òmeha òhè laláhe amu abutò, tsúfè amó fée bọyin mu.

Bulu Asún Òkanda Galilea Òmátó

(Luka 4:42-44)

³⁵ Mú òyi kehe bake a, Yesu lédalí wúlu amutò yò itsétó òde mpái bọ. ³⁶ Táme Simon mva mu aba bọbọ mbódí dúnká mu alu yówun mu. ³⁷ Bréá bowun mu a, bebláa mu bee, “Ahá fée bude fú dunká.”

³⁸ Múú Yesu lébláa amó òbée “Mliha ayọ awúlu bámbásó, anyeda Bulu asún ámu òkan inu é, tsúfè iní su neba ni.”

³⁹ Inu òlọyọ yéki Galilea òmátó fée, òde asún ámu òkan da Yudafò ofiakpa fée, òde òhè laláhe é gyáa le ahátò.

Ilò Pèpè Òlópú Òkυ Tsa

(Mateo 8:1-4; Luka 5:12-16)

⁴⁰ Ilò pèpè òlópú òkυ léba beda akpawunu Yesu ayabitò, kókóli mu òbée, “Owíé! Ní fòtsulá á, fétalí há mí iwí bépli.”

⁴¹ Mu asún lówa Yesu nwe. Mú su òletinkí ibi da mu, bláa mu òbée, “Natsúlá, fú iwí iplí!”

⁴² Inunv ilò pèpè amu ileta, mu iwí lépli. ⁴³⁻⁴⁴ Múú Yesu léda mu òlá òbée, “Mábla òhaa asún ánfí. Natí laa afòpυ fú iwí yosuná Bulu igyí òhapú, afvha mu iwígyvratò amóú Mose mbla lósuná tsú ilò pèpètsa iwí ámu. Igyí adánsie suna ahá ání fú iwí laplí.”

⁴⁵ Táme oyin ámu lénya dáli inu ali, òlọwa mú òkan da bi. Òleda asún ámu òkan wúlu amutò fée fiá. Mú su Yesu métra talí lé iwí òwan wíé wúlu kòkòtò, itsétó oletsíá tsíá. Táme mú ó á, ahá betsíá tsú ntíné-ntíné ba mu wá.

2

Tsukóle Osínpu Tsa

(Mateo 9:1-8; Luka 5:17-26)

¹ Nke kpalobí kυ òma a, Yesu léyinkí yó Kapernaum wúlutò. Ahá bonu ání alaba wóyí.

² Mú su ahá tsòtsòtsò beba bòbulá wóyí ámu. Òkpa kùráá itráa ma inuá fòtsun wie mótó. Yesu léda Bulu asún ámu òkan súná amó. ³ Ahá abaná bòsòrá tsukóle osínpu òkυ akpasu ba mu. ⁴ Òdòm amu su bumenya òkpa pú mu wíé Yesu wá. Iní su bọyódu obu ámu awunso, dá mú òtinekυ tíí, bekplíá akpa amu tsun òbó ámutò, pú mu tswí Yesu ansító. ⁵ Bréá Yesu lówun ání bahò mu gyi a, òlebláa tsukóle osínpu amu òbée, “Mí bí, nasí fú lakpan kíé fú.”

⁶ Inu Mose mbla asunápó akúá butsie inu, beblí wá nwuntò bee, ⁷ “Nto asún oyin ánfí déblí ali? Megyí mbusuo álabó á? Ma é òbétalí sí lakpan kíé ahá òn Bulu nkòle?”

⁸ Yesu lébi ání bude nwéen gyí amó nwuntò. Mú su òlefíté amó òbée, “Ntogyi só mlidé inu odu gywín? ⁹ Mòmu bówa ablíé ání nébláa tsukóle osínpu anfi? ‘Nasí fú lakpan kíé fú’ ntée ‘Kusu tsu fú akpa afunati?’ ¹⁰ Táme ndekléá mlíbú ání mí, Nyankpusa-Mv-Bi ánfí mbu

Táme zhaa méle mó onó. ⁵ Yesu lópu oblí ki amú bomlí. Uho mu osun, tsúfé kluntə bu amú odwin. Múu zlebláa oyin ámu obéé, “Tinkí fú ibi amu.” Olenya tinki mó ali pé, zhe lowie mótó. ⁶ Farisifo ámu bedali ya, amówa Owie Herode ahá bekitá agywun inunu alíá bóbwe bómə Yesu.

Ahá Tsatsətsə Ilo Tsa

⁷⁻⁸ Yesu mva mu akasípú benatí bəyó Galilea əpu onó. Ɔdəm kpankpaənkpaənti bobuo mu tsú Galilea mówa Yudea əmátó, Yerusalem, Idumea, Yordan bunkpa əbin pú Tiro mówa Sidon nsáintə ba mu wá. ⁹ Ahá ámu bədubi. Mú su zlebláa mu akasípú obéé, budúnka əklun ku ya ha mu, méni bəmóoputá mu. ¹⁰ Tsúfé alatsá ahá tsatsətsə ilo. Mú su aləpu amotə okugyíəku dékléá obópu ibi da mu. ¹¹ Ní ahá áni zhe laláhe bu amósú benyá wun mu ali á, badida mu ayabiasí, sórá okitikíti blí beé, “Fógyí Bulu mu Bi ámu ní!”

¹² Táme zleda zhe laláhe amu olá kinkíinkín obéé, imáha ahá abubi mu.

Akasípú Amu Adá

(Mateo 10:1-4; Luka 6:12-16)

¹³ Yesu lódu yó bəsu, əleti ahá áni mu onutó odeklé, bəyótu mu. ¹⁴⁻¹⁵ Múu zlele amótó ahá dúanyə, əleti amú mu sumbí ayəpú áni mva amónyə bətsiá, otsia wa amú abuyeda mu asón əkan, abugya zhe laláhe lé ahátə.

¹⁶ Ahá dúanyə ámu adá gyí, Simon áni zledínká mu Petro; ¹⁷ Sebedeo abí Yakobo mva mu pio Yohane (zledínká amú adá obéé, “Boanerges.” Mú asi gyí, “Ɔpráda abí.”); ¹⁸ Atráhe gyí, Andrea, Filipo, Bartolomeo, Mateo, Toma, Alfeo mu bi Yakobo, Tadeo mva Simon áni ogyi iwisutsiá adunkápú əpasuatə zha; ¹⁹ pú Yuda Iskariot áni zlebele mu há.

Yesu Mva Beelsebul

(Mateo 12:22-32; Luka 11:14-23; 12:10)

²⁰ Bréá Yesu lóyə wóyító a, ədəm bətrá ba inu. Mva mu akasípú bumenyá əkpa áni bəgyi ató kóráá. ²¹ Bréá mu wóyító ahá bonu mu iwí asón á, bəyə bəyékpa mu, tsúfé buki beé mu nwun layíntá.

²² Mose mbla asunápú akwá botsu Yerusalem ba inu beblí beé, “Ɔhe laláhe owie Beelsebul tsie mutə. Mu túmi ədepugya zhe laláhe lé ahátə.”

²³ Mú su Yesu létí amú ba mu iwí wá, zlebláa amú asón ayébitə obéé, “Nkálí Ɔbunsám obétalí gya mu iwí? ²⁴ Iwíe ogyíkpá áni ilaye anyə, bude aba kə ibédida. ²⁵ Wóyí oduá mótó atsiápú bude aba kə é itobwíé. ²⁶ Mú su ní Ɔbunsám dé mu iwí gyáa a, əméetalí líí. Mu onó əməkpá ní.

²⁷ “Zhaa méetalí wíe əwonlínpo wóyító yókulá mu ató, nkéti alagyankpá kíklí mu tswi, asa obétalí kúlá mu ató féeé.

²⁸ “Ɔnəkwali nde mli bláa mbéé, Bulu obétalí sí lakpan pú abususu kugyíku kíe nyankpusa. ²⁹ Táme ní əku oblí abususu Ɔhe Wankíhé amu iwí á, Bulu méesikíe mu ekekeke, tsúfé alabwé lakpan áni sikíe ma mú iwí.” ³⁰ Aha aku beblí beé, zhe laláhe bú Yesutə. Mú su əde ínı blí ní.

Yesu Abusuanfə Onutó

(Mateo 12:46-50; Luka 8:19-21)

³¹ Yesu mu yin mva mu apio beba belí kpankpá, bəwa əku beé, ətí mu ha amú. ³² Ɔdəm butsie bomlí mu, bebláa mu beé, “Fó yín mva fó apió bulí kpankpá, bude fó dunká.”

³³ Múu Yesu léfité amú obéé, “Amendí gyí mí yín mva mí apió?” ³⁴ Múu zleki ahá amúu butsie bomlí mu amu, blí obéé, “Mlíki, mí yín mva mí apió gyí ahá áni á! ³⁵ Ɔhagyíha áni ətəbwé Bulu apé a, mgyí mí pío pú mí yín ní.”

4

Atə-abí Owunyápu Iwí Yébi

(Mateo 13:1-9; Luka 8:4-8)

¹ Yesu létrá kúsú yó ɔde ató suná Galilea ɔpu ɔnó eke ɔku. Ɔɔm amu bobomlí mu. Mú su ɔlɔdu wíe ɔkluntɔ, yétsiá ɔpu amusu, ahá ámu é bulí ɔpu ɔnó inu. ² Inu olosuná amú ató tsɔtsɔtsɔ ayébitɔ ɔbéε,

³ “Mlinu! Ɔɔtɔpu ɔku lóyɔ ató-abí owunyákpa. ⁴ Bréá ɔde mú wunyáa a, iku lɔwulí ɔkpatɔ, mbubwi beba bɔtswetswée mú fée. ⁵ Iku é lɔwulí abutású, ɔtínéá isi kpalobí dun. Iɔwa ɔsa kwe, ⁶ táme bréá owí lelun a, ɔlɔtɔ mú mó, tsúfé mú nlin mɔyɔ ɔtótó. ⁷ Abí ámu ku lobun awutɔ, awu ámu lɔbulá kítá mú, imedan. Mú su imoswie abí. ⁸ Táme abí ámu ku é lɔwulí ɔsulú wankláánsú, ɔkwε, dan, swie abí, iku advasa (30). Iku aduesie (60), iku é lafa (100).”

⁹ Inu ɔlɔmɔ mú ɔnó ɔbéε, “Ɔhá ání ɔbu asu onú!”

Tɔá Svá Yesu Lótáí Ayébisv

(Mateo 13:10-17; Luka 8:9-10)

¹⁰ Bréá ilesi Yesu mva sumbí ayɔpú dúanyɔ ámu pú ahá kpalobí akvá bubuo mu a, bobwíi ɔpa há mu beε, ɔlé yébi anfi así suna amú. ¹¹ Mú ɔlebláa amú ɔbéε, “Mli mú á, Bulu lahá mli ɔkpa ɔbéε, mlibí mu iwíegyí ámu iwi asun nainhé. Táme nde aha bambá asún bláa ayébisv,

¹² ‘méni bówun lówun,

táme buméebi mú.

Bónu lánú,

táme bumóonu mú así.

Ní megyí alí tekí bédamlí kluntɔ,

Bulu obési amú lakpan kíé amú.’ ”

Ató-abí Owunyápu Yébi Amu Así

(Mateo 13:18-23; Luka 8:11-15)

¹³ Mú Yesu léfité amú ɔbéε, “Ní mlimónu yébi anfi así á, mú nkáli mlóbwe asa mlónu tráhe fée así? ¹⁴ Ató-abí amú owunyápu amu déwunyáa amu gyí Bulu asún ámu. ¹⁵ Abí amú ɔlɔwulí ɔkpasu ámu gyí ahá amú benyá nú Bulu asún ámu alí Ɔbunsám labelé mú lé amú kluntɔ náti ámu. ¹⁶ Abí amú ɔlɔwulí abutású amu gyí ahá amú bonú asún ámu pé, bahɔ mú ansigyísú, ¹⁷ táme íniá buma nlin su á, asún ámu itamatsiá amótó yó. Mú su ní budin amúsú ntée iwiasin ku itú amú asún ámu su á, inu buɔɔɔɔ. ¹⁸ Abí amú ɔlɔwulí awutɔ ámu gyí ahá amú bonú asún ámu a, bahɔ mú, ¹⁹ táme ɔyí ánfítɔ atɔ hiánhe iwi gywín, pú mótó atonyahé iwi ɔnsípe tegyi asún amusu. Iní su butamaswíé abí. ²⁰ Abí amú ɔlɔwulí ɔsulú wankláánsú amu gyí ahá amú bonú asún ámu a, butegyí mósú. Iní su itehá butɔbwé yilé fé alí ató-abí ámu loswie, iku advasa (30), iku aduesie (60), iku é lafa (100) ámu.”

Ɔkandíe Iwi Yébi

(Luka 8:16-18)

²¹ Yesu léfité amú ɔbéε, “Butonywé ɔkandíe pú ɔlɔ bun mósú, ntée pówá mpá ayasi? Megyí ɔfuákpa butɔpúbian? ²² Tɔtɔ ma inuá ibénaín, imélin ɔwan. Asun nainhé kuku é ima inuá buméebi mú. ²³ Ɔhagyíɔha ání ɔbu asu onú!”

²⁴ Mú ɔleblí ɔbéε, “Mliyaa asu wankláán mli asún-nutó. Itá mlópusúsu ha mli aba á, mú kén Bulu ɔbópusúsu mú wankláán, lápó iku tsia mótó há mli ní. ²⁵ Tsúfé ɔhá ání odekléá obónu mí atosunáhé amu así á, Bulu ɔbópu iku tsia mótó há mu. Táme ɔhá ání omedékléá obónu mú así á, Bulu ɔbóswí mu kpalobí amú alabí ámu kóráá.”

Oyí-ibíá Idédáan Iwi Asún

²⁶ Yesu létrá blí ɔbéε, “Bulu iwíegyí amu igyi fé alí ɔha todú oyí-ibí mu ndɔtɔ. ²⁷ Ní owí itá á, ɔhá ámu tekledi. Ní ɔyí ike a, ɔtelákúsú, táme omeyín alí itɔbwé asa oyí-ibí ámu itakwe dan. ²⁸ Ɔsulú onutó tehá mú tɔkwe. Itegyankpá lé ate, wá ntswítswí, asa itɔɔbwé abí onutó. ²⁹ Táme ayó ámu inyá bli pé, ɔɔpɔ amu latsú mu ɔdayí ɔyétin mú, tsúfé mú tɔnbí lafon.”

*Takýi-akpin Ibi Yébi**(Mateo 13:31-32, 34; Luka 13:18-19)*

³⁰ Inu Yesu léfité ɔ́bée, “Ntò Bulu iwíegyi ámu lèlian? Ntée yébi mòmú nópúsúná alá igyi?”
³¹ Igyi fé takýi-akpin ibí. Múgyí túkúrííbi nyí-abító fée ní. ³² Táme ní idan a, itàbwé ífá fúáhé dòn ífá kugyíku. Mú abámbi tekpíkpli, mbubwi bótogyónká mú asi.”

³³ Oletsíá pú ayébi anfi odu tsòtsòtsò súná amó ató, yófon alá ahá ámu bétalí nú mú asi.
³⁴ Ɔmebláa amó asón kukuá imegyí ayébi ɔ́lòpótí. Táme ní isí mva mu akasípó nkule a, ɔ́telé tógyító asi.

*Atsufú Asibá**(Mateo 8:23-27; Luka 8:22-25)*

³⁵ Alí eke ámu ntópwesu á, Yesu lébláa mu akasípó ɔ́bée, “Mliha afa Galilea ɔ́pu yò mú ɔ́bun!” ³⁶ Múú bowie ɔ́klontò, akasípó amu beplá mú, benatí sí ɔ́dòm amu. Nklun bámbá ku é lobuo amó. ³⁷ Afú kpònkpònkpònti ku lówa tsóon bi. Mú su ntsu deda wíé ɔ́klun amutò, ideklé ime. ³⁸ Táme Yesu mú ñélin sumuesu ɔ́klun amu ɔ́ma ɔ́dedidi. Akasípó amu betsinkí mu. Múú befité mu beé, “Osunápú, íniá anidé ntsu wie á, fòmotsu kuku lé mótó?”

³⁹ Inu Yesu lókusú lé ɔ́nó wa afú ámu, ɔ́lebláa ɔ́pu amu ɔ́bée, “Kpa ɔ́nó bun! Di díín!” Inu afú ámu lési tsóon, inu fée lolú. ⁴⁰ Múú ɔ́lefité amó ɔ́bée, “Ntogyi só mlihé ifú nya ali? Mlihá hógyi?”

⁴¹ Ifú lehie kítá amó, befité aba beé, “Nyankpusa ɔ́mòmú ni, afú móa ntsu kóráá tonú mu ɔ́me ali?”

5*Ɔ́he Laláhe Gyáa Le Ogbedépotó**(Mateo 8:28-34; Luka 8:26-39)*

¹ Bréá Yesu móa mu akasípó amu bowie Galilea ɔ́pu amu ɔ́bun Gerasefó* ɔ́solósu á, ² olenya kplí dáli ɔ́klontò ali, oyin ɔ́kúá ɔ́he laláhe bu mutò lédalí tsu afúli opulákpá befia mu. ³ Oyín anfi lapú afúli opulákpá inu bwé mu otsiákpá. Ɔ́híé ɔ́bu iyin. Mú su ɔ́haa tamatráa talí bwé mu otsia díín, ntée wá mu ikan. ⁴ Tsúfé teki betsiá wá mu ayabi pú mu ibi ikan, táme oletsíá tun mó, bíábíá ikan amu tsálífwí. Ɔ́haa é má ɔ́wunlín aní ɔ́bétalí pón mu. ⁵ Ekekegyíeke ɔ́pa móa onyé fée á, ɔ́bu afúli opulákpá inu móa abusu, ɔ́de okitikíti, ɔ́depu abwi tsantsan iwí.

⁶ Olenya wun Yesu sísí ali, ɔ́lesrí yéda akpawunu mu ayabitò. ⁷ Múú ɔ́lòsurá okitikíti kóklókúú ɔ́bée, “Ɔ́súsúsú Bulu mu Bi Yesu, amansu igyi? Tanu Bulu aní fóméepití mí ató!”
⁸ Ɔ́leblí asón anfi, tsúfé Yesu lébláa mu ɔ́bée, “Ɔ́he laláhe, dali oyin anfitò.”

⁹ Inu Yesu léfité mu ɔ́bée, “Nkálí botetí fú?”

Ɔ́lele mú ɔ́nó ɔ́bée, “Mí dá gyí, ‘Ɔ́dòm’, tsúfé anihíé aní tsó.” ¹⁰ Inu ɔ́he laláhe amu behie kókóli mu beé, ɔ́mágya amó lé Gerasefó ɔ́solósu amusu.

¹¹ Mprákuo tsòtsòtsò aku budegyí okúku kusú inu fón. ¹² Ɔ́he laláhe amu bokokóli mu beé, ɔ́há amó abuyowie mprákuo ámutò. ¹³ Múú ɔ́leha amó ɔ́kpa. Bedalí oyin ámutò yówie mprákuo aní bóbwe fé mpím-anyòtò (2,000). Amó fée besrí kplí okúku ku wíé ɔ́pu amutò, wúwu.

¹⁴ Mprákuo ámu akpapú besrí yéblí asón anfi ilaba anfi awúlusu pú nkudasí fée. Ahá bedalí beé bebá beki tóá ilaba. ¹⁵ Bréá beba bowie Yesu wá á, bowun aní oyin ámutò ɔ́he laláhe betsiá mutò ámu ansító ladí, alawá atadie otsie. Ułwa amó ifú. ¹⁶ Ahá ámutò bowun tóá ilaba oyin ámutò teki ɔ́he laláhe tsie mutò ámu pú mprákuo ámusu ámu bebláa amó tóá ilaba fée.

¹⁷ Inu bokokóli Yesu beé, ɔ́dálí amó ɔ́solósu.

¹⁸ Bréá olowie ɔ́klun amutò á, oyin ámutò teki ɔ́he laláhe tsie mutò ámu lókokóli mu ɔ́bée, ɔ́há amobuo mu nati.

* 5:1 Gadarafo bu nwolú dada amu akotò.

¹⁹ Táme Yesu méha mu okpa. Mboún òlebláa mu òbée, “Yinki yò fú apíó wá wóyító, afuyèbláa amú itò yiléá aní Wíe Bulu labwé há fú, pò alá alawun fu nwe.”

²⁰ Mú sù oyin ámu lénatí tsuntsun, òde itò yilé ámúú Yesu labwé há mu blí Dekapoli† awúlu amu féeé. Onó lobwie ahá ámu féeé.

Ohande Oku Mu Bi Mva Otsi Oku Ilo Tsa
(Mateo 9:18-26; Luka 8:40-56)

²¹ Yesu léla fá ọ̀pọ̀ amu yó mú ọ̀bun. Bréá ọ̀bọ̀ ọ̀pọ̀ onó inu á, ọ̀dọ̀m kpọ̀nkpaọ̀nkpaọ̀nti beba bobomlí mu. ²² Inu Yudafọ̀ ofiakpa ọ̀hande ọ̀kúá bọ̀tẹ̀tí mu Yairo léba inu. Bréá olowun Yesu a, ọ̀lẹ̀da akpawunu mu ayabitọ̀, ²³ kókóli mu òbée, “Mí bí tsíhẹ̀ déwu. Ba, afubọ̀pọ̀ ibi dinka musu, mu awútọ̀ itwa mu ọ̀nlín, onya nkpa.”

²⁴ Múú muva Yesu benatí bọ̀yó á. Ọ̀dọ̀m kpọ̀nkpaọ̀nkpaọ̀nti beklá buo mu, kpá pútá mu.

²⁵ Otsi oku é bu ahá ámúú, obugya de mu wólí nfi dúanyọ̀ ní. ²⁶ Alahíe wun ipian ilọ̀ atsapọ̀ tsọ̀tsọ̀tsọ̀ ibitọ̀, hólí mu itwísu ató féeé, táme ilọ̀ ámu imekálá bwé mu. Iyin idewa tsía. ²⁷ Bréá ọ̀tsi ánfí lónu Yesu nka á, ọ̀lọ̀tsun yọ̀ mu ọ̀ma, fifítíwíe ọ̀dọ̀m amúú yó̀pọ̀ ibi da Yesu atadiẹ. ²⁸ Tsúfẹ̀ ọ̀leblí wá mu nwuntọ̀ òbée, “Ní nọ̀pọ̀ ibi da mu atadiẹ kpán á, ilọ̀ ámu ibési mí.”

²⁹ Olenya pọ̀ ibi da mu atadiẹ ámu alí, obugya amu léka itin. Olonu mú nka mu awútọ̀ ání ilọ̀ ámu lasí mu. ³⁰ Inu Yesu lónu mú nka mu awútọ̀ mu é ání ọ̀jẹ̀ kú ladáli mọ̀tọ̀. Inu ọ̀lẹ̀damlí kí ọ̀dọ̀m amu, ọ̀lefítẹ̀ amú òbée, “Ma lápọ̀ ibi da mí atadiẹ?”

³¹ Múú mu akasípọ̀ amu befitẹ̀ mu beẹ, “Fú onutọ̀ fawun ání ọ̀dọ̀m bakpá pútá fu. Múú fọ̀tráa fọ̀defítẹ̀ fẹẹ, ‘Ma lápọ̀ ibi da mí?’ ”

³² Yesu lówa ansí kí amúú féeé, ọ̀de ọ̀há ání ọ̀lọ̀pọ̀ ibi da mu dunká. ³³ Ifú lékítá ọ̀tsi ámu. Mú sù ọ̀lọ̀wa kpínkí kpakpakpa bí, tsúfẹ̀ oyin itọ̀á alanya. Inu ọ̀leba beda akpawunu Yesu ayabitọ̀, bláa mu ọ̀nọ̀kwali amu féeé. ³⁴ Yesu lébláa mu òbée, “Mí bí, fú hógýi lahọ̀ fu nkpa. Natí iwílwíitọ̀. Fú ilọ̀ ámu ita.”

³⁵ Bréá Yesu bu mósú ọ̀dẹ̀táí á, aha akú bọ̀tsu ofiakpa ọ̀hande amu wóyító ba bebláa mu beẹ, “Ohande, fú bí tsíhẹ̀ ámu ọ̀dikpa mówa alé. Mátepi trá wa osunápọ̀ tó.”

³⁶ Yesu méklá asón ámuú bọ̀deblí ámu. Mboún ọ̀lebláa mu òbée, “Mánya ifú. Fú mú hogýi wule.” ³⁷ Yesu méha ọ̀haa okpa obuo mu dọ̀n Petro pọ̀ Yakobo muva mu pio Yohane nkule. ³⁸ Bréá bowie ọ̀hande amu wóyító á, Yesu lówun ání ahá babúlá inu, budesú, bọ̀de okitikítí. ³⁹ Olowie inu fitẹ̀ amú òbée, “Ntogyi sù mlídẹ̀ ipian wúun, mlídẹ̀ okitikítí alí? Otsibi amu mọ̀kówú, didí ọ̀de.”

⁴⁰ Ahá ámu bọ̀mọ̀sí mu. Múú olegya amú féeé dáli ba wunsíné, ọ̀lekpa obí ámu akwípọ̀ pọ̀ mu akasípọ̀ amúú bọ̀buo mu amu bebitíwíe obu ámuú otsibi amu da mútọ̀ ámúú. ⁴¹ Inu ọ̀lekítá kebi ámu ibi, bláa mu amú ọ̀blítọ̀ òbée, “Talita Kuum!” (Mú así gyí, “Obitebí, kusu!”)

⁴² Inu ọ̀lọ̀kúsu ọ̀na. (Otsibi amu lahọ̀ nfi dúanyọ̀.) Ilobwie ahá ámu féeé onó dáfá. ⁴³ Múú ọ̀lẹ̀da amú alá kínkínkín òbée, bọ̀mábláa ọ̀haa asón ánfí. Inu ọ̀lebláa amú òbée, bọ̀háa kebi ámu ató ogyi.

6

Bomọ̀ho Yesu Mu Wuluto
(Mateo 13:53-58; Luka 4:16-30)

¹ Yesu muva mu akasípọ̀ be dalí ọ̀má ámúú yínkí yó mu wúluto. ² Okpónú ọ̀daké lenya fun alí, ọ̀lọ̀yọ̀ ọ̀de ató suná Yudafọ̀ ofiakpa. Mu atosunáhẹ̀ léha onó lobwie ahá tsọ̀tsọ̀tsọ̀á bonu mú. Mú sù befitẹ̀ aba beẹ, “Nkónú olenya nyánsa múa ofúlábwe túmí ánfí é tsú? ³ Megýí ató osrẹ̀pọ̀ amu ní. Megýí mu yin gyí Maria, mu apio yinhẹ̀ gyí Yakobo, Yosef, Yuda pọ̀ Simon? Yéẹ ania mu apio tsíhẹ̀ é tsie nfi á?” Benya ọ̀bló musu.

⁴ Yesu lébláa amú òbée, “Ahá bọ̀tọ̀bú Bulu ọ̀nọ̀sú ọ̀táipọ̀ ọ̀tínegýiáótíné, táme mu wúlutofọ̀, mu abusuanfọ̀ pọ̀ mu wóyító ahá mú bọ̀tamabú mu.”

† 5:20 Dekapoli así gyí awúlu dú.

⁵ Iníá bómàhò m̀v gyi s̀v òmetálí bwé ofúla k̀k̀v, d̀v̀n ahá k̀palobí ak̀s̀v òl̀p̀v ̀b̀v d̀ínká, tsá amú ̀l̀. ⁶ ̀l̀wa m̀v ifú ání bómàhò m̀v gyi.

Akasípó Dúanyò Amv Sumbiwa
(Mateo 10:5-15; Luka 9:1-6)

Yesu léki nkuda ání ̀b̀v bomlí ̀v̀v así, òde ató suná. ⁷ ̀v̀v òleti akasípó dúanyò ámv ba m̀v ̀v̀v wá. Múv òl̀wa amú sumbí abanyò-abanyò. Òleha amú túmiá b̀p̀p̀gyi òje laláhesu. ⁸ Òleda amú òlá òb́e, “M̀l̀m̀átsu t̀t̀t̀ kítá yò òkpa ámv, d̀v̀n m̀l̀v oyi yiáhé! M̀l̀m̀átsu atogyihe ntée akpankogyo, ntée k̀b̀ba kítá! ⁹ M̀l̀wa nt̀k̀vta, táme m̀l̀m̀átsu atadi nyòòs̀ kítá! ¹⁰ Wóyígyíwóyíá m̀l̀swí m̀t̀t̀ á, m̀l̀tsia ̀v̀v yòf̀v̀n bréá m̀l̀édalí wúlu am̀t̀. ¹¹ Ní m̀l̀yò wúlu k̀s̀v, bómàhò m̀l̀, ntée b̀mekleá b̀onu m̀l̀ atosunáhé, m̀l̀édalí m̀t̀t̀ m̀l̀yò á, m̀l̀k̀pakpa m̀l̀ ayabitò-̀s̀v wòlí ̀v̀v, isuna ání b̀m̀ebí bwé.”

¹² Mú s̀v b̀yò yéda asón ámv òkan be, ahá bodámli kluntò. ¹³ Begya òje laláhe tsòtsòtsò lé ahátò, bekpa al̀p̀v tsòtsòtsò é ofobí, tsá amú ̀l̀.

Asú Òb̀p̀ Yohane Lowu
(Mateo 14:1-12; Luka 9:7-9)

¹⁴ Galilea òm̀s̀ ógyípó Herode lónu Yesu ̀v̀v asón ánfi, tsúfé m̀v ̀dayilé de òt̀ǹgyíòt̀ǹ. Ako b̀deblí be, “Asú Òb̀p̀ Yohane lákòsú tsú afúlitò. Mú s̀v, òde ofúla anfí odu b̀we ní.”

¹⁵ Táme ako é be, “Bulu ònòsú òt̀p̀ dáda Elia ní.”

Ako é be, “Bulu ònòsú òt̀p̀ dáda am̀t̀ òk̀ ní.”

¹⁶ Bréá Herode lónu asón ámv a, òleblí òb́e, “Yohane amúv neha betin amú látsínkí tsú afúlitò.” ¹⁷⁻¹⁸ Herode léha bekítá Yohane, wá m̀v ̀kan, p̀v m̀v wá obu. Tsúfé oletsíá bláa Herode òb́e, m̀bla m̀ha òkpa ání obétsiá m̀v pio Filipino m̀v ka Herodia amúv otsia amú.

¹⁹ Mú s̀v Herodia l̀hò Yohane asón wá ̀v̀v. Òl̀b̀we agywun ání òb̀m̀ m̀v, táme òmetálí, tsúfé Herode méhá mú òkpa. ²⁰ Herode yin ání Yohane asón da òkpa, ogyi òha wankíhé. Mú s̀v olenya m̀v ifú, òleki m̀s̀v wankláán ání t̀t̀t̀ m̀òb̀we m̀v. ̀b̀v m̀t̀t̀á Yohane asón blíhé t̀han Herode, táme otekle mú nu.

²¹ Tóá Herodia dédunká léba ha m̀v. Eke òk̀vá Herode dé m̀v òkwíké gyí a, òl̀tswí òp̀ǹ, tí ahande p̀v ̀s̀á akòp̀ dehen p̀v Galileafò ahande ba ató ámv ogyíkpá. ²² Bréá Herodia m̀v bi tsíhé l̀bowie òbuntò tsa a, ̀l̀wa Herode m̀va ahande amú f́e ansigyí. Herode lébláa m̀v òb́e, “Fíte mí t̀gyítá f̀deklé, néha f̀.” ²³ ̀v̀v òleka ntam há m̀v òb́e, “Néha f̀ t̀t̀gyítá f́fíté mí. Ní igyi mí iwíe ogyíkpá ̀f̀v̀n k̀ŕáá.”

²⁴ Otsibi amú lédalí yéfíté m̀v yin òb́e, “Ntò nfíte?”

M̀v yin lébláa m̀v òb́e, “Fíte Asú Òb̀p̀ Yohane nwun.”

²⁵ Òsasv otsibi amú léba bebláa Herode òb́e, “Ndekléá f̀p̀v Asú Òb̀p̀ Yohane nwun dinka ̀l̀nsú ha m̀v séséésí.”

²⁶ Asón ámv léhie han owíe amú, táme m̀v ntam amúv òleka, p̀v ahá amúv b̀b̀v ̀v̀v ámv s̀v á, omekleá òb̀t̀v̀n ntam amú. ²⁷ ̀v̀v òl̀wa m̀v ahá òt̀ǹp̀v òb́e, òyétin Yohane nwun ba m̀v. Òl̀yò yétin Yohane nwun obu òd̀kpá ̀v̀v. ²⁸ Múv òl̀p̀v nwun ámv d̀ínká ̀l̀nsú ba otsibi amú, m̀v é òl̀p̀yáa m̀v yin Herodia. ²⁹ Bréá Yohane akasípó bonu asón ánfi á, beba botsu m̀v satin yópulá.

Ahá Mpím-nu Atogyihe Ha
(Mateo 14:13-21; Luka 9:10-17; Yohane 6:1-14)

³⁰ Yesu sumbí ayòp̀ ámv beyínkí bá bebláa m̀v atóá bayòb̀we p̀v múá bayòsuná f́e. ³¹ Mú òma a, ahá b̀vna amú wá alí, b̀menyá òkpa gyi ató k̀ŕáá. Mú s̀v òlebláa amú òb́e, “M̀l̀ha ayò ̀tsétò fléén, ayeda òk̀p̀ǹ.” ³² ̀v̀v bowie òkluntò, p̀v òkpa b̀yò ̀tsétò òt̀ǹek̀.

³³ Táme ahá tsòtsòtsò bowun amú, bí òt̀ǹéá b̀yò. Mú s̀v botsu awúlu ámv f́ésú, tsíí òsrí gyankpá yòwie òt̀ǹé ámv Yesu aná b̀yò ámv. ³⁴ Bréá Yesu lékplí dálí òkl̀v̀n am̀t̀, wun òd̀m̀ k̀p̀nk̀p̀nk̀p̀ntí ámv a, amú asón ̀l̀wa m̀v nwe, tsúfé b̀gyi f́e akúfa ání b̀vma òk̀p̀p̀. Mú s̀v olòsuná amú ató tsòtsòtsò. ³⁵ Owí l̀p̀v̀n a, akasípó amú beba m̀v wá bebláa

mu beε, “Itsétó nfi gyí, owí é latá. ³⁶ Ha amó abuyɔ nkuda móa awúlu ání ibu bomlí nfi así yodunká tɔku gyí.”

³⁷ Táme Yesu léle mó ɔnó ɔbéε, “Mlɔdunka ató ha amó abuyi.”

Móú befité mu beε, “Abétali nyá sika* hɔ ató há ahá ánfí fée bégyi?”

³⁸ Yesu léfité amó ɔbéε, “Bodobodo apin afini mlɔbu? Mliyɔ amliyeki!”

Beyinkí bebláa mu beε, “Bodobodo apin anu pú ntsutso iye bwáhé anyɔ bu ɔnu.”

³⁹ Yesu lébláa amó ɔbéε, “Mliha amó abɔtsiatsia ífá bɔbwε amusu.” ⁴⁰ Betsiá así akúsó-akúsó, aku lafa (100), aku é aduenu (50). ⁴¹ Inu olotsu bodobodo anu pú ntsutso iye bwáhé anyɔ ámu. Móú olotsu ansí fɔ́a kí ɔsúsú, ɔleda Bulu ípán. Inu olebiabía bodobodo amu há mu akasípó amu ɔbéε, buyée ha amó. Oleye iye bwáhé anyɔ ámu é há amó, bɔpohá ahá ámu. ⁴² Amó fée begyi mwe sian. ⁴³ Akasípó amu bɔtɔsí bodobodo móa iye sianhe amu a, ɔlɔbulá alakpá dúanyɔ. ⁴⁴ Ayin ání begyi ató ámu nkɔle buyi mpím-nu (5,000).

Opusu Nati

(Mateo 14:22-33; Yohane 6:15-21)

⁴⁵ Benya gyi ató ámu tá ali, Yesu lébláa akasípó amu ɔbéε, bɔwíε ɔklɔntɔ abuyankpa fa ɔpu amu yɔ Betsaida wúlutɔ. Mu mó olesin ɔma sí ɔɔm amu ɔkpa. ⁴⁶ Bréá olesi amó ɔkpa tá á, ɔlɔdu yó busu yóbo mpái. ⁴⁷ Bréá owí leta, ɔklɔn amu lawíε ntsu nsiné á, ilesi Yesu nkɔle ibu ámusu. ⁴⁸ Inu olowun ání ɔklɔn amu plá de ɔnlɔn wa wá akasípó amu, tsúfée afú kpɔnkpɔnti detsóon fia amó. Bake-bake a, Yesu lénatí ntsu ámusu ayabitɔ buo amó, odeklé ɔtsɔn amúsú. ⁴⁹ Táme bréá bowun mu a, buki beε, fúli ogyi. Mó su bɔsɔrá okitikíti. ⁵⁰ Opúni letsii amó fée.

Táme ɔbwa ɔsa bláa amó ɔbéε, “Mliwa klɔn. Mí ní. Mliwanyá ifú.” ⁵¹ Móú ɔlɔdu wíε ɔklɔn amutɔ, afú ámu leka itin á. Asún ánfí lówa amó wánwan. ⁵² Amó klɔntɔ-odwin su bɔmɔkúnyá nú bodobodo ɔwi asún ámu asi.

Genesaretfo Alɔpu Tsa

(Mateo 14:34-36)

⁵³ Yesu muva amónyɔ befa ɔpu amu yési Genesaret osubúno, bɔwa ɔfé kítá ɔklɔn amu. ⁵⁴ Benya kplí dáli ɔklɔn amutɔ alí ahá bowun Yesu, bí mu ɔtsáwɔle pé. ⁵⁵ Mó su besrí yótsu amó alɔpu sɔrá akpasu, tsú ntíné-ntíné bɔtu mu ɔnu. ⁵⁶ Ɔtíneyíɔtínéá Yesu lóyɔ, igyi wúlutɔ ntée akuda ó á, bɔpu amó alɔpu bɔtswi brɔnusu, kókóli mu beε, ɔhá alɔpu amu abɔpu ibi da mu atadiε ɔdanó kpán. Amóá bɔpu ibi da mó fée benya ɔlɔtsá.

7

Atitifo Amándié

(Mateo 15:1-9)

¹ Farisifo pú Mose mbla asunápó aku botsu Yerusalem ba befia Yesu wá. ² Móú bowun ání mu akasípó amu aku bɔmɔfwí ibi amándié ɔkpasu asa bɔde ató gyí.

³ (Tsúfée Yudafo, títriu Farisifo bɔmɔkúsí amó anáin amándiétó. Mó su ní bɔmɔkúfwí ibi amándié ɔkpasu á, butamagyi ató. ⁴ Ali kén ní bɔmɔkúgyóra ɔwi á, butamagyi tásá bɔpɔtsúa bíású ba ni. Amándié bámbá ku aná é bu ɔnu, butráa bɔde mótó tsú nwe núu ntsu, nló pú nlanka ɔwi.)

⁵ Mó su amóa Mose mbla asunápó befité Yesu beε, “Ntogyi só fú akasípó amu butamagyi aní anáin amándiésú, bɔmɔfwí ibi amándié ɔkpasu asa abuyi ató?”

⁶ Yesu léle mó ɔnó ɔbéε, “Ɔnɔkwali Bulu ɔnósú ɔtáipú Yesaia lébli tswi tsú mli apinabwébi abwepú ánfí ɔwi ɔbéε,

‘Ahá ánfí bɔdepu amó ɔnó bú mí,

táme amó klɔn bu ífó mí wá.

⁷ Kpaali bɔde mí sum,

* **6:37** Sika ánfí igyi sika futútú lafa-anyɔ (200), igyi ɔha nke lafa-anyɔ (200) ikáká.

tsúfẹ basí Bulu mbla tswi,
yó buɗe anyánpósa mbla suná.’

⁸ “Mlilasí Bulu mbla ámu tswi, mlidé mli anáin amándiétó.”

⁹ Inu ɔlebláa amú ɔbéɛ, “Mlilapina si Bulu mbla ámu tswi nyánsatɔ, ménɩ mlégyi mli onutɔ amándiésú. ¹⁰ Tsúfẹ Mose lówanlín wá Bulu mbla ámutɔ ɔbéɛ, ‘Bu fú sí mva fú yin.’ Ɔletrá wanlín ɔbéɛ, ‘Ní ɔku lébli asɔkpan tsú mu si ntée mu yin iwɩ á, bumóɔ mu.’ ¹¹ Táme mli mú mliaa, ɔha ɔbétalí bláa mu si ntée mu yin ɔbéɛ, ‘Tóá tekɩ nópɔhá fú á, napóbwé Koban.’* ¹² Mlilahá ahá bumédé tɔtɔ bwe há amú akwíyú. ¹³ Mli anáin amándié su mlitráa mlímédé Bulu mblasu gyí. Ntóbí tsɔtsɔtsɔ é bu inuá mlitráa mlidébwe tsía ínɩtɔ.”

Tóá Itákpóí Ɔha Bulu Ansító
(Mateo 15:10-20)

¹⁴ Yesu létrá ti ɔɔm amu ba mu iwɩ wá, ɔlebláa amú ɔbéɛ, “Mli fée mliyaa asu amlɩnu ínɩ asi! ¹⁵⁻¹⁶ Megyí tóá ɔha tegyi tókpóí mu Bulu ansító. Mboun móa itedáli tsu mu ɔnɔ.†”

¹⁷ Bréá ɔlenatí sí ɔɔm amu yó wóyító a, mu akasípú amu befíté mu yébi anfi asi. ¹⁸ Ɔléɛ mú ɔnɔ ɔbéɛ, “Mli é mlitamanú asún asi? Mlíméyín aní tóá itowíé ɔha ɔnɔ tamakpóí mu Bulu ansító? ¹⁹ Tsúfẹ megyí mu klɔntɔ itowíé, mboun mu iputɔ itowíé, ɔteyéɛ mú wá ɔkponɩtɔ.” (Yesu léɛ mótó púsúná aní atogyihe kugyíku iwɩ letɩn.)

²⁰ Inu ɔlebláa amú ɔbéɛ, “Tóá itedáli tsu ɔha klɔntɔ tókpóí mu Bulu ansító. ²¹ Tsúfẹ ɔha klɔntɔ ágywun laláhe kugyíku tedáli tsu. Mótéhá mu ɔtɔwá atsi móa ayin asún, otowí ató, ɔtɔmɔ ɔha, ɔtɔtɔ mbua, ²² ɔtɔwá ɔnsipe, ɔtɔbwé lalahɛ, ɔtemlé ahá, ɔtɔwá hakpan, ɔtɔwá olu, otetsii ɔha, ototsú iwɩ, ɔtɔbwé mimlála. ²³ Ɔha klɔntɔ, atɔ laláhe anfi fée itedáli tsu. Mótókpóí mu ni.”

Ɔtsi Ɔkɔá Omegyí Yudayin Hógyi
(Mateo 15:21-28)

²⁴ Yesu lénatí inu yó Tiro nsáintɔ. Ɔɔyóswú wóyí kutɔ. Omedéklé ɔbéɛ ahá bubú aní maba inu, táme ɔmetalí njáin mu iwɩ. ²⁵ Ɔɔhe laláhe bu ɔtsi ɔku mu bi tsíhétó. Olenya nú Yesu nka alɩ, ɔlɔwa ɔsa beda akpawunu mu ayabitɔ. ²⁶ Griikiyintse ɔtsi anfi gyí. Bɔkwú mu Siro Foenike ɔsolósu. Olokokóli Yesu ɔbéɛ, ogyáa ɔɔhe laláhe amu ɛ mu bi ámutɔ. ²⁷ Táme Yesu lébláa mu ɔbéɛ, “Ha nyebí ámu abumwe asa, tsúfẹ ima aleá fósúwú nyebí atogyihe póhá akíai.”

²⁸ Ɔtsi ámu léɛ mú ɔnɔ ɔbéɛ, “Owíé, ɩbu mótó alɩ, táme akíai aní buda ɔpónú ámu asi é butegyí nyebí atogyihe mpupubiá itekpákpa bun amú ɔpónúasi.”

²⁹ Mú Yesu lébláa mu ɔbéɛ, “Fabí lé mú ɔnɔ. Mú su nati, ɔɔhe laláhe amu ladáli fú bí tsíhé ámutɔ.”

³⁰ Bréá ɔtsi ámu lóyɔ wóyító a, olowun aní ɔɔhe laláhe amu ladáli mu bi ámutɔ, alási ɔda mpású.

Yesu Létsa Isutin Ɔkɔá Ɔtamatóí Wankláán

³¹ Yesu lénatí Tiro inu yó Sidon yóbomlí kplí ba Dekapoli‡ awúlu amu nsáintɔ asa ɔleladó yó Galilea ɔpu ɔnɔ. ³² Bɔpu isutin ɔku ba mu, ɔtamatalí tóí wankláán. Bokokóli mu beɛ, ɔpúu ɩbi dinka musu. ³³ Mú ɔlekpa oyin ámu ya ífúntó, pú mu asrebi wá oyin ámu asutɔ, olotu atsonó dínká mu osrebisu, pódá oyin ámu ɔdandusu. ³⁴ Inu olotsu ansí fúá kɩ ɔsúsú, lón ɔɔhé fú. Mú ɔleblí ɔbéɛ, “Hefata.” Hebrí ɔblítɔ. Mú asi gyí, “Finki.”

³⁵ Inunu mu asu lefinkí, mu ɔdandu é lesankí, ɔlɔtáí wankláán. ³⁶ Mú Yesu léda ahá ámu ɔlá kpákpaákpa ɔbéɛ, bumábláa ɔhaa. Táme tsé dúdúódúá ɔleɔda amú ɔlá á, alɩ kén beda asún ámu ɔkan ni. ³⁷ Ɔnɔ lehiɛ bwíé amú, beblí beɛ, “Alabwé tógyító wankláán. Alahá asutin buɗe asún nu, amúmu é buɗetáí.”

* **7:11** Koban asi gyí, napókíé Bulu. † **7:15-16** Mótó yée 16 bu nwuló dada amu akoto: Ɔhagyíɔha aní ɔbu asu, onúu!

‡ **7:31** Dekapoli asi gyí awúlu dú.

8

Ahá Mpím-na Atogyihe Ha
(Mateo 15:32-39)

¹ Nke ámutò á, òdòm kpònkpònkpònti betrà befia Yesu wá. Amó atogyihe leta. Mó sù Yesu létì m̀v akasípú, bláa amó òb́éé, ² “Ahá ánfì asón de mí nwe wa. Nde eke sáásí òpá b̀vbuo m̀. B̀vtráa b̀vma t̀t̀t̀áa b́gyi. ³ Ní nehá amó b̀p̀p̀ akún náti b̀ỳỳ wóyí á, ansítò b́ỳỳbi amó òkpatò, tsúfé amótò aku òkpa b̀v íf̀.”

⁴ Múú akasípú amv befité mv beé, “Nkónó abénya atogyihe há ahá ánfì f́éé b́gyi mwe dimbí ánfìsv.”

⁵ Yesu léfité amó òb́éé, “Bodobodo afinì m̀lv?”

Bele mú ònò beé, “Asienó.”

⁶ Yesu léha òdòm amv betsiá òsolútò. Múú olotsu bodobodo asienó ámv, dá Bulu ipán, olebiabía mótò há akasípú amv beye mú há amó. ⁷ B̀vbu ntsutso iye bwáhé kpalóbí kv é. Yesu lóyulá m̀s̀s̀, òl̀p̀v mú é há akasípú amv, beye ha amó. ⁸ Amó f́éé begyi mwe. Akasípú amv b̀t̀t̀s̀í isianhe b́láa alakpá yilé asienó. ⁹ Ahá ámv b̀b̀wwe fé mpím-na (4,000), Yesu lési amó òkpa. ¹⁰ Inuv mva mv akasípú b̀d̀v wíé òklvntò ba Dalmanutafò òsolúsv.

Farisifò Bodunká Ofíla
(Mateo 12:38-42; 16:1-4)

¹¹ Farisifò bonu ání Yesu laba mv, beba b̀vde mv asón fité. Bebláa mv beé, òbwéé osúna p̀vsvna amó ání lélé otsú Bulu wá. ¹² Yesu lól̀v òjé f̀. Múú òlefíté amó òb́éé, “Ntogyi só m̀lv ndemba-abí m̀lvde osúna dunká amlíwun? Mbláa m̀lv ònòkwali. Mmòb̀wwe osúna kvkv súná m̀lv!”

¹³ Inu òlenati sí amó, yó dv wíé òklvntò, fá òp̀v ámv yó mú òb̀v.

Farisifò P̀v Owie Herode Bodobodotu-afá
(Mateo 16:5-12)

¹⁴ Yesu akasípú amv b̀vmekein tsú bodobodo kítá. Ipin kvle pé b̀v òklv amvntò. ¹⁵ Bréá b̀vdiv ntsu ámvsv b̀ỳỳ á, Yesu léda amó òlá òb́éé, “M̀lvkì wankláán Farisifò p̀v òmású ogyípú Herode bodobodotu-afású.”

¹⁶ Akasípú amv befité aba beé, “Bodobodo amúú animédé ámv sù òde asón ánfì blí lóó?”

¹⁷ Yesu lónu asón ání b̀vdeblí. Múú òlefíté amó òb́éé, “Ntogyi só m̀lvdeblí m̀lvaa, m̀lvmedé bodobodo? Mú sv òklvntò b̀v m̀lv odwin m̀lv é? ¹⁸ M̀lv ansibi tamawun ató, m̀lv asv é tamanú asón? M̀lv tamakáin asónsú? ¹⁹ Bréá neye bodobodo apin anu ámv há ahá mpím-nu (5,000) á, isianhe alakpá afinì m̀lvótásí?”

Bele mú ònò beé, “Dúanyò.”

²⁰ “Bodobodo apin asienó amúú neye ha ahá mpím-na ámv é mé, isianhe alakpá yilé afinì m̀lvótásí?”

Bele mú ònò beé, “Asienó.”

²¹ Inu Yesu léfité amó òb́éé, “Imòkúwánkí m̀lv kí?”

Ansibi Obwiepú Òkv Ansibi Bwii

²² Yesu mva mv akasípú beba Betsaida wúlutò. Aha kv bekpva ansibi obwiepú òkv ba. Bobwii ipa há mv beé, òp̀v ibi da mv, òtsa mv òl̀. ²³ Yesu lékítá ansibi obwiepú ámv ibi, kpá mv dálì wúlu amvntò. Inu olotu atsvnò dínká oyin ámv ansibìsv, p̀v ibi dínká m̀svsv. Múú òlefíté mv òb́éé, “F̀vde ató wúun?”

²⁴ Ansibi obwiepú ámv lótsu nwun f́úá kv, òleblí òb́éé, “Nde anyánkp̀vsa wúun, táme bgyi fé nyí b̀vna.”

²⁵ Inu Yesu létrá p̀v mv ibi dínká mv ansibìsv. Oyín ámv lóbvii ansibi kv a, mv ansibi lawá alé, òde tógyítò wúun wankláán ngva. ²⁶ Yesu léyinkía mv sísí wóyítò òb́éé, “Natì laa yò wóyí. Mátepí wíé wúlu amvntò kóráá.”

*Ohá Aní Yesu Gyi**(Mateo 16:13-20; Luka 9:18-21)*

²⁷ Yesu mva mu akasípó amu benatí iṅu bəyó Kaesarea Filipi awúlusu. Bréá buṅa okpató á, ɔlefíté amú ɔbéé, “Ma ahá bεε ngyi?”

²⁸ Bεε mú ɔnó bεε, “Aku bεε, fúgyí Asú Ɔbəpú Yohane. Aku bεε, Bulu ɔnósú ɔtəpú Elia. Aku é bεε, Bulu ɔnósú atəpú amutə ɔku.”

²⁹ Mú ɔlefíté amú ɔbéé, “Mli é mé? Mli mígyí ma?”

Petro léle mú ɔnó ɔbéé, “Fúgyí Kristo, (ohá amú Bulu ladá mu ofúli amu) ni.”

³⁰ Iṅu ɔleda amú ɔlá ɔbéé, “Mli mábláa ɔhaa mí iwi asún áñfi.”

*Yesu Iwɔsin Pú Mv Lowu Iwi Asún Bli**(Mateo 16:21-28; Luka 9:22-27)*

³¹ Iṅu Yesu léfi asi ɔde asúntó le súná amú ɔbéé, “Ilehián aní mí, Nyankpɔsa-Mv-Bi áñfi néhiε wun iwiɔsin tsətsətsə. Yudafo ahandε, Bulu igyi ahapú dehen pú Mose mbla asunápó féé bekiná mí bεε, megyí mígyí Kristo amu. Bómə mí, táme Bulu ɔbélakósúa mi tsú afúlitə nkensá ɔma.” ³² Ɔməpu asún áñfi nájín amú. Mú sv Petro létí mu ya itsétó yéka mu itin ɔbéé, ɔmátrá bli alí. ³³ Iṅu ɔledamlí kɪ akasípó amu, ɔɔkplón wa Petro ɔbéé, “Satan, natí tɛi mísú! Megyi tóá Bulu dégywín fudegywín, anyánkɔsa klé fudegywín.”

³⁴ Iṅu ɔletí ɔdəm amu pú mu akasípó ba mu iwi wá. Mú ɔlebláa amú ɔbéé, “Ní ɔku dékléá obóbuo mi á, osíi tóá otekle bwε, otsu mu oyikpalíhe bobuo mi. ³⁵ Tsúfé ní ɔku lépri mu nkpa á, ɔbóhulíu mú. Ní ɔku é lóhulíu mu nkpa mía Bulu asun wankláán ámu sv á, Bulu ɔbóhə mu nkpa. ³⁶ Ní ɔku onyá ɔyító ató féé, táme ɔhólí mu ɔkláa a, labi məmυ ɔlɔwa há mu? ³⁷ Ntéε ntə ɔha ɔbétalí pútse mu nkpa? ³⁸ Tsúfé ní ɔku onyá mía mí atosunáhé péli ndemba-abí laláhéá badámli ɔma há Bulu ansító á, mí, Nyankpɔsa-Mv-Bi áñfi é nénya mu péli bréá mía Bulu-abəpu wánkíhé amu aníná mí Sí numnyamtə abá.”

9

¹ Yesu lóyɔ mu tóisu ɔbéé, “Ɔnəkwali ndε mli bláa. Aku bəbu mli tə nfi bəmśowu, yófon bréá bawun aní Bulu iwígyí amu ina túmisə ibá.”

*Yesu Iwitséε**(Mateo 17:1-13; Luka 9:28-36)*

² Nkensíε ɔma a, Yesu lékpa Petro, Yakobo mva Yohane, mva amónyɔ bədu yó iṅu kusu amú nkυε. Iṅu Yesu létse amú ansító. ³ Mv atadiε ledamlí futúúúúú, ide ogyá kpa. Tətə ma ɔsulúv anfisúv ibétalí bwé mú ibófulí alí. ⁴ Iṅu Elia mva Mose bεε iwi ɔwan, amúa Yesu bude tó. ⁵ Mú Petro lébláa Yesu ɔbéé, “Osunápó, iṅu aléá abétsiá nfi. Ha ada abú asa. Fú klé kυε, Mose klé kυε, Elia é klé kυε.” ⁶ Ifú lehiε kítá Petro mva mu aba ámu dɔbi. Mú sv omowun asún aní ɔbli.

⁷ Iṅu agyinde kv lobobun amósú, ɔme kv ledalí tsu mútó ɔbéé, “Ɔni gyí mí Bí ɔdwepú ní! Mli yaa asv amlinu mu asún!” ⁸ Iṅu belakí, táme bəmétrá wun ɔhaa dvn Yesu nkυε.

⁹ Bréá bude iṅu ámu kplí á, Yesu léda amú ɔlá ɔbéé, “Mábláa ɔhaa tóá bayówun, yófon εkéá Bulu ɔbókúsuá mí, Nyankpɔsa-Mv-Bi áñfi tsú afúlitə.”

¹⁰ Asún áñfi lesin amú nwuntə, betsiá fité aba bεε, “Kusú tsú afúlitə áñfi asi mé?” ¹¹ Iṅu befité Yesu bεε, “Ntogyi só Mose mbla asunápó amu bεε, ilehián aní Elia obéyinkí bá asa Kristo amu ɔbéba?”

¹² Ɔlele mú ɔnó ɔbéé, “Ɔnəkwali igyi, aní Elia obégyankpá bá bela tógyító yáí wankláán. Mú ntogyi só Bulu asun wanlínhé amu kén lébli tsú mí iwi ɔbéé, mí, Nyankpɔsa-Mv-Bi áñfi néhiε wun ipian, ahá bósopáa mi? ¹³ Nde mli bláa mbéε, Elia layínkí bá dodo. Ahá bəbwε mu alíá budeklé, fé alíá bəwanlín wá Bulu asún ámutə.”

*Ib Didahe Ɔləpú Tsa**(Mateo 17:14-21; Luka 9:37-43a)*

14 Bréá beyinkí bowie akasípó atráhe amu wá á, bowun ání ɔdɔm kɔɔnkɔɔnkɔɔnti bafia bomlí amú, Mose mbla asunápó aku bode akasípó amu nwéen gyí. 15 Bréá ɔdɔm amu bowun Yesu a, ɔlɔwa amú wánwan, besrí yéfia mu, há mu aye. 16 Yesu léfité mu akasípó amu ɔbéé, “Amansu mlia amónyɔ mlidébítí?”

17 ɔdɔm amoto ɔku léle mú ɔnó ɔbéé, “Osunápó, nekpa mí bí yínhé ba fu mbéé afutsa mu ɔlɔ. ɔhe laláhe lahá ɔtamatóí. 18 Brégyíbréá ɔhe laláhe amu iba musu á, ɔtɔwɔsu mu, fin mu dá ɔsolótɔ. Mu ɔnó tɔbwé afu, ɔtɔwí ayín, ɔtesínsun. Nebláa fó akasípó mbéé, bogyáa ɔhé ámu le mutɔ ha mi, táme bometalí.”

19 Yesu lébláa amú ɔbéé, “Ndɛmba-abíá mlímá hógyi, alí nétsiá mli wá yó ní? Yófun ɔmenke nnyá kɔn ha mli? Mlikpa kebi ámu ba mi!” 20 Bekpa kebi ámu ba Yesu.

ɔhe laláhe amu lénya wun Yesu alí, ɔlɔwɔsúv kebi ámu fin mu dá. Odemináa, mu ɔnó é ɔde afu. 21 Yesu léfité obí mu si ámu ɔbéé, “Tsú bré mɔmutɔ ɔlɔ ánfí lefi asi?”

ɔlele mú ɔnó ɔbéé, “Tsú mu nyebito ɔpá. 22 Itɔtswi mu wá ogyá múa ntsu aná fээ́tɔ, itekleá ɔbómɔ mu, táme ní fétalí bwé tɔku tsú mú ɔwi á, wun aní nwe afogyi aní buale.”

23 Yesu léfité mu ɔbéé, “Blí fude fее, ní nétalí? Tógyítɔ lɔpɔn ha ɔhógypu.”

24 Inu obí mu si ámu lókpɔn blí ɔbéé, “Nohogyi, táme mí hógyi mɔtsó. Gyi mi buale, mí hógyi imoní!”

25 Bréá Yesu lówun ání ɔdɔm amu butráa busrí bebá á, ɔlɔkplún wa ɔhe laláhe amu ɔbéé, “Fú ɔdandubiabía múa ɔsɔtín ɔhé, dali kebi ámutɔ. Mátrá wie mutɔ ekekeke!”

26 ɔhe laláhe amu lósvrá okitikíti kóklókókú, ɔletrá wɔsúv mu nyányányányáa, ɔledali mutɔ. ɔhé leta mu. Mú sv ahá ámutɔ aku beblí beé, “Alawú.” 27 Táme Yesu lékitá mu ɔbi tsú mu fúá, ɔlɔkɔsú líí.

28 Mú ɔma, bréá Yesu mva mu akasípó amu nkɔle bubu wóyítɔ a, befité mu beé, “Ntogyi sɔ aní mú animétalí gya ɔhe laláhe amu dáli kebi ámutɔ?”

29 Mú ɔlebláa amú ɔbéé, “Iní odu mú á, nkéti mpái* pé mlétalí pógya mú.”

Yesu Lowu Iwi Asón Blí Otse Nyɔɔsi
(Mateo 17:22-23; Luka 9:43b-45)

30 Bréá Yesu mva mu akasípó amu benatí inu á, bɔtsɔn Galilea ɔsolósɔ, táme Yesu mékléá ɔhaa ɔbí ɔtínéá muɔv. 31 Tsúfé ɔde akasípó amu ató suná ɔbéé, “Béle mí, Nyankpɔsa-Mu-Bi ánfí há adón bómɔ mí, táme Bulu ɔbélakósúa mi eke sáásí.”

32 Akasípó amu bumonu mú asi, ifú é de amú ání befité mu.

Ma ɔbóbwe ɔhande?
(Mateo 18:1-5; Luka 9:46-48)

33 Beba Kapernaum wúlutɔ. Bréá bowie wóyítɔ á, Yesu léfité amú ɔbéé, “Ntɔ nwéen mlidégýí ɔkpato?”

34 Bekpa ɔnó bun músú, tsúfé ɔhande budeprí. 35 Yesu létsiá asi, ɔleti akasípó dúanyɔ ámu, ɔlebláa amú ɔbéé, “Ní mlitɔ ɔku dékléá ɔbóbwe mli nkpa ogyápu a, ɔbwéé mu ɔwi ɔma ogyápu pú mli fээ́ osúmpú.” 36 Inu ɔlekpa kebi ɔku belí amú ansítɔ, látá mu pútá, ɔlebláa amú ɔbéé, 37 “ɔhagyíɔha ání ɔlɔhɔ kebiá ogyi alí mí dátɔ lahɔ mi. ɔhagyíɔha ání ɔhɔ mi á, megyí mí ɔlɔhɔ, mbóun ɔhá ámú ɔlɔwa mí ámu.”

Aní Obúopv
(Luka 9:49-50)

38 Yohane lébláa Yesu ɔbéé, “Osunápó, anlówun oyin ɔku dépu fó dá gya ɔhe laláhe, anléka mu tin, tsúfé ɔma antɔ.”

39 Táme Yesu lébláa amú ɔbéé, “Mlímáka mu itin! Tsúfé ɔhaa má inuá ɔbóbwe ofúla mí dátɔ, láblí mí ɔwi asun laláhe. 40 Tsúfé ɔhá ání ɔmɔkɔsú líí anisv buo aní. 41 ɔnɔkwali nde mli bláa mbéé, ní ɔku ɔhá mli ntsu-owebi mlonu, mí dá ání ɔdin mlisv sv á, ɔmóɔholí mu ipán.

* 9:29 Mpái múa ɔnóklí bu nwóló dada amu akoto.

*Ọha Kpa Wá Lakpantọ**(Mateo 18:6-9; Luka 17:1-2)*

42 “Ní ọkọ lẹ́hà ahá ànfí bómàkúdan míṣọ́ hógýítọ́ ànfítọ́ ọkọ lób̀wẹ̀ lakpan á, ní bẹ̀dà nǹfúók̀wẹ̀b̀wẹ̀ síáǹ m̀w ọ̀mẹ̀tọ́, tswi m̀w wá ọ̀pọtọ́ pọ́ á, ẹ̀b̀w alé̀ d̀ẁn. 43-44 Ní fú ẹ̀b̀w kùlẹ̀ téhà fótà̀b̀wé̀ lakpan á, ka mú̀ lẹ̀! Ẹ̀b̀w alé̀á fọ̀p̀w ẹ̀b̀w kùlẹ̀ nyá nkpa àní itamatá, d̀ẁn àní fọ̀p̀w ẹ̀b̀w anyọ́ wíé ẹ̀s̀b̀títí ogyá àní itamaduntọ́.† 45-46 Ní fú yabi kùlẹ̀ téhà fótà̀b̀wé̀ lakpan á, ka mú̀ tswi tsalíf̀wí! Ẹ̀b̀w alé̀á fọ̀p̀w yabi kùlẹ̀ nyá nkpa àní itamatá, d̀ẁn àní fọ̀p̀w ayabi anyọ́ wíé ẹ̀s̀b̀títí ogyá àní itamaduntọ́.‡ 47 Ní fú nsibi téhà fótà̀b̀wé̀ lakpan á, loti mú̀ lẹ̀. Ẹ̀b̀w alé̀á fọ̀p̀w nsibi kùlẹ̀ wíé Bulu iwíegýí àm̀tọ́, d̀ẁn àní fọ̀p̀w ansibi anyọ́ wíé ẹ̀s̀b̀títí ogyá àní itamaduntọ́.

48 Ọ̀tínéá ẹ̀w anyambi butamawú, ẹ̀w ogyá é itamadun.

49 “Tsúfẹ̀ bọ̀p̀w ogyá tìn ọ̀hagýíọ̀hà ẹ̀wí, fẹ̀ alíá b̀tọ̀pọ́ nǹfólí tìn afọ̀díe ẹ̀wí.

50 “Nǹfólí b̀w ọ̀d̀wẹ̀, táme ní itá ọ̀d̀wẹ̀ á, ntọ́ bẹ̀lápọ́wá mú̀ ọ̀d̀wẹ̀?

“M̀lìhà ọ̀d̀wẹ̀ itsia m̀lìtọ́ fẹ̀ nǹfólí, iwílwíi itsia m̀lìhà m̀lì aba nsíné.”

10*Ọkákíná Ẹ̀wí Atosundhé**(Mateo 19:1-12; Luka 16:18)*

1 Yesu lók̀sú tsú ẹ̀w yó Yudea ọ̀mátọ́, Yordan ntsu ọ̀b̀n. Ọ̀d̀m̀ bẹ̀trá bẹ̀fía bomlì m̀w, ọ̀lẹ̀trá suná amó ató fẹ̀ alíá ọ̀tọ̀b̀wé̀ yáí.

2 Farisífọ́ ak̀w bẹ̀ba m̀w wá, b̀dẹ̀kléá bósọ́ m̀w kí. Mú̀ s̀w bẹ̀fítẹ̀ m̀w bẹe, “Aní M̀bla lẹ̀hà ọ̀kpa àní oyin ọ̀bétalí kíná m̀w ka?”

3 Yesu lẹ̀fítẹ̀ amó ọ̀bẹe, “Nkálí aní náín Mose lówa m̀bla há m̀lì?”

4 Bẹ̀lẹ̀ m̀w ọ̀nó bẹe, “Mose lẹ̀hà ọ̀kpa àní oyin ọ̀wánlín ọ̀kákíná ọ̀wóló p̀kìna m̀w ka.”

5 Yesu lẹ̀bláa amó ọ̀bẹe, “M̀lì k̀luntọ́-odwin só Mose lówanlín m̀bla ànfí há m̀lì. 6 Tsú bréá Bulu lẹ̀lẹ̀ ọ̀yí á, ọ̀tsi múá oyin ọ̀lób̀wẹ̀. 7 Ẹ̀nì s̀w oyin ọ̀bótú sí m̀w sí m̀wà m̀w yin yémantá m̀w kas̀w, 8 amó abanyó bób̀wẹ̀ ọ̀yúlúw kùlẹ̀ ní. B̀tráa b̀mẹgyí abanyó, m̀boun babwé ọ̀bakóle.

9 Ẹ̀nì s̀w ahá àní Bulu labwé amó ikùlẹ̀ a, ọ̀hàa mámaín amó abas̀w.”

10 Bréá beyinkí ba wóyítọ́ a, Yesu akasípó am̀w bẹ̀trá fítẹ̀ m̀w asón tsú asón ànfí ẹ̀wí. 11 Yesu lẹ̀bláa amó ọ̀bẹe, “Ní oyin okíná m̀w ka láyétsiá ọ̀tsi b́ám̀bá á, alatọ́ m̀b̀wà. 12 Alí kén ní ọ̀tsi okíná m̀w kulu láyétsiá oyin b́ám̀bá á, alatọ́ m̀b̀wà ní.”

*Nyebi Yulá**(Mateo 19:13-15; Luka 18:15-17)*

13 Aha ak̀w bẹ̀kpa nyebí ba Yesu bẹe, ọ̀p̀w ẹ̀b̀w d̀nka amósú, táme m̀w akasípó am̀w b̀wà ẹ̀yin wá amó. 14 Bréá Yesu lówwun a, ọ̀bló lẹ̀kítá m̀w. Mú́ ọ̀lẹ̀bláa akasípó am̀w ọ̀bẹe, “M̀lìhà nyebí amó ọ̀kpa ab̀wba mí wá. M̀límátin amó ọ̀kpa, tsúfẹ̀ ahá ànfí odu bó Bulu iwíegýí am̀w ní. 15 Ọ̀nàkwálí nde m̀lì bláa. Ọ̀há àní ọ̀m̀họ́ Bulu iwíegýí am̀w fẹ̀ kebi á, omóowíe mútọ́.”

16 Mú́ ọ̀lẹ̀latá amó pútá, pọ́ ẹ̀b̀w d̀ndínka amósú, oloyulá amó á.

*Atonyahé Ẹ̀wí Atosundhé**(Mateo 19:16-30; Luka 18:18-30)*

17 Bréá Yesu lópw ọ̀kpa ọ̀yó á, oyin ọ̀k̀w lẹ̀srí ba bẹ̀dà akpawunu m̀w ayabítọ́ fítẹ̀ m̀w ọ̀bẹe, “Osunápó yilé, ntọ́ nób̀wẹ̀ asa nényà nkpa àní itamatá?”

18 Yesu lẹ̀fítẹ̀ m̀w ọ̀bẹe, “Ntogyi só fudẹ̀ mí tí ọ̀hà yilé? Ọ̀hàa mégyí ọ̀hà yilé, nkétí Bulu nkùlẹ̀. 19 Yéé foyin Bulu m̀bla amó dodo? Ọ̀bẹe, mámm ọ̀hà, mátọ́ m̀b̀wà, máwí ató, máka asón dínká fú bású, másisíi ọ̀hà, bu fú sí m̀wà fú yín.”

20 Oyin amó lẹ̀bláa m̀w ọ̀bẹe, “Osunápó, tsú mí nyebítọ́ ọ̀pá nde ẹ̀nì fẹ̀ésú gyí.”

21 Yesu lẹ̀kí m̀w díín, m̀w asón lówa m̀w ọ̀d̀wẹ̀. Mú́ ọ̀lẹ̀bláa m̀w ọ̀bẹe, “Ílasí tokukùlẹ̀á fób̀wẹ̀. Yefẹ̀ fú ẹ̀wí s̀w ató fẹ́é, af̀wye kóba am̀w ha ahíánfọ́, ménì fénýa siadiẹ̀ ọ̀súsú. Fáb̀wé mú tá á,

† 9:43-44 Mótó yéé 44 múá 46 bẹ̀lían 48, táme ima ǹwóló dada am̀w akotọ́. ‡ 9:45-46 Mótó yéé 44 múá 46 bẹ̀lían 48, táme ima ǹwóló dada am̀w akotọ́.

ba afobobuo mi.”²² Bréá oyin ámu lónu asón ánfí á, iwí lowu mu. Mú su òlenatí díín, tsúfè òhíé òbu ató.

²³ Yesu lékí bomlí, òlebláa mu akasípó amu òbéé, “Ìbéhie wá ònlín asa iwí onyapú obówie Bulu iwíegyi ámutò!”

²⁴ Bréá akasípó amu bonu asón ánfí á, ònó lobwie amó. Táme Yesu lélabláa amó òbéé, “Mí abí, Bulu iwíegyi ámutò wie ìbéhie wá ònlín! ²⁵ Ìlòpòn ha kpósó ání òbótsùn òbín-atò òbótó, dón ání iwí onyapú obówie Bulu iwíegyi ámutò.”

²⁶ Asón ánfí lèha ònó lèhie bwíé amó. Mú su bẹfité aba bẹe, “Mómó ma mæe Bulu òbóho nkpa?”

²⁷ Yesu lékí amó díín, òlebláa amó òbéé, “Tóá ìdùn nyankpòsa bwe m̀dón Bulu, tsúfè Bulu mú tetálí bwé tógyító.”

²⁸ Mú Petro lébláa mu òbéé, “Yéé aní mú anlasí tógyító tswí bobuo fú o!”

²⁹ Yesu lébláa mu òbéé, “Ònòkwali nde mli bláa. Òhagyíòha ání olesi mu wóyí, mu apíó, mu sí mu a mu yin, mu abí ntée mu òsolúu òmagyáa, mía mí asun wankláán ámu su á, ³⁰ òbélanya mu wóyí, mu apíó, mu ayín, mu abí pú mu agyapadié ámu odu tsé lafa séi. Bédinká musu é séi, támé obénya nkpa ání itamatá bré ámúú ìbá ámutò. ³¹ Táme agyankpapu tsòtsòtsò béba bemli amapu, amapu é béba bemli agyankpapu.”

*Yesu Lowu Iwí Asón Blí Otse Saasi
(Mateo 20:17-19; Luka 18:31-34)*

³² Yesu mu a mu akasípó amu b̀p̀pu òkpa b̀oyó Yerusalem wúluto, Yesu gyánpká. Ìlòwa amó wánwan, ifú lekítá ahá ámúú bobuo amó ámu. Múú òlekpa akasípó dúanyò ámu ya itsétó, òletrá bláa amó tóá ìbéba musu. ³³ Òbéé, “Mlínú! Ní awíé Yerusalem a, béle mí, Nyankpòsa-Mu-Bi ánfí há Bulu igyí ahapú òhèhèn pú Mose mbla asunápó. Béha mí lowu ipón, pú mí wá ahá ání b̀umegyi Yudafo ìbítò. ³⁴ Bóbwè mí ahinlá, tú atsonó wólí mí, nwén mí mli, mó mí, támé eke sáásí a, Bulu òbókúsáa mi tsú afúlító.”

*Òhande Osúm Mu Aba
(Mateo 20:20-28)*

³⁵ Sebedeo abí Yakobo mu a Yohane b̀òkpòkpé mantáa Yesu bláa mu bẹe, “Osunápó, anidékéléá fubwéé t̀òku ha aní.”

³⁶ Múú Yesu léfité amó òbéé, “Ntò mlidékélé mli a mbwéé ha mli?”

³⁷ Bèbláa mu bẹe, “Ha anitò òkòle otsia fú gyòpìsu, òkòle é otsia fú binasu bréá Bulu òwá fú numnyam.”

³⁸ Táme Yesu lébláa amó òbéé, “Mlíméyín tóá mlidékulí! Mlétalí wun iwíòsin ámúú nèbá bowun amu, ntée mlétalí wú lowu ámúú nówu ámu?”*

³⁹ Bèle mú ònó bẹe, “Ee abétalí.”

Múú òlebláa amó òbéé, “Mlówun iwíòsin ámúú nèbá bowun amu, wú lowu ámúú nówu ámu é, ⁴⁰ támé mma túmi ání nèle òhá ání obétsiá mí gyòpì ntée binasu. Alí otsiákpá aní mú ìda gyo ahá ámúú Bulu lalá inu yáí há ámu.”

⁴¹ Bréá akasípó idú atráhe amu bonu asón ánfí á, Yakobo mu a Yohane iwí lówa amó òbló. ⁴² Yesu létí amó fée ba mu iwí wá, òlebláa amó òbéé, “Mliyin ání ahá ání b̀tobú amóá b̀gyi òmátòfòsu agyípó b̀tèhíé amó ahá, amó ahande é botenyá túmi ámúú. ⁴³ Táme mlitò mú á, imába alí. Òhá ání òdekléá òbóbwe mlitò òhande òbwéé mli fée òkpábi. ⁴⁴ Ní mlitò òku é dékléá òbóbwe mli nkpa ogyápu a, òbwéé mli fée òkpábi. ⁴⁵ Tsúfè mí, Nyankpòsa-Mu-Bi ánfí é mmeba mbée, busúm mí. Ahá osúm kpá neba, ampu mí nkpa hò ahá tsòtsòtsò nkpa.”

*Ansibi Obwiepú Òku Ilò Tsa
(Mateo 20:29-34; Luka 18:35-43)*

* **10:38** Mlétalí wun iwíòsin ... wú lowu ámúú nówu ámu? Ntée Mlétalí nu ntá neba bonu ntée há bóbò mli asú ámúú nèbá bóbò ámu?

⁴⁶ Boyówie Yeriko wúlutə. Bréá mva mu akasípó pú ədəm kpənkpəənkpənti á múú bubuo mu amu buədəli inu á, bowun Timeo mu bi Bartimeo. Mu ansíbi labwíé, otsie əkpato əde ató kulí. ⁴⁷ Bréá olonu ání Yesu Nasaretyin amu dɛ́tsúun a, əlɔwa kplón bi əbéé, “Ani Wíe Dawid mu na Yesu, wun mi nwe!”

⁴⁸ Amótó ahá tsətsəətsə bəkpłón wa mu bεε, əkpá ənó bun, táme mu mú ələlakplón dun ali əbéé, “Ani Wíe Dawid mu na, wun mi nwe!”

⁴⁹ Yesu lési lí, ələbláa amú əbéé, “Mliti mu ha mi.”

Bokpoli ansibi obwiepú ámu, bebláa mu bεε, “Fú klun idí fú asi, afukusu ba. Əde fú ti!”

⁵⁰ Inu oyin ámu lótswi mu əsúsú atadiε tsálífwí, wáan kusú ba Yesu wá.

⁵¹ Yesu léfité mu əbéé, “Ntə fədeklé fεε mbwéε ha fə?”

Inu ansibi obwiepú ámu lébláa mu əbéé, “Osunápó, ha mí anwun ató!”

⁵² Inu Yesu lébláa mu əbéé, “Nati, fú hógyi latsá fú ilə.”

Inunu mu ansíbi lobwíí, əlekplá buo Yesu.

11

Bəhə Yesu Fə Owie Yerusalem

(Mateo 21:1-11; Luka 19:28-40; Yohane 12:12-19)

¹ Bréá bowie Betfage móa Betania, awúlu ání ibu Nfə-nyíbu ámu* asi, batá Yerusalem wie tá á, əlɔwa mu akasípó abanyó gyankpá. ² Əbéé, “Mlɔyɔ wúlu anfi ida mli ansító ánfito. Ní mlowíe wúlu amu ənó á, mlówun afrímú kanáhe əku da əfétó, əhaa mókútsiá musu ki. Mlisanki mu, amlíkpa mu ba mi. ³ Ní əku əfíté mli əbéé, ‘Ntogyi só mlidé mu sankí?’ á, mlíbla mu mlíaa, ‘Ani Wíe dé mu hián. Obéyinkia mu ba séi.’ ”

⁴ Bəyɔ á, bəyótu afrímú ibí ámu da əfétó wóyí ámu ənó əkpabái. ⁵ Bréá bude mu sankí á, aha akvá bulí inu befité amú bεε, “Ntogyi só mlidé afrímú ibí ámu sankí.”

⁶ Bele mú ənó ali á múú Yesu lébláa amú ámu pépéépé. Besi amú; akasípó amu besankí mú.

⁷ Bekpa afrímú ibí ámu ba Yesu. Bəyaí amú atati dínká musu, ələdu bian musu. ⁸ Amótó ahá tsətsəətsə bəyaí amú atati tswi əkpato, aku é bebiabía afitáa bunbun əkpa ámusu. ⁹ Ahá á múú bɔgya Yesu nkpá móa əma amu bəsurá okitikiti bεε, “Hosiána! Bulu oyúla əhá anfi əbá ani Wíe dátó anfi! ¹⁰ Bulu oyúla ani náin Dawid iwíegyí á múú ibá ámu! Hosiána bu əsúsúsú!”

¹¹ Bréá Yesu lówie Yerusalem a, əlɔyɔ Bulu ətswékpa, əlɔwa ansí ki tógyító wunsinésú inu wankláán. Owí lapən. Mú su mva mu akasípó dúanyə ámu beyinkí yó Betania wúlutə.

Pəntə Oyi Lwí

(Mateo 21:18-19)

¹² Gyí kehe bréá beyinkí tsú Betania beba á, akón de Yesu. ¹³ Olowun pəntə kuá ilahíe pói sísí, ilí mantáa əkpa. Əlɔyɔ yéki bεε obénya ku mútó. Táme olowie mú asi á, afitáa sóón bu mósú, tsúfé oyí ámu swiebí məkófɔn. ¹⁴ Inu ələbláa oyí ámu əbéé, “Tsú nde póya a, əhaa méétrá gyi fú abi swiehé.”

Mu akasípó amu é bonu asún anfi.

Ibia Agyípú Gyáa Le Bulu Ətswékpa Wunsinésú

(Mateo 21:12-17; Luka 19:45-48; Yohane 2:13-22)

¹⁵ Bréá bowie Yerusalem a, Yesu lóyɔ Bulu ətswékpa wunsinésú. Inunu əlɔwa ató afepú pú ató ahópɔ amu aná féé gyáa dalɔ inu bi. Olowuwúta kóba atsépu mpónú dá, súnsúnki abróduma afepú mbíá dá. ¹⁶ Əmeha ató əfepú əkuku əsura mu atə fehé ka tsən Ətswékpa wunsinésú inu kóráá. ¹⁷ Olosuná amú ató əbéé, “Buməwanlín wá Bulu asən wanlínhé amutə bεε, ‘Béti mí ətswékpa bεε, əmá féé mpái əbəkpa?’ Táme mlílapó inu mlí awikplu əhainkpá.”

* **11:1** Nfə-nyíbu igyi obubwí kuá ibu mantáa Yerusalem, bəteti mú Olifbu.

¹⁸ Bréá Bulu igyí ahapú dehen pú Mose mbla asunápú amu bonu t́á alabwé á, bodunká ɔkpa ání bótsun músó mó mu. Benya ifú, tsúfé mu atosunáhé amu leha ɔ́nó lobwie ɔ́dam amu.

¹⁹ Bréá owí lɔ́pɔn a, Yesu mu a mu akasípú bedali wúlu amu.

Hógyi Iwí Atosundhé

(Mateo 21:20-22)

²⁰ Bréá buɔetsóun nyanki a, bowun ání pɔ́ntɔ oyí ámu ilawú tsú mó ɔ́sú beyi asi. ²¹ Inu Petro lékaín asón ání Yesu lébláa pɔ́ntɔ oyí ámu. Múú ɔ́lebláa Yesu ɔ́béé, “Osunápú, ki, pɔ́ntɔ oyí ámuú fálwí ámu ilawú!”

²² Yesu lébláa amú ɔ́béé, “Mliha Bulu gyi. ²³ Ɔ́nɔkwali nde mli bláa, ɔ́hagyíɔ́ha ání ɔ́bébláa ibu ání ɔ́béé, ‘Púli yowie ɔ́pɔ́tɔ’, omegyí nwéén mu klɔ́ntɔ, olohogyi ání asón ámuú mablí ámu íbéba mótó á, íbópulí yó. ²⁴ Inu su nde mli bláa mbéé, tógyítá mlɔ́kólí Bulu á, mlihogyi ání mlianyá mó dodo. Mli íbɔ́ bédá mó. ²⁵⁻²⁶ Ní mlií mliɔ́ mpáí bɔ́, ɔ́ku asón bu mli klɔ́ntɔ á, mli ɔ́há ámu lakpan kie mu, méni mli Sí ámuú ɔ́bu ɔ́sósó ámu é obési mli klé kíé mli.†”

Yesu Túmi Iwí Asun Fítéhé

(Mateo 21:23-27; Luka 20:1-8)

²⁷ Yesu mu a mu akasípú amu betrá yinkí ba Yerusalem. Bréá ɔ́na odeki Bulu ɔ́tswékpá wunsínésú inu á, Bulu igyí ahapú dehen, Mose mbla asunápú pú Yudafɔ́ ahande amu beba mu wá. ²⁸ Befíté mu beé, “Túmi mɔ́mu fúɔ́pɔ́bwé ntobí ání? Ma léha fú túmi ámu?”

²⁹ Yesu lélé mó ɔ́nó ɔ́béé, “Nfíte mli ason kua kole. Ní mlélé mó ɔ́nó há mí á, mí é nébláa mli túmi oduá ndepɔ́bwé ntobí ání. ³⁰ Bulu wá Asú Ɔ́bɔ́pú Yohane lénya túmi póbó ahá asú lóó, ntéé nyankpɔ́sa? Mlibla mi!”

³¹ Amú wulɔ́wulɔ́ ɔ́yɔ́ asón ánífɔ́ beé, “Ní ablí aniaa itsú Bulu wá á, ɔ́béfíté aní ɔ́béé, mó ntogyi só mli mɔ́hɔ́ mu gyi? ³² Ntéé ablí aniaa itsú anyánpɔ́sa wá?” Táme buɔ́de ahá ámu ifú nya, tsúfé amú féé bohogyi ání lélé Bulu ɔ́nósó ɔ́táípú onutó Yohane gyí. ³³ Mó su beɔ́e mó ɔ́nó beé, “Ohwée! Animéyín ɔ́tínéá olenya mu túmi tsú.”

Múú Yesu é lébláa amú ɔ́béé, “Mómú mí é mméébláa mli túmi oduá ndepɔ́bwé ntobí ání.”

12

Apafɔ́ Laláhe Aku

(Mateo 21:33-46; Luka 20:9-19)

¹ Yesu lówa amú asón bláa ayébitɔ́ bi. Ɔ́béé, “Oyin ɔ́ku lóɔ́ wáin ndɔ́. Olegyi iban bómlí mó. Olokwi wáin amu onyimékpá, ɔ́lɔ́pwe obu fúáhé ku há ndɔ́ ámu agyópu. Múú ɔ́lɔ́pu ndɔ́ ámu wá apafɔ́ íbitɔ́, olotu ɔ́kpa. ² Bréá wáin-abí ámu kpɔ́tíbi lɔ́fun a, ɔ́lɔ́wa mu osúmpú apafɔ́ ámu wá ɔ́béé, ɔ́yóhɔ́ mu ogyíkpá ba mu. ³ Táme apafɔ́ ámu bekitá mu, dá mu, gya mu sísí íbikpan. ⁴ Ndɔ́ mu wie amu létrá wa mu osúmpú nyɔ́ɔ́si amú wá. Apafɔ́ ámu beɔ́da mu é, pílan mu nwuntɔ́, súpá mu. ⁵ Ɔ́letrá lawá ɔ́bambá. Mu mó á, bɔ́mɔ́ mu. Alí kén bɔ́bwe atráhe é ní. Beɔ́da aku, mó aku é. ⁶ Ilesi mu onutó mu bi ɔ́kule péá ɔ́tamatsúlá musu. Ɔ́ki ɔ́béé, bóbu mu mó. Mó su ɔ́lɔ́wa mu é. ⁷ Táme apafɔ́ ámu beblí beé, ‘Ɔ́ni obégyi mu sí ató ní. Mliha amɔ́ mu, méni ndɔ́ ámu íbémlí aní klé.’ ⁸ Mó su bekitá mu, mó mó, tswí mu dáli ndɔ́ ámu.

⁹ “Ékéá ndɔ́ mu wie amu ɔ́bá á, ntɔ́ mli lahogyi mli aa ɔ́bóbwe apafɔ́ ání? Ɔ́béha bɔ́mɔ́ amú. Ɔ́bélapú ndɔ́ ámu wá apafɔ́ bámbá íbitɔ́. ¹⁰ Ntéé mli mɔ́kókla Bulu asun wanlínhé amu kí? Bɔ́wanlín beé,

Ɔ́bwi ámuú obu ayípu bekiná ámu

lébemlí okonkísúbwi ní.

¹¹ Bulu lóɔ́wɔ́e mó ali.

Ibu wánwan.’ ”

† **11:25-26** Mótó yéé 26 bu nwóló dada amu akotɔ́: Táme ní mli mésikíé ahá a, mli Sí ámuú ɔ́bu ɔ́sósó ámu é oméésikíé mli.

¹² Inu Yudafo ámu bekleá békítá Yesu, tsúfé bebi ání amó su alahá yébi áñfi, táme bude ɔdɔm amu ifú nya. Mú su benatí sí mu.

Lampóoka

(Mateo 22:15-22; Luka 20:20-26)

¹³ Ōma a, bɔwa Farisifo pó Owíe Herode ahá beɛ, buyéteɛe Yesu ɔnótó asón nu, abɔnya mu akítalé. ¹⁴ Bréá beba mu wá á, bebláa mu beɛ, “Osunápú, aniyin ání ɔnɔkwaliɔu fɔgyi. Futamahá ɔhaa ɔtse fú agywun, tsúfé futamakí ɔhaa ansító. Mboún Bulu asón ámúú igyi ɔnɔkwali amu fɔdesuná. Mú su anidé fú fité anu. Aní mbla leha ɔkpa ání akáa lampóo ha Roma owíe dehen Kaesare, ntéɛ anumáka?”

¹⁵ Yesu lébi ání buki ansí. Mú su ɔlefíté amú ɔbéɛ, “Apinabwɛbí abwɛpú, ntogyi só mlidé mí sɔ́ ki? Mlitsu kóba amu iku ba mi anki.”

¹⁶ Bɔpɔba mu. Múú ɔlefíté amú ɔbéɛ, “Ma nwun pó mu idá dín músú?”

Bele mú ɔnó beɛ, “Kaesare.”

¹⁷ Múú ɔlebláa amú ɔbéɛ, “Múúú mlɔpu tóá igyi Kaesare klé ha Kaesare, amlɔpu múá igyi Bulu klé é ha Bulu.”

Mu iwí lówa amú ifú.

Kusú Tsú Afúlitɔ Iwí Asɔn Fitéhé

(Mateo 22:23-33; Luka 20:27-40)

¹⁸ Ōpasua kvá butetí mú Sadukifo aku beba Yesu wá. Bɔgyi ɔpasua kvá buteblí beɛ, kusú tsú afúlitɔ ma inu. Befité mu beɛ, ¹⁹ “Osunápú, Mose lówanlín tswi aní ɔbéɛ, ‘Ní ɔku muɔa mu ka buɔmɔkwí asa olowu sí mu ka ámu a, mu pio otsú mu ka ámu tsia, féki ɔkwu ha owupú ámu.’ ²⁰ Oyin ɔkɔle abí abasiénó aku betsiá. Amótó ogyankpapu létsiá ɔká, táme ɔmɔkwí asa olowu. ²¹ Mu gyama lótsu ɔsɔrapɔka amu tsia, táme mu é ɔmɔkwí. Ōsaasi lótsu ɔtsi ámu tsia. Mu é ɔmɔkwí. ²² Alí yótu osienósí amu. Amótó ɔkɔku mɔkwí asa olowu. Ōma-ɔma a, ɔsɔrapɔ amu é lóbowu. ²³ Afúli ɔkusúké a, amótó ɔmɔmu ɔbóbwe mu kulu? Tsúfé amú abasiénó ámu féé betsiá mu.”

²⁴ Múú Yesu léle mú ɔnó ɔbéɛ, “Megyí mli ológyi. Mluméyín Bulu asɔn wanlínhé amu ntéɛ Bulu túmi. ²⁵ Tsúfé ní afúli bɔkúsú á, bóbwe fé Bulu-abɔpu. Buɔméetsiá aká múa akúlu. ²⁶ Táme afúlikusú iwí mú á, yéɛ mlilakla Mose ɔwɔlú, nú asón ámúú Bulu lébláa mu dimbísú bréá olowun oyíbi ku de ogyá tsií, táme imedéhó amu? ɔbéɛ, ‘Mígyí mli anáin Abraham muɔa Isak pó Yakob Bulu ámu ni.’ ” ²⁷ Inu ɔlebláa amú ɔbéɛ, “Megyí awupú Bulu ógyi, akiankpapu Bulu ógyi. Mli mú mlilafwí féé.”

Bulu Mbla Amúú Múá Iɔn

(Mateo 22:34-40; Luka 10:25-28)

²⁸ Mose mbla asunápú amúú ɔkɔle lóbatu amú inu, olonu asón ání budebití. Olowun ání Yesu lalé Sadukifo ámu asón ɔnó wankláán. Mú su ɔlefíté Yesu ɔbéɛ, “Bulu mbla ámúú mɔmu dón?”

²⁹ Yesu léle mú ɔnó ɔbéɛ, “Bulu mbla ámúú múá iɔn ni. ‘Israelfɔ, mlinu. Bulu ɔkɔle pé aní Wíe Bulu gyí. ³⁰ Mú su pu fú klɔn, fú ɔkláa, fú agywun pó fú ɔwɔnlín féé dwe fú Wíe Bulu.’ ³¹ Mú nyɔɔsi é gyí, ‘Dwe fú bá fé fú iwí.’ Mbla kɔku itráa ma inuá iɔn iní.”

³² Mbla osunápú amú lébláa Yesu ɔbéɛ, “Osunápú, fablí ɔnɔkwali. Aní Wíe Bulu nkɔle pé bu inu, ɔkɔku trá ɔma inu. ³³ Apú aní klɔn, aní agywun pó aní ɔwɔnlín féé dwé mu, adwe aní aba fé aní iwí. Iɔn mbwi tóhé pó afɔdie kugyíku.”

³⁴ Yesu lówun ání alabí lé asón ámu ɔnó wankláán, ɔlebláa mu ɔbéɛ, “Fuma ifó Bulu iwígyí ámúú.”

Mú ɔma a, ɔhaa métrá wa klɔn fité mu asɔansu.

Ma Gyí Kristo Amú?

(Mateo 22:41-46; Luka 20:41-44)

³⁵ Bréá Yesu dé ató suná Bulu ɔtswékpa nwunsinésú inu á, ɔlefíté ɔbéé, “Nkálí sù Mose mbla asunápó amu betalí blí bée, Owíe Dawid mu na gyí Kristo, (ɔhá ámú Bulu léda mu ofúli amu)? ³⁶ Tsúfě Ɔɲe Wankíhé léha Owíe Dawid onutó léblí ɔbéé,

‘Aní Wíe Bulu lébláa mí Wíe ɔbéé,

“Tsia mí gyɔpɩsu nfi

yɔfɔn bréá néha fětsatsáa fú alupósú.” ’

³⁷ Owíe Dawid onutó létí mu ɔbéé mu wie. Nkálí su ɔtráa ogyi mu na?”

Asón ánfí lówa ɔɔm kpɔnkpɔnkpɔntí ámú befia bomlí mu amu ɔdwe, bɔpu ansigyí nú mu asón.

Mose Mbla Asunápó Tsiátó

(Mateo 23:1-36; Luka 20:45-47)

³⁸ Yesu léblí mu atosunáhé amutɔ ɔbéé, “Mlíki wankláán Mose mbla asunápósu. Butekle ligá wa náti kí, butekle bée, ahá bubún ha amú itsiá dɩnsu. ³⁹ Otsiákpá yilé butekle tsiá Yudafɔ ofiakpa pó nke ogyíkpá. ⁴⁰ Butesisi asurapu, swíi amú amú wóyí. Butepina bɔ mpá tɩntíntɩn ahátɔ póbun amú lalahesu. Bulu ɔbébutí amú ɩsu kínkíínkín!”

Ɔsurapu Ɔku Tswitswi

(Luka 21:1-4)

⁴¹ Yesu létsiá mantáa tswitswi dáka Bulu ɔtswékpa inu, ɔde ahá kí buɔepu amú tswitswi bɔwa mútɔ. Ahá ání amú ɩbitɔ bu odwin buɔepu kóba akpɔnkpɔntí bɔwa. ⁴² Inu ɔsurapu ɔkúá ɔma tɔtɔ é lópu mu kóba-ana bɔwa dáka ámutɔ. ⁴³ Múú ɔletí mu akasípú amu ba mu wá, ɔlebláa amú ɔbéé, “Ɔnɔkwali nde mli bláa, tswitswiá ɔsurapu anfi ɔma tɔtɔ lawá á, ɩɔn ɔhagyíɔha klé. ⁴⁴ Tsúfě atráhe amu fée á, amú kóba tsɔtsɔtsɔ balé kpalobí tsú bɔwa. Táme íniá ɔsurapu anfi mú má tɔtɔ su tóá ɔbu fée alapú bɔwa á.”

13

Bulu Ɔtswékpa Amu Bwie

(Mateo 24:1-2; Luka 21:5-6)

¹ Bréá Yesu léda Bulu ɔtswékpa wunsinésú inu ɔyó á, mu akasípú amutɔ ɔkule lébláa mu ɔbéé, “Osunápó, kí mbu wankláán pú abwi akpɔnkpɔntí ánfí bɔpuyi mú ánfí akíle!”

² Múú ɔlebláa mu ɔbéé, “Yée fawun mbu akpɔnkpɔnkpɔntí ánfí? Bóbwie mú fée bun. Ibwi kule kúráa méesian dɩnká mú bású.”

Ɔwɔsin Múá Ɔkplán

(Mateo 24:3-14; Luka 21:7-19)

³ Bréá Yesu tsie Nfɔ-nyíbu ámusu, ɔde Bulu ɔtswékpa mbu ámu kí a, Petro, Yakobo, Yohane mva Andrea nkule befité mu bée, ⁴ “Bla aní, bré mɔmutɔ íni fée béba? Osúna mɔmu é ɔbéba, íbósuná ání mú bré lafɔn?”

⁵ Inu Yesu lébláa amú ɔbéé, “Mlíki wankláán, méní ɔhaa méemlé mli. ⁶ Ahá tsɔtsɔtsɔ bɔpu mí dá ba bée, amúgyí Kristo amu ni. Bémlé ahá tsɔtsɔtsɔ bɔfwí ɔkpa. ⁷ Ní mlonúá ɩsá ladá mantáa mli ntée ɔtɩnekɔ á, opúni mátsií mli Tsúfě lehián ání íni aná fée béba, táme imedésuná ání ɔyí ɔnómáké ámu lafɔn. ⁸ Tsúfě ɔmá bóko aba. Awíe bókusú líi abasu. Ɔsolúbu békpunkí ntíné-ntíné. Akón é béba. Iní fée igyi fé ɩwɔsin ání ɔtsi towun bréá ɩkwí de mu dwíin.

⁹ “Mú su mli mú mlíki mli ɩwi wankláán. Tsúfě mí su bɔpu mli há Yudafɔ asón agyípo, béda mli amú ofiakpa awúlu-awúlusu. Békpa mli ya ɔmású agyípo pú awíe ansítɔ, méní mlégyi mí ɩwi adánsie. ¹⁰ Táme ilehián ání bégyankpá dá ason wankláán ámu ɔkan súná ɔyítɔ ahá fée. ¹¹ Ní bekítá mli ya a, mlímágywíun asón ání mléblí. Mlíbli asungyiasón ání Bulu ɔbɔpuwá mli ɔnó ali bré ámutɔ. Tsúfě megyí mli onutó ɔbótɔí, Ɔɲe Wankíhé ɔbótɔí tsɔn mlisu.

¹² “Apíó béle amó apíó há lowu. Abí así béle amó abí há. Abí é bókusó líí amó akwíróso, há bómó amó. ¹³ Mí sù ahá fée bólu mli, táme ní mlétalí wá klón líí kínkínkín yófun mó onómó á, Bulu obóhó mli nkpa.

Iwiasin Wúunbi
(Mateo 24:15-28; Luka 21:20-24)

¹⁴ “Táme ní mlowun akísítá itobwíé omá, ida otínéá mlimédín ansí ání íbéba a, (aklápu, mlinu mó así.) Mómú ahá ání búbu Yudea omátó búsrí yó abúso. ¹⁵ Ohá ání odín obusu mákpli botsu tótó obuto! ¹⁶ Ohá ání obu ndótó é máyínkí botsu mu tati. ¹⁷ Amenyapó pú abí-ayín ání búpia abí obwé alí bré ámótó, bugyówí ní! ¹⁸ Mlíkokoli Bulu mlíaa, mli ósríké amu imábwe nyankpu móa atsalíbí. ¹⁹ Tsúfé asún wunhe ání íbéba alí bré ámótó odu məkóba tsú bréá Bulu lóbwe oyí ópá kí. Mó odu kókó é iméetrá ba ekekéke. ²⁰ Ní Bulu médínkí nke ámúso á, tekí ohaa méesian oyító. Táme ahá ámú alalé púbwé mu kle amu sù aladínkí nke ámúso.

²¹ “Alí bré ámótó á, ní oku lébláa fu obéé, ‘Kí, Kristo, (ohá ámú Bulu ladá mu ofúli amu) bu nfi ntée nána’ á, máhógyi. ²² Tsúfé ahá ání beé amógyí Kristo amu pú ahá ání bówa afunu beé, Bulu onósó atáipó bugyi tsotsotsó béba oyító. Bóbwe ofúla pú osúna púmlé ahá. Ní bétalí kóráá á, bémlé ahá ámú Bulu lalé ámu é. ²³ Táme mlíkí wankláán! Nabláa mli tógyító asa íbéba.

Nyankpusa-Mu-Bi Amu Ibábi
(Mateo 24:29-31; Luka 21:25-28)

²⁴ “Iwiasin wúun amu oma a, owí obéta, ósra é oméetrá feí. ²⁵ Ntsrakpabi békpa tsú osúsó beda. Nwólótáa móa mótó ató fée békpinkí. ²⁶ Ohagyíoha obówun ání mí, Nyankpusa-Mu-Bi ánfí napó túmi móa numnyam kpónkpóntí mbu nwólótáató tsú osúsó neba. ²⁷ Inu Bulu obówa mu abópu béyekpa mu ahá ámú alalé ámu tsú oyí afónka ana ámu féesú.

Oyí Onómó Iwí Osúna
(Mateo 24:32-35; Luka 21:29-33)

²⁸ “Mlípukí pòntó oyí. Ní mó abámbi depóí, ide ate pópwe le á, mlébi ání awikpan bré lafun. ²⁹ Alí kén, ní mlowun ání ntóbí ánfí fée ide mótó bá a, mlébi ání mí, Nyankpusa-Mu-Bi ánfí íbábi lafun ta ní. Nawíé wóyí ámu onó tá. ³⁰ Onókwali nde mli bláa. Ndeмба-abí ánfí fée búmóowu tá, asa íní fée béba mótó. ³¹ Osó móa así fée bótsun, táme mí asún blíhé mótsun ekekéke.

Nyankpusa-Mu-Bi Amu Ibábi
(Mateo 24:36-44)

³² “Táme ohaa méyín eke ntée bréá ntóbí ánfí fée íbéba. Bulu-abópu búmeyín. Bulu mu Bi ámu é méyín, nkéti aní Sí ámúó obu osúsó ámu nkule pé yin. ³³ Mlídnka ansí iwíso, tsúfé mliméyín ekeá bré ámu íbófun. ³⁴ Igyi fé okwá ode okpa tu, olesí mu wóyí wá mu asúmpú íbitó. Oíeha okugyíokú agyómá obéé obwéé. Oíebláa wóyí ámu ogyópu é obéé, oyírí iwí ogyo wóyí ámu wankláán. ³⁵ Mó sù mli dnka ansí iwíso, tsúfé mliméyín bréá wóyí mu wie amu obéba. Fíalí ntópwe o, oyí-nsíné o, bake o, ntée nyankí. ³⁶ Mli dnka ansí iwíso, méní obá bofwie mlító á, omóbótu mli ání mlíladídi. ³⁷ Asón ánfí nde mli bláa ánfí kén nde oyító ahá fée bláa. Mbéé, ‘Mli dnka ansí iwíso.’ ”

14

Bekiklí Yesu Nwunso
(Mateo 26:1-5; Luka 22:1-2; Yohane 11:45-53)

¹ Ilesí nkenyó Yudafo abugyi Israelfosu Katsun Nke pú Bodobodo Mátúhénke. Alí bré ámótó Bulu igyí ahapó dehen pú Mose mbla asunápú bodunká okpa ání bótsun músú kítá Yesu njaintó, mó mu kokooko. ² Táme beblí beé, “Megyí Katsun Nke ánfító abómó mu, méní kpokiti méeda omá ámótó.”

Ofobi Fánfánfán Pwóli Yesu
(Mateo 26:6-13; Yohane 12:1-8)

³ Bréá Yesu bu Betania wúlutò, Simon òkuvá alaló ìlò pèpè kí wóyító òde ató gyí a, òtsi òkú léba ìnu; òde pèntwa wankláán kuvá ofobí fánfán ání ìbá bú mótó. Oletíí mú ònó, òletséí ofobí ámu wólí Yesu nwuntò. ⁴ Akú búbu ìnuvá imòwa amó òdwe. Bèfité aba bée, “Ntogyi sù òde ofobí ánfí yintá? ⁵ Teki abétalí fé ofobí fánfán ánfí, mú ìbíá bódùn òbakóle ofi òkole ìkòkà ánfí, pùhá ahiánfò.” Behie wá ìyin wá òtsi ámu.

⁶ Táme Yesu léblí òbée, “Mlìsi mu! Ntogyi sù mlidé mu háan? Itò yilé alabwé há mí. ⁷ Ahiánfò bétsiá mlì wá ekekegyíeke. Brégyíbréá mlidéklé a, mlétalí wá awítòle há amó, táme mí mú mméetsiá mlitò yó. ⁸ Alabwé múá òbétalí pùlá mí òyúlùbú yáí há mí opuláké. ⁹ Ònòkwali nde mlì bláa. Òyító òtínegyíòtíneá bédá Bulu asun wankláán ámu òkan a, béblí tó ánfí òtsi ánfí labwé ánfí pùkàín mu.”

Yuda Iskariot Lótsulá Aní Òbéle Yesu Há
(Mateo 26:14-16; Luka 22:3-6)

¹⁰ Mú òma a, mu akasípó dúanyò ámutò òkuleá bútetí mu Yuda Iskariot lóyówun Bulu igyí ahapó dehen amu, ménì òbéle Yesu há amó. ¹¹ Bréá bonu asún ánfí á, ìlehie wá amó òdwe. Behie mu asì ání béká mu ìkò. Mú sù olodunká òkpa ání òbòtsun mósú lé Yesu há amó.

Katsun Atogyihe Gyí
(Mateo 26:17-25; Luka 22:7-14, 21-23; Yohane 13:21-30)

¹² Bodobodo MátúhéNke ámutò eke gyankpapuvá bútamó Israelfòsù Katsun Nke akúfa lófùn. Yesu akasípó bèfité mu bée, “Osunápó, obu mòmútò ayela ha fù, afùgyi Katsun Nketo atogyihe amu?”

¹³ Mú òlòwa amútó abanyó, bláa amó òbée, “Mlìyò Yerusalem wúlutò, mléfiá oyin òkuvá òsù ntsu-òlò, mlìbuo mu. ¹⁴ Wóyí oduátó obówie á, mlifite wóyí mu wie amu mlíaa, ‘Nkónú afò òswíkpa bú, ání mía mí akasípó abéba begyi Israelfòsù Katsun atogyihe amu?’ ¹⁵ Obòsuná mlì abansùru yilé kuvá balá mótó yáí. Mlìbwe ató ámu yai ìnu.”

¹⁶ Yesu akasípó amu bòyò wúlu amútò á, bowun tógyító alì ámúú Yesu lébláa amó ámu pèpéépé, bòbwe Israelfòsù Katsun atogyihe amu yáí ìnu.

¹⁷ Bréá nsaintò deklúun a, Yesu muva mu akasípó beba ìnu. ¹⁸ Ató ámu ogyíkpa a, Yesu lébláa amó òbée, “Ònòkwali nde mlì bláa, mlitò òkuleá mía munnyò ìbì da òlepètò òbéle mí há.”

¹⁹ Asún ánfí léhie han akasípó amu. Mú sù befi asì búde mu fité ìkule-ìkule bée, “Mí ní lóó?”

²⁰ Yesu lébláa amó òbée, “Mlì ahá dúanyò ánfítò òkuleá mía munnyò ìbì da òlepètò òbéle mí há ní. ²¹ Mí, Nyankpòsa-Mu-Bi ánfí nówu fé alíá bòwanlín tswì, táme òhá ámúú òbéle mí há ámu ògyówi ní. Ní bometepí kwí mu kóràá á, teki ìbò alé há mu.”

Yesu Ntòpwe Atogyihe Tráhe
(Mateo 26:26-30; Luka 22:14-20; 1 Korintofò 11:23-25)

²² Bréá búde ató ámu gyí a, Yesu léle bodobodo ipín, òleda Bulu ipán, bíábíá mótó pùhá amó, blí òbée, “Mlìhò, mí òyúlùbú ní.”

²³ Ìnu olotsu ntá-ewé, òleda Bulu ipán, pùhá amó féé bonu. ²⁴ Mú òlebláa amó òbée, “Mí obugya ní. Mú Bulu dépusí mu ntam* ání alaká há ahásù ní. Bétseí mú wólí asì ahá tsòtsòtsò lakpan sù. ²⁵ Ònòkwali nde mlì bláa, mmétrá nu wáin-abí ntá ánfí alu yòfùn ekéá nónu mú pòpwe Bulu iwíegyi ámutò.”

²⁶ Benya wá ìlò dá Bulu ipán tá alì, benatí yó Nfò-nyíbu ámu sù.

Petro Òbòswí Òbéle Mvmeyin Yesu
(Mateo 26:31-35; Luka 22:31-34; Yohane 13:36-38)

* 14:24 Ntam pòpwe bú nwóló dada amu akòtò.

²⁷ Múú Yesu lébláa amó ɔ́bée, “Mli fée mléyinkí mí ɔ́ma. Tsúfè Bulu ɔ́nósú atóipú amu bɔ́wanlín wá Bulu asún ámuto bée, ‘Néda akúfa ɔ́kpapú ámu lédá, mu akúfa bédasáín.’”

²⁸ Táme ní Bulu ɔ́kúsóa mi tsú afúlito á, négya mli nkpa yó Galilea ɔ́mátó.”

²⁹ Petro lébláa mu ɔ́bée, “Ní amó fée beyinkí fú ɔ́má kóráá á, mí mú mméeyinkí ekekekeke.”

³⁰ Yesu lébláa mu ɔ́bée, “Ɔ́nɔ́kwali nde fú bláa. Onyeni, asa bate ɔ́béle ɔ́nó tse nyɔ́ á, fóswwí pú ibi wá ogyá tse sa fée fómeyín mí.”

³¹ Inu Petro léfin yabi yi ɔ́bée, “Ní lowu igyi kóráá á, mméekiná fú ekekekeke.”

Ali kén atráhe amu é fée beblí ní.

Mpáibɔ́ Getsemane

(Mateo 26:36-46; Luka 22:39-46)

³² Boyówie ɔ́tineková́ botetí inu Getsemane. Múú Yesu lébláa mu akasípú amu ɔ́bée, “Mlitsia nfi, nɔ́yɔ́bɔ́ mpái.” ³³ Ɔ́lekpa Petro muɔ́a Yakobo pú Yohane buo iwí. Inu asún lehé han mu, mu ansí lepe. ³⁴ Múú ɔ́lebláa amó ɔ́bée, “Asún ihíé de mí háan. Ideklé mɔ́ mí. Mlitsia nfi, amligyo.”

³⁵ Inu ɔ́lenatí yó nkpa kpalobí, ɔ́leda akpawunu kókóli Bulu ɔ́bée, “Ní ɔ́bɔ́wa alé á, ha bré ánfí itsun misu.” ³⁶ Múú ɔ́leblí ɔ́bée, “Abba† Mí Sí, fútetalí bwé tógyító. Ha ntá-ewe ánfí† itsun misu! Táme megyí tásá ndeklé, mboun múá fudeklé ɔ́bá mótó!”

³⁷ Oleyinkí bá akasípú amu wá bowun ání buɔ́ɔ́ɔ́. Inu ɔ́lefíté Petro ɔ́bée, “Simon, fudeɔ́ɔ́? Fumetalí gyo ɔ́nɔ́hwírí kule kpán? ³⁸ Mligyo amlíkokoli Bulu, méní mlimóowie ɔ́sókito. Tsúfè ɔ́hé ámu déklé, táme nyankpɔ́sa lópɔ́n.”

³⁹ Ɔ́letrá yóɔ́bɔ́ mpái, bláa Bulu asun kua kule amu kén. ⁴⁰ Ɔ́letrá yinkí ba bowun ání akasípú amu butráa buɔ́ɔ́ɔ́, tsúfè ɔ́ɔ́ɔ́ de amó bu. Buɔ́ɔ́ɔ́ bláa mu asuansu.

⁴¹ Bréá ɔ́leba otse saasi a, ɔ́lefíté amó ɔ́bée, “Mlilatráa si mlída mlíde ɔ́kpónú da? Itsía ali ngya! Bré ámu lafɔ́n ání bópu mí, Nyankpɔ́sa-Mu-Bi ánfí wá lakpan abwepó ɔ́bito.

⁴² Mlíkusu ayɔ́. Mlíki, ɔ́há ámúú ɔ́de mí le há ámu ná á!”

Yesu Kitá

(Mateo 26:47-56; Luka 22:47-53; Yohane 18:3-12)

⁴³ Yesu ɔ́nó mesi asa akasípú dúanyɔ́ ámuto ɔ́kuleá buɔ́ɔ́ɔ́ mu Yuda lóbowie inu. Ɔ́ɔ́m ání buɔ́ɔ́ ndayí pú nkpotí bubuo mu. Bulu igyí ahapú dehen, Mose mbla asunápú pú Yudafɔ́ ahande amu lówa amó. ⁴⁴ Yuda amúú ɔ́lele Yesu há ámu lébláa ɔ́ɔ́m amu yái ɔ́bée, “Ɔ́há ámúú nélatá pútá ámu gyí ɔ́há ámu ni. Mlíkita mu kínkíínkín, amlíkpa mu natí.”

⁴⁵ Inu ɔ́lenatí laa yó Yesu wá, yókpólí mu ɔ́bée, “Osunápó!” Ɔ́lelatá mu pútá. ⁴⁶ Inu ahá ámu benatí tó Yesu, kítá mu kínkíínkín. ⁴⁷ Táme inu alípu ámuto ɔ́kule lótswwí mu ɔ́dayí kpá Bulu igyí ahapú dehen osúmbi ɔ́ku ɔ́su lé. ⁴⁸ Inu Yesu léfíté amó ɔ́bée, “Ogyo otswapú ngyi, só mlilatsú nkpotí pú ndayí mleba mí ɔ́kitákpá? ⁴⁹ Ntsie mli wá Bulu ɔ́tswékpa wunsínésú inu ekekegyíeke, nde mli ató suná, mlimékítá mí ekekekeke. Inu lahá Bulu asun wanlínhé amu ɔ́laba mótó.”

⁵⁰ Inu mu akasípú amu fée besrí sí mu.

⁵¹ Ilesi ɔ́yasubi ɔ́kúá ɔ́lɔ́wa ligá nkule. Bekítá mu, ⁵² táme ɔ́lɔ́kɔ́li, sí mu ligá ámu wá amó ɔ́bito, pú yayá srí.

Yudafɔ́ Ahande Ansító Lú

(Mateo 26:57-68; Luka 22:54-55, 63-71; Yohane 18:13-14, 19-24)

⁵³ Bekpa Yesu ya Bulu igyí ahapú dehen wóyí. Igyí ahapú dehen, Mose mbla asunápú pú Yudafɔ́ ahande amu fée bafia inu. ⁵⁴ Petro lépetí buo amó ɔ́ma tsútsúútsú, ali yówie wóyító inu. Inu oleyétsiá inu asúmpú wá, ɔ́de ogyá núu. ⁵⁵ Inu Bulu igyí ahapú dehen pú Yudafɔ́ asún agyípuš atráhe fée bodunká ahá ání béka asún dínká Yesusu, méní bélú amó

† 14:36 ‘Abba!’ asi gyí, ‘Mí Sí!’ ‡ 14:36 Ntá-ewe ánfí igyi iwíɔ́sin ání Yesu obówwun. § 14:55 Yudafɔ́ asún agyípu ánfí botetí Sanhedrin Griiki ɔ́blíto.

asun blíhész mó mu, táme bumenya. ⁵⁶ Tsúfé ahá tsətsətsə bəwa afunu dínká musu, táme amú fée ɔ́nó lətsun ɔ́tsan.

⁵⁷ Inu aku bəkusú ká asún dínká musu bεε, ⁵⁸ “Anlónuá ɔ́leblí ɔ́bée, ‘Nóbwie Bulu ɔ́tswékpa anfi bapú ibi yi anfi, táme nkensá ɔ́ma a, nélayi pópweá megyí nyankpusa ɔ́bópu ibi yi mú.’ ” ⁵⁹ Táme amú é amú ɔ́nó məbwe kole.

⁶⁰ Inu Bulu igyí ɔ́hapú dehen amu lókusú líi amú fée ansító, ɔ́lefíté Yesu ɔ́bée, “Fuma ɔ́nó lé? Fuma asvansu blí pólé fú iwí?”

⁶¹ Táme Yesu méle asvansu ɔ́nó. Múu Bulu igyí ɔ́hapú dehen amu létrá fité mu ɔ́bée, “Bulu ámuú botekánfó ámu mu Bi gyí fú? Fúgyi Kristo, (ɔ́há ámuú Bulu léda mu ofúli amu) ní?”

⁶² Yesu léle mú ɔ́nó ɔ́bée, “Ee! Mí ní! Mlówun ání mí, Nyankpusa-Mu-Bi ání ntsie Bulu Otúmípu gyɔ́pɔ́su ání ndin nwolótáasu tsú ɔ́sósó nehá.”

⁶³ Bulu igyí ɔ́hapú dehen amu lékitá mu atadie bálí mú kɔ́aan.* Múu ɔ́leblí ɔ́bée, “Adánsie məmó anitráa anigyó? ⁶⁴ Mlilanú abususu ání alablí. Nkálí gyí mli agywun?”

Amú fée botsulá ání olegyi pón, bumóo mu.

⁶⁵ Amótó aku bəwa atsonó tutúu wólí mu bi. Bəpu ató tin mu ansibi, bəfulí mu atswε, bláa mu bεε, “Bulu ɔ́nósú ɔ́táipó, suna aní ɔ́há ání ɔ́bfulí fú itswε!” Inu agyópu amu é bedadáa mu asuto.

Petro Lóswí ɔ́bée Mvmeyín Yesu

(Mateo 26:69-75; Luka 22:56-62; Yohane 18:15-18, 25-27)

⁶⁶ Petro lési otsie wunsínésú inu, Bulu igyí ɔ́hapú dehen amu osúmbi tsíhé ɔ́ku léba.

⁶⁷ Bréá olowun Petro tsie ɔ́de ogyá núu a, ɔ́leki mu díin. Múu ɔ́lefíté Petro ɔ́bée, “Fúa Yesu Nasaretyin amu nyɔ́ ná.”

⁶⁸ Táme Petro lóswí blí ɔ́bée, “Mmeyín tətə tsú asún ání fudeblí ání iwí!” ɔ́lenatí yélí ɔ́kpa ɔ́nó, inu bate lóbun.†

⁶⁹ Osúmbi tsíhé ámu létrá yótə mu inu, ɔ́ləwa ahá ámuú bulí inu ámu bláa bi ɔ́bée, “Amótó ɔ́kule gyí oyin ání.” ⁷⁰ Táme Petro létrá swí pú ibi wá ogyá.

Uəbwe kpalobí á, ahá ámuú bulí inu ámu bebláa Petro bεε, “Lélé mú á, amótó ɔ́kule fɔ́gyi, tsúfé Galileayin fú é fúgyi?”

⁷¹ Inu Petro lówa ntam kakáa bi ɔ́bée, “Neká tógyító, mmeyín oyin ání mlidé mu iwí asún blí ání.”

⁷² Inu bate lóbun otse nyɔ́ɔ́si. Múu Petro lékaín asún ámuú Yesu lébláa mu ɔ́bée, “Fóswí tse sa fεε fvmeyín mí asa bate ɔ́bée ɔ́nó tse nyɔ́.” ámusu. Múu ɔ́lekpa isú yi, híé sú woo.

15

Yesu Pilato Ansító Lí

(Mateo 27:1-2, 11-14; Luka 23:1-5; Yohane 18:28-38)

¹ ɔ́yi kehe nyanki-nyanki a, Yudafə ahandε-ahandε amu fée befia kitá agywun. Aku bɔ́gyi, Bulu igyí ahapú dehen, Mose mbla asunápú pú Yudafə ahandε atráhe*. Inu beha beklí Yesu, pú mu yówa Pilato ibito. ² Pilato léfité Yesu ɔ́bée, “Fúgyí Yudafə owíe amu ní?”

Yesu léle mú ɔ́nó ɔ́bée, “Ee, mú fablí á!”

³ Inu igyí ahapú dehen amu beka asún tsətsətsə dínká Yesusu. ⁴ Mú su Pilato léfité Yesu ɔ́bée, “Kí asún tsətsətsəá baká dínká fósú, fuma mú ɔ́nó lé?”

⁵ Táme Yesu mele asvansu ɔ́nó. Mu su uləwa Pilato wánwan.

Yesu Lowu Ipón Ha

(Mateo 27:15-26; Luka 23:13-25; Yohane 18:39-19:16)

⁶ Katsun Nke kugyíkuto á, igyí ɔ́mású ogyípú Pilato amándíe ání obési obu adípótó ɔ́kuleá amú onutó bədeklé há amú. ⁷ Oyín ɔ́kúá butetí mu Baraba mu mu aba buda obu alí bré ámutə. Bəkusú líi ɔ́mású, kpokiti léda, bəmə ɔ́ha mútə. ⁸ ɔ́dəm amúú bəyɔ́ Pilato wá yóbwií

* **14:63** Ilosuná ání asún ámu lawíé mu iwíto dɔ́bi. † **14:68** Inu bate lóbun uma nwóló dada amu akoto. * **15:1** Ahandε atráhe anfi butetí Sanhedrin Griiki ɔ́blíto.

ipa há mu bεε, osíi obu ɔɔpú ɔkole ha amú alí á múú otetsiá bwé há amú ámu. ⁹ Múú Pilato léfité amú ɔbée, “Mlídéklé mlíaa, nsíi Yudafo Owíe anfi ha mlí lóó?” ¹⁰ Ɔléfité amú alí, tsúfíe olowun ání Yesu iwí olu sù Bulu igyí ahapó dēhen amu bakítá mu ba mu.

¹¹ Igyí ahapó dēhen amu beha ɔɔm amu ɔnó bεε, bukókoli Pilato, osi Baraba mboun ha amú. ¹² Pilato létrá fité amú ɔbée, “Ntɔ mbwée ɔhá á múú mlídétí mlíaa, Yudafo Owíe amu?”

¹³ Inu amú fée bɔsɔrá okitikíti bεε, “Da mu manta oyikpalíhesu!”

¹⁴ Pilato léfité amú ɔbée, “Tsitsa mɔmu alabwé?”

Táme belasúrá okitikíti kóklókúú bεε “Da mu manta oyikpalíhesu!”

¹⁵ Pilato dékléá ɔbɔwε ɔɔm amu apé há amú. Mú su olesi Baraba há amú, ɔleha mu isá akɔpú bepití Yesu mpli, ɔɔpu mu wá amú ibitɔ ɔbée, buyéda mu manta oyikpalíhesu.

Yesu Ahinlá Bwε

(Mateo 27:27-31; Yohane 19:2-3)

¹⁶ Isá akɔpú ámu bekpa Yesu ya ɔmású ogyípú amu wóyító. Beti amú aba isá akɔpú atráhe amu fée, beda Yesu ɔbon. ¹⁷ Bɔpu ligá pεpε ku wá mu, balu obungyo-awu, bwé mó owíepa bun mu nwun. ¹⁸ Inu bɔbwe mu ahinlá, beti mu bεε, “Yudafo Owíe, fú nkpasu ɔnlinsu!” Bɔtswi opé! ¹⁹ Inu bɔpu oyí sísi mu nwuntɔ, tutúu atsunó wólí mu, dá akpawunu mu ansító. ²⁰ Bɔbwe mu ahinlá tá á, bɔwɔí amú ligá pεpε amu, yínkíá mu onutó atadiε wá mu, bekpa mu dáli beyéda mu mántá oyikpalíhesu.

Yesu Da Mántá Oyikpalíhesu

(Mateo 27:32-44; Luka 23:26-43; Yohane 19:17-27)

²¹ Bafia Kireneyin ɔkúá butetí mu Simon, ogyi Aleksandro mva Rufo ɔsí. Otsú abú asi ɔbá, beka mu híε bεε, ɔsúra oyikpalíhe amu. ²² Múú bekpa Yesu ya ɔtinekúá butetí inu Golgota. Mú asi gyí, “Nwun Okokobi Otsiákpá.” ²³ Bɔpu afá kúá itεba iwíwusin asi wá ntátó tin Yesu ɔnó bεε onúu, táme omonu. ²⁴ Beda mu mántá oyikpalíhe amusu tá á, beye mu atadiεtɔ. Inu bɔtswi abi púki ɔhagyíɔha ogyíkpá. ²⁵ Ibɔbwe fé nyanki dokwebátó beda mu mántá oyikpalíhesu. ²⁶ Múú bɔwanlín tóá svá bude mu da mántá oyikpalíhe amusu dínká mu awunso bεε, “YUDAFɔ OWÍE.” ²⁷⁻²⁸ Beda awikplu abanyó aku é mántá nyikpalíhesu tsíá mutɔ. Ɔkole bu mu gyɔpísu, ɔkole é bu mu binasu.†

²⁹ Inu atsónpu bɔkpɔkpúu nwuntɔ, blí mu iwí abususu bεε, “Yée fú fεε, fétalí bwíé Bulu ɔtswékpa amu, lápwe mu nkensá owító ní? ³⁰ Hɔ fú iwí, afɔkpli tsu oyí ámusu aki!”

³¹ Bulu igyí ahapó dēhen pú Mose mbla asunápó amu é bɔbwe mu ahinlá bεε, “Ɔlɔhɔ ahá nkpa, táme ɔmetálí hɔ mu iwí. ³² Ní mɔgyí Israelfɔ owíe, Kristo, (ɔhá á múú Bulu léda mu ofúli) a, ɔkplí tsu oyí ámusu awun, ahɔ mu gyí!”

Ahá á múú beda mántá oyísú mu gyɔpísu móá binasu ámu é bɔbwe mu ahinlá.

Yesu Lowu

(Mateo 27:45-56; Luka 23:44-49; Yohane 19:28-30)

³³ Bréá dóduanyɔ leda á, owí leta ɔsulúu amusu fée alu yófun ntópwe ɔsato. ³⁴ Dɔsa ámutɔ a, Yesu lókplun kóklókúú, blí ɔbée, “Eloi, Eloi, Lama Sabaktani?” Mú asi gyí, “Mí Bulu, mí Bulu, ntogyi sù fakpá mí ɔma?”

³⁵ Ahá á múú bulú inu ámutɔ aku bonu asón anfi, beblí bεε, “Mlínu, ɔde Elia kpolí.” ³⁶ Inu amótó ɔku lésrí tsú ɔsapɔ, pódá ntá ɔdátɔ, púyi oyísú, tsú mó fúa pótin mu ɔnó ɔbée, onúu. Múú ɔleblí ɔbée, “Mlilu aki bεε, Elia ɔbéba besíεí mu lé oyí ámusu?”

³⁷ Inu Yesu lókplun kóklókúú, ɔlele ɔhé.

³⁸ Inunu Bulu lébalí tatiá bɔpuká ɔtswékpa obu ámutɔ anyɔ, tsú awunso beyi asi. ³⁹ Bréá isá akɔpú ɔhandéá ɔlú Yesu ansító ɔdekú lówun aliá Yesu léle ɔhé tráhe a, ɔleblí ɔbée “Lélé, Bulu mu Bi oyin anfi gyí!”

† 15:27-28 Mótó yée 28 bu nwóló dada amu akotɔ: Iní léha Bulu asón á múú bɔwanlín tswi amu léba mótó. Asón ámu gyí, “Bekla mu wá lakpan abwεpótó.”

⁴⁰ Atsi aku é bulú ifóntó budekú sísí. Amótó aku gyí, Magdalayintse Maria, Salome pú Maria ání òkwií Yakobo muva mu gyama Yosef. ⁴¹ Amó é betsiá buo Yesu, tsíá kí musu bréá òbu Galilea. Atsi tsatsòtsò akvá bobuo mu ba Yerusalem é bubu inu.

Yesu Pulá

(Mateo 27:57-61; Luka 23:50-56; Yohane 19:38-42)

⁴² Eke ámu igyi ekeá Yudafò butópúlá iwí asa butegyí amó òkpónú òdaké. Bréá owí depóon a, ⁴³ Arimateayin Yosef lówa iklon yó Pilato wá yókulí mu òbéé, osíi Yesu fúli ha mu amupula. Yudafò asún ogyípú ogyi, butobú mu. Mu é òde Bulu iwígyí ámu òkpa kí. ⁴⁴ Ulowa Pilato wánwan ání Yesu lawúna wu. Mú su òleti mu isá akòpú òhande, fité mu ní olowu ilawá òpá. ⁴⁵ Bréá isá akòpú òhande amu lótsulá mósó á, Pilato lési fúli amu há Yosef. ⁴⁶ Mú Yosef lóhò òhráda, òlòyò yésíí Yesu lé oyí ámusu, kíklí mu wá òhráda ámutò, tsú mu yópulá òbó kvá beda butátó, olemináa ibwi yiléyilé ku tin òbó ámu ònó. ⁴⁷ Magdalayintse Maria muva Yosef mu yin Maria bowun Yesu opulákpá.

16

Yesu Kvsó Tsú Afúlitò

(Mateo 28:1-8; Luka 24:1-12; Yohane 20:1-10)

¹ Yudafò òkpónú òdaké ámu ilòtsun a, Magdalayintse Maria muva Yakobo mu yin Maria pú Salome bəhə ofobí fánfán ku bəe, bəyékpa Yesu fúli amu. ² Kwasieda nyanki, bréá owí lopwié a, bəyə Yesu opulákpá inu. ³ Bréá buna òkpatò á, amó wuləwulə bude aba fité bəe, “Ma abénya obémináa ibwi ámu lé òbó ámu ònó há aní?” ⁴ Botsu ansí kí a, bamína ibwi ámu lé òbó ámu ònó dodo. Ibwi ámu léhiə móní. ⁵ Bréá bebitíwíé òbó ámutò á, bowun ání òyasubi òku lówa ligá futútúútú, otsie òbó ámu gyòpísu. Ifú lekítá amó.

⁶ Òyasubi ámu lébláa amó òbéé, “Mlímánya ifú. Nawun ání Yesu Nasaretyin amóú beda mántá oyikpalíhəsu ámu mlídédunká. Bulu lakúsúa mu, òma nfi. Mlìkì òtíné amóú bopulá mu amu. ⁷ Mlìyēbláa mu akasípú amu pú Petro mlíaa, alagya mlì nkpa òyó Galilea òmátó. Inú mlówun mu fé alì amóú òlebláa mlì ámu nì.”

⁸ Inu besrí dalì òbó ámutò, tsífé opúnì letsíí amó, ònó é lobwie amó. Mú su bréá bəyə á, bumēbláa òhaa, tsífé ifú de amó, budekpinkí kpakpakpa.

Yesu Iwíəwanlé Súná Magdalayintse Maria

(Mateo 28:9-10; Yohane 20:11-18)

⁹ [Kwasieda bake, bréá Yesu lókusú tsú afúlitò á, olegyankpá lé iwí əwan súná Magdalayintse Maria amóú olegya òje laláhe asienó lé mutò ámu. ¹⁰ Mu é òleyēbláa Yesu abúopu amóú bude mu sú, bude awirehə gyí amu. ¹¹ Táme bréá òlebláa amó òbéé, Yesu lakúsú, mawun mu a, bumohogyi.

Yesu Iwíəwanlé Súná Mu Abúopu Abanyó

(Luka 24:13-35)

¹² Inu òma a, Yesu léle iwí əwan òkpa bámbású súná mu abúopu abanyó bréá buna bəyó akuda, támé buməkəsí bí mu. ¹³ Amó é beyinkí yébláa atráhe amu, támé amó é bumohogyi.

Yesu Iwíəwanlé Súná Mu Akasípú

(Mateo 28:16-20; Luka 24:36-49; Yohane 20:19-23; Gyumagyihe 1:6-8)

¹⁴ Inu féé òma a, Yesu léle iwí əwan súná mu akasípú dúòkun ámu bréá bude ató gyí. Amó klontò-odwin pú amó máhógyi su òlòwa iyin wá amó. Tsífé buməhə ahá amóú bowun mu mu kusú tsú afúlitò òma amu gyi. ¹⁵ Mú òlebláa amó òbéé, “Mlìyə òyító féé, amlìyēda Bulu asun wankláan ámu òkan ha ahá féé. ¹⁶ Òha ání olohogyi, bəbə mu asú á, Bulu òbóhə mu nkpa, támé òhá ání omohogyi obégyi pón. ¹⁷ Osúna anfi obóbuo ahá ání bohogyi nì. Bégya òje laláhe mí idátó, béblí òblí bámbá, ¹⁸ békítá awə ibitə, bónu afá ání itómó kugyíku, támé imóəbwə amó tətə. Bópu ibi dínká aləpəsu, iwí bówa amó ònlìn.”

Yesu Ɔsúsú Yɔ

(Luka 24:50-53; Gyumagyihɛ 1:9-11)

- ¹⁹ Bréá anɪ Wíe Yesu lébláa amó asón tá á, Bulu lótsu mu ya ɔsúsú, oleyétsiá mu gyɔpɪsu.
- ²⁰ Mu akasípó amu befi asi buɔe asón ámu ɔkan da ɔtínegyíɔtíné. Anɪ Wíe Yesu lélí amó ɔma bɔyɔ agyómá. Ɔlɔtsɔn osúna ání bɔbweɔsu, wá asón ámu ɔwɔnlín.]*

* **16:20** Mótó yée 9-20 uma nwoló dada amu akoto.

Asun Wankláán Aní Luka Lówanlín

¹ Onumnyampu Tiofilo:

Ahá tsotsɔtsɔ babó mbódí wanlín tóá ìlɛba anitɔ tswi. ² Bɔwanlín tóá ahá ámóú bɔbɔ unu tsú mó nfiásí, bɔgyi mó asúmpú amu bowun, dá mó ɔkan amu bebláa aní pépéépé. ³ Onumnyampu Tiofilo, mí é nabó mbódí kwí mótó wankláán tsú mó nfiásí. Mó su ndekléá nɔwanlín mó pépéépé há fú, ⁴ ménì fèbíá ató ámóú basúná fú ámu igyi ɔnɔkwali.

Asú Ɖbɔpú Yohane Kwí Asón

⁵ Bréá Herode dé iwíe gyí Yudea ɔmátó á, Bulu igyi ɔhapú ɔku létsiá, bɔtɛtí mu Sakaria. Otsú Bulu igyi ahapú ɔpasua kuá bɔtɛtí mó Abiatɔ. Mu ka gyí Elisabet, otsú Bulu igyi ɔhapú Aaron abí-anátó. ⁶ Mɔa mu ka asón da ɔkpa Bulu ansító. Bɔtegyi aní Wíe Bulu mbla pú mu nhíhé féesó pépéépé. ⁷ Bɔma obí, tsúfè Elisabet mégyí ɔtsi kwííró. Mɔa mu kulu fèé bahíe dan.

⁸ Èke ɔku ìlɔtu Sakaria aná ɔpasua aní amú ɔbéha Bulu igyi. Sakaria lóyo ɔbu Bulu ansító ɔde mu agyómá yo. ⁹ Abi bɔtɔtswi pulé ɔhá aní obébitiwíe Ɖwankíkpa unu yówa ɔhíén ogyá, igyi ahapú ámu amándíe ɔnó. Bɔtswi a, ileyi Sakariasu. ¹⁰ Bréá ɔde ɔhíén ámu ogyá wa á, ɔdɔm aní bɔyo ɔtswékpa unu fèé bulí kpankpa bɔde mpáí bɔ.

¹¹ Bulu-ɔbɔpu ɔku lébelí afɔdié-asubwi ámu gyɔpɔsu, lé iwí ɔwan súná Sakaria. ¹² Bréá olowun Bulu-ɔbɔpu amu a, ɔlɔwan, ifú lowie mu ayetɔ. ¹³ Inu Bulu-ɔbɔpu amu lébláa mu ɔbéé, “Sakaria, mánya ifú! Bulu lanú fú isú. Fú ká obénya ɔmé kwíí obi yinhé há fú. Dinka mu dá ‘Yohane.’” ¹⁴ Obí ánfí kwíí bówa mli ɔdwe, wá mli ansigyí. Ibówa ahá tsotsɔtsɔ é ansigyí. ¹⁵ Tsúfè kebi ámu ɔbóbwe ɔha kpankpannti Bulu ansító. Nta bɔhé kuku máda mu ɔnó ekekeke. Ɖhe Wankíhé ɔbóbula mɔtɔ tsú bréá ɔbu mu yin iwíto. ¹⁶ Ɖbéha Israelfɔ tsotsɔtsɔ bédamlí klɔntɔ ba amú Wíe Bulu wá. ¹⁷ Bulu ɔnósó ɔtáíróElia túmi pú mu ɔhé bétsiá mɔtɔ. Obégya aní Wíe nkpá bá. Ɖbéha abí así bódwe amú abí, ɔbédamlí ahá aní bɔtɔkósú líí Bulusu agywun, ibwe fè yilé abwepó klé, ménì ɔbéla ahá yáí wankláán há aní Wíe.”

¹⁸ Sakaria léfité Bulu-ɔbɔpu amu ɔbéé, “Ntɔ nɔpɔbí aní asón ánfí ibéba mótó? Tsúfè mía mí ká andapɔn.”

¹⁹ Inu Bulu-ɔbɔpu amu lébláa mu ɔbéé, “Mí dá gyí Gabriel. Bulu ansító ɔlúpó ngyi. Mɔlává mí ɔbéé, mbébláa fu asun wankláán ánfí. ²⁰ Tsú nde póya ekeá asón ánfí ibéba mótó á, fɔtɔ omúmu, tsúfè fɔmɔhɔ mí asun blíhé ánfí ibéba mó brétó anfisú gyí.”

²¹ Ibɔbwe ali á, imɔwánkí ahá ámóú bulí bɔgyo Sakaria amu tóá svá alawá ɔpá ɔtswékpa obutótó unu ali. ²² Bréá ɔledali ba a, alató omúmu. Mó su bowun aní alawun tɔku obutótó unu. Iníá ɔmetálí tóí su á, ɔlɔpu mu ibi mɔa mu nwun bláa amú asón.

²³ Sakaria létsiá ɔtswékpa unu yófon ekeá ɔleha Bulu igyi tá, oleyinkí yó wóyí. ²⁴ Nke ámu ɔma a, Elisabet lénya ɔmé, tsíá nájín iwí alu tsra anu kéké. ²⁵ Elisabet léblí ɔbéé, “Inu mí Wíe Bulu labwé há mí ní. Alawun mí nwe, dínkí nsɔpa lé mísó ahátɔ.”

Yesu Kwí Iwi Asón

²⁶ Bréá Elisabet ɔmé lɔhɔ tsra asie á, Bulu lówa mu ɔbɔpu Gabriel wúlu kuá ibu Galilea ɔmátó, bɔtɛtí mó Nasaret. ²⁷ Bulu lówa mu obitebí ɔkuá ɔmɔkódí oyin wá ki, bɔtɛtí mu Maria wá. Ali bré ámɔtɔ bɔdepu obitebí ámu há oyin ɔkuá bɔtɛtí mu Yosef, ogyi owíe Dawid mu na beɛ otsiá. ²⁸ Bulu-ɔbɔpu amu léba Maria wóyító beha mu itsiá, bláa mu ɔbéé, “Bulu lagi fu buale, alahíe yúlá fú!”

²⁹ Asón ánfí leha Maria légyigyáa, ɔlefíté mu iwí ɔbéé, “Ngya ntɔ itsiá odu ɔhá ánfí lahá mí ali?” ³⁰ Bulu-ɔbɔpu amu lébláa mu ɔbéé, “Maria, mánya ifú. Bulu lahé yúlá fú! ³¹ Ki,

fénya òmé kwíí obi yinhé. Dínka mu dá ‘Yesu.’ ³² Òbóbwe òha yilé. Bèti mu Òsúsúsú Bulu mu Bi. Aní Wíe Bulu òbéyaí mu mu nain Owíe Dawid obiásó. ³³ Obégyi iwíe Yakob* wóyísó bré féeétó. Mu iwíegyí mósómò ònó ekekeeke.”

³⁴ Maria léfité Bulu-òbòpò amu òbéé, “Nkálì ìbóbwe asa ìnì ìbèba mótó, tsúfè mmeyìn oyin.”

³⁵ Bulu-òbòpò amu léle mú ònó òbéé, “Òjé Wankíhé òbéba fòsò. Òsúsúsú Bulu ámu túmì bóbun fòsò. Ìnì sù ahá bétì Obi wankíhé amóú fókwií ámu bée, ‘Bulu mu Bi.’ ³⁶ Kì, fú obusuanyin Elisabet kóràá òbá bákwií obi yinhé mu tsìdehen anfitò. Ahá bée, megyí òtsì kwíúpó ogyi, táme mu òmé lahò tsra asie dodo. ³⁷ Tsúfè tótò mòdón Bulu bwe!”

³⁸ Ìnù Maria lébláa Bulu-òbòpò amu òbéé, “Bulu osúmbi ngyi. Ibá mótó ha mì fé alíá fablí.” Ìnù á, Bulu-òbòpò amu lénatí sí mu.

Maria Léyesináa Elisabet

³⁹ Nke ámutò á, Maria lókulá ató, wa òsa yó Yudea abusu wúlu kòtò. ⁴⁰ Múú olowie Sakaria wóyító há Elisabet itsiá. ⁴¹ Elisabet lénya nú itsiá ámu alí kebi ámu lékan ìwì mu ìwìtò, Òjé Wankíhé lóbulá mutò. ⁴² Ìnù òlòkplón blí òbéé, “Bulu layúlá fú atsi féeétó. Alayúlá fú ìwìtò obí ámu é. ⁴³ Iyé! Mí Wíe mu yin onutó lába mí wá á? Ntogyi sù Bulu lawá mí numnyam anfi odu? ⁴⁴ Kì, nenyánú fú itsiá ámu alí obí amóú òbò mí ìwìtò ámu lékan ìwì ansigyísó. ⁴⁵ Bulu layúlá fú, tsúfè fahogyi ání tóá alahíé há fú ìbèba mótó.”

Maria Bulu Kanfò Ilu

⁴⁶ Ìnù Maria lówa ìlù òbéé,

“Mí òkláa dé mí Wíe Bulu kanfó.

⁴⁷ Mí Nkpa Òhópò Bulu lahá ansí de mí gyí.

⁴⁸ Tsúfè alakáin mí mu osúmbi ání òma tótò bwetósó, wun mì nwe. Tsú séi pýya a, abí-aná féeé béblí bée, Bulu layúlá mí.

⁴⁹ Bulu Otúmípo amu labwé ató kponkpòntì há mí.

Òlòwankí.

⁵⁰ Otowun ìlín kugyíkòtò

ahá ání bɔtenyá mu ifú nwe.

⁵¹ Alapó mu túmì bwé ató akponkpòntì,

púdá ìwì atsupó nwuntò asón sáin.

⁵² Alakplí awíe mbíásó,

tsú ahá ání buma tótò bwetó fúá.

⁵³ Alahá ahiánfò bamlí ìwì anyapó,

há ìwì anyapó banátì ìbùkpan.

⁵⁴⁻⁵⁵ Alakpá mu asúmpó Israelfò.

Òmetan ání òleblí òbéé, mówun aní anáin Abraham

mu mu abí-aná nwe bré féeé,

fé alíá òlebláa amú.”

Alí Maria lómò mu ìlù ámu ònó ní. ⁵⁶ Oletsíá Elisabet wá fé tsra asa asa oleyinkí yó wóyí.

Asú Òbòpó Yohane Kwí

⁵⁷ Bréá Elisabet lóbákwií á, òlòkwíí obi yinhé. ⁵⁸ Mu abusuanyin pò mu aba bonu ání aní Wíe Bulu lahíé wun mu nwe. Mú sù ansí légyi amú féeé.

⁵⁹ Obí ámu lénya ndawótswí á, mu ìwìsù ahá beba mu obuto òlekpá, abòtin mu keté, dínka mu dá. Tekì bée abòpò mu sí dá Sakaria dínka mu, ⁶⁰ táme mu yin lébláa amú òbéé, “Ò-o! Mhídínka mu Yohane.”

⁶¹ Ahá ámu bebláa mu bée, “Anímókónú abòtì fú obusuanyin òkòkò alí kì.” ⁶² Ìnù bóbwe mu sí ìbì, fité mu alíá bótí kebi ámu.

⁶³ Sakaria lóbwe ìbì òbéé bòtsúú tòkù ha mu amòwanlìn mú dínka músó, òlòwanlìn òbéé, “Mu dá gyí ‘Yohane.’ ” Ìlòfwie amú féeétó. ⁶⁴ Ìnù mu òdandù lesankí, òlòtòí kánfó Bulu.

* 1:33 Israelfò gyi Yakob abí-aná.

⁶⁵ Ifú lekítá apíó aba ámu fée. Alí asón ánfí lekíéí wá Yudea abusu awúlu amu féeétó.

⁶⁶ Ohagyíoha ání olonu asón ánfí léfíté mu iwí obéé, “Ntò obí kebi ánfí obóbwe ekekó?” Tsúfé ìwankí amó ání Bulu ibi dín musu.

Sakaria Bulu Kanfó Iw

⁶⁷ Inu á, Oje Wankíhé lóbulá Sakariatò, olowa asón ání Bulu lapóhá mu blí bí.

⁶⁸ Obéé,

“Mliha akanfu aní Wíe Israel Bulu.

Tsúfé alabéé mu ahá, há anílagyi iwí.

⁶⁹ Alalé Ohópú Owonlínú oku

tsú mu osúmpú Owíe Dawid abusuantò há aní.

⁷⁰ (Fé alí obéblí tsun mu onósú atáíró wankíhé amusu tswí dodoodo.)

⁷¹ Obéé, méle aní tsú aní alupú

pó ahá ání butamafia aní ibitò.

⁷²⁻⁷³ Obéé, mówun aní anáin nwe.

Oméetan mu ntam wankíhé amóú oleka há aní náin Abraham amusu.

⁷⁴ Obéé, méle aní tsú aní alupú ibitò,

méni abétalí sùmu, aníménya adón ifú.

⁷⁵ Obéha abóbwe mu ahá,

bwé yilé mu ansísú aní nkpatò fée.

⁷⁶ Mí bí, fú mó á, ahá bétí fú beé, ‘Osósúsú Bulu ámu onósú atáíró.’

Tsúfé fégya aní Wíe nkpa,

lá okpa há mu.

⁷⁷ Fébláa mu ahá fee, Bulu obétalí ho amó nkpa

tsun lakpansikíésú.

⁷⁸ Aní Wíe Bulu nwewúun su

Kristo amu obédalí fé owí tsú osósú ba aní wá.

⁷⁹ Obówankí wólí ahá amóú butsi oklúntò pó lowu okpasu ámu féesú.

Obékpa aní tsun iwílwii okpasu.”

Iní Sakaria lórumó mu asón onó ní. ⁸⁰ Kebi ámu lédan, nya Ohétó owonlín. Oletsiá dimbísú alí yófun ekeá olele iwí owan súná Israelfò.

2

Yesu Kristo Kwí (Mateo 1:18-25)

¹ Alí bré ámutò á, Roma owíe dehen Augusto lówa mbla obéé, bukláa ahá ání bubu Romafò así fée, abowanlun amó adá. ² Múgyí ahákla gyankpapu ní. Alí bré ámutò á, oyin okuá butetí mu Kirenio dé Siria omású gyí. ³ Iní su ohagyíoha lóyo dá owanlínkpá mu onutó wúlutò.

⁴ Yosef é lókusú tsú Nasaret wúlu ání ibu Galilea omátó dú yó Yudea omátó, Owíe Dawid wúlutò Betlehem. Tsúfé Owíe Dawid mu na ógyi. ⁵ Mva Maria amóú bapóhá mu beé otsía, ona odwinsu ámu nyò lóyo dá ámu owanlínkpá. ⁶ Bréá bubu Betlehem inu á, ikwíi lekan Maria, ⁷ olókwíi mu bití, ogyi oyin. Okekíklíi mu wá tatidatò, pó mu tswí mbwí atogyihe dákatò, tsúfé bumenya otsiákpá afòó oswíkpá.

Akúfa Akpapú Pó Bulu-abapv

⁸ Alí bré ámutò á, akúfa akpapú aku bubu inu fón dimbitó, bude amó akúfa iwí gyo onyé.

⁹ Bulu-abapv léle iwí owan súná amó, Bulu numnyam lówankí wólí amósú. Mú su ifú lehie kítá amó. ¹⁰ Inu á, Bulu-abapv amu lébláa amó obéé, “Mlimánya ifú! Mliki, napó ason wanklání aní ibówa mliha oyító ahá fée ansigyí ba mli. ¹¹ Nde bakwíi nkpa Ohópú, aní Wíe

Kristo, (ahá á múú Bulu ladá mu ofúli amu) há mlí Owíe Dawid wúluta! ¹² Tóá mlópúbí mu gyí, mlówun kebi bəbwe əkuá bapú tatida kíklí mu iwí, əda mbwí atogyihé dákata.”

¹³ Ɔtsáwule pé á, Bulu-abəpu tsətsəətsə beba bətsiá Bulu-əbəpu amuta, bude Bulu kanfó bεε,

¹⁴ “Mliha apu numnyam ha Buluá əbu əsúsúúúú!

Iwí ilwii ahá ání Bulu ansí tegyi amú iwí əsolósu.”

¹⁵ Bréá Bulu-abəpu amu beyinkí yó əsúsú á, akúfa akpapú ámu bebláa aba bεε, “Mliha ayo Betlehem, ayekí itó ánfí ilaba, Bulu lalé súná aní ánfí.”

¹⁶ Iní su bəwa əsa yó. Lélé á, bowun Maria muə Yosef pú kebi bəbwe amu, əda mbwí atogyihé dákata. ¹⁷ Bréá bowun kebi ámu a, beε mu iwí asún á múú bonu ámu blí. ¹⁸ Akúfa akpapú asún ánfí lówa ahá ání bonu mú féé wánwan. ¹⁹ Táme Maria mú lékítá asún ámu féé wá nwunta, tsíá gywíin mú iwí. ²⁰ Bréá akúfa akpapú ámu beyinkí bəyó á, buəna bude Bulu adábi da, kánfó mu, asún á múú bonu pú itó á múú bayówun fé alí á múú Bulu-əbəpu amu lébláa amú ámu su.

Yesu Idá Dínká

²¹ Kebi ámu obuto əleké á, bεtin mu keté, dínká mu dá Yesu. Idá ánfí Bulu-əbəpu amu léha mu asa mu yin lénya mu əmé ní.

Yesu Poya Bulu Ɔtswékpa

²² Bréá mu akwíipú bógyuráa iwí Mose Mbla ənó ləfun a, bəpu mu dú yó Yerusalem, pú mu yópu wá Bulu ibitə. ²³ (Tsúfé bəwanlín wá Mose Mbla ámutə bεε, “Ilehián ání Israelfə bəpu amú bití okugyíəku há Bulu.”) ²⁴ Mú su bəyóbo afədie ámu Mbla ámu ənó. Abróduma anyə ntée aklobi anyə bəpúbó alí afədie ánfí há Bulu.

²⁵ Alí bré ámutə á, oyin dehen əku bu Yerusalem, buətí mu Simeon. Yilé əbwepú ógyi, otenyá Bulu ifú. Ɔhe Wankíhé bu mɔsu, otsie ogyo bréá Bulu əbəpu Ɔlepú ba mu ahá Israelfə. ²⁶ Ɔhe Wankíhé amu léle súná mu ání omóowu, yófun bréá alawun Kristo, (ahá á múú Bulu ladá mu ofúli amu) asa. ²⁷ Ɔhe Wankíhé amu léha Simeon lóyo Bulu ətswékpa wunsínésú. Alí bré ámutə á, Yesu akwíipú baba mu amándíé ánfí əbwékpa fé alíá Mose Mbla ámu leblí. ²⁸ Inu Simeon lóhə kebi bəbwe amu, əlekanfó Bulu əbéε,

²⁹ “Mí Wíé! Asún á múú feblí tswí amu ilaba mútú.

Séi mú á, mí fú osúmbi anfi nétalí wú iwilwiitə nya.

³⁰ Tsúfé mí onutó napó mí ansíbi wun Ɔlepú ámu.

³¹ Fú onutó falá mu bwé ahá féé ansítú.

³² Wankí ogyi, əbéε fú súná ahá ání bəmegyí Israelfə, pú numnyam ba fú ahá Israelfə.”

³³ Asún ánfí Simeon léblí tsú kebi bəbwe anfi iwí leha ənó lobwie mu akwíipú. ³⁴ Simeon lóyulá amú, əlebláa obí mu yin Maria əbéε, “Ina kebi ánfí su Israelfə əfan bédida, əfan é béli. Osúna ogyi tsú Bulusu, ahá bókusú líi mɔsu. ³⁵ Iní su Bulu əbéha ahá tsətsəətsə klɔnsu asún bəlín əwan. Fú é á, awirehə béhie kítá fú klɔn. Ibóhə fu əsin fé ədayí iya anyə bakpié yi fu.”

³⁶ Ɔtsi dehen əkuá ogyi Bulu ənósú ətəipú é bu inu. Mu dá gyí Hana. Mu sɪ gyí Fanuel, otsú Asa abusuantə. Ɔtsi dehen anfi muə mu kulu bətsiá aba nfinsienó, mu kulu lówu. ³⁷ Olosu isura alí bəfun bréá əlɔhə nfi adukwe-na (84). Ɔləpu Bulu ətswékpa wunsínésú inu mlí mu ədikpa, əde Bulu súm, klí ənó, bó mpái əpa múa onyé. ³⁸ Mu é əledalí ba bəkanfó Bulu, blí kebi bəbwe amu iwí asún súná ahá á múú bude Yerusalemfə iwígyí əkpa kí amu.

Yesu Yinkia Ya Nasaret Wúluta

³⁹ Bréá Yesu akwíipú bəbwe amándíé ámu tá Bulu mbla ámu ənó á, beyinkí kplí yó amú wúluta Nasaret, Galilea əsolósu. ⁴⁰ Kebi ámu lédan, nyá əwunlín, nyá nyánsa, Bulu é lóyulá mu.

Yesu Bu Bulu Ɔtswékpa

41 Yesu akwúpó bwtetsiá yó Yerusalem yégyi Israelfoṣu Katsun Nke offigyiofi. 42 Bréá Yesu lóhó nfi dúanyo á, mva amónyo bwoyo nke ámu ogyikpá fée alíá bwtóyó yáí. 43 Bréá begyi nke ámu tá beyinkí á, Yesu akwúpó bwtébi ání alasin inu. 44 Buki bee mva mu abanyo ná. Mú sù benatí ekewóle owító asa bowa mu dunká apíó abato bi. 45 Bréá bodunká mu kásián á, beyinkí yó Yerusalem, yódunká mu. 46 Eke sáási a, boyówotíí mṣu Bulu oṣwékpa wunsínésó inu. Otsie Mose mbla asunápó wá, oḍe asu yáa amó asóntó, oḍe amó asón fité. 47 Onó lobwie ahá ání bubu inu fée, tsú alíá oḍe asón ámu así nu pú alíá oḍe mú onó le. 48 Onó lobwie mu akwúpó bréá bowun mu. Mu yin léfité mu oḍéé, “Mí bí, ntogyi sù fabwé aní alí? Mía fú sínyo ansí lapé aní dé fú dunká.”

49 Inu Yesu léfité amó oḍéé, “Ntogyi sù mlí dé mí dunká? Ilehíán ání mlébi ání mí Sí wóyító nétsiá.” 50 Táme mu akwúpó bmonu asón ání oḍe amó bláa asi.

51 Mva amónyo beyinkí yó Nasaret, oḗba iwiasí há amó. Maria lékitá asón ámu fée wá kpawunuto, tsíá gywíín mú iwí. 52 Yesu lédan, wa oḡwónlín, nyá nyánsa, Bulu móa anyánkpoṣa fée ansí legyi mu iwí.

3

Asú Oḡopó Yohane Bulu Asón Okanda

(Mateo 3:1-12; Marko 1:1-8; Yohane 1:19-28)

1-2 Roma owíe dehen Tiberio iwíegyi ofi dúanusító á, Bulu lébláa mu igyi oḡapó Sakaria mu bi Yohane dimbísó oḗéé, oḗáa mu asón okan. (Alí bré ámuṣto á, Pontio Pilato dé Yudea oḡású gyí. Herode dé Galilea oḡású gyí. Herode mu dehen Filippo é dé Iturea pú Trakoniti oḡású gyí, Lisania é dé Abilene oḡású gyí. Bulu igyi ahapó dehen ání bubu inu alí bré ámuṣto é gyí Hana mva Kaiafa.) 3 Mú sù Yohane léki Yordan bṅkpa onó, oḗe okan da blí oḗéé, “Mlídamlí klontó, amlisi lakpan bwe. Bulu osikie mlí, ambó mlí asú.”

4 Bulu onósú oḗópó Yesaia lówanlín Yohane iwí asón wá mu oḡwólótó oḗéé, “Oku dékplon dimbísú oḗéé,

‘Mlila aní Wíe okpa.

Mlitswii ikpa ha mu!

5 Mliti bṅkpa kugyíku,

amlíbwiebwie abu móa nkúku fée.

Mlitswii ikpa,

amlila mósú wankláán.

6 Ahá fée bówun Bulu nkpahó.’ ”

7 Oḗom beba Yohane wá bee, oḗó amó asú. Oḗefité amu oḗéé, “Abé abí-aná, ntó gyá mlí, mlisrí Bulu isubúti ámuṣto íbá ámu? 8 Mómó mliswie abí oduá íbósuná ání lélé mlíladamlí klontó. Mlímákí mlíaa, mlí náín gyí Abraham. Nde mlí bláa mbéé, Bulu oḗétalí há abwi ání íbédamlí Abraham abí-aná. 9 Séi á, Bulu lapó efé yi nyí-atsitsito. Oyígyioyí ání imoswie abi wankláán á, bókun mú dá, wá mú fée ogyá.”

10 Oḗom amu befité Yohane bee, “Ntó mee abwéé?”

11 Yohane lébláa amó oḗéé, “Fóá fubu atadié anyo á, pu kule ha oḡá ání oḡa kuku. Fóá fubu atogyihe é bwe mú alí.”

12 Lampóo ahópu aku é beba asú oḗokpá. Befité Yohane bee, “Osunápó, ntó ilehíán ání abóbwe?”

13 Yohane lébláa amó oḗéé, “Mlímátswi dunká ahá. Mlíhó tóá bee mlíhó.”

14 Isá akópó aku é befité Yohane bee, “Aní é mé, ntó abwéé?”

Yohane lébláa amó oḗéé, “Mlímápu oḡwónlín swí oḡaa kóba, ntéé wá afunu dínká oḡaaso. Mlí akatua igyi mlí ansí.”

15 Iníá amó ansí dín Kristo amṣu, bude mu okpa kí sù á, imṣwánkí amó ní Yohane gyí Kristo amu. 16 Mú sù Yohane lébláa amó oḗéé, “Okúá oḗon mi bu oḡa oḗá. Mmṣfon ání nésankí mu ntokuta oḗé kóráá. Mí mú á, ntsu ndepobó mlí asú. Mu oḗópu Oḡe Wankíhé pú ogyá bó mlí asú ní. 17 Oḗe mu ilín, oḗópofúní ntéte lé ayó ámuṣto. Oḗékpa ayó ámu wá mu

oduduto. Táme òbèfèí ofunìkpá ìnu wankláán, kpá ntéte amu wá ogyá ání itamadunto.”
¹⁸ Yohane léda ason wankláán ámu òkan, bláa ahá ámu asún tsòtsòtsò òbèe, budámli klòntò.

¹⁹ Iṣu ogyípú Herode laswí mu dehen Filipino mu ka Herodia tsía, trá bwe lalahé tsòtsòtsò tsía móto. Mú sù Yohane lékiná há mu. ²⁰ Móá idun kóráá gyí, Herode léha bekítá Yohane wá obu.

Yesu Asúbò

(Mateo 3:13-17; Marko 1:9-11)

²¹ Bréá Yohane dé ahá ámu asú bò á, Yesu é léba, Yohane lóbò mu asú. Bréá Yesu dé mpái bò á, nwolótáa lefinkí, ²² Òṣe Wankíhé lédamli fè abròduma, kplí bogyonká musu. Òme ku lotsu osúsò òbèe, “Fúgyí mí bíá ntòdwé, mi ansí tēhíe gyi fú iwí ní.”

Yesu Andin Ilintò

(Mateo 1:1-17)

²³ Bréá Yesu lóhò fè nfi advasa á, olefi Bulu asún òkanda asi. Ahá mú bùyin ání Yosef mu bi ní. Yosef mu sɪ gyí Eli. ²⁴ Eli mu sɪ gyí Martat. Martat mu sɪ gyí Lewi. Lewi mu sɪ gyí Melki. Melki mu sɪ gyí Yanai. Yanai mu sɪ gyí Yosef. ²⁵ Yosef mu sɪ gyí Martatia. Martatia mu sɪ gyí Amos. Amos mu sɪ gyí Nahum. Nahum mu sɪ gyí Hesli. Hesli mu sɪ gyí Nagai. ²⁶ Nagai mu sɪ gyí Mahat. Mahat mu sɪ gyí Martatia. Martatia mu sɪ gyí Semein. Semein mu sɪ gyí Yosek. Yosek mu sɪ gyí Yoda. ²⁷ Yoda mu sɪ gyí Yohanan. Yohanan mu sɪ gyí Resa. Resa mu sɪ gyí Serubabel. Serubabel mu sɪ gyí Sealtiel. Sealtiel mu sɪ gyí Neri. ²⁸ Neri mu sɪ gyí Melki. Melki mu sɪ gyí Adi. Adi mu sɪ gyí Kosam. Kosam mu sɪ gyí Elmadam. Elmadam mu sɪ gyí Er. ²⁹ Er mu sɪ gyí Yosua. Yosua mu sɪ gyí Elieser. Elieser mu sɪ gyí Yorim. Yorim mu sɪ gyí Martat. Martat mu sɪ gyí Lewi. ³⁰ Lewi mu sɪ gyí Simeon. Simeon mu sɪ gyí Yuda. Yuda mu sɪ gyí Yosef. Yosef mu sɪ gyí Yonam. Yonam mu sɪ gyí Eliakim. ³¹ Eliakim mu sɪ gyí Melea. Melea mu sɪ gyí Mena. Mena mu sɪ gyí Martata. Martata mu sɪ gyí Natan. Natan mu sɪ gyí Owíe Dawid. ³² Owíe Dawid mu sɪ gyí Yisai. Yisai mu sɪ gyí Obed. Obed mu sɪ gyí Boas. Boas mu sɪ gyí Salmon. Salmon mu sɪ gyí Nahson. ³³ Nahson mu sɪ gyí Aminadab. Aminadab mu sɪ gyí Admin. Admin mu sɪ gyí Arni. Arni mu sɪ gyí Hesron. Hesron mu sɪ gyí Peres. Peres mu sɪ gyí Yuda. ³⁴ Yuda mu sɪ gyí Yakob. Yakob mu sɪ gyí Isak. Isak mu sɪ gyí Abraham. Abraham mu sɪ gyí Tera. Tera mu sɪ gyí Nahor. ³⁵ Nahor mu sɪ gyí Serug. Serug mu sɪ gyí Reu. Reu mu sɪ gyí Peleg. Peleg mu sɪ gyí Eber. Eber mu sɪ gyí Sala. ³⁶ Sala mu sɪ gyí Kainan. Kainan mu sɪ gyí Arfaksad. Arfaksad mu sɪ gyí Sem. Sem mu sɪ gyí Noa, Noa é mu sɪ gyí Lamek. ³⁷ Lamek mu sɪ gyí Metusela. Metusela mu sɪ gyí Enok. Enok mu sɪ gyí Yared. Yared mu sɪ gyí Mehalaleel. Mehalaleel mu sɪ gyí Kenan. ³⁸ Kenan mu sɪ gyí Enos. Enos mu sɪ gyí Set. Set mu sɪ gyí Adam. Adam é mu sɪ gyí Bulu.

4

Yesu Isóki

(Mateo 4:1-11; Marko 1:12-13)

¹ Bréá Yesu léyinkí tsú Yordan ntsu ònó á, Òṣe Wankíhé lóbulá muto, ilekpa mu ya dimbísú. ² Bréá obu ìnu á, Òbunsám létsiá boso mu ki nke advana kéké. Yesu mégyíi tòto nke ámutò fèé. Mú sù bréá nke ámu ilomò ònó á, akón híe de mu.

³ Ìnu Òbunsám lébláa mu òbèe, “Ní Bulu mu Bi fúgyi á, múmú ha ibwi ánfí idamli bodobodo.”

⁴ Yesu léle mú ònó òbèe, “Bòwanlín wá Bulu asún ámutò bee, ‘Megyí atogyihe wole nyankpusa ogyíi tsia nkpa.’ ”

⁵ Òbunsám lópu mu ya ibu fúáhé kusu. Olosuná mu ayító iwíe ogyíkpá fèé otsáwule pé. ⁶ Múú òlebláa mu òbèe, “Nópu omá ánfí fèé túmi pò amó numnyam há fú, tsúfè mí ibitò bapówá. Óhá ání ndeklé a, mu nópuhá. ⁷ Mú sù ní fosúm mí á, nópu mó fèé há fú.”

⁸ Yesu lébláa mu óbée, “Bòwanlín wá Bulu asón ámọ̀tọ̀ bẹẹ, ‘Da akpawunu ha fọ́ Wíe Bulu. Mu nkọ̀lẹ́ fọ́ sùnm.’ ”

⁹ Ọ̀bunsám lẹ̀kpa mu ya Yerusalem, ọ̀lọ̀pọ̀ mu yélí Bulu ọ̀tswékpá obu ámu ọ̀tántra. Inu ọ̀lẹ̀bláa Yesu óbée, “Ní Bulu mu Bi fọ́gyi lélé á, tu kpayi. ¹⁰ Tsúfẹ́ bòwanlín wá Bulu asón ámọ̀tọ̀ bẹẹ, ‘Bulu óbẹ́ha mu abọ̀pọ̀ bẹ́kí fọ̀sọ̀. ¹¹ Békpatá fọ́ ọ̀bitọ̀, méní fọ́ yabi méeda ọ̀bwi kọ̀kọ̀sọ̀.’ ”

¹² Yesu lẹ́lẹ́ mú ọ̀nó óbée, “Betrá wanlín bẹẹ, ‘Mákapú fọ́ Wíe Bulu kí.’ ”

¹³ Bréá Ọ̀bunsám lómọ̀ ọ̀sókí anfi fẹ́é ọ̀nó á, ọ̀lọ̀kọ̀ náńí sí mu asa.

Yesu Gyumagyihe Asitsud Galilea Omátó

(Mateo 4:12-17; Marko 1:14-15)

¹⁴ Ọ̀jẹ Wankíhé túmí lẹ̀kpa Yesu, oleyinkí yó Galilea omátó. Mu iwí asón lẹ̀klẹ́i wa omá ámu fẹ́éńtọ̀. ¹⁵ Oletsia súná atọ́ Yudafo ofiakpa, ahá ámu fẹ́é bẹkanfọ́ mu.

Bumọ̀họ Yesu Mu Wuluto

(Mateo 13:53-58; Marko 6:1-6)

¹⁶ Inu Yesu léyinkí bá Nasaret, ọ̀tínéá oletsia dan. Fé alá otetsia bwe á, ọ̀lọ̀yọ̀ Yudafo ofiakpa ọ̀kpónú ọ̀daké. Bréá ọ̀lọ̀kọ̀sọ̀ yélí amú ansító ọ̀békla Bulu asón á, ¹⁷ botsu Bulu ọ̀nósú ọ̀táíró Yesaia ọ̀wọ̀lọ́ há mu. Ọ̀lesankí mú á, olowun ọ̀tínẹ̀kọ̀á bòwanlín wá bẹẹ,

¹⁸ “Aní Wíe Bulu ladá mí ofúli.

Ini sọ̀ mu Ọ̀jẹ́ bu misọ̀.

Alalé mí óbée, ndáa asọ̀n wankláán ámu ọ̀kan suna ahá aní buma tọ̀tọ̀.

Óbée, mbébláa nkpábi mbée, masí amú iwí há amú.

Mí ambala ansibi abwierọ̀ mbée, mabwíí amú ansíbi.

Óbée mbébláa ahá aní bude amú ipiantọ̀ wa é mbée, malé amú ipiantọ̀.

¹⁹ Fówun mí ambli mbée,

aní Wíe ahá nwewúunbi lafon.”

²⁰ Inu olokuntá ọ̀wọ̀lọ́ ámu, yínkía ha mósú ọ̀kípọ̀, ọ̀lọ̀wọ́ tíá así. Ahá amú bọ̀bọ̀ ofiakpa inu ámu fẹ́é besi bude mu kí díín. ²¹ Inu Yesu lébláa amú óbée, “Nde, Bulu asọ̀n wanlínhé anfi laba mótó. Mú mlilanú á.”

²² Ahá ámu fẹ́é bonu asọ̀n wankláán amú ọ̀lẹ̀dalí mu ọ̀nó ámu. Ọ̀nó lobwie amú, bẹfité bẹẹ, “Megyí Yosef mu bi ámu ní?”

²³ Yesu lébláa amú óbée, “Nyin aní mléha mí yébi anfi mlíaa, ‘Ilo ọ̀tsapọ̀, tsa fọ́ iwí!’ Mlélabláa mí mlíaa, ‘Bwe atọ́ amú aní aní fúde bwe Kapernaum amú fọ́ wuluto ní é.’ ” ²⁴ Inu oleyinkí bláa amú óbée, “Ọ̀nọ̀kwali nde mlí bláa. Bọtamahọ̀ Bulu ọ̀nósú ọ̀táíró ọ̀kọ̀kọ̀ asón mu wuluto.

²⁵ “Mlínú, Bulu ọ̀nósú ọ̀táíró Elia bí́sú á, nyankpọ̀ mótswíe nfinsa múa ifun kéké. Akón lehié ba Israel omátó fẹ́é. Ibo mótó aní asurapọ̀ tsotsọ̀tsọ̀ betsia Israel omátó alí bré ámọ̀tọ̀, ²⁶ táme Bulu méha Elia ọ̀yọ̀ amótó ọ̀kọ̀kọ̀ wá. Ọ̀surapọ̀ ọ̀kọ̀á ọ̀bọ̀ Sarefat wuluto, Sidon omátó nkọ̀lẹ́ wá ọ̀leha mu ọ̀lọ̀yọ̀. ²⁷ Ilo pepe alọ̀pọ̀ tsotsọ̀tsọ̀ é betsia Israel omátó Bulu ọ̀nósú ọ̀táíró Elisa bí́sú. Táme oméha ọ̀kọ̀kọ̀ iwí meplí, don Naaman aní otsú Siria nkọ̀lẹ́.”

²⁸ Ọ̀bọ̀l lehié kítá ahá amú bọ̀bọ̀ ofiakpa inu ámu, bréá bonu Yesu asọ̀n blíhé anfi.

²⁹ Bọ̀kọ̀sú gya mu dáli amú wuluto. Wúlu amú idin bọ̀sọ̀. Bega mu alí yówie wúlu amú ọ̀nó, bẹẹ abọ̀wuta mu wa tsonkolito. ³⁰ Yesu lénatí tson amótó yó ọ̀tínéá ọ̀yọ̀.

Yesu Ọ̀jẹ Laláhe Gyáa

(Marko 1:21-28)

³¹ Inu Yesu lẹ̀kplí yó Kapernaum, Galilea wúlu kọ̀tọ̀. Olosuná amú atọ́ amú ofiakpa ọ̀kpónú ọ̀daké. ³² Mu atosunáhé lobwie amú ọ̀nó, tsúfẹ́ olosuná amú atọ́ túmisọ̀. ³³ Oyin ọ̀kọ̀ bọ̀ ofiakpa inu, ọ̀jẹ laláhe bu mọ̀sọ̀. Ọ̀lọ̀kplón blí óbée, ³⁴ “Kí mí! Yesu Nasareyin, amansọ̀ bọ̀ ania funyọ̀ nsíné? Ntée aní ọ̀híkpa fẹ́bá lóó? Nyin ọ̀há oduá fọ́gyi. Fọ́gyí Bulu Ọ̀ha Wankíhé amú ní!”

³⁵ Yesu lókpłon wa ọ̀jẹ́ ámu óbée, “Kpa ọ̀nó bun, afọ̀dalí mọ̀tọ̀.” Inu ọ̀jẹ laláhe amú lẹ́fin oyin ámu dá ahá ámọ̀tọ̀ inu, dáli mọ̀tọ̀. Tọ̀tọ̀ mọ̀bwe mu.

³⁶ Ǫnó lobwie amó fée, befité aba beε, “Amansu ni? Oyin ánfí bu túmi, ǵdeklón wa ǵhe laláhe, ide mu bu, dáli ahátǵ?” ³⁷ Mu iwí asón leklei wá ǵmá ámu féeǵ.

Alɔv Tsatsǵtsǵ Tsa

(Mateo 8:14-17; Marko 1:29-34)

³⁸ Yesu lédalí Yudafǵ ofiakpa iuv yǵ Simon wóyítǵ. Ǫǵyǵ á, owísǵ lakítá Simon mu sia tsihé, ǵda kinkíínkín. Bebláa Yesu beε, ogyíi mu buale. ³⁹ Yesu lǵkpǵkpé tǵ ǵtsi ámu, ǵlǵklón wa owísǵ ámu ǵbéε, ikǵsu musu. Inuvu ilǵkǵsǵ musu, ǵtsi ámu lǵkǵsǵ bwé amó afǵǵǵ.

⁴⁰ Bréá owí deta á, ahá bǵsǵrá amó ahá ání buǵe ilǵ ǵtsan-ǵtsan lǵ ba, Yesu lǵpǵ ibi dínká amǵsǵ tsá amǵtǵ okugyǵǵku ilǵ. ⁴¹ Ǫhe laláhe bu amǵtǵ akǵtǵ. Yesu lǵkplǵn wa ǵhe laláhe amu. Bedali, buǵe okitíkítí beε, “Fúgyí Bulu mu Bi ámu ni.”

Támε Yesu lǵwa mbla wá ǵhe laláhe amu ání buǵmátǵí, tsúfé buyin ání muǵyí Kristo, (ǵhá amǵbú Bulu ladá mu ofúli amu) ni.

Bulu Asón Ǫkanda Yudafǵ Ofiakpa

(Marko 1:35-39)

⁴² Mú ǵyi kehe bake a, Yesu lédalí wúlu amǵtǵ yǵ itsétǵ ǵtineku. Ahá bodunká mu alí yǵtǵ mu, bokokóli mu beε ǵmánatí sí amó. ⁴³ Támε ǵlebláa amó ǵbéε, “Ilehián ání néda Bulu iwíegyí iwí asón wankláán ámu ǵkan awúlu atráhe amu ésú. Tsúfé mú ǵbwεkpá Bulu lǵwa mí ní.”

⁴⁴ Iní su oleki Yudea ǵmátǵ fée, dá Bulu asón wankláán amu ǵkan amó ofiakpa.

5

Yesu Akasípǵ Gyankpapǵ Tí

(Mateo 4:18-22; Marko 1:16-20)

¹ Eke ǵku Yesu líí Genesaret paati* ǵnǵ, ahá tsǵtsǵtsǵ beba boputá mu ání bónu Bulu asón. ² Olowun nklǵn anyǵ paati ámu ǵnǵ. Aye alepǵ ámu bakplí yǵ buǵe amó asawutǵ da. ³ Yesu lǵǵwí wíé kǵleá igyi Simon klétǵ. Múǵ ǵlebláa Simon ǵbéε, osún mú kpalobí dínka ntsusu. Inu oletsíá mǵtǵ súná ahá ámu atǵ.

⁴ Bréá ǵlǵtǵí tá á, ǵlebláa Simon ǵbéε, “Mlǵpla ǵklǵn amu ya okluklǵkpá, amlyǵtswí asawu le aye.”

⁵ Múǵ Simon lébláa mu ǵbéε, “Owíé, anilǵbwe kásíán ígye onyé fée, animénya tǵtǵ. Támε íniá fee ayǵ, su nǵyǵtswí asawu amu.” ⁶ Bréá buǵyǵtswí asawu amu a, bele aye tsǵtsǵtsǵ. Mú su asawu amu lǵwa tití bi. ⁷ Inu buǵbwe ibi tí amó agyǵmá ayǵbá amǵbú buǵb ǵklǵn nyǵǵsítǵ ámu beε buǵbétsa amó. Beba bétsa amó, bele aye amu bǵlá nklǵn anyǵ ámu déǵéǵé, ideklé iεε. ⁸ Bréá Simon Petro lǵwun mú alí á, ǵleda akpawunu Yesu ayabitǵ, bláa mu ǵbéε, “Mí Wíé, mákpǵkpé mantáa mi! Lakpan ǵbwεpǵ ngyi.”

⁹ Tsúfé aye amǵbú balé ámu lǵwa muǵ mu aba ámu wánwan. ¹⁰ Alí kén ilǵwa Sebedeo abí Yakobo muǵ Yohane, buǵyi Simon agyǵmá ayǵbá ámu é wánwan ní.

Múǵ Yesu lébláa Simon ǵbéε, “Mánya ifú! Tsú ndε pǵya a, anyánkpǵsa féle.” ¹¹ Simon muǵ mu aba ámu benya plá nklǵn amu besi osubúǵnǵ alí, besi tǵgyítǵ tswí, kplá buo Yesu.

Ilǵ Pεpe Ǫǵpǵ Ǫku Tsa

(Mateo 8:1-4; Marko 1:40-45)

¹² Eke ǵku Yesu bu wúlu kǵsu, ilǵ pεpe ǵǵpǵ ǵku lǵwun mu. Inu ǵlebedá akpawunu, pǵ ǵsǵkpǵ yi ǵsulǵtǵ, kǵkǵlí mu ǵbéε, “Owíé, ní fǵtsulá á, fétalí há mí iwí bépli.”

¹³ Yesu létínkí ibi da mu, bláa mu ǵbéε, “Natsúlá, fǵ iwí iplí.” Inuvu ilǵ ámu léǵa le mu iwí.

¹⁴ Inu Yesu léda mu ǵlá ǵbéε, “Mábla ǵhaa. Natí laa afǵpǵ fǵ iwí yosuná Bulu igyí ǵhapǵ, afǵha mu iwígyǵrátǵ amǵbú Mose mbla losuná tsú ilǵ pεpεtsa iwí ámu. Igyí adánsíε suna ahá ání fǵ iwí iplí.”

* 5:1 Genesaret paati: Mú kén gyí Galilea ǵpu ni.

¹⁵ Táme Yesu iwí asún létrá kleí yó ntíné dínká mósú. ǾǾm beba mu atosunáhé onukpá, Ǿtsa amótó alǾpu é ilo. ¹⁶ Táme oletsiá dáli amótó bré ku yó dimbísú Ǿtineku mu nkule yóbo mpái.

Tsukole Osínpu Tsa
(Mateo 9:1-8; Marko 2:1-12)

¹⁷ Eke Ǿku Yesu dé ató suná. Farisifo, Mose mbla asunápú akvá botsú Galilea pú Yudea Ǿmátó pú Yerusalem beba betsiá asi inu. Bulu túmi bu YesutǾ há ilo. ¹⁸ Inu á, ayin aku bǾsurá tsukole osínpu akpasu ba. Bekleá bǾpu mu wíé wóyító, pú mu tswi Yesu ansító. ¹⁹ ǾǾm amu su bumenya Ǿkpa. Inu su bǾyódu obu ámu awunso, dá mú Ǿtineku tíí, beklíia akpa amu tswi ahá ámutǾ Yesu ansító inu. ²⁰ Bréá Yesu lówun ání bahǾ mu gyi a, Ǿlebláa tsukule osínpu amu Ǿbéé, “Opíó, nasí fú lakpan kíé fú.”

²¹ Mose mbla asunápú pú Farisifo ámu beblí wá nwuntǾ beé, “Ma gyí oyin áñfi Ǿde abususu blí áñfi? Ma Ǿbétalí sí lakpan kíé ahá dun Bulu nkule?”

²² Yesu lébi amú agywun. Mú su Ǿlefíté amú Ǿbéé, “Ntogyi só mlidé ínì odu gywún? ²³ MǾmu lǾpǾn ha blí? ‘Nasí fú lakpan kíé fú.’ lóó, ntéé ‘Kusu tsu fú akpa afunati?’ ²⁴ Táme ndekléa mlubú ání mí, Nyankpusa-Mu-Bi áñfi mbu túmi Ǿyí áñfitǾ sí ahá lakpan kíé amú.” Inu Ǿlebláa tsukule osínpu amu Ǿbéé, “Nde fú bláa mbéé, kusu. Tsu fú akpa afunati yǾ wóyí!”

²⁵ Inu ǾnǾnǾnǾ tsukule osínpu amu lókusú líí amú fée ansító, tsú mu akpa, ǾlǾpu Ǿkpa Ǿyó wóyí Ǿde Bulu kanfú. ²⁶ Ǿnó lobwie ahá ámu fée. Ifú lowie amú féeétó, bekanfú Bulu beé, “Nde anlawun ofúla!”

Lewi Tí
(Mateo 9:9-13; Marko 2:13-17)

²⁷ Mú Ǿma bréá Yesu lédali inu á, olowun lampóo ǾhǾpu Ǿkva butetí mu Lewi, tsie mu lampóo ǾhǾkpa. Yesu lébláa mu Ǿbéé, “Bobuo mí.” ²⁸ Inu Lewi lókusú, sí mu tógyító Ǿmagyáa, yóbuo mu.

²⁹ Mú Ǿma a, Lewi lótswi Ǿpónú mu wóyító há Yesu. Lampóo ahǾpu tsǾtsǾtsǾ pú aha bambá é beba ató ámu ogyíkpa. ³⁰ Farisifo pú Mose mbla asunápú ání bubu Farisifo ámutǾ befité Yesu akasípú amu beé, “Ntogyi só mlia lampóo ahǾpu pú lakpan abwepú mlidé ibi wa gyi ató, mlidé ntá nú?”

³¹ Yesu léle mú Ǿnó Ǿbéé, “AlǾpu léhián ilo Ǿsapú, megyí ahá ání iwí bu amú Ǿnlín. ³² MmǾba aha wankláán Ǿtikpá. Mboún lakpan abwepú Ǿtikpá neba, ménì bédamlí klontǾ.”

Ǿnóklí Iwí Asun Fitéhé
(Mateo 9:14-17; Marko 2:18-22)

³³ Aha aku bebláa Yesu beé, “Asú ǾbǾpú Yohane akasípú butetsiá klí Ǿnó bó mpái. Farisifo akasípú é butǾbwé alí, táme fú akasípú mú budegýí, buđenúu.”

³⁴ Yesu léfité amú Ǿbéé, “Ǿtsi Ǿkpaínpu anyawíe béklí Ǿnó bréá Ǿbu amú wá? Ekekeke! ³⁵ Táme eke Ǿku béba ání békpa mu náti sí amú. Alí nke ámutǾ béklí Ǿnó ní.”

³⁶ Inu Ǿleha amú yébi Ǿbéé, “Ǿhaa tamapú tati pǾpwe tan tati dada. Ní Ǿbwé mú alí á, alayintá pǾpwe amu, pǾpwe amu pú dada amu ansí é iméekanáa aba. ³⁷ Alí kén butamapú nta pǾpwe wá Ǿwuló-kpákpá kente wuhétó ní. Nta pǾpwe amu ibófu fá kente amu tsítsá, yintá kente amu é. ³⁸ Inu su Ǿwuló-kpákpá kente pǾpwe ǾbótǾpú nta pǾpwe wá. ³⁹ Ǿhaa tamafíté nta pǾpwe Ǿbeé, ‘Idánhe amu bu alé dun.’ ”

6

Ǿkpónú Ǿdaké Mu Wie
(Mateo 12:1-8; Marko 2:23-28)

¹ Yesu mva mu akasípó bətsun ayó ndə kutə əkpónú ədaké. Mu akasípó amu bəprúvun ató-abí ámu kv, bəpusáa mú wí. ² Farisifó ámu aku bəfité amó bεε, “Ntogyi sú mliδέ tśá aní mbla mēha əkpa ání bəbwéε əkpónú ədaké bwε?”

³ Yesu léfité amó əbéε, “Mlimókúkla nu tśá Owíε Dawid lóbwε bréá akón de mva mu abúopu kí? ⁴ Olebitíwíε Bulu osúmka yótsu bodobodoá bapóhá Bulu igyí ba, mva mu abúopu amu begyi. Bulu igyí ahapó nkule bεε əkpa bótegyi alí bodobodo amu.”

⁵ Múú Yesu əlmə mu asún ənó əbéε, “Mí, Nyankpusa-Mu-Bi ánfí gyí əkpónú ədaké mu wie.”

Ilətsa Əkpónú Ədaké

(Mateo 12:9-14; Marko 3:1-6)

⁶ Yesu lóyo ató osunákpá Yudafo ofiakpaəkpónú ədaké bámhá. Oyin əkvá mu gyəri ibi lawú bu inu. ⁷ Mose mbla asunápú pú Farisifó aku bεε Yesu kí bεε, əbétsa ilə əkpónú ədaké, mēni bénya mu iwí asún, póyénatí mvsu súná ahandε. ⁸ Yesu yin amó nwuntə asún. Mú su əlebláa oyin ámuú mu ibi kole lawú ámu əbéε, “Kusu belí amó ansító nfi.” Inu oyin ámu lókusó belí amó ansító. ⁹ Múú Yesu lébláa amó əbéε, “Nde mli fité, ntə mbla ámu léha əkpa ání abwéε əkpónú ədaké? Yilé lóó, ntéε lalahε? Ahóə əha nkpa lóó, ntéε amóə mu?” ¹⁰ Inu əledamlí kí amó fée fiá. Múú əlebláa oyin ámu əbéε, “Tinkí fú ibi amu.” Olenya t́nkí ibi amu alí pé, əhé lowie mótó.

¹¹ Əbló lekitá amó, bəfité aba bεε, “Ntə kóún abéhiε bwé Yesu anfi?”

Akasípó Amu Adá

(Mateo 10:1-4; Marko 3:13-19)

¹² Əke əku Yesu lódu yó ibusu yóbə mpái há Bulu tsú onyé yéha əyi kehe. ¹³ Mú əyi kehe a, əletí mu akasípó, əleε amótó dúanyə, əletí amó mu sumbí ayəpú. ¹⁴ Amógyí, Simon ání əledinká mu Petro mva mu pio Andrea; Yakobo mva Yohane; Filipo, Bartolomeo, ¹⁵ Mateo, Toma, Alfeo mu bi Yakobo, Simon ání ogyi iwisutsiá adunkápú əpasuatə əha; ¹⁶ Yakobo əku mu bi Yuda pú Yuda Iskariot ání əlebeε Yesu há.

Yesu Atósund Mva Ilə Tsa

(Mateo 4:23-25)

¹⁷ Yesu mva sumbí ayəpú ámu bekplí tsú ibu ámusu ba əsulóv tantasu. Mu abúopu tsətsəətsə pú ədəm kpənkpəənkpəntiá bətsú Yudea əmátó, Yerusalem pú əpu ənó awúlu Tiro mva Sidonsu beba inu. ¹⁸ Beba bεε behá bonu mu asun blíhé, ətsa amó ilə. Ahá ání əhé lalahε de amó háan é beba, olegya əhé lalahε lé amótó. ¹⁹ Amó fée bekleá bəpu ibi da mu, tsúfé əhé dedali mvtə, əletsa amó fée ilə.

Oyúla Asún

(Mateo 5:1-12)

²⁰ Yesu lótsu ansí kí mu akasípó, əlebláa amó əbéε,
“Bulu layúlá mliá mlimá tətə,
tsúfé mlibú mu iwíegyí amu ni.

²¹ Bulu layúlá mliá akón de mli séi,
tsúfé mléba begyi mwε.

Bulu layúlá mliá mliδέsú séi,
tsúfé mléba bəmási.

²² “Bulu layúlá mliá bəde mli lu, bəde mli gyáa le amótó, síá mli, tí mli ida lalahε mí, Nyankpusa-Mu-Bi ánfí su. ²³ Ansí igyí mli eke ámu, amlifuli kpayi ansigyísú, tsúfé mli ikəká tsə əsósó. Alí amó anáin bəbwε Bulu ənósú atáipú amu ni.

²⁴ Táme mli ání mlilanyá iwí séi, mli gyəwi ní.

Tsúfé mli ansigyí fée mlilanyá á.

²⁵ Mli ání mlilamwé séi, mli gyəwi ní.

Tsúfé akón bəba bekitá mli.

Mli ání mlídémási séi, mligyɔwɪ ní.

Tsúfě mléba begyi awiréhɔ, su.

²⁶ “Mli ání ahá fěé buɔe mli kanfó, mligyɔwɪ, tsúfě alí mli anáin bekanfó Bulu ɔ́nású atáípó afunupɔ amɔ é ní.

Alupódwe

(Mateo 5:38-48; 7:12a)

²⁷ “Táme nde mli ání mlónu bláa mbéé, Mlidwe mli alupó, amlibwe yilé ha amó.

²⁸ Mliyula ahá ání butɔlwíi mli, amlibɔ mpái ha ahá ání butesiá mli. ²⁹ Ní ɔha ɔdá fó isutɔ a, damli nyɔɔsi é ha mu ɔda. Ní ɔku ɔswíi fó tati á, wɔi fó atadie é ha mu. ³⁰ Ní ɔku ɔkólí fó ató á, ha mu. Ní ɔku é otsú fó ató á, máyóhɔ mú. ³¹ Bwe ha ahá alá fudeklé fεε buɔwée ha fu.

³² “Ní fó adwepó nkule futɔdwé á, ipán mɔmu fénya? Lakpan abwepó kóráá butɔdwé amó adwepó. ³³ Ní ɔhá ání ɔtɔbwé yilé há fó nkule fótɔbwé yilé há á, ntogyi sù Bulu ɔdáa fó ipán? Lakpan abwepó é butɔbwé alí. ³⁴ Ní ɔhá ání fuyin ání obénya há fó nkule futehá ipán a, ntogyi sù Bulu ɔdáa fó ipán? Lakpan abwepó óó butɔpó ató pan amó aba, yínkí hɔ mú alí. ³⁵ Mú sv mliɔwe mli alupó, mlibwe yilé ha amó, mliɔpan amó ató, mliɔmáti amó akɔ, ménɪ Bulu ɔbéka mli ikɔ tsɔtsɔtsɔ. Fówun mliɔlabwé Ɔsúsúsú Bulu ámu abí. Tsúfě ɔbu awitɔle há ahá ání ató tamagyi amó ansí pó aha laláhe fěé. ³⁶ Mlibwe nwe awúnpu fé alí mli Sí Bulu gyí nwe owúnpu.

Iláɛ

(Mateo 7:1-5)

³⁷ “Mliɔmáɛ ahá ilá, ménɪ Bulu méɛɛ mli ilá. Mliɔmáha ɔhaa ipón, ménɪ Bulu é ɔméesha mli pón. Mlisi mli aba ilá kie amó, Bulu osi mli klé kie mli. ³⁸ Mliha ahá tóá de amó hián, Bulu ɔbélahá mli. Ɔbópɔ atɔ susúhe wankláán wá mú, wósúv mú, sílá mú, ibóbulá tsítsá há mli. Tsúfě tóá fɔpósúsu ha fó bá á, mú kén Bulu ɔbópɔsúsu ha fu ní.”

³⁹ Yesu létrá ha amó yébi ɔbéé, “Nsibi obwiepó ɔbétalí kpá nsibi obwiepó? Amó fěé buɔméeskpa wíé ɔbótó? ⁴⁰ Ɔkasípó tamadɔn mu wie, táme ɔkasípó ɔkásí bí á, ɔtɔbwé fé mu wie.

⁴¹ “Ntogyi sù fóde ipí túkúríibi wúun fó bá nsibisɔ, táme fɔmedé ogyakpatín ání idɪn fó klésɔ mú wúun? ⁴² Ntée ntogyi sù fóde fó bá bláa fεε, ‘Mí píó, ha mí andɪnkí ipí fó nsibisɔ’, táme fɔmedé ogyakpatín ání idɪn fó klésɔ mú wun? Apinabwebí ɔbwepó, gyankpa dɪnkí ogyakpatín ámu fó nsibisɔ, ménɪ fówun ató wankláán, tálí dɪnkí ipí ámu fó bá klésɔ.

Oyi Pó Mú Abi Swiehé

(Mateo 7:6-20; 12:33-35)

⁴³ “Oyi wankláán méetalí swié abi laláhe. Alí kén oyi laláhe é méetalí swié abi wankláán ní. ⁴⁴ Tsúfě oyi-ibí butɔpóbí mú. Butamakpótí kankaba okplóto oyísú, butamakpótí tsɔkpon é tɔnkpa iflasɔ. ⁴⁵ Ɔha wankláán telé tsiátó wankláán ɔwan tsú mu klɔntɔ, ɔha laláhe é telé tsiátó laláhe ɔwan tsú mu klɔntɔ. Tsúfě tóá idɔn ɔha klɔn a, mótédálí tsu mu ɔnó.

Butású pó Osublúto Obuyí

(Mateo 7:24-27)

⁴⁶ “Ntogyi sù mlídé mí tɪ mlihaa, ‘Mí Wíé! Mí Wíé!’ táme mliɔtamagyi mí asɔn blíhésɔ? ⁴⁷ Nósuná mli alá ɔhá ání ɔleba mí wá bonu mí asón, gyi dɪnká mósó gyí. ⁴⁸ Ogyi fé ɔhá ání ɔbá beyi obu á, olegyankpá kwí mú ntswiasɪ ɔbó yótɔ butá, ɔlɔwa ntswiasɪ ámu dɪnká mósó. Bréá ntsu lɔbulá kítá mú á, imetalí kpínkí obu ámu, tsúfě oleyi mú wankláán. ⁴⁹ Táme ɔhagyíɔha ání olonu mí asɔn blíhé, omegyí mósó gyí fé ɔhá ání oleyi mu obu ɔsolúsɔ keke, ɔmɔwa mú ntswiasɪ. Bréá ntsu lɔbulá wa mú á, ilobwie dá gbloo inɔnɔ, yíntá fěé!”

7

Romafɔ Isá Akɔpó Ɔhande Osúmpó Ɔku Ilɔ Tsa
(Mateo 8:5-13; Yohane 4:43-54)

¹ Bréá Yesu lébláa ahá ámu asón ánti fée tá á, òlòyò Kapernaum wúlutò. ² Romafò isá akòpò òhande òku bu inu. Òbu osúmpú òkúá òtehié kle mu asón. Osúmpú amu délò, odeklé owu. ³ Bréá isá akòpò òhande amu lónu Yesu nka á, òlòwa Yudafò ahandé akú sísí Yesu òbée, bùyókókóli mu òbetsa mu osúmpú amu ìlò ha mu. ⁴ Ahandé amu bẹhíe kókóli Yesu bẹe, “Abwíí ipa, ní òku léhián fú mbua á, mómó oyin ánti ní! ⁵ Tsúfẹ òtòdwé aní pí. Móléyi aní ofiakpa kóráá há aní ní.”

⁶ Mú sù Yesu mba amúnýò bọpọ òkpa. Bréá beta wóyí ámutò wie tá á, isá akòpò òhande amu lówa mu anyawíe òbée bùyéfia Yesu, abùbla mu bẹe, mbée, “Owíé! Máhan fú iwí, tsúfẹ mmàfòn aní féba mí wóyító. ⁷ Nawun aní mí é mmàfòn aní néba fú wá. Fú mú bli asvanku, iwí bówá mí osúmpú amu ònlín. ⁸ Tsúfẹ mí é mbu ahandé akú asi. Isá akòpò akú é búbu mí asi. Nélé ònó mbée amótó òku ònátí á, òtenátí. Ní mbée òbá é á, òteba. Tógyítáá nẹbláa mí osúmpú mbée òbwée á, òtòbwé.”

⁹ Bréá Yesu lónu asón ánti á, ònó lobwie mu, òledamí bláa òdòm amúú búbuo mu amu òbée, “Ònòkwali asón, nde mlí bláa, mmàkówun òhá aní òbu hògyi kponkpòntí ánti odu Israelfòtò kóráá kí!”

¹⁰ Bréá abọpọ amúú isá akòpò òhande amu lówa ámu beyinkí yó wóyító a, bowun aní osúmpú amu iwí lawá mu ònlín.

Ìsọrapọ Òkú Mú Bì Tsinkí

¹¹ Imòwa òpá kùkù Yesu lóyò Nain wúlutò. Òdòm búbuo mba mu akasípó. ¹² Bréá olowie wúlu ònó á, òlòtu akú, búsun fúli akpasu bebá. Obi yinhé òkúle pé ogyi há òsọrapọ òku. Òdòm kponkpòntíá botsú wúlu amutò é búbuo òtsi ámu. ¹³ Bréá aní Wíe lówun òtsi ámu a, mu asón lówa mu nwe, òlebláa mu òbée, “Másu!” ¹⁴ Múú òlòyópu ibi da akpa amu, asọrápú amu besi lí. Inu òlebláa fúli amu òbée, “Oyasubi, nde fú bláa mbée, kusu!” ¹⁵ Inu fúli amu lókúso tsíá, wá tóí bí. Yesu lópọ mu wá mu yin ibitò.

¹⁶ Ifú lẹkítá ahá ámu fée, bẹkanfú Bulu bẹe, “Bulu labòbúá mu ahá! Mú ònósú òtòpú kponkpòntí òku lalin anitò!”

¹⁷ Yesu iwí asón ánti lẹkléi wá Yudea òmá pú awúlu aní ibu nsiné inu féeftó.

Yesu Mba Asú Òbọpọ Yohane (Mateo 11:2-19)

¹⁸ Asú Òbọpọ Yohane akasípó bẹyébláa mu asón ánti fée. Mú sù òlòwa amótó abanyó sísí Yesu òbée, ¹⁹ bùyéfíté mu bẹe, “Fúgyí òhá amúú òbéba amu ní, ntée akú òha bambá òkpa?”

²⁰ Bréá ahá ámu beba bowie Yesu wá á, bebláa mu bẹe, “Asú Òbọpọ Yohane òbée abéfíté fú aníaa, ‘Fúgyí òhá amúú òbéba amu ní, ntée akú òha bambá òkpa?’ ”

²¹ Yesu létta alọpọ pú ahá aní iwí dé amó òsin tsòtsòtsò alí bré ámutò. Olegya òje laláhe lé ahátò, bwíí ansibi abwiepú tsòtsòtsò é ansibi. ²² Inu òlẹlẹ Yohane akasípó asón ámu ònó òbée, “Mhíyinki yebláa Yohane tóá mlílabowun pú móa mlílabonu. Mlílabowun aní ansibi abwiepú bode ató wúun, abò bọna. Ìlò pẹpẹ alọpú iwí deplí, isu atínpu bode asón nu. Afúli budetsinkí, ahíánfò é bode asun wankláán ámu nu. ²³ Bulu obóyulá òhá aní mí bwéhé mókúso líí musu.”

²⁴ Bréá abí amúú Yohane lówa sumbí ámu beyinkí bọyó á, Yesu lówa tóí tsú Yohane iwí súná òdòm amu bí. Òbée, “Bréá mlílédalí yò òdímísú inu á, ntò òkíkpa mlílóyò? Fítáa aní afú de mú tsúun lóó? Ekekeke! ²⁵ Ní megyí mú á, ntò kóún òkíkpa mlílóyò? Òhá aní òdídí ntsrim. Ekekeke! Ahá aní butédídá tati ámu odu gyi òdwe á, awíe wóyí butetsíá. ²⁶ Mlúbba mí! Bulu ònósú òtòpú mlílédalí yéki? Ee, Yohane ní. Òdun Bulu ònósú òtòpú. ²⁷ Mú iwí asón Bulu léblí bọwanlín mú tswí bẹe, ‘Kí, nde obí wa gya fú nkpa. Mú òbéla òkpa há fú ní.’ ” ²⁸ Yesu lóyò mu asónsú òbée, “Nde mlí bláa mbée, òhagyíòha aní òha tsíhé laken kwí mófòn mu, támẹ mu é òmàfòn Bulu iwíegýí ámutò òkusu kóráá.”

²⁹ Aha ání bonu Yesu asón ánfí pú lampóo ahópu kóráá bowun ání Bulu asón da okpa. Botsulá há Asú Ọ̀bọ̀pọ̀ Yohane ló̀bọ̀ amó asú. ³⁰ Táme Farisifọ̀ pú Mose mbla asunápo amu mó bumeha Yohane ọ̀bọ̀ amó asú. Bekiná t́á Bulu lẹ̀híhíe ha amó bwe.

³¹ Yesu lóyọ̀ mu asónsú ọ̀bẹ́e, “Séi ánfí á, amendi nọ̀pọ̀kápọ̀ ndemba-abí ánfí? Ntọ̀ belian?” ³² Bọ̀gyi fẹ́ nyebíá bọ̀tsie dınsu bude aba kpolí, blí bee, ‘Anılapléi ansıgyı́sú, mlımétsa. Mó su anılawá awıreho ıbu, táme mlımósú.’ ³³ Mlıgyı́ fẹ́ nyebí ánfí, tsúfẹ́ Yohane léba á, oletsıá klí ọ̀nó, omonu ntá, táme mlıaa, ‘Ọ̀je laláhe bu motọ̀!’ ³⁴ Mı, Nyankpọ̀sa-Mu-Bı ánfí mó naba nde ató gyı́, nde ntá núu. Mó é mlıaa, ‘Mlıkı opotsuapu pú nta ọ̀bọ̀pọ̀. Lakpan abwepọ̀ pú lampóo ahópu onyawıe.’ ³⁵ Táme ọ̀há ání ọ̀bu Bulu nyánsa á, mu tsıátó telé mó ọ̀wan.”

Ọ̀tsı Lakpan Ọ̀bwepọ̀ Ọ̀ku

³⁶ Farisiyin oku létı Yesu ató ogyı́kpá mu wóyıtó. Bréá Yesu tsie ọ̀pónó ámu ası á, ³⁷ ọ̀tsı okuá ọ̀bu wúlu amotọ̀, ogyi lakpan ọ̀bwepọ̀ lónu Yesu nka ání batswı ọ̀pónó há mu Farisiyin amu wóyıtó. Inu olotsu mu ofobı́ fánfán ání ıbu bıá prentwa wankláán ọ̀bọ̀ ba inu. ³⁸ Ọ̀lebede akpawunu Yesu ayabıası, ọ̀lekpa isú yi woo. Ọ̀lọ̀pu mu ntsú fwı Yesu ayabıası, pú mu nwunsu-ımi tsıtsı mó. Ọ̀kọ̀lá Yesu ayabı pútá, tséi ofobı́ fánfán ámu wólı mu ayabısu. ³⁹ Bréá Farisiyin amó ọ̀letı Yesu amu lówun ıni á, ọ̀leblı wá nwuntọ̀ ọ̀bẹ́e, “Nı Bulu ọ̀nósú ọ̀tọ̀pọ̀ oyin ánfı gyı́ lélé á, tekı alawun ọ̀há oduá ọ̀tsı ánfı gyı́ asa ọ̀depu ıbi da mu, tsúfẹ́ lakpan ọ̀bwepọ̀ ogyı.”

⁴⁰ Yesu lébláa oyin ámu ọ̀bẹ́e, “Simon, mbu asvanku bláa fu.”

Simon léfité mu ọ̀bẹ́e, “Osunápo, amansu igyi? Bla mı.”

⁴¹ Yesu lébláa mu ọ̀bẹ́e, “Ahá abanyó aku bepan sika oyin oku wá. Okole lépan blıba-anu (5,000,000), okole é lépan mpım lafanu (500,000)*. ⁴² Bumenyá kóba amu ká. Mó su oyin ámu lésikıé amó abanyó fẹ́e. Bla mı, amótó ọ̀mọ̀mu ọ̀bódwe oyin ámu dun?”

⁴³ Simon lébláa mu ọ̀bẹ́e, “Nahogyı́á ọ̀mọ̀amó mu ıkọ̀ tsọ̀ dun amu.”

Yesu lébláa mu ọ̀bẹ́e, “Ọ̀nọ̀kwalı igyi.” ⁴⁴ Inu Yesu léyinkı kı ọ̀tsı ámu, ọ̀lebláa Simon ọ̀bẹ́e, “Fawun ọ̀tsı ánfı? Neba fı wóyıtó a, fumeha mı ntsu anfwı ayabıası. Táme ọ̀tsı ánfı mó lapó mu ntsú fwı mı ayabıası, pú mu nwunsu-ımi tsıtsı mó. ⁴⁵ Fumelatá mı pútá, táme tsú bréá neba nfi ọ̀pá á, ọ̀tsı ánfı mókúsí mı ayabı kulá pútá. ⁴⁶ Fumetséi ofobı́ wólı mı nwuntọ̀, táme mu mó alatséi ofobı́ fánfán wólı mı ayabısu. ⁴⁷ Mó su nde fı bláa mbée, ọ̀dwe tsọ̀tsọ̀tsọ̀ ánfı alalé súná mı ánfı idesuná áni Bulu lası mu lakpan tsọ̀tsọ̀tsọ̀ ámu fẹ́e kıé mu. Táme ọ̀há áni Bulu osıı lakpan kpalobı kıé á, ọ̀dwe kpalobı ọ̀telé súná.”

⁴⁸ Inu Yesu lébláa ọ̀tsı ámu ọ̀bẹ́e, “Nası fı lakpan fẹ́e kıé fı.”

⁴⁹ Ahá amóú amóba Yesu bọ̀tsie ọ̀pónóbaı ámu, beblı wá nwuntọ̀ bee, “Ma gyı́ oyin ánfı ọ̀bẹ́e muna mude ahá lakpan sikıé amó.”

⁵⁰ Móú Yesu lébláa ọ̀tsı ámu ọ̀bẹ́e, “Fó hógyı lahọ̀ fu nkpa. Natı iwılwiıtọ̀.”

8

Atsıá Bobuo Yesu

¹⁻² Imọ̀wa ọ̀pá kọ̀ku, Yesu lékı awúlu móa nkuda ası, ọ̀de Bulu iwıgyı́ ámu ıwı asun wankláán okan da. Mu akasıpọ̀ dúanyọ̀ ámu pú atsı akuá olegya ọ̀je laláhe lé amótó, tsá amó ıbọ̀ bobuo mu. Atsı ámu gyı́, Magdalayintse Maria áni Yesu légya ọ̀je laláhe asienó lé motọ̀. ³ Owıe Herode wóyısú okıpu Kusa mu ka Yohana. Ọ̀tsı okuá butetí mu Susana pú atsı tsọ̀tsọ̀tsọ̀á betsıá pú amó ató kı Yesu mva mu akasıpọ̀su.

Ató-abı Owunyápu Iwı Yébi

(Mateo 13:1-9; Marko 4:1-9)

⁴ Bréá ọ̀dọ̀m kpọ̀nkpọ̀nkpọ̀ntı bọ̀tsu awúlu-awúlusu ba befia Yesu wá á, ọ̀leha amó yébi ọ̀bẹ́e,

* **7:41** Sika ánfı igyi sika futútú lafanu (500) móa aduenu (50), igyi ọ̀ha nke lafanu (500) móa aduenu (50) ıkọ̀ká.

⁵ “Ɔdɔtɔpɔ ɔku lɔyɔ atɔ-abí owunyákpa. Bréá ɔde mú wunyáa a, iku lɔwulí ɔkpatɔ, ahá betsatsáa músú, mbubwi é bɔtswetswéé mú fée. ⁶ Iku lɔwulí abutásó, ɔtínéá isi kpalobí dɔn. Uɔwa ɔsa kwe, táme bréá owí lelun a, ulɔtɔ mú mó, tsúfé imenya ntsu. ⁷ Abí ámu ku lɔwulí awutɔ, awu ámu lɔbulá kítá mú, imedan. ⁸ Abí ámu ku lɔwulí ɔsulúw wankláánsú, dan. Iloswie abí tsɔtsɔtsɔ fé mú ámúbú olodu ámu odu tsé lafa.”

Yesu lómɔ mu asún ɔnó ɔbéé, “Ɔhá ání ɔbu asu onúu.”

Tɔá Svá Yesu Lɔtáí Ayébisv

(Mateo 13:10-17; Marko 4:10-12)

⁹ Yesu akasípó befité mu yébi anfi asi. ¹⁰ Ɔlebláa amú ɔbéé, “Bulu lahá mli ɔkpa ɔbéé, mlibú mu iwíegyi ámu iwí asun ηáinhé. Táme nde aha bambá asún bláa ayébisv, méní bówun, táme buméebi. Bónu, táme bumóonu mú asi.

Atɔ-abí Owunyápv Yébi Amv Asi

(Mateo 13:18-23; Marko 4:13-20)

¹¹ “Yébi amv asi ní. Atɔ-abí ámu gyí Bulu asún. ¹² Abí ámúbú ulɔwulí ɔkpatɔ ámu gyí ahá ání butonú asún ámu, táme Ɔbunsám teba beɛe mú lé amú klɔntɔ, méní bumóɔhɔ músú gyi, fówun bénya nkpa ání itamatá. ¹³ Abí ámúbú ulɔwulí abutásó amv gyí ahá ámúbú bonú asún ámu pé, bahɔ mú ansigyísú, táme buma nlin. Mú sv butamahogyi wa ɔpá. Ní isóki ku inyá tó amú pé, badida. ¹⁴ Abí ámúbú ulɔwulí awutɔ ámu gyí ahá ání bonú asún ámu a, bahɔ mú, táme ɔyí ánfito atɔ hiánhe iwí gywíin, pú mótɔ atonyahé iwí ansigyí tegyi asún ámusv. Iní sv butamaswíé abí dan. ¹⁵ Abí ámúbú ulɔwulí ɔsulúw wankláánsú ámu gyí ahá ámúbú bonú asún ámu a, butɔhɔ mu wá klɔn wankláán ání itonú asún, gyi músútó. Iní sv butotomi swíé abí tsɔtsɔtsɔ.

Ɔkandíe Iwí Yébi

(Marko 4:21-25)

¹⁶ “Ɔhaa tamanywé ɔkandíe pó atɔ bun músú, ntée pówá mpá ayasi. Ɔfuákpá ɔtɔpúbian, méní ibówankí há ahá ání béba wóyí ámutɔ.

¹⁷ “Tsúfé tɔtɔ má inuá ibéηáin, iméelun ɔwan. Asun ηáinhé kuku é ma inuá buméebi mú.

¹⁸ “Mliki wankláán mli asún-nutó. Tsúfé ɔhá ání odekléá obónu mí atosunáhé amv asi á, Bulu ɔbɔpv iku tsía mótó há mu. Táme ɔhá ání omedékléá obónu mú asi á, Bulu ɔbóswí mu kpalobí ámúbú olosusúu ání alabí ámu kóráá.”

Yesu Abusuanfɔ Onutó

(Mateo 12:46-50; Marko 3:31-35)

¹⁹ Yesu mu yin mva mu apíó beba mu wá, táme ɔdɔm amv sv bumetalí wíé ba mu wá. ²⁰ Ahá ámutɔ ɔku lébláa Yesu ɔbéé, “Fú yin mva fú apíó bulí kpankpa, budekléá bówun fu.”

²¹ Yesu lébláa amú ɔbéé, “Mí yin mva mí apíó gyí ahá ání butonú Bulu asún ámu, gyi músú.”

Atsufú Asibá

(Mateo 8:23-27; Marko 4:35-41)

²² Eke ɔku Yesu lébláa mu akasípó ɔbéé, “Mliha afa Galilea ɔpv yɔ mú ɔbin.” Mú sv bɔpv ɔkpa bɔyó. ²³ Bréá bɔyó á, Yesu lédidi. Inu afú kpɔnkpɔnkpɔnti ku lɔwa tsúon bi. Ntsu ámu ɔɔda wíé ɔklɔn amutɔ, ideklé ime. Uɔtv amú ansí pepɛ. ²⁴ Mú sv betsinkí Yesu, bláa mu beɛ, “Aní Wíe! Anidé ntsu wie!”

Yesu lókusú lé ɔnó wa afú múa ntsu ámu, inu fée lɔlvá. ²⁵ Inu ɔlefité amú ɔbéé, “Mli hógyi me?”

Ifú lekítá amú, ɔnó lobwie amú, befité aba beɛ, “Nyankpɔsa ɔmɔmu ni, alalé ɔnó wa afú múa ntsu kóráá, banú mu ɔme ali?”

Ɔηɛ Laláhe Gyáa Le Ogbedéptó

(Mateo 8:28-34; Marko 5:1-20)

26 Yesu mva mu akasípú befa ɔpu tsú Galilea yówie Gerasefo* ɔsolósu. 27 Bréá Yesu dédali ɔklɔn amuto á, oyin ɔkúá otsú wúlu amuto, ɔɛ laláɛ bu muto lébefia mu. Oyin ánfí lékpa ató, tú dáli wóyító, yó otsie afúli opulákpá ilawá ɔpá. 28 Bréá olowun Yesu a, ɔlɔsɔrá okitikítí, dá akpawunu Yesu ayabitó, kplón blí ɔbéɛ, “Ɔsósúsú Bulu mu Bi Yesu, amansu igyi? Kókoli, mápítí mí ató.” 29 Alí bré ámuto á, Yesu lakplón wa ɔɛ laláɛ amu ɔbéɛ, idáli muto dodo. Mú su oyin ámu léblí alí ní. Ɔɛ laláɛ amu itowíé muto brégyíbré. Mú su butɔwá mu ibi pú mu ayabi íkan, gyo mu iwí. Mú óó á, otebíá íkan amu, ɔɛ laláɛ amu itehá mu ɔtesrí wíé aputu.

30 Inu Yesu léfité mu ɔbéɛ, “Nkálí butetí fú?”

Oyin ámu lélé mú ɔnɔ ɔbéɛ, “Mí dá gyí ‘Ɔɔɔm.’ ” Tsúfé ɔɛ laláɛ tsɔtsɔɔtsɔ bu muto. 31 Ɔɛ laláɛ amu bokokóli Yesu ɔbéɛ, ɔmágya amú yówa ilán klúklúúklúá ima ɔkato.†

32 Mprákuo tsɔtsɔɔtsɔ aku budegýí okúku kusu inu fún. Mú su ɔɛ laláɛ amu bokokóli Yesu beɛ, ɔhá abuyowie mprákuo ámuto. Ɔleha amú ɔkpa ɔbéɛ buyó. 33 Inunu bedali oyin ámuto yówie mprákuo ámuto, amú fée besrí kpákpí okúku amu wíé ɔputo, wúwu.

34 Bréá mprákuo akpapú ámu bowun tásá ilaba a, besrí yéblí asún ánfí wúluto pú ɔmá ámuto. 35 Inu ahá beba beki tásá ilaba. Bowun ání oyin ámúú teki ɔɛ laláɛ bobu muto ámu ansító ladí, alawá atadiɛ otsie Yesu wá. Ilawa amú ifú. 36 Ahá ámúú bowun itó ámúú ilaba amu bebláa amú alíá oyin ámúú ɔɛ laláɛ bobu muto ámu lénya mu ilɔtsá. 37 Ɔmá ámuto ahá fée bokokóli Yesu beɛ, ɔdálí amú ɔmátó, tsúfé ifú leɛ kítá amú. Mú su Yesu lówie ɔklɔn amuto ɔbéɛ amunati. 38 Oyín ámúú teki ɔɛ laláɛ tsie muto ámu lókokóli mu ɔbéɛ, “Ha mí ambuo fu yɔ.” Táme Yesu méha mu ɔkpa.

39 Mboun ɔlebláa mu ɔbéɛ, “Yínki yɔ wóyí, afuyébláa mlí pí toyiléá Bulu labwé há fú.”

Mú su oyin ámu léki wúlu amu fée fiá, ɔde toyilé ámúú Yesu labwé há mu amu blí wúlu amuto fée.

*Ɔhande Ɔku Mu Bi Mva Ɔtsi Ɔku Ilo Tsa
(Mateo 9:18-26; Marko 5:21-43)*

40 Bréá Yesu léyínkí yówie ɔpu amu ɔbin a, ɔɔm bɔhɔ mu atúu, tsúfé buɛ mu ɔkpa kí. 41 Inu oyin ɔkúá butetí mu Yairo, ogyi Yudafo ofiakpa ɔhande léba beda akpawunu mu ayabitó, kókoli mu ɔbéɛ, ɔbá abuyɔ mu wóyító. 42 Mu bi tsíhé ɔkule péá ɔbu, alahɔ nfi dúanyɔ da odevu.

Bréá Yesu lópu ɔyɔ inu á, ɔɔm amúú bubuo mu amu bekpa buo mu yeɛ. 43 Ɔtsi ɔkúá obugya de mu wulí nfi dúanyɔ ní, ɔhaa mókótálí tsá mu, alayíntá mú iwísu ató fée ilo atsapú ibito bu ahá ámuto. 44 Ɔtsi ánfí lótsɔn yɔ Yesu ɔma, pú ibi da mu tati osiebí. Inunu obugya amu leka itin. 45 Múú Yesu léfité ɔbéɛ “Ma lápú ibi da mí?”

Bréá ahá ámu fée beɛ bumákpúú ibi da mu a, Petro léfité Yesu ɔbéɛ, “Mí Wíé, ɔɔm ánfí bupu fú ánfí á, mú fúde asún ánfí fité?”

46 Táme Yesu léblí ɔbéɛ, “Ɔku lapú ibi da mí. Nawun ání ɔɛ kú ladáli muto.” 47 Bréá ɔtsi ámu lówun ání itó ámúú mabwé ámu lalin ɔwan á, ɔledali ba. Ɔdekpínkí kpakpakpa, ɔleyéda akpawunu Yesu ayabitó, bláa mu ahá ámu fée ansító tásá svá mɔpu ibi da mu, pú alíá manyá ilɔtsá. 48 Inu Yesu lébláa mu ɔbéɛ, “Mí bí, fú hógyi latsá fú ilo. Nati iwíwíwíto.”

49 Bréá Yesu bu mu tóí anfisú á, ɔku lésrí tsú Yairo wóyító ba bebláa Yairo ɔbéɛ, “Fú bí ámu ɔdikpa mɔwa alé. Mátepi trá wa osunápú tóí.”

50 Bréá Yesu lónu asún ánfí á, ɔlebláa Yairo ɔbéɛ, “Mánya ifú. Fú mú hogyi wole, obénnya nkpa.”

51 Bréá Yesu lówie wóyító inu á, ɔmeha ɔhaa obuo mu yɔ obuá kebi ámu da mótó, dun Petro, Yohane, Yakobo pú kebi ámu akwípu. 52 Alí bré ámuto á, ahá ámu fée buɛsú, buɛ okitikítí. Yesu lébláa amú ɔbéɛ, “Mlisi okitikítí svá. Ɔmákwúú, didí ɔde.”

* 8:26 Gadarafo bu nwoló dada amu akoto. † 8:31 Ilán klúklúúklúá ima ɔka gyi ɔɛ laláɛ isu ɔbitíkpá.

⁵³ Ahá ámu fée buyin ání otsibi amu lawú. Mú su bəmási Yesu. ⁵⁴ Inu Yesu lékitá otsibi amu ibi, kpólí mu ɔ́bée, “Obí, kusu!” ⁵⁵ Ɔ́hɛ lɛlawíé mu, ɔ́lɔkɔsú lí ɔ́tsáwɔlɛ pé. Mú Yesu lébláa amú ɔ́bée, “Mlɛdunka tɔku ha mu ogyi.” ⁵⁶ Ɔ́nó lobwie otsibi amu akwípú, táme Yesu léda amú ɔ́lɔ ɔ́bée, “Mlɛmábláa ɔ́haa asón ánfɛ.”

9

Akasípú Dúanyɔ Amu Sumbiwa (Mateo 10:5-15; Marko 6:7-13)

¹ Yesu létɛ akasípú dúanyɔ ámu fia, ɔ́lɛha amú túmi, há amú ɔ́kpa ɔ́bée, buyáa ɔ́hɛ láláhe fée, abɔtsa ɔ́lɔ. ² Ɔ́lɔwa amú ɔ́bée, buyéda Bulu iwíegyi ámu ɔ́kan, abɔtsa alɔpɔ. ³ Ɔ́lɛbláa amú ɔ́bée, “Ní mlɔyó á, mlɛmátsu tɔtɔ. Mlɛmátsu oyi yiáhé, akpankogyo, atogyihe, kóba ntée atadiɛ nyɔɔsi. ⁴ Wóyigyiwóyítá b́hɔ mlɛ á, mlɛtsia inu yófon ɛkɛá mlédalɛ wúlu amɔtɔ. ⁵ Ní bɔmɔhɔ mlɛ wúlu kusu, mlɛdédalɛ mlɔyó á, mlɛkpakpa mlɛ ayabitɔ-ɛsi wɔli wúlu amɔtɔ, isuna ání bɔmɛbi b́wé.”

⁶ Benatí kí nsiné inu awúlu féesú, buɛ asɔn wankláán ámu ɔ́kan da, tsá ɔ́lɔ.

Herode Légyigyáa (Mateo 14:1-12; Marko 6:14-29)

⁷ Bréa Galilea ɔ́má sú ogyípú Herode lónu tóá ɛɛ mósú yɔ á, olegyigyáa. Tsúfé aku buɛblí bɛɛ, “Asú Ɔ́bɔpú Yohane lakúsú tsú afúlitɔ.” ⁸ Aku é bɛɛ, “Bulu ɔ́nósú ɔ́tɔípú dada Elia lálé iwɛ ɔ́wan.” Aku é bɛɛ, “Bulu ɔ́nósú ɔ́tɔípú dada amɔtɔ ɔ́ku lákúsú tsú afúlitɔ.” ⁹ Herode léblí ɔ́bée, “Nahá batɛn Yohane. Ngya oyin ɔ́mɔmɔ iwɛ asón ntráa ndenu ali?” Mú su ɔ́lɔbɔ mbódí ání mówun Yesu.

Ahá Mpím-nu Atogyihe Ha (Mateo 14:13-21; Marko 6:30-44; Yohane 6:1-14)

¹⁰ Yesu sumbí ayɔpú amu beyinkí bá bebláa mu tóá bayóbwɛ. Ɔ́lɛkpa amú buo iwɛ, amú nkɔlɛ b́yɔ Betsaida wúlutɔ. ¹¹ Bréa ɔ́ɔm amu bebi ání ɔ́bu inu á, begya mu ɔ́kpa yó inu. Yesu lóhɔ amú atúu, ɔ́lɛbláa amú Bulu iwíegyi amu iwɛ asón, ɔ́lɛtsa amúá buɛlɔ.

¹² Bréa owí ɔ́pɔ́ɔn a, sumbí ayɔpú dúanyɔ ámu beba bebláa Yesu bɛɛ, “Ha amú abɔnatɛ, ménɛ bétalí yó awúlu ání ɛbu mantáa nfiɔ yóɔdunká atogyihe múa ɔ́dikpa, tsúfé anuméenyá tɔtɔ há amú dimbí ánfɛtɔ.”

¹³ Táme Yesu léle mú ɔ́nó ɔ́bée, “Mlɛdunka ató ha amú abɔgyi.”

Akasípú amu bebláa mu bɛɛ, “Tóá anɛbu fée gyí bodobodo apin anu pú ntsutso iye bwáhé anyɔ. Nkétɛ anɛlayóhɔ atogyihe ba ahá ánfɛ fée.” ¹⁴ (Ayin ání buɔbu inu b́bɔwɛ fé mpím-nu (5,000).)

Yesu lébláa akasípú amu ɔ́bée, “Mlɛha amú abɔtsia okútó. Iku kɔlɛ ɛbwéɛ fé ahá aduenu (50).”

¹⁵ Akasípú amu b́bɔwɛ dínká mósú, ɔ́hagyíɔha létsiá asi. ¹⁶ Inu olotsu bodobodo anu pú ntsutso iye bwáhé anyɔ ámu. Inu olotsu ansí f́á kí ɔ́súsú, ɔ́lɛda Bulu ipán. Mú olebiabía mótó ṕhá akasípú amu ɔ́bée, buyéé mú ha ahá ámu fée abɔgyi. ¹⁷ Amu fée begyi mwe sian. Bréa akasípú amu b́ɔtási isianhe amu a, ɛlɔbulá alakpá dúanyɔ.

Ɔ́há Aní Yesu Gyí (Mateo 16:13-19; Marko 8:27-29)

¹⁸ Ɔ́kɛ ɔ́ku Yesu nkɔlɛ dé mpái b́ɔ, mu akasípú amu buɔbu inu. Mú ɔ́lɛfité amú ɔ́bée, “Ma ahá bɛɛ ngyi?”

¹⁹ Bele mú ɔ́nó bɛɛ, “Aku bɛɛ, f́ogyí Asú Ɔ́bɔpú Yohane. Aku bɛɛ, Bulu Ɔ́nósú Ɔ́tɔípú Elia. Aku é bɛɛ, Bulu ɔ́nósú ɔ́tɔípú dada ɔ́ku lákúsú tsú afúlitɔ.”

²⁰ Mú ɔ́lɛfité amú ɔ́bée, “Mlɛ é mé? Mlɛa mígyí ma?” Petro léle mú ɔ́nó ɔ́bée, “F́ogyí Kristo, (ɔ́há ámúú Bulu ladá mu ofúli amu) ni.”

Yesu Iwɛsɛn Ṕú Mv Lowu Iwɛ Asón Blí (Mateo 16:20-28; Marko 8:30-9:1)

21 Inu Yesu léda amó alá kpákpáákpa ábée, bumábláa áhaa mu iwí asón áñfi. 22 Ólètrá bláa amó ábée, “Ilehíán ání mí, Nyankpusa-Mu-Bi áñfi néhíe wun iwíwásin tsòtsòtsò Yudafo áhande, Bulu igyí ahapó ðehen pú Mose mbala asunápú íbitò; amó fée békiná mí, há bómò mí, táme Bulu ábélakósúa mí tsú afúlítò eke sáásí.”

23 Inu ólèbláa ahá ámu ábée, “Ní òkú ðékléá obóbúo mí á, osíi tóá otekle bwé, otsu mu oyikpalíhe ekekegyíeke bobuo mí. 24 Tsúfè ní òkú lépri mu nkpa á, ábóhólú mú. Ní òkú é lési mu nkpa há mí sv é á, Bulu ábóhò mu nkpa. 25 Ní òkú onyá óyító ató fée, táme áhólí mu ókláa a, labi mòmú ðlòwa há mu? 26 Ní òkú onyá mía mí atosunáhé péli a, mí, Nyankpusa-Mu-Bi áñfi é nénya mu péli bréá nna mía mí Sí pú mu abòpú wánkíhé numnyamtò nébá. 27 Ónòkwali nde mli bláa. Akú búbu mlítò nfi bumóowu asa bówun Bulu iwíegýi ámu.”

Yesu Iwítsée

(Mateo 17:1-8; Marko 9:2-8)

28 Yesu léblí asón áñfi ndawótswí óma a, ólekpa Petro mua Yohane pú Yakobo buo iwí, bòdu yó mpái ábòkpá íbu kúsv. 29 Bréá óde mpái ámu bò á, mu ansító létse. Mu atadié lofulí húnánáná, ide ogyá kpa. 30-31 Inu á, ahá abanyó ání batsiá kí, búgyi Mose mua Elia bele iwí ówan ósúsú numnyamtò. Amóá Yesu bótóí tsú mu lowuá Bulu léhíe tswi mu ání imóówa ópá obówu Yerusalem iwí. 32 Petro mua mu aba ámu bedídi. Bréá bówan tsinkí á, bowun Yesu numnyam, ahá abanyó ámu é bulí mu wá. 33 Bréá ahá abanyó ámu búðenatí á, Petro lébláa Yesu ábée, “Mí Wíé, íbu alá ábétisiá nfi. Ha ada abú asa. Fú klé kúle, Mose klé kúle, Elia é klé kúle.” (Ómèbi tóá óðeblí).

34 Bréá óde asón áñfi blí á, agyinde kú lobobun amó féesú. Inu ifu lékitá amó abasá ámu. 35 Inu á, óme kú ledali tsu agyinde amótò ábée, “Óni gyí mí Bía nalé ní. Mliyaa asu amlinu mu óme.”

36 Óme ámu lótsutsúa íbeka tin á, ílasí Yesu nkúle inu. Akasípú ámu bekpa ónó bun asón áñfísv nke ámótò. Bómèbláa áhaa itóá bayówwun.

Ibò Dídahé Ólópú Tsa

(Mateo 17:14-18; Marko 9:14-27)

37 Mú óyi kéhe a, Yesu mua akasípú abasá ámu bekplí tsú íbu ámúsv, óðóm ámu befia mu. 38 Inu amótó òkú lókplòn ábée, “Osunápú, kókoli, damli kí mí bí ha mí. Obi yínhé ókúle pé ogyi mí. 39 Óhe laláhe kú towíé mótò, ótòkplón. Ótedída gbala, óðekò tsikitsiki, mu ónó tóbwé afu. Ípiantò asa itesí mu, ide mu yintá. 40 Nobobwíí ípa há fú akasípú ámu mbéé, búgyáa mú le mótò, táme bumetalí.”

41 Yesu léle mú ónó ábée, “Ndemba-abíá mímá hógyi, mli tsiátó ma ale. Alí nétsiá mli wá, nyá klòn há mli ekekegyíeke ní?”

Inu ólèbláa oyin ámu ábée, “Kpa fú bí ámu ba mí.” 42 Bréá ólekpa kebi ámu óbá á, óhe laláhe ámu léfin mu dá, óðekò tsikitsiki. Táme Yesu lókplòn wa óhe laláhe ámu, tsá kebi ámu. Inu oleyinkía mu há mu sí. 43 Bulu túmi kpònkpòntí ámu leha ónó lobwie ahá ámu fée.

Yesu Lowu Iwí Asón Blí Otse Nyóòsi

(Mateo 17:22-23; Marko 9:30-32)

Bréá mu bwéhé ide óhagyíóha wánwan wa á, Yesu lébláa mu akasípú ábée, 44 “Mlihe yaa asu amlinu. Béle mí, Nyankpusa-Mu-Bi áñfi há adón bómò mí.” 45 Táme akasípú ámu bomonu mú asi. Bulu lópv mú asinu nájín amó. Mú sv imówankí amó asón áñfi óðeblí. Ifú é ðe amó áñfi béfité mu.

Ma Óbóbwe Óhande?

(Mateo 18:1-5; Marko 9:33-37)

46 Nwéén kú léba akasípú ámu nsiné, tsú amótó óhá áñfi óbóbwe óhande iwí. 47 Yesu lébi amó agywíun. Mú sv ólekpa kebi òkú belí mu iwí wá. 48 Mú ólèbláa amó ábée, “Óhagyíóha áñfi óbóhò kebi áñfi mí dátó lahò mí. Óhagyíóha áñfi óhò mí é lahò óhá ámúú ólòwa mí ámu. Tsúfè óhá áñfi ógyi ótráhe mlítò fée gyí óðéhen.”

Ani Obúopv
(Marko 9:38-40)

⁴⁹ Yohane lébláa Yesu òbée, “Mí Wíé, anilówun oyin òku dépv fú dá gya òje laláhe, aniléka mu tin, tsúfè òma anító.”

⁵⁰ Táme Yesu lébláa amú òbée, “Mlímáka mu tin! Tsúfè òhá ání òmòkúsú líí mlísv buo mlí.”

Samariafò Bvmàhò Yesu

⁵¹ Bréá nkéá Bulu òbòtsu Yesu ya òsòsú òkpwkpé ba a, òòbwe agywun ání òbòyò Yerusalem kokooko. ⁵² Òlòwa abí gyankpá yó Samaria wúlu kúsv òbée, bùyéla unv yaí ha mu. ⁵³ Táme bvmàhò mu wúlu amúto, tsúfè Yerusalem òyó. ⁵⁴ Bréá mu akasípó Yakobo muv Yohane bowun alí á, bεfité mu bεε, “Aní Wíé, fòdeklé fεε ahá ogyá itsu òsòsú bòhò amú mój?”

⁵⁵ Táme Yesu lédamlí, wá iyin wá amú.* ⁵⁶ Mój bòpv òkpa yó wúlu bámbású a.

Ahá Aní Bεε Bóbwe Yesu Abúopv
(Mateo 8:18-22)

⁵⁷ Bréá bunv òkpatò bòyó á, oyin òku lébláa Yesu òbée, “Nóbuvò fú yó òtínεgyíòtínéá fòyó.”

⁵⁸ Yesu lébláa oyin ámu òbée, “Awíá bubv mbó, mbubwi é bubv asia, támε mí, Nyankpusa-Mv-Bi ánfí mój á, mma òtínéá nòpv mí nwun tswí.”

⁵⁹ Yesu lébláa òha bambá é òbée, “Bobuo mlí.”

Táme oyin ámu lébláa mu òbée “Owíé, ha mí anyopolá mí sí asa ambobuo fú.”

⁶⁰ Mój Yesu lébláa mu òbée, “Si awupó† abupula amú afúli. Táme fú mój yò afuyeda Bulu iwíεgyí ámu òkan.”

⁶¹ Òku é lébláa mu òbée, “Mí Wíé, nóbuvò fú, támε ha mí anyinki yeklá mí wójító ahá asa.”

⁶² Yesu lébláa mu òbée, “Òhá ání òtesrí dámlí kí òma mójfon ha Bulu iwíεgyí ámu agyómá yó.”

10

Akasípó Aduesienó-nyò Sumbí Wa
(Mateo 10:7-16)

¹ Iní òma a, Yesu léle mu akasípó aduesienó-nyò (72)* akú é, òlòwa amú abanyó-abanyó òbée bugyánkpa yó wúlugyíwúluá mu onutó mójyò músú. ² Òlebláa amú òbée, “Atò kpótíhé amv itsò, támε mój akpótípó bvmòtsò. Mój sv mlíkòkoli ndò mu wie, òwa akpótípó tsòtsò abuba bòkpótí mu ató ámu. ³ Mlínati, mlíbi ání ndε mlí wa fé akúfabi òyó adúndutò. ⁴ Mlímátsu sika kente, akpangkogyo ntée ntòkuta kítá. Ní mlíná òkpatò á, mlímámlí tónton ahá. ⁵ Ní mlowíé wójígyíwójítóá a, mlígyankpa bla amú mlíaa, ‘Bulu òhá mlí iwílwii.’ ⁶ Ní wójí mu wie amv tekle iwílwii a, mlí iwílwii bésin wójí ámu sv. Táme ní òtamakle iwílwii a, íbésankí bá mlí wá. ⁷ Mlitsia wójí ámú bòhò mlí mótó ámu to. Mlígvi ató, amlínu tógyítóá béha mlí, tsúfè agyómá òyòpú buteká íkò. Mlímátu láyétsiá wójí bámbátó. ⁸ Ní mlowíé wúlu kúsv, bòhò mlí á, mlígvi tóá béha mlí. ⁹ Mlitsa alòpv ání bubv wúlu amúto, amlíbla wúlu amúto ahá mlíaa, ‘Bulu iwíεgyí lawíé wójí tá.’ ¹⁰ Táme ní mlowíé wúlu kúsv, bvmàhò mlí á, mlídalí yelí brònv sv, amlíbli mlíaa, ¹¹ ‘Anidé mlí wúluto otútúu amú òlawólí aní ayabiasí amv kóráá kpakpáa wólí. Táme mlíbi ání Bulu iwíεgyí ámu lawíé wójí tá.’ ¹² Nde mlí bláa mbée, Bulu òbébítí wúlu amúto ahá ísv òvn Sodomfò mu asón ogyíké amv.

Ahá Aní Bvmédamlí Klòntò Asóngvi
(Mateo 11:20-24)

* **9:55** Iní bu nwóló dada amv akoto: Òbée, “Mlíméyín òje oduá íde mlí kpa. Tsúfè Nyankpusa-Mv-Bi ámu méba ahá òmòkpá, nkpa òhòkpa òleba.” † **9:60** Awupó gyí ahá ání bawú òjéto. * **10:1** Aduesienó-nyò (72): Aduesienó (70) bu nwóló ámu akoto.

¹³ “Korasinfo, mligyowu. Betsaidafu, mligyowu ni. Ni Tiro pu Sidon awulu laláhe amuto nabwe ofula akponkponti anfi nabwe mlito anfi a, teki buɗa akpekpeta, bakpa nsúo wá nwunto púsuna aní badámlí klonto. ¹⁴ Táme mlibi aní Bulu obébiti mli isu mu asón ogyíké dun Tiro múa Sidonfu. ¹⁵ Mli Kapernaumfu, mlidéklé mhaa mlótsu iwí fúá alu yówa osúsú? Ekekeke! Bulu obéba mli asi yówie afúlitu.”

¹⁶ Yesu lébláa mu akasípó amu obéé, “Ohá aní ohu mli asón laho mu. Ohá aní olekiná mli asón ho lakíná mí asón ho. Ohá aní olekiná mí asón ho é lakíná mí Sí amúu olowa mí amu asón ho.”

Akasípó Aduesienó-nyo Amu Yinki Ba

¹⁷ Akasípó aduesienó-nyo amu beyinkí ba ansigyísú. Bebláa Yesu bee, “Ani Wíé, ni akplón wa oje laláhe kóráá fú dátó a, butobú aní.”

¹⁸ Yesu lébláa amú obéé, “Nowun aní Satan lékpa tsú osúsú fé alíá nsainto táfwi ibi beda osuloto pu. ¹⁹ Mlinu! Nahá mli túmi aní mlitsatsa awo pu nyankpukpiesu tsun, amligyi Obunsám túmi féésú. Totto móbwe mli. ²⁰ Táme ansí mágyi mli aní oje laláhe labú mli. Mboun ansí igyi mli aní Bulu lawánlín mli adá tswi osúsú.”

Ansí Legyi Yesu

(Mateo 11:25-27; 13:16-17)

²¹ Alí bré amuto á, Oje Wankíhé léha ansí lehie gyi Yesu. Múu olebli obéé, “Mí Sí, osú mu asi Owíé! Nedá fú ipán aní falé tóá fapuháin anyansapu pu asón abipó owan súná ahá aní bumeyín olala, bugyi fé nyebí. Ee, Mí Sí! Alí fodeklé féé íbá mútú ní.”

²² Múu olebláa mu akasípó amu obéé, “Mí Sí lapú tógyító wá mí ibito. Ohaa méyín ohá aní Obí amu gyí, nkéti Osí amu nkole. Ohaa méyín Osí amu é, nkéti Obí amu, pu ohá aní Obí amu latsulá aní obéle mu súná mu.”

²³ Bréá ohaa má amú wá á, oledamlí ki amú, bláa amú obéé, “Mli mó á, Bulu layulá mli, mlidé ató anfi wúun. ²⁴ Nde mli bláa mbéé, Bulu onósú atáipú pu awíe tsotsotsó bekle aní bówun ató anfi, abonu asón anfi mlidenu, táme bumenya mó alí.”

Samariayin Awitalepu Oku

²⁵ Mose mbla osunápó oku lókusó líí fité Yesu asón anfi púsó mu ki. Olefité mu obéé, “Osunápó, nto mbwéé asa anya nkpa aní itamatá?”

²⁶ Yesu lébláa mu obéé, “Nkálí Mose Mbla lébli? Nkálí fonu mó asi?”

²⁷ Oyin amu lébláa mu obéé, “Pu fú klon, fú okláa, fú owonlín pu fú agywun féé dwe fú Wíe Bulu, afudwe fú bá fé fú iwí.”

²⁸ Yesu lébláa mu obéé, “Mó fablí á. Bwe mó, fénya nkpa aní itamatá.”

²⁹ Táme oyin amu lékléá obósuná aní mó asón da okpa. Mú su olefité Yesu obéé, “Ma gyí mí bá?”

³⁰ Yesu lébláa mu obéé, “Bré kusu oyin oku lékplí tsú Yerusalem oyo Yeriko. Bréá ona okpató á, oleyéfiá ogyo atswapó aku. Ahá anfi bekpa mu tati, swíí mu ató féé, dá mu sian mu mo, náti sí mu tswi. ³¹ Bulu igyi ohapú oku ná okpa amu kénsú. Bréá olowun mu sísí á, olebaí tsun ifontó náti sí mu. ³² Alí kén Lewiyin oku é lóbatu mu, báí tsun ifontó náti ní. ³³ Táme Samariayin okuá ona okpa amusu mó léba bowotií musu. Bréá olowun oyin amu a, olowa mu nwe. ³⁴ Olenatí yótu mu. Oletsei nta kpeklé wólí mu nlasu, yí ofobí wá mó, klí mó, tsú mu dínká mu afrímúsú, pu mu ya afóó oswúkpá yéki musu. ³⁵ Mú oyi kehe a, Samariayin amu léle sika futútú anyo há afóó oswúkpá inusu okípu obéé, ‘Ki musu ha mu. Ni feyintá taku tsía a, neyínkí néka fú.’ ”

³⁶ Yesu lámó mó onó obéé, “Fú ato kiheto á, ahá abasá anfito omamu gyí oyin amúu olefia ogyo atswapó amu mu ba?”

³⁷ Mose mbla osunápó amu lébláa mu obéé, “Oyin amúu olowun mu nwe amu.” Yesu lébláa mu obéé, “Mómó yo afuyobwe mó odu.”

Marta Mu Maria Wá Yo

³⁸ Bréá Yesu mva mu akasípú bona akpatò b'oyó Yerusalem a, bowie wúlu kusu. Otsi akvá butetí mu Marta lóhò mu afóó, òlekpa mu ya mu wóyító. ³⁹ Mu pio tshé gyí Maria. Maria anfi lébetsiá Yesu ayabiasí, òde mu atosunáhé nu. ⁴⁰ Marta nkule dédamli tsun mótó, alá ibóbwe òbóbwe amú afóótò. Iòdun mu. Múú òlenatí yó Yesu wá, yéfité mu òbéé, “Mí Wíé, fawun ání mí píó lasí agyómá ámu fée tswi mi nkulesu? Bla mu òbetsa mí.”

⁴¹ Yesu lébláa mu òbéé, “Oo Marta, Marta! Fude fú iwí háan ntobí tsòtsòtsò iwí. ⁴² Toku kule pé déhián, Maria lalé móá ibu alá òdun. Ohaa méetalí swíí mu.”

11

Mpáibò Iwí Atosundhé

(Mateo 6:9-13; 7:7-11)

¹ Eke akú Yesu bu otineku òde mpái bò. Bréá òlòbò mpái ámu tá á, mu akasípú amutò akule lébláa mu òbéé, “Mí Wíé, suna aní mpái bò fé alá Asú Oòpú Yohane lósuná mu akasípú.”

² Yesu lébláa amú òbéé, “Ní mlóbò mpái á, mlibò mú alí.

‘Aní Sí,

ahá bubúu fú dá.

Ba begyi iwíe.

³ Ha aní atogyihéá ibófon aní ekekegyíeke.

⁴ Si aní lakpan kie aní,

fé alá anitesíkié ahá ání butópú alá gyi aní.

Mákpa aní wá isókítò.’ ”

⁵ Iwí òlebláa amú òbéé, “Ní mlitò akú bu onyawíe a, òbókusú yó mu wá oyínsuné yébláa mu òbéé, ‘Mí nyáwíe, pan mi bodobodo apin asa. ⁶ Mí nyáwíe akú labòswí mí sésééséi. Mma tótá néha mu obégyi.’

⁷ “Mu nyawíe amú òbébláa mu sísí òbéé, ‘Máwa mí tó. Mía mí abí aniladí. Nafin obu, mméetalí kúsú beha fú tótò.’ ⁸ Nde mli bláa mbéé, fiali onyawíe akpasu á, òmòòkusú há mu. Táme alá òde mu kokóli kótóó su á, òbókusú há mu alá odeklé.

⁹ “Mú su nde mli bláa mbéé, mlikvli Bulu, òbéha mli. Mlidunka, mlówun. Mlida mu klonsu, obéfinkí mú há mli. ¹⁰ Tsúfé òhá ání otakóli ató tenyá. Ohá ání otodúnká ató towun. Ohá ání otadá klonsu bótéfinkí há. ¹¹ Osi omom mu bu iwí, mu bi akóli mu iye a, òbékitá iwó wá mu ibitò? ¹² Ntée ní akóli mu b'òhò a, òbékitá nyankpòkpíe wá mu ibitò? ¹³ Mli lakpan abwepú kóráá mliyin alá butópú atò wankláán há mli abí. Ntogyi só mli Sí ámúò òbu òsúsú ámu mú móòpò Oje Wankíhé há ahá ání bode mu kolí?”

Yesu Mva Beelsebul

(Mateo 12:22-30; Marko 3:20-27)

¹⁴ Yesu légya oje laláhe lé oyin akvá alató omúmutò. Bréá oje laláhe amú lédali a, oyin ámu lówa tóí bi. Mú su ònó lobwíe òdòm amú. ¹⁵ Táme amótó akú beblí beé, “Oje laláhe owíe Beelsebul túmi òdepugya oje laláhe lé ahátò.”

¹⁶ Amótó akú é bekleá bósò Yesu ki. Mú su bebláa mu beé, òbwéé osúna pòsuna ání lélé otsú Bulu wá. ¹⁷ Táme Yesu lébi amú agywun. Mú su òlebláa amú òbéé, “Iwíe ogyíkpá ání ilaye anyò, bode aba kò tedida. Wóyí oduá mótó atsiápú bode aba kò é tobwíe. ¹⁸ Ní Satan iwíe ogyíkpá labóí anyò, bode aba kò á, mu iwíegyí bédida. Táme mlidéblí mliaa, Beelsebul dátó nde oje laláhe gyáa le ahátò. ¹⁹ Ní Beelsebul túmi ndepugya oje laláhe lé ahátò á, mómu ma túmi mli abí é bodepugya oje laláhe lé ahátò? Mli abí ámu onutò obégyi mli asón. ²⁰ Táme íniá Bulu túmi ndepugya oje laláhe su á, mlibí ání Bulu iwíegyí ámu laba mli wá dodo.

²¹ “Tsúfé ní òwunlínú bu akótó, òde mu wóyí gyo a, mu tótò tamafwí. ²² Táme ní òhá ání òbu òwunlín òdun mu òbá begyi musu á, otòswíí mu mu akótó ámúò mu ansí òin mósú ámu, yée mu atáá olenya étó.

²³ “Ohá ání omobuo mi dé mí lu. Ohá ání omédé mí tsa akpa ahá ba Bulu é dé amú gyáa téia mi.

Ἰηε Laláhe Yinkí Ba Jhato
(Mateo 12:43-45)

²⁴ “Ní Ἰηε laláhe idáli jhato á, iteyéki dimbísó dúnká otsiákpá, táme itamanyá. Inu iteblí ání ibéyinkí yó mó wóyí dadato. ²⁵ Ní isánkí yó á, itowun ání baféí mótó, lá mótó wankláán. ²⁶ Iteyinkí yékpa mó aba asienó ání butəbwé lalahé dun mu, buteba betsiá nu. Inu jhá ámu tsiátó teyíntá dun ahá igyi yái.”

Oyúla Onutó

²⁷ Bréá Yesu dé asón ánfí blí á, ὀτσι ὀκυ bu ὀδᾶm amotə. ὀτσι ámu lótsu ὀme fúá blí ὀβέε, “Bulu layúlá opúni amóú fedí mótó pú nyópu amóú fonyópú ámu.”

²⁸ Táme Yesu lébláa mu ὀβέε, “Ahá ání butonú Bulu asón, gyí mósú mboún Bulu layúlá!”

Bodunká Ofúla
(Mateo 12:38-42)

²⁹ Bréá ὀδᾶm amu budemoní tsía a, Yesu léblí ὀβέε, “Ndemba-abí laláhe, mlídé osúna dunká amliwun, táme mlímóowun kəkukə dun Bulu ὀnósó ὀtəípó Yona osúna amu. ³⁰ Tsúfé alí amóú Yona lóbwe osúna há Niniwefə ámu a, alí mí, Nyankpusa-Mu-Bi ánfí é nóbwe osúna há ndemba-abí ní. ³¹ Seba owíe tshé ὀbókusú líí Bulu asón ogyíké, há mlí ndemba-abí ánfí ipón. Tsúfé olotsu ὀsaasi ὀmá kutə kén gya ὀkpa ba, bonu Salomo nyánsa atosunáhé. Mlíki, jhá ání ὀdun Salomo líí nfi á. ³² Niniwefə é bókusú líí Bulu asón ogyíké amu, há mlí ndemba-abí ánfí ipón. Tsúfé bréá Yona léda Bulu asón ὀkan súná amó á, bedamlí klontə ba Bulu wá. Mlíki, jhá ání ὀdun Yona onutó líí nfi á.

Nyankpusa-oyí ὀkandíe
(Mateo 5:15; 6:22-23)

³³ “Jhaa tamanywé ὀkandíe pónáín, ntée pú ὀlḡ bun mósú. Jfóákpá ὀtəpóbian, ménu íbówankí há ahá ání béba wóyí ámutə. ³⁴ Fú ansíbi igyi ὀkandíe há fú nyankpusa-oyí. Ní fú ansíbi bu alé á, fú nyankpusa-oyí ámu féé bówankí. Táme ní fú ansíbi ma ale a, fú nyankpusa-oyí ámu féé íbóklun. ³⁵ Mó su mlíki ání wankí onutó bú mlitə, megyí oklún. ³⁶ Ní fú nyankpusa-oyí ámu lówankí, oklún ma ὀtnetine a, fú iwí féé bówankí fé alíá ὀkandíe tówánkí wólí fúsú.”

Mose Mbla Asunápú Pó Farisifə Tsiátó
(Mateo 23:1-36; Marko 12:38-40)

³⁷ Bréá Yesu lótaí tá á, Farisiyin ὀku léti mu ató ogyíkpá mu wóyító. Mó su Yesu lóyo yétsiá ὀpónú ámu asi. ³⁸ Iləwa Farisiyin amu wánwan ání Yesu mófwí íbi pógyóra iwí asa ὀde ató ámu gyí. ³⁹ Iní su Yesu lébláa mu ὀβέε, “Mlí Farisifə mlitəfwí mlí nwe pú mlí ablanwé wankláán, táme ὀnsípe móa owuntəlin sóón lábólá mlí. ⁴⁰ Mlí aha mimláhe, megyí mótó móa mó ὀma féé Bulu lóbwe? ⁴¹ Mlípu mlí atonyahé ámu ha ahíánfə, tógyító iwí bétin ha mlí.

⁴² “Farisifə, mligyəwí ní! Mlíteye mlí ὀtsotsó pú kpántánkplámá aná féétó idú, pú idúsí amu há Bulu. Táme mlímédé Bulu mbla amóú ihíe dehián, igyi asóngyí ὀnəkwalisu pú Buludwe ámuḡv gyí. Módéhián ní, táme mlímákiná iyétə dúsí amu é ha.

⁴³ “Farisifə, mligyəwí ní! Mlítekle otsiákpá yílé tsiá Yudafə ofiakpa. Mlítekle mlíaa, ahá bubún ha mlí itsiá dunsu. ⁴⁴ Mligyəwí ní! Mlílabwé fé ntsán ání bumehie mó nsu*, ahá butətsun mósú bumeyín ání ntsán igyi.”

⁴⁵ Mose mbla asunápú amotə ὀkule lébláa Yesu ὀβέε, “Osunápú, ní feblí alí á, fasiá aní é o.”

⁴⁶ Yesu léblí ὀβέε, “Mose mbla asunápú, mlí é mligyəwí ní! Tsúfé mlitəpó atə dwindwín sórá ahá, táme mlítamapú osrebi ὀkule kóráá tsá amó sórá. ⁴⁷ Mligyəwí ní! Tsúfé mlitəpwé Bulu ὀnósó atəípó amóú mlí anáin bəmə ámu ntsán wankláán. ⁴⁸ Iní désuná ání mlíatsúlá

* **11:44** Yudafə amándíe ὀnḡ á, ní fetsá ntsánsú a, ifin lada fo. Mó su butekpá mó afá futútú, póhie mó nsu.

dínká mli anáin bwehé ámuṣo ní. Tsúfě mli anáin bəmə amó, mli é mliapwé amó ntsán. ⁴⁹ Mú sɔ Bulu lópu mu nyánsa blí ɔbéé, ‘Nówa mí ɔnósó atóipó pú mí sumbí ayɔpó amótó. Bómə akú, dínká akú ɛsú.’ ⁵⁰ Bulu ɔbéfité mli ndemba-abí ánfí mu ɔnósó atóipó ámu obugya amóú ɔwɔlí así tsú bréá ɔyí lɛlɛn ɔpá ámu. ⁵¹ ɔbéfité tsú Habel obugyasɔ alu bəfɔn Sakaria klésɔ. Mu bəmə afədié-asubwi móa Bulu ɔtswékpa amu nsíné ní. Ee! Nde mli bláa mbéé, Bulu ɔbéfité mú tsú mli ndemba-abí ánfí wá.

⁵² “Mose mbla asunápó, mligyɔwi ní! Tsúfě mli dé asónbɛ sáafi amu. Mliméfinkí wíé, mliméhá ahá ɔkpa é abuwie.”

⁵³ Bréá Yesu lénatí ɛnu ɔyó á, Mose mbla asunápó pú Farisifə ámu bəpu mu ɛwɛ ɔbló, yó bude mu asón tsətsətsə fité púfíní mu yibi, ⁵⁴ kí bɛɛ bénya mu ɔnótó asɔnku pókítá mu.

12

Apinabwɛbíwɛ Iwɛ Oláda

(Mateo 10:26-27)

¹ Igyi alí, bréá ahá mpím-mpím beba befia ɛnu, bude aba ayabiasɛ tsatsáa a, Yesu légyankpá dá mu akasípó amu ɔlá ɔbéé, “Mlikɛ wankláán Farisifə Bodobodotu-afásó,* tsúfě apinabwɛbí abwɛpó bugyi. ² Tətə má ɛnuá babun ató músó ání bəmóobwíí músó. Tógyító é ma ɛnuá ɛlɛn ání ɛmɛlɛn ɔwan. ³ Bédá asón ání mli ɛblí nklobító ɔkan. Kugyíkúá igyi, ɛpló bóbon.

ɔhá Aní Abénýa Ifú

(Mateo 10:28-31)

⁴ “Apíó aba, nde mli bláa mbéé, mlimánýa nyankpɔsa ifú. ɔbétalí mó mli ɔyɔlú, táme ɔmɛetalí bwé mli tətə mú ɔma. ⁵ Nósuná mli ɔhá ání mlinýá ifú. Mɔgyí Bulu. Mu ɔmó mli ɔma a, ɔbu túmi tswi mli ɔkláa é wá ɛsubítí ogyá ání itamaduntə. Ee! Mu mlinýá ifú ní!

⁶ “Afíní butəku kú fɛ akénsire anu kéké? Mɛgyí kóba ana? Amó kóráá á, Bulu tamatan ɔkukɔsɔ, ⁷ mɛní bɛɛ mliá Bulu yin mli nwunsɔ imi kóráá klátə. Mú sɔ mlimánýa ifú. Mli bu ibiá dɔn akénsire tsətsətsə!

Adánsɛgyí Pó Asónkiná

(Mateo 10:32-33; 12:32; 10:19-20)

⁸ “Nde mli bláa mbéé, ní ɔku létalí gyi mí ɛwɛ adánsɛ ahátə á, mí, Nyankpɔsa-Mu-Bi ánfí é négyi mu ɛwɛ adánsɛ Bulu-abəpu ansító. ⁹ Táme ní ɔku lékiná mí ahátə á, mí é nékiná mu Bulu-abəpu ansító.

¹⁰ “ɔhagyíɔha ání ɔleblí mí, Nyankpɔsa-Mu-Bi ánfí ɛwɛ asɔn laláhe a, Bulu ɔbétalí sikíé mu. Táme ní ɔku léblí ɔhe Wankíhé amu ɛwɛ abusɔsɔ a, Bulu méesikíé nde, oméesikíé mu ɔke.

¹¹ “Ní bekpá mli ya Yudafo ofiakpa, ntée ɔmású agyípu pú awíé ansító á, mlimágywín asón ání mléblí póká ɛwɛ lé ntée alíá mléle mú ɔnó. ¹² Tsúfě ɔhe Wankíhé amu obósuná mli alíá mléblí alí bré ámuṣo.”

Osikani Mimláhe ɔku Iwɛ Yébi

¹³ ɔdəm amúto ɔku lébláa Yesu ɔbéé, “Osunápó, bla mí déhen, ɔha mía mɔnyɔ aye atóá aní sí lési yáí anito.”

¹⁴ Táme Yesu léfité mu ɔbéé, “Agya, ma léyaí mí asón ogyípu ntée atótó oyépu há mli?” ¹⁵ Múú ɔlebláa ahá ámu fěé ɔbéé, “Mlikɛ wankláán ɔnsípɛwasɔ, tsúfě nyankpɔsa nkpa ɛma atonyahé tsətsətsəto.”

¹⁶ ɛnu ɔleha amó yébi ɔbéé, “Osikani ɔku ndəto ató lɛhɛ wá alé ofi ɔku. ¹⁷ Múú ɔlefité mu ɛwɛ ɔbéé, ‘Nkálí nóbwɛ mí ató-abí? Mma ɔtínéá nópu yáí.’ ¹⁸ ɛnu ɔleblí ɔbéé, ‘Nyin tóá nóbwɛ. Nóbwie mí idan, láwá akpənkpənti. Múto nópu mí atíko pú mí ntóbí ámu wá ní. ¹⁹ Fówun nabláa mí ɔkláa mbéé, “Mí ɔkláa, ɛklɔn ɛdí fú asɛ. Kí, fubu ató tsətsətsətoá ɛda ha fú nfi-nfi.

* **12:1** Farisifə Bodobodotu-afá gyí amó afunu atosunáhé. Kí Mateo 16:12.

Gyi, afonu, ansí igyi fu.” ’ ²⁰ Inu Bulu lébláa mu obéé, ‘Oha mimláhe! Onyenu nde fu oklää hoo le fu ibito. Ma obégyi ató anfi fakle yái anfi féé?’ ”

²¹ Yesu lómə mú onó obéé, “Alí bóbwe oha aní olekle ató yái há mu iwí osulúu anfisú, táme oma tótə Bulu wá ní.”

Ansí Pvdínká Bulusu (Mateo 6:25-34)

²² Inu Yesu lébláa mu akasípú obéé, “Mú su nde mli bláa mbéé, mlimáhan iwí tóá mlégyi, tóá mlónu pú tóá mlédidá su. ²³ Nyankpasa nkpa dehián dun atogyihe. Mu oyulúu é idun ato didáhé. ²⁴ Mliki aklankpa. Butamadú, butamasíetí wá idantə. Buma idan ntée ifa, táme Bulu tēhá amú atogyihe. Mlimá labi dun mbubwi? ²⁵ Mlito ma obétalí han iwí pú bré kpalobí tsia mu nketə? ²⁶ Ní mliméetalí bwé itó túkúríibi anfi kórää á, ntogyi só mlidé iwí háan tráhe amusu? ²⁷ Mliki alíá pututə-oyí ntswítswí tedan. Itamayó agyómá ntée ló atati. Táme nde mli bláa mbéé, Owíe Salomo, mu inya féétó a, ometalí híhie iwí wá akíle fé oyí ntswítswí anfitə koku. ²⁸ Ní Bulu dé ifá aní nde ilí, oke ilawú, bawá mú ogyá tati didá á, ometalí didá mli atati dun mú? Ntogyi só mli hógyi mətó alí?

²⁹ “Mú su mlimágywín tóá mlégyi ntée tóá mlónu iwí, iha mli ansí ipe. ³⁰ Tsúfé ínı aná omá-omá butesrí gya ni. Mli Sí ámu yin aní ide mli hián. ³¹ Itóá mligyánkpa dunka gyí Bulu iwígyí, Bulu obópú ínı tsia mótó há mli.

Atonyahé Pvydí Osósú (Mateo 6:19-21)

³² “Opasua túkúríibi, mlimánya ifú. Tsúfé ibu mli Sí ámu odwe aní obópú iwíe ogyíkpa amu há mli. ³³ Mlife mli iwísu ató, amlipú kóba amu kie ahá aní buma tótə. Mlibin akentéá iméeyintá ha mli iwí. Múgyí, mliyai mli siadie osósú. Inu mú á, kuku méedali mótó, tsúfé awikplu buma un, atéple é butamawí ató un. ³⁴ Tsúfé otínéá fú siadie bu a, unó fú agywun tetsiá.

Asúmpóá Bvtogyo

³⁵ “Mliwa atadie, amlinywe mli nkandíe. ³⁶ Mlibwe iwí fé asúmpóá bude amú wíe okpa kí, obótsu oká otsiákpá ba. Féki ní obá beda klonsu á, békíki há mu. ³⁷ Ansí béggyi asúmpó oduá amú wíe obéba bətu amú butsie bugyo mu. Onəkwali nde mli bláa. Amú wíe amu obésabáa tati, há amú bétsiá opónúasi, mu onutó obókənkí atogyihe amu há amú. ³⁸ Ansí béggyi amú, ní obá bətu amú butsie bugyo mu, oyínsiné ntée bake. ³⁹ Táme mlinu asún anfi. Ní wóyí mu wie yin bréá owikplu obéba mu wóyító a, teki omesi wóyí ámu tswi, owikplu móbwie wíe wí mu ató. ⁴⁰ Mli é mligyo, tsúfé mí, Nyankpasa-Mu-Bi anfi néba bréá mli ansí medín mísó.”

Osúmpó Wankláán Pó Olaláhe (Mateo 24:45-51)

⁴¹ Petro léfité mu obéé, “Ani nkule fude yébi anfi ha lóó, ntée ania ahá anfi féé?”

⁴² Yesu lébli obéé, “Ma mēe gyí osúmpóá oletin ansí, obu onəkwali? Mu ibito mu wie təpú mu aba atráhe wá, obéé oha amú atogyihe dunka brésó. ⁴³ Ansí béggyi osúmpó amu ní mu wie amu obá bowun aní lélé ode mú bwe. ⁴⁴ Onəkwali nde mli bláa. Mu wie amu obópú mu ató féé wá mu ibito. ⁴⁵ Táme ní osúmpó amu lébli wá nwuntə obéé, ‘Mí wíe íbábi məkófún, obówa opá.’ Inı su olefi asi ode mu aba asúmpó atsi móa ayin da, ode ató gyí si amú, ode ntá núu bu á, ⁴⁶ mu wie amu obéba bofwie mutə ekeá omedín ansí. Mu wie amu obéhie títi mutə, trá bití mua ahá aní bəməhə mu gyi isu kékéé.

⁴⁷ “Osúmpó oduá oyin tóá igyi mu wie apé, táme omela iwí bwé yái á, mu wie obéhie píti mu ató wankláán. ⁴⁸ Táme osúmpóá omeyín mu wie apé, obəbwe tóá ilehián ha ató píti á, mu wie obépití mu kpalobí. Bulu tēfité tsətsə tsú oha aní oleha mu tsətsə wá, otefité tsətsətsə é tsú oha aní oleha tsətsətsə wá.

Ipián Yesu Lópɔba, Megyí Iwilwii
(Mateo 10:34-36)

⁴⁹ “Ogyá ɔdɔdákpa nɛba ɔsulúv anfisv. Ní mí nkɔle sv mú á, tekɪ idetsíí dodoodo. ⁵⁰ Asúbɔ kv ida misvá bóbɔ mí. Mí klɔn méedɪ mí asɪ yófun bréá ilamó ɔnó. ⁵¹ Imábwe mli fé iwilwii nɔpɔba ɔsulúv anfisv. Megyí iwilwii, ahá nsɪné yintá nɔpɔba. ⁵² Tsúfé tsú séi póya a, wóyí ání ahá abanú bɔbɔ mótó á, abasá bókɔsú líi abanyósú. Abanyó é bókɔsú líi abasású. ⁵³ Abi yinhé múa amó asɪ nsɪné béyintá. Abi tsihé múa amó ayín é nsɪné béyintá. Osia tsihé múa mv sia tsihé nsɪné é béyintá.”

Brétó Asón Asɪnu
(Mateo 16:2-3)

⁵⁴ Yesu létrá bláa ahá ámv ɔbéé, “Ní nyankpɔv obilá bɔsv á, mliteblí mliaa, nde nyankpɔv obótswie, lélé ototswie. ⁵⁵ Ní nsaintɔ itsú fɔá á, mliteblí mliaa, nde owí ɔbéln, lélé iteln. ⁵⁶ Apinabwebí abwepó! Mliyín alíá butélé ɔsulúsv pú nwlótáasv ató asɪ. Ntogyi sɔ mlimétálí nú itó ánfɪ idebá séi ánfɪ mó asɪ?

Anyabá Nsɪnéla
(Mateo 5:25-26)

⁵⁷ “Ntogyi sɔ mlitamátálí gyí asón wankláán há mli iwí? ⁵⁸ Ní ɔkv ɔsáma fv á, wa ɔsa ha amlɪblɪ mó wóyító, ménɪ fú onyabá móɔpɔv fú ya asón ogyíkpa. Fówun asón ogyípú méegyí fú asón, pú fú wá prósɪyín ɪbɪtɔ, ɔwa fú obu. ⁵⁹ Ní megyí alí á, mméemlé fú, nkéti faká tógyító tá asa fédalɪ mv.”

13

Mlɪdamli Iklɔntɔ, Ménɪ Mlimóowu

¹ Ahá ámóv bɔbɔ mv alí bré ámɔtɔ akv bebláa Yesu bɛɛ, Pilato lamó Galileafɔ akv bréá bɔde afɔdiɛ bɔ há Bulu, Yerusalem Bulu ɔtswékpa mv, há obugya lada afɔdiɛ ámv. ² Yesu léfité amó ɔbéé, “Mlíki mliaa, Galileafɔ ánfɪ bɔgyi lakpan abwepó dɔn Galileafɔ atráhe, sɔ bowun iwɪɔsɪn ánfɪ odu? ³ Nde mli bláa mbéé, megyí alí ígyi! Ní mli é mlimédamli klɔntɔ á, mli féé mlówu fé amó. ⁴ Ntéé ahá dúkwe ámóv abansúrv lobwie dá mó Siloam ɔmanti ání ɪbv Yerusalemtɔ ámv mé, mlíki mliaa, lakpan abwepó bɔgyi dɔn aha atráhe ání betsiá Yerusalem alí bré ámɔtɔ féé? ⁵ Nde mli bláa mbéé, megyí alí ígyi. Ní mlimédamli klɔntɔ á, mli é mlówu fé amó.”

Pɔntɔ Máswiéhé

⁶ Múv ɔleha amó yébi ɔbéé, “Oyin ɔkv lótswie pɔntɔ mv ndɔtɔ. Eke ɔkv ɔlɔyɔ yéki bɛɛ, abí kv ɪdɪn mótó. ɔlɔyɔ á, koku medín mótó. ⁷ Inɪ sv ɔlebláa mv ɔpayín ɔbéé, ‘Nfinsa ní, nna oyí ánfɪ asɪ. Mmɔkóvwun kɔkɔvkv mótó. Ntogyi sɔ ɪbétrá lí yintá ɔsulúv? Kun mó da!’ ⁸ Táme ɔpayín amv lébláa mv ɔbéé, ‘Mí wíé, fú mó si mó ɪtra lu ofi ɔkɔle, ampulipuli mó asɪ, kpa wína wa mó asɪ. ⁹ Ní ofiébéá iloswie á, ɪbv alé, táme ní imoswie á, nakun mó dá.’ ”

ɔtsɪ ɔkv Ilɔ Tsa ɔkpónú ɔdaké

¹⁰ Yesu lóyɔ ɔde ató suná Yudafɔ ofiakpa ɔkpónú ɔdaké kv. ¹¹ ɔtsɪ ɔkvá ɔhe laláhe lówa mv ɪbɔ nfi dúkwe ní, ɪlahá mv alaklo, ɔmetálí bwíí nátí bv mv. ¹² Bréá Yesu lóvwun mv á, ɔletɪ mv bláa mv ɔbéé, “Anɪ yín, iwí iwá fú ɔnlɪn!” ¹³ Inv ɔlɔpɔv ɪbɪ da ɔtsɪ ámv. Invsv olotswíí lí kánfó Bulu.

¹⁴ Ofiakpa ɔhandɛ amv lénɪya ɔbló ání Yesu latsá ɔha ɔkpónú ɔdaké. Mó sv ɔlebláa ahá ámv ɔbéé, “Nkensié bv mv há agyómá yɔ. Mliba nke ámɔtɔ, abɔtsa mli ɪbɔ. Megyí ɔkpónú ɔdaké!”

¹⁵ Anɪ Wie Yesu léle mó ɔnó ɔbéé, “Apinabwebí abwepó! Mlɪtɔ okugyíkv tɔwóí mv nnantswie ntéé afrímú lé ɪbantɔ, pú amó ya ntsu onúkpa ɔkpónú ɔdaké. ¹⁶ Mú ɪma aléá mí mó nésankí Abraham mv na ánfɪ ɔbɔnsám lakíkli mv nfi dúkwe kéké ánfɪ ɔkpónú ɔdaké?” ¹⁷ Mv asɔn blíhé anfi léha péli lékutá mv alupó ámv, ansí légyi atráhe amv féé, ofúla kpɔnkpɔntɪ ámóv ɔdebwe ámv sv.

*Takyi-akpin Ibi Yébi**(Mateo 13:31-32; Marko 4:30-32)*

¹⁸ Inu Yesu léfité ɔ́bée, “Ntɔ́ Bulu iwíegyí ámu lèlian? Ntée ntɔ́ nópukápú mu? ¹⁹ Igyi fé takyi-akpin ibí, oyin ɔ́ku lódu wá mu ndɔ́tɔ́. Uedan mlí oyi yilé, mbubwi butogyónká mú abámbítɔ́.”

*Bodobodotu-afá Yébi**(Mateo 13:33)*

²⁰ Yesu létrá blí ɔ́bée, “Ntɔ́ mpúkappu Bulu iwíegyí ámu? ²¹ Igyi fé Bodobodotu-afá ání ɔ́tsi ɔ́ku lópuṣṣiá bodobodo nfúó kente kule, ileha mú ilotu.”

*Obu-ɔ́nó Kplánhe**(Mateo 7:13-14, 21-23)*

²² Bréá Yesu ɔ́yó Yerusalem a, ɔ́lɔ́tsun nkudasí pú awúlusu. ɔ́na ɔ́de amó ató suná. ²³ ɔ́ha ɔ́ku léfité mu ɔ́bée, “Owíé, ahá kpalobí ku obénya nkpa?”

Yesu lébláa ahá ámu ɔ́bée, ²⁴ “Mlibɔ́ mbódí amlɔ́tsun obu-ɔ́nó kplánhe amutɔ́. Tsúfé ahá tsɔ́tsɔ́tsɔ́ bɔ́bɔ́ mbódí ání bótson wie inu, táme buméetalí. ²⁵ Táme ní wóyí mu wie ɔ́kúsú fin obu ámu, mlebá belí klon ɔ́ma, dá klon amusu mlíaa, ‘Owíé, finki ha aní!’ á, ɔ́bébláa mlí ɔ́bée, ‘Mmeyín mlí, mmeyín ɔ́tínéá mlotsú.’ ²⁶ Inó mléblí mlíaa, ‘Ania funyɔ́ létsiá gyi ató, nú ntá, fetsiá suná ató aní dunsu!’ ²⁷ Táme ɔ́béle mú ɔ́nó ɔ́bée, ‘Mmeyín mlí. Mmeyín ɔ́tínéá mlotsú. Mlínatí tɛi mísú, mlí lalahɛ abwɛpú féé!’ ²⁸ Ní mlowun Abraham, Isak, Yakob pú Bulu ɔ́nósú atáípu ámu féé bobu Bulu iwíe ogyíkpa, táme bumeha mlí mú ɔ́kpa amlíwie inu á, inó mlósu kpisii ní. ²⁹ Ahá bótso owí ɔ́dalíkpa pú owí ɔ́kplíwíékpa, binasu móa gyɔ́pɔ́su ba betsiá ató ogyíkpa Bulu iwíegyí ámutɔ́. ³⁰ ɔ́nɔ́kwali, amapu aku bémlí agyankpapu. Agyankpapu aku é bémlí amapu.”

*Yesu Lósú Ha Yerusalem**(Mateo 23:37-39)*

³¹ Inu Farisifo aku beba Yesu wá bebláa mu beɛ, “Dalí Galilea ɔ́mátó nfi, tsúfé ɔ́mású ogyípú Herode dékléá ɔ́bómɔ́ fú.”

³² Yesu lébláa amó ɔ́bée, “Mliyεbláa ɔ́kpataku ámu mlíaa, ‘Négya ɔ́ɛ laláhe lé ahátɔ́, tsá ahá ilɔ́ ndɛ, gya le ɔ́ke, mó mú ɔ́nó klái.’ ³³ Táme ilehián ání nóyɔ́ mí ɔ́nátí amusu ndɛ, ɔ́ke móa klái. Tsúfé ɔ́kpa má inuá bómɔ́ Bulu ɔ́nósú ɔ́táípu ɔ́kuku ɔ́tinetine, don Yerusalem!

³⁴ “Oo Yerusalemfɔ́, Yerusalemfɔ́! Mlítómmó Bulu ɔ́nósú atáípu, dá abí ání Bulu lawá sísí mlí abwi mó ní. Ntekleá nóbun mlí abísú brégyíbré, fé alí batɛ tobun mu abísú, táme mlítamahá mí ɔ́kpa. ³⁵ Mlíki, Bulu obési mlí ɔ́tswékpa tswi mlí. Ndɛ mlí bláa mbée, mlíméetrá wun mi ekekekeke, yófun ekéá mléblí mlíaa, ‘Bulu oyúla ɔ́há ámú ɔ́bá mu dátó’ ámu.”

14*ɔ́lɔ́pu ɔ́ku Tsa*

¹ Farisifo ɔ́handɛ ɔ́ku léti Yesu ató ogyíkpa mu wóyítɔ́ ɔ́kpónú ɔ́daké. Ahá bɔ́pu ansí yi Yesusu, buɛ mu tée. ² Inu oyin ɔ́kuá alapúnyá léba Yesu wá. ³ Yesu léfité Mose mbla asunápu pú Farisifo ámu ɔ́bée, “Ani mbla léha ɔ́kpa ání butsáa ilɔ́ ɔ́kpónú ɔ́daké lóó, ntée imeha ɔ́kpa?”

⁴ Amótɔ́ ɔ́kuku móbwií ɔ́nó. Mú Yesu lékitá oyin ámu, tsá mu ilɔ́, olesi mu ɔ́lenatí. ⁵ Inu ɔ́léfité ahá ámu ɔ́bée, “Mlító ma mu bi ntée mu ɔ́nantswie ɔ́békpadá wíé ibúntɔ́ ɔ́kpónú ɔ́daké, ɔ́móɔ́kɔ́sí lé mu?”

⁶ Bumetalí lé mú ɔ́nó.

Iwasibá

⁷ Inu Yesu lówun ání ahá ámú beɛ ató ogyíkpa inu ámutɔ́ aku buɛ ɔ́tsiákpá yilé dunká bétsiá. Mú ɔ́leha amó yébi ɔ́bée, ⁸ “Ní ɔ́ku ɔ́tí fú ɔ́ká ɔ́tsiákpá a, máyétsiá ɔ́fuákpá. Fíali ɔ́letí

ɔhande ɔkɔá ɔdɔn fu. ⁹ Inu ɔhá á múú ɔleti mli ámu ɔbebláa fu ɔbéé, ‘Mí wíé, kusu pu obíá ha ɔhá á nfi.’ Inu péli békítá fú, fèpetí yódunká ɔtɛkɔ tsíá. ¹⁰ Mú su ní ɔha ɔtí fú ató ogyíkpa a, yetsiá obíá kusubisu mboún, ɔhá ámu ɔbebláa fu ɔbéé, ‘Mí wíé, betsiá ɔfuákpá nfi.’ Inu obótsu fú ansító fúá ahá ámu fèé ansító. ¹¹ Tsúfè ɔhagyíɔha ání ototsú iwí á, Bulu tɛba mu asi. ɔhagyíɔha ání ɔtɛba iwíasi é á, Bulu totsú mu fúá.”

¹² Yesu lébláa ɔhá á múú ɔleti mu ató ogyíkpa amu é ɔbéé, “Ní fɔtswi ɔpónú ɔpa onyé á, máti fú anyawíé, fú apió, fú abusuanfɔ ntéé iwí anyapúá butsie mantáa fú. Ní fɔbwé mú alí á, amú é bɛlatí fú amú kle asi ká ikɔ. ¹³ Mboún ti ahiánfɔ, tsukɔle asínpu, abubúpu pú ansibi abwiepú. ¹⁴ Bulu obóyulá fú, tsúfè buma tɔtɔá bópoká fú ikɔ. Bulu ɔbéka fú ikɔ ekeá ɔbókusúa aha yilé tsú afúlitɔ.”

Nke Krɔnkpɔnti Kɔ Yébi (Mateo 22:1-10)

¹⁵ Ahá á múú amúá Yesu butsie ɔpónúasi ámɔtɔ ɔkɔle lónu mu asɔn blíhé anfi, ɔleblí ɔbéé, “Ansí bégýi ahá ání bégýi ató Bulu ɔpónú ɔtswíke mu iwíegýi ámɔtɔ!”

¹⁶ Táme Yesu lébláa mu ɔbéé, “Oyin ɔku lótswi ɔpónú krɔnkpɔnkpɔnti kɔ, ɔleti ahá tsɔtsɔtsɔ. ¹⁷ Bréá beniná atogyihe amu tá á, ɔlɔwa mu asúmpú ɔbéé buyébláa ahá á múú ɔleti ámu bɛé, ‘Babwé tá!’ ¹⁸ Táme amú fèé beblí bɛé amú ibi de. Ogyankpapu ɔbéé, ‘Nahɔ ɔsolúu kɔ. Ilehíán ání néyékí mú. Mú su mlikita mótó ha mi.’ ¹⁹ Onyɔɔsi é ɔbéé, ‘Nahɔ nnantswie yínhé idú, bópulipúli mí ndɔtɔ há mí. Neyékapú amú ki. Mú su mlikita mótó ha mi.’ ²⁰ ɔbambá é ɔbéé, ‘Nwéén kótóó netsiá ɔká. Mú su mméetalí ba.’

²¹ “Inu osúmpú amu léyinkí bebláa mu wie. ɔblí lekítá mu wie amu, ɔlebláa mu ɔbéé, ‘Wa ɔsa sri yeki dɛnsu pú brɔnɔsu, afɔkpa ahiánfɔ, tsukɔle asínpu, ansibi abwiepú pú abubúpu ba.’ ²² Imɔwa ɔpá osúmpú amu léba bebláa mu ɔbéé, ‘Mí wíé, nayó sumbí ámu, táme otsiákpá trá da.’ ²³ Mu wie amu lébláa mu ɔbéé, ‘Tsun mmuátse múa nkpakwí fèé. Ti ɔhagyíɔha ání fówun fɛé ɔbá, méní ahá bóbólá mí wóyító. ²⁴ Nekáse, ahá á múú nehie tí ámɔtɔ ɔkɔku méeda mí ató á nfi ɔnó!’ ”

Yesu Búotɔ Ipian (Mateo 10:37-38)

²⁵ Yesu mɔa ɔdɔm krɔnkpɔnkpɔnti ámu ná bɔyó. Múú ɔledamlí bláa amú ɔbéé, ²⁶ “ɔhagyíɔha ání ɔleba mí wá, táme ɔde mu si, mu yin, mu otsiába, mu abí, mu apió, mu onutó kóráá iwí dwe dɔn mi á, ɔméetalí bwé mí ɔkasípú. ²⁷ ɔhá ání omotsu mu oyikpalíhe bobuo mi mófɔn ání ɔbóbwe mí ɔkasípú.

²⁸ “Mlito ɔmɔmu bú inu, ní obéyi obu krɔnkpɔnti á, oméetsiá asi kɔ tóá obéyintá, wun ání mu kóba bófɔn? ²⁹ Ní ɔmeki mú alí, asa ɔlɔkusú wá obu ámu ntswiasi, pwé mú fɔn ɔkpatɔ, ɔmetalí mó mú ɔnó á, obu ámu awúnpu fèé bómɔsí mu. ³⁰ Béblí bɛé, ‘Oyin á nfi lókusú ɔde obu yíi, ɔmetalí mó mú ɔnó.’

³¹ “Ntéé owíé ɔmɔmu bu inu ní owíé ɔku dé akɔpú mpím-advanyɔ (20,000) ɔbá bɔkɔ mu a, oméetsiá asi kɔ alíá ɔbóbwe ɔbópu mu isá akɔpú mpím-dú (10,000) yéfia amú? ³² Ní owun ání ɔméetalí á, ɔbówa abí ɔsasɔ bóyókókólí mu há ikɔlebwɛ, bréá bumɔkónyá kpókpe ba. ³³ Inu su mlito ɔhá ání omesi mu tógyító ɔmagyáa ɔméetalí bwé mí ɔkasípú.

Nfólá Ima Labi (Mateo 5:13; Marko 9:50)

³⁴ “Nfólí bu alé, táme ní itá ɔdwe á, ntɔ bɛlapúwá mú ɔdwe? ³⁵ Itráa ma ale há tɔtɔtɔ bwɛ. Tsei butetséi mú tsítsá wúnasɔ. ɔhá ání ɔbu asɔ onúu asón á nfi.”

15

Kufa Fwíhé (Mateo 18:12-14)

¹ Eke oku lampóo ahópu pú lakpan abwepú beba Yesu ason blíhé onukpá. ² Farisifo pú Mose mbla asunápó amu bowuntí mu bée, “Oyin ánfí muva lakpan abwepú ténátí, butowá ibi gyi ató kóráá.” ³ Mú su Yesu léha yébi púsúná amú ató obéé,

⁴ “Mliṭo ma bú akúfa lafakule (100), okule ofwí á, omesi adukwebá-kwebá (99) tráhe wá dimbító inu, yódunká mu alu kpéfɔn bréá obówun mu? ⁵ Nahogyi mbéé, ní owun mu a, ansí bégyi mu, obótsu mu wá nkankó, ⁶ pú mu ya wóyító. Obéti mu anyawíe pú mu aba, bláa amú obéé, ‘Mliha anya ansigyí. Nawun mí kufa amóú olɔfwí ámu!’ ⁷ Alí kén nde mli bláa mbéé, ní lakpan abwepú okule pé odámli klɔntó á, ansí béhiye gyi ahá osósú inu don alíá ibégyi amú aha wankláán adukwebá-kwebá (99) ání bumetrá hián klɔntodamli iwi.

Kóba Fwihé

⁸ “Ntée ní otisi oku bu sika futútú dú, mótó kule lafwí á, omóonywe okandíe kikí mu wóyító wankláán, kpákpá ntobító kí, féi wóyí ámuṭo wankláán yóṭon bréá alawun mú? ⁹ Ní owun mú á, obéti mu apíó aba, bláa amú obéé, ‘Mliha anya ansigyí. Nawun mí sika futútú ámuú olɔfwí ámu. ¹⁰ Nde mli bláa mbéé, alí ansí béhiye gyi Bulu-abɔpu ní lakpan abwepú okule odámli klɔntó ní.’ ”

Obi Fwihé Oku

¹¹ Yesu létrá ha amú yébi obéé, “Oyin oku létsiá, obu abi yinhé anyo. ¹² Okusu amu lébláa mu si obéé, ‘Mí sí, ye fú atótó, afɔpu mí klé ha mi.’ Inu mu si lékitá mu atótó ye há amú. ¹³ Imegyí nke kuku okusu amu lókulá mu ató féé, olotu okpa yó tsútsúútsú omá kɔto. Inu oleyétsiá nkpa laláhe yíntá mu ató ámu féé. ¹⁴ Bréá oleyintá ató ámu tá á, akón kpɔnkpɔnti ku léba omá ámuṭo, olowa akón di bi. ¹⁵ Mú su olɔpu iwi yémantá inoyin okusu, oyin ámu lékpa mu yáa mu ibúasi obéé, oyéki mu mprákuosu ha mu. ¹⁶ Teki olekleá obétsiá gyi mprákuo atogyihe amu ku, táme ohaa méha mu mú iwi okpa. ¹⁷ Bréá mu ansí leyinkí ba mu iwisu á, oléfíté mu iwi obéé, ‘Apafɔ amomú kóráá má mí sí wóyító, bumede ató gyi sian ekekegyíeke? Mú ntsie nfi, akón de mí m? ¹⁸ Nókoso yínki yó mí sí wá, yébláa mu mbéé, mí sí, napó ilá gyi Bulu, púgyi fú é. ¹⁹ Mmekanáa ání fétrá ti mí fú bí. Pu mí bwéé fú apafɔ ámuṭo okule.’ ²⁰ Mú su olakúsú pú okpa obá mu si wá.

“Bréá olowotií, mu si lówun mu sísi á, olowa mu nwe, olesrí yéfia mu, látá mu pútá. ²¹ Inu mu bi ámu lébláa mu obéé, ‘Mí sí, napó ilá gyi Bulu, púgyi fú é. Mmekanáa ání fétrá ti mí fú bí.’ ²² Táme mu si létí mu asúmpó, bláa amú obéé, ‘Mliwa oṣa yotsu atadiye wankláán ámu bowa mu. Mliwa mu opetia, amlíwa mu ntukota. ²³ Mliyele onantswie yínhé kánáhe amúú alawá nfo ámu ba, amlibomó mu, apugyi nke ha mu. ²⁴ Tsúfé mí bí ánfí lawú tsínki. Olɔfwí, anilawun mu.’ Inu bowa nke gyi bi.

²⁵ “Alí bré ámuṭo á, obi dehen amu bu ndoto. Bréá olotsu ndo ámuṭo obá, alata wóyító wie tá á, olonu ání pléi de wóyító inu. ²⁶ Mú su oleti mu si asúmpó amuṭo okule, fité obéé, ‘Amansu lába?’ ²⁷ Osúmpó amu léle mú onó obéé, ‘Fú pío laba. Mú su fú sí lahá bamó onantswie kánáhe amu, tsúfé alayínki bɔtu mu, obu nkpa, obu onlin.’

²⁸ “Obí lékitá odéhen amu. Mú su olesin mmuáa. Mu si lédali ba bokokóli mu obéé, obá wóyító. ²⁹ Táme olele mú onó obéé, ‘Mí sí, kí nfi dódúúúú náputsiá fú wá súm fú. Mmókúbwé mábúla kuku kí. Táme fumókóhá mí okpalábi fee mía mí aba apówa iwi ansigyí kí. ³⁰ Táme fú bí ánfí alayintá fú tógyító, muva akípú bayégyi nkpa ánfí mú laba a, famó onantswie yínhé kánáhe amúú alawá nfo ámu há mu!’ ³¹ Inu mu si lébláa mu obéé, ‘Mí bí, yé fú mú fóbú mí wá brégyibré. Fóbú mí ató féé. ³² Fú pío ánfí lawú tsínki. Olɔfwí, anilawun mu. Mú su lehián ání abégyi mú nke, nyá ansigyí.’ ”

16

Agyómású Okipu Ansítinpu Oku

¹ Yesu lébláa mu akasípú obéé, “Iwi onyapú oku létsiá, obu agyómású okipu. Ahá bowi tsá mu wie amusu bée ode mu gyi. ² Inu su oleti oyin ámu, fité mu obéé, ‘Nto asón ndenu tsú fú

iwɪ alɪ? Bobu akúnta ha mi, tsúfɛ fóméetrá kɪ mí agyómású.’³ Agyómású ɔkípu amɔ léfité mu iwɪ ɔbéɛ, ‘Nkáli nóbwɛ? Mí wíe ɔbá begya mi. Mma ɔwunlín ání nénatí dɔ ha ahá. Ibo mi péli ání nénatí kólí ató é.’⁴ Ibo alé! Nyin tóá nóbwɛ, ménɪ ní osí mí á, nénya ahá ání bóhɔ mi wá amó wóyító.’

⁵ “Mó su ɔletɪ ahá ání bɔdɛ mu wie ikɔ kulekule. Ɖlefíté ogyankpapu ɔbéɛ, ‘Ikɔ afɪnɪ fúde mí wíe?’⁶ Ikɔ ɔkitápú amɔ léle mú ɔnɔ ɔbéɛ, ‘Nfɔ agbɔngbó lafa-anyɔ (200).’ Agyómású ɔkípu amɔ lébláa mu ɔbéɛ, ‘Tsan fú adánsɪe ɔwulɔ ámuɔtɔ, afɔwanlɪn lafakule (100).’⁷ Ɖlefíté ɔku é ɔbéɛ, ‘Ikɔ afɪnɪ fúde?’ Ikɔ ɔkitápú amɔ lébláa mu ɔbéɛ, ‘Bodobodo nfúó akente ɔpɪm-ɔkule (1,000).’ Agyómású ɔkípu amɔ lébláa mu ɔbéɛ, ‘Tsan fú adánsɪe ɔwulɔ ámuɔtɔ afɔwanlɪn lafakwe (800).’

⁸ “Osikani ámu lékanfú agyómású ɔkípu anfɪ ɔma ɔnɔkwali ánfɪ ání alatálí tun ansí alɪ.” Yesu lómɔ mú ɔnɔ ɔbéɛ, “Nɔɛmba-abí ání bubuo ɔyító ató ansítɪn ání bɔpu bɔtsie amó abato ɪɔn amóá buyin Bulu klé.

⁹ “Nɔɛ mlɪ bláa mbéɛ, mlɪpu ɔyító ató bwe apíó, ménɪ ní itá á, Bulu ɔbóhɔ mlɪ wá mu wóyíá ɪbɔ ɪnɔ bré fɛétó.¹⁰ Ɖhá ání ɔletalɪ kítá ató túkúrííbi, olegyi ɔnɔkwali músú á, mu kén obégyi ɔnɔkwali ató kpɔnkpɔntɪ é sú nɪ. Táme ɔhá ání ɔmɔwa ɔnɔkwali ató túkúrííbɪsɔ ɔmóɔwa ɔnɔkwali ató kpɔnkpɔntɪsɔ.¹¹ Mó su ní mlɪmá ɔnɔkwali ɔyító atósú a, ma mɛɛ ɔbóhɔ mlɪsɔ gyi, pú ɔsúsú ató onutó wá mlɪ ɪbɪtɔ?¹² Ntée ní foma ɔnɔkwali ɔku klésú á, ma mɛɛ ɔbópu fú klé há fú?

¹³ “Osúmpú ɔkuku méetalí súm awie anyɔ. Ɖbódwe ɔkule, lú ɔkule. Ntée obóbu ɔkule, omóobu ɔkule. Fóméetalí súm Bulu, súm Kóba.”

Yesu Asɔn Blíhé Kɔ

(Mateo 11:12-13; 5:31-32; Marko 10:11-12)

¹⁴ Farisifɔ bɔtɔdwé kóba. Mó su bréá bonu Yesu asɔn blíhé anfɪ á, bɔbwe mu ahinlá.¹⁵ ɪnɔ Yesu lébláa amó ɔbéɛ, “Mlɪtelé iwɪ súná ání aha yilé mlɪgyí ahá ansító, táme Bulu mú yin mlɪ klɔntɔ. Tsúfɛ tóá nyankpɔsa tekíá ɪbɔ labi igyi Bulu akísítɔ.

¹⁶ “Mose Mbla ámu pú Bulu ɔnɔsú atóipú amɔ asɔn wanlínhé lɔyɔ agyómá alu bɔfɔn Asú Ɖbɔpú Yohane brésú. Tsú mɔsɔ bɔdɛ Bulu iwíegyi ámu iwɪ asɔn wankláán ɔkan da, ahá é bɔdɛprú wie mútɔ.¹⁷ Ɖsú múa asɪ bétalí mó ɔnɔ, táme itoduáhé ntée asónbi ikule kóráá móowu Mose Mbla ámuɔtɔ.

¹⁸ “Oyin okíná mu ka láyétsiá ɔtsɪ bámbá á, alató mbɔa. Oyingyíoyin ání otsiá ɔtsɪ ánfɪ mu kulu lakíná mu é lató mbɔa.”

Iwɪ Onyapú Ɖku Mɔa Lasaro

¹⁹ Yesu lébláa amó ɔbéɛ, “Iwɪ onyapú ɔku létsiá. Atati wulɪhe ɔtɛdídá, otegyi nkpa wankláán ekekegyíɛke.²⁰ Ató ɔkólípú ɔkúá mu iwɪ letsitsíí nɔ é létsiá. Bɔtɛtɪ mu Lasaro. Betsiá pú ohiáni ánfɪ yéyáí iwɪ onyapú ámu ɔkpa ɔnɔ.²¹ Ɖkíá obénya atogyihɛ mpupubiá ɪbékpakpáa bun oyin ámu ɔpónóasɪ gyi. Akíá létsiá beyintá mu nɔ ámu kóráátó.

²² “Bréá ohiáni ánfɪ lówu á, Bulu-abɔpu bɔtsu mu ya, oleyétsiá anɪ náin Abraham wá ɔsúsú. Iwɪ onyapú ánfɪ é lóbowu, bopulá mu.²³ Ɖlɔyɔ ɔbɔ ɪsɔbitɪ ogyá ání ɪtamaduntɔ, ɔdɛ iwɪɔsɪn wúun. Olotsu ansí fúá, olowun ání Lasaro tsie Abraham wá tsútsúútsú.²⁴ ɪnɔ ɔlɔkplón ɔbéɛ, ‘Anɪ sí Abraham-ée! Wun mi nwe, afɔha Lasaro ɔyɔpu mu osrebi da ntsutso pɔbɛda mí ɔdandɔsɔ, ilwii kpalóbɪ. Nɔɛ iwɪɔsɪn wúun ogyá ánfɪtɔ dɔbɪ!’

²⁵ “Táme Abraham lébláa mu ɔbéɛ, ‘Obí, kaɪn, fú nkpatíátó a, fegyɪ ɔdwɛ, Lasaro é letsiá ɔsɪntɔ. Séi á, ɔbɔ ɔdwɛtɔ, fú é fúbu ɔsɪntɔ.²⁶ Ɖma a, ɪlán kpɔnkpɔnkpɔntɪ ku da ania fɔnyɔ nsɪné. Mó su ɔhaa méetalí fá tsú nfi ba fú wá ɪnɔ, ɔhaa é méetalí fá tsú ɪnɔ ba anɪ wá nfi.’²⁷ Oyin ámu lébláa Abraham ɔbéɛ, ‘Mómú nobwíí ɪpa, anɪ sí Abraham, wa Lasaro sɪsɪ mí sí wóyító.²⁸ Mbɔ apio yinhé abanú aku ɪnɔ, ɔyɛda amó ɔlá, ménɪ bowú á, bɔméɛba bowun iwɪɔsɪn ánfɪ odu.’

²⁹ “Abraham léle mú ɔnɔ ɔbéɛ, ‘Mose mɔa Bulu ɔnɔsú atóipú amɔ nɔwulɔ bu amó wá, ɪdɛ amó ɔlá da. Bunúu mú, abɔgyi músú.’³⁰ Oyin ámu léle mú ɔnɔ ɔbéɛ, ‘Anɪ sí Abraham, asón

ámu nu keke méeha amó abodamli klontó. Mboun ní oku okúsú tsú afúlitó yó amó wá á, bédamli klontó.’ ³¹ Táme Abraham lébláa mu obéé, ‘Ní bumegyí Mose mu Bulu onósú atóipó amu nwulótó asún ámu á, oku okúsú tsú afúlitó yó inu kúráá á, bumóonu ohá ámu asún.’ ”

17

Lakpanbwe

(*Mateo 18:6-7, 21-22; Marko 9:42*)

¹ Yesu lébláa mu akasípó amu obéé, “Ibwébwéébwé á, taku béha nyankpusa obóbwe lakpan, táme ohá ání ina musu mu ba lóbwe lakpan ogyówi ní. ² Ní oku léha ahá ání bumakódan mísú hógyitó ánfító oku lóbwe lakpan á, ní beda nfúókwebu síán mu ometo, tswi mu wá opu okluklúkpá pó á, ibu alé don. ³ Mú su mlíkí mlí iwí wankláán.

“Ní fú bá opu ilá gyi fu á, wa iyin wa mu. Ní oledamli klontó á, sikie mu. ⁴ Ní olopu ilá gyi fu tse sienó* ekewóle owító, oleda bobwíi ipa há fú á, sikie mu.”

Hógyi

⁵ Yesu sumbí ayopó ámu bebláa mu beé, “Ha aní hógyi imoni tsia.”

⁶ Yesu léle mú onó obéé, “Ní mlí hógyi lómoní fé takyí-akpin ibí á, mlétalí bláa keli ání mlíaa, ‘Puli yelí oputo.’ Ibóbwe dínká músú.

Osúmpó Gyumagyihé

⁷ “Ní mlító oku bu osúmpó átoyó agyómá mu ndoto ntée oteki mu akúfasu, otsú agyómátó ba a, bláa mu wie tebláa mu obéé, ‘Wa oja bwe afugyi ató?’ Ekékeké! ⁸ Bláa otebláa mu obéé, ‘Tsu tati saba, afubotswi opónó ha mi. Belí mí angyi ató. Negyi ta á, fayégyi fú klé.’ ⁹ Otedá osúmpó amu ipán obéé, alabwé tóá mowa mu bwe? Ekékeké! ¹⁰ Inu su ní mlí é mlóbwe tóá bowa mlí bwe tá á, mlíblí mlíaa, ‘Asúmpó keke anigyí. Tóá igyi aní bwehé anilabwé á.’ ”

Ilo Pepe Alópó Dú Tsa

¹¹ Yesu ná Samaria pó Galileafó okasu oyó Yerusalem. ¹² Bréá oleta wúlu kusu wie tá á, ilo pepe alópó dú aku buna bebá befia mu, besi lí tsútsú. ¹³ Inu bokplón blí beé, “Yesu! Owíé! Wun aní nwe.”

¹⁴ Yesu lótsu ansí kí amó, oledbláa amó obéé, “Mlipo mlí iwí yosuná Bulu igyí ohapó.†”

Bréá bopu okpa boyó á, amó iwí lépli. ¹⁵ Okole mú lówun ání mu iwí laplí a, oleyinkí odekplón kanfó Bulu kóklókú. ¹⁶ Olebemli bún Yesu ayabitó, ode mu ipán da. Samariayin oyin ání gyí. ¹⁷ Inu Yesu léfité obéé, “Megyí ahá idú natsá? Mú kwebá atráhe mé? ¹⁸ Mú su amótó okuku méba bekanfó Bulu don Samariayin ofó ání nkole?” ¹⁹ Inu oledbláa oyin ámu obéé, “Kusu natí. Fú hógyi latsá fú ilo.”

Bulu Iwígyi Amu Iba

(*Mateo 24:23-28, 37-41*)

²⁰ Farisifó aku befité Yesu beé, “Omenke Bulu iwígyí ámu ibéba?” Yesu lébláa amó obéé, “Megyí tóá oha obópu ansíbi wun Bulu iwígyí ámu igyi. ²¹ Ohaa méetalí blí obéé, ‘Kí, múbu nfi.’ Ntée ‘Múbu nána á.’ Tsúfé mlí klontó Bulu iwígyí amu bu.”

²² Inu Yesu lébláa mu akasípó obéé, “Eke oku íbá, mlódunká ání mlówun mí, Nyankpusa-Mu-Bi ání ekewóle pé, táme mlímóowun mú. ²³ Ahá bébláa mlí beé, ‘Obo nfi.’ ntée ‘Obo nána,’ táme mlímásrí buo amó yéki. ²⁴ Tsúfé mí, Nyankpusa-Mu-Bi ání obáke bóbwe fé alí ámú nyankpu tófwí íbi, butowun mú nsaintó féé ámu. ²⁵ Táme négyankpá wun iwíasin tsotsotso, ndemba-abí ání é békiná mí. ²⁶ Alí ámú ilegí Noa brésú amu a, alí íbégyi mí, Nyankpusa-Mu-Bi ání é íbábi ní. ²⁷ Ahá betsiá, bude ató gyí, bude ntá núu; bude aká tsiá, bude atsi kítá há akúlu alu yófon ekéá Noa lówie mu dáka kpankpannti ámutó, ntsu lóbulá bomo amó féé. ²⁸ Alí kén ileba Lot é brésú ní. Ahá betsiá, bude ató gyí, bude ntá núu, bude ató

* **17:4** Idesuná ání tsé dódóá olopu ilá gyi fu. † **17:14** Abubi ání mlí iwí laplí Mose mbla okpasu.

hóo, buɔe ató fɛ; buɔe ató du, buɔe ibu yíi, ²⁹ yáfon ekeá Lot lédali Sodom wúluta, ogyá móa atonkodu lotswie tsu asósó behi amó fée. ³⁰ Alí kén mí, Nyankpusa-Mu-Bi ánfí iwíwanleké bófwie ahátó ní.

³¹ “Eke ámu a, chá ání adin obusu, mu ató ibu obuto amákpí botsu tótó. Alí kén chá ání obu ndótó é máyinkí botsu tótó ní. ³² Mlikaín Lot mu ka asónsú!† ³³ Tsúfɛ ní oku lódunká ání obéprí mu nkpa á, obóhólú mó. Táme ní oku lóhólú mu nkpa á, obélanyá mó. ³⁴ Nde mli bláa mbée, alí eke ámu onyé á, ní ahá abanyó buɔa oklan kuɔe á, Bulu obótsu okuɔe sí okuɔe.

³⁵⁻³⁶ “Ní atsi abanyó buɔe nfúó kwe á, Bulu obótsu okuɔe sí okuɔe.‡” ³⁷ Yesu akasípó amu befíté mu beɛ, “Aní Wíe, nkónú ibéba?”

Yesu lébláa amó obée, “Ótínéá itó wuhé da a, unú alása butefia ní.”

18

Ɔsɔrapu Mva Asón Ogyípó Ɔku

¹ Inu Yesu léha yébi ku pósúná ání bubóo mpái brégyíbré, imákpɔn amó. ² Ɔlebláa amó obée, “Asón ogyípó oku létsiá wúlu kuɔu. Ɔtamanyá Bulu ifú, ɔtamanyá ɔhaa é péli. ³ Ɔsɔrapu oku é létsiá wúlu amúta. Oletsíá bokokóli mu obée, ogyíi mu asón ɔnokwalísu ha mu, ɔe mu tsu mu olupú ibító! ⁴ Teki olekle okina, táme ɔma-ɔma a, ɔlebláa mu iwí obée, ‘Ibu mótóá ntamanyá Bulu ifú, ntamanyá ɔhaa é péli. ⁵ Táme alí ánfí ɔsɔrapu anfi ná ɔde mí háan anfi su á, négyi mu asón ɔnokwalísu. Ní megyí alí á, oméesi mí tói wa. Ɔméesha mméenyá ɔkpa bwé tótó.’ ”

⁶ Yesu lóyo mósú obée, “Mliki alíá asón ogyípó anfi ɔtamagyi asón ɔnokwalísu anfi lablí. ⁷ Mómó nkáli Bulu mó méegyí mu ahá amóú alalé, buɔesú kpolí mu ɔpa-onyé ámu asón ɔnokwalísu? Obési amó asón wá obíátó? Ekekeke! ⁸ Nde mli bláa mbée, obégyi mó ɔnokwalísu há amó ɔsasú. Táme ndefíté mbée, ní mí, Nyankpusa-Mu-Bi ánfí neyínkí bá a, nówun ahógyipɔ aku ɔsolóu anfisú?”

Lampóo Ɔhópu Mva Farisiyin

⁹ Yesu létrá ha yébi ku pósúná amó ató tsú ahá ání buteki amó iwí yilé abwɛpó dun amó aba. ¹⁰ Ɔleha yébi amu obée, “Ayin abanyó aku bɔdu yó mpái obákpá Bulu ɔswékpá. Amótó okuɔe gyí Farisiyin, okuɔe é gyí lampóo ɔhópu.

¹¹ “Farisiyin amu lókusú líi, bó mpái wá nwuntó obée, ‘Bulu, nedá fú ipán ání mmegyí fé aku. Mí mó mma ɔnsípe, ntamasísi ɔha, ntamató mbua, mmegyí fé Lampóo ɔhópu anfi é. ¹² Nteklí ɔnó tse nyɔ ndawótswí ikuletó. Nteye mí ató féeétó dú, lé idúsí há fú.’

¹³ “Táme lampóo ɔhópu amu mó léyelií tsútsú, oloko nwuntó wá. Omotsulá tsú ansí kúráá fóá kɔ asósú. Ɔlɔpu ɔbumáa dá ibító, kókóli Bulu obée, ‘Oo Bulu, wun mi nwe, lakpan ɔbwɛpó ngyi.’ ” ¹⁴ Yesu lómó mó ɔnó obée, “Nde mli bláa mbée, asa beyinkí yó wóyí á, Bulu ansí légyi lampóo ɔhópu amu iwí dun Farisiyin amu. Tsúfɛ chá ání ototsú iwí á, Bulu obéba mu asi. Chá ání ɔteba iwiasí é á, Bulu obótsu mu fóá.”

Nyebi Yulá

(Mateo 19:13-15; Marko 10:13-16)

¹⁵ Aha aku bɔpu amó abí ba Yesu beɛ, ɔpúu ibi dínka amósó, oyula amó. Mu akasípó bowun amó. Mú su bɔwa iyin wá amó. ¹⁶ Táme Yesu létí nyebi ámu ba mu iwí wá, ɔlebláa akasípó amu obée, “Mliha nyebi ámu abuba mí wá. Mlimátin amó ɔkpa, tsúfɛ ahá ánfí odu bú Bulu iwíegyi amu ní. ¹⁷ Ɔnokwalí nde mli bláa. Chá ání ɔmohó Bulu iwíegyi ámu fé kebi á, omóowie mótó.”

Atonyahé Iwí Atosunáhé

(Mateo 19:16-30; Marko 10:17-31)

† **17:32** Bréá omobu Bulu, ɔledamlí kɔ ɔma a, olemlí nfólísín. Kɔ Genesis 19:26. § **17:35-36** Mótó yée 36 bu nwoló dada amu akotó: Ní ayin abanyó buɔe agyómá yɔ ndó kuɔetó á, Bulu obótsu okuɔe sí okuɔe.

18 Eke oku Yudafɔ ɔhande oku lɛbɛfitɛ Yesu ɔbɛɛ, “Osunápo yilé, ntɔ nɔ́bwe asa nɛnya nkpa ání itamatá?”

19 Yesu lɛfitɛ mu ɔbɛɛ, “Ntogyi sɔ fɔde mí ti ɔha yilé? ɔhaa mégyí ɔha yilé, nkɛti Bulu nkɔle. 20 Yɛɛ fɔyin Bulu mbla ámu o. Múgyí, mátɔ mbua, mámɔ ɔha, máwi ató, máka asón dínká fɔ básó, bu fɔ sí mu fɔ yín.”

21 ɔhande amu lɛbláa mu ɔbɛɛ, “Tsú mí nyebito ɔpá nde mú fɛ́ésú gyí.”

22 Yesu lónu mu ason blíhé anfi á, ɔlɛbláa mu ɔbɛɛ, “Toku kɔle ilasí ání fɔ́bwe. Yɛfɛ fɔ iwɪsu ató fɛ́ɛ, afɔye kɔ́ba amu ha ahíánfɔ, ménɪ fɛ́nya siadiɛ ɔsúsú. Fɔ́bwé mú tá á, ba afɔbobuo mi.” 23 Bréá oyin ámu lónu asón anfi á, ilɔ́tɔ mu kɔ́n, tsúfɛ́ ɔhíé ɔbu ató.

24 Yesu lówun ání ilahan mu. Mú su ɔlɛblí ɔbɛɛ, “Tɔbu ɔnlɪn asa iwɪ onyapɔ obówie Bulu iwígyí ámuɔ. 25 Lɛ́lé mú á, ilɔ́pɔn ha kpósó ání ɔbótson ɔbɪn-atɔ ɔbótɔ, don ání iwɪ onyapɔ obówie Bulu iwígyí ámuɔ.”

26 Ahá ání bonu asón anfi bɛfitɛ bɛɛ, “Mómó ma mɛɛ Bulu ɔbóhɔ nkpa?”

27 Táme Yesu lɛbláa amú ɔbɛɛ, “Tɔ́á nyankpɔsa méɛtalí bwé mɔdón Bulu bwɛ.”

28 Inu Petro lɛbláa Yesu ɔbɛɛ, “Mí Wíe, ki, anilasí anɪ wóyí tswɪ bobuo fɔ.”

29 Yesu lɛbláa amú ɔbɛɛ, “ɔnɔkwali nde mli bláa. ɔhaa má inuá obési mu wóyí, mu ka, mu apíó, mu akwípú ntéɛ mu abí tswɪ Bulu iwígyí ámu su, 30 Bulu méɛlawá mú otsiákpá há mu tsé dú tsé lafa séi, láha mu nkpa ání itamatá bré ámuú ibá ámuɔ.”

Yesu Lowu Iwɪ Asón Blí Otse Saasi (Mateo 20:17-19; Marko 10:32-34)

31 Yesu létɪ akasípo dúanyɔ ámu ya itsétó, ɔlɛbláa amú ɔbɛɛ, “Ayó Yerusalem. Inú asón ámuú Bulu ɔnósú atɔ́ipú amu bɔwanlɪn tsú mí, Nyankpɔsa-Mu-Bi anfi iwɪ ámu fɛ́ɛ béba mótó ní. 32 Béle mí há ahá ání bumegyí Yudafɔ. Bɔ́bwe mí ahinlá, síá mí, tú atsonó wólí mí. 33 Bɛ́piti mí ató, mó mí. Mú eke sáásí a, nókɔsú tsú afúlitɔ.”

34 Akasípo amu bumonu inɪ asi, tsúfɛ́ Bulu lɔ́pɔnjáin amú. Bumɛbi tɔ́á ɔlɛblí é.

Ansibi Obwiepó Oku Ilo Tsa (Mateo 20:29-34; Marko 10:46-52)

35 Yesu léta Yeriko wúlutɔ wie tá á, ansibi obwiepó oku tsie ɔkpa ɔnó, ɔde ató kulí.

36 Ansibi obwiepó ámu lónu ání ɔdɔm budetsóon. Múú ɔlɛfitɛ ɔbɛɛ, “Amansu igyi?”

37 Ahá bɛbláa mu bɛɛ, “Yesu Nasaretyin amu détsóon.”

38 Inu ansibi obwiepó ámu lókplɔn blí ɔbɛɛ, “Anɪ wíe Dawid mu na Yesu, wun mi nwe!”

39 Ahá ámuú bugya Yesu nkpa ámu bɔkplón wa ansibi obwiepó ámu bɛɛ, ɔwáa ɔsa kpa ɔnó bun. ɔlɛlakplón don alɪ ɔbɛɛ, “Anɪ wíe Dawid mu na, wun mi nwe!”

40 Yesu lési lí, ɔlɛha ɔbɛɛ bukpá mu ba mu. Bréá bɛkpa mu ba a, Yesu lɛfitɛ mu ɔbɛɛ, 41 “Ntɔ fɔdeklé fɛɛ mbwéɛ ha fu?”

ɔlɛlé mú ɔnó ɔbɛɛ, “Owíe, ha mí anwun ató!”

42 Yesu lɛbláa mu ɔbɛɛ, “Fú hógyi latsá fú ilɔ. Wun ató.”

43 Inu mu ansibi lobwií, ɔlɛkplá buo Yesu, ɔde Bulu kanfú. ɔdɔm amu fɛ́ɛ bowun inɪ, amú é bɛkanfú Bulu.

19

Yesu Mva Sakeo

1 Yesu déka tson Yeriko wúlutɔ. 2 Lampóo ahópu ɔhande ɔkɔá ɔbu kɔ́ba bu wúlu amuɔ, butɛtɪ mu Sakeo. 3 Oyin anfi dékléá ɔbópu ansibi wun Yesu, táme ɔma iwí, ahá é bɔdɔbi. 4 Mú su ɔlɛsrí yódu pɔntɔ-oyí kɔ́á Yesu ɔbótson mú asi, ménɪ obówun mu. 5 Bréá Yesu lówie oyí ámu asi á, olotsu ansí fúá, wun Sakeo, ɔlɛbláa mu ɔbɛɛ, “Sakeo, wa ɔsa kpli ba. Nde, fú wóyí nɔ́swí ní.”

6 Sakeo lówa ɔsa kpli, pɔ ansigyí kpá mu ya wóyítɔ. 7 Ahá ání bowun mú fɛ́ɛ bowuntí bɛɛ, “Oyin anfi layóswí lakpan ɔbwepó wóyítɔ.”

⁸ Sakeo lókusó líí wóyító inu, bláa aní Wíe Yesu óbée, “Mí Wíé, kí, néye mí atótó anyo, pú ifun kíé ahiánfó. Ní nasísi oku é á, nélahá mu mó aku ana.”

⁹ Yesu lébláa mu óbée, “Nde Bulu laho wóyí ánfí nkpa, tsúfé Abraham mu na óni ánfí é gyí. ¹⁰ Ahá ání bafwí odunkákpá mí, Nyankpusa-Mu-Bi ánfí neba, anho amó nkpa.”

Asúmpó Kóba Ha

(Mateo 25:14-30)

¹¹ Ahá ámu bude asón amó Yesu déblí ámu nu. Alí bré ámuto á, Yesu latá Yerusalem wie tá. Mú su óleha amó yébi pútswíí amó, tsúfé buesusúu bee Bulu iwíegyí béfi así inu.

¹² Óleha yébi amu óbée, “Iwi onyapó oku lóbwe agywun óbée, mótu okpa yó amó owíe dehen wá, oyaí mu owíe, oyinki begyi iwíe mu omátó. ¹³ Asa óbóyo á, óleti mu asúmpó idú, oleye pónu kulekule há amó fée. Ólebláa amó óbée buyóyo agyómá yófun ekeá méba. ¹⁴ Táme mu wúluto ahá bolu mu, wá abí buo mu bee, bumedékléá óbwée amó owíe.

¹⁵ “Táme mú óó á, owíe dehen amu léyaí mu iwíe amu, ólesankí ba wóyí. Olenya wíe pé óleha beti mu asúmpó amu, oki tóá banyá dínká kóba amusu. ¹⁶ Ogyankpapu léba bebláa mu óbée, ‘Mí wíé, nanyá pónu dú tsía fú klé amoto.’ ¹⁷ Mú ólebláa osúmpó amu óbée, ‘Fabwé ató. Osúmpó wankláán fúgyi. Iníá fawá onokwali itó túkúrífíbi ánfí iwi su á, nópu awúlu idú wá fú ibito, féki músú.’ ¹⁸ Onyóosi léba bebláa mu óbée, ‘Mí wíé, nanyá pónu anu tsía fú klé amoto.’ ¹⁹ Owíe amu lébláa mu óbée, ‘Fú é féki awúlu anusu.’

²⁰ “Óbambá é léba bebláa mu óbée, ‘Mí wíé, fú sika ámu ni. Neda mú wá dúkubi onó yáí. ²¹ Nyin fu. Nde fú ifú nya, tsúfé fú asón bu onlin. Fútotsú ató ótínéá fomapu tato yáí, fótákpótí ató é ótínéá fomodu tato.’ ²² Mu wie amu lébláa mu óbée, ‘Osúmpó laláhe. Fú onótó asón nópygyi fu asón. Yéé fuyin ání mí asón ihíe bu onlin, ntotsú ató ótínéá mmapu tato tswi, kpótí ató ótínéá mmodu tato a? ²³ Mú ntogyi só fomapu mí kóba amu yótswi sika oyaíkpá. Féki ní neyínkí ba a, nóyóho móa músú abí?’

²⁴ “Inu owíe amu lébláa ahá ání bubu inu óbée, ‘Mlswi osúmpó anfi kóba amu ha omuamó olenya idú ámu.’ ²⁵ Táme ahá ámu bebláa mu bee, ‘Nanáin, óbu pónu dú dodo o!’ ²⁶ Owíe amu lébláa amó óbée, ‘Nde mli bláa mbée, óhá ání odekléá obónu mí atosunáhé amu así á, Bulu óbópu iku tsía mótó há mu. Táme óhá ání omedékléá obónu mí atosunáhé amu así á, Bulu óbóswí mu kpalobí amó alabí ámu kóráá. ²⁷ Séi á, mlkpa ahá amó bú bókusó líí mísú bee mmágyi iwíe amu ba, amlibómómó amó mí ansító nfi!’ ”

Bəho Yesu Fē Owie Yerusalem

(Mateo 21:1-11; Marko 11:1-11; Yohane 12:12-19)

²⁸ Yesu léha amó yébi anfi tá á, ólɔtsɔn gyankpá pú oyó Yerusalem. ²⁹ Óleta Betfage móa Betania awúluá idun Nfɔ-nyíbu* ámusu wie tá á, ólɔwa mu akasípó abanyó gyankpá, ³⁰ bláa amó óbée, “Mlyo wúlu anfi ida mli ansító ánfisu. Ní mlowíe wúlu onó á, mlówun afrímú kanáhe oku da ófétó, óhaa mókótsiá musu kí. Mlísanki mu ba mli. ³¹ Ní oku ófíté mli óbée, ‘Ntogyi só mlidé mu sankí?’ á, mlibla mu mlíaa, ‘Ani Wíe dé mu hián.’ ”

³² Akasípó abanyó ámu boyówun afrímú kanáhe ámu fé alíá Yesu lébláa amó. ³³ Bréá bude mu sankí á, mu awíe befité amó bee, “Ntogyi só mlidé mu sankí?”

³⁴ Bele mú onó bee, “Ani Wíe dé mu hián.” ³⁵ Besi bekpa afrímú kanáhe amu ba Yesu, beyaí amó atati dínká musu, tsú Yesu bian musu. ³⁶ Bréá Yesu tsie musu oyó á, ahá ámu bekpa amó atati yáí tswi okpató, ólenatí músú tsun.

³⁷ Bréá Yesu lówa Nfɔ-nyíbu ámu kplí oyó Yerusalem wúluto bi a, mu abúopu amu fée bɔtswi opé kánfó Bulu kóklókóó, ofúla amó ólɔbwe, bowun amu fée su. ³⁸ Bee, “Bulu oyúla owíe anfi óbá mu dátó ánfí! Iwilwii bu ósúsú. Numnyam íbwée Bulu klé ósúsúsú inu.”

³⁹ Farisifo aku bubu ódom amoto. Inu bebláa Yesu bee, “Osunápó, ka fú abúopu anfi itin!”

⁴⁰ Yesu lébláa amó óbée, “Nde mli bláa mbée, ní ahá ánfí behíe kpá onó bun kóráá á, abwi ánfí bókplɔn kanfó Bulu.”

* **19:29** Nfɔ-nyíbu igyi obubwí kwá íbu mantáa Yerusalem, bɔtɛtí mó Olífɔbu.

Yesu Lósú Yerusalem Sv

⁴¹ Bréá Yesu léta Yerusalem wie tá, olowun wúlu amu sísí á, olosu ha mú. ⁴² Ọbée, “Yerusalemfọ, tekí ilehián ání mlébi tóá itọpú iwílwii ba nde, táme mlumétálí bí mú. ⁴³ Bré ku íbá, mli alupó békafia mli abuntii, pwé okpó wá mli, sá mli tin ọkpagyíokpasu. ⁴⁴ Béhí wúlu anfi pọ mótó atsiápó. Bóméesi íbwi kọle dínká mú básó, tsúfẹ mlumébi bréá Bulu léba mli nkpa ọhókpa!”

Ibiá Agyípó Gyáa Le Bulu Ọtswékpa Wunsínésó
(Mateo 21:12-17; Marko 11:15-19; Yohane 2:13-22)

⁴⁵ Bréá Yesu lówie Yerusalem a, ọlọyọ Bulu ọtswékpa wunsínésó. Olenya wíé inu ali, ọlọwa ibiá agyípó gyáa bi. ⁴⁶ Ọlebláa amú ọbée, “Bọwanlín wá Bulu asún ámọtọ bée, ‘Béti mí ọtswékpa bée, mpái ọbọkpá.’ Táme mlilapọ inu mli awikplu ọhainkpá.”

⁴⁷ Oletsiá súná ató Bulu ọtswékpa inu ekekegyíeke. Bulu igyí ahapọ dehen, Mose mbla asunápọ pọ Yudafo ahande amu bodunká ọkpa ání bótsun mósú mó mu. ⁴⁸ Táme bumenya, tsúfẹ ahá ámu fée bubuo mu asun blíhé.

20*Yesu Túmi Iwí Asun Fitéhé*
(Mateo 21:23-27; Marko 11:27-33)

¹ Eke ọku Yesu bu Bulu ọtswékpa wunsínésó inu ọde Bulu asún wankláán ámu ọkan da, ọde ató suná. Inu Bulu igyí ahapọ dehen, Mose mbla asunápọ pọ Yudafo ahande beba bọtu mu. ² Befitẹ mu bée, “Ma léha fú ọkpa fúde ntobí anfi bwe? Ma léha fú túmi?”

³ Yesu léle mú ọnó ọbée, “Mí é nfite mli asun kua kọle. ⁴ Bulu wá Asú Ọbọpọ Yohane lénnya túmi póbó ahá asú lóó, ntée nyankpọsa? Mlibla mi.”

⁵ Amú wọlewọle bọyọ asún ánfítọ bée, “Ní abli aniaa itsú Bulu wá á, ọbéfite aní ọbée, mú ntogyi sọ anumóhọ mu gyi? ⁶ Ní abli aniaa nyankpọsa wá é á, ọdọm anfi béda aní abwi mó, tsúfẹ bohogyi ání Bulu ọnósú ọtọpọ Yohane gyi.” ⁷ Mó su bele mú ọnó bée, “Ohwée! Animéyín ọtínéá olenya mu túmi tsú.”

⁸ Yesu lébláa amú ọbée, “Mómó mí é mmébláa mli túmi oduá ndepubwé ntobí anfi.”

Apafọ Laláhe Akọ
(Mateo 21:33-46; Marko 12:1-12)

⁹ Inu Yesu létrá ha amú yébi ọbée, “Ọdọtọpọ ọku lódo wáin ndọ, ọlọpọ ndọ ámu wá apafọ ibitọ, tú ọkpa yó ọmá kọtọ yétsiá inu nfi-nfi. ¹⁰ Bréá wáin-abí ámu kpatibi lẹfon a, ọlọwa mu osúmpọ apafọ ámu wá ọbée, ọyóhọ mu ogyíkpa ba mu. Táme apafọ ámu beda obi ámu, gya mu sísí ibikpan. ¹¹ Ọdọtọpọ amu lélawá mu osúmpọ nyọọsi amú wá. Apafọ ámu beda mu, sọpa mu, gya mu é sísí ibikpan. ¹² Ọletrá lawá ọba sáásí. Apafọ ámu bepilán mu, gya mu lé ndọ ámọtọ. ¹³ Múú ndọ mu wie amu lébli ọbée, ‘Nkálí kúrání nóbwe? Nówa mí onutó mí bí ọdwepọ amú wá. Fíalí bóbu mu mú.’ ¹⁴ Táme bréá apafọ ámu bowun mu bi ámu sísí á, bebláa aba bée, ‘Ọni obégyi mu si ató ní. Mliha amọ mu, méní ndọ ámu ibémlí aní klé.’ ¹⁵ Inu bekitá mu, bítiá mu dáli ndọ ámọtọ yómọ mu.

“Ntọ mlilahogyi mliha ndọ mu wie amu ọbóbwe apafọ anfi? ¹⁶ Ọbéba bọmọ amú, pọ ndọ ámu wá apafọ bámbá ibitọ.”

Bréá ahá ámu bonu asún anfi á, beblí bée, “Iní mú itsúon anisú!”

¹⁷ Yesu lékí amú ansítọ díín, ọlefite amú ọbée, “Bulu asún anfi asi mé? Ọbwi ámuó obu ayípu bekiná ámu

lébemli okonkísúbwi ní.’

¹⁸ Ọhagyíọha ání ọledída íbwi ámu sọ obébiabía blúblúblúblú. Ní íbwi ámu isúnkí dá ọkusú é á, íbókwe mu fikófíkfíkfí fẹ nfúó.”

Lampóoka
(Mateo 22:15-22; Marko 12:13-17)

¹⁹ Uᵇwankí Mose mbla asunápó pú Bulu igyí ahapó amu ání amó iwí yébi alahá. Inu bekleá békítá mu, táme benya ahá ámu ifú. ²⁰ Mú su bodunká okpa ání bótsun músú kítá Yesu. Inu bele ahá bee bupína bwe iwí fé aha wankláán, abute mu kí bee bónu asvanku tsú mu onó, méní béli músú kítá mu ya omású ogyípó. Mubúv túmi gyi mu asón. ²¹ Yesu atépu amu befité mu bee, “Osunápó, aniyin ání onokwalipu fogyi, fótosúná mú é. Fotamakí ohaa ansító. Mboún fótosúná Bulu okpa ámu onokwalisu. ²² Afíte fú! Aní mbla leha okpa ání akáa lampóo ha Roma owíe dehen Kaesare, ntée animáka?”

²³ Táme Yesu lówun amó agywun. Mú su olebláa amó obée, ²⁴ “Mlipu kóba amu ku ba mí anki.” Bapoba mu. Múv olefité amó obée, “Ma nwun pú mu idá dín músú?”

Bele mú onó bee, “Kaesare.”

²⁵ Múv olebláa amó obée, “Mómó mlipu tóá igyi Kaesare klé ha Kaesare, amlipu móá igyi Bulu klé é ha Bulu.”

²⁶ Mú su bumetalí líi Yesu ason blíhé anfisv kítá mu ahá ámu ansító. Onó é lobwie amó, bumetalí trá bwií onó.

Kvsú Tsú Afúlitó Iwí Asvñ Fítéhé

(Mateo 22:23-33; Marko 12:18-27)

²⁷ Sadukifo opasua buteblí bee, kvsú tsú afúlitó ma unv. Amótó aku beba Yesu wá, ²⁸ befité mu bee, “Osunápó, Mose lówanlín tswí aní obée, ‘Ní oku mva mu ka bumokwí asa olowu sí mu ka ámu a, mu pio otsú mu ka ámu tsia, féki okwu ha owupú ámu.’ ²⁹ Oyin okole abí abasiénó aku betsiá. Amótó ogyankpapu létsiá oká, táme omokwí asa olowu. ³⁰ Mu gyama lótsu osvrapuka amu tsia, táme mu é omokwí. ³¹ Osaasi é lótsu otsi ámu tsia. Mu é omokwí. Alu yótv osienósi amu. Amótó okoku mókwí asa olowu. ³² Oma-oma a, osvrapu amu é lóbowu. ³³ Afúli okvsóké a, amótó omamu obóbwe mu kulu? Tsúfé amó abasiénó ámu féé betsiá mu.”

³⁴ Múv Yesu léle mú onó obée, “Oyi ánfító ahá tétsiá aká múa akúlu. ³⁵ Táme iméeba alí bré amóv íbá ámvtó. Ahá amóv bafun ání bókusú tsú afúlitó, tsia nkpa oyi amóv íbéba amvtó ámu mú buméetsiá akúlu, buméetsiá aká. ³⁶ Bumétrá wu, tsúfé bóbwe fé Bulu-abapv. Bulu ahá bogyi, tsúfé bakósú tsú afúlitó. ³⁷ Aní náin Mose kóráá lówanlín ató tsú afúlikvsú iwí. Tsúfé olówanlín obée, eke amóv olowun oyíbi ku de ogyá tsií, táme imedéhó amu a, oleti Bulu obée, ‘Abraham mva Isak pú Yakob Bulu.’ ³⁸ Megyí awupó Bulu ógyi, akiankpapu Bulu ógyi, tsúfé mu ansító mú á, amó féé bubu nkpa.”

³⁹ Inu Mose mbla asunápó amu aku beblí bee, “Osunápó, fabí lé mú onó!” ⁴⁰ Mú su amótó okokvoku métrá wa klón fité mu asvansv.

Ma Gyí Kristo Amv?

(Mateo 22:41-46; Marko 12:35-37)

⁴¹ Inu Yesu léfité mbla asunápó amu obée, “Nkálí ilóbwe asa ahá bee, Owíe Dawid mu na gyí Kristo amv? ⁴² Tsúfé owíe Dawid onutó léblí Israelfó ilv ámvtó obée,

‘Aní Wíe Bulu lébláa mí Wíe obée,

Tsia mí gyapsv,

⁴³ yófvn bréá nópú fú alupú bwé fú ayabi oyíkpa.’

⁴⁴ Owíe Dawid létí Kristo amv obée, mu wie. Mú nkálí sv otráa ogyi mu na?”

Mose Mbla Asunápó Tsiátó

(Mateo 23:1-36; Marko 12:38-40)

⁴⁵ Inu olebláa mu akasípú ahá ámu ansító obée, ⁴⁶ “Mlíki Mose mbla asunápó anfi wankláán. Butekle ligá wa náti kí. Butekle bee ahá bubún ha amó itsiá dinsv. Otsiákpá yilé butekle tsia Yudafó ofiakpa pú nke ogyíkpa. ⁴⁷ Butóswíi osvrapu amó wóyí, butepina bə mpái tíntíntín ahátó púvun amó lalahesv. Bulu obébití amó isv kínkíinkín!”

21

Ɔsɔrapu Ɔku Tswitswi (Marko 12:41-44)

¹ Bréá Yesu tsie mantáa tswitswi dáka ámu Bulu ɔtswékpa inu á, olowun alíá ahá aní amú ibito bu odwin buɔɔpɔ kóba akpɔnkpɔnti bɔwa dáka ámɔtɔ. ² Inu ɔsɔrapu ohiáni ɔku é lɔpu mu kóba ana bɔwa mótɔ. ³ Múu Yesu lébli ɔbéé, “Ɔnɔkwali nde mli bláa, tswitswiá ɔsɔrapu anfi, ɔma tɔtɔ anfi lawá á, idun ɔhagyíɔha klé. ⁴ Tsúfé atráhe amu fée á, amú kóba tsɔtsɔtsɔ balé kpalobí tsú bɔwa. Táme ɔsɔrapu anfi mú íniá ɔma tɔtɔ su tɔá ɔbu fée alapú bɔwa á.”

Bulu Ɔtswékpa Amu Bwie (Mateo 24:1-2; Marko 13:1-2)

⁵ Yesu akasípú aku buɔɔtɔí tsú alíá bɔpu abwi aní ibu bíá yi Bulu ɔtswékpa amu, pú atokiehé wankláán lá mótɔ. Táme Yesu lébláa amú ɔbéé, ⁶ “Bré ku íbá, bóbwie mú fée bun. Ibwi kule kóráá méesian dínká mú bású.”

Iwɔsin Múa Iklán (Mateo 24:3-14; Marko 13:3-13)

⁷ Múu mu akasípú amu befíté mu beɛ, “Osunápó, bré mɔmɔtɔ íni fée béba? Osúna mɔmu abópubiá bré ámu ilafon?”

⁸ Inu Yesu lébláa amú ɔbéé, “Mlíki wankláán, méni ɔhaa méemlé mli. Tsúfé ahá tsɔtsɔtsɔ bɔpu mí dá ba beɛ, amúgyí Kristo amu ni. Mú bré lafon ta, táme mlimábuo amú. ⁹ Ní mlonúá ísá múa kpokiti ladá á, opúni mátsíi mli. Tsúfé ilehián aní íni aná bégyankpá bá, táme ɔyí ɔnómáké iméeba inu.”

¹⁰ Inu ɔlebláa amú ɔbéé, “Ɔmá bókɔ aba. Awíe bókusú líi abasu. ¹¹ Ɔsolúu íbékpinkí ntíné-ntíné. Akón múa ilo tsánkíhé é béba ntíné-ntíné. Ntobiá ihíe bu ifú pú osúna akpɔnkpɔnti béba tsú ɔsúsú. ¹² Táme asa mú fée béba a, békítá mli, béhie dínká mli, pú mli ya Yudafo ofiakpa yégyi mli asún, wá mli obu. Mí su békpa mli ya awíe pú ɔmású agyípú ansítɔ. ¹³ Inu ɔbéha mli ɔkpa mlétalí gyi mí iwí adánsie súná amú ní. ¹⁴ Táme mlimáhan mli iwí susúu alíá mléle iwí ɔnó. ¹⁵ Tsúfé néha mli nyánsa múa ɔnɔwanki, mli anyabá ámɔtɔ ɔkuku méetalí gyi mli nwéɛn. ¹⁶ Mli akwípú, mli apíó, mli wóyítɔ ahá pú mli anyawíe kóráá béle mli há, bómɔ mlitɔ aku. ¹⁷ Mí su ahá fée bólu mli. ¹⁸ Táme mli nwunsu-imi kule kóráá mɔɔfwí. ¹⁹ Ní mletalí líi kínkín á, mlénya nkpa aní itamatá.

Yerusalem Bwie Iwí Asón Bli (Mateo 24:15-21; Marko 13:14-19)

²⁰ “Ní mlowun aní ísá akɔpú bakáfia Yerusalem wúlu a, mlibiá wúlu amu íbá obwiekpá. ²¹ Mómú ahá aní bubu Yudea ɔmátɔ bustrí yɔ abusu. Ahá aní bubu Yerusalem wúlutɔ buɔdálí. Amúá buma wúlu amɔtɔ é bumáyinkí ba. ²² Tsúfé alí nke ámu íbóbwe Israelfɔ ísubití nke fée alíá Bulu ɔnósú atáipú amu bɔwanlín tswi. ²³ Amenyapú pú abí ayín aní buɔpia abi bɔbwe alí bré ámɔtɔ, bugyíwí ní. Tsúfé asun wunhe amu ɔnó bɔwa ɔnlin. Iklán kpɔnkpɔnti béba ɔsolúsu, ísubití kpɔnkpɔnti é íbéba músú atsiápósu. ²⁴ Amótɔ aku bésin ɔdayí ɔnó. Békítá amú aku é ndoun ya ɔmá-ɔmátɔ. Yerusalem wúlu bétsiá ɔmá bámbásúfo asi, alu yófon bréá amú ɔmá ámu asitsiábí lámó ɔnó.

Nyankpɔsa-Mu-Bi Amu Ibábi (Mateo 24:29-31; Marko 13:24-27)

²⁵ “Bówun osúna owí, ɔtsra pú ntsrakpabisu. Ɔpu béda ifúsú. Ɔsolúsu atsiápú bénya ifú, buméebi tɔá bubwéɛ. ²⁶ Nwólótáa múa mótɔ ató fée békpinkí. Mú su ahá bénya ifú, tún nje tɔá ídebá su. ²⁷ Alí bré ámɔtɔ á, ɔhagyíɔha obówun aní mí, Nyankpɔsa-Mu-Bi anfi napú túmi múa numnyam kpɔnkpɔnti mbu nwólótáatɔ tsú ɔsúsú neba. ²⁸ Ní ntobí anfi íde músú yɔ á, mlíkusu li, amlítsu ansí fua ki, tsúfé mli nkpahóbi lafon.”

*Ɔyi Ɖnámə Iwi Osúna**(Mateo 24:32-35; Marko 13:28-31)*

²⁹ Yesu léha amú yébi ɔbéε, “Mliɔuki pɔntɔ móa nyí atráhe. ³⁰ Ní ide ate pɔpwe le á, mliɔowun mó, bí ání awikpan bré lafon ta. ³¹ Alí kén, ní mliowun ání ntobí ání fíé ide móto bá a, mliɔi ání Bulu iwíegyi ámu ilawíé wóyí tá.

³² “Ɖnɔkwali nde mli bláa. Ndemba-abí ání fíé bómóowu tá, asa íni fíé béba móto. ³³ Ɖsó móa así fíé bótsun, táme mí asun blíhé móotsun ekekekeke.

Iwisuda

³⁴ “Mliki wankláán, méní opotsuawa, ntábu pú ɔyító ató ɔmagyáa méegyi mli agywunso, méní mí, Nyankpɔsa-Mu-Bi ání ɔbáke amu méebekitá mli fé yibi. ³⁵ Tsúfé íbéba ɔyító ahá fíésó. ³⁶ Iní su mliɔyo, amlíɔ mpái, méní mlénýa ɔwunlín tálí tsun ofúla amu fíéto, belí mí, Nyankpɔsa-Mu-Bi ání ansító.”

³⁷ Nke ámuɔto á, Yesu létsiá yósuná ató Bulu ɔswékpa inu ɔpa. Onyé á, alanátí yó Nfɔnyíbu ámuɔ. ³⁸ Ahá tsɔtsɔtsɔ butakósó ba Ɖswékpa inu baka, bonu mu asun blíhé.

22*Bekiklí Yesu Nwunso**(Mateo 26:1-5; Marko 14:1-2; Yohane 11:45-53)*

¹ Israelfɔ Bodobodo MátúhéNke, igyi amúsó Katsun Nke ámu gyí íbá bɔfon. ² Bulu igyi ahapó dehen pú Mose mbla asunápú amu bodunká ɔkpa ání bótsun músó kítá Yesu njainto, mó mu, tsúfé buɔe ahá ámu ifú nya.

*Yuda Iskariot Lótsulá Aní Ɖbéle Yesu Há**(Mateo 26:14-16; Marko 14:10-11)*

³ Inu Ɖbunsám lówie Yuda Iskariot, ogyi Yesu akasípú dúanyɔ ámuɔ ɔkuɔto. ⁴ Mú su ɔɔyɔ Bulu igyi ahapó dehen pú Bulu ɔswékpa agyópu dehen wá, bekítá agywun alíá ɔbéle Yesu há amó. ⁵ Ansi légyi amó. Mú su botsulá ání béka mu íkɔ. ⁶ Yuda lótsulá. Mú su olodunká ɔkpa ání ɔbótsun músó híéé lé Yesu há amó, bréá ahá tsɔtsɔtsɔ ámu buma inu.

*Katsun Atogyihe Gyí**(Mateo 26:17-19; Marko 14:12-21; Yohane 13:21-30)*

⁷ Bodobodo MátúhéNke ámuɔ ekeá butámó Israelfɔsu Katsun Nke akúfa lafon. ⁸ Yesu lówa Petro mɔa Yohane ɔbéε, buyóɔwe Israelfɔsu Katsun atogyihe amu yai ha amó.

⁹ Petro mɔa Yohane befíté mu beε, “Aní Wíé, nkónu ayóɔwe mó yai?”

¹⁰ Mú ɔlebláa amó ɔbéε, “Ní mliwíé wúlu ɔnó á, mléfiá oyin ɔkɔá ɔsu ntsu-ɔló. Mliɔuo mu yɔ wóyító. ¹¹ Mliwíé á, mliɔite wóyí mu wie amu mliáa, ‘Osunápú ɔbéε, afíte fó, nkónu afó ɔswíkpa bu, ání mía mí akasípú abéba begyi Katsun atogyihe amu?’ ¹² Obósuná mli abansóru yílé kɔá balá móto yái. Mliɔwe ató ámu yai inu.”

¹³ Petro mɔa Yohane bɔpu ɔkpa. Boyóowun tógyító alí amóú Yesu lébláa amó ámu pépéépé, bɔɔwe Katsun atogyihe amu yái inu.

*Yesu Ntópwe Atogyihe Tráhe**(Mateo 26:26-30; Marko 14:22-26; 1 Korintofɔ 11:23-25)*

¹⁴ Ató ámu gyíbu lafon, Yesu mɔa mu sumbí ayɔpú beba betsiá ɔpónú ámu así. ¹⁵ Yesu lébláa amó ɔbéε, “Nhíé ndeklé mbéε, mía mliɔyɔ abégyi Katsun Nketɔ atogyihe anfi asa mí anwun iwɔsin. ¹⁶ Tsúfé nde mli bláa mbéε, mmétrá gyi mó ekekekeke yófon ekeá itó amóú atogyihe anfi ilí há ámu laba móto Bulu iwíegyi amú.”

¹⁷ Inu olotsu ntá-εwe, dá Bulu ipán, ɔlebláa amó ɔbéε, “Mliɔ amlinu ha aba. ¹⁸ Tsúfé nde mli bláa mbéε, mmétrá nu wáin-abí ntá ání ekekekeke yófon bréá Bulu iwíegyi ámu íbéba.”

¹⁹ Inu ɔlele bodobodo ipín, ɔleda Bulu ipán, bíábía móto póhá amó, blí ɔbéε, “Mí ɔyulá mli su nasí há ní. Mliɔia bwe iní pukain mísó.” ²⁰ Alí kén, bréá begyi ató ámu tá á, olotsu

ntá-εωε áμν há áμύ, blí ðβέε, “Ntá-εωε áñfi gyí Bulu ntam pəpωε ání nétsei mí obugya wólí pósí músó há mli ní.

²¹ “Iniá ndeblí á, mía ðhá ámúó ðβέε mí há áμν ibi da ðερε ðkuletə. ²² Mí, Nyankpusa-Mv-Bi áñfi nówu fé aliá Bulu léhiε yáí, táme ðhá ámúó ðβέε mí há áμν ogyówi.”

²³ Inu befi así bode aba fité βεε, “Ngya anitə ma ðóbβωε ini?”

Ma ðóbβωε ðhandε?

²⁴ Nwéengyí léba sumbí ayəpú áμνə, amútó əmυá ðóbβωε ðhandε sv. ²⁵ Yesu lébláa amú ðβέε, “Əmátəfə awíε bubu túmi amú ahásυ. Ahá áμν buetéti amú ahandε βεε, ‘Buale agyípu.’

²⁶ Táme mliə mύ á, imába ali. ðhá ání odekléá ðóbβωε mliə ðhandε ðβwéε mυ iwí ətráhe. ðhá ání odeklé ðβέε, móbβωε mli nkpa ogyápu é ðβwéε mυ iwí fé osúmpú. ²⁷ Ma dón mυ ba? ðhá ání otsie əpónúasi lóó, ntéε ðhá ání odesúm əpónú áμν asi? Megyí ðhá ámúó otsie mύ asi áμν ðν? Táme mβυ mliə fé osúmpú.

²⁸ “Mliəwa klən buo mι mí isóki féétó nι. ²⁹ Ali ámúó mí Sí layáí mí owíε amυ a, alí mí é nde mli yáí ní, ³⁰ ménι mlétsiá mí əpónúasi, gyi ató, nú ntá mí iwíε ogyíkpa inυ. Mlétsiá awíε mbíásó, gyi Israel abusuan dúanyə áμν asún.”

Petro ðóbswí ðβέε Mvmeyin Yesu

(Mateo 26:31-35; Marko 14:27-31; Yohane 13:36-38)

³¹ Yesu lébláa Simon Petro ðβέε, “Simon, Simon! Kι, ðbunsám dé əkpa kulí ðβέε, obófuní mli fé ayó. ³² Táme nakókóli Bulu há fú mbέε, fómádida hógyitə. Ní feyínki ba mí wá á, wa fú aba áμν é əwənlín.”

³³ Petro lébláa mυ ðβέε, “Mí Wíε natsúlá, ní obu igyi kórará mía fənyə abédi. Ní lowu ígyi é á, mía fənyə abówu.”

³⁴ Yesu lébláa mυ ðβέε, “Petro, nde fú bláa mbέε, nde, asa bate ðβέε ənó á, fóswí pύ ibi wá ogyá tse sa fεε fvmeyín mí.”

Iwíklí Aní Ibéba Ekekú

³⁵ Inu Yesu léfité akasípú amυ ðβέε, “Bréá nəwa mli sumbí, mliμédé sika akente, mliμédé akpankogyo ntéε ntukuta nyəəsi a, təkυ lehián mli?”

Bele mύ ənó βεε, “Ekekεεke! Tətə mehián anι.”

³⁶ Múó əlebláa amú ðβέε, “Táme séi mύ á, fúá fóbυ sika kente, ntéε akpankogyo a, tsu kíta. Ní mliə əkυ má ədayí iya anyə á, əfé mυ tati pəhə kυ! ³⁷ Tsúfé ilehián ání mí iwí asún ámúó ibυ Bulu asən wanlínhéə áμν ibéba mútó. Bəwanlín βεε, ‘Bekla mυ wá lakpan abwεpútó.’ Tsúfé asún ámúó bəwanlín tsú mí iwí áμν ibá lafən ta.”

³⁸ Akasípú amυ bebláa mυ βεε, “Anι Wíε, kι, ndayí anyə ní.”

Múó Yesu lébláa amú ðβέε, “Itə.”

Mpáibə Nfə-nyibυsv

(Mateo 26:36-46; Marko 14:32-42)

³⁹ Yesu lédalι wúlutə yó Nfə-nyíbu áμνsv, fé aliá otetsiá yó inυ yáí. Mυ akasípú é bobuo mυ. ⁴⁰ Bréá bowie inυ á, əlebláa amú ðβέε, “Mlikokoli Bulu, ménι mliμóowie isókítə.”

⁴¹ Múó əledalι amútó yó nkpa kpalobí fé nfi mύa nfi, yéda akpawunu bó mpái ðβέε, ⁴² “Mí Sí, ní fótšulá á, ha ntá-εωε áñfi* itšən mιsv. Táme megyí tóá ndeklé, mύa fudeklé ibá mútó.”

⁴³ Inu Bulu-əbəpu lótsu əsúsó bá bele iwí əwan súná mυ, wá mυ əwənlín. ⁴⁴ Asún ihíε de mυ háan. Mύ sv ələbə mpái kinkíínkín. Ileha mυ apípi lemlí fé obugya, idetún da əsolútə ta-ta-ta.

⁴⁵ Bréá ələkvsú tsú mpái áμν əbəkpa, yínki ba akasípú amυ wá á, olowun ání buədídí. Awíreħə de amú. Mύ sv iwí lawú amú. ⁴⁶ Múó əlefité amú ðβέε, “Ntogyi só mliədédídí? Mlikvsv amlikokoli Bulu, ménι mliμóowie isókítə.”

Yesu Kítá

(Mateo 26:47-56; Marko 14:43-50; Yohane 18:1-11)

* **22:42** Ntá-εωε áñfi igyi iwíəsin ání Yesu obówun.

⁴⁷ Yesu onó mesi, adam bowotii amósú. Akasípó dúanyo amoto okoleá butetí mu Yuda gyá amó nkpa. Inu onenati tó Yesu obéé, amulata mu puta, ⁴⁸ táme Yesu léfité mu obéé, “Yuda, latá félatá mí, Nyankpusa-Mu-Bi ánfí putá, pólé mí há?”

⁴⁹ Akasípó amú bubu Yesu wá amu bowun tóá íbá. Mú su befité Yesu beé, “Akóo amú? Anibu ndayí.” ⁵⁰ Inu amótó okole lótswi mu adayí kpá Bulu igyí ahapó dehen osúmpó oku gyapri-isu lé.

⁵¹ Yesu lébláa okasípó amu obéé, “Mábwe! Isii mli oka!” Inu onpuru ibi da osúmpó amu isu amu, ileyinkí tsá.

⁵² Mú Yesu léfité Bulu igyí ahapó dehen, Bulu otswékpa agyópu ahande pú Yudafó ahande amú beba mu okitákpá amu obéé, “Ogyo otswapó ngyi, só mlilatsú nkpotí pú ndayí mleba mí okitákpá? ⁵³ Ntsie mli wá Bulu otswékpa wunsinésó ekekegyíeke, mlimópu ibi da mi ekekeke. Táme mli bré ní, oklún túmi dé iwíe gyí.”

Petro Lóswú Obéé Mmeyín Yesu

(Mateo 26:57-58, 69-75; Marko 14:53-54, 66-72; Yohane 18:12-18, 25-27)

⁵⁴ Inu ahá amu bekitá Yesu, kpá mu ya Bulu igyí ahapó dehen wóyító. Petro lépetí obuo amó oma tsútsútsú. ⁵⁵ Táme bréá bosun agyabi wunsinésó inu, butsie mó asi á, Petro léyétsiá amó wá. ⁵⁶ Otsibi okóá ogyi osúmpó inu lówun ání Petro tsie ogyá amu asi, okleki mu díín, blí obéé, “Oyin ánfí é buo Yesu!”

⁵⁷ Táme Petro lópu onólí blí obéé, “Otsi, mmeyín mu otinetine!”

⁵⁸ Uabwe kpalobí á, oha oku é lówun Petro, oklebláa Petro obéé, “Fú é fóbú amótó.”

Táme Petro lébláa mu obéé, “Owíé, megyí mí ní!”

⁵⁹ Fé donhwírí kule oma a, oha bambá é léba botsulá músú obéé, “Lélé, oyin ánfí é létsiá mu wá, tsúfé Galileayin ogyi.”

⁶⁰ Táme Petro léle mú onó obéé, “Agya! Ki, mmeyín asón ánfí iwí kuku.”

Petro onó mesi, bate lóban. ⁶¹ Aní Wíe Yesu lédamlí kí Petro. Inu Petro lékaín asón amú obuo aní Wíe lébláa mu obéé, “Fóswí tse sa fee mmeyín mí asa bate obéle onó onyenu.” amusu.

⁶² Inu okledali yó kpankpá híe yósu.

Yesu Ahinlá Bwe

(Mateo 26:67-68; Marko 14:65)

⁶³ Yesusu akípu befi asi bude mu ahinlá bwe, bude mu da. ⁶⁴ Bopu ató klí mu ansíbi, fité mu beé, “Bulu onósú otóipó, maládá fú? Bla aní.” ⁶⁵ Bekpa mu asiabí, bláa mu nyányála.

Yudafó Asón Agyípó Ansító Lú

(Mateo 26:59-66; Marko 14:55-64; Yohane 18:19-24)

⁶⁶ Yudafó ahande, Bulu igyí ahapó dehen pú Mose mbla asunápó amu befia oyi kehe nyanki-nyanki, bebitia Yesu belú amó ansító. ⁶⁷ Bebláa Yesu beé, “Ní fúgyí Kristo, (ohá amú Bulu ladá mu ofúli amu) a, bla aní.”

Yesu lébláa amú obéé, “Ní nebláa mli kóráá, mlimóohogyi. ⁶⁸ Ní nefité mli asvanku é á, mliméele mú onó. ⁶⁹ Táme tsú séi púya a, mí, Nyankpusa-Mu-Bi ánfí nétsiá Bulu Otúmípu amu gyapri-isu.”

⁷⁰ Amú fée befité Yesu beé, “Mú su fúgyí Bulu mu Bi ámu ní?”

Yesu lébláa amú obéé, “Ee, onokwali amu mlilablí á.”

⁷¹ Inu befité aba beé, “Ntogyi só abétrá dunká adansifó bámbá? Mú anilanú tsú mu onutó onó á.”

23

Yesu Kpa Ya Pilato

(Mateo 27:1-2, 11-14; Marko 15:1-5; Yohane 18:28-38)

¹ Inu ahá amú befia inu ámu bokosú kpá Yesu ya omású ogyípó Pilato. ² Beka asón dínká musu beé, “Anilawun ání oyin ánfí dé omá ánfíto ahá yintá. Ode amú bláa obéé, bumátra

ka lampóo há Roma owíe dehen. Ɔdeblí é ɔbéε, moɣyí Kristo, (ɔhá ání Bulu ladá mu ofúli amu), idesuná ání owíe ogyi.”

³ Pilato léfité Yesu ɔbéε, “Fúgyí Yudafo owíe amu ni?”

Yesu léε mú ɔnó ɔbéε, “Ee, mú fablí á.”

⁴ Pilato lébláa Bulu igyí ahapó dehen pú ɔdam amu ɔbéε, “Mmækówwun tsitsa kukuá oyin áñfi labwé.”

⁵ Táme amó mú bude mótó kótóó beε, “Ɔdepu mu atosunáhé tí itré múa ikó wá Yudea ɔmá áñfitó. Olefi mú así tsú Galilea, alapó bowie nfi.”

Yesu Lú Herode Ansító

⁶ Bréá Pilato lónu asún áñfi á, ɔlefíté ɔbéε, “Galileayin oyin áñfi gyí?” ⁷ Bréá ɔlebi ání Yesu otsú Galilea, ɔtínéá owíe Herode dé iwíe gyí a, ɔleha bekpá mu ya Herode. Alí bré ámuto á, Herode bu Yerusalem wúluto inu. ⁸ Bréá owíe Herode lówun Yesu a, ansí lehe gyi mu. Tsúfé olodunká ání obówun mu dodoodo, mu iwí asún ání alanú su. Odeklé ání Yesu ɔbwéε osúna ku suna mu. ⁹ Mú su ɔlefíté Yesu asún tsɔtsɔtsɔ, táme Yesu méε kuku ɔnó. ¹⁰ Bulu igyí ahapó dehen amu pú Mose mbla asunápó amu bulí inu, budekplón ka asún dínká musu. ¹¹ Owíe Herode muá mu isá akɔpó ámu é bɔsɔpáa mu, bwé mu ahinlá. Bɔpu sríkí ligá ku wá mu, beyinkía mu ya Pilato. ¹² Owíe Herode muá Pilato bemlí anyawíe tsú eke ámu. Teki amó nsiné ima ale yái.

Yesu Lowu Ipón Ha

(Mateo 27:15-26; Marko 15:6-15; Yohane 18:39–19:16)

¹³ Pilato létí Bulu igyí ahapó dehen, Yudafo ahandε pú ɔmá ámu féé befia. ¹⁴ Mú ɔlebláa amó ɔbéε, “Mlilékpá oyin áñfi ba mi mlíaa, ɔde ɔmá ámu agywun yintá. Nafité mu ɔnótó asún mli ansító, nawun ání asún ámú mliléka dínká musu ámu ima mótó. ¹⁵ Owíe Herode é lawun mó alí. Mú sú alayínkía mu sísí aní ní. Oyín áñfi mókúbwé tɔtɔá bómɔ mu. ¹⁶ Iní su néha bépití mu ató, mí ansi mu ɔnati.”

¹⁷⁻¹⁸ Inu ɔdam amu féé bɔkplón blí beε, “Le mu inu, afusi Baraba ha aní!”* ¹⁹ (Baraba anfi da obu, tsúfé ɔlɔkusú lí wúlu amusu, ɔlómɔ ɔha é mótó.)

²⁰ Pilato lékléá obési Yesu. Mú su ɔletrá tóí kplá ɔdam amu. ²¹ Táme bɔkplón kóklókú bláa mu beε, “Da mu manta oyikpalíhesu! Da mu manta oyikpalíhesu!”

²² Pilato lébláa amó otse saasi ɔbéε, “Tsitsa mɔmu alabwé? Mmækówwun tóá alabwé, sú néha bómɔ mu. Néha abupití mu ató, ɔnati.”

²³ Táme bubu mósú budekplón kóklókú beε, ɔháa aboda mu manta oyikpalíhesu. Inu bɔɔɔn mu ɔnolí. ²⁴ Mú su Pilato lóbwe dínká tó ámú bodedunká ámusu. ²⁵ Olesi oyin ámú ɔlɔkusú lí ɔmá ámusu, mó ɔha mótó sú ɔda obu ámu, olesi Yesu há mu isá akɔpó ɔbéε bubwéε mu alí ahá ámu budekplé.

Yesu Da Mántá Oyikpalíhesu

(Mateo 27:32-44; Marko 15:21-32; Yohane 19:17-27)

²⁶ Bréá bekpá Yesu bɔyó á, befia Kireneyin ɔkúá butetí mu Simon. Otsú abúasi. Isá akɔpó ámu beka mu híε beε ɔsóra oyikpalíhe amu buo Yesu.

²⁷ Ɔdam bobuo Yesu. Atsíá bubu amótó bupu amó anyɔpu, buhíε bodesú ha Yesu. ²⁸ Yesu lédamlí, ɔlebláa amó ɔbéε, “Yerusalemfo atsi, mlímásu mi. Mlisu mli iwí pú mli abí. ²⁹ Tsúfé nke ku íbá mléblí mlíaa, ‘Bulu layúlá atsíá bumækókúwíí kí, obí mókódí amó opúnitɔ kí, obí mókónyópó amó é kí.’ ³⁰ Alí bré ámuto á, ahá bébláa abu beε, ‘Mlibwie bun anísu. Nkúku, mlípula aní.’ ³¹ Tsúfé ní bude oyi bɔbwe ogyá wa alí á, nkáli bóbwe oyi wulíhe?”†

³² Isá akɔpó ámu bekpá lalahε abwepó abanyó é mántá Yesusu, bɔyómɔ amó. ³³ Bréá bowie ɔtínékúá butetí inu “Nwun Okokobi” a, beɔa Yesu mántá oyikpalíhesu. Beɔa amó

* **23:17-18** Mótó yéε 17 bu nwóló dada amu akoto: Katsɔn Nke kugyíkoto á, lehián ání Pilato obési obu ɔɔpó ɔkole ání Yudafo ámu budekplé há amó. † **23:31** Ní mí áñfi mí asún da ɔkpa áñfi kóráá budebwe alí á, nkáli Bulu ɔbóbwe ahá ání bégyi pón mu ansító?

abanyó ámu é mántá nyikpalíhesu. Okule bu Yesu gyapisu, okule é bu mu bunasu. ³⁴ Inu Yesu léblí obéé, “Mí Sí, sikie amó, tsúfé bumeyín tóá budebwe.”†

Isá akápú ámu bətswi abi ye Yesu atadietə. ³⁵ Ahá tsətsətsə amóú bobuo amó yó inu ámu besi bulí inu bude mu kí. Yudafo ahande amu bəbwe mu ahinlá beé, “Olohə ahá nkpa. Ní lélé mugyí Kristo, (ohá amóú Bulu ladá mu ofúli), mu Bulu lalé ní á, ohó mu iwí nkpa!”

³⁶⁻³⁷ Isá akápú ámu é bəpu ntá odái tin mu onó, bwé mu ahinlá beé, “Ní fúgyí Yudafo owie amu ní á, le fú iwí!”

³⁸ Bəwanlín ató mántá oyikpalíhe amu awunso beé, “YUDAFƏ OWIE AMU NI.”

³⁹ Lalahé abwepú amóú beda mántá oyikpalíhesu amotə okule léblí Yesu iwí abususu obéé, “Megyí fúgyí Kristo amu ní? Le fú iwí, afule aní mɛɛ!”

⁴⁰ Táme onyəsə amu lówa iyin wá mu obéé, “Fumédé Bulu ifú nya! Fúa munyə féé dé isubití kule hó. ⁴¹ Aní mó á, aní isubití ida okpa, aní lakpan aní anulóbwe su. Táme oyin ánfí mó mókóbwe laláhe kuku.” ⁴² Múú əlebláa Yesu obéé, “Yesu, ní febá fú iwíe ogyíkpa a, kain mísú!”

⁴³ Yesu lébláa mu obéé, “Onəkwali nde fú bláa. Nde, mía funyə abétsiá Paradiso.”

Yesu Lowu

(Mateo 27:45-56; Marko 15:33-41; Yohane 19:28-30)

⁴⁴⁻⁴⁵ Alí bré ánfí ibóbwe fé əpa dóduanyə. Owí leta əsolúu amusu féé alu yófun ntópwe dəsətə. Owí mɛtrá lun ɛ. Inu á, tati amóú bəpuká Bulu Ətswékpa obu amotə ilebalí anyə.

⁴⁶ Yesu lókpłun kóklókúú blí obéé, “Mí Sí, napú mí əhé wá fú ibitə.” Olenya blí alí tá pé, əlele əhé.

⁴⁷ Bréá isá akápú əhande amu lówun tóá ilaba a, əlekanfó Bulu obéé, “Lélé, əha yilé oyin ánfí gyí.”

⁴⁸ Ahá amóú bulí inu ámu féé bowun tóá ilaba, bəpu awirehə náti bəyó wóyí. ⁴⁹ Táme amóú bəyin Yesu pú atsi amóú bobuo mu tsú Galilea əmátó ámu besi bulí tsútsúútsú bude itóá ide mósó yə kí.

Yesu Pulá

(Mateo 27:57-61; Marko 15:42-47; Yohane 19:38-42)

⁵⁰⁻⁵¹ Oyin əku létsiá, butetí mu Yosef. Otsú Yuda wúlu kvá butetí mú Arimateatə. Əha yilé ogyi, obú é bu musu. Ibu mótóá əbu əmá ámu asón agyípótə, táme omotsulá dínká amó agywun pú amó bwéhé ánfisu. Otsie ogyo Bulu iwígyí ámu. ⁵² Oyin ánfí lóyə Pilato wá, yókulí mu okpa obéé, osíi Yesu fúli amu ha mu. Pilato léha mu okpa. ⁵³ Inu Yosef léyesieí Yesu fúli, əlpə əhráda kíklí mu iwí, pú mu yówa obó kvá mu onutó əleha beda butátó há mu iwí, buməkópulá əhaa mótó ki. ⁵⁴ Əke ámu igyi Fieda. Əke ámu igyi ogyá əduďáké. Owí inyá tá pé, əkpónú ədaké ámu lafi asi.

⁵⁵ Atsi amóú bobuo mu tsú Galilea amu bobuo Yosef yéki Yesu opulákpá pú aliá əlpə fúli amu tswi obó amotə. ⁵⁶ Beyinkí yó wóyí yókwə ohuam, əhíén pú ofobí fánfán aní bəpu yékpa Yesu. Botsutsúa abubwe ta á, owí latá, beda əkpónú əkpónú ədaké ámu fé aliá Mose Mbla léblí.

24

Yesu Kvsó Tsú Afúlitə

(Mateo 28:1-10; Marko 16:1-8; Yohane 20:1-10)

¹ Kwasiəda, igyi ndawótswító əke gyankpapu bakə a, atsi ámu bəkusú tsú afá amóú bəkwə yái ámu yó Yesu ntsán ámu asi. ² Bowun aní bamína ibwi amóú bəpətin obó ámu onó ámu lé inu. ³ Mú su bebitíwíé obó amotə, táme bumowun Yesu fúli amu. ⁴ Besi bulí, bude nwuntə bu. Beki a, ayin abanyó aku líi amó wá inu á. Amó atadiə de ogyá kpa. ⁵ Ifú lekitá atsi ámu, beda akpawunu pú ansító bun əsolútə. Táme ayin ámu befité amó beé, “Ntogyi só mlidé əkiankpapu dunká afúlitə? ⁶ Əma nfi, alakúsú! Mlikain asón amóú əlebláa mli bréá mli

† 23:34 Mótó yée 34 ima nwoló dada amu akotə.

monyo mlibu Galilea omátó ámuṣu. ⁷ Ǫbée, ‘Ilehián ání béle mí, Nyankpɔsa-Mu-Bi ání há lakpan abwepó. Béda mí mántá oyikpalíhesu. Mú eke sáásí a, nókusú tsú afúlitá.’ ” ⁸ Inu atsi ámu bekaín Yesu asón ánfisú. ⁹ Beyinkí tsú ntsán ámu asi bebláa sumbí ayɔpó dúɔkon ámu pú aha atráhe amúú bubu inu ámu fée t́á bayówun.

¹⁰ Atsiá bɔyɔ ntsán ámu asi gyí, Magdalayintse Maria, Yohana pú Yakobo mu yin Maria. Amúá atsi akvá bubu amótó lékla asón ání suná sumbí ayɔpó ámu. ¹¹ Asón ámu lɔbwe sumbí ayɔpó ámu fé mimlála. Mú su bumɔhɔ mósú gyi. ¹² Táme Petro mú lókusú, tsíi ɔsri yó ntsán ámu asi. Olobun kpelékí ɔbó ámuṭá. Tati amúú bɔpupúlá Yesu nkule olowun ání ida ifóntá. Oleyinkí yó wóyítá, ɔde nwuntá bu tsú asón ání ilaba anfi iwí.*

Emaus Wúlutá Yɔ (Marko 16:12-13)

¹³ Eke ámu kén á, abúopu amu abanyó benatí bɔyó wúlu kvá butetí mú Emaustá. Tsú Yerusalem ya inu bóbwe fé máli asienó. ¹⁴ Amó nkule buna buɔde nkɔmbɔ gyí tsu asón amúú ilaba amu iwí. ¹⁵ Bréá buɔde mótó yɔ á, Yesu onutó é lóbɔtu amó, muva amónyɔ buna. ¹⁶ Bulu létin amó ansí. Mú su bumebi mu. ¹⁷ Yesu léfité amó ɔbée, “Amansu iwí nkɔmbɔ mliná mliɔgyí alí?”

Besi lí tikpa, awirehɔ lekítá amó. ¹⁸ Amótó ɔkuleá butetí mu Kleopa léfité ɔbée, “Fó nkule gyí ɔfó Yerusalem wúlutá, fómeyín asón ání ilaba inu nke ánfita?”

¹⁹ Yesu léfité mu ɔbée, “Amansu igyi?”

Bebláa mu beɛ, “Yesu, Nasaretyin amu iwí asón igyi. Bulu ɔnósú ɔtáipó ogyi. Ǫlɔbwe ofúla akpɔnkpɔnti, blí Bulu asón túmisu, Bulu muva anyánkɔpɔsa fée ansító. ²⁰ Aní Bulu igyi ahapó dehen pú wúlu ahande bapú mu há ahá, bahá mu lowu ipón, dá mu mántá oyikpalíhesu. ²¹ Teki mugyí ɔhá ání aniléki ɔkpa aniaa, ɔbéha aní Israelfɔ abégyi iwí ní. Nde eke sáásí ɔpá asón ání lébá. ²²⁻²³ Múá idun kúráá á, anitá atsi aku bayó mu ntsán ámu asi bakiení, táme bumowun mu fúli amu. Beɛ, bayówun Bulu-abɔpu aku babláa amó beɛ, ɔbu nkpa. T́á beyinkí bebláa aní lawá aní wánwan. ²⁴ Iní su anitá aku é basrí yó ntsán ámu asi, bayówun mú fé alá atsi ámu beba beblí. Amó é bumowun fúli amu.”

²⁵ Yesu lébláa amó ɔbée, “Mliémimlá o! Mli agywun tamayó agyómá ɔsasú. Nkálí igyi só mlimóhɔ asón amúú Bulu ɔnósú atáipó amu beblí tswi amu féesú gyí? ²⁶ Mliméyín mliaa, ilehián ání Kristo, (ɔhá ání Bulu ladá mu ofúli amu) obówun iwíɔsin, asa obénya mu numnyam?” ²⁷ Inu Yesu léle mu iwí asón ání bɔwanlín wá Bulu ason wanlínhé amúṭá, tsú Mosesu bɔtu Bulu ɔnósú atáipó amu féesú asi súná amó.

²⁸ Bréá bowie wúlu amúṭá bɔyó á, Yesu lóbwe fé ɔɔetsúun ɔyó ɔtine bambá. ²⁹ Táme abúopu amu bebláa mu beɛ, “Aní sí, owí lapɔn, di aní wá nde.” Mú su Yesu lébaí yó amó wá. ³⁰ Bréá buɔde ató gyí a, Yesu léle bodobodo ipín, dá Bulu ipán. Múú olebiabía mótó púhá amó. ³¹ Inuṣu amó ansísú letítú amó, bebi mu, táme ɔɔfwi sí amó. ³² Inu befité aba beɛ, “Ansí mehie gyí aní bré amúú ania monyɔ aniná, ɔde aní asón bláa, ɔde Bulu ason wanlínhé amu asi le súná aní amú?”

³³ Bɔkusú inuṣu yínkí ba Yerusalem. Beba a, sumbí ayɔpó dúɔkon ámu pú aha tráhe bafia, ³⁴ búɔdeblí beɛ, “Lélé, aní Wie lakúsú. Alalé iwí ɔwan súná Simon!”

³⁵ Mú su ahá abanyó ámu é beblí t́á bayówun ɔkpatá. T́á bɔpobí mu gyí bodobodo amúú oleye ha amó ámu.

Yesu Iwíwanle Súná Mu Akasípó (Mateo 28:16-20; Marko 16:14-18; Yohane 20:19-23; Gyumagyihe 1:6-8)

³⁶ Ahá abanyó ámu bubu mósú buɔɔtá alí á, Yesu onutó léba belí amó nsiné. Ǫleblí ɔbée, “Iwí ilwii mli.”†

* **24:12** Mótó yée 12 ima nwóló dada amu akúṭá. † **24:36** Ǫleblí ɔbée, “Iwí ilwii mli.” uma nwóló dada amu akúṭá.

³⁷ Opúni letsíí amó, bəwan. Ɔəbwε amó fé fúli bədewúun. ³⁸ Inu Yesu léfité amó əbéε, “Ntogyi só mlidé ifú nya, mlidé nwéεn gyi mli klontə alí? ³⁹ Mlikí mí ɪbɪ, amlíkɪ mí ayabiasɪ. Megyí mí onutó ní? Mlikita mí amlíkɪ. Fúli má əyulú múa awú fé aliá mbu.”

⁴⁰ Bréá əleblí asón ánfɪ tá á, ələpυ mυ ɪbɪ pɔ mυ ayabi súná amó. ⁴¹ Ansí lɛɦɪε gyi amó, asón ámυ é lówa amó wánwan. Mú sυ bυmohogyi ání lélé mυ nɪ. Inu əlefité amó əbéε, “Mlibu atogyihε ku nfi?” ⁴² Bɛɦa mυ iye təhé itin ku, ⁴³ ələɦə mú, wí mú amó ansító inu.

⁴⁴ Inu əlebláa amó əbéε, “Inɪ gyi asón ání nɛbláa mli bréá mbu mli wá ní. Nɛbláa mli mbéε, ilehián ání mí ɪwɪ asón kugyíkɔvá bəwanlín wá Mose Mbla, Bulu ənəsú atəípú nwulú pú Israelfə ɪɔ əwulótó féé bəba mótó.”

⁴⁵ Inu olobwíí amó agywun, ménɪ bónu Bulu asɔn wanlínhé amυ asɪ. ⁴⁶ Əlebláa amó əbéε, “Bəwanlín tswɪ bεε, Kristo, (əhá ámúú Bulu ladá mυ ofúli amυ) amυ obówun ɪwɪɔsɪn, wú. Bulu əbókɔsúa mυ mú ɛkε sáási tsú afúlitə. ⁴⁷ Mú əma a, ahá bəda Bulu asɔn wankláán ámυ əkan mí ɪdátó há əmá féé bεε bυdámli klontə, fékɪ Bulu obési amó lakpan kíε amó. Béfi mú asɪ tsú Yerusalem. ⁴⁸ Mligyí mí adansífə há asón ánfɪ ní. ⁴⁹ Nópυ Əɦε Wankíhé amúú mí Sí lɛɦɪε yáí há mli ámυ sísí mli. Mú sυ mlɪtsia wúlu anfitə alɪ yófɔn ɛkεá Əɦε Wankíhé amυ obótsu əsúsó bá bɛɦa mli túmi.”

Yesu Əsúsú Yə

(Marko 16:19-20; Gyumagyihe 1:9-11)

⁵⁰ Bréá Yesu léblí asón ánfɪ tá á, ələkpa amó dáli, bəyə Betania wúlutə. Inu olotsu ɪbɪ fúá, yúlá amó. ⁵¹ Bréá ədε amó yulá á, mva amónyə nsɪné lówa ifó wa bɪ, Bulu lótsu mυ ya əsúsú.

⁵² Inu bɛda akpawunu súm mυ, bəpυ ansigyí kpənkpəntɪ yínkí yétsiá Yerusalem. ⁵³ Betsiá yó Bulu ətswékpa inu brégyíbré, yékanfú Bulu.

Asun Wankláán Aní Yohane Lówanlín

¹ Asa ɔyí lebelun a, Asón ámu bu inu. Asón ámu mva Bulu bu inu. Asón ámu gyí Bulu.

Asón Aní Itchá Nkpa

² Asón ámu mva Bulu bu inu asa ɔyí lebelun. ³ Musó Bulu lótsun bwe tógyító. Tɔtɔto má inuá Bulu lóbwε tsun mu ɔma. ⁴ Mɔto nkpa itsú. Nkpa ámu tópu wanki ba ahá fée ní. ⁵ Wanki anfi tɔwánkí oklúntɔ, táme oklún mókógyi mósó ki.

⁶ Bulu lówa oyin ɔkɔá bɔtɛtí mu Yohane* sísí. ⁷ Ɔleba bebláa ahá wanki amu iwɪ asón, ménɪ ahá fée bóhɔ asón ámuɔ gyi. ⁸ Megyí Yohane onutó gyi wanki amu. Mu mó wanki amu iwɪ asón ɔleba bebláa ahá. ⁹ Ɔhá ámúú ogyi wanki onutó, ɔtɔwánkí há ɔhagyíɔha amu ɔbá ɔyító.

¹⁰ Ɔbu ɔyí ánfítɔ. Musó Bulu lótsun bwe ɔyí, táme ɔyí ánfítɔ atsiápú bumeɓi mu. ¹¹ Ɔleba mu onutó ɔmátó, táme mu pi bumɔhɔ mu. ¹² Táme ɔleha ahá aní bóhɔ mu, hɔ mu gyi fée ɔkpa aní bɔbɔwée Bulu abí. ¹³ Amó Bulu abí bwe motsú ílúntɔ, ntée nyankpɔsa apéɓwɛtɔ, ntée oyin ɔwólɪ ɔkpasu. Mboún Bulu onutó lóbwε amú mu abí.

¹⁴ Asón ámu lébɛmlí nyankpɔsa, oletsíá anitɔ. Awítɔle pú ɔnɔkwali sónn létsiá mɔtɔ. Anilówwun mu numnyam. Mu Si lówa mu numnyam amu, tsúfé Obí ɔkɔkónú ɔkɔle pé ogyi há mu.

¹⁵ Yohane léle mu súná, tái tsú mu iwɪ ɔbée, “Ɔni iwɪ asón neblí mbée, ‘Ɔhá ámúú obuo mi ɔbá ámu dɔn mi, tsúfé ɔbu inu asa bɔkwí mí’ ” ní.

¹⁶ Mu awítɔle itsɔ. Inɪ sɔ ɔde awítɔle tsɔtsɔtsɔ anfi wa há anɪ fée ní. ¹⁷ Mosesu Bulu mbla ámu ná ɔleba, táme ɔnɔkwali mva awítɔle mú ina anɪ Wíe Yesu Kristosu ɔleba. ¹⁸ Ɔhaa mókówwun Bulu ki. Obí ɔkɔkónú ɔkɔle pé, mu onutó ogyi Bulu, otsie Ɔsí ámu gyɔpɪsu, Ɔsí ámu tɛhíé kle mu asón ámu, nkɔle labláa anɪ ahá Bulu gyí.

Asú Ɔbɔpú Yohane Bulu Asón Ɔkanda

(Mateo 3:1-12; Marko 1:1-8; Luka 3:1-18)

¹⁹⁻²⁰ Yudafo ahandɛ aní bɔbɔ Yerusalem bɔwa Bulu igyí ahapú pú Lewifo Yohane wá bεε bɔyéfítɛ mu bεε, ma ogyi? Yohane mési asuansu nájín amú. Ɔlele bláa amú ɔbée, “Megyí mígyí Kristo, (ɔhá ámúú Bulu ladá mu ofúli amu).” ²¹ Befítɛ mu bεε, “Mómú fóggyí ma? Fóggyí Elia?”

Ɔlele mú ɔnɔ ɔbée, “Megyí mígyí Elia.”

Betrá fité mu bεε, “Fóggyí Bulu ɔnɔsú ɔtɔípú amúú ɔbɛba amu?”

Ɔlele mú ɔnɔ ɔbée, “O-o.”

²² Múú befítɛ mu bεε, “Ma fɔhíé fɔgyi? Bla anɪ, ménɪ abéyɛbláa ahá ámúú bɔwa anɪ ámu. Nkálɪ fúdeblí tsú fú onutó iwɪ?”

²³ Yohane lópu asón aní Bulu ɔnɔsú ɔtɔípú Yesaia léblí tswɪ lé mú ɔnɔ ɔbée, “Mígyí ɔhá ámúú ɔdekplón dimbísú ɔbée,

‘Mlitswii anɪ Wíe ikpa ámu ha mu’ amu ni.”

²⁴⁻²⁵ Inu Farisifo akɔá bɔwa Yohane wá é befítɛ mu bεε, “Ní megyí fóggyí Kristo amu, megyí fóggyí Elia ntée Bulu Ɔnɔsú Ɔtɔípú amúú ɔbɛba amu é á, ntogyi sɔ fɔde ahá asú bɔ?” ²⁶ Yohane léle mú ɔnɔ ɔbée, “Ntsu ndepɔbó ahá asú, táme ɔha ɔku bu mlitɔ nfi, mluméyín mu. ²⁷ Mɔgyí ɔhá aní obuo mi ɔbá ní. Mmɔfɔn aní nésankí mu ntɔkɔta ɔfé kpán.”

²⁸ Asón anfi fée léba Yordan ntsu ɔbɪn Betania wúluto. Inó Yohane létsiá bó ahá asú ní.

Bulu Okúfabi

* **1:6** Asú Ɔbɔpú Yohane

²⁹ Ɔyi kehe a, Yohane lówun ání Yesu ná ɔ́bá mu wá. Múú ɔ́lebláa ahá ámu ɔ́béé, “Mlɪkɪ, Bulu Okúfabi amu ɔ́bá á. Músu Bulu tɔ́tson sí ɔ́yítá ahá lakpan kíé amó ní! ³⁰ Mu iwɪ asón neblí mbéé, “Ɔku buo mi ɔ́bá. Ɔɔ́n mi, tsúfé ɔ́bu inu asa bɔ́kwí mí’ ní. ³¹ Mí onutó mmeyín mu, táme neba nde ahá asú bɔ́, ménɪ Israelfɔ́ bɛ́bɪ ɔ́há ání ogyi.”

³² Yohane léblí ɔ́béé, “Nowun Ɔ́he Wankíhé amu, ɔ́lekplí tsú ɔ́súsú fé abrɔ́ɔ́ma bogyonká músu. ³³ Mí onutó mmeyín mu, táme Bulu lówa mí ɔ́béé mbá bɔ́pu ntsu bɔ́ ahá asú. Múlébláa mi ɔ́béé, “Ɔ́há ámuú fówun Ɔ́he Wankíhé amu ɔ́békplí tsú ɔ́súsú bogyonká músu ámu ɔ́bɔ́pu Ɔ́he Wankíhé amu bó ahá asú ní.” ³⁴ Nawun ání ɪlaba mútá. Mú su nde mu iwɪ adánsɪe gyí mbéé, mu gyí Bulu mu Bi ámu ni.”

Yesu Akasípó Agyankpapv

³⁵ Mú ɔ́yi kehe a, Yohane muva mu akasípó abanyó besankí ba inu. ³⁶ Bréá Yohane lówun Yesu détsúun a, ɔ́leblí ɔ́béé, “Mlɪkɪ, Bulu Okúfabi amu ná inu á.”

³⁷ Akasípó abanyó ámu bonu asón ánfɪ. Mú su bekplá buo Yesu. ³⁸ Yesu lédamlí kɪ wun ání bobuo mu. Múú ɔ́lefíté amó ɔ́béé, “Ntɔ́ mlɪdédunká?”

Befíté mu beé, “Osunápó, nkúnu futsie?”

³⁹ Yesu léle mú ɔ́nó ɔ́béé, “Mlɪba beki.” Mú su ayin abanyó ámu bobuo Yesu yéki mu otsiákpá. Ibóbwɛ fé ntópwe dɔ́natɔ́. Betsiá mu wá tá owí.

⁴⁰ Ayin ámuú bonu asón ání Yohane léblí tsú Yesu iwɪ, bekplá buo Yesu amɔ́tɔ́ ɔ́kɔ́le gyí Simon Petro mu pio Andrea. ⁴¹ Mú ɔ́ma a, ɪtɔ́ gyankpapvú Andrea lóbwɛ gyí, oloyódunká mu pio Simon, bláa mu ɔ́béé, “Anɪlawun Mesia.” (Mú asi gyí, “Kristo”, ɔ́há ámuú Bulu ladá mu ofúli amu.)† ⁴² Inu ɔ́lekpa Simon ba Yesu wá.

Yesu lékɪ mu díín, ɔ́leblí ɔ́béé, “Fógyí Yohane mu bi Simon ni. Tsú nde póya a, bɛ́tɪ fɔ́ Kefa.” (Griiki ɔ́blítɔ́ “Petro.” Mú asi gyí, “Botá.”)

Filipo Mva Nataniel Tɪ

⁴³ Ɔ́yí kehe a, Yesu lóbwɛ ɔ́béé móyɔ́ Galilea ɔ́mátá, olowun Filipo. Múú ɔ́lebláa Filipo ɔ́béé, “Buo mi.” ⁴⁴ Filipo otsú Betsaida, Andrea muva Petro wúlutɔ́. ⁴⁵ Filipo lówun Nataniel, ɔ́lebláa mu ɔ́béé, “Anɪlawun oyin ámuú Mose lówanlín mu iwɪ asón wá Bulu mbla ámuɔ́tɔ́, Bulu ɔ́nósú atɔ́ípú amu é bɔ́wanlín mu iwɪ asón ámu. Mu dá gyí Yesu. Mu sɪ gyí Yosef, otsú Nasaret wúlutɔ́.”

⁴⁶ Nataniel léfíté mu ɔ́béé, “Itɔ́ yilé kv bɛ́talí dalɪ tsu Nasaret wúlutɔ́?”

Filipo lébláa mu ɔ́béé, “Ba afɔ́bekɪ.”

⁴⁷ Bréá Yesu lówun Nataniel ɔ́bá mu wá á, ɔ́leblí ɔ́béé, “Israelyin onutónutó ní. Afunu kuku ma muɔ́tɔ́.”

⁴⁸ Nataniel léfíté Yesu ɔ́béé, “Nkálɪ lɔ́bwɛ febi mí?”

Yesu léle mú ɔ́nó ɔ́béé, “Nowun fu bréá fubu pɔ́ntɔ́-oyí ámu asi inu, asa Filipo lébetɪ fɔ́.”

⁴⁹ Nataniel lébláa mu ɔ́béé, “Osunápó, fógyí Bulu mu Bi Israel Owíe amu ni.”

⁵⁰ Yesu lébláa mu ɔ́béé, “Alɪ ámuú nabláa fu mbéé, nowun fu pɔ́ntɔ́-oyí ámu asi ámu su fahogyi? Fówun ofúla ání ɪɔ́n ɪni.” ⁵¹ Yesu létrá bláa mu ɔ́béé, “Ɔ́nɔ́kwali nde mlɪ bláa, mlówun ání ɔ́súsú lafinkí, Bulu-abɔ́pu buɔ́de ɔ́súsú yɔ́ yínkí bá Nyankpɔ́sa-Mu-Bi ámuɔ́tɔ́.”

2

Ɔ́kátsiá Kana Wúlutɔ́

¹ Eke sáásí a, betsiá ɔ́ká Kana wúlu ání ɪbu Galilea ɔ́mátá. Yesu mu yin bu inu. ² Betɪ Yesu muva mu akasípó é mú asi. ³ Bréá amó ntá leta á, Yesu mu yin lébláa mu ɔ́béé, “Bɔ́tráa buɔ́ma ntá.”

⁴ Yesu lébláa mu ɔ́béé, “Amó yín, yéé megyí mí asón igyi o! Mí bré mɔ́kúnyá fun.”

⁵ Mu yin lébláa wóyí ámuɔ́tɔ́ asúmpɔ́ ɔ́béé, “Mlɪbwɛ dɪnka asúngyíasón ání ɔ́bébláa mlɪsu.”

† 1:41 Kristo igyi Griiki ɔ́blí, Mesia é igyi Hebri ɔ́blí.

⁶ Yudafɔ butɔfwí iwí amú amándié ɔkpasu. Mú su bɔpu awundi akpɔnkpɔɔnkpɔnti asie yáí wóyí ámutɔ. ⁷ Yesu lébláa unu asúmpú amu ɔbéé, “Mlisa ntsu bula awundi ámu fée.” Lélé besa. ⁸ Inu ɔlebláa amú ɔbéé, “Mlisa iku ya nkesu ɔkípu amu.” Besa ya mu. ⁹ Ɔleda mú ɔnó á, ɔladámlí bwé ntá. Omeyín ɔtínéá benya ntá ámu tsú. (Táme asúmpú amu mú buyin.) Inu ɔleti ɔká otsiápu amu ya itsétó, ¹⁰ ɔlebláa mu ɔbéé, “Nta wankláán ɔhagyíɔha tegyankpá yáí. Ní bonu mú tá asa butɔpú múá ima ale ba. Táme fú mú fapú wankláán ámu yáí bɔfon séi.”

¹¹ Inu gyí osúna gyankpapu ání Yesu lóbwɛ ní. Ɔlɔbwɛ mú Kana ání ibu Galilea ɔmátó, pólé mu numnyam ɔwan. Ileha mu akasípú bɔhɔ mu gyi.

¹² Inu ɔma a, Yesu muva mu yin, mu apíó pú mu akasípú bɔyɔ Kapernaum wúlutɔ, yétsiá unu nke kpalobí.

Yesu Bulu Ɔtswékpa Yo

(Mateo 21:12-13; Marko 11:15-17; Luka 19:45-46)

¹³ Bréá nkeá Yudafɔ bɔpɔgyi Israelfɔsu Katsun Nke lowie wóyí tá á, Yesu lódu yó Yerusalem. ¹⁴ Ɔlɔyɔ Bulu ɔtswékpa amu wunsinésú yówun ání ahá buɔde nnantswie, akúfa pú abróduma fe. Olowun aku é bɔtsie mpónúasi buɔde kóba tsée. ¹⁵ Inu ɔlɔbwɛ mpli, wíé amótó, gyáa amóa mbwi ámu fée dáli. Olowutá kóba atsépu amu mpónú dá, dá amú kóba sáín. ¹⁶ Mú ɔlebláa abróduma afepú ámu ɔbéé, “Mlile amú nfi! Mlumápu mí Sí wóyító bwé mli ibiá ogyíkpa.” ¹⁷ Inu á ɔleba ahi su á, mu akasípú amu bekaín Bulu asun wanlínhé anfisɔ. “Fú osúmkrá amu asún ihíe igyi mí asunbogyá.”

¹⁸ Yudafɔ ahandɛ amu beba Yesu wá befité mu beɛ, “Osúna mɔmu fɔbwɛ pɔsúná anu ání Bulu túmitɔ fódɛ inu bwɛ?”

¹⁹ Yesu lébláa amú ɔbéé, “Mlibwie Bulu ɔtswékpa anfi, nɔpu nkensá yí mú.”

²⁰ Yudafɔ ahandɛ amu bebláa mu beɛ, “Nfi advana-sie kéké bɔpuyi obu anfi. Mú fú mú feɛ, fɔpu nkensá yí mú?”

²¹ Táme mu nyankpɔsa-oyí iwí asún ɔdeblí, megyí Bulu ɔtswékpa amu. ²² Bréá Bulu lókusóa mu tsú afúlitɔ ɔma a, mu akasípú amu bekaín ání ɔleblí asún anfi. Mú su bɔhɔ Bulu asún pú Yesu asun blíhé amusu gyi.

Yesu Yin Nyankpɔsa Klɔntɔ

²³ Yesu lóbwɛ osúna tsɔtsɔɔtsɔ Israelfɔsu Katsun Nke ámutɔ bréá ɔbu Yerusalem, ahá tsɔtsɔɔtsɔ bowun. Mú su bɔhɔ mu gyi. ²⁴ Táme Yesu mɔpu ansí dínká amósú, tsúfé oyin alíá amú fée bɔgyi. ²⁵ Mehián ání ɔhaa ɔbébláa mu ɔha iwí asún, tsúfé mu onutó oyin asún ání ibu nyankpɔsa klɔntɔ.

3

Yesu Mva Nikodemo

¹ Yudafɔ ɔhandɛ ɔku létsiá, butɛtí mu Nikodemo. Farisiyin ogyi. ² Ɔleba Yesu wá eke ɔku onyé bebláa mu ɔbéé, “Osunápú, anyin ání Bulu lówa fú sísí fée ató osunápú. Tsúfé ɔhaa méetalí bwé osúna anfi fódɛbwɛ anfi, ní Bulu móbuo mu.”

³ Yesu léle mú ɔnó ɔbéé, “Ɔnɔkwali nde fú bláa, ɔhaa méetalí nyá Bulu ogyi iwíe mu, nkéti balákwí mu.”

⁴ Nikodemo léfité mu ɔbéé, “Nkálí bélakwí ɔhá ání aladan? Ɔbétalí sánkí wíe mu yin iputɔ, ɔbélakwí mu?”

⁵ Yesu léle mú ɔnó ɔbéé, “Ɔnɔkwali nde fú bláa. Ní bumelakwí ɔku tsun ntsu múa Ɔhe Wankíhéto á, ɔméetalí wíe Bulu iwíegyi ámutɔ. ⁶ Ɔyulúv nkpa itsú nyankpɔsatɔ, ɔhétó klé é itsú Bulu Ɔhétó. ⁷ Mú su máha mú iwa fú wánwan ání nabláa fu mbée, ilehián ání bélakwí mli. ⁸ Afú tɔtsun yɔ ɔtínéá ideklé. Futonú mú nka, táme fumeyín ɔtínéá itsú pú ɔtínéá iyó. Ahi kén igyi há ɔhagyíɔha ání bakwí mu tsú Ɔhé ámutɔ ní.”*

* 3:8 Ɔhé múa afú lehan aba Griiki ɔblítɔ.

⁹ Nikodemo léfité mu obéé, “Ngya nto asón ní?”

¹⁰ Yesu léle mó onó obéé, “Israelfo osunápo yilé fúgyi, mó fee fumokónú asón ánfí así? ¹¹ Onokwali nde fú bláa. Tóá anyin iwí anidétóí tsú, tóá anilawun é iwí anidé adánsie gyí, táme mlitamahó aní asón ámu. ¹² Ní nebláa mli tóá ide mósú yó oyi ánfíto, mlímóhogyi a, nkáli íbóbwe nebláa mli tóá ide mósú yó osósú mboún mlóhogyi? ¹³ Ohaa mókúddó yó osósú unu kí, nkéti Nyankpósa-Mu-Bi ámú olotsu unu ba amu.

¹⁴ “Alí ámú Mose lópu kóbrí iwó síán oyísú, tsú mó líí dimbísú unu ámu a, alí kén ilehián ání béda Nyankpósa-Mu-Bi ámu mántá oyísú, tsú mó líí,† ¹⁵ méní ohagyíoha ání olóhó mu gyi obénya nkpa ání itamatá ní. ¹⁶ Tsúfé dwé Bulu léhie dwé anyánpósa. Mó su olópu mu Bi okokónú okole pé ámu há, méní ohagyíoha ání olóhó mu gyi omóowu, mboún obénya nkpa ání itamatá. ¹⁷ Bulu mópu mu Bi ámu sísí oyi ánfíto obéé, obá begyi ahá asón, oha ahá ipón, mboún obéé, obá olóhó ahá nkpa.

¹⁸ “Ohá ání olóhó mu Bi ámu gyi lagyi asu. Ohá ání omóhó mu Bi ámu gyi a, Bulu lahá mu ipón dodo, tsúfé omóhó mu Bi okole pé ámu gyi. ¹⁹ Alí obéha ipón ámu gyí, wanki amu laba oyító, táme ahá bódwe oklún dun wanki amu, tsúfé lalahé abwepó bugyi. ²⁰ Ohagyíoha ání otóbwé lalahé tolú wanki amu. Otamakpókpe mantáa mó, tsúfé ode ifú nya ání mu bwéhé bélin owan. ²¹ Táme ohá ání otóbwé yilé tchá wanki amu tówánkí wólí musu, méní ahá bówun ání Bulu apé odebwe.”

Yesu Mva Asú Obópó Yohane

²² Iní oma a, Yesu mva mu akasípó bedali Yerusalem yó Yudea omátó. Betsiá unu kpalobí, oletsíá bó ahá asú. ²³ Alí bré ámutó á, Yohane é dé ahá asú bó Aenon nsáintó, mantáa Salim wúlu. Tsúfé ntsu dada nsíné unu. Ahá betsíá yó mu wá, oletsíá bó amú asú. ²⁴ (Bumokónyá kítá Yohane tswi obu alí bré ámutó.)

²⁵ Iwígyuráa iwí nwéengyi ku leba Yohane akasípó pú Yudayin oku nsíné. ²⁶ Inu Yohane akasípó bógó mu wá yébláa mu bee, “Osunápo, yéé fakáin oyin ámú fóa monyó mlilétsiá Yordan bunkpa obin, fegyí mu iwí adánsie wankláán ámusu? Ode ahá asú bó, ahá féé bude mu wá yó.”

²⁷ Yohane léle mó onó obéé, “Ohaa méetalí bwé tótó, nkéti Bulu lahá mu okpa. ²⁸ Mli onutó mlétalí gyi mi adánsie ání nebláa mli mbéé, ‘Megyí mígyí Kristo amu, táme Bulu lówa mí gya mu nkpa.’ ” ²⁹ Inu oléha amú yébi obéé, “Oká otsiápu bó mu ka. Oká otsiápu amu mu nyawie é tetsiá oká otsiákpá unu, méní ansí bégyi mu ní onú mu nyawie amu ome. Alí kén ansí de mí gyí séi ní. ³⁰ Mí atomabi béta wíé mu kletó.”

Ohá Aní Olotsu Osósú Ba

³¹ Ohá ámú otsú osósú ámu dun ohagyíoha. Ohá ání otsú osólósu é gyí osólósu oha. Osólósu asón oteblí, táme ohá ání otsú osósú dun ohagyíoha. ³² Otegyi tóá alawun pó tóá alanú iwí adánsie, ohaa tamahó mu asun blíhé. ³³ Táme ohagyíoha ání olóhó mu asun blíhésu gyi dé mósú si ání Bulu asón igyi onokwali. ³⁴ Ohá ámú Bulu lówa ámu telé Bulu asón blí, tsúfé Bulu tópo Ohé ámu bólá mutó. ³⁵ Osí ámu tódwé mu Bi ámu, alapó túmi féé wá mu íbitó. ³⁶ Ohagyíoha ání olóhó mu Bi ámu gyi bu nkpa ání itamatá. Ohagyíoha ání omóhó mu gyi má nkpa ání itamatá. Bulu ísubití é idin musu.

4

Yesu Mva Samariayintse Oku

¹ Farisifo bonu ání Yesu dé abúopu nya, bó amú asú dun Yohane. ² (Táme megyí Yesu onutó dé amú bó. Mu akasípó dé amú bó.) ³ Bréá Yesu lébi ání Farisifo ámu banú asón ánfí á, olédaí Yudea omátó yínkí yó Galilea omátó. ⁴ Táme lehián ání obótsun Samariafo osólósu.

† 3:14 Mu oyikpalíhesu síán iwí asón oteblí.

⁵ Yesu lóyówie Sikar ání igyi Samaria wúlu kotò. Wúlu anfi bu mantáa osolúu kuá Yakob lópohá mu bi Yosef bímbí ámu. ⁶ Inó Yakob ibún bu ni. Okpa ámu bu ifó. Mú su Yesu lótsutsúa obowie inu á, ilapíán mu. Mú su oletsia ibún ámu asi. Alí bré ámutò á, ilabwé fé opawísó.

⁷ Inu á, Samariayintse oku léba ntsu osakpá. Yesu lókulí mu obéé, “Nobwí ípa, ha mí ntsu annu.” ⁸ Alí bré ámutò á, Yesu akasípó báyó wúlutò yóhò atogyihe.

⁹ Yudafò butamapó ibi da Samariafò nwe núu ntsu. Mú su otsi ámu léfité Yesu obéé, “Yudayin fuyi, mí é Samariayintse ngyi. Nkálí igyi só fude mí ntsu kulí?”

¹⁰ Yesu léle mú onó obéé, “Ní fuyin Bulu atokiehé pò ohá ání ode fú ntsu kulí á, teki fókulí mu, obéha fú ntsu ání itehá nkpa.”

¹¹ Otsi ámu lébláa mu obéé, “Aní sí, fomédé ofé, ibún ánfító é bu oklú. Nkónu fénya ntsu ání itehá nkpa? ¹² Fódun aní náin Yakob ání olokwi ibún ání há aní, muva mu abí pò amú mbwi bonu ntsu mótó?”

¹³ Yesu léle mú onó obéé, “Omewóli bélakítá ohagyíoha ání otonu ibún ánfító ntsu. ¹⁴ Táme ohagyíoha ání obónu ntsuá néha mu a, omewóli méetrá kitá mu ekekeke. Ntsu ámú néha mu amu íbedamli ntsu owíkpa mutò ání íbelin ha nkpa ání itamatá.”

¹⁵ Otsi ámu lébláa mu obéé, “Aní sí, ha mí ntsu ání ku, méní omewóli méetrá kitá mí, mméetrá ba nfi é besa ntsu.”

¹⁶ Yesu lébláa mu obéé, “Yeti fú kúlu amliba.”

¹⁷ Otsi ámu léle mú onó obéé, “Mma okúlu.”

Yesu lébláa mu obéé, “Onokwali igyi fablí ání fuma okúlu. ¹⁸ Tsúfé fatsia akúlu tse nu ki. Mégyí fú kúlu gyí oyin ámú fúa monyò mliná séi ámu é. Fawá onokwali.”

¹⁹ Mú otsi ámu lébláa mu obéé, “Aní sí, nawun ání Bulu onósú otáipó fuyi. ²⁰ Aní anáin Samariafò bosúm Bulu íbú ánfisú, táme mli Yudafò mú mliaa Yerusalem kóun lehián ání ohagyíoha obósum Bulu.”

²¹ Yesu lébláa mu obéé, “Otsi, hò mí asón ánfisú gyi. Bré ku béba ání ahá buméetrá súm Osi ámu íbú ánfisú ntéé Yerusalem. ²² Mli Samariafò mliméyín ohá ání mliédésum. Aní Yudafò mú anyin ohá ání anidésum, tsúfé Yudafòsu ina nkpahóò léba oyító. ²³ Bré íbá, ilafun ta ání Bulu asúmpó anokwalipú bósum Osi ámu ohétó pò onokwalisú. Tsúfé ahá ání odu Osi ámu dédunká obéé busúm mu ni. ²⁴ Ohé Bulu gyí. Mú su ilehián ání ahá ání butosúm mu bósum mu ohétó pò onokwalisú.”

²⁵ Otsi ámu lébláa mu obéé, “Nyin ání Mesia*, (ohá ámú Bulu ladá mu ofúli amu) obéba. Ní obá á, obéle asóngyiasón asi súná aní.”

²⁶ Mú Yesu lébláa mu obéé, “Mí ání nde fú asón bláa anfi gyí Kristo amu ni.”

²⁷ Inu akasípó amu besankí tsú wúlutò ba bətu amú. Uəwa amú wánwan ání bawun Yesu muva otsi bulí budetói. Táme amótó okoku métalí fité obéé, “Ntə fudedunká tsú mu wá, ntéé ntogyi só fúa otsi ámu mliédetói?”

²⁸ Otsi ámu lési mu oló yáí inu, yínki yó wúlutò yébláa ahá obéé, ²⁹ “Mliba amlibeki oyin okuá alabláa mi tóá nabwé ki féé. Mlilahogyi mliaa, megyí Kristo amu ni?” ³⁰ Mú su ahá bedali tsu wúlu amutò beki Yesu.

³¹ Alí bré ámutò á, mu akasípó ámu bode mu kokóli beé, ogyii ató.

³² Táme əlebláa amú obéé, “Mbu tóá négyi, mliméyín mú iwí kukukuku.”

³³ Mú su akasípó amu befité aba beé, “Ntéé oku labeha mu təkə alagyi?”

³⁴ Yesu lébláa amú obéé, “Mí atogyihe gyí ání nóbwe tóá ohá ámú oləwa mí sísi ámu obéé mbwéé, ammə mú onó. ³⁵ Yéé mliəblí mliaa, ‘Tsra ana pé lasí ayó tίνbi bófon?’ Táme nde mli bláa mbéé, mlitsú ansí ki adəbóv amutə, ayó ámu ilabli fon tίν. ³⁶ Bode mu atínpu akə ka dodo. Bode mú tίν yáí há nkpa ání itamatá. Mú su ansí bégyi adupó múa atínpu amu féé ekewóle. ³⁷ Mú su onokwali igyi buteblí beé, ‘Oku todú, oku é tetin.’ ³⁸ Nəwa mli mbéé mliyétin ayóá mlimóyə mú odukpá. Aha bambá lóyə mú iwí agyómá, ilawá labi há mli.”

* 4:25 Griikifó tėti Mesia beé Kristo.

³⁹ Samariafóá búbw wúlu amúts tsòtsòtsò bòhò Yesu gyi, adánsiε á múú òtsi ámu légyi suná amú òbéε, “Alabláa mi tógyítá nabwé mí nkpatò fée” ámu sv. ⁴⁰ Iní sv bréá beba Yesu wá á, bokokóli mu beε, otsiá amú wá. Yesu létsiá inu nkenyó.

⁴¹ Yesu asun blíhé sv Samariafò ámu tsòtsòtsò é belahò mu gyi. ⁴² Bebláa òtsi ámu beε, “Megyí fú asón ámu só anilétrá hò mu gyi ngya o. Aní onutó anlanú, anlawun ání lélé oyin ánfí gyí òyító Nkpa Òhópú amu ni.”

Òhande Òkú Mv Bi Ilo Tsa

⁴³ Nkenyó ámu òma a, Yesu lénatí yó Galilea òmátó. ⁴⁴ (Tsúfé mu onutó olowun blí òbéε, “Butamabú Bulu ònósú òtòipú mu onutó òmátó.”) ⁴⁵ Bréá olowie Galilea a, inufò bòhò mu atúu, tsúfé amú onutó bòyò Yerusalem Yudafo sv Katsun Nke ámu ogyíkpa. Mú sv bowun tóá òlòbwe inu fée.

⁴⁶ Yesu létrá yinkí yó Galilea òmátó, Kana wúlutò, òtíné á múú òledamli ntsu bwé ntá ámu. Òmá òhande òkú tsie Kapernaum wúlutò. Òbú obi yinhé òkúá òda òdelò. ⁴⁷ Bréá òhande amu lónu ání Yesu latsú Yudea ba Galilea a, olegya mu òkpa yókokóli mu òbéε, mu bi yinhé lawú tá, òkplí ba Kapernaum, òbetsa mu òlò ha mu. ⁴⁸ Yesu lébláa mu òbéε, “Mú sv ní mlímókòwun osúna a, mlímóòhò mi gyi ekekεεke?”

⁴⁹ Òmá òhande amu lébláa mu òbéε, “Owíé! Ní aní ayabi mowa òsa á, kebi ámu obówu.”

⁵⁰ Yesu lébláa mu òbéε, “Yò! Fú bí ámu obénya nkpa!”

Oyin ámu lóhò asón á múú Yesu lébláa mu amúsv gyi, oleyinkí òyó wóyí. ⁵¹ Bréá òyó á, mu asúmpò beba befia mu, bláa mu beε, “Fú bí ámu lanyá nkpa.”

⁵² Inu òlefíté amú bréá iwí lówa mu bi ámu ònlín. Bebláa mu beε, “Owísó ámu lési mu ígye òpa òdò-kòletò.” ⁵³ Inu á, òlekainí ání alí bré ámúts kén Yesu lébláa mu òbéε, mu bi ámu obénya nkpa ní. Iní sv mva mu wóyítófò fée bòhò Yesu gyi.

⁵⁴ Iní gyí osúna nyòòsiá Yesu lóbwe bréá olotsu Yudea ba Galilea ni.

5

Tsukòle Osínpu Òkú Ilo Tsa

¹ Asón ánfí òma a, Yesu lódu yó Yerusalem Yudafo Bulusúm nke ku ogyíkpa. ² Bòpwe buntíi wá wúlu amu. Bokwi ibún ku mantáa buntíi amu òkpa ònó kóá bütetí mú Akúfa Òtsúnkpa. Bütetí ibún ámu Betesda Hebri òblítò. Beyi mbu anu bómlí mú. ³⁻⁴ Alòpu tsòtsòtsò búbun ibún ámu así mbu ánfítò. Amótó aku bogyi ansibi abwiepú, abò pú tsukòle asínpu.* ⁵ Oyin òkúá alasin tsukòle nfi advasa-kwe (38) kéké da inu. ⁶ Bréá Yesu lówun mu a, olowun ání alaló, dí inu wá òpá. Mú sv òlefíté mu òbéε, “Fudeklé fεε iwí iwá fú ònlín?”

⁷ Tsukòle osínpu amu léle mú ònó òbéε, “Owíé, ní bowúli ntsu ámúts á, mma òhá ání obótsu mí wá mótó. Nótutsúa ambòbwe á, òkú lagyankpa wíé mótó dodo.”

⁸ Yesu lébláa mu òbéε, “Kòsv! Tsu fú òklan, afúnatí!” ⁹ Inonvuvu oyin ámu iwí lówa mu ònlín, òlòkúsú tsú mu òklan, wá natí bi.

Alí eke ámu igyi Yudafo Òkpónú Òdaké. ¹⁰ Mú sv Yudafo ahande beka oyin á múú Yesu latsá mu òlò ámu ansító, blí beε, “Nde igyi Òkpónú Òdaké. Aní mbla mεha òkpa ání fòsvrá fú òklan.”

¹¹ Òlebláa amú òbéε, “Òhá á múú òletsá mí òlò ámu lébláa mí òbéε, ‘Tsu fú òklan, afúnatí.’”

¹² Mú sv befíté mu beε, “Ma lébláa fú òbéε, fútsúu fú òklan afúnatí?”

¹³ Oyin ámu mébi òhá ání òletsá mu òlò, tsúfé ahá bühíé bòtsò inu, Yesu lófwí wá amótó.

¹⁴ Òma a, Yesu lóyówun mu Bulu òtswékpa inu. Mú òlebláa mu òbéε, “Yéε fawun ání iwí lawá fú ònlín. Mátrá bwe lakpan, méní múá idun íní méεba fòsv.”

¹⁵ Oyin ámu léyébláa Yudafo ahande amu òbéε, Yesu létsa mu òlò. ¹⁶ Iníá Yesu dé ntobí ánfí odu bwe òkpónú òdaké sv á, Yudafo ahande amu bowa mu kpekpeε bi. ¹⁷ Táme Yesu lébláa amú òbéε, “Mí Sí mókúsi ágyómá yò. Mú sv mí é mmókúsi.”

* **5:3-4** Mótó yéε 4 bu nwló dada amu akotò: Ibv nu bu inu á, Bulu-òbòpu tobowulíi ntsu ámúts. Iní sv bòtsie inu bogyo mu. Tsúfé ní òhá bowulíi mú á, fóá fegyankpa wíé mótó á, fòtenyá òlòtsá.

¹⁸ Mv asun blíhé anfi sv á, Yudafɔ ahande amv bekle ání bómɔ mv ɔkpagyíɔkpasv. Tsúfé megyí ɔkpónú ɔdaké mbla ámv nkolɛ tóvun sv, mboún ɔleblí ɔbéɛ, mv si gyí Bulu, ilosuná ání mva Bulunyɔ bugyi kékéɛ.

Bulu Téhá Mv Bi Amv Túmi

¹⁹ Yesu léɛ mó ɔnɔ ɔbéɛ, “Ɔnɔkwali nde mli bláa. Mí Bulu mv Bi ání onutó mméetalí bwé tɔtɔ mí iwísv. Tɔ́a nowun ání mí Sí débwe á, mó ntɔbwé. ²⁰ Tsúfé mí Sí tɔdwé mí, otosúná mí itáa mv onutó ɔdebwe féé. Inn! Ibówa mli wánwan ání obósuná mí móá idvun ali. ²¹ Ali ámvú mí Sí tɔkúsá ahá tsú afúlitɔ, há amú nkpa ámv a, ali mí é ntehá ahá ání ndeklé nkpa ní. ²² Mí Sí tamagyi asón há ipón, táme alapú asóngyí féé wá mí ibitɔ, ²³ ménɩ ɔhagyíɔha obóbu mí fé alíá otobú mí Sí ámv. Ɔhá ání ɔtamabú mí tamabú mí Sí ámvú ɔlɔpv mí sísí ámv é.

²⁴ “Ɔnɔkwali nde mli bláa mbéɛ, ɔhagyíɔha ání otonú mí asón, ɔtɔhɔ ɔhá ámvú ɔlɔwa mí sísí ámv gyi, bv nkpa ání itamatá. Bulu méegyi mv asón, há mv pón, tsúfé aladáli lowutɔ ba nkpatɔ dodo. ²⁵ Ɔnɔkwali nde mli bláa. Bré kv íbá. Bré ámv ilawúna fon ání ahá ání bugyi fé aha wuhé† bónu Bulu mv Bi ámv ɔme. Amóá bonu mó bénya nkpa. ²⁶ Tsúfé mí Sí búbú túmi, ɔtehá nkpa. Ali kén alahá mí ání ngyi mv Bi ání túmi, ɔbéɛ nháa ahá nkpa ní. ²⁷ Alahá mí túmi ɔbéɛ, ngyíi ahá asón, tsúfé mígyí Nyankpɔsa-Mv-Bi ámv ni. ²⁸ Asón ání imáwa mli wánwan. Bré kv íbá, afúli féé bónu mí ɔme, ²⁹ kúsú. Amóá bɔbwɛ yilé bɛlakósó, nyá nkpa ání itamatá. Amóá bɔbwɛ laláhe a, négyi amó asón, há amó ipón.”

³⁰ “Mméetalí bwé tɔtɔtɔ mí iwísv. Asón ání nonú tsú mí Sí wá á, mó ntɔpógyí asón. Mó sɔ ntegyi asón ɔnɔkwalisv ní. Tsúfé ntamabwé tɔ́a mí onutó ndeklé, mboún tɔ́a ɔhá ámvú ɔlɔwa mí sísí ámv tekle.”

Yesu Iwí Adánsiɛ Wankláán Agyípú

³¹ Yesu lóyɔ mósú blí ɔbéɛ, “Ní mí onutó negyi mí iwí adánsiɛ á, mlimóɔhɔ mó ání ɔnɔkwali igyi.‡ ³² Bulu é tegyi mí iwí adánsiɛ. Nyin ání mí iwí adánsiɛ ámvú odegyi amv igyi ɔnɔkwali. ³³ Mlilawá abí sísí Yohane. Alabláa mli ɔnɔkwali amv. ³⁴ Mí mó á, mmehián anyánpɔsa adánsiɛ. Mboún nde mli asón ání bláa, ménɩ Bulu ɔbóhɔ mli nkpa. ³⁵ Yohane asun blíhé ɔbwɛ fé ɔkandíe ání idewankí. Mó sv mlilótsulá gyi mó ɔdwe kpalobí. ³⁶ Mv tɔ́a itegyi mí iwí adánsiɛ, idvun Yohane klé amv. Agyómá ámvú mí Sí lawá ɔbéɛ mbwéɛ mɔ mó ɔnɔ, nde mó bwe ámv dé adánsiɛ gyi ání mlɔ́wa mí sísí. ³⁷ Mí Sí ámvú ɔlɔwa mí ámv onutó lagyi mí iwí adánsiɛ. Mlimókónu mv ɔme, mlimókóvwun mv é kv. ³⁸ Mlimóhɔ mv asón wá mli klɔntɔ, tsúfé mlimóhɔ mí ámvú ɔlɔwa sísí ámv gyi. ³⁹ Mlíkiá mlénya nkpa ání itamatá tsú Bulu asun wanlínhé amvɔtɔ. Mó sɔ mli ansí lapé, mlidé mó kasí ní. Mí iwí adánsiɛ Bulu asun wanlínhé amv idegyí. ⁴⁰ Táme mlilakíná mí wá bá, ménɩ mlénya nkpa ámv.

⁴¹ “Mmedédunká mbéɛ, ahá bokánfv mí, ⁴² tsúfé nyin mli dodo. Nyin ání mlitamadwé Bulu tsú mli klɔntɔ. ⁴³ Naba mí Sí dátó, mlimóhɔ mli. Táme ní ɔha bambá ɔbá mv onutó iwísv á, mlóhɔ mv. ⁴⁴ Mlitekleá mlékanfú aba, táme mlitamabó mbódí ání Bulu ɔkɔle pé ámv ɔkánfv mli. Nkáli íbóbwɛ mlóhɔ mli gyi? ⁴⁵ Mlimákɩ mlíaa, néle mli ílá mí Sí ansító. Mose ámvú mli ansí idvun mvsu mlíaa ɔbóhɔ mli nkpa ámv mboún ɔbéle mli ílá Bulu ansító ní. ⁴⁶ Ní lélé mlilóhɔ Mose asónsú gyi a, tekɩ mlóhɔ mí asónsú gyi, tsúfé mí iwí asón ɔlɔwanlín tswi. ⁴⁷ Táme íniá mlimóhɔ tɔ́a ɔlɔwanlín tswísv gyi a, nkáli íbóbwɛ mlóhɔ mí asun blíhésu gyi?”

6

Ahá Mpím-nu Atogyihɛ Ha

(Mateo 14:13-21; Marko 6:30-44; Luka 9:10-17)

¹ Inɩ ɔma a, Yesu mva mv akasípú befa Galilea ɔpvá butetí mó Tiberia amv yó mó ɔbɩn. ² Ɔdɔm betsiá buo mv, tsúfé ɔde alɔpv tsa wánwansv. ³ Mva mv akasípú bɔdo yó okúku kvsu,

† 5:25 Ahá ání bawú ɔjɛtɔ. ‡ 5:31 Mose mbla lósuná ání ahá abanyó ogyí adánsiɛ.

yétsiá asi inu. ⁴ (Alí bré ámutò á, Yudafò nkéá bópogyi Israelfòsu Katsun Nke ámu ìlafun ta.)
⁵ Inu Yesu lótsu ansí fúá wun ání òdòm kpònkpònkpònti bebá mu wá. Múú òlefíté Filippo òbée, “Nkónú abénya atogyihe hò ha ahá ánfí bégýi?” ⁶ (Yesu léblí asón ánfí pòsò Filippo kí, tsúfè oyin tóá òbòbwe dodo.)

⁷ Filippo léle mú ònó òbée, “Ní apó tsra kwe ikáká hò atogyihe kóráá á, imóòfun ání okugyíòkò obénya kpalobí gyí!”

⁸ Simon Petro mu pio Andrea, ogyi akasípó amutò òkòle lébláa Yesu òbée, ⁹ “Oyimbi òkò dé bodobodo apín pútúpútú anu pú ntsutso iye bwáhé anyò. Táme ntò ìní bóbwe ahá tsòtsòtsò ánfí?”

¹⁰ Yesu lébláa mu akasípó amu òbée, “Mlíha amú abòtsiatsia asi.” Ahá ámu fée betsiá ifásó. Ayin ání búbu amótó bóbwe fé mpím-nu (5,000). ¹¹ Múú Yesu lóhò bodobodo amu, dá Bulu ipán, òleha beye mú há ahá amóú bòtsie inu ámu. Alí kén òbòbwe ntsabi búáhé amu é ní. Amótó okugyíòkò lénya alíá odeklé. ¹² Bégýi mwe sian. Yesu lébláa akasípó amu òbée, “Mlíkòla síanhe amu, ménì imóòbwe atò yintáhé.” ¹³ Lélé, bòtsí síanhe amóú benya tsú bodobodo anu ámutò ámu. Ìlòbolá alakpá dúanyò kéké.

¹⁴ Ahá ámu bowun osúna anfi Yesu labwé ánfí. Mú su beblí be, “Lélé, oyin ánfí gyí Bulu ònósú òtópó amóú bòwanlín mu iwí asón wá Bulu asóntó be, òbéba oyító ámu ní.” ¹⁵ Yesu lówun ání ahá ámu babwé agywun be, béba bekitá mu òwònlíntó yáí mu iwíe. Mú su mu nkòle òleladó yó nkpá sí amó.

Òpòsò Natí

(Mateo 14:22-33; Marko 6:45-52)

¹⁶ Bréá owí lòpòn a, Yesu akasípó beklí ba Galilea òpò ònó. ¹⁷ Owí latá, táme Yesu mókúyínkí bòtu amó. Mú su bòdò wíé òklòntò, bòdefa bòyó Kapernaum. ¹⁸ Afú kpònkpònti kò léba ìdetsòun, òpò amu lówa dabi. ¹⁹ Alí bré ámutò á, akasípó amu baplá òklòn amu yó fé máli asa ntée ana. Inu bowun ání Yesu ná òpò amòsò òbá amó wá. Mú su ifú lekítá amó. ²⁰ Táme Yesu lébláa amó òbée, “Mí ní, mlímánýa ifú!” ²¹ Inu bòtsu mu wá òklòn amutò ansigyísó. Ìlòtsutsúa iwanki amó á, òklòn amu lawíé òsubúnò, òtíné amóú bòyó ámu.

Yesu Dunká

²² Gyí kehe a, òdòm amóú besi búbu òpò amu òbìn inu ámu bowun ání òklòn kòkò ìtráa melí inu. Múá tekí ìlì inutò akasípó amu bowie náti ní. Bowun ání Yesu mówie mótó asa benatí. ²³ Mú òma a, nklòn akú lótsu Tiberia wúlutò belí mantáa òtíné amóú begyi bodobodo amóú Yesu léda Bulu ipán póhá amó ámu. ²⁴ Òdòm amu bowun ání Yesu lanátí inu, mu akasípó amu é búma inu. Mú su bòdò wíé nklòn amutò yó Kapernaum, bòde Yesu dunká.

Bodobodoá Itèhá Nkpa

²⁵ Bréá òdòm amu boyówun Yesu ntsu òbìn inu á, befité mu be, “Osunápó, bré mòmò fobowie nfi?”

²⁶ Yesu lébláa amó òbée, “Ònòkwalì nde mlí bláa. Megyí osúna amóú ndebwe mlidéwúun amu su mlígyá mí òkpa. Mboún bodobodo amóú neha mlí, mlilégyí mwe ámu su. ²⁷ Mlímáwun ipian atogyihe ání iteyíntá su. Mboún mlíwun ipian múá ibétsiá yó, ìbéha nkpa ání itamatá, ání mí, Nyankpòsa-Mu-Bi ánfí néha mlí su. Tsúfè mí mí Sí Bulu lahie nsu ání mbò òkpa há mó.”

²⁸ Befité Yesu be, “Gyòma mòmò abwée isuna ání anidé tóá Bulu tekle bwe?”

²⁹ Yesu léle mú ònó òbée, “Tóá Bulu déklé òbée mlíbwée gyí, mlíhò mí ánfí òlòwa sísí ánfí gyí.”

³⁰ Inu befité Yesu be, “Osúna mòmò fóbwe abówun, ménì abóhò fù gyí? Ntò fóbwe? ³¹ Aní anáin begyi mana dimbí ámòsò. Bòwanlín mú wá Bulu asón ámutò be, ‘Mose léha amó atóá ilòtsu òsúsó bá begyi.’ ”

³² Mú Yesu lébláa amú ɔ́bée, “Ɖnɔkwali nde mli bláa. Megyí Mose léha mli atogyihe amu tsú ɔ́súsú. Mí Sí léha mli bodobodo onutónutó ámu tsú ɔ́súsú. ³³ Tsúfée bodobodo ání Bulu tēhá gyí mí áñfi natsú ɔ́súsú bá, neba beha ɔ́yító ahá nkpa áñfi.”

³⁴ Ahá ámu bebláa mu beɛ, “Owíé, tsia ha anɔ bodobodo anfi brégyíbré, tsú séi póya.”

³⁵ Yesu lébláa amú ɔ́bée, “Mígyí bodobodo amú itehá nkpa ámu ni. Akón méekitá ɔ́há ání ɔ́leba mí wá ekekekeke. Ɖmewóli méekitá ɔ́há ání ɔ́lɔhɔ mi gyi é ekekekeke. ³⁶ Fée aliá nebláa mli á, mlilawun mi, táme mlimókóhɔ mi gyi ɔ́fun séi. ³⁷ Ɖhagyíɔ́ha ání Ɖsí ámu léha mí ɔ́béba mí wá. Mméegya ɔ́hagyíɔ́ha ání ɔ́leba mí wá. ³⁸ Tsúfée mmotsu ɔ́súsú ba mbée, neba ɔ́ɔwɛ tóá ndeklé. Mboun tóá ɔ́há amú ɔ́lɔwa mí sísí ámu déklé ɔ́wɛkpá neba. ³⁹ Tóá ɔ́há amú ɔ́lɔwa mí sísí ámu déklé gyí, ahá amú ɔ́lɔpɔhá mí ámɔtɔ ɔ́kɔku mádalɔ mí ibi. Mboun nkúsua amú fée tsu afúlitɔ eke tráhe amu. ⁴⁰ Tóá mí Sí ámu tekle gyí, ɔ́hagyíɔ́ha ání olowun mí, mu Bi áñfi, hɔ mi gyi obénya nkpa ání itamatá. Nókúsua mu tsú afúlitɔ eke tráhe amu.”

⁴¹⁻⁴² Iníá Yesu léblí ɔ́bée, “Mígyí bodobodo amú notsu ɔ́súsú ba amu ni” su á, Yudafo ámu ɔ́ɔwa mu wuntí bi. Beɛ, “Megyí Yosef mu bi Yesu amu ni? Anuméyín mu si muva mu yin? Ɖkpa mɔmu sɔ ɔ́deblí ɔ́bée, ‘Ɖsúsú notsu neba?’ ”

⁴³ Yesu lébláa amú ɔ́bée, “Mlisi wuntí mli wɔlewɔle. ⁴⁴ Ɖhaa méetalí ba mí wá, nkéti mí Sí amú ɔ́lɔwa mí sísí ámu lakpá mu ba mi. Mí é nókúsua mu tsú afúlitɔ eke tráhe amu. ⁴⁵ Bulu ɔ́nósú atɔ́pú amɔtɔ ɔ́ku lówanlín tswi ɔ́bée, ‘Bulu obósuná ahá fée átó.’ Ɖhagyíɔ́ha ání alanú mí Sí asón, kási mú tsú mu wá tɛba mí wá. ⁴⁶ Ɖhaa mókówun Ɖsí ámu ki. Mí áñfi notsu Bulu wá bá anfi nkɔle lówun mu ki. ⁴⁷ Ɖnɔkwali nde mli bláa. Ɖhagyíɔ́ha ání ɔ́lɔhɔ mi gyi bu nkpa ání itamatá. ⁴⁸ Mígyí bodobodoá itehá nkpa ní. ⁴⁹ Iníá mli anáin begyi mana dimbísú óó á, amú fée bowu. ⁵⁰ Táme bodobodo anfi gyí múa ɔ́latsú ɔ́súsú bá, méni ɔ́hagyíɔ́ha ání obégyi mú móowu ní. ⁵¹ Mígyí bodobodo amú ntehá nkpa, natsú ɔ́súsú ba amu ni. Ɖhagyíɔ́ha ání ogyi bodobodo anfi obétsiá nkpa, omóowu ekekekeke. Mí ɔ́yɔ́lɔ́v gyí bodobodo amu. Mú nési há, méni ɔ́yítófɔ́ bénya nkpa ní.”

⁵² Inu Yudafo ámu benya asón anfi Yesu lablí áñfi iwi ɔ́bló. Amú wɔlewɔle begyi aba nwéɛn beɛ, “Nkálí oyin áñfi ɔ́bétalí pú mu ɔ́yɔ́lɔ́v há anɔ ɔ́bée agyíi?”

⁵³ Yesu lébláa amú ɔ́bée, “Ɖnɔkwali nde mli bláa. Ní mlimégyi mí, Nyankpɔsa-Mu-Bi áñfi ɔ́yɔ́lɔ́v, nu mí obugya a, mlimá nkpa ání itamatá kɔkɔukɔ mlitɔ. ⁵⁴ Ɖhá ání olegyi mí ɔ́yɔ́lɔ́v, nu mí obugya bu nkpa ání itamatá. Nókúsua mu tsú afúlitɔ eke tráhe amu. ⁵⁵ Tsúfée mí ɔ́yɔ́lɔ́v igyi atogyihe onutó, mí obugya é igyi atonuhe onutó. ⁵⁶ Ɖhá ání ogyi mí ɔ́yɔ́lɔ́v, nu mí obugya tsie mɔtɔ, mí é ntsie mɔtɔ. ⁵⁷ Mí Sí Ɖkiankpapu amu lówa mí sísí. Mu sɔ mbu nkpa. Mú su fúá fegyí mi a, mí su fú é fɔbu nkpa. ⁵⁸ Mígyí bodobodo onutóá notsu ɔ́súsú ba ni. Mli anáin begyi mána, táme bowu. Ɖhá ání ogyi bodobodo anfi mú obétsiá nkpa ání itamatá.”

⁵⁹ Yesu léblí asón áñfi bréá ɔ́de átó suná Kapernaum, Yudafo ofiakpa.

Nkpa Aní Itamatá Asón

⁶⁰ Yesu abúopu tsɔtsɔɔtsɔ amɔtɔ akɔ bonu asón áñfi á, beblí beɛ, “Atosunáhé áñfi mú bu ɔ́nlin o! Ma ɔ́bétalí hɔ mú?”

⁶¹ Yesu lówun áni mu abúopu amɔtɔ akɔ buɔde wuntí áni alabli alɔ su á, ɔ́lefíté amú ɔ́bée, “Asón áñfi ilahan mli? ⁶² Mómú ní mlowun Nyankpɔsa-Mu-Bi ámu ɔ́yɔ́ ɔ́tínéá olotsu ba me, nkálí mlɔ́wɛ? ⁶³ Bulu Ɖhé ámu tēhá nkpa. Nyankpɔsa ɔ́wɔnlín mú á, kpaali igyi. Asón áñfi nde mli bláa anfi itsú Ɖhé amú ɔ́tehá nkpa ámu wá, ⁶⁴ táme mlitɔ akɔ buɔmɔhɔ mósú gyi.” Yesu lówun amú ɔ́ buɔmɔhɔ mósú gyi pú ɔ́há ání ɔ́béle mu há yáí dodoodo. ⁶⁵ Ɖletrá bláa amú ɔ́bée, “Iní sɔ nebláa mli mbée, ɔ́haa méetalí ba mí wá, nkéti mí Sí lakpá mu ba mi” ní.

⁶⁶ Tsú eke ámu a, Yesu abúopu amu tsɔtsɔɔtsɔ beyinkí mu ɔ́ma, buɔmetrá buo mu. ⁶⁷ Mú su Yesu léfíté mu akasípú dúanyɔ́ ámu ɔ́bée, “Mli é mlidékléá mléyinkí mí ɔ́ma lóó?”

⁶⁸ Simon Petro lébláa mu ɔ́bée, “Owíé, ma wá abóyɔ́? Fú wá asón áni itehá nkpa áni itamatá bu. ⁶⁹ Anlahogyi, anlabí áni fúgyí Ɖha Wankíhé amú fotsú Bulu wá ámu ni.”

⁷⁰ Inu Yesu lébláa amó ɔ́bée, “Mli ahá dúanyɔ nɛɛ, táme mliɔ ɔku gyí ɔbunsám!”
⁷¹ (Simon Iskariot mu bi Yuda ɔde á. Tsúfɛ ogyi akasípó dúanyɔ ámɔɔ ɔkɔɛ. Mu ɔbɛɛ mu há ní.)

7

Yesu Mva Mu Apio Yinhé

¹ Mú ɔma a, Yesu létsiá kí Galilea ɔmátó. Omekleá ɔbóyɔ Yudea ɔmátó, tsúfɛ Yudafɔ ahandɛ amu buɔde mu tɛɛ abumɔ mu. ² Táme Yudafɔ Kantankpatɔtsiá Nkegyí lafun. ³ Mú su mu apio yinhé bebláa mu beɛ, “Nati yɔ Yudea nke ámu ogyíkpá, méni fú abúopu amúbu bubu inu ámu é bówun ofúla áni fɔɔɔɔwɛ. ⁴ ɔhá áni odekléá ahá bubú mu gyumagyihe tamanjín iwɪ. Iníá fúde ntobíá igyi ali bwe á, wuna ɛ mu suna, ɔyí fɛɛ abuwun.” ⁵ (Mu apíó ámu kóráá bumɔhɔ mu gyi. Mú su bebláa mu ali ní.)

⁶ Iní su Yesu lébláa amó ɔ́bée, “Bréá nɔyɔ inu mɔkónyá fun. Mli mú mlétali yó inu brégyíbré. ⁷ ɔyítɔfɔ buméetali lú mli, táme mí mú buɔde mí lu, tsúfɛ nde amó ilá ɛ. ⁸ Mliyɔ nke ámɔɔ. Mí mú mmɔkónyá yó, tsúfɛ mí bré mɔkófɔn.” ⁹ Yesu lébli asún áni tá á, olesi tsiá Galilea ɔmátó.

Yesu Kantankpatɔtsiá Nke Amu Ogyíkpá Yɔ

¹⁰ Táme bréá Yesu apíó ámu benatí yó nke ámu ogyíkpá a, mu é olenjín iwɪ yó inu. ¹¹ Yudafɔ ahandɛ amu bodunká mu nke ámu ogyíkpá, buɔde ahá fité beɛ, “Oyin ámu me?”

¹² ɔɔam amu bebli asún tsɔtsɔɔtsɔ nklobítɔ tsú Yesu iwɪ. Aku beɛ, “ɔha wankláán ogyi.” Aku é beɛ, “Ekekekeke, ɔde ahá mlé.” ¹³ Táme amótɔ ɔhaa métalí bli mu iwɪ asún kóklú ahá abonu, tsúfɛ buɔde Yudafɔ ahandɛ amu ifú nya.

¹⁴ Bréá bowie nke ámu nsiné á, Yesu lódu wíé Bulu ɔtswékpa wunsínésú inu yéfi ató suná asi. ¹⁵ Mu atosunáhé lobwie Yudafɔ ahandɛ amu ɔnó. Mú su befité aba beɛ, “Oyin áni mókókásí ɔwɔlɔ yó nkpá. Nkálí ilɔbwe asa ɔɛbi ɔwɔlɔ ali?”

¹⁶ Yesu léɛ mú ɔnó ɔ́bée, “Megyí mí wá atosunáhé anfi itsú. Itsú Bulu wá. Múlówa mí sísí. ¹⁷ Ní ɔku dékléá ɔbóbwe Bulu apé á, obówun ní atosunáhé anfi itsú mí wá ntɛɛ Bulu wá. ¹⁸ ɔhá áni ɔde mu onutó asún bli dé mu numnyam dunká. Táme ní ɔku todúnká numnyam há ɔhá áni ɔlɔwa mu sísí á, ɔnɔkwaliɔ ɔhá ámu gyí. ɔtamawá afunu. ¹⁹ Yéɛ Mose lópu mbla ámu ba mli a? Táme mliɔ ɔkɔku méde mósó gyi. Ntogyi su mlidékléá mlómɔ mí?”

²⁰ Inu ɔɔam amu bebláa mu beɛ, “ɔhe laláhe bu fɔtɔ! Ma dékléá ɔbómɔ fú?”

²¹ Yesu lébláa amó ɔ́bée, “Ofúla kɔɛ pé nɔbwe ɔkpónú ɔdaké, mli fɛɛ ɔnó lobwie mli. ²² Mose lówa mbla há mli ɔ́bée, mliɔin keté. (Ibu mótɔ áni megyí Mose lótsɔ keté tɪn, mli anáin léfi mú asi.) Yéɛ mú sɔ mliɔetin ahá keté ɔkpónú ɔdaké ní a? ²³ Ní mlidé keté tɪn ɔkpónú ɔdaké, méni mlímɔkɔsú lí Mose mbla ámusu á, ntogyi sɔ mlilanyá ɔbló mísó mliaa, natsá nyankpɔsa kéin ɔkpónú ɔdaké? ²⁴ Mliyɔ asóntɔ wankláán, asa amlíha ipón. Mliɔ ɔnɔkwali gyi asún.”

Yesu Iwi Nwéngyi

²⁵ Yerusalemfɔ aku befité amó iwɪ beɛ, “Megyí oyin áni Yudafɔ ahandɛ buɔdedunká abumɔ ní? ²⁶ Megyí mu lí ahátɔ ɔdetɔí, amótɔ ɔkɔku mékpla mu a? Ntɛɛ ilawánkí amó áni mogyí Kristo, (ɔhá amúbu Bulu ladá mu ofúli amu) ní? ²⁷ Oyin áni mú a, aní fɛɛ aniyin ɔtínéá ɔtsú, táme ní Kristo ámu ɔbá á, ɔhaa méɛbi ɔtínéá ɔtsú.”

²⁸ Bréá Yesu bu mósó ɔde ató ámu suná Bulu ɔtswékpa wunsínésú inu á, olotsu ɔnó fúá bli ɔ́bée, “Mliyín mi, mliyín ɔtínéá nɔtsú, táme megyí mí onutó túmísu nɛba. ɔnɔkwaliɔ ɔhá amúbu ɔlɔwa mí sísí ámu gyí. Mlíméyín mu. ²⁹ Táme mí mú nyin mu, tsúfɛ múlɔwa mí sísí. Mu wá nɔtsu ba.”

³⁰ Inu bekle abukita mu, táme bumɔpu ibi da mu, tsúfɛ mu bré mɔkófɔn. ³¹ Táme amótɔ ahá tsɔtsɔɔtsɔ bɔhɔ mu gyi. Mú su befité beɛ “Ní Kristo amu ɔbá á, ɔbétali bwé osúna don mú áni oyin áni débwe?”

Bɔwa Bɛɛ Bv́kíta Yesu

³² Bréá Farisifɔ ámu bonu ání ɔɔm amu buɔe Yesu iwɪ asón blí nklobítɔ á, amóa Bulu igyí ahapú dehen amu bɔwa Bulu ɔtswékpa agyópu bɛɛ bv́kíta Yesu. ³³ Inɪ sɔ Yesu lébláa amú ɔbée, “Uasí nke kpalobí pé nétsiá mli wá. Mú ɔma a, néyinkí yó ɔhá ámúú ɔɔwa mí sísí ámu wá. ³⁴ Mlódunká mí, táme mlimóowun mɪ. Mliméetalí ba ɔtínéá mbu é ekekekeke.”

³⁵ Yudafɔ ahande amu befité aba bɛɛ, “Nkónó oyin ánfɪ obótu ɔkpa yó, sɔ abódunká mu animóowun mu? Ntéɛ odekléá ɔbóyo Griikifɔ awúlu amúú anɪ pi badásáin yó mósó ámu sɔ, ntéɛ obóyósuná Griikifɔ ámu ató? ³⁶ Asón ánfɪ ɔdeblí é asi mé? ɔbée, ‘Mlódunká mí, táme mlimóowun mɪ. Mliméetalí ba ɔtínéá mbu é.’ ”

Nkpa Ntsu

³⁷ Nke ámu eke tráheá igyí eke títriu á, Yesu lókusó líi kplɔn blí ɔbée, “Ní ɔmewólɪ de ɔku á, ɔbá mí wá obonu ntsu. ³⁸ ɔhagyíɔha ání ɔbho mɪ gyi a, ‘Nkpa ntsu bówɪ dalɪ mɔtɔ.’ Alɪ bɔwanlín wá Bulu asón ámɔtɔ ní.” ³⁹ (ɔɣe Wankíhé amúú Bulu ɔbéha ahá ání bóho mu gyi amu iwɪ asón ɔdeblí. Alɪ bré ámɔtɔ á, ɔɣe Wankíhé amu mókónyá ba, tsúfé Bulu mókónyá wá Yesu numnyam.)

Ahá Ámɔtɔ Leye

⁴⁰ Bréá ɔɔm amu bonu Yesu asón blíhé anfi á, amótó aku beblí bɛɛ, “Lélé, Bulu ɔnósú ɔtáipú amúú anidé mu ɔkpa kí amu nɪ.”

⁴¹ Aku é bɛɛ, “Kristo amu nɪ!” Táme amótó aku é beblí bɛɛ, “Yéɛ megyí Galilea ɔmátó Kristo amu obótsu o. ⁴² Bɔwanlín wá Bulu asón ámɔtɔ bɛɛ, Owíe Dawid abusuantɔ Kristo amu ɔbédalɪ tsu. Bókwií mu Betlehem, Dawid wúlutɔ.” ⁴³ Ina Yesu iwɪ asón ánfɪ sɔ ikulebwe metsiá amótó. ⁴⁴ Amótó aku bekle abukita Yesu, táme ɔhaa mópɔ ibɪ da mu.

Yesu Máhogyi

⁴⁵ ɔma-ɔma a, Bulu ɔtswékpa agyópu amúú bɔwa sumbí ámu besankí ba Bulu igyí ahapú dehen pú Farisifɔ ámu wá. Befité agyópu amu bɛɛ, “Ntogyi sɔ mlimékítá mu ba?”

⁴⁶ Bele mú ɔnó bɛɛ, “ɔhaa mókútóí fé oyin ánfɪ kí!”

⁴⁷ Farisifɔ ámu befité amú bɛɛ, “Mú sɔ oyin ámu lamlé mli é. ⁴⁸ Mlɪlawun ɔhande ntéɛ Farisiyin ɔku laho mu gyi kí? ⁴⁹ Ekekekeke! ɔɔm anfi bumeyín Mose mbla ámu iwɪ tɔtɔ. Mú sɔ Bulu ɔlwí amú.”

⁵⁰ Inu Farisifɔ ámɔtɔ ɔkule, ogyi Nikodemo amúú ɔɔyo Yesu wá onyé ámu léfité amú ɔbée, ⁵¹ “Anɪ mbla leha ɔkpa ání abéha ɔku ipón asa abéfité mu ɔnótó asón nú?”

⁵² Befité mu bɛɛ, “Galileayin fú é fúgyi? Kɪ Bulu asón ámɔtɔ wankláán. Fówun ání Bulu ɔnósú ɔtáipú ɔkukukuku móotsu Galilea ɔmátó.” ⁵³ [Inu amú féé benatí yó wóyító.

8*ɔtsɪ ɔku Mbvatɔ Pú Mu Kitá*

¹ Bréá ahá amu bedasáin á, Yesu lódu yó Nfɔ-nyíbu ámu sɔ*. ² Mú ɔyi kehe bake a, oleyinkí ba Bulu ɔtswékpa wunsínésó inu. Ahá ámu féé beba mu wá. Mú sɔ oletsiá asi, olefi asi ɔde amú ató suná. ³ Bréá ɔdetáí á, Farisifɔ pú Mose mbla asunápú amu bekpa ɔtsɪ ɔkúá bakítá mu, ɔde mbvatɔ ba belí amú ansító. ⁴ Múú bebláa Yesu bɛɛ, “Osunápú, bakítá ɔtsɪ ánfɪ mbva ɔtkpá. ⁵ Mose Mbla ámu léblí ɔbée, adáa atsi ánfɪ odu abwi mɔ. Nkálɪ fodeblí tsú asón ánfɪ iwɪ?” ⁶ Asónklé sɔ befité mu asón ánfɪ, abuyɔtɔ mu ha ahande. Inu Yesu lóbun, pú osrebi ɔde ató wanlín ɔsulótɔ.

⁷ Bréá butráa buɔe asón ámu fité plá á, olobwíí tsíá, bláa amú ɔbée, “Mlɪtɔ ɔhá ání ɔmókúbwé lakpan kí ogyánkpa da ɔtsɪ ánfɪ ibwi.” ⁸ ɔdeblí mú alɪ á, oleyinkí bun ɔde mu ató wanlín ɔsulótɔ. ⁹ Bréá ahá ámu bonu mu asón ánfɪ á, bɔwa natí ikule-kule bɪ, tsú ahandesɔ bɔtu nyebísó. Ilebesi Yesu mva ɔtsɪ ámu nkule ɔbun nsíné inu. ¹⁰ Yesu lóbwíí tsíá, ɔlefíté ɔtsɪ ámu ɔbée, “ɔtsɪ, nkú ahá ámu me? ɔkuku mésián ání ɔbéha fú ipón?”

* **8:1** Nfɔ-nyíbu igyi obubwí kúá ibu mantáa Yerusalem, butetí mú Olifbu.

11 Ọtsi ámu lélé mú ọ́nọ́ ọ́bée, “Owíé! Ọ̀kọ̀kọ̀ méha mí pón o!” Mú Yesu lébláa mu ọ́bée, “Ibu alá! Mí é mméeha fú ipón! Nati, mátrá bwe lakpan.”†

Ọ̀yító Wanki

12 Ini ọ́ma a, Yesu léyinkí bláa Farisifọ́ ámu ọ́bée, “Mígyí ọ̀yító wanki ni. Ọ́hagyíọ́ha ání obuo mi obénya wanki ání ibéha mu nkpa, oméésin oklúntọ́ ekekeeke.”

13 Inu á, Farisifọ́ ámu bebláa mu be, “Nfólí tamakánfọ́ mu iwí. Fumakóblí tọ́tọ́.”

14 Yesu lébláa amú ọ́bée, “Ní mí onutọ́ nde mí iwí adánsiẹ gyí ó á, ọ́nọ́kwali igyi. Tsúfẹ́ mí mú nyin ọ́tínéá notsú pọ́ ọ́tínéá nọ́yọ́. Táme mliméyín ọ́tínéá notsú pọ́ ọ́tínéá nọ́yọ́. 15 Anyánkọ́pọ́sa asúngyí ọ́kpasọ́ mlitegyi asón tsun, táme mí mú ntamagyi ọ́haa asón. 16 Ní negyi asón ó á, ọ́nọ́kwali ọ́kpasọ́ negyi mú tsun. Tsúfẹ́ megyí mí nkọ́le tegyi mú. Mía mí Sí amú ọ́lọ́wa mí sí sí ámu nyo tegyi mú. 17 Bọ́wanlín wá mli onutọ́ Mbla ámu ọ́tọ́ be, ‘Ní adansifọ́ abanyọ́ beblí asun kua kule a, amú asón ibu mó ọ́tọ́.’ 18 Mí onutọ́ ntegyi mí iwí adánsiẹ. Mí Sí lọ́wa mí sí sí. Mu é otegyi mí iwí adánsiẹ.”

19 Befítẹ́ mu be, “Nkónú fú sí bu?”

Yesu lélé mú ọ́nọ́ ọ́bée, “Mliméyín mí wankláán, mliméyín mí Sí ámu é. Ní mliyin mi wankláán á, teki mlébi mí Sí ámu é.”

20 Yesu léblí asón ánfí bréá ọ́de atọ́ suná Bulu ọ́tswékpa tswitswi adáka otsiákpá. Táme ọ́haa mékítá mu, tsúfẹ́ mu bré makónyá fon.

Yesu Ọ́sọ́sọ́

21 Yesu létrá bláa amú ọ́bée, “Mí mú nọ́yọ́. Mlódunká mí. Mlówu wá mli lakpantọ́. Mliméetalí ba ọ́tínéá nọ́yọ́.”

22 Yudafọ́ ahande amu befítẹ́ be, “Mó ọ́bọ́mọ́ mu iwí, sọ́ ọ́deblí ọ́bée, mliméetalí ba ọ́tínéá nọ́yọ́?”

23 Yesu lélé mú ọ́nọ́ ọ́bée, “Mli mú mlotsú ọ̀yí ánfítọ́, táme mí mú notsú ọ́sọ́sọ́. Ọ̀yí ánfítọ́ mli gyí. Mmegyí ọ̀yí ánfítọ́yin mí mú ngyi. 24 Mó sọ́ nde mli bláa mbée, mlówu wá mli lakpantọ́ ní. Mlówu wá mli lakpantọ́, ní mlimóhọ́gyi ání ‘Mígyí ọ́há amú ọ́ mbée ngyi ámu.’”

25 Befítẹ́ mu be, “Fọ́gyí ma?”

Yesu lébláa amú ọ́bée, “Ọ́há amú ọ́ ntebláa mli yáí mbée, ngyi ámu kén ntráa nde mli bláa a. 26 Mbu asón tsọ́tsọ́tsọ́ néblí tsú mli iwí pọ́há mli pón. Táme ọ́nọ́kwali ọ́há amú ọ́lọ́wa mí sí sí ámu gyí. Asón ání nonu tsú mu wá nde mli ọ̀yítọ́fọ́ bláa.”

27 Imọ́wankí amú ání mu Si amú ọ́ ọ́sọ́sọ́ ámu iwí asón ọ́de amú bláa. 28 Mó su Yesu lébláa amú ọ́bée, “Ní mledá Nyankọ́pọ́sa-Mu-Bi ámu mántá oyikpalíhesu, tsú mú líí á, mlówun ání ‘Mígyí ọ́há amú ọ́ mbée ngyi’ ámu. Mlébi ání ntamabwé tọ́tọ́tọ́ mí onutọ́ túmitọ́. Móá mí Sí lọ́pọ́wá mi ọ́nọ́ á, mú nteblí. 29 Ọ́há amú ọ́lọ́wa mí sí sí ámu buo mi. Ọ́makọ́yínkí mí ọ́ma, tsúfẹ́ tọ́á itegyi mu ansí ntọ́bwé brégyíbré.”

30 Inu ahá amú ọ́ bonu mu asón ánfítọ́ tsọ́tsọ́tsọ́ bọ́họ́ mu gyi.

Abraham Abi-aná

31 Yesu lébláa Yudafọ́ amú ọ́ bọ́họ́ mu gyi amu ọ́bée, “Ní mlobuo mí atosunáhé a, mli gyí mí akasípọ́ lélé. 32 Mlébi ọ́nọ́kwali amu. Ọ́nọ́kwali amu ibéha mlégyi iwí.”

33 Beblí be, “Abraham abí-aná anigyi. Animókóbwé ọ́haa nkpábi ki. Mú ntogyi sọ́ fúde aní bláa fẹ́, ‘Mlégyi iwí?’ ”

34 Yesu lélé mú ọ́nọ́ ọ́bée, “Ọ́nọ́kwali nde mli bláa. Ọ́hagyíọ́ha ání ọ́tọ́bwé lakpan á, ogyi lakpan ọ́kpábi. 35 Ọ́kpábi tamatsiá mu wie wọ́yí yọ́, obí tetsiá mu si wọ́yí yọ́. 36 Mó su ní Bulu mu Bi ámu ọ́há mlegyi iwí á, mómọ́ mlilagyi iwí fẹ́. 37 Nyin ání Abraham abí-aná mli gyí, táme mlidékiléá mlómọ́ mí, tsúfẹ́ mlimóhọ́ mí atosunáhé. 38 Tọ́á nowun tsu mí Sí wá ndeblí. Mli é asón ání mlilónu tsú mli sí wású mlidékilé.”

39 Bebláa mu be, “Aní sí gyí Abraham.”

† 8:11 Ima Griikifọ́ nwólọ́ dada amu akoto.

Yesu lébláa amó ɔ́bée, “Ní Abraham abí mligyí á, tɛkí mli bwehé lɛlian Abraham. ⁴⁰ Mlídékléá mlómɔ mí, tsúfɛ́ nde mli ɔ̀nɔkwaliá nonu tsú Bulu wá bláa. Abraham móbwe ali! ⁴¹ Mli sí bwehé mlídébwɛ.”

Bébláa Yesu bɛɛ, “Megyí mbua bɔ̀tɔ kwíí ani. Bulu onutó gyí ani Sí. Anumá ɔ̀sí ɔ̀kuku tsía mɔ̀tɔ.”

⁴² Yesu lébláa amó ɔ́bée, “Ní mli Sí gyí Bulu á, tɛkí mli tɔ̀dwé mí, tsúfɛ́ mu wá notsu ba. Mlólwa mí sísí. Megyí mí onutó túmitɔ́ nɛba. ⁴³ Ntogyi sù mli mɛ́dɛ́ mí ason blíhé así nu? Mli mɛ́dɛ́ mú así nu, tsúfɛ́ mí asón de mli asɔ̀tɔ́ wɔ̀. ⁴⁴ Ɔ̀bunsám gyí mli sí. Mú su mli tekleá mlóbwe tɔ́a mli sí tekle. Ahá ɔ̀mɔ̀pú ogyi tsú nfiasí. Ɔ̀tamabuo ɔ̀nɔkwali. Mú su ɔ̀nɔkwali kuku uma mɔ̀tɔ. Ní ɔ̀wá afunu a, mu tsiátɔ́ ɔ̀wan ɔ̀dele, tsúfɛ́ ofunupu ogyi. Mogyí afunupu fɛ́é ɔ̀sí ní. ⁴⁵ Táme nɛ́blí ɔ̀nɔkwali. Mú su mli tamahɔ́ mí asónsú gyi ní. ⁴⁶ Mli tɔ́ ma ɔ̀bétali súná ání lakpan ɔ̀bwepó ngyi? Ní nde ɔ̀nɔkwali blí á, mú ntogyi mli mɔ̀ɔ̀hɔ́ mi gyi? ⁴⁷ Ɔ̀há ání ɔ̀sú Bulu wá tɛyáá asu nú mu asón. Mli mú mli mɔ̀tsú mu wá. Mú su mli tamayáá asu nú mu asón ní.”

Yesu Mba Nanáin Abraham

⁴⁸ Yudafo ámu bébláa mu bɛɛ, “Ní abli aniaa Samariayin fugyi, ɔ̀ɛ laláhe bu fɔ̀tɔ́ á, anilawá afunu?”

⁴⁹ Yesu lébláa amó ɔ́bée, “Ɔ̀ɛ laláhe ma mítɔ́. Ntobú mí Sí, táme mli mú mli tamabú mí. ⁵⁰ Mmɛ́dɛ́ mí iwí numnyam wa. Ɔ̀ha ɔ̀ku bu inuá ɔ̀de mú dunká há mí. Mogyí asón ogyípú wankláán ámu ní. ⁵¹ Ɔ̀nɔkwali nde mli bláa. Ɔ̀hagyíha ání otegyi mí atosunáhésu omóowu ekekekeke.”

⁵² Inu Yudafo ámu bébláa mu bɛɛ, “Séi ánfí mú á, anilawun ání lélé ɔ̀ɛ laláhe bu fɔ̀tɔ́! Abraham mba Bulu ɔ̀nɔ́sú atáípú amu bawú. Táme fú mú fɔ̀deblí fɛɛ, ɔ̀hagyíha ání otegyi fú atosunáhésu omóowu ekekekeke. ⁵³ Ani náin Abraham lówu. Fúki fɛɛ fɔ̀dun mu? Bulu ɔ̀nɔ́sú atáípú amu é bowu. Nkálí fóde fú iwí kí?”

⁵⁴ Yesu lélé mú ɔ̀nɔ́ ɔ̀bée, “Ní nɔ̀wá mí iwí numnyam a, kpaali ígyi. Mí Sí gyí ɔ̀há ání ɔ̀wá mí numnyam. Mu mlídéblí mlíaa ogyi mli Bulu ní. ⁵⁵ Ibo mótɔ́ ání mli méyín mu, táme mí mú nyin mu. Ní nɛ́blí mbée mmeyín mu a, nabwé ofunupu fé mli. Mí mú nyin mu, ntegyi mu asónsú. ⁵⁶ Mli náin Abraham lénya ansigyí ání mówun mí bábi. Olowun mú é, ansí legyi mu.”

⁵⁷ Yudafo ámu bébláa mu bɛɛ, “Fumákóhɔ́ nfi aduenu (50) kóráá, mú fɛɛ fɔ̀tɔ́ Abraham?”

⁵⁸ Yesu lébláa amó ɔ́bée, “Ɔ̀nɔkwali nde mli bláa. Mbu inu asa bɔ̀kwíí Abraham.”

⁵⁹ Yesu lénya blí ali pé, ahá ámu bɔ̀kulá abwi bɛɛ abutswí da mu mɔ́. Táme Yesu lóbwe híéé, dáli Bulu ɔ̀tswékpá wunsínésú inu.

9

Ansibi Obwiepú Ɔ̀ku Tsa

¹ Eke ɔ̀ku Yesu mba mu akasípú bɔ̀na ɔ̀kpatɔ́, bowun oyin ɔ̀kuá bɔ̀kwíí mu ansibi obwiepú.

² Yesu akasípú amu befité mu bɛɛ, “Osunápó, ma lakpan sù bɔ̀kwíí oyin ánfí ansibi obwiepú? Mu onutó lakpan su lóó, ntée mu akwíípú?”

³ Yesu lélé mú ɔ̀nɔ́ ɔ̀bée, “Megyí mu ntée mu akwíípú lakpan su bɔ̀kwíí mu ansibi obwiepú. Mboun aliá Bulu ɔ̀béle mu túmi súná tsun mu ilo ámu tɔ́ su. ⁴ Ila sí kpalobi owí ɔ̀béta. Ɔ̀haa méetalí trá yɔ́ agyómá. Mú su ilehián ání abóyɔ́ agyómá ámu ɔ̀há ámu ɔ̀lɔ̀wa mí sísí ámu lówa mí ɔ̀bée nyɔ́ ɔ̀mu. ⁵ Iníá nanya mbu ɔ̀yí ánfítɔ́ á, mígyí ɔ̀yí ánfítɔ́ wankí.”

⁶ Bréá Yesu lébláa amó asón ánfí tá á, olotu atsonó tswi ɔ̀sulótɔ́, ɔ̀lɔ̀pu osrebi tsíá isi, títu mú tan ansibi obwiepú ámu ansíbisu. ⁷ Mú ɔ̀lebláa ansibi obwiepú ámu ɔ̀bée, “Nati yɔ̀fwí ansítɔ́ Siloam paatitɔ́.” (Siloam así gyí, “Bɔ̀wa mu sísí.”) Oyín ámu lóyɔ̀fwí ansítɔ́ yínkí ɔ̀bá wóyí á, ɔ̀de ató wúun.

⁸ Mu aba pú ahá ání butowun mu ɔ̀de ató kólí befité bɛɛ, “Megyí oyin ánfí tetsíá kólí ató bré ámu ní?”

⁹ Amótɔ́ aku bɛɛ, “Mu ní!” Aku é bɛɛ, “Ɔ̀-o, lían ɔ̀lelian mu.”

Inu oyin ámu onutó léblí òbée, “Mí ní.”

¹⁰ Befíté mu bée, “Nkálí òbwe asa fòde ató wúun nya?”

¹¹ Òlèlè mú ònó òbée, “Oyin ámuú bütetí mu Yesu amu lóbwe òdiba tan mí ansíbisu. Múú òlèbláa mi òbée, nnátí yófwí ansító Siloam paatítò. Nòyófwí, múú nde ató wúun a.”

¹² Befíté mu bée, “Nkónú òbu?” Múú òlèlè mú ònó òbée, “Ohwée.”

Farisifò Ansibi Obwiepó Amu Asón Fité

¹³ Inu bekpa oyin ámuú tèkí ogyi ansibi obwiepó ámu yáa Farisifò wá. ¹⁴ Èké ámuú Yesu lóbwe òdiba póbwíí mu ansibi amu igyi òkpónú òdaké. ¹⁵ Mú sù Farisifò ámu belafíté oyin ámu alá òbwe asa òde ató wúun. Òlèbláa amú òbée, “Òdiba òlòpòtan mí ansíbisu, nòyófwí ansító. Múú nde ató wúun nya a.”

¹⁶ Farisifò ámu akú beblí bée, “Megyí Bulu òha oyin ámuú olobwíí mu ansíbi amu gyí, tsúfè òtamagyi òkpónú òdaké mbla ámu sù.”

Támé akú é befíté bée, “Nkálí lakpan òbwepó òbétalí bwé osúna anfi odu? Asón anfi sù bómétrá bwe kulé.”

¹⁷ Mú sù belafíté oyin ámu bée, “Fée mólóbwíí fú ansíbi. Amansu fòbu blí tsú mu iwí?”

Oyin ámu léle mú ònó òbée, “Bulu ònósú òtáipó ogyi.”

¹⁸ Yudafò ahande amu bómohogyi ání lélé, bəkwíí mu ansibi obwiepó asa séi òde ató wúun, kpéfòn bréá beti mu akwíipó ba. ¹⁹ Befíté amú bée, “Mlì bí ámuú mlíaa, mu ansíbi lobwie asa mlílókwií mu amu ní? Nkálí òbwe asa òde ató wúun nya?”

²⁰ Mu akwíipó amu bele mú ònó bée, “Aniyin ání aní bí ní. Aniyin ání anílókwií mu ansibi obwiepó. ²¹ Támé alá òbwe asa òde ató wúun pò òhá ání olobwíí mu ansíbi mú á, anímeyín. Kókoli mlì, mlífite mu onutó. Megyí kebi ógyi, aladan. Òbétalí lé mú ònó.”

²² Mu akwíipó amu búde Yudafò ahande amu ifú nya. Mú sù beblí alí ní. Tsúfè ahande amu bablì tswí bée, òhagyíòha ání òbèblí òbée, Yesu gyí Kristo, (òhá ámuú Bulu ladá mu ofúli amu) a, bégya mu lé Yudafò ofiakpa inu. ²³ Mú sù mu akwíipó amu bée, “Megyí kebi ógyi, aladan, mlífite mu onutó!” ní.

²⁴ Belatí oyin ámuú bəkwíí mu ansibi obwiepó ámu otse nyòòsi, bláa mu bée, “Ka ntam Bulu ansító ání fèblí ònəkwali. Aniyin ání lakpan òbwepó oyin ámuú olobwíí fú ansíbi amu gyí.”

²⁵ Múú oyin ámu léle mú ònó òbée, “Ní lakpan òbwepó ogyi o, yilé òbwepó ogyi o, mí mú mmeyín. Toku kulé pé nyin. Múgyí, tèkí bré ámu ntamawun ató, támé séi mú ndewúun.”

²⁶ Múú befíté mu bée, “Nkálí òbwe fú? Nkálí olobwíí fú ansíbi amu?”

²⁷ Múú òlèlè mú ònó òbée, “Nabláa mlì dodoodo, támé mlímónu. Ntogyi só ntráa bla mlì? Mlì é mlìdèkléá mlóbwe mu akasípó lóó?”

²⁸ Besia mu, bláa mu bée, “Fúgyí mu akasípó. Aní náin Mose akasípó aní mú anigyí.

²⁹ Aniyin ání Bulu lótoí bláa Mose asón, támé anímeyín òtínéá oyin anfi mú otsú.”

³⁰ Oyin ámu lébláa amú òbée, “Nya ntò asón ní? Mlímeyín òtínéá otsú, támé mólábwíí mí ansíbi ní o. ³¹ Aní fée aniyin ání Bulu tamanú lakpan abwepó isu. Òhá ání otobú mú, otegyi mu mblasu isu otónú. ³² Tsú bréá Bulu lóbwe oyi òpá á, òhaa mókónú ání òku labwíí òhá ání bəkwíí mu ansibi obwiepó ansíbi kí. ³³ Ní megyí Bulu òha oyin anfi gyí á, tèkí òméetalí bwé tətətə.”

³⁴ Ahande amu bele mú ònó bée, “Fú anfi fúgyi lakpan òbwepó tsú bréá bəkwíí fú anfi dèkléá fòsuná aní asón?” Inonu begya mu lé ofiakpa inu.

Ọhétó Ansibi Bwie

³⁵ Yesu lónu ání bagya oyin ámu lé ofiakpa inu. Mú sù bréá olowun mu a, òlefíté mu òbée, “Fòhò Nyankpusa-Mu-Bi ámu gyí?”

³⁶ Oyin ámu lébláa mu òbée, “Owíé, suna mí òhá ání ogyi, mí anhò mu gyí!”

³⁷ Yesu lébláa mu òbée, “Fawun mu dodo. Múgyí òhá anfi òde fú asón bláa séi anfi á.”

³⁸ Múú oyin ámu lébláa mu òbée, “Mí Wíé, nahò fu gyi.” Inu olosúm Yesu.

³⁹ Yesu léblí ɔ́bée, “Asón ogyíkpa neba ɔ́yí ánfító, méní ahá ání bumedé ató wúun bówun ató. Ahá ání bodedwúun é ansíbi íbwie.”

⁴⁰ Farisifó akvá búbu Yesu wá inu bonu asón ánfí. Múú befité mu bée, “Mú su fodebli fée aní é anígyí ansibi abwiepó?”

⁴¹ Yesu léle mú ɔ́nó ɔ́bée, “Ní ansibi abwiepó mligyí á, tekí Bulu méeha mli ipón. Táme íniá mhaa mlidé ató wúun su á, mli lakpan lasin mli su.”

10

Akúfa Ɔkpapú Mva Mv Akúfa

¹ Yesu léblí ɔ́bée, “Ɖnɔkwali nde mli bláa. Ɖhá ání ɔ́dó tsun akúfa ibansu wíé mótó, ɔ́mɔtsun ɔ́kpa ɔ́nó á, owikplu pú ogyo otswapú ogyi. ² Tsúfée iban ɔ́nó akúfa ɔ́kpapú tɔ́tsun wie mótó. ³ Iban ámɔsu ɔ́kípu tefinkí mú há akúfa ɔ́kpapú ámu tebitíwíé. Ɖtɔ́pú akúfa amu dá tí amó, butonú mu ɔ́me, ɔ́tekpá amó dálí. ⁴ Ní ɔ́kpá akúfa amu fée dálí a, otegya amó nkpa, butobuo mu, tsúfée buyin mu ɔ́me. ⁵ Butamabuo ɔ́fó. Srí butesrí sí mu, tsúfée bumedeyín mu ɔ́me.”

⁶ Yesu léha amó yébi anfi, táme bumonu mú asi.

Akúfa Ɔkpapú Wankláán Amu

⁷ Yesu létrá bláa amó ɔ́bée, “Ɖnɔkwali nde mli bláa. Mígyí akúfa iban ámu ɔ́nó ní. ⁸ Awikplu pú ogyo atswapú ahá ání begyankpá ba fée buyi. Akúfa amu bumedebi amó ɔ́me. ⁹ Mígyí akúfa iban ámu ɔ́nó ní. Ní ɔ́ku ɔ́tsun mitó wíé dálí a, tɔ́tɔ́ mɔ́bwe mú. Obéyénnya ató gyí mwe. ¹⁰ Owikplu agywun gyí, ɔ́bá bowi, ɔ́mɔ, oyinta ató. Mí mú neba, méní ahá bénya nkpa ání ilɔ́fun.

¹¹ “Mígyí akúfa ɔ́kpapú wankláán ámu ní. Akúfa ɔ́kpapú wankláán tɔ́tsúlá hólí mu nkpa há mu akúfa. ¹² Táme akúfa ɔ́kpapú ání ɔ́de ipa gyí, megyí mu onutó bó akúfa amu tesrí ní owun ɔ́kpataku ɔ́bá bekitá amó. Ɖkpataku ámu tekítá akúfa amuto ɔ́ku, atráhe butedásáin. ¹³ Oyin ámu tesrí, tsúfée ipa keke odegýí. Akúfa amu nkpa tamahían mu. ¹⁴ Mígyí akúfa ɔ́kpapú wankláán ámu ní. Nyin mí akúfa, mí akúfa é buyin mi, ¹⁵ fée alí mí Sí ámu yin mi á, alí mí é nyin mu ní. Ntɔ́hólí mí nkpa há mí akúfa. ¹⁶ Mbu akúfa bámbá aku é. Buma akúfa iban ánfító. Ilehían ání nékpa amó é ba. Amó é bónu mí ɔ́me. Amó fée bóbwé akúfa iku kole pú ɔ́kpapú ɔ́kule.

¹⁷ “Iní só mí Sí tekle mi asón ní. Tsúfée natsúlá ání nɔ́hólí mí nkpa há ahá, méní nélanya mú. ¹⁸ Ɖhaa méetalí swíí mí. Mí onutó latsúlá ání nɔ́hólí mú. Mbu ɔ́kpa hólí mí nkpa, mbu ɔ́kpa lánýá mú é. Iní mí Sí lébláa mi ɔ́bée mbwée ní.”

¹⁹ Mu asun blíhé anfi su Yudafó ahande amu bumedrá bwe kole. ²⁰ Amótó aku bebli bée, “Ɖhe laláhe bu muto. Mu nwun ideyintá. Ɖhaa mátrá nu mu asun blíhé.”

²¹ Aku é bée, “Ɖhá ání ɔ́he laláhe bu muto méetalí blí asón ánfí odu. Ɖhe laláhe ɔ́betalí bwíí ansibi obwiepó ansibi?”

Yesu Kíná

²² Ekéá butɔ́pókáin Bulu ɔ́tswékpa gyuráso Yerusalem lɔ́fun. Alí bré ámu igyi lilitó. ²³ Yesu lóyo odeki Bulu ɔ́tswékpató ɔ́tnekuá butetí inu “Salomo Abrándaásó.” ²⁴ Yudafó ahande amu aku befia bomlí mu. Befité mu bée, “Ɖmenke kéní asa fébláa aní ɔ́nɔkwali amu? Ní fúgyí Kristo, (ɔ́há amóú Bulu ladá mu ofúli amu) a, wuna le mú tii aní.”

²⁵ Yesu lébláa amó ɔ́bée, “Nebláa mli bɔ́tsun, táme mlimédéhogyi. Ofúla amóú ndebwe mí Sí dátó ámu dé mí iwí adánsie gyí. ²⁶ Táme mlimédéhogyi, tsúfée mlimá mí akúfato. ²⁷ Mí akúfa butonú mí ɔ́me. Nyin amó, butobuo mi. ²⁸ Ntéhá amó nkpa ání itamatá. Bumedowu ekekeke. Ɖhaa méetalí swíí mí amó. ²⁹ Mí Sí amóú ɔ́lɔ́pu amó há mí ámu dun tógyító. Ɖhaa méetalí swíí amó lé mí Sí ibitó. ³⁰ Mía mí Sí anígyí kole.”

³¹ Inu á, Yudafó ahande amu betrá kulá abwi bée abutswí da Yesu mɔ́. ³² Táme Yesu léfité amó ɔ́bée, “Nabwé ofúla tsɔ́tsɔ́tsáá itsú mí Sí wá súná mli. Mótó mɔ́mu só mlidékléá mléda mí abwi?”

³³ Bebláa mu bεε, “Megyí ofúla ání fabwé kukukuko só aníaa abéda fú abwi. Alí ámúú fablí abususu pókósú líí Bulusu ámu sv. Nyankpusa fɔgyi, táme fεε Bulu fúgyi.”

³⁴ Yesu léfité amó ɔbéε, “Buməwanlín wá mli Mbla ɔwulú ámutɔ bεε, Bulu ɔbéε, ‘Mlɔgyí fé Bulu?’ ³⁵ Aniyin ání ɔnəkwalí Bulu asún igyi. Mú sv ní Bulu létí ahá ámúú ɔlɔpu mu asún há ámu ɔbéε, bɔgyi fé mu a, ntogyi só mlidé ɔbló nya? ³⁶ Mí mú á, mí Sí léle mí yáí, ngyi mu kle, ɔlɔwa mí sísí ɔyí ánfɔtɔ. Ntogyi só mlidéblí mliaa nablí mbéε, ‘Bulu mu Bi ngyi’ sv nablí abususu pókósú líí musu? ³⁷ Ní megyí mí Sí agyómá ndεbwε mú á, mlímáhɔ mi gyi. ³⁸ Táme ní mí Sí agyómá ndεbwε, asa mlímóhɔ mi gyi kóráá á, mómú mlíhɔ ofúla amúú ndεbwε ámu mú gyi, amlíbi ání Mí Sí ámu bu mitɔ, mí é mbu mutɔ.”

³⁹ Betrá bwε ání békítá mu, táme ɔledalí amó íbi, náti sí amó.

⁴⁰ Yesu léyinkí fá Yordan ɔbún ba ɔtíné ámúú Yohane létsiá bó ahá asú ámu, olesi tsiá inu. ⁴¹ Ahá tsɔtsɔɔtsɔ beba mu wá, buɔde aba bláa bεε, “Yohane móbwε osúna kukukuko, táme asún ání Yohane léblí tsú oyin ánfɔ íwɔ fée laba mótó pépéépe.” ⁴² Ahá tsɔtsɔɔtsɔ bəhɔ mu gyi inu.

11

Lasaro Lowu

¹ Oyín ɔkúá butetí mu Lasaro muva mu apio tsihé Maria pú Marta betsiá Betania wúlutɔ. Oyín ámu lólɔ. ² Maria anfi létsei mu ofobí fánfáánfán wólí aní Wíε Yesu ayabisu, pú mu imi tsítisi mú ni. Mu pio yínhé gyí Lasaro anfi ɔda ɔdɛlɔ á.* ³ Mú sv mu apio tsihé ánfɔ bəwa abí sísí Yesu bεε, “Owíé, fú ɔdwepú dɛlɔ.”

⁴ Yesu lónu asún ámu a, ɔleblí ɔbéε, “Megyí ilɔ ánfɔ ɔbómɔ mu, mboun íbéle Bulu numnyam ɔwan. Ibówa mí Bulu mu Bi ánfɔ é numnyam.”

⁵ Yesu tekle Marta muva Maria pú Lasaro fée asún. ⁶ Táme bréá olonu ání Lasaro dɛlɔ á, ɔletrá si tsiá ɔtínéá ɔbu nkenyó kéké. ⁷ Mú ɔma a, ɔlebláa mu akasípú ɔbéε, “Mliha ayinki yɔ Yudea.”

⁸ Mu akasípú amu befité mu bεε, “Osunápú, nwén nfi Yudafɔ ahandε bakle abɔda fú abwi mɔ. Mú fεε fétrá yinkí yó inu?”

⁹ Yesu lɔpu yébi lé mú ɔnɔ ɔbéε, “Megyí dɔnhwírɔ dúanyɔ bu ekewóletɔ? Ní ɔha ná ɔyi kehɛtɔ á, ɔtamasúti, tsúfé nsaintɔ lówankí, sv odewúun. ¹⁰ Táme ní ɔku ná oklúntɔ á, otosúti, tsúfé ɔmedé ató wúun.” ¹¹ Asún ánfɔ ɔma a, ɔletrá blí ɔbéε, “Aní nyáwíε Lasaro ladídi, táme nɔyó anyetsinkí mu.”

¹² Akasípú amu bebláa mu bεε, “Aní Wíε, ní ɔdɛdɔdɔ mú á, íwɔ bówa mu ɔnlɔn!”

¹³ Lasaro lowu íwɔ asún Yesu déblí, táme akasípú amu mú buki bεε mu didí keke íwɔ asún ɔdɛblí. ¹⁴ Inu Yesu lówunáa kpa mú opulu ɔbéε, “Lasaro lawú. ¹⁵ Mli sv ilawá mí ansigyí ání mma inu asa olowu, ménɔ mlóhɔ mi gyi. Mliha ayeki mu.”

¹⁶ Inu Toma ání ogyi Tabí† lébláa mu aba ámu ɔbéε, “Mliha ania munyɔ fée ayɔ, ménɔ ní lowu igyi kóráá á, ania munyɔ awu!”

ɔhá Aní ɔtəkósúá Ahá Tsú Afúlitɔ, Há Amó Nkpa

¹⁷ Yesu lówie Betania wúlutɔ á, bebláa mu bεε bopulá Lasaro ilagyi nkená. ¹⁸ Tsú Betania ya Yerusalem mɔfɔn máli anyɔ. ¹⁹ Mú sv Yudafɔ tsɔtsɔɔtsɔ beba Maria muva Marta gyɔwɔ ɔhakpá, amó píó lowu sv.

²⁰ Benya bláa Marta ání Yesu ɔbá alí, ɔbɔkúú yéfia mu ɔkpa. Maria mú lésin wóyító. ²¹ Múú Marta lébláa Yesu ɔbéε, “Mí Wíε, tekí ní fubu nfi á, tekí mí píó mówu sí mí. ²² Táme séi kóráá nyin ání tógyítáá fíkolí Bulu á, ɔbéha fú.”

²³ Yesu lébláa mu ɔbéε, “Fú píó ámu ɔbélakúsú.”

²⁴ Marta lébláa mu ɔbéε, “Nyin ání ɔbɔkúú eke tráhe amúú afúli bɔkúú ámu.”

* **11:2** Iní kén bu 12:1-8tɔ. † **11:16** Didimus móa Toma así gyí Tabí Griiki móa Hebri ɔblítɔ.

²⁵ Yesu lébláa mu óbée, “Mígyi óhá ání ntákúsúa ahá tsú afúlitò, há amú nkpa. Óhá ání ólòhò mí gyi owú kóráá á, óbétrá tsiá nkpa. ²⁶ Óhá ání otsie nkpa, ólòhò mí gyi é móowu ekekekeke. Fahò mósú gyi?”

²⁷ Marta lótsulá mósú óbée, “Ee! Mí Wíe, nahogyi ání fógýí Kristo, (óhá ámóú Bulu ladá mu ofúli), Bulu mu Bi ámóú bée óbéba óyító ámu ni.”

Yesu Lósú

²⁸ Bréá Marta léblí alí tá á, oleyinkí ba wóyító beti Maria ya itsétó, bláa mu óbée, “Osunápú laba, óde fú ti.” ²⁹ Maria lénya nú mó alí, ólòkúsú yó Yesu wá. ³⁰ (Alí bré ámúto á, Yesu mókónyá wíe wúlutò. Ólì ótíné ámóú Marta lóyótu mu amú.) ³¹ Bréá ahá ámóú bótisíe Maria wá wóyító, bode mu klun yíá ámu bowun ání alakúsú ótsáwule pé óyó á, bókúsú buo mu. Buki bée óyó opulákpá inu yósu.

³² Bréá Maria lówie Yesu wá á, óleda akpawunu, bláa Yesu óbée, “Mí Wíe, ní fobu nfi á, teki mí píó móowu sí mí!”

³³ Bréá Yesu lówun ání Maria mu ahá ámóú bobuo mu amú fée bodesú a, ilehie han mu. Mó su mu ansí lepe. ³⁴ Ólefíté amú óbée, “Nkónó mlólupulá mu.”

Inu bebláa mu bée, “Aní Wíe, beki.”

³⁵ Inu Yesu lósú. ³⁶ Mó su Yudafo ámu beblí bée, “Kí alíá ótehié dwé Lasaro!”

³⁷ Táme amótó aku beblí bée, “Megyí oyin ánfí lóbwií ansibi obwiepú ámu ansibi ni. Ntogyi só ómetalí kítá Lasaro yáí, alawú?”

Lasaro Kusá

³⁸ Yesu ansí létrá pé, ólenatí yó opulákpá inu. Ibwi alatò bopulá mu, bemináa ibwi tin mú ónó. ³⁹ Inu ólebláa amú óbée, “Mlúmina ibwi ámu le óbó ámu ónó.”

Táme owupú ámu mu pio tsíhé Marta lébláa mu óbée, “Mí Wíe, nde aná mú á, alayintá. Nde eke náásí ópá bopulá mu.”

⁴⁰ Yesu lébláa mu óbée, “Mmebláa fu mbée ní fohogyi a, fówun alíá Bulu iwí bu ifú?”

⁴¹ Inu bemináa ibwi ámu lé óbó ámu ónó. Yesu lótsu ansí fúá kí ósósú, blí óbée, “Mí Sí, nedá fú ipán ání fanú mí óme. ⁴² Nyin ání fotonú mí mpái ekekegyíeke. Táme ahá ánfí bulí nfi ánfí sù nablí alí, méni bóhogyi ání fúlówa mí.” ⁴³ Bréá ólòhò mpái ánfí tá á, ólòkplón blí óbée, “Lasaro, dalí ba!” ⁴⁴ Lasaro lédalí a, tati klí mu ibí pú mu ayabi. Dúku é klí mu ansító. Yesu lébláa amú óbée, “Mlísanki mu ónati.”

Bekikí Yesu Nwunsu

⁴⁵ Yudafo ámóú bobuo Maria ba inu ámu bowun tóá Yesu labwé. Mó su amú tsòtsòtsò bòhò mu gyi. ⁴⁶ Táme amótó aku bọyọ yébláa Farisifo ámu tóá Yesu labwé. ⁴⁷ Inunu Bulu igyí ahapú dehen pú Farisifo ámu beti aba asón agyípú fia. Múú befité aba bée, “Nkálí abóbwe? Lélé mú á, oyin ánfí dé osúna tsòtsòtsò bwe. ⁴⁸ Ní anuméka mu itin á, óhagyíóha óbóhò mu gyi. Ibéha Romafò béba bobwie aní Bulu ótswékpa amú, yintá aní ómá!”

⁴⁹ Táme amótó ókuleá bóteti mu Kaiafa, ogyi Bulu igyí ahapú dehen ofi ámúto lébláa amú óbée, “Mlì mú mlímeyín ólala! ⁵⁰ Mlímókóbí ání ibu aléá óbakúle obówu ahá fée nwunsu, dun ání ómá ámúto ahá fée béhi?” ⁵¹ Megyí Kaiafa onutò agywun ólòpùblí asón ánfí. Táme íniá ofi ámúto mogyí Bulu igyí ahapú dehen su á, igyí asón ání óleblí tswí ání ilehián ání Yesu obówu há Yudafo ómá. ⁵² Megyí bée ómá ámu nkule pé su obówu, mboun alíá óbékpa Bulu ahá ání badásáin fée bowa abato, bóbwe ikule su.

⁵³ Tsú eke ámu bowa agywun bwe ání bómò Yesu bi. ⁵⁴ Iní su Yesu métrá tsiá lé iwí ówan Yudafo. Mboun ólenatí yó wúlu kvá bóteti mú Efraim, ání ibu dimbísú. Mu mu akasípú amú betsiá inu.

⁵⁵ Bré ámúto á, Yudafo nkeá bópygyi Israelfòsu Katsun Nke ámu lawíe wóyí tá. Ahá tsòtsòtsò botsu awúlusu dú yó Yerusalem ání bọyọgyuráa iwí asa nke ámu ifun. ⁵⁶ Bréá bọyọ Bulu ótswékpa wunsínésú inu á, bodunká ání bówun Yesu. Mó su befité aba bée, “Nkálí mlidékí? Mlilahogyi mlíaa, óbéba nke ánfító lóó?” ⁵⁷ Táme bré ámúto á, Bulu igyí

ahapó dehen pú Farisifó ámu babláa ahá bεε, ní òku owun ótínéá Yesu bu a, òhá amó ibi, ménì beyékitá mu.

12

Ofobí Fánfáánfán Pwóblí Yesu (Mateo 26:6-13; Marko 14:3-9)

¹ Ilesi nkensíé abugyi Israelfósu Katsun Nke a, Yesu lóyò Lasaro amóú òlòkúsúa tsu afúlitò ámu wúlutò Betania. ² Mú ntópwesu bətswì òpónú há mu. Marta léye atogyihe òpónú ámu asì. Lasaro mwa ahá amóú betì ámu bəwa ibi gyi ató Yesu wá. ³ Inu Maria lópu ofobí fánfáánfán ání ibu ibiá prəntwa yílé òbò betséì wólí Yesu ayabisu, òləpu mu nwunsv-imi tsítisi mú. Ofobí ámu òfan ləhə wóyí ámutò féé.* ⁴ Táme Yuda Iskariot, ogyi Yesu akasípú amutò òkule, òbéle Yesu há ámu mú léblí òbéé, ⁵ “Ofobí ánfì bu bíá. Ntogyi sò bumefe mú, pú kóba amu há ahiánfò? Mú bíá bóbwe òbakóle ofi òkule akatua.” ⁶ Megyí ahiánfò nwewúun sv Yuda dé asún ánfì blí. Owikplu ógyi sv. Mu wá sika okentebi bu, otetsiá wí ku lé mótó.

⁷ Yesu léblí òbéé, “Mlìsi mu òpu ofobí ánfì wulì mí ha mí opuláké. ⁸ Ahiánfò mú bétsiá mlì wá ekekegyíeke, támé mí mú mméetsiá mlì wá yó.”

Bekiklí Lasaro Nwunsv

⁹ Yudafò tsətsəətsə bonu ání Yesu laba Betania. Mú sv begya òkpa yó mu òkíkpa. Megyí mu nkule sv bəyó inu. Beyéki Lasaro amóú Yesu lókusúa tsu afúlitò ámu é. ¹⁰ Mú sv Bulu igyí ahapó dehen amu bəbwe agywun bεε bómə Lasaro é. ¹¹ Tsúfé mu kusúa tsu afúlitò sv Yudafò tsətsəətsə bude əma yinkí bəhə Yesu gyi.

Bəhə Yesu Fé Owie Yerusalem (Mateo 21:1-11; Marko 11:1-11; Luka 19:28-40)

¹² Ọyi kehe a, òdəm amóú baba nke ogyíkpa amu bonu ání Yesu òbá Yerusalem. ¹³ Mú sv beka mbláa, bəpu òkpa beyéfiá mu. Bude okitikiti bεε, “Hosiána! Bulu oyúla òhá anfi əna anì Wìe Bulu dátó òbá ánfì! Bulu oyúla Israel Owie amu!”

¹⁴ Yesu lénya afrímú òku, òlədu bian mvsu, fé alá bəwanlín wá Bulu asóntó bεε, ¹⁵ “Sionfò, mlímánya ifú!

Mlì Wìe dín afrímú ibísú òbá á!”

¹⁶ Yesu akasípú amu buməkəsí nú asún ánfì asì. Táme bréá Bulu lókusúa Yesu tsú afúlitò, wá mu numnyam əma a, bekaín ání bəwanlín asún ánfì tsú mu iwì. Mú bəbwe há mu a.

¹⁷ Aha ání bobuo Yesu bréá əletì Lasaro fúli-òbótó, kúsúa mu tsú afúlitò bəyò mósú dá asún ánfì òkan. ¹⁸ Inu sv òdəm amu beyéfiá mu ni. Bonu ání alabwé osúna anfi. ¹⁹ Farisifó amu bebláa aba bεε, “Mlìlawun ání anilabwé kásián. Mlìki, ahá fεε bayó bubuo mu o!”

Griikifò Aku Bodunká Yesu

²⁰ Griikifò aku bubu ahá amóú beba Bulu osúmkpá Yerusalem Israelfósu Katsun Nke ámutò. ²¹ Bəyò Filipo ání otsu Betsaida ání ibu Galilea əmátó wá yébláa mu bεε, “Owíé, anidékkléá abówun Yesu.”

²² Filipo lébláa Andrea, mwa monyò beyébláa Yesu. ²³ Yesu lébláa amó òbéé, “Bré lafon ání bəwa Nyankpəsa-Mu-Bi ámu numnyam. ²⁴ Ọnəkwalì nde mlì bláa. Ní kpolibí məkówíé òbótó, ikwe, pló á, kpoli ibi-kule amu kén igyi. Táme ní ikwe, pló á, itəbwé abí tsətsəətsə. ²⁵ Ní òku tədwé mu nkpa ọyí ánfìtò á, òbóhulí mú. Ní òku é tamadwé mu nkpa á, obénya nkpa ání itamatá. ²⁶ Ní mlìtò òku òbéé mósum mí á, ilehián ání obóbuo mi, ménì obétsiá ótínéá mbu. Ní òku dé mí sum á, mí Sí òbówa mu numnyam.”

Yesu Lowu Iwì Asún Blí

²⁷ Yesu lóyò mósú òbéé, “Séi á, asún dé mí klun háan! Amansu néblí? Blí nteblí mbéé, Mí Sí, le mí tsu asun wunhe anfitò lóó? O-o, mú sv neba ni. ²⁸ Mí Sí, wa fú iwì numnyam!”

Inu á, əme òku lótsu əsúsú ba òbéé, “Nawá mí iwì numnyam dodo. Nétrá wa mú.”

* **12:3** Oyí kwá botetì Naadi nlin botəpəbówé ofobí ámu.

²⁹ Bréá ɔdɔm amúú bulí inu ámu bonu ɔme amu a, beblí bɛɛ “Ɔpráda lapótí.” Ako é bɛɛ, “Bulu-ɔbɔpu lábláa mu asón!”

³⁰ Inu Yesu lébláa amú ɔbéɛ, “Mli su ɔme anfi lalin, megyí mí. ³¹ Bréá Bulu obégyi ɔyítɔfɔ asón ní. Bréá Bulu ɔbékplí Ɔbunsám, ɔyísú ogyípó amu obiású ní. ³² Táme mí mó á, ní bedá mí mántá oyikpalíhesu, tsú mó líí á, nékpa ahá fée ba mí iwí wá.” ³³ (Yesu léblí asón anfi púsúná lowu oduá mówu.)

³⁴ Inu ɔdɔm amu befité mu bɛɛ, “Ani mó anilónu tsú ani Mbla ɔwulú ámuɔ ání Kristo, (ɔhá ámuú Bulu ladá mu ofúli amu) obétsiá bré fée. Mó ntogyi su fòdeblí fɛɛ, ilehián ání bedá Nyankpusa-Mu-Bi ámu mántá oyísú, tsú mó líí? Ma gyí Nyankpusa-Mu-Bi ámu?”

³⁵ Yesu lébláa amú ɔbéɛ, “Bré kpalobí ku pé lasí ání Wanki amu ɔbétrá tsiá mli wá. Iníá Wanki amu trá ɔbu mli wá á, mlinati wanki amuɔ, méní owí méeta wá mli. Tsúfé ɔhá ání ɔna oklúntɔ tamabí ɔtinéá ɔyó. ³⁶ Bré anfi wanki† amu trá ɔbu mli wá á, mliho mu gyi, méní mlóbwe wanki amu abí.”

Yudafɔ Yesu Mɔhogyi

Bréá Yesu lébláa amú ason anfi tá á, ɔlenatí yéɲaín. ³⁷ Iníá ɔlɔbwe osúna tsɔtsɔɔtsɔ amú ansító ó á, bumɔho mu gyi. ³⁸ Iní léha Bulu ɔnósú ɔtópó Yesaia asón ámuú ɔleblí tswi dodo amu léba mótó. Ɔbéɛ,

“Ani Wie, ma lámho asón ámuú anuléblí ámuɔ gyi?

Ma ani Wie lalé mu túmi súná?”

³⁹ Mó su bumetáli ho Yesu gyi, tsúfé Yesaia létrá blí ɔbéɛ,

⁴⁰ “Ani Wie Bulu lahá bumedéwuun,

búmɛdé asón nu,

Mó su bumóowun ató,

bumóonu asón, méní bédamlí ba mí wá,

nétsa amú ilo.”

⁴¹ Yesaia lówun Yesu numnyam. Mó su ɔleblí asón anfi tsú mu iwí ní.

⁴² Mó ó á, Yudafɔ ahandɛ amu tsɔtsɔɔtsɔ bɔho mu gyi, táme bumɛle amú hógyi ɔwan. Tsúfé benya ifú ání Farisifɔ ámu bébi amú, gya amú lé amú ofiakpa. ⁴³ Tsúfé butekle bɛɛ ahá bukánfu amú don ání Bulu ɔbékanfú amú.

Yesu Asón Bulu Ɔbópogyi Ahá Asón

⁴⁴ Yesu lókplun blí ɔbéɛ, “Megyí mí nkule ɔhagyíɔha ání ɔlɔho mi gyi déhógyi. Ɔhá ámuú ɔlɔwa mí sísí ámu é. ⁴⁵ Ɔhagyíɔha ání ɔde mí wúun dé ɔhá ámuú ɔlɔwa mí sísí ámu é wúun.

⁴⁶ Naba ɔyí ánfito fé wanki, féki ɔsulúv anfisw iwanki, méní ɔhagyíɔha ání ɔlɔho mi gyi méésin oklúntɔ. ⁴⁷ Ní ɔku onú mí asón, táme omegyí mósú á, megyí mí ɔbéha mu ipón. Tsúfé mmɛba asón ogyíkpá. Ahá nkpa ɔhókpa neba. ⁴⁸ Ɔha ání okíná mí, ɔmɔho mí asón é bu asón ání bópohá mu ipón. Mí ason blíhé amu íbéha mu ipón eke tráhe amu. ⁴⁹ Tsúfé megyí mí onutó túmi nɔpótí. Mí Sí lówa mí sísí. Múléha mí asón ání mblí, pó alíá mblí

mó. ⁵⁰ Nyin ání mu asón ámu itehá nkpa ání itamatá. Mó su asón ání ɔtɔwá mí blí kóun nteblí.”

13

Akasípó Amu Ayabiasí Fwí

¹ Asa béfi Israelfɔsu Katsɔn Nke ámu gyí así á, Yesu lébi ání mu bré lafon ání médalí ɔyí ánfito yó mu Sí wá. Ɔlɔdwe ahá ámuú bogyi mu kle ɔsulúsv nfi ámu alu yófon mu owuké.

² Mva mu akasípó amu befia ntópwe ató ogyíkpá. Alí bré ámuɔ á, ɔbunsám lawúna wie Simon Iskariot mu bi Yuda klɔntɔ ání ɔyéle Yesu ha. ³ Yesu yin ání mu Sí lópu tógyító wá mu íbitɔ. Oyin ání Bulu wá motsu ba, mu wá méyinkí yó ní. ⁴ Mó su ɔlele íbi ɔlepe ámuɔ, ɔlɔkusú wóí mu atadiɛ tswi, tsú ɔsan sába. ⁵ Ɔletsei ntsu wá onuwétó, olefi así ɔde mu akasípó amu

† 12:36 Yesu gyí Wanki amu.

ayabiasí fwí. Ɔfwí ɔmáýín a, alapó mu osiétó ɔsan ámu tsítsi mu ayabiasí. ⁶ Bréá ɔlɔtu Simon Petro a, ɔlefíté Yesu ɔbéé, “Mí Wíé, fú ɔbɔfwí mí ayabiasí?”

⁷ Yesu léle mú ɔnɔ ɔbéé, “Fumóonu tó ánfí ndɛbwe ánfí así. Ɔma asa fɔbonu mú así.”

⁸ Mú Petro lébláa mu ɔbéé, “O-o! Mméesi, afɔfwí mí ayabiasí ekekeke.”

Yesu lébláa mu ɔbéé, “Ní mmɔfwí fú ayabiasí á, fuméenya ogyíkpa mí wá.”

⁹ Simon Petro lébláa mu ɔbéé, “Mí Wíé, megyí mí ayabi nkɔle. Wuna fwí mí ibí pú mí nwuntɔ é.”

¹⁰ Yesu lébláa mu ɔbéé, “Ɔhá ání alabie ntsu métrá hián ntsubie. Mboún mu ayabiasí fwí pé, tsúfé alalɔn dodo. Mli ɔwí lalɔn, táme megyí mli fée.” ¹¹ (Yesu lébláa mu alí, tsúfé oyin ɔhá ání ɔbéle mu há. Mú su ɔleblí ɔbéé, “Megyí mli fée lalɔn” ni.)

¹² Bréá ɔɔfwí amó ayabiasí tá á, ɔlelatsú mu atadié wá, yínkí yétsiá ɔpónó ámu así. Mú ɔlefíté amó ɔbéé, “Mlilanú itó ánfí nabwé há mli ánfí así? ¹³ Mlitetí mí ‘Osunápó,’ mlitetí mí ‘Owíé.’ Mú ɔkpa ní, tsúfé mú ngyi ní. ¹⁴ Ní mí ání ngyi mli osunápó pú mli Wíé, nafwí mli ayabiasí á, mómó ilehián ání mli é mlɔfwí mli aba ayabiasí. ¹⁵ Nabwé súná mli, ménu mlɔbwe mú alí á múú nabwé mú há mli ámu. ¹⁶ Ɔnɔkwali nde mli bláa. Osúmpú ɔkɔku móduɔn mu wie. Alí kén sumbí ɔyɔpú móduɔn ɔhá ání ɔlɔwa mu ni. ¹⁷ Iníá mlilabí ɔnɔkwali anfi á, Bulu obóyulá mli ní mlegyi mósó.

¹⁸ “Megyí mli fée ɔwí asón ndeblí. Tsúfé nyin ahá ání nalé. Táme lehián ání Bulu asón ánfí ibéba mótó. Asón ámu ɔbéé, ‘Ɔhá á múú mía munyɔ anidé ibí wa ɔlepetɔ ámu lakúsó lí mísó.’ ¹⁹ Nde mli bláa séi asa iba, ménu ní ibá á, mlóhɔ mi gyi ání mígyí ɔhá á múú mbée ngyi ámu ni. ²⁰ Ɔnɔkwali nde mli bláa. Ɔhagyíɔha ání ɔlɔhɔ ɔhá ání nɔwa sumbí lahɔ mi. Alí kén ɔhagyíɔha ání ɔlɔhɔ mi lahɔ mí Sí ámu ɔlɔwa mí sísí ámu é ní.”

Yesu Le Há

(Mateo 26:20-25; Marko 14:17-21; Luka 22:21-23)

²¹ Bréá Yesu léblí asón ánfí tá á, asón ihíé de mu háan mu klɔntɔ. Mú su olowunáa kpa mú tati ɔbéé, “Ɔnɔkwali nde mli bláa, mlitɔ ɔkɔle ɔbéle mí há.”

²² Akasípú amu bekpelé kí aba ansító, tsúfé bumeyín amótó ɔmɔvá ɔde. ²³ Akasípú amutɔ ɔkɔléá otsie mantáa Yesu, gyi ɔmɔvá Yesu tɛhíé dwé ní. ²⁴ Mú su Simon Petro lóbun mu ansíbi ɔbéé, ɔfite mu ɔhá ání ɔbéle mu há.

²⁵ Mú ɔkasípú amu léyínkí kpísá Yesusu, fité mu ɔbéé, “Mí Wíé, ma ɔbéle fú há?”

²⁶ Yesu lébláa mu ɔbéé, “Ɔhá á múú nébia bodobodo, púdá oputsútó há ámu gyí mu ni.” Inu olebia bodobodo púdá oputsútó há Yuda, ogyi Simon Iskariot mu bi. ²⁷ Olenya hɔ mú alí, Ɔbunsám lówie mutɔ. Mú su Yesu lébláa mu ɔbéé, “Bwe tóá fɔdekléá fɔbwe sasa!” ²⁸ Ahá á múú butsie ɔpónó ámu así ámutɔ ɔkɔku mébi tóá svá Yesu lébláa mu asón ánfí. ²⁹ Amótó aku bukí beé, Yuda gyí amú sikasu ɔkírú. Fíalí Yesu dé mu bláa ɔbéé, ɔyíhɔ atóá bɔpɔgyi nke ámu, ntée ɔpúú tɔku ya ahíánfɔ.

³⁰ Yuda lénya hɔ bodobodo amu alí, ɔledalí. Owí latá alí bré ámu.

Mbla Pɔpwe

³¹ Yuda lénya dáli obuto inu alí Yesu léblí ɔbéé, “Bréá Mí, Nyankpɔsa-Mu-Bi ánfí numnyam bélin ɔwan ní. Bulu ɔbótɔn misu lé mu numnyam ɔwan. ³² Ní ɔtsɔn misu lé mu numnyam ɔwan á, alí kén ɔbótɔn mu ɔwísu lé mí numnyam ɔwan ní. Ɔbówa mí numnyam inu. ³³ Mí abí, mméetrá tsiá mli wá, wá ɔpá. Mlódunká mí. Alí á múú nebláa Yudafɔ ahande amu mbée, ‘Mlíméetalí ba ɔtínéá nɔyó ámu’ a, alí kén nde mli bláa mli é ní. ³⁴ Mbla pɔpwe ndewa há mli mbée, mlidwe aba. Alí á múú nɔdwé mli ámu a, alí kén mlípú ɔdwe ámu dwe mli aba ní. ³⁵ Ní mlidé aba dwe á, ibósuná ahá fée ání mí akasípú mlígyí.”

Petro Ɔbóswí Ɔbéé Mvmeyín Yesu

(Mateo 26:31-35; Marko 14:27-31; Luka 22:31-34)

³⁶ Simon Petro léfité Yesu ɔbéé, “Mí Wíé, nkúnu fɔyó?”

Yesu léle mú ònó òbée, “Òtíné ámúú nǎyó ámu a, fóméetalí buo mi yó inu séi. Táme òma a, fóbobuo mi.”

³⁷ Petro léfité mu òbée, “Mí Wíé, ntogyi só mméetalí buo fu séi. Nówu fú su!”

³⁸ Yesu léfité mu òbée, “Fówu mí su? Ònǎkwali nde fú bláa. Fóswí pú ibi wá ogyá tse sa fee fumeiyín mí asa bate òbéle ònó.”

14

Ɔsí Amv Wá Ɔkpa

¹ Yesu lébláa mu akasípó amv òbée, “Opúni mátsii mli. Mliho Bulu gyi, amliho mi gyi. ² Otsiákpá tsatsòtsò bu mí Sí wóyító. Ní otsiákpá ma inu á, teki mmebláa mli mbéee neyéla inu yáí mli. ³ Ní nǎyó yéla otsiákpá amv yáí mli tá á, néyinkí bá bekpa mli yáa mí iwí wá, ménì mlétsiá òtínéá mbu. ⁴ Mliyín ɔkpa ání ida yò òtíné ámúú nǎyó.”

⁵ Inu Toma léfité mu òbée, “Mí Wíé, anímeyín òtínéá fǎyó, nkáli abóbwe abébi ɔkpa ámu?”

⁶ Yesu léle mú ònó òbée, “Mígyí ɔkpa ámu, ònǎkwali amv pú nkpa ámu. Ɔhaa méetalí yó mí Sí ámu wá, nkéti alatsun misu. ⁷ Ní mliyín mi lélé á, teki mlilabí mí Sí ámu é. Táme séi mú mlilawun mu, mlilabí mu é.”

⁸ Filipino lébláa mu òbée, “Ani Wíé, suna ani fú Sí ámu. Mú kpán tso ani.”

⁹ Yesu léfité mu òbée, “Filipo! Mbu mli wá dododo. Mú su fómǎkúbí mí? Ɔhagyíɔha ání alawun mi ki lawun mí Sí ámu. Ntogyi só fúdeblí fee, nsúna mli Ɔsí ámu? ¹⁰ Fumohogyi ání mbu mí Sí ámu, mu é ɔbu mitò? Asún ánfì nde mli bláa ánfì motsú mí onutó wá. Mboún mí Sí ámúú ɔbu mitò ámu dé mu agyómá yò. ¹¹ Ní nde mli bláa mbéee, mbu mí Sí ámu, mu é ɔbu mitò á, mliho mi gyi. Ní mliwáha asún ámusu gyi óó á, ofúla amúú ndebwe ámu su mliho mi gyi. ¹² Ònǎkwali nde mli bláa. Ɔhagyíɔha ání ɔlòho mi gyi a, ɔbóbwe itá ndebwe. Ɔbóbwe mú don mí klé, tsúfé mí mú nǎyó mí Sí ámu wá. ¹³ Nóbwe tógyítóá mlókólí mí idátó há mli, ménì nówa mí Sí ámu numnyam. ¹⁴ Ní mlókólí tógyító mí idátó á, nóbwe mú.

Ɔne Wankíhé Amv Ibá

¹⁵ “Ní mliwáwé mí á, mlégyi mí mblasu. ¹⁶ Nókólí mí Sí, ɔbópu Ɔma Ɔlípó bambá sísí mli, ɔbéba betsiá mli wá bré féé. ¹⁷ Mogyí Ɔne Wankíhé. Mótósúná ònǎkwali ání ibu Bulutò. Ɔyító ahá buméetalí ho mu, tsúfé bumédé mu dunká. Buméebi mu é, táme mli mú mliyín mu, tsúfé ɔbu mli wá, obétsiá mliwá.

¹⁸ “Mméesi mli tswí fé awumbi. Néyinkí bá mli wá. ¹⁹ Ilasí kpalobí ɔyító ahá bumétrá wun mi, táme mli mú mlówun mi. Iníá mbu nkpa su á, mli é mlétsiá nkpa. ²⁰ Ní eke ámu ifun a, mlébi ání mbu mí Sí ámu. Mli é mliwá mitò fé ali ámúú mí é mbu mliwá ámu.

²¹ “Ahá ání bode mí mblasu gyí a, amógyí mí adwepó ní. Ɔhagyíɔha ání ɔtòdwé mí á, mí Sí ɔbódwe mu. Mí é nódwé mu, lé mí iwí ɔwan súná mu.”

²² Mú Yuda (megyí Yuda Iskariot) léfité mu òbée, “Mí Wíé, ntogyi só ani nkole pé féle iwí ɔwan súná, megyí ɔyító ahá féé?”

²³ Yesu léle mú ònó òbée, “Ní ɔku dé mí dwe á, ɔbóbwe dínká mí atosunáhésu. Mí Sí ɔbódwe mu. Mía mí Sí ámu nyò abéba betsiá mu wá. ²⁴ Ɔhá ání ɔtamadwé mí ɔmóɔbwe dínká mí atosunáhésu. Asún ánfì ndeblí mlidénu ánfì motsú mí onutó wá. Mí Sí lówa mí, mu wá itsú.

²⁵ “Nde mli asún ánfì bláa, séi ánfì mbu mli wá. ²⁶ Táme Ɔma Ɔlípó, ogyi Ɔne Wankíhé amúú mí Sí ɔbópusí mí idátó ámu obósuná mli tógyító. Ɔbékaín mli asóngyiasún ání nebláa mli.

²⁷ “Iwilwii nde mli ha! Napó mí iwilwii há mli. Megyí mú ámúú ɔyítófo butehá ámu odu. Mliwáha opúni itsii mli. Ifú é mákítá mli. ²⁸ Nabláa mli bətsun mbéee, ndenatí, táme néyinkí bá mli wá. Ní mliwáwé mí á, teki mlénya ansigyí ání nǎyó mí Sí wá, tsúfé ɔdon mi. ²⁹ Nde mli iní féé bláa yaí, ménì ní ibá mótó á, mlóhogyi. ³⁰ Mméétrá tóí yó nkpa, tsúfé ɔyísó ogyípó ámu ɔbá. Ɔma túmi mísú. ³¹ Ntonú mí Sí ɔme, ménì ɔyítófo bébi ání ntòdwé mu.

“Mlikusu anati.”

15

Wáin Oyi Onutó

¹ Yesu léblí òbée, “Mígyí wáin ifla onutó. Mí Sí gyí mó òdòp. ² Bámbigyíbámbiá ibu mí iwí, itamaswíé á, òtekpálí mó tsítsá. Táme kugyíkóá itoswíé á, òtelá mó wankláán, ménì ibóswie tsòtsòtsò òn. ³ Mí atosunáhé anfi mlílanú anfi sù mlí iwí latin dodo. ⁴ Mlitsia mító, mí é antsia mlítò. Bámbi kòkòkò méetalí swíé abí, nkéti ita mó oyísù brégyíbré. Alí kén mlí é mlíméetalí swíé abí, nkéti mlíbu mítò ní.

⁵ “Mígyí wáin ifla ámu. Mlgyí mó abámbi. Òhá aní òbu mítò, mí é mbu mütò obóswie abí tsòtsòtsò, tsúfé mlíméetalí bwé tòtòtò tsun mí òma. ⁶ Òhagyíòha aní ometsie mítò gyí fé bámbiá bakpálí mó bun, ibówùlì, békpa mó wá ogyá. ⁷ Ní mlitsie mítò, mí asón é ibu mlítò á, mléfite mí Sí tógyítóá mlídéklé, òbéha mlí. ⁸ Ní mloswíé abí tsòtsòtsò á, ibówa mí Sí numnyam. Mó obósuná aní mí akasípó mlgyí ní. ⁹ Alí ámóú mí Sí tòdwé mí ámu a, alí kén mí é ntòdwé mlí ní. Mlitsia mító, ménì nódwe mlí yó. ¹⁰ Ní mlegyi mí mblasù á, nódwe mlí yó, fé alí ámóú mí é ntegyi mí Sí mblasù, òtòdwé mí yó ámu.

¹¹ “Nabláa mlí asón anfi féé, ménì ansigyí ámóú ibu mítò ámu bétsiá mlítò. Fówun ansí bégyi mlí wankláán. ¹² Mbla aní ndepuhá mlí gyí; mlídwé aba fé alíá ntòdwé mlí. ¹³ Òdwe kòkò mòdón aní òkò obówu mu nyawie nwunsù. ¹⁴ Ní mlegyi mí mblasù á, mí anyawie mlgyí. ¹⁵ Mmétrá tì mlí mí asúmpó. Tsúfé osúmpó méyín tóá mu wie débwe. Nde mlítì mí anyawie, tsúfé nabláa mlí tógyítóá nonu tsú mí Sí wá. ¹⁶ Megyí mlí léle mí. Míléle mlí yáí mbéé, mlíyó amlíyoswie abíá ibétsiá bré féé, ménì mí Sí òbéha mlí tógyítóá mlókólì mu mí idátó. ¹⁷ Mbla aní ndewa há mlí gyí, ‘Mlídwé aba.’

Ahá Bólu Mlì

¹⁸ “Ní òyító ahá bòde mlí lu á, mlíkain aní mí begyankpá lú. ¹⁹ Ní òyító ahá mlgyí a, teki òyító ahá bódwe mlí fé amó abí. Táme nalé mlí tsú òyítòfòtò, sù mlímá amótó. Ìnì sù òyítòfò bótólú mlí ní. ²⁰ Mlíkain asón ámóú nebláa mlí mbéé, ‘Osúmpó òkòkò mòdun mu wie’ amusu. Ní ahá bòdun mísó a, mlí é bédinká mlisu. Ní begyi mí asónsù á, mlí é bégyi mlí asónsù. ²¹ Táme míbó mlí, sù bòpù ìnì féé gyi mlí, tsúfé bumeyín òhá ámóú òlòwa mí ámu. ²² Ní mmakóbláa amó asvansù á, teki buma ipón kòkò gyí. Táme séi anfi mó buma ònó lé. ²³ Òhagyíòha aní otólú mí tolú mí Sí é. ²⁴ Nabòbwe agyómá aní òhaa mókóbwe mó odu kí amótó. Ní bumòpù amó ansíbi wun mó á, teki Bulu mééha amó ipón. Bowun tóá nòbwe asa bòde mía mí Sí lu. ²⁵ Ilehián aní ibéba alí, ménì asón ámóú bòwanlín wá amó Mblatò beé, ‘Bolu mí kpaali’ ámu ibéba mótó.

²⁶ “Nówa Òma Òlípú obótsu mí Sí wá bá. Mgyí Òje Wankíhé amu. Mütósúná òòkwalì aní ibu Bulutò. Obégyi mí iwí adánsie. ²⁷ Mlì é mlégyi mí iwí adánsie, tsúfé mlílatsiá mí wá tsú bréá nefi ató suná asi.

16

¹ “Nabláa mlí asón anfi féé, ménì mlíméedída hógyitò. ² Yudafo ahande bégya mlí lé amó ofiakpa. Bré kù kóráá ibéba aní ahá bómò mlí, súsù beé Bulu agyómá bodeyò. ³ Bòpù ìnì gyi mlí, tsúfé bumakóbí mí ntée mí Sí ámu. ⁴ Táme nabláa mlí asón anfi, ménì ní íbá á, mlékain aní nebláa mlí yáí.

Òje Wankíhé Gyumagyihe

“Mmakósi bláa mlí asón anfi, tsúfé mbu mlí wá. ⁵ Táme séi nde mlí bláa, tsúfé ngyó òhá ámóú òlòwa mí sísí ámu wá. Táme mlítò òkòkò méfité mí òbéé, ‘Nkúnú foyó.’ ⁶ Ìniá nabláa mlí asón anfi sù á, awirehò lahíé kítá mlí. ⁷ Táme nde mlí òòkwalì bláa. Òkláa lawá mlí ogyá aní ngyó. Tsúfé ní mmòyò á, Òma Òlípú amu òmééba mlí wá. Táme ní ngyó á, nòpù mu sísí mlí. ⁸ Ní òbá á, òbéle súná òyító ahá aní lakpanbwe sù bafwí, òbéle tóá igyi Bulu yilébwe pò mu asóngyí é súná amó. ⁹ Bébi aní mísú máhogyi igyi lakpan. ¹⁰ Bébi tóá igyi Bulu yilébwe,

tsúfè n̄yó mí Sí wá, m̄líméetrá wun m̄i ekékéeké. ¹¹ Bébì tóá igyi Bulu asóngyí, tsúfè Bulu lahá òbunsám, ogyí òyísó ogyípó amu ipón dodo.

¹² “Mbu asón tsòtsòtso ání nébláa m̄lì, táme m̄líméetalí nú mó fée asi séi. ¹³ Òhè Wankíhé amu tósúná ònòkwali ání ibu Bulutò. Ní òbá á, òbéle asón ání igyi ònòkwali fée súná m̄lì. Tsúfè megyí mu onutó túmitò òbótòí, mboun òbéblí asón kugyíkúá olonu. Òbébláa m̄lì móá ìbéba é. ¹⁴ Òhè ámu òbówa mí numnyam, tsúfè òbébláa m̄lì asón ání nteblí. ¹⁵ Tógyítóá mí Sí búb a, mí bú. Mó su nabláa m̄lì mbéé, Òhè ámu òbébláa m̄lì asón ání nteblí ní.

Akasípó Amu Awirehò Pó Ansigyí

¹⁶ “Ulasí kpalobí m̄líméetrá wun m̄i, táme imóowa òpá kuku mlélawun m̄i.”

¹⁷ Akasípó amutò aku befité aba beé, “Ngya ntò asón ní? Òbéé, Ulasí kpalobí, animéetrá wun mu, táme imóowa òpá kuku, abélawun mu. Òdeblí é òbéé, ‘N̄yó mí Sí wá?’ ¹⁸ ‘Ulasí kpalobí’ ánfì asi mé? Animédé asón ánfì òdeblí ánfì asi nu.”

¹⁹ Yesu lébì ání akasípó amu bodeklé abufite mu asón ámutò. Mó su òlebláa amó òbéé, “Blí ndeblí mbéé, Ulasí kpalobí m̄líméetrá wun m̄i. Táme imóowa òpá kuku mlélawun m̄i. Inu mlidé aba fité ní? ²⁰ Ònòkwali nde m̄lì bláa. Mlòsu kpisií, táme òyító ahá mó bénya ansigyí. Mlégyi awirehò, táme m̄lì awirehògyí amu ìbéba bemlì ansigyí. ²¹ Ní ikwí de òtsi dwiin á, ahumiti tekítá mu, tsúfè mu iwiasin wúunbì lafun. Táme onyákwí tá pé òtetan mu iwiasin ámu, tsúfè ansí de mu gyí ání makwí obí wá òyító. ²² Alì kén igyi há m̄lì ní. Ahumiti de m̄lì séi, táme nélawun m̄lì. Mó su mléhié nyá ansigyí ání òhaa méetalí ká m̄lì itin.

²³ “Alì eke ámu a, m̄líméetrá kulí mí tòtòtò. Ònòkwali nde m̄lì bláa. Tógyítóá mlókulí mí Sí mí idátó a, òbéha m̄lì. ²⁴ Bòtu nde m̄límókúfíté tòtòtò mí idátó. Mlìfite, òbéha m̄lì, ménì ìbéhié wá m̄lì ansigyí.

Yesu Òyísó Gyí

²⁵ “Nde m̄lì asón ánfì bláa ayébisu, táme bré ku béba, mméetrá tóí ayébisu. Nówuná kpa mí Sí asón tati súná m̄lì. ²⁶ Tsú bré ámu, póya a, mlókulí mí Sí ámu ató mí idátó. Mmedéblí mbéé, mí òbókulí mu ató há m̄lì. ²⁷ Tsúfè mí Sí ámu onutó tòdwé m̄lì. Òtòdwé m̄lì, tsúfè mlitòdwé mí, mlilahogyi ání notsú mu wá. ²⁸ Mí Sí wá notsu ba òyító. Séi á, ndeyinkí tsú òyító n̄yó mí Sí ámu wá.”

²⁹ Inu akasípó amu bebláa mu beé, “Èhéen! Séi mó á, fútráa fúmedétòí ayébisu. ³⁰ Séi mó anulabí ání fuyin tógyító. Mó su mehián ání òhaa òbétrá fité fú aswansu. Inu lahá anulahogyi ání lélé fotsú Bulu wá.”

³¹ Yesu léfíté amó òbéé, “Séi mó mlilahogyi? ³² Bré ku ìbá. Ilafun ta, mlédasáin. Mlito okugyíòku òbóyò mu otsukpá sí mí. Táme iméesi mí nkule, tsúfè mí Sí ámu bu mí wá. ³³ Nabláa m̄lì asón ánfì fée, ménì mlòtsun misu nyá iwilwii. Mlówun iwiasin òyí ánfìtò, táme m̄lìwa klun, tsúfè nagyí òyísó dodo!”

17

Yesu Lóbò Mpáí Mu Akasípó Nwunsv

¹ Yesu léblí asón ánfì tá, olotsu ansí fóbá k̄i òsósó bó mpáí òbéé, “Òo mí Sí, bré lafun. Wa mí numnyam, ménì mí é nówá fú numnyam. ² Tsúfè fèha mí túmi ahá féesó, ání nháa ahá ání fèha mí fée nkpa ání itamatá. ³ Nkpa ání itamatá ámu gyí, bubú fú Bulu Ònòkwali pu òkukónú òkule pé ánfì, abubi mí Yesu Kristo anfi fòpusísí òyító ánfì. ⁴ Nawá fú numnyam òsulòu anfisú, tsúfè namó agyómá ámu fòpohá mí ámu fée ònó. ⁵ Mí Sí! Wa mí numnyam fú ansító ngya, fè alì ámu mbu mó fú wá yáí asa fòbwe òyí ámu.

⁶ “Nalé fú súná ahá ámu fèle òyító há mí ámu. Fúbú amó, fòpu amó há mí, bagyi fú asónsú. ⁷ Séi babí ání tógyítóá mbu itsú fú wá. ⁸ Tsúfè nabláa amó asón ání fòpohá mí fée, banú. Babí ání lélé fú wá notsú, bahogyi ání fólówa mí.

⁹ “Nde fú kokóli ha amó. Megyí òyító ahá fée nde mpáí bó há. Mboun ahá ámu fòpohá mí ámu, tsúfè fóbú amó. ¹⁰ Mí klé igyi fú klé, fú klé é igyi mí klé. Fatsun amósú lé mí numnyam

owan. ¹¹ Nεβά fú wá séi. Mmétrá tsiá oyító, táme amó mó bubu oyító. Mí Sí Wankíhé, pu fú idá amóú fəpυhá mí ámu túmi kí amósó, ménι bóbwε kole fé alι amóú mía fonyə anigyí kole amu. ¹² Bréá mbu amó wá á, nekítá amó wankláán, idá amóú fəpυhá mí ámu túmítə. Nεle ansí kítá amó wankláán. Mmeha amótó əkukυ mófwi, dun əmυamóú ida yaí ání əbéhi ámu, féki Bulu ason wanlínhé amu ibéba mótó. ¹³ Nεβά fú wá séi. Táme bré ánfι ntráa mbu oyító nfi nde asón ánfι blí, ménι bénya ansigyí fé alι amóú mí é mbu ansigyító amu. ¹⁴ Nabláa amó asón amóú febláa mι ámu. Mó su oyító ahá bude amó lu, tsúfé butráa bomegyí oyítófo, fé alι amóú mí é mmegyí oyítóyín amu. ¹⁵ Mmedéblí mbée, fulée amó le oyító. Mbuún mbée fokí amósó wankláán, ménι bumóowie lalahe əbwepó* ámu ibitə. ¹⁶ Alι amóú mmegyí oyítóyín ngyi ámu a, alí amó é bomegyí oyítófo ní. ¹⁷ Fú asón ámu gyí ənakwalι. Tson mósú afupu amó bwe fú klé. ¹⁸ Alι amóú fowa mí sísi oyító ámu a, alí mí é nawá amó sísi ní. ¹⁹ Amó su nəpu iwι há fú, ménι amó é bótsun ənakwalι amusu mlí fú klé.

²⁰ “Megyí mí akasípú amu nkule nde mpái bə há. Mbuún ahá ání bótsun amó atosunáhésu hə mι gyi féé ndebə há. ²¹ Nde mpái bə mbée, amó féé bubwée kole. Mí Sí, alι amóú fubu mıtə, mí é mbu futə ámu a, ha amó é abotsia anıtə alι kén, fówun oyító ahá bóhogyi ání fúlówa mí sísi oyító. ²² Nawá ahá ánfι numnyam amóú fowa mí ámu, ménι bóbwε kole fé alíá ntsu tamatsun mía fonyə nsiné. ²³ Mbu amótó fé alíá fubu mıtə, ménι bóbwε kole, ntsu móətsun amó nsiné. Ní ibá alι á, oyító ahá bébi ání fúlówa mí, futədwé amó fé alι amóú futədwé mí ámu.

²⁴ “Mí Sí! Ndeklé mbée ahá amóú fəpυhá mí ámu bétsiá mí wá ətíné amóú mbu amu. Fówun bówun numnyam amóú fowa mí ámu. Tsúfé futədwé mí asa fəbwε oyí. ²⁵ Mí Sí Yilé əbwepó! Oyítófo bumebi fú, táme mí mu nyin fu. Ahá ánfι é buyin ání fúlówa mí sísi oyító. ²⁶ Nεle fú súná amó. Nétrá le fú súná amó. Fówun ədwe amóú futədwé mí ámu itsia amótó, ménι mí é nétsiá amótó.”

18

Yesu Kítá

(Mateo 26:47-56; Marko 14:43-50; Luka 22:47-53)

¹ Yesu lóbə mpái ánfι tá á, mυa mu akasípú amu benatí yótsun Kidron tsonkolıtə wíé ndobii kotə. ² Yuda amóú əlele Yesu há ámu é yin ndobii amutə, tsúfé Yesu mυa mu akasípú butetsiá yéfiá inu. ³ Mó su Yuda lékpa Romafə isá akəpú pú Bulu ətswékpa agyópu akwá Bulu igyí ahapó dehen pú Farisifo bəwa, bəyə inu. Bude mbia, nkandíe pú akətó. ⁴ Iníá Yesu yin tóá ibá musu su á, əledalι fiá amó, fíte amó əbéε, “Ma mlídédunká?”

⁵ Bele mó ənó bεε, “Yesu Nasaretyin amu.”

Yesu lébláa amó əbéε, “Mí ní.”

(Yuda amóú əde mu le há ámu é líi amó wá inu.) ⁶ Bréá Yesu lébláa amó əbéε, “Mí ní!” á, besankí yédida lalá kpla. ⁷ Yesu lélafíte amó əbéε, “Mbée, ma mlídédunká?”

Bebláa mu bεε, “Yesu Nasaretyin amu.”

⁸ Yesu lébláa amó əbéε, “Nakó bláa mli mbée, mí ní. Mó su ní mí mlídédunká mó á, mliha ahá ánfι abunati.” ⁹ (Olebláa amó alι, ménι asón amóú əleblí ámu ibéba mótó. Əbéε, “Ahá amóú fəpυhá mí ámutə əkukυ mófwi.”)

¹⁰ Inu á, Simon Petro dé ədayí iya anyə, əlebití mó lé, kpá Bulu igyí əhapó dehen osúmpú gyəpυ isu. Osúmpú amu idá gyí Malkus. ¹¹ Yesu lébláa Petro əbéε, “Sankia fú ədayí wa mó əfletə! Imehián ání nówun iwιəsun ání mí Sí lahá mí əbéε nwúun lóó?”

Yesu Kpa Ya Hana

(Mateo 26:57-58; Marko 14:53-54; Luka 22:54)

¹² Inu isá akəpú ámu, amó əhande pú Bulu ətswékpa agyópu amu bekitá Yesu, klí mu ibi. ¹³ Begyankpá kpá mu ya Kaiafa mu sia Hana. Kaiafa gyí Bulu igyí əhapó dehen ofi ámutə ní. ¹⁴ Mləlebláa Yudafo ahande amu əbéε, ibu aléá əbakúle obówu ahá féé nwunsu ní.

* 17:15 Əbunsám gyí lalahe əbwepó.

*Petro Lékiná Yesu**(Mateo 26:69-70; Marko 14:66-68; Luka 22:55-57)*

¹⁵ Simon Petro muwa akasípú bambá bobuo Yesu. Bulu igyí ðhapú dehen amu yin akasípú bambá ánfí wankláán. Mó su olobuo Yesu bitíwíé Bulu igyí ðhapú dehen amu wóyító.

¹⁶ Táme Petro mú lési ðlí wóyí ámu ðnó. Akasípú bambá ánfí óyin Bulu igyí ðhapú dehen anfi lédalí yébláa otsibi ðkúá ðde wóyí ámu ðnó gyo, ðlekpa Petro ba wóyí ámutó. ¹⁷ Otsibi amu léfité Petro ðbéé, “Megyí oyin ámu akasípú amutó ðku fógýi?”

Petro léle mú ðnó ðbéé, “Èkekεεκε. Mma amótó.”

¹⁸ Atsali bu inu. Mó su asúmpú pú agyópu amu bəðvudá ogyá, bulí mú asi. Petro é léyelí amú wá, ðde ogyá ámu núu.

*Bulu Igyí ðhapú Dehen Léfité Yesu Asón**(Mateo 26:59-66; Marko 14:55-64; Luka 22:66-71)*

¹⁹ Bulu igyí ðhapú dehen amu léfité Yesu asón, tsú mu akasípú pú mó atosunáhé iwí.

²⁰ Yesu léle mú ðnó ðbéé, “Ahá ansító nelí blí mí asón fée. Netsiá súná ató Yudafə ofiakpa pú Bulu ətswékpa, ətínéá ahá fée botefia. Mmēblí asuansu nájintó. ²¹ Ntogyi sù fúde mí asón ánfí fité. Fite ahá ání bonu asón ání neblí. Amó yín asón ání neblí.”

²² Bréá Yesu léblí asón ánfí á, inu agyópu amutó ðkuleá ðlí mantáa mu léda mu isutó, fité mu ðbéé, “Alí féle Bulu igyí ðhapú dehen asón ðnó ní?”

²³ Yesu lébláa mu ðbéé, “Ní nablí asokpan á, le mú blí ðhagyíðha onu. Táme ní ðnəkwali nablí á, ntogyi su fúde mí da?”

²⁴ Yesu trá ðda əfétó ðhande Hana lópu mu sísí Bulu igyí ðhapú dehen Kaiafa.

*Petro Létrá Kiná Yesu**(Mateo 26:71-75; Marko 14:69-72; Luka 22:58-62)*

²⁵ Simon Petro trá ðlí ogyá ámu asi, ðku léfité mu ðbéé, “Megyí oyin ánfí akasípú amutó ðkule fógýi?”

Petro lóswí ðbéé, “Èkekεεκε. Mma amótó!”

²⁶ Bulu igyí ðhapú dehen amu osúmpú ðku, ogyi ðhá ámuó Petro lékpa mu isu kule amu mu pio léfité Petro ðbéé, “Megyí fúa muɲə nowun ndobli amutó ní?”

²⁷ Petro létrá swí pú ibi wá ogyá. Inunu bate lóbon.

*Yesu Kpa Ya Pilato**(Mateo 27:1-2, 11-14; Marko 15:1-5; Luka 23:1-5)*

²⁸ Ɔyi kehe bəke-bəke a, bekpa Yesu tsú Kaiafa wóyító ya Roma ðhande ání ðde Yudea əmású gyí wóyító. Yudafə ahande amu bəmedékléá bəpu ifin da iwí. Mó su bəmebitíwíé wóyító inu. Tsúfé bədekléá békí ání amú iwí letin, méní bétalí gyi Israelfəsu Katsun Nke ámu.* ²⁹ Mó ahi su Pilato lédalí ba kpankpá bəfité amú ðbéé, “Amansu mliɓu blí tsú oyin ánfí iwí?”

³⁰ Bəbláa mu bəe, “Ní ðhá ánfí mókúbwé lakpan á, tekí animékpa mu ba fu.”

³¹ Pilato lébláa amú ðbéé, “Mómú mlikpa mu ya, amliyegyí mu asón mli mbla ðnó.”

Yudafə ahande amu bəle mú ðnó bəe, “Animá ðkpa mó ðha.” ³² (Asón ánfí léba mótó, méní asón ámuó Yesu léblí tsú mu lowu ání obówu iwí ámu ibéba mótó.)

³³ Inu Pilato léyinkí wíé wóyító. Múú ðleti Yesu, fité mu ðbéé, “Fúgyí Yudafə owie amu ní?”

³⁴ Yesu léle mú ðnó ðbéé, “Fú onutó asun fitéhé igyi, ntée aku lábláa fu mí iwí asón?”

³⁵ Pilato léle mú ðnó ðbéé, “Yudayin ngyi? Fú onutó ahá pú Bulu igyí ahapú dehen lékpa fú ba mi. Ntə fabwé?”

³⁶ Yesu lébláa mu ðbéé, “Megyí ɔyí ánfito nde iwíé gyí. Ní ɔyí ánfito á, tekí mí abúopu bókə hə mi. Bəméəha bəməɔpu mí wá Yudafə ahande ibitə, támə megyí ɔyí ánfito nde iwíé gyí!”

³⁷ Pilato léfité mu ðbéé, “Mómú yéə owie fógýi á?”

* **18:28** Ní fowíé ðhá ání omegyí Yudayin wóyító a, ifin lada fu.

Yesu lélé mú ònó òbée, “Ònòkwali fablí fée Owíe ngýi. Mí á, bòkwí mí n̄ba òyí ánfító ání mbá ambegýi ònòkwali amu iwí adánsi. Òhagyíoha ání ogyi Ònòkwali amu klé t̄yaa asu nú mí òm̄e.”

³⁸ Pilato léfité mu òbée, “Ntò gyí ònòkwali amu?”

Pilato Léha Òkpa Òbée B̄m̄óo Yesu

(Mateo 27:15-31; Marko 15:6-20; Luka 23:13-25)

Pilato léblí asón ánfí tá á, òl̄etrá dali yò Yudafo ámu wá wóyí ònó inu. Òlebláa amú òbée, “M̄m̄òk̄ówun lalaha k̄uk̄uk̄uá n̄p̄ohá oyin ánfí ip̄ón. ³⁹ Táme mli amándíé ònó á, ntesí obu òd̄ip̄ó òk̄ule há mli Kats̄on Nke kugyík̄ot̄o. M̄l̄id̄éklé m̄liaa, nsíi Yudafo Owíe anfi ha mli?”

⁴⁰ B̄akpl̄ón le mú ònó b̄ee, “Èk̄ek̄ek̄e! Megyí mu. Si Baraba ha anu.” (Ogyo otswapó Baraba é gyí).

19

¹ Inu Pilato léha b̄ekpa Yesu ya, yépití mu ató wankláán. ² Isá ak̄op̄ó ámu b̄òb̄o obungyo-awu, b̄wé mú owíepa bun mu nwun, b̄owa mu ligá p̄epe ku. ³ Inu benatí b̄wé mu ahinlá b̄ee, “Yudafo Owíe, f̄ò nk̄pas̄u ònl̄insu!” F̄ówun badá mu is̄ot̄o kpa.

⁴ Pilato létrá dali yò wóyí ònó inu yébláa amú òbée, “Nakpá mu n̄ba mli, aml̄iwun ání m̄m̄òk̄ówun lalaha k̄uk̄u mu iwí.” ⁵ Br̄éá Yesu lédali ba a, obungyo-awu ipa ámu bun mu nwun, òl̄owa ligá p̄epe amu. Pilato lébláa amú òbée, “Mu nu!”

⁶ Bulu igyí ahapó dehen p̄ó Bulu òtswékpa agyóp̄u amu benya wun mu pé, b̄osurá okitikítí blí b̄ee, “Da mu manta oyikpalíhesu! Da mu manta oyikpalíhesu!”

Pilato lébláa amú òbée, “Mli onutó mlikpa mu ya, aml̄iyeda mu manta oyikpalíhesu. Mí mú m̄m̄òk̄ówun lalaha k̄uk̄u mu iwíá n̄p̄ohá mu ip̄ón.”

⁷ Yudafo ámu bebláa mu b̄ee, “Ani m̄bla ònó á, ilehián ání obówu. Tsúf̄é òleblí òbée, Bulu mu Bi mugyi.”

⁸ Br̄éá Pilato lónu asón ánfí á, ifú létrá kitá mu tsía mót̄ó. ⁹ Oleyinkí yó mu wóyító yéfité Yesu òbée, “Nkónó fotsú?”

Táme Yesu mékpla mu. ¹⁰ Mú su Pilato léfité mu òbée, “F̄um̄éekplá mí? F̄umeyín ání mbu túmiá n̄etalí sí f̄ò nt̄ée n̄etalí há beda f̄ú mántá oyikpalíhesu mó f̄ú?”

¹¹ Yesu lélé mú ònó òbée, “Ní megyí Bulu léha f̄ò òkpa á, tek̄i f̄oma túmi k̄uk̄u m̄ísó. Inu su òhá ám̄ó òl̄op̄u mí wá f̄ú ib̄it̄o ámu lakpan òn f̄ú klé.”

¹² Pilato lónu asón ánfí á, olekle osi Yesu. Táme Yudafo ámu b̄osurá okitikítí k̄ókl̄ók̄ó blí b̄ee, “Ní fesi òhá ánfí á, m̄óm̄ó megyí Roma owíe dehen* mu nyawie f̄ugyi. Tsúf̄é òhagyíoha ání òblí òbée owíe mugyi á, alakósó líi Roma owíe dehensu!”

¹³ Br̄éá Pilato lónu asón ánfí á, òlekpa Yesu dali ba kpankpá, tsía mu asóngyí obíá ání itsie òt̄inek̄uá b̄op̄u abwi b̄wé inu, but̄etí inu “Abwit̄o” su. (But̄etí inu “Gabata” Hebri òblít̄o.)

¹⁴ Èke ámu igyi ogyá òd̄od̄áké há Israelf̄osu Kats̄on Nke. Ib̄ób̄we f̄é òpa d̄ód̄úanȳot̄o á, Pilato lébláa Yudafo ámu òbée, “Mli Owíe amu nu!”

¹⁵ B̄osurá okitikítí b̄ee, “Kpa mu ya, kpa mu ya, af̄uyeda mu manta oyikpalíhesu.”

Pilato léfité amú òbée, “Ndáa mli owíe manta oyikpalíhesu?”

Bulu igyí ahapó dehen amu bebláa mu b̄ee, “Animá owíe òk̄uk̄u òn Roma owíe dehen!”

¹⁶ Inu Pilato lési Yesu há amú òbée buyéda mu manta oyikpalíhesu.

Yesu Da Mántá Oyikpalíhesu

(Mateo 27:32-44; Marko 15:21-32; Luka 23:26-43)

Isá ak̄op̄ó ámu b̄ekpa Yesu náti. ¹⁷ Mu onutó olotsu mu oyikpalíhe d̄ínká mu nkanta alu yéwie òt̄inek̄uá but̄etí inu “Nwun Okokobi Otsiákpá.” (But̄etí inu “Golgota” Hebri òblít̄o.) ¹⁸ Beda Yesu mántá oyikpalíhesu inu, beda ayin abanyó aku é mántá nyikpalíhesu mu wá inu. Òk̄ule bu Yesu b̄inasu, òk̄ule é bu mu gȳop̄isu, Yesu bu amú nsin̄é. ¹⁹ Pilato lówanlín asón mántá oyikpalíhe amu awunso. Asón ámu gyí, “YESU NASARETYIN, YUDAF̄O

* 19:12 Roma Owíe dehen gyí Kaesare.

Owíe.”²⁰ Yudafɔ tsɔtsɔtsɔ bɛkla asɔn wanlínhé anfi. Tsúfé ɔ́tíné á múbɛda Yesu mántá oyikpalíhɛsɔ ámu ɪbu mantáa Yerusalem. Ɖɛha bɔwanlín asón ámu Hebri ɔ́blí, Roma ɔ́blí pɔ́ Griiki ɔ́blí. ²¹ Bulu igyí ahapó dɛhɛn amu bɛbláa Pilato bɛɛ, “Máwanlín fɛɛ, ‘Yudafɔ Owíe.’ Mboún wanlɪn fɛɛ, ‘Oyin ánfɪ ɔ́bɛɛ, mígyí Yudafɔ Owíe.’ ”

²² Pilato lébláa amú ɔ́bɛɛ, “Múá nawánlín á, nawánlín mú dodo.”

²³ Isá akɔpó ámu bɛda Yesu mántá oyikpalíhɛ amusu tá á, botsu mu atadiɛ, beye mútɔ́ aku ana. Okugyíɔ́ku klé kɔlɛ. Botsu mu ligá ání bɔlɔ́ mú tsú ɔ́sɔ́sɔ́ beyi asɪ. ²⁴ Inu bɛbláa aba bɛɛ, “Mlímáha abalɪ atadiɛ ánfɪ mútɔ́. Mlɪha atswɪ abi kɪ bɛɛ, ma obénya mú.” Asón ánfɪ léba, ménɪ Bulu asón á múbɛda bɔwanlín tswɪ bɛɛ,

“Beye mí atadiɛtɔ́,

bɔtswɪ abi mí ligású” amu ɪbéba mútɔ́.

Isá akɔpó ámu bɔbwe dínká músú.

²⁵ Yesu mu yin, mu yin mu pio tshé Maria, ogyi Klopa mu ka pɔ́ Magdalayintse Maria bulí oyikpalíhɛ amu asɪ. ²⁶ Bréá Yesu lówun mu yin pɔ́ mu ɔ́kasípú á múbɛda ɔ́tɛhíé dwé ámu, bulí mantáa inu á, ɔ́lɛbláa mu yin ɔ́bɛɛ, “Amú yín, fú bí ní.”

²⁷ Mú ɔ́lɛbláa ɔ́kasípú amu é ɔ́bɛɛ, “Fú yín ní.” Tsú eke ámu a, ɔ́kasípú amu lékpa mu ya mu wóyítɔ́.

Yesu Lowu

(Mateo 27:45-56; Marko 15:33-41; Luka 23:44-49)

²⁸ Inɪ ɔ́ma a, Yesu lówun ání mu agyómá lamó ɔ́nɔ́. Mú ɔ́lɛblí ɔ́bɛɛ, “Ɖmɛwólɪ dɛ mí.” Inɪ lɛha Bulu asón á múbɛda bɔwanlín tswɪ amu ɪlɛba mútɔ́.

²⁹ Onuwé ku tsie inu, ntá ɔ́dái ɪbɔ́ mú. Isá akɔpó ámu bɔpɔ́ ɔ́sapɔ́ dá ntá ámuɔ́ pɔ́sɪán oyísú, tsú mú fúá yétin mu ɔ́nɔ́. ³⁰ Yesu lékpikpí mú mé. Inu ɔ́lɛblí ɔ́bɛɛ, “Ilatá!”

Mú oloko nwuntɔ́ wá, ɔ́lɛlɛ ɔ́hɛ á.

Yesu Abintɔ́ Ató Wɔ́

³¹ Eke ámu igyí Fieda. Mú ɔ́yi kɛhɛ igyí ɔ́kpɔ́nɔ́ ɔ́daké kpɔ́nkpɔ́ntɪ há Yudafɔ. Mú su bumekle ání ahá ámu busian nyikpalíhɛ amusu yɔ́fɔn owi tahé.† Mú su bɔkolí Pilato ɔ́kpa bɛɛ ɔ́háa mu isá akɔpó abuyebiabía amú ayabi, ménɪ bókɔ́sí wú, fówun bɛlɛ amú tsu nyikpalíhɛ amusu asa owí ɔ́ta. ³² Mú su bɔyɔ́ yébiabía ayin abanyó ámu ayabi. ³³ Táme bréá bowie Yesu wá á, bowun ání alawú dodo. Mú su bumebia mu ayabi. ³⁴ Táme isá akɔpó ámuɔ́ ɔ́kɔlɛ lɔ́pɔ́ mu pía wɔ́ Yesu abintɔ́, ntsu móa obugya lɛfɛn dalɪ. ³⁵ (Ɖhá á múbɛda olowun mú ámu légyi mú ɪwɪ adánsɛ, fówun mlɪ é mlóhogyi. Megyí afunu igyí. Oyin ání ɔ́nɔ́kwálɪ asón muɔ́lɛblí.) ³⁶ Inɪ fɛé léba mútɔ́, ménɪ Bulu asón á múbɛda bɔwanlín tswɪ bɛɛ, “Buméebia mu ɪwú kɔ́kɔ́ku” ámu ɪbéba mútɔ́. ³⁷ Bulu asón wanlínhé amu kén lɛblí ɔ́bɛɛ, “Béki ɔ́há á múbɛda mu abintɔ́ pía ámu.”

Yesu Pulá

(Mateo 27:57-61; Marko 15:42-47; Luka 23:50-56)

³⁸ Inɪ fɛé ɔ́ma a, Arimateayin Yosef léba bokokólí Pilato ɔ́bɛɛ, ɔ́pɔ́ Yesu fúli amu ha mu. (Yosef anfi buo Yesu njáintɔ́, tsúfé ɔ́dɛ Yudafɔ ahandɛ amu ifú nya.) Pilato lɛha mu ɔ́kpa. Mú su Yosef léyɛlɛ Yesu fúli amu oyópulá. ³⁹ Nikodemo amú ɔ́lɛba Yesu wá eke ɔ́ku onyé ámu é léba. Ɖlɔ́pɔ́ afá fánfáánfán aku anyɔ́‡ ání bɔ́kwɛ mú wá abatɔ́ tsɔtsɔtsɔ ba. Mú odwin bɔ́bwe kílo advasa (30). ⁴⁰ Ayin ánfɪ bɔ́pɔ́ ɔ́hráda kíklɪ afá ámu mántá fúli amu ɪwɪ fé alíá Yudafɔ butɔ́bwé amú afúli asa butópulá amú. ⁴¹ Ndobíi ku ɪbu mantáa ɔ́tíné á múbɛda Yesu mántá oyikpalíhɛsɔ ámu. Bolotí butátɔ́ bwé mú fúli-ɔ́bɔ́ inu. Bumɔ́kúpulá ɔ́haa mútɔ́ kɪ. ⁴² Iníá eke ámu igyí ogyá ɔ́duɔ́dáké, fúli ɔ́bɔ́ ámu é ɪbu mantáa inu su á, bopulá Yesu mútɔ́.

† 19:31 Yudafɔ ɔ́kpɔ́nɔ́ ɔ́daké tefɪ asɪ tsú owi tahé. ‡ 19:39 Afá aku anyɔ́ ámu adá gyí mire móa aloe.

20

Yesu Kvsó Tsú Afúlitó

(Mateo 28:1-8; Marko 16:1-8; Luka 24:1-12)

¹ Ndawótswító eke gyankpapu, igyi Kwasieda bake-bake, bréá nsainto mókótíti a, Magdalayintse Maria lóyo Yesu opulákpá inu. Olenya wíe inu alí olowun ání bamína ibwi ámu lé abó ámu onó. ² Mú su oleyinkí srí ba akasípú amú Yesu tēhíe dwé mu amu mba Simon Petro wá, bebláa amú abéé, “Balé Yesu abó ámu. Animéyín otínéá bapó mu yówa!”

³ Mú Petro mba mnyo bapu akpa bayó opulákpá inu. ⁴ Amú abanyó ámu fée betsií asrí, táme asrí sí Petro gyankpá yówie opulákpá inu. ⁵ Bréá olobun ki ntsán ámu á, olowun ání ohráda ámu kpán dá, táme omebitíwíe mótó. ⁶ Simon Petro lóbatu mu, olatsón bitíwíe ntsán ámu, olowun ohráda amu da. ⁷ Olowun ohráda amú baputó mu nwun ámu é, ilokuntá ida ifúntó. ⁸ Okasípú amú olegyankpá wíe inu ámu é lébitíwíe mótó, wun ohráda ámu pú mú amú baputó mu nwun ámu alí olohogyi. ⁹ Bré ámu á, Bulu ason wanlínhé amú leblí abéé, ilehián ání Yesu abókvsó tsú afúlitó ámu makónyá wánkí amó. ¹⁰ Beyinkí yó wóyí.

Yesu Iwɔwanle Síná Magdalayintse Maria

(Mateo 28:9-10; Marko 16:9-11)

¹¹ Táme Maria lési olí opulákpá inu odesú. Bréá odesú a, olobun ki abó ámu. ¹² Inu olowun Bulu-abapu abanyó ání bowa atadi futúúúú, botsie otíné amú bapu Yesu fúli tswi amu. Okule tsie mu adianwun, okule tsie ayabiasí. ¹³ Befité mu beé, “Amó yín, nkáli igyi só fodesú?”

Okule mú onó abéé, “Balé mí Wíe náti. Mmeyín otínéá bapó mu yótswi!”

¹⁴ Okleblí tá á, oledamlí ki oma. Okí a, Yesu líi mu oma, táme omebiá Yesu ní. ¹⁵ Yesu léfité mu abéé, “Amó yín, nkáli igyi só fodesú? Ma fodedunká?”

Mu mú okí ání ndobii amú agyómá apópú ní. Mú su oklebláa Yesu abéé, “Ani sí, ní fólatsú mu yótswi otíneku á, suna mí, anyetsu mu nati.”

¹⁶ Yesu lókpólí mu abéé, “Maria.”

Okledamlí ki, kpólí Yesu Hebri oblító abéé, “Rabuni!” (Mú asi gyí, “Osunápú.”)

¹⁷ Yesu lébláa mu abéé, “Mápu ibi da mi, tsúfé mmakónyá yó asúsó mí Sí wá. Mboún nati yebláa mí apíó ámu fee, náyó mí Sí ání ogyi mli Sí wá. Náyó mí Bulu ání ogyi mli Bulu wá.”

¹⁸ Magdalayintse Maria léyebláa akasípú amu abéé, “Nawun ani Wíe!” Oklebláa amó asón ání Yesu lébláa mu.

Yesu Iwɔwanle Síná Mu Akasípú

(Mateo 28:16-20; Marko 16:14-18; Luka 24:36-49)

¹⁹ Kwasieda ámu ntópwesu á, akasípú amu befia. Befin obu wá iwi, tsúfé bude Yudafó ahande amu ifú nya. Inu á, Yesu lébelí amú nsiné, oklebláa amú abéé, “Iwi ilwíi mli.”

²⁰ Oklebláa amú alí tá á, apu mu ibito pú mu abinto súná amó. Ansí légyi amó, tsúfé bawun amó Wíe. ²¹ Yesu létrá bláa amú abéé, “Iwi ilwíi mli. Alí amú mí Sí lawá mí ámu a, alí nde mli wa ní.” ²² Inu ololun oje fú wólí amúsú, bláa amú abéé, “Mliho oje Wankíhé amu. ²³ Ní mlesi ahá lakpan kíe amó á, Bulu lasikíe amó. Táme ní mlímésikíe amó á, Bulu méesikíe amó.”

Yesu Iwɔwanle Síná Toma

²⁴ Bréá Yesu léba a, amótó okuléá botetí mu Toma, botelátí mu Tabí má inu. ²⁵ Mú su akasípú atráhe amu bebláa mu beé, “Anilawun ani Wíe!”

Táme Toma lébláa amú abéé, “Ní mmakówwun mu ibito ndatobi nlo ámu, kpié osrebi wá mótó, kpié ibi wá mu abinto olo ámu á, mmóohogyi ekekeke.”

²⁶ Nkekwe oma a, akasípú amu betrá fia obu ámu. Alí eke ámu mú á, Toma bó amótó. Befin obu ámu, táme Yesu lébelí amú nsiné, bláa amú abéé, “Iwi ilwíi mli.” ²⁷ Mú oklebláa

Toma ɔ́bée, “Kí mí íbítà, kpíe osrebi wa nfi. Kpíe fú íbì wa mí abúntà. Sì nwéén gyí, afòhogyi!”

²⁸ Toma léle mú ɔ́nó ɔ́bée, “Mí Wíé pú mí Bulu!”

²⁹ Yesu lébláa mú ɔ́bée, “Alí á mú ɔ́ fawun mí á mú sù fahogyi lóó? Ansí bégýi ahá á mú ɔ́ bùmɔ̀p̀v amó ansíbi wun, asa bohogyi amó!”

Tóá Sɔ́á Bəwanlín Ɔ̀wóló Anfi

³⁰ Yesu létrá bwe osúna tsòtsòtsò mú akasípú amó ansító ání bùmɔ̀wanlín wá ɔ̀wóló ánfítà. ³¹ Táme bawánlín ínì, ménì mlóhogyi ání Yesu gyí Bulu mú Bì Kristo amó. Asón ánfìsù hógýi ɔ́béha mlénýa nkpa ání itamatá mú idátó ní.

21

Yesu Iwɔ̀wanle Súná Akasípú Abasiénó

¹ Ínì ɔ́ma a, Yesu létrá le iwí ɔ̀wan súná mú akasípú Tiberia ɔ̀p̀v* ɔ́nó tsùn ɔ́kpa ánfìsù. ² Simon Petro m̀ba Toma ání butelátí mú Tabí, Nataniel, otsú Kana wúluá íbù Galilea ɔ́mátó, Sebedeo abí á mú pú akasípú abanyó é befia. ³ Simon Petro lékla amó ɔ́bée, “Nɔ́yó ɔ̀p̀v sù yéle aye.”

Bébláa mú bée, “Aní é abóbuo fù yó.” Ínì sù boyówie ɔ́klòntò nátí. Táme betsiá ntsusù onyé á mú fée, bumenya tòtò. ⁴ Bréá ɔ́yí íbá beke a, bowun ɔ́kù líí ɔ̀p̀v amó ɔ́nó. Bumebí ání Yesu ní. ⁵ Mú Yesu léfité amó ɔ́bée, “Mí anyawíe, mlíménýa tòtò?”

Béle mú ɔ́nó bée, “Ee!”

⁶ Yesu lébláa amó ɔ́bée, “Mlitswí asawu amó wa gyɔ̀p̀v sù fón, mléle aye.” Mú sù bətswí wa ínu. Aye ləbulá asawu amó, bometalí bíti mú lé.

⁷ Mú akasípú amó Yesu tɛhíe dwé á mú lébláa Petro ɔ́bée, “Aní Wíe Yesu ní!” Bréá Petro lónu ání aní Wíe Yesu ní á, olotsu mú atadié mla iwí. (Tsúfé ɔ́lɔ̀wáí mú atadié tswí), olotu wíe ntsu á mútò gyuaa, ɔ́depítí ɔ́yó Yesu wá. ⁸ Táme akasípú atráhe amó búbù ɔ́klòntò á mú bebitía asawu amó aklemetí búbù mú á mú ba otsubúno, tsúfé buma ífó ɔ̀p̀v ɔ́nó ínu. Mú ífótó bóbwe fé ayabi lafasa (300). ⁹ Bréá bowie ɔ̀p̀v ɔ́nó á, bowun ání bawá agyawunu ogyá, bude iye tó músú, bodobodo é da mú asi. ¹⁰ Mú Yesu lébláa amó ɔ́bée, “Mlile aklemetí á mú mlilalé á mú kù ba.”

¹¹ Mú sù Simon Petro léyinkí dú wíe ɔ́klòn amó, ɔ́leyébitía asawu amó aklemetí akpɔ̀nkpɔ̀ntí búbù mú á mú bətswí ɔ̀p̀v ɔ́nó. Aklemetí á mú bugyí lafakule aduenu-sa (153). Ínìá butò ɔ́ á, asawu amó metítí. ¹² Yesu létí amó ɔ́bée, “Mlìbegyí ató.” Amótó ɔ́kùkù metálí wá klòn fité mú ɔ́bée, “Ma fúgyi?” Tsúfé bebí ání amó Wíe ní. ¹³ Yesu lótsu bodobodo amó há amó, olotsu aye amó é há amó.

¹⁴ Bulu lókusá Yesu tsú afúlitò ɔ́ma a, ínì gyí otse saasi ání ɔ́lele iwí ɔ̀wan súná mú akasípú amó ní.

Yesu M̀ba Petro

¹⁵ Bréá begyí nyankí atogyihe amó tá á, Yesu léfité Simon Petro ɔ́bée, “Yohane mú bí Simon, fútədwé mí d̀v fú aba ánfí lóó?”

Petro léle mú ɔ́nó ɔ́bée, “Ee, mí Wíé, fuyin ání ntədwé fú.”

Yesu lébláa mú ɔ́bée, “Kí mí akúfabi amó sù.” ¹⁶ Ɔ́letrá fité Petro otse nyɔ̀sɔ́ ɔ́bée, “Yohane mú bí Simon, fútədwé mí?”

Petro léle mú ɔ́nó ɔ́bée, “Ee, mí Wíe, fuyin ání ntədwé fú.”

Yesu lébláa mú ɔ́bée, “Kpa mí akúfa amó.” ¹⁷ Yesu léfité mú otse saasi ɔ́bée, “Yohane mú bí Simon, fútədwé mí lélé?”

Ílehan Petro, tsúfé otse saasi Yesu lafité mú ɔ́bée, “Fútədwé mí?” á. Mú sù ɔ́lele mú ɔ́nó ɔ́bée, “Mí Wíé, fú onutó fuyin tógýító. Yé fuyin ání ntehíe dwé fú!”

Yesu lébláa mú ɔ́bée, “Kí mí akúfa amó sù.” ¹⁸ Ɔ́nəkwali nde mlí bláa. Bréá fúgyi ɔ́yasubí á, fú onutó fútətálí tsú fú atadié híhíe iwí, kúsú yó ɔ́tínegyíótínéá fúdeklé. Táme ní fəbwé oyin

* **21:1** Butetráa tí mú Galilea ɔ̀p̀v.

dεηεν α, φέτνκί ιβι, ή ά οκν οβέδιδά φύ ατό, κπά φύ γα οτίνέαά φυμεδέκλε.” ¹⁹ (Yesu léblí asón áñfi, púsúná okpa áñi Petro obótsun mósó wú pówá Bulu numnyam.) Inu oλεbláa Petro obέε, “Buo mi!”

Yesu Mva Okasípóá Otehié Dwé

²⁰ Petro lédamlí κi α, Yesu okasípó amóú otehié dwé ámu buo amó. (Mogyí ohá amóú oleyinkí kpísá Yesusu ntópwe ατό ogyíkπά, fíté mu obέε, “Owíé, ma obέε φύ há?” ámu ni.)

²¹ Bréá Petro lówun mu α, oλεfité Yesu obέε, “Mí Wíé, ntó obéba oyin áñfi ésó?”

²² Yesu léle mó onó obέε, “Ní ndeklé mbέε otsía nkpa yófun bréá néyinkí ba α, φύ asón igyi? Fύ mó buo mi wole!”

²³ Asón áñfi ilekléi wá Yesu abúopu amota, áñi alí okasípó amu mó móowu. Táme Yesu méblí obέε, omóowu. Blí oλεblí obέε, “Ní ndeklé mbέε, otsía nkpa yófun bréá néyinkí ba α, φύ asón igyi?”

²⁴ Mogyí okasípóá olowun íni féé, obwanlín mó tswi ni. Aniyin áñi mu asun blíhé anfi igyi onokwali.

Onómo

²⁵ Ató tsotsotsó itráa bu inová Yesu lóbwe tsía ínito. Ní bōwanlín mó féé wá nwolótó ikule- kule α, teki buméenya nwoló ámu oyaíkπά osolóu anfisú. Natóí tá.

Sumbí Ayɔpú Amu Gyumagyihe

¹ Mí wíé Tiofilo,

Mí Luka dé ɔwuló ánfí wanlín sísí fú. Mí ɔwuló gyankpapu amuto á, nɔwanlín Yesu ato bwehé pú mu atosunáhé féeé; tsú bréá olefi mu agyómá asi, ² bɔfun ekeá Bulu lótsu mu ya ɔsósú. Asa Bulu lótsu mu náti á, ɔlɔtsun Ɔhe Wankíhé túmito bláa ahá ámú ɔlele ɔbéé, bubwée mu sumbí ayɔpú ámu tóá bubwée. ³ Mu iwɔsɔn wúun pú mu lowu ɔma a, oletsiá lé iwɔwan ɔkpa ɔtsan-ɔtsansu súná amú, púsúná ání lélé otsie nkpa nke adwana ání ɔlelatsiá ɔsulósu féeé; ɔde Bulu iwíegyi iwɔ asón blí. ⁴ Bré kuá mu amónyo befia a, ɔleda amú ɔlá ɔbéé, “Mlímánatí Yerusalem. Mlitsia inu gyo mí Sí atokiehé ámú ɔlehe yáí ɔbéé méha mli, nebláa mli mú iwɔ asón ámu. ⁵ Asú Ɔbɔpú Yohane lópu ntsu bó ahá asú, táme nke kútúklú ku ɔma a, Bulu ɔbɔpu Ɔhe Wankíhé amu bó mli asú.”

Yesu Ɔsósú Yo

⁶ Mú su bréá mu amónyo belafia a, befité mu beɛ, “Ani Wíé, bré ánfíto féyinkia iwíegyi amu há Israelfo ní?”

⁷ Yesu lébláa amú ɔbéé, “Imehián ání mlébi nke ntée bréá mí Sí nkole lahié mu onuto túmito. ⁸ Mboún ní Ɔhe Wankíhé amu owíé mlito á, mlénya túmi táli gyi mí iwɔ adánsie tsú Yerusalem wúluto, Yudea pú Samaria ɔmátó féeé yófun ɔyi ɔka.” ⁹ Bréá ɔleblí asón ánfí tá á, amú ansító inu Bulu lótsu mu ya ɔsósú, ɔlɔfwí wíé nwulótáato.

¹⁰ Besi buɛ nwulótáa kí alí. Beláki a, ayin abanyó akvá bowa atadiɛ futútú líí amú wá á. ¹¹ Ayin ámu befité amú beɛ, “Oo Galileafó ayin, nto mlidékú nwulótáasu alí? Alí ánfí mlilawun Bulu latsú Yesu ɔya ɔsósú ánfí á, alí kén obéyinkia mu ba ní.”

Matias Yuda Otsiákpá Tsiá (Mateo 27:3-10)

¹² Inu beyinkí kplí tsú Nfo-nyíbu ámuvsu* ba Yerusalem. Ɔkpa ámu ibóbwe máli fun. ¹³ Bowie wúluto á, bɔdo yó abansóruɔ, ɔtíné ámú ɔbtsie yaí ámu. Sumbí ayɔpúá bɔyo inu gyí: Petro, Yohane, Yakobo mu Andrea, Filipino mu Toma, Bartolomeo mu Mateo, Alfeo mu bi Yakobo, Simon ání ogyi iwɔsɔtsiá adunkápú ɔpasuato ɔha pú oyin ɔkuá butetí mu Yakobo mu bi Yuda. ¹⁴ Ahá ání betrá du yó inu gyí, atsi aku, Yesu mu yin Maria pú Yesu apíó. Ahá ánfí féeé létsiá bwé ikole bó mpái.

¹⁵ Nke ámuɔ á, ahógyipu bóbwe fé lafakule-adwanyo (120) befia. Inu Petro lókusó líí amú nsiné bláa amú ɔbéé, ¹⁶ “Mí apíó ahógyipu, Ɔhe Wankíhé asón ámú ɔleblí tsun Owíé Dawidsu, ibu Bulu ason wanlínhé amuto, tsú Yuda Iskariot ámú ɔlekpa ahá beyékítá Yesu iwɔ ámu ilaba mótó. ¹⁷ Yuda Iskariot anfi létsiá anito. Ania munyo lóyo osum agyómá ánfí.”

¹⁸ Yuda lópu mu lalahé ání ɔlɔbwe ikóá beka mu yóho ɔsulóu ku. Ɔlekpa tsú ɔsósú beda ɔsulóu amvsu pɔ, mu ipu lefa po, mu mpúni é lefen dali wɔrɔdo. ¹⁹ Ɔhagyíɔha ání ɔbu Yerusalem lónu asón ánfí. Beɔnká ɔsulóu amu dá amú ɔblíto beɛ, “Hakeldama.” Mú asi gyí, “Ɔsulóuá obugya lawólí mósú.”

²⁰ Petro lóyo mu asónsú ɔbéé, “Tsúfé bɔwanlín wá Israelfo ibu ɔwuló ámuɔ beɛ, ‘Mu wóyí idí kpan.

‘Jhaa mátsiá mótó.’

Betrá wanlín tswí beɛ,

‘Jha bambá otsiá mu otsiákpá.’

²¹⁻²² “Mú su ilehián ání ɔku ɔbétsa aní Yesu afúlitakusú ánfí iwɔ adánsie gyí. Ilehián ání ɔhá ámu obótsu ayin ámú ɔbetsiá anito bré ámú ɔnlobuo aní Wíé Yesu, náti kí ntíné-ntíné

* **1:12** Nfo-nyíbu igyi obubwí kuá ibu mantáa Yerusalem, butetí mú Olifbu.

amvto. Jhá ání olobuo aní tsú bréá Asú Jbapú Yohane léblí asúbó asón alí bəfɔn eke ámúbú Bulu lótsu Yesu ya əsúsú sí aní ámu.”

²³ Iní sv beɛe ahá abanyó, bɔgyi Yosef ání bɔtətí mv Barsaba, bɔtətɛraa ti mv Yustus mva Matia. ²⁴ Múbú bəbə mpái beɛ, “Aní Wíe, fɔyin əhagyíəha klɔntə asón. Suna aní ahá ánfítə əmvá falé, ²⁵ otsia Yuda amúbú alakíná agyómá ánfí, nyá mv ɪsɔbutí ámv otsiákpá, əyɔ fú osum agyómá ámu.” ²⁶ Múbú bekapú ató amó abanyó nwunsu. Ileyi Matiasu. Mú sv bəpɔ mv wá sumbí ayəpú dúəkvɔn ámvto, belabwé dúanyə.

2

Jhe Wankíhé Ibáto

¹ Pentekoste Eke, igyi Israelfə atə pəpwe ənó ədaké ámv ləfɔn a, ahógyipɔ amv fée beba befia amó ofiakpa. ² Jtsáwɔle pé á, olú kvá igyi fé afú kpənkpənti ilotsu əsúsú bəbulá wóyí ámúbú bɔbv mótə ámu. ³ Inu bowun təkúá igyi fé ogya plənplən, ɪlɛhan ədandv. ɪledasáin dínká amótə okugyíəkvɔsv. ⁴ Jhe Wankíhé ləbulá okugyíəkvɔtə, ɪlɛha okugyíəkv léfi así əde əblí bámbá blí.

⁵ Bré ámvto á, Yudafəá bɔtenyá Bulu ifú, bɔbv ndítə fée baba bɔtsie Yerusalem. ⁶ Bréá ədəm anfi bonu okitikiti amv a, besrí befia ɪnv. Amótə okugyíəkv lónu mv wúlutə əblí. Mú sv ənó lobwie amó. ⁷ ɪlɔwa amó ifú, wá amó wánwan. Mú sv befité beɛ, “Ahá ánfí bɔdətəí á, megyí Galileafə són bɔgyi? ⁸ Mú nkáli ɪlɔbwe asa anidenuá bɔde anitə okugyíəkv wúlutə əblí blí? ⁹ Anitə akv atsú Partia, Media, Elam, Mesopotamia, Yudea, Kapadokia, Ponto, Asia, ¹⁰ Frigia, Pamfilia, Egipte əmátə pú Libia awúlu ání ɪbv mantáa Kirene wúlutə. Akv é bɔtsú Roma wúlutə, ¹¹ bógyi Yudafə pú amóá bəmegyí Yudafə bawíé Yudafə Bulusúmtə aná fée bɔbv anitə. Kretafə pú Arabifə é bɔbv anitə. Táme anidenuá bɔde Bulu atə kpənkpənti ání alabwé blí anitə okugyíəkv əblítə.” ¹² Alí ámúbú asón ámv ilobwie amó ənó ámv sv bəbwe yəə, sí bɔde amó aba fité beɛ, “Ngya amansv é ní?”

¹³ Táme amótə akv bəbwe ahógyipɔ amv ahinlá beɛ, “Ntá banu bv.”

Petro Asúntəle Súná Ahá Amv

¹⁴ Inu Petro mva mv aba dúəkvɔn ámv bəkvɔsú líí. Múbú Petro lótsu əme fúá bláa ədəm amv əbéɛ, “Apíó aba Yudafə pú mli féeá mliɔv Yerusalem, mliɔie yaa asv, anle asúntə suna mli. ¹⁵ Mli máki mliaa ahá ánfí babú, tsúfé əyí məkóke. Bréá dokwebá ladá ní. ¹⁶ Mboún asón ánfí ɪlaba nde ánfí Bulu ənósú ətəipú Yoel léblí yái ní. Jbée,

¹⁷ ‘Bulu əbéɛ, “Nke tráhe amvto á,
nəpɔ mí Jhé wá anyánkɔpəsa féeətə.

Mli abi yinhé pú mli abi tshé béblí asón ání nəpɔwá amó ənó.

Mli nyasubi bəwun atə.

Mli ayin dehen bókun nkude.

¹⁸ Nke ámvto á, nəpɔ mí Jhé wá mí asúmpú
atsi móa ayin féeətə.

Mú sv béblí asón ání nəpɔwá amó ənó.

¹⁹ Nóbwe ofúla nwɔlótáasv,
bwé osúna əsulúsv.

Ogyá, obugya pú ogyási tuun béba əyítə.

²⁰ Owí əbéta əpá.

Jtsra é əbépe kəə fé obugya,

asa aní Wíe numnyam eke kpənkpənti ámv ɪbɔfɔn.

²¹ ɪbéba ání əhagyíəha ání okpólí aní Wíe a, əbéha mv obénya nkpa.” ’ ’

²² Petro lóyɔ músú əbéɛ, “Mí apíó Israelfə, mli yaa asv amlinu asón ánfí. Bulu ləbwe ofúla móa atə kpənkpənti pú osúna tsətsəətsə tsɔn Yesu Nasaretyin amvsv, púsúná ání mólwa mv. Mli fée mli lówun mú, tsúfé mli ansísú ɪní fée lɛba. ²³ Igyi tśá Bulu yin yái dodo, igyi mv apé ání béle Yesu há mli. Mli lɛha ahá ání bɔtamagyi mblasv beda mv mántá oyikpalíhe,sv,

mó mv. ²⁴ Táme Bulu léle mv lowu sínsúnsíntó, kósóa mv tsú afúlitó. Tsúfé lowu méetalí gyi mvsv, osin afúlitó. ²⁵ Iní só Owíe Dawid lébli mv iwí asón obéé,

‘Brégyíbré á, ntowun aní Wíe mí ansísó.

Tsúfé olí mí gyǎpísv, sv tǎtǎ móowa mí ifú.

²⁶ Mó sv ansí tegyi mí,

ntǎtǎí ansigyísó.

Nyankpusa ngýí. Lowu da gyo mí,

táme nde Bulu ǎkpa kíí.

²⁷ Tsúfé fvméesi mí ǎkláa wá afúlitó.

Fvmééha mí fǎ osúmpó wankíhé mmóǎpló.

²⁸ Fólósuná mí ǎkpa aní ntsúsvn mósó, mí anya nkpa aní itamatá.

Ní fǎbv mí wá á, ansí bégyi mí ekekegyíeke.’ ”

²⁹ Petro létrá bláa amó obéé, “Mí apíó Israelfǎ, mbúa hie bla mlí amlínu. Aní náin Owíe Dawid lówu, bopulá mv. Bǎtv nde mv ntsán da aní wá nfi. ³⁰ Bulu ǎnósú ǎtǎípó ogyi, oyin aní ntam aní Bulu léka há mv béba mótó. Bulu léka ntam há mv obéé, méha mv natína ǎkv obétsiá mv obíású eke kó. ³¹ Iníá aní náin Owíe Dawid lówun mó yáí sv á, ǎtǎtǎí tsú Kristo,

(ǎhá ámóú Bulu ladá mv ofúli amv) kvsó tsú afúlitó iwí obéé, ‘Bulu méesi mv wá afúlitó.

Mó sv mv ǎyulǎv móǎpló.’ ”

³² Petro lóyǎ mósó obéé, “Yesu gyí ǎhá aní Bulu lókvósóa tsu afúlitó, aní fée anigyí mó adansífo. ³³ Bulu lótsu Yesu ya ǎsósú, há mv otsiákpá yilé mv gyǎpísv. Aní Sí Bulu lópv ǎhe Wankíhé aní ǎlehie yáí obéé, mǎpvhá mv ahógyipv há mv. ǎhé ámv Yesu lapóhá aní á.

Mó gymagyihe mlídéwúun, mlídénu á. ³⁴ Megyí Owíe Dawid Bulu lótsu ya ǎsósú, táme mlébli yáí obéé,

‘Aní Wíe Bulu lébláa mí Wíe obéé,

Tsia mí gyǎpísv,

³⁵ yǎfvn bréá nǎpv fǎ alupó bwé fǎ ayabi oyíkpa.’ ”

³⁶ “Mó sv mlí Israelfǎ fée mlínu. Ibv mótóá mlíléda Yesu mántá oyikpalíhesv. Táme mlíhie bí aní Bulu ladá mv ofúli, bwé mv Kristo pǎ aní Wíe.”

³⁷ Bréá Israelfǎ ámv bonu asón anfi á, ílehie han amó. Mó sv befíté Petro mva mv aba sumbí ayǎpǎ atráhe amv beé, “Apíó, ntǎ abwéé?”

³⁸ Móú Petro léle mó ǎnó obéé, “Mlíto okugyíǎkv ǎdámli klvntǎ, abǎ mlí asú Yesu Kristo dátó, méní Bulu obési mlí lakpan kíé mlí, há mlí ǎhe Wankíhé amv. ³⁹ Tsúfé mlí mlí abí-aná pǎ ahá aní bvsv tsútsúútsú aní Bulu ǎbétí fée ǎlehie ǎhe Wankíhé anfi há.”

⁴⁰ Petro lébli asón tsǎtsǎtsǎ, pǎtǎí kplá amó obéé, “Mlíe mlí iwí tsu ndemba-abí laláhe anfitǎ.” ⁴¹ Amótó ahá tsǎtsǎtsǎ bǎhǎ Petro asón ámv. Mó sv bǎbǎ amó asú. Eke ámv a, ahá bǎbwé fé mpím-sa (3,000) betsiá ahógyipv amv. ⁴² Ahógyipv amv bele ansí kítá sumbí ayǎpǎ ámv atosunáhé, amó íkvlebwé tógýítótó, ǎpasua ámv ǎto gyihetǎ yée pǎ mpáíbótó.

Ahógyipv Amv Tsiǎtǎ

⁴³ Sumbí ayǎpǎ ámv bǎbwé ofúla pǎ osúna tsǎtsǎtsǎ, ǎnó lobwie ǎhagyíǎha. ⁴⁴ Ahógyipv amv fée bǎbwé tógýító kvle. Betsiá ye amó ató há aba. ⁴⁵ Betsiá fé amó ató, ye kǎba aní benyato há amótó okugyíǎkvá ǎma. ⁴⁶ Amó fée betsiá fia Bulu ǎtswékpa wunsínésú ekekegyíeke. Bǎpv amó klvntǎ-ǎdwe tsiá gyi ató ǎpasuato amó aba wóyító. ⁴⁷ Betsiá kánfǎ Bulu, ahá fée bekle amó asón, aní Wíe Bulu létsiá pǎ ahá aní ǎdele betsiá amótó ekekegyíeke.

3

Petro Mva Yohane Ibv ǎkv Tsa

¹ Eke ǎkv ntǎpwe dǎsato mpáíbǎ bré á, Petro mva Yohane bǎyǎ Bulu ǎtswékpa amv wunsínésú. ² Oyin ǎkvá bǎkwí mv íbv tetsiá Bulu ǎtswékpa amv ǎkpa ǎnó kvá btetí mó

“Okpa onó Wankláán.” Ahá butotsú mu ba beyaí nu ekekegyíeke, otokóli ahá aní bówie Otswékpa nu kóba. ³ Bréá ibo amu lówun aní Petro mua Yohane budebitíwíé Otswékpa nu á, otokóli amú kóba. ⁴ Petro mua Yohane besi líi bude mu kí díín. Mú Petro lébláa mu obéé, “Fú mú kí aní wole.” ⁵ Ibo amu kí obéé, béha mu taku. Mú su olotsu ansí fúá ode amú kí. ⁶ Táme Petro lébláa mu obéé, “Mma sika futútú ntée pépe, táme néha fú tóá mbu. Kusulu, afunati Yesu Kristo Nasaretyin amu dátó!” ⁷ Inu Petro lékítá mu gyari bi, tsú mu líi, unnu onwónlín lowie mu ayabi pú mu ntsakpátó. ⁸ Olofulí kpáyí otśawule pé, wá natí bi. Mú su otokplá buo Petro aná wíé Bulu otswékpa wunsínésú nu; ona odefulí kpáyí; ode Bulu kanfó. ⁹ Ahá aní bubu nu fée bowun mu aní ona ode Bulu kanfó. ¹⁰ Mú su bréá idwankí amú aní ibo amú otetsiá Okpa Onó Wankláán nu kóli ató amu ni á, idwa amú wánwan, bwíé amú onó.

Petro Tó Bulu Otswékpa Wunsínésú

¹¹ Oyin amu pú Petro mua Yohane kinkínkín Bulu otswékpa wunsínésú, otnekúá butetí nu Salomo Abrándáású. Mu idotsa idwa amú wánwan. Mú su besrí ba amú wá nu. ¹² Bréá Petro lówun amú á, otelité amú obéé, “Mí apíó Israelfó, ntogyi só asón anfi lawá mli wánwan ali? Ntogyi só mlilaba mlidé aní kí ali? Mlíki mliha, aní onutó túmi ntée aní Bulusúm wankláán láhá su oyin anfi lakósú ona? ¹³ Bulu amú aní anáin Abraham, Isak pú Yakob bosúm amu lówa mu osúmpú Yesu numnyam. Táme mlilópu mu há mliha bumó mu. Mlílékiná ohá anfi teki Pilato lóbwe agywun aní mési mu onati anfi. ¹⁴ Mlílékiná Oha Wankíhé pú Yilé Obwepó anfiá bowanlín mu iwí asón wá Bulu asón otwolótó anfi, bláa Pilato mliha, osíi ahá otapú amu mboun ha mli. ¹⁵ Mlíléha bómó nkpa otapú anfi, táme Bulu lókúsó mu tsú afúlitó. Anígyí mú iwí adansífo ní. ¹⁶ Yesu túmi láhá ibo anfi mlyin yaí, mlidékú anfi iwí lawá mu onlin. Aní Yesu hógyi látsá mu, mli fée mlidéwúun a.

¹⁷ “Inu su mí apíó, nyin aní mábí léha mli ahande mlilópu iní fée gyi Yesu. ¹⁸ Táme a, Bulu lébli tsun mu onósú otáipú amu féesú yáí obéé, ‘Kristo, (ohá amú neda mu ofúli amu) obówun iwíon.’ Mú su otelha idéba ali ní. ¹⁹ Mú su mlidamli klontó, amlyinkyi ba Bulu wá, méni obési mli lakpan fée kíé mli, wá mli otwónlín papwe, ²⁰ lápú Yesu sísi mli. Mu Bulu léda ofúli yáí há mli ní. ²¹ Ilehían aní Yesu obétsiá otśúsú nu yófun bréá Bulu obéla tógyító bwé, fé aliá otelha mu onósú otáipú wankíhé amu bebli tswi. ²² Aní náin Mose lébli obéé, ‘Mli Wíé Bulu obéha mu onósú otáipú okúá ogyi fé mí otbedali tsú mlitó há mli. Mlygyi mu ason blíhé féesú. ²³ Ohagyíoha aní omobu onósú otáipú anfi á, Bulu obéle mu lé mu ahátó, mó mu.’

²⁴ “Tsú Samuelsu á, Bulu onósú otáipú beba fée botá tsú asón anfi idéba nke anfitó iwí. ²⁵ Mlygyí Bulu onósú otáipú amu abí-aná. Mlíbú itó amú Bulu léhie yáí há aní anáin amu. Tsúfé Bulu lébláa Abraham obéé, ‘Nótsun fú abí-anású yúlá otító ahá fée.’ ²⁶ Inu só bréá Bulu léle mu osúmpú Yesu a, olegyankpá pú mu sísi mli Israelfó, obéé obóyulá mli, amlyisi lakpan bwe ní.”

4

Petro Mua Yohane Onóle Yudafó Asón Ogyikpá

¹ Bréá Petro mua Yohane bubu mósú budetáí kplá ahá amu a, Bulu igyí ahapó múa Bulu otswékpa agyópu otandé pú Sadukifó aku beba botu amú. ² Obló lekítá ahande anfi. Tsúfé sumbí ayapú amu bude ahá amu ató suná bee, Yesu lawú kósú tsú afúlitó. Mú su wukósú bu nu há otagyíoha. ³ Ahande amu bekítá Petro mua Yohane. Owí deta su bapu amú yówa obu yéha oyi kehe. ⁴ Táme ahá amú bonu amú atosunáhé amotó ahá tsotsotso bohogyi, betsiá ahógyipu amotó. Mú su ahógyipu amotó ayin otbwe fé mpím-nu (5,000).

⁵ Oyi kehe nyanki a, Yudafó awíé, amú ahande pú Mose mbla asunápú beba befia Yerusalem. ⁶ Ahá anfi pú ahande aní befia asón amu asi gyí; Bulu igyí otapú dehen Hana, mu wóyító ahande Kaiafa, Yohane, Aleksandro pú wóyí amotó ahá fée. ⁷ Beha bapu Petro mua Yohane belí amú ansító, befité amú bee, “Ma túmitó ntée ma dátó mlilétsa oyin anfi?”

⁸ Inu á, Ɔhe Wankíhé lóbulá Petrotá. Mó su ileha mu túmi ɔlebláa Yudafá awíe pú amó ahande amu ɔbé, ⁹ “Nde mó mlidé aní fité tóá swá anlawá awítale há ɔ́bɔ anfi, tsá mu ɔ́ɔ? ¹⁰ Mómó tsú nde mlia Israelfá fée mlíbi aní Yesu Kristo, Nasaretyin amu túmi pú mu dátó oyin anfi ɔ́lú mlí ansító anfi lanyá ɔ́ɔtsá. Mɔgyí ɔ́há amóú mliléda mántá oyikpalíhesu mó mu asa Bulu lókúsóa mu tsú afúlitá amu ni. ¹¹ Yesu anfi ɔ́wɔ asón bɔwanlín wá Bulu asón amúto be,

‘Ibwi amóú mlí obu ayípu mlilékiná amu

lábɔbwe okonkísóbwi ní.’

¹² Yesu anfi nkɔle pé gyí ɔ́há aní Bulu lópuhá aní ɔ́yí anfitá ɔ́bé, atsóon musu nya nkpa. Ɔ́haa trá ɔ́ma inuá ɔ́ɔɔn mu.”

¹³ Iníá Yudafá ahande amu buyin aní Petro muá Yohane bɔmɔkókásí ɔ́wɔlɔ́ kɔ, támɛ ifú medé amó su á, ɔ́nó lobwie amó. ɔ́wankí amó aní babuo Yesu kɔ. ¹⁴ Ahande amu bɔmenya asvansu blí. Tsúfée bowun aní ɔ́bɔ amóú alanyá ɔ́ɔtsá amu líí Petro muá Yohane wá. ¹⁵ Mó su bebláa Petro aná be, budáli asón ogyíkpa inu kpalóbí, abukita agywun. Mú ahande amu befité aba be, ¹⁶ “Nkálí abóbwe ahá anfi? Ɔ́hagyíɔ́ha labí Yerusalem wúlutá aní amó labwé osúna kɔnkpɔntí anfi. Animéetalí gyi mó nwéɛn. ¹⁷ Támɛ alíá ɔ́bɔbwe asón anfi méetrá kléí á, mlíha ada amó ɔ́lá kinkíínkín aníaa bɔmátra bláa ɔ́haa asvansu Yesu dátó ɛ.”

¹⁸ Inu belatí Petro muá Yohane ba obuto inu, beɔa amó ɔ́lá be, bɔmátra bláa ɔ́haa asóngyíasón ntée súná ató Yesu dátó ekekeke. ¹⁹ Mú Petro muá Yohane bebláa amó be, “Mlí onutó mlíkí. Mɔmu bu alé Bulu ansító, aní abónu mlí asón lóó, ntée Bulu klé? ²⁰ Tsúfée aní mó animéetalí sí tóá anlawun pú asón aní anílanú blí.” ²¹ Bɔmetalí bítí amó ɔ́su, tsúfée ahá amu fée bɔde Bulu kanfó ofúla kɔnkpɔntí amóú alabwé amu su. Mó su ahande amu beɔra da amó ɔ́lá kinkíínkín, besi amó benatí. ²² Oyin amu ɔ́ɔtsá lówa ifú, tsúfée alahɔ don nfi advana (40) alí bré amúto.

Ahógyipu Amu Atá Kvlíhé

²³ Yudafá ahande amu benya sí amó alí, Petro muá Yohane beyinkí ba amó aba ahógyipu amu wá. Bebláa amó asón aní Bulu igyí ahapú dehen pú Yudafá ahande amu beblí fée.

²⁴ Bréá ahógyipu amu bonu asón amu a, amó fée bɔpu ɔ́mɛ kɔle kólí Bulu be, “Aní Wíe Bulu Otúmípu, fólóbwe ɔ́sú fɔbwe asi, ɔ́pu móa ntsu pú mótó ató fée. ²⁵ Fɔtsɔn Ɔ́he Wankíhésu há aní náin Dawid, ogyi fú osúmpú léblí ɔ́bé,

‘Ntogyi sú ɔ́má-ɔ́má banyá ɔ́bló?

Ntogyi sú ahá fée babwé agywun kuku kpaali?

²⁶ Ɔ́sulósu awíe badídá ató.

Wúlu ahande batí aba fia,

kítá agywun laláhe aní Wíe Bulu muá Kristo, (ɔ́há amóú ɔ́leda mu ofúli) amusu.’ ”

²⁷ Petro lóyɔ mu asónsú ɔ́bé, “Lélé á, asón anfi laba mótó. Owíe Herode muá Pontio Pilotoá bɔmegyí Yudafá pú Israelfá babwé kɔle wúlu anfitá, kósú líí Yesusu. Mɔgyí fú osúmpú wankíhéá féda mu ofúli ni. ²⁸ Támɛ bɔmɛbi aní tóá fehíhíe yaí fee ɔ́béba mótó fú apé pú fú túmitá dodo babwé á. ²⁹ Aní Wíe Bulu, kɔ alíá baká anísu, afokpa fú asúmpú, méní abétalí blí fú asón amu, animéenya ifú. ³⁰ Tsa ahá ɔ́lɔ fú túmitá, afuha abwe ofúla pú osúna fú osúmpú wankíhé Yesu dátó.”

³¹ Bréá bɔbɔ mpái anfi tá á, amó ofiakpa inu fée ɔ́lɔkpinkí. Ɔ́he Wankíhé lóbulá amótó. Mó su bɔwa klɔn dá Bulu asón amu ɔ́kan.

Ahógyipu Amu Atótó Yée

³² Ahógyipu amu fée bɔpu klɔn kɔle móa agywun kɔle tsíá. Ɔ́kuku méblí ɔ́bé tóá mɔbu igyi mu nkɔle klé. Mbóun okugyíɔ́ku ató ɔ́bwe amó fée klé. ³³ Sumbí ayɔ́pú amu bɔpu túmi kɔnkpɔnkpɔntí gyi aní Wíe Yesu ɔ́wɔ adánsíe be, Bulu lakúsóa mu tsú afúlitá. Bulu léhie wá awítale há ahógyipu amu fée. ³⁴ Amótó ɔ́kuku mégyi ohian, tsúfée amóá bɔbu ɔ́sulósu pú wóyí betsiá fé mó, pú mó ɔ́nó kóba ba ³⁵ sumbí ayɔ́pú amu, betsiá ye mó há ɔ́hagyíɔ́ha alí ilehián mu.

36-37 Mú su alí kén Lewiyin òkuá butetí mu Yosef léfe òsolóv, òlòpò kóba amu ba sumbí ayòpò ámu ni. Yosef anfi otsú Kipro òmátò, sumbí ayòpò beha mu idá Barnaba, (mú así gyí, “Ahá atetò-ònlun òwapò.”)

5

Anania Mva Safira

¹ Inu oyin òkuá butetí mu Anania mva mu ka Safira é befe amó siadié ku. ² Táme Anania léle kóba amu ku nájín, mu ka é yin mú iwí. Òlòpò kóba amu tráhe ba sumbí ayòpò ámu. ³ Mú Petro léfité mu òbéé, “Anania, ntogyi só fahá Òbunsám lagyi fusu, fapú kóba amúbú fenyá ámu ku nájín, bówá afunu suná Òhe Wankíhé? ⁴ Fóbú fú òsolóv asa fefe mú. Iníá fefe mú é á, fóbú fú kóba. Ntò láhan fu só fabwé itá igyi alí? Bulu fawá afunu súná o, megyí anyánkpósa.” ⁵ Anania lénya nú asón ánfí alí á, òletin da wú. Mú su ifú lehie kítá ahá ání bonu asón ánfí fée. ⁶ Inu nyasubi aku bókúsú tsú tati kíklí mu iwí, tsú mu yópulá.

⁷ Ilegyi fé ònhwírí asa òma asa mu ka Safira é lóbowie inu. Alí bré ámutò á, omeyín tóá ilaba mu kulusu. ⁸ Petro léfité mu òbéé, “Safira, bla mi. Kóba anfi gyí tóá fúa fú kulu mlílénya bréá mlíléfe òsolóv amu ni?”

Safira léle mú ònó òbéé, “Ee, alí anilénya ní.”

⁹ Mú su Petro léfité mu òbéé, “Ntogyi su fúa fú kulu mlílabwé ònò-òkule mlíaa mlóso Aní Wíe Òhé kí? Kí, nyasubi ání bayópulá fú kulu yínkí lawíé obu-ònó inu á. Bósorá fú é ya.”

¹⁰ Inu òtsi ámu é létin da Petro ayabítò inu wú. Bréá nyasubi ámu bobowie inu á, bowun ání Safira é lawú, su botsu mu yópulá mu mantáa mu kulu. ¹¹ Ifú lehie wíe òpasua ámu pú ahá ání bonu asón ánfí fée.

Sumbí Ayòpò Amu Ofúla Pó Osúna Bwe

¹² Bulu lótsòn sumbí ayòpò ámu su bwé ofúla pó osúna tsòtsòtsò wúlu amutò. Ahógyipu amu fée bóbwe kule tsíá fia òtinekúá butetí inu Salomo Abrándáású. ¹³ Ahá ání bumegyí ahógyipu kóráá betí ahógyipu amu idayilé. Táme òkòku móbwe agywun òbéé, mébetsíá ahógyipu amutò. ¹⁴ Igyi alí óó á, atsi múa ayin tsòtsòtsò bòhò aní Wíe Yesu gyi. Bulu létsíá pú amó tsíá ahógyipu amutò. ¹⁵ Sumbí ayòpò ámu ofúlábwe su wúlu amutò ahá betsíá tsú amó àlòpò ba brònsu, beyai nklaan tswí pú amó tswí músú. Fówun ní Petro òbá bòtsòn inu á, mu yiyí bówólí amúsú. ¹⁶ Òdòm ání bòtsú awúluá ibu bomlí Yerusalemtó é bòpò amó àlòpò pú ahá ání òhe laláhe dé amó háan ba, sumbí ayòpò ámu betsa amó ilò.

Sumbí Ayòpò Amu Lu

¹⁷ Sumbí ayòpò ámu iwí lówa Bulu igyi òhapó òhehen amu mva mu aba ání búbu Saduki òpasuatò olu. ¹⁸ Iní su bekítá sumbí ayòpò ámu wá obu. ¹⁹ Táme onyé, Bulu-òbòpò òku léba befinkí obu ámu, kpá sumbí ayòpò ámu dáli. ²⁰ Bulu-òbòpò amu lébláa amó òbéé, “Mlíyò amlíyelí Bulu òtswékpa wunsínésú inu, amlíbla ahá nkpa pòpwe amu iwí asón fée.” ²¹ Sumbí ayòpò ámu begyi Bulu-òbòpò amu asónsú. Mú su benatí yó wunsínésú inu bake, búde ahá ató suná.

Òma-òma a, Bulu igyi òhapó òhehen amu létí Yudafò asón agyípú amu fée fia. Mú bówá abí beé buyéle sumbí ayòpò ámu ba. ²² Táme bòyò á, sumbí ayòpò ámu búma inu. Iní su beyínkí bebláa ahande amu beé, ²³ “Anílóyò inu á, anílówun ání aklòn amu fin wankláán. Obu adípósú akípò amu búlí búde aklòn amu ònó gyo. Táme bréá aniléfinkí aklòn amu a, anímówun òhaa obu ámutò.” ²⁴ Bulu òtswékpa agyópò òhande mva Bulu igyi ahapó òhehen amu bonu asón ánfí a, bóbwe yò, sí búde asón ání íbéba mú òma gywíin. ²⁵ Inu òha òku lébebláa amó òbéé, “Mlíki, ahá amúbú mlílówa obu ámu búlí Bulu òtswékpa wunsínésú inu, búde ahá ató suná.” ²⁶ Mú su Bulu òtswékpa agyópò òhande amu mva mu aba bòyò yékpa sumbí ayòpò ámu ba. Bekpa amó díin pú amó ba, tsúfé benya ifú ání ní bòpò ibu da amó á, ahá béda amó abwí.

²⁷ Bapu amó ba belí Yudafó asón agyípu amó ansító. Mú Bulu igyí ðhapó ðehen amó léfité amó ðbéé, ²⁸ “Anuméda mli ðlá aniaa, mli mátrá ti oyin ánfí dá súná ató? Táme mliki tóá mli labwé. Mli lahá mli atosunáhé labóla Yerusalem wúlutó féé. Mli dékléá mlópu mu lowu súra aní.”

²⁹ Petro mva sumbí ayópu atráhe amó beé mú ðnó beé, “Bulu asónsú lehián aní abégyi, megyí anyánpósa. ³⁰ Mli léda Yesu mántá oyikpalíhesu mó mu. Táme aní anáin Bulu lókusóa mu tsú afúlitó. ³¹ Olotsu mu ya ðsósú, pú mu yéyái mu gyópisu, bwé mu ahá ðkpapó pú Nkpa ðhópu. Fówun ðkpa idi ha Israelfó abudamli klontó, Bulu osi amó lakpan kie amó. ³² Anigyí alí asón ánfí iwí adansífo ní. ðhe Wankíhé amó Bulu lópukíé ahá aní butegyí mu asónsú amó é dé mú iwí adánsíe gyí.”

³³ Bréá Yudafó ahande amó bonu asón ánfí á, ðlwa amó ðbló. Mú su bóbwe agywun beé, bómó sumbí ayópu ámu. ³⁴ Táme Yudafó ahande amóto ðkuá ogyi Farisiyin, mu dá gyí Gamaliel, ogyi Mose mbla osunápó aní ahá féé butobú mu lókusó líí, blí ðbéé bukpa sumbí ayópu ámu ðalí kpalobí. ³⁵ Inu ðlebláa Yudafó ahande amó ðbéé, “Israelfó ayin, mliki wankláán itó ánfí mliha mlópu gyi ahá ánfí iwí. ³⁶ Mli kain aní bré kutó á, oyin ðkuá butetí mu Teuda létsiá. ðóbwe mu iwí fé ðha kpankpannti ðku. Mú su ahá bóbwe fé lafana (400) sóón bobuo mu. Táme bómó mu, mu abúopu féé bedasáin, mu bwehé é féé lowie ntsu. ³⁷ Mu ðma a, Yuda aní ogyi Galileayin é léba aháklábi. Mu é ðlekpa ððam buo iwí. Táme bómó mu, mu abúopu amó féé bedasáin. ³⁸ Mú su nde mli bláa mbéé, mli si ahá ánfí. Mli mápu ibi da amó. Tsúfé ní itsú anyánpósa wá á, mú féé ðbéba bótson. ³⁹ Táme ní itsú Bulu wá á, mli méetalí ká amó itin. Mú su mli mábwe amó tótó, méní imóóbwe fé mli Bulunyó mli dékó.”

Yudafó ahande amó botsulá dínká Gamaliel asón ánfísu. ⁴⁰ Inu beha betí sumbí ayópu ámu ba obuto inu. Beha bônwen amó ató, beda amó ðlá beé, bómátra ti Yesu dá súná ató ekekekeke, besi amó benatí. ⁴¹ Bréá sumbí ayópu ámu ðedalí Yudafó asón ogyíkpa inu báyó á, ansí ðe amó gyí. Tsúfé Bulu lahá amó é bawun iwíwusun Yesu su. ⁴² Sumbí ayópu ámu betsiá súná ató ekekegyíekeke, dá Bulu asón wankláán ámu ðkan Bulu ðtswékpa inu pú wóyígyíwóyító beé, Yesu gyí Kristo, (ðhá amó Bulu ladá mu ofúli amó).

6

ðnó Alípó Abasiénó Le

¹ Bréá akasípu amó beba bodekléí á, itré léda Yudafó Griiki ablípó amó buteblí Hebri ðblí amó nsíné. Griiki ablípó amó beé, ekekegyíekeke, ní bode ató yéé a, butamahá Griikifó asurapu amó. ² Mú su sumbí ayópu dúanyó ámu betí ahógyipu amó féé fia, bláa amó beé, “Ima alá abési Bulu asón ðkanda betsiá ye ató. ³ Iní su apíó, mliki mli to amlíe ahá abasiénó aní obú bu amósú, ðhe Wankíhé móa nyánsa itso amótó. Fówun apu amó lu atótó yéé ðnó, ⁴ méní aní é abéle ansí kí mpáibó pú Bulu asón ámu ðkanda.”

⁵ Ansí legyi ahógyipu amó féé asón ánfí iwí. Mú su beé oyin ðkuá mu hógyi ðnó bu ðnín, ðhe Wankíhé é itso mto, butetí mu Stefano mva Filipo, Prokoro, Nikanor, Timon, Parmena pú Nikolao, ogyi Griikiyin ðkuá otsú Antiokia asa alawíé Yudafó osúmtó. ⁶ Bapu ahá ánfí bosuná sumbí ayópu ámu, sumbí ayópu ámu é bapu ibi dínká amósú, bó mpái há amó.

⁷ Iní su Bulu asón ámu lekkléí, akasípu amó bomoní Yerusalem. Bulu igyí ahapó ámu óó tsótsótsó bóhó Yesu asón ámu.

Stefano Kitá

⁸ Bulu lówa awítale há Stefano túmi kpankpankpannti. Mú su ðóbwe ofúla pú osúna akpankpannti ðmá ámu to. ⁹ Táme aku bókusó líí musu. Ahá ánfí botsú ofiakpa kuá butetí mú “Nkpábiá Bahó Iwíwutsiá.” Amó aku butegyí Yudafóá botsú Kirene pú Aleksandria awúlusu. Aku é botsú Kilikia pú Asia ðmátó. ¹⁰ Táme ðhe Wankíhé léha Stefano nyánsa ðlópótí. Mú su bometalí gyí mu nwéén. ¹¹ Iní su beha aku ðnó beé bublí beé, bonu aní Stefano déttó wó Mose mva Bulu. ¹² Iní léha ahá aní bubu inu pú Yudafó ahande pú Mose mbla asunápó

amu benya ɔbló Stefanosu. Inu benatí yótu mu, kítá mu, kpá mu ya Yudafɔ Asón Agyípó amu ansító. ¹³ Belahá aku bɔwa afunu dínká musu bee, “Oyin ánfí tɔtɔí wɔ Bulu ɔtswékpa wankíhé pú Mose mbla ámu ekekegyíeke. ¹⁴ Anílónu ání ɔdeblí ɔbéé, ‘Yesu Nasaretyin amu obóbwie Bulu ɔtswékpa amu, tse amándíé ání Mose lósuná aní fée.’ ” ¹⁵ Yudafɔ Asón Agyípó amu fée besi buɔe Stefano kí díín. Inu beki a, mu ansító de ogyá kpa fɛ Bulu-ɔbɔpu ansító.

7

Stefano Iwi Ɔnóle

¹ Bulu igyí ɔhapú dehen amu léfité Stefano ɔbéé, “Asón ánfí bablí tsú fú iwi ánfí fée bu mótó?”

² Stefano léle mú ɔnó ɔbéé, “Mí apíó pú mí así, mliyaa asu amlinu! Bulu Onumnyampu amu léle iwi ɔwan súná aní náin Abraham bréá otsie Mesopotamia ɔmátó, Kaldeafɔɔ asa olotu yétsiá Haran wúlutɔ. ³⁻⁴ Inu Bulu lébláa mu ɔbéé, ‘Tu dalí fú ɔmátó si fú abusuan, afyɔɔ ɔsolúu kuá nósuná fúsú.’ Mú su Abraham lótu tsú Kaldeafɔ ɔsolúsu yétsiá Haran wúlutɔ. Mu si lowu ɔma a, Bulu léha mu olotu ba ɔtíné ánfí mlitsie nde ánfí. ⁵ Bré ámutɔ á, Bulu mókúnyá há Abraham ɔsolúu ánfí yabi oyíkpa kuɔe kóráá. Táme Bulu léhie mu asi yaí ɔbéé, mu a mu abí-aná obégyi ɔsolúu ánfí ekekú. Alí bré ámutɔ á, Abraham mókúkwíí obí. ⁶ Asón ání Bulu lébláa mu gyí, ‘Fú abí-aná bóbwe afɔɔ ɔsolúu kusu. Bɔpu amú bwé nkpábi, wá amú amumyɔ nfi lafana (400). ⁷ Táme négyi ɔmá ámutú fú abí-aná béyetsiá amú asi ámu asón, bítí amú isu. Mú ɔma a, néle amú lé amú ibitɔ, fówun béba bosúm mí nfi.’ ⁸ Bulu léka ntam há Abraham. Ntam amu ɔnó á, Abraham ɔbétin mu abí-aná keté. Mú su mu bi Isak lóhɔ nkekwe á, Abraham létin mu keté. Isak é létin mu bi Yakob keté. Yakob é létin mu abí, bugyi aní anáin dúanyɔ ámu keté amú nyebitɔ.

⁹ “Aní anáin ánfí befe amú gyama Yosef, mu iwi olu su. Mú su ɔlɔyɔ yébwɔe ɔkpábi Egypte ɔmátó. Táme Bulu lélí mu ɔma, ¹⁰ lé mu lé mu asun wunhe féétó. Bulu léha mu nyánsa, há Egypte owíe lénya mu iwi ansigyí. Mú su ɔɔbwɔe Yosef mu ɔmá pú mu wóyí féesú ɔkípu. ¹¹ Akón ku lébá Egypte pú Kanaan ɔsolúsu fée. Uɔpu ikplán ba ɔmá ámutɔ. Aní anáin amu bumenyá ató gyi. ¹² Mú su bréá Yakob lónu ání atogyihe bu Egypte a, ɔlɔwa aní anáin ánfí sísí. Bɔyɔ inu eke gyankpapu yénia atogyihe ba. ¹³ Beyinkí yó otse nyɔɔsi a, Yosef léle iwi ɔwan súná amú ɔbéé, mɔgyí amú gyama Yosef ni. Iní su Egypte owíe é lébi Yosef abusuan. ¹⁴ Mú ɔma a, Yosef lówa mu apíó sísí ɔbéé, buyékpá mu si Yakob pú mu abusuanfɔ, bóbwe fé ahá aduesienó-nu (75) ba, abubetsiá Egypte ɔmátó. ¹⁵ Inu Yakob lóyɔ Egypte. Inú mu a aní anáin amu bowu ní. ¹⁶ Nfi tsɔtsɔtsɔ ɔma a, bɔpu amótó aku afúli ya Sekem. Wúlu ánfí Abraham légyankpá tsíá ní. Bopolá amú ilán kuá Abraham lópu kóba hɔ tsu oyin ɔkuá butétí mu Hamor abí wátó.

¹⁷ “Nke ámutú Bulu léhie Abraham amu lotsutsúa ibɔfun a, aní anáin amu bakléi wá Egypte ɔmátó. ¹⁸ ɔma a, Egypte owíe ɔkuá ɔmebi Yosef lébetsiá obíá ámusu. ¹⁹ Owíe ánfí lówa owuntɔlin aní anáin ámusu. ɔleka amú híe ɔbéé, butswí amú abi bɔbwɔe tsalífwí abuwu. ²⁰ Alí bré ámutɔ bɔkwí Mose ni. Ogyi obí ání ɔhíe ɔbu akíle, Bulu ansí legyi mu iwi. Mu yin léyaí mu tsra asa mu si wóyító. ²¹ Bréá bele mu mu wóyító a, Farao mu bi tsíhé lótsu mu, pú mu bwé mu bi alí, ɔledan. ²² Egyptefɔ bosuná Mose amú amándíé kugyíku. ɔlɔbwɔe ɔha kpɔnkpɔnti mu itá pú mu bwehétó.

²³ “Bréá Mose lóhɔ nfi adwana (40) á, ɔlɔbwɔe agywun ɔbéé, móyɔ yéki alíá Egyptefɔ bɔpu buɔe mu apíó Israelfɔ kpa. ²⁴ Inu á, olowun ání Egypteyin dé mu apíó Israelfɔ ámutɔ ɔku da. Mú su ɔlɔyɔ ɔyóhɔ mu pio ámutú ide mu dóon amu, ilemlí mu a Egypteyin amu nyɔ. Inu ɔleda Egypteyin ámu mótó. ²⁵ Mose mú kí ɔbéé, ibɔwankí mu apíó Israelfɔ ání Bulu dépu mu hɔ amú nkpa, táme imɔwankí amú. ²⁶ Mú ɔyi kehe a, olowun Israelfɔ abanyó buɔe. ɔlɔyɔ ɔyékpátá amú, ɔlebláa amú ɔbéé, ‘Mlíki, apíó mlígyí. Ntogyi sù mlí wɔlewɔle mlíde aba amumyɔ wa?’ ²⁷ Táme ɔmuamú ɔde mu ba da ámu lówutá Mose sísí, fité mu ɔbéé, ‘Ma lówa fú ɔbéé fubégyi anisu, afygyi aní nsíné asón?’ ²⁸ Fudekléá fómɔ mí, fé alí ámutú igye

fomə Egypteyin amu lóó?’ 29 Mose lénya nú asún ánfí alí, əlesrí dalí Egypte əmátó yó Midiafə əsulúsu. Oletsiá inu kwíí abi anyə.

30 “Nfí advana əma a, Bulu-əbəpu léle iwí əwan súná Mose dimbísú oyíbi kuá ibu awu, ogyá detsíí mótótó, mantáa Sinaibu. 31 Mose lówun mú á, uləwa mu ifú. Bréá ələkpəkpe əyó yéki mú wankláán á, Bulu lébláa mu əbéə, 32 ‘Mígyí fú anáin Abraham, Isak pú Yakob Bulu.’ Mose lénya ifú, ədekpínki kpakpakpakpa. Mú su əmetalí ki mú. 33 Aní Wíe Bulu lébláa mu əbéə, ‘Wəi fú ntəkuta tswí, tsúfə ətíné ánfí fulí ánfí igyi ətine wankíhé. 34 Nawun aní mí ahá bude iwíəsin wúun Egypte əsulúsu. Nanú amú isú. Mú su nakplí nebə bəhə amú. Ba, anwa fú Egypte.’

35 “Mose anfi Israelfə bekiná Egypte əmátó, fité mu beə, ‘Ma ləwa fú əbéə fubégyi anisu, afugyi aní nsiné asún?’ ní. Mose anfi kén Bulu léha əbéə, əbwéə aní anáin amúsú ogyípu pú amú əlepú ní. Bulu ləwa mu sumbí ánfí tsun Bulu-əbəpu amú əlele iwí súná mu ogya plənpləntə ámuvsu. 36 Mu kén gyí əhá aní əlekpa amú dalí Egypte, bwé ofúla pú osúna tsətsətsə Egypte əsulúsu, Əpu Pəpə amu ənó pú dimbí ámuvsu nfi advana (40) kéké ní. 37 Mu kén lébláa Israelfə ámu əbéə, ‘Bulu əbéle mu ənósú ətəipú əkuá ogyi fé mí tsú mlitə há mli’ ní. 38 Bréá muə Israelfə ámu befia dimbí ámuvsu á, Mose anfisə Bulu-əbəpu amu lótəi tsun Sinaibu ámuvsu há aní anáin amu ni. Mu kənsú Bulu ləpu mu nkpa asún ámu tsun, ide aní é tu ní.

39 “Támə aní anáin bumobu mu. Bekiná mu asún nu. Amú nkule su mú á, teki butráa bubu Egypte əmátó. 40 Iní su bebláa Aaron beə, əyái ikpi aní békpa amú ha amú. Tsúfə bumeyín tšá ilabwé Mose amú əlekpa amú tsú Egypte amu. 41 Alí bré ámuvsə á, beblí sika pəpə ənantswiebí póbwé əkpi, tsíá há mú igyi. Amú ansí legyi amú ibi ənó itə bwéhé ánfí iwí. 42 Bulu lési amú asún, bəyə bude owí múə ətsra pú ntsrakpabi tswéə. Fé alíá bəwanlín wá Bulu ənósú ətəipú amu əwulótó beə,

‘Israelfə! Megyi mí mlilómə mbwí bó afədiə há
nfi advana (40) amú mlilətsiá dimbí ámuvsu.

43 Mbouín əkpi Molok tati-obu
pú Refan ntsrakpabi əkpi
mliləbwe sórá, náti tswə.

Iní su négya mli yəwa Babilonfə əsulúsu əma ətineku.’

44 “Tati-obu amú itosúná amú aní Bulu bu amú wá ámu é letsiá aní anáin amu wá dimbí ámuvsu. Mose ləbwe mú alíá Bulu ləsuná mu əbéə, əbwéə mú pəpéəpé. 45 Aní anáin amu bowu sí Bulu tati-obu ámu há aní así, Yosua légya amú nkpa bəpəba əsulúsu anfisə. Amú onutó ansító Bulu légya əmá-əmə lé əsulúsu anfisə pəhá amú. Bulu tati-obu ámu letsiá amú wá alí bətu Owíə Dawid brésú. 46 Bulu ansí legyi Owíə Dawid iwí. Mú su Dawid ləkólí mu əbéə, moyíi obu ha mu, méní aní Yakob abí-aná féə abósum mu inu. 47 Támə Owíə Salomo mbouín lébeyi obu ámu.

48 “Támə Əsúsú Bulu tamatsiá nyankpəsa obu yihətə. Fé alíá Bulu ənósú ətəipú əku léblí əbéə,

49 ‘Aní Wíe Bulu əbéə, “Əsúsú gyí mí owíə obíá,
əsulúsu é igyi mí ayabi oyíkpa.

Ntə obu mlíə mléyi ha mí?

Nkúnə gyí mí əkpónú ədakpá?

50 Megyi mí ləbwe ntobí ánfí féé?” ’ ”

51 Stefano lómə mu asún ənó əbéə, “Asutə-ənlín awíé, kləntə bu mli odwin. Mlilakíná Bulu asún ámu nu. Mli é mlitəkósú líi Əhe Wankíhé amu asúnsú brégyíbré, fé alíá mli anáin amu betsiá bwé. 52 Bulu ənósú ətəipú əməmuvsú mli anáin bumedinká? Bəmə Bulu ənósú ətəipú amú beblí yái beə, Yilé Əbwepú ámu əbéba amu é. Mliléle Yilé Əbwepú ámu há, bəmə mu.

53 Mliləhə Mose mbla ámu tsú Bulu-əbəpu ámu wá ní, támə mlímégyi mósú.”

Stefano Abwi Da Mə

⁵⁴ Bréá Yudafə ahande amu bonu Stefano asun blíhé anfi á, əbló lehie kítá amú, beda ansító kpun. ⁵⁵ Táme Ɔhe Wankíhé lóbulá Stefanotə, olotsu ansí fúá, əde əsósú kí. Olowun Bulu numnyam, Yesu líi Bulu gyəpɪsɪ. ⁵⁶ Múú əlebláa amú əbéə, “Mlíki, nawun ání əsósú lafinkí, Nyankpɔsa-Mv-Bi ámu líi Bulu gyəpɪsɪ.”

⁵⁷ Bréá bonu íni á, bəpɪ ɪbi tin asu. Inu amú fée bəsrá okitikíti tú bun mɔsɪ, ⁵⁸ bebitía mu dalí wúlu amotə beyéda mu abwi mó. Adansífo ámu bəwəí amú awunso atadie tswi əyasubi əkwá bətətí mu Saulo wá. ⁵⁹ Bude mu abwi da alɪ, olokpólí anɪ Wíe əbéə, “Mí Wíe Yesu, hə mí ɔhé.” ⁶⁰ Inu á, əleda akpawunu, kplón kúklókúú əbéə, “Mí Wíe, si lakpan ánfí kie amú.” Olenya blí alɪ pé, olomu ənó.

8

¹ Saulo é lótsulá dínká Stefano mɔsɪ.

Saulo Ɔpasua Amvsv Dínká

Tsú eke ámuvsu á, bedínká ɔpasua ámuú ɪbu Yerusalem amvsv, wá amú mə bi. Mú sv ɔpasua ámu fée bedasáin wá Yudea pú Samaria əmátó, sí sumbí ayəpú ámu nkule pé wá inu. ² Táme Bulu asúmpú aku bosu Stefano, bɪn mu.

³ Saulo mó léfi ɔpasua ámu bwie asɪ. Oletsiá kí ahá wóyító, bítía ahógyipɪ atsi móa ayin fée yówa obu.

Filipo Bulu Asón Ɔkanda Samaria Wúlutə

⁴ Ahógyipɪ amu beda Bulu asun wankláán ámu əkan ətínegyíətíne ání bedasáin yó. ⁵ Mú sv Filipo lóyə Samaria wúlu yilé kutə yébláa amú Kristo, (əhá ámuú Bulu ladá mu ofúli amu) ɪwɪ asun wankláán ámu. ⁶ Afiapɪ amu fée bonu mu asun blíhé, bowun osúna ání ələbwe é. Mú sv bəhə mu asún ámu. ⁷ Ɔhe laláhe lósvrá okitikíti dáli ahá tsətsəotə. Ahá ání amú ifón lawú pú tsukule asínpu tsətsəotə é benya ɪlətsá. ⁸ Mú sv ansí lehie gyi Samariafə ámu.

⁹ Alɪ bré ámuotə á, əfápú kpənkpəntɪ əkwá bətətí mu Simon bu wúlu amotə. Bréá Filipo mókúba inu á, ələbwe túmila súná mu pi amu, ɪtəwá amú ifú. Ɔtəpú ɪbi sí kántó blí əbéə, otúmípu kpənkpəntɪ mvgyi. ¹⁰ Nyebí ahande fée bətobú mu, blí beə, “Oyin ánfí dé Bulu túmi kpənkpəntɪ ámu.” ¹¹ Inúá ədepɪ mu asuma bwé ofúla suná amú, ɪlawá ɔpá sv á, amú fée bəhə mu gyi. ¹² Táme bréá Filipo léba beda Bulu iwíegyí pú Yesu Kristo ɪwɪ asun wankláán ámu əkan a, atsi móa ayin bəhə mu asún ámuvsu gyi, ələbə amú asú. ¹³ Simon onutó é lóhogyi, əleha Filipo lóbə mu asú. Mu asúbə əma a, ələpɪ ɪwɪ mantáa Filipo. Bréá olowun alí Filipo dé ofúla móa osúna bwe á, ənó lobwie mu.

¹⁴ Sumbí ayəpú ámuú bəbɪ Yerusalem amu bonu ání Samariafə bahə Bulu asún ámu. Mú sv bəwa Petro mva Yohane amú wá. ¹⁵ Bréá boyówie inu á, bəbə mpái há Samariafə ahógyipɪ amu beə, bɪnyáa Ɔhe Wankíhé. ¹⁶ Tsúfé asú keke babó amú anɪ Wíe Yesu dátó, támé amótó əkukú mókónyá Ɔhe Wankíhé amu. ¹⁷ Inu Petro mva Yohane bəpɪ ɪbi dínká amú nwunsv, Bulu léha amú Ɔhe Wankíhé amu.

¹⁸ Simon lówun ání ɪbi keke sumbí ayəpú amu bapú dínká ahógyipɪ amu nwunsv, Bulu lahá amú Ɔhe Wankíhé. Mú sv əlele kóba há Petro mva Yohane, ¹⁹ əlebláa amú əbéə, “Mlíha mí túmi ánfí ku, ménɪ ní mí é nəpú ɪbi dínká əku nwunsv á, Bulu əbéha mu Ɔhe Wankíhé.”

²⁰ Táme Petro lébláa mu əbéə, “Fúá fú kóba ámu nyə fée mlíhi. Tsúfé fúki fəə, fətali pú kóba hə Bulu itokiehé ánfí. ²¹ Fuma ogyíkpa ntée əlíkpá anɪ gyumagyihe anfitə, tsúfé fú kluntə metɪn Bulu ansító. ²² Damli kluntə tsu fú lakpan ánfítə, afúkɪli anɪ Wíe Bulu. Fíali obési agywun laláhe anfi fabwé ánfí kíé fú. ²³ Tsúfé nawun ání fuhíé fúbɪ ənsɪpɪ, lakpan lagyi fɪsv.”

²⁴ Simon lébláa Petro mva Yohane əbéə, “Nobwíí ɪpa, mlíkokoli mlɪ Wíe Bulu ha mɪ, ménɪ əméəha asún ánfí fablí ánfítə kúku méəba mɪsv.”

²⁵ Bréá Petro mua Yohane begyi adánsiε, dá Yesu iwí asún ámu òkan tá á, beyinkí yó Yerusalem. Bréá buna bəyó á, bεda asun wankláán ámu òkan Samaria nkuda tsətsətsə asi.

Etiopia Owie Sikasu Okipu Klvntədamli

²⁶ Alí bré ámutə á, Bulu-əbəpu lébláa Filipo əbéε, “Kusu pu əsaasi dimbísú əkpa ámúú ida tsu Yerusalem iyó Gasa amu.” ²⁷ Múú Filipo lókusú pú əkpa. Bréá əyó á, ələtu Etiopia əmá əhande əkúá baflo mu. Əhande amu gyí Etiopia owie tshé Kandake sikasu əkípu. Oyín anfi layó Yerusalem yósum Bulu, ²⁸ yínkí əyó wóyí, otsie mu kekétó, mpənkə bude mu bití. Əde Bulu ənsúú ətəipú Yesaia əwulú ámu kláa. ²⁹ Múú Əhe Wankíhé lébláa Filipo əbéε, “Kpukpe manta keké anfi.” ³⁰ Filipo lésrí tó keké ámu wun aní Bulu ənsúú ətəipú Yesaia əwulú ámu oyín ámu dé kláa. Mú su əlefíté mu əbéε, “Əhande, fude asún ámúú fudekláa amu asi nu?”

³¹ Əhande amu léle mú ənsú əbéε, “Nkálí íbóbwe nónu mú asi ní əku méle mú asi súná mí?” Mú su əlebláa Filipo əbéε, “Du tsia mí wá ayə.” ³² Bulu asún aní ədekláa əwulú ámutə gyí: “Ələbwe díín fé kufa aní bapú beya əməkpá. Əmobwií mu nnonyə.

Ələbwe díín fé alíá kufa təbwé
ní bude mu iwí imí dinkí.

³³ Bəkpəí mu, bumegyí mu asún ənkwalisu.

Əhaa méetalí súná mu abí-aná,
tsúfé bεka mu nkpa tin əsulúv anfisú.”

³⁴ Múú əmá əhande amu léfíté Filipo əbéε, “Ma iwí asún Bulu ənsúú ətəipú anfi déblí, mu onutó ntée əha bambá?” ³⁵ Inu Filipo lélí Yesaia asun wanlínhé anfisú bláa mu Yesu iwí asun wankláán ámu. ³⁶⁻³⁷ Bəpu bəyó á, bətu ntsu ku. Múú əmá əhande amu léfíté Filipo əbéε, “Ntsu dá a, ntə létin mí asúbə əkpa?”*

³⁸ Mú su əmá əhande amu léha mu keké ámu əbitípú lélí. Mú Filipo bεkplí wíε ntsu ámutə, Filipo lóbə mu asú. ³⁹ Bréá bεdalí ntsu ámutə á, aní Wíε Əhé lotsu Filipo náti. Əmá əhande amu métrá wun mu, táme ələpu ansigyí natí əyó wóyí. ⁴⁰ Filipo é léyεdalí Asoto wúlutə. Əlenatí kí inu awúlusu dá asun wankláán ámu òkan alí, oloyówie Kaesarea wúlutə.

9

Saulo Klvntədamli (Gyumagyihe 22:6-16; 26:12-18)

¹⁻² Alí bré anfitə féé á, Saulo mókúsí Yesu akasípú amu bláa əbéε, mómə amú. Mú su ələyo Bulu igyí əhapú dehen wá yókulí mu əbéε, əwánlín əwulú pule mu suna Damasko Yudafə ofiakpa ahande, méni ní mu íbi da oyín ntée ətsi əku, əna aní Wíε əkpa ámuəsu a, mékitá mu, kpá mu ba Yerusalem.

³ Saulo ləpu əkpa əyó Damasko. Əlεta wie tá á, nsaintə lεkpa ogyá wa mu. ⁴ Əledida əsulótə kpla. Inu olonu əme ku. Əme amu léfíté mu əbéε, “Saulo, Saulo, ntogyi só fúdin mísú alí?”

⁵ Saulo léfíté əbéε, “Fú ma ni, mí Wíé?” Múú əme amu lébláa mu əbéε, “Mí Yesu ni. Mísú fúdin ní. ⁶ Kusu, afuyə wúlutə inu. Əku obósuná fú tásá lehián aní fóbwe.”

⁷ Saulo aba aní mua amúnyə buna besi líí díín. Bonu əme amu, táme bumowun əhaa. ⁸ Saulo lókusú líí. Olobwií ansíbi, táme əmedé ató wúun. Mú su bεkitá mu íbi, kpá mu ya Damasko wúlutə. ⁹ Oletsíá nkensá owító omowun ató. Omegyí ató, omonu tətə é alí bré ámutə.

¹⁰ Alí bré ámutə á, Yesu əkasípú əku bu Damasko, butetí mu Anania. Olowun ató. Mútó á, aní Wíε Yesu lókpolí mu əbéε, “Anania!”

Olotsulá əbéε, “Mí Wíé, mí ní.”

* **8:36-37** Mútó yéε 37 bu nwulú dada amu akutə: Filipo lεbláa mu əbéε “Ní fahə Kristo gyi tsú fú íklon féétó a, nétalí bó fú asú.” Əlebláa Filipo əbéε, “Ee, nahogyí mbεε Yesu Kristo gyi Bulu mu Bi.”

¹¹ Múó aní Wíe lébláa mu óbée, “Kusu, yó brónu ámúú butetí mú ‘Ókpa Tswíihé’ amusu. Wíe Yuda wóyító, afufite oyin ámúú otsú Tarso, butetí mu Saulo amusu. Alaba, óbu inu óde mpái bọ. ¹² Alawun ání oyin ókúá butetí mu Anania laba bọpọ ibi dínká musu, mu ansibi labwíí.”

¹³ Múó Anania lébláa aní Wíe óbée, “Mí Wíé, nanú oyin ánfí iwí asón. Alíá ódepu lalahé gyi fú ahá ání bọbu Yerusalem. ¹⁴ Igyí ahapó dehen amu é bahá mu túmi bée, óbá Damasko bekítá ahá ání butóbó mpái fú dátó fée.”

¹⁵ Aní Wíe lébláa mu óbée, “Yó, mílálé mu mbée, óbwée mí osúmpó, óha ómá bámbátófó, amú awíe pọ Israelfó fée abọbi mí. ¹⁶ Mí onutó nósuná mu alíá óbókuku wun ipian mí su.”

¹⁷ Mú su Anania lóyó Yuda wóyító, yópu ibi dínká Saulosu, bláa mu óbée “Opíó Saulo, aní Wíe Yesu amúú ólele iwí ówan súná fú bré ámúú fẹbá nfi ámu lává mí fú wá. Óbée, mbeha fú afulawun ató, Óhe Wankíhé óbula fótó.” ¹⁸ Tókúá igyi fẹ klemetí afwí lémain lé mu ansibisu kpádá inunu. Mú su ólela óde ató wúun. Inu ólókusú, bọbọ mu asú. ¹⁹ Beha mu ató olegyi, ówonlín lelawíe mu.

Saulo Bulu Asón Ókanda Damasko

Saulo létsiá akasípó amu wá nke kpalobí. ²⁰ Inunu ólenatí yó amú ofiakpa, yéfi Yesu iwí asón ókan da así óbée, “Yesu gyí Bulu mu bi ámu ní.”

²¹ Ahá ání bonu mu asun blíhé anfi fée ónó lobwie amú. Mú su befité bée, “Megyí mudé Yesu asúmpó má Yerusalem ní? Megyí amú ókítákpá óleba nfi, ókpa amú ya igyi ahapó dehen amu?”

²² Táme Saulo lélanya túmi blí asón ámu ówonlínsó óbée, lélé Yesu gyí Kristo, (óhá ámúú Bulu ladá mu ofúli amu). Alíá ólehié lé asón ámutó leha Yudafó ání bọbu Damasko inu bọbwe basaa. Bumowun múá bótso.

²³ Nke tsótsótsó óma a, Yudafó ámu befiá kítá agywun bée bómọ Saulo. ²⁴ Mú su betsiá gyo wúlu amu ónó ópa onyé, méní benya mu mó mu. Táme akú bowi tsá Saulosu bée, alí Yudafó ámu babwé agywun ní. ²⁵ Mú su eke óku onyé á, Saulo abúopọ amutó akú botsu mu wá lakpátó, pọ mu tson ikwitó kplí mu yi iban óma, ólesrí náti.

Saulo Yerusalem Yó

²⁶ Bréá Saulo lówie Yerusalem a, ólatsón ókpa kugyíkusu ání obówie Yesu akasípó amutó. Táme bumohogyi ání alabwé akasípó. Mú su benya mu ifú. ²⁷ Inu Barnaba lékpa mu ya, yéle mu súná sumbí ayópó amu. Ólebláa amú alíá aní Wíe lélé iwí ówan súná Saulo Damasko ókpató, mva Yesunyó batóí; pọ alíá Saulo lówa klón dá Bulu asón ámu ókan ówonlínsó Yesu dátó Damasko wúlutó. ²⁸ Mú su Saulo lówie amótó, beki Yerusalem wúlutó. Ólọwa klón blí Bulu asón ámu Yesu dátó. ²⁹ Mva Yudafó ámúú buteblí Griiki óblí amu betsiá tóí, gyi aba nwéén. Táme alí bré ámutó fée á, bude agywun bwe ání bómọ mu. ³⁰ Bréá mú afú lówólí ahógyipu amu a, bekpa mu yáa Kaesarea, há mu ólenatí yó Tarso.

³¹ Mú su iwí lolwíí ópasua ání bu Yudea, Galilea pọ Samaria ómátó. Óhe Wankíhé lékpa amú bekléí, dan hógyitó, betsiá tsiátóá ilegyi aní Wíe Yesu ansí.

Aha Akw Ilo Tsa

³² Petro lénatí kí Samaria nkudasí. Eke óku óleyéki Bulu ahá ání bọbu Lida wúlutó. ³³ Inu á, oleyéfiá oyin ókúá butetí mu Enea, olesin tsukule nfikwe ní. ³⁴ Petro lébláa mu óbée, “Enea, Yesu Kristo latsá fú iló. Kusu kunta fú óklan.” Inu Enea lókusú. ³⁵ Ahá ání butsie Lida wúlutó pọ Saron nsáintó fée bowun oyin ámu. Mú su bohogyi, bobuo aní Wíe.

³⁶ Ótsi óku bu Yopa wúlutó, ogyi ókasípó. Butetí mu Tabita. Mu dá ámu así Griiki óblító gyí, “Dorka.” Mú así gyí, “Abre.” Yilé óbwepó ogyi. Óbu awítóle há ahiánfó. ³⁷ Bréá Petro bu Lida a, iló lẹda Tabitasu. Olowu, bebie mu ntsu, sí mu tswí abansóru kutó. ³⁸ Yopa múa Lida awúlu umafó aba wá. Mú su bréá akasípó amúú bọbu Yopa amu bonu lowu ánfí á, bọwa abi anyó sísí Petro bée, bobwíí ipa há mu, ówáa ósa tu amú. ³⁹ Inu Petro lówa ósa bwé, múa amúnnyó benatí. Bréá olobowie inu á, bekpa mu ya abansóru amutó. Wúlu amutó asurapọ fée bọbu fúli amu así. Bekpa pútá Petro budesú, bude atadiéá Dorka lóbwe bréá otsie nkpa púsúná mu. ⁴⁰ Petro légya asurapọ amu fée lé obu ámutó. Múú ólela akpawunu

bó mpái, asa ɔ̀ledamlí kɪ fúli amu blí ɔ̀béé, “Tabita, kusu.” Inu Tabita lóbwíí ansíbi. Bréá olowun Petro a, ɔ̀lɔ̀kusú tsíá. ⁴¹ Inu Petro lékitá mu bi, ɔ̀lɔ̀kusú líí. Petro létɪ asurapu amu pú ahógyipu atráhe amu. Mú ɔ̀lɔ̀pu Tabita súná amú ání alatsínkí. ⁴² Asún ání lɛkléí wá Yopa wúlutɔ̀. Mú su ahá tsɔ̀tsɔ̀tsɔ̀ bɔ̀hɔ̀ anɪ Wíé gyi. ⁴³ Petro létsiá Simon ání ɔ̀tɔ̀yɔ̀ ɔ̀wolú-kpákpá ɪwɪ agyómá wá Yopa inu wá ɔ̀pá.

10

Konelio Abi Wa Petro Wá

¹ Oyin ɔ̀ku létsiá Kaesarea inu, butetí mu Konelio. Ogyi Romafɔ̀ isá akɔ̀pú ɔ̀pasua kuá butetí mú Italia ɔ̀hande. ² Ɔ̀bu nsi Bulusúm ɪwɪ. Mva mu wóyítɔ̀fɔ̀ féé butosúm Bulu. Konelio tekíé Yudafɔ̀ ahiánfɔ̀ ató. Ɔ̀tɔ̀bɔ̀ mpái há Bulu brégyíbré. ³ Eke ɔ̀ku Konelio lówun ató ntúpwɛ dɔ̀satɔ̀. Mu atowunhe amutɔ̀ á, olowun Bulu-ɔ̀bɔ̀pu ansí káín, Bulu-ɔ̀bɔ̀pu amu lókpólí mu ɔ̀béé, “Konelio!”

⁴ Ifú lékitá mu. Mú su olesi ɔ̀de Bulu-ɔ̀bɔ̀pu amu kí. Mú ɔ̀lefíté Bulu-ɔ̀bɔ̀pu amu ɔ̀béé, “Mí Wíé, nkálí igyi?”

Bulu-ɔ̀bɔ̀pu amu lébláa mu ɔ̀béé, “Bulu lahɔ̀ fú mpái. Fú ahá ató kie é lagyi mu ansí. ⁵ Wa abí abuyɔ̀ Yopa yeti Simon Petro ba. ⁶ Ɔ̀lɔ̀yɔ̀swí ɔ̀wolú-kpákpá ɪwɪ agyómá ɔ̀yɔ̀pú Simon wóyítɔ̀, mantáa ɔ̀pu ɔ̀nɔ̀.” ⁷ Bréá Bulu-ɔ̀bɔ̀pu amu lénatí á, Konelio létɪ mu asúmpú abanyó ání bubu mu wóyítɔ̀ pú mu ɔ̀bɪsufɛ ání ogyi isá ɔ̀kɔ̀pú, otenyá Bulu ifú. ⁸ Ɔ̀lebláa amú asún ání ɪlaba féé, ɔ̀lɔ̀wa amú sísí Yopa.

⁹ Mú ɔ̀yi kehe bɔ̀kusú bɔ̀yɔ̀ Yopa. Beta inu wie tá á, ɪbɔ̀bwe fé ɔ̀pa dóduányɔ̀tɔ̀. Petro é dédu ɔ̀yɔ̀ obu awunso mpái ɔ̀bɔ̀kpá. ¹⁰ Akón ihíé de mu. Mú su olekle ání obénya tɔ̀ku wá ɔ̀nɔ̀. Bréá bɔ̀de ató ámu níná há mu a, Petro lówun ató. ¹¹ Atowunhe amutɔ̀ á, olowun ání ɔ̀súsú lafínkí, tɔ̀kuá igyi fé ɔ̀hráda téihé, bɔ̀de mu nsiebí ana, ɪdeklí ɪbá ɔ̀solósu. ¹² Ɔ̀yítɔ̀ mbwɪ ɔ̀tsan-ɔ̀tsan, mbwíá bubu ayín, táme buteká abɔ̀nɔ̀ pú ɔ̀yítɔ̀ mbubwi féé bubu ɔ̀hráda ámutɔ̀. ¹³ Mú olonu ɔ̀me ku lédalɪ ɔ̀béé, “Petro, kusu mɔ̀ mbwɪ ání afɔ̀wɪ.”

¹⁴ Táme Petro léle mú ɔ̀nɔ̀ ɔ̀béé, “O-o! Mí Wíé, bɔ̀kwí mí ɔ̀pá á, mmɔ̀kúgyi tɔ́á Yudafɔ̀ amándíé lekisi ntée mú ɪwɪ metɪn kɪ.”

¹⁵ Ɔ̀me amu léla bláa mu ɔ̀béé, “Máti tɔ́á Bulu latɪn mú ɪwɪ atokisíhé.” ¹⁶ Atowunhe amu pú ɔ̀me amu léba tse sa. Mu ansítɔ̀ inu á, botsu ɔ̀hráda ámu ya ɔ̀súsú ɔ̀tsáwɔ̀le pé.

¹⁷ Bréá Petro dé nwuntɔ̀ bu tsú atowunhe anfi ɪwɪ á, Konelio abí ámu é bafíté wun Simon wóyítɔ̀, ba bulí ɔ̀kpa ɔ̀nɔ̀. ¹⁸ Konelio abí ámu bokpolí fíté beɛ, “Ɔ̀fɔ̀ ɔ̀ku tsie nfi, butetí mu Simon Petro?”

¹⁹ Petro trá ɔ̀de nwuntɔ̀ bu tsú atowunhe amu ɪwɪ, Ɔ̀he Wankíhé lébláa mu ɔ̀béé, “Simon, ahá abasá akɔ̀ baba bɔ̀de fú dunká. ²⁰ Kusu bwe, afɔ̀kpli yefia amú amlɪnatɪ. Mágyi nwéɛn, tsúfé mílawá amú fú wá.” ²¹ Inu Petro lékplí yótu amú, bláa amú ɔ̀béé, “Mígyí ɔ̀há ámu mlíédunká ámu ni. Ntogyi só mlíná?”

²² Ahá ámu bele mú ɔ̀nɔ̀ beɛ, “Animédé tsitsa. Isá akɔ̀pú ɔ̀hande Konelio ání otenyá Bulu ifú, Yudafɔ̀ féé butetí mu ɪdayilé lówa anɪ fú wá. Bulu-ɔ̀bɔ̀pu ɔ̀ku labɛbláa mu ɔ̀béé, ɔ̀bá beti fú afɔ̀ba mu wóyítɔ̀, ménɪ obónu asún ání fóbɔ̀ blí.” ²³ Mú Petro lékpa amú wá wóyítɔ̀, ɔ̀leha amú ɔ̀dikpa.

Ɔ̀yi kehe a, Petro mva amúnyɔ̀ bɔ̀kusú pú ɔ̀kpa bɔ̀yɔ̀ Kaesarea. Bréá bɔ̀yɔ̀ á, ahógyipu akúá bubu Yopa inu é bobuo amú yó. ²⁴ Mú ɔ̀yi kehe a, boyówie Kaesarea wúlutɔ̀. Botsutsúa abɔ̀wie inu á, Konelio latɪ mu wóyítɔ̀ ahá pú mu anyawíe kláklá befia, ɔ̀de amú ɔ̀kpa kí. ²⁵ Bréá Petro lówie wóyí ámu ɔ̀nɔ̀ á, Konelio lókusú yéfia mu, dá akpawunu mu ayabitɔ̀ súm mu. ²⁶ Táme Petro léha mu ɔ̀lɔ̀kusú. Ɔ̀lebláa Konelio ɔ̀béé, “Kusu, máda akpawunu há mí. Nyankpusa mí é ngyi.” ²⁷ Petro mva munyɔ̀ buna budɛtɔ̀ alɪ olowie wóyítɔ̀. Inu olowun ání ahá tsɔ̀tsɔ̀tsɔ̀ bafia. ²⁸ Mú ɔ̀lebláa amú ɔ̀béé, “Mli onutó mliyin ání Yudafɔ̀ mbla meha ɔ̀kpa ání Yudayin mva ɔ̀má bámbátɔ̀yin bubwéɛ anyawíe ntée ɔ̀bóyɔ̀ mu wá

kpán. Táme Bulu lahá mí nabí ání mmáki mbéé oku iwí metin ntée omofun amándíé okpasu. ²⁹ Mú sù bréá fowa abí fée bobéti mí á, mmakpukpú nwuntò ní. Amansu igyi? Bla mi.”

³⁰ Mú Konelio lébláa mu obéé, “Nde eke náásí, ntópwe dosatò mbu wóyítò nde mpái bò. Otsáwule pé á, nowun oyin oku líí mí ansítò. Oyín ámu lówa atadié futútú. ³¹ Oyín ámu lébláa mi obéé, ‘Konelio, Bulu lanú fò mpái. Fò ahá ató kie é lagyi mu ansí. ³² Mú su wa abí aboyò Yopa wúlutò yeti Simon Petro ba. Owulò-kpákpá iwí agyómá oyópó Simon wóyí oboswí. Otsie mantáa opu onó.’ ³³ Mú su inunu nòwa abí sísí fò. Ibu alá fába. Séi á, aní fée anilafia Bulu dátò. Anigyo aní Wíe asón ání alapóhá fò obéé, fubláa aní.”

Petro Asun Blíhé

³⁴ Mú Petro lótsu onó blí obéé, “Nawun ání lélé Bulu tamaki ohaa ansítò. ³⁵ Mboún ohá ání otenyá mu ifú, otobwé yilé asón otekle omágyíomátò. ³⁶ Mhiyin asun wankláán ání Bulu lópohá Israelfò. Asón ámu gyí, Bulu lapó iwílwii ba tsun Yesu Kristo, ahá fée Owíe amusu. ³⁷ Mhiyin asón kpánkpaní ání ileba Yudea omátò fée. Ilotsu así tsú Galilea omátò, bréá Asú Obópó Yohane léda asúbò okan oma. ³⁸ Mhiyin aní Wíe Yesu Nasaretyin amu. Mhiyin ání Bulu lópu mu Oje Wankíhé pò túmi wá mutò, oleki otínegyíotíné bwé yilé, tsá ahá ání bobu obonsám túmi así ilò, tsúfé Bulu buo mu. ³⁹ Anigyi ahá ání anilówun mu bwéhé ání obwé Yudea pò Yerusalem omátò fée ní. Beda mu mántá oyikpalíhesu mó mu. ⁴⁰ Táme mú eke sáási a, Bulu lókúsúa mu, lé mu owan, ahá bowun mu. ⁴¹ Megyi oyítò ahá fée lówun mu, táme aní ahá ámuú Bulu léle yáí obéé, abwéé mu adansífo ámu mú anilówun mu. Mu kósú tsú afúlitò oma a, ania munyo légyi, anilówi ní. ⁴² Oheie aní obéé, adáa mu asun wankláán ámu okan suna ahá, agyi mu iwí adánsie ání mugyi ohá ání Bulu laléá obégyi akiankpapu pò awupú fée asón ní. ⁴³ Bulu onósú atópó amu fée beblí beé lélé, ohagyíoha ání olòhò Kristo gyi a, Bulu obési mu lakpan fée kíe mu Kristo dátò.”

Omá Bámbásófò Oje Wankíhé Nya

⁴⁴ Bréá Petro dé asón ání blí á, Oje Wankíhé lébá ahá ámuú bude mu asón ámu nu ámu féesú. ⁴⁵ Onó lobwie Yudafò ahógyipu amú bobuo Petro ba inu ámu ání Bulu lapó mu Oje Wankíhé amu kíe ahá ání bomegyí Yudafò. ⁴⁶ Tsúfé bowun ání ahá ámu bude oblí bámbá blí, bohíe bude Bulu kanfú. Mú su Petro lébláa amú obéé, ⁴⁷ “Bulu lahá ahá ání é Oje Wankíhé fé aní. Oku obétalí tin amú okpa obéé bomábò amú asú?” ⁴⁸ Mú su oblí obéé, bobó amú asú Yesu Kristo dátò. Mú oma a, bokokóli Petro beé, otsía amú wá kpalóbí.

11

Petro Iwí Asón Onóle Yerusalem

¹ Yesu sumbí ayópó ámu pò ahógyipu amú bobu Yudea omátò ámu bonu ání omá bámbátófò é bahò Bulu asón ámu. ² Mú su bréá Petro lóyo Yerusalem wúlutò á, muva ahógyipu akvá buteklé ahá butín keté asa abowie opasua ámutò bebití asón. Befité mu beé, ³ “Ntogyi su fayó ahá ání bometin keté wóyí, fúa amónyo mlilawá ibi gyi ató?” ⁴ Mú su Petro léle asón ání ilebatò súná amú ikule-kule obéé,

⁵ “Mbu Yopa wúlutò nde mpái bò nowun ató. Mótò á, nowun ání tákúá igyi fé ohráda téihé, bude mú nsiebí ana lékplí tsú osúsú bá mí wá. ⁶ Nowun pututò-mbwi pò wúlutò mbwi, mbwíá bobu ayín, táme buteká abòno pò oyítò mbubwi fée ohráda ámutò. ⁷ Inu nonu ome kv ledalí bláa mi obéé, ‘Petro, kusu mò mbwi ání afowi.’

⁸ “Mú neblí mbéé, ‘Mí Wíe, ekekeke. Bòkwí mí opá á, mmakógyi tóá Yudafò amándíé lekisi ntée mú iwí metin kí.’

⁹ “Mú ome amu lótsu osúsú lábláa mi obéé, ‘Máti tóá Bulu latin mú iwí atokisíhé.’ ¹⁰ Tsesa són nowun atowunhe anfi. Mú oma a, ilelayínki yó osúsú.

¹¹ “Alí bré ámutò kén á, ayin abasá akvá bowa mí wá tsú Kaesarea baba bulí wóyí ámuú ntsie mótò ámu onó. ¹² Oje Wankíhé lébláa mi obéé, mbúo amú yo, mmágyi nwéen. Apíó abasíe ání botsú Yopa anfi é bobuo mi yó Kaesarea, aní fée anilóyo Konelio wóyítò.

¹³ Konelio lébláa aní obéé, mowun Bulu-obopu oku mu wóyítò, oblí obéé, ‘Wa abí

abuyɔ Yopa yeti oyin ɔkuá butetí mu Simon Petro ba. ¹⁴ Ɖébláa fu asón ání fúa fú wóyító ahá fée mlótsɔn mósú nyá nkpa.’

¹⁵ “Nenya tsú ɔnó ndetó alí, Ɖɛ Wankíhé léba amósó fée alíá iléba anísv eke gyankpapu amv. ¹⁶ Inu nekáin aní Wíe asɔn blíhésv. Ɖbée, ‘Yohane lópv ntsu bó ahá asú. Táme mli mó á, Bulu ɔbópv Ɖɛ Wankíhé bó mli asú.’ ¹⁷ Mú sv ní Bulu lapó mu atokiehé ámu kíe amó, fée alíá ɔlɔpvkíe aní ahá amóó anilóhɔ aní Wíe Yesu Kristo gyi amv a, mígyí ma ání nétin Bulu ɔkpa?”

¹⁸ Bréá sumbí ayɔpó ámu bonu asón ánfí á, besi Petro tóí wa, bekanfó Bulu beɛ, “Mómó Bulu lahá ahá ání bume gyí Yudafo ɔkpa ɔbée, amó é budámli klɔntɔ, abɔnya nkpa.”

Kristo Ɖpasua Aní Ibv Antiokia

¹⁹ Stefano lowu ɔma a, bedínká ahógyipv amvsv. Mú sv bedasáin yó Foinike móa Kipro ɔsolósv pú Antiokia wúlutɔ. Yudafo nkɔle bebláa Bulu asɔn wankláán ámu. ²⁰ Táme amótó akv mó botsu Kipro pú Kirene ɔmátó ba Antiokia bebláa Griikífo ámu aní Wíe iwí asɔn wankláán ámu. ²¹ Aní Wíe Bulu lélí amó ɔma. Mú sv amótó ahá tsɔtsɔtsɔ bohogyi, dámli klɔntɔ ba aní Wíe Yesu wá.

²² Yerusalem ɔpasua ámu bonu asón ánfí. Mú sv bɔwa Barnaba sísí Antiokia. ²³⁻²⁴ Barnaba gyí ɔha wankláán, Ɖɛ Wankíhé pú hógyi é itsɔ mutɔ. Bréá olowie Antiokia, olowun alíá Bulu lagi amó buale a, ansí legyi mu. Múó ɔlɔtɔí kplá amó ɔbée, bupvú amó klɔn fée dínka aní Wíe Yesuv, abuyi mu mblasv. Iní sv ahá tsɔtsɔtsɔ bɔtsɔn mu asón ámvsv hɔ aní Wíe gyi. ²⁵ Mú ɔma a, Barnaba lóyɔ Tarso wúlutɔ yóduká Saulo. ²⁶ Bréá olowun mu a, ɔlekpa mu ba Antiokia. Betsiá inu ofi ɔkɔle, tsíá fia ɔpasua ámu, súná amó ató. Antiokia begyankpá tí akasípú amv beɛ “Akristofɔ” ní.

²⁷ Bulu ɔnósó atáípv akv botsu Yerusalem ba Antiokia alí bré ámutɔ kén. ²⁸ Amótó ɔkɔle dá gyí Agabo. Ɖlɔkvsú líí, blí Ɖɛ Wankíhé túmitɔ tswí ɔbée, “Akón kpɔnkpɔntí kv béba Roma ɔmátó fée.” Iléba mótó bréá Roma Owíe Klaudio tsie obíásó. ²⁹ Akasípú amv bɔbwe agywíin beɛ, amótó okugyíakv obódunká tóá obénya, abupv yekie apíó ahógyipv ání bɔbv Yudea ɔmátó. ³⁰ Begyi dínká mósú, bɔpvhá Barnaba muv Saulo bɔpvya ɔpasua ámu ahandɛ.

12

Petro Obudi

¹ Alí bré ámutɔ á, Owíe Herode lédínká ɔpasua ámutɔ akvsv, wá amó amómoyɔ. ² Ɖleha betin Yohane mu pio Yakobo ɔdayító. ³ Herode lówun ání ibv Yudafo ámu ɔdwe. Mú sv omesi, ɔleyékítá Petro é. Alí bré ámutɔ bɔde Israelfɔ Bodobodo Mátúhénke gyí. ⁴ Mú sv bréá ɔlekítá Petro a, ɔlɔpv mu tswí obu, ɔlele isá akɔpú dúasie ɔbée, bɔtsiá gyo mu iwí abaná-abaná. Ɖlɔbwe agywíin ɔbée, begyi Nke ámu tá á, mégyi Petro asón dínsv. ⁵ Bɔwa Petro obu, támɛ ɔpasua ámu bɔbɔ mpái kínkíínkín há mu.

Petro Obule

⁶ Onyé asa ɔyí ɔbéke Owíe Herode ɔbéle Petro ba dínsv begyi mu asón á, bɔwa Petro ikan anyɔ kéké, ɔda ɔdedidí isá akɔpú abanyó nsiné. Isá akɔpú akv é bulí bɔde obu ámu ɔnó gyo. ⁷ Ɖtsáwule pé á, Bulu-ɔbɔpv ɔkv lébelí amó wá obuto inu, inu fée lówankí. Bulu-ɔbɔpv amv lópv ibí da Petro abintɔ, oletsínkí. Ɖlebláa Petro ɔbée, “Wa ɔsa kvsu.” Inu ikan amv lówóí lé mu ibí. ⁸ Múó Bulu-ɔbɔpv amv lébláa mu ɔbée, “Kvsu pv ɔfé klí osiétó, afutsu fú ntɔkɔta wa.” Petro lóbwɛ. Múó ɔletrá bláa Petro ɔbée, “Tsu fú ligá wa afuba ayɔ.” ⁹ Petro lóbwo Bulu-ɔbɔpv amv dáli obu ámutɔ. Imɔwankí Petro ní akíankpatɔ ntée atowunhetɔ Bulu-ɔbɔpv amv dé mu asón bláa. ¹⁰ Mvɔ Bulu-ɔbɔpv amv bɔtsɔn obu-ɔnó gyankpapu pú nyɔɔsv agyópvsu. Beba bɔtv dátɔ íklɔn ání fópudáli wie wúlutɔ. Íklɔn amv onutó lefínkí há amó bɔtsɔn. Bɔpvtsɔn brɔnv kvsu bɔyó á, Bulu-ɔbɔpv amv lófwí sí Petro.

¹¹ Bréá Petro ansító letítí mu a, ɔleblí ɔbée, “Séi mó nawun ání lélé Bulu lawá mu ɔbɔpv, alabele mí Owíe Herode ibí pú tóá Yudafo bɔde ɔkpa kíto.”

¹² Iníá Petro lówun mó alí sɔ á, ɔlenatí yó Yohane ání butetráa tí mu Marko mu yin Maria wóyí. Alí bré ámɔtɔ á, ahá tsɔtsɔtsɔ bafia inu buɔe mpáí bɔ. ¹³ Petro léda amó iklunsu, osúmbi tsihé ɔkɔá butetí mu Rode lébeki ɔhá ání ogyi. ¹⁴ Bréá Rode lébi ání Petro ɔme ni á, ansí lehie gyi mu. Mó sɔ ɔletan obu ámu finkí. Mboún oleyinkí srí yébláa amó ɔbéé, “Petro laba ɔlí obu-ɔnó.” ¹⁵ Ahá ámu bebláa mu beɛ, “Fú nwun layíntá.” Táme ɔlɔyɔ mósó, ɔdeblí ɔbéé, “Lélé a.” Mó sɔ bebláa mu beɛ, “Mómó fiáli Bulu-ɔbɔpɔá ɔteki Petrosu ní.”

¹⁶ Alí bré ámɔtɔ féé á, Petro trá ɔde ikluɔ amusu da. Bréá bɔyɔ yéfinkí mó, bowun Petro a, ɔnó lobwie amó. ¹⁷ Petro lóbwɛ ibi súná amó ɔbéé bukásu, ɔlebláa amó alíá aní Wie lalé mu obu. ɔlebláa amó ɔbéé, “Mlɔbla Yakobo muva apíó ahógyipu atráhe amu asón ání.” Móbú ɔlenatí amó wá yó ɔtine bambá á.

¹⁸ Bréá ɔyí leke a, ísá akɔpɔ ámu féé begyigyáa, fíté aba beɛ, “Nkú Petro me?” ¹⁹ Owíe Herode léha bodunká Petro ɔtinegyíɔtíné, táme bumowun mu. Mó sɔ ɔleti obu adípúsú akípu amu, fíté amó asón, ɔleha bɔmɔ amó.

Mó ɔma a, ɔlenatí Yudea ɔmátó yétsiá Kaesarea wúlutɔ nkensá ku.

Owíe Herode Lowu

²⁰ Bré kɔtɔ á, ɔblí lehie kítá Owíe Herode Tiro móa Sidonfɔ sɔ. Mó sɔ awúlu anyɔ ání beɛ abí beɛ buyókokóli mu, iwilwii itsia amó nsiné. Tsúfé Owíe Herode ɔmátó butenyá atogyihe tsú. Ahá ámu begyankpá yéle asóntó súná Owíe Herode wóyísú ɔkípu ɔkɔá butetí mu Blasto, olotsulá gya amó nkpá bɔyɔ Owíe Herode wá yókokóli mu.

²¹ Owíe Herode lehie amó eke. Eke ámu lófɔn a, ɔlehihie iwí dáli betsiá mu obíású, bláa amó asón. ²² Ahá ámu bɔkplón blí beɛ, “Megyí nyankpɔsa détoí, mboún ɔkpi détoí o!”

²³ Inunu Bulu-ɔbɔpɔ léda Herode, anyambi bɔwi mu, olowu. Tsúfé ɔmɔpɔ numnyam há Bulu.

²⁴ Bulu asón lɔyɔ mósó, kléi yó tsútsúútsú.

²⁵ Barnaba muva Saulo bɔyɔ amó agyómá tá Yerusalem, bekpa Yohane ání butetráa tí mu Marko buo iwí yínkí yó Antiokia.

13

Barnaba Mva Saulo Sumbi Wa

¹ Bulu ɔnósú atɔípó pú ató asunápó aku betsiá Antiokia ɔpasua ámɔtɔ. Amógyí: Barnaba, Simeon ání butetí mu Obibi, Lukio ání otsú Kirene ɔmátó, Manaen ání beyai muva Galilea ɔmású ogyípó Herodenyɔ tsukule pú Saulo. ² Bréá beklí ɔnó, buɔe aní Wie súm á, ɔhe Wankíhé lébláa amó ɔbéé, “Mlɔle Barnaba muva Saulo ha mi, abɔyɔ agyómá ámóú neti amó mbéé bubóyɔ ámu.”

³ Mó sɔ bréá beklí ɔnó ámu bó mpáí tá á, bɔpɔ ibi dínká amó nwunsu, sí amó ɔkpa.

Barnaba Mva Saulo Kipro ɔsolósv Yo

⁴ ɔhe Wankíhé lówa Barnaba muva Saulo sumbí. Bɔyɔ Seleukia wúlutɔ yótsu ntsusu-yibi fá yó ɔsolósv kɔá ibu ntsu nsiné, butetí mó Kiprosu. ⁵ Bréá bowie wúlu kɔá ibu inu, butetí mó Salamisu á, bɔyɔ Yudafo ofiakpa yéda Bulu asón ámu ɔkan. Yohane ámóú butetráa tí mu Marko amu é lóbuo amó yétsa amó agyómá yɔ.

⁶ Bedali Salami wúlutɔ, benatí alu bowie ɔsolósv kɔá butetí mó Pafosu. Inu befia ɔfápó kpɔnkpɔnti ɔkɔá butetí mu Bar-Yesu. Ogyi Yudayin, ɔtɔwá afunu ɔbéé Bulu ɔnósú ɔtɔípó mu gyi. ⁷ Mu nyawie gyí inu ɔmású ogyípó Sergio Paulo. ɔmású ogyípó anfi létin ansí. ɔlɔwa beyéti Barnaba muva Saulo ba mu wóyító. Tsúfé odekléá mónu Bulu asón. ⁸ Táme ɔfápó Bar-Yesu anfi mu dá así gyí, Elima Griiki ɔblítɔ anfi méha amó ɔkpa abubla ɔmású ogyípó amu Bulu asón ámu. ɔlɔbɔ mbódí ání ɔmású ogyípó amu mánu Yesu iwí asón ámu, fówun ɔmóɔhɔ mósú gyi. ⁹ Inu ɔhe Wankíhé lóbulá Saulo amóú buɔe mu tí Paulo amɔtɔ, olesi ɔlí ɔde ɔfápó amu ansító kí. ¹⁰ Móbú ɔlebláa ɔfápó amu ɔbéé, “ɔbunsám mu bi, fotekísí itɔ wankláán kugyíku. Fapó ahámle pú lalahégyí bwé fú agyómá. Mó sɔ foméesi Bulu ɔnɔkwali amu

afunuto wa? ¹¹ Ki, Bulu obébití fú isu. Fú ansíbi bóbwie. Fóméetrá wun oyi kehetó owí alu yófon bré ku.”

Inonu Elima ansító loklun mu. Mó su olowa tatápu bi, ode oku dunká okita mu oyító. ¹² Bréá omású ogyípó amu lówun tásá ilaba a, ololá aní Wíe gyi. Aní Wíe iwí asón amóú bude mu suná ámu leha onó lobwie mu.

Barnaba Mva Paulo Antiokia Aní Ibo Pisidia Omátó Yó

¹³ Paulo mva mu aba ámu botsu ntsusu-yibi tsú Pafó wúluto yó Perge aní ibo Pamfilia osólósu. Táme Yohane Marko mó léyinkí amó oma tsú inu yó Yerusalem. ¹⁴ Bókusó tsú Perge yó Antiokia aní ibo Pisidia osólósu. Okpónú odaké á, boyo inu Yudafó ofiakpa yétsiá asi. ¹⁵ Bekla ató tsú Mose Mbla pú Bulu onósú atáipú nwalótó ta á, ofiakpa amu ahande bowa abí beyébláa Paulo aná bee, “Apíó, ní mlidé asvankvá mléblí pówá ahá ánfí owonlín á, okpa da.” ¹⁶ Múú Paulo lókusú líí, olbwe amú ibi obéé bukásu. Múú olebláa amú obéé,

“Apíó Israelfó pú omá bámbásófóá mlitenyá Bulu ifú, mliyaa aso amlinu. ¹⁷ Israel Bulu léle aní anáin bwé mu ahá. Oleha bekleí bréá bogyi afóó Egypte osólósu. Olapu mu túmí kpankpankpannti kpá amú dali omá ámutó. ¹⁸ Olenya klun kpá amú nfi advana (40) kéké dimbí ámusu. ¹⁹ Oleyintá omá asienó kéké Kanaan osólósu, oleye amú osólósu amu púbwé siadie há aní anáin. ²⁰ Nfi lafana aduenu (450), olapubwé iní féé há amú.

“Mú oma a, oleha asón agyípó bekpa amú alu botu Bulu onósú atáipú Samuel. ²¹ Bréá bebláa Bulu bee oyái awíe ha amú á, Bulu léyai Kis mu bi Saulo owíe há amú. Saulo otsú Benyamin abusuantó. Olegyi iwíe nfi advana (40). ²² Bréá Bulu lékplí mu a, oleha beyai Dawid obíasó há amú. Asón ánfí Bulu léblí tsú mu iwí ní. Obéé, ‘Yisai mu bi Dawid gyí ohá aní mí klun din musu, tsúfé obóbwe tógyítóá nébláa mu mbéé obwéé.’

²³ “Dawid anfi abí-anátó Bulu labelé Yesu tsú há Israelfó obéé, obwéé amú Olépu fé alíá olehie yái. ²⁴ Asa Yesu lébá a, Asú Obopú Yohane légyankpá dá okan súná Israelfó féé obéé, budámli klontó, abuha mu obó amú asú. ²⁵ Bréá Yohane obá bomó mu agyómá onó á, olefité ahá ámu obéé, ‘Ma mlidésusúu mliaa ngyi? Megyí mígyí ohá amóú mlidé okpa kí amu. Mu mó obéba mí oma. Mmofon aní nówáí mu ntokota.’

²⁶ “Mí apíó, Abraham abí-aná pú omá bámbásófóá mlitenyá Bulu ifú, mliyaa aso amlinu. Anígyí ahá aní Bulu lópu nkpahóó asón ámu sísí. ²⁷ Yerusalem atsiápu pú amú ahande bomebi aní Yesu gyí Olépu. Bomonu Bulu onósú atáipú amu asón aní bowanlín tswi asi. Butekla mó okpónú odaké kugyíku. Táme begyi Yesu asón, há mu ipón, mó mu; ileha Bulu onósú atáipú amu asón ánfí leba mótó. ²⁸ Bumenya Yesu iwí asón kúkwá béliú mósú mó mu, támé bebláa Pilato bee ohá abumó mu. ²⁹ Mó su bréá bobwe tásá bowanlín tsú mu iwí féé tá á, bele mu tsú oyikpalíhe amusu yópulá mu. ³⁰ Táme Bulu lókusóá Yesu tsú afúlitó. ³¹ Mó oma a, oletsíá le iwí súná ahá amóú mva amónyo benatí tsú Galilea yó Yerusalem amu bré tsotsotsotó. Ahá ánfí gyí ahá aní bude mu iwí adánsie gyí suná Israelfó ní.

³²⁻³³ “Aní mó anidé mli ason wankláán ámu bláa. Múgyí, Bulu labwé tó amóú olehie aní anáin amu há amú abí-aná. Amógyí aní á. Tsúfé alakósúa Yesu tsú afúlitó há aní, fé alíá bowanlín wá Israelfó ilu nyosito bee,

‘Mí Bí gyí fú.

Nde nabwé fú Sí.’

³⁴ Bulu létrá tói tsú Yesu kusú tsú afúlitó pú mu oyulúu amóú imóopló wá obótó ekekekeke ámu iwí obéé,

‘Nópu mí oyúla wankíhé amóú nehie mbéé, ibwé alíagyíalíá nópohá Dawid amu há mli.’

³⁵ Owíe Dawid é létrá lawánlín wá Israelfó ilu bámbátó obéé, ‘Fóméeha fú osúmpó wankíhé móopló wá fúli obótó.’

³⁶ Owíe Dawid lósum Bulu mu nkpató, bwé Bulu apé tá á, olowu, bopulá mu mu anáinto, olópló. ³⁷ Táme Yesu anfi Bulu lókusóá tsu afúlitó ánfí mó mópló. ³⁸⁻³⁹ Mó su apíó, mlinu asón ánfí anidé mli bláa anfi asi. Yesu anfi nkulesu mlótsun nya lakpansikíé. Mose mbla

métalí há amligyi asu Bulu ansító. Táme ðhagyíðha ání alahò Yesu anfi gyi obégyi asu Bulu ansító. ⁴⁰ Mó su mlikí wankláán, ménì asón ámóú Bulu ònósú atóipó beblí tswì amu méeba mliwu. ⁴¹ Asón ámu gyí, ‘Asón ámu iwá mli ahá ání mliṭṭwá Bulu asón nyányáa ifú, amliwu. Tsúfé ní nde òku òblí gyuma ání ndegyí mliṭṭ kóráá á, mliṃóhogyi.’ ”

⁴² Bréá Paulo mva Barnaba buḍedali Yudafò ofiakpa inu á, ahá ámu bəkolí amó beε buhá òkpónú òdaké amóú íbá ámu, abutra bətəi tsu asón ámu iwì suna amó. ⁴³ Bréá ahá ámu beḍali Yudafò ofiakpa inu á, Yudafò tsətsətsə pú òmá bámbátó abí ání bawíé Yudafò osúmtó beklá buo Paulo mva Barnaba. Mó su sumbí ayəpú ání bətəi kplá amó beε, buḗú ansí dinka Bulu awitəlesu.

⁴⁴ Òkpónú òdaké amóú bebláa amó beε buhá amu lófòn a, ilesi kpalobí tekí ahá beta wúlu amutə. Amó fée beba Bulu asón onukpá Yudafò ofiakpa inu. ⁴⁵ Bréá Yudafò bowun òḍəm amu a, Paulo aná iwì lówa amó olu. Inì su begyi Paulo ason blíhé amu nwéen, síá mu. ⁴⁶ Táme Paulo mva Barnaba bəwa klòn bláa ahá ámu beε, “Tekí mli lehián ání abégyankpá bláa Bulu asón ání. Táme íniá mliḗkiná mú nu, mliḗ mli iwì kí mliáa, mliṃéhián nkpa ání itamatá ámu su á, anilayínkí ayó òmá bámbásúfə wá. ⁴⁷ Tsúfé alí Bulu lówa anì ní. Òbée, ‘Napó fú bwé òkandíe há òmá bámbásúfə.

Ọyító ahá fée bətsun fəsu nyá nkpa ání itamatá.’ ”

⁴⁸ Bréá òmá bámbásúfə ámu bonu asón ání á, ansí legyi amó, bəkanfú anì Wíe asón ámu. Inu ahá ání Bulu lalé òbée, bunyáa nkpa ání itamatá bəhə asón ámu su gyi.

⁴⁹ Anì Wíe asón ámu ilekléí wíé òmá ámutə òtínegyíṭíné. ⁵⁰ Táme Yudafò ámu pú atsiá bubu Yudafò osúmtó, obú bu amósú pú wúlu ahande bəksú líi Paulo mva Barnabas, gya amó lé òmá ámutə. ⁵¹ Sumbí ayəpú ámu bekpakpáa amó ayabitə-isi wólí amó nwunso, benatí yó Ikonion wúlutə. ⁵² Táme Òje Wankíhé pú ansigyí ləbulá Antiokia akasípó amutə.

14

Paulo Mva Barnaba Bulu Asón Blí Ikonion Wúlutə

¹ Ikonion wúlutə é á, alì kén Paulo mva Barnaba bəyə Yudafò ofiakpa nì. Beblí Bulu asón inu wankláán. Mó su Yudafò pú Griikifə tsətsətsə bəhə Yesu gyi. ² Táme Yudafò amóú buṃohogyi amu bətəi wá òmátəfə ámu asutə, há amó bəksú líi ahógyipu amusu. ³ Ifú mekitá Paulo mva Barnaba. Betsiá inu wá əpá blí anì Wíe Yesu asón ámu wankláán. Yesu é lélí amó òma, su bəbwe ofúla pú osúna púsúná ání mu awitəle asón amóú buḍeblí ámu igyi ònəkwali. ⁴ Mó su wúlu amutə iləbəi anyə. Aku bobuo Yudafò ámu, aku é bobuo sumbí ayəpú ámu.

⁵ Mó òma a, Yudafò, òmátəfə pú amó ahande bəbwe agywun beε, bəwa sumbí ayəpú ámu iwìəsinṭə, dá amó abwi mó. ⁶ Sumbí ayəpú ámu bonu asón ání. Mó su besrí yó Likaonia awúlu yilé Litra móa Derbe pú awúluá ibu mantáa inusu. ⁷ Bəda ason wankláán ámu òkan inu é.

Paulo Mva Barnaba Gyumagyihe Litra Móa Derbe

⁸ Oyin òku létsiá Litra wúlutə, bəkwí mu ibə. Òməkókúsú líi mu ayabisu kí. ⁹ Ibə anfi tsie òde Paulo ason blíhé nu. Paulo lési líi kí mu alì, olowun ání alahogyiá Bulu òbétalí tsá mu. ¹⁰ Mó su òləkplón kəklókúú blí òbée, “Kusu lu fú ayabi anyəsu.” Inu oyin ámu lókusú òtsáwule pé, wá natí bi. ¹¹ Bréá òḍəm amu bowun tóá Paulo labwé á, bəkplón blí Likaonia òblitə beε, “Ikpi ámu badámli anyánkpsa kplí ba anì wá.” ¹² Mó su bəpu amó òkpi kṗənkṗənti dá tí Barnaba beε, “Seus.” Bəpu mu ətsiámì dá tí Paulo beε, “Hermes,” tsúfé Paulo líi amó ònó, òḍətəi ní. ¹³ Òkpi Seus ətswékpa bu wúlu ònó. Seus igyí òhapó lóyəpu nnantswie pú oyí ntswítswí ba wúlu ònó inu. Tsúfé mva òḍəm amu buḍekléá bətswe sumbí ayəpú ámu.

¹⁴ Bréá Barnaba mva Paulo bonu tóá bebá bəbwε á, bekítá amú atadiε bálí. Ilosuná ání bumotsulá dínká itó ámúú bebá bəbwε ámυsυ. Besrí wíé ɔdəm amutə blí bεε, ¹⁵ “Ntogyi mlidé ínı bwε? Anı é anyánkprósa anıgyí fé mlı. Bulu ason wankláán abá bebláa mlı, amlısi atəkpan ánfı ɔmagyáa bobuo anı Wıe Bulu Ɔkiankpapυ. Mυlóbwε ɔsú móa ası, ɔpu pú mótó ató fée. ¹⁶ Bımbı ámυ a, olesi ɔkpa há ɔmágyıámá ání bυbwée tóá bυdeklé. ¹⁷ Táme mú ó á, Bulu mókúsí atə wankláán tsətsəɔtsə bwε, púsúná ání mυbυ ıny. Mutéhá nyankpυ totswıe, mlı ndəɔtə ató təwá alé. Mutéhá mlı atogyıhe, ɔtehá ansı tegyi mlı.” ¹⁸ Paulo aná ason blıhé anfi fée ɔma a, ıdəwa ɔnlın asa betalı ká ɔdəm amυ tin bεε, bυmátın mbwı wólı amú ayabıası tswε amú.

¹⁹ Mú ɔma a, Yudafo akυ botsu Antiokia ání ıby Pisidia ɔmátó pú Ikonion wúlutə ba beblı asón pútse ɔdəm amυ agywıın, bəkúśú líı Paulosυ. Bεda Paulo abwı, bıtıa mυ dalı wúlu amutə. Bυkı bεε alawú, sυ besi mυ tswı. ²⁰ Táme bréá akasıpó amυ beba bobomlı Paulo a, ɔləkúśú yınkı yó wúlu amutə. Mú ɔyi kεhe a, mva Barnaba benatı yó Derbe wúlutə.

Antiokia Anı Iby Siria Ɔmátó Yınkı Bı

²¹ Paulo mva Barnaba bεda ason wankláán ámυ ɔkan Derbe. Ahá tsətsəɔtsə bεdamlı klontə mlı Yesu akasıpó. Múú belayınkı yó Listra, tsun yə Ikonion alı bebedalı Antiokia ání ıby Pisidia ɔmátó. ²² ıny Paulo mva Barnaba bəwa akasıpó amυ atetə-ɔnlın bεε, bukıta hógıyı amutə. Bebláa amú bεε, “ılehıán ání abótson ıpıan tsətsəɔtsəɔtə asa abówıe Bulu ıwıegyı ámutə.” ²³ Bətó ɔpasua kugyıku á, bυteklı ɔnó bó mpáı, yáı ahandε há amú, pú amú wá anı Wıe amúú amú ansı dın mυsυ ámυ ıbıtə.

²⁴ Bekı Pisidia ɔmátó ɔpasua ámυsυ tá á, beba Pamfılia ɔmátó. ²⁵ Bεda Bulu ason wankláán ámυ ɔkan Perge wúlutə. Bəkúśú tsú ıny yó Atalia wúlutə. ²⁶ Paulo mva Barnaba belatsıá ntsusə-yıbitə tsú ıny bowıe Antiokia. ıny gyı ɔtınéá ahógıyıpu amυ begıyankpá klı ɔnó bó mpáı, ání Bulu ɔwáa awıtəle ha amú, ménı bóyə agyómá ánfı bamó mú ɔnó ánfı ní.

²⁷ Bréá bowıe Antiokia a, betı ɔpasua ámυ fée fıa. Bebláa amú alıá Bulu lapú amú gyı gyuma, pú alıá Bulu lahá ahá ání bυmegyı Yudafo é bahə mυ gyı. ²⁸ Betsıá akasıpó amυ wá nkε tsətsəɔtsə.

15

Sumbı Ayəpó Pú Ɔpasua Amυ Ifıa Yerusalem

¹ Bréá Paulo mva Barnaba bυbυ Antiokia a, ayın akυ botsu Yudea ɔmátó ba ıny. Bosuná ahógıyıpu ámúú bυmegyı Yudafo ámυ ató bεε, ní bυməkótın keté Mose mbla ɔnó á, Bulu móəhə amú nkpa. ² Paulo mva Barnaba bəkúśú líı asón ánfısυ. Mú sυ amúa ató asunápó amυ begıyı mú nwéen kınkıınkın. ıny sυ beblı bεε, bówa Paulo mva Barnaba pú Antiokia ahógıyıpu amυ akυ Yerusalem, abıyowun Yesu sumbı ayəpó pú ıny ɔpasua ahandε amυ tsú asón ánfı ıwı.

³ Ɔpasua ámυ besi ahá ámυ ɔkpa benatı. Bréá bəyó á, bυna Foenıke pú Samarıa ɔmátó. Bebláa ınyfo ámυ bεε, ahá ání bυmegyı Yudafo é badámlı klontə ba Bulu wá. Asón ánfı lehıe wá ahógıyıpu amυ fée ansıgyı. ⁴ Bréá bowıe Yerusalem a, ɔpasua ámυ, amú ahandε pú sumbı ayəpó ámυ bəhə amú atúu. Paulo aná bebláa amú tóá Bulu labwé tsun amúśú fée. ⁵ Táme ahógıyıpu amυ akúa botsú Farısıfətə bəkúśú líı blı bεε, “ılehıán ání ɔmá bábmbásúfo ámυ bétın keté, gyı Mose mbla ésú.”

⁶ Sumbı ayəpó ámυ pú ɔpasua ahandε amυ befıa yə asón ánfıtə. ⁷ Bebitı asón ánfı wá ɔpá. Mú ɔma a, Petro lókúśú líı, bláa amú ɔbéε, “Mı apıó, mlıyın ání tsú bré kvətə á, Bulu léle mı tsú mlıtə ɔbéε, mbláa ahá ání bυmegyı Yudafo mυ ason wankláán ámυ, ménı amú é bónu, hə mósú gyı. ⁸ Bulu yın nyankpυsa klontə. Ɔləpu Ɔhe Wankıhé amυ há amú, fé alıá ɔləpohá anı púsúná ání alahə amú. ⁹ Olosuná ání bυmegyı ɔtsan há anı, tsúfé ɔleha amú klontə letın bréá amú é bohogyı. ¹⁰ Ntogyı sυ mlıdé Bulu sóə kı? Ntogyı sú mlıdépu Mose mbla ánfı anıa anı anáın anımetalı gyı mósú ánfı han akasıpó anfi? ¹¹ Ekεkεkε! Anılahogyı ání Bulu ɔbótson anı Wıe Yesu awıtəlesυ hə anı nkpa fé amú.”

12 Bréá Petro lótoí tá á, afiapu amu fée bəbwe díin. Mú Paulo mva Barnaba bebláa amó alíá Bulu lótsun amósú bwé ofúla pú osúna tsətsətsə ahá amóú bomegyí Yudafo ámuto.
 13 Bréá Paulo mva Barnaba bətoí tá á, Yakobo lóyo mósú əbéε, “Apíó, mlyaa asu amlinu.
 14 Simon Petro labláa anı əbéε, Bulu légyankpá lé súná ání otekle ahá amóú bomegyí Yudafo ámu asón. Mú su əlele amótó aku bwé mu ahá. 15 Asón ánfı pú Bulu ənsú atəípó amu asun blíhé labwé kule. Tsúfé bəwanlín wá Bulu asón ámuto beε,

16 ‘Bulu əbéε. Inı əma a, nélatsú Dawid iwíegyí amóú ıladıda ámu kúsú.

Nélayı mú abuntıı fée,

há mú bélı wankláán,

17 ménı aha tráhe amu pú amóá bomegyí Yudafo,

mı dá dın amósú fée bódunká mıá ngı amó Wıe, wun mı.

18 Alı mı, mı Wıe Buluá

nele ıni súná tsú bímbı ndeblı ní.’

19 “Inı su tóá mı Yakobo ndeblı gyı, mılmáha apu asvansu kıkı ahá ánfı bomegyí Yudafo, badámlı klontə ba Bulu wá ánfı. 20 Mboun mııha awanlın əwóló bláa amó anıaa, bımágyı atogyıhéá bapóhá ıkı, tsúfé mú ıwı metın. Bımáwa atı mıa ayın asón. Bımágyı əbwıá bəpusáa mu mó pú obugya. 21 Tsúfé bímbı əpá á, bütədə Mose mbla ámu əkan wúlugyıwúlutə, bütəkla mú Yudafo ofiakpa kugyıku əkpónú ədaké é.”

Əwóló Pəsısí Ahógyıpuá Bomegyı Yudafo

22 Mú su sumbí ayəpó ámu, əpasua ahande amu pú əpasua ámu bəbwe agywın beε, beε ayın aku tsú amótó abubuo Paulo mva Barnaba yo Antiokia. Beε Yuda ání bütetı mu Barsaba mva Silas. Amó fée bgyı akpapó há ahógyıpu amu. 23 Əwóló ání bəpvhá amó bəpuyátə asón gyı:

“Ahógyıpuá mılmégyı Yudafo, mııbu Antiokia, Siria pú Kilikia əmátó. Mı apıó sumbí ayəpó pú əpasua ahande dé əwóló ánfı wanlın sısı mı.

“Anıdé mıı itsıá ha.

24 “Anılónu ání anı apıó aku botsu anıtə ba mı wá ınu, bəpu asvanku kıkı mı, púyıntá mı agywın. Anımókówá amó. 25 Inı su anıafia, tsúlá ání abéε aha aku abukpa anı apıó adwepú Barnaba mva Paulo ba mı wá. 26 Ahá ánfı lásı amó nkpa há anı Wıe Yesu Kristo agyómá ámu su ní. 27 Mú su anıdé Yuda mva Silas wa anıaa, bupúv əns bebláa mı asón amóú anılawánlın wá əwóló ámuto ámu kén. 28 Əhe Wankıhé lalé súná anı, anı é anılahə mú ání ıma aleá abəpu atə dwindwın kuku sórá mı, dın mbla ánfı mú ıwı dehián anı. 29 Mbla ámu gyı, ‘Mılmágyı atogyıhéá bapóhá ıkı. Mılmágyı əbwıá bəpusáa mu mó pú obugya. Mılmáwa atı mıa ayın asón.’

“Nı mııdé mbla ánfısu gyı a, ıbówa alé há mı. Anılafın nı.”

30 Bəwanlın əwóló ánfı há amó tá á, besi amóá sumbí ayəpó ámu əkpa bəpuya Antiokia. Boyówie ınu tí ahógyıpu amu fée fıa, pú əwóló ámu wá amó ıbitə. 31 Bekla əwóló ámu a, ansı leıe gyı amó, tsúfé mótó asón leha klın lédı amó asi. 32 Yuda mva Silas, bgyı Bulu ənsú atəípó amu bətoı kplá amó wankláán pówá amó əwonlın, wá amó atetə-ənlın. 33-34 Betsıá amó wá nke kpalobı, əpasua ámu lési amó əkpa iwılwiıtə, beyinkı yó ahá amóú bəwa amó sumbí ámu wá.*

35 Paulo mva Barnaba é betsiá Antiokia ınu yófın bré ku. Amóá ınu ahógyıpu amu aku betsiá súná ató, tsıá dá anı Wıe asun wankláán ámu əkan.

Paulo Mva Barnaba Abasvmáın

36 Bré ku əma a, Paulo lébláa Barnaba əbéε, “Ha ayınkı yo awúluá anıladá anı Wıe asun wankláán ámu əkan féesú, ayekı alıá bətsıe.” 37 Barnaba lékléá békpa Yohane ání bütetı mu Marko buo ıwı. 38 Táme Paulo léblı əbéε, ıma aleá Marko obóbuo amó, tsúfé əmetrá

* 15:33-34 15:34 Mótó yée 34 bu nwóló dada amu akotə: Táme Silas mú lóbwe agywın ání obésın Antiokia ınu.

buo amó abuyə Bulu agyómá ámu. Oleyinkí amó ɔma tsú Pamfilia wúlutə ɔpá. ³⁹ Paulo mva Barnaba beprí asón ánfí kínkíínkín, íleha be maín abasu. Barnaba lékpa Marko buo íwí, botsu ntsusu-yibi yó Kipro ɔmátó. ⁴⁰ Paulo é lékpa Silas buo íwí, Antiokia ahógyipɔ amu bəpu amó wá Bulu íbitə, bəpu ɔkpa. ⁴¹ Paulo lóyɔtsun Siria móa Kilikia ɔmátó; ɔlwa ɔpasua ámuú íbubu ínu ámu ɔwɔnlín.

16

Timoteo Léyetsíá Paulo Mva Silastə

¹ Paulo mva Silas benatí yó Derbe pú Listra. Ohógyipɔ ɔkuá butetí mu Timoteo bu Listra wúlutə ínu. Mu yin gyí Yudayin ání ɔlɔhə Yesu gyi, táme mu sɪ gyí Griikiyin. ² Apíó ání bubu Listra pú Ikonion betí Timoteo ídayilé. ³ Paulo lékléá ɔbékpa Timoteo náttí. Mú su ɔleha betin Timoteo keté, tsúfé Yudafə ámuú bubu ínu ámu fée buyin ání Griikiyin Timoteo mu sɪ gyí. ⁴ Bréá bəyó á, bowíe wúlugyíwúlusu butosúná ínu ahógyipɔ mbla oduá Yesu sumbí ayɔpó ámu pú ɔpasua ahande amóú bubu Yerusalem amu bawá beɛ bogyi mósú. ⁵ Iní su ɔpasua ámu benya ɔwɔnlín hógyitə, kléi ekekegyíeke.

Paulo Makedonia ɔmátó Yə

⁶ Paulo mva mu aba ámu bətsun Frigia pú Galatia ɔmátó. Tsúfé ɔɲe Wankíhé méha amó ɔkpa ɔbée, budáa Bulu asón ámu ɔkan Asia ɔmátó. ⁷ Bréá bowie Misia ɔsolóu ɔka á, bəbwe agywun beɛ béyinkí tsun yə Bitinia ɔmátó, táme Yesu ɔɲé méha amó ɔkpa. ⁸ Mú su bətsun Misia ɔsolósu kplí yó Troa wúlutə. ⁹ Mú onyé á, Paulo lówun ató. Olowun ání Makedoniayin ɔku lí mu ansító, ɔde mu kokóli ɔbée, “Fa ɔpu amu ba Makedonia, afubegyí aní buale.” ¹⁰ Paulo lénya wun ató ámu alí, ílɔwankí mu ání Bulu dé aní wa ɔbée, ayó yeda asun wankláán ámu ɔkan ínu. Mú su anilópu ɔkpa yó Makedonia.

Lidia Klɔntədamlí Filipi Wúlutə

¹¹ Anilówie ntsusu-yibitə tsú Troa, fá ɔpu yó Samotrake ɔsolósu. Mú ɔyi kehe a, anilélatsíá yó Neapoli wúlutə. ¹² Anilópu ayabitə tsú Neapoli yó Filipi wúlutə. Filipi gyí Makedonia wúlu yilé ní. Romafə bów wúlu anfitə. Anilétsiá ínu nke kpalobí. ¹³ ɔkpónú ɔdaké á, anilédali wúlutə yó ɔpu ɔnó ɔtinekuá aníkí aníaa, abówun ɔtíneá Yudafə butefia bə mpái. Anilétsiá ínu bláa atsi akúá bebefia ínu Bulu asón. ¹⁴ Atsiá bonu asón ámuɔə ɔkole gyí Lidia. Tiatirayin ogyi, ɔtefé tatiá mú ntsu lepe, íbu bíá. Bulu osúmpó ogyi. Aní Wíe léha mu olonu Paulo ason blíhé amúə. ¹⁵ Mú su bréá anilóbə mva mu wóyító ahá asú á, olobwíí ipa há aní, blí ɔbée, “Ní mlílahogyi ání nahə Yesu gyi a, mlíbetsiá mí wóyító.” ɔtsi ánfí bu anísu alu anilóbuo mu yó mu wóyító.

Paulo Mva Silas Obudí Filipi

¹⁶ Eke ɔku ayó Yudafə mpái ɔbəkpa ínu á, anilótu otsibi ɔkuá ogyi ɔkpábi ínu. Atóla ɔɲé bu mɔsu, ɔtelá ató, blí asón ání íbéba. ɔtəbwé kóba tsətsətsə há mu awíe tsú mótó. ¹⁷ Otsibi anfi lékplá buo aníaa Paulonyə. ɔna ɔdekplón blí ɔbée, “Ahá ánfí gyí ɔsósúsú Bulu ámu asúmpó ní. Amódé mlí nkpahóə ɔkpa suná ní.” ¹⁸ ɔlɔbwe mú nke tsətsətsə. Iní lehan Paulo. Mú su ɔledamlí bláa otsibi amu ɔbée, “Atóla ɔɲé, nde mbla wa há fú Yesu Kristo dátó, dali mɔə!” Inuɔn ɔɲé ámu lédali mɔə.

¹⁹ ɔkpábi amu awíe bowun ání amó kóba ɔkpa latin. Mú su bekítá Paulo mva Silas, bítía amó ya wúlu ahande ansító. ²⁰ Bəpu amó ya Romafə asón agyípu beɛ, “Yudafə ahá ánfí bogyi, bude asón klée wa aní wúlu anfitə. ²¹ Bude amándíe láláhe ání aní mbla méha mú íwí ɔkpa suná. Romafə aní mú anígyí. Aníméetalí hə amó amándíe ámu gyi mósú.” ²² Inu ɔdəm amu botu bun Paulo mva Silasu.

Asón agyípu amu beha beɛ buwóí amó atadiɛ, abunwen amó mplí. ²³ Bepítí Paulo mva Silas ató wankláán tá á, beha bəpu amó tswi obu. Bebláa obu adípúsú ɔkípu beɛ, ogyóo amó wankláán. ²⁴ Asón amóú bebláa obu adípúsú ɔkípu amu su ɔlɔpu amó yétswi obutótó, wá amó ayabi kplakitsi.

Obu Adipósú Okívu Yesu Hógyi

²⁵ Mú òyí-nsíné á, Paulo mva Silas bude mpáí bə, bude lu wa kánfó Bulu. Obu adipó atráhe amu é buda bɔdenu. ²⁶ Ɔtsáwɔle pé á, ɔsulúv lékpínkí ɔwɔnlínsú, ɔlékpínkí obu ámu ntswiasí. Mú aklɔn fée lefínkí. Obu adipó ámu ikan pó amú kplakitsi amu fée lɔwɔí. ²⁷ Obu adipósú okívu amu létsínkí, wun ání aklɔn amu fée lafínkí. Inu ɔlele ɔdayí iya anyɔ ɔbée amuwɔ iwí, tsúfé ɔkí ɔbée obu adipó ámu fée badáli srí. ²⁸ Táme Paulo lókpɔlɔn kóklókú bláa mu ɔbée, “Mábwe iwí tɔtɔ. Aní fée anɔbu inu.”

²⁹ Obu adipósú okívu amu léha botsu ɔkandíe ba mu, ɔlɔwa ɔsa wíe obu ámuɔ. Ifú de mu, su ɔdekpínkí kpakpakpakpa. Ɔleyéda akpawunu Paulo mva Silas ayabitɔ. ³⁰ Inu ɔleka amú dáli yéfité amú ɔbée, “Mí awíé, ntɔ mbwée asa Bulu ɔhɔ mi nkpa?”

³¹ Mú Paulo mva Silas bebláa mu beɛ, “Hɔ Yesu gyi, ménɔ Bulu ɔbóhɔ fúa fú wóyítɔ ahá fée nkpa.” ³² Mú bebláa mva mu wóyítɔ ahá fée aní Wíe Yesu asɔn wankláán ámu. ³³ Onyé-onyé ámu a, oyin ámu léyíá amú iwí nɔ amú benya bré amú bepítí amú atɔ ámu. Ɔleha amú bɔbɔ mva mu wóyítɔ ahá ámu asú inu. ³⁴ Obu adipósú okívu anfi lɔpɔ amú ya mu wóyítɔ, ɔleyéha beniná atɔ há amú begyi. Iníá mva mu wóyítɔ ahá fée bahɔ Bulu gyi su á, ansí lehie gyi amú.

³⁵ Mú òyí kehe a, asún agyípu amu bɔwa ahá akítápu aku beɛ buyébláa obu adipósú okívu amu beɛ, osíi ahá ámu abɔnatí.

³⁶ Mú su oyin ámu lébláa Paulo ɔbée, “Asún agyípu amu bapú ɔme sísí mí beɛ, nsíi fúa Silas amlɔnatí. Mú su mlɔnatí iwílwíitɔ.”

³⁷ Táme Paulo lébláa ahá akítápu amu aku ɔbée, “Bumegyí aní asún, táme banwén aní atɔ ɔbɔntɔ. Romafɔ angyí, táme bawá aní obu. Ntogyi su budekléá bési aní nǎintɔ? Ekekeke! Asún agyípu amu onutɔ bɔbá bele aní.”

³⁸ Ahá akítápu amu beyínkí yó yébláa asún agyípu amu. Bréá bonu ání Romafɔ Paulo mva Silas bɔgyí á, ifú lehié kítá amú. ³⁹ Mú su boyóbwíi ipa há Paulo aná, bekpa amú dali yókokóli amú beɛ bɔdáli wúlu amuɔ. ⁴⁰ Inu Paulo mva Silas benatí yó Lidia wóyítɔ. Befia apíó ahógyipu amu inu, tɔí kplá amú, wá amú ɔwɔnlín asa benatí.

17

Paulo Tesalonika Yɔ

¹ Bréá Paulo mva Silas benatí tsú inu bɔyó á, bɔna Amfipoli pú Apolonia awúlusɔ beba Tesalonika. Yudafɔ ofiakpa ku bu inu. ² Fé alíá Paulo tɔbwé brégyíbré á, ɔlɔyɔ ofiakpa inu ɔkpúnú ɔdaké, mva amúnɔyɔ bɔyɔ Bulu asɔn wanlínhé amuɔ. Ɔlɔbwe mú alí tse sa són. ³ Ɔlele Bulu asún ámuɔ súná amú, dínká ibwi mósú ɔbée, “Ilehián ání Kristo, (ɔhá amú Bulu ladá mu ofúli amú), obówun iwíɔsin wú, lákúsú tsú afúlitɔ.” Ɔlɔyɔ mu asún ámuɔ ɔbée, “Yesu anfi nde mu iwí asún blí anfi gyí Kristo amu ní.” ⁴ Paulo asún anfi lɔwankí Yudafɔ ámuɔ aku. Mú su bobuo mva Silas. Alí kén Griikifɔ Bulu asúmpó pú atsiá obú bu amúsú tsɔtsɔtsɔ é bobuo amú ní.

⁵ Iní léha Paulo mva Silas iwí lówa Yudafɔ ámu olu. Mú su bekpa aha láláhe aku buo iwí tsú brɔnɔsu, bɔpu ahá tsɔtsɔtsɔ yéhan agywun wúlu amuɔ. Betsíi yó oyin ɔkuá butetí mu Yason wóyítɔ, bude Paulo mva Silas dunká abubítia amú ba ɔɔm amu ansítɔ. ⁶ Táme bumowun Paulo mva Silas. Mú su bebitíá Yason mva ahógyipu amu aku ya wúlu ahande ansítɔ, bude okitikítí beɛ, “Ahá anfi ná bude agywun háan ɔyítɔ fée ní. Bawíé nfi, ⁷ Yason lahɔ amú yáí mu wóyítɔ. Amú fée budekúsú líí Roma Owíe Dehen mbلاس. Tsúfé bude ahá bláa beɛ, owíe bambá ɔku bu inu, mu dá gyí Yesu.” ⁸ Bréá wúlu ahande pú ɔɔm amu bonu asún anfi á, lehie han amú. ⁹ Táme bebití Yason mva mu aba ámu isɔ, beka ikɔ, ká ntam beɛ bumétrá han agywun, besi amú benatí.

Paulo Mva Silas Beroia Yɔ

¹⁰ Besi owí leta, ahógyipu amu beha Paulo mva Silas benatí yó Beroia wúlutɔ. Benya wíe inu alí, bɔyɔ Yudafɔ ofiakpa. ¹¹ Yudafɔá bɔbu wúlu anfitɔ botsulá hɔ asún ámu ɔn

amúá búbu Tesalonika. Bəpu ansigyí hə Bulu asón ámu, tsíá yó Bulu ason wanlínhé amúto ekekegyíeke ki bεε, ɔnəkwalí Paulo dé amú bláa. ¹² Yudafə tsətsətsə pú Griikifə atsi múa ayin ání obú bu amósú é bəhə asón ámu su gyi. ¹³ Yudafə amú búbu Tesalonika amu bonu ání Paulo layó ɔde Bulu asón ámu ɔkan da Beroia. Inu su begya ɔkpa yó inu bude inufə ámu agywun yintá. ¹⁴ Ɔsasɔ, ahógyipu amu bele Paulo lé wúlu amúto ya ɔpu ɔnó, táme Silas mva Timoteo mú besi búbu inu. ¹⁵ Ahá amúú beyési Paulo ɔkpa ámu bekpa mu alu yówie Atene wúluto. Bréá budeyinkí á, Paulo lópu ɔme sísi Silas mva Timoteo ɔbéε, buwáa ɔsa bətu mu.

Paulo Atene Yə

¹⁶ Bréá Paulo lési otsie ogyo Silas mva Timoteo Atene wúluto á, inu tsíá ləhiε han mu. Tsúfé olowun ání ikpi són bu wúlu amúto. ¹⁷ Mú su ní ɔyó Yudafə ofiakpa inu á, mva Yudafə pú Griikifə amúú bude Bulu súm ámu butetsiá lé asóntó há aba. Alí kén mva dɔnsu atsiápú é betsiá tóí tsú mú iwí ní. ¹⁸ Mva atiansipu akvá botsu Epikuro pú Stoak ɔpasuatə* ba inu é betsiá bíti asón ání. Amúto aku befité bεε, “Nto ɔkan ɔnótó ɔkapú ání dɛda?”

Aha aku bele mú ɔnó bεε, “Idεbwε fé ikpi aku iwí ɔdetáí tsú.” Tsúfé Paulo dé Yesu mva afúlikusú iwí asón ɔkan da. ¹⁹ Múú bekitá Paulo, kpá mu ya Areopago, igyi amú wúlu ahandε ofiakpa. Ahandε amu bebláa Paulo bεε, “Anidéklé aniaa, futóí tsu fú atosunáhé pəpwe amu iwí suna aní. ²⁰ Animákónú asón ání ki. Mú su anidéklé aniaa, fuléε múto suna aní.” ²¹ Tsúfé Atenefə pú afóá búbu inu féε butamabwé tətə dɔn asón ání ilaba nu pú mú blí.

²² Inu Paulo lókusú líí afiapu amu ansító ɔbéε, “Atenefə, nawun ání mlitεhié tswε ikpi. ²³ Tsúfé ínía ndeki wúlu anfitə féé á, nawun ntobí oduá mlitətswε. Nawun afədiε-asubwí kuá bəwanlín dínká mósú bεε, ‘BULUÁ ANIMÉYÍN MU.’ Mú su Bulu amúú mlidεsum, mluméyín mu dá ámu iwí ɔkan ndεda súná mlí á. ²⁴ Bulu lóbwε ɔyí pú múto ató féé. Múgyí ɔsú múa así Owíε. Ɔtamatsiá ɔtswékpa ání anyánkpusa ibi léyi múto. ²⁵ Ɔtamadúnká tətə tsú ɔhaa wá, méní ibwε fé təkú tehían mu. Tsúfé mutéhá ahá féé nkpa, ɔhé pú tógyítóá itehían amú. ²⁶ Móléha su ahá féé beln tsu ɔbakóle pétó, ɔleha bekleí wá ɔyító féé. Móléha ɔmá kugyíku ɔtínéá butsie pú bréá betsiá yófun. ²⁷ Ɔlɔbwε mú alí, méní nyankpusa obódunká mu wun mu. Táme teki ɔma ifó anito ɔkuku wá. ²⁸ Tsúfé ɔku léblí ɔbéε, ‘Bulu su anitsie nkpa. Mu sú anitekán iwí, anigyí alí anigyí.’ Fé alí mlí ilu awapú aku beblí bεε, ‘Bulu ahá aní é anigyí.’

²⁹ “Inía Bulu ahá anigyí su á, animákí aniaa, Bulu gyí fé tunkuá nyankpusa lapó sika pεpε, sika futútú ntéε ibwí pwé mú alí ɔdeklé. ³⁰ Bimbí ámu a, ahá buμεbi alí Bulu gyí. Bulu lóbun ansíbi mósú, táme séi mú á, alabláa anyánkpusa féé ɔbéε, buámli klontə. ³¹ Bulu lalé eke yáí ání ɔbótson ɔhá amúú alalé yáí ámu su gyi ɔyító ɔhagyíɔha asón ɔnəkwalisɔ. Ɔdeklé ɔbéε ahá búbí ání ɔnəkwalí igyi. Mú sú ɔlɔkusóá ɔhá ámu tsú afúlito ní.”

³² Inía Paulo lótoí tsú afúlikusú iwí su á, aku bəməsí mu. Táme amúto aku beblí bεε, “Anidéklé aniaa, fotráa ba afobebláa aní asón ání ku é.” ³³ Inu Paulo lókusú dáli ofiakpa inu. ³⁴ Táme ahá kpalobí ku bəhə Paulo asón ámu su gyi, bobuo mu. Amúto ɔkule dá gyí Dionisio, oletsíá wúlu ahandε amúto. Mva ɔtsi ɔkuá butetí mu Damari pú aha aku é.

18

Paulo Korinto Yə

¹ Inu ɔma a, Paulo lókusú tsú Atene yó Korinto wúluto. ² Ɔlɔyótə Yudayin ɔkuá butetí mu Akwila, bəkwí mu Italia ɔmanti kuá butetí mú Pontotə. Akwila mva mu ka Priskila beba Korinto inu məkúwá ɔpá. Tsúfé alí bré amúto á, Roma Owíε Klaudio lagya Yudafə féé lé Roma wúluto. Paulo lóyɔ amú wá. ³ Tati-obubí abwεpú amú é bugyi. Mú su Paulo létsiá amú wá, mva mɔnyɔ betsiá bwé tati-obubí ámu fé. ⁴ Ɔkpónú ɔdaké kugyíku á, Paulo tɔyó

* **17:18** Epikuro ɔpasuatəfə bugyi aha akvá butεblí bεε, ilehián ání ansí bégyi aní. Fowú á, ilatá. Stoak ɔpasuatəfə é bεε, mehián ání ansí bégyi aní dɔbidɔbi, awirehə é mákitá aní dɔbi.

Yudafɔ ofiakpa yéle Bulu asón ámutɔ wankláán súná Yudafɔ pɔ Griikifɔ ámu, ménɪ bóhɔ Yesu gyi.

⁵ Bréá Silas mɔa Timoteo botsu Makedonia bɔtu Paulo a, olesi agyómá ámu yɔ, pɔ Bulu asón ámu ɔkanda kóún bwé mu gyumagyihe. Oletsiá gyi adánsɪe súná Yudafɔ ámu ɔbéé, Yesu gyí Kristo, (ɔhá ámúbú Bulu ladá mu ofúli amu) ni. ⁶ Táme bɔmɔhɔ mu asón ámu. Bɔkusú líi mɔsu, síá mu. Mó su Paulo lófwi ɪbi lé amú asóntɔ, bláa amú ɔbéé, “Tsú nde pɔya a, nalé ɪbi mli asóntɔ. Ní lowu mlidéké a, ɪbá mli su. Néyébláa ahá aní bɔmegyí Yudafɔ mboún Bulu asón.” ⁷ Inɪ su Paulo lédalɪ Yudafɔ ofiakpa ɪnu yétsiá oyin ɔkúá bɔtetí mu Tito Yustus wóyítɔ. Megyí Yudayin oyin ámu gyí, támé ogyi Bulu osúmpú. Mu wóyí ɪbu mantáa Yudafɔ ofiakpa ɪnu. ⁸ Táme Krispu aní ogyi Yudafɔ ofiakpa ɪnu ɔhande mɔa mu wóyítɔfɔ fée mú bóhɔ anɪ Wíe Yesu gyi. Korintofɔ ámu tsɔtsɔtsɔ é bohogyi, bóbo amú asú.

⁹ Eke ɔku onyé á, Paulo lówun atɔ. Mótɔ á, anɪ Wíe lébláa mu ɔbéé, “Mánya ifú. Yɔ músú afɔda asón ámu ɔkan wɔle. Mákpa ɔnɔ bun. ¹⁰ Tsúfɛ mia fɔnyɔ ná. ɔhaa méetalí bwé fú tɔtɔ. Mí ahá bɔtsɔ wúlu anfitɔ.” ¹¹ Mú su Paulo létsiá Korinto ɪnu súná ahá ámu Bulu asón ofi ɔkule mɔa ifun.

¹² Bréá Galio létsiá Roma owíe otsiákpá, ɔde Griikifɔ ɔsaasí ɔmanti kúá bɔtetí mú Akaiasu kí a, Yudafɔ ámu bɔbwe ɔnɔ-ɔkule, kítá Paulo, pɔ mu ya mu ansítɔ. ¹³ Bɛɛ, “Oyin ánfɪ dé ahá asɔkpan suná ɔbéé bɔsúm Bulu tsɔn ɔkpa aní ɪlɔkusú líi anɪ mblasusu.”

¹⁴ Paulo lénya bwíí ɔnɔ ɔbéé amɔtɔi alɪ Galio lébláa Yudafɔ ámu ɔbéé, “Ní tsitsa ntée lakpan ku oyin ánfɪ labwé á, tekɪ ɪbu aléá néyaa asu nú mli asón. ¹⁵ Táme ɪniá adá pɔ mli onutɔ mbla ɪwi asón ɪwi nwéɛn mlidégýí su á, mliyɔ amliyéblí mú. Mméegyí asón ánfɪ odu.” ¹⁶ Múbú ɔleha begya amú lé asón ogyíkpá ɪnu á. ¹⁷ Ahá ámu fée bowunáa kítá Sostene aní ogyi Yudafɔ ofiakpa ɪnu ɔhande, dá mu ɪnu. Táme Galio mótsu kuku lé mótɔ.

Paulo Yinkí Yɔ Antiokia

¹⁸ Paulo létsiá ahógyipu amu wá Korinto yófun bré ku. Múbú ɔleklá amú, mɔa Priskila pɔ Akwila benatí yɔ Kenkrea wúlutɔ. Paulo lékpa mu nwun Kenkrea ɪnu, pɔsúná aní alamɔ ntaam kúá ɔleka ɔnɔ. Múbú botsu ntsusu-yibi pɔ bɔyɔ Siria ɔmátɔ á. ¹⁹ Bréá bowie Efeso wúlutɔ á, Paulo lénatí sí Priskila mɔa Akwila, yɔ Yudafɔ ofiakpa, mɔa Yudafɔ ámu bɔde asóntɔ le há aba. ²⁰ Bokokóli mu bɛɛ, ɔtráa tsia amú wá kpalobí, omotsulá. ²¹ Táme bréá ɔdedalɪ ɔyɔ á, ɔlebláa amú ɔbéé, “Ní Bulu lótsulá á, néyinkí ba mli wá.” ɪnu olowie ntsusu-yibitɔ tsú Efeso ɪnu náti.

²² Bréá ɔleklí Kaesarea a, ɔlɔdu yɔ Yerusalem yéha ɔpasua ámu tsiá. Múbú oleyinkí kplí yɔ Antiokia a. ²³ Oletsiá Antiokia ɪnu kpalobí. Mú ɔma a, ɔlenatí ɪnu beki Galatia pɔ Frigia ɔsulósu, ɔde akasípú amu Bulu asón bláa, púwá amú ɔwonlín.

Apolo Bulu Asón ɔkanda Efeso Mɔa Korinto

²⁴ Alɪ bré ámutɔ á, Yudayin ɔkúá bɔtetí mu Apolo laba ɔbu Efeso wúlutɔ. Bɔkwí mu Aleksandria, wúlu aní ɪbu Egypte ɔmátɔ. Oyín tɔí, oyin Bulu ason wanlínhé amu é wankláán. ²⁵ Bosuná mu anɪ Wíe ɔkpa ámu. Mó su Yesu ɪwi ɔnɔkwali amu blí tɛhíé wá mu ansigyí. Táme Asú ɔbɔpú Yohane asúbɔ ámu pé oyin. ²⁶ Apolo ménya ifú. ɔlɔwa klɔn súná atɔ Yudafɔ ofiakpa ɪnu wankláán. Bréá Priskila mɔa Akwila bonu mu ason blíhé a, bekpa mu yáa wóyítɔ yósuná mu Bulu ɔkpa ámu wankláán dun alá oyin yaí. ²⁷ Bréá Apolo lɔbwe agywun ɔbéé, ɔbóyɔ Akaia ɔsulósu á, ahógyipu amu bɔwa mu atetɔ-ɔnlɪn. Bɔwanlín ɔwulú sísí ɪnu ahógyipu bɛɛ, bohɔ mu wankláán. Bréá oloyówie ɪnu á, ɔlehiɛ búa ahá aní ɪna Bulu awitɔlesu bahɔ Yesu gyi. ²⁸ Apolo mɔa Yudafɔ ámu begyi Bulu ason wanlínhé amu ɪwi nwéɛn, ɔlɔtɔí lé asóntɔ túmisu púgyi amósú. ɔlɔpu Bulu ason wanlínhé amu súná amú aní Yesu gyí Kristo, (ɔhá ámúbú Bulu ladá mu ofúli amu).

¹ Bréá Apolo bu Korinto a, Paulo lódu yótsun asúsú awúlusu bedali tíí Efeso. Oloto akasípó aku inu. ² Múú òlefíté amú òbéé, “Mlilénya Òje Wankíhé bréá mlilóhogyi?”

Bele mú ònó bée, “Animókónú kí ání Òje Wankíhé ku bu inu.”

³ Paulo létrá fité amú òbéé, “Asú mòmú bóbó mli?”

Bele mú ònó bée, “Yohane asú ámu bóbó aní.”

⁴ Paulo lébláa amú òbéé, “Yohane lóbó ahá ání badámli klontó asú. Òlebláa amú òbéé buhá òhá ámúú obuó mu òbá ámúsu gyi. Múgyí Yesu.”

⁵ Bréá ahá ámu bonu asún ánfí á, beha bóbó amú asú aní Wíe Yesu dátó. ⁶ Mú òma a, Paulo lópu ibí dínká amú nwunso, Òje Wankíhé leba amúsó. Beblí òblí bámbá, blí Bulu ònó asún é. ⁷ Amú fée bóbwe ayin dúanyó.

⁸ Paulo lélatsiá yó Yudafó ofiakpa inu. Òlwa klun tóí lé asóntó súná amú tsra asa kéké. Omenya ifú, méní bóhá asún ámúú òdeblí tsú Bulu iwíegyí iwí ámúsu gyi. ⁹ Táme amú aku bowa klontó odwin, bumáha mu asónsú gyi. Bótóí wó aní Wíe Òkpa ámúú Paulo dé amú súná ámu ahátó inu. Mú su Paulo lékpa akasípó amú náti, oletsíá súná amú ató oyin òkúá butetí mu Tirano ató òkasíkpá. ¹⁰ Paulo lósuná amú ató nfinyó kéké. Mú su Yudafó pú Griikifó ání bubu Asia òmátó fée bonu aní Wíe asún ámu.

Skewa Abi Asón

¹¹ Bulu lótsun Paulosu bwé ofúla akpónkpòntí ku. ¹² Ahá bókulá mu adúkubi pú mu iwísu ató yédínká alòpusu, benya òltsá, òje laláhe é ledali ahátó. ¹³ Yudafó aku é bubu nsiné inu buna budeki gya òje laláhe lé ahátó. Bowa klun bée, bópu aní Wíe Yesu dá gya òje laláhe lé ahátó. Mú su bókplón wa òje laláhe bée, “Dali Yesu amúú Paulo dé mu iwí asún òkan da ámu dátó.” ¹⁴ Igyí ahapú òhande òkúá butetí mu Skewa abi yinhé abasiénó létsiá bwé íni.

¹⁵ Èke òku òje laláhe léfité amú òbéé, “Nyin Yesu, nabí Paulo, mli é mé, amendi mli gyí?” ¹⁶ Òhá ámúú òje laláhe bu mótó ámu lótu wíe amútó, dá amú, títi amú atadié fée. Inu amú fée bəpu amú yayá pú amú iwí nló srí dali wóyí ámútó. ¹⁷ Yudafó pú Griikifóá bubu Efeso inu fée bonu asún ánfí. Ifú lékitá amú. Mú su bəpu obú há aní Wíe Yesu. ¹⁸ Ahá ámúú bohogyi amútó tsòtsòtsò bele amú lakpan blí. ¹⁹ Amútó aku bugyi okó aləpú. Botsu okó ámu nwuló ba bowa mú fée ogyá ahá ansító inu. Bobu amú nwuló ámu ibíá á, òbəwe sika futútú mpím-aduenu (50,000)*. ²⁰ Ina aní Wíe Yesu túmisu mu asún ámu lenya òkpa kléi wankláán.

Demetrio Mva Mu Aba Ikó Le Wá Efeso

²¹ Asún ánfí fée òma a, Bulu Òje ámu léha Paulo lóbwe agywun ání òbóyo Makedonia pú Akaia asúlusu, fówun oyo Yerusalem. Múú Paulo léblí òbéé, “Ní nowíé inu á, ilehián ání néyékí Roma wúluto é.” ²² Mú su òlwa mu abúápu abanyó, bugyi Timoteo mva Erasto sísí Makedonia. Mu onutó olesi tsiá Asia òmátó kpalóbí.

²³ Alí bré ámútó á, aní Wíe Òkpa ámúú bude ahá suná ámu su asún kpónkpòntí ku leda Efeso inu. ²⁴ Oyin òkúá òtəbwé sika futútú ató, butetí mu Demetrio bu inu. Oyin ánfí təpú sika futútú bwé òkpi yilé Artemi† òtswékpa akusubi ání òlehan mu òtswékpa yilé ámu fé. Mva mu aba agyómá ánfí ayəpú butenyá kóba tsòtsòtsò tsú mótó. ²⁵ Òleti mu aba ámu pú ahá ání butəbwé agyómá ámu odu fia. Múú òlebláa amú òbéé, “Mí apíó, mliyin ání agyómá ánfí sú aní fée anlawá alé ní. ²⁶ Yéé mlihsie mlihénu, mlihéwúun tóá Paulo débwe? Alatá ahá bláa ta Efeso wúluto pú Asia òmátó fée fia òbéé, òkpi ání ahá bəpú ibí pwé bumegyí tótó. Alatá ahá ònó mlé tá, bude mu asónsú hógyi. ²⁷ Megyí aní agyómá wule ibéyintá. Òhaa méetrá bu òkpi tsíhé Artemi òtswékpa yilé ámu. Òkpi ámu dá é bəfwí lé oytó. Táme tekí mgyí òkpiá ahá fée butətswe Asia òmátó pú oytó fée ní.”

²⁸ Bréá òdəm amú bonu asún ánfí á, benya òbló, súra okitikíti bée, “Òkpi kpónkpòntí aní Efesofó òkpi Artemi gyí!” ²⁹ Kpokiti leda wúlu amútó fée. Ahá ámu bekítá Paulo abúopu Gaio mva Aristarko ání botsú Makedonia srí pú amú ya wúlu ofiakpa. ³⁰ Paulo

* **19:19** Sika futútú mpím-aduenu (50,000) bóbwe òbakóle nfi lafakóle-advasa (130) ikóká. † **19:24** Artemi gyí òkpi kpónkpòntí òko dá.

onutó lékléá obóyɔ ofiakpa inu, ɔyɔtɔi kpla ɔdɔm amu, támε akasípó amu bumεha mu ɔkpa. ³¹ Omá ámutɔ ahandε akpɔnkpɔnti akvá bugyi Paulo anyawíε é bɔwa obí lóyóbwií ipa há mu bεε, ɔmáɔ ofiakpa inu. ³² Kpokiti léda ofiakpa inu. Aní bεε alí, aní é bεε alí. Amútó ahá tsɔtsɔtsɔ bumεbi tɔá svá befia inu. ³³ Yudafɔ ámu akv bɔyɔ ofiakpa inu. Bowutá Aleksandro sísí ɔbuntɔ, bude mu asón aní ɔyéblí bláa. Iní sv Aleksandro lótsu ibi fúá, ɔbéε amule mu ɔnó. ³⁴ Támε bréá bowun aní Yudayin ogyi á, belasóra okitikíti, blí asun kua kole dɔnhwírí anyɔ kéké bεε “Ɔkpí kpɔnkpɔnti aní Efesofɔ ɔkpí Artemi gyí!”

³⁵ Iní fée ɔma a, wúlu ató ɔwanlínpu léha ɔdɔm amu bekpa ɔnó bun. Mú ɔlebláa amú ɔbéε, “Efesofɔ ayin, ma méyín aní Efeso nfi gyí aní ɔkpí kpɔnkpɔnti Artemi pu mu ibwi ámutú lekpa tsú ɔsúsú ámu nwun? ³⁶ Ɔhaa má inuá ɔbétalí gyí asón ánfí iwí nwéen? Mlunya klun, méní mlímóoko mli. ³⁷ Ahá ánfí mlílakpá ba nfi ánfítɔ ɔkuku mókówí tɔtɔ tsú ɔtswékpa inu. Bumákúblí asvansu kúsú líí aní ɔkpí tsíhé Artemisv. ³⁸ Támε ní Demetrio muv mu aba agyómá ayɔpu amu bεε bubu ɔku iwí asón á, asón agyípu bubu inu, asón ogyíkpá é bu inu. Bétalí pu asón ámu ya inu kpéblí mú. ³⁹ Ní mlíbv asun bambá kv tsía ínítɔ mú á, bétalí yéblí mú ɔtíné ámutú aní fée antefia gyi asón ámu. ⁴⁰ Tsúfé ní aníméki wankláán á, abénya asón aní anílahan wúlu amu agywun ndε. Ní befíté aní é á, aníménya asvansu pólé mú ɔnó.” ⁴¹ Olenya blí asón ánfí tá alí, ɔleha amú fée bedasáín.

20

Paulo Yinkí Yɔ Makedonia Mva Griikifɔ

¹ Kpokiti amu ɔma a, Paulo léba beti akasípó amu fée fia, tói kplá amú, wá amú atetɔ-onlín. Ɔlekklá amú asa ɔlɔpu ɔkpa ɔyɔ Makedonia ɔsulúsv. ² Oleki nsiné inu ɔpasua ámu sv tói kplá amú asa olobowie Griikifɔ ɔsulúsv. ³ Oletsíá inu tsra asa. Bréá ɔlɔbwe agywun ɔbéε, méfa ɔpu yɔ Siria ɔsulúsv á, olowun aní Yudafɔ bude mu tée abukita mu. Mú sv ɔlɔbwe agywun ɔbéε mélayótsun Makedonia ɔsulúsv. ⁴ Ahá aní bekpa mu ya inu gyí Beroiayin Sopater, ogyi Piro mu bi; Tesalonikafɔ Aristarko muv Sekundo pu Derbeyin Gai; amúv Timoteo pu Asiafɔ Tihiko muv Trofimo. ⁵ Alí ahá ánfí begyankpá yógyo aní Troa wúlutɔ. ⁶ Israelfɔ begyi amú Bodobodo MátúhéNke ɔma a, anilétsíá ntsusu-yibítɔ tsú Filipi wúlutɔ. Anilénatí nkená owító. Eke núúsí a, anilóbɔtv nkpa agyápu amu Troa wúlutɔ. Aní fée anilétsíá inu nkensíénó.

Eutiko Tsinki Tsú Lowutɔ

⁷ Kwasiéda, igyi ndawótswí ámutɔ eke gyankpapu ntópwesv á, aniléfia abégyi ató abatɔ fé alí aní Wíε lósuná aní. Iníá Paulo dékléá ɔbénatí ɔyi kehe sv á, ɔlɔtɔi kplá amú alí yéha ɔyínsiné. ⁸ Nkandíε tsɔtsɔtsɔ bu ɔsúsú obu ámutú aniléfia mútɔ ámutɔ. ⁹ Oyimbi ɔkvá butetí mu Eutiko lódv bian nfánsrí ɔnó, ɔde asón ámu nu. Iníá Paulo lótv wá ɔpá sv á, didí lowie mu, fórv mu. Ɔlekpa tsú ɔsúsú abansórv saasí nfánsrítɔ inu beda ɔsulótɔ. Bréá boyótsu mu a, alawú fée. ¹⁰ Mú Paulo lékplí yɔ inu, yémlí bun musv, látá mu pútá, blí ɔbéε, “Opúni mátsíí mli, ɔhé bu mutɔ.” ¹¹ Paulo léyinkí dv yɔ ɔsúsú inu, muv mu aba ámu nyɔ bebiabía bodobodo gyi. Ɔlɔyɔ mu tói amusv alí yófvn ɔyi kehe, ɔlenatí. ¹² Mú ahá ámu békpa kebi ámu ya wóyí á. Ansí lehie gyi amú aní ɔbv nkpa.

Paulo Troa Tsu Yɔ Mileto Wúlutɔ

¹³ Anilégyankpá yówie ntsusu-yibi ámutɔ ayɔ Aso wúlutɔ yótsu Paulo inu. Tsúfé Paulo léha aní ibi ɔbéε, ɔbótsun ayabitɔ ɔkpa ká tíí inu. ¹⁴ Bréá ania munyɔ aniléyéfia aba Aso wúlutɔ inu á, olowie ntsusu-yibi ámutɔ, aniléfa yɔ Mitilene wúlutɔ. ¹⁵ Anilénatí inu ɔyi kehe, anilókusú inu yówie Kio. Eke nyɔɔsv a, anilókusú inu yówie Samo wúlutɔ. Mú eke sáásí é á, anilétrá kusú inu yówie Mileto wúlutɔ. ¹⁶ Paulo mékléá obéyintá bré Asia ɔmátó. Mú sv ɔmekplí Efeso wúlutɔ, tsúfé ɔdekɔsí aní ní ɔbétalí á, obóyówie Yerusalem asa abugyi Pentekoste nke ámu.

Paulo Efeso Ɔpasua Ahandε Klá

17 Bréá anlóyowie Mileto wúluto á, Paulo lówa abí sísí Efeso ɔpasua ahande ɔbée, bobá bɔtu mu. 18 Bréá ahande amu bebefia mu a, ɔlebláa amú ɔbée, “Mliyin alíá mía mlínyo anlópotsiá tsú eke gyankpapu ání neba Asia ɔmátó. 19 Mliyin alíá neba iwiasí yó agyómá há mí Wíe, pú alíá Yudafó bókusú líí mísú, nowun ipian, su kóráá. 20 Mliyin ání mmɔpu asón ání íbékpa mli ɔáín mli bréá neda Bulu asón ámu ɔkan dunsu pú mli wóyító. 21 Alíá nɔtáí kplá Yudafó pú Griikifó fée mbée, busii lakpan bwe abodamli ba Bulu wá, abubɔho aní Wíe Yesu gyi.

22 “Séi ánfí á, nɔyó Yerusalem, fé alíá ɔɔɔ Wankíhé labláa mi. Mmeyín tóá íbéba misu inu. 23 Táme múá ɔɔɔ Wankíhé tebláa mí wúlugyiwúlusu, nyin gyí, asón wunhe pú obudi da gyo mí. 24 Táme mmotsu mú asonbogya. Mboún alíá nómɔ agyómá ámuó aní Wíe Yesu léha mí ámu ɔnó. Agyómá ámu gyí, nébláa ahá Bulu awítale asón wankláán ámu.

25 “Séi ánfí a, nyin ání mli ahá ánfí nebedá Bulu iwíegyi iwí asón ɔkan mlitɔ ánfítɔ ɔkuku méetrá wun mi ekekeke. 26 Mú su nde mli bláa mbée, ní mlitɔ ɔku ménya nkpa ání itamatá á, megyí mí su omenya. 27 Tsúfé nabláa mli tógyítóá Bulu déklé ɔbée mlibí.

28 “Mú su mlíkí mli iwí pú ahá ámuó ɔɔɔ Wankíhé lópɔwá mli íbitɔ ámusu wankláán. Mlíkpa Bulu ɔpasua ámuó ɔleyaí tsón mu onutó mu bi lowusu ámu wankláán. 29 Nyin ání nenátí á, akwá bugyi fé nkpataku, bobu iyin béba bowie mlitɔ, dá ɔpasua ámu sáín. 30 Mlitɔ aku óó bókusú, dámlí ɔnɔkwali amu púbitiá mlitɔ aku buo iwí. 31 Mú su mlída iwísu. Mlíkaín ání netsiá mli wá nfinsa sóón, pú ansí ntsú yíri iwí súná mli ató ɔpa onyé.

32 “Mú su séi á, ndepu mli wá Bulu mua mu awítale asón ámutɔ. Mu awítale asón ámu iwá mli ɔwɔnlín, íha amlídan, talí lu kínkín, amlinya ató ámuó ɔlehie yáí há mu ahá ámuó bamli mu kle amu. 33 Bréá mbu mli wá á, mmepɛ ansí ɔhaa sika pepɛ, mu sika futútú ntée mu atósú. 34 Mli onutó mliyin ání mí íbi ánfí nɔpuyó agyómá nyá tóá íde mía mí aba ámu hián fée. 35 Natsón ɔkpagyíɔkpasu súná mli alíá mlópu íbi yó agyómá, púgyi ahá ání iwí ma amú ɔnlín buale. Mlíkaín aní Wíe Yesu onutó asón blíhésu. ɔbée, ‘Bulu toyúlá ɔhá ání otekíé ató dɔn ɔhá ání botekíé mu.’ ”

36 Bréá Paulo léblí asón ánfí tá á, mua amúnyo fée beba akpawunu bó mpái. 37 Amú fée bosu bréá belatá aba pútá, klá aba. 38 Tóá ílɔwa amú ahumiti gyí mú ámuó ɔleblí ɔbée, mméetrá wun amú ekekeke ámu. Besi mu ɔkpa yówie ɔpu ɔnó, olowie ntsusu-yibitɔ.

21

Paulo Yerusalem Yo

1 Bréá anlégyí nkla tá á, anlówie ntsusu-yibitɔ, nátí laa yó Ko wúluto. Eke nyɔɔsi a, anlóyɔ Rodo. Tsú inu á, anlébá Patara osubúnɔ. 2 Anlénya ntsusu-yibi kwá iyó Foinike osubúnɔ, anlówie mútó. 3 Bréá ayó á, anlówun ɔsolúbu kwá botetí mú Kipro sísí. Anlési mú tswi binasu ífón, tsun yɔ Siria ɔmátó. Anléyekplí Tiro osubúnɔ, tsúfé inu béle ntsusu-yibi ámutɔ ató ní. 4 Anlótɔ akasípú aku inu, anlétsiá amú wá nkeniánó. ɔɔɔ Wankíhé léle súná amú ɔbée, Paulo máyɔ Yerusalem wúluto. 5 Aní nke lɔfun, anlótɔvá aní ɔkpasu. Bréá anidénatí á, akasípú amu, amú aká pú amú abí fée beyési aní ɔkpa alu yówie ɔpu ɔnó. Inu á, aní fée anléda akpawunu bó mpái. 6 Anlégyí nkla, anlówie ntsusu-yibi ámutɔ pú ayó, amú é beyínkí yó wóyí.

7 Anlédinká ɔpusu tsú Tiro alu bowie Ptolemai osubúnɔ. Bréá anlówie inu á, anléyeha ahógyipu ání bobu inu itsiá, anlétsiá amú wá ekewóle. 8 ɔyi kehe a, anlókusú tsú inu ba Kaesarea osubúnɔ. Anlóyɔswí Bulu asón ɔkan ɔdapó Fílipu wóyí. Oyin ánfí gyí ahá abasiánó ámuó bele Yerusalem beɛ, bɔtsáa ahande agyómá yɔ ámutɔ ɔkole. 9 Fílipu bu abi tshé abaná, bumókúyó ayin wá ki. Bulu ɔnósú atáípu mu abi tshé ánfí bugyi. 10 Anlégyí nke kpalobí inu. Eke ɔku Bulu ɔnósú atáípu Agabo lótsu Yudea ɔmátó ba inu. 11 Olenya bowie laa alí olotsu Paulo osiétó ɔfé klí mu onutó íbi pú mu ayabi. Múú ɔleblí ɔbée, “ɔɔɔ Wankíhé ɔbée, ‘Alí Yudafóá bobu Yerusalem béklí ɔhá ámuó ɔbu ɔfé ánfí, pú mu wá ahá ání bumegyi Yudafó íbitɔ ní.’ ”

12 Bréá anilónu asón ánfí á, ania ahá ámúú bobu inu ámu fée anilókokóli Paulo aniaa omáyo Yerusalem. 13 Inu Paulo léfité aní obée, “Ntogyi só mlidésú, mlilahá iwí lawú mí alí? Mí mó á, megyí klí ámúú békiklí mī Yerusalem amu pé nalá iwí yáí há. Mboún nalá iwí yáí ání nówu aní Wíe Yesu su é.”

14 Paulo onó lodon aní. Mó su anlési mu tóí wa. Múú anléblí aniaa, “Ibá mótó alí aní Wíe déklé.”

15 Iní oma a, anilókulá aní ató du yó Yerusalem. 16 Ania Kaesareafó akasípó aku lóyo inu. Bekpa aní ya oyin okvá butetí mu Mnason wóyító bee, aswí mu wá. Akasípó agyankpapu amoto okule ogyi, otsú Kipro omátó.

Paulo Yerusalem Wíe

17 Bréá anilówie Yerusalem inu á, ahógyipu amu bohó aní atúu. 18 Oyi kehe ania Paulonyo aniléyekí Yakobo. Opasua ahande amu fée beba inu. 19 Paulo lówa amú onó, olebláa amú tógyítá Bulu latsun musu bwé ahá ání bumegyí Yudafoto. 20 Bréá bonu Paulo asón ánfí á, amú fée bekanfó Bulu. Múú bebláa mu bee, “Opíó nu, Yudafó mpím-mpím ání badámlí klontó fée bude Mose mbla ámutó kinkíínkín. 21 Táme aku babláa amú bee, fasúná Yudafó ání bobu omá bámbású fée fee, bumágyi Mose mbla ámusu. Oma é á, fee bumátin amú abí keté, bumágyi aní amándíé ésó. 22 Ibwébwéébwé á, ahá bonu ání faba nfi. Nkálí abóbwe tsú mó iwí? 23 Abébláa fu tóá fubwée. Ayin abaná akvá bobu anito baká ntam há Bulu. Ilehían ání bógyuráa iwí. 24 Kpa amú ya, amlyogyuráa iwí. Ka amú ató yintáhé fée ikó, méní békpa amú nwun. Iní obéha ahá fée bébí ání fotegyí Mose mbla ámusu. Iní su fú iwí asón ámúú bonu ámu ima mótó. 25 Anilawánlín owuló sísí ahógyipóá bumegyí Yudafó dodo. Anilówanlín aniaa, anilablí ání bumágyi atogyihéá bapóhá ikpi. Bumágyi obugya pú obwíá bapúsa mō. Bumáwa atsi móa ayin asón é.”

26 Mó su bréá oyi leke a, Paulo lékpa ayin abaná ámu ya, muva amónyo boýogyuráa iwí. Oloyo Bulu otswékpa inu yéblí ekeá amú iwígyuráa amu íbómō onó, obéba bohó afodie há amótó okugyíko.

Paulo Kitá Bulu Otswékpa

27 Bréá nkensiénó ámu íbá bōfon a, Yudafó akvá botsú Asia omátó bowun Paulo Bulu otswékpa inu. Odóm amúú bobu wunsínésú inu ámu fée benya obló Paulosu, bekitá mu. 28 Basurá okitikíti bee, “Israelfó ayin, mlidalí ba oo! Oyín ámúú ona ode ahá ató suná, yíntá amú agywun ámu ni. Mudékusú líí omá ánfí, Mose Mbla pú Bulu otswékpa amusu ní. Alakpá Griikifó kóráá ba Bulu otswékpa wunsínésú nfi. Mó su alapó ifin da owankíkpá amu.” 29 Beblí mó alí, tsúfé bowun Efesoyin okvá butetí mu Trofimo muva Paulo wúlu amoto dodo. Iní su bukí bee Paulo lópu oyin ámu yáa Bulu otswékpa inu.

30 Wúlu amoto fée leda kpokiti. Ahá bedalí tsu amú wóyító srí ba bekitá Paulo, bebitía mu dáli otswékpa wunsínésú inu, fin íban ámu. 31 Bréá bude mu da, budekléá bómō mu a, oku léyebhá Romafó ísá akópú ohande obée, “Kpokiti ladá Yerusalem wúlutó.” 32 Inunu ohande amu lékpa ísá akópú ámu aku pú amú ahande aku besrí yó inu. Odóm amu benya wun amú alí besi Paulo dá. 33 Ohande amu lénatí yótu Paulo, oleha mu ísá akópú ámu bekitá mu, wá mu íkan anyo. Múú olefité ahá ámu obée, “Ma gyí oyin ánfí? Nto alabwé?” 34 Odóm amu bude okitikíti, budetótó. Aku bee alí, aku é bee alí. Okitikíti amu onó lówa onlin. Mó su ohande amu mébí onokwalíá íbu asón ámutó. Iní su oleha obée, bukpá Paulo ya ísá akópú ámu otsiákpá. 35 Bréá bowie obu-onó odokpá á, odóm amu bude iyin wa. Mó su ísá akópú ámu botsu Paulo wá nkankō. 36 Ahá ámu fée bobuo Paulo, bude okitikíti bee, “Mliha awuna mō mu! Mliha awuna mō mu!”

Paulo Iwí Onóle

37 Bréá bowie obu ámu onó, bódu wíé amú otsiákpá inu á, Paulo lébláa ohande amu obée, “Nobwíí ipa, mbláa fu asvanku.”

Ɔhande amu léfité mu ɔbée, “Futonú Griiki ɔblí? ³⁸ Mú su megyí fúgyí Egyipteyin amúb ɔleha kpokiti leda bré kɔtɔ, ɔlekpa ahá amɔpú mpím-na (4,000) buo iwɪ ya ðimbísó ámu ni?”

³⁹ Inu Paulo léle mú ɔnó ɔbée, “Yudayin ngyi mí mú. Tarso ání ibu Kilikia ɔmátó bɔkwí mí. Megyí wúlubitɔ notsú. Nobwíí ipa, ha mí ambla ahá ánfɪ asón.”

⁴⁰ Isá akɔpú ɔhande amu léha mu ɔkpa. Mú su Paulo léyelí obu-ɔnó ɔɔkpa inu, bwé ahá ámu ibi békasu. Inu lóto diin. Mú Paulo lébláa amú asón Hebri ɔblítɔ ɔbée,

22

¹ “Mí así, apíó aba, mliyaa asu mí anle mí ɔnó amlinu.” ² Bréá bonu ání Hebri ɔblítɔ Paulo déto á, inu lóto diin. Mú Paulo lóyo mu asónsú ɔbée,

³ “Yudayin ngyi. Tarso wúlutɔ bɔkwí mí Kilikia ɔsolósu, táme Yerusalem nfi beyaí mí. Gamaliel lósuná mí anɪ anáin mbla ámu wankláán. Nɔwa nsi Bulusúm iwɪ fé alíá mli é mlidé mu súm nde. ⁴ Ahá ání buɔna anɪ Wíe ɔkpa ánfɪsu á, nedinká amósú. Nɔmɔ akw kóráá. Nekítá amótó atsi múa ayin akw, kíkli amú yótwsɪ obu. ⁵ Bulu igyí ɔhapú dehen pú Yudafɔ asón agyípu amu féé bétalí gyi asón ánfɪ iwɪ adánsɪe. Amú wá nɔhɔ ɔwɔlɔ tsú pú neya apíó ání buɔbu Damasko wúlutɔ, mí anyekítá alɪ ahá ámu wa amú ikan, pu amú ba Yerusalem, abubiti amú ɪsu.

Paulo Klɔntɔdamlí Iwɪ Asón Blí (Gyumagyihe 9:1-19; 26:12-18)

⁶ “Ɛkéá nɔpu ɔkpa nɔyó, neta Damasko wúlutɔ wie tá, ɪbɔbwe fé ɔpa dóduanyɔtɔ á, ɔtsáwɔle pé, wanki kwá mú ɔnó ihíe bu ɔnlɪn, itsú ɔsúsú lɔwankí wólí mísú. ⁷ Múá nówun a, nda ɔsolótɔ. Inu nonu ɔme kw. Ɔme amu léfité mí ɔbée, ‘Saulo, Saulo, ntogyi só fudin mísú alí?’ ⁸ Inu nefíté mbée, ‘Fú ma ni, Owíé?’ Mú ɔme amu lébláa mi ɔbée, ‘Mí Yesu, Nasaretyin amúb fudin mísú amu ni.’ ⁹ Mí aba amúb mía amónyo aniná ámu bowun wanki amu, táme buɔmonu asón ání ɔme amu dé mí bláa. ¹⁰ Nefíté mbée, ‘Owíé, ntɔ mbwée?’ Anɪ Wíe lébláa mi ɔbée, ‘Kusɔ, afɔyo Damasko wúlutɔ. Bébláa fu tógyítá Bulu lahá fú ɔbée fɔbwée.’ ¹¹ Wanki amu ɔnó bu ɔnlɪn. Mú su mmetrá wun tɔtɔ. Inɪ su mí aba ámu lékítá mí ibi, kpá mí ya Damasko wúlutɔ.

¹² “Oyin ɔkwá butetí mu Anania, otenyá Bulu ifú bu wúlu amutɔ. Otegyi Mose mbla ámuɔsu wankláán. Mú su Yudafɔ ání buɔbu wúlu amutɔ féé butetí mu ɪdayilé. ¹³ Oyin ánfɪ léba belí mí ansítɔ, bláa mi ɔbée, ‘Opíó Saulo, bwii ansíbi afɔkɪ ató.’ Inuɔnu mí ansíbi lobwíí, nowun mu. ¹⁴ Ɔlebláa mi ɔbée, ‘Anɪ anáin Bulu ámu léle fú yáí ɔbée, fɔbébi mu apé, afɔbi mu Bi Yilé Ɔbwepú ámu, afonu mu ɔme. ¹⁵ Tsúfé féba begyi mu iwɪ adánsɪe, bláa ahá féé asón ání fonu pú múá fowun. ¹⁶ Ntɔ fɔtráa fɔgyo? Kusɔ kokoli anɪ Wíe, afɔha abubɔ fú asú, ɔfwɪ fú lakpan féé le.’

Paulo Bulu Asón Ɔkanda Ɔmátófoto

¹⁷ “Bréá neyinkí yó Yerusalem wúlutɔ nde mpái bɔ Bulu ɔtswékpa inu á, nowun ató. ¹⁸ Mótó á, nowun anɪ Wíe Yesu, ɔlebláa mí ɔbée, ‘Wa ɔsa bwe, afɔdalɪ Yerusalem nfi. Tsúfé buɔmɔhɔ fú adánsɪe ání fégyi tsu mí iwɪ.’ ¹⁹ Inu nebláa mu mbée, ‘Mí Wíe, amú onutó buyin ání netsiá yó Yudafɔ ofiakpa yékítá ahá ání bɔhɔ fu gyi, dá amú, wá amú obu. ²⁰ Buyin ání bréá bɔmɔ fú ɔdansɪyin Stefano a, mbu inu. Nelí amú ɔma mbée buɔmɔ mu, nɔhɔ ámu atadie kóráá kítá.’ ²¹ Táme anɪ Wíe lébláa mi ɔbée, ‘Natɪ, nówa fú fýo tsútsúútsú, ahá ání bumegyí Yudafɔ wá.’ ”

²² Ahá tsɔtsɔtsɔ amu beya asu nú Paulo ason blíhé alɪ bɔtu bréá ɔleblí ɔbée, Bulu lówa mu ahá ání bumegyí Yudafɔ wá. Inu bɔsurá okitikítí kóklókóú, blí bee, “Mlile mu inu! Ima aleá obétsiá ɔsolóbu anfisú!” ²³ Inu bɔsurá okitikítí, nyá ɔbló wóí amú atadie tswɪ tsalífwí, kpá ɪsu tswɪ wá afútó. ²⁴ Mú isá akɔpú ɔhande amu lébláa mu ahá ɔbée, “Mlikpa Paulo, amlɪpu mu ya mli otsiákpá. Mlɪpiti mu ató ɔbli ɔnɔkwali, abɪ tóá swá ahá ámu buɔde okitikítí surá mu

nwunsu ali.” ²⁵ Bréá beklí Paulo tá, bée abuda mu a, òlefíté isá àkápó òhande àkuá òlú mu wá òbéé, “Mbla leha àkpa ání mlípítí Romayin oduá bùmàkógyi mu asón, há mu ipón ató?”

²⁶ Bréá isá àkápó òhande amu lónu asón ánfí á, òleyébláa mu òhande amu òbéé, “Fakle afuse wulu manta iwí. Sáa Romayin oyin ámu gyí oo!”

²⁷ Múú òhande amu léba Paulo wá, befíté mu òbéé, “Bla mi, lélé Romayin foyi?”

Paulo lébláa mu òbéé, “Romayin ngyi.”

²⁸ Múú òhande amu lébláa mu òbéé, “Mí mú á, ikò kponkpontí neka asa nemlí Romayin.”

Táme Paulo lébláa mu òbéé, “Mí mú á, Romayin onutónutó ngyi.”

²⁹ Inonu ahá ámúú bée abufíte Paulo asón ámu fée badásáín. Ifú lekítá òhande amu onutó ó, bréá òlèbí ání Romayin Paulo gyí asa alahá bawá mu ikan.

Paulo Yudafó Asón Agyípó Ansító Lú

³⁰ Oyi kehe a, òhande amu lékléá òbébí tóá Paulo lóbwe, sù Yudafó bude asón kláa dinká musu. Mú su òleha bəwəi Paulo lé ikan amutə, òleha beti Bulu igyí ahapó dehen pú Yudafó asón agyípó amu befia. Múú òleha bekpá Paulo belú amú ansító.

23

¹ Paulo lótsu ansí kí Yudafó asón agyípó amu díín. Múú òlebláa amú òbéé, “Mí apió Israelfó, nyin mí klontə ání mməkótsiá nkpa laláhe Bulu ansító bətu nde.” ² Múú igyí òhapó dehen Anania lébláa ahá ámúú bulú mantáa mu amu òbéé, budáa mu ònósú. ³ Inu Paulo lébláa mu òbéé, “Fó Bulu òbéda. Fabwé iwí fè buntíiá bakpá mú afá futútú, fabetsiá así fée fópú Mose Mbla gyi mí asón. Fude ahá bláa fée budá mí ansító. Fó mú megyí mbla ámu fatón a?”

⁴ Aha akvá bulú mantáa Paulo befíté mu bée, “Bulu igyí òhapó dehen fudesia ali á?”

⁵ Paulo lébláa amú òbéé, “Mí apió, mmeyín mbée, mogyí Bulu igyí òhapó dehen. Tsúfè bəwanlín wá Bulu asón ámutə bée, ‘Máblí òhá ání òde fó òmású gyí iwí ason laláhe.’ ”

⁶ Bréá Paulo lówun ání Yudafó asón agyípó amutə aku bogyi Sadukifó, aku é bogyi Farisifó á, òləsurá okitikítí asón ogyíkpa inu òbéé, “Mí apió, mí ánfí nlí á, Farisiyin ngyi. Mí anáín é á, Farisifó bogyi. Mí é nohogyi ání awupú bəlakósú. Mú ndeblí su bakpá mí ba asón ogyíkpa nfi ní.”

⁷ Olenya blí ali pé, ahá tsətsəətsə amutə leye anyə. Farisifó ámu pú Sadukifó ámu bəwa aba nwéengyi bí. ⁸ Tsúfè Sadukifó buteblí bée, kusú tsú afúlitə kəkú má inu. Bulu-abəpu pú òhe laláhe kəkú é ma inu. Táme Farisifó mú bohogyi ání ínı fée bu inu. ⁹ Inı léha nwéen amu ònó lehie wá ònlın. Mbla asunápúá bogyi Farisifó bəkusú lí bí bée, “Animókówun tsitsa kəkú oyin ánfí iwí. Fíali òhé ku ntée Bulu-òbəpu òku lébláa mu.”

¹⁰ Nwéen amu ònó lehie wa ònlın, ideklé imli ikó. Inu isá àkápó òhande amu lénya ifú ání bóbwe títi Paulo. Mú su òlebláa isá àkápó ámu òbéé, “Mliwa əsa kpa Paulo ya mli otsiákpá inu.”

¹¹ Mú onyé á, anı Wíe lébelí Paulo wá, bláa mu òbéé, “Wa klun! Ali ánfí fagyi mí iwí adánsie Yerusalem nfi á, ali kén fuyégyi mú Roma wúlutə é ní.”

Paulo Mə Iwí Agywun Kítá

¹² Mú oyi kehe a, Yudafó ámu aku befia, kítá Paulo iwí agywun. Beka ntam bée ní bùməkómó Paulo büméegyí ató, bümóonu ntsu. ¹³ Ahá ámúú beka ntam amu budon advana (40). ¹⁴ Bəyə Bulu igyí ahapó dehen pú Yudafó ahande wá, yébláa amú bée, “Anilahíé ká ntam aniaa, ní animókómó Paulo animéeda tətə ònó. ¹⁵ Mú su tóá anidéklé aniaa fəa Yudafó asón agyípó amu mləbwée ha anı gyí, mlíkí ansí wa abí sisi isá àkápó òhande amu mlíaa, opúv Paulo ba, amlilanu mu asóntó. Aniladá iwísu aniaa, obótsutsúa obowie nfi anilámó mu.”

¹⁶ Paulo mu bitepu òku lónu asón ánfí fée. Mú su òlesrí yó isá àkápó otsiákpá inu yówi tsá Paulosu. ¹⁷ Inu Paulo létı isá àkápó òhande òku, bláa mu òbéé, “Kpa əyasubi ánfí ya mli òhande wá. Ode asvanku, òbébláa mu.” ¹⁸ Isá àkápó òhande amu lékpa əyasubi ámu ya amú

ɔhande wá, yébláa mu ɔbé, “Obu ɔɔpú Paulo ɔbé, nkpa ɔyasubi ánfí ba fu. Ɔde asvanku, ɔbébláa fu.”

¹⁹ Ɔhande amu lékítá ɔyasubi ámu ibi, kpá mu yáa itsétó yéfité mu ɔbé, “Amansu fobu ání fébláa mi?”

²⁰ Ɔyasubi ámu lébláa mu ɔbé, “Yudafɔ ahande babwé agywun bee bépina wa abí fú wá bee, fɔkpá Paulo ba obowun amú ɔke, abolanu mu asón ámutɔ wankláán. ²¹ Táme máhɔ mósó gyi, tsúfɛ amú ayin ání budun adwana (40) bee bɛnain ɔkpatɔ gyo Paulo, mó mu. Amú féé baká ntam bee, tɔtɔ méeda amú ɔnó, kpéfɔn bréá bamó mu. Fú nkule bugyo séi ání fótulá kpá mu ba.”

²² Mú ɔhande amu léda ɔyasubi ámu ɔlá ɔbé, “Máyébláa ɔhaa fee fawí asón ánfí tsá mísó.” Olesi mu ɔkpa.

Paulo Le Ya Kaesarea

²³ Inu ɔhande amu léti isá akɔpú ahande abanyó, ɔlebláa amú ɔbé, “Mlile isá akɔpú lafanyɔ (200), mpɔnkɔsu adinkápu aduesienó (70) pú pía atswípu lafanyɔ (200) abukusu onyeni dokwebátó yɔ Kaesarea. ²⁴ Mliha Paulo mpɔnkɔ, odinká amósó yɔ. Mlikpa mu, amliha mu oyowie ɔmású ogyípu Felike wá pisii.” ²⁵ Ɔhande amu lówanlín ɔwoló mántá musu ɔbé,

²⁶ “Mí Klaudio Lisia dé ɔwoló ánfí wanlín sísi fú, ɔmású ogyípu onumnyampu Felike. Nde fú itsiá ha. ²⁷ Nde fú ibi ha ání Yudafɔ lékítá oyin ánfí, budekléá bómɔ mu, táme mía isá akɔpú tsɔtsɔtsɔ anilóyóhɔ mu lé amú ibi. Tsúfɛ nonu ání Romayin ogyi. ²⁸ Ndeklé mbée, nébi tsá ɔɔbwe. Mú su nɔpu mu ya amú Yudafɔ asón agyípu ansító. ²⁹ Inu nowun ání amú mbla iwí nwéen budegyí. Mú su ɔmákóbwé lakpan kukvá bómɔ mu, ntée bówa mu obu. ³⁰ Táme ɔku laba bowi tsá mísó ɔbé, Yudafɔ ámu aku babwé agywun bee bómɔ mu. Inu nɔbwe agywun mbée, nɔpu mu sísi fú. Nabláa mu anyabá ámu é mbée bupu amú asón ba fu. Nafun nfi. Nehá fú itsiá gyágyáágyá.”

³¹ Isá akɔpú ámu ɔɔbwe dínká amú ɔhande ason blíhésu. Onyé-onyé ámu bekpa Paulo kɔnkɔnkɔn alu yówie Antipatri wúlutɔ. ³² Bréá ɔyí leke a, beha mpɔnkɔsu adinkápu amu bekpa mu yáa Kaesarea, ayabitɔ anatípu amu beyinkí yó amú otsukpá. ³³ Bréá mpɔnkɔsu adinkápu amu boyówie inu a, bɔpu Paulo pú ɔwoló ámu wá ɔmású ogyípu amu ibitɔ. ³⁴ Ɔmású ogyípu amu lékla ɔwoló ámu, ɔlefité Paulo ɔbé, “Nkónu yin fugyi?” Bréá ɔlebi ání Kilikia ɔmátó Paulo otsú á, ³⁵ ɔlebláa Paulo ɔbé, “Ní fú anyabá ámu bebá á, nónu fú ɔnó asón.” Inu ɔlebláa amú ɔbé, bupu Paulo yɔwa Owíe Herode wóyító, abugyo mu iwí.

24

Paulo Ɔnótin

¹ Nkenú ɔma a, igyí ɔhapú dehen Anania muva Yudafɔ ahande aku pú Mose mbla ɔɔpú ɔkúá buɔtí mu Tertulo beba Kaesarea. Bebá bekla asón ání bubu tsu Paulo iwí súná ɔmású ogyípu Felike. ² Beti Paulo belí. Mú Tetulo lékla mu asón ɔbé,

“Onumnyampu Felike, fahá iwilwii laba ɔmá ánfítɔ. Fú nyánsa lalá ató tsɔtsɔtsɔ bwé aní ɔmá ánfítɔ. ³ Fú bwehé legyi aní ansí ɔtínegyíɔtíne. Fódé ató bwe. ⁴ Mmedéklé mbée néyintá fú bré tsɔtsɔ. Mú su nokókóli fu, nya klɔn ha aní, afunu aní asón tinbí ánfí. ⁵ Anilawun ání ató oyintápu oyin ánfí gyí. Ɔtéhá kpokiti tedá Yudafɔtɔ ɔyító ɔtínegyíɔtíneá ɔtɔyó. Ɔtráa ogyi Nasaret ɔpasua ámu Bulu igyí ɔhapú. ⁶⁻⁷ Alakle ɔpu ifin da Bulu ɔtswékpa inu, asa ɔkláa ogyá anilékitá mu. * ⁸ Ní fú onutó fefité mu a, fówun ání asón ánfí anidéblí tsú mu iwí ánfí féé bu mótó ntée ima mótó.” ⁹ Inu ámu féé botsulá mósó bee, asón ámuú alablí ámu bu mótó.

Paulo Ɔnóle Felike Ansító

¹⁰ Ɔmású ogyípu Felike lóbwé Paulo ibi ɔbé, ɔlé mu ɔnó. Inu Paulo lébli ɔbé,

* **24:6-7** Iní bu nwólú dada amu akɔtɔ: Anilóbwe agywun ání abópu aní onutó mbla gyi mu asón. Táme isá akɔpú ɔhande Lisia lópu mu túmi bóhɔ mu lé aní ibitɔ. Mú ɔma a, ɔlebláa aní ɔbé, apú mu asón ba fu.

“Nyin ání fude asón gyí omá ánfito ilawá opa. Iní su ibu mi odwe ání néle mí onó fú ansító. 11 Nobwíí ipa, fétalí fité nú ání ibu mótóá nɔyɔ Yerusalem yósum Bulu, imakódɔn nke dúanyɔ. 12 Mí anyabá ánfí bɔmowun mía ohaa agyi nwéen Bulu otswékpa inu. Bɔmowun mí anha kpokiti ida Yudafɔ ofiakpa kuku ntée otinetine wúlu amoto. 13 Buma asvansvá bɔpɔgyi adánsie ání amó asón ánfí bu mótó. 14 Táme natsúlá ání ntosúm aní anáin Bulu tson aní Wíe Okpa ámúbú bude mú tí opasua laláhe amusu. Nɔhɔ Mose Mbla ámu pú mótá Bulu onósú atáipú amu bɔwanlín tswi é féésó gyi. 15 Nde okpa kí fé alíá amó é bude okpa kí ání Bulu obókúsá aha yilé pú aha laláhe féé tsú afúlito eke kó. 16 Iní su ntábó mbódí ání mí klon méetsiá há mí pón Bulu mva anyánkɔsa féé ansító brégyíbré.

17 “Iníá nedali Yerusalem ilawá opa á, nayínkí ba inu, napó atokiehé nebá mí ahá abupoha ahiánfɔ, mí anha Bulu igyí. 18 Mú obwekpa mbu Bulu otswékpa inu. Bréá nɔgyɔráa iwí tá amándíé ámu onó á, beba bɔtu mí inu. Megyí mía odɔm kuku lýɔ inu. Kpokiti kuku é meda inu. 19 Yudafɔ aku botsu Asia omátó ba bubu inu. Ní nɔbwe ito laláhe ku á, teki amó kóráá obéba bebláa fu, mía amónyɔ abéblí mú. 20 Ní íbówa alé kóráá á, ha ahá ánfí onutó abubli tsitsa oduá Yudafɔ asón agyípú amu bowun mí iwí, bréá bɔpu mí ya amó ansító. 21 Asun kua kule péá nɔkplón bli bréá nlí Yudafɔ asón agyípú amu ansító gyí, ‘Mlídé mí asón gyí nde, tsúfé nohogyi ání awupú bélakósú tsú afúlito.’ ”

22 Iníá onumnyampɔ Felike yin aní Wíe okpa ámu wankláán su á, olotu asón ámu híé. Oeblí obéé, “Ní ísá akɔpú ohande Lisia obá nfi á, nówun alíá nómɔ asón ámu onó.” 23 Oebláa ísá akɔpú ohande ámu obéé, ogyóo Paulo iwí wankláán, oha mu otsia iwilwiito. Ohá mu aba okpa abuki musu.

Paulo Felike Mva Mv Ka Drusila Ansító Lí

24 Nke kpalobí ku oma a, Felike mva mu ka Drusila ání ogyi Yudayintse beba. Felike léha beyékpa Paulo ba, obɔbɔtá tsú mu hógyi ání obu Kristo Yesuto iwí súná amó. 25 Táme bréá odetá tsú yilébwe, iwísogyí pú Bulu asón ogyíké amó íbá ámu iwí á, ifú lekítá Felike. Mú su oebláa Paulo obéé, “Ku yínki asa. Nenyá bré wankláán ku á, nélatí fú.” 26 Bré ámuto féé Felike léki okpa ání Paulo obódunká tɔku beha mu onó. Mú su ibu nu bu inu á, alapina wa abí bayéti Paulo, mva mɔnyɔ batóí.

27 Nfínyɔ oma a, Felike lénatí. Porkio Festo lébetsiá mu obiású. Iníá Felike déklé obéé, mu asón iwá Yudafɔ ámu odwe su á, olesi Paulo wá obu náti.

25

Paulo Roma Owie Okpa Wá Yɔ

1 Omású ogyípú Porkio Festo lébetsiá obiású Kaesarea. Mú eke sáásí a, obɔbu yó Yerusalem. 2 Inu Bulu igyí ahapú dehen pú Yudafɔ ahande aku bɔpu Paulo iwí asón yótswi mu ansító. 3 Bɔbwe agywun ání bógɔwa obúun okpatɔ, mótá Paulo. Mú su bɔyókólí Festo bee, opú Paulo ba Yerusalem. 4 Táme Festo lébláa amó obéé, “Paulo da obu Kaesarea wúluto dodo. Imóowa opa mí é néyínkí yó inu. 5 Mlíha mlí ahande amu aku abubuo mi yɔ inu, abuyéblí tsitsa oduá alabwé.”

6 Festo létrá tsiá Yerusalem nkekwe ntée nke dú asa oleyínkí yó Kaesarea. Olowie inu á, obɔwa bɔyópu Paulo ba, oletsíá asón ámusu oyi kehe. 7 Paulo lénya wíé inu alí, ahande amó botsu Yerusalem ba amu bekafia mu, kla asón tsotsɔtsɔ dínká musu. Táme bumetalí nyá tɔtɔ púsúná ání asón ámu ibu mótó. 8 Mú Paulo léle mu onó obéé, “Mmókótón Yudafɔ mbla kuku, ntée bwé tɔku pú ifin da Bulu otswékpa amu ntée pú lalahé kuku é gyi Roma owie dehen.”

9 Festo déklé obéé mu asón iwá Yudafɔ ámu odwe. Mú su olefté Paulo obéé, “Fudeklé fɛe fɔyɔ Yerusalem, mí anyegyí fú asón inu?”

10 Paulo léle mú onó obéé, “Roma Owie Dehen asón ogyíkpa nlí. Nfí ilehián ání bégyi mí asón. Fú onutó foyin ání mmakóbwé Yudafɔ tɔtɔ. 11 Ní natón mbla, ilehián lowu á, mmakótin okpa mbéé bómámɔ mí. Táme ní asón ánfí Yudafɔ bablí dínká mísú anfi ma

mótó á, ɔhaa má ɔkpa ání ɔbópu mí wá amó ɔbitɔ. Mú su mó buyúu mí asón ya Roma Owíe Dehen onutó ogyi mó.”

¹² Inu Festo muva mu ahande bɔyɔ abriwa wá. Múú ɔlebɛbláa Paulo ɔbéɛ, “Fú onutó fɛɛ, Roma Owíe Dehen ogyi fú asón. Mú su abópu fú ya mu wá.”

Festo Agripa Paulo Iwi Asón Bláa

¹³ Nke ku ɔma a, Owíe Agripa muva Berenike beba Kaesarea. Beba beba Festo nwunkpa. ¹⁴ Betsiá inu wá ɔpá. Mú su Festo lébláa amó Paulo iwi asón. ɔbéɛ, “Felike lówa oyin ɔku obu nfi, olesi mu wá náti. ¹⁵ Bréá nɔyɔ Yerusalem a, Bulu igyí ahapú dehen pú Yudafɔ ahande beba beblí asón tsɔtsɔtsɔ dínká musu, bláa mi beɛ nháa mu ipón, abumɔ mu. ¹⁶ Táme nebláa amó mbéɛ, ‘Ima anɔ Romafɔ amándiétó ání béha ɔku ipón, nkéti muva mu anyabá bafia gyi asón.’ ¹⁷ Mú su ekéá mía Yudafɔ ámu anilóbowie Kaesarea nfi á, mmesi wá obiátó. ɔyi kehe kótóó neha bɔyɔpu oyin ámu ba, netsiá asón ámusu. ¹⁸ Nki mbéɛ mu anyabá ámu bénnya tsitsa ku tsú mu iwi, táme bumenya. ¹⁹ Mbouín amó Bulusúm pú Yesu ɔkuá alawú tson, táme Paulo ɔbéɛ, ɔtráa otsie nkpa iwi asón budebiti. ²⁰ Mú su mmowun alá nɔyɔ asón ámutɔ. Nefitɛ Paulo mbéɛ, obótsulá abuyɔ Yerusalem, yégyi asón ámu inu. ²¹ Táme ɔleblí ɔbéɛ, mudekléá mu asón iyó Roma Owíe Dehen ansító. Mú su neha bɔwa mu obu yófun bréá nápu mu sísi Roma Owíe Dehen.”

²² Múú Agripa lébláa Festo ɔbéɛ, “Mí é ndeklé mbéɛ nónu asón ánti tsú mu onutó ɔnótó.” Festo lébláa mu ɔbéɛ, “ɔke néha bópu mu ba, ɔbele asón ámutɔ suna fú.”

Paulo Agripa Ansító Lí

²³ ɔyi kehe a, Agripa muva Berenike behíiɛ iwi, isá akɔpú pú wúlu ahande bobuo amó ba. Festo léha bekpá Paulo ba inu. ²⁴ Múú ɔleblí ɔbéɛ, “Owíe Agripa muva ahá ání bafia nfi féé, mliawun oyin ánti ɔlí? Yudafɔ ání bubu nfi pú Yerusalem féé bɔpu mu asón ba mi. Beɛ, mehián ání ɔbétrá tsiá nkpa. ²⁵ Bréá nɔyɔ asón ámutɔ á, mmowun tóá alabwé su bómɔ mu. Táme mu onutó ɔbéɛ, mpúu mu asón ya Roma Owíe Dehen. Mú su nabwé agywun mbéɛ, néha bópu mu ya. ²⁶ Táme mmowun tsitsa kuku mu iwi ání nówanlín mántá musu bópu mu ya. Mú sù nakpá mu ba mli ansító ní, títriu fú Owíe Agripa. Ndekléá atéte asón ámutɔ, ɔtínéá ileyéyi a, mí anya asvanku wanlín sísi mu. ²⁷ Tsúfé nawun ání ima alá bópu obu ɔɔpú sísi, bumɔwanlín tóá alabwé mántá musu.”

26

Paulo Iwi ɔnóle Agripa Ansító

¹ Múú Owíe Agripa lébláa Paulo ɔbéɛ, “Nahá fú ɔkpa, kusɔ le fú ɔnó.” Paulo lótsu ɔbi fúá, lé mu ɔnó ɔbéɛ,

² “Owíe Agripa, nawun ání ɔkláa lawá mí ogyá nli fú ansító, nde mí ɔnó le tsú asón ánti Yudafɔ bakla dínká mísú anfi iwi. ³ Múá ɔbu ansigyí kóráá gyí, foyin Yudafɔ amándiétó pú tóá butegyí mó iwi nwéɛn féé. Inu su kókoli, nya klɔn afonu mí ɔnó.

⁴ “Yudafɔ féé buyin mí tsiátó. Buiyin alá nɔpotsiá mí ɔmátó tsú mí nyebitɔ pú alá nɔpotsiá Yerusalem wúluto. ⁵ Amó féé buyin mi dodoodo. Ní budeklé a, amó onutó bétali bláa fu ání Farisiyin ngyi wankláán. Farisifɔ é butegyí Yudafɔ Bulusúm mbla ámusu wankláán dun ɔpasua kugyíku. ⁶ Tóá suá nde nli nfi, fude mí asón gyí gyí, nde ɔkpa kí ání Bulu ɔbóbwe dínká mu asón ámutɔ ɔleka mú iwi ntam há anɔ anáin amusu. ⁷ Anɔ abusuan dúanyɔ ámu féé bɔpu ansí dínká ntam anfi su ání ɔbéba móttó há amó. Mú sù bude Bulu súm ekekegyíeke ní. Nanáin, ntam anfi sù Yudafɔ bude asón kláa dínká mísú ni. ⁸ Ntogyi sù mli Yudafɔ ánti mó mli métalí hógyi ánti Bulu ɔbétali kúsua ahá tsú afúlitɔ?

⁹ “Teki mí óó nohogyiá nóbwe tógyítóá nétalí pútín Yesu Nasaretyin amu gyumagyihe ɔkpa. ¹⁰ Inu gyí tóá nɔbwe Yerusalem ni. Bulu igyí ahapú dehen amu beha mí túmi beɛ, nkíta Bulu ahá ámu tswi obu. Ní bómɔ amó é á, mí é ntotsulá mbéɛ bumɔ amó. ¹¹ Netsiá

yó Yudafo ofiakpa kugyíkoto, ntehá botékítá amó, bití amó isu, híé amó botéblí Yesu iwí abususu. Amó iwí obló su ntedínká amósó yó omá bámbású yékítá amó, bití amó isu.

*Paulo Iklontadamlí Iwí Asón
(Gyumagyihe 9:1-19; 22:6-16)*

¹² “Mó okpa eke oku Bulu igyí ahapú dehen amu beha mí nayo Damasko wúluto yóbwe ní. ¹³ Bréá nna okpató nayo á, Nanáin, ibwe fé opa dóduanyoto, wanki ku lówankí tsú osósú wólí mísú. Iłowankí don owí. Iłowankí wólí mía mí aba amóú aniná amosu. ¹⁴ Inu aní fée aniléda. Nonu ome ku Hebrí oblító obée, ‘Saulo, Saulo, ntogyi só fódin mísú alí? Iwí tóí fodewa.’ ¹⁵ Móbú nefité mbée, ‘Owíé, fú ma ní?’ Móbú aní Wíe lébláa mí obée, ‘Mí Yesu ní. Mísú fódin ní. ¹⁶ Nabele iwí owan súná fú, méní fóbwe mí osúmpú. Kusú, afuyébláa ahá tóá fawun tsu mí iwí nde, pú móá néle súná fú. ¹⁷ Nókó hó fú tsú ahá amóú nde fú wa sísí, bugyi fú onutó ahá Yudafo pú amóá bumegyí Yudafo ibito. ¹⁸ Fóbwií amó ansí, bédali tsu oklúntó ba wankito. Féle amó tsú Satan túmi así ba Bulu wá, méní obési amó lakpan kíé amó, fówun bénya otsiákpá ahá amóú Bulu latsón amó hógyisu bwé amó mu ahá amoto.’

Paulo Gyumagyihe Iwí Asón

¹⁹ “Nanáin Agripa, íni su nabwe dínká ató amóú nowun itsú osósú amosu. ²⁰ Gyankpapu a, nayo Damasko wúluto. Mó oma a, nayo Yerusalem pú Yudea omátó fée. Nayo ahá amóú bumegyí Yudafo amu é wá. Neyébláa amó mbée, busíi lakpan bwe, abudamli ba Bulu wá, abutsia tsiátó aní ilosuná aní badámlí klontó. ²¹ Iní só Yudafo amu bekítá mí bréá mbu Bulu otswékpá inu beé bómó mí ní. ²² Táme Bulu dé mí kpa alu bafón nde. Mó só nlií nfi nde, nde mli nyebí-ahande fée tóá nawun bláa ní. Asón aní Mose muva Bulu onósú atóipú amu beblí beé ibéba mótó kén ndeblí. ²³ Beé, ‘Ilehián aní Kristo, (ohá amóú Bulu ladá mu ofúli amu) obówun iwísin wú, méní obóbwe oha gyankpapu aní obókusu tsú afúlitó. Obópu wanki ba Yudafo pú ahá aní bumegyí Yudafo é.’ ”

²⁴ Bréá Paulo léblí íni á, omású ogyípú Festo lóklpón wa Paulo obée, “Paulo, fú nwun layintá! Fú owólóbi dubidubi amu lahá fude gbedé lo.”

²⁵ Móbú Paulo lébláa mu obée, “Onumnyampu Festo, mmedé gbedé lo. Onokwali onutónutó nde mli bláa. ²⁶ Nanáin Agripa yin asón anfi fée iwí. Nétalí bláa mu faan. Nahogyi aní megyí asón nainhé igyi há mu, tsúfé bumabwé mó nájín. ²⁷ Nanáin Agripa, fohó Bulu onósú atóipú asón wanlínhé amosu gyi? Nyin aní fohó mósó gyí.”

²⁸ Inu Owíe Agripa lébláa Paulo obée, “Fahogyi fée fétalí dámlí mí bwé Okristoyin bré tinbí anfitó?”

²⁹ Paulo lébláa mu obée, “Bré tinbí o, bré tsotsotsó o, mí mpái aní ndebo há Bulu gyí, fúa ahá anfi mlidé mí asón blíhé nu nde anfi fée mléba bóbwe fé mí. Táme bumáwa mli ikan anfi mó.”

³⁰ Inu á, Owíe Agripa muva omású ogyípú Festo pú Berenike muva ahá amóú butsie inu amu fée bokusu dáli. ³¹ Beyélí itsétó, amó wolewole bodeblí beé, “Oyin anfi mókóbwe tótóá ilehián ha mu lowu ntée mu obuwa.” ³² Móbú Owíe Agripa lébláa Festo obée, “Teki ní oyin anfi méblí obée, Roma owíe dehen kóún ogyii mu asón á, teki fétalí sí mu.”

27

Paulo Puya Roma Wúluto

¹ Bréá beblí alí tá á, bekítá agywun beé, abótsun opusu yó Italia omátó. Bapu Paulo muva obu adípú aku é wá Romafó isá akópú ohande okvá botetí mu Yulio ibito. Ohande anfi bu Roma Owíe Dehen Augusto isá akópú opasuato. ² Anlówie ntsusu-yibi kuá itsú Adramitio fón, iyó opu onó awúluá ibu Asia omátó. Makedoniayin Aristarko, otsú Tesalonika amu é bu anito. ³ Oyi kehe a, anilélí Sidon opu onó. Isá akópú ohande Yulio lówun Paulo nwe, oheha mu oloyo mu aba wá, méní béha mu atóá ibéhián mu. ⁴ Anlókusu tsú inu, afú lefia aní opu amosu. Móbú anlósótsun Kipro osóló awunso fón, tsúfé afú amu medétsun inu mó. ⁵ Anlótson opusu yótson Kilikia pú Pamfilia fónsú yówie Likia osólósu, Mira wúluto. ⁶ Isá

akápú ðhande amv lówun ntsusu-yibi kuá itsú Aleksandria wúluta iyó Italia ðmátó, ðlele aní wá mótó.

⁷ Anidín ðpu amvsv putá. Mú sv anilégyí nke tsátsátsá ðkpató. Ilepian aní asa anilówie Knido. Afú ámv méha aní ðkpa. Mú sv anilópu yótsun mantáa Kreta ðmá. Inu á, anilópkplí tsun Salmone wúlu ðsaasí fón. Tsúfé afú medétsóun inu mó. ⁸ Iníá anilótsun ðpu ðnó-ðnó kóráá ó á, ilepian aní asa anilóbowie ðtinekuá butetí inu “Otsubúná Wankláán,” ibv mantáa Lasea wúluta.

⁹ Nke tsátsátsá lóbatun, nkeá butópuklí ðnó kólí lakpansikíé é ðatsun. Nke ámvta é á, ðpu amv ideá. Mú sv músú tsun lówa ifú. Iní sv Paulo lótaí kplá amú ðbéé, ¹⁰ “Mí awié, nawun ání ní aníméki wankláán aní ðkpa ánfí natító a, abóhulú ató tsátsátsá. Megyí ató pú ntsusu-yibi ámv wóle, aní onutónutó é abésin mótó.” ¹¹ Táme isá akápú ðhande amv lóhó ntsusu-yibi ámvta ðhande pú mv wie asún sí Paulo. ¹² Iníá otsubúná inu ima aleá abétsiá inu nyankputswíebi sv á, amótó ahá tsátsátsá beblí beé abénatí inu. Amú ansí ðun ání abóyówie Foinike, igyi Kreta otsubúná, ibv owí ðkplíwíékpá fón, tsíá inu nyankputswíebi amv.

Atsufú Kpónkpónti ðpu Sv Tsóvn

¹³ Inu afú kuá itsú gyápisv lówa tsóvn breuv bi. Iní sv ahá ámvta aku bosusúu ání amú agywun ámv békanáa. Mv sv belatsú símpiá itehá ntsusu-yibi telí tsukóle wá ntsusu-yibi ámvta, baputsun Kreta ðpu ðnó-ðnó. ¹⁴ Táme imáwa ðpá kuku afú kpónkpónti kv lókusó tsú Kreta ifónsú. Afú ámv dá gyí “Binasv-owí-ðdalíkpa-afú.” ¹⁵ Afú ámv lébefia aní. Iníá anímétalí sánkia ntsusu-yibi ámv sv á, anlési iwí há afú ámv, ðpú ntsusu-yibi ámv náti. ¹⁶ Iðpu mó srí yótsun mantáa ðpu nsiné ðsulóv kuá butetí mó Kauda asi. Iðwa ðnlín asa betalí tsú ðklónbi ámvta butópulé ahá ání bode ntsu wie, isian ntsusu-yibi ámv ðma amv wá yibi ámvta. ¹⁷ Inu ntsusu-yibi ámvta agyómá ayápu bebitía ðklónbi ámv wá ntsusu-yibi ámvta. Bapu ðfé klí ntsusu-yibi ámv kinkíínkín, méní iméemáin. Benya ifú beé afú ámv íbátsvan ntsusu-yibi ámv yówie Libia otsubúná osublúta. Mú sv bele tati ání isian ntsusu-yibi ámvsv, méní ntsusu-yibi ámv bénatí putá. Mú óó á, afú ámv lótsvan ntsusu-yibi ámv náti ðwónlinsú. ¹⁸ Mú ðyi kehe a, afú ámv ðnó lehíé wá ðnlín. Mú sv bowa amú ató svráhé le wá ðputó bi. ¹⁹ ðke sáásí a, bele ntsusu-yibi ámv iwí ntobí kugyíkúá amú ibí léda wá ðpu amvta. ²⁰ Anítráa anímédé owí móa ntsrakpabi wúun nke tsátsátsá, afú ámv ðnó é ítráa bv ðnlín. Mú sv aní ansí metrá ðnká tótásv ðvn lowu.

²¹ Nke tsátsátsá lótsun, ahá ámv butráa bvmédé ató gyí. Inu Paulo lókusó líí amú féé ansító, bláa amú ðbéé, “Mí awié, tekí ní mlílónu mí ðme, aníménatí Kreta otsubúná a, tekí anímókú befia ipian, hólí aní ató alí. ²² Táme séi á, mbláa mlí amlínu. Mlíwa klón, tsúfé aníto ðkuku móowu, ntsusu-yibi ánfí wóle obéyintá. ²³ Igye onyé á, mí Buluá ntosúm lówa mv ðbapu mí wá. ²⁴ ðlebláa mí ðbéé, ‘Paulo, mánya ifú. Ibwébwéébwé á, félí Roma Owíé Dehen ansító. Bulu lawá awítale há fú. Mú sv alahó ahá ánfí fúa amúnýá mlíná ánfí féé nkpa.’ ²⁵ Mú sv mí awié, mlínya klón, tsúfé mí ansí ðun ání Bulu ðbéha íbéba mótó fé alá mv ðbapu labébláa mí. ²⁶ Táme íbwébwéébwé á, afú ámv íbéda aní ya ðpu nsiné ðsulóv kusv.”

²⁷ Eke dúanasí onyé á, afú ámv bv músú ide anída yáa nsiné inu ðpúá bótetí mó Adriasv. Mú ðyínsiné á, ntsusu-yibi ámvta agyómá ayápu bosusúu ání anílatá ðsulóv tv tá. ²⁸ Mú sv bapu ðfé kápú ðpu amv oklú kí. Benya ayabi lafakóle advanyá (120). Bré kpalobí ðma betrá kapó mó kí a, benya ayabi adukwebá (90). ²⁹ Ifú lekítá ntsusu-yibito agyómá ayápu ámv ání abóv abotású. Mú sv beda asímpi ání butópukítá ntsusu-yibi líí ana kéké síán mó ðma, sí mó wá ðpu amvta. Bokokólí Bulu beé ðyí íkéé amú. ³⁰ Agyómá ayápu amv aku bekleá bésrí dalí ntsusu-yibi ámvta. Mú sv beki ansí lé ðklón kusubi ámv ðnká ðpu amvsv híéé, fé símpi ámv bvdépsíán ðklón ámv ðnósú. ³¹ Táme Paulo lébláa isá akápú ámv pú amú ðhande ðbéé, “Ní ntsusu-yibi ámvta agyómá ayápu bvmetsiá mótó á, mlíménya nkpa.” ³² Mú sv isá akápú amv beka ðklón kusubi ámv ðfé tín, há afú lótsvan mó náti.

³³ Ɔyi íbá beke a, Paulo lóbwií ipa há amú féé obée, bogyíi ató. Ɖleblí obée, “Kwasieda anyo sóón ní, atogyihe medínká mli ɔwólí. Mlímókúgyi tótɔtɔ. ³⁴ Nobwíí ipa há mli, mligyi ató nya, méní mlímóowu. Mlitɔ ɔkoku nwunsv-imi kole kóráá mófwi.” ³⁵ Paulo lótoí tá á, ɔlele bodobodo ipín, dá Bulu ipán amú féé ansító, ɔlemaín ku wá gyí bi. ³⁶ Inu anito okugyíaku lówa klun gyi ató. ³⁷ Aní ahá lafanyo aduesienó-sie (276) bu ntsusu-yibi ámutɔ. ³⁸ Bréá amú féé begyi ató aliá bétalí á, bele ayó amóú ibu ntsusu-yibi ámutɔ amú féé wá ɔputɔ, há ntsusu-yibi ámu leta odwin.

Ntsusu-yibi Amu Bwiebwie

³⁹ Bréá ɔyi deké a, agyómá ayɔpó ámu bowun ání ɔpu amú bámbi lowie ɔsulúv kusu, táme bumebi osubúnɔ oduá igyi. Inu bɔbwe agywun bee békan ntsusu-yibi ámu ya inu. ⁴⁰ Mú su bekakáa símpi ámu tintun wa ɔputɔ. Besankí ntsusu-yibi ámu mpai é. Móú botsu tati yílé amóú isian ntsusu-yibi ámu ansító ámu fóa, fia afú ámu, bɔpu bɔyó ɔpu ɔnó. ⁴¹ Táme ntsusu-yibi ámu ɔyódu ɳesísv, sin inu, ɔpu amú leda wólí ɔklun amú ɔma máín-máín mú.

⁴² Isá akɔpó ámu bɔbwe agywun bee bómɔ obu adípú ámu féé, méní ɔkoku méepítí dali, srí. ⁴³ Táme amú ɔhande léklé ání ɔbóhɔ Paulo nkpa. Mú su ɔmeha amú ɔkpa ání bumóo obu adípú ámu. Táme ɔlebláa amú obée, ɔhagyíoha ání ɔbétalí á, otúu wie ɔpu amutɔ, ɔpiti dali. ⁴⁴ Ɖma a, ɔleha atráhe amú é bɔdu dínká ntsusu-yibi ámu afunsv yówie ogbémgbesu. Amú féé begyi mbla ámusv, bɔyɔ ogbémgbesu inu.

28

Malta Wúluto Asón

¹ Aní féé anilédnká ogbémgbes amusu. Ɖma asa anilébi ání ɔpu nsíné ɔsulúv kuá butetí mú Malta ní. ² Nyankpu détswie, sv atsalí bu inu. Táme inu atsiápú amú begyi aní buale dódá ogyá ɔpu ɔnó inu há aní, aní féé anilétsiá mú asi. ³ Paulo lékpa ngyayibí obée amupowa ogyá ámutɔ. Sáa ibe bu mótó. Ogyá ámu okunkúu sv ibe ámu lótswi yi Paulo ɔbiwetɔ. ⁴ Bréá inu atsiápú amú bowun ání iwɔ ámu yí mu a, belebláa aba bee, “Ahá ɔmɔpó oyin ánfí gyí. Ibu mótó ání aladáli ɔpu amutɔ, táme aní ɔkpi amóú ɔtebíti isv ámu médékle obée otsia nkpa.”

⁵ Inu Paulo lówonáa ibi, iwɔ ámu lékpa wíe ogyá, táme tɔtɔ móbwe Paulo. ⁶ Amú féé besi bulí bodekí. Buki bee Paulo obópunya, ntée ɔbétin wu. Táme bréá belí wá ɔpá tɔtɔ méba a, beladámli amú agywun bli bee, “Ɖkpi ɔku ɔhá ánfí gyí.”

⁷ Ɖhande ɔku bu ɔsulúv ku ɔpu nsíné inu. Mu dá gyí Publio. Ɖlɔhɔ aní atúu, kpá aní ya mu wóyító, anilétsiá mu wá nkensá kéké. ⁸ Alí bré ámutɔ á, owísó lakítá ɔhande amú mu si, mu iwitɔ latú; ɔda. Paulo léyekí mu, ɔlɔpu ibi dínká musv bó mpái há mu, iwí lɔwa mu ɔnlín. ⁹ Mú ɔma a, bɔpu alɔpá bubu ɔsulúv amusu féé ba, Paulo létisa amú ilɔ. ¹⁰ Anilétsiá inu tsra asa, inufɔ ámu bɔwa aní numnyam, kíe aní ató tsɔtsɔtsɔ. Bréá anidénatí á, bɔpu atóá íbéhíán aní ɔkpatɔ féé sí aní ɔkpa.

Roma Wúluto Yo

¹¹ Anilóyɔ ɔpu ɔnó yótsu ntsusu-yibi kuá ilatsiá inu nyankpɔtswiebi amú féé. Itsú Aleksandria wúluto. Besré atabí akvá bogyi ikpi yi ntsusu-yibi ámu ansító. ¹² Aniléyelú ɔpu nsíné ɔsulúv ku osubúnɔ, butetí mú Sirakus, anilétsiá inu nkensá. ¹³ Tsú inu á, anilóbomlí tsɔn bowie wúlu yílé kuá butetí mú Regiosv. Mú ɔyi kehe a, afú ku lówa tsóon bi tsu ayasi fón. Nkenyó ɔma a, anilóyowie osubúnɔ kuá butetí mú Puteoli. ¹⁴ Aniléfia ahógyipu aku inu. Bokokóli aní bee, atsia amú wá nkensíénó. Anilókusú tsú inu á, anilóyɔ Roma wúluto. ¹⁵ Apíó ání bubu Roma wúluto bonu ání abá. Mú sv amótó aku beba ibiá ogyíkpa, butetí inu Apia. Aku é beba ɔtinekvá butetí inu Afóó Ɖswúkpá Asa, ibu ɔkpatɔ befia aní. Bréá Paulo lówun amú á, mu ansí legyi, ɔlela Bulu ipán.

Bulu Asón Ɖkanda Roma Wúluto

¹⁶ Bréá anilóyowie Roma wúluto á, Roma aban léha Paulo ɔkpa ání ɔbétalí yétsiá ɔtínéá odeklé, táme isá ɔkɔpó ɔku obógyo mu iwí brégyíbré.

¹⁷ Eke sáásí a, Paulo létí Yudafo ahandeá bobu unu fée fia. Múú òlebláa amú òbée, “Mí apíó, ìbú mótáá mməpu lalahé kùkùkù gyi mí òmátófó, mmeyintá aní anáin amándíé kùkù é. Táme aní ahande ání bobu Yerusalem bekítá mí ya Romafó. ¹⁸ Bəyó mí asóntó á, tekí bekleá bési mí, tsúfé bomowun tsitsa kùkù mí iwí asa bée bumóó mí. ¹⁹ Táme Yudafo ámu bumotsulá ání busíi mí. Amú bwéhé sù nəkvlí òkpa mbée, Roma Owíe Dəhən onutó ogyíi mí asún. Megyí bée mbu mí òmá iwí asvansu. ²⁰ Mú sù natí mlí fia ní. Tsúfé òhá ámúó Israelfó buđe mu òkpa kí amu sù nda ìkan anfitó.”

²¹ Amú é bebláa Paulo bée, “Anímókúhə òwuló kùkù tsú Yudea òmátó tsú fú iwí. Aní apíó Yudafo ámutə òkùkù é mókótsú unu bebláa aní ason lalahé kùkù tsú fú iwí. ²² Táme ha aní abí fú agywun. Tsúfé aniyin ání ahá buteblí ason lalahé tsú Bulusúm əpasua ánfí fóbú mótó ánfí iwí òtínegyíótíné.”

²³ Mú sù mva Yudafo ámu behie ekeá béfia. Eke ámu lífòn a, Yudafo tsətsətsə beba befia Paulo wóyí unu. Paulo lótoí kplá amú. Òləpu Mose Mbla pú Bulu òńsú atóipú amu ason wanlínhé lé Bulu iwíegyi ámu iwí asóntó súná amú tsú nyanki pən owí. Òləbə mbódí ání òbédamlí amú abuhə Yesu Kristo iwí asún ámu sù gyi. ²⁴ Amútó akú bohogyi, táme akú bumohogyi. ²⁵ Amú wolewole amu òń məbwe kule, bəwa asún ámu príi bí. Táme Paulo létrá bláa amú ason kua kule asa bedasáin. Òlebláa amú òbée, “Ōhə Wankíhé lébláa mlí anáin ònəkwalí amu tsən Bulu òńsú òtoipú Yesaiasu. Òbée,

²⁶ ‘Yə ahá ánfí wá afuyebláa amú fée,
Bónu lánú, táme bumóonu mú asi.

Béki láki, táme buméebi mú.

²⁷ Tsúfé kluntə bu amú odwin.

Batílá asu, bun ansíbi é.

Ní megyí alí á, tekí bówun ató

bónu asún,

amú agywun bóbwií.

Bédamlí ba mí wá,

nétsa amú ilo.’ ”

²⁸⁻²⁹ Paulo lómə mu asún òń òbée, “Mú sù ndekléa mlíbú ání Bulu nkpahóó asún ámu lawíe ahá ání bumegyí Yudafo é wá dodo. Amú mú bóhə asún ámu.”* ³⁰ Paulo létsiá unu nfinyə kéké. Oletsiá mu onutó obu háhəto. Oletsiá hə afóó ání beba besúnáa mu fée.

³¹ Òləwa klun dá Bulu iwíegyi ámu iwí asún òkan, olosuná aní Wíe Yesu Kristo iwí asún é ahá fée ansító. Ōhaa métin mu òkpa.

* **28:28-29** Mótó yée 29 bu nwuló dada amu akoto: Bréa Paulo léblí asún ánfí tá á, Yudafo ámu bəkusú náti, amú wolewole buna buđe asún ámu nwéen gyí.

ᾠωυλόά Paulo Lówanlín Sísí Romafó

¹ Mí Yesu Kristo osúmbi Paulo dé ᾠωυλό άνφι wanlín sísí mli Romafó. Bulu létı mí ᾠβέε, mbóbwe mu sumbí ᾠγᾠπό. ᾠλεε mí yáí άνί néda mu asun wankláán ámu ᾠkan.

² Bulu léhie asun wankláán άνφι yáí tsun mu ᾠνόςú atóipósu dodoodo, bōwanlín mó wá mu asun wanlínhé amutó. ³ Asun wankláán ámu ilótóı tsú mu Bi, ogyi anı Wíe Yesu Kristo iwı. Anyánkposá ᾠkpasu á, ᾠlelın Owíe Dawid abusuantó. ⁴ Bulu léle súná άνί lélé mu Bi ní. ᾠlótısun ᾠᾠe Wankíhé túmitó kósúá mu tsú afúlıtó. Mōgyı anı Wíe Yesu Kristo. ⁵ Ina musu Bulu lawá awıtóle lé mí mu sumbí ᾠγᾠπό, ménı nékpa ᾠmá bámbásúfó bōhō mu gyı, nú mu ᾠme. ⁶ Mli Romafó άνφι Bulu latı ᾠβέε, mliᾠbōwe Yesu Kristo klé é mliᾠu mótó.

⁷ Inı su mí Paulo nde ᾠωυλό άνφι wanlín sísí mliá mliᾠu Roma féé. Bulu lahíe dwé mli, tí mli, pú mli bwé mu ahá. Nde anı Sí Bulu mōa anı Wíe Yesu Kristo kokóli mbéé, bōgyıı mli buale, abuha mli iwılwıı.

Paulo Bulu İpánda

⁸ Gyankpapu a, nna Yesu Kristosu nde mí Bulu ipán da mlıtó okugyíᾠku nwunıu. Tsúfé mli Kristo hōgyı su mli dá de ᾠyıtó féé. ⁹ Napú mí klun féé nde Bulu sım tsun mu Bi Yesu iwı asun wankláán ᾠkan ámóú ndeda ámusu. Obégyı mı adánsıe άνί ntekáın mlısu brégyıbréá nde mpái bō. ¹⁰ Ntetsıá kokóli mu ekekegyıéke mbéé, otsúla finki ᾠkpa ha mı, antalı besınáa mli nke άνfıtó. ¹¹ Tsúfé idın mí ᾠwólıá mıa mlınyō abéfia, ménı nébeha mlénıya ᾠᾠe Wankíhé atokíehé άνί íbōwa mli ᾠwonlın. ¹² Múá ndeblı gyı, ní nebá mli wá á, mí hōgyı bōwa mli ᾠwonlın, mli klé é íbōwa mí ᾠwonlın.

¹³ Mı apıó, ndekléá neha mli bı άνί nabwébwéébwé agywun άνı nébesınáa mli, táme tōku de mí ᾠkpa tíın bōfun nde. Ndekléá néba inu bōtóı kplá ahá, ménı bōhō Yesu gyı, fé alıá nahá ahá bahō mu gyı ᾠmá bámbátó. ¹⁴ Inı gyı tóá ilehián άνı nōbwe ahá féétó nı. İlehián άνı nōbwe mó Griikifó pú ᾠblı bámbá ablípó, atıansıpu pú aha mımláhe féétó. ¹⁵ Inı su mí ansı lapé άνı nébláa mli ahá άνı mliᾠu Roma wúlutó é asun wankláán ámu.

Bulu Asun Wankláán Amu Túmi

¹⁶ Bulu asun wankláán ámu ima mí pélı. Tsúfé mógyı Bulu túmi άνı ᾠdepuhō ᾠhagyıōha άνı ᾠlōhō Kristo gyı nkpa ní. Yudafó gyánkpa, asa ahá άνı bomegyı Yudafó bubuo. ¹⁷ Tsúfé asun wankláán ámutó Bulu léle alıá ᾠtōbwé ᾠha yılé ᾠbwepó súná. Mó ᾠsú-ası féé ilıı hōgyısu. Inı Bulu asun wanlínhé amu leblı ní. “ᾠhá άνı mu hōgyı su Bulu latsú mu άνı mu asún da ᾠkpa obénıya nkpa.”

Lakpan ᾠbwepó ᾠhagyıōha Gyı Bulu Ansıtó

¹⁸ Bulu léle mu ᾠbló súná tsú ᾠsúsú. Olenıya ᾠbló ahá άνı butamanyá mu ifú, bude lalahe bwe, bapó amó owuntōlın bude Bulu asún άνı igyı ᾠnōkwalı ᾠkpa tíın. ¹⁹ Bulu ᾠbébitı amó ısu. Tsúfé tóá ilehián άνı bébı tsú Bulu iwı ıda amó ansıtó dodo. Bulu onutó léle mó ᾠwan súná ámu. ²⁰ İbu mótó άνı ᾠhaa tamawun Bulu túmiá itamatá pú alıá ogyı. Táme tsú bréá Bulu lōbwe ᾠyı ᾠpá á, Bulu tsiátó menain. Tsúfé mu atō bwehé lele mó súná wankláán άνı ahá bétalı wun mó, póbı mu. Inı su ᾠhaa má ᾠnó kuku lé. ²¹ Bōyin Bulu, táme bōmōwa mu numnyam άνı ıletsıá mu, bōmōpu ipán kuku é há mu. Mbouın tóá ima ası bótōgywıın tsu Bulu iwı. Butamatráa nu mu asún ámu ası. Basin oklúntó. ²² Buteki amó iwı beé betın ansı, táme bemımláa. ²³ Bası Bulu ᾠkıankpapu amu tsıwı, yó bude ıkpı άνı bōma nkpa sım. Bōpwe amó, ntée sré amó fé nyankpōsa άνı otowú, ntée mbubwi, ntée mbwı pú awō aku.

²⁴ Inı su Bulu ladámlı ᾠma há amó, bası bude atō laláheá budeklé tsu amó kluntó bwe, amóa amó aba bude iwı supáa. ²⁵ Butamatráa hō Bulu ᾠnōkwalı amusu gyı. Asún άνı ima mótó mbouın bōdehōgyı. Inı su bayó bude Bulu atō bwehé mbouın sım, sí atō féé ᾠbwepó ámu onutó. Kanfó letsıá mu bré féé! Amen.

²⁶ Amó bwehé ánfí sù Bulu lédamlí òma há amó, bùna bùde hakpanla bwe. Amó atsi kóráá besi ayin wá dí, fé alíá ida yaí, amó wùlewùle bùda aba wá. ²⁷ Alí kén ayin é besi atsi wá dí fé alíá butòbwé mú yaí, bùda aba wá ní. Hakpanla anfi bwe sù Bulu lébití amó isù ání lèkanáa ha amó, bùde mú wúun ní.

²⁸ Iníá bakíná Bulu bí sù á, Bulu ladámlí òma há amó, bùde asùkpan susúu, bùde tóá ima alá òha òbóbwe bwe. ²⁹ Lalahé sòón bù amótó. Iku gyí; lakpanbwe, opotsuawa, olu, ònsípe, ahámò, mblíkpéé, ahámlé, agywun laláhe bwe pù ahátsíí. ³⁰ Ahá ònótin, Bulu asónkiná, atómábú, iwítsú, iwí adábi da. Lakpan òkpagyáa, akwípóssu kusólíí. ³¹ Butamagywún, butamagyí amó asùn blíhészù. Butamadwé ahá, butamawun ahá nwe. ³² Iníá buyin ání Bulu mbla ámu losuná ání òhá ání otsiá atsiábi anfi odu obówu óó á, megyí ínì ánfí nkòle bùdebwe. Butráa bùde lalahé abwepó é atetò-ònlìn wa dínká mósú.

2

Bulu Tamakí Òha Ansító

¹ Iní sù fúá fútsie fúde fú aba ilá le, fuma ònò kùkù lé Bulu ansító. Tsúfé fúde aku ilá le, támé fúde mú odu kén bwe. Mú sù ní fúde amó ilá le á, iwí pón fúdeha. ² Aniyin ání Bulu òbéha ahá ání bùde ínì odu bwe ipón. Aniyin é ání mu asón da òkpa. ³ Mú sù ní fúde ahá ilá le lakpan ání fú onutó fúdebwe sù á, bí ání Bulu é òbéha fú ipón. Fuméetalí kàlì dalì mu ibi. Ntéé fumeyín alí? ⁴ Bulu lalé mu yilé pù mu awítòle òwan súná fú, alanya klùn há fú, támé fumobu mu. Ntéé fumeyín ání alíá fédamlí klùntò yínkí ba mu wá sù alalé mu awítòle súná fú? ⁵ Támé klùntò bù fù odwin, asutò bù fù ònlìn. Mú sù isutòbití ání ida gyo fú ekeá Bulu Ònòkwali pù obégyí asón itráa démoní tsía. ⁶ Bulu òbéka òhagyíòha ikò mu bwehé ònò. ⁷ Aku bapó ansí dínká ání bénya numnyam, idayilé pù nkpa ání itamatá. Mú sù banyá klùn bùde yilé bwe ekekegyíeke. Amó Bulu òbéha nkpa ání itamatá ní. ⁸ Támé akvá bùbu ònsípe, bakíná ònòkwali amù pù yilébwe, bùbuo lalahé mú á, Bulu òbópù òbló gyí amó asón, bí tí amó isù wankláán. ⁹ Asùn wunhe múa iwíwusin béba lalahé abwepó féészú. Ibégyankpá tó Yudafò, asa ibótù ahá ání bomegyí Yudafò. ¹⁰ Támé Bulu òbówa yilé abwepó numnyam, há amó iwilwii, trá ha amó aye. Obégyankpá há Yudafò, asa ibótù ahá ání bomegyí Yudafò. ¹¹ Tsúfé Bulu tegyi asón ònòkwali sù, òtamakí òhaa ansító.

¹² Ahá ámuó bomeyín Mose Mbla ámu, bùde lakpan bwe ámu óó bófwí. Támé Bulu mósòpù mbla ámu gyí amó asón. Ahá ámuó buyin mbla ámu asa bùde lakpan bwe ámu mú á, Bulu òbélí mbla ámu sù há amó ipón. ¹³ Tsúfé megyí ahá ání buyin Mose Mbla ámu asón da òkpa Bulu ansító. Mboún ahá ání butegyi mósú. ¹⁴ Ibu mótóá ahá ámuó bomegyí Yudafò bomeyín Mose Mbla ámu. Támé ní amó onutó bùde mbla ámu sù gyí a, bùdesuná ání buyin yilé múa lalahé amó klùntò. ¹⁵ Amó bwehé ánfí desuná ání Bulu lówanlín mbla ámu dínká amó klùnsù. Amó klùn de adánsíe gyí ání lélé buyin mú. Tsúfé bré kutò á, amó agywun tēhá amó ipón, bré kutò é á, itēhá amó asù. ¹⁶ Alí kén ibéba eke ámuó Bulu òbótson Yesu Kristosù gyí tóá ahá babwé njáintò iwí asón ní. Alí Kristo iwí asùn wankláán ámuó nde mú òkan da ámu idesuná ní.

Yudafò Pù Mose Mbla

¹⁷ Fú fēe Yudayin fōgyi, fú ansí dín Mose Mbla ámu sù, fúdepu ibi sí kántó fēe Bulu mu bí fōgyi. ¹⁸ Fōyin Bulu apé, tsúfé fakásí Mose Mbla ámu. Mú sù fōyin tóá ibù alé. ¹⁹ Fúteki fú iwí ansibi abwiepù òkparù, fōgyi fé òkandíe há ahá ání bomeyín Bulu, basin oklùntò. ²⁰ Fú fēe fōgyi aha mimláhe ansí òtínpu. Fétalí súná ahá ání bomeyín òlala tóá ibù alé. Tsúfé fatsúlá fēe Mose Mbla ámu sù fabí tógyító, fabí ònòkwali kugyíku é. ²¹ Támé ínìá fúde ahá yilé suná á, ntogyi sù fumóosuná fú iwí mú? Fúde òkan da bláa ahá fēe bumáwi ató, támé fú onutó fúde wí? ²² Fēe bumátò mbua, támé fúde mbua tò? Fēe bumásuim ikpí, támé fútowí òkpiasi ató. ²³ Fútotsú iwí Mose Mbla ámu sù, támé fútepán mósú. Iní sù fúde Bulu kpóí. ²⁴ Bulu asùn wanlínhé amù léblí òbéé, “Mlí Yudafò bwehé sù ahá ání bomegyí Yudafò bùde Bulu iwí asùn laláhe blí.”

²⁵ Ní mlídé Bulu mbla ámɔsɔ gyí á, mli ketétín bu labi. Táme ní mlítamagyi mósó á, mligyí fé ahá ání bɔmetin keté. ²⁶ Ní ɔku métin keté, ɔde Mose Mbla ámɔsɔ gyí a, ogyi fé keté ɔ́tɔ́pɔ Bulu ansító. ²⁷ Mli Yudafo mliyin mbla ámɔ, tsúfé bɔwanlín mú tswi mli, betin mli keté é, táme mlítɔpán Mose Mbla ámɔsɔ. Mú sɔ ɔhá ání ɔmetin keté kóráá, táme ɔde mbla ámɔsɔ gyí ɔbéle mli dá. ²⁸ Tsúfé megyí keté ɔ́tɔ́pɔ gyí Yudayin onutó. Ketétín onutónutó bu ɔnu. Megyí ɔyólósɔ ketétín kɛkɛ. ²⁹ Ní ɔku gyí Yudayin onutónutó á, mu klɔntɔ tósúná. Ketétín onutó itsú klɔntɔ. Bulu ɔ́hɛ ámu tɔ́bwé mú, megyí mbla ámúú bɔwanlín tswi amɔsɔ gyí. ɔhá ání Bulu ɔ́hɛ ámu ɔletin mu keté á, Bulu onutó tɛkánfó mu, megyí nyankpɔsa.

3

¹ Mómó labi mɔmɔ Yudafo bɔbɔ dɔn ahá ání bɔmegyí Yudafo? Ntée labi mɔmɔ ketétín bu? ² Ibu mótó labi ámu ihíe ɔtsɔ! Gyankpapɔ gyí, Bulu lópu mu klɔnsɔ asón wá Yudafo ɔbitɔ. ³ Ibu mótó ání amótó aku bɔmɔhɔ Bulu asón ámɔsɔ gyi. Táme amó tsiátó anfi odu ɔbétalí há Bulu ɔbési tóá ɔlehie ání ɔbóbwe lóó? ⁴ Ekekɛkɛ! Megyí alí igyi! Ní afunupu ahá féé bɔgyi óó á, Bulu mú á, ɔnɔkwaliɔ ogyi. Igyi fé alíá Owíe Dawid lébláa Bulu ɔbé, “Ní fɔtí á, ahá bɔblí bɛe fú asón igyi ɔnɔkwali.

Ní begyi fú asón é á, bɔblí bɛe fú asón da ɔkpa.”

⁵ Ní aní tsiátó laláhe lalé Bulu tsiátó wankláán súná á, mómó ní ɔde aní ɔnu bití aní tsiátó laláhe sɔ á, nkáli abéblí? Abéblí aniaa, Bulu má ɔkpa bití aní ɔnu? (Nyankpɔsa asɔn blíhé ndéblí á.) ⁶ Ekekɛkɛ! Ima mótó alí. Ní Bulu asón mɛda ɔkpa á, nkáli ɔbégyi ɔyító ahá féé asón?

⁷ ɔku ɔbéfité ɔbé, ní mí ɔnɔkwali máwá lalé súná ání Bulu bu ɔnɔkwali, ɔlatsú mu dá fúá á, mómó ntɔ sɔ Bulu ɔbétrá ha mí pón ɔbé lalahie ɔbwepú ngyi? ⁸ Ní igyi alí á, mómó ntɔ sɔ animéblí aniaa, “Mliha abwe lakpan, fówun Bulu tsiátó wankláán ɔlɔn ɔwan?” Fé alí ámúú aku bɔde mí ɔnɔ tun bɛe, nna ndéblí ámu. Bulu ɔbéha amó ɔpón alíá ɔlekanáa.

ɔhaa Mégyi Yilé ɔbwepú

⁹ Nkáli mu abéblí pómó mú ɔnɔ? Mú sɔ aní Yudafo anidɔn ahá ámúú bɔmegyí Yudafo ámu lóó? Ekekɛkɛ! Animódɔn amó ɔkpagyíɔkpasɔ. Nablí bɔtsɔn mbé, ɔkɔle Yudafo pú ahá ámúú bɔmegyí Yudafo ámu féé bɔgyi. Tsúfé lakpan lagyi amó féésó. ¹⁰ Bulu asón leblí ɔbé,

“ɔhaa asón mɛda ɔkpa Bulu ansító. ɔbakóle kóráá mɛdalí mótó.

¹¹ ɔhaa tamanú Bulu asón asi;
ɔhaa tamadúnká Bulu ɔkpa.

¹² Amó féé badámlí ɔma há Bulu,
ámú féé bafwí.

Yilé ɔbwepú ɔkuku má ɔnu. ɔbakóle kóráá mɛdalí mótó.”

¹³ Bulu asón ámu létrá blí ɔbé,

“Bɔtekle asɔkpan blí.

Bɔtɔpú amó ɔnɔ mlé ahá.

Amó ɔnótó asɔn blíhé tɔmó fé ɔwɔ elín.”

¹⁴ Bulu asón ámu létrá blí ɔbé,

“Uwí pú asɔn-sinsín blí bɔtegyi dɔ.”

¹⁵ ɔletrá blí ɔbé,

“Ahámɔ ma amó ɔpá.

¹⁶ ɔtínegyi ɔtínéá bɔna á, bɔde ahá yintá, bɔde ahá ipiantɔ wa.

¹⁷ Bɔmeyín ɔkpa ání ɔtɔpú iwílwii ba.”

¹⁸ Bulu asón ámu kɔ é leblí ɔbé,

“Bɔtamanyá Bulu ifú.”

¹⁹ Séi á, anyin ání asóngyiasón ání Mose Mbla ámu losuná á, ɔda ha Yudafo ámúú bɔpu mbla ámu há ámu. Mú sɔ ɔkuku méenyá ɔkpa lé asɔnsɔ ɔnɔ bréá Bulu dé ahá féé asón

gyi. ²⁰ Tsúfɛ Mose Mbla ámuṣu gyi méetali há ɔha ogyi asu Bulu ansító. Há mbla ámu itehá anitebí ání lakpan abwepó anigyí.

Alá ɔha Tegyi Asu Bulu Ansító

²¹ Séi á, Bulu lasúná ɔkpa ání ɔtɔtsun mósú há ɔha asu. Imená Mose Mbla ámuṣu gyiṣu. Táme Mose Mbla ámu pú Bulu ɔnósú atáípu amu asun wanlínhé lébli ɔkpa ámu iwí asón yáí. ²² ɔkpa ámu gyi ɔkpa ání Bulu tɔtsun há ɔha asu mu ansító ní. Yesu Kristo hógyiṣu Bulu tɔtsun hɔ ɔhagyíɔha. Ma fɔgyi o, ma fɔmegyí o, nkónu fotsú o, nkónu fɔmotsú o, ɔhaa mótɔn ɔtsan Bulu ansító. ²³ Tsúfɛ ahá fɛé babwé lakpan. Mú su bahóli Bulu numnyam. ²⁴ Awítɔle Bulu lawá há aní. Mú sù nyankpɔsa obégyi asu mu ansító ní. Awítɔle anfi ina Kristo Yesusu. Múléka nyankpɔsa nwunṣu ikɔ. ²⁵⁻²⁶ Anyánkpɔsa buɔe lakpan bwɛ tsú bré ɔpá, táme Bulu lénya klɔn há amó, ɔmɛbití amó iṣu. Séi á, Bulu labɔpu Yesu bó afɔɔɔ, pú mu obugya lé aní iwí mṣuṣu, méní abótɔn mu hógyiṣu nyá lakpansikíé. Bulu lóbwɛ mú alí pósúná ání mu asón da ɔkpa, méní ibósuná nke ánfítɔ ání yilé ɔbwepó ogyi. Ototsú ahá ání bɔhɔ Yesu gyi ání amó asón da ɔkpa mu ansító.

²⁷ Séi mé, tɔku bu inuá abótɔn iwí mósú? Tɔtɔ má inu. Ntogyi sù aníméetali tsú iwí? Mose Mbla ámu sù lóó? O-o! Aní hógyi sù aníméetali tsú iwí. ²⁸ Megyí atɔ wankláán amóú Mose Mbla losuná aní bwɛ ámu sù anitegyi asu Bulu ansító. Ina Kristosù hógyiṣu abégyi asu Bulu ansító. ²⁹ Yudafɔ nkɔle Bulu ógyi? Megyí ahá ání bɔmegyí Yudafɔ mú Bulu ogyi? Ee! Amó é amó Bulu ní. ³⁰ Bulu ɔkɔle pé bu inu. Mú su ina hógyiṣu olotsulá ání Yudafɔ asón da ɔkpa. Ina hógyi kénsú ɔlɔhɔ ahá amóú bɔmegyí Yudafɔ ámu é ání amó asón da ɔkpa. ³¹ Mú su ilehián ání abóhɔ Yesu gyi, sí Mose Mbla ámuṣu hógyi lóó? Ekekɛkɛ! Megyí alí ígyi. Yesu hógyi téhá anitekítá mbla ámuṣu kínkíínkín.

4

Abraham Iwí Asón Lasúná Alá Hógyi Bv Labi

¹ Séi á, amansu aní Yudafɔ abébli tsú aní náin Abraham iwí? Ntɔ olowun tsu Bulu aháho asón anfi iwí? ² Ní yilébwɛ sù Abraham légyí asu Bulu ansító á, múmú ɔbu tɔá ɔbóputɔsú iwí, táme megyí Bulu ansító. ³ Nkálí Bulu asun wanlínhé amu lébli? ɔlebli ɔbéé, “Abraham lóhɔ Bulu gyi. Mú su Bulu lótsu mu ání mu asón da ɔkpa.” ⁴ Ní ɔku ɔyó agyómá á, buteká mu ikɔ. Megyí atokiehé ikɔká ámu gyi. Igyi tɔá ilehián ání obénya tsú mu agyómá yɔtɔ. ⁵ Táme megyí ahá bwéhé su, mboún amó hógyi sù Bulu tɔtsú amó ání amó asón da ɔkpa. Tsúfɛ Bulu téhá lakpan abwepó ání bɔhɔ mu gyi butegyi asu mu ansító. ⁶ Owíe Dawid lébli oyúla asón anfi kén dodo. ɔlɔtɔi tsú ahá ání Bulu mékí amó bwéhé asa olotsu amó ání amó asón da ɔkpa iwí. ɔlowanlín mú wá Bulu asun ámuṣu ɔbéé,

⁷ “Bulu layúlá ahá ání alasí amó lakpan kíé amó, alagyóra amó!

⁸ Ahá amóú Bulu lasí amó lakpan kíé amó, ɔméetrá kaín mósú ámu bégyi ɔdwɛ!”

⁹ Keté atínpu nkɔle bó ɔdwɛgyí anfi Owíe Dawid dé mú iwí asón blí anfi? O-o! Ahá amóú bɔmɛtin keté ámu é bɔbɔ mótɔ. Kaín ání anílakla asɔanku Bulu asun wanlínhé amó. Ania, “Abraham lóhɔ Bulu gyi. Mú su Bulu lótsu mu ání mu asón da ɔkpa.” ¹⁰ Bré mɔmu Bulu lótsu mu ání mu asón da ɔkpa? ɔletin keté asa lóó? Ekekɛkɛ! Bulu lótsu mu ání mu asón da ɔkpa dododo. ¹¹ ɔma-ɔma asa ɔlebetin keté póhíe mu nsu. Ilosuná ání mu hógyi sù Bulu lótsu mu ání mu asón da ɔkpa. Iní su ogyi fé ahá amóú bɔmɛtin keté, táme bɔhɔ Bulu gyi, Bulu lótsu amó ání amó asón da ɔkpa ámu. Mú su ogyi amó fɛé ɔsí ní. ¹² Ogyi keté atínpu amu é ɔsí. Tsúfɛ megyí amó ketétin su, mboún amó Buluhógyi su. Fé alí amóú Abraham lóhɔ Bulu gyi asa betin mu keté ámu.

Tɔá Bulu Léhié Yáí Mv Ahogyipv

¹³ Bulu léhié Abraham mva mu abí-aná ání ɔyítɔ fɛé ibóbwɛ amó klé. Megyí bɛɛ Abraham légyi Mose mblasu, su Bulu lébli asón anfi. Táme ínía ɔlɔhɔ Bulu gyi, Bulu é lótsu mu ání

mu asón da ɔkpa mu ansító su. ¹⁴ Ní ahá ání buɔe Mose Mbla ámuɔ obégyi Bulu ató á, mómó ɔha Bulu hógyi igyi kpaali. Bulu nhíhé há ɔha é ma labi kuku. ¹⁵ Tsúfé Bulu ɔbló mbla ámu tetí. Táme ní mbla má inu á, mblatun é ima inu.

¹⁶ Mú alí su ina hógyisu ahá bétalí nyá atóá Bulu léhie yáí há amó. Atokiehé ámuú ɔbópohá Abraham abí-aná ámu ibéda amó ibi. Megyí ahá ání buɔegyí mblasu nkule bó, táme ahá ání bɔhɔ Bulu gyi fé Abraham é. Tsúfé Abraham gyí aní fée ɔsí. ¹⁷ Fé alí ámuú Bulu ason wanlínhé amu ileblí ɔbée, “Napó fú bwé ɔmá tsɔtsɔtsɔ ɔsí ámu. Abraham gyí aní fée ɔsí Bulu ansító.” Tsúfé olohogyi ání Bulu téhá awupú nkpa, ɔtehá tóá ima inu yáí iteba mótó fé tóá ibu inu yáí. ¹⁸ Bréá tɔtɔ má inuá Abraham ɔbópɔ mu ansí dínká mósó á, ɔbɔhɔ Bulu gyi ání ɔbóbwe mu ɔmá tsɔtsɔtsɔ ɔsí alí ámuú ɔleblí yáí ámu. Bulu lébláa mu ɔbée, “Fú abí-aná békléí fé ntsrakpabi.” ¹⁹ Alí bré ámuɔ á, Abraham lahɔ nfi lafakule (100). Mú su aladan tsun kwíúsó. Alí kén mu ka Sara é ɔkwípúni lawú, ɔméetrá kwí ní. Oyin iní fée, táme ɔmekpa mu hógyi ɔma. ²⁰ Iní fée ɔma a, omegyí nwéen ɔbée, itó ámuú Bulu léhie mu amu iméeba mótó. Mboun ɔlekitá mu hógyitɔ kinkíínkín, ɔlekanfó Bulu mú su. ²¹ Tsúfé ɔhíe oyin ání Bulu ɔbétalí bwé itó ámuú alahíé há mu amu. ²² Mu hógyi anfi só Bulu léblí ɔbée, mu asón da ɔkpa ní. ²³ Megyí mu nkule su bɔwanlín wá Bulu asón ámuɔ beɛ, “Bulu lótsu mu ání mu asón da ɔkpa.” ²⁴ Aní é, aní su bɔwanlín mú. Ní anilóhɔ Bulu gyi a, obótsu aní ání aní asón da ɔkpa. Mogyí ɔhá ání ɔlɔkusóa aní Wíe Yesu tsú afúlitɔ. ²⁵ Aní lakpan só Bulu léha beɛ mu há bɔmɔ mu. Bulu lókusóa mu tsú afúlitɔ, méni obótsu aní é ání aní asón da ɔkpa.

5

Tsúgyí Bulu Ansító

¹ Aní hógyi só Bulu latsú mú ání aní asón da ɔkpa. Mú su aní Wíe Yesu Kristo lalá ania Bulunyo nsiné. ² Hógyi su ɔkpa lafinkí há aní ngya. Iníá aní Wíe Yesu só Bulu awítale anfi laba anisu, anlapó hogyi nyá ɔlúkpá ngya a, ihíe bu aní ɔdwe. Tsúfé anidín ansí ání abébenya mu numnyam amu ku. ³ Ansí itráa de aní gyí ání anidé ipian wúun. Tsúfé ipian téhá anitɔwá nsi. ⁴ Nsiwa tehá anitebí tsíá alíá ilegyi Bulu ansí. Ní abí tsíá alíá ilegyi mu ansí á, abédínká ansí musu. ⁵ Ansí pudínká Bulusu méeha péli méekítá aní. Tsúfé Bulu lótsun ɔhe Wankíhé ámuú ɔbópohá aní ámusu pú mu ɔdwe wá aní klɔntɔ.

⁶ Bréá anitráa anigyí lakpan abwepú, animá ɔwonlín á, Kristo lóbowu há aní lalaha abwepú bréá Bulu onutó léhietɔ. ⁷ Ní ɔku asón da ɔkpa kúráá á, ibówa ɔnlun asa ɔku obótsulá wú há mu. Fíalí ɔha yilé mú á, ɔku ɔbówa klɔn wú há mu. ⁸ Táme tóá ilosuná ání Bulu tehíe dwé aní gyí, bréá anigyí lakpan abwepú á, ɔleha Kristo lóbowu há aní. ⁹ Ina Yesu Kristo obugya ámuú ilowólí asi ámusu Bulu lési aní lakpan kíe aní, tsú aní ání aní asón da ɔkpa. Kristo su ɔbéle aní kokooko. ɔméebítí aní isu lakpan abwepú isu-ɔbitíké amu. ¹⁰ Teki Bulu alupú anigyí. Táme tsúun mu Bi ámu lowusu á, alabwé aní mu anyawíe kláklá. Iníá anilabwé mu anyawíe su á, ɔbóhɔ aní nkpa kokooko. Tsúfé Kristo é bu nkpa. ¹¹ Megyí mú wule. Múá itráa dun kúráá gyí, anidé ɔdwe gyí. Tsúfé aní Wíe Yesu Kristo lalá ania Bulunyo nsiné. Mú su anilabwé Bulu anyawíe.

Adam Mva Kristo

¹² Adam nkule bwéhé su lakpan léba ɔyító. Mu lakpan ámu só lowu léba ɔyító. Iní su lowu lénya túmi ɔhagyíɔhasu, tsúfé ahá fée babwé lakpan. ¹³ Lakpan bu ɔyító asa Bulu lópɔ mu mbla ba Mose. Táme bréá Bulu mókópó mbla ámu ba mu a, olobun ansíbi lakpansu. ¹⁴ Tsú Adam brésú bɔtu Mose brésú lowu legyi iwíe anyánkpósa féesú. Ibo mótó ání bumɔton mbla kuku fé Adam, táme amó é bowu.

Akíi alíá Adam léklé ɔlian ɔmapɔ amu. ¹⁵ Adam ná ɔtsan há Yesu Kristo. Tsúfé Bulu awítale amu megyí fé Adam lakpan ámu. Adam nkule lakpan só ahá fée bowu. Táme Yesu Kristo nkule awítalewa su Bulu laláwá awítale, pú mu atokiehé há ahá tsɔtsɔtsɔ. Mu atokiehé ámu ibi bíá dun lowu ámu. ¹⁶ Tóá anyánkpósa benya tsú Bulu atokiehé ámuɔ ina

otsan há tóá benya tsú Adam lakpan ámvto. Mv lakpan kole pé amv léha ohagyiha légyi pón Bulu ansító. Mólópu lowu ba, táme lakpan tsotsotsotso oma a, Bulu atokiehé kole pé léha Bulu lótsu ahá fée ání amó asón da okpa mv ansító. ¹⁷ Obakóle lakpan sv lowu légyi iwíe ahásv. Táme alíá Bulu lahíe wá awítale há ahá ibu wánwan. Alatsun Yesu Kristo nkulesu tsú aní aní aní asón da okpa, ania mnyo abégyi iwíe aní nkpato fée.

¹⁸ Iní sv alí ámvú obakóle lakpan sv Bulu léha ahá fée pón ámv a, alí kén obakóle yilébwe sv Bulu lahá ahá fée bagyi asv mv ansító, alahá amó nkpa ání itamatá é ní. ¹⁹ Alí ámvú ina obakóle asvto-onlín sv ahá fée bemlí lakpan abwepó ámv a, alí kén ina obakóle obú sv Bulu obótsu ahá tsotsotsotso ání amó asón da okpa ní.

²⁰ Bulu lópu mbla ámv ba, méní ahá bówun lakpan ání bodebwe wankláán. Táme bréá lakpan dékléí á, Bulu awítale é idekléí tsía. ²¹ Lakpan légyi ahásv, íleha ahá bowu. Alí kén Bulu lawá awítale tsú ahá ání amó asón da okpa mv ansító ní. Iní lahá ahá batsun aní Wíe Yesu Kristosv nyá nkpa ání itamatá.

6

Kristo Sv Aníbv Nkpa

¹ Nkálí abéblí séi? Ilehían ání abóyo aní lakpanbwe sv, méní Bulu awítale bómoní tsía? ² Ekekekeke! Igyi fé anilawú, mú sv lakpan ma túmi anísv. Ntogyi sv abétrá tsía bwé lakpan? ³ Bré ámvú bəbə aní asú ámv a, ania Kristo Yesunyə anilóbwe kole. Mliyin mú alí? Alí bré ámvto á, ania Kristonyə lówu, ⁴ bopulá aní, tsúfé ania mnyo anilabwé kole. Mú sv alí ámvú aní Sí Onumnyampv amv lókusúa mv tsú afúlitə ámv a, alí kén aní é abétsiá itsiá pəpwetə ní.

⁵ Mú sv íniá ania mnyo anilóbwe kole mv lowuto á, alí kén ania mnyo lóbwe kole mv kusú tsú afúlitə é ní. ⁶ Mlibi ání bréá beda Yesu mántá oyikpalíhe amvsv á, mva aní tsiátó dada amv lówu, méní anímétrá bwe lakpan nkpábi. ⁷ Tsúfé ní oha owú á, otamatráa bwe lakpan. Lakpan má msv túmi. ⁸ Iní ania mnyo anilawú sv á, aníbv hógyi ání ania mnyo abétsiá nkpa. ⁹ Aniyin ání Bulu lókusúa Kristo tsú afúlitə. Ométrá wu ekekekeke. Lowu itráa ma msv túmi. ¹⁰ Yesu lówunáa wu otsáwole, méní obéle lakpan ínv. Táme íniá otsie nkpa á, otsie ha Bulu. ¹¹ Mli é mliki mli íwí ání mlilawú há lakpan, amlíle mli íwí le mú túmi así. Mlitsia nkpa ha Bulu, tsúfé mliha Kristo Yesunyə mlilabwé kole.

¹² Iní sv mlímáha lakpan igyi mli nyankpusa-oyí ání íbówu ánfísv, méní íméha owóli lalahé igyi mlísv, amlí bwe tóá ideklé. ¹³ Mlímápu mli nyankpusa-oyí íwí ató há lalahé bwe. Mboún mlípu mli íwí fée ha Bulu, fé ahá ání alakúsúa amó tsú afúlitə ba nkpato, opu mli bwe tóá ída okpa. ¹⁴ Ima aléá lakpan obétrá gyi mlísv, tsúfé séi mlítráa mlímá Mose Mbla ámv así. Bulu awítale así mboún mlíbv.

Yilébwe Nkpábi Anígyi

¹⁵ Iní oma a, amansv abéblí? Ibu aléá abétrá bwe lakpan séi ání ánimá mbla ámv así, aníbv Bulu awítale mboún así? Ekekekeke! ¹⁶ Mlíméyín ání ní mléba íwiasí há tək, mlídé mú apé bwe, mlídé mú súm fé mli wíe a, mlilabwé mú nkpábi? Ní mléba íwiasí há lakpan á, mómó mlówu, táme ní mléba íwiasí há Bulu á, mlégyi asv mv ansító. ¹⁷ Mlilóbwe nkpábi há lakpan bré kotə. Séi á, mlílapó mli klvń fée hə atosunáhé amó bapóhá mli ámv, mlídé mósó gyí. Mú sv nde Bulu ípán da. ¹⁸ Bulu lahá mlílagyi íwí lé lakpan íbitə, mlilabwé nkpábi há yilébwe. ¹⁹ Alíá íbóbwe mlónu asón ání así, sú napú nkpábi tsiátó nde mli suná. Bré kotə á, mlilóbwe mli íwí nkpábi há lakpan múa lalahé bwe. Alí kén ilehián ání mlóbwe mli íwí nkpábi ha yilébwe, méní mlífon yí ní.

²⁰ Bré ámvú mlígyí nkpábi há lakpanbwe ámv a, yilébwe má túmi mlísv. ²¹ Labi məmv mlílénya tsú lakpan ámvú mlilóbwe, nde íbv mli péli amvto? Mú labi gyí lowu. ²² Táme séi mú á, Bulu lahá mlílagyi íwí lakpanbwe túmi así. Mlílamlí mv nkpábi. Labiá mlénya tsú mótó gyí; mlétsiá tsiátóá íləfon yí, nyá nkpa ání itamatá. ²³ Tsúfé lakpanbwe íkəká gyí

lowu, táme Bulu atokiehé gyí nkpa ání itamatá. Mó ɔ̀ɔ̀pɔ̀gyi anɔ̀ buale tsun anɔ̀ anɔ̀ Wíe Kristo Yesu ikolɛbwɛsɔ̀ ní.

7

Mbla Amv Itráa ma Túmi Akristofɔsv

¹ Mí apíó, mli fée mliyin Mose Mbla ámv. Mliyin ání bréá ɔ̀ha tsie nkpa á, ɔ̀bu mbla asɔ̀. ² Fé ní ɔ̀tsɔ̀ tsia okúlu, mv kulu amv mókówú á, ɔ̀bu mv kulu amv asɔ̀. Táme ní mv kulu amv owú a, alagyi iwɔ̀, okúlu wóyí mbla kɔ̀kɔ̀ itráa medé mv. ³ Mó alɔ̀ sv ní mv kulu amv mókónyá wú, ɔ̀dálɔ̀ mv ɔ̀ma a, alató mbua. Táme ní mv kulu amv owú mó á, ɔ̀tráa ɔ̀ma okúlu wóyí mbla asɔ̀. Mó sv ní ɔ̀láyétsiá oyin bámbá á, ɔ̀mɔ̀kótó mbua. ⁴ Mí apíó, alɔ̀ kén igyi há mli ní. Mli é bréá mlílóhɔ̀ Kristo gyi a, mliá mɔ̀nyɔ̀ mlílówu. Mó sv mlítráa mlímá Mose Mbla asɔ̀. Séi á, mlílabwé ɔ̀há ámvú Bulu lókɔ̀súá tsu afúlitɔ̀ ámv klé, ménɔ̀ mlóbwe yilé há Bulu. ⁵ Tsúfé bréá anɔ̀bu anɔ̀ tsiátó dada amvɔ̀ á, mbla ámv léha anɔ̀ ɔ̀wólɔ̀ laláhe legyi anɔ̀sv. Mó sv aníóbwe tóá itɔ̀pú lowu ba. ⁶ Táme séi mó á, Bulu lahá anɔ̀lagyi iwɔ̀ tsú mbla ámvú tekɔ̀ anɔ̀bu mó asɔ̀ ámv íbítɔ̀. Anɔ̀a Kristonyɔ̀ lówu. Mó sv mbla ámv itráa ma túmi anɔ̀sv. Anɔ̀lagyi iwɔ̀, anídé Bulu súm tsun ɔ̀kpa pɔ̀pwe ání Ɔ̀he Wankíhé dé anɔ̀ sunásó. Megyí ɔ̀kpa ání mbla wánlínhé amv lósuná anɔ̀sv.

Mbla Amv Múa Lakpanbwe

⁷ Mó sv anídéblí anɔ̀aa, itɔ̀ laláhe Mose Mbla ámv gyí? Ekekekeke! Mbla ámv íbéha abébi tóá lakpan gyí. Tekɔ̀ ní mbla ámv ímɛblí ɔ̀bé, “Mápe ansí fú bá atósú” a, tekɔ̀ mmɛbi tóá gyí ɔ̀nsípe. ⁸ Ina alɔ̀ mbla ámfɔ̀ sv lakpan lénya ɔ̀kpa pú ɔ̀nsípe kugyíkɔ̀ wá mító. Tsúfé ní mbla ámv má íbv á, tekɔ̀ lakpan má túmi mísú. ⁹ Mí onutó netsiá bré kɔ̀tɔ̀, mmɛbi mbla ámv. Táme bréá nebebi mó á, nowun ání napán mósú. Lakpan ɔ̀bwepeú gyi. Mó sv nówu. ¹⁰ Nowun ání mbla ámvú nkɔ̀ mbé, íbéha mí nkpa ámv lópɔ̀ lowu ba mɔ̀. ¹¹ Tsúfé lakpan lénya ɔ̀kpa tsun mbla ámvsv mlé mí, mó mí.

¹² Tsiátó mbla ámv mó á, tsitsa kɔ̀kɔ̀ ma mó iwɔ̀. Mó nhíhé kugyíkɔ̀ lɔ̀wankí, ida ɔ̀kpa, íbv alé é. ¹³ Mó sv idesuná ání Bulu mbla ámfɔ̀ íbv alé ámfɔ̀ lópɔ̀ lowu ba mɔ̀? Ekekekeke! Megyí alɔ̀ igyi. Lakpan lótsun itɔ̀ wankláán ámvsv pú lowu ba mɔ̀. Ina mbla ámvsv lakpan léle iwɔ̀ súná ání itépi ma alɔ̀.

Atóá Idekɔ̀ Nyankpɔ̀sɔ̀

¹⁴ Anɔ̀yin ání ɔ̀hétó ató mbla ámv gyí, táme mí mó á, nyankpɔ̀sa gyi. Nabwé lakpan ɔ̀kpábi. ¹⁵ Mmɛtálí bí mí tsiátó, tsúfé megyí tóá ndeklé ntɔ̀bwé, tóá mmedéklé mboún ntɔ̀bwé. ¹⁶ Ní tóá mmedéklé ndɛbwe mó á, natsúlá ání Mose Mbla ámv íbv alé. ¹⁷ Idesuná ání megyí mí dé alɔ̀ ató ámfɔ̀ bwe. Mboún lakpan túmiá íbv mɔ̀sv téhá ntɔ̀bwé mó. ¹⁸ Nyin ání bré ámfɔ̀ mbv mí tsiátó dada anɔ̀fɔ̀ á, itɔ̀ wankláán kɔ̀kɔ̀ má mító, tsúfé nyankpɔ̀sa gyi. Ntekleá nóbwe yilé, táme nakásíán. ¹⁹ Mmedé yiléá ndeklé bwe. Lalahɔ̀ amú mmedékléá nóbwe ámv mboún ndɛbwe. ²⁰ Ní ndɛ lalahɔ̀ amú mmedékléá nóbwe ámv bwe á, mómú idesuná ání megyí mí onutó dé mó bwe. Mboún lakpan túmi ámvú íbv mɔ̀tɔ̀ ámv dé mó bwe.

²¹ Mó sv nawun ání mbla ámfɔ̀ lagyi mɔ̀sv. Ní ndekléá nóbwe yilé á, lalahɔ̀ kóún ntɔ̀bwé. ²² Tsúfé nhíé ndekléá négyi Bulu mbla ámvsv tsú mí klɔ̀ntɔ̀. ²³ Táme ntowun ání mbla kɔ̀ dé mbla ámvú íbv mí klɔ̀ntɔ̀ ámv ísá kɔ̀, gyi mósú, bwé mí lakpan ɔ̀kpábi. Ílahá lakpan ámvú íbv mɔ̀tɔ̀ ámv íde mí bwehé kugyíkɔ̀sv gyí. ²⁴ Kɔ̀ ípian kpɔ̀nkpɔ̀nkpɔ̀ntíá mbv mótó! Ílapú mí íya lowutɔ̀. Ma ɔ̀béle mí tsú mótó? ²⁵ Táme anɔ̀ Wíe Yesu Kristo sv ndɛ Bulu ípán da ání alalé mí!

Mí klɔ̀ntɔ̀ mó á, tekɔ̀ ndekléá nóbwe Bulu mbla ámv ɔ̀kpábi. Táme tsiátó laláhe amú íbv mɔ̀tɔ̀ ámv lahá nabwé lakpan ɔ̀kpábi mboún.

8

Nkpatsiá Dínká Bulu Ɔ̀hé Amv Asónsó

¹ Inɪ sʊ sɛi á, Bulu méetrá ha ahá ání amóa Kristo Yesunyɔ babwé kole ipón. ² Tsúfé Kristo Yesu sʊ Ɖɛ Wankíhé túmi ání itehá nkpa lahá anilagyi iwɪ tsú lakpanbwe móa lowu ibitɔ. ³ Mose Mbla ámu métalí lé anɪ tsú anɪ lakpantɔ. Tsúfé anɪ tsiátó dada amóú itehá anitɔbwé lakpan ámu imeha animégyí mbla ámu atosunáhésu. Táme Bulu lótsɔn ɔkpa pɔpwesʊ hɔ anɪ. Ɖɔwa mu Bi onutó lébá fé nyankpɔsa ání ɔtɔbwé lakpan, táme mu mó ɔmɔbwe lakpan. Bulu lótsɔn mu lowusu mó anɪ tsiátó dada amóú lakpan legyi mósú ámu. ⁴ Ɖɔbwe mó ali, ménɪ ní anɪbuo Ɖɛ Wankíhé amu a, abétalí tsiá tsiátó wankláán amóú tekɪ mbla ámu lósuná ámu, animéetrá tsiá anɪ tsiátó dada amu. ⁵ Tsúfé lalahɛ ahá ání tsiátó dada amóú itɔbwé lakpan ide amósú gyí butɔgywín. Táme ahá ání bubuo Ɖɛ Wankíhé amu a, tóá Ɖɛ ámu tekle butɔgywín. ⁶ Ɖhá ání lakpan lagyi mu tsiátósu tenyá lowu tsú mótó. Táme ɔhá ání Ɖɛ Wankíhé lagyi musu mó tenyá nkpa móa iwilwii. ⁷ Tsúfé ɔha ání lakpan lagyi mu tsiátósu tolú Bulu. Ɖtamagyi Bulu mblasu, tsúfé ɔméetalí gyi mósú ekekekeke. ⁸ Ahá ání lakpan lagyi amó tsiátósu buméetalí gyi Bulu ansí.

⁹ Táme Bulu Ɖɛ bu mlitɔ lélé. Mó sʊ mlíméetrá tsiá mlɪ tsiátó amóú lakpan legyi mósú ámu. Mlóbwe tóá Ɖɛ Wankíhé amu tekle. Ní ɔku má Kristo Ɖɛ ámu a, omegyí mu kle. ¹⁰ Ibo mótóá lakpan sʊ mlɪ nyankpɔsa-oyí áñfi obówu. Táme ní Kristo bu mlitɔ á, mlɪ ɔkláa bu nkpa. Tsúfé Bulu latsú mlɪ ání mlɪ asón da ɔkpa mu ansító. ¹¹ Bulu lókusóa Kristo tsú afúlitɔ lélé. Mó sʊ ní mu Ɖɛ bu mlitɔ á, mómó ɔbótɔn Ɖɛ ámusu há mlɪ nyankpɔsa-oyí amóú ibówu ámu nkpa pɔpwe.

¹² Inɪ sʊ mí apíó, imehián ání abétrá tsiá anɪ tsiátó dada amu, bwé tóá anɪ ɔwólɪ laláhe tekle. Mboún lehián ání abóbwe tóá Ɖɛ Wankíhé tekle. ¹³ Tsúfé ní mletsíá mlɪ tsiátó dada amutɔ á, mlówu tsítsá. Táme ní mlɔtsɔn Bulu Ɖɛ ámusu kíná mlɪ nyankpɔsa-oyí ámu apé bwe á, mlétsíá nkpa ání itamatá. ¹⁴ Tsúfé ahá ání bahá Bulu Ɖɛ de amó kpa gyí Bulu abí. ¹⁵ Megyí Ɖɛ ání ibéha mlóbwe nkpábi, tsiá nyá ifú Bulu lópwá mlitɔ. Mboún Ɖɛ ámu lóbwe mlɪ Bulu abí. Ɖɛ ámu sʊ anitétalí su kpolí Bulu aniaa, “Abba, mí Sí!” ¹⁶ Ɖɛ ámu totsúlá há anɪ ání lélé á, Bulu abí anɪgyí. ¹⁷ Ní Bulu abí anɪgyí á, mómó anɪgyí mu ató agyípó. Ania Kristonyɔ obégyi mu ató. Tsúfé ní awun Kristo ipian ámu ku á, mómó abénya mu numnyam amu é ku.

Numnyam Aní Abénya Ekekó

¹⁸ Ní nekɪ numnyam ání ida gyo anɪ, Bulu ɔbéle súná anɪ á, ipian áñfi anɪdɛwúun bré áñfitɔ imɔfon mó ɔtɪnetɪne. ¹⁹ Bulu atɔ bwehé féé buhíé bude ɔkpa kí ha ekeá Bulu ɔbéle mu abí numnyam ɔwan. ²⁰ Tsúfé Bulu atɔ bwehé féé lasí ida keke. Megyí mó onutó apé igyi. Mboún mlóbwe mó ali, iha mu atɔ bwehé féé ikɪ ɔkpa ²¹ ání ekekú á, ɔbéha amó féé bégyi iwɪ, buméetrá yintá ekekekeke. Mu atɔ bwehé ámu ibénya mu abí iwɪgyí pó amó numnyam amu ku. ²² Anɪyin ání bɔtu nde á, Bulu atɔ bwehé féé ide iwɪɔsin wúun. Idekɪmí fé alíá ikwú todwín ɔtsɪ. ²³ Megyí Bulu atɔ bwehé ámu nkole dékɪmí. Anɪ amóú alapó mu Ɖɛ, igyi mu atokiehé gyankpapu wá anitɔ ámu é anɪdékɪmí anɪ klɔntɔ. Anihíé anɪtsie anɪgyó ekeá Bulu ɔbéha anɪ nyankpɔsa-oyí áñfi obégyi iwɪ, ɔbóbwe anɪ mu abí. ²⁴ Tsúfé ɔkpakú anɪ sʊ ɔlɔhɔ anɪ nkpa. Butamakɪ tóá fóbu ɔkpa, tóá foma ɔkpa buteki. ²⁵ Ní anɪdé tóá anɪmá ɔkpa kí a, anɪtenyá klɔn tsiá gyo mó.

²⁶ Ɖɛ Wankíhé amu tetsá anɪ anɪ póntɔ. Tsúfé animéyín alíá abókólɪ Bulu ató, ibégyi mu ansí. Ɖɛ ámu onutó tɛhíé kímí pókólɪ Bulu ató há anɪ, don alíá anɪ onutó abétalí. ²⁷ Bulu yin ɔhagyíɔha klɔntɔ asón. Mó sʊ oyin mu Ɖɛ ámu agywun. Tsúfé Ɖɛ ámu tokókólɪ Bulu há mu ahá alíá Bulu onutó dé mó klé.

²⁸ Anɪyin ání Bulu tɛhá tógyító tɔwá alé há mu adwepó. Amógyí ahá ání mu onutó ɔletɪ mu nhíhé ɔnó ní. ²⁹ Tsúfé ahá amóú Bulu yin yaí ámu a, amó ɔlele. Ahá amóú ɔlele ámu ɔletɪ ɔbéé, bubéhan mu Bi ámu. Fówun mu Bi ámu ɔbóbwe ɔdéhen mu abí tsɔtsɔtsɔtɔ. ³⁰ Ahá amóú Bulu yin yaí dodo amu ɔletɪ. Ahá amóú ɔletɪ ámu olotsu ání amó asón da ɔkpa mu ansító. Ahá amóú olotsu ání amó asón da ɔkpa ámu ɔlɔwa numnyam.

Yesu Bulu Ɔdwe Ɔwanle

³¹ Amanso anɩtráa anɩbu blí tsú íni iwɩ? Ní Bulu bu anɩ wá á, ma ɔbétalí kósó líí anɩsu? Ɔhaa má ɩnu! ³² Bulu mékiná mu onutó mu Bi ámu si há lowu anɩ fée nwunsv. Olesi mu há faan. Nkálí só ɔmóɔpu ató tráhe fée tsía mu Bi ámuto há anɩ? ³³ Ma ɔbétalí ká asón dínká ahá ámú Bulu lalé ámuvsu? Bulu lóó? Ekekeeke! Mogyí ɔhá áni alatsú anɩ áni anɩ asón da ɔkpa mu ansító. ³⁴ Ma ɔbétalí há anɩ ipón? Ɔhaa má ɩnu! Tsúfée Kristo Yesu gyí ɔhá áni olobowu há anɩ, Bulu lókusóa mu tsú afúlitó. Alayó otsie Bulu gyɔpɩsv, ɔde mu kokóli anɩ nwunsv. ³⁵ Ma ntée ntó ɔbétalí títi anɩa Kristonyɔ nsiné ɔdweɔ? Asɩn wunhe lóó, ntée ikplán? Ní budɩn anɩsv lóó, ntée akón? Yayá natí lóó, ntée lowu? ³⁶ Tsúfée bɔwanlín wá Bulu asɩn wanlínhé amuto beɛ,
“Fú sv buɔe anɩ mɔ ekekegyíeke.

Buɔe anɩ kú fé akúfa áni bapó beya ɔmɔkpá.”

³⁷ Táme íni féeɔt a, ɔdwe ámú Kristo bu ha anɩ ámu sv anlɔgyi sv dáfa. ³⁸ Tsúfée nhíe nyin áni tɔtɔ méetalí ká ɔdweá Bulu bu ha anɩ. Lowu o, nkpa o, Bulu-abɔpu o, túmi kugyíkúá ɩtráa de iwíe gyí ɔsúsó o, atáa ɩbu nu séi pú móá ɩbéba o. ³⁹ Tógyítáa ɩbu ɔsú pú asɩ ntée ɔsulúv ayasɩ kukukuku méetalí ká ɔdwe ámú Bulu ladwé anɩ tsɩn anɩ Wíe Kristo Yesusv ámuto ekekeeke.

9*Ahá Áni Bulu Lalé*

¹ Mía Kristonyɔ anlɔbwé kole. Mó sv ɔnɔkwali asón ndeblí séi. Ɔhe Wankíhé dé mí kpa. Mó sv mí klɩn é de mí bláa áni mmedé afunu wa. ² Mí pi Israelfɔ sv asón ihíe de mí háan, ahumɩtía ɩmeká itin de mí. ³ Ní ɩbówa aléa nényia ɩlwí, mía Kristonyɔ nsiné béyintá, ménɩ bényia nkpa áni ɩtamatá kóráa á, tekɩ nɔpu iwɩ há. ⁴ Mí pi Israelfɔ gyí ahá áni Bulu léle púbwé mu abí. Amó ɔlele mu numnyam súná. Ɔleka ntam há amó, pú mu mbala wá amó ɩbitó. Olosuná amó ɔkpa áni bɔpɩtswe mu. Ɔlebláa amó tóa alahíe áni ɔbɔpohá amó fée. ⁵ Amó léln tsu Israelfɔ anáin akpɔnkpɔntɩ ámuto. Móá ɩɔun kóráa á, amótó Kristo amó lébelɩn ɔsulúv anɩsv. Kanfú letsíá Kristo, (ɔhá ámú Bulu ladá mu ofúli amv), ogyi Bulu, ató féesó ogyípú amv bré féeɔt! Amen!

⁶ ɩni imosuná áni Bulu asón ámú ɔleblí tswɩ amv ɩméeba móto. Tsúfée megyí Israelfɔ ámu fée gyí Israelfɔ onutónutó. ⁷ Megyí Abraham abí fée gyí mu abí onutó. Tsúfée Bulu lébláa Abraham ɔbéɛ, “Isaktó fú abí-aná bédali tsu.” ⁸ ɩni lósuná áni megyí ahá áni botsú Abraham abí féeɔt gyí Bulu ahá. Abraham abí-aná ámú Bulu léhie há mu amv nkole gyí Bulu ahá. ⁹ Tsúfée tóa Bulu léhie Abraham gyí, “Néyinkí bá ofíéba sesebre. Néba a, fú ká Sara lakwí obiyímbi.”

¹⁰ Megyí ɩni wule. Rebeka lókwí atabí há anɩ náin Isak. ¹¹ Táme bréa ɔmɔkónyá kwí amó, abɔdan bi yilé ntée lalahɛbwe á, Bulu lébláa Rebeka amó iwɩ asón. Bulu lóbwe mó ali, ménɩ ɩbósuná anɩ áni ɔkpa ámú ɔtɔtsɩn mósú hɔ ahá ámu ɩmená anɩ bwehésó. Mbóun na mu nkole pé apé pú aliá ɔtelé mu ahásv. ¹² Asa Rebeka ɔbókwí nyebí ámu a, Bulu lébláa mu ɔbéɛ, “Ɔdéhen obósum ɔkusv.” ¹³ Fé aliá bɔwanlín wá Bulu asɩn wanlínhé amuto beɛ, “Ntɔdwé Yakob don Esau.”

¹⁴ Séi á, nkálí abéblí? Abéblí anɩaa, Bulu asón meda ɔkpa lóó? Ekekeeke! ¹⁵ Tsúfée Bulu lébláa Mose ɔbéɛ, “Ahá áni nówun amó nwe á, amó nówun nwe. Amó náhiéa négyi buale a, amó négyi buale.” ¹⁶ Mó sv megyí ɔha apé ntée mu nsiwa Bulu tekɩ. Mbóun mu onutó nwewúun igyi. ¹⁷ Bɔwanlín wá Bulu asɩn wanlínhé amuto beɛ, Bulu lébláa Egypte owíe Farao ɔbéɛ, “Atoku anyɔ áni sv neyaí fú iwíe, aliá nótson fɩsv lé mí túmi súná, pú aliá ɔyító ahá fée bónu mí dá, kanfú mí.” ¹⁸ ɩni sv ní Bulu ɔhíe áni obówun ɔku nwe á, otowun mu nwe. Ní ɔhíe áni ɔbéha ɔku ɔbówa klɩntɔ odwin é á, ɔtehá mu ɔtɔwá klɩntɔ odwin.

Bulu Ɔblńrya Pú Mu Ahá Nwewúun

¹⁹ Mlito ɔku ɔbɛfitɛ ɔbɛɛ, “Ní alí igyi ní mó á, ntogyi só Bulu dé nyankpɔsa ipɔn ha? Ma ɔbɛtalí tin Bulu ɔkpa?” ²⁰ Táme nde mli fité mbéɛ, fɔgyi ma ání féle Bulu ilá? Ɔlɔ ɔbɛtalí fité mu ɔpweɔpɔ ɔbɛɛ, “Ntogyi su fapwé mí alí?” ²¹ Alíagyíalíá igyi á, atɔ ɔpweɔpɔ tɔpɔ obɔn pwé tɔá odeklé. Ɔbɛtalí pɔ obɔn ipin kule pwé nlonɔ. Ɔbɔpɔ kule bwé ɔlɔ nu ntsu, kpá nsúó wá kuletɔ.

²² Alí kén igyi há Bulu ní. Ɔbu ɔkpa lé mu ɔblɔ súná, méní ahá bówun mu túmí. Táme ɔleɛ nyá klɔn há ahá ámúú olenya ɔblɔ amúú amú. Teki ulɔɔn ání ɔbɛhí amú. ²³ Bulu bu ɔkpa lé mu numnyam kpɔnkpɔntí ámu ɔwan ahá ámúú ɔlele yáí ání obówun amú nwe, ɔwa amú numnyam amú. ²⁴ Anígyí ahá ámúú ɔlele yáí ámu ní. Megyí Yudaɔ nkuletɔ ɔlele ahá. Ɔlele ahá ání bomegyí Yudaɔ aku é. ²⁵ Bulu léblí mu ɔnású ɔtɔipɔ Hosea ɔwulótɔ ɔbɛɛ, “Néti ahá ámúú teki bomegyí mí ahá ámu mí ahá.

Ahá ámúú teki ntamakle amú asún ámu ɔbɔbwe mí adweɔpɔ.

²⁶ Ɔtíné ámúú teki nebláa amú mbéɛ, ‘Megyí mí ahá mligyí’ ámu a, inɔfɔ néti mbéɛ, ‘Bulu Ɔkiankpaɔu abí’ ní.”

²⁷ Bulu ɔnású ɔtɔipɔ Yesaia lókplɔn bláa Israelfɔ ɔbɛɛ, “Ní Israelfɔ bekléí fé ɔpɔ ɔnɔ isi kúráá á, amúú ahá kpalobí pé nɔhɔ nkpa. ²⁸ Tsúfé ɔbɔsasɔ aní Wíe obégyi ɔyítɔ ahá féé asún, búá mó wankláán.” ²⁹ Tsúfé Bulu ɔnású ɔtɔipɔ Yesaia légyankpá wanlín wá Bulu asɔn wanlínhé amúú ɔbɛɛ, “Ní mí Wíe Bulu, túmí féé Owíe mési aní abí-aná aku yáí á, teki aní féé abɛhí fé Sodom múa Gomorafɔ.”

Israelfɔ Bulu Máhogyi

³⁰ Nkálí anidéblí ngya? Anidéblí aníaa, ahá ámúú bomegyí Yudaɔ ámu bɔmɔbɔ mbódí kukɔ, asa Bulu léha amú asú! Hógyi só benya mó. ³¹ Táme Israelfɔ ámúú amú ansí lepe, buɔde mbla ámúú gyí, Bulu ɔha amú asú ámu bɔmetalí. ³² Ntogyi su? Tsúfé bomepe ansí pɔ hógyi dúnká mó. Ulɔbwe amú fé mbla ámúú gyí Bulu ɔbɔtsɔn ha amú asú. Iní su bosutíin “Ibwi ámúú itelé ahá dá” ámúú dida kpla. ³³ Ibwi ánfí iwí asún bɔwanlín wá Bulu asɔn wanlínhé amúú bɛɛ, “Bulu ɔbɛɛ, ‘Mlíki!

Nɔɔpɔ Ibwi* tswí Sion wúlutɔ.

Ahá bósutíin ibwi ámúú dida.

Péli méékítá ɔhagyíɔha ání ɔlɔhɔ mu gyi.’ ”

10

¹ Mí apíó, tɔá ntekle mí klɔntɔ, pɔ mpáí ání ndeɔ gyí, Bulu ɔbɔhɔ mí ahá Israelfɔ. ² Nétalí gyi amú iwí adánsíe mbéɛ, amú ansí lahíé pé Bulusúm iwí, táme bomeyín ɔkpa ání bɔtsɔn mósú súm mu wankláán. ³ Tsúfé bomeyín ɔkpa ání Bulu tɔtsɔn mósú há ahá asú. Mó su beyírí iwí buɔde amú ɔkpa dúnká, méní bégyi asú Bulu ansítɔ. Mó alí su bomeba iwíasi há ɔkpa ámúú Bulu tɔtsɔn mósú há ahá asú ámu. ⁴ Ɔnɔkwali amú gyí, Kristo lómɔ Mose Mbla ámu féé ɔnɔ. Mó su ɔhagyíɔha ání ɔlɔhɔ mu gyi obégyi asú Bulu ansítɔ.

Nkpahɔ́ Bɔ Inw Há Ɔhagyíɔha

⁵ Mose lówanlín tsú ɔhagyíɔha ání ɔteki mbla ámu ání mósú Bulu ɔbɔtsɔn tsu mu ání mu asún da ɔkpa iwí ɔbɛɛ, “Ɔhagyíɔha ání otegyi mbla ámúú ɔbɔtsɔn mósú nyá nkpa.” ⁶ Táme hógyisɔ bɔtɔtsɔn gyi asú Bulu ansítɔ. Bulu asɔn wanlínhé amú léblí ɔbɛɛ, “Máfíté iwí féɛ, ‘Ma ɔbɔdu yó ɔsúsú?’ ” (Fefíté alí á, ilosuná ání fýɔpɔ Kristo tsúa ɔsúsú ba.) ⁷ Ntéé fité iwí féɛ, “Ma ɔbékplí yó ɔsulɔv ayasi?” (Fefíté alí á, ilosuná ání fýɔpɔ Kristo tsúa afúlítɔ ba.) ⁸ Mboun asún ání Bulu asɔn wanlínhé amú léblí gyí, “Bulu asún ámu ima ífɔ fú wá. Ibw fú ɔnótɔ, ibw fú klɔntɔ dodo.” Asún ámu gyí hógyi asún ámúú anidéblí ámu ní. ⁹ Ní fobwíí ɔnɔ blí féɛ, “Yesu gyí aní Wíe,” fɔpɔ fú klɔn féé hogyi ání Bulu lókusúa mu tsú afúlítɔ á, Bulu ɔbɔhɔ fɔ nkpa. ¹⁰ Tsúfé iklɔn ɔha tɔpɔhɔ Kristo gyi. Fówun Bulu obótsu mu ání mu asún da ɔkpa. Ɔnɔ é ɔha tɔpɔblí ɔbɛɛ, Yesu gyí mu wie, méní Bulu ɔbɔhɔ mu nkpa. ¹¹ Alí kén Bulu

* **9:33** Ibwi ámu gyí Kristo.

asɔn wanlínhé amɔ léblí ɔbéɛ, “Péli méekítá ɔhagyíɔha ání ɔlɔhɔ mɔ gyi ekekekeke” ní. ¹² Inu su imefáhɔn ání Yudayin fugyi, ntéɛ fomegyí Yudayin. Tsúfé owíe ɔkɔle pé así amó fée bubu. Ɔbóɔɔ mɔ yilébwɛ gyi ahá ání bosu kpolí mɔ fée buale. ¹³ Alí kén Bulu asɔn wanlínhé amɔ léblí ɔbéɛ, “Ɔhagyíɔha ání otosu kpolí aní Wíe obénya nkpa” ní.

¹⁴ Táme nkáli bétalí su kpolí ɔhá ání bɔmɔhɔ mɔ gyi? Nkáli bétalí hɔ ɔhá ání bɔmɔkónú mɔ iwí asón gyí? Nkáli bónu mɔ iwí asón ní ɔhaa méda mó ɔkan súná amó? ¹⁵ Nkáli bétalí dá mó ɔkan súná amó, ní bɔmɔkówá amó? Bulu asɔn wanlínhé amɔ léblí ɔbéɛ, “Thié bu akíle ání fówun ání ɔha ɔbá beda Bulu asɔn wankláán ɔkan!” ¹⁶ Táme megyí Israelfɔ fée lóhɔ Bulu asɔn wankláán ámu. Tsúfé Bulu ɔnósú ɔtáíɔpú Yesaia lówanlín wá mɔ ɔwolótó ɔbéɛ, “Mí Wíé, ɔhaa móhɔ aní asɔn blíhé amɔsu gyi.” ¹⁷ Táme asɔn wankláán ámu téhá bɔtohogyi. Ina Kristo asón ánfí blísú ahá bɔtonú mɔ asón. Mó nu sù ahá bɔtɔhɔ mɔ gyi.

¹⁸ Mbée, bɛɛ nú bɔmonu asón ámu? Bonu! Tsúfé Bulu asɔn wanlínhé amɔ léblí ɔbéɛ, “Amó ɔme lawíé ɔyító fée, ámu asón é lawíé tsútsúútsú.”

¹⁹ Ntráa fite. Israelfɔ bɔmonu mɔ asón así? Móa Mose lébláa amó gyankpapu gyí, “Bulu ɔbéɛ, ‘Nóɔɔ ɔmá ání bɔmegyí Israelfɔ wá mli ansipɛɛ. Nóyulá ɔmá mímláhe pówá mli ɔbló.’ ”

²⁰ Bré bámbátó a, Yesaia lówa klɔn bláa amó ɔbéɛ, “Bulu ɔbéɛ, ‘Ahá ání bɔmedé mí dunká lémentí mí.

Ahá ání bɔmefité mísú nele iwí ɔwan súná.’ ”

²¹ Táme Israelfɔ ámu mó á, Bulu léblí amó iwí asón ɔbéɛ, “Iníá natéi ibitɔ bré fée ání nóhɔ amó atúu ó á, bɔtráa bɔde asɔtɔ-ɔnlɔn wa. Bɔmedé mí bu.”

11

Bulu Israelfɔ Nwewúun

¹ Nde mli fité mbée, mó su Bulu lakíná mɔ onutó ahá léle? O-o! Mí onutó ánfí óó Israelyin ngyi. Abraham abí-anátó notsú. Benyamin abusuantɔ obí ngyi. ² Megyí bɛɛ Bulu lakíná mɔ onutó ahá amó ɔlele amó yáí ámu. Mlikaun alí ámuú Bulu asɔn wanlínhé amɔ léblí tswí ɔbéɛ, Bulu ɔnósú ɔtáíɔpú Elia lékla Israelfɔ iwí asón súná Bulu amɔsu. ³ Ɔbéɛ, “Mí Wíé! Israelfɔ bamó fú ɔnósú ɔtáíɔpú fée. Babwíé fú afɔɔɔ-asubwi é fée. Ulasí mí nkokónú nkɔle. Bɔdekléá bómɔ mí é.” ⁴ Bulu léha Elia mbuai ɔbéɛ, “O-o! Megyí fú nkɔle lásí. Tsúfé nalé ahá mpím-sienó (7,000) ání bɔmɔkótswɛ ɔkpɔ Baal* kí há mí iwí.” ⁵ Alí ígyi nde nke ánfítɔ é ní. Bulu lawá awítɔle lé Israelfɔ kpalobí aku yáí. ⁶ Ní alawá awítɔle lé aha aku á, mómó itráa megyí ɔha bwehé su ɔbéle mɔ. Tsúfé ní ina ahá bwehésú mó á, tekí mɔ awítɔle amɔ ilesian.

⁷ Mó nkáli ilegyi? Israelfɔ ibi méda itó ámuú beɛɛ ansí bɔdedunká ámu. Amótó ahá kpalobí akvá Bulu léle yáí nkɔle ibi léda mó. Ɔleha atráhe bɔwa asɔtɔ-ɔnlɔn bréá ɔde ahá ti.

⁸ Bulu asɔn wanlínhé amɔ léblí ɔbéɛ, “Bulu léha ilɔlɔn amó ɔwólí. Mó su bótu nde bɔmetalí pú amó ansíbi wun ató, pú amó asu é nú asón.” ⁹ Owíe Dawid é léblí ɔbéɛ,

“Amó ɔdwe ogyíkpa ibwée mpósa abuda mótó. Ibwée agbláa, ikpa kita amó.

Ibwée ima, abusrɛi dida mótó, ibwe isubítí ha amó.

¹⁰ Ansító iklún amó, méni bɔmétrá wun ató.

Ha abɔtsia ipiantɔ bré fée.”

¹¹ Mó su ntráa ndefité mbée, Yudafɔ basréi dida, bɔmétralí trá kusú? Ekekekeke! Amó lakpan su Bulu lóhɔ ahá ání bɔmegyí Yudafɔ nkpa. Fówun ipɛ amó ansí. ¹² Séi á, aniyin ání Yudafɔ lakpan sù ɔmá fée banyá atɔ wankláán. Amó dida lawá labi há ahá ání bɔmegyí Yudafɔ. Ní belányá nkpahó mó á, mómó labi ání ahá ání bɔmegyí Yudafɔ bénya ima blító.

Ahá Aní Bɔmegyí Yudafɔ Nkpahó

* **11:4** Baal gyí ɔkpɔ akvá ahá ámuú begyankpá tsíá ɔsolóv amɔsu asa Israelfɔ beba betsiá unu ámu bosúm.

¹³ Ahá ání mlimégyí Yudafo, mli nde asón ánfí bláa ngya a. Kristo sumbí oyopó ngyi. Olowa mí sumbí mli wá. Mí gyumagyihé legyi mí ansí. ¹⁴ Fíali nétalí há mí ahá Yudafo ansí bépe, fówun Bulu obénya okpa hō amótó akw nkpa. ¹⁵ Bréá Bulu lédamlí oma há Yudafo á, lēha omá atráhe fēé bōbwe Bulu anyawie. Ní igyi alí mó á, brégyíbréá Bulu obóhō amó é á, íbōbwe fē afúli fēé bakósú tsú afúlitó.

¹⁶ Ní belé tōkutō gyankpapo há Bulu igyi a, mómó itó ámu fēé igyi mu kle. Ní Bulu bó oyí nlin á, idesuná ání oyí ámu abámbi é igyi mu kle. ¹⁷ Bekpalí oyí bāmbi pó bambá tsá mósó. Yudafo gyí oyí ámu. Mli ahá ání mlimégyí Yudafo gyí bāmbi bambá amóú bapú betsa mósó ámu, méní mlénya oyí ámutō ntsu wankláán ámu kw. ¹⁸ Mú alí sv á, mlimákí mlíaa mli dvn oyí ámu onutó abámbi amóú Bulu lékpalí lé ámu. Mlimátsu iwí amó ansító, tsúfē oyí ámu nlin tamanu ntsu lé mlitō. Mli mbouín tonu ntsu lé mótó pōdan.

¹⁹ Fíali mli akw mléblí mlíaa, “Bekpalí abámbi ámu, méní aní é abénya oyíkpa.” ²⁰ Ibv mótó alí. Itsú alíá Israelfō bumohogyi sū Bulu lékpalí amó tsítsá. Mli é mli hógyi sū Bulu lapó mli tsá mósó. Mú sv mlimáha nwuntō iwa mli odwe. Mliha ifú ikita mli. ²¹ Tsúfē Israelfō amóú bogyi oyí ámu onutó abámbi kóráá bōbwe lakpan, Bulu lébití amó sv, mó mli? ²² Séi á, mlilawun ání Bulu bu awitole, táme mu asón bu onlin. Obu onlin ahá ání badida hógyitōsu. Táme alawá awitole há mli. Obówa awitole há mli ní mli ansí dvn mōsv. Ní megyí alí á, obébití mli sv mli é. ²³ Táme ní Yudafo amóú besi mu hógyi ámu beyinkí bōhō mu gyi a, Bulu obélapó amó tsá oyí ámōsv. Tsúfē obu túmi ání obéyinkía amó tsá. ²⁴ Mli ahá amóú mlimégyí Yudafo ámu mó á, oyí laláhe bāmbi mligyí, bōpv mli tsá oyí ámōsv. Teki ima inu alí. Israelfō mó á, oyí wankláán ámu onutó abámbi bogyi, bekpalí amó tsítsá. Mú sv amó yinkía yi mó yintisu móowa onlin há Bulu.

Bulu Towun Ahá Fēé Nwe

²⁵ Mí apíó, asvn ñaínhé kw bu inová ndekléá mlíbí, méní mliméeki mli iwí ání mlilétin ansí dūbi. Asón ámu gyí, Yudafo ámu akw bōbv asvto-onlin. Bōwa asvto-onlin alí bōfon bréá Bulu lahá ahá ání bumegyí Yudafo fēé baba mu wá. ²⁶ Mú oma a, Bulu obóhō Yudafo fēé nkpa. Bulu asón ámu léblí obéé,

“Sion wúlutō Nkpa Ohópū ámu obélin tsu.

Obéba beha Yakob abí-aná fēé bési laláhe bwe.

²⁷ Iní gyí ntam ání néka há amó bréá néle amó tsú amó lakpantō ní.”

²⁸ Iníá Yudafo ámu bumōhō asvn wankláán ámōsv gyi sv á, bemlí Bulu alupó, méní íbōwa labi há mli amóú mlimégyí Yudafo ámu. Táme iníá bogyi ahá ání Bulu léle sv a, amó anáin sv otekle amó asón. ²⁹ Ní Bulu olé okw ntée opó mu atokiehé há okw á, otamatráa tse mu agywun. ³⁰ Bré kutō á, mli ánfí mlimégyí Yudafo ánfí mlimóbu Bulu. Táme séi á, Yudafo bumédé Bulu bu. Mú sv Bulu lawun mli nwe. ³¹ Alí kén Bulu obéba bowun Yudafo amóú bumédé mu bu ámu é nwe fē alíá alawun mli nwe ní. ³² Tsúfē Bulu lótsu mó ání ahá fēé bōbv asvto-onlin, alíá íbōbwe obōwun amó fēé nwe sv.

Mliha Akánfv Bulu

³³ Oo, mlíkí Bulu awitole wule! Mu nyánsa pó mu asónbi ma oká! Ma obétalí bí mu okpa pó mu asóngyító? ³⁴ Bōwanlín wá Bulu asvn wanlínhé ámutō beé,

“Ma yín aní Wíe nwuntō?

Ma obétalí súná mu asón? Jhaa má inu.

³⁵ Ma lápó tōku há mu, ode okpa kíá obélaka mu ikō?”

³⁶ Bulu lóbwe tógyító. Mubó tógyító. Tógyító bu inu há mu. Kanfú íbwéé mu kle bré fēétó. Amen!

¹ Iníá Bulu híe ɔde aní nwe wúun alí sù á, mí apíó, nde mli kokóli mbéé, mliwu mli iwí fée ha Bulu mli nkpató. Ibwée fé igyí aható wankíhé ha mu. Iní gyí osum ání itsú klontó, ilegyi mu ansí ní. ² Mlímáha ɔsulúv anfísv atsiábi igyi mli sv. Mliha Bulu ɔtse mli agywun, iha mli tsiátó itse. Fówun mlétalí bí ání Bulu apé bu alé, ibu ɔdwe, idfun.

³ Bulu agyómá ámóú alawá awítale púhá mí ámósv nde mlitó okugyíokv bláa mbéé, ɔhaa máki mu iwí dáfá alíá ogyi. ɔhagyíɔha ɔbá ansí asi, ɔkí ání ɔmɔdun hógyi amóú Bulu lapóhá mu amv. ⁴ Nyankpɔsa-oyí iwí ató aní fée anígyí. Ntobí ámɔtɔ kugyíko bu mó gyoma ání itegyí nyankpɔsa-oyí ámósv. ⁵ Alí kén ibu mótó ání anítsó, táme ania Kristonyɔ anilabwé ɔsulúv ɔkule ní. Mó sv anígyí ntobí ɔtsan-ɔtsan ání anítsátsáa abasv, anilóbwe ɔsulúv ɔkule amv. ⁶ Bulu atokiehé ámóú ɔleha aní ámó ina ɔtsan-ɔtsan. Ilehíán ání aní fée abópu mu atokiehé ámó yó agyómá ató ámóú ɔleha aní ámó ɔnó. Mó sv ní ɔku atokiehé gyí Bulu ɔnó asónblí á, ɔhá ámó ɔbwée mó alíá mu hógyi losuná mu. ⁷ Ní ɔku klé gyí mu aba ahógyipv buá a, ɔbúa amó. Ní ɔku klé gyí ató suná á, osúna mó. ⁸ Ní ɔku klé gyí ahá atetɔ-ɔnlín wa á, ɔwá ahá atetɔ-ɔnlín. Ní ɔku é klé gyí ató kie á, ɔlé iwítɔ okie mó. Ní ɔku klé gyí ahá ɔnó lí á, ɔwáa nsi ɔbwe mó. Ní ɔku klé é gyí ahá nwe wúun a, ɔbwée mó ɔdwetɔ.

⁹ Mli dwé ahá tsu mli klontó. Mlikisi lalahé kugyíko. Mlikita yilébwetɔ kínkínkín. ¹⁰ Mliha mli ansí ipe mli aba Akristofó dwesv, amlibu aba wankláán. ¹¹ Mlímáha mli nsiwa bwé ató ɔnó iba asi. Mliha ɔhe Wankíhé amv ɔwa mli ɔwɔnlín, amlisum aní Wíe. ¹² Mli ɔkpakí amv sv mlínya ansigyí, amlilu kínkín mli ipiantó. Mlibɔ mpái bré féeótó. ¹³ Mlibva mli aba Bulu ahá ání bobu ikplántó. Mliyiri iwí hɔ afóó.

¹⁴ Mliyula ahá ání budín mli sv. Mliyula amó, mlímálwí amó. ¹⁵ Ní aku bɔde ansigyí nya á, mlia amónyɔ mlínya ansigyí. Ní aku bɔdesú é á, mlia amónyɔ mli sv. ¹⁶ Mli fée mlitsia wankláán. Mlímátsu iwí. Mliwu iwí manta ahá ání ahá butamabú amó. Mlímáki mli iwí ání mlidɔn aku.

¹⁷ Ní ɔku ɔpó lalahé gyi mli á, mlímápu lalahé ká mu ikɔ. Mlibɔ mbódí amlibwe tóá ibu aléá ahá fée bótsulá dínká mósú. ¹⁸ Alíagyíalíá igyi mli mó á, iwílwii itsia mlia ɔhagyíɔha nsiné. ¹⁹ Mí apíó adwepó, mlímápu lalahé ká mli aba ikɔ. Mlisi tógyító ha Bulu. Tsúfé bɔwanlín wá Bulu asón ámɔtɔ beé, “Bulu ɔbéé, ‘Mí, mli Wíe téká ikɔ. Mí ɔbéka ahá ako amó lakpan sv.’ ” ²⁰ Bulu asón wanlínhé létrá blí ɔbéé, “Ní akón de fú olupú á, ha mu ató ogyi. Ní ɔmewóli de mu a, ha mu ntsu onu. Ní fɔbwé mó alí á, ibéha péli békítá mu ɔbétse.”* ²¹ Mlímáha lalahé igyi mli sv, mbóun mlibwe yilé pógyi lalahesv.

13

Iwasíba Ha ɔmá Akpapó

¹ Ilehíán ání ɔhagyíɔha ɔbéba iwiasí há ɔmá akpapó. Tsúfé Bulu téhá ɔmá akpapó túmi. ɔmá ɔkpapó ɔkɔkɔ má inɔv megýí Bulu léyaí mu. ² Iní sv ní ɔku ɔkósú líí ɔmá ɔkpapó ɔkɔsv á, alakósú líí Bulu túmisv. Mó sv ɔhá ámó dé isɔbití klé ha iwí. ³ Tsúfé ɔmá akpapó bomegyá yilé abwepó, lalahé abwepó bɔgya. Mó sv ní fɔmedékleá fonyáa ɔmá akpapó ifú á, mómó bwe yilé abɔkanfɔ fú. ⁴ Bulu osúmbi ɔhagyíɔha ání bapó mu yáí ɔmá ɔnó gyí. Mli yilé sv bɔde agyómá yɔ. Táme ní ɔku dé lalahé bwe á, mómó obénya amó ifú, tsúfé bobu ɔkpa bítí ahá isv. Bulu asúmbi bɔgyi, ɔleha amó ɔkpa ání bobítí lalahé abwepó isv ha mu. ⁵ Iní sv ɔhagyíɔha ɔbá iwiasí ha ɔmá akpapó. Megýí beé bɔde ifú nya ání bɔbití amó isv nkole sv. Mbóun amó klɔn dé amó bláa ɔbéé, ilehíán ání bóbu amó.

⁶ Iní kén sù ilehíán ání mléka tswítswí é ní. Bulu asúmbi ɔmá akpapó bɔgyi. Bapó amó bré fée bɔde ɔmású kí. ⁷ Mlika ikɔ kugyíková idín mli sv. Mlika tswítswí móa lampóo. Obú ɔkpasv á, mlibu amó fée. Ní igyi kanfó é á, mlikanfɔ amó fée.

Abadwe

* 12:20 Igyi fé fakpá ogyá wólí mu ɔántra.

⁸ Mlímákutá ðhaa ikò dun mli abadwε. Ní òkú dé mu aba dwε á, òde mbla ámu féesú gyí. ⁹ Mose Mbla ámu léblí òbéε, “Mátò mbua.” “Mámò ðha.” “Máwi ató.” “Mápe ansí fú ba atósó.” Iní pú mbla tráhe amu fée nwun gyí mbla kule ámúú ðeblí òbéε, “Dwε fú bá fée fú iwí” ámu. ¹⁰ Ní òkú dé mu ba dwε á, òmòòpu lalahε gyí mu ekekεεke. Iní su ðhá ání òtòdwé mu aba lagyi mbla ámu féesú.

¹¹ Mli onutó mliyin bré oduátó aníbu. Bré lafun ání mlétsinkí, tsúfé aní nkpahóò lafun ta dun bré ámúú anilégyankpá hò Kristo gyí amu. ¹² Onyé ðetsúun, òyí lake ta. Mú su mliha asi oklúntò bwehé fée bwe, atsu aní òyi kehetò akotó tsan. ¹³ Mliha aní tsiátó ðbwe fée ahá ání buntsie wankú. Mlímáha ayinta aní bré yetsiá òdwε ogyíkpa, aníde atò ðedé gyí, aníde ntá núu bu. Anímáwa atsi móa ayin asún. Anímáwa ònsípe, anímátre kó. ¹⁴ Mboún mliwu aní Wíε Yesu Kristo tin mli iwí. Mlímátrá tsiá tsiátó dada amúú mli òwólí lalahε tekle amu.

14

Akristofó Iláε Òkpa Laláhesu

¹ Mlihò mli aba Akristofóá buma òwònlín hògyitò wa mlítò. Ní beε tòkú bu alé ntée uma ale a, mlímágyi amú nwéεn. ² Òkú lóhogyi ání òbu òkpa gyí tógyító, táme òkú é hògyi ònó uma ònlín. Mú su òtamagyi iye. ³ Òkpa má inuá ðhá ání otegyi tógyító òbéε ðhá ání òtamagyi tòkú ðá. Alí kén ðhá ání òtamagyi tòkú é òmáε ðhá ání otegyi tógyító ðá ní. Tsúfé Bulu lahò amú. ⁴ Fúgyí ma ání féha òkú osúmbi pón? Mu wie nkule pé búu òkpa ání òbéblí òbéε, otsie wankláán ntée ometsie wankláán. Òbétalí tsiá wankláán, tsúfé Bulu òbétalí há mu obétsiá wankláán.

⁵ Òkú òbétalí blí òbéε, eke kú dun mú aba, òkú é òbéblí òbéε nke ámu fée igyi kule. Òhagyíðha òyó mu klúntò wankláán, otsu móá ðbu alé. ⁶ Ní òkú òlé eke òkú òbéε igyi eke yilé á, òde músú gyí pòtsú Bulu fúá. Ní òkú é tegyi tógyító á, òde mú gyí pòtsú aní Wíε fúá. Ní òkú é tamagyi iye a, mu é òde mú kisi pòtsú aní Wíε fúá. Tsúfé amú fée butedá Bulu ipán músú. ⁷ Anitò ðhaa métsie nkpa há mu iwí, anitò òkúku é móowu há mu iwí. ⁸ Ní anitsie nkpa á, anitsie ha aní Wíε. Awú é á, anilawú há mu. Mú su ní anilawú o, anitsie nkpa o, aní Wíε bú aní. ⁹ Tsúfé Kristo lówu, yínkí kósú ba nkpatò, méní òbóbwe akiankparu pú awupú fée Owíε. ¹⁰ Iní su imehián ání féha fú bá ipón ntée fékí fú bá ansító kótíkótí. Tsúfé aní fée abéyélí Bulu ansító, obégyi anitò okugyíòkú asún. ¹¹ Bòwanlín wá Bulu asún ámòtò beε, “Aní Wíε Bulu òbéε,

‘Nanyá mbu nkpa ánfí á,

òhagyíðha òbéda akpawunu mí ansító;

òhagyíðha òbéε blí òbéε, Bulu ngyi.’ ”

¹² Mú su anitò okugyíòkú òbéε mu asún ònó Bulu ansító.

Máha Fú Bá Òdida Mu Hógyitò

¹³ Mú su mliha asi aba ðá lé. Mboún abwéε agywuun ání anímòòbwe tətòá ðbéha aní bá òkúku méεsréi ntée ðida. ¹⁴ Séi ínía namlí Okristoyin su nabí ání atogyihe kúku má inuá mu iwí metin. Táme ní Kristoyin òkú lóhogyi ání tòkú iwí metin a, múmú mu wá mú iwí metin. ¹⁵ Ní fóttegyi tòkú, ðde fú bá háan a, múmú fú bwehé medé òdwε suná. Máha fú atogyihe ðha fú bá ání Kristo lówu há mu òfwí. ¹⁶ Mú su máha tóá fuyin ání ðbu alé ðbwe tsitsa ahá ansító. ¹⁷ Tsúfé Bulu iwíegyi ámu imegyi atogyihe ntée atonuhe asún, mboún yilébwe, iwilwii pú ansigyí ání itsú Òhe Wankíhé amòtò asún igyi. ¹⁸ Òhagyíðha ání otosúm Kristo òkpa ánfisu á, mu asún tegyi Bulu ansí. Ahá é butobú mu.

¹⁹ Iní su mliha aní ansí òpe tóá ðbópu iwilwii ba, ðbówa apíó aba òwònlín hògyitòsu brégyíbré. ²⁰ Máyintá Bulu gyumagyihe fú atogyihe su. Òkpa bu inuá abétalí gyi tógyító, táme ní òkú dé tóá ðbéha mu ba òbóbwe lakpan bwe mú á, uma ale. ²¹ Ní òkú tamagyi iye kú, ntée nu ntá ntée bwé tóá ðbéha mu ba òbéðida á, ðbu alé. ²² Mú su tógyítóá fohogyi tsu ntóbí ánfí iwí á, ha mú ðbwe fúá fú Bulunyò nsiné asún. Ní òkú opúni medé mu tsií mu bwehésú á, múmú òkláa lawá mu ogyá. ²³ Táme ní mu klun medí mu asi mu atogyihe kú gyí su, ogyi

mó á, Bulu lahá mu ipón dodoodo. Tsúfé mu ató ámu gyí melíu hógyisv. Tógyítá áha mópu hógyi bwé igyi lakpan.

15

Ahá Ansísú Ató Bwe

¹ Ilehían áni aní ahá áni aní hógyi onó bu onlin abénya klvn há ahá áni amó hógyi onó uma onlin. Megyí tóá iletsiá aní wvle abóbwe. ² Ilehían áni anitv okugyíákv obóbwe tóá ibv alé há mu ba, méní ibéha mu obédan hógyitv. ³ Tsúfé Kristo kóráá móbwe tóá mu onutó otekle. Mu iwí asón bwanlín wá Bulu asón ámutv be, “Asiabí ámúú besia fú ámu fée lbedinká mísú.” ⁴ Asón kugyíkuvá bwanlín wá Bulu ason wanlínhé amutv tsú titutí a, bwanlín mó áni ibósuná aní ató, wá aní atetv-onlin, atomi lú kinkíínkín. Fówun abénya klvn kí okpa ha ató ámúú aní ansí dín mósú ámu. ⁵ Bulu téhá ahá btenyá klvn. Mutówá ahá atetv-onlin. Nde mu kolí mbée, áhá amlubwe kole, fé alíá Kristo Yesu lósuná aní. ⁶ Iní obéha mlí fée mlópu omv kole kánfú Bulu, ogyi aní Wíe Yesu Kristo mu Sí ámu ní.

Ahá Aní Bomegyi Yudafv Asvn Wankláán Bláa

⁷ Iní sv mlíhv aba atúu fé alíá Kristo lóhv mlí, méní ibówa Bulu numnyam. ⁸ Tsúfé nde mlí bláa mbée, Kristo labwé Yudafv osúmpú, méní ibósuná áni Bulu obégyi mu tó ámúú vlehíe amó anáin amvsv. ⁹ Kristo léba, méní ahá áni bomegyí Yudafv bétí Bulu idayilé, nwe ámúú olowun amó ámu sv. Fé alíá Bulu ason wanlínhé amv lēblí. Asón ámu gyí, “Aní Wíe Bulu, iní sv nówa fú numnyam ahá áni bomegyí Yudafv ansító.

Nówa lv kánfú fú.”

¹⁰ Bulu asón ámu létrá blí obée,

“Mlí ahá áni mlímégyí Yudafv, mlía Bulu ahá mlínya ansigyí!”

¹¹ Betrá wanlín be,

“Ahá áni mlímégyí Yudafv fée, mlíkanfv aní Wíe Bulu.

Omá fée abí, mlíkanfv mu.”

¹² Bulu onósú otóipó Yesaia é léblí tsvi obée,

“Oha okv obélin tsu aní náin Yisai* abí-anátó.

Mv obébegyi iwíe ahá áni bomegyí Yudafvsv ní.

Mvsv bédinká ansí ní.”

¹³ Buluá butekí okpa há ogyi. Nde mu kokóli mbée, áhá iwí lwii mlí, ansí igyí mlí amlíh v mu gyí. Mv Ojev Wankíhé áhá mlí túmi, méní mu okpakí móokpvn mlí.

Tóá Svá Paulo Lélé Iwítv Wánlín Ató Alí

¹⁴ Mí apíó Akristofv, mí onutó nhíe nyin áni aha wankláán mlígyí, mlílabí asón tsotsvotv, mlétalí tóí kplá aba. ¹⁵ Táme nawá klvn nhíe nde mlí asón bláa vvolú ánfítv pókáin mlí. Tsúfé Bulu lawá awítvle pú agyómá ánfí wá mí ibitv obée mbwée. ¹⁶ Mógyí, mbóbwe Kristo Yesu osúmbi ahá áni bomegyí Yudafv. Mó sv nde osum agyómá ánfí yv fé Bulu igyí vhapó. Nde ahá ámúú bomegyí Yudafv ámu Bulu ason wankláán ámu bláa, méní bémlí igyí aható áni Ojev Wankíhé latin mó iwí, ilegyi Bulu ansí. ¹⁷ Iníá mía Kristo Yesunyv anilabwé kole sv á, mbv okpa tsú iwí agyómá ánfí ndeyv há Bulu ánfí sv. ¹⁸ Tsúfé mmétalí blí asvansv tsía atóá Kristo latsun mí ason blíhé pú mí bwehésó bwé ahá áni bomegyí Yudafv, méní bóbu Bulu. ¹⁹ Ina ofúla móa osúna amúú nvbwe Bulu Ojev ámu túmitv ámvsv netalí dá Kristo ason wankláán ámu fée okan, tsú Yerusalem alí yédalí Iliriko vvolúsv. ²⁰ Tóá idín mí klvsv bré fée, ndekléá nvbwe gyí, nénatí dá Bulu ason wankláán ámu okan ntínéá bvmakónyá nú Kristo asón kí. Mmedékléá nótuvá okv gymagyihesv. ²¹ Tsúfé bwanlín wá Bulu asón ámutv be,

“Ahá áni bvmakónú mu nka kí bówun mu,

áhá áni bvmakónú mu asón kí é bónu mó así.”

* **15:12** Yisai lókwí Owíe Dawid áni ogyi Yesu Kristo mu nain.

Paulo Roma Ɔpasua Yésinda

²² Iní láhá mməkónyá ɔkpa ba mlí wá bətu nde ní. ²³ Táme séi mú á, mí agyómá lámó ɔnó nfi fónsú. Nfi tsətsətsə ní ndekléá néba mlí wá beki mlí. ²⁴ Mú sɔ nabwé agywun ání ní ndetsúɔn nɔyó Spania a, nótson ki mlí. Agyi ɔdwe kpalobí á, mlilasí mí ɔkpa nayó inu. ²⁵ Séi á, nabwé agywun ání négyankpá yó Yerusalem, yóbúá Bulu ahá ání bɔbɔ inu. ²⁶ Tsúfé Akristofá bɔbɔ Makedonia pú Akaia ɔsolósu bapú ɔdwe dúnká ató buɔepusísí Bulu ahá ání bɔgyi ahiánfɔ Yerusalem. ²⁷ Ibo amó ɔdwe ání bóbúá ahiánfɔ. Bawun ání ilehián ání bóbúá Yudafó é ká ikɔ. Tsúfé banyá Ɖhétó ató, nú nkpahó ɔsón ámu tsú amó wá. Mú sɔ ilehián ání bódunká ɔyító ató ku há amó é. ²⁸ Ní nɔpú kóba ání bətswitswí ha mí fée wá amó ibitɔ á, nóbətsɔn mlí wá yó Spania. ²⁹ Nyin ání ní nebá á, nɔpɔ Kristo oyúla kɔnkpɔnkpɔnti ba mlí.

³⁰ Mí apíó adwepú, ndepɔ aní Wíe Yesu Kristo pú ɔdweá Bulu Ɖhétó lahá mlí há mlí aba kókóli mlí mbéɛ, mlilí mí ɔma, amlibɔ mpái ha mi kinkíínkín. ³¹ Mlibɔ mpái mliaa, Bulu ɔléɛ mí tsu Yudafó ámu bɔmɔhɔ mu gyi amu ibitɔ. Mlibɔ ha mi, Bulu ahá ání bɔbɔ Yerusalem inu abuhɔ ató ámu napú neya amó ámu. ³² Fówun ní Bulu lótsulá á, néba mlí wá ansigyí kɔnkpɔnkpɔntitɔ, bɛda ɔkpónú. ³³ Buluá ɔtehá iwilwii, otsía mlí fée wá. Amen!

16

Itsíáha

¹ Nde opio tsihé Foibe le súná mlí. Kenkrea wúlutɔ ɔpasuatɔ ahande ɔbúápu ogyi. ² Mliha mu aní Wíe Yesu dátó alá ɔlekanáa ání Bulu ahá bóbwe, amlibɔ mu ɔkpagyíɔkpasu alá odeklé. Tsúfé mu onutó alabúá ahá tsətsətsə, alabúá mi é.

³ Nehá Priska mɔa mu kulu Akwila fée tsiá. Mía amónyɔ létsiá bwé aní Wíe Kristo Yesu agyómá. ⁴ Bəpu amó iwí há ání bówu mí sɔ kóráá. Nde amó ipán da wankláán. Megyí mí nkɔle. Akristofá bomegyí Yudafó ɔpasua fée buɔe amó ipán da. ⁵ Nehá ɔpasua ámu bətsiá fia amó wóyító ámu é fée tsiá.

Nehá mí ɔdwepú Epaineto tsiá. Mólégyankpá hɔ Kristo Asia ɔmátó fée ní. ⁶ Nehá Maria ámu olowun ipian mlí sɔ ámu tsiá. ⁷ Nehá mí aba Yudafó Androniko mɔa Yunia tsiá. Bawá mía amónyɔ obu ki. Bɔgyi Kristo sumbí ayɔpú ání obú bu amósú. Begyankpá hɔ Kristo asa natá bəhɔ.

⁸ Nehá mí pío ɔdwepú Kristotɔ Amplia tsiá. ⁹ Nehá aní Kristo agyómá ɔyɔbá Urbano mɔa mí nyáwíe kláklá Staki tsiá. ¹⁰ Nehá Apele ámu alalé súná wankláán ání alapó mu iwí há Kristo amu mɔa Aristobulo abusuanfɔ fée tsiá. ¹¹ Nehá mí bá Yudayin Herodion tsiá. Nehá Narkiso abusuanfɔ ání bɔgyi Akristofá tsiá.

¹² Nehá Trifaina mɔa Trifosa, bɔgyi atsi ámu bɔde Kristo agyómátó kinkíínkín ámu tsiá. Nehá mí ɔdwepú tsihé Persi, ɔde Kristo agyómá yɔ kinkíínkín ámu é tsiá. ¹³ Nehá Rufo mɔa mu yin ámu mí é ntetí mu mí yín ámu tsiá. Rufo gyí aní Wíe agyómá ɔyɔpú ání alahɔ dá agyómá ámu. ¹⁴ Nehá Asinkrito, Flegon, Herme, Patroba, Herma pú apíó Akristofá ámu bɔbɔ amó wá ámu fée tsiá. ¹⁵ Nehá Filologo, Yulia pú Nereo mɔa mu pio tsihé pú Olimpa mɔa Bulu ahá ámu bɔbɔ amó wá ámu fée tsiá.

¹⁶ Mlilata aba puta Bulu ɔdwetɔ. Kristo ɔpasua ámu fée buɔe mlí tsiá ha.

Tóá Roma Ahógyipu Amu Bɔbwéɛ

¹⁷ Apíó, nokókóli mlí, mlíki wankláán, méní mlétalí wun ahá ání bɔbɔ mlitɔ, buɔe mlí dasáín. Alí ahá ámu bɔtehá ahá bɔtedida hógyitɔ. Amó atosunáhé tedá mú ámu nosuná mlí ámu mó. Mlíkɔla iwí le amósú. ¹⁸ Tsúfé ahá ámu odu á, megyí aní Wíe Yesu Kristo buɔesúm. Amó ɔwóli láláhe buɔesúm. Bapú amó ɔnɔwanki pú ahákanfú bɔna buɔe ahá ání bomeyín ɔlala mlé. ¹⁹ Táme mlí mú á, ɔhagyíɔha lanú alá mlilapó mlí iwí há Kristo. Mú sɔ ibu mi ɔdwe, ansí de mí gyi wankláán mlí sɔ. Táme ndekléá mlítin ansí, amlibi

tɔ́á ɪ̀vɔ́ alé. Mlɪ́máwá ɪ̀bɪ́ lalahɛ́tɔ́. ²⁰ Bulu téhá anɪ́ iwɪ́lwii. Imóɔ́wá ɔ́pá á, ɔ́bétɓa Satansu mántá ɔ́sɔ́lɔ́vɔ́ tántáántán, mlélí mɔ́svɔ́.

Anɪ́ Wíe Yesu Kristo ogyíi mlɪ́ bɔ́alɛ́, ɔ́lɪ́ mlɪ́ ɔ́ma.

²¹ Mí bá agyómá ɔ́yɔ́pɔ́ Timoteo dé mlɪ́ tsiá ha. Alí mí aba Yudafɔ́ Lukio mɔ́vɔ́ Yason pɔ́ Sosipatro é bɔ́dɛ́ mlɪ́ tsiá ha ní.

²² Mí mlɪ́ pío Okristoyin Tertio ání nɔ́wanlín ɔ́wɔ́lɔ́ ánfɪ́ há Paulo, ndɛ́ mlɪ́ tsiá ha.

²³⁻²⁴ Mí wóyí mɔ́ wie Gaió amóvɔ́ ɔ́pasua ámóvɔ́ bɔ́tefia mɔ́ wóyítɔ́ amɔ́ dé mlɪ́ tsiá ha. Erasto, ogyi wúlu kóbasu ɔ́kípɔ́ mɔ́vɔ́ anɪ́ pío Kwartɔ́ é bɛ́há mlɪ́ tsiá.*

Paulo Bulu Kanfɔ́

²⁵ Mlɪ́ha akanfɔ́ anɪ́ Bulu! Mɔ́ ɔ́bétalí tsɔ́n Yesu Kristo asón amóvɔ́ nablí ámɔ́svɔ́ há mlélí kínkíínkín hógyitɔ́. ɔ́lɔ́pɔ́ ɔ́nɔ́kwali anfí nájín tsú ɔ́yí ɔ́pá. ²⁶ Séi mɔ́ á, alatsɔ́n mɔ́ ɔ́nɔ́sú atɔ́ípɔ́ amɔ́ atɔ́ wanlínhésvɔ́ lé mɔ́ ɔ́wan. Fé alá Buluá ɔ́bɔ́ ɪ̀vɔ́ bré fɛ́étɔ́ lahá ɔ́má-ɔ́má babí mɔ́, ménɪ́ ahá fɛ́é bóhɔ́ mɔ́ gyi, bú mɔ́.

²⁷ Bulu nkɔ́lɛ́ gyí Bulu. Mɔ́ nkɔ́lɛ́ búvɔ́ nyánsa. Numnyam ání ɪ̀lɛ́kanáa ɪ̀tsúvɔ́n anɪ́ Wíe Yesusu ɪ̀tvɔ́ mɔ́ bré fɛ́étɔ́. Amen!

* **16:23-24** Mótó yéé 24 bɔ́ nɔ́wɔ́lɔ́ dada amɔ́ akɔ́tɔ́: Anɪ́ Wíe Yesu Kristo ɔ́wáa awítɔ́lɛ́ ha mlɪ́ fɛ́é. Amen!

ᾠῶλό Gyankpapuá Paulo Lówanlín Sísí Korintofò

¹ Mí Kristo Yesu sumbí ɔyɔpó Paulo ání Bulu létı mu apétó pú anı pıó Sostene dé ɔῶλό ánfı wanlín.

² Anıdé mó wanlín sísí Bulu ɔpasua ání ıbu Korinto wúlutɔ, Bulu lalé amó, bwé amó mu ahá. Amóa Kristo Yesu babwé kule, fé anı Wıe Yesu Kristo asúmpóá bɔbu ɔyıtó féé, Yesu Kristo gyı anı féé Owıe.

³ Anı Sí Bulu mu a anı Wıe Yesu Kristo bɔgyıi mlı buale, abuha mlı iwılwıi.

Anıa Kristo İkulebwetɔ Oyúla

⁴ Ntedá Bulu pán brégyıbré, alıá mlıa Kristo Yesu kulebwe su alawá awıtale há mlı. ⁵ Tsúfé mó su mlılanyá ıwı tógyıtótó. Múá ıduɔn gyı mlı tıı pú mlı asónbı féétó. ⁶ İni lasúná ání asón amóu anılébláa mlı tsú Kristo ıwı ámu bu mótó. ⁷ İni su ɔɔtót atokıehé kugyıkı medé mlı híán séı ánfı mlıhıé mlıdé ekéá anı Wıe Yesu Kristo obótsu ɔsúsú ba bele ıwı ɔwan ɔkpa kı anı. ⁸ Mu onutó ɔbówa mlı ɔῶnlın yófıɔn eké amóu ɔbésankı bá begyi anı asón ámu, méni asıansı méetsıá mlı ıwı. ⁹ ɔnɔkwalıpu Bulu gyı. Múletı mlı ɔbéé, mlıa mu Bı, ogyı anı Wıe Yesu Kristonyɔ mlıbóbwe kule.

ɔpasua Amıtɔ İkulemábwe

¹⁰ Apıó, nɔpú anı Wıe Yesu Kristo kókóli mlı ání mlı féé mlıbwée kule, méni mlıméesasáın. Mlıha mlı agywıɔn ıbwe kule mlı asın blıhé kugyıkıtɔ. ¹¹ Mı apıó, tıá sıá nde asón ánfı blı gyı, akıá bɔtsú Kloe abusuantɔ babláa mı beé, asón bɔbu mlı nsıné. ¹² Beblı beé, mlıtɔ akı mlıaa, “Paulo anıbuo.” Abambá beé, “Apolo anıbuo.” Akı é beé, “Petro, bıtetráa tı mu Kefa anıbuo.” Akı é beé, “Kristo anıbuo.” ¹³ Nfıte mlı, beye Kristotɔ? Paulo beda mántá oyıkpalıhe amısu há mlı, ntée mu dátó bɔbɔ mlı asú?

¹⁴ Nedá Bulu ıpán ání Gaio mu a Krispu ɔma a, mmetrá bɔ mlıtɔ ɔkuko asú. ¹⁵ Mú su ɔhaa méetalı blı ɔbéé, mı ıdátó nɔbɔ mu asú. ¹⁶ Ké! Nakáın, nɔbɔ Stefana mu a mu wóyıtó ahá é asú. Amó ɔma a, mméekaın ání netrá bɔ ɔhaa asú. ¹⁷ Kristo mówa mı ahá asúbɔ. Mbóún ɔbéé, mbedá asın wankláán ámu ɔkan. Megyı ɔnɔwankı pú anyánkpsıa agywıɔn nɔpıblı mó, tsúfé ní nɔpú mó blı mó á, túmi kıkıukı ıméetrá tsıá Kristo oyıkpalıhe amıtɔ.

Bulu Túmi Pú Mu Nyánsa

¹⁸ Anı Wıe Yesu oyıkpalıhesı lowı ıwı asón ámu igyi mimlála há ahá ání budehı. Táme igyi Bulu túmi há anı ahá ání Bulu dé nkpa ání ıtamatá ha. ¹⁹ Tsúfé bɔwanlın wá Bulu asón ámıtɔ beé,

“Néyıntá anyansapu nyánsa.

Mmóhɔ amó agywıɔn wankláán kuko.”

²⁰ Nı igyi alı á, múmú ntɔ onyansapu gyı? Ntɔ Mose mbla osunápú gyı? ɔyı ánfıtɔ nwéen agyıpú me? ɔyıtó ansıtın mé, imegyı mimlála Bulu ansıtó?

²¹ Bulu lıpu mu onutó nyánsa bwé mó. Nyankpsıa méetalı pú mu nyánsa bı mu ekekekeke. Mó su alapú anı mimlá ɔkan amóu anıdéda ámu hɔ ahá ání bahɔ mu gyı nkpa. ²² Tsúfé osúna ání ıtsú Bulu wá Yudafɔ bıtikleá bɔpıbí ání asón ámu bu mótó. Griikıfɔ é á, nyánsa bıtikleá bɔpıbí ání ıbu mótó. ²³ Mú su ní adá ɔkan anıaa, beda Kristo mántá oyıkpalıhesı á, ıtókósú líı Yudafısu, igyi mimlála ɔmá bámbásófɔ é ansıtó. ²⁴ Táme ahá ání Bulu lalé, bɔgyı Yudafɔ pú Griikıfɔ mó á, Kristo gyı Bulu túmi kpánkpsıntı pú mu nyánsa há amó. ²⁵ Tsúfé Bulu mimlála igyi ansıtınla duɔn nyankpsıa nyánsa. Mu pón é kóráá duɔn nyankpsıa ɔῶnlın.

²⁶ Apıó, mlıkaın alıá mlıgyı bréá Bulu létı mlı. Ahá bıtamabú mlı ɔduɔduɔ ání mlılétın ansı. Mlı ɔduɔduɔ mlımégıyı ıwı anyapú, ɔduɔduɔ é buɔmotsú abusuán kpıkpılıtɔ. ²⁷ Bulu léle

ahá ání buma nyánsa ɔyí ánfito, ménɪ ɔbɔpu amú sópa atiansipɔ. Ɔlele ɔyí ánfito apɔnpɔ é, ménɪ ɔbɔpu amú wá awɔnlínɔ pɛlɪtɔ. ²⁸ Ɔlele ahá ání obú ma amósó, pɔ amúá buma labi kuku ɔyí ánfito, ménɪ ɔbɔpu amú wá amúá obú bu amósú pɛlɪtɔ. ²⁹ Ɔlɔbwe mó fée alɪ, ménɪ ɔhaa móotsu iwɪ mu ansítɔ. ³⁰ Bulu su mlɪa Kristo Yesunyɔ mlɪlabwé kule, alapó Kristo bwé anɪ nyánsa. Mólátsú anɪ ání anɪ asón da ɔkpa mu ansítɔ, alabwé anɪ mu ahá. Alahɔ anɪ lé lakpan nkɔpábitɔ, há anɪlagyi iwɪ. ³¹ Mó su fé alɪá Bulu asón ámu léblí á, “Ɔhagyíɔha ání ɔbé, mótsu iwɪ á, ɔpɔv tóá anɪ Wíe labwé tsu iwɪ.”

2

Kristo Da Mántá Oyikpalíhesu

¹ Mí apíó, bréá neba beɔa Bulu asɔn ɲáinhé amɔ ɔkan súná mlɪ á, mmɔpu ɔnɔwankɪ ntée nyánsa kuku bebláa mlɪ Bulu asón ámu. ² Tsúfé bréá mbu mlɪ wá á, nɔbwe agywun ání nótɔi tsú Yesu Kristo pɔ mu oyikpalíhesu lowu nkɔle iwɪ. ³ Bréá neba a, mí awútó yóyóyó. Ifú de mí, ndekpinkí. ⁴ Megyí mí nyánsa pɔ mí ɔnɔwankɪ nɔpɔdá asón ámu ɔkan súná mlɪ. Mboún Ɔɲé Wankíhé amɔ túmi léha asón ámu lɔwankí mlɪ. ⁵ Uleba alɪ, ménɪ mlénɪa mlɪ hógyi tsú Bulu túmitɔ, megyí nyankpɔsa nyánsatɔ.

Bulu Nyánsa

⁶ Táme ní nowíe ahá ání badan hógyi amɔtɔ wá á, ntɔpó Bulu nyánsa bláa amú asón amú. Megyí nde ɔyɪ kehetɔ nyánsa, ntée ɔyí ánfito isɔ agyípó ání béba bɔhulí amú túmi klé. ⁷ Nyánsa ánfɪ anɪdé mó iwɪ asón blí ánfɪ igyi nyánsa ání Bulu lɔpɔɲáin asa ɔyí lebelɪn, ání ɔbɔpuwá anɪ numnyam. ⁸ Ɔyí ánfito otúmípu ɔkuku mébɪ nyánsa ánfɪ. Ní bebɪ mó á, tekɪ bɔmɛda anɪ Wíe Onumnyampɔ amɔ mántá oyikpalíhesu. ⁹ Táme fé alɪá bɔwanlín wá Bulu asón ámu tɔ á,

“Tóá ansibi mɔkówun kɪ, asɔ mókónú kɪ,
umɔkóba nyankpɔsa agywuntɔ é kɪ a,
mó Bulu lalá yáí há mu adwepó ní.”

¹⁰ Táme anɪlabí ínɪ, tsúfé alalé mó súná anɪ tson mu Ɔɲe Wankíhé amɔsu. Ɔɲé ámu tokwí tógyítótó kɪ, ɔtelé Bulu asɔn ɲáinhéá ɪbu ɔtótótó kóráá súná anɪ. ¹¹ Ɔhaa tamawun mu ba nwuntɔ, nkéti mu onutó ɔɲé. Alɪ kén Bulu Ɔɲé ámu nkɔle tówun Bulu nwuntɔ ní. ¹² Anɪ mó á, Bulu lɔpu mu Ɔɲé wá anɪtɔ, megyí ɔyí ánfito ɔɲé bu anɪtɔ. Mboún Ɔɲéá itsú Bulu wá, ménɪ abétalí nú itó ámuú Bulu lapókíe anɪ faan amɔ asɪ.

¹³ Mó su megyí anɪ onutó nyánsa asón anɪdé mlɪ bláa. Mboún asón ání itsú Ɔɲé Wankíhé ámu wá. Mó anɪdépu lé Ɔɲétó ɔnɔkwali asón asɪ ní. ¹⁴ Ɔhá ání ɔma Ɔɲé Wankíhé méetalí hɔ tóá itsú Bulu Ɔɲé ámu wá, tsúfé igyi mimlála mu wá. Ɔhá ání Ɔɲe Wankíhé bu mutɔ tónú asón ání Ɔɲé ámu déblí asɪ. ¹⁵ Mutetalí tété tógyítótó nú mó asɪ. Táme mu mó á, ɔhaa méetalí tété mu asóntó, nú mu asɪ ekekeke. ¹⁶ Nkálɪ ɪbɔbwe asa bétalí nú mó asɪ? Igyi fé alɪá Bulu asɔn wanlínhé amɔ léblí ɔbé,

“Ma ɔbétalí bí anɪ Wíe agywun?

Ma ɔbétalí súná mu asón?”

Táme Kristo agywun bu anɪtɔ. Mó su anɪ mó abétalí bí mu agywun.

3

Bulu Asúmpó

¹ Apíó, bréá neba mlɪ wá á, mmɛtalí tóí mlɪ ansító fé ahá ání Ɔɲe Wankíhé bu amótó. Nebláa mlɪ asón fé ahá ání amú agywun ɪdɪn ɔyí ánfito atósó, bɔmɔkóɔdan Kristotɔ. ² Nyópɔntsu neha mlɪ. Mmɛha mlɪ atogyihɛ onutó. Alɪ bré ámu tɔ á, mlɪmókófon atogyihɛ onutó gyí. ³ Tsúfé ɔyí ánfito tsiátó itráa bu mlɪtɔ. Mlɪdé aba lu, mlɪdétré. Ní mlɪdé ínɪ bwe mé, imosuná ání mlɪ agywun trá dɪn ɔyí ánfito atósó, mlɪgyí fé ɔmátófo? ⁴ Mlɪtɔ ako mlɪa,

“Paulo mbuo.” Mlito aku é mlihaa, “Apolo mbuo.” Mbée, íni medésuná ání mligyí fé amátófó?

⁵ Mbée, ma gyí Apolo, ntée ma gyí Paulo, só mlidétré aní sù? Bulu asúmpó keke anigyí, mlilatsun aní ibitò mlí mu ahógyípu. Anitò okugyíòku légyi gyuma ání Bulu léha mu. ⁶ Mílódu, Apolo lówólí mú ntsu, táme Bulu léha mú íledan. ⁷ Megyí odupó múa ntsu òwólípó lóbwe tótò. Bulu nkòle tóbwe, tsúfé mutéhá mú ítedan. ⁸ Odupó múa ntsu òwólípó féé bogyi kékée Bulu ansító, òbéka okugyíòku ikò mu bwehé ònó. ⁹ Agyómá ayòpó mía Apolo anigyí há Bulu. Mligyí Bulu ndò, mligyí mu obu é ní.

¹⁰ Bulu lówa awítàle há mí, bwé mí obu oyípu òtiansípu. Mú só nòpu abwi wá obu ámu ntswiasí, aha bambá betalí bòdepwe dínká músó ní. Táme òhagyíòha òkí wankláán obu ámu pwetó. ¹¹ Tsúfé òhaa méetalí wá ntswiasí bambá òn mú ámóú ida yaí, igyi Yesu Kristo amu. ¹² Ní òku òpó sika pèpè o, sika futútú o, abwi ání ibu bíá o, nyí o, afitáa ntée ipí yi dínká ntswiasí ámu sù á, ¹³ òbí ání kugyíku íbélín òwan eke ámóú Bulu obégyi aní asón ámu. Ogyá òbòpòsò mú kí beé, òbòbwe mú wankláán. ¹⁴ Ní ogyá ámu mòhò obu ámu yíntá á, Bulu òbéda mu ipán. ¹⁵ Táme ní obu ámu lóhò a, òbéhie húli ató. Bulu òbòhò mu nkpa, táme obófuflu fé òhá ání alarí dalí ogya plènpèntò.

¹⁶ Mlíméyín ání Bulu òtswékpa mligyí, Bulu Òhè ámu tsie mlitò? ¹⁷ Òhagyíòha ání oleyintá mu òtswékpa a, Bulu é obéyintá mu, tsúfé Bulu òtswékpa lòwankí. Mu òtswékpa amu gyí mlí á.

¹⁸ Òhaa mámlé mu íwí! Ní mlitò òku dé mu íwí tí òtiansípu nde òyí ánfítò á, ilehián ání òbóbwe mu íwí òha mimláhe, méní òbóbwe òtiansípu onutó. ¹⁹ Tsúfé òyí ánfítò ansítún igyi mimlála Bulu ansító. Fé alíá bòwanlín wá Bulu ason wanlínhé amòtò beé, “Òtiansípu agywun láláhe Bulu tòpókítá mu.” ²⁰ Bulu ason wanlínhé amu lètrá blí òbéé, “Bulu yin ání òtiansípu agywun itépí ma labi.” ²¹ Íni sù òhaa mápú ansí dínká òhaasù tsú íwí. Mlibó tógyító. ²² Paulo o, Apolo o, Petro o, òyí ánfí o, nkpa ntée lowu o, nde o, òke o, mlibó mú féé. ²³ Kristo bú mli, Kristo é gyí Bulu klé.

4

Kristo Sumbí Ayòpó

¹ Íni sù òhagyíòha otsú mú ání Kristo asúmbi keke mía Apolo anigyí, Bulu lapó mu ason òhainhé amu agyómá wá aní ibitò. ² Tóá ihé dehián gyí, òhá ání bapú agyómá wá mu ibitò obégyi òòkwali. ³ Mí mú á, ní mlitò aku ntée aha bambá bòde mí pón ha kóráá á, imegyí tótò mí ansító. Mí onutó ó mmòkòhá íwí pón ntée asù. ⁴ Nyin mí klòntò, táme imosuná ání mí asón da òkpa. Aní Wíe Yesu gyí mí asón ogyípu. ⁵ Íni sù mlímákòsí lé mli aba ílá kpéfòn aní Wíe òbáke amu. Mu òbòwankí wólí oklúntò atósó, lé aní agywun òwan, asa Bulu òbékanfó òhagyíòha alíá ilehián ní.

⁶ Mí apió, mli só ndepu mía Apolo tsiátó súná mli ató, méní mlónu mú ámóú ahá butebli beé, “Mlímányankí tóá bòwanlín tswisù” ámu asi, fówun mlímóowun òhaa tsú íwí. ⁷ Ma lébláa fù òbéé fù òn òku? Ntò fùbòá imegyí Bulu léha fú? Ní Bulu léha fú tógyító á, ntogyi só fúde íwí tsu fé megyí ha beha fú?

⁸ Mlídékú ání mlilamwé! Mlilanyá íwí! Mlilawúna mlidé iwíe gyí. Mí sù mú á, tekí mlidé iwíe amu gyí lélé, méní ania mlínyò abégyi iwíe amu. ⁹ Ide mí bwe fé Bulu lahá aní sumbí ayòpó ánfí anilabwé òma agyápu fé ndoun bakpá bòyómò. Tsúfé anilamlí atò kihé há òyító féé, Bulu-abòpu múa anyánkpósa féé. ¹⁰ Kristo só anilabwé aha mimláhe, mli mú mlilatún ansí. Anigyí apónpu, mli mú mlibu òwònlín. Ahá bòde mli bu, aní mú òhaa tamabú aní. Megyí alí mlidé aní kú ní? Ntée megyí alí? ¹¹ Bófòn séi á, akún múa òmewólí de aní, atatidatò anida. Bòde aní atswé fulí, animá òdikpa. ¹² Aniteyíri íwí pò aní íbì yó agyómá púnýá aní atò hiánhe. Ní bòlwí aní á, anitoyúlá amó. Ní bòdín anisù é á, anitotomi. ¹³ Ní beblí aní íwí ason láláhe a, anitòpó òdwe lé mú ònó. Bòfòn séi á, anilabwé wúna, bòde ipí pòtsítsá anisù òyí ánfítò.

¹⁴ Mmedé íni wanlín púsópa mli, mboun ndepotói kplá mli fé mí abí adwepó. ¹⁵ Tsúfé ní ahá mpím-dú (10,000) lósuná mli Kristo iwí asón kórará á, òbakóle pé abí mligyí òhétó. Nòbwe mli sí Kristo Yesutò bréá neda asòn wankláán ámu òkan súná mli. ¹⁶ Mú sv nde mli kokóli, mlikasi mí tsiátó. ¹⁷ Íni sv nde Timoteo wa sísí mli. Mí bí ní, ntòdwé mu. Òbu ònòkwali Kristotò. Mu òbéba bekaín mli tsiátó oduá nòpu mbuo Kristo, ndepusúná òpasua kugyíkúá ibu òtínegyíótíné ní.

¹⁸ Mlitò aku bude iwí tsu. Buki beé, fiali mmétrá ba mli wá ekekeke. ¹⁹ Táme ní aní Wíe Yesu lótsulá á, imòowa òpá kòku néba mli wá beki beé, asón keke iwí atsupó ánfí bodeblí lóó, ntée lélé búbu Bulu túmi. ²⁰ Tsúfé megyí asòn blíhé keke Bulu iwíegyí ámu igyi, mboun Bulu túmi. ²¹ Ní nebá mli wá á, ntò mpóba? Mpú mli ba lóó, ntée òdwe móa ìkòn lwííhé?

5

Mbvatò Iwí Asón

¹ Bahíé bebláa mi beé, mlitò aku bude atsi móa ayin asón wa. Òmátófò kórará bumedé mó odu bwe. Mlitò òku mó kórará laswíí mu si mu ka, ² ibu mli ansigyí! Ima mli awírehò. Péli medé mli, méní mlégya òhá ánfí odu lé mli òpasuatò. ³ Íniá mlimédé mí wúun ó á, mbu mlitò òhétó. Nahá òhá ánfí òbu tsiátó anfi odu ipón dodoodo, fé mbu mu. ⁴ Mlití òpasua ámu fia aní Wíe Yesu Kristo dátó. Nétsiá mlitò òhétó, aní Wíe Yesu Kristo túmi é ibétsiá mlitò. ⁵ Ínu á, mliwu mu wa Òbunsám ibitò, oyinta mu òyulób, méní Bulu òbòhò mu òkláa nkpa aní Wíe Yesu òbáke ámu.

⁶ Kpaali mlidé iwí tsu. Mliméyín ání bodobodotu-afá kpalobí téhá bodobodo ámu féé itotú? ⁷ Íni sv mlidé lalahé òbwepó anfi mlitò, méní mli iwí bétin fé bodobodoá bumòwa afá mótó, tsúfé alí mlíhé mligyí ní. Megyí bodobodoá bumòwa afá mótó, imotu butòpógyí Katsòn Nke? Bamó aní Israelfòsu Katsòn Nketò Okúfabi, ogyi Kristo ámu, lé aní nwunso mbusuo há aní dodoodo. ⁸ Mú sv mlíha apu bodobodoá imotu, igyi iwítín móa ònòkwaliwa gyi Katsòn Nke ámu. Mlimáha apu bodobodoá ìlatú, igyi tsiátó lalahé móa lakpan gyi mó.

⁹ Nòwanlín wá òwoló kúá nòpusísí mlitò mbéé, mlimápu mbua atòpó gyi mba. ¹⁰ Megyí òyító mbua atòpó, ònsípe awapó, awikplu ntée ikpi atswépu iwí asón neblí. Mómú tēki mlédali òyí ánfítò asa mlimòowa ámu mba ní. ¹¹ Tóá nòwanlín sísí mli gyí, mlimápu òhá ání òbéé Okristoyin mgyí, táme òtòtò mbua ntée òbu ònsípe, òtòtswé ikpi, otesiá mu aba, òtòbò ntá ntée otowí ató gyi mba. Mliá òhá ámu nyò mlimáwa ibi gyi ató kórará.

¹² Ntò só négyi ahá ání buma òpasua ámòtò asón? Megyí ahá ání búbu mótó, bude lakpan ánfí odu bwe mboun asón lehián ání mlégyi? ¹³ Bulu obégyi ahá ámúú buma òpasua ámòtò ámu mó asón. Táme bòwanlín wá Bulu asòn wanlínhé ámòtò beé, “Mli mó mligya lalahé òbwepó le mlitò.”

6

Bulu Ahá Wòlewòle Nsiné Asóngyí

¹ Ní mlitò òku móa mu ba Okristoyin benyá á, ntogyi só mlitòwá klòn pòya òmátófò asòn ogyíkpa, mlitamapó ya Bulu ahá abòbli mó? ² Mliméyín ání Bulu ahá obégyi òyító ahá féé asón? Ní mli obégyi òyító ahá asón á, mó ntogyi só mliméetalí gyi mli wòlewòle nsiné asón? ³ Ntée mliméyín ání aní obégyi Bulu-abòpu é asón? Ntogyi só animéetalí gyi ekekegyíeke asón mó? ⁴ Ní asón idá mli nsiné á, ntogyi só mlitòpòya òmátófò asòn agyípó ámúú mli òpasuaafò butamabú ámu? ⁵ Nde asón ánfí wanlín sísí púsópa mli. Mó sv òtiansípu òkole kórará má mli òpasuatò ání òbétalí gyi mu aba nsiné asón? ⁶ Ntogyi só ohógyipu òbésamáa mu ba, móa idòn kórará pò mu yélí òmátófò ansító?

⁷ Alí ámúú asón ibu mli Akristofò wòlewòle nsiné ámu kórará ilosuná ání mliigyi pón dodo. Ntogyi só mli bá òpó ìlá gyí mli, ntée osisi mli, mliméesikíé? ⁸ Mli mboun latsòn gyankpá mlidé mli aba sísí, mlidé lalahé pogyi mli aba? ⁹ Ntée mliméyín ání aha lalahé

bumóowie Bulu iwíegýí ámòtò? Mlímámlé mli iwí. Ahá ání butòwá atsi móa ayin asón, ikpi atswépu, mbua atópó, ayin ání butekle amó aba ayin, ¹⁰ awikplu, ònsípe awapó, ntá abupó, ahá asiapó pú ahá asisípu buméenya ogyíkpa Bulu iwíegýí ámòtò. ¹¹ Teki bré ámu a, alí mli akw mligýí ní. Táme Bulu labie mli ntsu, alabwé mli mu ahá. Alatsun mu Òhè ámu pú aní Wíe Yesu Kristosu tsú mli ání mli asón da òkpa mu ansító.

Mli Òyúlùv Pwá Bulu Numnyam

¹² Mli akw òbétalí blí òbéé, “Mbu òkpa bwé tótógyító.” Ee! Táme nde mli bláa mbéé, “Megýí mó fée òbówa labi.” Òku é òbéblí òbéé, “Mbu òkpa bwé tótógyító, táme mméeha tòtò méegýi misu.” ¹³ Ibu mótóá òku òbétalí blí òbéé, “Atogyihe bu inu há ipu, ipu é bu inu há atogyihe.” Ee! Táme mó fée íbèhí ekekó. Bulu móbwe nyankpusa há atsi móa ayin asón wa. Mboún aní Wíe bú aní òyúlùv, aní òyúlùv é bú aní Wíe. ¹⁴ Bulu lókusúá aní Wíe Yesu tsú afúlitò. Òbópu mu túmí ámu kúsúá aní é.

¹⁵ Ntéé mlíméyín mliáa, mli òyúlùv igyi Kristo nyankpusa-oyí ámu iwí ató? Mó nkálí só mpúv Kristo òyúlùv yeda obu-ònó otsiápó òyúlùv? Itsúv misu! ¹⁶ Ntéé mlíméyín mliáa, ní òku òpó ibi da obu-ònó otsiápó a, mbua mnyò òyúlùv labwé kule? Tsúfé Bulu asun wanlínhé amu léblí òbéé, “Oyin ámu mbua òtsi ámu babwé òyúlùv kule.” ¹⁷ Táme ní òku mbua Kristo bòbwe kule a, mbua mnyò babwé ikule òhétó é.

¹⁸ Mlímápléí atsi ntéé ayintò. Lakpan kugyíkúá òha tòbwe tamakúsú líí mu òyúlùv. Táme ní òku òwá atsi móa ayin asón mó á, alabwé lakpan ání òkúsú líí mu onutó òyúlùv. ¹⁹ Ntéé mlíméyín mliáa, mli òyúlùv gyí Òhè Wankíhé amu òtswékpa obu? Bulu lópu mu há mli, otsie mli. Mó su megýí mli bú mli iwí. ²⁰ Ibiá kpékplékpé Bulu lóhò mli. Mó su mli pu mli òyúlùv wa Bulu numnyam.

7

Akúlu Mba Aká, Akpanku Pó Asurapu Atosundhé

¹ Nayó asun fitéhé amóv mlilòwanlín sísí mí ámòtò kí a,

Ee! Ibu aléá oyin móòpu ibi da òtsi. ² Táme mbvatò ladubi su oyingyíoyin onyá mu onutó òká, òtsigyíòtsi é onya mu onutó okúlu. ³ Ilehián ání okúlu obégyí òkátsiá mbli féesú ha mu ka, òká é òbòbwe mó alí ha mu kulu. ⁴ Megýí òtsi bú mu iwí, mu kulu bú mu. Alí megýí oyin é bú mu iwí, mu ka bú mu ní. ⁵ Mó su mlímákiná aba òdikpa ha, nkéti mli abanyó ámu mlilatsúlá ání mlétsiá nke kpalobí, méní mlétsiá bú mpáí, asa mlélayó aba wá. Mlilawun aba mó òma, méní Òbunsám méetalí sò mli kí, ní mlímétalí kítá iwí.

⁶ Òkpa ida ání mlóbwe mó alí, táme megýí òhíé igyi. ⁷ Mí nkule su mó á, tekí mlétsiá kpanku fè mí, táme òhagyíòha bu móá Bulu lópukié mu. Òmòbwe aní fée kékéé. Òhagyíòha mbua mu kle.

⁸ Séi nde akpanku móa asurapu bláa mbéé, ní bótsulá tsíá mí atsiábi a, tekí ibu alé. ⁹ Táme ní mlíméetalí kítá iwí ntéé gyí mli iwí su mó á, mlítsia akúlu móa aká, òv aní mlénatí dá tsun.

¹⁰ Táme akúlu móa aká awíe mó á, mbli ku bu inuá megýí mí, mboún aní Wíe Yesu lówa há amó. Òbéé, òká mákiná mu kulu. ¹¹ Táme ní òmáín mu kulusu a, òkíta iwí ntéé oyínki yò mu kulu wá. Okúlu é mákiná mu ka.

¹² Mli aha tráhe mó á, mí onutó dé mli ínì bláa. Megýí aní Wíe Yesu dé mó blí. Ní ohógyipu yínhé tsíá òtsiá omegýí ohógyipu, táme òtsi ámu latsúlá ání mbua mnyò bétsiá á, òmákiná mu. ¹³ Ní ohógyipu tsíhé é tsíá oyin ání omegýí ohógyipu, táme alatsúlá ání mbua mnyò bétsiá á, mu é òmákiná mu. ¹⁴ Tsúfé ohógyipu tsíhé ámu su Bulu òbòhò mu kulu. Alí kén ohógyipu yínhé ámu su Bulu òbòhò mu ka é ní. Ní megýí alí á, Bulu móotsu amó abí ání amó asón da òkpa mu ansító, táme ínì su Bulu latsú amó ání amó asón da òkpa mu ansító. ¹⁵ Táme ní okúlu ntéé òká ání omegýí ohógyipu dékléá obékiná mu tsiába ohógyipu a, ohógyipu amu osíi mu ònati. Mbli kuku meklí mu, tsúfé Bulu létì aní òbéé, abétsiá iwílwíito.

16 Ohógyipụ tsíhé, fuyin ní fọ ọbóhọ fọ kúlu nkpa? Ntée ohógyipụ yínhé, fuyin ní fọ ọbóhọ fọ ká nkpa?

Tsia Alá Fúgyi

17 Mú sụ ọhagýíọha ọpụ tóá anị Wíe Yesu léha mụ asa Bulu létí mụ tsia. Múgyí tóá ntebláa ọpasua kugyíkụ ní. 18 Ní ọkụ létín keté asa Bulu létí mụ a, ọmálayínkí yébwé mụ ịwí tọtọtọ. Ní ọkụ é métín keté asa Bulu létí mụ é á, ọmáyéttín. 19 Ketétín ntée ketémátín megyí tọtọ. Bulu mbla ámụsụ gyí mboún gyí asón. 20 Ọhagýíọha ọtsía alá ogyi asa Bulu létí mụ. 21 Ọkpábi fúgyi asa Bulu létí fọ? Imáhan fụ. Táme ní ọkpa ịbá ání fégyi ịwí á, kụsụ mósó. 22 Tsúfé ní ọkpábi fúgyi asa anị Wíe létí fọ á, alahá fagyí ịwí. Alí kén ọhá ání ọtsie mụ ịwí sụ asa anị Wíe létí mụ é gyí ọkpábi séi há Kristo nị. 23 Bulu lóhọ mli ịbíá kpékpélékpéé. Iní sụ mli mábwe mli ịwí nkpábi há anyánkpósa. 24 Mí apíó, alágyíalíá ọhagýíọha gyí asa Bulu létí mụ a, ọpụ mọ alí tsia.

Mbitebi Múa Asvrapụ

25 Mli mbitebíá mli mókótsía akúlu kị mọ á, mma mbla kụkọá itsú anị Wíe wá há mli. Táme anị Wíe mụa mụ nwewúun, alahá mí nyánsa ání mlétalí họ mị gyí. 26 Asón ání nde há mli gyí, ọyító lawá ọnlín séi. Mú sụ nahogýiá ịbụ aláá ọhagýíọha obétsiá alá ọtsie yaí. 27 Ní fúbụ ọká á, mákiná mụ. Ní kpankụ fúgyi é á, mátepi tsía. 28 Táme ní fetsiá ọká á, fụmókóbwe lakpan. Ní obitebíá ọmókótsiá okúlu kị é ọtsiá a, ọmókóbwe lakpan. Asvun wunhéá ịbéba teki ndetsu kósó akúlu múa akásó. Mú sụ nde iní blí.

29 Mí apíó, múa ndeblí gyí, bré itinbí ịlasí. Iní sụ tsú séi á, ọhá ání ọbụ ọká ọbwéé fé ọhá ání ọma. 30 Ọsín ịgyi o, ọdwe ịgyi o, ịwinya ịgyi o, ọbwéé ịwí fé asvansụ medín mụsụ. 31 Ahá ání bode ọyí ánfítọ atọ pụbwé tọkụ bụmápu amó ansí féé dínká mósó. Tsúfé ọyí ánfí pú mótó atọ féé béba bọtsun.

32 Mmedékléá asón iháan mli. Ọhá ání ọma ọká tọpú mụ ansí dínká anị Wíe agyómásó, méní obégyi mụ ansí. 33 Táme ọká mụ wie mọ tọpú ansí dínká ọyító atósó, méní obégyi mụ ka ansí. 34 Mú sụ mụ agywun tọbwé anyọ. Alí kén ọtsi kpankụ é tesí mụ ịwí há anị Wíe, ọyulúb múa ọhétó féé, méní obégyi Bulu ansí ní. Táme okúlu mụ wie mọ tọpú mụ ansí dínká ọyító atósó, méní obégyi mụ kulu ansí.

35 Mli yilé sụ nde asón ánfí blí. Mmedé mli itin ka. Mboún ndekléá mli bwéé tóá ịda ọkpa, amlisi mli ịwí féé há anị Wíe Yesu.

36 Ní oyin ọfíté ọtsisụ, owun ání ọméetalí kítá ịwí, ọtsi ámụ é déklé ọdan tsun a, ọyékpain mụ. Megyí lakpan ịgyi. 37 Táme ní ọlábwe agywun ání oméetsiá mụ, ọbétalí kítá ịwí tsíá kpankụ á, ọbụ ọkpa bwé tóá odeklé. Ní ọbétalí kítá ịwí á, mómó ọkíta ịwí. Ịbụ alé dụn. 38 Ịbụ aláá obétsiá ọká, táme ní ometepí tsía a, ịbụ alé dụn.

39 Mbla léklí ọtsi ání oméekiná mụ kulu yófụn mụ owuké. Táme ní oyin ámụ owú á, ọbụ ọkpa tsía oyin ání odeklé. Táme ilehián ání ọhá ámụ ọbóbwe Okristoyin. 40 Mí nkule sụ mọ á, ní ọtsie kpankụ á, ansí bégyi mụ dụn. Nyin ání Bulu Ọhé ámó ịbụ mitọ ámụ só natálí nde mli asón ánfí bláa.

8

Ọkpítọ Atogyihe

1 Mliha abli ọkpítọ-atọ gyí ịwí asón ámó mli lówanlín sísí mí ámụ.

Mli déblí mlihaa, “Aní féé anyin asón.” Ịbụ mótó, táme mli b́í ání asónb́í tẹhá ọha totsú ịwí, ọdwe é itehá ọha tẹdan. 2 Ní ọkụ ọbée, mọyin asón dúbí a, ọmókónyá bí tóá idehián. 3 Ọhá ání ọtọdwe Bulu á, Bulu é yin mụ.

4 Mú sụ nkálí anidéblí tsú ọkpítọ atọ gyí ịwí? Aní féé anyin ání ọkpí megyí tọtọtọ. Anyin ání Bulu ọkule pé é bụ inu, ọkọkụ trá ọma ọtinetine. 5 Iníá ikpí múa túmí tsọtsọtsọ búbụ ọsọ múa así ó á, 6 aní mọ anyin ání Bulu ọkule pé bụ inu. Múgyí aní Sí, ọsọ múa así Ọbwepó.

Mv anitsie nkpa há. Aní Wíe ɔkule pé é bu unv. Mvgyí Yesu Kristo. Mvsv Bulu lótsun bwe tógyító. Mv kén sv anitsie nkpa ní.

⁷Táme megyí Akristofō fée yín alí asón ánfí. Ikpísúm lamántá amú dodo. Iní sv ní begyi ɔkpító-ató á, bvdε mú tsu ání basúm ɔkpí ámv ní. Mú sv ifin lada amó, tsúfé bvmákódan hógyitó. ⁸Megyí tóá anitegyi sù ania Bulunyɔ nsíné bówa alé. Ntɔ anulégyí o, ntɔ anumégyí o, tɔtɔ meyintá aní iwí.

⁹Táme mlikí wankláán ání ɔkpa ánfí mlibv gyi ɔkpító-ató ánfí imécha ɔhá ání ɔmákódan hógyitɔ ɔméedida. ¹⁰Ní ɔhá ání ɔmákódan hógyitɔ owun fú ánfí fεε fuyin asón, fvdε ató gyí ɔkpító á, ibv alé? Mómó yée fvdε mv atetɔ-ɔnlín wa fεε, ogyíi ɔkpító ató ánfí mv onutó oyin ání ima ale anfi ní o. ¹¹Mómó fapó fú asónbì mlé fú píó wá. Fahá fú píó ánfí ɔmákódan hógyitɔ, Kristo lówu há mv anfi lafwí. ¹²Ní fapó ilá gyi fú píó Okristoyin ání ɔmákódan hógyitɔ, fehá mv ɔbwé tóá oyin ání ima ale á, Kristo fapó ilá gyi a. ¹³Mú sv ní tóá négyi ibéha mí píó Okristoyin ɔbóbwe lakpan á, mméetepí trá gyi iye ekekeεke, méní imécha mv ɔdida.

9

Sumbí ɔyɔpó Túmí Pó Mv Gyumagyihe

¹Mlikí mliaa mmetsie mí iwísv? Ntée megyí sumbí ɔyɔpó ngyi? Mmákówwun aní Wíe Yesu kí? Megyí mí gyumagyihe sù mlíamlí aní Wíe klé nde? ²Ní mmegyí sumbí ɔyɔpó há akv á, mlí mó mliyin ání sumbí ɔyɔpó ngyi. Tsúfé ínía mli gyí Akristofō á, ilegyi adánsie ání aní Wíe sumbí ɔyɔpó ngyi.

³Iní gyí tóá ntɔpólé mí iwí ɔnó súná ahá ání butélé mí ilá ní. ⁴Mía Barnaba mó animágyi ató, nu ntsu? ⁵Animá ɔkpa tsía ohógyipv, kpá mv buo iwí, fé sumbí ayɔpó atráhe amv pú aní Wíe apíó múa Petro aná? ⁶Ntée mía Barnabanyɔ mó ayóɔ agyómá kí aní iwísv? ⁷Isá ɔkɔpú onutó téká iwí ikɔ? Ekekeεke! ɔdɔtɔpv ɔmɔmv tamagyi mv ndɔtɔ-ató? Mbwi ɔyaípv ɔmɔmv tamagyi mv ɔbwi yáíhé?

⁸Anyánpósa agywíun ndepublí íní? Yée Mose Mbla óó ileblí alí á? ⁹Tsúfé bɔwanlín wá Mose Mbla ámɔtɔ bεε, “Butamawá ɔnantswieá ɔde ayó da ɔnó íkan.”* Fahogyi fεε nnantswie iwí dé Bulu hián sù ɔleblí asón ánfí? ¹⁰Megyí aní sù ɔde asón ánfí blí? Aní sù ɔde mó blí a. Bɔwanlín wá Bulu asón ámɔtɔ bεε, “Ifilé ɔwópɔ mva ató ɔkpɔtípú fée bɔgyo tóá bénya tsú agyómá ámóú bayó ámɔtɔ.” ¹¹Ní aníabláa mlí ason wankláán ámv, igyi ɔhétó abíá anladú wá mlítɔ á, aní mó anumá ɔkpa nyá aní ɔyító atohiánhe tsú mlí wá? ¹²Ní akv bubv ɔkpa nyá ató tsú mlí wá á, animá ɔkpa dun amó?

Táme animótsu kuvú lé ínítɔ. Anílapó klɔntɔ pisii hɔ tógyító, méní animóɔpv tɔtɔtɔ tin Kristo ason wankláán ámv ɔkpa. ¹³Mliméyín mliaa, Bulu ɔtswékpa unv agyómá ayɔpó é bubv ogyíkpá unv? Ntée mliméyín ání afɔdiε-asubwi amv así asúmpú bɔtegyi mó así ató? ¹⁴Alí kén aní Wíe léhie ání mv ason wankláán ámv ɔkan adapó é bɔgyíi ató tsu ahá ání bvdε labi nya tsú asón ámɔtɔ wá ní.

¹⁵Táme mí mó mmákópó alí ɔkpa ánfí mbv anfi nyá tɔtɔ tsú mlí wá. Megyí bεε ndekléá néfi mó así, sù nde asón ánfí wanlín sísí mlí. Ibv mí aléá nówu, dun ání nóhulí itó ánfí nópɔtsú iwí ánfí. ¹⁶Táme ní nde ason wankláán ámv ɔkan da a, imegyí tóá nópɔtsú iwí. Tsúfé ɔhíé igyi há mí. Bulu ɔbébití mí ísv ní mméda mó ɔkan. ¹⁷Ní mí onutó léblí mbée nóbwe mó á, tekí Bulu ɔbéda mí ípán. Táme megyí mí onutó apétó nde mó bwe. ɔkpábi ngyi, Bulu lóbu mí ɔnɔkwalipv pú agyómá ánfí wá mí ibítɔ. ¹⁸Ikáká mɔmv nénya tsú mótó ngya? Múgyí néda ason wankláán ámv ɔkan, bvméeka mí tɔtɔ. Tekí mbv ɔkpa púkle tɔkv há mí iwí, táme mmóɔbwe mó alí.

¹⁹Ntsie mí iwísv. Mma ɔhaa así, táme nabwé iwí ɔkpábi há ɔhagyíɔha, méní nékpa ahá tsɔtsɔtsɔ ba Kristo. ²⁰Ntóbwé iwí fé Yudayin ní mbv Yudafɔtɔ, méní nétalí nyá Yudafɔ

* **9:9** Deut. 25:4. Kí atɔ táanheá bu ifon XXX, (1 Ti. 5:18). Mó así gyí, “Butamalé ɔkwén pó ibí tsísi ɔsulóto.”

ámv. Mma Mose mbla así, táme ntəbwé iwí fé ahá ání búvú mó así, méní nətálí nyá amótó akv. ²¹ Alí kén ní mía əmátófóá búma Mose mbla así aníná á, ntəbwé iwí fé amó, méní nətálí kpá amó ba Kristo ní. Iní medésuná ání mma Bulu mbla ámv así, tsúfé ntobú Kristo mbla ámv. ²² Ntəbwé iwí fé ahá ání amó hógyi ənó ma ənlín, méní nətálí há amó bédan Kristotə. Ntedamlí iwí əkpa ətsan-ətsansv há ahá féé, méní nətálí kpá amótó akv ba Kristo.

²³ Asvñ wankláán ámv só ntəbwé ínı féé, ménı mí é nénya ogyíkpa mótó. ²⁴ Mlíkaín ání ní ahá búsrı a, okugyíəku teyírı iwı, táme əbakóle tégyi ısı, butekíé mv ató? Mlí é mlyırı iwı srı, ménı mlégyi ısı, békıe mlı ató. ²⁵ Əsrı ıtsıípó okugyíəku tekítá iwı, ménı əbésrı púhə ıdá ání itamatsıá yó. Táme anı mó anıdé ínı bwé, ménı abóhə ıdá ání ımóəfwı ekekekeke. ²⁶ Inı sv megyı kpaalı nsrı. Mı ansı dın təkəsv. Ntamatswı atswé wá afútó. ²⁷ Ntesen ansıtó, bwé mí iwı əkpábi, ménı ní nedá asvñ ámv əkan súná ahá ta á, Bulu méəbláa mı əbéé, nabwé tsıtsá.

10

Ikrisúmv Iwı Əláda

¹ Mı apıó, ndekléá mlıbı tóá Bulu lóbwe há anı anáın amv féé bímbı ámv. Əleha agyinde lobun amó féésó, əleha əpv pepé bunkpato lése, əlekpa amó féé tsvñ əpv amvətə. ² Bulu lópv agyinde móa əpv amv bó amó féé ası, púsúná ání bugyi Mose abúopv. ³ Amó féé begyi əhétó atogyıhe oloku əkule amv. ⁴ Bonv əhétó ntsu oloku əkule amv tsú butá ámvú ılekpa amó ámvətə. Kristo gyı butá ámv ní. ⁵ Táme ínı féé əma a, Bulu ansı megyı amó ədvdvə iwı, əlehi amó dimbí ámvsv ıv.

⁶ Ntobı ánfı ıleba amósú ánfı féé igyi atosuánhe há anı, ménı amó lalahé amv odu bwé méedınká anı əwólı, ⁷ ánumóosúm ıkpı é fé amó. Tsúfé Bulu asvñ wanlínhe amv ıleblı əbéé, “Ahá ámv betsiá ası gyı ató, nu ntá, kúsú kóm.” ⁸ Mlımáwa atsv móa ayın asvñ fé alıá amótó akv bəbwé, ıleha amótó mpım advanyə-sa (23,000) benya lowu ekewóle. ⁹ Mlımáha asv Kristo kı fé alı ámvú amótó akv bəbwé, awə bodundun amó mó ámv. ¹⁰ Mlımále Bulu ılá fé alıá amótó akv bəbwé, Bulu lópv əbəpv sísí, ələbəmə amó.

¹¹ Ntobı ánfı ıleba amósú féé igyi atosuánhe há anı. Bəwanlín mó tswı, pódá anı ahá ánfı əyı ənóməbí lató anı ánfı əlá.

¹² Mó sv ní fvkı féé folı kínkíınkín Kristo hógyıtə á, kı wankláán, ménı fvméedıda. ¹³ Bı ání fú ısóki amv mətsvñ ətsan há aha tráhe klé. Ənəkwalıpv Bulu gyı. Əméəha ısókiá ıdvn fv ıba fvsv. Táme ní fowıé ısókitə á, Bulu obósuná fú əkpa ání fátsvñ mósú tálı lıı mó ənó, ménı fédalı mótó.

¹⁴ Mó sv apıó adwepó, mlımáwa iwı ıkpısúmtó ekekekeke. ¹⁵ Atıansıpv mlygyı. Mó sv mlı onutó mlyə asvñ ánfıtə amlıki. ¹⁶ Nı adá Bulu ıpán, anı anı Wıe Yesu əpúnóbası ewé ámvətə ntá á, ımosuná ání anıa Kristo obugya labwé kvle? Nı abıá bodobodo amv é ye aba á, mó é ımosuná ání anıa mv əyvlúv labwé kvle? ¹⁷ Inıá anı tsó ó á, bodobodo ıpın kvle anıtegyı. Mó sv anı féé anılabwé əyvlúv kvle fé bodobodo ıpın ámv.

¹⁸ Mlıpvkı Israelfə, megyı ahá ámvú butegyi afədıe-ató ámv tóbwe kvle afədıe ámv bətó? ¹⁹ Mó sv nkálı mı asvñ ánfı desuná? Blı ndəblı mbéé, ıkpı ntée atogyıhe amóv bapóhá amó igyı amv ıbv labı? ²⁰ Ekekekeke! Tóá ndəblı gyı, ní akpıpó bəhá ıkpı igyı a, əhe laláhe bəpvhá, megyı Bulu. Mó sv mmedékléá mlıa əhe laláhe mlóbwe kvle. ²¹ Mlıméetalı pó anı Wıe ewé tin ənó, láyópv əhe laláhe ewé é tin ənó. Mlıa Kristo mlıméetalı wá ıbı gyı ató, mlıa əhe laláhe é amlıwa ıbı gyı ató. ²² Nı abwé mó alı á, anımóəwa Bulu əbló fé Israelfə? Ntee anıkıá anıbv əwvnlın dvn Bulu?

²³ Ahá butəblı bée, “Anıbv əkpa bwé tógyıtó.” ıbv mótó alı, táme megyı mó féé bv labı. Fvdəblı féé, “Anıbv əkpa bwé tógyıtó.” Táme megyı mó féé tóbúa anı. ²⁴ Mlımákı mlı nkule klé, mbóvñ mlıki mlı aba é klé.

²⁵ Tóá mlıbwéé gyı, mlıwı ıbíásó iye kugyıkv. Mlımáfıté mó iwı asvansv, mlı kvln é ımáha mlı pón. ²⁶ Tsúfé bəwanlín wá Bulu asvñ ámvətə bée, “Bulu bú əyı móa mótó ató féé.”

²⁷ Ní òmátóyín òtí fú ató ogyíkpa, iletsiá fú á, fayó. Táme ní fáyó á, máfité mó iwí asvansu, fú klòn é imáha fú ipón. ²⁸ Táme ní òku òbláa fu òbéé, “Òkpitò-ató igyi” á, alíá iméehan òhá ámu su mágyi ató ámu. ²⁹ Megyí alíá íbéhan fu su, mbóún òhá ámu su. Múú ntogyi sù tóá òku désusúú íbétin mí iwígyí òkpa?

³⁰ Ní ntédá Bulu ipán atogyihesu asa ntegyi mó á, ntogyi sù òku òbéé mí ílá ató ámu su?

³¹ Mú su ní fudegyí o, fúdenúú o, bwe mó féé pùwa Bulu numnyam. ³² Mlímáha mlí tsiátó itin Yudafo pù Griikifo ntéé Bulu òpasua ámu Kristo wá ba òkpa. ³³ Ntamakle mí nkùé yilé. Tógyítá ntòbwé á, ntòbó mbódí ání néha ahá ansí bégyi amú, méní Kristo òbóhò amú nkpa.

11

¹ Mlìkasí mí tsiátó, fé alíá mí é nekasi Kristo klé.

Alíá Atsí Bópvtiá Òpasuato

² Mí apió, ntekánfú mlí, tsúfé mlí ansí òn mísú. Mlídèbwe dínká Kristo atosunáhé amúbò nòpùhá mlí ámu su. ³ Táme ndekléá mlínúú mó así ání oyingyíoyin bu Kristo así, òtsigyíòtsi bu oyin así, fé alíá Kristo é bu Bulu así. ⁴ Iní su oyingyíoyin ání obun ató nwun asa òde mpái bò ntéé òde asón ání Bulu lapówá mó ònó blí médé Kristo bu. ⁵ Táme òtsigyíòtsiá òmeklí nwun asa òde mpái bò ntéé òde asón ání Bulu lapówá mu ònó blí é médé mu kulu bu. Igyi fé alakpá nwun. ⁶ Ní òmòpù ató klí nwun á, mómú òkpáa mó. Táme ní òtsi òkpá nwun, íbu mu péli a, òpùú ató klí mósú. ⁷ Bulu lóbwe oyin fé mu iwí, pówá mu iwí numnyam. Mó su mehián ání òbòpù ató bun nwun asa obósum Bulu. Táme òtsi mó á, Bulu lóbwe mu pówá oyin numnyam. ⁸ Tsúfé oyin médalí tsu òtsitò, òtsi mbóún lédalí tsú oyintò. ⁹ Megyí òtsi sù Bulu lópwe oyin, mbóún oyin sù òlòpwe òtsi. ¹⁰ Iní su ilehián ání òtsi òbéklí nwun, pòsúná ání òbò túmí así, tsúfé Bulu-abòpù bode mu kí. ¹¹ Iníá aníá Kristonyò aníabwé kùé su á, òtsi léhián oyin, oyin é léhián òtsi. ¹² Tsúfé alí amúbú òtsi gyankpapù lédalí tsu oyintò ámu a, alí kén òtsi é lókwí oyin ní. Táme Bulu lóbwe tógyító.

¹³ Mlì onutó mlyò asón ánfítò amlìkí. Ibo aléá òtsi méeklí nwun asa òbòbò mpái há Bulu? ¹⁴ Fé alíá Bulu léle òyító á, ima aléá oyin obési mu imi íbòwa íswí fé òtsi klé. ¹⁵ Imi tintín igyi numnyam há òtsi, tsúfé Bulu lópù mó há mu fé nwun-abúntò. ¹⁶ Táme ní òku dé mó iwí nwéen gyí a, asón ání mbò blí gyí, mmotsulá dínká kùkùsu òn iní. Alí kén Bulu òpasua atráhe féé bòmotsulá dínká mósú ní.

Òpónúasiyò

(Mateo 26:26-29; Marko 14:22-25; Luka 22:14-20)

¹⁷ Mméekanfú mlí asón ánfí nebá bebláa mlí ánfí mótó. Tsúfé yilé kùkù tamadálí tsu mlí ifiatò. Lalahé kóún ítetí há mlí. ¹⁸ Gyankpapù a, babláa mí beé mlítamabwé kùé ní òpasua ámu befia. Nahogyi ání asón ánfí kù bu mótó. ¹⁹ Lélé mó á, ilehián ání nwéengyí bétsiá mlítò, méní mlówun ònòkwaliá íbu mótó. ²⁰ Táme beblí beé, ní mlefia a, megyí òpónúasiyò su mlítefia. ²¹ Tsúfé mlítamagyo aba. Aku botegyi amú ató, bótamahá aba. Mó su aku bòtonu bu, aku é bòtsie akón. ²² Mlì onutó mlímá wóyíá mlítegyi ató, nu ntá mótó? Ntéé mlídèkléá mlósùpáa Bulu òpasua ámu, amliwa ahíánfò ámu pélító? Amansu mbli tsu iní iwí? Nkánfú mlí? Inítò mó á, ekekèèkè, mméekanfú mlí!

²³ Tsúfé tóá nosuán tsu aní Wíe wá kén nde mlí bláa a. Aní Wíe Yesu léle bodobodo ipín onyé amúbú bele mu há ámu, ²⁴ òleda Bulu ipán, bíábíá mótó, blí òbéé, “Mí òyulóá ndepùhá mlí ní. Mlitsia bwe iní pùkain mísú.” ²⁵ Alí kén atogyihe amù òma a, olotsu ntá-ewe ámu, blí òbéé, “Ntá-ewe ánfí gyí mí obugya ání Bulu dépùsí ntam pòpwe amúbú íbu mlíá mnyò nsíné ámu su ní. Brégyíbréá mlónu mó á, mlínu mó pùkain mísú.”

²⁶ Tsúfé brégyíbréá mlídé bodobodo anfi gyí, nu ntá tsú ewe ánfítò á, mlídé aní Wíe lowu ámu òkan da kpéfùn bréá obéyinkí bá. ²⁷ Mó su òhá ání obégyi alí bodobodo anfi, nu ntá tsú aní Wíe ewe ánfítò mábú òkpasu á, alagyi aní Wíe òyulòbù pù mu obugya amù iwí pón. ²⁸ Iní su ilehián ání mlýò mlí nwuntò wankláán, asa mlégyi bodobodo anfi, nu ntá-ewe

ánfitó. ²⁹ Tsúfé ní mlumóbu aní Wíe Kristo ayulúv, mlilégyí bodobodo amv, nu ntá ámv é dínká ifinsv á, Bulu abéha mli ipón mó sv. ³⁰ Mó só mliá ahá tsotsòtsò bapòn, akv budelo, akv mó kúráá bawú ní. ³¹ Ní anitoyó aní nwuntò wankláán asa a, tekí Bulu méeha aní pón. ³² Táme ní aní Wíe olé aní ilá, bítí aní isv á, oméeha ania ayító ahá fée ipón kole.

³³ Iní sv mí apió, ní mleyéfiá apónó ámv así á, mlitsia gyo aba. ³⁴ Ní akón de okv á, ogyí ató tsu wóyító asa oba, méní mli ifia amv iméeti isobití há mli. Mí onutó néba bebláa mli tóá mliwéé tsu ason tráhe amv iwí.

12

Ḑhe Wankíhé Atokiehé

¹ Séi á, apió, ndekléá néle Ḑhe Wankíhé atokiehé asón amó así wankláán súná mli.

² Mlyin aní bréá mligyí omátófo á, bosuná mli asunakpan, ileha mlióyo mli dé ikpiá butamatóí sum. ³ Mó sv ndekléá mlibí móá itsú Bulu wá. Ohagyíoha aní odepv Ḑhe Wankíhé tóí méetalí lwíí aní Wíe Yesu. Ohá aní Ḑhe Wankíhé dé mv kpa nkole abetalí blí abéé, “Yesu gyí mí Wíe.”

⁴ Bulu atokiehé otsan-otsan bv inu, táme Ḑhe Wankíhé amv kén teye mó fée. ⁵ Bulusúm agyómá igyi otsan-otsan, táme aní Wíe amv kén aní fée anidésu. ⁶ Okpa otsan-otsansv Bulu tóyó agyómá tsøn anisv, táme Bulu ámv kén dé mó fée bwe tsøn aní féesó. ⁷ Bulu telé mv Ḑhé ámv owan tsøn okpa okusv anitò okugyíokvto, méní abópukpá aba. ⁸ Ḑhe Wankíhé tehá okv tópy nyánsa tóí kplá ahá, otehá okv é tebí asón. ⁹ Otehá okv tehié hò Bulu gyi, otehá okv é tetsá ahá ilo. ¹⁰ Ḑhe Wankíhé amv kén tehá okv túmi otópóbwé ofúla, otehá okv é teblí asón aní Bulu lópówá mv onó. Otehá okv tetálí bí oheá itsú Bulu wá pú móá itsú ohe laláhe wá. Otehá okv teblí oblí bambá, okv é tonú mó asi. ¹¹ Ḑhe Wankíhé amv nkole tóbwé iní fée, oteye atokiehé ánfí há ohagyíoha ahá odeklé.

Ḑpasua Amv Igyi Nyankpusa-oyí Okole

¹² Nyankpusa-oyí iwí ató itsò, táme mó fée lóbwe nyankpusa amv. Alí kén igyi Kristo é ní. Mv opasua ámv gyí mv nyankpusa-oyí ámv ní. ¹³ Anitò akv anigyí Yudafò, akv Griikifò, akv nkpábi ntée adíhe, táme bopv Ḑhe Wankíhé amv bó aní fée asú wá Kristo ayulúv kole amvto, Bulu lópó Ḑhé ámv kén núná aní fée.

¹⁴ Táme mégyí toku kole lóbwe nyankpusa-oyí ámv, mboun iwí ató otsan-otsan. ¹⁵ Ní yabi oblí abéé, “Mma nyankpusa-oyí ámv iwí, tsúfé megyí ibí ngyi” á, ilosuná aní megyí nyankpusa-oyí ámv iwí ató ogyi? ¹⁶ Ní isv é oblí abéé, “Mma nyankpusa-oyí ámv iwí, tsúfé megyí nsíbi ngyi” á, ilosuná aní megyí nyankpusa-oyí ámv iwí ató ogyi? ¹⁷ Ní nsíbi nkole gyí nyankpusa-oyí ámv fée á, nkálí abóbwe obónu asón? Ntée ní isv nkole gyí nyankpusa-oyí ámv fée á, nkálí abóhò ató afú? ¹⁸ Táme Bulu lópó iwí ató tsotsòtsò bwé nyankpusa-oyí ámv, olpov kugyíkv yi otínéá odeklé. ¹⁹ Ní iwí ntobí ámv igyi toku kole a, nkálí nyankpusa-oyí ámv ibóbwe? ²⁰ Iwí ntobí ámv itsò mó, táme mó fée lóbwe nyankpusa-oyí amv ní.

²¹ Mó sv nsíbi méetalí bláa ibí abéé, “Fuma labi há mí!” ekekεεεε. Nwun é méetalí bláa yabi abéé, “Fuma labi há mí!” ²² Ní akí a, iwí ató ámvú anidékú aniaa ilópòn amv iwí téhian ní. ²³ Mó ámvú anidékúá obú ima mósó ámv anitobú dvn ní. Otíné ámvú anitamakléá ahá buwúun amv é anitópó ató tin ní. ²⁴ Táme anitamapó ató tin aní iwí ntobí ámvú ibv akíle amv. Bulu lóbwe aní iwí ató ámv alí, méní abóbu mó ámvú ima numnyam amv, kí mósó wankláán. ²⁵ Fówun ikulebwe bétisiá amótó, méní gyopi okpitá bina a, bina é lakpitá gyopi. ²⁶ Ní nyankpusa-oyí ámv iwí tókv dé asin wúun a, nyankpusa-oyí ámv fée towun mó. Ní bekánfó mótó kv é á, ansí tegyi nyankpusa amv.

²⁷ Yoo, ayó nkpá. Kristo ayulúv kole amv mli fée mligyí. Mligyí mv opasua ámv ní. Mliá okugyíokv gyí mv nyankpusa-oyí ámv iwí tókv. ²⁸ Bulu léhíhé iní fée wá mv opasua ámvto. Gyankpapv, sumbí ayópó. Nyòosi, Bulu onósó atóipó, saasi, ató asunápó. Mó oma a, ofúla abwepó. Amóá bobv ilotsá túmi, buale agyípo, ahande pú oblí bambá ablipó. ²⁹ Amó fée

gyi sumbí ayǎpú? Ekekeeke! Amó fée gyi Bulu ǎńsú atǎípú, ntée ató asunápú, ntée ofúla abwepú? Iméeba mótó alí! ³⁰ Amó fée bu ɔtsá atokiehé? Amó fée téblí ǎblí bambá, ntée amó fée tetáli nú ǎblí bambá ámu así? ³¹ Mlibo mbódí amlidunka atokiehé ámwotó múbá idehián dvn.

Nélasúná mli ǎkpa ání idvn ínı tsía mótó.

13

Ɔdwe

¹ Ní ntetáli blí anyáńkpósa pú Bulu-abǎpu ǎblí fée, táme ntamadwé mí aba á, ngyi fé ǎkan ntée gbémgbléín ání bude mó da, idelín kóklókó. ² Ní mbu Bulu ǎń asónblí, Bulu asvn ńáínhé bí pú hógyi kǎńkpǎntı́á ntetáli púpúlí abv, táme mma mí bá iwı ǎdwe á, mómó mma labi kuku. ³ Ní nǎpó mí ató fée kíe ahiánfó, nǎpó mí iwı há mbée bwáa mí ogyá, táme mma mí bá iwı ǎdwe á, mma labi há ǎhaa.

⁴ Ahá ǎdwepó tenyá ıklvn, ǎbu awıtǎle. Ɔma olu, ǎtamaká ǎńtótó, ǎtamatsú iwı. ⁵ Otobú ató, ǎma ǎnsıpe. Ɔtamakósí nyá ǎblí, ǎtamahǎ asún wá iwıtó. ⁶ Ɔtamatsúlá asvǎkpan, ǎńkwali otobuo. ⁷ Otenyá ıklvn há tógyító, ǎtǎhǎ asónsú gyi. Mv ansı tedńkǎ asónsú, ototomi é.

⁸ Ɔdwe mó itamatá, táme Bulu ǎń asónblí bómǎ ǎń. Ɔblí bámbá blí béka itin, asónbí é ıbéba bǎtsvn. ⁹ Tsúfé anımókúnýá bí tógyító tá, anımókúnýá blí Bulu ǎń asún é yi. ¹⁰ Táme ǎńtótó atokiehé áńfi fée ımwǎvn. Ní múbá ımwǎvn yi ıbá á, ínı fée bǎfwı.

¹¹ Igyi fé ínı. Bréá ngyi kebi á, nǎtǎı fé kebi. Mı ató bwéhé pú mí asvn susúhe fée ǎbwé fé kebi. Táme séı áńfi nadan a, nası nyebıtó bwéhé ámu fée bwe. ¹² Séı á, anıdé ató kí fulaa fé ogyásıtó anıdé mó kí. Bré ıku béba a, abówwun mó wankláán. Séı á, anı atóbı mwǎvn. Ɔma a, abéba bebı mó fé alá Bulu yin anı.

¹³ Ɔńkwali a, atoku asa áńfi obétsıá ní. Hógyi, ǎkpakı pú ǎdwe, táme ǎdwe dvn mó fée.

14

Ɔhe Wankíhé Atokiehé Bámbá

¹ Mlidunka ǎdwe ǎkpa, amlidunka ǎńtótó atokiehé é. Múbá idvn a, Bulu ǎń asónblí. ² Tsúfé ní ǎku dé ǎblí bambá blí á, megyı anyáńkpósa ǎdebláa, Bulu ǎdebláa. Ɔhaa tamanú mó ası, tsúfé mv ǎńé dé asvn ńáínhé blí. ³ Táme ǎhá ání ǎde Bulu ǎń asún blí mó á, ahá ǎdebláa, ǎdepubúa amó abudan hógyıtó. Ɔdepuwá amó ǎwvnlín, ǎdepułwı́ amó ıklvn é. ⁴ Ɔhá ání ǎde ǎblí bambá blí nkule tényá ǎwvnlín Bulusúmtó. Táme ǎhá ání ǎde Bulu ǎń asún blí mó tǎwá ǎpasua ámu ǎwvnlín.

⁵ Tekı ndekléá mli fée mléblí ǎblí bambá, táme ní mlıdé Bulu ǎń asún blí á, ıbv mı alé dvn. Tsúfé Bulu ǎńsú atǎípú dvn ǎblí bambá ǎblípú. Nkétı ní ǎblí bambá ǎblípú ámu tetáli lé mó ası, ménı ǎpasua ámu bénya tǎku tsú mótó. ⁶ Mı apıó, ní naba mli wá séı bebı ǎblí bambá kv, mmele mó ası á, labi mǎmv ıbówa há mli? Táme ní neblı asún, nehá mlébí asún, ntée neblı asvn ıesúnáhé kv, ntée neblı Bulu ǎń asún kv, ntée súná mli ató á, ıbówa labi há mli dvn.

⁷ Mlıpoki ıtóá fedá mó itotsúlá, fé ıkwé, ǎténte ntée ǎkpe aná. Nı fvméda mó itsula wankláán á, bvtamanú mó ası. ⁸ Nı klunsi ǎdapú mébí dá mó á, ǎhaa tamanú mó ası, dídá ató yó isá. ⁹ Alı kén ní mlıdé ǎblí ání ǎhaa méde mótó nu blı á, mlıdéıtı́ wá afútó ní. ¹⁰ Ɔblı tsotsǎtsǎ bu ǎyıtó. Kugyıkv ımwǎvn, ıbv mó ablípú anulé. ¹¹ Táme ní ǎku dé ǎblı kv blı, mí é mmedé mótó nu á, ntamanú mv ası, mv é ǎtamanú mí ası. ¹² Mó sv ıńıá mlıhıé mlıdé Ɔhe Wankíhé atokiehé ámu dunká á, mlıkvlı múbá ıbówa ǎpasua ámu ǎwvnlín.

¹³ Ɔnı sv ǎhá ání ǎteblı ǎblı bambá ǎkólı Bulu mó asınu, ménı ǎbetalı le mó ası súná mó anupú. ¹⁴ Tsúfé ní ndepv ǎblı bambá bó mpái á, mí ǎńé dé mó bǎ, táme mmedé asún ání ndeblı ası nu. ¹⁵ Nkálı mee nóbwe? Nóbǎ mpái ǎńtótó bré kvıtó, pú mí agywun é bó mó bré bámbátó. Alı kén nówá ıv ǎńtótó, pú mí agywun wá mó bré kvıtó é ní. ¹⁶ Tsúfé ní fúde Bulu kanfó ǎńtótó pé á, nkálı ıbóbwe ǎhá ání ǎmedé mó ası nu ǎbétsa fú? Nkálı bétsa fú Bulu ıpán

da ní bómédé asón ání fodeblí así nu? ¹⁷ Fíalí fode Bulu ipán da wankláán, táme itamawá fú bá òwunlín.

¹⁸ Nedá Bulu ipán ání nteblí òblí bambá òn mli to okugyíòku. ¹⁹ Táme ní afia a, ntekleá néblí asón anu pé ání òhagyíòha obónu mú así, íbóbúá amó é dón ání néblí asón mpím-dú (10,000) òblí bambátó ání òhaa mónu mú así.

²⁰ Mí apíó, mli mábwe agywun fé nyebí. Mlibwe íwí fé kebi-òòbwe lakpanbwe to, táme mligywun fé ahandé. ²¹ Bòwanlín wá Bulu asón ámò to bée, “Nótóí tsun afòósó, bébláa mí ahá òblí bambá.

Mú ó á, mí ahá bómóonu mí òme.” Aní Wíe léblí.

²² Iní sù òblí bambá blí igyi osúna há òmátófo, megyí ahógyipò. Bulu ònó asón blí é igyi osúna há ahógyipò, megyí òmátófo.

²³ Ní òpasua ámò ifia, òhagyíòha dé òblí bambá blí, òha bambá pú òmátóyín bebá mli to á, bóméebli bée, mli nwun layíntá? ²⁴ Táme ní mli féé mli dé Bulu ònó asón blí, òmátófo ntée ahá ání bótamanú mótó bebá mli to á, amó onutó bógò asón ámò to, nú íwiasí ání babwé lakpan. ²⁵ Ibéha amó klòntò asón bélin òwan, béda akpawunu, kánfú Bulu bée, “Lélé, Bulu bu mli to.”

Òpasua Ámò to Nhíhé

²⁶ Mí apíó, ní mlebá befia Bulu osúmkpá, mli to òku tówá ìlù, òku tosúná ató, òku towun ató, òku teblí òblí bambá, òku é tonú mú así á, búbwée mú pòwa òpasua ámò òwunlín. ²⁷ Ní aku béblí òblí bambá á, búbwée ahá abanyó. Ní bótò kóráá á, abasá. Bublí mú òkòle-kòle, ménì òku òbéle mú así. ²⁸ Ní òhaa má ofiakpa inwá òbéle mú así mú á, búbkpá ònó bun, amóa amó Bulu abòtòí nklobítò. ²⁹ Bulu ònósó atóipú abanyó ntée abasá bótòí, atráhe aboyò amó asun blíhé amò to. ³⁰ Táme ní Bulu òlé ató súná òkúá otsie ofiakpa inwá á, Bulu ònósó òtáipú ámò osíí tóí, òhá ámò òblí tóá alawun. ³¹ Mli féé mlétalí blí Bulu ònó asón ámò òkòle-kòle, ménì mli féé mlòsuán tòku tsú mótó pówá íwí òwunlín. ³² Bulu ònósó atóipú amò bonyáa túmì òhé ámòú òde amó kpa amósó, ménì bótòí há amó aba òkpa. ³³ Tsúfé Bulu asón lolwíí, omegyi basabasa.

³⁴ Ní òpasua ámò ifia a, atsí búbwée díín. Buma òkpa tóí. Búbá íwiasí fé alá Mose Mbla léblí. ³⁵ Ní bodekléá bónu asvankòtò á, búfite amó akúlu wóyító, tsúfé òbu péliá òtsí òbótòí ofiakpa.

³⁶ Mli lahogyi mli a, mli wá Bulu asón ámò òlòtsuá así? Ntée mli nkòle látsò mú nu? ³⁷ Ní òku dékú ání Bulu ònósó òtáipú mogyi, ntée òbu òhétò atokiehé kò á, íwánkì mò ání aní Wíe onutó mbla igyi ndèwanlín sísí mli. ³⁸ Ní òmòhò asón ánfí á, mli é mli máhò mò asón.

³⁹ Mí apíó, iní sù mli pìrí ání mléblí Bulu ònó asón, táme mli mábláa òhaa mli a, òmáblí òblí bambá. ⁴⁰ Mlibwe tógýító ònka mú òkpasu wankláán, ífòn.

15

Kristo Kòsú tsú Afúlitò

¹ Mí apíó, séí á, nkáin mli asun wankláán ámòú neda mú òkan súná mli, mli lóhò mósó gyí, mli hógýi òlú mósó ámò. ² Asón ánfí òbéha mli nkpa ání itamatá, ní lélé mli lóhò mósó gyí nì. Táme ní mlekíná mósó hogyi mú á, mli hógýi labwé kpaalí!

³ Tsúfé asón ání íhíe dehián bòpòhá mí nòpòba mli igyi. Mógýí, Kristo lóbowu aní lakpan sù, fé alá Bulu asun wanlínhé amò léblí. ⁴ Bopulá mò, Bulu lókòsúá mò tsú afúlitò eke sáásí fé alá Bulu asun wanlínhé amò òleblí. ⁵ Òlele íwí òwan súná Petro. Mú òma a, òlele íwí òwan súná sumbí ayòpú dúanyò ámò féé. ⁶ Iní òma a, òlele íwí òwan súná mò abúòpò tsòtsòtsòá bòdòon ahá lafanu (500) òtsáwòle. Amótò aku bawú, táme òdòdòò bòtráa bòtsie nkpa. ⁷ Òlele íwí òwan súná Yakobo é. Òma a, òlele íwí òwan súná sumbí ayòpú ámò féé.

⁸ Ítráhe-tráhe a, òlele íwí òwan súná mí onutó ánfí nesin òma ba anfi. ⁹ Tsúfé mígyí sumbí ayòpú ámò to òkòsù nì. Teki mmòfòn ání bétí mí sumbí ayòpú kóráá, tsúfé nedínká Bulu òpasua ámò sù. ¹⁰ Táme Bulu awítòle sù nde namlí alí. Mò awítòle amò imòbwe kpaalí. Tsúfé

nayó agyómá dɔn amótó okugyíáku. Táme megyí mí ɔwɔnlín nɔpɔyó mó. Mɔ awítale amɔ dé mí kpa. ¹¹ Iní sɔ ní mlétra da asón ámu ɔkan o, amó o, múbá idehián gyí mliláha aní asón ámu sɔ gyí.

Aní Kvsó Tsú Afúlitó

¹² Ní anitedá Bulu asón ámu ɔkan aniaa, Bulu lókusúa Kristo tsú afúlitó á, ntogyi sɔ mlitá akɔ mó bæe, awupó bɔmáokúsó tsú afúlitó? ¹³ Ní awupó bɔmáokúsó mó á, idesuná aní Bulu mókúsúa Kristo é. ¹⁴ Ní Kristo mókúsó tsú afúlitó á, tekí aní asɔn wankláán amɔ ɔkanda igyi kpaali. Mlí mósú hogyi é igyi kpaali. ¹⁵ Ní Bulu tamakúsúa awupó mó á, mómó afunu anidéwa tɔn Bulu ɔnó, blí aniaa alakúsúa Kristo tsú afúlitó. Ní ɔtamakúsúa awupó á, mómó asón ánfí ima mótó. ¹⁶ Ní ɔmáokúsúa amó mó á, mómó ɔmáokúsúa Kristo é ní. ¹⁷ Ní ɔmáokúsúa Kristo a, mómó kpaali mliláha mɔ gyí. Idesuná aní mlilasin lakpantá. ¹⁸ Mómó itráa desuná aní Kristo ahógyipɔwá bawú é bafwí. ¹⁹ Ní ɔyí ánfítá nkpa nkɔlesó aní ansídɔn Kristosɔ mó á, mómó aní ilá bu nwe dɔn ɔhagyíáha.

²⁰ Táme ɔnɔkwaliá ida gyí, Bulu lakúsúa Kristo tsú afúlitó. Kristo labwé ahá aní Bulu ɔbókúsúatá ogyankpapɔ. ²¹ Alí ámúú lowu léba tsɔn nyankpɔsasɔ ámu a, alí kén kvsó tsú afúlitó é ileba tsɔn nyankpɔsasɔ ní. ²² Tsúfé alí ámúú ahá butowú amúa Adam ikɔlebwe sɔ ámu a, alí kén amúa Kristo ikɔlebwe sɔ amó fée bénya nkpa ní. ²³ Táme anitá okugyíáku bu mɔ bré. Kristo Bulu légyankpá kúsúa tsu afúlitó. Ní Kristo oyínkí bá a, mɔ é ɔbókúsúa mɔ ahá fée. ²⁴ Mú ɔma a, Kristo obégyi ɔhétó túmi laláhe, iwíegyí pú túmiá ide ɔyísú gyí féesú asa ɔyí ɔbómá ɔnó. Mú ɔma a, obéyinkía iwíegyí ámu wá aní Sí Bulu íbitá. ²⁵ Tsúfé ilehián aní Kristo obégyi iwíe kpéfɔn bréá alagyi mɔ alupó féesú, pú mɔ ayabi tsá amósó. ²⁶ Olupó tráhe aní ɔbéhi gyí lowu. ²⁷ Tsúfé Bulu asɔn wanlínhé amɔ ileblí ɔbée, “Bulu lópu tógyító wá mɔ asi.” Iní imosuná aní Bulu bu Kristo asi. ²⁸ Ní Kristo ogyi tógyítósú tá á, ɔbópɔ iwí wá Bulu asi. Móléha mɔ túmi dínká tógyítósú, fówun Bulu é obégyi tógyítóá íbu ɔtínegyíántínésó.

²⁹ Ní Bulu mókúsúa awupó á, ntogyi sɔ ahá buɔe asú bɔ há ahá aní bawú? Ntogyi sɔ béha bóbɔ amó asú há amó? ³⁰ Ntée ntogyi sɔ aní mó abópɔ aní nkpa pléí brégyíbré? ³¹ Mí apió, nekáse, ntefia alowusɔ ekekegyíeke! Igyi tóá ntópútsú iwí aní mlíha aní Wíe Kristo Yesu mlilabwé ikɔle. ³² Mú sɔ kpaali nɔkɔ Efesofáa bɔgyi fé mbwikítá-atá? Ní Bulu mókúsúa awupó mó a, “Mómó mlíha agyi, awí, anu, tsúfé ɔke sesebre anilawú.” Fé alíá bɔwanlín wá Bulu asón ámɔtá.

³³ Mlímáha ahá aní buteblí asón ánfí odu abɔmle mlí! Tsúfé ahande bæe, “Mba laláhe gyí teyíntá ɔha.” ³⁴ Mlilabwe agywun wankláán, amlísi lakpan bwe. Tsúfé mlitá akɔ butépi bɔmeyín Bulu. Nde asón ánfí wanlín sísí mlí púsúpa mlí.

Ɔyólúwá Abópukósú Tsú Afúlitó

³⁵ Ɔku ɔbéfité ɔbée, “Nkálí Bulu ɔbókúsúa awupó? Ɔyólúw mɔmɔ bópukósú?” ³⁶ Ɔha mimláhe! Bɔ aní ní fodú atá-abí á, itáplá asa itákwé. ³⁷ Megyí itóbí ámúú fɔpɔwá ɔsulótá ámu gyí ɔbán amóú itedan amɔ. ³⁸ Bulu tehá mó ɔyólúw pɔpwe aní mɔ onutó odeklé. Ɔtehá atá-abí kugyíku mó ɔyólúw ɔtsan.

³⁹ Alí ámúú atá-abí ɔtsan-ɔtsan búb unɔ ámu a, alí tógyító ɔyólúw igyi ɔtsan ní. Anyánpósa, mbwí, mbubwí pó ntsutso aye féeétó okugyíáku ɔyólúw ɔtsan.

⁴⁰ Ɔsúsú-atá bu unɔ, ɔsulúsú-atá é bu unɔ. Mú fée íbu ɔyólúw ɔtsan-ɔtsan. Ɔsúsú klé numnyam ɔtsan, ɔsulúsú klé é numnyam ɔtsan. ⁴¹ Owí numnyam igyi ɔtsan há ɔtsra. Ɔtsra klé é igyi ɔtsan há ntsrakpabi. Ɔtsrakpabi kugyíku ná ɔtsan, mó numnyam é ina ɔtsan há mó bá.

⁴² Alí íbóbwe bréá Bulu ɔbókúsúa awupó ní. Aní ɔsulúsú-ɔyólúw anfi itowú, plá anfi íbótson ɔtsan há múbá Bulu ɔbókúsúa tsu afúlitó, tsúfé mó mó imóowu ekekekeke. ⁴³ Aní ɔyólúw anfi tɔpɔn bréá bopúlá mó, táme ní Bulu ɔkúsúa mó á, itenyá ɔwɔnlín, wá numnyam. ⁴⁴ Ɔsulúsú-ɔyólúw igyi séí, táme ní Bulu ɔkúsúa mó á, íbóbwe ɔhétó ɔyólúw. Tsúfé alí ámúú ɔsulúsú-ɔyólúw bu unɔ ámu á, alí ɔhétó klé é bu unɔ ní. ⁴⁵ Bulu asɔn wanlínhé amɔ léblíá aní ɔbée,

“Adam gyankpapu amu lóbwe akankpapu.” Táme Adam tráhe, ogyi Kristo amu mó gyí Ɖhjá ɔtéhá nkpa. ⁴⁶ Ɖsolóso-ɔyulú anitegyankpá nyá asa anitebenya ɔhétó klé. ⁴⁷ Ɖsolótó-ɔyulú Bulu lópupwé nyankpusa gyankpapu, ogyi Adam amu. Kristo, amú obuo amu mó otsú ɔsúsú. ⁴⁸ Nyankpusa okugyíaku bu ɔsolóso-ɔyulú fé Adam, támé aní ɔsúsú-ɔyulú mó bóbwe fé Kristo klé. ⁴⁹ Alí amú anígyí fé ɔsolóso Adam amu a, alí kén abóbwe fé Kristo amú otsú ɔsúsú ámu é ekekú ní.

⁵⁰ Apíó, tóá ndeblí gyí, aní ɔyulú anfi igyi ɔyulú móa obugya anfi iméenya ogyíkpá Bulu iwíegyi ámutó. Tóá iteyíntá iméetalí nyá ogyíkpá tóá itamayíntátó.

⁵¹ Táme mliyaá asu amlinu asun ñáinhé kuá Bulu lalé súná mí. Ɖbée, megyí aní fée obówu, támé aní fée ɔyulú bétse. ⁵² Ní ɔkpe tráhe ifólí pé á, aní fée abétse ɔsáwule pé. Bulu ɔbókusa awupú ámu. Amú ɔyulú imétrá yintá, ɔbétse aní nkpa atsiápú é fée. ⁵³ Tsúfé ilehián aní Bulu ɔbétse aní ɔyulú anfi itowú pló anfi, há aní ɔyulú itamawú, itamapló. ⁵⁴ Ní íbá mótó aní Bulu latse tóá itowú, bwé mó tóá itamawú, tóá itopló é lábwe tóá itamapló á, inó Bulu asun wanlínhé anfi íbéba mótó ní. Ɖbée, “Batú lowu asi plíplíplíplí. Isugyí onutó laba.”

⁵⁵ Bulu asun wanlínhé ku é léblí ɔbée, “Oo lowu, nkónu fú ɔkpe bu?

Nkónú fú isugyí bu?”

⁵⁶ Lakpan igyi ɔkpe aní itómó, Mose mbala ámu é itehá lakpan túmi. ⁵⁷ Nkálí kórará abókuku da Bulu ipán? Múláhá anilatsun aní Wíe Yesu Kristosu gyi asu.

⁵⁸ Mó su apíó adwepú, mlilu kínkínkín, mlímákpinkí. Mlisi mli iwí fée ha Bulu agyómá brégyíbré, tsúfé mliyin aní mli gymagyihe móɔbwe kpaali.

16

Itswitswi Ha Yerusalem Ahiánfó

¹ Itswitswi ha Bulu ahá aní bubu Yerusalem asún ámu é á, mlíbwé mó fé alí amú nēbláa ɔpasua amú íbubu Galatia ɔmátó mbée bubwée mó ámu. ² Ɖhagyíɔha ɔkí mu kóba alíá otenyá ɔnó, ɔle ku yaí Kwasiɔdagyíkwasieda. Mlímágyo mlíaa mbá asa amlitswitswi mó. ³ Ní nēbá á, nówanlín nwoló há ahá aní mli onutó mléle mlíaa, bupú ató ámu ya Yerusalemfó ámu, pólé amú súná amú. ⁴ Ní íbu aléá nóyó á, mómó bóbuo mli yó.

Paulo Ɖkpatu Nhíhé

⁵ Ní nəkósú tsú Makedonia a, néba mli wá, tsúfé ndekléá nótsun inu asa néba. ⁶ Fíalí nétsiá mli wá kpalobí. Fíalí kórará nétsiá inu nyankpu móa atsalí bré ámu fée, fówun mlíasi mí ɔkpa nayó ɔtínegyíɔtíneá nóyó. ⁷ Séi mó á, mmedékléá néba beka tsun mli wá keke. Ní Bulu lótsulá á, nétsiá mli wá kpalobí.

⁸ Táme nétsiá Efeso nfi kpéfɔn Pentekoste eke ámu. ⁹ Tsúfé ɔkpa kpɔnkpɔntí lafinkí há mí aní nóyó agyómá aní íbówa labi. Ibu mótóá mí alupú tsɔtsɔtsɔ bubu nfi mó.

¹⁰ Ní Timoteo owíé mli wá á, mlímáha ifú ikita mu, tsúfé aní Wíe agyómá ámu kén ɔdeyó fé mí. ¹¹ Mlímáha ɔhaa ɔkí mu ansító kótíkótí. Mlisi mu ɔkpa wankláán oyinki bɔtu mí, tsúfé ntsie ngyo mu aní apíó atráhe amu.

¹² Aní pío Apolo asún ámu a, nalí mu mbée, obúo apíó ámu ba mli wá, támé omedékléá ɔbéba séi. Ní onyá ɔkpa á, ɔbéba.

Asún Tráhe

¹³ Mlida iwísu, amlilu kínkínkín mli hógýtó. Mliwa klɔn, amlíwa iwí ɔwɔnlín. ¹⁴ Mliwu ɔdwe bwe mli tógýtó.

¹⁵ Mí apíó, mliyin aní Stefana mu wóyító ahá gyí agyankpapuá bedamlí klɔntó Akaiá nsáuntó. Basí iwí há, bɔde Bulu ahá ámu súm. ¹⁶ Nokókólí mli, mlíba iwíasi ha amú ahá aní béba betsiá amótó, bópú nsi yó agyómá ámu.

¹⁷ Ansí lagyi mli aní Stefana mu Fortunato pú Akaike baba mí wá. Tsúfé bɔde mli ɔbwekpá bwe. ¹⁸ Bawá mí atetɔ-ɔnlín wankláán, fé alí amú bɔwa mli ámu. Mliwu ahá anfi odu.

¹⁹ Ὁpasua ámóú íbu Asia amv fée bode mlí tsiá ha. Akwila mva Priska pó Ὁpasua ámóú íbu amó wóyító amv é behá mlí tsiá wankláán aní Wíe idátó. ²⁰ Apíó aba ámv fée behá mlí itsiá gyágyáágyá.

Mlúata aba puta Kristotó.

²¹ Mí Paulo onutó lapó mí íbí wanlín íní, ndepohá mlí tsiá.

²² Ní òko tamadwé aní Wíe Yesu a, ílwí dín musv!

Marana-ta! (Mó así gyí, “Aní Wíe, ba!”)

²³ Aní Wíe Yesu Kristo ogyíi mlí boale.

²⁴ Ania aní Wíe Kristo Yesu íkulebwe sv ntehíé dwé mlí fée. Amen!

2

¹ Mú sù nabwé agywun ání mméetrá ba bowa mli awirehə. ² Tsúfé ní neba bowa mli awirehə á, ma obéha ansí bégyi mli dòn mli ámúú nawá awirehə ámu? ³ Mú sù nawanlín əwóló gyankpapu amu sísí mli ní. Fówun ní neba á, mli ámúú mléha ansí bégyi mli ámu mluméela há awirehə mboún ikita mí. Tsúfé mí ansí dòn mli féésú ání ní ansí de mí gyí a, mli é ansí bégyi mli. ⁴ Megyí ansigyí nəpəwánlín əwóló ámu. Asón ihíe de mí háan, ndesú asa nawanlín mú! Táme megyí alíá néha mlégyi awirehə sù nawanlín mú. Mboún alíá mlébi ání ntehié dwé mli sù.

Lakpansikié

⁵ Ohá ámúú ələpu asón ba əpasua ámútə ámu mókópú əlala gyi mli. Ní beə bukí mú á, əpasua ámu féé alapú asón gyí. (Mmedékléá nádun mú blí.) ⁶ Isobití ámúú mli ədudə mlélébití mu amu itsə mu. ⁷ Uafun ání mlésikié mu, yíá mu klən nya. Fówun asón móədun mu, iwí móowu mu. ⁸ Mú sù nokókóli mli, mlíe suna mu ání mlitráa mlibu mu iwí ədwe. ⁹ Ndekléá nébi ní mlitegyi mí asón ámu féésú. Mú sù nawanlín əwóló ámu ní. ¹⁰ Ní mlesikié əku á, mí é nasikié mu. Ní nesikié mu é á, mli sù nasikié mu Kristo idátó, ní ilehián ní, ¹¹ méní Əbunsám oméenya aní iwí əkpa, tsúfé aniyin ikpa ání ətətsən mósú féé.

Paulo Klən Médi Mv Asi

¹² Bréá neba Kristo asón wankláán ámu əkan ədakpá Troa wúlutə á, nowun ání aní Wíe lafinkí əkpa há mí. ¹³ Táme mí klən médi mí asi, tsúfé mmətu mí píó Tito inu. Mú sù neklá amú ká tsən yə Makedonia nsáintə.

Isvgyí Kristo Idátó

¹⁴ Táme nde Bulu ipán da ání Kristo isvgyí sù alabwé aní ndoun, alakpá aní buo iwí, anidé mu isvgyí amu nke gyí. Ní ayó ətínegyíətíne a, ətətsən anisə bláa ahá ámu Kristo asón wankláán ámu, fé alíá ofobí fánfán təwá əfan yó tsútsúútsú. ¹⁵ Lélé mú á, Kristo gyí atə təhé, anigyí mú əfan ání idekəsú há Bulu, há ahá ání bude nkpa nya pú amóá budefwi féé. ¹⁶ Itobon ahá ání budefwi, kpá amú ya lowutə, itəwá ahá ání əde amú nkpa həə əfan, kpá amú ya nkpatə. Ma meə ləfun ha gyuma ánfí odu yə? Əhaa má inu. ¹⁷ Aní mú animégyí fé ahá ədudəəá bude Bulu asón ámu fe púkle kóba. Iníá Bulu lówa aní sù á, anitebli mú ənəkwalisə fé Kristo asúmbi ání bolí Bulu ansító.

3

Bulu Ntam Pəpwe Asúmpú

¹ Asón ánfí anidébli ánfí itráa desuná ání anidé iwí kanfó súná mli lóó? Ntéə ilehián ání abópú aní adánsie nwołó bá mli, ntéə abóhə mú tsú mli wá fé alíá aku butəbwé? ² Əkekeke! Mli onutó tsiátó gyí adánsie nwołóá bawánlín dínká aní klənsu, əhagyíəha dé mú wúun kla, púbi ání anidé agyómá wankláán yə. ³ Mligyí əwólóá Kristo lówanlín, idətsən anisə ba. Táme megyí oyípe ələpəwánlín mú, Bulu Əkiankpapú amu Əhé ələpəwánlín mú. Megyí abwi pétéplé anyəsu* é ələwanlín mú dínká, mboún anyánkpósa klənsu.

⁴ Anibə əkpa blí alí, tsúfé Kristo sù aní ansí dòn Bulus. ⁵ Aniyin ání animəfun ání abétali bwé tətə aní onutó iwis. Bulu sù aniləfun ha tógyítə bwe. ⁶ Móláhá anilabwé mu ntam pəpwe amu asúmpú. Megyí ibi Bulu ləpəwánlín mú mú, mboún Əhe Wankíhé amu. Tsúfé mbła wanlínhé amu itəpú lowu ba, támé Əhe Wankíhé klé amu mú itəpú nkpa ba.

⁷ Mbła dada amúú Bulu lówanlín dínká abwi anyəsu ámu idəpu lowu ba. Táme mú numnyam léha Mose ansító lehie wankí asa ələpəba Israelfə. Bréá numnyam amu ənó ide asibá ó á, bəmetali kú mu ansító. ⁸ Iníá mbła wanlínhé amu lénya numnyam alí á, mómú Əhe Wankíhé amu gymagyihe numnyam ibéhie dòn mú! ⁹ Mbła wanlínhé amúú itehá anitegyi ipón ámu kóráá ibu numnyam. Mómú nkáli Əhe Wankíhé gymagyihe amúú ihíe bu numnyam dòn mú ámu ibóbwe? Tsúfé itehá anitegyi asu Bulu ansító! ¹⁰ Mómú idesuná

* **3:3** Abwi pétéplé anyə amúú Bulu lówanlín mu Mbła dú dínká mósú há Mose amu.

ání Bulu mbla dada amv itráa ma numnyam kóráá. Pópwe anfi numnyam lagi mósó. ¹¹ Tsúfée ní Mbla dada amóú imetsiá wá ọpá ámv ibv numnyam alí á, mómú pópwe anfi íbetsiá bré fée ánfí klé íbéhíe dvn mót!

¹² Aní ansí dín ntam pópwe anfisv. Mú sv aníbv ọkpa tóí faan. ¹³ Anímégyí fée Mose ání oletsíá pótati bun nwun, méní Israelfó bvmóowun mv ansító wankí, bréá mú ọnó íde asibá. ¹⁴ Táme mú óó á, Bulu léha amó klóntó lówa odwin bọfón nde. Mú sv ní bode Bulu mbla dada amv kláa amó ofiakpa a, bvtamanú mó así, tsúfée tati ámv létin amó agywun. Tótó méetalí bwíí tati ámv lé amó agywunsv, nkéti amóa Kristo babwé kule. ¹⁵ Bótó nde kóráá ní bode Mose mbla ámv kláa a, tati ámv itráa bun amó agywunsv. Mú sv bvtamanú mó así. ¹⁶ Táme ní ọha onyá dámlí klóntó ba aní Wíe wá pé, Kristo labwíí tati ámv lé mv agywunsv. ¹⁷ Aní Wíe amóú asón ánfí ídetóí tsú mv íwí ámv gyí Ọjé Wankíhé amv ní. Ọtínegyíótínéá Ọjé ámv íbv a, íwígyí tét síá mv. ¹⁸ Aní Wíe dé tati ámv bwíí lé aní fée ansító. Mú só anídé mv numnyam amv le súná ní. Mv Ọjé ámv lahá anídé mv lían, tsúfée mv numnyam amv itráa dẹwankí anító tsía.

4

Ọlótó Siadi

¹ Bulu lówun aní nwe pót agyómá ánfí wá aní íbító. Mú sv abatọ tamawú aní. ² Anílakíná tóá íbv péli pót oklúntó ató fée. Anímédé ahá mlé, anímédé Bulu asón ámv é damlí bun. Mboun anídé ọnkwálí amv onutó blí pólé íwí súná ahá fée, íwankí amó alíá anígyí Bulu ansító. ³ Ní tókú íbun asv wankláán amóú anídéblí ámvsv kóráá á, ahá amóú bodefwí ámv nkule íbun há. ⁴ Ọbunsám gyí ọyí laláhe anfisv ogyípó. Mólápó ató tin ahá ánfí bvtamahó Bulu gyí anfi ansíbi. Mú só bvmédé asv wankláán amóú igyí wankí amv así nu ní. Wankí amv gyí Kristo. Móléhíe lían Bulu numnyam ní. ⁵ Tsúfée aníméná anímédé aní onutó íwí asón ọkan da. Yesu Kristo íwí asón ọkan anídéda aníaa, mogyí aní Wíe. Tóá aníteblí tsú aní íwí gyí, Yesu sv anílabwé mlí asúmpó. ⁶ Tsúfée Bulu amóú ọleblí ọbée, “Wankí ídálí tsu oklúntó!” ámv kén lahá mv wankí amv ídewankí aní klóntó. Ílahá anílabí aní mv numnyam amv ídewankí Yesu Kristo ansító.

⁷ Táme anígyí fée nló pwehé aní siadi bvt mótó. Siadi ámv gyí wankí móa túmi ánfí ídewankí aní klóntó. Ídesuná aní túmi kponkpónkpóntí ánfí imotsú aní, Bulu wá itsú. ⁸ Bode aní háan ọkpagyíọkpasv, táme bvmókótálí sá aní tin. Íwí de aní klí, táme imókókpón aní. ⁹ Bvdín anísv, táme Bulu mókósí aní há. Bvtefín aní dá, táme Bulu sv anímókówú. ¹⁰ Aníatsúlá íde aní ọyólóv anfi ípian brégyíbré, anídéwu fée Yesu, méní mv nkpa ámv íbélín ọwan anító. ¹¹ Yesu súm sv aní nkpa atsiápó anfi anitefia lowu brégyíbré. Alíá íbóbwe mv nkpa bélín ọwan aní ọyólóv anfi ídewu ánfító sv. ¹² Ínì désuná aní lowu dé aní laláa, mlí é mlídé nkpa aní ítamátá nya.

¹³ Táme aníbv mósó anídé Bulu asón ámv ọkan da. Tsúfée anílóhó mv gyí fée alíá Israel íbv ọwapó ámv lówanlín wá Bulu asón ámvto ọbée, “Nọhó Bulu gyí. Móláhá só nde mú ọkan da ní.” ¹⁴ Aníyin aní alí amóú Bulu lókúsóa aní Wíe Yesu tsú afúlító ámv a, alí kén ọbókúsóa aní, ọbékpa anía mlínyó fée ba mv íwí wá ní. ¹⁵ Ínì fée bówa labí há mlí, méní ní Bulu híe ọde awítọle wa, kpá ahá ọdvdvó ba Kristo wá á, béhíe dá mv ípán, wá mv numnyam.

Hógyi Pwtíá

¹⁶ Mú sv abatọ tamawú aní. Íbv mótóá aní ọyólóv anfi ídewu mó, táme Bulu dé aní ọkláa ọwónlín wa ekekegyíeke. ¹⁷ Tsúfée íwíwín kpalobí ánfí anídéwúun séí ánfí íbéha abénya numnyam kponkpónkpóntíá ítamátá, ídvn íwíwín ánfí. ¹⁸ Mú sv anímédé íwíwín ánfí anídéwúun anfi bu. Móá nyankpúsa ansíbi tamawun ọkpa anídékí. Tsúfée íwíwín ánfí íbéba bótsvn. Ansígyí amóú íbv ọma, íbetsiá bré fée ámv ọkpa anídékí.

5

¹ Aní òyulòv anfi igyi fé kantankpa ání anitsie mótó. Ní bobwíé mú á, Bulu òbéha aní obu bámbá òsúsó. Mómú á, megyí nyankpusa léyi mó. Mv onutó léyi mó, imóobwie ekekekeke. ² Tsúfé séi kóráá ide aní ipian òsulòsv-òyulòv anfitò. Anihíé anigyó ekeá òbòpv aní òsúsó-òyulòv wá aní fé atadié. ³ Mómú anímóòbwe fé òhjá ima òyulòv, aniná yayá. ⁴ Ide aní ipian, anidékumí bré ánfí anitráa aníbv aní òyulòv dada anfitò. Megyí bee anidékléá awú, adali òyulòv anfitò. Mboún anidékléá Bulu òwáa aní òsúsó klé amúv itamawú pló ámv, méní ibégyi mó ánfí itowú pló ánfísv. ⁵ Bulu onutó léla aní yáí há mó, òòpv Òhje Wankíhé amv wá anitò. Múgyí ibwiá òledunká mósú ní.

⁶ Mú sv anitòwá klvn brégyíbré. Ibv mótóá bré ánfí aníbv òsulòsv-òyulòv anfitò á, aníbv ifó aní Wíe wá. ⁷ Iní sv hógyi anílapú anitsie nkpa, megyí tóá ansíbi dewúun. ⁸ Ee! Anihíé anidé klvn wa, tsúfé tóá anihíé anidédunká gyí abówa ifó òsulòsv-òyulòv anfi wá, ayetsiá aní Wíe wá. ⁹ Mú sv ní aníbv òsulòsv nfi o, òtine bambá o, tóá idín aní klvsv bré féé gyí, abóbwe tóá ibégyi aní Wíe ansí. ¹⁰ Tsúfé aní féé abéyélí Kristo ansító, obégyi anitò okugyíòkv asón, ká mv ikò aní òsulòsv-òyulòv anfi bwehé òv. Yilé igyi o, lalahé igyi o.

Bulu Onyawíele

¹¹ Anihíé aniyin ání ilehián ání abénnya aní Wíe ifú. Mú sv anidétóí kplá ahá aníaa, amú é bonyáa mv ifú. Bulu híé oyin aní. Nahogyi ání mli é mliyin aní mli klvntò. ¹² Megyí iwí anitráa anidétsv súná mli. Mboún anidé mli òkpa suná, méní mlótsu iwí aní sv. Fówun ní ahá bode iwí tsu tóá òha tòpú ansíbi wun sv, imegyí tóá ibv òha klvntò sv á, mlénnya kv bláa amó. ¹³ Tsúfé ní bee aní nwun layíntá kóráá á, Bulu asón igyi. Táme ní bee aní ansító da mó á, ida ha mli. ¹⁴ Òdwe amúv Kristo bv ha aní ámv dé aní kpa, tsúfé anílanú iwíasi ání mv nkòle lówu há ahá féé. Mú sv mva ahá féé bawú. ¹⁵ Olowu há ahá féé lélé, méní ahá ání bénya nkpa pòpwe amv bómétrá tsiá nkpa aliá bodeklé. Mboún bétsiá nkpa há Kristo amúv olowu, Bulu lókvsva mv há amó ámv.

¹⁶ Iní sv anitráa anímédé òhaa kí fé aliá òyító ahá butekí mv. Ibv mótóá bré ámv anilétsiá kí Kristo fé aliá òyító ahá butekí mv, támé anitráa anímédé mv kí ali. ¹⁷ Mú sv ní òha mva Kristo bòbwé ikòle a, alabwé òha pòpwe. Mv tsiátó dada amv féé òlatsv. Mv tsiátó labwé pòpwe! ¹⁸ Nkpa pòpwe anfi itsú Bulu wá. Mólótsv Kristosv bwé aní ánfí anigyí mv alupú ánfí mv anyawíé. Alapú agyómá ánfí wá aní ibitò, òbéé aléé aha bambá é anyawíé ha mv. ¹⁹ Tsúfé Bulu lótsv Kristosv òde òyító ahá damlí bwé mv anyawíé. Òtráa òmedé amó lakpan iwí akúnta bu há amó. Iní òòpvwá aní ibitò òbéé, abláa ahá ní.

²⁰ Kristo atsiámi anigyí, Bulu détóí tsv anísv há mli. Mú sv anilí Kristo òlíkpá anidé mli kokóli aníaa, “Mliha Bulu òbwe mli mv anyawíé!” ²¹ Tsúfé Kristo móbwe lakpan kòkv! Táme Bulu lópv mv bó afòdié aní lakpan sv, méní òbótsv aníaa monyò ikòlebwe sv tsú aní ání aní asón da òkpa mv ansító.

6

¹ Aníaa Bulunyò anidé agyómá yò. Mú sv anidé mli kokóli aníaa, mli máha Bulu awítòle amúv mli lanyá ámv ibwe kpaali. ² Tsúfé Bulu léblí mv asv wanlínhé amvto òbéé, “Bréá mí bré lòfvn ání nówun ahá nwe a, nonu mli òme.

Mí nkpa òhóke amv òlòfvn é á, negyi mli bvale.”

Mlínu! Bré ámv lófvn a. Nde gyí mli nkpa òhóke amv ní!

³ Anímédékléá abétin òhaa aní Wíe wá ba òkpa, méní òhaa méenya asvansv blí tsú aní agyómá ánfí iwí. ⁴ Mboún aní bwehé féétó a, anitelé súná ání Bulu asúmibi anigyí òòkwalisv. Anitotomí aní iwíasi, aní ikplán pú aní asv wunhe kugyíkv étó. ⁵ Bepítí aní ató, wá aní obu, bekpa bun anísv dá aní. Anilòyò agyómá ání idv aní. Nkekú anítamadídi, nkekú é anitetsiá akón. ⁶ Anilótsv aní tsiátósv lé súná ání ifin kòkv má aní iwí. Aniyin asón, anítenyá iklvn. Aníbv awítòle, Òhje Wankíhé amv tsie anitò. Anitehíé dwé ahá é tsú aní

klɔntɔ. ⁷ Anitedá Bulu asón ámu ɔkan ɔnɔkwalisu pɔ Bulu túmitɔ. Yilébwɛ gyí isá-akɔtá anidépuká ahá, anidépɔtin anɪ iwɪ é. ⁸ Ako butobú anɪ, ako é butɔsɔpa anɪ. Ako butekánfɔ anɪ, ako é butɔkpóí anɪ. Anɪ asón da ɔkpa, táme buɔɔ anɪ bu afunupu. ⁹ Fɛ animégyí tɔtɔ ahá ansítɔ, táme ahá anɪgyí. Fowun anɪ fɛɛ anidéwu ní, táme kɪ, anɪbu nkpa. Butesian anɪ mɔ, táme anitedáli mótɔ. ¹⁰ Anɪbu iwɪɔsintɔ, táme Kristo su anɪbu ansigyítɔ. Ahiánfɔ anɪgyí, táme anɪlahá ahá bamli iwɪ anyapó. Anɪmá tɔtɔ, táme anɪbu tógyítɔ Kristo su.

¹¹ Korintofɔ! Anitehié nyá mli iwɪ ansigyí, lé iwɪtɔ bláa mli asón. ¹² Anɪtamakólá iwɪ mliɔ, táme mli mú mliɔ dé iwɪ kólá anɪsu. ¹³ Nɔɔ mli asón bláa fɛ mí onutɔ abí. Mli é mliámápu asvansu nɔ́án anɪ.

Ɔmátɔfɔ Pɔgyi Mba

¹⁴ Mli ɔmátɔfɔ mliámágyi mba. Nkálɪ yilé mɔ́a lalahɛ bétalí tsíá tsukɔɔ? Nkálɪ wankɪ mɔ́a oklún é bɔ́bwɛ kɔɔ? ¹⁵ Kristo mɔ́a Ɔbɔnsám* bétalí bwé agywun kɔɔ? Ekekɛɛkɛ! Nkálɪ ohógyipɔ mɔ́a ɔhá ání ɔma hógyi bɔ́bwɛ kɔɔ? ¹⁶ Nkálɪ bótswɛ ɔkpi Bulu ɔtswékpa? Tsúfɛ anɪgyí Bulu Ɔkɪankpapɔ amɔ ɔtswékpa nɪ. Igyi fɛ alhá bɔwanlín wá Bulu asón ámɔtɔ bɛɛ, “Bulu ɔbɛɛ, ‘Nétsiá mí ahátɔ,
mía amónyɔ abénatí.

Nɔ́bwɛ amó Bulu,
amó é bɔ́bwɛ mí ahá.’ ”

¹⁷ Bɔwanlín wá Bulu asón ámɔtɔ é bɛɛ,
“Anɪ Wíe Bulu ɔbɛɛ,
‘Mliɔdali amótɔ, amliamɪn iwɪ lɛ amósó.’ ”
Betrá wanlín wá Bulu asón ámɔtɔ bɛɛ,
“Mliámáwa ɪbɪ lalahɛtɔ,
mí anɔ́ mli.”

¹⁸ Betrá wanlín wá Bulu asón ámɔtɔ bɛɛ,
“Bulu ɔbɛɛ, ‘Nɔ́bwɛ mli Sí,
mli é mliɔ́bwɛ mí abí.’
Alí anɪ Wíe Otúmípu déblí ní.”

7

¹ Mí apíɔ adwɛpɔ́, Bulu lahíé ntobíá igyi alɪ yáí anɪ. Mó su mliha afwɪ ɪbɪ lɛ tógyítá ɪbɔ́kpɔ́í anɪ ɔyɔlɔ́ pɔ́ anɪ ɔkláa fɛétɔ. Mliha anya Bulu ifú, ménɪ ɪbéha anɪ iwɪ bétɪn, ifin kɔkɔ méétrá tsíá anɪ iwɪ.

Paulo Ansigyí

² Kókoli, mliámakólá iwɪ anɪsu! Anɪmókópɔ́ lalahɛ gyi ɔhaa. Anɪmókóyíntá ɔhaa, anɪmókósisi ɔhaa é. ³ Megyí ipón nɔɔ mli ha sɔ́ nɔɔ asón ání blí. Tsúfɛ nabli bɔtsɔn mbɛɛ, anɪtekle mli asón. Lowutɔ ɔ, nkpatɔ ɔ, anɪméetan mliɔ ekekɛɛkɛ. ⁴ Ntetálí bla mli mí klɔntɔ asón, nɔɔ iwɪ é tsu mliɔ wankláán. Anɪ ipian fɛé ɔma a, mlilawá mí atɛtɔ-ɔnlin. Ansigyí kɔnkpɔntɪ kɔ labólá mí klɔntɔ.

⁵ Tsúfɛ bréá anɪlówie Makedonia a, anɪmɛnya ɔkpa dá ɔkpónó. Atsɔn nfi asón, ayínkí nfi itré. Mó su ifú letsíá anɪ ayɛtɔ. ⁶ Táme Buluá otolwíí ahá ámóú iwɪ lawú amó ɪklɔn amɔ lékpa Tito ba anɪ, púlwíí anɪ ɪklɔn. ⁷ Megyí mɔ ɪbá amɔ nkɔɔ léha ɪklɔn lólwíí anɪ, mboún asón ání ɔlɔpɔtsúa ɪnɔ ba é. Ɔlɛbláa anɪ ɔbɛɛ, mlihié mliɔdékléá mlówun mɪ. Alhá asón ámu lahan mli, mliánú iwɪasi ání mliámébi bwé pɔ́ alhá mlialahíé tsúlá dínká mí klésu, su ansí letrá gyi mɪ tsíá.

⁸ Tsúfɛ ní mí ɔyɔlɔ́ ámɔtɔ asón lehan mli kóráá á, mí mó ɪmehan mɪ. ɪbu mótá ɪlehan mɪ bré kɔtɔ, tsúfɛ nowun ání ɪleha awɪrɛhɔ lékitá mli kpalobí. ⁹ Ansí ɔɔ mí gyí séi. Megyí alhá ɪlɔwa mli awɪrɛhɔ su. Mboún alhá awɪrɛhɔsú amɔ ɪlahá mliɔdámli klɔntɔ su. Tsúfɛ mli awɪrɛhɔsú anfi odu Bulu tekle nɪ. Mó su mí asón ámu imeyíntá tɔtɔ tsú mli iwɪ. ¹⁰ Tsúfɛ awɪrɛhɔsúá igyi Bulu apé tɔpɔ́ klɔntɔdamli bá. Itehá anɪtenyá nkpa. Mó odu bu ɔsin, táme

* **6:15** Paulo létɪ Ɔbɔnsám ɔbɛɛ, ‘Belial.’

uma asun. Oyiť awureh̄asú mó á, lowu it̄op̄oba. ¹¹ Mliki t̄óá awureh̄asúá igyi Bulu ap̄e latí há mli! Ilahá mlilatsú ik̄u lé asón ám̄ut̄o, mlid̄esuná ání mli asón da okpa su ob̄l̄ó é d̄e mli. Uatsí mli op̄uni, ilahá mlihié mlid̄ekléá mlówun mi, mlilatsulá d̄ínká mí kl̄esu. Mlihié mlid̄edunká ání ml̄ébití lalah̄e ob̄wep̄ú ámu is̄u. Lél̄é, mlilalé súná ání mlim̄egyí p̄ón asón ánf̄it̄o.

¹² N̄owanlín ob̄wol̄ó sísí mli, tám̄e megýí ahá ánf̄i su. Megýí ob̄há ám̄óú ob̄bwe ilá, nt̄ee ob̄há ám̄óú ob̄p̄u ilá gyí mu am̄u su. Alíá néle súná mli Bulu ansít̄o ání mlilatsulá d̄ínká mí kl̄esu mboun̄ su. ¹³ In̄i lahíé wá an̄i at̄et̄o-onl̄in.

Móá id̄on k̄oráá á, ansí legyi an̄i, br̄éá anilówun ání mli f̄éé mlilahá ansí d̄e Tito gyí, tsúf̄é mlilahá ik̄lon ladí mu asi. ¹⁴ Ní nekanf̄ó mli mu ansít̄o k̄oráá á, mlim̄éha p̄éli mekit̄á mí. Alí ám̄óú asón ám̄óú anil̄ébláa mli ámu f̄éé igyi on̄okwali am̄u a, alí kanf̄ó ám̄óú nekanf̄ó mli mu ansít̄o ámu é laba mót̄ó ní. ¹⁵ Ní Tito okáin alíá mli f̄éé ml̄iteyaa asu há mu, h̄o mu asun bl̄ihé, p̄o alíá m̄letenyá if̄ú kp̄ínkí mu ansít̄o á, ot̄etráa nya mli iw̄i ob̄dwe tsía. ¹⁶ Ansí ihíé d̄e mí gyí ání nétalí p̄o ansí d̄ínká mli su okp̄agyíokpasu.

8

Akristofō Atókíe

¹ Ap̄ió, anid̄ekléá ml̄ibí awit̄ol̄éa Bulu lawá há op̄asua ám̄óú bubu Makedonia om̄át̄o ámu. ² In̄iá bubu ipian móa asun wunhe ts̄ots̄ots̄ot̄o k̄oráá á, b̄op̄u am̄o ohian futút̄úút̄ú lé am̄o awit̄ole kp̄onkp̄onkp̄on̄ti súná ansigyís̄ú tsun am̄o atokiehét̄o. ³ Néblí mb̄éé, bekie at̄o don alíá b̄etalí k̄oráá, tsú am̄o kl̄ont̄o. ⁴ Betsiá k̄olí an̄i okpa beé, ahá am̄o é abunya okpa wa awit̄ole ha Bulu ahá ání bubu Yerusalem. Fówun am̄o é am̄o ibi b̄owie osum agyómá ánf̄it̄o. ⁵ B̄obwe don alíá anilósusúu. Gyankpapu a, besi am̄o iw̄i há an̄i Wíe, belasí am̄o iw̄i há an̄i Bulu ap̄ét̄o. ⁶ Mó su anilahá Tito am̄óú olegyankpá beha mlilówa nsi ámu aniaa, ot̄ráa ȳínki beha aml̄iwa nsi m̄o mli awit̄ole agyómá ámu on̄o wankl̄áán. ⁷ Mlilaf̄on okp̄agyíokpasu, tsúf̄é mlihié ml̄ibu h̄ogyi, mliyin t̄óí, mlil̄ét̄un ansí. T̄ot̄o tamakp̄on mli, ml̄itehié dw̄é an̄i é. Ndekl̄éa ml̄ib̄oó mb̄ódí awit̄ole agyómá ánf̄i ét̄o don ob̄hagyíoha.

⁸ Mmedé mli hīe mb̄éé, ml̄ibw̄éé mó. Mboun̄ nd̄epu mli ob̄dwe káp̄o ak̄uá b̄ud̄ep̄r̄i ání am̄o é b̄ób̄vá. ⁹ Tsúf̄é mliyin alíá an̄i Wíe Yesu Kristo l̄od̄we ahá, wá awit̄ole. Iw̄i onyap̄o ogyi teki, tám̄e an̄i su ob̄bwe iw̄i ohíáni, mén̄i ab̄óts̄on mu ohian ám̄osu bw̄é iw̄i anyap̄o.

¹⁰ Mí agywun gyí, ní ml̄om̄o agyómá ám̄óú ml̄il̄éfi asi of̄íko ámu on̄o á, ib̄ówa labi há mli. Tsúf̄é mli gyí op̄asua gyankpapu ání ml̄il̄ób̄we agywun ámu, mli k̄én léfi mó asi. ¹¹ Mliwuna bwe mó m̄o on̄o. Ml̄ile ik̄lont̄o bwe mó, f̄é alíá ml̄il̄éfi mó asi. Mlikie mó mli ob̄wunlín on̄o, mén̄i ib̄ékanáa agywun ám̄óú ml̄il̄ób̄we ámu. ¹² Ní ihíé igyi mli ap̄éá ml̄éha á, mlikie t̄óá ml̄ibu. Mót̄egyí Bulu ansí, megýí móá ml̄imá.

¹³ Megýí beé, anid̄ekléá ab̄éha iw̄i b̄ólwií ak̄u, iw̄i ik̄li mli mó; mboun̄ alíá iw̄i b̄ólwií ml̄ia am̄onyo f̄éé k̄ék̄éé. ¹⁴ Séi ml̄ibu at̄o ts̄ots̄oá ml̄etalí p̄úb̄oá am̄o. Móm̄o ní iw̄á alé há am̄o, iw̄i lek̄lí mli é á, am̄o é b̄etalí b̄oá mli, mén̄i ml̄ia am̄onyo f̄éé ml̄én̄ya k̄ék̄éé. ¹⁵ Mlikain ání Bulu asun wanl̄inh̄é am̄o léblí ob̄éé, “Ob̄há ám̄óú okpa ts̄ots̄ots̄o ámu mén̄ya mó d̄ubi. Ob̄há ám̄óú okpa kpalobí ámu é kl̄é l̄of̄on mu.”

Tito Mva Mv Aba

¹⁶ Adá Bulu ip̄án ání alahá Tito é latsulá d̄ínká mli kl̄esu f̄é mí. ¹⁷ Br̄éá anilówa mu aniaa ob̄á mli wá á, olotsulá. Mu onut̄o óó, ibu mu ob̄dwe ání ob̄étrá ba inu. ¹⁸ Anid̄é mva op̄ió oku wa sísí mli. Op̄asua ámu f̄éé b̄ud̄e mu kanf̄ó, asun wankl̄áán ámu okan da su. ¹⁹ Makedonia op̄asua ámu f̄éé léle mu ání ania m̄onyo an̄ati ki, ah̄o atokiehé ámu ya Yerusalem. Anid̄é at̄o ánf̄i bwe p̄owá an̄i Wíe numnyam, mén̄i ib̄ósuná ání an̄i onut̄o latsú d̄ínká iw̄isu ání ab̄ób̄we mó.

²⁰ Anid̄é an̄i iw̄i kí wankl̄áán, mén̄i ob̄haa méele an̄i ilá, tsú alíá anil̄op̄u anid̄é atokiehé ám̄osu kí. ²¹ T̄óá anid̄esusúu gyí, alíá ab̄ób̄we móá ida okpa Bulu mva anyánk̄p̄osa f̄éé ansít̄o.

wanlínhé bu odwin, otópohíé ahá. Táme ní mu onutó ɔbu aní wá á, lolowií, mu ason blíhé é ɔma ibiá!” ¹¹ Iwánkí ahá ámu aní asón aní anitɔwánlín sísí ahá kén anitɔbwé ní anibu amó wá ní.

¹² Lélé mó á, amendi anigyíá abópu iwí kápú ahá ánfí bɔde iwí kanfó ánfí? Amó wɔlewɔle dépu iwí kápú aba, bɔde ansí pudínká abaso. Mimlá igyi amó. ¹³ Aní mó animóotsu iwí dáfá, mboun ɔkpa ámúú Bulu léhie há aní ámu ɔnó abótsu iwí fon. Mógyí agyómá aní anilabwé bɔtu mli ní. ¹⁴ Anilégyankpá pú Kristo ason wankláán ámu ba mli. Mó su ní anidé mli asón bláa a, animókótí dáfá. ¹⁵ Animédépu ɔhaa agyómá é tsú iwí. Mboun anidé ɔkpa kí aní mli hógyi bédan. Agyómá ámúú anidéyo mlito ámu é ibékleí tsía. ¹⁶ Mómó abétali dáfá mli su yéda ason wankláán ámu ɔkan ɔmá bámbá ésú, méní imóɔbwe fé anilapú ɔtíneá ɔku lagyankpá yó agyómá tsú iwí.

¹⁷ Táme Bulu ason wanlínhé amó lébli ɔbéé, “ɔhagyíɔha aní ɔbéé, mótsu iwí á, ɔpú tóá aní Wíe labwé tsu iwí.” ¹⁸ Tsúfé ní Bulu ɔkánfó fú gyí asón, iwí kanfó mó kpaali igyi.

11

Paulo Mba Sumbí Ayɔpó Afunupu

¹ Mlɔnya klɔn, amlɔnu mí mimlála kpalobí ánfí asi! Kókoli, mlɔnya klɔn ha mi. ² Mmesi mli tswí fé aliá Bulu tamasi mli tswí. Tsúfé mligyí fé obitebiá omeyín oyin, napó mli há oyin ɔkɔle, ogyi Kristo. ³ Táme ali ámúú iwɔ ámu lópu mu alape mlé Hawa amó á, ifú de mí aní ɔku ɔbémlé mli, mli ansí bédínká ɔnɔkwaliwa pú ɔdwe wankíhé ámúú mli bu ha Kristo amosu. ⁴ Tsúfé nyin aní ní ɔku ɔbá beda Yesu bámbá ɔku iwí asón ɔkan súná mli, imegyí ɔmɔamúú aniléda mu iwí asón ɔkan súná mli ámu a, mlókɔsí hogyi. Ní mlenyá ɔhé bámbá kuá ina ɔtsan há múámúú mlilégyankpá nyá ámu é á, mlóhɔ mó gyí. Ali kén ní mlonú ason bambá aní ina ɔtsan há múámúú anilébláa mli ámu é á, mlókɔsí hɔ mósú gyí ní!

⁵ Mmedéhogyíá ahá ánfí bɔde iwí ti “Sumbí ayɔpó akpɔnkpɔnti” ánfí bɔdɔn mi ɔkpa ɔkɔkɔsu. ⁶ Ní mmeyín tóí kóráá á, nyin asón aní ndeblí. Nahogyíá anilahá asón ánfíto ilawánkí mli ɔkpagyíɔkpasu.

⁷ Iníá nɔpu iwiasibá pú obú há mli bréá neda Bulu ason wankláán ámu ɔkan súná mli, mmɔhɔ mli tɔtɔ su yéé tsitsa nɔbwe á? ⁸ ɔpasua bámbá ató nɔswí, póbá bɔyo agyómá há mli. Mó su nɔtalí súm mli, mmɔhɔ mli tɔtɔ ní. ⁹ Bréá mbu mli wá, iwí leklí mí á, mmesi ipian tswí mlito ɔkɔkɔsu. Mboun apíó ámúú bɔtsu Makedonia ba amó léha mí mí atohiánhé. Iní su mmesi ipian dínká mlito ɔkɔkɔsu, mméesi dínká é. ¹⁰ Iníá ɔnɔkwali nɔnya ndeblí tsú Kristo iwí mó á, ɔhaa méetalí ká mí itin ɔbéé, mmápu asón ánfí tsú iwí Akaia ɔsulósu féé. ¹¹ Ntogyi su? Ntamadwé mli lóó? Ekekeke! Bulu yin aní ntɔdwé mli!

¹² Nóbwe mí agyómá fé aliá nde mó bwe dodo. Nóbwe mó pótin amó ɔkpa, ní bɔde iwí tsu beé, gyoma kɔle ania amónyo anidébwe. ¹³ Afunupu bɔgyi. Bapina bwe iwí fé Kristo sumbí ayɔpó, bɔna bɔde mli mlé. ¹⁴ Táme ɔma wánwan! Tsúfé ɔbɔnsám kóráá tekí ansí bwé iwí fé Bulu-ɔbɔpu wankíhé! ¹⁵ Mó su ɔma wánwan aní mu asúmpú anfi é bapina bwe iwí fé yilé abwepó. Amó ɔnómɔ béle amó bwehé kugyíku ɔwan.

Paulo Ason Wunhe

¹⁶ Ntráa nde mli bláa mbéé, ɔhaa mábu mí ɔha mimláhe. Táme ní mlidé mí bu ali óó á, mlitsu mó ali, mí é anya ɔkpa tsú iwí kpalobí. ¹⁷ Aní Wíe tamatí ali, táme nabwé iwí fé ɔha mimláhe. ¹⁸ Ahá tsɔtsɔtsɔ bɔtotsú iwí fé ɔyító ahá, su mí é nótsu iwí. ¹⁹ Ee á, iníá mlíaa atiansipu mligyí óó á, mlitotsúlá há aha mimláhe. ²⁰ Tsúfé ní ɔku ɔpú mli bwé nkpábi kóráá á, mlitotsúlá. Ní ɔpú mli nyá iwí, ogyi iwíe mli su, obú mli tɔku odu, ɔdá mli ɔtɔ kóráá á, mlitotsúlá há mu. ²¹ Mli mma ansító-ɔnlɔn. Ee, natsúlá. Mí klé ma inu.

Táme tógyítáá ɔku labwé ɔdepɔtsú iwí á, mí é nɔtalí pú mí kle tsú iwí. (Táme nahogyi aní igyi mimlála.) ²² Ní beé Hebrifo bógyi á, mí é Hebriyin ngyi. Ní Israelfó é bɔgyi á, Israelyin mí é ngyi. Ní beé bɔtsú Abraham abí-anátó a, inu mí é notsú ní. ²³ Beé Kristo asúmpú bɔgyi? Mbli mó mimlásu, ndɔn amó! Nayírí iwí yó agyómá dɔn amó. Nadí obu dɔn amó. Badá

mí dɔn amó. Nesian wu bré tsɔtsɔtsɔ. ²⁴Yudafó banwén mí mpli tsé advasa-kwebá (39) tse nu kéké. ²⁵Romafó é bapítí mí ató tse sa kéké. Bɛda mí abwi ɔtsáwɔle. Tse sa kéké ntsusɔ-yibi labun mí, nasin ntsutso ekewóle owító. ²⁶Mí ɔkpa tsɔtsɔtsɔ tutó á, nafá ntsu akpɔnkpɔnti, natsɔn ogyo atswapó ɔbító dáli. Natsɔn ɔmá bámbásúfó pú anɔ pɔ Yudafó fée ɔbító dáli. Natsɔn awúlusɔ pú adimbísú, nafá ɔpɔ. Natsɔn ahá ámúbó bɔde amó iwɔ tɔ bɛɛ, Akristofó ámɔ aná fée ɔbító dáli. ²⁷Nayó agyómá kpékplé, ɔlapián mí kɔ. Ntamadídi nkékó. Ntetsiá akón móa ɔmewóli, nteklí ɔnó, ntedí atsalɔ, náti yayá aná fée. ²⁸Ini fée ɔma a, tóá ɔdɔn mí klɔnsɔ, ntɔgywín múbó iwɔ ekekegyíeke gyí ɔpasua ámɔ fée aléwa. ²⁹Ma lópɔn, mmotsu kɔkɔ lé mɔ asóntó? Ma bekpa wá lakpantó, imɔwa mí ɔbló.

³⁰Ní bɛɛ ntsú iwɔ á, ntobíá itehá mí hógýi teba asɔ nópotsú iwɔ. ³¹Bulu, ogyí anɔ Wíe Yesu mɔ sɔ, ɔlekanáa kanfó bré fée tó ámɔ yin ání mmédé afunu wa. ³²Owíe dehen Areta léha mɔ ɔmású ɔkípɔ léyete mí Damasko wúlu ɔnó, ɔkita mí. ³³Táme bɔpɔ mí wá lakpátó, lé mí tsɔn ikwító, kplí mí yi buntíi ání bɔpwe wá wúlu amɔ ɔma, nesrí sí mɔ.

12

Paulo Atowunhe Pó Mv Ató Lesúndhé

¹Ilehián ání nótsu iwɔ, támé tɔtɔtɔ ɔma iwɔtsútó. Támé mbli atóá nowun pú tóá anɔ Wíe lalé súná mí. ²Nfi dúana (14) ní, bɔwan mí ya ɔsúsú saasító. (Mí nyankpɔsa-oyí lóyɔ unu o, mí ɔkláa o, mméetalí bí. Bulu nkɔle yín.) ³⁻⁴Fé alíá nakóblí á, bɔwan mí ya Paradiso. (Mí nyankpɔsa-oyí lóyɔ unu o, mí ɔkláa o, mméetalí bí. Bulu nkɔle yín.) Nonu asón ání ɔma blító, ɔhaa é má ɔkpa blí mó. ⁵Nétalí pú itó ámúbó nowun amɔ tsú iwɔ, támé mmóɔpɔ mí ató bwehé tsú iwɔ. Ntobíá itehá mí ɔwɔnlín ɔnó teba asɔ ntɔpútsú iwɔ. ⁶Ní mbée nótsu iwɔ kóráá á, mmóotsu iwɔ fé ɔha mimláhe, tsúfé nébli ɔnɔkwali. Támé mmóɔbwe. Mmedékléá ɔhaa ɔkí mí dafa alíá mí tsiátó gyí, ntée asón ámúbó nɔpɔba amɔ.

⁷Alíá mmóɔpɔ ntobí ání ɔbɔ ifú, ɔbɔ wánwan, Bulu lalé súná mí ání tsú iwɔ sɔ á, ɔpɔ owu kɔ wá mí awútó, igýi ɔbɔnsám-ɔbɔpɔ. Itedá wɔ mí, ménɔ mmóotsu iwɔ. ⁸Nakókólí anɔ Wíe Yesu tse sa kéké mbée, ɔlé itó ámɔ mító. ⁹Táme asón ání ɔtebláa mí brégyíbré gyí, “Mí awítɔle pé gyí tóá fehián. Tsúfé ɔhá ání mɔ ɔwɔnlín ɔnó laba asító mí túmí tehié lɔn ɔwan.” Ini sɔ ɔbɔ mí ansigyí ání nópɔ tóá itehá mí ɔwɔnlín ɔnó teba asɔ tsú iwɔ, ménɔ Kristo túmí ámɔ ɔbéhie bun mɔsɔ. ¹⁰Kristo sɔ ansí bégyi mí brégyíbré. Ní mí ɔwɔnlín ɔnó ɔba asɔ, bɔde mí sia, mbɔ ɔkplántó, bɔdɔn mísó, ntée iwɔ de mí ɔsɔn, tsúfé ní mí ɔwɔnlín ɔnó ɔba asɔ á, mó ntelányá ɔwɔnlín ní.

Korinto ɔpasua Iwɔ Asón

¹¹Nabwé iwɔ fé ɔha mimláhe, támé mliláhá ɔlaba alɔ. Teki ilehián ání mléblí asɔn wankláán tsú mí iwɔ. Tsúfé ɔbɔ mótóá mmegyí tɔtɔ, támé ndɔn “sumbí ayɔpú akpɔnkpɔnti” ání mó. ¹²Bréá mbɔ mlɔ wá á, notomí bwé tóá ɔbɔ wánwan pú osúna móa ofúla ɔtsan-ɔtsan, púsúná mlɔ ání lélé sumbí ayɔpú ngýi. ¹³Ntɔ dé mlɔ háan? Tóá nɔbwe mlɔtɔ, mmóɔbwe ɔpasua bámbátó gyí, mmesi iwɔ tswɔ mlɔsɔ. Kókoli, mlɔsikie mí!

¹⁴Séi á, ɔtse saasɔ ndebweá néba mlɔ wá á. Mméeba besi iwɔ tswɔ mlɔsɔ, tsúfé mmédé tɔtɔ fité tsú mlɔ wá. Mlɔ onutó ndehián. Kebi tamatsú mɔ sɔ wá akɔnkɔ, mɔ sɔ tótsú mɔ wá akɔnkɔ. ¹⁵ɔbɔ mí ɔdweá néyintá tógýítóá mbɔ mlɔ sɔ, sí mí iwɔ fée kóráá há mlɔ. Iniá nde mlɔ dwe dɔbɔ alɔ á, ntogyi sɔ ɔdweá mlɔ mó mlɔbɔ há mísó dedinkí?

¹⁶Fíalɔ mlɔlawun ání lélé, mméeba besi iwɔ tswɔ mlɔsɔ, támé mlidéblí mlíaa, nofwifwí ansí. Ndepɔ ató tsɔn mlɔ omuá wá mlɔ ɔnó. ¹⁷ɔkpa ɔmɔmɔsɔ? Natsɔn ahá ámúbó nɔwa mlɔ wá ámɔtɔ ɔkɔsɔ sísi mlɔ lóó? ¹⁸Bréá nokokólí Tito, nɔwa mɔa anɔ pío Okristoyin amɔ mlɔ wá mé, olebesisíi mlɔ? Ekékeké! Tsúfé agywɔn kɔle mía mɔnyɔ anidépɔbwé toku kɔle.

¹⁹Fíalɔ mlidé mó tsu bré ánfító fée mlíaa, anidétó póká iwɔ lé. Megýi alɔ igýi. Akristofó anigyí, anidétó Bulu ansító. Mí adwepó, anidé tógýító bwe pówá mlɔ ɔwɔnlín. ²⁰Tsúfé ifú de mí ání néba mlímétsie wankláán. Mó sɔ mí asɔn blíhé bówɔ mlɔ asɔtɔ. Fíalɔ nóbɔtɔ itré, ɔnsipe, ɔbló, olu, ahásia, ahá iwɔ asónblí, iwɔtsú pú abasɔda mlɔtɔ. ²¹Nhié nde ifú nya ání

ní ne bá ɛnu á, mí Bulu ɔbétrá ba mi asi mli su. Nósu, tsúfé mli ɔ aku mli mókú sí mli lakpan dada amu bwe, dámlí klontó sí mbuató, hakpanla pó ɔwóli laláhe amu.

13

Ikla Pó Oláda

¹ Otse saasi ne bá mli wá á. Bulu asún leblí ɔbé, “Asa mliha ɔku ipón á, mlinu adansifo abanyó ntée abasá ɔnó.” ² Bréá neba mli wá otse nyɔɔsi a, neda ahá á múú bude lakpan bwe ámu féé olá. Ntráa nde amó aha tráhe féé olá da, tsúfé ní ne bá ɛnu á, néhie bití amó ɛsu. ³ Tsúfé mli dekléá mli bi á ní lélé Kristo détoí tson misu. Kristo ɔwɔnlín ɔnó məkóba asi mli ɔ. Mú túmi é ihíé tso mli ɔ. ⁴ Ibo mótóá mu oyikpalíhesu lowu ilosuná á ní alapɔn, táme séi á, otsie nkpa Bulu túmitó. Bréá ania mɔnyɔ anilóbwe kole a, anilópɔn, táme séi ania mɔnyɔ anitsie nkpa Bulu túmitó. Mó anidépokpá mli ní.

⁵ Mliha mli nwuntó ki beɛ, ahógyipu onutó mli gyí? Mli kapu mli iwí ki beɛ, lélé Kristo Yesu bu mli ɔ? Mli lawun á ní ɔbu mli ɔ? Ní mli mókówun mu mli ɔ mú á, mómó megyí ahógyipu onutó mli gyí. ⁶ Nahogyiá mli ba bebi á ní Kristo ahógyipu onutó anigyí. ⁷ Anidé Bulu kokóli aniaa, mli mátrá bwe lalahé koku. Megyí ahá ibósuná á ní anigyí Kristo ahógyipu onutó su. Táme ní ahá budekí beɛ megyí Kristo ahógyipu onutó anigyí ó á, ɔhá mli mú amlibwe tóá ida ɔkpa. ⁸ Tsúfé aní mú animéetalí kúsú líi ɔnɔkwali asún ámu su, dun á ní abéha mú ibóyɔ nkpa wɔle. ⁹ Ní aní mú aní ɔwɔnlín ɔnó laba asi, mli klé ilawá ɔnlín á, ansí bégyi aní. Tóá anidé Bulu kólí gyí, ɔhá amlilalu kinkíinkín, amlidan Kristo hógyi ɔ. ¹⁰ Iní só nagyankpá nde ɔwɔló á ní wanlín sí sí mli, asa amba ɛnu ní. Méni ní ne bá á, mmóobotsu ibi mli su. Tsúfé ndekléá nópu túmi á múú aní Wíe lapóhá mí ámu bóa mli amlidan. Mmóɔpuyíntá mli.

¹¹ Apíó, ítráhe a, ansí igyí mli. Mli bɔ mbódí amlilu kinkíinkín, amlidan Kristo hógyi ɔ. Mli wa aba ɔwɔnlín. Mli agywun ibwé kole, amlitsia iwilwiitó, méni Bulu á múú ɔtɔdwé aní, ɔtéhá aní iwilwii amu obétsiá mli ɔ bré féé. Nehá mli itsiá gyágyáágyá.

¹² Mli ha aba itsiá, amlilata aba puta ɔdwesú.

Bulu ahá á múú bubu nfi ámu féé behá mli itsiá gyágyáágyá.

¹³ Aní Wíe Yesu Kristo bualegyí, Bulu ɔdwe pó Ɔhe Wankíhé kole bwe itsiá mli féésó.

Ɔwɔlɔ́á Paulo Lówanlín Sísí Galatiafɔ

¹ Mí sumbí ɔyɔpú Paulo dé ɔwɔlɔ́ ánfí wanlín. Megyí anyánkpósa ntée ɔhaa lówa mí. Yesu Kristo mɔa aní Sí Bulu ámúú ɔɔkɔsúa mu tsú afúlitɔ ámu lówa mí. ² Nde mú wanlín sísí ɔpasua ání ibu Galatia ɔsɔlósɔ fée. Mía Akristofɔá bubu nfi fée anidé mli itsiá ha ania,

³ “Aní Sí Bulu mɔa aní Wíe Yesu Kristo bɔgyíi mli buale, abuha mli iwilwii.”

⁴ Yesu anfi lési iwí há bɔmɔ mu aní lakpan sɔ, méní ɔbéle aní tsú ɔyí laláhe anfitɔ; fé alí ámúú aní Sí Bulu léhie yáí ámu. ⁵ Akánfɔ Bulu bré fée. Amen!

Asɔn Wankláán Kɔkɔ Mɔ Iní Ɔma

⁶ Mli Galatiafɔ, mli iwí lawá mí ifú aní mlilawúna yinkí Bulu ɔma. Bulu lótsɔn Kristo awítɔlesɔ tí mli ɔbéle, mlibóbwɛ mu ahá. Mliki alíá mlilawúna mlidé asɔn bambá hɔɔ mliáa, múgyí asɔn wankláán ámu. ⁷ Táme ina ɔtsan há asɔn wankláán ámu. Aha akɔ dékléá báyintá mli agywun, abutse Kristo asɔn wankláán ámu. ⁸ Táme ní aní, ntée Bulu-ɔbɔpɔ ɔkɔ kóráá lótsu ɔsúsú bá, beda asɔn wankláán bambá kɔ ɔkan súná mli, ina ɔtsan há mú ámúú anilébláa mli ámu a, Bulu ɔlwí mu. ⁹ Nakú blí asún ánfí, táme ntráa nde mli bláa mbée, ní ɔkɔ ɔbá beda Bulu asɔn wankláán bambá kɔ ɔkan súná mli, ina ɔtsan há mú ámúú anilébláa mli ámu a, Bulu ɔlwí mu.

¹⁰ Megyí beɛ, ndekléá ahá bɔdwée mí. O-o! Bulu mboún ndekléá ɔdwée mí. Ní ntráa ndekléá ahá bɔdwée mí á, tekí mmegyí Kristo osúmbi.

Paulo Sumbí Ɔyɔpú Bwɛ

¹¹ Mí apíó, ndekléá iwánki mli aní Bulu asɔn wankláán ámúú nde mú ɔkan da ámu imotsú nyankpɔsa agywuntɔ. ¹² Megyí ɔhaa wá notsúa mú, ntée ɔkɔ lósuná mí. Yesu Kristo onutó léle mú súná mí.

¹³ Tsúfé mlilanú mí tsiátɔ asún, alíá ngyi bréá mbuo Yudafɔ-osum ámu, pó alíá nehɛ dínká Bulu ɔpasua ámuɔ, nɔbɔ mbódíá néhi amú fée. ¹⁴ Nɔhɔ gyankpa mí abatɔ Yudafɔ-osum ámutɔ, pó alíá nɔwa nsi gyi mí anáin amándíé kugyíkɔsɔ.

¹⁵ Táme Bulu lówa awítɔle há mí. Ɔlele mí yáí tsú bréá mbu mí yín iwítɔ, ɔleti mí ɔbéle, nyó mu agyómá. ¹⁶ Ɔlele mu Bi ámu súná mí, méní néda mu iwí asɔn wankláán ɔkan ahá aní bɔmegyí Yudafɔtɔ. Mmɔyɔ ɔhaa wá mbée, osúna mí asún alí bré ámutɔ. ¹⁷ Mmɔyɔ Yerusalem mbée, noyówun Kristo sumbí ayɔpú ámúú bubu inu asa neba amu é. Mboún nenatí laa yó Arabia ɔsɔlósɔ, neyinkí ba Damasko wúlutɔ. ¹⁸ Yesu léle iwí súná mí, mú ofisaasitɔ á, nɔyɔ Yerusalem yówun sumbí ɔyɔpú Kefa aní butetráa tí mu Petro, netsiá mu wá nke dúanu (15). ¹⁹ Mmetrá wun sumbí ɔyɔpú ɔkɔkɔ dɔn aní Wíe Yesu mu gyama Yakobo.

²⁰ Ɔnɔkwali asún ndewanlín sísí mli. Bulu yin aní mmedé afunu wa.

²¹ Mú ɔma a, nɔyɔ Siria pó Kilikia ɔsɔlósɔ. ²² Alí bré ámutɔ á, Akristofɔ ɔpasua ámúú ibubu Yudea ɔsɔlósɔ ámu bɔmɔkúnýá bí mí. ²³ Múá bɔdenu tsú mí iwí fée gyí, ahá bɔdeblí beɛ, “Oyin ámúú ɔdɔn anisɔ ámu ná ɔde hógyi ámúú anidé mú asún blí, ɔde aní itin ka ámu kén ɔkan da.” ²⁴ Ina mí sɔ bekanfú Bulu.

2

Paulo Mɔa Sumbí Ayɔpú Atráhe Amu

¹ Nfi dúana ɔma a, mía Barnaba anilékpá Tito buo iwí, yinkí yó Yerusalem. ² Bulu léle súná mí aní nyó inu, sú nɔyɔ. Alíá mí agyómá mɔɔbwɛ kpaali sɔ á, negyankpá lé asúntó súná ɔpasua ahande amu nkɔle itsétɔ. Nebláa amú asɔn wankláán ámúú nna nde mú ɔkan da ahá aní bɔmegyí Yudafɔtɔ ámu. Botsulá dínká mósú. ³ Ibu mótó aní Griikiyin Tito ámúú anilékpá buo iwí ámu gyí, táme bɔmehɛ mu beɛ, ɔtín keté. ⁴ Ibu mótóá Akristofɔ afunupu akvá beki ansí bowie anitɔ bekleá ɔtín keté. Tsúfé bodunká aní báyintá iwisutsiá ámúú

Kristo Yesu lahá aní ámu; abubwε aní amlí nkpábi ha Yudafɔ mbla ámu. ⁵ Táme animesi iwí há amú kpalobí kóráá, méní ɔ̀nkwaliá ɔ̀bu asun wankláán ámuɔ́ ɔ̀méese ha mlí.

⁶ Ɔ̀pasua ahande amú ɔ̀bu ɔ̀bu ɔ̀bu ámu ɔ̀mεbláa mɔ́ asuansu bεε, mpótsia asún wankláán amú ɔ̀ndεblí ámuɔ́. (Iníá nde amú tɔ́ ahande kóráá á, megýí bεε, amú hande amu ɔ̀bu mɔ́ labi, tsúfε Bulu mó tamakɔ́ ɔ̀haa ansító.) ⁷ Táme ahande amu bowun ání Bulu lópu asun wankláán ámu há mí ɔ̀bée, ndáa mó ɔ̀kan ahá ání ɔ̀megýí Yudafɔ́,* fé alíá ɔ̀ɔ̀puhá Petro é ɔ̀bée, ɔ̀dáa mó ɔ̀kan Yudafɔ́. ⁸ Tsúfε Bulu léha Kefa ání ɔ̀tεtráa tɔ́ mɔ́ Petro túmi, ogyi mɔ́ sumbí ɔ̀ɔ̀pú Yudafɔ́. Mɔ́ kén láhá mí túmi, ngýi mɔ́ sumbí ɔ̀ɔ̀pú ahá ání ɔ̀megýí Yudafɔ́ é ní. ⁹ Inu á, ɔ̀wankí Yakobo mɔ́a Petro pú Yohane amú ɔ̀buhíe ɔ̀bugýi ɔ̀pasua ámu ɔ̀tan ámu ání Bulu lápú alí agyómá ání kíe mí. Mó su ɔ̀bwa mía Barnaba ɔ̀bi, púsúná ání anɔ̀labwé kɔ̀le. Botsulá ání mía Barnaba ayó agyómá ahá ání ɔ̀megýí Yudafɔ́, amú é abuyɔ́ agyómá Yudafɔ́. ¹⁰ Móá bodunká tsú aní wá gyí, akáin amótó ahá ání ɔ̀bma tɔ́tɔ́su. Mó kén gyí tóá ndεkléá nóbwe é ní.

Paulo Iyinwa Wá Petro

¹¹ Táme bréá Petro léba Antiokia wúluto á, nɔ̀wa ɔ̀yin wá mɔ́ ahá ansító, tsúfε tóá ɔ̀ɔ̀bwe itépi ma ale. ¹² Bréá ɔ̀leba a, mɔ́a ahógyipuá ɔ̀megýí Yudafɔ́ ɔ̀tɔ̀wá ɔ̀bi gyi ató, táme Yudafɔ́ akɔ́ benya tsú Yakobo wá ba pé, ɔ̀lebití iwí lé ahá ámuɔ́, tsúfε ɔ̀de ahógyipu amú bεε ɔ̀bɔ́tin keté ámu ifú nya. ¹³ Iníá ndεblí á, Yudafɔ́ atráhe amu é ɔ̀buo Petro apinabwεbí ání. Barnaba óó léyinkí yó obuo amú. ¹⁴ Nowun ání amú ɔ̀wehé ámu ɔ̀mekanáa ɔ̀nkwaliá ɔ̀bu asun wankláán ámuɔ́. Mó su nebláa Petro ahá ámu féé ansító mbée, “Petro, Yudayin fɔ́gyi, táme fɔ́mεdé Yudafɔ́ amándíésú gyí. Ɔ̀mátófɔ́ amándíésú fɔ́degyí. Ntogyi sù fɔ́de ahá amú ɔ̀megýí Yudafɔ́ ámu hie fεε, ɔ̀bubwée Yudafɔ́ amándíe ání fakíná?”

Hógyisó Bulu Tɔ́tsun Hɔ́ Yudafɔ́ Pú Ɔ̀má Bámbsófɔ́ Nkpa

¹⁵ Yudafɔ́ lókwí mía fɔ́nyɔ́. Megýí ahá amú ɔ̀megýí Yudafɔ́, ɔ̀mεyín Bulu mbla ámuɔ́ atsú. ¹⁶ Táme aní Yudafɔ́ Akristofɔ́ ámu mó anɔ̀yin ání megýí Mose mbla ámuɔ́su gyí su Bulu tɔ́tsú ɔ̀ha ání mɔ́ asún da ɔ̀kpa mɔ́ ansító, nkéti Yesu Kristo hógyi. Mó su anɔ̀lahɔ́ mɔ́ gyi, méní Bulu ɔ̀bótɔ́sun mɔ́ hógyi amuɔ́su há aní asu ní. Tsúfε ní mbla ámuɔ́su gyí su mó á, tɔ́ki ɔ̀haa méegýi asu Bulu ansító. ¹⁷ Aníédunká ání Bulu ɔ́tsɔ́sun aní Kristo hógyisɔ́, otsu aní ání aní asún da ɔ̀kpa mɔ́ ansító. Táme ní Yudafɔ́ akɔ́ ɔ̀bude aní mɔ́búin kí lakpan abwεpú á, mómó imosuná ání asukpan Kristo dé aní suná a? Ekekeke! ¹⁸ Ní nakíná Mose mbla ámu, láyó nde mósú gyí a, mómó ilosuná ání itɔ́ láláhe nɔ̀yɔ́ ndεbwe á. ¹⁹ Tsúfε Mose mbla ámu ilosuná ání nawú. Uleha negýi iwí, méní nétsiá nkpa pɔ̀pwe há Bulu. Mía Kristonyɔ́ beda mántá oyikpalihεsu ɔ̀jé́tɔ́. ²⁰ Mó su ntsie nkpa séi, táme megýí mí onutó tsíe nkpa ɔ̀solúbu anfisɔ́. Kristo, ogyi Bulu mɔ́ Bi ámu tsíe mɔ́tɔ́. Múlódwe mí, bowu há mí. Mɔ́ hógyi sù ntsie nkpa. ²¹ Mó su mɔ́mεdé Bulu awítɔ́le amu kiná. Tsúfε ní Mose mbla ámu sù ɔ̀ha obégyi asu Bulu ansító á, mómó kpaali Kristo lówu!

3

Mbla Amuɔ́su Gyí Ntée Kristo Hógyi

¹ Oo Galatiafɔ́ aha mimláhe! Ma lálé mlí ansí alí? Megýí mlí onutó ansító behie lé súná mlí alíá beda Yesu Kristo mántá oyikpalihεsu, mó mɔ́? ² Nfíte mlí asun kua kɔ̀le. Mose Mbla ámuɔ́su gyí léha mlílénya Ɔ̀je Wankíhé amu lóó, ntée asun wankláán amú ɔ̀mlílonu, mlídé mósú hógyi amu su? ³ Aha mimláhe mlílókwu mlígyí alí á? Iníá mlílópu Ɔ̀je Wankíhé amu tsúá mlí Kristotɔ́tsiá así mé, mlí onutó túmi mlíaa mlípómó mó ɔ̀nó nya? ⁴ Kpaali sù mlílówun ipian ámu féé asun wankláán ámu su? Megýí kpaali su! ⁵ Ntráa fíte mlí. Mlí Mose mbla ámuɔ́su gyí sù Bulu lapú Ɔ̀je Wankíhé ámu há mlí, ɔ̀de ofúla é bwe mlíto? Ekekeke! Alíá mlílonu asun wankláán ámu, hɔ́ mósú gyí sù ɔ̀ɔ̀puhá mlí.

* 2:7 Ahá ání ɔ̀megýí Yudafɔ́ támatɔ́n keté. Yudafɔ́ gyí keté atínpu.

⁶ Mlɔpɔkɪ anɪ náin Abraham. Ibv Bulu asɔn wanlínhé amɔtɔ ání, “Abraham lóhɔ Bulu gyi. Mó sɔ Bulu lótsu mu ání mu asón da ɔkpa.” ⁷ Mó sɔ ilehián ání mlébiá ahá ámúú bɔhɔ Bulu gyi amɔ gyí Abraham abí onutó ní. ⁸ Bulu asɔn wanlínhé amɔ léblí yáí ání Bulu ɔbótsɔn ahá ámúú bɔmegyí Yudafɔ ámu hógyisɔ, tsú amú ání amú asón da ɔkpa. Inɪ sɔ Bulu lébláa Abraham asɔn wankláán ámu dodoodo ɔbéɛ, “Fúsú nótɔn yulá ɔsolósu ahá fée.” ⁹ Abraham lóhɔ Bulu gyi. Mó sɔ Bulu lóyulá mu. Mó sɔ séi ání á, Bulu ɔbópu oyúla amúú ɔlɔpuyúla Abraham amɔ yúlá ahá ání bahɔ Kristo gyi.

¹⁰ Táme ilwí dɪn ahá ání amú ansí dɪn Mose mbla ámu sɔ gyisɔ. Tsúfɛ bɔwanlín wá Bulu asón amɔtɔ bɛɛ, “Bulu lalwí ɔhagyíɔha ání omegyí mbla ámúú bɔwanlín wá Bulu mbla ɔwolótɔ ámu féesú.” ¹¹ Séi á, ilawánkí ání ɔhaa má inɔvá mu mbla ámu sɔ gyí sɔ Bulu obótsu mu ání mu asón da ɔkpa. Tsúfɛ Bulu asɔn wanlínhé amɔ léblí ɔbéɛ, “ɔhá ání mu hógyi sɔ Bulu latsú mu ání mu asón da ɔkpa obénya nkpa.” ¹² Mbla ámu sɔ gyí mená hógyisɔ, táme Bulu asɔn wanlínhé amɔ léblí ɔbéɛ, “ɔhagyíɔha ání otegyi mbla ámu sɔ ɔbótsɔn músú nyá nkpa.”

¹³ Táme anɪ sɔ Kristo lémlí ɔha ilwíhé bréá beda mu mántá oyikpalíhe amɔ sɔ. Mó sɔ ɔlele anɪ tsú ilwí ámúú mbla ámu létɪ há anɪ ámu asɪ. Tsúfɛ Bulu asɔn wanlínhé ámu léblí ɔbéɛ, “Ilwí dɪn ɔhagyíɔha ání beda mántá oyísú.” ¹⁴ Kristo lówu, ménɪ Bulu ɔbópu oyúla amúú ɔlehɪe há Abraham amɔ kén yúlá ahá ání bɔmegyí Yudafɔ, ménɪ abótsɔn anɪ Kristo Yesu hógyisɔ nyá ɔhe Wankíhé amúú ɔlehɪe ámu.

Mbla Amv Pó Bulu Nhuhé

¹⁵ Mí apíó, mpóu nde tsiátó asón kv flo asón ání ha mlɪ. Alɪ ámúú ɔha ɔdínká ibwi mu asónsú ɔbéɛ, ɔku ogyíi mu ató, ɔhaa má ɔkpa tse mú, ntée lé kv mótó ámu a, alɪ igyi ntam amúú Bulu léka há Abraham amɔ é ní. ¹⁶ Anɪ náin Abraham mɔva mu nanyɔ Bulu léka ntam há. Alɪ asón ání imosuná ání mu aná tsɔtsɔtsɔ, mbouín mu na ɔkɔle pé. Mu na ámu gyí Kristo a. ¹⁷ Asón ání ndeblí gyí, Bulu léka ntam há anɪ náin Abraham, ɔledínká ibwi músú púsúná ání obégyi músú. Mbla ámúú ɔlɔwa há Mose nfi lafana advasa (430) ɔma amɔ méetalí ká ntam amúú ɔledínká ibwi músú ámúú, ntée tse mú ekekekeke. ¹⁸ Tsúfɛ ní mbla ámu sɔ gyí sɔ ɔha ibɪ béda agyapadié ámúú Bulu léhɪe yáí ámu a, mómó megyí hɪe Bulu léhɪe mó yáí Abraham. Táme ɔnɔkwali amɔ gyí, kie ɔlɔpókíé mu.

¹⁹ Mómó labi mɔmu mbla ámu bu? Bulu lópu mó é mántá músú, ménɪ ibósuná ahá tóá lakpan gyí. Táme ɔlɔwa mbla ámu ání ibétsiá alɪ yófun bréá Abraham mu na ámu ɔbéba. Mɔgyí mu ató ogyípó ní. ɔlɔpu mbla ámu há mu abɔpu bɔpu bɔwa Mose ibɪtɔ. Mɔlóbwe Bulu móa Israelfɔ nsíné ɔlapó ní. ²⁰ Nsíné ɔlapó tamalí há ɔbakóle, táme ɔbakóle Bulu gyí.

Labiá Mbla Amv Ibv

²¹ Bulu mbla ámu ilɔkɔsú líi mu nhuhé ámúú ɔlehɪe yáí ámu sɔ? Ekekekeke! Ní mbla kv ibétalí há anɪ nkpa ání itamatá á, tekɪ abétalí gyí asɔ Bulu ansító, ní anilégyí músú. ²² Táme Bulu asɔn wanlínhé amɔ iléblí ání lakpan lagyi ɔyító ahá féesú plíplíplíplí. Mó sɔ ató ámúú Bulu léhɪe yáí ámu igyi Kristo ahógyipɔ klé.

²³ Táme asa Yesu Kristo hógyi lébá ɔyító á, mbla ámu iléklí anɪ fé obu adípó. ɔhaa ménya mu iwɪ, bɔfun bréá Bulu lébɛle Kristo hógyi ɔwan. ²⁴ Mó sɔ mbla ámu lóbwe anɪ sɔ ɔkípu bɔfun bréá Kristo léba, ménɪ Bulu obótsu anɪ ání anɪ asón da ɔkpa mu ansító, tsúon anɪ Kristo hógyisɔ. ²⁵ Iníá Kristo hógyi laba sɔ á, imehián ání mbla ámu ɔbétrá bwe anɪ sɔ ɔkípu.

²⁶ Tsúfɛ mlɪ Kristo Yesu hógyi sɔ mlɪ fée mlɪlabwé Bulu abí. ²⁷ Mlɪ ahá ání mlɪa Yesu Kristo mlɪlabwé kɔle tsɔn asúbɔsɔ mlɪlatsú mu tsiátó fée. ²⁸ Mó sɔ Yudayin ntée Griikiyin trá ɔma inɔ. ɔkpábi ntée ɔdíhɪe, ɔtsɪ ntée oyin trá ɔma inɔ. Tsúfɛ mlɪ fée mlɪlabwé kɔle mlɪa Kristo Yesunɔ kvlebwɛtɔ. ²⁹ Iníá mlɪlabwé Kristo klé sɔ á, mlɪlabwé Abraham abí-aná onutó, pó mu ató agyípó. Inɪ sɔ itó ámúú Bulu léhɪe yáí Abraham amɔ igyi mlɪ klé.

4

¹ Mliyo asón ánfito ki. Ní ðha owú, sí mu agyapadiε yáí mu abí bréá buma kódan a, bogyi fé nkpábi. Ibo mótóá amúbó amó sí ató fée, ² táme ilehián ání béba iwasi há amúsó okipɔ alu yófun nfi oduá amó sí lósuná ání bohó, asa abɔpu ató ámu wa amó ibito. ³ Alí aní é anigyí asa Kristo léba ni. Anilóbwe nkpábi há ðhé, ntée túmiá ide ðyí ánfisɔ gyí. ⁴ Táme bréá bré ámu onutó lɔfun a, Bulu lówa mu Bi sísí, ðha tshé lókwú mu wá mbla ámu asi. ⁵ Bulu lówa mu ání ðbá bohó aní ahá amúbó anigyí nkpábi há Mose mbla ámu tsu nkpábito, méní ðbóbwe aní mu abí onutó.

⁶ Bulu lódunká ání obósuná ání mlilabwé mu abí. Mú sɔ ðlɔpu mu Bi ámu ðhé wá aní iklɔntɔ ní. ðhé ámu téhá anitokpólí mu aníaa, “Abba, mí Sí!” ní. ⁷ Mú sɔ opió, fɔtráa fɔmegyí okpábi, mbóun Bulu mu bi. Iníá mu bi fɔgyi sɔ á, mu ató fée igyi fú klé.

Galatiafɔ Iwi Ipián

⁸ Bréá mlímókónyá bí Bulu á, mlilóbwe nkpábi há ikpiá bomegyí tɔtɔ. ⁹ Táme séi mlilabí Bulu, ntée nébli mbée, alabí mli. Ntogyi sɔ mlidékléá mléyinkí yósum túmi ánfí ma labi kɔkɔkɔ? Ntogyi sɔ mlétrá yinkí yóbwe amó nkpábi fé bré ámu? ¹⁰ Mlídé amándié kɔ bwe nke kɔtɔ, tsra kɔtɔ, bré kɔtɔ pú nfi kɔtɔ. ¹¹ Mli bwehé ánfí sɔ ifú bo mitɔ. Ide mí bwe fé ipian amúbó ndewúun mli sɔ ámu fée íbóbwe kpaali.

¹² Mí apió, nokókóli mli, nabwé mí iwí fé mli. Ntráa mma mbla kɔkɔ asi. Mú sɔ mlisia mí atsiábi. Megyí bee mbée, mlilapú lalaye kɔkɔ gyi mi, sɔ nde íni bí. ¹³ Mlilakáín ání iwí ma mí ðnlun asa neba ino beda Bulu asun wankláán ámu ðkan eke gyankpapu? ¹⁴ Isóki kɔnkpɔnti mí ilo ámu lóbwe há mli, táme mú óó á, mlímóbu mí tɔkɔ. Mbóun mlilóhɔ mi fé Bulu-ðbɔpu, ntée Kristo Yesu onutó kóráá. ¹⁵ Ansí lehié gyi aní alí bré ámutɔ! Ntɔ lébá? Mí onutó nowun ání ní mlétalí á, tekí mlilólótí mli ansíbi wá mí alí bré ámutɔ. Mú ntɔ dé mli séi? ¹⁶ Alí amúbó nde mli ðnɔkwali bláa amu sɔ namlí mli olupú?

¹⁷ Ahá amúbó bodekléá mligyí Yudafo mblasu ámu buma mli iwí agywun wankláán kɔkɔ. Tóá bodeklé gyí bémain mli lé mísó, méní mlékle amó asún. ¹⁸ Ibo aléá ahá bódunká ání mlidwée amó, agywun wankláán okpasu. Megyí bréá mbu mli wá wɔle. ¹⁹ Mí abí adwepú! Iwí trá ide mí asin há mli, fé ðtsiá ikwú de mu dwiín. Nkétí mlilanyá Kristo tsiátó mlitɔ asa iwí bési mí asin. ²⁰ Ihíé de mí háan ha mli. Ní mí nkɔle sɔ mú á, tekí mbu mli wá séi, méní nétse mí tóitɔ.

Hagar Mva Sara Nfántóhón

²¹ Nfíte mli ahá amúbó mlidékléá mlóbuo Mose mbla ámu. Mlímónu asún ání íleblí asi? ²² Bɔwanlín wá Bulu asún ámutɔ bee, Abraham lókwú abi yinhé anyɔ. Okɔle mu yin gyí okpábi, onyɔɔsi mu yin gyí ðdihie. ²³ Okpábi amu lókwú mu bi keke, táme ðdihie ámu mú á, Bulu léhie mu yáí ání méha mu obí asa ðlɔkwú. ²⁴ Mliha anu asún ánfí asi tsun okpa ánfisɔ. Atsi abanyó ánfí bulí há ntam anyɔ ání Bulu léka. Hagar líí há Sinaibɔsu klé, tsúfé nkpábi mu abí bogyi. ²⁵ Sinaibu ámu bu Arabia ðmátó. Iwí há nde Yerusalem wúlu. Yerusalem pú mótó ahá fée bogyi nkpábi, Mbla ámu sɔ. ²⁶ Sara mú gyí ðdihie, ðlíí há asúsú Yerusalem. Mogyí aní yín ní. ²⁷ Tsúfé Bulu asún wanlínhé amu lébli ðbée, “ðtsi mákwípó, nya ansigyí!

ðtsiá ikwú mɔkódwíín mu ki, kplon, afɔsora okitikiti ansigyísó.

Tsúfé ðtsi amúbó mu kulu lési mu tswi amu obénya abí tsatsɔtsɔ,

ðun ðmɔamúbó mu kulu da mu wá ekekegyíeke ámu.”

²⁸ Mí apió, séi á, mlilabwé Bulu ahá tsun mu tóá ðlehie yáísó; fé alíá ðlehie yáí asa bɔkwú Isak. ²⁹ Alí bré ámutɔ á, obí amúbó bɔkwú mu keke, ogyi Ismael amu lédinká Isak amúbó bɔkwú mu ðhe Wankíhé túmitɔ ámɔsu. Alí kén igyi há aní nde ní. ³⁰ Táme nkáli Bulu asun wanlínhé amu lébli? ðbée, “Gya okpábi amu mva mu bi, tsúfé megyí okpábi mu bi ámu mva ðdihie mu bi ámu obégyi amó sí ató.” ³¹ Mú sɔ apió, megyí okpábi amu abí anigyí. ðdihie ámu abí anigyí.

5

Mlikɩ Mli Iwɩgyɩsu

¹ Anɩ iwɩgyɩ su Kristo lahá anɩlagyi iwɩ! Mú su mlilu kinkíinkín. Mlímátrá tsulá abubwe mli nkpábi ha mbla ámu.

² Mlinu! Mí Paulo dé mli bláa ání ní mlesí iwɩ há, betin mli keté a, ilosuná ání tó ámúb Kristo lóbwe ámu uma mli labi kuku. ³ Ntráa nde mli olá da mbée, ohagyíoha ání olaha betin mu keté á, ilehián ání obégyi Mose mbla ámu féesú. ⁴ Nde mli bláa mbée, mli ahá ámúb mli dé mbla ámu su gyí, ménɩ Bulu obótsu mli ání mli asún da okpa mu ansító ámu mlámáin iwɩ lé Kristosu. Bulu awítale amu ɩlatswi mli pan. ⁵ Anɩ mú anɩ ansí dɩn ání Bulu obótsu anɩ ání anɩ asún da okpa mu ansító. Inɩ gyí tóá anidé okpa kí tsɔn Ŋhe Wankíhé amúb ode agyómá yɔ anɩtɔ, tsɔn anɩ hógyisu ámu su ní. ⁶ Tsúfé ní anɩ Kristo Yesu anɩgyí kule a, ketétɩn ntée ketémátɩn mehián. Móbá idehián gyí anɩbu hógyiá itehá anɩtɔdwé Bulu pɔ anɩ aba.

⁷ Tekɩ mli dé mbódí bɔ asa. Ma kóun latin mli okpa obée, mlímátrá buo onokwali amu?

⁸ Megyí Bulu bwehé igyi, tsúfé muléle mli. ⁹ Mlikaɩn ání bodobodotu-afá kpalobi téhá bodobodo amu fée itotú. ¹⁰ Anɩ Wíe lahá nahogyi, ání mlímétrá ho oha bambá atosunáhé dɩn mí nkule klé. Bulu obébití ohá ámúb ode mli agywɩn damlí ámu su.

¹¹ Mí apíó, ní ntráa nde okan da blí mbée, ilehián ání ahá butɩn keté á, mómú ntogyi sɔ Yudafɔ butráa budɩn mísú? Mómú ní nde Kristo oyikpalíhesu lowu ámu é okan da á, yée ohaa méedinká mísú o. ¹² Mí su mó á, tekɩ ahá ámúb bude mli háan bee, ilehián ání mlétɩn keté ámu bawúna flo amú iwɩ.

¹³ Mí apíó, Bulu léle mli obée, mlibégyi iwɩ. Táme mlímátsɔn mli iwɩgyí amusu láyótsu mli tsiátó dada amu. Mboún mlɩpu odwe sum mli aba, ¹⁴ tsúfé Mose mbla ámu fée ɩlí mbla kule pé ámúb ɩdeblí obée, “Dwe fú bá fé fú iwɩ.” ámu su. ¹⁵ Táme ní mlilabwé mli iwɩ fé mbwíkítá-atɔ, mli dé aba finɩ, mli dé aba lalá a, mómú mliki wankláán; ní megyí alɩ mléhu aba.

Tsiátó Dada Pɔ Ŋhétó Atsiábi

¹⁶ Mú su nde mli bláa mbée, mliha Ŋhe Wankíhé amu okpa mli. Mómú mlímóobwe tóá mli tsiátó dada tekle. ¹⁷ Tsúfé tóá anɩ tsiátó dada tekle ihíe na otsan há tóá Ŋhe Wankíhé amu tekle. Tóá Ŋhe Wankíhé amu tekle é ihíe na otsan há tóá anɩ tsiátó dada tekle. Atoku anyo ánfɩ ɩkɔsú lí abasu, ménɩ mlímóobwe tóá mliteklu. ¹⁸ Ní Ŋhe Wankíhé amu dé mli kpa á, mómú mlímá Mose mbla ámu asɩ.

¹⁹ Tsiátó dada bwehé telɩn owan. Mógyí; atsɩ móa ayin asúnwa, agywɩn laláhe bwe, ifintotsiá, ²⁰ ɩkɩtswée, afátópleí, olu, ɩtré, fú nkule klé dunká, oblókpán, onsipe, aba asímánú, iwumáin lé fú abasu, ²¹ okabágyáa, ntábu, pléikpada pɔ móa ɩlehan ɩnɩ aná. Mú aná iwɩ asún nde mli bláa, fé alíá nebláa mli yaí. Mbée, ahá ání butɔbwé ɩnɩ odu buméenya Bulu iwíegyí ámu tɔ agyapadi kuku.

²² Táme ní Ŋhe Wankíhé amu dé anɩ kpa á, mó abi swiehé ání ibétsiá anɩtɔ gyí, odwe, ansigyí, iwilwii, ɩkɩnya, awítale, yilébwe, onokwali, ²³ ilwií pɔ iwɩsogyí. Mbla kukukuku má ɩnɔá iletɩn alɩ ntóbí ánfɩ okpa. ²⁴ Ahá ání bogyi Kristo klé bamó amú tsiátó dada pɔ amú owólɩ laláhe Kristo Yesu oyikpalíhe amusu. ²⁵ Ŋhe Wankíhé amu lahá anɩ nkpa papwe. Mú su mliha agyi mu asúnsú. ²⁶ Anɩmátsu iwɩ súná aba, ntée wá aba obló, ntée pé ansí aba atósú.

6

Iku Tsu Lé Aba Asóntó

¹ Mí apíó, ní mlɩtɔ oku obwé lakpan ku á, mli ahá ámúb Ŋhe Wankíhé de mli kpa ámu mlɩnya klɩn tɔi kpla mu putɔ. Táme mliki mli iwɩ wankláán, ménɩ mli é mlíméedɩda ɩsókɩ amu odutɔ. ² Mlɩtsu ɩku le mli aba asóntó. Ní mli dé mó bwe alɩ á, mli dé Kristo mbla ámu su gyí nɩ. ³ Ní oku dé mu iwɩ kí obée mɔfon tógyítótó, táme omegyí tɔtɔ a, ode mu iwɩ mlé.

⁴ Mhikapu mli onutɔ tsiátɔ ki. Ní ibu alé á, mómú mlétalí pɔ́ ibu sí kántɔ́ mli bwehé su, mlimóɔpu kápú ɔha bambá klé. ⁵ Tsúfé anitɔ okugyíɔku ɔbósurá mu onutɔ atɔ suráhé.

⁶ Bulu asún ámu akasípú buyée atɔ wankláán ání bubu iku ha amú asunápú.

⁷ Mlimámlé mli iwí. ɔhaa tamamlé Bulu. ɔhagyíɔha ɔbókɔtí tɔ́á olodu. ⁸ Ní ɔku lódu tsiátɔ laláhe wá mu klontɔ́ á, lowu ɔbókɔtí tsú mótɔ́. Táme ní ɔleha ɔhe Wankíhé amu lódu tsiátɔ wankláán wá mu klontɔ́ á, ɔbókɔtí nkpa ání itamatá tsú mótɔ́. ⁹ Mú su yilébwe mákɔn aní, tsúfé ní abatɔ mowu aní á, ɔbókɔtí nkpa ání itamatá mó brétɔ́. ¹⁰ Mó su brégyíbréá anyá mó iwí ɔkpa á, mliha abwe yilé ha ɔhagyíɔha, títriu aní apíó ahógyípu.

Itsíáha Pó ɔláda

¹¹ Mhiki atɔ wanlínhé akɔnkpɔntiá napó mí onutɔ́ ibu wánlín sísí mli! ¹² Ahá á múú budedunká ání bégyi asu ahá ansítɔ́ ámu líí mlisu beɛ, mliháa abɔtin mli keté ní. Megyí tɔ́tɔ́ sɔ́ bude ínɔ́ bwe. Alíá Yudaɔ́ bóméɛdinká amúsú beɛ, budebli beɛ Kristo oyikpalíhesu lowu ámu pésú ɔha ɔbótsun nya nkpa. ¹³ Keté atínpu amu onutɔ́ óó bɔtamagyi Mose mbla ámu su. Táme budekléá mlítin keté, ménɔ́ bópɔtsú iwí súná amú aba ání bahá mlilatɔ́n keté. ¹⁴ Mí mó á, imába mótɔ́ ání nótsu iwí ɔyí ánfítɔ́ tɔ́tɔ́tɔ́su, don aní Wíe Yesu Kristo oyikpalíhesu lowu ámu. Tsúfé mu lowu ámu su ɔyítɔ́ tsiá itráa ma mí labi, mí é mma labi kuku há mó. ¹⁵ Ketétin ntée ketémátin megyí tɔ́tɔ́. Múá idehián gyí ɔha obémlí ɔha pɔpwe. ¹⁶ Iwilwii múa nwewúun itú ahá á múú bude mbla ánfisu gyí amu, pɔ́ ahá ání bohíé bogyi Bulu ahá!*

¹⁷ Asa nékpa mí asún opulu á, mbláa mli. Mlitɔ́ ɔhaa mátrá wa mí tɔ́. Tsúfé mí iwí apíná ánfɔ́ idesuná ání Yesu ɔkpábi ngyi.

¹⁸ Mí apíó, aní Wíe Yesu Kristo ogyi mli buale. Amen!

* **6:16** Ahá ání bohíé bogyi Bulu ahá gyí Israel pɔpwe amu ni.

ᾠωυλόά Paulo Lówanlín Sísí Efesofó

Itsiáha

¹ Mí Paulo ání Bulu apé sù nabwé Kristo Yesu sumbí ɔ́yɔ́pó, dé ɔ́ωυλό άní wanlín sísí mli Bulu ahá ání mlilahó Kristo Yesu gyi, mliá monyó mlilabwé kole, mli bu Efeso wúlutá. Nde mli itsiá ha.

² Aní Sí Bulu mva aní Wíe Yesu Kristo bogyíi mli buale, aboha mli iwilwii.

ᾠsúsó Oyúla Aní Aníbu Kristotó

³ Mliha akanfu aní Wíe Yesu Kristo mu Sí pó mu Bulu. Tsúfé tsun ania Kristonyó ikolebwetó á, alapó ɔ́ɣétó atóá íbékpa aní féé yúlá aní tsú ɔ́súsó. ⁴ Asa Bulu lóbwe ɔ́yí á, ɔ́lele aní bwé mu kle tsun ania Kristonyó kolebwesù, ání abwéé ahá ání amó iwí letin, ifin koku má aní iwí mu ansító.

⁵ Iníá Bulu tɔ́dwé aní sù á, ɔ́lóbwe agywun yáí ɔ́béé, mópυ aní bwé mu abí tsun Yesu Kristosù. Iní gyí tóá olekle, igyi mu apé ní. ⁶ Mliha akanfu Bulu, mu awítale anfi íbu numnyam, ɔ́lwa tsun mu Bi ɔ́dwepúsó há aní faan anfi sù. ⁷ ɔ́lɔ́pυ mu Bi ámu obugya ká aní nwunsu ikó, sí aní lakpan kíé aní. Awítale anfi Bulu léhie wá há aní anfi íbu ifú dibi.

⁸ Mu nyánsa pó mu asón-asinu lalé mó féé ɔ́wan súná aní tsun ɔ́kpa tsɔ́tsɔ́tsɔ́sù.

⁹ Alahá anilabí mu asun ɣáinhé ání ɔ́lekiklí yáí dodoodo ɔ́béé, móbwe tsun Kristosù. ¹⁰ Mu asun ɣáinhé amu gyí, ní bré ámu ifun a, móbwe mu ató bwehéá íbu ɔ́sú móa asi féé kole, pówá aní Wíe Kristo asi.

¹¹ Bulu tehá mu nwuntó asón pó mu apé teba mótó brégyíbré. Mu onutó léle aní ɔ́béé abwéé mu abí tsun ania Kristonyó ikolebwetó. Tsúfé alí ɔ́lóbwe agywun yáí dodoodo ní.

¹² ɔ́lele aní agyankpapu ámuó aní ansí dín Kristosù ámu ɔ́béé, abékanfú mu numnyam.

¹³ Alí ilegíyí ha mli é ní. Bré ámuó mlilónu ɔ́nɔ́kwali asón, igyi asun wankláán ámuó ílòhó mli nkpa ámu, hó mósú gyi ɔ́pá mliá Kristonyó mlilóbwe kole. Bulu lópu mu ɔ́ɣe Wankíhé amu hie mli nsu, pósúná ání mubó mli, fé alí ámuó ɔ́lehie yáí ɔ́béé móbwe ámu. ¹⁴ ɔ́ɣe Wankíhé amu gyí ntswiasíá idesuná ání aní íbi bédá agyapadié ámuó Bulu léla yáí há mu abí ámu ní. Idesuná ání alaká aní nwunsu ikó, pówá mu numnyam.

Paulo Mpáí

¹⁵ Mó alí sù, tsú bréá nonu ání mlilahó aní Wíe Yesu gyi, pó alíá mlitɔ́dwé Bulu ahá féé á, ¹⁶ mmakósí Bulu ípán da mli nwunsu. Ní nde mpáí bó á, ntekáín mli sù. ¹⁷ Ntokókóli aní Wíe Yesu Kristo Bulu, numnyam ɔ́sí ámu mbéé, ɔ́há mu ɔ́ɣé ámu ɔ́ha mli nyánsa. Ie mu ɔ́wan súná mli, méní mlébi mu wankláán. ¹⁸ Ntókúli mu mbéé, obwíi mli ansí, amliwun ató wankláán ámuó ɔ́béé, mlíbékí ɔ́kpa ha ámu, méní mlébi ání ató ámuó ɔ́lelayáí há mu ahá ámu íhié bu bíá. ¹⁹ ɔ́há amlíbi ání mu túmi dún túmi kugyíku há aní ahógyipυ. Mu túmi anfi ɔ́ma a, koku má ínu. ²⁰ Mó kén ɔ́lele súná bréá ɔ́lókúsóá Kristo tsú afúlító, pó mu yéyáí mu gyɔ́písu ɔ́súsó ínu ní. ²¹ Inó Kristo dé iwíe gyí awíe féé, túmi kugyíku, ɔ́ɣe laláhe pó ɔ́másógyí túmi féésó ní. Mu dibia dún dibia kugyíkuá íbu nu séi pó ɔ́yí ámuó íbéba amutó. ²² Bulu lópu tógyító wá mu asi, ɔ́lɔ́pυ mu bwé tógyító nwun há mu ɔ́pasua. ²³ ɔ́pasua ámu gyí Kristo ɔ́yulúv. Kristo wá ɔ́pasua ámu tenyá túmi kugyíku tsú. Mutéhá tógyító tówá alé yí ɔ́tínegyíatíné.

2

Tsú Nkpa Dadató Ba Pópwetó

¹ Asa mlilémlí Akristofó á, asutó-ɔ́nlín móa lakpanbwe sù mli gyí ɔ́ɣétó aha wuhé. ² Alí bré ámutó á, mlilétsiá ɔ́mátófó atsiábi. Mlilóbuo ɔ́ɣe laláhe féé owíe ɔ́bunsám. Mgyí ɔ́ɣe laláhe ání ide agyómá yó ahá ámuó butamabú Bulu ámutó ní. ³ Lélé mó á, aní féé anilétsiá

amó atsiábi, bwé lalahéá aní ɔwólí léklé. Anilóbuo tóá aní ɔyulúu pó aní agywun létsiá súná aní. Tsiátó anfi sù tekí Bulu ɔbébití aní isu fé aha atráhe ní.

⁴⁻⁵ Táme íniá Bulu nwewúun itsɔ, ɔtéhíé dwé aní su á, ɔlɔtsun ania Kristonyɔ ikulebwesu há aní nkpa, bré ámúú anigyí aha wuhé Bulu ansító aní lakpan su ámu. Mu awítale sù ɔlɔhɔ aní nkpa. ⁶ Ania Kristo Yesunyɔ ikulebwe ánfí su Bulu lakósóa ania mɔnyɔ tsú lowutɔ, alahá aní otsiákpá Kristo wá. Ania mɔnyɔ abégyi iwíé ɔsúsú. ⁷ Bulu léle mu awítale kpɔnkpɔɔnkpɔntí ánfí súná aní tsun Kristo Yesusu, méní ahá ání bétrá lin féé bówun ání mu awítale lomóní dɔn tógyító. ⁸ Bulu awítale pó mli Kristo hógyisu Bulu lótsun hɔ mli nkpa. Iní motsú mli, Bulu atokiehé igyi. ⁹ Megyí mli bwehé wankláán kuku su, méní mliɔ ɔkuku móɔpu ibí sí kántó. ¹⁰ Bulu lábwé aní alí ánfí anigyí. Alabwé aní aha pɔpwe tsun ania Kristo Yesunyɔ ikulebwesu, méní abóbwe yilé ání mu onutó ɔlela yáí há aní ɔbéé abwéé.

Kristotɔ Ikulebwe

¹¹ Mú su mlikain ání tekí ɔmátófo mligyi. Bré ámu a, Yudafɔ bɔteti mli beé, “Ahá ání bɔmetin keté,” bóteti amó iwí keté atínpu. (Táme ketétin amu ó á, nyankpɔsa ɔyulúsu pó ibí ɔnó ató igyi.) ¹² Mlikain ání alí bré ámutɔ á, mliméyín Kristo. Afó mligyi. Mlimégyí Yudafɔ ɔkpagyíɔkpasu. Mlimá ogyíkpá Bulu nhíhé ámúú ɔleka mú iwí ntam há Yudafɔ ámutɔ. Múá idɔn kóráá á, mli ansí medín tɔtɔsu, mliméyín mu é. ¹³ Táme séi á, mli Kristo Yesunyɔ mlilabwé kule. Iní su Kristo latsun mu obugya amúú ɔletséi wólí há ania mlinyɔ ámu su, kpá mli ahá ánfí tekí mli bu ifó ánfí ba Bulu wá. ¹⁴ Tsúfé Kristo onutó lapú iwilwii wá Yudafɔ pó ɔmá bámbásúfo nsiné, bwé aní afonka anyɔ ámu féé kule. Alalé olu ámúú ɔlɔbwe buntíi wá aní nsiné ámu. ¹⁵ ɔleka Yudafɔ mbla pó amó amándíétó, méní afonka anyɔ amó bóbwe ɔpasua pɔpwe ikule mutɔ. Fówun mɔa amónyɔ bóbwe kule, iwilwii bétsiá amú nsiné. ¹⁶ ɔlɔtsun mu oyikpalíhesu lowu ámu su lé olu lé amú nsiné. Oyikpalíhe amu su ɔlɔtsun tswi amúá Bulunyɔ ɔnó ntsu. ¹⁷ Bréá Kristo lébá a, ɔleka Bulu iwilwii asón ámu ɔkan há ahá féé. Mli ɔmátófo ání mliá Bulunyɔ nsiné bu ifó pó Yudafɔ ání amúá Bulunyɔ nsiné ma ifó féétó. ¹⁸ Kristo su ɔkpa latíi há aní afonka anyɔ ámu féé. ɔhe Wankíhé ámu su abétalí ba aní Sí Bulu ansító.

¹⁹ Iní su mlitráa mlimégyí afó. Mliá Bulu ahá mlilabwé ikule, mligyi Bulu wóyí abí. ²⁰ Mligyi fé obuá bayi. Yesu sumbí ayɔpú ámu pó Bulu ɔnósú atóipú amu gyí mú nkpa bí. Kristo Yesu onutó gyí obu ámu ɔtan. ²¹ Mu su obu ámu itsa aba hógyitɔ. Mutéhá mú itomóní bwé Bulu ɔtswékpa obu wankíhé. ²² Iníá mliá Kristonyɔ mlilabwé ikule su á, ɔde mliá Yudafɔ ámu pɔtsá abasu, ɔde obu ání Bulu obétsiá mótó ɔjéto yíi.

3

Paulo ɔmá Bámbásúfo Bulu Asón Bláa

¹ Mí Paulo nda obu Kristo Yesu asun wankláán ámúú nde ɔkan da mli ahá ání mlimégyí Yudafɔto ámu su. ² Nyin ání mlilanú awítaleá Bulu lówa há mí, pó agyómá ánfí wá mí ibitɔ ɔbéé, mbwéé, iwa labi ha mli. ³ Bulu léle mu asun ηáinhé ámúú ɔlekiklí yaí ámu ɔwan súná mí. Mú nawánlín kútúklú á. ⁴ Ní mlekla ɔwolú ánfí a, ibówankí mli ání nanú Kristo iwí asun ηáinhé amu asi. ⁵ Tsú ɔyí ɔpá á, Bulu mókólé asun ηáinhé anfi súná nyankpɔsa ɔkuku. Táme séi ánfí á, alabele mú ɔwan tsun mu ɔhé ámu su súná ahá ámúú alalé, bɔgyi mu sumbí ayɔpú pó mu ɔnósú atóipú wankíhé amu. ⁶ Mu asun ηáinhé amu gyí, Bulu layúlá ɔmá bámbásúfo é fé Yudafɔ, tsun mu asun wankláán ámu su. Amúá Yudafɔ bamlí ɔlepe ɔkuleto ató agyípu, alabwé amúá Yudafɔ kule. Mú su babwé ɔyulúu kule. Amó é bénya ató ámúú Bulu léhe ání ɔbéha Yudafɔ tsun Kristo Yesusu ámu ku.

⁷ Ina Bulu awítale pó mu túmisu ɔlɔbwe mí mu asun wankláán ámu osúmpú. ⁸ Ibu mótóá kebikusu ngyi Bulu ahá féétó. Táme Bulu lówa awítale há mí ɔbéé, ndáa Kristo oyúla amúú idɔn blí ámu iwí ɔkan ha ahá ání bomegyí Yudafɔ. ⁹ Mulówa mí ɔbéé, nháa anyánpɔsa féé abubí alí ɔdepu mu asun ηáinhé amu yó agyómá. Mulóbwe ɔsú múa asi, ɔlɔpu mu asón ánfí ηáin tsú ɔyí ɔpá. ¹⁰ ɔlɔbwe mú alí, méní ɔbótsun mu ɔpasua ámu su lé mu nyánsa ɔtsan-ɔtsan

súná ɔɛ laláɛ awíe pú atúmipwá búbv ɔtínéá bode iwíe gyí fée. ¹¹ Iní gyí tóá Bulu léhíhíe yaí asa ɔlele ɔyí ní. Alahá mú ɔlaba mótó séi tsvn aní Wíe Kristo Yesusu. ¹² Iníá anílahɔ mu gyi, ania munyɔ anílabwé ikule sv á, abétalí wá klvn yó mu ansító faan, anuméetrá nya ifú. ¹³ Mú sv nde ipa bwíí há mli mbée, mli máha abato iwu mli, iwíɔsin ánfí ndewúun ha mli ánfí sv, tsúfé ɔbówa labi há mli.

Kristo ɔdwe

¹⁴ Iní sv mí akpawunu iyi asi, nde aní Sí ámu kokóli. ¹⁵ Mutɔ abusuan kugyíkúá ɔbu ɔsú móa asi ləlin tsu. ¹⁶ Mubúv oyúla akpɔnkpɔnti há mu abí. Mú sv nde mu kokóli mbée, mu ɔɛ ámu ɔhíe wa mli ɔkláa ɔwɔnlín tsu mu oyúla kpɔnkpɔnti atokiehé ámutɔ, ¹⁷ Kristo ɔtsvn mli hógýisv tsia mli klvntɔ brégyíbré. Nde mu kulí mbée, ɔhá amlile nlin yɔ ɔtótó, Buludwe pú mli abadwetɔ, amlilu kinkíínkín. ¹⁸ Fówun mliha Bulu ahá atráɛ mlétalí bí ání Kristo ɔdwe lehíe móní, ɔlehíe téi, ihíe bu ɔswí, ɔlehíe fúá, ɔlehíe wíe ɔtótó. ¹⁹ Ntráa nde mu kokóli mbée, ɔhá amlibí Kristo ɔdwe ámutú nyankpɔsa ɔkuku méetalí nú mú asi yi amv. Fówun mli tsiátó bóbwe fé Bulu klé.

²⁰ Iníá Bulu túmi de agyómá yɔ anitɔ sv á, ɔtetalí bwé ató há aní dvn aliá anitókúli mu, ntée anitosúsu. ²¹ Iní sv mliha akanfv Bulu. Anyánkpúsa ɔlntɔ fée bokánfv mu ató akpɔnkpɔnti ámutú ɔdebwe Kristo Yesu pú ɔpasua ámutɔ ámu sv, tsú séi yófvn bréá itamatá. Amen!

4

Ania Kristonyɔ Iklebwe

¹ Iní sv mí ánfí nda obu aní Wíe agyómá yɔ sv ánfí nde ipa bwíí há mli mbée, mlitsia tsiátó oduá ɔlekanáa aliá Bulu léle mli ɔbée, mlibétsiá. ² Mliha iwíasi, amlilwii. Mlinya klvn ha aba, amlidwe aba. ³ ɔɛ Wankíhé amv lahá mlilabwé kule. Mú sv mlibɔ mbódí amlitsia iwílwíitɔ, méní ikulebwe ámu ibétsiá mlitɔ yó. ⁴ ɔyulúv kule iwí ntobí aní fée anigyí. ɔɛ Wankíhé kule pé bu ɔnv. Ali kén Bulu léle aní fée ɔbée, abéki toku kule pé ɔkpa ní. ⁵ Owíe ɔkule; hógýi kule; asúbɔ kule. ⁶ Bulu ɔkule. Múgyí aní fée ɔsí. Mudé aní féesú gyí, ɔde agyómá yɔ tsvn aní féesú, otsie aní féeótó.

⁷ Kristo lówa awítale ye atokiehé há aní fée ɔbée, apóyɔ mu agyómá, ⁸ fé aliá bɔwanlín wá Bulu asún ámutɔ beɛ,

“Bréá ɔlɔyɔ ɔsúsú á,
ɔlekpa ndoun buo iwí,
kíe ahá ató.”

⁹ Ní bɔwanlín wá Bulu asún ámutɔ beɛ, “ɔlɔyɔ ɔsúsú” á, idesuná ání Kristo légyankpá kplí wíe ɔsolótɔ. ¹⁰ Mómú idesuná ání ɔhá ámutú ɔlekplí wíe ɔsolótɔ ámu kén lóyɔ ɔsúsú, ɔtínéá ɔlɔfá dvn ní, méní ɔbóbulá ɔsú móa asi fée, há mú ifvn. ¹¹ Kristo onutó lóbwe anitɔ akv mu sumbí ayɔpú. Akv Bulu ɔnósú atóipú. Akv mu asvn wankláán ámu ɔkan adapú. Akv é akpapú pú asunápú. ¹² Kristo léle amú ali, méní Bulu ahá bétalí yó mu agyómá, púwá Kristo ɔyulúv ikule; igyi mu ɔpasua ámu ɔwɔnlín, ¹³ méní aní fée abóbwe kule hógýitɔ, bí Bulu mu Bi ámu. Fówun abédan, fv nkpagyíɔkpasv fé Kristo. ¹⁴ Iní sv anuméetrá bwe fé nyebíá ahá ání amú ɔnó bu ɔdwe bétalí pú amú atosunáhé pɔpwe kugyíkv bemlé, fé aliá ntsu tedá ɔklvn ya ɔtínegyíɔtínéá ideklé. ¹⁵ Mboún mliha abláa aba ɔnɔkwali asún ámu ɔdwetɔ, méní abédan tógýitótó, bwé fé Kristo, ogyi ɔpasua ámu nwun. ¹⁶ Ina musv ɔyulúv, igyi ɔpasua ámu ɔtínegyíɔtíné ita aba, ide aba wankláán. Ní nyankpɔsa-oyí iwí ntobí ámu fée ide mú agyómá yɔ wankláán á, Kristo tehá mú itedan ɔdwetɔ.

Nkpa Dada Múa Pópwe

¹⁷ Mú sv nde mli ɔlá da aní Wíe ɔdátó mbée, mli mátrá tsiá fé ahá ání bomeyín Bulu. Itóá móɔwa labi há amú iwí butɔgywín. ¹⁸ Amú nwuntɔ lóklvn. Mú sv buma nkpa pɔpwe amúv itsú Bulu wá ámu, tsúfé bomeyín tɔtɔ. Iklvntɔ bu amú odwin. ¹⁹ Lalahɛbwe tamawá amú péli, butekle hakpanla kugyíkv bwe. Butɔbwé lalahɛ kugyíkv, butamatálí kítá iwí.

²⁰ Táme mli mó á, megyí tsiátó anfi odu mlilékasí tsú Kristo iwí. ²¹ Nyin ání mlilanú Yesu iwí asón, basúná mli ɔ̀nɔkwaliá ibu mɔ̀tɔ́ é. ²² Mó sɔ́ mlisi mli tsiátó dada amóú mlilétsiá ámu. Mli ɔ̀wólí laláhe lémlé mli alí bré ámuɔ̀, ileha mli tsiátó leyintá. ²³ Mliha Bulu ɔ̀bwe mli klɔ̀n pú mli agywun pópwe. ²⁴ Mlitsia tsiátó pəpweá igyi Bulu atsiábi, mó iwí letɔ̀n, ina dínká ɔ̀nɔkwali ɔ̀kpa ámuɔ̀.

²⁵ Mó sɔ́ mlitɔ́ okugyíáku ɔ̀mátrá wa afunu. ɔ̀hagyíha ɔ̀bláa mu ba Okristoyin ɔ̀nɔkwali. Tsúfé aní fée anigyí nyankpɔ̀sa-oyí ɔ̀kɔ̀le amu iwí ató. ²⁶ ɔ̀bló ikítá mli á, mlímáha mó iha amlibwe lakpan. Imátsiá mlitɔ́ yófun owi tahé. ²⁷ Mlímátepi há ɔ̀bɔ̀nsám ɔ̀kpa ɔ̀mle mli, amlibwe lakpan. ²⁸ Owikplu mátrá wi ató. ɔ̀púv mu ibi yɔ́ agyómá, méní obénya tɔ̀ku kpá mu iwí, nyá iku é há ahá ání bɔ̀ma kɔ̀ku. ²⁹ Mlímáha ason laláhe kɔ̀ku idali tsu mli ɔ̀nó. Mboún móá ibóbuá ɔ̀ha, ibóbwe yilé, wá labi, wá mó anupú ɔ̀wɔ̀nlin. ³⁰ Mlímábwe tóá ibéhan ɔ̀he Wankíhé amu. Tsúfé mu Bulu lópuhie mli nsu, pósúná ání mu bó mli, móhɔ́ mli nkpa eke ámu ni. ³¹ Mlile ɔ̀nsipekpan, olu pú ɔ̀blókpán, itré, isia pú lakpan kugyíku agywun le mlitɔ́. ³² Mboún mliwa awitɔ̀le ha aba. Mliwun aba nwe, amlisi lakpan kie aba fé alí amóú Kristo sɔ́ Bulu lési mli klé kíé mli ámu.

5

Akristofɔ Atsiábi

¹ Iníá Bulu abí ání ɔ̀tehié dwé mli gyí sɔ́ á, mlitsia mu atsiábi. ² Mli dwé aba ɔ̀kpagyíákpasɔ́, fé alíá Kristo lódwé aní, tsúlá bɔ̀mɔ́ mu aní sɔ́. ɔ̀lɔ̀pu mu iwí bwé atɔ́ hahé pú afɔ̀die-abɔ̀tɔ́á ibu ɔ̀fan fánfáánfán há Bulu, ilegyi mu ansí.

³ Bulu latin mli iwí. Mó sɔ́ mlímáwa atsi móá ayin asón, wá hakpan, ntée ɔ̀nsípe. ⁴ Mó ɔ̀ma a, uma aleá mléblí asón ání ibu péli pú móá uma anulé, ntée wá ɔ̀plɔ̀kpan. Mboún mlida Bulu ipán brégyíbré. ⁵ Iwánkí mli ání mbua ɔ̀təpú, ɔ̀hakpan ntée ɔ̀nsípe ɔ̀wapú ɔ̀kɔ̀ku méenya ogyíkpá Kristo mu Bulu iwígyí amuɔ̀. (Tsúfé ɔ̀nsípe ɔ̀wapú gyí fé ɔ̀kpi ɔ̀tswépu).

⁶ Mlímáha ɔ̀kpa ɔ̀haa ɔ̀púv asón ání uma labi kɔ̀ku mlé mli. Tsúfé tsiátó laláhe anfi odu sɔ́ Bulu tenyá ɔ̀bló bíti ahá ání bɔ̀bu asɔ̀tɔ́-ɔ̀nlin isu ní. ⁷ Mó sɔ́ mlímápu amó gyi mba. ⁸ Bré ámu a, oklúntɔ́ mlitsie mlidé lakpan bwe, táme séi á, mlia aní Wienyɔ́ mlilabwé ikɔ̀le. Mó sɔ́ mlitsie wankitɔ́. Iní sɔ́ mli tsiátó isúna ání mlitsie wankitɔ́. ⁹ Tsúfé ɔ̀há ání ɔ̀bu wankitɔ́ tɔ̀bwé yilé. Mu asón da ɔ̀kpa, ɔ̀bu ɔ̀nɔkwali. ¹⁰ Mó sɔ́ mlibɔ́ mbódí amlikasí tóá Bulu tekle. ¹¹ Mlímágyi mba. Labi kɔ̀ku uma móú. Mboún mlile amó bwehé ɔ̀wan. ¹² Ihié bu péli ání béblí ntobíá ahá bɔ̀tɔ̀bwé nájintɔ́ iwí asón kóráá. ¹³ Táme ní itɔ́ wankíhé iwánkí wólí tóá ibu oklúntɔ̀sɔ́ á, itemlí itowunhe. ¹⁴ Tsúfé atɔ́ wankíhé telé tógyítɔ́ ɔ̀wan. Mó sɔ́ beblí beɛ, “ɔ̀didípo, tsinki.

Kusu tsu afúlitɔ́,
Kristo ɔ̀wankí wɔ̀li fósó.” ni.

¹⁵ Iní sɔ́ mlíkí mli tsiátó wankláán. Mlímátsiá nkpa fé aha mimláhe, mboún mlitsia fé atiansipɔ́. ¹⁶ Ní mlenyá bréá mlópubwé itɔ́ wankláán á, mlímáyintá mó. Tsúfé lalahé bwe lamóní alí bré ánfítɔ́. ¹⁷ Mó sɔ́ mlímábwe mimlála. Mboún mlibɔ́ mbódí amlibi tóá aní Wíe tekle, amlibwe mó.

¹⁸ Mlímánu ntá bó, tsúfé iteyintá ɔ̀ha. Mboún mliha ɔ̀hé Wankíhé amu ɔ̀bula mli brégyíbré. ¹⁹ Mli pu Bulu asón wá ilu, amlíwa iluá ɔ̀he Wankíhé lópuwá mli klɔ̀ntɔ́ puɔ́tɔ́ kpla aba; amlíwa ilu é tsu mli klɔ̀ntɔ́ kanfu aní Wíe. ²⁰ Mlida aní Sí Bulu ipán tógyítɔ́ brégyíbré, aní Wíe Yesu Kristo idátó.

Akristofɔ Akúlu Móá Aká Tsiátó

²¹ Mliba iwiasí ha aba fé alíá mliteba iwiasí há Kristo.

²² ɔ̀tsi, ba iwiasí ha fú kúlu fé alíá futeba iwiasí há Kristo. ²³ Tsúfé okúlu bu túmi mu kasu, fé alíá Kristo bu túmi ɔ̀pasua ámuɔ̀. ɔ̀pasua ámu gyí mu ɔ̀yɔ̀lɔ̀, Kristo amu onutó gyí mó ɔ̀lepó. ²⁴ Alí amóú ɔ̀pasua ámu teba iwiasí há Kristo amu a, alí kén ɔ̀ká é ɔ̀bá iwiasí ha mu kúlu tógyítɔ́ ni.

²⁵ Akúlu, mlidwe mli aká fé ali á múú Kristo lódwe ɔpasua ámu, tsúlá bəmə mu mó su ámu. ²⁶ Kristo lótsulá bəmə mu pótin ɔpasua ámu iwí há Bulu. Olebie ɔpasua ámu ntsu, pú mu asón ámu gyóra mó iwí. ²⁷ Omekleá ifin pú asvansu bétsiá ɔpasua ámu iwí, ntée mó ɔtneku íbókpukpú tía, méní íbówa mu onutó ámu akíle fé obitebí, ɔbékpa mu ba mu iwí wá. ²⁸ Ali kén lehián ání oyin ɔbódwe mu ka fé mu iwí ní. Oyín ání ɔtədwé mu ka tədwé mu onutó iwí. ²⁹ Tsúfé ɔhaa tamalú mu iwí, bulá ɔtebúlá mu iwí, kí mu iwísu wankláán fé aliá Kristo é təbwé há ɔpasua ámu. ³⁰ Tsúfé aní féé anigyí Kristo ɔyulúw iwí ntobí. ³¹ Fé aliá bəwanlín wá Bulu asón ámutə bəe, “Iní su oyin ɔbénatí sí mu si muə mu yin, yémantá mu kasu. Fówun amú abanyó ámu bóbwe ɔyulúw kule” ní. ³² Ɖnəkwali, Bulu asón ɔaínhé anfitə bu odwin. Ndekí mbéé, Kristo muə ɔpasua ámu iwí asón igyi. ³³ Mli é mli asón igyi. Mó su ntráa nde mli bláa mbéé, oyingyíoyin ɔdwéé mu ka fé mu onutó iwí, ɔtsi é obu mu kulu.

6

Abi Múə Akwíwú

¹ Abí, mliə aní Wíenyə mlilabwé kule. Mó su mlibu mli akwíwú. Tsúfé múgyí tóá ida ɔkpa ání mlóbwe ní. ² Iní gyí mbla ámutə gyankpapwá ɔlehiə oyúla mántá mósú ní. “Bu fú sí múə fú yín, ³ méní íbówa alé há fú. Fówun fédan fulí nwun fú nkpa ánfítə.”

⁴ Abí así, mlimátsiá wá mli abí ɔbló. Mboún mliyaí amú, amlisuna amú ató aliá aní Wíe tekle.

Nkpábi Pú Amó Awíe

⁵ Nkpábi, mlibu mli awíe. Mlunya amú ifú, amlibu amú tsu mli klontə fé aliá mlitobú Kristo. ⁶ Mlimábwe yilé amú ansítə aliá békənfú mli su. Táme fé Kristo nkpábi a, mlibwe ató tsu mli klontə fé aliá Bulu tekle. ⁷ Mliə iwíwə yə agyómá ansigyísú ha amú, fé Kristo mlidé mó yə há, megyí nyankpəsa. ⁸ Mlidinka ansí ání aní Wíe ɔbékə ɔhagyíɔha íkə, itə wankláán kugyíkúá ɔlbwe su. Ní ɔkpábi fugyi o, futsie fú iwísu o.

⁹ Awíe, mli é mlíkita mli nkpábi wankláán, fé aliá nablí bətsən. Mlimábwe amú kpóunkpóun. Mlikəin ání mliə amónyə féé owíe ámu bu ɔsósú. Mu mó ɔtamakí ɔhaa ansítə.

Bulu Akətó

¹⁰ Mí asón tráhe-tráhe gyí, apíó, mlitsən ania aní Wíenyə íkulebwe su amliha mu ɔwa mli ɔwənlín tsu mu túmi kpənkpəntí ámutə. ¹¹ Mlidida ísá-akətó fééá Bulu lahá mli ɔbée, mliwúkə Ɖbunsám, méní mlétalí líí mu ɔmle ámu ɔnó. ¹² Tsúfé megyí ania anyánkpsə dékə. Mboún ania ɔɔtə túmi laláhe, atúmipə pú ɔhe laláheá bu bu ɔyí klúnhe anfitə pú ɔtínegyíɔtíne dékə. ¹³ Mó su mlidida Bulu akətó ámu féé, méní ekeá laláhe ku ifwíe mlitə á, mliméesrí, mlétalí líí mó ɔnó, trá nya ɔɔtə wá ɔwənlín líí kínkíínkín.

¹⁴ Mó su mlíkəsu, amlida iwísu. Ɖnəkwaliwa íbwéé ɔféá íklí mli osíésú. Yilébwe íbwe mli kántə-atíntə. ¹⁵ Iwíwəda há iwíwii asən wankláán ámutə kitá pú mó blí íbwéé mli ísátə ntəkuta. ¹⁶ Iní féé ɔma a, mlíkita Kristo hógyi ámutə brégyíbré. Íbwéé mli atíntəá mlóputin mli iwí, méní Ɖbunsám mbín píónpíón ámutə ídetsúwən ámutə kuku ímówə mli. ¹⁷ Mliwə Bulu nkpa hóo ámu bwe mli kəwpa. Mlíkita Bulu asón ámutə, íbwe mli ísátə ɔdayí ání Ɖhe Wankíhé ámu tēhá mli. ¹⁸ Mliha Bulu Ɖhé ámu ɔkpa mli, amlibə mpái brégyíbré. Mlíkulí Bulu, ɔtsa mli ɔkpagyíɔkpasu. Mó su mlidinka ansí iwísu. Mlimási mpái bə há Bulu ahá féé. ¹⁹ Mlibə mpái ha mli. Ní nobwíí ɔnó á, Bulu ɔpúw mu asón ámu wa mí ɔnó; ɔha mí antalí wa klən blí asən ɔaínhé ámutə íbu mu asən wankláán ámutə ámu féé. ²⁰ Asón ámu iwí sumbí ɔyɔpú ngyi. Mó ɔkanda sú nda obu ní. Mlibə mpái mliəa, Bulu ɔhá mí antalí wa klən blí mó aliá ílehián.

Íklá

²¹ Osúmbi ɔnəkwaliwə aní píó ɔdwepú Tihiko gyí aní Wíe agyómá ámutə. Ɖbébláa mli mí iwí asón féé, méní mlébi aliá ngyi pú tóá ndebwe. ²² Iní kóún su nde mu wa mli wá ní. Ndekí mbéé, ɔbebláa mli ahá tógýtí ɔde mósú yə nfi. Ɖtəi kpla mli pəwa mli ɔwənlín.

²³ Ɖsí Bulu mva anɪ Wíe Yesu Kristo buháa mlɪ ahógyipɔ amɔ fée iwilwii. Boháa amlɪtsia dwe aba, mlɪ ansí ɪdɪnka Bulusɔ bré fée. ²⁴ Ogyíi ahá ání butamasí anɪ Wíe Yesu Kristo dwe fée buale.

ᾠωυλόά Paulo Lówanlín Sísí Filipifó

Itsíáha

¹ Mí Paulo pú aní píó Timoteo aní anígyí Kristo Yesu asúmpú dé ᾠωυλό ánfi wanlín sísí mli Bulu ahá aní mliḃv Filipi wúlutə, mliá Yesu Kristo mlilabwé kəle. Mliá mli əpasua ahande pú amó abəápu fée anidé mó wanlín sísí.

² Aní Sí Bulu mva aní Wíe Yesu Kristo bugyíi mli buale, aboha mli iwilwii.

Paulo Atókvli Pó Ipánda

³ Ntedá mí Bulu ipán ní nekáin mliḃv brégyíbré. ⁴ Brégyíbréá nde mpái bə há mli fée á, ansí tegyi mli. ⁵ Tsúfé tsú ekeá mlilótə əsən wankláán ámv nu á, mlidé aní tsa anidé mó əkan da bətv nde. ⁶ Nyin aní Bulu ámvú olefi agyómá wankláán ámv así mliḃv ámv kén əbóyə músú alu yəfən Kristo Yesu əbáke amv. ⁷ Ulekanáa aní nósusúu mli fée iwí alí, tsúfé ntehié dwé mli. Iníá nda obu, ntée ndekə əsən wankláán ámv nwunsv, mlilíí mí əma a, aní fée Bulu dé buale gyí. ⁸ Bulu yin aní ntosúsu mli iwí, ntehié dwé mli fé alá Kristo Yesu tədwé mli.

⁹ Nde Bulu kokóli mbée, əhá amlidwe aba dvn alí, amlitn ansí, nú asón ámv é así wankláán, ¹⁰ méní mléḃi tóá ihíé ibv alé, amlitsia nkpa aní mó iwí letn, əlala ima mó iwí, alu yəfən ekeá Kristo əbélaba. ¹¹ Yesu Kristo əháa mv yilébwe ibola mliḃv fé alá oyí toswié abí, ipv numnyam móa kanfó ha Bulu.

Paulo Ikantədi Léha Bulu Asón Lekléi

¹² Mí apíó, ilehián aní mléḃi aní ikplán anfi ɪlató mí anfi lahá əsən wankláán ámv lakléi tsía. ¹³ Tsúfé əhagyíəha aní əbv nfi, pú isá akəpóá botogyo owíe wóyí aná fée babí aní Kristo-búo sv nda ikantə. ¹⁴ Mí ikantədi sv apíó tsətsətsə bapú ansí dínká aní Wíesv. Buhíe bude klvn wa dá əsən wankláán ámv əkan, ifú medé amó.

¹⁵ Ibv mótóá mí iwí olu pú mí iwí ahin sú akv bude Kristo iwí asón ámv əkan da. Táme amó akv é balé klvntə bude mó bwe. ¹⁶ Alí ahá anfi budepv mí iwí ədwe dá əsən wankláán ámv əkan. Tsúfé buyin aní Bulu lópv mí ba nfi aní mbéprí mv asón ámv nwun. ¹⁷ Ahá ámvú bumedé Kristo iwí asón ámv əkan da tsú amó klvntə ámv mó á, amó nkule inya sv bude mó bwe. Nda ikantə sv budekléá bəyintá mí iwí tsía.

¹⁸ Táme imedé mí han, ní yilé sú bude mó bwe o, lalahə sv o. Múá ide mí hián gyí, banyá bude Kristo asón ámv əkan da ni. Iní sú ansí ihíe de mí gyí ní. ¹⁹ Tsúfé nyin aní mli mpái pú Yesu Kristo Ōhé ámv əbékpa mí, nédalí ikplán anfitə. ²⁰ Nhíe nyin, mbv hógyi aní mmóəbwe tóá ibéha péli békítá mí. Mboún nétrá wa iwí əwənlín, méní ní lowu ígyi o, nkpa ígyi o, mí tsiátó fée ibówa Kristo numnyam. ²¹ Tsúfé ní ntsie nkpa á, ntsie ha Kristo. Ní nowú é á, ibówa mli labi dvn. ²² Táme ní ntráa ntsie əyító á, négyi gyvma aní ibówa labi há mí. Iní sv mmowúun móá nlée. ²³ Nagyígyáa, támə ibv mli aléá néyétsiá Kristo wá mboún. Móbv alé dvn. ²⁴ Táme mli sv ibv aléá nétsiá nkpa. ²⁵ Nyin alí. Mó sv nétsiá mli wá əbóyə agyómá ámv, méní mlédan, nya ansigyí mli Kristo hógyi sv. ²⁶ Mómó bréá neyínkí bá mli wá á, mlénya əkpa kánfó Kristo Yesu, itó ámvú alabwé há mí ámv sv.

²⁷ Tóá idehián séi gyí, mliha mli tsiátó ikana Kristo əsən wankláán ámv. Mómó ní nebə mli wá ó, mmeba ó, nónu aní mlilí kínkíínkín ikələbwetə; mlidé hógyi amóú ibv əsən wankláán ámv tə ámv é nwun prí. ²⁸ Mlumánya ahá aní bókvsó líí mliḃv ifú əkpa əkəkvs. Mli iklvnwa ibóbwe osúna há amó aní Bulu onutó əbéhí amó fée, támə əbóhə mli mó nkpa. ²⁹ Tsúfé megyí Kristo hógyi nkule sú Bulu lópohá mli. Mboún alá mlówun ipian há mv é. ³⁰ Isá ámvú mlíówun aní ndekə ámv kén mlidékə á. Mó kəntó ntráa mbv ni.

2

Mlikasi Kristo Iwasibá

¹ Mlia Kristonyo mlilabwé kole. Mó su alawá mli ateto-onlin. Mu odwe lalwíi mli klon. Mlia mu Dje ámu kolebwe su alahá mlia mli aba mlilabwé kole, mlidé iku tsu lé mli aba asóntó, mlidé aba nwe wúun. ² Mó su mlibwe kole, amlitsula dwe aba tsu mli klontó. Mlibwe agywun kole, amliyó agyómá wa abatọ poha mí ansigyí ifon. ³ Mlimábwe awonsípú. Mlimátsu iwí. Mboún mliba iwiasí, amlitsu mó ání mli aba budon mli. ⁴ Mlimádunká mli nkole klé. Mlidunka mli aba é klé. ⁵ Mliha mli agywun ibwe fé Kristo Yesu klé.

⁶ Iníá òlèlian Bulu okpagyíokpasu ó á, omabwe agywun ání obótsu mu iwí ání muva Bulu bogyi kékée.

⁷ Mboún olesi mu tógyító omagyáa, bwé mu iwí osúmpú. Bəkwí mu fé alíá bəkwí ohagyíoha.

⁸ Mu nyankposabwetó á, òlèba iwiasí. Olobu ató alu wú oyikpalíhesu, fé lalahé obwepú.

⁹ Iní su Bulu lótsu mu fúá ya osósúúsú, há mu dá ání idon adá féé,

¹⁰ méní ntobíá budu osú móa así pú osulúv ayasí bédá akpawunu há mu;

¹¹ ohagyíoha obéle blí ání “Yesu Kristo gyí Owíe!” púwá aní Sí Bulu numnyam.

Mliwanki Fé Ntsrakpabi

¹² Iní su apíó adwepú, alí ámú mli tobú mí bré ámú mbu mli wá ámu a, ínía mma mli wá ó á, mlibo mbódí amlibwe mó alí. Mli pu ifú móa kpunkí yo mli nkpahóo agyómá ámu mọ onó. ¹³ Tsúfé Bulu onutó dé agyómá yo mli to. Alahá mlilatsúlá mlidé mu apé móa tóá otekle bwe.

¹⁴ Mlimátóí ntée gyi tógyítóá mlóbwe iwí nwéen, ¹⁵ méní òlala méetsiá mli iwí; mli iwí bétin, fé Bulu ahá bré ání mli tsie lakpan kugyíku abwepú oyí ánífito. Mliwanki fé ntsrakpabi amú ansító. ¹⁶ Mliyó mósú amlibla ahá asún ámú itehá nkpa ámu, méní mli su nétalí pú ibi sí kántó ekeá aní Wíe Kristo obélaba, ání mí mbódí ntée mí gymagyihe mabwe kpaali.

¹⁷ Táme ní ibéba mótó ání bọpu mí obugya wólí así fé ntá mli hógyi iwí afodie pú Bulu agyómá ání mlidéyosú kóráá á, ibówa mí odwe. Ansí bégyi mía mlinyo féé. ¹⁸ Mó su iwá mli odwe, ansí igyi aní féé.

Timoteo Mva Epafrodito

¹⁹ Ní aní Wíe Yesu lótsulá á, imóowa opá nówa Timoteo mli wá. Ní oyínkí bebláa mu ání mli tsie wankláán á, ansí bégyi mi. ²⁰ Mma ohá ání olotsu iku lé mli asóntó don mu. ²¹ Tsúfé atráhe amu féé bude amú onutó klé kí, megyí Yesu Kristo klé. ²² Táme mliyin alíá Timoteo lagyi mu iwí adánsie wankláán. Alatsá mí aniladá asun wankláán ámu okan fé obí móa osí. ²³ Mó su nde okpa kí ání ní nenyá wun tóá ibéba misu nfi pé á, nówa mu mli wá. ²⁴ Nahogyiá aní Wíe obékpa mí, imóowa opá mí onutó néba mli wá.

²⁵ Táme nabwe agywun ání nélayínkia Epafrodito sísí mli. Aní pío ání mía munyo anidé agyómá yo, anidéko asun wankláán ámu nwunso. Mogyí mli bí ání mlilówa mliha, obá beki misu ní. ²⁶ Tsúfé ode misu kain dubi. Ihíe de mu háan, tsúfé mlilónu mu ilo. ²⁷ Lélé mó á, alaló sian wu, táme Bulu lówun mu nwe. Megyí mu nkole, mía munyo féé, méní awirehó móodon mi kitá. ²⁸ Mó su nhíe ndekléá nókosi wá mu mli wá, méní ní mlélawun mu a, ansí bégyi mli. Mí é mí asun susúhesu békalá kúká. ²⁹ Mlihiye pu ansigyí ho mu fé mli bá Okristoyin, amlipu obú ha muva ahá ání bogyi fé mu. ³⁰ Tsúfé olesi mu nkpa há Kristo

agyómá ámv. Olekle owu mótó bréá òlì mli dátó, mv nkole òde tógyítá tekì ní mlibu nfi mlóbwe há mí bwe.

3

Yesu Lówu Hò Anì Nkpa

¹ Itráhe a, mí apíó, anì Wíe sv mlunya ansigyí. Imòkúpòn mì aní nétrá wanlín ason kua kule anfi sí sí mli. Igyi asón aní ibékpa mli é. ² Mlíki aha laláhe anfi bogyi fé akíai anfi wankláán. Lalahé abwepó bogyi, bude ahá háan bεε butún keté kpaali. ³ Tsúfé aní ahá ámú anitópó Ɔhe Wankihé sùm Bulu ámv gyí keté atínpu onutó ní. Mó sv abétalí tsú iwí itó ámú Kristo Yesu labwé há aní ámv sv. Anitamapó ansí dínká tóá nyankpasa lapó ibi bwésó. ⁴ Mí onutó óó mbu òkpa pò ansí dínká mó anásó. Ní òku òbée, mvbu òkpa pò ansí dínká mósú á, mí mboun búv òkpa pò ansí dínká mósú òv. ⁵ Tsúfé bókwi mí, tin mli keté eke kwésí. Israelyin ngyi. Benyamin abusuantò notsú. Mó sv Hebriyin onutónutó ngyi. Mose mbla ámvsv gyí òkpasv é á, Farisiyin ngyi. ⁶ Nehie wá nsi, dínká Kristo òpasua ámvsv. Negyi Mose mbla ámvsv wankláán, òlala metsiá mí iwí. ⁷ Táme ntobí anfi bré ámv ntekíá ibv mli labi anfi fée á, Kristo sv nde itráa megyí mí tótó. ⁸ Múá idv mli kúráá gyí, ní nòpókì alíá nòpobí mí Wíe Kristo Yesu a, nawun aní ibv labi òv tógyító. Nawun aní nahólì ntobí anfi ntekíá ibv mli labi anfi fée, alíá Kristo òbéda mli ibi sv. ⁹ Inì sv iníá mbv mv wá sv á, megyí Mose mbla ámvsv gyí òbéha négyi asv Bulu ansító. Kristosv hógyi mboun òbéha négyi asv Bulu ansító. ¹⁰ Mí agywun gyí, ndekléá nébì Kristo pò túmi ámú Bulu lópokósúa mv tsú afúlitò ámv tsía. Ndekléá nóvun ipian fé alíá Kristo lówun ipian wú, ¹¹ ménì òkpagyíòkpasv á, mí é Bulu òbókúsúa mli tsú afúlitò!

Srí Búo Kristo

¹² Mmedéblí mbée, mí ibi lada ntobí anfi fée ntée Bulu labwé mí nafun. Ntráa nde nsi wa alíá ibóbwe mí ibi béda tó ámv sv ámú Kristo Yesu ibi lada mli ámv. ¹³⁻¹⁴ Mí apíó, mmedéblí mbée, mí ibi lada mó. Nde mó ámú idetsúvsv amvsv táan. Múá ida mí ansító òkpa ngya. Mí ansí lapé, ménì nénya siadié ámú Bulu òbótsvsv Kristo Yesusv tí mí nóyò mv wá òsúsú ámv. ¹⁵ Ilehíán aní aní ahá ámú aniladan hógyitò ámv fée abóhò alí asón anfi. Ní ìku mówankí mli á, Bulu òbówankí mótó súná mli. ¹⁶ Táme mliha akita ònòkwali ámú Bulu lasúná aní ámv. ¹⁷ Mí apíó, mlíkasi mí tsiátó. Mlíkasì ató tsu ahá ámú bakásì anì tsiátó ámv wá. ¹⁸ Tsúfé ntetsiá bla mli asón anfi. Napú ntsú ntráa nde mli bláa mbée, ahá tsòtsòtsò tsiátó losuná aní Kristo oyikpalihesv lowu ámv alupó bogyi. ¹⁹ Ahá anfi béhì. Amó apu gyí amó Bulu. Amó numnyam é gyí péli. Ɔsolúsv ató iwí pé butosúsu. ²⁰ Táme anì mó á, òsúsú gyí anì otsiákpá. Ɔtíné ámú anidé anì Ɔhópú, ogyi anì Wíe Yesu Kristo òkpa kú aní obótsu ba amv. ²¹ Mvbuú túmi, otegyi tógyítósó. Mv òbéba betse anì òyulúv wuhé anfi, bwé mó fé mv numnyam òyulúv amv.

4

¹ Inì sv apíó adwepó, ntòdwé mli. Idv mli òwólì aní nóvun mli, tsúfé mli sv ansí de mí gyí, nénya ipánda é! Mí adwepó, alí ilehián aní mlélì kínkín mli Kristo hógyitò ní.

Tód Bvbwée

² Nde mí apio tsihé Euodia mvva Sintike kokóli aní bunúu aba asi, tsúfé anì Wíe abúopv bogyi. ³ Mí agyómáyòbá onutó, nde fú é kókoli mbée, futó kpla amó abóbwe kule. Tsúfé bawá nsi tsá mía Klement pò atráhe amv anladá asv wankláán ámv òkan. Bulu lawánlín amó adá wá nkpa aní itamatá atsiápó òwulótó.

⁴ Mlihe nya ansigyí anì Wíe sv brégyíbré! Ntráa nde mli bláa mbée, mlihe nya ansigyí!

⁵ Mliha òhagyíòha owun aní mlilólwií. Anì Wíe ibábì lafun. ⁶ Tótó imáhan mli. Mboun kugyíkúá igyi á, mlibò mpái kokoli Bulu ònka mósú, amlida mv ipán. ⁷ Ménì Bulu òbéha mli iwilwii aní idv blí, ibékpa mli klv pò mli agywun, mliha Kristo Yesu ìkulebwetò.

⁸ Itráhe a, mí apíó, mliṽu mli agywun dinka tóá igyi ɔ̀nɔ̀kwali, tóá ɔ̀bétɔ̀ obú, tóá ɔ̀da ɔ̀kpa, tóá mó ɔ̀wi letun, tóá itegyí ahá ansí pó tóá ahá békanfósó. Mli gywun tóá ɔ̀bu alé, ahá bu tekanfó aná ɔ̀wi. ⁹ Mli ɔ̀ mósó amlṽu ntóbí ánfɔ̀ nasúná mli ánfɔ̀, móá mli lónu tsú mí wá pó móá mli lówun mli nɔ̀bwe féé wa mli tsiátó, ménɔ̀ Bulu á múó ɔ̀téhá iwilwii amɔ̀ ɔ̀békpa mli.

Ipánda

¹⁰ Bulu lahá ansí ihíé de mí gyí, tsúfé mli latráa kaín mísó. Nawun ání mli múkósí mí ɔ̀wi gywún, táme talí mli métalí lé mó súná. ¹¹ Mmedé asón ánfɔ̀ blí pósúná ání mli ɔ̀kplántɔ̀, tsúfé nakásí, nabí alíá tóá mli ɔ̀bófɔ̀n mli, ní mli ɔ̀ó, mli ɔ̀ó! ¹² Nasúan alíá nópútsiá ní mli ɔ̀ó, mli ɔ̀ó. Nabí alíá tsiátó kugyíkɔ̀tɔ̀á mli ɔ̀bégɔ̀ mli ansí. Ní ntsie akón o, namwé o, mli o, mli o, mli o. ¹³ Ntetá lí bwé tógyító, tsúfé Kristo tɔ̀wá mí ɔ̀wɔ̀nlín.

¹⁴ Mó alí ɔ̀ó á, ɔ̀bu aléá mli latsú ɔ̀ku lé mí ɔ̀kplán anfitɔ̀. ¹⁵ Mó ɔ̀ma a, Filipifó, mli yin ání bréá nɔ̀tsɔ̀ mli Yesu Kristo ɔ̀wi asɔ̀n wankláán ámɔ̀ bláa, nedalí Makedonia ɔ̀mátó á, mli ɔ̀pasua ánfɔ̀ nkɔ̀le dé mí búá, mli dé mí ató sísí ní. ¹⁶ Bréá ntráa mli Tesalonika wúlutɔ̀ kóráá, ɔ̀wi lékplan mli á, mli létsiá sísí mí. ¹⁷ Megyí beɛ nde tɔ̀ku kólí tsú mli wá. Mli ɔ̀n ndekléá mli nyá tɔ̀ku dinka awítɔ̀le amóó mli déwa há mí ámɔ̀sɔ̀. ¹⁸ Mí ɔ̀bi lada tógyítóá mli lópɔ̀há Epafrodito mli aa ɔ̀póɔ̀ ba mli. Itsɔ̀ kóráá dɔ̀bi. Mó sɔ̀ nanyá tógyítóá ɔ̀béhíán mli. Itó ánfɔ̀ mli labwé ánfɔ̀ igyi fé mli lahá Bulu igyí ání ɔ̀bu ɔ̀fan fánfáánfán, ɔ̀lagyi mli ansí. ¹⁹ Mí Bulu ɔ̀béha mli tógyítóá ɔ̀de mli hián tsú mli numnyam ató tsɔ̀tsɔ̀tsɔ̀á ɔ̀bu ania Kristo Yesu nyɔ̀ ɔ̀kɔ̀lbwɔ̀tɔ̀. ²⁰ Numnyam ɔ̀bwéé aní Sí Bulu klé bré féé. Amen!

Ikla

²¹ Nehá Bulu ahá ání bɔ̀gyi Kristo Yesu klé féé itsiá. Apíóá bɔ̀bɔ̀ mí wá nfi é behá mli itsiá. ²² Bulu ahá atráheá bɔ̀bɔ̀ mí wá nfi féé bɔ̀de mli itsiá ha. Títriu amóá bɔ̀tsú Roma owíe dehen wóyító.

²³ Aní Wíe Yesu Kristo ogyíi mli bɔ̀ale.

ᾠωυλόά Paulo Lówanlín Sísí Kolosefo

Itsiáha

¹⁻² Mí Paulo ání Bulu apé sɔ nabwé Yesu Kristo sumbí ɔyɔpó pú aní pío Timoteo dé ɔwuló áñfi wanlín.

Anidépusísí aní apíóá bɔgyi Bulu ahá, bɔbɔ Kolose wúlutɔ, bɔbɔ ɔnɔkwali há Kristo Yesu, mɔa amónyɔ é babwé kɔle.

Aní Sí Bulu mɔa aní Wíe Yesu Kristo bɔgyíi mlí buale, abɔha mlí iwilwii.

Ipánda Mpáí

³ Anitedá aní Wíe Yesu Kristo mɔ Sɪ Bulu ipán brégyíbréá anidé mpáí bɔ mlí nwunso. ⁴ Tsúfɛ anılanú ání mlílóhɔ Kristo Yesu gyi, mlíbu ɔdwe é há Bulu ahá fɛé. ⁵ Mlídé ɔkpa kí ha tóá bapóyáí há mlí ɔsúsú; fɛ alhá mlíyin tsú bréá mlílégyankpá nu ɔnɔkwali asón ámúbú igyi Bulu asɔn wankláán ámɔ. ⁶ Asɔn wankláán ámɔ kén dékleí wá ɔyító, ide ahá tsiátó tsɛɛ ɔtínegyíɔtíné; fɛ alhá íetse mlí tsú ekeá mlílónu mú, mlílébɪ ání lélé Bulu tegyi ahá buale. ⁷ Aní osúmba ɔdwepú Epafra gyí ɔhá ání ɔlɔpɔ asɔn wankláán ámɔ ba mlí. Yesu Kristo osúmbi ɔnɔkwaliɔpɔ ogyi, ɔde mlí buá aní ɔfansɔ.* ⁸ Mɔlébá bebláa aní ɔdweá Ɔhe Wankíhé amɔ lapówá mlítɔ.

⁹ Mú sɔ anímókúsí mpáí bɔ mlí nwunso tsú ekeá anilónu mlí iwí asón áñfi. Anidé Bulu kokóli aniaa, ɔháa amlíbɪ mɔ apé kugyíku wankláán. Ɔháa mɔ Ɔhe Wankíhé amɔ ɔha mlí nyánsa múa asón asinu fɛé, ¹⁰ ménɪ mlétalí tsíá tsiátóá íbówa aní Wíe numnyam, amlígyi mɔ ansí ɔkpagyíɔkpasɔ. Ɔháa amlíbwɛ yilé brégyíbré, trá bɪ Bulu tsia. ¹¹⁻¹² Ania ɔháa mɔ túmiá mú ɔnó bu ɔnlɪn iwa mlí ɔwɔnlín, amlítalɪ tomi, nya klɔn, pɔ ansigyí da aní Sí Bulu ipán. Móláhá mlílafɔn ání mlía mɔ ahá mlénya agyapadié ámúbú alalá yáí mɔ iwíegyí wankíhéto ámɔ iku. ¹³ Tsúfɛ mólalé aní tsú ɔhá ámúbú ɔde oklúnsɔ gyí amɔ túmi asi, pó aní ba mɔ Bi ɔdwepú ámɔ iwíegyí amɔtɔ. ¹⁴ Mɔ Bi áñfɪsɔ ɔlɔtsɔn hɔ aní, alási aní lakpan kíé aní ní.

Kristo Dɔn Tógyító

¹⁵ Ɔhaa tamawun Bulu, Kristotɔ ɔlɛlɪn ɔwan. Ɔbɔ inɔ asa Bulu lóbwɛ tógyító, ɔdɔn Bulu itɔ bwehé kugyíku. ¹⁶ Mɔsú Bulu lótsɔn bwe tógyítóá íbu ɔsú múa asi. Múá bɔtowun pú múá bɔtamawun fɛé, ɔhétó awíe, ɔmásógyí túmi, atúmipɔ, pú isɔ agyípo fɛé. Mɔsú Bulu lótsɔn bwe ɔyí fɛé, pówá mɔ numnyam. ¹⁷ Ɔbɔ inɔ asa tógyító lefi asi. Mɔsú ató ámɔ fɛé ide agyómá yɔ wá abatɔ. ¹⁸ Mɔgyí nwun há mɔ nyankpɔsa-oyí, igyi ɔpasua ámɔ, ɔde mú nkpa ha. Mólégyankpá kɔsú tsú afúlítɔ, ogyi tógyító nkpa ogyáɔ. ¹⁹ Tsúfɛ íbu Bulu ɔdwe ání mɔ tsiátó fɛé bétsiá mɔ Bi ámɔtɔ. ²⁰ Mɔsú Bulu lótsɔn yinkía tógyító ba mɔ iwí wá. Ɔlɔtsɔn mɔ obugya amúbú ílɔwólí asi bréá beda mɔ mántá oyikpalíhe amɔsɔ pú iwilwii wá mɔa tógyító nsíné. Múá íbu ɔsúsú pú múá íbu ɔsolósu fɛé.

²¹ Tekɪ mlí é mlílédamlí ɔma há Bulu, mlígyí mɔ alupó mlí asón susúhe pú mlí bwehé laláhe sɔ. ²² Táme séi á, ítráa megyí alí. Kristo lóbwɛ nyankpɔsa, olowu. Bulu lótsɔn mɔ oyikpalíhesɔ lowu ámɔsɔ lá mlía mɔnyɔ nsíné. Mú sɔ ifin pú asɔnsɔ má mlí iwí, ɔbékpa mlí ba mɔ ansító. ²³ Táme ilehián ání mlílóhɔ asónsú áñfi gyi, líí kínkínkín. Mlímáha abɔtse mlí agywun le itó ámúbú mlídé mú ɔkpa kí, asɔn wankláán ámɔ lapóba mlí ámɔsɔ. Asɔn wankláán áñfi osúmpó mí Paulo ngyi ní. Asón áñfi ɔkan bɔdeda ɔyító fɛé é ní.

²⁴ Íbu mɪ ansigyí ání nde ipian wúun mlí sɔ. Tsúfɛ nde iwíɔsin ámúbú Kristo lówwun sian amɔ ku wúun ha mɔ ɔpasua, igyi mɔ nyankpɔsa-oyí ámɔ. ²⁵ Bulu lóɔpɔ mɔ asón wankláán ámɔ wá mí íbítɔ, ání ndáa mú fɛé ɔkan suna mlí, ampɔsum ɔpasua ámɔ. ²⁶ Ɔlɔpɔ asón áñfi

* **1:7** Mlí ɔfansɔ bu nwóló dada amɔ akotɔ.

ηαίν bímbí ὀπά, táμε alalé mú ὀwan súná mu ahá séi. ²⁷ Ibo Bulu ὀdwe ání ὀbéle mú ὀwan súná mliá mlimégyí Yudafo. Asun ηαίνhé amu gyí, Kristo tsie mliṭo. Ibo ibiá, ibo numnyam é. Múdésuná ání abénya mu numnyam amu iku ní. ²⁸ Mu iwí asón anidé ahá fée bláa, anidé amú ὀlá da, pú nyánsa ámú Bulu lahá aní ámu súná amú ató; méní bófun, abékpa amú ba Bulu, amú Kristo ikoḗbwetó. ²⁹ Iní su nahíe ndeprí, pu Kristo túmi ámú ibo mliṭo ámu yó agyómá ní.

2

¹ Ndekléá mlibí iprí ání ndeprí ὀwonlínso, mliá ὀpasua ámú ibo Laodikea pú ahá ámú bumaókúwun mi ki amu fée nwunso. ² Nde mú bwe pówá amú ὀwonlín, abubwe kole, dwe aba, nu asón asi wankláán, méní bónu Bulu asón ηαίνhé amú igyi Kristo amu fée asi. ³ Kristotó Bulu lópu mu atonyahéá igyi mu nyánsa pú mu asónbi fée wá.

⁴ Nde mli asón ánfí bláa, méní ὀhaa móὀpu asón ání ibo anulé kuku bemlé mli. ⁵ Ibo mótóá mbo ifó mli wá, táme ntosúsu mli iwí brégyíbré. Ansi é ide mí gyí ání mlitsie wankláán, mlií kinkíínkín Kristoso hógyitó. ⁶ Iniá mlilahó Kristo Yesu gyí ání mogyí mli Wie su á, mliyo mósó mliá monyo amlibwe kole. ⁷ Mli é mlihe lu kinkíínkín Kristo hógyitó, amlinya ὀwonlín tsu mliá monyo ikoḗbwetó. Mliyo mósó amlihó mu iwí asón ámú bode mli suná, igyi ὀnkwali amu, fé alhá oyí nlin tayo ὀtótótó, yódúnká ntsu há mú itedan, amlida Bulu ipán é brégyíbré.

⁸ Mlimáha ὀkpa ὀhaa ὀmle mli, pu mu ansitún móa afunu asón ání igyi amándiéá anyánpósa bowa kuku, itsú ὀhé ntée túmiá ide oyí ánfiso gyí, imotsú Kristo wá beha amlimli mu nkpábi. ⁹ Tsúfé Kristotó Bulu tsiátó onutónutó ámu fée ibo nyankpósa ὀkpasu. ¹⁰ Iniá mliá Kristonyo mlilabwé kole su mlilafon. Mogyí ὀhá ání ὀbu túmi ὀhétó atúmipo pú isu agyípó féesó.

¹¹ Mliá monyo ikoḗbwe su aladínkí mli tsiátó dada amu lé mli su fé alí ámú bwtetun keté, dínkí awoli lé mósó ámu. ¹² Bréá boba mli asú á, bopulá mli tsiátó dada amu fé alhá bopulá Kristo; Bulu lókusóa mli ba nkpató fé alhá ὀlókusóa Kristo, tsúfé mlilóhogyi ání Bulu bu túmi kúsóa mu tsú afúlitó. ¹³ Teki mli lakpan pú mli tsiátó dada amú bumaókúdínkí lé mli su ámu su mlilówu fé ὀhá ání ὀmakótun keté. Táme séi á, Bulu lakúsóa ania Kristonyo ba nkpa pὀpwetó, alasí aní lakpan fée kíe aní. ¹⁴ Oledínkí asón ámú bowanlín wá Mose mblató, ide aní ilá le ámu lé anisu, yéda mú mántá Kristo oyikpalíhe amusu. ¹⁵ Bulu lóswí ὀhétó atúmipo pú isu agyípó túmi, ὀlekítá amú ndoun, lé amú ὀwan, wá amú pélitó, bré olegyi amósó Kristo oyikpalíhe amusu.

¹⁶ Mú su mlimáha ὀhaa ὀle mli ilá mli atogyihe, mli atonuhe, nkegyí, ὀsra pὀpwe nke, ntée Yudafo ὀkpónó ὀdaké aná su. ¹⁷ Yiyí keke iní fée igyi há ató ámú ibéba amu onutó. Mú onutónutó ámu léln ὀwan Kristotó. ¹⁸ Mlimáha ὀkpa ὀhaa ὀmle mli amliba iwiasí sum Bulu-abὀpu, amliholi ipán ání Bulu léhie yái mli. Ní ὀbée alawun taku tsú mú iwí kóráá pó á, ὀyító ansitún láhá mu ὀde iwí tsu. ¹⁹ ὀhá ánfí odu lamáin iwí lé Kristo amú ógyi ὀpasua ámu nwun ámu su. Tsúfé ὀpasua ámutó aní fée anlétsa abasu, Kristo amú ogyi nwun ámu dé aní ὀwonlín wa, méní abédan alhá Bulu déklé.

²⁰ Mliá Kristonyo lówu. Mú su mlitráa mlimá ὀyító túmi kuku asi. Ntogyi só mlitráa mlidé mbla ánfí anásó gyí? ²¹ BEE, “Mágyi iní. Mápú ibi da iní, mátsu iní é!” ²² Ní bὀpó ntobí ánfí fée bwé ató tá á, iteyintá. Anyánpósa onutó mbla pú amú atosunáhé igyi. ²³ Anidé mbla ánfí kí fé tóá nyánsa bu mótó, ibéha abówa alé Bulu ansitó, abéba iwiasí há mu, wá iwí ὀsin aniaa ibéha abébi gyi iwí su. Táme iní aná fée iméetalí há anumégyi iwí su.

3

Nkpa Pὀpwe Tsíd

¹ Mú su ní Bulu lakúsóa mliá Kristonyo ba nkpa pὀpwetó á, mlidunka atóá ibo ὀsúsó, ὀtíné ámú Kristo tsie Bulu gyὀpísu ámu. ² Mliha agywun inu ató iwí, megyí ὀsulóso klé. ³ Tsúfé

mlilawú, Bulu lapó mliha Kristonyə nkpa onutó ñáín mutə. ⁴ Ekeá əbéle Kristo amóu ogyi mli nkpa onutó ámu əwan súná əyí á, eke ámu kén əbéle mliha munyə əwan mu numnyamtə ní.

Tsiátó Dada Mba Pópwe

⁵ Mú su mli mli tsiátó dada amóu ibu mli tə ámu. Múgyí; atsi mba ayin asónwa, ifintotsiá, əwólí laláhe mba pélu. Əyí ánfítə atə wankláán imápe mli ansí, tsúfé ənsípe igyi fé əkpísúm. ⁶ Ntóbí ánfí odu abwepósú Bulu tehíe nyá əbló ní. ⁷ Mú aná mli təbwé bréá mli gyí əmátófo ní.

⁸ Séi gyí bréá mléle əbló, əblókpán, olu, abakpáí, asəkpan blí aná lé mli tə ní. ⁹ Mli mawa afunu súná aba, tsúfé mli lasí mli tsiátó dada amu pú mú bwéhé féé. ¹⁰ Mli lalátsú tsiátó pəpwe. Bulu gyí mú Əbwepó, əde mú bwe pópwe lian mu iwí bré ánfí mli dé mu bi ánfí. ¹¹ Tsiátó pəpwe anfi mú á, imefáhəon ání Griikiyin ntée Yudayin fəgyi. Fətín keté ntée fəmətín, əkpútəpə ntée okudasíyin, əkpábi ntée ədíhiə fəgyi. Kristo gyí tógyító, əbu amó féé tó.

¹² Mú su íniá Bulu lalé mli póbwe mu ahá ání amó iwí latin pú mu adwepó á, mliha nwewúun, awítəlewa, iwiasibá, ilwíí pú klənya itsia mli tə. ¹³ Mli nya ikləon ha aba. Ní əku mba mu ba benya á, mli sikie aba fé alíá Kristo lési mli klé kíe mli. ¹⁴ Mba idəon a, ədwe tóbwe aní féé iklə. Ibwé mli tati didáhé. ¹⁵ Mliha Kristo iwílwii igyi mli klənsu, tsúfé mótó Bulu latí mli bəwa; mliha mu nyankpəsa-oyí ámu mli labwé kule ni. Mli da mu ipán é brégyíbré. ¹⁶ Mliha Kristo asón ámu ihie bula mli kləntə, iha mli nyansa. Mli pətəi kplá aba, suna aba ató. Mli wa Israelfə ilə, əsankuosu ilə pú əhétó ilə mli kləntə pətsu Bulu fəa, pəda aní Sí Bulu ipán. ¹⁷ Mli atə bwéhé pú mli asəon blíhé féé ibwé aní Wíe Yesu idátó, amli pə ipán ha aní Sí Bulu tsəon mu su.

Akristofə Tsiátó

¹⁸ Aká, mli ba iwiasí ha mli akúlu alíá iləkanáa ha ahá ání bugyi Kristo klé.

¹⁹ Akúlu, mli é mli dwə mli aká. Mli mabwə amó kpóunkpóun.

²⁰ Abí, mli bu mli akwíipó, tsúfé mú Bulu tekle ni.

²¹ Akwíipó, mli mawa mli abí əbló, mēni iwí mšowu amó.

²² Nkpábi, mli bu mli əsolósu awíe tógyítóá mlóbwetə. Mliha amó ansí igyi mli iwí brégyíbré, megyí amó ansító wule. Mli bwe mú tsú kləntə, tsúfé mli tobú aní Wíe. ²³ Mli bwe tógyító tsu mli kləntə, fé aní Wíe mli dé mú bwe há, megyí anyankpəsa. ²⁴ Mli kaín ání aní Wíe ibitə mlénya mli ikləká ání alalá yáí mu abí. Tsúfé Kristo gyí Owíe ání mli désum. ²⁵ Táme ní fəbwé tóá ima alə a, əbéka fó iklə, tsúfé ətamakí əhaa ansító.

4

¹ Nkpábi awíe, mli pə tóá ibu alé, igyi ənəkwalí kpa mli nkpábi, tsúfé mli é mli bu Owíe əsósú.

² Mli kíta mpaibótó. Mli dinka ansí iwí su, ipánda é itsia mli kləntə. ³ Mli bə mpái ha aní é. Bulu ofínki əkpa ha aní atalí da Kristo iwí asəon ñáínhé amu əkan. Mú su nda obu ní.

⁴ Mli bə mpái mli ha, ndáa mú əkan wankláán, alíá ilehián.

⁵ Mli kí mli nátitə əmátófə. Ní əkpa ifínkí há mli á, mli máyintá mú. ⁶ Mli itóí iwa anulé, iwa labi, mēni mli tálí lé əhagyíəha asəon fitéhé ənó wankláán.

Iklá

⁷ Ania opió ədwepó Tihiko dé aní Wíe agyómá yə. Osúmpú ənəkwalípə ogyi. Əbébláa mli alíá mí iwí gyí féé. ⁸ Nawá mu mli wá mbéé, əbébláa mli alíá aní iwí gyí, əwa mli atətə-ənlín.

⁹ Mba aní pío ədwepó ənəkwalípə Onesimo, ogyi mli pí amu əbéba bebla mli asón ání ilaba nfi féé.

¹⁰ Aristarko, mí bá ání mía munyə aní da obu əhá mli itsiá. Alí kén Marko, ogyi Barnaba mu pio ámu é əhá mli itsiá ní. Mli hə Marko əfə wankláán, ní ələtsəon ba mli wá fé alíá nebláa mli yáí. ¹¹ Opíó Yesu, butetráa tí mu Yusto é əhá mli itsiá. Ahá abasá ánfí pé gyí

Yudafóá mía amónyo anidé Bulu iwíegyí ámu iwí agyómá yo ní. Amó tékítá klun wá mí iwíto ní.

¹² Epafra, otsú mli wá, ogyi Kristo Yesu osúmbi amu é ohá mli itsiá. Otehié bo mpái há mli ání Bulu owáa mli owonlín, oha amlifon, amlitali bwe Bulu apé kugyíku. ¹³ Nétalí gyí mu iwí adánsie ání ohié ode agyómá yo mli Akristofóá bubu Laodikea pú Hierapoli idátó.

¹⁴ Aní odwepó Luka, ogyi ilo otsapó mu Dema behá mli itsiá.

¹⁵ Nehá aní apíó Laodikeafó ámu itsiá. Nehá Nunfa mu o pasua ámuó ibu mu wóyító amu é itsiá. ¹⁶ Ní mlekla owóló ánfí súná o pasua ámu tá á, mliposisi Laodikeafó é. Mli kla amó klé ámuó napsisí amó ámu é. ¹⁷ Mli bla Arkipo mli aa, omó agyómá ámuó Bulu lópuwá mu ibito ámu onó wankláán.

¹⁸ Mí Paulo, onutónutó lawá ibi owóló ánfí asi. Mli mátan ání nda obu. Bulu ogyíi mli buale.

Ɔwɔlɔ Gyankpapuá Paulo Lówanlín Sísí Tesalonikafɔ

¹ Mí Paulo, mía Silwano pú Timoteo dé ɔwɔlɔ ánfɔ wanlín sísí ɔpasua ání ígyi anɔ Sí Bulu mɔa anɔ Wíe Yesu Kristo klé, íbɔ Tesalonika wúluto.

Anɔ Sí Bulu mɔa anɔ Wíe Yesu Kristo bɔgyíi mlɔ buale, abɔha mlɔ iwilwii.

Tesalonikafɔ Hógyi

² Ní anidé mpáí bɔ há mlɔ brégyíbré á, anɔtɛdá Bulu ipán mlɔ fée nwunsv. ³ Anɔtetsiá káin anɔ Sí Bulu mlɔ hógyi gyumagyihɛ. Alíá mlɔdé mbódí bɔ dwé aba, pú alíá mlɔlatomi há mlɔ ansí dɔn anɔ Wíe Yesu Kristosɔ kínkíínkín. ⁴ Apíó, anɔyin ání Bulu tɔdwé mlɔ, alalé mlɔ póbwé mɔ kle. ⁵ Tsúfɛ megyí ɔnó kekɛ anɔlɔpɔ bebláa mlɔ asɔn wankláán ámu. Mboún mlɔlɔwun Ɖhé Wankíhé amɔ túmi é. Inɔ léha mlɔlébɔ wankláán ání asón ámu igyi ɔnɔkwali. Mlɔlɔwun tsiátó oduá anɔlɔpɔtsiá mlɔtɔ é, alíá íbóboá mlɔ sv. ⁶ Mlɔlékasí anɔa anɔ Wíe tsiátó. Tsúfɛ asón ámu sv mlɔlɔwun íwɔsɔn tsɔtsɔtsɔ, táme mlɔlɔpɔ ansigyí ání itsú Ɖhé Wankíhé wá hɔ mó. ⁷ Mó sv íleha ahógyipɔá bɔbɔ Makedonia ɔsólɔsv pú Akaia ɔmátó fée beki mlɔ bwéhé, buo mó. ⁸ Tsúfɛ megyí Makedonia pú Akaia wɔle anɔ Wíe asón ámu lekɛí tsú mlɔ wá yó. Mboún mlɔ Bulu hógyi asón é lakɛí yó ɔtínegyíɔtíne. Mó sv asɔansɔ má inɔá abétrá blí tsú mó íwɔ. ⁹ Tsúfɛ amó onutó bɔde alíá mlɔlɔpɔkítá anɔ bréá anɔlébá mlɔ wá blí. Alíá mlɔlési íkpɔ súm ba mlɔdé Bulu Ɖkɔankpapu Ɖnɔkwaliɔ amɔ mboún súm. ¹⁰ Pú alíá mlɔigyó bréá Bulu mɔ Bi Yesu ámuú ɔbɔksúá tsu afúlito ámu ɔbélatsú ɔsósó bá. Mɔgyí ɔhá ání ɔde anɔ le tsú Bulu ɔbló ámuú íbá ámuɔtɔ ní.

2

Paulo Tsiátó Tesalonika Wúluto

¹ Apíó, mlɔ onutó mlɔyin ání anɔ mlɔ wá bá mɔbwe kpaali. ² Mlɔyin alíá bɔwa anɔ amɔmɔyɔ, sópa anɔ Filipi wúluto asa anɔlébá mlɔ wá. Mlɔyin ání akɔ bɔmotsulá, behɛ kúsó líi anɔsv; táme anɔ Bulu lówa anɔ ɔwɔnlín, anɔlébláa mlɔ asɔn wankláán ámu. ³ Tsúfɛ megyí afunu asón anɔdéblí. Mó sv nde mlɔ kokóli. Megyí agywɔn laláhe koku ígyi, anɔmédé mlɔ mlé é. ⁴ Bulu lóhɔ anɔsv gyi, ɔlɔpɔ mɔ asɔn wankláán ámu wá anɔ íbɔtɔ. Mó anɔdéblí ní! Megyí anyánpɔsa ansító anɔdékú blí mó, Bulu yin anɔ klɔntɔ. ⁵ Mlɔhíé mlɔyin ání megyí ɔnó dédé anɔlɔpɔ ba mlɔ. Anɔméba bɔwa afunu koku é súná mlɔ, pónyá tɔkv tsú mlɔ wá. Bulu gyí anɔ ɔdansɔyin. ⁶ Anɔmódunká kanfó tsú nyankpɔsa ɔkɔkɔ, mlɔ, ntée ɔha bambá wá. Kristo sumbí ayɔpó anɔgyí. Mó sv tekɔ anɔbɔ ɔkpa sí íwɔ tswɔ mlɔsv, ⁷ táme anɔlólwií há mlɔ, kɔ mlɔ fé alíá abí-oyín tekɔ mɔ onutó abísú. ⁸ Anɔtɛhíé klé mlɔ asón. Mó sv megyí Bulu asɔn wankláán ámu nkɔle anɔlɔpɔ ba mlɔ, mboún anɔlési anɔ íwɔ é há mlɔ, tsúfɛ mlɔlamlí anɔ adwɛpó. ⁹ Apíó, yée mlékaín agyómá ání anɔlɔyɔ ɔpa mɔa onyé pónyá tóá ílehián anɔ? Alíá anɔméesi ipian tswɔ mlɔsv bréá anɔdé Bulu asɔn wankláán ámu ɔkan da súná mlɔ sɔ anɔlóbwe mó alí.

¹⁰ Mlɔ ahógyipɔ amɔ pú Bulu gyí anɔ adansífɔ alíá anɔlɔpɔtsiá mlɔtɔ. Anɔ íwɔ letɔn, anɔ asón da ɔkpa, ɔlala é metsiá anɔ íwɔ. ¹¹ Mlɔyin ání anɔlékpa mlɔtɔ okugyíɔkɔ fé alíá abí-ɔsí tekpá mɔ abí. ¹² Anɔlɔwa mlɔ atɛtɔ-ɔnlɔn, lwíí mlɔ klɔn, tóí kplá mlɔ anɔaa, mlɔtsiá tsiátóá ílegyi Bulu ansí. Mlɔlétɔ mlɔ ɔbéɛ, mlɔbénya mɔ iwíegyi pú mɔ numnyam amɔ íkɔ.

¹³ Tóá svá anɔtɛdá mɔ ipán brégyíbré é gyí, bréá anɔlɔpɔ mɔ asón ámu ba mlɔ á, mlɔmótsu mó ání nyankpɔsa wá itsú. Mboún mlɔlɔhɔ mó ání lélé, itsú Bulu wá; tsúfɛ mó Bulu dépyó agyómá mlɔ ahógyipɔ amɔtɔ ní. ¹⁴ Apíó, mlɔlamlí fé Bulu ɔpasua ání íbɔbɔ Yudea ɔmátó, bɔgyi Kristo Yesu klé amɔ. Mlɔlɔwun ipian mlɔ pɔ íbɔtɔ, fé alí ámuú amó é bowun ipian amó pɔ Yudafɔ íbɔtɔ ámu. ¹⁵ Yudafɔ lómɔ Bulu ɔnósú atáípú pú anɔ Wíe Yesu. Amó kén lagya anɔ lé ɔmá ámuɔtɔ. Bɔtamakle ahá asón, bɔtamagyí Bulu ansí. ¹⁶ Bɔkúsó líi anɔsv ká anɔ ítin beɛ,

anumábla ahá ání bomegyí Yudafɔ nkpahóo asón ámu, Bulu ɔho amó nkpa. Iní bwe lahá amó lakpan labiayi. Mú su ilahá Bulu lanyá ɔbló, ɔbébití amó isu.

Paulo Lékléá Ɔbélayéki Tesalonikafɔ

¹⁷ Apíó, anilénatí mli wá ɔpá anumókósi mli su kaín. Mú su anihíé anidé ɔkpa dunká ání abéla bowun mli ansító, tsúfé anidé mli su kaín dɔbi. ¹⁸ Anilékléá abélaba mli wá. Mí Paulo onutó ó nabwé agywun ání néyinkí bá mu ita tsefini, táme Ɔbonsám méha ɔkpa. ¹⁹ Ma sù aní ansí din? Megyí mli su ansí de aní gyí ání abénya ɔkpa tsú iwí aní Wíe Yesu ansító bréá ɔbéba? ²⁰ Lélé mó á, mligyí aní numnyam pó aní ansigyí.

3

Timoteo Tesalonika Yɔ

¹ Mú su bréá anumébi alíá mli tsiátó igyi, ide aní háan a, aniló bwe agywun aníaa, aní mó abétsiá Atene wúlutɔ, ² awa aní pío Timoteo, ogyi aní Bulu agyómáyɔbá Kristo ason wankláán ámu ɔkandato sisi mli, ɔbɔwa mli ɔwɔnlín. Ɔtɔi kpla mli amlidu kinkíinkín hógyitɔ, ³ méní mli ɔkɔkɔ méeyinkí ɔma ason wunhe anfi su. Mli onutó mliyin ání igyi tóá ida yaí há aní Akristofɔ dodo. ⁴ Tsúfé bréá anibɔ mli wá á, anilébláa mli ání bédinká mli su. Lélé bédinká mli su fé alíá mliyin. ⁵ Iní su bréá netsiá mmetsiá á, nɔwa Timoteo mli wá mbéé, ɔbéki alíá mli dé hógyi amɔtɔ. Tsúfé ibétalí ba ání Ɔbonsám lasɔ mli kí, há aní gyumagyihe labwé kpaali.

⁶ Timoteo layínki pó ason wankláán tsúa mli wá ba aní séi, tsú mli hógyi pó mli abadwe iwí. Alabláa aní ɔbéé, mli é mli dé aní su kaín dɔbi. Mli dékléá mlówun aní, fé alí á múó aní é anidékléá abówun mli ámu. ⁷ Mú su apíó, mli hógyi lawá aní ateto-ɔnlín, aní ipian pó aní ason wunhe féétɔ; ⁸ tsúfé mli lí aní Wíe hógyitɔ kinkíinkín. Mú su aní klɔn ládí aní asi. ⁹ Ipán mɔmu abókɔkɔ da Bulu mli su, ansíá ide aní gyí mu ansító su? ¹⁰ Anitehíé bó mpá kókóli Bulu ɔpa múa onyé aníaa, ɔhá ayinki bowun mli, méní abósuná mli tóá ibéha mli hógyi bófon.

¹¹ Aní Sí Bulu onutó mɔa aní Wíe Yesu bɔfinki ɔkpa ha aní aba mli wá. ¹² Aní Wíe ɔhá mli apíó aba pó ahá féé dwe ɔnó iwa ɔnlín, fé alí á múó anitɔdwé mli ámu. ¹³ Ɔwá mli ɔwɔnlín, méní aní Sí Bulu omóowun ɔlala mli iwí, ifin kɔkɔ é méetsiá mli iwí mu ansító, aní Wíe Yesu mɔa mu ahá féé ɔbáke amɔ.

4

Tsiátóá Ilegyi Bulu Ansí

¹ Apíó, itráhe a, anilósuná mli tsiátó, méní Bulu ansí bégyi mli iwí. Lélé mó á, alí mli tsiátó gyí ní. Séi á, anihíé anidé mli kókóli aní Wíe Yesu dátó aníaa, mli bweé mó dɔn alí. ² Tsúfé mliyin mbla á múó anilówa há mli aní Wíe Yesu idátó ámu. ³ Bulu dékléá mli háa mli iwí itin. Mú su mli máwa atsi múa ayin asón. ⁴ Mli ɔkɔkɔ okugyí ɔkɔ ɔbí alíá ɔbékitá iwí, iwí tɔn pó obú ɔkpasu. ⁵ Imábwe ɔwóli laláhe ɔkpasu, fé alíá ahá ání bomeyín Bulu bɔtɔbwé. ⁶ Mli ɔkɔkɔ másisíi mu ba, swíi mu mu ka. Tsúfé aní Wíe ɔbébití ahá ání bɔtɔbwé mó odu isu. Anidé mli ɔlá da, fé alíá anilóku bláa mli yaí. ⁷ Tsúfé Bulu méti aní ɔbéé, abá bɔtɔ mbua; mbouín ɔbéé, ifin kɔkɔ mátsiá aní iwí. ⁸ Mú su ɔhagyí ɔha ání omegyí atosunáhé anfi su á, megyí nyankpɔsa omédébu. Mbouín Bulu á múó ɔlɔpɔ mu Ɔhe Wankíhé há mli ámu.

⁹ Imehián ání abówanlín aswansu tsú mli aba akristofɔ dwe iwí sisi mli. Tsúfé Bulu onutó lasúná mli alíá mli dwéé mli aba dodo. ¹⁰ Ɔnɔkwali a, mli dé apíó ahógyipɔvá bɔbɔ Makedonia ɔmátó féé dwe dodo. Mú su apíó, anidé ipa bwíí há mli aníaa, mli tráa dwe aba dɔn alí. ¹¹ Mli pɔdinka iwí su ání mlétsiá tsiátó wankláán. Mlópɔ mli ibi yó agyómá pókí mli iwí su, fé alíá anilébláa mli, ¹² méní mli ahá ání bomegyí ahógyipɔ mlétsiá wankláán, mli méetrá pɔ ansí dínká ɔhaasu.

Aní Wíe Yesu Yínki Bá

¹³ Apíó, anidéklé aníaa mlíbú ɔ̀nɔ̀kwalí aní ibv Akristofɔ́a bawú iwí, méní mlíméetsiá gyi awirehɔ́ fé ahá aní amú ansí medín tɔ̀tɔ̀su. ¹⁴ Anilóhogyi aní Yesu lówu kúsú tsú afúlitɔ̀. Alí kén anilóhogyi aní Bulu ɔ̀békpa ahá amú bɔ̀hɔ́ mu gyi asa bowu ámu ba ní.

¹⁵ Aní Wíe onutó atosunáhé anidé mli suná séi á. Aní ahá aní anitráa anitsie nkpa asa aní Wíe ɔ̀báke íbɔ̀fɔ̀n a, aníméegya awupó ámu nkpa yéfiá mu. ¹⁶ Tsúfé aní Wíe ɔ̀bókplón túmisu, Bulu-ɔ̀bɔ̀pu dehen ɔ̀béle ɔ̀nó, bófulí Bulu ɔ̀kpe é bréá aní Wíe onutó dékplí tsú ɔ̀súsú ɔ̀bá. Ahógyipɔ́a bawú bégyankpa kúsú. ¹⁷ Mu ɔ̀ma a, aní akiankpapu é féé abóyótu amú nwɔ̀lótáato, aní féé abéyefia aní Wíe afútó. Tsú eke ámu a, abétsiá aní Wíe wá bré féé. ¹⁸ Mú sv mlípu asón ánfí kíta iklɔ̀n wa aba iwíto.

5

Iwísvda Gyo Aní Wíe Ibá

¹ Apíó, imehián aní abówanlín bré pú ekeá asón ánfí íbéba sísí mli. ² Tsúfé mli onutó mliyin aní aní Wíe ɔ̀báke amv íbéba bofwie anitɔ̀, fé alíá owikplu teba onyé. ³ Bréá ahá beé, “Owí latá, asón latá” á, alí bré ámɔ̀tɔ́ béhí ní. Ibófwie amótó fé alíá ikwú tekan ɔ̀tsi ɔ̀tsáwɔ̀le pé. ɔ̀haa méedali mótó. ⁴ Táme apíó, mli mú mliyin asón ánfí. Mú sv mlímétsié oklúntɔ̀, méní eke ámu méeba bofwie mlitɔ́ fé owikplu. ⁵ Wanki múa ɔ̀yi kehɔ̀to abí mli féé mligyí. Megyí onyé ntéé oklúntɔ́ abí anigyí. ⁶ Mú sv mliha agyo, anímádidi fé aha bambá. Mliha adínka ansí iwísv, akí iwísv wankláán. ⁷ Onyé, adídípú bɔ̀tedídi. Onyé, nta abɔ̀pú é bɔ̀tɔ̀bú ntá. ⁸ Táme aní mú á, wankitɔ́ abí anigyí. Mú sv mliha agyi iwísv. Mliha Kristo hóggyi pú aní abadwe íbwe kántó-atíntɔ́ tin aní kántó. Mu ɔ̀kpakí aní ɔ̀bóhɔ́ aní nkpa íbweé kutɔ̀pa aní ibun aní nwun. ⁹ Megyí alíá Bulu obénya ɔ̀bló wa aní, bíti aní isv sɔ́ ɔ̀lele aní. Mboún alíá ɔ̀bótsɔ̀n aní Wíe Yesu Kristosv hɔ́ aní nkpa sv. ¹⁰ Kristo lówu há aní, méní mu bábi a, ní anilawú o, aníbv nkpa o, aníaa mɔ̀nyɔ́ abétsiá. ¹¹ Mlípυ asón ánfí kíta klɔ̀n wa aba iwíto, pɔ̀wa aba ɔ̀wɔ̀nlín, fé alíá mlídé mú bwe dodo.

Iklá

¹² Apíó, abwíi ípa há mli, mlíbu mli ɔ̀nó alípóá bɔ̀híé bɔ̀de agyómá yɔ́ mlitɔ́, bɔ̀de mli aní Wíe tsiátó suná. ¹³ Gyuma amú bɔ̀degyí amv sv mlíhíe bu amú, amlídwé amú. Iwilwii itsiá mliha mli aba nsiné.

¹⁴ Apíó, anidé mli ɔ̀lá da aníaa, mlítɔ́ kpla awɔ̀liyɔ̀pú. Mliwa afúpú atɔ̀tɔ́-ɔ̀nlɔ̀n. Mlíbva amúá bapɔ̀n, amlinya klɔ̀n ha ɔ̀hagyíɔ̀ha. ¹⁵ Mlíki aní ɔ̀haa móɔ̀pu lalahé ká mu ba ikó. Mboún mlíbwé yilé há aba pú ahá féé.

¹⁶ Ansí igyí mli, ¹⁷ amlíbɔ́ mpái brégyíbré. ¹⁸ Mlída Bulu ípán tógyítótó. Múgyí tóá Bulu dédunká tsú mli wá mli nkpatɔ́, bré ánfí mliha Kristo Yesunyɔ́ mlílabwé ikɔ̀le anfi ní.

¹⁹ Mlímakíná tóá ɔ̀he Wankíhé amv tekle bwe.* ²⁰ Mlí mábu Bulu ɔ̀nósú atɔ̀ípú asón ámu tɔ̀kv odu. ²¹ Mlísv tógyító kí, amlíkita múá íbv alétó kínkíinkín. ²² Mlíkina lalahé kugyíkɔ̀.

²³ Bulu téhá aní iwílwii. ɔ̀tín mli iwí ɔ̀kpagyíɔ̀kpasv. ɔ̀kí mli nyankpɔ̀sa-oyí, mli ɔ̀hé pú mli ɔ̀klásv tsú lalahé kugyíkɔ̀tɔ́, méní ɔ̀lala méetsiá mli iwí aní Wíe Yesu Kristo ɔ̀báke amv.

²⁴ Bulu létí mli. ɔ̀nɔ̀kwalípu ogyi, ɔ̀bóbwé mú.

²⁵ Apíó, mlíbɔ́ mpái ha aní é.

²⁶ Ahá ahógyipv amv féé itsiá gyágyáágyá. Mlílata aba putá ɔ̀dwesv.

²⁷ Nde mli bláa aní Wíe idátó mbéé, mlíkla ɔ̀wɔ̀lú ánfí suna ahógyipv amv féé.

²⁸ Aní Wíe Yesu Kristo ogyíi mli bɔ̀ale.

* 5:19 Ntéé Mlí mádun ɔ̀he Wankíhé ogyá ámu.

Ɔwɔlɔ Nyɔɔsiá Paulo Lɔwanlín Sísí Tesalonikafɔ

¹ Mí Paulo pɔ Silwano mɔa Timoteo dé ɔwɔlɔ ánfɔ wanlín sísí ɔpasua ání ɔbu Tesalonika wúlutɔ, mlígyí anɔ Sí Bulu mɔa anɔ Wíe Yesu Kristo klé.

² Anɔ Sí Bulu mɔa anɔ Wíe Yesu Kristo bɔgyíi mlí bɔale, abɔha mlí iwílwii.

Ipánda

³ Apíó, ilehián ání abéda Bulu ipán mlí nwunsvɔ brégyíbré. Tsúfé mlídédáan hógyitɔ tsía. Ɔdweá mlíbu ha aba é demoní tsía. ⁴ Mú sv anɔtɔpɔ mlí tsú iwɔ Bulu ɔpasua kugyíku ansítɔ; mlí nsiwa pɔ hógyiá ɔbu mlí, bɔdin mlísv, isókɔ dé mlí tv, mlílatomi sv.

⁵ Inɔ déle súná ání Bulu asóngyí da ɔkpa. Tsúfé obótsu mlí ání mlílafɔn ha mɔ iwíegyi ámúú mlíde ipian wúun mú sv ámɔtɔ yɔ. ⁶ Ɔnɔkwaliɔ Bulu gyí. Ɔbéka ahá ámúú bɔde mlí iwɔsɔntɔ wa ámv akɔ. ⁷ Ɔbéha iwɔ bɔlwií anɔ mlí ání mlíde iwɔsɔn wúun, eke ámúú anɔ Wíe Yesu ɔbékplí tsú ɔsósú beɛ iwɔ ɔwan mɔa mɔ abɔpɔ atúmipɔ amɔ. ⁸ Ogya plɛnplɛntɔ ɔbéba bebití ahá ámúú bɔmeyín Bulu* ámv isv. Tsúfé bɔtamapɔ anɔ Wíe Yesu iwɔ asɔn wankláán ámv bwé tɔtɔ. ⁹ Amú isvbití gyí, amú anɔ Wienyɔ nsíné bɔwa ifɔ, mɔ túmi mɔɔwankí wólí amúsú, obéyintá amú bré féétɔ. ¹⁰ Isvbití ánfɔ ɔbéba eke ámúú ɔbéba, Bulu ɔbɔwa mɔ numnyam aha wankíhé ansítɔ. Ifú békítá ahógyipɔ. Mlí é mlétsiá amótɔ, tsúfé mlílóhɔ mɔ iwɔ adánsɛ ámúú anilégyi súná mlí ámvsv gyí.

¹¹ Mú sv anɔtɔbɔ mpáí há mlí anɔaa, Bulu ɔhá amlífɔn nkpa ámúú ɔletɔ mlí ɔbéɛ, mlíbétsiá ámɔtɔ. Mɔ túmi ihá amlítalɔ bwe yilé ání mlídekléá mlóbwe, pɔmɔ mlí hógyi agyómá ɔnɔ. ¹² Ní mletálí bwé inɔ á, mlí sv ahá bɔpɔ numnyam há anɔ Wíe Yesu, mɔ é ɔbɔwa mlí numnyam; fé ahá ámúú anɔ Sí Bulu mɔa anɔ Wíe Yesu Kristo awítale gyí ámv.

2

Yesu Mɔa Mblasɔ Mágýipɔ Amv

¹⁻² Mí apíó, nobwíí ipa há mlí. Anɔ Wíe Yesu Kristo ɔbá, pɔ alíá abóbwe kule yéfia mɔ asún ání mlílanú imákɔsí kpínkí mlí klɔn, ntée iha opúni itsii mlí. Ní akv beɛ, Ɔhe Wankíhé lalé súná amú lóó, ntée ɔbu anɔ asɔn blíhé ntée anɔ ɔwɔlɔ kɔtɔ ání anɔ Wíe ɔbáke amv laba dodo kóráá á, mlímáhogyi. ³ Mlímáha ɔhaa ɔmle mlí ɔkpagyíɔkpasv. Eke kpɔnkpɔntɔ ánfɔ iméeba, nkétɔ ahá bakúsú líí Bulusv, ɔhá ámúú ɔtamagyi Bulu mblasv, ɔbéhi ámv lalin ɔwan asa. ⁴ Obótsu iwɔ fúá, kúsú líí Bulu, ikpɔ pɔ tógyítá anyánkpɔsa bɔtosúmsú, blí ání ɔɔn amú féé. Obéyetsiá Bulu ɔtswékpa inɔ kóráá, blí ɔbéɛ mɔgyí Bulu.

⁵ Mlímókókáín ání ntebláa mlí asún ánfɔ bréá mbv mlí wá? ⁶ Mlín tɔá ide mɔ ɔkpa tíin dodo. Nkétɔ mɔ ɔwanlebi lafɔn. ⁷ Tsúfé Bulu mblasvmágyi túmi ánfɔ ide agyómá yɔ nájintɔ dododo, táme ɔkv dé mú ɔkpa tíin. Mú sv nkétɔ ɔhá ámv ladáli inɔ. ⁸ Inɔ mblasv mágyipɔ amv ɔbélin ɔwan ní. Táme anɔ Wíe Yesu oyínkí ba a, mɔ ɔnótɔ afú keke ɔbómɔ mɔ, mɔ numnyam é ɔbɔwankí wólí mɔsv yíntá mɔ. ⁹ Ní mblasv mágyipɔ anɔ ɔnɔ ɔwan á, ɔbɔpɔ Satan afunu túmi kpɔnkpɔntɔ bwé osúna pɔ ofúla. ¹⁰ Ɔbótsɔn owuntɔlin ɔkpa ɔtsan-ɔtsansv mlé ahá ámúú Bulu ɔbéhi amú ámv. Bulu ɔbéhi amú, tsúfé bɔmekle ɔnɔkwali amv asún, ménɔ Bulu ɔbóhɔ amú nkpa. ¹¹ Inɔ sv Bulu ɔbɔpɔ afunu ɔhéá mú ɔnɔ bɔ ɔnlin wá amótɔ, ménɔ bóhɔ afunu asúnsú gyi. ¹² Ɔbéha ahá ánfɔ bɔmɔhɔ ɔnɔkwali amvsv gyi, bɔtekle lakpan bwe ánfɔ féé ipón.

Mlí Nkpahɔ Sv Bulu Léle Mlí

¹³ Apíóá anɔ Wíe tɔdwé, ilehián ání abéda Bulu ipán mlí nwunsvɔ brégyíbré. Tsúfé tsú bréá ɔyí lelin ɔpá Bulu léle mlí ání ɔbótsɔn mɔ Ɔhe ámv pɔ mɔ ɔnɔkwali asún ámúú

* **1:8** Bɔmeyín Bulu, tsúfé bɔmeklɔ mɔ.

mlilahogyi amɔsu tɪn mli ɪwɪ, pɔhɔ mli nkpa. ¹⁴ Inɪ sɔ ɔlɔtsɔn asɔn wanklɔ́án á múbɔ́ anilɔ́bláa mli á mɔsu tí mli ɔ́béé, mlibétsiá anɪ Wíe Yesu Kristo numnyam amɔtɔ ní. ¹⁵ Mú sɔ apíó, mliɪ kinkíínkín, amlikita ɔ́nɔkwali amúbɔ́ anilɔ́suná mli á mɔtɔ, múá anilɔ́bláa mli pú múá anilɔ́wanlín sísí mli féeé.

¹⁶⁻¹⁷ Anɪ Wíe Yesu Kristo onutó mba anɪ Sí Buluá ɔ́tɔdwé anɪ, alawá awɪtɔ́le wá anɪ atɔtɔ-ɔ́nɪn ání ɪmóɔmɔ ɔ́nɔ́ ekékéké, anidé ɪtɔ́ wanklɔ́án ɔ́kpa kí, ɔ́wáa mli ɔ́wɔ́nɪn mli asɔn blíhé pú mli bwéhé kugyíkɔ́tɔ.

3

Mpáibɔ

¹ Itráhe-tráhe a, apíó, mlibɔ́ mpái ha anɪ. Anɪ Wíe asón á mɔ ɪkósi kɪɪ. Ahá abɔpɔ́ obú hɔ́ mú fé alɪ á múbɔ́ mli é mliɔ́hɔ́ mú á mɔ. ² Mlibɔ́ mpái, Bulu ɔ́le anɪ tsu awuntɔ́ɪnpɔ́ pú aha laláhe ɪbitɔ́. Tsúfé megýí ahá féeé lóhɔ́ anɪ Wíe gyí.

³ Táme anɪ Wíe bu ɔ́nɔkwali. ɔ́bówa mli ɔ́wɔ́nɪn, hɔ́ mli lé lalahé ɔ́bwepú á mɔ ɪbitɔ́. ⁴ Anɪ Wíe lahá anilahogyi ání mliɔ́de ntóbí á múbɔ́ anilɔ́suná mli á mɔ féeé bwé, mliméesi bwé é.

⁵ ɔ́kpáa mli, amliɪnɔ́ ɔ́dweá Bulu bu asi yɔ́ ɔ́tótótót, ɔ́ha amliɔ́tomɪ fé Kristo.

Tsiátó Wanklɔ́án

⁶ Apíó, anidé mli ɔ́lá da anɪ Wíe Yesu Kristo ɪdátó anɪaa, mliɪmá pɔ́ Akristofɔ́ á múbɔ́ bɔ́na buɔ́dɔ́tsɔ́n, buɔ́tamakle agyómá, buɔ́medé atosunáhé á múbɔ́ anilɔ́suná mli á mɔsu gyí wa mba. ⁷ Mli onutó mliyin ání ilehián ání mliétsiá anɪ atsiábi. Tsúfé anɪmówa ɔ́wɔ́ɪyɔ́, náti tsɔ́ntɔ́n bréá anɪbu mli wá. ⁸ Anɪmégýi ató ɔ́haa wá, kí ná mú ɪkɔ́ ka. Mboún anilóyɔ́ agyómá ɔ́pa múa onyé kinkíínkín, ménɪ anɪméesi ipian tswɪ mliɔ́ ɔ́kɔ́kɔ́kɔ́sɔ́. ⁹ Megýí beé, anɪmá ɔ́kpa bláa mli anɪaa, mli kí anɪsɔ́, sɔ́ anilóbwé mú alɪ. Mboún anilóbwé mú súná mli, ménɪ mli é mlióbwé mú odu. ¹⁰ Bréá anɪbu mli wá kúrúá á, anilówa mbla há mli anɪaa, “ɔ́há ání ɔ́mɔyɔ́ agyómá mágyi ató.”

¹¹ Anɪlanú ání mliɔ́ akɔ́ buɔ́tsie kpaali, buɔ́medé agyómá kɔ́kɔ́kɔ́ yɔ́. Okéngýé bɔ́na buɔ́dewa tsɔ́n. ¹² Anidé á mú ɔ́lá da anɪ Wíe Yesu Kristo ɪdátó anɪaa, buɔ́sɪ náti tsɔ́n, abɔyɔ́ agyómá nya á mú atogyihé.

¹³ Táme apíó, mli mú á, yilébwé ɪmáta mli ɔ́hé. ¹⁴ Ní ɔ́kɔ́ mégyi asón ání anɪlawánlín sísí mli ánífɪsɔ́ á, mli kɪ mɔ́ wanklɔ́án. Mli mɔ́nyɔ́ mliɪmágyi mba, ménɪ péli békítá mɔ́. ¹⁵ Táme mliɪmálu mɔ́, mboún mliɔ́ kpla mɔ́ fé mli pío.

Ikla

¹⁶ Iwilwii Owíe á mɔ onutó ɔ́há mli iwilwii bré féeé ɔ́kpagyíɔ́kpasɔ́. Anɪ Wíe otsiá mli féeé wá.

¹⁷ Mí Paulo onutó lapú mí ɪbi wanlín ɪnɪ. Mí dá ání ntɔ́wanlín wá mí nwɔ́lú féeé asi, pósúná ání ɪtsú mí onutó wá ní.

¹⁸ Anɪ Wíe Yesu Kristo ogyíi mli féeé bɔ́ale.

ᾠωυλό Gyankpapuá Paulo Lówanlín Sísí Timoteo

Itsíáha

¹⁻² Mí Paulo ání aní Nkpa Ḑhópu Bulu mva Kristo Yesuá aní ansí dín mvsu lóbwε mí sumbí ayópó, dé ᾠωυλό ání wánlín sísí fú Timoteo ání fógýi mí bí onutó Yesu hógýi amótó. Aní Sí Bulu mva aní Wíε Kristo Yesu bogyíi fu buale, abuwun fu nwe ha fú iwilwii.

Afunu Atosunáhé

³ Bréá ndenatí ngyó Makedonia nsáinto á, nebláa fu mbée, futsía Efeso omátó, afuka ahá amóú buδε afunu ató suná ámu itin. ⁴ Mú oma a, da amó olá abusi bré yintá há otewa pú anáin ilínto kláa tíntíntín. Nwéengyí keke itópóba. Itamahá ahá abutsia nkpa Bulu hógýitó. ⁵ Tóá suá aníaa fókáa amó itin gyí, alíá Okristoyin okugyíáku obódwε mu ba, mu klun méeha mu ipón, obénya agywun wankláán móa hógýi onutó. ⁶ Ako bumobuo alí okpa ání. Mú su bafwí yó buδε asún ání ima asi blí. ⁷ Budekléá bóbwε Mose mbla asunápó, táme bumεδé itó amóú buδesuná ámu asi nu. Ide amó bwe fé buyin mó, táme bumeyín mó.

⁸ Aniyin ání mbla ámu bu alé, ní bəpósúná ató okpa wankláánsú. ⁹ Táme iwánkí aní ání megýi yilé abwεpó su Bulu lówa mbla ámu. Mboún ahá ání butamagyi mósú, ahá ání amó asutó bu amó onlun, ahá ání butamanyá mu ifú, lakpan abwεpó, ahá ání amó iwí métin, ahá ání butokpóí Bulu, ahá ání butómó amó akwíúpó pú aha bambá, ¹⁰ mbua atópó, ayin ání butekle amó aba ayin pú atsíá butekle amó aba atsi, anyánpósa ibíá agyíúpó, afunupu, ahá ání beká ntam butamagyi mósú pú tsiátóá imekanáa atosunáhé wankláán amóú ¹¹ Bulu Onumnyampu, íkanfó gyi mu kle amu lóphá mí obée, ndáa mó okan amu.

Bulu Paulo Bvaleyí

¹² Nedá aní Wíε Kristo Yesu ipán ání alawá mí ᾠωυnlín, bú mí onokwalipu obée, nyóo agyómá ání pəsum mu. ¹³ Teki míteblí mu iwí asun laláhe, nteđínká mu ahásu, sópa amó ní. Táme olowun mi nwe, tsúfé mməhə mu gyi alí bré amótó, mmeyín tóá ndεbwε é. ¹⁴ Oo, hie kí alíá ohíε obu awitəle! Oləha mí nenyə mu hógýi pú mva mí abadwεá ibu aníaa Kristonyə ikulebwεtə. ¹⁵ Asún ánífu ibu mótó, ilehián ání ohagyíəha obóhə mósú gyí. Mógýi, Kristo Yesu léba oytó bele lakpan abwεpó. Mígyí amótó olaláhe ni. ¹⁶ Táme íni su Bulu lówun mi nwe, há Kristo Yesu léle mí ánífyi ngýi lakpan obwεpó kpənkpəonkpənti ánífi ní. Mėni ohagyíəha obėbi ání Bulu tēhíε nyá klun há ohá ání obėba bəhə mu gyi, nyá nkpa ání itamatá. ¹⁷ Mliha awa Bulu numnyam, akanfu mu aníaa, “Fógýi Owíεá fú iwíegýi tamamó onó. Bulu Okokónó okule, butamapó ansíbi wun fu. Fubv inu bré féé, futamawú! Amen.”

¹⁸ Mí bí Timoteo, ató amóú Bulu léle súná tsú fú iwí ámu só ndε mbla ánífi wa há fú. Pə asún ánífyi yə agyómá, afupokə atosunáhé wankláán ámu nwunsu. ¹⁹ Kita fú hógýitó. Bwe tóá fuyin fú klontó ání ibu alé, tsúfé aku babwé tóá buyin ání ima ale. Mú su ilahá amó hógýi lawú. ²⁰ Amótó aku gyí Himeneo mva Aleksandro. Napó amó wá Obunsám ibitó. Obíti amó isu, méni bėbiá mehíán ání féblí Bulu iwí abususu.

2

Bulusúm Mbla

¹ Itóá ndedunká ání mlgyánkpa bwe gyí, mlkokoli Bulu ahá féé nwunsu, amlibə mpái ha amó. Mlkolí Bulu ató há amó, amlida mu ipán ohagyíəha nwunsu. ² Ilehián ání mlóbwε mó alí há awíε pú ahandε é, méni asutó bólwií aní, abétsiá iwilwiitó, atali sum Bulu okpagyíokpasu. ³ Iní búb alé, aní Nkpa Ḑhópu Bulu tekle ni. ⁴ Tsúfé odekléá obóhə ahá féé nkpa, méni bėbi onokwali amu. ⁵ Bulu okokónó okule bu inu. Nsiné olapó okule pé é bu Bulu mva anyánpósa nsiné. Mogyí Kristo Yesu, ogyi nyankpósa amu. ⁶ Múlési mu nkpa

há púhə ahá fée nkpa. Asón ánfí Bulu lópohá ɔyí fée mú bré wankláántó ní. ⁷ Ɖnəkwali nde mli bláa, mmédé afunu wa. Iní sù Bulu léle mí ɔbée, mbwée mu asón ɔkan ɔdapú, mu sumbí ɔɔpó pó osunápó ha ahá aní bumeɣyi Yudafo, mí ambla amú ɔnəkwali asón tsú Yesusu hógyi iwí ní.

⁸ Ndekléa ɔpasua kugyíkɔtə á, ayin aní amú iwí letin bɔtsúu ibi foa bə mpáí. Ɖbló ntée nwéenyí mátsiá amótó. ⁹ Atsi ámu é bɔdída tati ɔkpa wankláánsú. Amú ato didáhé máwə ansíbi. Bɔmádun imi bwe, wá sika ató, didá atatiá ibi ibiá dɔbi. ¹⁰ Atsiá bɛɛ bɔtenyá Bulu ifú bɔbwée yilé. Mú ɔbéha bowa akíle ní. ¹¹ Ilehian aní bétsiá asi díin, ba iwiasí súan ató. ¹² Mməkóhá atsi ɔkpa mbée, bɔsúna ayin ató, ntée bɔgyíi ayinsu. Mboún bɔtsiá díin. ¹³ Tsúfé Adam Bulu légyankpá bwé asa ɔbɔwə Hawa. ¹⁴ Megyí Adam é Satan lémlé, mboún Hawa ɔlemlé, ɔlɔkɔsú lí Bulu mblasu. ¹⁵ Táme Bulu ɔbóhə ɔtsi nkpa tsun ikwíisu.* Ní ɔletali kítá mu hógyi pó mu abadwɛtə, ɔleha mu iwí letin, oletsíá nkpa é wankláán.

3

Ɖpasua Ɖhande Bwe

¹ Asón ánfí bu mótó. Ní ɔha ɔbwé agywun aní móbwe ɔpasua ɔhande a, alakle agyómá wankláán. ² Imehian aní ɔlala bétsiá ɔpasua ɔhande iwí. Ɖbwée ɔka ɔkɔle otsiápu, mu agywuntə da, otegyi iwísu, obú bu musu, ɔtəhə afó, otosúná ató é wankláán. ³ Ɖmábwe nta ɔbɔpó ntée ɔhá aní ɔbu iyin. Ɖbwée ɔhá aní ɔleba iwiasí, mu asón lolwíí. Ɖmábwe ɔtrépo, ɔmábwe kóba ɔdwepó. ⁴ Ɖbwée ɔhá aní ɔteki mu wóyísú wankláán, mu abí beba iwiasí, bɔtobú mu ɔkpagyíɔkpasu. ⁵ Tsúfé ní ɔha méyín mu wóyísú kí wankláán á, nkáli ɔbétali kí Bulu ɔpasua ámusu? ⁶ Ɖmábwe ɔhá aní ɔledamli klɔntə məkówá ɔpá. Ní megyí ali á, ibéha mu obótsu iwí, Bulu ɔbébití mu isu fé Ɖbunsám. ⁷ Iní fée ɔma a, ilehian aní ahá aní buma ɔpasua ámɔtə kóráá bétí mu idayilé. Ní megyí ali á, ɔbékpa wíé Ɖbunsám yibitə sɔpa.

Ɖpasua Ɖhande Ɖbúápu

⁸ Ɖpasua ɔhande ɔbúápu é ɔbwée ɔhá aní obú bu musu, ɔma nnonyo, ɔtamabú ntá, ɔma sika ɔnsípe. ⁹ Ilehian aní ɔbékítá hógyi asón ámúú ilalin ɔwan ámɔtə wankláán, mu klɔn é méétrá ha mu ipón. ¹⁰ Mligyankpa pu agyómá ikɔ wa mu ibitə, pɔsə mu kí bɛɛ ɔlala ma mu iwí, asa amlíha mu ɔbwe ɔpasua ɔhande ɔbúápu. ¹¹ Ali kén mu ka* é ɔbwée ɔtsiá obú bu musu, ɔtamabli ahá iwí asun láláhe, otegyi iwísu, ɔbu ɔnəkwali tógyítótó ní. ¹² Ɖpasua ɔhande ɔbúápu ɔbwée ɔka ɔkɔle otsiápu, ɔtetáli kí mu abí pó mu wóyísú wankláán. ¹³ Ahá bɔtobú ɔpasua ɔhande ɔbúápu aní ɔtəyó mu agyómá wankláán. Itəhá mu ɔtetáli tóí tsú mu hógyiá ɔbu Kristo Yesutu.

Asun Nainhé Kpənkpənkpənti

¹⁴ Nde ɔwóló ánfí wanlín sísi fó, táme ndin ansí aní nókɔsí ba inu. ¹⁵ Mómú ní nde ɔpá wa kóráá á, ɔwóló ánfí ibéha fébi tsiátó oduá ilehian aní ɔha obétsiá Bulu wóyí, igyi Bulu Ɖkiankpapu ɔpasua ámɔtə. Ɖpasua ámu gyí ɔtan pó ntswiasí kpékplékpée há ɔnəkwali asón ámu ní. ¹⁶ Ɖnəkwali, aní Bulusúm iwí asón ámúú ilalin ɔwan ámu lómoní. Múgyí, Kristo† léle mu iwí súná fé nyankpɔsa.

Ɖhe Wankíhé léle mu suná aní yilé ɔbwepó ogyi.

Bulu-abəpu bowun mu,

ahá bɛda mu asón ɔkan súná ɔmá fée.

Ɖyító ahá bəhə mu gyi,

Bulu lótsu mu ya ɔsúsú numnyamtə.

* **2:15** Tsun ikwíisu, ntée Tsun mu abi kwíhésu. Idesuná aní Tsun obiá ɔtsi ámu ɔbókwiisu, ntée tsun Yesu ikwíisu.

* **3:11** Mu ka ntée ɔpasua ɔhande ɔbúápu tsíhé † **3:16** Bulu bu nwóló dada amu akotə.

4

Afunu Ató Asunápó

¹ Ɔhe Wankíhé amu lahié lé blí ɔbée, bré tráhe amɔtɔ á, aku bési Kristosu hógyi. Béyaa asu nú afunu ɔhé asón pú ɔhe laláhe atosunáhé. ² Apinabwɛbí abwɛpó afunu ató asunápó anfi bogyi. Amó klɔn tamatráa ha amó ipán.* ³ Amódé ahá hie bɛɛ, bukísi atogyihe ku, bumátsiá aká móa akúlu é ní. Táme Bulu onutó lóbwe atogyihe amu, ání ahógyipová babí ɔnɔkwali amu budáa mu ipán, abogyi. ⁴ Tógyítá Bulu léle bu alé. Mú su ima aleá abékisi kuku. Ilehian ání abóhɔ kugyíku, dá mu ipán. ⁵ Tsúfé Bulu asón pú mpái amó anilabó wólí atogyihe amusu ámu lahá mó lamlí Bulu klé.

Kristo Osúmpó Wankláán

⁶ Ní fəpó asón anfi tswi apíó ámu ansítá á, fóbwe Kristo Yesu osúmbi wankláán ání bapó hógyi amɔtɔ asón, pú atosunáhé wankláán ámu bólá fú, fude mótó. ⁷ Máyaa asu nú atsi dehen ɔte pú móa imotsú Bulu iwɪ. Mboún hie fú iwɪ, afusum Bulu wankláán. ⁸ Tsúfé ní fúde nyankpɔsa ɔyóló anfi hie á, labi kpalobí ku bu mótó. Táme ní fəpó Bulusúm híe fú iwɪ á, ibu alé dun. Tsúfé oyúla bu mótó há aní séi anfi antsie nkpa, pú nkpa amóú ibéba amɔtɔ. ⁹ Asón anfi bu mótó, ilehian ání abóhɔ mó. ¹⁰ (Nkpa anfi sù anidé iwɪ laláa yɔ agyómá ɔwonlinsú), aní ansí din Bulu Ɔkiankpapɔ, ogyi ahá féé Ɔlepó, títriu ahógyipɔ anfisú ní.

¹¹ Suna amó ató anfi, afuha amó abogyi mósú. ¹² Máha ɔhaa obu fú kebi. Mboún fú tótɔ, fú nkpatiátó, fú ahádwe, fú Bulu hógyi pú fú iwɪtɪn ibwée atosuanhe ha amó. ¹³ Ní mlefia a, bɔ mbódí afotsia kla Bulu asón suna amó. Da asón ámu ɔkan, afusuna amó ató alu yófon bréa néba. ¹⁴ Mákiná Bulu atokiehé amóú ɔlɔpuhá fú tsun mu ɔnósú atóipúsu, bréa ɔpasua ahande bəpɔ ibi dínká fósú amu. ¹⁵ Tsia bwe ínɪ aná, afusi iwɪ ha mó, ménɪ ahá bówun ání fúde nkpa yɔ. ¹⁶ Tsia kɪ fú tsiátó pú atosunáhé amu. Tomi bwe mó ali, ménɪ fóhɔ fúa asón ámu anupó nkpa.

5

Táá Abóbwe Há Ahógyipɔ

¹ Mákplɔn wa oyin dehen. Mboún tɔi bla mu asón fé fú sí. Kita niasubi ámu fé aliá fékítá fú apio yinhé. ² Kita atsi dehen amu fé fú yín, afokita mbitebí ámu é fé fú apio tsihé. Máwa amó mba.

³ Ɔpasua ámu bukí asurapová buhié buma ɔbuápɔsu. ⁴ Táme ní ɔsurapɔ ɔku bu abí ntée aná á, ha amó abubɪ táá ilehian ání bégyankpá bwé há amó akwípu ntée amó aná Bulusúm ɔkpasu, puka amó akɔ. Mógyí amósú kɪ, tsúfé mótɛgyi Bulu ansí ní. ⁵ Ɔsurapová ɔhíe ɔma ɔhaa təpó ansí dínká Bulusu, tsíá bɔ mpái ɔpa onyé, kólí Bulu tóá ide mu hián. ⁶ Ɔsurapová mu kle gyí nkpagyí kotóó mó lawú asa ɔna ɔyító. ⁷ Bla ɔpasua ámu asón anfi, ménɪ ɔhaa méebli ɔsurapɔ ɔkuku iwɪ asun laláhe. ⁸ Ní ɔku mékɪ mu abusuanfɔsu, títriu mu wóyító ahásu á, mómú aladámli ɔma há hógyi amu. Inɪ su mu lakpan dun ɔhá ání ɔmɔhɔ Bulu gyi.

⁹ Ɔsurapɔ oduá mu idá bétsiá asurapɔ adá ɔwolótó gyí, ɔsurapová alahɔ tsú nfi aduesie púya, ɔlɔwa ɔnɔkwali há mu kulu.* ¹⁰ Ɔbwée ɔhá ání ahá buyin ání ɔlɔbwe yilé, fé abísóki, afóhɔ, olosúm Bulu ahá,† ɔtəbúa ahá ání bude iwɪɔsin wúun, ɔlɔbwe agyómá wankláán kugyíku.

¹¹ Máwanlín asurapová buməkódan adá wá ɔwolú ámɔtɔ, tsúfé ní amó ɔwólɪ ihá amó bəbwe agywun ání bəlatsiá akúlu a, bumétrá talí súm Kristo ɔnɔkwalisu. ¹² Inɪ ibéha bégyi pón, tsúfé batón amó ntam ání bɛka há Bulu. ¹³ Ɔma a, butebí ɔwuliyɔ wa, yíntá bré náti kí ahá wóyító. Megyí ɔwuliyɔ wɔle, butemlí ahá iwɪ asón ablípó, náti wá ɔnó ahá asóntó, blí asón ání imehian ání bébli. ¹⁴ Inɪ su ndekléa asurapɔ amóú buməkódan amu

* 4:2 Amó klɔn labwé fé táá bapó dátɔ wá ogyá, lé tó mó.

* 5:9 Ɔsurapová ɔməkókiná okúlu kɪ.

† 5:10 olosúm

Bulu ahá ntée ɔtəfwí ahógyipɔ ayabiasɪ.

buwína tsia akúlu kwu abí, abukí amó wóyísó, méní bomééha aní alupó† okpa abubli aní iwí asun laláhe koku. ¹⁵ Nde asón ánfí blí, tsúfé asurapu aku badámí yó bubuo Obunsám dodo. ¹⁶ Ní Okristoyintse oku bu asurapu mu abusuantó á, okí amósú. Omási amó tswi pasua ámu, méní pasua ámu bénya okpa kí amóá buma ohaasu.

¹⁷ Ilehían ání pasua ámu béka pasua ahandéá bude amó kpa akó wankláán, wá amó numnyam. Títriu amóá butóbó mbódí Bulu asón ámu okanda pú mó suná iwí. ¹⁸ Tsúfé Bulu asun wanlínhé amu ileblí obéé, “Butamawá onantswieá ode ayó da onó ikan.” § Uetrá blí obéé, “Agyómá oyopó buteká ikó.” ¹⁹ Ní oku odá pasua ohande asón súná fú á, máhó mó, nkéti fanú mó tsú ahá abanyó-abasá onó asa. ²⁰ Wa iyin wa ohande ámuú ode lalahé bwe ámu pasua ámu ansító, méní atráhe bénya ifú.

²¹ Nlí Bulu mu Kristo Yesu pú Bulu-abopu ání alalé ansító, nde fú hie mbéé, fugyí asón ánfiso wankláán. Mákí ohaa ansító ntée fúti fitátó kí. ²² Mákósi tsíá yáí oha pasua ohande. Máwa ibi oha bambá lalahébweto. Ha fú iwí itin brégyíbré.

²³ Fú ométó ilo ámu su mátsiá nu ntsu wole, tsia nu ntá kpalobí-kpalobí.

²⁴ Aku lakpan menaín. Mó su butókósi wun mó bití amó isu. Aku klé é lenaín, oma asa itelin owan. ²⁵ Alí kén yilébwe tamanáín ní. Ní imókósi lun owan kóráá á, itebelun owan oma.

6

¹ Ilehían ání nkpábiá bubu pasua ámu to béhie bú amó awíe, méní ohaa móokpóí Bulu mu aní atosunáhé amu. ² Ilehían ání amóá amó awíe bubu pasua ámu to bóbu amó awíe amu don. Séi kóráá ilehían ání bóbu amó don ní, tsúfé ahógyipu bugyi, butodwé amó é.

Afunu Atosunáhé Pó Atonyahé Onutó

Iní aná gyí tóá fusúna amó, afowa amó ateto-onlun abubwe ní. ³ Ní oku lósuná ato laláhe ku, móa aní Wíe Yesu Kristo asun blíhé pú Bulusúm atosunáhé amu imená á, ⁴ idesuná ání oha ámu dé iwí tsu. Omeyín tóto, nwéenkpanyí labólá mu to. Móá itedáli tsu mótó gyí onsípe, itré, isia pú agywun laláhe. ⁵ Asón ání imedéhián iwí nwéen ahá ánfí odu butenátí gyí. Amó agywun lawú, butamablí onakwalí. Amó odu butosúsu ání Bulusúm igyi okpa kuá fátson mósó nyá iwí.

⁶ Labi kponkponnti bu Bulusúmtó ní tóá anibu yaí legyi aní ansí. ⁷ Tsúfé animópu tóto ba oyító, animéetalí pú tótóto é náti. ⁸ Mó su ní anibu atogyihe pú ato didáhé a, mliha mó kpán igyi aní ansí. ⁹ Ahá ání butekleá bunyáa ató á, ibwébwéébwé butekpá wíe isóki pú ayibito. Amó mimlála tekpá amó yówie iwí asin móa lalaheto, hí amó. ¹⁰ Tsúfé kóbadwe tópu lalahé kugyíku ba. Mó oma aku bagya alí, bafwí dali hógyi amuto, ilahá amó bude awireho tsotsotsó gyí ní.

Paulo Asón Tráhe

¹¹ Timoteo, fu mó á, Bulu oha fugyi. Mó su ha iní aná iwa ifó fú wá. Hie fú iwí, afubwe tóá ida okpa. Bó mbódí afuha yilébwe, Bulusúm, hógyi, odwe, klonya pú iwiasubá itsia fótó. ¹² Kó hógyi ikó wankláán ámu. Fú ibi béda nkpa ámuú itamatá, Bulu obékie aní mó oma amu. Nkpa ánfí só Bulu létí fú ní. Mó su fobwií onó ahá tsotsotsó ansító, gyi fú hógyi iwí adánsie ní. ¹³ Nlí Bulu, ogyi tógyító nkpa Ohapó mu Kristo Yesuá olegyi iwí adánsie wankláán Pontio Pilato ansító, nde fú hie, ¹⁴ mbéé, fukíta mbla ánfí féétó wankláán. Mási mótó kpéfon ekeá aní Wíe Yesu Kristo obéle iwí owan. ¹⁵ Bulu okukónó okule amu ilehían ání abékanfó. Mu nkule pé gyí Otúmípu, awíe féétó Owíe. Mu obéle Kristo súná bré wankláán ámuú mu onutó oheie yáí ámu to. ¹⁶ Mu nkule pé tamawú, otsie owankíkpá ání ohaa tamatálí kpókpé mánta mu. Ohaa mókówun mu kí, ohaa móowun mu é ekekeke. Mu kle gyí obú móa túmi bré féé! Amen!

† 5:14 Ntée olupó § 5:18 Deut. 25:4. Mó asi gyí, “Butamalé okwén pú ibi tsítsi osulóto.”

¹⁷ Bla ɔyí ánfító ɪwɪ anyapó fεε, bómátsu ɪwɪ. Bómápu ansí dínká kóba anfí iméetsiá yó ánfiso. Mboún bupúu ansí dínka Bulusu. Mútéhá anɪ tógyítóá abópɔnyá ansigyí ɔyí ánfító.

¹⁸ Bla amó fεε, bupúu amó kóba bwe yilé, amó yilébwε imoni. Busánkɪ ɪbitɔ abɔkie ató. ¹⁹ Ní bɔde ínɪ bwe á, bɔde atonyahé yaí há bré amóú ɪbá ámu. Amó ɪbɪ bédá nkpa onutó ámu.

²⁰ Timoteo, kítá ɪtó amóú Bulu lahá fó ámu wankláán. Asón ání ɪma asɪ, imosuná Bulusúm mádalɪ fó ɔnó. Máwa ɪwɪ mimlá nwéengyí ání ɪtamasúná Bulusúmtó. Ako bɔtɔwá afunu bεε, asónbɪ igyi. ²¹ Tsúfé ako batsɔn mósó sí Kristoso hógyi.

Bulu ogyíi mlɪ bɔale.

Ɔwɔlɔ Nyɔɔsiá Paulo Lɔwanlín Sísí Timoteo

¹ Mí Paulo mó á, Bulu apé sɔ ngyi Kristo Yesu sumbí ɔyɔpó. Ɖɔwa mí ɔbéɛ, nyéda nkpa ámúú ɔlehɛ tsɔn Kristo Yesu ámu ɔkan.

² Mídé ɔwɔlɔ ánfɛ wanlín sísí fú, mí bí ɔdwɛpó Timoteo. Anɛ Sí Bulu mɔa anɛ Wíe Kristo Yesu bɔwúun fɔ nwe, abugyi fɔ bɔale ha fú iwɔlwi.

Ipánda Pó Atɛtɔ-ɔnlɛn Wa

³ Nedá Bulu ipán. Mɔ ndɛpɔ klɔn ání umédé mí ipón ha súm, fé mí anáin. Timoteo, ní nde mpái bɔ ɔpa mɔa onyé á, ntekáin fúsú brégyibré. ⁴ Ní nekáin ntsúá felɛn bréá ndenatí sí fúsú a, ntekleá nówun fɔ, ménɛ ansigyí bóbólá mító. ⁵ Ntekáin hógýiá fɔbɔ ɔnɔkwali sɔ. Hógýi anfi odu légyankpá tsíá fú ná Loitɔ ní. Uetrá tsíá fú yín Eunike étó. Nahogýiá mó odu bɔ futɔ ní. ⁶ Inɛ sɔ nde fú kaín ání fɔháa Bulu atokiehé ámúú ɔleha fú bré ámúú nɔpɔ ibɛ dínká fúsú ámu ɔnɔ ɔwa ogyá tsíá mótó. ⁷ Tsúfé Bulu méha anɛ ɔhjá abóponyá ifú, mbóun móá itehá anɛ túmɛ, ɔdwɛ pó ɔwɔsɔgyí.

⁸ Mó sɔ máha anɛ Wíe asún ámu blí ɔwa fú péli. Máha mí obudɛ é ɔwa fú péli. Mbóun wa klɔn Bulu túmitɔ, afɔtsula wun ɔwɔsɔn ání ilehián asɔn wankláán ámu sɔ. ⁹ Bulu lóhɔ anɛ nkpa. Ɖletɛ anɛ ɔbéɛ, abémlí mɔ aha wankíhé. Megýí tɔtɔ anɔlóbwe sɔ. Mbóun igyi tɔá mɔ onutó ɔlóbwe agywun ání ɔbóbwe asa ɔyí lebelɛn. Ɖbéɛ, ɔbówa awítɔle há anɛ, dwé anɛ tsɔn anɛ Kristo Yesu ɔ ikɔlɔbwe sɔ. ¹⁰ Táme séi á, Bulu lalé mɔ awítɔle ámu ɔwan tsɔn anɛ Ɖhópɔ Kristo Yesu ɔbásɔ. Mɔléyintá lowu túmɛ, ɔlele nkpa ání itamatá ɔwan súná anɛ tsɔn asɔn wankláán ámu sɔ.

¹¹ Bulu layáí mí mɔ asɔn wankláán ámu ɔkan ɔdapó, mó sumbí ɔyɔpó pó mó osunápó. ¹² Mó sɔ nde ɔwɔsɔn ánfɛ odu wúun nɛ. Táme mmédé péli nya, tsúfé nyin ɔhá ání nahogýi. Nyin ání ɔbétalí gyo itó ámúú ɔlɔpɔwá mí ibitɔ ámu ɔwɛ alɛ yófɔn mɔ ɔbáke. ¹³ Kita ɔnɔkwali asún ámúú nosuná fú ámúú. Yɔ mósú afɔhɔ Kristo gyi tsia. Dwɛ fú aba, tsúfé fɔa Kristo Yesu ɔ mlɔlabwé kɔle. ¹⁴ Ɖhɛ Wankíhé ámúú ɔbɔ anitɔ ámu ɔtsáa fú, afɔtalɛ gyo itɔ wankláán ámúú ɔleha fú ámu ɔwɛ.

¹⁵ Fuyin ání ahá ámúú bɔbɔ Asia, Figelo móa Hermogene bɔbɔ amótó ámu féé banatí sí mí. ¹⁶ Anɛ Wíe owúun Onesiforo wóyító ahá nwe, tsúfé mɔlétsiá wá mí ansigyí. Omenya mí obudɛ péli. ¹⁷ Bréá ɔleba Roma wúlutɔ á, olodunká mí kpéfɔn bréá olowun mɛ. ¹⁸ Anɛ Wíe owúun mɔ nwe mɔ ɔbáke ámu! Fuyin alíá ɔlɔbɔá mɛ nkpa tsɔtsɔtsɔ sɔ Efeso wúlutɔ.

2

Isá Ɖkɔpó Wankláán

¹ Inɛ sɔ mí bí, ha Bulu awítɔle ámúú ɔlɔpɔtsɔn Kristo Yesu ámu ɔwa fú ɔwɔnlín. ² Pɔ asún ámúú nɛblí, fonu ahá tsɔtsɔtsɔ ansító ámu wa ahá ání bɔbɔ ɔnɔkwali ibitɔ, ménɛ ámu é bétalí súná aha bambá.

³ Tomi afɔwun ɔwɔsɔn ámúú anidéwúun ámu, fé Kristo Yesu ɔsá ɔkɔpó wankláán. ⁴ Isá ɔkɔpó ɔkɔkɔ tamatráa kɛ ɔma, tsúfé odekleá obégyi mɔ ɔhande ansí. ⁵ Alɛ kén ɔsrú otsíípó ɔkɔkɔ tamanyá ɔsɔgyí atokiehé, nkétɛ alagyi ɔsrú ámu mblasɔ ní. ⁶ Ɖɔtɔpɔwá ɔbɔ nsi tégyankpá dá atɔ pɔpwe ɔnɔ. ⁷ Gywun asún ánfɛ nabláa fú ánfɛ ɔwɛ. Anɛ Wíe é ɔbéha fónu mó féé asɛ.

⁸ Kain Yesu Kristo, Owíe Dawid mɔ na ámu sɔ. Mɔ Bulu lókɔsɔa tsu afúlitɔ. Mógýi asɔn wankláán ámúú ndeblí ámu nɛ. ⁹ Asún ánfɛ sɔ nde ɔwɔsɔn wúun, bawá mí ɔkan fé lalahɛ ɔdwɛpó ní. Táme bɔmɔkówá Bulu asún ámu mó ɔkan. ¹⁰ Ahá ámúú Bulu lalé ámu sɔ natomí ɔkpagyíkpasɔ nde ɔwɔsɔn wúun, ménɛ Bulu ɔbótsɔn Kristo Yesu hɔ ámu nkpa, ámu ibɛ béda numnyam ámúú itamatá ámu. ¹¹ Asún ánfɛ bɔ mótó.

“Ní ania mụnyo awú á,
ania mụnyo obétsiá nkpa.

¹² Ní atomi wun iwịnsin á,
ania mụnyo abégyi iwíe.

Ní akíná mụ a,
mụ é obékiná aní.

¹³ Ní animá onkwali a,
mụ mú á, onkwalipụ ogyi,
tsúfé otamatú atsonó tswi, lápú mụ odandu tsú mú ekekekeke.”

Agyómá Ogyóá Olegyi Bulu Ansí

¹⁴ Tsia kain amú asón ánfí. Tái kpla amú Bulu ansító fée, bumátsiá tré asónsú. Labi kuku ima mótó, tsúfé mú odu abwepó butehí. ¹⁵ Bó mbódí afuhó idá Bulu ansító, fé agyómá ogyóá mụ agyómá ma mụ péli, otosúná onkwali asón ámụ wankláán. ¹⁶ Asón ání ima asi, imosuná Bulusúm mádali fú onó, tsúfé itehá oha mụa Bulunyó nsiné tawá ífó. ¹⁷ Alí ámúú olo tekléi ámụ a, alí asón ánfí ablípú asón é tekléi ní. Amú akụ gyí Himeneo mụa Fileto. ¹⁸ Bafwí dali onkwali okpa ámụsụ yó budeblí bée, kusó tsú afúlitó laba bōtsun, bude akụ hógyi yintá. ¹⁹ Táme ntswiasí ámúú Bulu lówa há hógyi amụ ilí kinkíinkín. Asón ání bōwanlín dínká ntswiasí ámụsụ gyí, “Aní Wíe yin ahá ání bogyi mụ kle.” Nyōōsí é gyí, “Ohagyíoha ání otetí mụ iwí obéé Okristoyin a, osíi lalahé bwe.”

²⁰ Megyí sika pēpe mūa sika futútú ató pé tetsiá wóyí yilétó. Oyí mūa isi ató é tetsiá inu. Butobú iku dun ku. ²¹ Ní oku olé mụ iwí lé lalahébweto á, Bulu telé mú yái. Alabwé ohá ání alasi iwí há, obu labi, mụ Wie Bulu obópu mụ gyi gyuma wankláán kugyíku. ²² Iní sụ le fú iwí tsu niasubi mūa mbitebí mbagyító. Fówun fōa ahá ámúú butópú iklon wankíhé kpólí Bulu ámụ ansí bédínká yilébwe, hógyi, odwe pú iwilwiisu. ²³ Le fú iwí tsu nwéengyí ání ima labi, ito wankláán kuku méedali tsu mótótó, tsúfé fuyin ání itré pé itetí. ²⁴ Ima alá aní Wíe osúmpú obóbwe otrepó. Mboún ilehián ání obówa awitole há ohagyíoha, obóbwe osunápú wankláán, otenyá klon há ahá ání amú asón bu onlin. ²⁵ Ilehian ání obénya klon tóí kplá ahá ání butókúsú líí Bulu asón ámụsụ. Fíali Bulu obówun amú nwe, há amú bédamlí klontó, bí onkwali amụ, ²⁶ iha amú ansí iba asi. Fíali íbéha amú bédali tsu Obunsám amúú obéé bogyíi mụ asónsú, abubwe mụ apé ámụ ayibito.

3

Nke Tráhe Amuto Asón

¹ Táme mí bí Timoteo, bí ání oytó bōwa onlin nke tráhe amuto. ² Tsúfé ahá bóbwe awonsípú, bóbwe kóba adwepó. Bóhó amú iwisu gyi, bōtsu iwí, bésia ahá, bumóonu amú akwípú asón, buméeyi ahá aye, amú iwí méetin, ³ bumóodwe ahá, buméesi asón kíé, bóbwe ahá iwí asón ablípú, buméetalí gyi iwisu, bóbwe awuntalupu, bumóodwe ito wankláán kuku. ⁴ Béle ahá há, bumóosusúu asón iwí, békí amú iwíá budun ohagyíoha, bódwe oytó ansigyí sí Bulu. ⁵ Bóbwe iwí fé Bulu budesúm, táme békiná mụ túmí. Le iwí le ahá ánfí oduto. ⁶ Amú odu butebítíwíé ahá wóyító, dámlí atsiá amú ansító ma onlin agywun. Atsi ámụ odu á, lakpan lamli amú ato sūráhé, owóli laláhe labólá amótó. ⁷ Botekleá bónu ohagyíoha atosunáhé, táme buméetalí bí onkwali amụ ekekekeke. ⁸ Alí ámúú Yane mūa Yambre bókusú líí aní náin Mosesu ámụ a, alí ahá ánfí é bakúsú líí onkwali asón ámụsụ ní. Amú agywun lawú. Hógyito é á, buma olíkpa. ⁹ Táme bumóoyó nkpa dun alí, tsúfé amú mimlá bélin owan, ohagyíoha obówun. Alí ileba Yane mūa Yambresu ní.

Paulo Asón Tráhe

¹⁰ Timoteo, fú mú fuyin mí atosunáhé féé, mí tsiátó, tóá okpa ngya, mí hógyi, mí iklonya, mí ahá iwí odwe pú aliá notomi wun ipian, ¹¹ aliá ahá bédínká mísú pú mí ason wunhe. Múá ileba mīsu Antiokia, Ikonion pú Listra omátó. Notomi, aní Wíe léle mí tsú mú féétó. ¹² Léle mú á, ohagyíoha ání odekléá obóbuo aní Wíe Kristo Yesu, obwéé Bulu apé á, ahá

butedínká mọsụ. ¹³ Táme aha laláhe pú ahá asisípu mú á, bóyo amú lalahεbwεsụ dun ali. Bénatí mlé ahá, ahá é bémlé amú. ¹⁴ Táme fú mú á, kítá fú ọ̀nkwali amúú fakásí, fú onutó fahọ́ mósú gyí amọ̀tọ́ kinkíínkín, tsúfé fuyin ahá amúú bosuná fú ató amụ wankláán. ¹⁵ Tsú fú nyebitọ́ ọ́pá febi Bulu asụn wanlínhé amụ. Mú ọ̀bétalí há fú nyánsa fọ́pọ́họ́ Kristo Yesu gyi ni. Mú sụ Bulu ọ̀bọ́họ́ fụ nkpa é ní. ¹⁶ Bulu asụn wanlínhé ámụ fээ́ itsú Bulu onutó wá. Ibo aléá bọ́pọ́súná ọ́ha, púkíná asún há ọ́ha, pútswíí ọ́ha, póbólá ọ́ha, íbéha yilébwε bémantá mụ, ¹⁷ méní íbéla Bulu ọ́ha bwé wankláán, ọ̀bọ́fon ha gymagyihe wankláán kugyíku.

4

¹ Nlí Bulu mụa Kristo Yesuá ọ̀béba begyi akiankpapu pú awupó asún, obébegyi iwíe ansító, nde fú ọ́lá da mbéé, ² fọ́dáa Bulu asún ámụ ọ́kan. Ní fọ́bu ọ́kpa o, fọ́ma ọ́kpa o, mási mú blí. Nya klun afọ́tswii amú. Kina asún ha amú. Wa amú atetọ́-ọ́nlun, afọ́suna amú atosunáhé wankláán ámụ. ³ Tsúfé bré ku íbá, ahá bọ́métrá ya asụ nú atosunáhé wankláán ámụ. Bọ́bwε tóá iletsiá amú, náti dúnká ató asunápu óduá bọ́suná amú tóá budekleé bónu. ⁴ Békiná ọ̀nkwali asún ámụ yóbuo ọ́tε. ⁵ Táme fú mú á, ha fú ansí íba así ọ́kpagyíọ́kpasụ. Tomi afọ́wun íwíwısín. Bli asún wankláán ámụ wankláán, afọ́bwε agyómá amúú Bulu léha fú ámụ mọ́ ọ́nó.

⁶ Mí mú á, bré lafun áni bọ́pu mí obugya wólí así fé ntá há Bulu fé afọ́diε-abotó. Mí lowu lafun. ⁷ Nakó íkọ́ wankláán ámụ tá. Natsíí ọ́srí amụ é tá. Nakítá hógyi amọ̀tọ́ kinkíínkín. ⁸ Séi á, tóá ída gyo mí gyí ísugyí atokiehéá Bulu tọ́pọ́há ahá áni babwé yilé, aní Wíe Yesu, ogyi asún ogyípu Ọ̀nkwali pu amụ ọ̀bọ́pọ́há mí eke yilé amúú obéyinkí ba amụ. Táme megyí mí nkule ọ̀bọ́bwε íni há. Ọ̀béha ahá amúú bude mụ yinkí bá ọ́kpa kí amụ é fээ́.

Paulo Onutó Iwí Asún

⁹ Bọ́ mbódí afọ́kọ́sí ba mí wá, ¹⁰ tsúfé ọ́yító ató de Dema ansigyí wa. Mú sụ alayínkí mí ọ́ma, náti ọ́yó Tesalonika wúlutọ́. Kreske ọ́yó Galatia, Tito é ọ́yó Dalmatia. ¹¹ Luka nkule bu mí wá nfi. Mú sụ ní febá á, kpa Marko buo íwí, tsúfé ọ́tetsá mí agyómá yo. ¹² Nawá Tihiko sísí Efeso. ¹³ Tsu mí ligá pú mí nwóló amúú nesi tswi Karpo wá Troa wúlutọ́ ámụ ba mí. Mátan nwóló amúú ídin nwóló-kpákpású amụ é sọ́.

¹⁴ Kọ́obri ató ọ̀bwεpú Aleksandro lópu lalahε ku gyi mí. Ulehan mí wankláán. Aní Wíe ọ̀béka mụ íkọ́. ¹⁵ Kí fú íwí wankláán mọ́sụ, tsúfé ọ́kọ́sú líí aní asún blíhé fээ́sú.

¹⁶ Bréá ahandε beha beε nléé mí ọ́nó á, ọ́haa mélí mí ọ́ma. Amú fээ́ besrí sí mí. Bulu osíkie amú. ¹⁷ Táme aní Wíe lélí mí ọ́ma, ọ́lwa mí ọ́wonlín. Mú sụ netalí bláa amú asún áni nde fээ́, méní ahá áni bọ́megyí Yudafá fээ́ bónu. Alí Bulu lópolé mí tsú lowutọ́ ní. ¹⁸ Aní Wíe ọ̀béle mí tsú lalahε kugyíku. Ọ̀békpa mí putọ́ alu yówie mụ ọ́súsú iwíegyi ámọ̀tọ́. Numnyam íbwéé mụ kle bré fээ́tọ́. Amen.

Iklá

¹⁹ Nehá Priska mụa mụ kulu Akwila pú Onesiforo wóyító ahá fээ́ itsiá. ²⁰ Erasto lésin Korinto wúlutọ́, Trofimo é délọ́. Mú sụ nesi mụ yáí Mileto wúlutọ́. ²¹ Bọ́ mbódí afọ́ba asa atsalbí ífon. Eyubulo mụa Pude, Lino mụa Klaudia pú apíó amụ fээ́ behá fú itsiá.

²² Aní Wíe ọ́kpáa mli, ogyi mli buale.

ᾠωυλόά Paulo Lówanlín Sísí Tito

Itsídhá

¹ Mí Bulu osúmbi Paulo, ngyi Yesu Kristo sumbí ɔyɔpó dé ɔwuló ánfí wanlín.

Bulu léle mí ɔbéé, mbeha ahá ámóú alalé ámu abɔtra nya hógyi tsia. Mí ansuna amó abɔbi ɔnɔkwaliá íbéha amó bétsiá tsiátóá ilegyi mu ansí. ² Fówun íha amó abudínka ansí nkpa ání itamatásó. Bulu tamawá afunu! Múléhíe mó yáí asa ɔyí lebelín. ³ Aní Nkpa Ɔhópυ Bulu léle mu asún ánfí ɔwan mu onutó brétó, ɔlɔpɔwá mí íbitɔ ɔbéé, ndáa mó ɔkan.

⁴ Nde ɔwuló ánfí wanlín sísí fú Tito, ání fóggyi mí bí onutó Kristo hógyi amotó.

Aní Sí Bulu mɔa aní Ɔhópυ Kristo Yesu bɔgyíi fu buale, abɔha fú iwílwii!

Tito Gyumagyíhe Kreta

⁵ Tóá swá nesi fú yáí Kreta ɔmátó gyí alíá fómɔ aní agyómá ɔnó mu, yáí ɔpasua ahande wúlugyíwúlusu fé alíá nebláa fu. ⁶ Imehián ání ɔlala bétsiá ɔpasua ɔhande íwi. Ɔbwéé ɔká ɔkɔle otsiápu, mu abí bɔgyi ahógyipu. Bɔbúu ató; bɔmábwe nyebí laláhe. ⁷ Iníá Bulu agyómású ɔpasua ɔhande amu déki su á, ɔlala mátsiá mu íwi. Ɔmábwe ɔhá ání ɔtamahɔ ahá asún, ntéé ɔtɔkósí nyá ɔbló, ntéé ɔtɔbú ntá, ntéé otekle íkó ntéé ɔbu sika ɔnsípe. ⁸ Mboún ɔbwéé ɔhá ání ɔtɔhɔ afɔó, ɔtɔbwé yilé, ɔbu nyánsa, mu asún da ɔkpa, mu íwi létin, otegyi íwisu. ⁹ Ɔbwéé ɔhá ání asún ámóú bosuná mu amu íbu mótó. Ilehíán ání ɔbékítá mótó kínkínkín, méní ɔbétalí há ahá bóbuo atosunáhé wankláán ámu, tálí gyi ahá ání béggyi atosunáhé amu nwéén ésó.

¹⁰ Tóá swá nde íní blí gyí, ahá tsɔtsɔtsɔ bakósú líí atosunáhé wankláán ámu, bude asún ání íma labi pómle ahá. Títri ketétin mblasɔ agyípu amu dé íní bwe ní. ¹¹ Ilehíán ání mléka amó itin, tsúfé bude atóá imehián ání bosunátó. Iní lahá abusuan tsɔtsɔtsɔ bafwí ɔkpa. Bude mó bwe é pódúnká sika ɔkpa laláhesu tsú ahá wá. ¹² Kretafɔ ámu onutó yébi ɔhapú ɔku kúráá léblí ɔbéé, “Afunupu, mbwíkítá-atɔ, apotsuapu pú awuliyɔpó Kretafɔ bɔgyi.” ¹³ Ɔnɔkwali asún ánfí gyí. Mó su kina ha amó kínkínkín, méní amó Kristo hógyi ɔnó bówa ɔnlín. ¹⁴ Abɔsi Yudafɔ ɔte nu, si ahá ámóú bakíná ɔnɔkwali amu atosunáhé ésó gyí. ¹⁵ Ɔhá ání mu íwi létin Bulu ansító á, tógyító íwi létin ha mu. Táme tɔtɔ íwi métin ha lalahé ɔbwepúá ɔtamahɔ Yesu gyi. Léle mó á, mu agywun layíntá, mu klɔn é ílasí mu ípón ha su ɔtamabí yilé ntéé lalahé. ¹⁶ Bɔtɔpú ɔnó blí beé buyin Bulu, táme amó bwehé losuná ání bɔmeyín mu. Bɔbu Bulu nyányáa, bɔtamabú mu, bɔtamatalí bwé ítɔ wankláán kɔkɔkɔ é.

2

Atosunáhé Wankláán

¹ Táme fú mó á, suna amó tóá ílekanáa atosunáhé wankláán ámu. ² Suna ayin dehen amu abɔgyi íwisu, abɔbwe ahá ání obú bu amósú, bɔtegyi íwisu. Buhíe kita amó hógyitɔ kínkínkín. Bɔdwéé ahá wankláán, abɔhíe tomi. ³ Suna atsi dehen é abɔtsia tsiátóá ílekanáa Bulu osúmpó. Bɔmábwe ahá íwi asún ablípó, ntéé ntakpan anúpu. Mboún bɔsúna tóá íbu alé. ⁴ Amó atosunáhé íha mbitebí ámu abɔdwe amó akúlu pú amó abí. ⁵ Bɔgyíi íwisu, abɔha amó íwi ítin. Bɔbwéé atsiá bɔteki amó wóyísú wankláán, bɔtɔbwé yilé, bɔtɔbú amó akúlu, méní ɔhaa mɔɔkpóí Bulu asún ámu.

⁶ Tɔi kpla nyasubí é abɔgyi íwisu tógyítóá bóbwetɔ. ⁷ Fú onutó é bɔ mbódí afule tsiátó wankláán suna, fú bwehé kugyíkɔtɔ. Ha fú ansí ípe, afɔsuna ɔnɔkwali asún ámu tsu fú klɔntɔ. ⁸ Suna ɔnɔkwali amu, méní ɔhaa méetalí kɔsú líí fú atosunáhésu. Fówun péli békítá fú alupó, ní bɔmenya ɔlala blí tsú aní íwi.

⁹ Suna nkpábi é abubu amó awíe òkpagyíòkpasu. Bubwée tógyító igyi amó awíe amu ansí. Bómátsiá lé amó asún ònó. ¹⁰ Bómáwi amó awíe, mboún bowaá ònòkwali ha amó tógyítótó, ménì amó bwehé béha ahá ansí bégyi anì nkpa Òhòpù Bulu atosunáhé amu iwí.

¹¹ Tsúfè Bulu lalé mu awítòle òwan. Múgyí, odekléá òbòhò anyánkpòsa fèé nkpa. ¹² Mu awítòle amu ìlasúná àní ìlehián àní abési lalahè bwe, sí anì òwòlì lalahè òmagyáa, gyi iwísu, bwé yilé, anì asún igyi mu ansí òyí ànfitò. ¹³ Bré ànfi anídé òkpa kí há èke yilé àmúú Bulu Òkpankpanì, ogyi anì Òhòpù Yesu Kristo òbéle mu numnyam òwan ànfi. ¹⁴ Muloótsulá bómò mu anì su, ménì òbéle anì tsú lakpan kugyíkòtò. Òtìn anì iwí, pò anì bwe mu onutó ahá, anì ansí ipè yilébwesu.

¹⁵ Suna ìní aná, afòtòì kpla amó abugyi músú. Fubu òkpa wá iyin wá amó, ní bómèdèbù bwé. Máha òhaa òkì fò ansító kótíkótí.

3

Okristoyin Tsiátó

¹ Tsia kain amó abuba iwíasi ha òmá akpapó, abugyi ahandè mblasu, abubu amó. Bokí àní bóbwe tóá igyi yilé brégyíbré. ² Bómáblí òhaa iwí asún lalahè, bómágyi nwéen é. Mboún bubwée ahá àní bolwíí, abuba iwíasi ha òhagyíòha. ³ Tsúfè bré àmu a, aha mimláhe anì é anigyí. Asutò lówa anì ònlìn. Anilófwí, mlí nkpábi há òwòlì lalahè pú atóá itòwá òha ansigyí. Aniléyintá bré súsulalahè múa tóá ìde anì ansí pè iwí. Ahá bolu anì, anì é anilólu amó. ⁴ Táme anì nkpa Òhòpù Bulu léle mu awítòle pú òdweá òbu ha anì òwan. ⁵ Òlele anì, támè megyí yilé kòkò anilóbwe su, mboún mu nwewúun su. Òlòtsun Òhè Wankíhé amusu fwí anì lakpan lé anisu, òlèlakwíí anì, há anì nkpa pòpwe. ⁶ Òlòtsun anì Òhòpù Yesu Kristosù, tséí Òhè Wankíhé amu wólí anisu. ⁷ Òlòbwe anì alì, ménì òbòwa awítòle há anì, tsú mó àní anì asún da òkpa, fówun anì ìbì bédà nkpa àní itamatá àmúú anídé mó òkpa kí amu. ⁸ Asún ànfi bu mótó.

Yiri iwí afòsuna mó wankláán, ménì ahá àmúú amó ansí dìn Bulusu àmu bétsiá bwé yilé brégyíbré. Múgyí tóá ìbu alé, ìbòwa labi há òhagyíòha ni. ⁹ Mápù iwí wá mimlá nwéengyí, anáin ìlìntò kláa, pú mbla àmu iwí ìtrétó. Labi ma mótó kugyíkòtò. ¹⁰ Tòì kpla òhá àní òtètí ìtré wá ahá nsinè tse nyò pé. Mó òma a, si mu asún. ¹¹ Bì àní òhá àmu odu nwuntò bu oklùn. Oyin àní lalahè mudèbwe. Alahá mu iwí pón dodo.

Paulo Asún Tráhe

¹² Nenyá wá Artema ntée Tihiko fò wá pé, bò mbódí afòbòtù mí Nikopoli wúlutò, tsúfè nabwé agywun àní nétsiá mu atsali bí. ¹³ Bò mbódí afòsi mbla osunápó Sena muva Apolo òkpa wankláán. Tòtò imáhián amó òkpatò. ¹⁴ Ha anì pì amu é abubu alíá butòbúa aba agyómá yò wankláán, ménì bétalí kì ahá àní buma tòtòsu. Fówun bómòbwe ahá àní amó iwí mówa labi.

¹⁵ Ahá àmúú bubu mí wá nfi àmu fèé bèhá fò itsiá. Ahá ahógyipù amúú butòdwe anì àmu itsiá.

Bulu ogyíi mlí fèé buale.

ᾠωυλόά Paulo Lówanlín Sísí Filemon

Itsíáha

¹⁻² Mí Paulo ání nda obu Kristo Yesu su pú aní pío Timoteo dé ᾠωυλό ání wanlín. Anidé mó wanlín sísí fú aní pío ᾠδωεπού, fógyi aní agyómáyᾠbá Filemon, fúa aní pío tsíhé Apia mᾠa aní agyómáyᾠbá ání ogyi isá ᾠkᾠpó Arkipo mᾠa Kristo ᾠpasua ámuó bᾠtefia fú wóyító amᾠ fée. ³ Aní Sí Bulu mᾠa aní Wíe Yesu Kristo bᾠgyíi mlí bᾠale, abᾠha mlí iwílwii.

Filemon ᾠdwe Pú Mᾠ Hógyi

⁴ Opío Filemon, ntedá Bulu ipán fú nwunsᾠ brégyíbréá nde mpái bᾠ. ⁵ Tsúfé ndenu alía fᾠde Bulu ahá fée dwe, fᾠde aní Wíe Yesu hógyitᾠ kínkíínkín. ⁶ Nde Bulu kokóli mbée, ᾠháa afᾠtalí bla ahá fú hógyi iwí asón, méní íbéha fónu itᾠ wankláán ání anlanyá Kristo búotᾠ asi. ⁷ Mí pío, ᾠdweá fᾠbu lahá ansí de mí onutó óó gyí, ilawá mí atetᾠ-ᾠnlín. Tsúfé fú awitᾠle lahá Bulu ahá klᾠn ladí amó asi.

Paulo Ipabwíi Onesimo Nwunsᾠ

⁸⁻⁹ Iní su nétalí wá klᾠn kólí fú ató. Tekí mᾠbᾠ ᾠkpa híe fú mbée, fᾠbwée tᾠá ilehián Kristo su. Táme ᾠdwe ámuó mᾠbᾠ ha fú ámu su ndekléá nókᾠlí fú mbóún. Mó su tsu mó ání mí oyin dehen Paulo, ngyi fú nyáwíe Yesu su, séi nda obu dé fú kolí. ¹⁰ Nde fú kokóli mbée, fᾠwúun mí bíá nda obu asa nakwíi mᾠ, ogyi Onesimo nwe. ¹¹ Mᾠ dá ámu asi gyí ᾠbu labi. Tekí ᾠmᾠwa labi há fú bréá ᾠlesrí sí fú, támé séi mó ᾠbu labi há mía fᾠnyᾠ.

¹² Ntᾠdwe mᾠ tsú mí klᾠntᾠ, támé nde mᾠ yinkía sísí fú. ¹³ Tekí ndekléá néha mᾠ otsia fú otsiákpá mí wá nfi, ᾠtsa mí bré ání nda obu Bulu asᾠn wankláán ámu ᾠkan da su ání. ¹⁴ Táme mmedékléá nóbwe tᾠtᾠ tsᾠn fú ᾠma. Mmedékléá néhie fú é. Ndekléá itsu fú klᾠntᾠ.

¹⁵ Tsu mó fée, Onesimo lesrí sí fú bré itinbító, méní ᾠbéla betsiá fú wá bré fée. ¹⁶ ᾠtráa omegyí ᾠkpábi. Alamlí opío ᾠdweπού onutónutó há mí. Mᾠá idᾠn a, falányá ᾠkpábi pú opío dᾠn mᾠ séi.

¹⁷ Mó su ní fᾠyín ání fú bá gyí mí á, mómó kpla mᾠ wa iwitᾠ fᾠ alía fᾠbwe mí. ¹⁸ Ní ᾠᾠpu ilá ku gyi fᾠ, ntée ᾠde fú ikᾠ ku á, bu mó tswí mᾠ. ¹⁹ Mí Paulo onutó lapó mí íbᾠ wanlín iní, “Néka fú.” (Ima aléá néblí mbée, fú onutó ámu óó á, mílᾠhᾠ fᾠ nkpa.) ²⁰ Iní su mí pío ᾠdweπού, aní Wíe su wa labi ha mᾠ. Ha klᾠn ídᾠ mí asi Kristo su.

²¹ Nyin ání fónu mí ᾠme bwé dínká tᾠá nawánlínso. Nyin ání fᾠbwe mó dᾠn alí kóráá. ²² Mó ᾠma a, bᾠ mbódí afᾠla ᾠdikpa yai mí, tsúfé nde ᾠkpa kíá Bulu ᾠbᾠsᾠ fᾠ ᾠnó, néba mlí wá.

Iklá

²³ Epafra ání mía mᾠnyᾠ anida obu Kristo Yesu su ᾠhá fú itsiá. ²⁴ Alí kén mí agyómáyᾠbá Marko mᾠa Aristarko pú Dema mᾠa Luka é behá fú itsiá ní.

²⁵ Aní Wíe Yesu ogyíi mlí bᾠale.

ᾠδὴ Βῶσανλίν Σίσί Hebrifó

Bulu Asón Ina Mv Bi Amvsv

¹ Bímbrí ámu a, Bulu lótsun okpa otsan-otsansu tóí kplá aní anáin bré tsətsətsəto tsun mu onósú atóipúsv. ² Táme séi ánfí ɔyí íbá bəmə onó ánfí mú á, alatóí kplá aní tsun mu Bi ámu sv. Mvgyí ɔhá aní Bulu léle aní ógyi mu ató ní. Mv Bi ánfísv ɔlətsun bwe tógyító. ³ Mvsv Bulu ɔkponkpənti numnyam təwánkí tsun. Mvgyí ɔhá aní ɔlehie lian Bulu, ɔde mu asón ámuú íbu túmí ámu pɔki tógyítósú ní. Bréá ɔlogyoráa aní tá á, oletsíá ɔsósú Bulu Otúmípu amv gyəpísv.

Bulu Mv Bi Amv Lófvd Dvn

⁴ Bulu lótsu mu Bi ámu fódá dvn Bulu-abəpu féé. Alí kén ɔleha mu dá dvn amó ní. Iní lósuná aní ɔdvn amó féé. ⁵ Tsúfé Bulu mókóbláa mu abəpu amvto ɔkukvkv kv ɔbéé,

“Mí Bí gyí fú,
ndɛ nabwé fú Sí.”
Ntéé bláa amótó ɔkukv ɔbéé,
“Nóbwe fú Sí,
fú é fóbwe mí Bí.”

⁶ Iní ɔma asa Bulu ɔbówa mu Bití ámu sísí ɔyító á, ɔleblí ɔbéé,
“Mí abəpu féé bvsúm mu.”

⁷ Tóá ɔleblí tsú mu abəpu amv mú íwí gyí,
“Nabwé mí abəpu fé afú.*
Nabwé mí asúmpú fé ogya plənplən.”

⁸ Táme ɔlebláa mu Bi ámu mú ɔbéé,
“Oo Bulu, fú iwíegyi méeta ekekeke!
Yilébwɛ gyí fú iwíegyi akənfra.

⁹ Yilébwɛ futekle. Futekísí lalahɛ féé.
Mó sv mí, fú Wíe Bulu nalé fú, dá fú ofúli.
Napó ansigyí wá fótó dvn fú aba.”

¹⁰ Bulu asvn wanlínhé amv létrá blí ɔbéé,
“Mí Wíé, fúlówa ɔsolóv ntswiasí bréá fefi ɔyí así.
Fú onutó íbí fəpɔbwé ɔsósú.

¹¹ Mú féé bófwi, táme fú mú fétsiá bré féé.
Mú féé bóbwe dáda fé tatida.

¹² Fókuntá mú fé tati.
Fétse mú fé atadiɛ.
Táme fú mú fətamatsɛ.
Fú nkpa mótəmə onó ekekeke.”

¹³ Bulu mébláa mu abəpu ɔkukv ɔbéé,
“Tsia mí gyəpísv,
yófɔn bréá nópɔ fú alupú bwé fú ayabi oyíkpa.” fé alíá ɔlebláa mu Bi ámu.

¹⁴ Ntə mɛɛ Bulu-abəpu bvgyi? Megyi ɔhé bvgyi, Bulu təwá butəbúa ahá aní ɔbóhə amó nkpa?

* 1:7 afú ntéé ɔhé. ɔhé móa afú lelian aba Griiki ɔblíto.

2

Nkpaḥó Kpḗnkpḗnkpḗnti

¹ Iní sù ilehián ání abékitá òḅkwali asón ámú anlanú ámòtò kínkínkín, ménì iméedali aní ibi. ² Tsúfè mbla ámú Bulu lówa há aní anáin tsun mu abḗpḗsḗ ámu igyi òḅkwali. Iní sù ahá ámú bḗwa asòtḗ-ònlìn, bḗmegyi mósú ámu benya isòbití ání ida òkpa. ³ Nkálì aní mó abétalí srí isòbití ámu, ní akíná nkpaḥó kpḗnkpḗnkpḗnti ánfì? Aní Wíe onutó légyankpá blí mó asón. Ahá ámú bonu mó ámu é begyi mó iwí adánsiè súná aní bḗe, ibḗ mótó. ⁴ Bulu onutó é lóbwe ofúla pò osúna òtsan-òtsan mu túmitò, òleha ahá mu Òḡe Wankíhé atokiehé bréá iletsiá mu, pódínká ibwi mósú ání òḅkwali igyi.

Nkpaḥó Òkpa Osunápó

⁵ Bulu mḗpḗ gyí ámú ibá, anidé mó iwí asón blí ámu wá mu abḗpḗ ibitò òbḗe, bḗgyí mósú. ⁶ Mboún fé alíá òku lówanlín wá Bulu asón ámòtò òtinekò òbḗe, “Òò Bulu, ntò nyankpḗsa gyí, sù fú ansí idin mḗsḗ alí?

Ntò nyankpḗsa gyí, sù fútekì mḗsḗ?

⁷ Bré itinbí kutò pé feba mu asì òn fḗ abḗpḗ.

Fḗpḗ numnyam pú obú dínká mḗsḗ,

⁸ feha mu òde ató fḗésú gyí.”

Ní Bulu asón ánfì déblí òbḗe, “Ató fḗé” á, idesuná ání tḗtḗ mesian ání òmḗdé mósú gyí. Séi ánfì á, anímókónyá wun ání òde ató fḗésú gyí. ⁹ Táme anilawun Yesu. Bulu léba mu asì òn mu abḗpḗ bré itinbí kutò. Awitòle Bulu lówa bwé mó alí, tsúfè òleha Yesu lówu òhagyíḗha nwunsḗ. Anilabí ání séi á, Bulu lapó numnyam pú obú dínká mḗsḗ, iwíasìn ámú olowun, wú ámu sù. ¹⁰ Bulu, ató fḗé Òlepú pú mósú Òkípu amḗ òbḗkpa mu abí tsòtsòtsò ba mu numnyamtò. Mó sù ibḗ aléá òlòtsun Yesu amú ogyí amú Nkpa Òhḗpḗ amḗ lowusḗ há mu òlòfḗn, ménì òbḗḗ amú nkpa.

¹¹ Yesu amú òtḗgyóráa ahá lé amú lakpantò ámu mḗa ahá ámú alagyóra amḗ fḗé babwé Òsì òkule abí. Mó sù ima mu péli ání òbḗtí amú òbḗe mu apíó. ¹² Òlebláa Bulu òbḗe, “Nékla fḗ bwehé súná mí apíó.

Nékanfú fú aní ofiakpa.”

¹³ Òleblí bré bámbátó é òbḗe, “Nḗpḗ ansí dínká Bulusḗ.” Òletrá blí òbḗe, “Kì, mía abí ámú Bulu lapóhá mí ámu líí á.”

¹⁴ Iníá anyánkpḗsa abí ámú Bulu lópḗhá mu amḗ bḗgyi sù á, òlóbwe mu iwí nyankpḗsa fé amú, ménì òbḗtsun mu lowusḗ swíí Òbḗnsám túmì, yíntá mu. ¹⁵ Òkpa ánfì pḗsḗ òbḗtalí tsun há ahá ámú benya lowu ifú, sù bḗbwe nkpábi amú nkpatò fḗé ámu bḗgyi iwí ní. ¹⁶ Tsúfè ida yaí ání megyí Bulu-abḗpḗ nkpa òhḗkpa òleba, mboún Abraham abí-aná. ¹⁷ Iní sù ilehián ání òbḗlián mu apíó tḗgyítótó, ménì òbḗbwe amú igyi òhapú òlehen ání obḗwun ahá nwe, wá òḅkwali Bulu ansító. Fḗwun òbḗtalí bḗ amú lakpan iwí afḗdiè há Bulu, obḗsikíé amú. ¹⁸ Bḗsḗ mu kí, mu onutó é òlòtsun iwíasintò. Mó sù òbḗtalí gyí ahá ání bḗtḗsḗ amú kí é buale.

3

Yesu Òn Mose

¹ Iní sù apíó aba ání Bulu latí mlì wá òsḗsḗ ayḗpútó, mlìpḗ ansí dínka Yesusḗ. Mḗgyí Bulu sumbí ayḗpú pú mu igyi òhapú òlehen amú anidé mu iwí asón blí ámu ní. ² Òlḗwa òḅkwali há Bulu, Bulu léle mu òbḗe, òbḗyḗ mu agyómá fé alí ámú Mose lówa òḅkwali há Bulu, Bulu lópḗ mu wóyí fḗé wá mu ibitò ámu. ³ Táme obú bu Yesusḗ òn Mose, fé alíá bḗtḗbú wóyí oyípu òn wóyí ámu. ⁴ Wóyígyíwóyí á, òha léyi mó, táme ató fḗé òbwepú gyí Bulu. ⁵ Mose lóbwe osúmpú òḅkwaliḗpḗá òde Bulu wóyísú kí. Òlebláa amú asón ání Bulu òbḗblí ekekú. ⁶ Táme Kristo lóbwe obí òḅkwaliḗpḗá òde Bulu wóyísú kí. Bulu wóyító abí anígyí, ní anilówa klḗn kítá mu òkpakítò kínkínkín yḗfḗn mó ònómáké.

Bulu Ahá Bédá Ækþónú

⁷ Mú sv ıbu Bulu asún ámtə ání Æne Wankíhé léblí əbée,

“Nde, ní mlonú Bulu əme a,

⁸ młımáwa asətə-ənlın, fé alıá młı anáın Israelfə

bəbwe bréá bəksú líı Bulusu,

sə mı kı dimbí ámsı.

⁹ Inú młı anáın bəssə mı kı nı.

Ibu mótá bowun mí bwəhé nfi advana (40) kéké.

¹⁰ Inı sv nenyə əblı wa amú, blı mbée,

‘Bətədáli mí əma brégyıbré,

kíná mí asónsú gyı.’

¹¹ Mú sv nenyə əblı ká ntam mbée,

‘Nı bówie mí əkþónú ədakpá ınu fín! Néká nətún!’ ”

¹² Mı apıó, młıkı wankláán ání młıtə əkəku méenya klənlaláhe ání itamahə Bulu gyı, mənı ıméəha mı ədalı Bulu Ækankpapı amı əma. ¹³ Mboún młıtə kpla aba ekekegyıekéá əyı leke, betı mú “Nde,” fé alıá Bulu asún wanlínhé anfi ıdeblı. Fówun lakpan méemlé młıtə əkəku, há mı əwa asətə-ənlın. ¹⁴ Tsúfé ní akıtá anı hógyıtə kínkíınkín, fé bré ámú anıltsə

hógyı amı yáfun mú ənmə a, anıa Kristonyə abékan, bwé toku kulə.

¹⁵ Fé alıá Bulu asún wanlínhé amı léblı. Əbée,

“Nde, ní mlonú Bulu əme a,

młımáwa asətə-ənlın, fé alıá młı anáın Israelfə

bəksú líı Bulusu.”

¹⁶ Aməndı lónı Bulu asún blıhé, táme bəksú líı mısv? Megyı ahá ámú Mose lékpa tsú Egyipte əsulúsv ámı féé? ¹⁷ Aməndı Bulu lényə əblı wá nfi advana (40) kéké? Megyı amú kén lóbwe lakpan, bowu sin dimbısú ınu ní? ¹⁸ Aməndı Bulu léka ntam há əbée, “Nı bówie mí əkþónú ədakpá ınu fín! Néká nətún?” Megyı ahá ámú bəksú líı mısv ámı? ¹⁹ Mú mó ılawánkı anı ání amú Bulu máhógyı sú bıməyə əsulúsv amısv yéda əkþónú.

4

¹ Nıhıhé ámú Bulu lóbwe əbée, mópı mı əkþónú ədakpá há anı ámı ıtráa da. Mú sv młıha akı wankláán, mənı ıméəba ání młıtə əku oméenya ınu yó. ² Tsúfé bəda asún wankláán ámı əkan súná anı, fé amú, táme bıməhə asún ámsısv gyı. Mú sv ıməwa labı há amú. ³ Tsúfé anı ahá ámú anılahə mósú gyı amı obówie mı əkþónú ədakpá ınu. Ahá amú bımóəhə mósú gyı amı mó á, Bulu léblı tswı əbée,

“Nenyə əblı, ká ntam mbée,

‘Nı bówie mí əkþónú ədakpá ınu fín! Néká nətún!’ ”

Ibu mótə ání Bulu léhıhıe əkþónú ədakpá ınu yáı tsú bréá əlele əyı əpá. ⁴ Tsúfé bəwanlın eke síénósı amı ıwı asún wá Bulu asún ámtə bəe, “Eke síénósı a, Bulu léda əkþónú tsú mı gyumagyıhe féétó.” ⁵ Fé alıá anılanú bətsıv a, Bulu əbée, “Nı bówie mí əkþónú ədakpá ınu fín! Néká nətún!” ⁶ Inı désuná ání akı mú bówie ınu. Táme ahá ámú begyankpá nú asún wankláán ámı bımənyə ınu yó, tsúfé bımobı mı. ⁷ Inı sv Bulu létrá hıe eke bábábá, əletı mó “Nde.” Nfi tsətsətsə əma a, ələtsıv Owıe Dawıdsı tóı tsú alı eke anfi ıwı, fé alıá ıbu Bulu asún ámtə əbée,

“Nde, ní mlonú Bulu əme a,

młımáwa asətə-ənlın.”

⁸ Nı amú əkþápú Yosıa léha bəda əkþónú á, tekı Bulu métrá hıe eke bábábá. ⁹ Inı sv əkþónú ədaké kvá ına ətsan ıda gyə Bulu ahá, fé alıá Bulu léda əkþónú eke síénósı amı. ¹⁰ Tsúfé əhá ání olowie əkþónú ədakpá ınu é ladá əkþónú tsú mı é mı gyumagyıhe kugyıkətə, fé alı ámú Bulu léda əkþónú tsú mı kle kugyıkətə ámı. ¹¹ Mú sv młıha abə mbódı awıe əkþónú ədakpá ınu, mənı anıtə əkəku méesın əkþatə fé alı ámú Israelfə ámı bəwa asətə-ənlın, besın əkþatə ámı.

¹² Tsúfè Bulu asón ámu ibu nkpa, itayó agyómá. Ibu ogyá dun adayí iya anyo kugyíko. Itéká zha alu yówie mu zkláa pú mó zñé ofiakpa, mu ntsakpá pú mu awú nfótó. Itegyí aní agywun pú tóá anitekale tsú aní kluntó asón. ¹³ Tótótó tamanjín Bulu! Tógyító da yayá mu ansító. Mu abóyóbu aní tsiátó akúnta kugyíko súná ní.

Ani Bulu Igyí Zhapó Dehen

¹⁴ Anibu igyí zhapó dehen kpònkpònti ání aladá fá zósó yó zbu Bulu wá. Mogyí mu Bi Yesu. Iní su mliha akita Yesu anfi anidé mu iwí adánsie gyí anfitó kinkíinkín. Animádinkí ansí musu. ¹⁵ Tsúfè mu mó omegyí zhá ání omóonu aní asi ní animétálí gyí iwísu. Ogyí zhá ání bósó mu kí zkpagyízkpasu fé aní, táme zmbwé lakpan ekekéke. ¹⁶ Iní su mliha awa klun, ayó Awítalepu Bulu obíá asi. Fówun obówun aní nwe, wá awítale, kpá aní aní ohíánke.

5

¹ Lé butelé igyí zhapó dehen okugyíko tsú mu aba anyánkpósató, ztelí amó nwun Bulu ansító. Ztòhò atò hahé pú lakpan afódie-abótó tsú amó wá, púhá Bulu igyí. ² Mu onutó é ztamatalí gyí iwísu bré tsòtsòtsòtò. Mú su otenyá klun há ahá ání bumeyín zlala pú amóá bafwí zka. ³ Mú su ilehián ání zóóbó afódie há mu onutó lakpan, fé alhá ztóbó há mu ahá. ⁴ Zhaa tamawá mu iwí numnyam zbéé, Bulu igyí zhapó dehen mogyí. Mboún Bulu tétí zha, bwé mu mu igyí zhapó dehen, fé alhá zlbwé Aaron.

⁵ Alí kén Kristo onutó é mówa iwí numnyam ání Bulu igyí zhapó dehen mogyí ní. Mboún Bulu lébláa mu zbéé,
“Mí Bí gyí fú.

Nde nabwé fú Sí.”

⁶ Bòwanlín wá Bulu asón ámu ztineku é beé, Bulu zbéé,
“Bulu igyí zhapó fúgyi bré féétó,
fé Melkisedek.”

⁷ Bréá Yesu tsie nkpa zsolóv anfisú á, zlapu kokóli móa isú bó mpái, kplón kóklókú, pú mu atò kulíhé tswí Bulu ání zbetálí hò mu nkpa ansító. Mu iwíasibá sum Bulu su Bulu lónu mu mpái. ⁸ Ibu mótóá Bulu mu Bi ogyi mó, táme zòtsun iwízsintó asa zletalí bí alhá Bulubu ihé igyí. ⁹ Iníá zlbwé tógyítóá Bulu lówa mu bwe su á, olemlí zka ání ahá ání butobú mu féé bótson músó nyá nkpahó ání itamatá. ¹⁰ Bulu léle mu súná ání ogyi mu igyí zhapó dehen, fé alhá zleyaí Melkisedek.

Mlimási Hógyi Amvto

¹¹ Mbu asón tsòtsòtsòá abéblí tsú Melkisedek asón anfi iwí. Táme mó asile súná mli zbwá znlun. Tsúfè séi á, mlitráa mlimédé asón asi nu zsasú. ¹² Teki bófon alí bré anfitó á, mlilamlí asunápó, táme mlilétrá hián zhá ání obósuná mli atò gyankpapúá ibu Bulu asón ámvto. Múgyí, mliléhián atosúánheá ilòpòn fé nyópu-ntsu. Megyí móá ibu znlun fé atò wihé ntée atogyihe onutó. ¹³ Táme kebi zbwé zónyópó. Omeyín tóá gyí yilébwé. ¹⁴ Zhande tégyi tóá ibu znlun, tsúfè alatsuntsun ntobító kí, alakásí bí yilé móa lalahé.

6

¹ Mú su mlimátrá bitía aní ayabi ya zma. Mliha akasi móá zbéha aní abóyo nkpa, asi Kristo iwí atosunáhé gyankpapu amvto plá laplá. Mehián ání abétrá suná ató tsú Bulu hógyi pú kluntódamlí tsú bwéhéá itetí lowu iwí, ² atosunáhé tsú asúbó, ibu podínká zhasu,* afúlikósó pú Bulu asóngyí eke tráhe amu iwí. ³ Ní Bulu lótsulá á, mó móá móá zbéha abóyo nkpa zóón abósuná mli गया.

⁴ Ní ahá ání bawun Bulu wanki amu kí, badá zósó atokiehé zónó kí, banyá Zñe Wankíhé amu é kí, ⁵ badá Bulu asón ámvto ibu alé ámvto pú bré ámvto zbéba amvto túmi zónó kí, ⁶ mó zma

* **6:2** Ibu podínká zhasu igyí amándié ání zpasua ahande butóbwé pówá ahá ání balé há gyuma ku gyí zpasua ámvto zwanlín, ntée pótsá ahá iló, ntée pókólí Bulu Zñe Wankíhé há amó.

bədəda hógýitə á, butamatáli trá damlí klontə. Tsúfé amú onutó ámu trá buđe Bulu mu Bi ámu da mántá oyikpalihesu, tsú mó líi bεε, ahá bubwéε mu ahinlá ní.

⁷ Anyánkpośa aku bugyi fé əsulúá itonu ntsuá nyankpo détswíε wólí mósú, ató təwá alé, wá labi há ahá ámu su ámúú bəđə mó ámu. Bulu toyúlá alí ahá ánfí odu. ⁸ Táme aku é bugyi fé əsulúú ání tunkpa móa awu aná təkwe mósú, butamawá labi. Ní bumeki wankláán á, Bulu əbólwí amú, wá amú ogyá.

⁹ Táme apíó adwεpú, ní ndε íni blí ó á, opúni medé mí tsií. Tsúfé nyin ání mlidé atə wankláán bwe, idesuná ání Bulu lahə mli nkpa. ¹⁰ Tsúfé tóá ida əkpa Bulu təbwé. Əméetan mli gyumagyihe pú ədwεá mlilalé súná mu tsú mu ahátsatə, mlitráa mli bu mósú. ¹¹ Nhíε ndeklé mbéε, mli tə okugyíəku əbólwa iwí əwənlín, bwé mó yəfən mó ənəmə, fówun itə ámúú mli ansí dín mósú ámu íbεba mótó há mli. ¹² Mmedékléá mli mli əhétə awoliyəpú. Mboun mlíkasi ahá ámúú amú hógýi pú amú íklunya su amú íbi bėda itə ámúú Bulu léhie yáí ámu.

Bulu Lédnká Ibwi Tóá Əlehie Yáísú

¹³ Bréá Bulu léka ntam há Abraham a, əhaa má inuá əđon mu Bulu. Mó su mu onutó iwí əlópuká ntam. ¹⁴ Əbéε, “Nekáεe, néhie yúlá fú. Néha fú abí-aná bėkleí tsətsətsə!” ¹⁵ Abraham lénya klən. Mó su olenya itə ámúú Bulu léka ntam əbéε méha mu amu. ¹⁶ Ní əku əbéka ntam a, əhá ání əđon mu idá ətəpóká ntam amu. Isuna ání nwéengyí kuku má mu ntam amu iwí. ¹⁷ Iní su bréá Bulu dékléá obósuná ahá ámúú əlehie tó ámu há ámu ání əméetse mu agywun ekekεεεε á, əletanu mu iwí. ¹⁸ Bulu tamawá afunu! Mu tó ámúú əlehie yáí ámu, pú ntam amu igyi atoku anyə ání íméetse ekekεεεε. Iní su aní ahá ámúú anilasrí tanu mu amu anibu tóá abópəwá iwí əwənlín, akita tó ámúú anidé əkpa kí amutə kinkíinkín. ¹⁹ Aní əkpakí anfi lakítá aní yáí fé alíá ətan tekítá obu líi. Aní əkpakí anfi tekpá aní, anitətsən tati ámúú isian əsúsú Əwankíkpátə Əwankíkpá obu-ənə ámutə wíε mótó. ²⁰ Aní su Yesu lagyankpá yó əbu obu ámutə inu dodo. Alamlí igyí əhapú dehen ání əbu inu bré féétó há aní fé Melkisedek.

7

Bulu Igyi Əhapú Melkisedek

¹ Melkisedek anfi á, owíε ogyi Salem. Ələbwe əsúsúśú Bulu amu igyí əhapú. Eke əku Abraham lóyókə awíε abaná aku ísá, gyí amósú. Bréá oleyinkí əbá á, olefia Melkisedek. Melkisedek lóyulá mu. ² Abraham léye atóá olenya tsú ísá ámutə idú, ələpu idúśí há Melkisedek. Idá ánfí así gyí, “Yiləbwe Owíε.” Mu idá kule é gyí “Iwilwii Owíε,” tsúfé Salem así gyí, “Iwilwii.” ³ Bulu asón məbli asəvansu tsú Melkisedek akwípu ntée mu ílntə, mu kwíú ntée mu lowu iwí. Əlehan Bulu mu Bi ámu. Bulu igyí əhapú ógyi bré féétó.

⁴ Mlíki alíá Melkisedek gyí əha kpənkpəənkpənti əku. Aní náin Abraham kóráá léye mu atóá olenya tsú ísátó idú, pú iku kule há mu. ⁵ Mose Mbla léha Lewi abí-aná, bugyi igyí ahapú ámu əkpa ání bohəə ató yéε idútó kule tsu amú ahá Israelfə wá. Ibu mótó ání Abraham abí-aná amú é bugyi. ⁶ Melkisedek anfi mótsú Lewi abí-anátó, táme ələhə Abraham ató yéε idútó kule, yúlá Abraham mboun ámúú Bulu léka ntam há ámu. ⁷ Nwéengyí ma mó iwí ání əhá ání otoyúlá đon əmúá buđeyulá. ⁸ Yudafo igyí ahapú ámúú butəhə Israelfə ató idútó kule amu butowú, táme ələhə Abraham atóyεtə idúśí anfi mó trá otsie nkpa fé alíá Bulu asən wanlínhé amu débli. ⁹ Ní aníməəwa afunu a, abétalı blí aniaa, bré ámúú Abraham lópu mu ató idútó kule há mu amu a, Lewi abusuan ámúú butəhə Israelfə ató idútó kule amu é beka mó tsən Abrahamsu. ¹⁰ Tsúfé Lewi bu mu nain Abraham iwítə, buməkónyá kwíú mu asa mu nain lópu mu ató idútó kule há Melkisedek.

¹¹ Ibu mótó ání Mose mbla ámu lébli ání Bulu igyí ahapú buśúu Lewi abusuantə. Ní bétalı há əha əbólən a, təkí Bulu métrá le mu igyí əhapú bábəá ání ogyi fé Melkisedek, omotsú Aaron abusuantə. ¹² Ní betse igyí ahapúle mbla ámu a, múmú ilehián ání bétse Mose mbla ámu é. ¹³ Tsúfé aní Wíε anfi anidé mu iwí asón blí ánfí otsú abusuan bábəátó. Abusuan ánfítə əhaa məkósúm afəđie-asubwi amusu kí. ¹⁴ Əhagyíəha yin ání

Yuda abusuantə anı Wíe anfi otsú. Mose méti abusuan ánti idá bréá ɔde abusuan oduá bóbwe Bulu igyi ahapó iwı asón blı.

Bulu Igyi ɔhapó Bambá Anı Ogyi Fé Melkisedek

¹⁵ Bulu mbla ánti tsée latráa wankı anı tsıa, tsúfé igyi ɔhapó bambá labelé iwı ɔwan fé Melkisedek. ¹⁶ Mbla dada amu ilosuná anı Lewifó nkule ɔbwéé igyi ahapó, táme megyı beé mu anáin botsú Lewifóto sú ɔlbwé igyi ɔhapó. Mbouın mu nkpa anı imóomə ɔnó ekekekeke túmitə ɔna ɔlbwé igyi ɔhapó. ¹⁷ Tsúfé bəwanlın wá Bulu asón ámuto beé, “Bulu igyi ɔhapó fógyi bré féétó, fé Melkisedek.” ¹⁸ Idesuná anı balé igyiha mbla dada amu ibwi, tsúfé iməwa ogyá, iməwa labı é. ¹⁹ Tsúfé Mose mbla ámu métalı bwé tətəto ifun. Séı á, Bulu lapó anı ɔkpakı wankláán anı idun mbla dada amu yáı mó otsiákpá. Múá ibékpıá anı mantáa Bulu.

²⁰ Bulu léka Yesu iwı ntam anı ɔbóbwe mu igyi ɔhapó bré féétó. ɔmekə igyi ɔhapó bambá ɔkukukukı iwı ntam. ²¹ Yesu iwı ntam anı ɔleka bréá ɔlbwé mu igyi ɔhapó gyı, “Mı Bulu, naká mı iwı ntam anı igyi ɔhapó fógyi bré féétó. Mméelatse mı agywıın!”

²² Ina ntam anfi su Yesu labəbwe ɔma ɔlıpó há Bulu nhıhé anı ihıé bu alé dun nhıhé dada amu.

²³ Bulu igyi ahapó ámuú betsiá nhıhé dada amu ɔnó ámu buhıé butso, tsúfé butowú sı agyómá ámu tswı. ²⁴ Yesu mó bu ıno bré féétó. Mó su mu Bulu igyiha móomə ɔnó ekekekeke.

²⁵ Mó su ɔtetáli hə ahá anı butətsən musu ba Bulu wá féé nkpa plıplıplı. Tsúfé otsie Bulu wá, ɔde mu kokóli amó nwunsu bré féétó.

²⁶ Yesu gyı Bulu igyi ɔhapó dehen onuto anı anıdehián ni. Mu iwı letın, tsitsa kukı ima mu iwı. Lalahé kukukukı é ima muto. Bulu léle mu lé lakpan abwepó ɔkpasu, há mu otsiákpá fəáhé ɔsúsúsú. ²⁷ Imehıán anı mu mó obégyankpá bó mu lakpan iwı afədıe, fé igyi ahapó dehen atráhe amu. Amó mó betsiá bó há amó onuto lakpan ekekegyıeke, asa bəbə há ahá atráhe. ɔsáwule pé mu mó ɔlbə afədıe há ahá féé lakpan, bréá ɔləpu mu iwı bó afədıe ahá féé nwunsu. ²⁸ Mose mbla léha ahá anı bapən bəbwe Bulu igyi ahapó dehen. Táme mbla ámu ɔma a, Bulu léka ntam lé mu Bi. Alahá mu Bi ámu labwé mu igyi ɔhapó dehen anı ɔləfun bré féétó.

8

Anı Igyi ɔhapó Dehen

¹ Asón anı ndeblı féé gyı, anıbu Bulu igyi ɔhapó dehen anı ógyi alı, otsie Bulu Otúmıpu amu obıá gyəpısu ɔsúsú. ² ɔde Bulu igyi ha ɔwankıkpáto ɔwankıkpá onuto anı ıbu ɔsúsú ıno. Mó mó á, Bulu onuto léyi mó, megyı nyankpəsa.

³ Bulu igyi ɔhapó dehen okugyiəku á, mu agyómá gyı, ɔbəpu ahá ámu atə hahé pó amó afədıe-abətó há Bulu. Inı su ilehián anı anı Bulu igyi ɔhapó dehen Kristo é obénya tóá ɔbəpuhá Bulu. ⁴ Nı ɔsolúv anfisı ɔbu a, teki ɔmóəbwe Bulu igyi ɔhapó ekekekeke. Tsúfé Bulu igyi ahapó onuto bəbu ınvá butehá Bulu igyi Mose mbla ɔnó. ⁵ Igyi ahapó amu butətswe Bulu igyi ɔhakpá anı ılehan ɔsúsú tati-obu ámu. Inı su Bulu léda Mose ɔlá bréá ɔbóbwe tati-obu ámu ɔbéé, “Kı anı fəbwe tógyıtó fé obu ámuú nele súná fı ıbusu ıno ámu odu pépéépe.” ⁶ Táme Yesu igyiha agyómá ámuú Bulu léha mu amu léhié fıá dun ɔsolúsv igyi ahapó dehen amu klé. Ntam pəpwe ámuú ıbu anıa Bulu nsıné, Yesu gyı mó ɔma ɔlıpó amu é ihıé bu alé dun ntam dada amu. Tsúfé ɔlehıe atoyıléá móbwe há anı wá mótó.

⁷ Ntam gyankpəpu amu iməfun. Nı ıləfun a, teki nyəəsi metrá hián. ⁸ Táme Bulu lówun anı anyánpəsa buɔmébı bwé. Mó su ɔleblı ɔbéé, “Eke ɔku ıbá. Mı mlı Wıe déblı.

Mıa Israelfó pó Yudafó abéka ntam pəpwe.

⁹ Imóəbwe fé mó ámuú ıletsıá mıa amó anáin nsıné,

bré á múú nekítá amú íbì, kpá amó dalì Egypte òsulòsò ámu.
Tsúfè bomegyi mí ntam amòsò.

Ìnì sò nesi amó ìwì há amú.

¹⁰ Ntam anfi obétsiá mí Israelfò nsíné
έκε ámu ní. Mí mlì Wíe déblí.

Nòpò mí mbla wá amó nwuntò,
nówanlín mú dínká amó klònsò.
Nóbwe amó Bulu,

amú é bóbwe mí ahá.

¹¹ Amótò òkòkò méetrá suná mò pio,
ntée mò ba òbée,
òbí Bulu.

Tsúfè amú fée bébì mí.
Tsú nyebísú yòfòn ahandesò.

¹² Nési amó lakpan kíe amó.

Mméetrá kaín lalahéá babwésò.”

¹³ Ní anì Wíe dé ntam pòpwe ìwì asón blí á, múmó ilosuná ánì dada amò itráa ma labì
mò ansítò. Tóá ìladan bwe dáda a, wu itowú.

9

Òsulòsò Mba Òsòsò Bulusúm

¹ Bulusúm mbla letsiá Bulu ntam dada amòtò. Bóbwe tati-obu ánì bósum Bulu mótò òsulòsò nfi. ² Bòpò tati tin tati-obu ámu ònò, bòpò ìkòlè é ká mótò. Bèti obu gyankpapò amòtò bèe, Òwankíkpá. Òkandíe-oyí ánì bütonywé nkandíe bian músó pú òpónú ánì bodobodoá bapóhá Bulu igyí ìdìn músó bú ìnu. ³ Obu nyòsò amóú ìbò tati nyòsò amò òma amòtò bütetì, Òwankíkpátò Òwankíkpá ní. ⁴ Sika pepè afòdiè-asubwì bú ìnu. Bulu Ntam-dáka ánì bòpò sika pepè píatá mú ìwì fée é itsie ìnu. Bütòwá òhíén ogyá afòdiè-asubwì ámuòsò. Atoku asa búú Bulu Ntam-dáka ámuòtò. Múgyí, sika pepè òlankabì ánì atogyihè kúá bèti mú mana bú mótò, Aaron oyi yíáhé amóú ìlòpòí ámu pú abwi pétéplé anyò á múú Bulu lówanlín mò mbla dínká músó ámu é bú mótò. ⁵ Bóbwe Kerubim anyòá búúbú numnyam, búgyi ntobí akúá búúbú abámba dínká ntam-dáka ámu obuasòsò. Amó fée bètinkí amó abámba fia aba, ilòbun dáka ámuòsò. Amó nsíné ìnu Bulu tesí ahá lakpan kíe amó ní. Táme megyí séi abéle asón anfi asì.

⁶ Alí bèla ntobí ámu yáí ìnu ní. Bulu igyí ahapú ámu bútowíe obu gyankpapò, igyí Òwankíkpá amòtò ekekegyíeke yóyò amó agyómá. ⁷ Bulu igyí òhapú dehen pé towíe obu nyòsò, igyí Òwankíkpátò Òwankíkpá amòtò. Òtsáwulè pé otowíe ìnu ofítò. Ìlehíán ánì òbòpò òbwi obugya ánì òbòpòbò afòdiè há Bulu mò onutò nwunsò pú ahá lakpan ánì bóbwe, búmeyín sò ya ìnu. ⁸ Tóá Òhè Wankíhé amò désuná tsú ntobí anfi ìwì gyí, Òwankíkpátò Òwankíkpá ìnu òkpa lefin wa amó bréá tati-obu ámu gyí amó Bulu òtswékpa. ⁹ Ìnì igyí atosúanhe há nde òyi kehe. Idesuná ánì ìbò mótòá búòpò atò hahé pú afòdiè-àbòtò há Bulu igyí, táme ìméetalí há mú òhapú ámu klòn isi mò òpón ha ánì mò ìwì latín tsú mò lakpantò.

¹⁰ Tsúfè ntobíá igyí, atogyihè, atonuhè pú amándíe ánì nyankpòsa tòpògyóra ìwì keke mbla ámu losuná. Bulu lóbwe mbla ámu fée há nyankpòsa, ánì òkíta mótò búfòn bré anfi alabwé òkpa pòpwe ánì bòpòbwe mú anfi, anuméetrá bwe dáda amò.

¹¹ Kristo labóbwe Bulu igyí òhapú dehen há atò wankláán amóú ìlaba ámu. Mò tati-obu ánì òbò mótò bú òsòsò. Ìnu tati-obu ámu òn òsulòsò klé, ìlòfòn òn mú é. Megyí nyankpòsa lóbwe mú mú, imotsú òyí ánfítò é. ¹² Megyí atròkpa pú nnantswie yínhé obugya Kristo lópòya Òwankíkpátò Òwankíkpá ìnu. Mò onutò obugya òlòpòya ìnu, òlòpòká anì nwunsò ìkò òtsáwulè pé, anilénya nkpa ánì itamatá. ¹³ Mòse mbla ámu ònò á, akpaláa pú nnantswie obugya pú ònantswiebí ánì bawá mò ogyá, alahò nsúò bútowúnnya wulí ahá ánì ifin lada amó, pògyóra amó. ¹⁴ Ní betalí búde mbwì obugya kóráá pòtìn ahá ìwì á, ntogyi sò Kristo obugya méetalí tìn ahá ìwì òn? Kristo lótsòn Òhè amóú ìbò ìnu bré fée ámuòsò, pú mò ìwì lé

mbusuo áni ilofon há Bulu. Mu obugya amu íbétin aní klontó tsú bwehéá íbékpa aní wá lowuto iwí, méní abétalí súm Bulu Okiankpa amu.

¹⁵ Iní sù Kristo gyí ntam pəpwe áni obu Bulu muva anyánkpa nsíné əma əlípú, méní ahá ámú Bulu latí ámu bénya ató ámú itamayíntá, əlehiə yáí há amú ámu. Tsúfé Kristo lowu ámu ilahá amú bagyi iwí tsú lakpan ámú bəbwe bré ámú bubu ntam gyankpapu amu asi ámu.

¹⁶ Ní əku əwánlín nhíhé há mu atótó yéə tswí a, otowú asa itəyó agyómá. ¹⁷ Tsúfé nhíhé ámu ima labi bréá əhá ámu onutó tsie nkpa. Mu lowu əma itəwá labi. ¹⁸ Iní sù bəpu obugya sí Bulu ntam gyankpapu amu ésú asa iləyə agyómá ní. ¹⁹ Tsúfé bréá Mose lékla mbla ámu féé súná Israelfó tá á, ələpu ntsu fráa nnantswie pú akpaláa obugyatə, pú kufa iwí imi pəpə móa ífá kuá butətí mó Hisop wúnnya obugya fráhe amu wólí mbla əwoló ámu pú ahá ámu féésú. ²⁰ Múú əleblí əbéə, “Obugya áni ndepusí ntam áni Bulu laká há mlisu ní.” ²¹ Alí kén ələpu obugya amu ku wúnnya tati-obu pú ntobí ámú butəpótswə Bulu ámu féésú ní. ²² Lélé mó Bulu mbla ámu ənó á, abétalí blí aniaa, obugya butəpúgyóra tógyító. Ní buməpu obugya lé mbusuo á, lakpansikíé tamaba.

Kristo Afədié Télé Aní Tsú Lakpantə

²³ Alí ilehián áni bəbwe amándié áni púgyóra ntobí áni ígyi fé əsúsú klé amu ní. Táme əsúsú klé amu ilehián afədié áni íhé dun əsolósu klé áni. ²⁴ Iní sù Kristo mówie tati-obuá nyankpusa ləpu mu ibi bwé, ígyi fé əsúsú klé amu odutə ní. Əsúsú ələyə yélí Bulu ansító, əde mu kokóli ha aní. ²⁵ Əməpu mu iwí yóbə afədié tsenyə-tsesa, fé alí ámú Bulu ígyi ahapú dehen amu butəpú mbwí obugya ya əsolósu Əwankíkpátə Əwankíkpá inu offígyíofi ámu. ²⁶ Ní alí ígyi á, tekí ilehián áni Kristo obétsiá wun iwíəsin wú tsé dú tsé lafa, tsú bréá əyí lefi asi əpá. Mboún alalé iwí əwan əyí ənóməbí áni, pú mu iwí bəbə afədié ətsáwule pé pólé ahá tsú amú lakpantə. ²⁷ Ígyi fé alhá ida yáí áni ətsáwule pé əha obówu. Mó əma a, Bulu obégyi mu asún. ²⁸ Alí kén Kristo ləpu mu iwí bə afədié ətsáwule pé, pólé ahá tsətsətsə tsú amú lakpantə ní. Mó sù ní əlé iwí əwan otse nyəəsi a, imehián áni əbétrá bwe tətə tsú lakpan iwí. Mboún ahá áni bohíé butsie bogyo mu nkpa əbá bəhə.

10

¹ Alí ámú Mose mbla léle súná áni bupóha Bulu ígyi amu iləhan mó ámú íbəba amu keke. Mó onutó ámu Kristo labəbwe á. Afədié oloku əkulə amu betsiá bó há Bulu offígyíofi. Táme imetalí há ahá ámú butəbeha ígyi amu abufon Bulu ansító. ² Ní lətalí tun amú iwí Bulu ansító ətsáwule pé á, tekí besi afədié ámu bə, amú klun é ilesi amú ipón ha áni babwé lakpan. ³⁻⁴ Tsúfé nnantswie yínhé pú atrəkpa obugya méetalí lé nyankpusa tsú mu lakpantə ekekekeke. Mboún ha itehá mu ətekáin mu lakpansu offígyíofi. ⁵ Iní sù bréá Kristo əbá əyító á, əlebláa Bulu əbéə,

“Megyí atə hahé móa afədié fúdedunká.

Mboún əyólóv fela yáí mí.

⁶ Fú ansí megyi mbwí tóhé pú lakpan afədié iwí.

⁷ Múú nəblí mbéə, ‘Mí Bulu, mí ní. Nəbá bəbwe fú apé,

fé alhá bəwanlín mí iwí asún wá fú asun wanlínhé amutə.’ ”

⁸ Olegyankpá blí əbéə, “Megyí afədié móa atə hahé, mbwí tóhé pú lakpan afədié fúdedunká. Fú ansí megyi mó iwí.” Əleblí alí, támə mbla əkpasú ilehián áni bəbwe mó.

⁹ Múú əletrá blí əbéə, “Mí Bulu, mí ní. Nəbá bəbwe fú apé.” Mó sù Bulu lalé afədié dada amu ibwí, pú Kristo afədié ámu wá mó otsiákpá. ¹⁰ Yesu Kristo ləbwe Bulu apé, pú mu iwí bə afədié aní nwunsu ətsáwule pé, há bré féé. Mó sù aní iwí latin.

¹¹ Igyí ðhapó okugyíðku telíí bó afðie oloku ðkule amu ekekegyíeke. Afðie-abotó á mú ótenyá púbbó mú tsé dú tsé lafa ámu kén ðtápúbbó mú ní. Táme afðie ánfí méetalí lé ahá tsú amú lakpantò ekekeeke. ¹² Kristo mú lénya bó lakpan íwí afðie ðtsáwule pé ámu a, ðleta féé, oleyétsiá Bulu gyòpísv. ¹³ Tsú alí bré ámutò ðpá otsie ínu ogyo bréá Bulu ðbòpυ mu alupó bwé mu ayabi oyíkpa. ¹⁴ Mu afðie kule pé ámu ílahá ahá á mú Bulu lapú amú bwé mu kle amu bafun ha bré féé, ðlala kòkòvuku ítráa ma amú íwí.

¹⁵ Òñe Wankíhé é légyi mú íwí adánsie súná aní. Olegyankpá blí ðbéé,

¹⁶ Aní Wíe ðbéé,

“Ntam anfi obétsiá mía amónyo nsíné,

bré á mú ðbá ámutò ní.

Nòpυ mí mbla wá amú klòntò,

wánlín mú wá amú nwuntò.”

¹⁷ Òlètrá blí ðbéé, “Mméetrá kaín amú lakpan pú amú lalahesv ekekeeke.” ¹⁸ Mú sv ní Bulu lasí lakpan kíé á, múmú mú íwí afðie kòkò ítráa medéhián ε.

Mliha Akpòkpe Manta Bulu

¹⁹ Iní sv mí apíó, Yesu obugya amu sv aníbv ðkpa wíé ðsúsú Òwankíkpátò Òwankíkpá ínu faan. ²⁰ Mu lowu ámu sv alaínkí tati á mú ðbòpúká obu ámutò ámu há aní. Múgyí ðkpa pòpweá ítehá aní nkpa ní. ²¹ Aníbv Bulu igyí ðhapó ðehen kponkpònkponnti ðkúá ðde Bulu ahásu kí. ²² Mú sv mliha apv íklon ání íbv ðnòkwali, pú hógýiá mú ðnó bv ðnlín kpòkpe manta Bulu. Tsúfé alapó Kristo obugya gyóra aní. Aní klon méetrá ha aní pón, alapó ntsu wánkíhé é fwí aní íwí. ²³ Mliha akíta tó á mú aníde mú íwí adánsie gyí, aníde mú ðkpa kí amutò kínkín, tsúfé Ònòkwali sv Bulu gyí. Òbóbwe tóá ðlehie ání móbwe há aní. ²⁴ Mliha akí alíá íbóbwe abówa aba ðwònlín, ðdwe móa yilébwetò. ²⁵ Mlí máha asi aní ofiakpa yo, fé alíá akú bðdebwe. Mboún mliha atra wa aba ðwònlín tsía. Tsúfé mlíde wúun ání aní Wíe ðbáke ámu ídekpòkpe bá.

²⁶ Mí apíó, lakpan íwí afðie kòkò ítráa ma ínu há aní, ní akí ansí bwé lakpan bréá anílabí ðnòkwali amu. ²⁷ Mboún tóá ílasí gyí, abétsiá ífúsú gyo Bulu asón ogyíké pú ogyá kponkpònkponnti á mú ðbóhò Bulu alupó ámu. ²⁸ Ní ahá abanyó-abasá begyi ðku íwí adánsie, ání alakíná Mose mbla ámu sv gyí a, butómó mu. Butamawun mu nwe. ²⁹ Mú mú ní ðku ðkí Bulu mu Bì ámu ansítò kótíkótí, omobu ání mu obugya amú Bulu lópusí mu ntamsv, ðogyòráa mu íwí ámu bv íbíá, olesia Bulu awítòle Òñé ámu mú á, mu ísvòtí ání ðbéhie nyá méeba kí. ³⁰ Tsúfé aníyin ání Bulu léblí ðbéé, “Mí, mlí Wíe téká lalahε íkò. Mí ðbéka aha lalahε akò amú lakpan sv.” Òlètrá blí ðbéé, “Mí, mlí Wíe obégyi mí ahá asón.” ³¹ Íbv ífú ání fékpa wíé Bulu Òkíankpapv amu agblátò.

³² Mlí mátan bré á mú Bulu wankí lówankí wólí mlísv ámu sv. Mlíkaín ání alí bré ámutò á, mlílótsv íwísv tsòtsòtsòtò, táme mlílélí kínkíínkín. ³³ Betsiá síá mlí, wá mlí íwísv ahá ansítò. Bré kvtò é á, mlílétsa ahá ání bðde íwísv ámu odu wúun. ³⁴ Mlíló sú ha obu adípó. Bréá ahá bòpυ ðwònlín swíí mlí ató á, mlílési há amú ansigyísó. Tsúfé mlíyin ání mlíbv atóá íbv alé ðvn mú, íbétsiá bré féétò. ³⁵ Mú sv ímákpən mlí. Mlíkíta íwí, amlílu kínkín, tsúfé mlíbv íkòká kponkpònkponnti Bulu wá. ³⁶ Ílehíán ání mlótomi, méní mlétalí bwé Bulu apé, fówun mlénýa ítò á mú Bulu léhie yáí há mlí ámu. ³⁷ Tsúfé bòwanlín wá Bulu asv wanlínhé amutò beε,

“Ímégyi nke kòkò Bulu obówotií.

Òmówa ðpá.

³⁸ Ahá ání amú hógýi sv Bulu latsú amú ání amú asón da ðkpa obétsiá nkpa.

Táme ní amótò ðku mówa klon kíta íwí mu hógýitò, oleyínkí ðma mú á,

Bulu ansí méegyí mu íwí.”

³⁹ Táme anímégyí fé ahá ání badámlí ðma há Bulu, bafwí. Mboún anígyí ahá ání amú hógýi lahò amú nkpa.

11

Hógyi

¹ Hógyi gyí ansí pɔdínká tásá fɔmákówun, táme fɔde mú ɔkpa kísv. ² Ahá á múú betsiá bímbí ámv hógyi só Bulu ansí légyi amó iwí.

³ Aní hógyi só anilébi aní asón Bulu lébli pólé ɔyí. Mú sv tásá ansibi towun ledali tsu tásá ansíbi tamawuntá.

⁴ Hógyitá Habel lópv mu atá hahé aní ibu alé dɔn mu dehen Kain klé há Bulu igyí. Mu hógyi sv Bulu ansí legyi muva mu atá hahé ámv iwí, olotsu mu aní mu asón da ɔkpa. Ibu mótásá olowu dododo, táme mu hógyi amv sv ɔtráa ɔdetáí bɔfɔn nde.

⁵ Hógyi sv Enok mówu asa Bulu lótsu mu, ɔhaa mówun mu. Bulu ason wanlínhé legyi mu iwí adánsie aní olegyi Bulu ansí asa olotsu mu náti. ⁶ Mlíki, ɔhaa méetalí gyi Bulu ansí ní ɔmɔhɔ mu gyi. Tsúfé ilehián aní ɔhá aní ɔbéba Bulu wá obóhogyi aní Bulu bu mu, ɔteká ahá aní bɔtodúnká mu iká.

⁷ Hógyitá Noa lónu asón aní Bulu lébláa mu tsú tásá imákónyá ba iwí. Olobu Bulu, sré dáka kpɔnkpɔnkpɔnti, púhɔ muva mu wóyítá ahá nkpa, bréá ntsu lɔbulá. Mu hógyi amv só ɔyítá ahá begyi pón, ɔbɔwe ɔhá aní mu asón da ɔkpa Bulu ansítá.

⁸ Hógyi léha Abraham lóbu Bulu bréá Bulu lébláa mu ɔbé, ɔdáli mu ɔmátá, ɔyɔ ɔsolóv aní mu Bulu léhie há msv. ɔlenatí dáli mu ɔmátá, omeyín ɔtínéá ɔyó. ⁹ Hógyi léha ɔlɔyɔbwe ɔfɔ ɔsolóv amóv Bulu léhie yáí há mu amsv. Tati-obuto oletsiá mu. Alí kén Isak muva Yakob aní Bulu léhie ɔsolóv amv yáí há é betsiá tati-mbuto ɔsolóv amsv ní. ¹⁰ Tsúfé Abraham létisiá tati-obuto, ogyo wúlu kpɔnkpɔnkpɔntiá Bulu léda, imóobwie ekekεεεε.

¹¹ Hógyi léha Abraham muva mu ka Sara benya obí kwíí. Ibu mótá aní badan tsɔn ikwíísv, Sara é ménya ikwíí. Abraham lóhogyi aní Bulu obégyi tásá alahíé yáísv. ¹² Iní sv ɔmá kén aní buma iklátá, bɔtsá fé ntsrakpabi ntée ɔpv ɔnó sv belin tsu Abraham aní aladan tsɔn ikwíísvtá.

¹³ Hógyitá ahá ánfí féé bowu. Ibu mótásá amó ibi meda atásá Bulu léhie yáí há amó asa bowu. Táme bowun mú sísí, amó ansí légyi mú iwí. Botsu mú aní afɔ́ pú ɔkpa atupó bɔgyi ɔyí ánfítá. ¹⁴ Ahá aní bɔtsú mú alí bɔdele súná aní bɔde ɔmá aní ibóbwe amó onutó klé dunká. ¹⁵ Ní bɔde ɔmá amóv bɔdali tsu mótá ámv iwí susúu a, teki bodunká ɔkpa yínkí yó mu. ¹⁶ Táme ɔsósú ɔmá aní ibu akíle dɔn mú amóv bɔdali mótá ámvsv amó ansí dɔn. Mú sv uma Bulu péli aní bétí mu beε, amó Bulu. Tsúfé alalá wúlu kpɔnkpɔnkpɔnti kv yáí há amó.

¹⁷ Hógyi léha Abraham lékitá mu bi Isak ɔyóbo afɔdie há Bulu bréá Bulu lósɔ mu ki. Ibu mótásá obí ánfí Bulu léhie mu aní ɔbókwi ní, táme ɔmatswe mú kpókpv. ɔlɔkúsó pú mu bi ɔkɔkónó ɔkɔle amv ɔyóbo afɔdie ámv. ¹⁸ Ibu mótásá alí bré ámɔtá á, Bulu labláa mu ɔbé, “Fó bí Isak abí-aná ɔbóbwe fú abí-aná ní.” ¹⁹ Táme Abraham lótsu mú aní Bulu ɔbétalí tsínkí Isak. Lélé mú, ɔkpa ɔkɔsv á, ɔlɔlanyá Isak fé ɔhá aní Bulu lakósúa tsu afúlitá.

²⁰ Hógyi léha Isak lóyulá mu atabí Yakob muva Esau. Mu ansí dɔn aní Bulu ɔbóbwe tásá ɔlehie há amó ekekó.

²¹ Hógyitá bréá Yakob ɔbá bowu á, oloyulá Yosef abi anyɔ ámv, olobun mu oyi yiáhésu súm Bulu.

²² Hógyitá bréá Yosef ɔbá bowu á, ɔlebli ɔbéε, Bulu ɔbéε Israelfá tsú Egypte ɔmátá. Mú sv ɔleda amó ɔlá ɔbéε, bumási mu awú tswí mu.

²³ Hógyi léha bréá bókwi Mose a, bɔpv mu nájín tsra asa. Tsúfé bowun aní ɔbu akíle. Mú sv bumenya owíε amv mbla aní ɔlɔwa tswí ifú.

²⁴ Hógyi léha Mose lékiná aní bumátí mu Egypte owíε mu bi tsíhé mu bi bréá ɔledan.

²⁵ Olotsulá aní bɔwáa muva Bulu ahá iwíɔsintá, dɔn aní obénya lakpanbwe iwí ansigyí bré itinbí. ²⁶ Olotsulá aní bɔsúpa mu Kristo sv. Tsúfé ibéhie wá labi há mu dɔn aní obénya Egypte atonyahé féé. Mu ansí dɔn ikáá Bulu ɔbéka mu ekekósú.

²⁷ Hógyi léha Mose lenatí Egypte ɔmátá, omenya owíε amv ɔbló ifú. Mu ansí dɔn Bulu aní ɔhaa tamapó ansíbi wunsu. Mú sv olotomi, omeyinkí ɔma. ²⁸ Hógyi léha mu ɔleha

Israelfó befi Katsun Nke gyí así. Ọlẹha amó bọpọ obugya kpá amó obu-ọnó, ménì Bulu-ọbọpá ọtámó ahá ọmáọpọ ibi da amó bití.

²⁹ Hógyi léha Israelfó bọtsun Ọpọ Pẹpẹ amutọ fé ọsulọw wọlilhesu búna. Táme bréá Egyptefó é bẹe abutson a, ọpọ amu lékitá amó.

³⁰ Hógyi léha Israelfó benatí bómlí abuntíí ánì bọpọgyi iban wá Yeriko wúlu nkensiénó, ilobwie bun gbloo. ³¹ Hógyi léha obu-ọnó otsiá pọ Rahab mówu tsía ahá ánì bọmọhọ Bulu gyitọ. Tsúfé ọlọhọ Israelfó ansí awakipọ afọ wankláán.

³² Ilehíán ánì nétrá wanlín ikú é? Bré mọtsó ánì nówanlín Gideon mọa Barak pọ Samson, Yefta mọa Dawid, Samuel mọa Bulu ọnósú atọpọ amu hógyi iwí asún. ³³ Hógyi léha amó bọkọ ọmá-ọmá gyi amósú, bọbwe t́á ida ọkpa. Benya at́á Bulu léhie há amó, beha agyatá ndatọ lekli. ³⁴ Bodun ogyá kpọnkpọnti, bọmesin isá. Hógyi léha amóá bọpọn benya ọwọnlín, amó akú benya ikó túmì, gyi amó anyabású. ³⁵ Bulu létsinkí atsi akú afúli há amó. Ahá bẹpítí amó akú ató alu mọ amó. Mú óó á, bọmotsulá kíná Bulu. Uọwa amó ọdweá bómọ amó dọn ánì báyinkí Bulu ọma, ménì Bulu ọbókúsú amó, bénya nkpa ánì ibu alé dọn.

³⁶ Bọbwe amótó akú ahinlá, pítí amó mpli. Bọwa amó akú ikan, pọ amó tswi obu. ³⁷ Bẹda amótó akú abwi mọ, pọ sáa bóí akutọ, akú é besin ọdayí ọnó. Amó akú é bẹdi akúfa mọa akpaláa nwọlọ-kpákpátó náti kí, akú bẹdi akún. Bẹdinká akusu, wá amó akú é iwiasintọ. ³⁸ Teki megyí ọyí ánfi oduatọ ahá ánfi bẹtsiá asa. Adimbító mọa abusu benatí kí fé ọkun abọpọ, tsía dí abwi alatọ mọa mbótó.

³⁹ Amó hógyi só Bulu ansí légyi amó féé iwí. Ọkọkọ ibi mẹda t́á Bulu léhie yáí. ⁴⁰ Tsúfé at́á ibu alé, ibọwa labi iwí Bulu lóbwe agywun yáí há ania amónyọ féé. Mú su amó nkole bọméetalí nyá mú, yófọn bréá Bulu labwé ania amónyọ féé anlafọn mu ansító.

12

Ani Sí Bulu

¹ Anibu ọdọm anfi bọpọ hógyi tsía ánfi odu bómlí ani. Mú su mliha ani é atswi tógyítá ıde ani bitía ya ọma pọ lakpan ánì ilakíklì ani kinkínkín tsalifwí, atomi tsii ọsrí amó ıda ani ansító ámu. ² Mliha apọ ansí dinka Yesusu. Múgyí ani hógyi nfiasí pọ mú ọnómọ. Iníá oyin ansigyí oduá ıda gyo mu su á, olotomi wun ipian oyikpalíhesu wú. Omobu kpọí ánì bókpọí mu t́atọ, alayó otsie Bulu owíe obíá ámu gyọpısu.

³ Mliwọki ipian ánì olotomi wun lakpan abwepọ ibitọ, bréá bolu mu, wá mu iwiasintọ, ménì ọjé méeta mli, mliméesi mu hógyí. ⁴ Iwíá mliđéprı le iwí lakpantọ á, mlimókútálí prı yófọn bréá mlési mli nkpa há. ⁵ Mlimátan itọí ánì Bulu lótọí kplá mli ánfi mli gyí mu abísó. Ọbée,

“Mí bí, ní nẹbítí fọ isu á, máhọ mú lalahẹ su.

Ní nọwá iyin wa fu á, máha mú ikpọn fu.

⁶ Tsúfé ọhá ánì ntọdwe á, mu ntọwá iyin wa.

Ọhá ánì nọpúbwé mí bí á, mu ntebítí isu.”

⁷ Tomi wun ipian fé isu bọde fọ bití. Bulu dé mli isubítí fé mu abí. Tsúfé obí ọmọmu bu unvá mu sı tamabítí mu isu? ⁸ Ní ọmẹbití fọ isu fé alíá ọtọbwé mu abí féé á, idesuná ánì megyí mu bi onutó fúgyi, klétobi fúgyi mu. ⁹ Anı ọsulọw anfisı ası bọtebítí anı isı, anıtobú amó é. Ntogyi só anımóotsulá ba iwiası há anı Sí Bulu dọn amó, anya nkpa ánì itamatá? ¹⁰ Bré itinbí pé anı ọsulọsu ası bọtọpúbítí anı isı alíá bọdeklé. Bulu mú á, alíá abọwa alé su ọtebítí anı isı, ménì anı é anı iwí bétin fé mu. ¹¹ Ní bọde anı isı bití á, itehan anı alı bré ámutọ. Ansí tamagyí anı. Táme isubítí ámu ọma a, anıtọbwé yilé, tsía iwilwiitọ.

Atosunáhé Pọ Ọláda

¹² Mú su mlimáha abatọ iwu mli, akpawunutọ ikpınkí mli. Mliwa iwí ọwọnlín! ¹³ Mliha mli tsiátó iwa alé, ménì abubúpọ amu bọméesin tsukọle, mbouın bénya ilọtsá.

¹⁴ Mliwọ mbódí amlıha iwilwii itsia mliha ọhagyíọha nsiné. Mlitsia nkpa ánì mú iwí letın, tsúfé ọhá ánì mu iwí métin móowun anı Wíe. ¹⁵ Mliki ánì mli tọ ọkọkọkọ mọhólí Bulu

awítale amu. Mlító okoku é mási asón wá mu klontó, ménì òmóòpù asón wá mli nsuné, iyinta mlító aku. ¹⁶ Mlikí ání mlító okoku é móòbwe mu iwí mbua otópó, ntée óhá ání otamabú Bulu fé Esau. Mlópù mu hande tse otsáwule atogyihe. ¹⁷ Fé alíá mliyin yaí á, óma a, olobodunká obi dehen oyúla tsú mu sí wá, táme mu sí lékiná mu ha. Ibo mótóá òlehie su kokóli mu sí, táme omenya mótó okpa.

¹⁸ Megyí íbá mlétalí pù íbì da asì mlilaba. Otínéá oklún tuun pù afú kpònkpònkpòntì bu, ogyá é idetsií fé Sinaibù ámú Israelfò bọyọ mú asì bréá Bulu dépù mu mbla há amó ámu asì mlilaba. ¹⁹ Inó bonu okpe lófulí kúklúókúú, bonu óme kpònkpònkpòntì kù lèlun bláa amó asón, sù bokokóli bée itsíá alí, búmedékléá betrá nu asvansu. ²⁰ Tsúfé búmetalí gyí mbla ámú Bulu lówa há amó óbée, “Ní óbwi oku kúráá iwí ida íbù ámu a, búdáa mu abwi mó” ámùsù. ²¹ Tóá bowun inu lówa amó ifú. Mú sù Mose óó léblí óbée, “Ifú lahá mí ndekpinkí!”

²² Mli mú á, Sionbù asì mlilaba. Bulu Okiankpapù amu wúlu yilé, igyi ósósú Yerusalem pò Bulu-abòpù mpím-mpím ansí ogyíkpa mlilaba. ²³ Bulu bití ámu abí, búgyi ahá ámúú bawánlín amó adá ósósú ámu ofiakpa mlilaba. Bulu, ogyi ahá féé asón ogyípú amu wá mlilaba. Mlilaba ahá ámúú Bulu latsú amó ání bafun amu akláa wá. ²⁴ Yesu wá mlilaba. Múgyí Bulu mu anyánpòsa nsuné ntam óma ólípú ní. Yesu obugya wúnýáhe amúú ìpòpù yilé ba òn Habel obugya amu wá mlilaba.

²⁵ Mú sù mlikí wankláán, ménì mlíméekíná Bulu ámúú óde mli asón bláa amu. Tsúfé Israelfò ámúú bekiná asón ání ólòwa Mose blí Sinaibù asì nu ámu búmetalí srí sí ísùbití ámu. Ní aní é akíná óhá ánfì ódetóí tsú ósósú ánfì óme nu á, aní ísùbití bóòdun amó klé. ²⁶ Bréá Bulu lótoí Sinaibùsù á, mu óme léha ósulúú lekpinkí. Táme séi á, alahíé óbée, “Nétrá kpinkí ósulúú ótsáwule, kpinkí ósósú é tsíá mótó.” ²⁷ “Nétrá kpinkí mú ótsáwule” anfi idesuná ání Bulu óbékpinkí atò bwehé ámu, lé mú inu. Tóá iméekpinkí ekekeke pé obésian.

²⁸ Mú sù mliha ada Bulu ipán. Tsúfé iwíegyi ání iméekpinkí abénýa tsú mu wá. Mliha abu mu, anya mu ifú, ménì abégyi mu ansí. ²⁹ Tsúfé lélé mú á, ogyá aní Bulu ámu gyí, otòhò ató plíplíplí.

13

Alíá Abégyi Bulu Ansí

¹ Mlikíta mli aba Akristofò òweto kínkíínkín. ² Mlímátan afóòhòsù. Tsúfé múléha aku bóhò Bulu-abòpù afóó, imòwankí amó ní. ³ Mlikain obu adípósú, fé mliha amónýó dá obu. Mlikain ahá ání búde iwíòsìn wúunsù, fé mliha amónýó dé iwíòsìn ámu wúun.

⁴ Akúlu múa aká búbúú aba amó abatsiátò. Okoku mádalì mu ba óma, tsúfé Bulu óbébití ahá ání búda ahá ání búmegyí amó akúlu ntée amó aká wá, pù mbua atópó féé ísù.

⁵ Kóba asón imáòdun mli ódwe wa. Tóá mliwù igyí mli ansí, tsúfé Bulu lablí óbée, “Mménéatí sí mli, ntée kíná mli ekekekeke.” ⁶ Mú sù abétalí wá klùn blí aníaa, “Mí Wíe Bulu gyí mí óbúápù.

Mú sù tótò móòwa mí ifú.
Ntò nyankpòsa óbétalí bwé mí?”

⁷ Mlikain mli nkpa agyápù amúú begyankpá bláa mli Bulu asón ámùsù. Mlikí alíá bòpùtsiá, amlunya hógyi fé amó. ⁸ Alí ámúú Yesu Kristo gyí ígye ámu a, alí ógyi nde, alí kén obétsiá bré féé é ní. ⁹ Mú sù mlímáha atosunáhé ótsan-òtsan igyi mli ansí, íbitia mli le okpa wankláán ámùsù. Ibo aléá mléha Bulu óbówa awítale há mli óhétó ówònlín, megyí atogyihe mbla, ání itamawá labi kuku há mósú agyípúsù gyí.

¹⁰ Anibù afòdié-asubwi kúá igyí ahapú ámúú beha Bulu igyí ósulúsù nfi ámu búma okpa gyi mósú ató. ¹¹ Bulu igyí óhapú dehen tópó mbwí obugya wíé Ówankíkpatò Ówankíkpa inu yóbò amó lakpan iwí afòdié, bútópó aye amu mú ya mmuátse, yówa mú ogyá. ¹² Iní sù Yesu é lówu mmuátse, ménì óbópù mu onutó obugya gyóra mu ahá, amó lakpan sù ní. ¹³ Mú sù mliha adalí yò mu wá mmuátse inu, abukpòí aníaa múnýó. ¹⁴ Tsúfé anímá wúluá íbétsiá yó ósulúsù nfi. Anígyó wúlu amúú íbá ámu. ¹⁵ Mú sù mliha atson Yesusù akanfù Bulu, íbwe afòdié ání anidépùhá mu ekekegyíeke. Múgyí ónótó asón ání anidépùwá aní Wíe numnyam

ni. ¹⁶ Mlímátan awítòlɛwasu. Mliye mli atótó ha aba, tsúfɛ mú aná gyí afɔdiɛá itegyí Bulu ansí ní.

¹⁷ Mlibu mli nkpá agyápu, amliba iwiasɪ ha amó. Tsúfɛ butamadá ɔkpónú mli ɔklásokú su. Buiyin ání bɛyɛlɛ aliá bɔpɔki anɪ ɔklásu ɔnó Bulu ansító. Mliha amó abubwɛ amó agyómá ansigyísó, megyí nwɛsu. Ní megyí ali á, imóowa labi kɔkɔ há mli.

¹⁸ Mlɪtsia bɔ mpái ha anɪ. Nyin ání anɪ klɔn mɛdɛ anɪ pón ha, támɛ anidékléá abétsiá tsiátó wankláán brégyíbré. ¹⁹ Nhíé ndékléá mlibóɔ mpái, Bulu ɔháa mí ansanki ba mli wá nkenyó ánfɪtɔ kótóó.

Mpái Tráhe

²⁰⁻²¹ Iwilwii ɔhapó Bulu, ɔlɔkɔsóa anɪ Wíe Yesu Kristo tsú afúlitɔ ámu ɔháa amlɪtalɪ bwɛ yilɛ kugyíkɔá odeklé. Nde mu kokóli mbéɛ, ɔtsóɔn Yesu Kristosu ɔbwɛ tóá odeklé anɪtɔ. Yesu gyí akúfa ɔkrapó kɔpɔnkɔntiá Bulu lópu mu obugya ká ntam amóú ibu inu bré fée, muɔa mu akúfa, bɔgyi mu ahá amu nsiné ní. Numnyam ibwéɛ mu kle yófun bréá itamatá! Amen.

Iklá

²² Mí apió, ibu mótóá ɔwoló kútúklú nawánlín sísí mli. Támɛ nobwíí ipa, mliyaa asu amlinu mótó asón ání ndepɔwá mli ɔwɔnlín. ²³ Nde mli ibi ha ání balé anɪ pío Timoteo obu. Ní ɔlɔwa ɔsa bɔtu mí nfi mú á, nékpa mu abéba beki mli.

²⁴ Nehá mli nkpá agyápu pó Bulu ahá atráhe fée itsiá. Akristofɔ amóú bobu Italia ɔmátó ámu é behá mli itsiá.

²⁵ Nde Bulu kokóli mbéɛ, ɔwáa awítòlɛ ha mli fée! Amen!

Yakobo ጋግሪ

Itsiáha

¹ Mí Yakobo ání ngyi Bulu mwa aní Wíe Yesu Kristo osúmbi dé ጋግሪ áñfi wanlín sísi mli Bulu ahá* ání mliladásáin wá ግyító fée. Nde mli itsiá ha.

Ansigyínya Ikplánto

² Apíó aba, ní mlowíe ikplán mwa ason wunheto á, ansí ihíe gyi mli. ³ Tsúfé mliyin ání ní boso mli hógyi ki a, itehá mlitotomi táli líi mli ason wunhe fée onó. ⁴ Ní mletáli tomi líi mó onó á, íbéha mlédan, wá alé, fún tógyítótó. ⁵ Ní mlito oku léhián nyansa á, okóli Bulu. Obéha mu faan. Omóowa mu pélito, tsúfé Bulu tópu awitole há ahá fée nyansa. ⁶ Táme ní fókóli mu a, pu hógyi kuli mu. Másusúu fee omééha fú. Tsúfé ní fumohogyi ání obéha fú á, fuygi fé ግግá idá yó nkpa, iladá yó oma. ⁷⁻⁸ Ohá ání ogyi ali, mu agywun tamalíi tsukole omádinká ansí obéé, ménya tototo tsú aní Wíe Bulu wá, tsúfé mu agywun igyi anyo.

Ohian Pó Iwinya

⁹ Ansí igyi Okristoyin ání oma toto, tsúfé Bulu latsú mu fúá. ¹⁰ Ní Bulu obá iwí onyapó é asi á, ansí igyi mu. Tsúfé mu nkpa bótsun fé oyí ntswítswi. ¹¹ Ali ámú owí onó iwá onlin, itó ifá, mú ntswítswi tobú kpákpáa; ifá ámu alé tetá ámu a, ali kén iwí onyapó déyo odebá alu obówu ní.

Isóki

¹² Bulu toyúlá ohá ání ototomi ikplánto. Tsúfé ní oledali móto á, Bulu obéda mu ipán, há mu nkpa ání itamatá, igyi isogyi-ipa ámú oheie obéé, mópuhá ahá ámú butodwé mu amu. ¹³ Ní boso oku ki a, omáblí obéé Bulu lásó mu ki, tsúfé ohaa méetalí so Bulu ki obéé, obwéé lakpan. Bulu é tamaso ohaa ki obéé, obwéé lakpan. ¹⁴ Nyankpasa onutó owóli laláhe témlé mu, bitia mu wá isókito. ¹⁵ Owóli laláhe tokwíi lakpan. Lakpan é igyi ohasu á, itopó lowu ba. ¹⁶ Mó su apíó adwepú, mlímáha ohaa omle mli. ¹⁷ Ató wankláán pu atokiehé yilé kugyíku itsú osúsú. Itsú aní Sí Bulu, osúsú ató wankíhé Obwepú ámu wá. Otamatse fé ግግa mwa onyé. ¹⁸ Mu apétó olapu mu onokwali asón kwíi aní, méni abóbwe agyankpapu mu ató bwehé féeótó.

Asónnu Pó Músogyi

¹⁹ Apíó adwepú, mlinu. Mlikasi nu asón asi. Mli onó máwa asa. Mlimákasi nyá obló é. ²⁰ Tsúfé obló tamabwé tóá Bulu tekle. ²¹ Mó su mlile tsiátó laláhe kugyíku le mli nkpató, amlisi lakpan bwe. Mboun mliba iwiasí, amlihó Bulu asón ámú aladú wá mlito ámu. Mó obéha mli oklóa obénya nkpa ní.

²² Mlibwe dinka Bulu asón ámu, mlímábwe mó anupó keke. Ní mlóbwe mó anupó keke a, iwí mlidémlé. ²³ Ohá ání onú Bulu asón, omegyí músú gyí fé ohá ání alakí mu iwí ahuhwétó. ²⁴ Onyánátí mó asi pé á, alatan alía olowun mu iwí. ²⁵ Táme ohá ání oleyaa asu nú Kristo mbla ámú ilofon, itehá anitegyi iwí ámu, ometan músú, ode músú gyí a, Bulu obóyulá mu okpagyíokpasu.

²⁶ Ohagyíoha ání obéé mode Bulu súm, táme otamakítá iwí mu tóito á, ode iwí mlé. Mu Bulusúm igyi kpaali. ²⁷ Bulusúm oduá mó iwí letin, aswansu ma mó iwí, aní Sí Bulu tekle gyí, mléki awumbi mwa asurapsu amú ikplánto. Mléki ání ግyí áñfito lakpanbwe é imégyi mlisu.

2

Fítáto Futi Ki

* **1:1** Yakobo létí Bulu ahá obéé, abusuan dúanyo ámu.

¹ Mí apíó, ní mlilahə numnyam Owíe Yesu Kristo gyi a, mlimáfutí fitátə ki. ²⁻³ Ní iwí onyapóá ɔdídí tatiá ibu ibiá, ɔlɔwa sika ató pó ohiániá ɔdídí tatida bebá mli Bulu osúmkpá a, mlimáha iwí onyapó ámu otsiákpá, bláa mu mliaa, obétsiá oyilékpá nfi; bláa ohiáni ámu mó mliaa, otsiá asi ɔtineku inu, ntéé odúnka ɔtineku lu. ⁴ Ní mlobú ahá amó iwinya su á, mlimókópú agywun laláhe gyi asón ní?

⁵ Apíó adwepó, mliyaa asu amlinu. Bulu léle ɔyí ánfítə ahiánfə ɔbéé, bunyáa hógyi ání mó ɔnó bu ɔnlun, abotsia mu iwíegyi ámutə, fé ali ámutú ɔlehiə yáí ɔbéé, mópuhá ahá ámutú butədwé mu amu. ⁶ Táme mli mó á, mliɔkpóí ahiánfə. Nfíte mli, megyí iwí anyapó ánfí tesisí mli, tswín mli mánsu, sáma mli wúlu ahande wá ní? ⁷ Megyí amó dé Kristo idayilé ámutú idin mli su ámu kpóí ní?

⁸ Bulu mbla ámu féé nwnun, bəwanlín wá Bulu asun wanlínhé amutə gyí, “Dwe fú bá fé fú iwí.” Ní mhdé mósó gyi lélé á, mómó mhdé itə wankláán bwe. ⁹ Táme ní mlofútí fitátə ki a, mliabwé lakpan. Bulu mbla ámu lahá mli ipón. ¹⁰ Tsúfé fúá fegyí mbla ámu féésó, táme fepán kule pé á, fagyí pón ání fatón mbla ámu féé. ¹¹ Tsúfé Bulu léblí ɔbéé, “Mátə mbua.” Mu kén léblí ɔbéé, “Mámə ɔha” é ní. Mó su ní foməkótó mbua, táme famó ɔha a, foməkókiná Bulu mblasu gyí ní? ¹² Bulu ɔbópu mbla ánfí itehá anitegyi iwí ánfí gyi ahá asón. Mó su mliki wankláán, mli asun blíhé pú mli bwehétó. ¹³ Tsúfé ɔhá ání ɔtamawun ahá nwe á, Bulu omóowun mu nwe. Táme ní futowun ahá nwe á, Bulu obóowun fu nwe mu asón ogyíké.

Hógyi Pú Bwehé

¹⁴ Apíó aba, ní ɔku ɔbéé, məhə Bulu gyi, táme mu bwehé mosuná ali á, labi məmu mu hógyi amu bu? Mó odu ibétalí há mu ɔkláa obénya nkpa? ¹⁵⁻¹⁶ Ní fowun fú aba aku buma atə didáhé pú ɔyi kehetə atogyihe, táme foməha amó, febláa amó fee, “Nehá mli itsiá. Mliɔtsia wankláán. Bulu ɔkpáa mli, ɔha mli tóá ide mli hián” a, labi məmu fú asun blíhé amu ɔlɔwa? ¹⁷ Alí hógyi igyi ní. Hógyi oduá yilébwə há fú bá ima mótó á, igyi hógyi wúhé.

¹⁸ ɔku ɔbétalí blí ɔbéé “Fubu hógyi. Mí é ntəbwé yilé.” Néle bláa mu mbéé, “Suna mí fú hógyi amóú yilébwə ima mótó ámu. Mí é nósuná fú mí hógyi tsú mí yilébwétó.” ¹⁹ Fú hógyi desuná ání Bulu ɔkule pé bu inu? Ibu alé! Táme bi ání ɔhe laláhe féé bohogyi ali. Mó su butenyá mu ifú, kpínkí kpakpakpakpa. ²⁰ Fú ɔha mimláhe, fudekléa fówun ání hógyiá itamabwé yilé igyi hógyi kpaali? ²¹ Aní náin Abraham lóbwe yilé Bulu ansító, tsúfé olotsulá kpá mu bi Isak yáa pututə, tekí ɔyómə mu bó afədie há Bulu. ²² Mliawun aliá nanáin Abraham hógyi pú mu bwehé lenatí? Mu bwehé su mu hógyi ləfun. ²³ Alí Bulu asun wanlínhé anfi ɔleba mótó ní. ɔbéé, “Abraham ləhə Bulu gyi. Mó só Bulu lóbu mu yilé ɔbwepó,” tí mu mu nyawie ní. ²⁴ Iní su séi á, mli bi ání yilébwə téhá Bulu totsú ɔha ání mu asón da ɔkpa mu ansító, megyí mu hógyi pé.

²⁵ Alí ɔleba ha obu-ɔnó otsiápú Rahab é ní. Bulu lótsu mu ání mu asón da ɔkpa, tsú tóá ɔlɔbwe su. ɔlɔpu Yudafo akvá beba bude ansí wa ki mu ɔmátó njáin, ɔleha amó betse ɔkpa srí.

²⁶ Ali ámutú ɔhe ima ɔhatə ógyi itowuhé ámu a, ali ní yilébwə memá hógyisu é igyi hógyi wúhé ní.

3

ɔdandu

¹ Mí apíó, mli féé mlimábwe iwí ató asunápú. Tsúfé Bulu obégyi aní ató asunápú anfi asón kínkíinkín. ² Aní féé anitepán brégyíbré, táme ní ɔku tamapán mu tótə á, mómó ɔlɔfun. ɔbétalí gyi mu iwí su ɔkpagyíɔkpasu. ³ Apúki, dátəbi ku pé butəpúwá ɔpənkə ɔnó, púdamlí mu, súná mu ɔkpa pú tóá ɔbwéé. Itehá otobú aní. ⁴ Mliki ntsusu-yibiá idin ntsu ansító. Ilomoní, afú kpənkpənti tópu mó náti. Táme ɔtabu pátáplábi ku tédamlí mó, súná ɔtíneá iyó. ⁵ Alí aní ɔdandu é igyi ní. Igyi aní iwí itó túkúríibi ku. Táme itetálí blí asón akpənkpənti pútsú iwí.

Igyi fé ogya plenplēnbi ání itowá ipó yilé ogyá. ⁶ Igyi ito laláheá iteyíntá ató féé aní iwí. Itokpóí nyankpōsa, yíntá mu nkpatsiátó féé. Isubití ogyá ání itamaduntó odandu ogyá ánfí tetsánkí tsú. ⁷ Nyankpōsa tetálí bwé pututo-mbwí, mbubwí, awó pó ntsutso mbwí akugyíaku botemántá. ⁸ Táme ohaa mókótálí bwé odandu omanta kí. Itó laláhe odandu gyí. Otamatsiá díín. Elín ání itómó sóón bó mó. ⁹ Anitópó aní odandu kánfó aní Wíe pó aní Sí Bulu. Mó kén anitópólwíí ahá ní. Táme Bulu onutó lóbwe nyankpōsa fé mu iwí. ¹⁰ Onó kule pé ámutó ikanfó móa ilwí tedáli tsu. Mí apíó, ima aleá íbéba alí. ¹¹ Ntsuá ibu anúle pó ntsuá ima anúle bétalí lin tsu obón koleto? ¹² Mángo oyí bétalí swíé kankaba? Ntéé bafilé oyí bétalí swíé mángo? Ekekēēē! Alí ntsuá ibu anúle méetalí lin tsu obón ání mótó ntsu ma anúletó ní.

Nyánsa Aní Itsú Bulu Wá

¹³ Ní oku bu nyánsa móa asón asinu mlitá á, mómó opóu mu tsiátó wankláán le mó suna tsun mu bwehé pó mu iwiasibá ání itsú mu nyánsató. ¹⁴ Táme ní olu pó onsípe tsiátó bu motó á, mómó omápu ibi sí kántó, blí obéé mōbu nyánsa. Ní oblí alí á, alawá afunu dínká onakwali amōsu. ¹⁵ Nyánsa ánfí odu motsú osósó. Itsú oyító ató omagyáa, tsiátó laláhe, pó oje laláhe wá. ¹⁶ Tsúfé otínegyiátíné ání olu pó onsípe bu a, aba asimánú pó lalahēbwe tetsiá inu. ¹⁷ Táme oha ání mu nyánsa itsú osósó á, gyankpapu, mu iwí letin. Ololwíí, otodwé ahá, oteba iwiasí. Otowun ahá nwe, otobwé yilé. Otamafúti fitátó kí, otobwé ató tsú mu klontó. ¹⁸ Ahá nsiné olapó todú iwílwíí itópó yilébwe ba.

4

Oyító Ató Dwe

¹ Ntó tėti ikó móa itré wá mli nsiné? Megyí owóli laláhe ání ideklé igyi mli su topóba? ² Mli lapó onsípe mlidé ató klé, mli mēdé mó nya. Iní su mlidé ahá mō. Mli ansí depe ahá atósó. Mó só mlidétré kó ní, táme mli ibi méeda mó kí. Tóá swá mli ményá gyí, mli tamakóli Bulu oha mli. ³ Ní mlakóli kóráá á, otamahá mli, tsúfé agywun laláhe mli topókóli mu. Alíá mlópōwá iwí ansigyí su mlidé mu kolí. ⁴ Mli ladámli oma há Bulu. Mli méyín ání ní mlidé oyító ató dwe á, mlidé Bulu lu? Ní fudeklé féé fódwe oyító ató á, fotobwé Bulu olupó. ⁵ Ntéé mlidékí mliha, kpaali Bulu asun wanlínhé amu ileblí obéé, “Bulu tamatsulá Oje á múú olópōwá anitó ámōsu?” ⁶ Iní só otópó awitole tsotsotso kpá aní, fé alíá Bulu asun wanlínhé amu ileblí ní. Obéé,
“Otakósó líí iwí atsupósó,
táme otópó awitole kpá iwiasí abápu.”

⁷ Mó su nde mli bláa mbéé, mli bá iwiasí ha Bulu. Mli kusu lu Obunsámsó, obésrí náti mli wá. ⁸ Mli kpokpe manta Bulu, Bulu é obékpokpé manta mli. Lakpan abwepó, mli fwí ibi le lakpanbweto. Ahá ání mli agywun igyi anyo, mliha mli klontó itin. ⁹ Mli su, amlíha mli iwí iwa mli nwe, mli lakpan su. Mli mósí idámli isú, mli ansigyí imli péli. ¹⁰ Mli ba iwiasí Bulu ansító, méni obótsu mli fóa.

Aba Iwí Asón Blí

¹¹ Apíó adwepó, mli mátrá blí mli aba iwí asón. Mli mátrá tsii aba, kpóí aba. Ohagyíoha ání olele mu ba ilá ntéé gyi mu asón á, ilosuná ání odeblí obéé, Bulu mbla ámu ima ale. Iní désuná ání alatsú mu iwí ání odun mbla ámu. Ní odun mbla ámu a, mómó omedé Bulu mbla ámu bu. ¹² Bulu lówa mbla ámu. Mu pé obétalí pó mó gyi aní asón. Mu pé obétalí ho aní nkpa, ntéé mó aní. Ní igyi alí mó á, fúgyí ma ání fégyi fó bá asón?

Ansí Pvdínká Okesu

¹³ Mli ya asu amlinu. Mli ahá á múú mli teblí mliha, “Nde ntéé oke abóyo wúlu yilé kusu, yétsiá inu ofi okule gyi ibiá nyá iwí” ámu. ¹⁴ Mbéé, mliyin oketo? Mliyin alíá mli nkpatsiátó bóbwe? Mli gyí fé agyinde, itedáli dínká, táme itamawá opa koku, itofwí. ¹⁵ Mó su tóá ilehián

ání mléblí gyí, “Ní Bulu lótsulá há aní nkpa á, abóbwe íni ntée íni.” ¹⁶ Ní imegyí alí á, ilosuná ání mlídé iwí tsu, pú ibi sí kántó. Lakpan iwítsú ánfí odu gyí.

¹⁷ Mú sù òhá ání oyin itò wankláán, támé òtamabwé á, òde lakpan bwe.

5

Iwí Anyapó Asón

¹ Iwí anyapó, mlísu amlíwra okitikítí, tsúfè ipian kpònkpòntí íbá mlísu. ² Séí ánfí á, mlí atonyahé fèé laplò. Atéplé bawí mlí atati. ³ Mlí sika ató é ìlakpóí, wí nkanu. Mú nkanu ámu obégyí mlí iwí adánsíe, yíntá mlí ayúlúv fè alíá ogyá teyíntá ató. Mlílakle ató tsòtsòtsò yáí kpaalí, bré ánfí ayí íbá bómò ònó ánfí. ⁴ Mlíkaín ání ahá ámóú mlílóbò ípa, bọyọ agyómá mlí ndòtò, támé mlílékiná amó ikò ka ámu isú lató Bulu, túmí fèé Owíe amu. ⁵ Mlílatsíá òsolúv anfísv, gyí nkpa móa òdwe pówá nfò fè nnantswie há mlí òmòké. ⁶ Mlíláhá òhá ání mu asón da òkpa ípón, mó mu, òmepríu iwí.

Iklunya Móa Mpáíbò

⁷ Apíó aba, mlínya klùn tsia gyo aní Wíe Yesu Kristo íbá. Mlíki alíá òdòtòpù tenyá klùn tsíá gyo nyankpù gyankpapù móa tráhe, pú alíá otetsíá gyo bréá òsolúv amu íbéha atò pòpwe bówie wóyí. ⁸⁻⁹ Mlí é mlínya klùn amlíli kínkín, tsúfè aní Wíe, ogyi asón ogyípó amu íbá lafùn. Mú sù mlímátsíá tóí mlí abasù, méní òmèeha mlí ípón.

¹⁰ Apíó, mlípù Bulu ònósú atópó amóú beblí Bulu asón ámu bwe mlí atosuanhè. Bowun asón tsòtsòtsò, támé benya klùn. ¹¹ Mlíki alíá anítobú amó. Itsú alíá botomi amó asùn wunhetò sù. Mlíkaín Hiob é iwí asónsú. Alíá olotomi mu asùn wunhetò. Iní sù Bulu lóyulá mu mú òma. Lélé, Bulu bu awítòle. Otowun ahá nwe.

¹² Mí apíó, ndeklé mbéé mlíbí wankláán ání mlímátánu òsósó ntée òsolúv, ntée ká tòtòtò. Mlí “Íin!” íbwéé “Íin!” mlí “Ò-o!” é íbwéé “Ò-o!” méní Bulu méeha mlí ípón.

¹³ Ní òkù dé ipian wúun mlítò á, okókoli Bulu. Ní ansí de òkù gyí é á, òwáa ìv kanfù Bulu.

¹⁴ Ní òkù délò mlítò á, òtí òpasua ahande abùba bokokóli Bulu, abùkpa mu ofobí aní Wíe ídátò. ¹⁵ Ní bokokóli aní Wíe hógyitò á, òbétsa mu ìlò, òbókòsú. Ní alabwé lakpan kù á, Bulu obési mú fèé kíé mu. ¹⁶ Mú alí sù mlíle mlí lakpan blí, amlíkokoli Bulu ha aba, méní òbétsa mlí ìlò. Òhá ání mu asón da òkpa mpáí tówá ogyá. Itoyó agyómá wankláán. ¹⁷ Nyankpùsa Elia é gyí fè mía fonyò. Olokokóli Bulu kínkíínkín ání nyankpù mátswíe. Lélé imotswie nfinsa móa ífùn. ¹⁸ Òlèlakólí mu ání itswíe. Lélé nyankpù létíí, ìleha ató lelawá alé òsolúsv.

¹⁹ Mí apíó, ní mlítò òkù òdída hógyitò á, òkù òsánkia mu ba. ²⁰ Mlíbí ání òhá ámu lalé òkláa tsú lowu ání tekí obówutò. Mú sù Bulu obési mu lakpan tsòtsòtsò kíé mu.

Petro ᾽ᾶᾷᾸᾹ Gyankpapu

Itsiáha

¹ ᾽ᾶᾷᾸᾹ áñfi itsú mí Petro áñi ngyi Yesu Kristo sumbí ᾽ᾶᾷᾸᾹ wá.

Nde mú wanlín sísi mli ahá áñi Bulu lalé bwé mu abí, mliladásáin yóbwé afóó Ponto, Galatia, Kapadokia, Asia yédaḷi Bitinia ᾽ᾶᾷᾸᾹ fée. ² ᾽ᾶᾷᾸᾹ Bulu lalé mli fé alí á᾽ᾷᾸᾹ ᾽ᾶᾷᾸᾹ mú yáí áñi íbá mótó á᾽ᾷᾸᾹ. Bulu latsun ᾽ᾶᾷᾸᾹ Wankíhé am᾽ᾷᾸᾹ bwé mli mu ahá, méni mlóbu Yesu Kristo, mu obugya é íbógy᾽ᾶᾷᾸᾹ mli.

Bulu ᾽ᾶᾷᾸᾹ gyi mli buale, ᾽ᾶᾷᾸᾹ mli iwilwii ts᾽ᾶᾷᾸᾹ!

᾽ᾶᾷᾸᾹ Aní Imó᾽ᾷᾸᾹ Kpaali

³ Mliha akanfu Bulu. Mgyí aní Wíe Yesu Kristo mu Si pó mu Bulu ní. Mu nwewúun k᾽ᾶᾷᾸᾹ ᾽ᾶᾷᾸᾹ á᾽ᾷᾸᾹ su alakósúa aní Wíe Yesu Kristo tsú afúlitó póhá aní nkpa p᾽ᾷᾸᾹ. Iní lahá anlanú íwiasí áñi aní ᾽ᾶᾷᾸᾹ mó᾽ᾷᾸᾹ kpaali. ⁴ Mú su aní ansí᾽ᾷᾸᾹ áñi aní íbí béda siadié yilé á᾽ᾷᾸᾹ Bulu léḷi áñi ᾽ᾶᾷᾸᾹ há mu abí á᾽ᾷᾸᾹ. Alalá mú yáí ᾽ᾶᾷᾸᾹ wankláán há mli, atóá itamayintá, itamapló, itamakpá é. ⁵ Siadié yilé áñfi igyi mli ahá á᾽ᾷᾸᾹ mlilahogyi amu klé. Mli hógyi su Bulu túmi bun mli᾽ᾷᾸᾹ, ide mli᾽ᾷᾸᾹ kí alí yó᾽ᾷᾸᾹ ató fée nkpa ᾽ᾶᾷᾸᾹ á᾽ᾷᾸᾹ Bulu lalá yáí áñi ᾽ᾶᾷᾸᾹ mú ᾽ᾶᾷᾸᾹ ᾽ᾶᾷᾸᾹ á᾽ᾷᾸᾹ.

⁶ I᾽ᾷᾸᾹ mótó áñi ísókí ᾽ᾶᾷᾸᾹ-᾽ᾶᾷᾸᾹ ide mli tu, mlidé asón wúun, táme itó áñfi mli ansí᾽ᾷᾸᾹ mósú áñfi su ansí m᾽ᾷᾸᾹ mli gyí. ⁷ Tóá suá mlidé asón wúun gyí, mú obósuná áñi mlilah᾽ᾷᾸᾹ Yesu gyi lélé ní. Tó butótó sika pepe áñi itetáí yíntá kóráá kí beé, wankláán igyi. Alí kén bó᾽ᾷᾸᾹ ason wunhe s᾽ᾷᾸᾹ mli hógyi áñi íbu labi don sika pepe kí beé, lélé mlilah᾽ᾷᾸᾹ Yesu gyi, méni mlétalí lí kínkín ní. Ibá alí á, békánfó mli, wá mli numnyam, há mli idayilé eke á᾽ᾷᾸᾹ Yesu Kristo ᾽ᾶᾷᾸᾹ íwí ᾽ᾶᾷᾸᾹ á᾽ᾷᾸᾹ. ⁸ I᾽ᾷᾸᾹ mótó áñi mlímókó᾽ᾷᾸᾹ Yesu kí, táme mlit᾽ᾷᾸᾹ mu. Mlímédé mu wúun mú, táme mlidé mu᾽ᾷᾸᾹ hógyi. Iní su ansigyí k᾽ᾶᾷᾸᾹ ᾽ᾶᾷᾸᾹ áñi ᾽ᾶᾷᾸᾹ méetalí blí labólá mlit᾽ᾷᾸᾹ. ⁹ Tsúfé mlidé mli nkpah᾽ᾷᾸᾹ amó᾽ᾷᾸᾹ mlénya tsú mu hógyit᾽ᾷᾸᾹ á᾽ᾷᾸᾹ nya.

¹⁰ Bulu ᾽ᾶᾷᾸᾹ atóí᾽ᾷᾸᾹ amu beblí nkpa áñfi Bulu ᾽ᾶᾷᾸᾹ mli áñfi asón tswí. Betéé mu awit᾽ᾷᾸᾹ asón áñfit᾽ᾷᾸᾹ wankláán, méni bónu mú asi. ¹¹ Kristo ᾽ᾶᾷᾸᾹ letsíá Bulu ᾽ᾶᾷᾸᾹ atóí᾽ᾷᾸᾹ anfit᾽ᾷᾸᾹ, tsíá súná amó, beblí yáí alíá Kristo obó᾽ᾷᾸᾹ ipian. Mú ᾽ᾶᾷᾸᾹ a, numnyam k᾽ᾶᾷᾸᾹ bēba. Mú su besen ansít᾽ᾷᾸᾹ áñi bēbí bréá nkpah᾽ᾷᾸᾹ anfi íbēba pó ᾽ᾶᾷᾸᾹ oduá íbótsun mu᾽ᾷᾸᾹ ba.

¹² Bulu léle súná amó áñi megyí amó só bu᾽ᾷᾸᾹ asón á᾽ᾷᾸᾹ ᾽ᾶᾷᾸᾹ ᾽ᾶᾷᾸᾹ da, mbouín mli su bu᾽ᾷᾸᾹ mú ᾽ᾶᾷᾸᾹ da. Séi mú mlilanú asón á᾽ᾷᾸᾹ. Tsúfé Bulu lówa mu ᾽ᾶᾷᾸᾹ Wankíhé tsú ᾽ᾶᾷᾸᾹ bebláa ason wankláán á᾽ᾷᾸᾹ ᾽ᾶᾷᾸᾹ adapó alí asón áñfi, amó é beda mú ᾽ᾶᾷᾸᾹ súná mli. Bulu-ab᾽ᾷᾸᾹ kóráá ansí tepé áñi bónu alí asón áñfi asi.

Iwtúnt᾽ᾷᾸᾹ Tsiá

¹³ Iní su mlida íwí᾽ᾷᾸᾹ amlikita íwí. Mli᾽ᾷᾸᾹ mli ansí fée dínka awit᾽ᾷᾸᾹ amó᾽ᾷᾸᾹ Bulu ᾽ᾶᾷᾸᾹ há mli ekeá aní Wíe Yesu Kristo ᾽ᾶᾷᾸᾹ kplí tsú ᾽ᾶᾷᾸᾹ beḷe íwí ᾽ᾶᾷᾸᾹ á᾽ᾷᾸᾹ. ¹⁴ Mli᾽ᾷᾸᾹ Bulu fé alí á᾽ᾷᾸᾹ nyebí butobú amó akwí᾽ᾷᾸᾹ amu. Mlímáha tsiát᾽ᾷᾸᾹ laláhe amó᾽ᾷᾸᾹ iletsíá mlit᾽ᾷᾸᾹ bré á᾽ᾷᾸᾹ mlíméyín t᾽ᾷᾸᾹ tsú Yesu íwí á᾽ᾷᾸᾹ igyi mli᾽ᾷᾸᾹ. ¹⁵ Mbouín mliha mli íwí itin mli bwehé fée᾽ᾷᾸᾹ, fé alí á᾽ᾷᾸᾹ Bulu á᾽ᾷᾸᾹ ᾽ᾶᾷᾸᾹ mli á᾽ᾷᾸᾹ íwí létin amu. ¹⁶ Tsúfé b᾽ᾷᾸᾹ wánlín wá Bulu asón á᾽ᾷᾸᾹ beé, “Bulu ᾽ᾶᾷᾸᾹ, ‘Mliha mli íwí itin, tsúfé mí íwí létin.’ ”

¹⁷ Mgyí ᾽ᾶᾷᾸᾹ áñi mlit᾽ᾷᾸᾹ mliha, mli Sí ní mlidé mpái b᾽ᾷᾸᾹ ní. ᾽ᾶᾷᾸᾹ ᾽ᾶᾷᾸᾹ ansít᾽ᾷᾸᾹ ní ᾽ᾶᾷᾸᾹ ahá asón gyí. Mbouín ᾽ᾶᾷᾸᾹ ᾽ᾶᾷᾸᾹ bwehé ᾽ᾶᾷᾸᾹ gyí mu asón. Mú su mli᾽ᾷᾸᾹ Bulu-ifúnya bwe mli bwehé kugyí᾽ᾷᾸᾹ nke tráhe anfi ílasí mli ᾽ᾶᾷᾸᾹ áñfi. ¹⁸ Tsúfé mliyin tóá ᾽ᾶᾷᾸᾹ mli nwun᾽ᾷᾸᾹ ik᾽ᾷᾸᾹ, há mlilagyí íwí tsú mli anáin amándíé laláhe amó᾽ᾷᾸᾹ íletin mli ᾽ᾶᾷᾸᾹ á᾽ᾷᾸᾹ. Itó á᾽ᾷᾸᾹ ᾽ᾶᾷᾸᾹ mli nwun᾽ᾷᾸᾹ ik᾽ᾷᾸᾹ á᾽ᾷᾸᾹ megyí fé sika pepe múa sika futútú áñi itetáí yíntá. ¹⁹ Kristo obugya áñi íhíé bu íbíá ᾽ᾶᾷᾸᾹ mli nwun᾽ᾷᾸᾹ ik᾽ᾷᾸᾹ á᾽ᾷᾸᾹ. Kristo gyí fé okúfabiá ᾽ᾶᾷᾸᾹ ha mbusuo kugyí᾽ᾷᾸᾹ le, piná kuko ma mu íwí. ²⁰ Asa Bulu ló᾽ᾷᾸᾹ ᾽ᾶᾷᾸᾹ á, ᾽ᾶᾷᾸᾹ tóá íbēba

Kristosu yáí. Mli só Bulu lalé mu súná bré tráhe anfito. ²¹ Kristo lahá mlilaho Bulu gyi. Bulu lókusóba mu tsú afúlitó, wá mu numnyam. Mú só mli ansídín Bulusu, mlidé tóá alahíé okpa kí ni.

²² Mlilagyi dínká onokwali amóú ibu Kristoto ámusu. Mú su mlilatín mli iwí há Bulu, mlidé aba dwe fé apíó. Megyí ansító-odwe mlidépohá aba. Mliyo mósú amlidwe aba wankláán tsu mli klontó. ²³ Bulu lakwíí mli pópwe. Megyí nyankpusa ání oméetsiá nkpa wá opású olotsón kwíí mli. Mboún Bulu asón amóú ibu nkpa, ibu ino bré féétó amusu olotsón kwíí mli. ²⁴ Bowanlín wá Bulu asón ámutó bee, “Anyánkpósa bugyi fé ifá. Amó numnyam é igyi fé ifá ntswítswi. Ifá towí, mú ntswítswi tóbú kpákpáa, ²⁵ táme aní Wíe asón ámu mú bu ino bré féétó.”
Asón áñfi gyí asón wankláán amóú mú okan adapú beda súná mli ámu ni.

2

¹ Mú su mlile agywun laláhe kugyíku le mlitó. Mlimátrá mlé aba, ntée bwé apinabwebí. Mlimátrá pe ansí abasu, ntée tsii aba. ² Mlibwe mli iwí fé nyebí bóbwe, amlíha Bulu asón amóú letín, tótó mefráa mótó ámu idínka mli owóli brégyíbré, fé alí amóú nyópu-ntsu tedínká nyebí owóli amu. Méné ibéha mlédan, nyá nkpahóó tsú Bulu wá. ³ Mlilakápó aní Wíe amu kí, mlilawun ání obu awítale.

Akristofó Babwé Aha Pópwe Há Bulu

⁴ Mú su mlíkpuke ba aní Wíe Yesu Kristo wá. Mbugyí nkpa Owíe ni. Kristo gyí fé ibwíá ahá bekiná mú ání ima labi, táme Bulu léle mú ání ibu labi mu ansító. ⁵ Ohétó asón neba beblí á. Mliba Bulu wá bré áñfi mlibu nkpa áñfi, obwe mli fé abwíá odepuyí obuá bótswe mu mótó. Obwe mli mu igyí ahapó ání amó iwí létín, amlitsón Yesu Kristosu ha Bulu igyí amóú mu Ohé losusúu suná mli, itegyí mu ansí ámu. ⁶ Tsúfé bowanlín wá Bulu asón ámutó bee,

“Bulu obéé, mlíkí, nalé ibwí ání ibu labi,
púbwé okonkísóbwi yáí Sion wúlutó.
Ohagyíoha ání olóho aní Wíe, ogyi okonkísóbwi ámusu gyi a,
péli méekítá mu ekekéke.”

⁷ Ibwí áñfi híé ibu labi há mli ahá ání mlilóho Kristo gyi. Táme há ahá ání bumóho Kristo gyi mú á, Bulu asón ámu ileblí obéé,
“Ibwí áñfi obu ayípu bekiná ní.

Táme mólébemlí ibwí ání ihíé bu labi don mú féé ní.”

⁸ Asa é á,

“Iní gyí ibwíá ahá bósutíin mósú dída ní.”

Bósutíin mósú, tsúfé bumegyí Bulu asón ámusu. Alí Bulu léhie yáí ání íbá ha amó ni.

⁹ Táme mli mú á, mligyí omá ání Bulu lalé. Owíe amu igyí ahapó. Omá wankíhé ání Bulu lapó mli bwé mu onutó ahá ni. Mvlálé mli tsú oklúntó pú mli ba mu okandíe wánkíhé amu asi obéé, mlibéda ofúla amóú alabwé ámu iwí okan. ¹⁰ Teki bré ámu a, megyí Bulu ahá mligyí. Táme séi mú á, mlilabwé Bulu ahá. Bré ámu a, teki Bulu nwewúun ima mli su. Táme séi mú á, mu nwewúun laba mli su.

Bulu Nkpábi

¹¹ Apíó adwepó, nhíé nde mli olá da. Afóó mligyí, mliméetsiá osulúv anfisú wá opá. Mú su mlile iwí tsu nyankpusa owóli laláhe amóú itakó mli okláa ísá ámutó. ¹² Iníá mlia omátófo tsíe su á, mlitsia tsiátó wankláán, méní ní bodeblí bee mli tsiátó ima ale a, bówun mli yilébwé, fówun békanfú Bulu eke amóú obéba beki amó gyumagyihe amu.

¹³ Aní Wíe Yesu su mlibu aban muva ohagyíoha ání bapó túmí wá mu íbitó. Mlibu omá okpapó ání ode omá ámu féésú gyí. ¹⁴ Mlibu omású akípú amóú omá okpapó lalé obéé, bubítí lakpan abwepó isu, abokanfú yilé abwepó ámu. ¹⁵ Mlibwe yilé poka asón laláhe amóú aha mimláhe buteblí mábí su tsú mli iwí ámu itín. Tsúfé okpa ánfisú Bulu déklé obéé, mlibwéé

mó ní. ¹⁶ Mlitsia nkpa fé ahá ání butsie iwísu, táme mlímápu mli iwísu tsíá ámu tin ansíbi bwé lalahé. Mboún mlitsia nkpa fé Bulu asúmpó. ¹⁷ Mlibu ÷hagyí÷ha, amlídwé mli aba ahógyípu. Mlínnya Bulu ifú, amlibu mli ÷má ÷kparó.

Asúmpó Iwiasíba

¹⁸ Nkpábi, mlínnya mli awíe ifú, amlípu obú ha amó. Megyí amóá bolwíí, búbu awítále há mli nkúle. Mlibu amóá búbu owuntálin mlísu é. ¹⁹ Ní ÷leba mótó ání behá mlówun iwísuin kúku kpaali, táme Bulu sù mlotomi hò mú faan a, Bulu ansí bégyi mli iwí. ²⁰ Labi mómú ÷bu ní fatomi, badá fú fú lakpan su? Kúku ÷ma mótó. Táme ní fóbwé yilé asa fotomi beda fú á, Bulu ansí tegyi fú iwí. ²¹ Asún wunhé ánfí aná su Bulu létí mli ní. Tsúfé mli su Kristo onutó é lótomi tsún asún wunhéto póbwé mfántóhón há mli, méní mli é mlótsún mósó. ²² Bòwanlín wá Bulu asún wanlínhé ámutò beé, “÷mòbwé lakpan kúku. ÷memlé ÷haa é.” ²³ Besia mu, mu mó omesia ÷haa. Bréá ÷de ipian wúun a, ÷meká ÷haasu, táme ÷lòpu mu ansí dínká Bulu, asún ogyípu ÷nàkwalípu amósu. ²⁴ Yesu Kristo onutó lóhò aní lakpan féé sùrá, beda mu mántá oyikpalíhe amósu, méní abégyi iwí tsú aní lakpantò, tsíá nkpa há yilébwé. Tsúfé bòwanlín wá Bulu asún ámutò beé, “Mu iwí nlo ámutò mlílénya mli ÷lòtsá.” ²⁵ Tsúfé mligyí fé akúfa fwíhé, fé alí ámutó bòwanlín wá Bulu asóntó ámu. Táme séi mó á, mlílayínkí bá mlibuo Yesu, mli ÷klásu ÷kípu pò mu ÷kparó ámu.

3

Akúlu Múa Aká

¹ Atsi, mlibu mli akúlu alí kén, méní ní amótó akú bómòhò Bulu asónsò gyi kóráá, bowun mli tsiátó a, ÷bétse amó, megyí mli obétepi trá bláa amó asóansu. ² Tsúfé bòwun mli tsiátó wankláán pò alíá mlítehíé bú ató. ³ Mli alé ÷mátsu mli imi bwé, atati yilé ÷dídá ntéé sika atóá ÷bu ÷bíá watò. ⁴ Mboún mliha mli alé itsu mli klòntò. Aléá ÷tamayíntá gyí múá ÷bu alé, ÷lòlwíí. Mótéhíé gyi Bulu ansí ní. ⁵ Tsúfé alí kén bímbí ámu atsiá bòpu amó iwí há Bulu, pò ansí dínká mósu bobu amó akúlu, su bòwa akíle ní. ⁶ Alí kén Sara lóbu mu kulu, oletsíá tí mu ÷béé, “Mí wíe” ní. Mu abí mligyí, ní mlòbwé yilé, mlíménnya tótò ifú.

⁷ Alí kén mli ayin é, ní mlíha mli aká mlibu ÷nu á, mlibi ání boma awútó ÷wònlín fé mli. Mlówun amó nwé, amlípu obú ha amó. Tsúfé mlíha amónyò obénnya Bulu atokíehé ámutó igyi nkpa ámu. Mlíkita mli aká tsún ÷kpa ánfísu, méní ní mlíde mpáí bò á, tótò méetin mli ÷kpa.

Ipianwúun Yilébwé Su

⁸ ÷tráhe-tráhe a, mli féé mliha mli agywúun ÷bwé kúle. Mlísu ha aba, amlídwé mli aba Akristofò. Mlówun aba nwé, amlíba iwíasi ha aba. ⁹ Mlímápu lalahé ká lalahé ÷kò. Ntéé ní ahá besíá mli á, mlímásia amó ká ÷kò. Mboún mliyula amó, tsúfé Bulu létí mli ání mlíbóyulá ahá, méní obóyulá mli. ¹⁰ Bòwanlín wá Bulu asún ámutò beé,

“Ní ÷ku déklé ÷béé, mu tsiátó iwá alé,
otsia ansigyító a,

mómó osíi ahá iwí asún laláhe blí,
osi afunu wa.

¹¹ Osíi lalahé bwé, ÷bwéé yilé.
Odúnka iwílwíi, ogyáa mú ÷kpa.

¹² Tsúfé Bulu ansí bu yilé abwepósó.
÷teyaa asu nú amó atò kolíhé.

Táme ÷tòkúsú líi lalahé abwepósó.”

¹³ Ma ÷bòpu lalahé gyi mli, ní mli ansí ipé yilébwésu? ¹⁴ Táme ní ÷leba ání mlíde ipianwúun yilébwé su kóráá á, nwun láwá mli olú. Opúni mátsíí mli, mlímánnya ÷haa é ifú. ¹⁵ Mboún mlibi tsu mli klòntò ání Kristo gyí mli Wíe, mu iwí létin. Mlída iwísu, méní brégyíbré ní ÷ku léfité hóggyi ámutó ÷bu mlítò ámu iwí asún á, mlébi lé mú ÷nò wankláán. Táme mlínnya klòn, amlíba iwíasi le mú ÷nò. ¹⁶ Mli klòn máha mli pón tótò iwí, méní ní

bude ason laláhe blí tsú mli tsiátó wankláán ámúú mlílópo mlíbuo Kristo amu iwí á, péli békítá amú. ¹⁷ Ní igyi Bulu apé ání fowúun ipian kóráá á, ibu aléá fowun ipian yilébwe su, dun ání fowun ipian lalahébwé su. ¹⁸ Tsúfé Kristo é lówu ahá lakpan su ótsáwule pé. Mu asón da okpa, táme olowu há lakpan abwepó fée, méní obékpa mli ba Bulu wá. Bómó mu nyankpósa-oyí, táme Bulu lókusóá mu Òhétó. ¹⁹ Ólòtsun Òhétó ámótó yéda asón ámu okan há afúli amúú buda obu ámu. ²⁰ Afúli amu gyí, ahá ámúú bómóbu Bulu asón, Bulu lénya klón há amú bré ámúú aní náin Noa dé dáka kpónkpònkpòntí sré ámu. Ahá ikwe pé lótsun ntsubulá ámótó nyá nkpa. ²¹ Ntsu ánfí lélí há asúbó. Alí ámúú ahá ámu bòtsun ntsubulá ámúsu nyá nkpa ámu a, alí kén asúbó ánfí dé mli nkpa hóó ní. Megyí mli iwí ifin asúbó tófí. Mboún igyi ipabwíí há Bulu ání mli klón idí mli así, imátrá ha mli pón. Asúbó ánfí lahó mli nkpa tsun Yesu Kristo kusó tsú afúlitó ámúsu. ²² Alayó ósúsó yétsiá Bulu gyòpísu séi. Bulu-abòpo, òhétó awíe pò túmi kugyíku búbu mu así.

4

Nkpatsiá Há Bulu

¹ Kristo lówwun iwíwusun. Mú su mlída iwísu mli é, amlípu mu okpa ámu alí kén. Tsúfé óhá ání owun iwíwusun lalé mu iwí lé lakpantó. ² Iní su ómátrá ha ówólí laláhe igyi músu. Mboún óhá Bulu apébwé itsia mu klòntó mu nkpa ání ilasí óyí ánfító fée. ³ Asa mlílébemlí Akristofó á, mlíléyintá bré tsòtsòtsò tsíá bwé tóá ahá ání bómeyín Bulu bòtekle bwé. Mú aná gyí; atsi móa ayin asónwa, ntábu, pléikpada móa ntakpan onúkpa yó pú ikpítswéé ání ígyi mli akisító. ⁴ Itobwíé ómátófó ámu ónó ání séi mlítráa mlímédésrí buo amú yóbwe laláhe. Mú sù botesiá mli ní. ⁵ Táme béle amú bwehé fée ónó Bulu ansító. Mu óbá begyi akiankpapu pú awupó fée asón ní. ⁶ Mú sù beyéda Bulu asón wankláán ámu okan há awupó ní. Amú lowu ámu igyi isvá Bulu labítí amú óyóló, fé alíá ótebítí óhagyíóha isu. Beyéda Bulu asón ámu okan há amú, méní amú ókláa obénya nkpa fé alíá Bulu bu nkpa.

Bulu Atokiehé Kitá Wankláán

⁷ Tógyító ónómó lafun ta. Mú su mlíkita iwí, amlíha mli agywuntó idi, méní mlétalí bó mpái. ⁸ Múá idun mó fée gyí, mlídwé aba tsu mli klòntó. Tsúfé ódwe ánfí odu óbéha mlétalí sí ahá lakpan kíé amú ní. ⁹ Mlípú ansigyí hó mli aba Akristofó afóó, mlímáblí mlíaa ilakpón mli. ¹⁰ Bulu lakíé óhagyíóha ató ótsan-ótsan. Mú su óhagyíóha ókíta mu kletó wankláán, amlípókpa aba. ¹¹ Ní oku klé gyí Bulu asónblí á, óblí asón ání itsú Bulu wá. Ní oku klé gyí ahá sùm á, ópú ówónlín ámúú Bulu lahá mu amu fée sùm mu aba. Iní óbéha ahá békánfó Bulu tsun Yesu Kristosó tógyítótó. Numnyam móa túmi igyi Bulu klé bré féeótó. Amen.

Akristofó Ipiawúun

¹² Mí apíó adwepó, mlímáha ason wunhe kpónkpònkpòntí ánfí bodepósa mli kí ánfí ibwie mli ónó. Mlímákí mú ání ason pòpwe dé mli tu. ¹³ Mlíha ansí mboún igyi mli ání mlídé Kristo ason wunhe amu ku wúun, méní ansí betrá híe gyí mli eke ámúú mu numnyam bélin ówan ámu. ¹⁴ Ní ahá bude mli sia Kristo búo su á, idesuná ání nwun lawá olú. Bulu Numnyam Òhe Wankíhé amu bu mlító. ¹⁵ Mlító okuku ómáwwun asón ahámó, ntée owí, ntée lakpanbwé, ntée okéngyéwa su. ¹⁶ Táme ní mlígyí Akristofó su mlídé asón wúun a, imáwa mli péli. Mboún mlíkanfó Bulu ání Kristo idá dun mlísu.

¹⁷ Tsúfé bré lafun ání Bulu obégyi óhagyíóha asón. Obégyankpá gyi mu onutó ahá asón. Ní Bulu obéfi mú así tsú anísu á, múmú nkálí ahá ámúú bómóhó mu ason wankláán ámúsu gyi amu klé bóbwe? Ibéhié wá ifú. ¹⁸ Bòwanlín wá Bulu asóntó beé,

“Ní íbówa ónlín asa Bulu óbóhó yilé abwepó nkpa á,

mú mómú nkálí íbégyi ha lakpan abwepó pú ahá ání bótamabú Bulu é? Iméetepí wá alé há amú.”

¹⁹ Mú su ahá ámúú igyi Bulu apé ání bówúun asón ámu bopú amú iwí fée wa amú Ólepó ámu íbító, abókita yilébwéto kínkíínkín. Otegyi mu asónsú brégyíbré.

5

Bulu Akúfasv Kú

¹ Séi á, ndeklé mbéε, nótoí kplá mliá mligyí ahandε Kristo ɔpasuatɔ. ɔpasua ɔhandε mí é ngyi. Ntráa ngyi ipian ámóú Yesu lówun amv iwí adánsiε ogyípó. Mí é nénya mv numnyam amóú íbélín ɔwan ámv íkv. ² Nde mli kokóli mbéε, mliki ahá amóú Bulu lapówá mli íbitɔ amvsv wankláán fé akúfa ɔkparú. Imábwe mli fé bude mli hiε, mboun mlibwe mó tsu mli klontɔ alíá Bulu déklé. Megyí síka ɔnsípe sv, mboun ɔdweá mlibv ha osum ámv sv. ³ Mlimábwe ahá amóú Bulu lapówá mli íbitɔ ámv kpóunkpóun. Mboun mliisia tsiátɔ wankláán aní íbóbwe nfántóhón há amó, ⁴ méní ekeá Kristo, ogyi akúfa akparú Owíε amv ɔbá á, ɔbéha mli ísvgyí-ípa aní íbv numnyam, íméekpa ekekeεke.

⁵ Nyasubi móa mbitebí, mli é mlipv obú há mli ahandε. Mli féé mlipv iwiasibá kpa aba. Tsúfé bɔwanlín wá Bulu asón ámvɔtɔ beε, “Bulu tókúsú líí iwí atsupósú, táme ɔtɔwá awítɔle há ahá aní beba iwiasí.” ⁶ Mó sv mliaba iwiasí, amlipv mli iwí wa Bulu túmi kpɔnkpɔnkpɔntí ámv asi, fówun obótsu mli fúá mv bré wankláántó. ⁷ Mlipv mli ason wunhe féé wa Bulu íbitɔ, tsúfé ɔtɔgywín mli iwí.

⁸ Mlikita iwí, amlidinka ansí iwísv, tsúfé mli olupú, ogyi ɔbunsám ná odekpóun, odeki fé gyatá, ɔde ɔkv dunká ɔkita wí. ⁹ Iní sv mlikita mli hógyitɔ kinkíinkín, amlitin mv ɔkpa. Mlibí aní mli aba Akristofɔ aní bobv ɔyító féé bude ipian ánfi odu wúun. ¹⁰ Táme Bulu híé ɔbv awítɔle há mli tógyítótó. Mlálí mli ba mv numnyamtɔ tsɔn mliha Kristonyɔ íkolebwetó. Mv numnyam amv bv ínv bré féétó. Ní mlowun ipian kpalobí á, ímóɔwa ɔpá mv onutó obótsu mli kúsú, há mléyinkí líí. ɔbówa mli ɔwɔnlín, há mléle nlin Kristotɔ. ¹¹ Mvóbú iwíegyí bré féétó. Amen!

Íklá

¹² Silwano létsa mí nɔwanlín ɔwóló kútúklú ánfi sísí mli. Nyin aní opió Okristoyin ogyi, ɔbv ɔnɔkwali. Ndekléá nówa mli ɔwɔnlín, mí angyi adánsiε suna mli aní asón ánfi nabláa mli ɔwóló ánfitɔ féé idesuná aní íní gyí Bulu awítɔle onutónutó ámv ní. Mlikita mótó kinkíinkín.

¹³ Mli apió ahógyipv amóú bobv Babilon ɔpasuatɔ behá mli itsiá. Mí bí Marko é ɔhá mli itsiá. ¹⁴ Mlipv aba-ɔdwe amóú íbv Akristofɔtɔ ámv ha aba itsiá brégyíbré. Nde Bulu kólí mbéε, ɔháa mli ahá amóú mligyí Akristofɔ ámv féé iwílwíi.

Petro ᾠῶλό Νυῶσι

Itsiáha

¹ Mí Yesu Kristo osúmbi pò m̀v sumbí ᾠᾠpó Simon Petro dé ᾠῶλό áñfi wanlín. Nde m̀v wanlín sísi m̀li f́ééá m̀lilanyá h́ogyiá iḅu labi fé aní klé, Bulu m̀va aní ᾠᾠpó Yesu Kristo yilébwε lahá anilanyá ámv.

² Bulu ᾠhíε gyi m̀li ḅuale, ᾠha m̀li iwilwii, tsúfé m̀lilabí m̀va aní Wíε Yesu Kristo tsía.

Bulu Ahá Tí Pó T́á Odedunká

³ Iníá anilabí Yesu wankláán sv á, Bulu lahá aní t́ogyítá abóputsiá nkpa áñi itegyí m̀v ansí. ᾠᾠti aní m̀v onutó túmitᾠ ᾠbéε, abénya m̀v numnyam pò m̀v yilébwε. ⁴ M̀v túmi kp̀nkp̀nkp̀nkp̀nti ámv kén ᾠᾠpukíε aní atᾠ yiléá iḅu bíá. M̀v ᾠᾠhíε yáí áñi ᾠb́pḅhá aní ní. ᾠᾠhíε áñi ᾠbéε aní tsú ᾠyítᾠ ᾠᾠl laláhε ámv iteyíntá nyankḅusa amḅᾠ, atsún m̀sú tsiá m̀v atsiábi. ⁵ Iníá Bulu labwé iní há m̀li sv á, m̀litsv m̀li h́ogyisv amlibwε yilé ᾠkpagyíᾠkpasv. M̀litsv m̀li yilébwε ámvsv amlibi asón. ⁶ M̀litsv m̀li asónḅi ámvsv amligyí iḅisv. M̀litsv m̀li iḅisvgyí amḅsv amlíwa nsi. M̀litsv m̀li nsiwa ámvsv amlisv m̀li Bulu. ⁷ M̀litsv m̀li Bulusúm ámvsv amlíwa awitᾠᾠ. M̀litsv m̀li awitᾠᾠᾠwa ámvsv amlidwε m̀li aba Akristofᾠ. ⁸ Ní iní aná dedán m̀litᾠ á, iḅ́suná áñi m̀lilabí aní Wíε Yesu Kristo. M̀v ḅi ámv désuná áñi m̀lilawá labi, swíε abí ní. ⁹ T́ame ní tsiátᾠ anfi aná ima akḅᾠ á, ḅutamawun yᾠ tsútsú. Amó ansíbi labwíε. Batan áñi Bulu ĺfwí amó lakpan dada amv lé amó iḅi.

¹⁰ M̀v sv mí apíᾠ adwεpó, m̀lisen ansítᾠ. Bulu létí ahá, ᾠᾠᾠε akḅ há m̀v iḅi. M̀liha m̀li ḅwéhé isuna áñi lélé m̀liḅv amótᾠ. Ní m̀lidé iní ḅwε á, m̀liméedida ekekeεke. ¹¹ Iḅá alí á, Bulu obéfinkí ᾠkpa gbagyaa há m̀lḳwíε aní Wíε pó aní ᾠᾠpó Yesu Kristo iwíegyí ámv ᾠtamamó ᾠᾠ ᾠmḅᾠ.

¹² M̀méesi m̀li asón áñfi káin. Iḅv m̀tᾠtá m̀liyin m̀v dodo. M̀lilu m̀li ᾠᾠkwali amḅsv kínkíinkín. ¹³ Ee, nawun áñi iníá nenyam ḅv nkpa áñfi m̀v á, iḅv alé áñi nétsiá káin m̀li asón áñfi brégyibré. ¹⁴ Tsúfé aní Wíε Yesu Kristo lahá mí nabí áñi mí nke itráa m̀tsᾠ ᾠsulḅv anfisv. ¹⁵ M̀v sv nótḅv ᾠkpagyíᾠkpasv há m̀létsiá káin m̀sú mí ᾠma.

Kristo Numnyam

¹⁶ Megyí nyánsa anilḅḅsré ᾠᾠᾠᾠwá súná m̀li tsú aní Wíε Yesu Kristo túmi pò m̀v yinkí ḅa amv iḅi. Mḅóun anilḅhíε pó aní ansíbi wun m̀v numnyam. ¹⁷ Tsúfé aní ansítᾠ aní Sí Bulu ĺḅv obú m̀va numnyam kp̀nkp̀nkp̀nkp̀nti há Yesu, bréá Bulu Onumnyampḅv amv ᾠme ledali tsu ᾠsᾠsᾠ ᾠbéε, “ᾠñi gyí mí B́i ᾠdḅwεpᾠá olegyi m̀i ansí ní.” ¹⁸ Aní onutó lónu ᾠme amv tsú ᾠsᾠsᾠ, bréá ania m̀vnyᾠ anilí iḅv wankíhε amḅsv.

¹⁹ Iní sv anilahíε wun áñi asón ámv Bulu ᾠᾠsᾠ atᾠpó amv ḅεblí tswi amv ihíε iḅv m̀tᾠ. Iḅḅhíε wá alé há m̀li, ní m̀leyaa asv nú m̀v, gyi m̀sú. Tsúfé amó asón ámv igyi fé ᾠkandíεá idεwankí oklúntᾠ yᾠfḅv bréá ᾠyí ᾠḅεke, ḅake ᾠtsrakpabi amv ᾠḅᾠwankí m̀li klḅntᾠ. ²⁰ Iwánki m̀li áñi megyí Bulu ᾠᾠsᾠ atᾠpó amv onutó apé ḅᾠḅwánlín Bulu asón ámv. ²¹ Tsúfé megyí amó onutó ĺḅv amó agywun blí Bulu ᾠᾠ asón tswi. Mḅóun ᾠḡε Wankíhε ĺḅá amᾠsᾠ ḅεblí asón áñi Bulu déklé.

2

Afunu Ató Asunápó

¹ B́mbí ámv a, Bulu ᾠᾠsᾠ atᾠpó afunupḅv betsiá Bulu ahátᾠ. Alí kén ḅétsiá m̀litᾠ ní. B́ḅwε h́íε pó amó onutó atosunáhéá itᾠmᾠ ḅᾠwa m̀litᾠ. B́kḅsᾠ ĺi amó Wíε amᾠ ᾠḅᾠ amó ámvsv ḱráá, ṕhí amó iḅi. ² Ahá tsᾠtsᾠtsᾠ ḅᾠḅuo amó tsiátᾠ laláhε pó ṕḅlila anfi.

Amó su ahá bókpaí ɔnɔkwali ɔkpa ámu. ³ Amó ɔnsipe su békpekpée asón blí pòswíi mlí kába. Asón ogyípú Bulu léda iwísu ɔyí ɔpá ání ɔbébití amó isu, hí amó.

⁴ Tsúfě Bulu mėsikíe mu abɔpu amóu bɔbwe lakpan ámu kóráá. Ɔlɔwa amó ikan, tswi amó wá isubítí ogyá amóú itamadun amu oklúklúúklúkpa oklúntɔ.* Bėtsiá inu yófun amó asón ogyíkė. ⁵ Mliyin ání Bulu mékiná atitífɔ amóú bumobu mu amu isubítí. Mboún ɔleha ntsu léme amó fěé. Noa muva ahá abasiénó pé lésián. Noa léda ɔkan bláa ahá alí bré ámutɔ ɔbé, butsia tsiátóá ilegýi Bulu ansí. ⁶ Ida mlí ansító ání Bulu léha ogyá lɔhɔ Sodom móa Gomora awúlu mlí nsúó. Amó lakpan su Bulu lébití amó isu, isuna tóá íbéba ahá ání butɔkúsú líi mɔsɔsu ekekú. ⁷ Táme Bulu léle yilé ɔbwepú Lot mú alí bré ámutɔ. Ahá ámu tsiátó laláhe pó amó mblasumágyi letsíá han mu. ⁸ Oletsíá nú, oletsíá wun amó bwehé laláhe ekekegyíeke, iletsíá tó mu klun. ⁹ Iní fěé ilosuná ání aní Wíe yin alíá ɔbéle yilé abwepú tsú isókítɔ, pú alíá ɔbébití laláhe abwepú isu yófun ekeá obėgyi amó asón. ¹⁰ Múa idun a, ahá ání odu butamagýi iwísu, iwítsú bu amótó, butamasúsu tɔtɔ iwí dun hakpan ání amó ɔwólí laláhe tekle. Bulu ɔbéhie bití amó isu.

Ní bude anumnyampúá bubu ɔsúsú sia á, itamawá amó ifú. ¹¹ Bulu-abɔpuá buhíe bubu túmi, bubu ɔwonlín kóráá butamasíá anumnyampu anfi Bulu ansító. ¹² Afunu ató asunápú anfi bugyi fě pututɔ-mbwíá buma agywun. Butɔkwíi amó keke, ahá butekítá amó, mó amó. Butėblí asun laláhe tsú tóá bumonu mú así iwí. Amó lalahėbwe béhi amó fě pututɔ-mbwí. ¹³ Alí amóú bahá ahá bude asón wun amu su Bulu ɔbópu asun wunhe ká amó akɔ. Butegýi ɔdwe nketɔ, tsúfě ansigyíla butɔbwé. Butɔbwé pélla, kpóí iwí, butowíe anitɔ aní nkegyítɔ. Bude iwí mlé. ¹⁴ Tɔtɔ ima amó ansigyí dun mbuatɔ. Butamasí laláhe bwe. Butėmlé ahá ání amó hógyi melíi tsukɔle, há bótɔbwé lakpan. Bahíe bí ɔnsipe wa. Amó bwehé laláhe anfi su, bugyówi ní! ¹⁵ Basí ɔkpa wankláán ámu tswi, yó bubuo Beor mu bi Bulu ɔnósú ɔtɔípú Bileam bwehé laláhe. Ɔlɔdwe sika ání obėnya tsú lalahėbweɔ. ¹⁶ Mú su Bulu léha mu afrímú lótaí wa mu, ileha olesi mu gbedéla amu bwe.

¹⁷ Afunu ató asunápú anfi buma labi kuku. Buggyi fě ntsuá ilakpí ntée nyankpuá ilabilá tuun, afú latsɔan mó náti. Iní su amó otsiákpá ání Bulu lalá yáí amó gyí oklún tuuntɔ. ¹⁸ Butotsú iwí, ká ɔnótó, pú amó ɔwólí laláhe tin ɔnó, mlé ahá butelábwe lakpan ání besi bwe imɔkówá ɔpá. ¹⁹ Butėhíe ahá beɛ, ní begýi amó atosunáhėsu á, bėgyi iwí. Táme amó onutó bugyi nkpábi há tsiátó laláhe. Tsúfě nyankpɔsa gyí ɔkpábi há tóá ide mɔsu gyí. ²⁰ Ahá ání babí aní Wíe pú aní Ɔlepú Yesu Kristo, sí ɔyító ɔwólí laláheá iteyíntá nyankpɔsa bwe, beyinkí yėbitíwíe mótó, igýi amósú á, amó tsiátó teláyíntá dun alíá igýi yáí. ²¹ Ní bumetepí wun ɔkpa wankláán ámu kóráá á, tekí ibu alé há amó dun ání bówun mó yínkí ɔma, sí mbla wankíhe amóú bɔpuhá amó ámɔsu gyí. ²² Amó bwehé ání lahá yėbi anfi laba mótó. “Kiaí təkpláí, lápú mu ɔdandu tsú” pú “Febie ɔprákuo ntsu ahágyíalíá á, ɔteláyėbie ɔdiba.”

3

Aní Wíe Ɔbáke

¹ Mí apíó adwepú, ínı gyí ɔwulú nyɔɔsía ndėwanlín sísí mlí ní. Ndepu nwulú anyɔ ání káin mlí, ménı mlógywún mó iwí wankláán. ² Ndekléa mlíkáin asón amóú Bulu ɔnósú atɔípú wankíhe amu beblí yáí ámɔsu. Mlíkaın anı Wíe, ogyi anı Ɔlepú Yesu Kristo mbla amóú ɔlɔtsɔn mu sumbí ayɔpúsú wá há mlí ámɔsu. ³⁻⁴ Gyankpapu a, ndekléa nékaın mlí ání nke tráhe amutɔ á, ahinlá abwepú aku bóbuo amó onutó ɔwólí laláhe. Bómɔsí mlí, fité mlí beɛ, “Yéɛ Yesu léblí yáí ɔbéɛ, mélayínkí bá a? Mó nkı mu mé? Tsú anı anáin lowu brésú ɔpá á, tɔtɔtɔ mókútse. Alı amóú ilenya igýi ámu ni.” ⁵ Bakı ansı tan ání ɔnó Bulu lópoblí asón bímbí ámu, ɔsú móa ası lelın, ɔsulúv ledalı tsu ntsutso. Ntsu é ɔlɔpubwé mó. ⁶ Ntsu kén ɔleha ilɔbulá yíntá bímbí ɔyí ámu. ⁷ Ɔnó ámu kén ɔletrá publí ání ɔsú móa ası ání mó íbétsiá yófun ekeá obėgyi ahá amóú butamanyá mu ifú ámu asón, pú ogyá hí tógýító.

* 2:4 Tataro butetı inu Griiki ɔblıtɔ.

⁸ Táme apíó adwepó, mlimátan íni mósú. Ekewóle igyi fé nfi-ópím, nfi-ópím é igyi fé ekewóle aní Wíe ansító. ⁹ Ahá bukí bεε, Bulu tesi tsiá tóá alahíéá obóbwεsu. Megyí alí igyi, mboun klon otenyá há mli; méní dhagyíoha obédamlí klontó sí lakpan bwε, tsúfé omedékléá dhaa obófwí.

¹⁰ Táme aní Wíe obáke amu ibófwie ahátó, fé alíá owikplu tofwíé dhato. Eke ámu a, osúsú bósura okitikíti kóklóklóú ηα. Ogyá bēnlaín ntobíá olpobwé osó móa asi féé. Osulúv móa mósú ató é féé bóhó plíplíplí. ¹¹ Iníá lélé Bulu obéyintá oyító ató féé alí á, tsiátó mōmu ilehián aní mlóptsíá, íbégyi Bulu ansí? Ilehíán aní mli iwí bétin, mlósúm Bulu. ¹² Mlitsia tsiátó anfi poki okpa ha Kristo obáke amu, amlíha mú ikosi ba. Bulu obópu ogyá hí tógyító osúsú eke ámu. Mú okunkúu é íbēnlaín mu ató féé. ¹³ Táme Bulu léhie aní obóbwε osó móa asi pōpwe há aní. Otínéá ahá aní amó asón da okpa bétsiá. Mú anígyó ní.

¹⁴ Mú sv apíó adwepó, ínía mliγyó íni sv á, mliγiri iwí amlitsia tsiátóá mú iwí letin, olala méetsiá mli iwí Bulu ansító, méní iwílwii bétsiá mlíha mōnyo nsíné. ¹⁵ Mlimátan aní ahá nkpahóó só aní Wíe dé iklon nya, fé alíá aní pío adwepó Paulo lópu nyansa aní Bulu léha mu wánlín asón anfi kén sísí mli. ¹⁶ Asón anfi aná iwí olotóí tsú mu nwuló féétó ní. Táme mu asón ámu íku asinu bu onlin. Mú sv ahá aní butamakási tōtō pú ahá aní amó hogyi melí tsukule butedámlí Paulo asón ámu, fé alí amóú butedámlí Bulu ason wanlínhé bun amu. Mú obéha Bulu obéhi amó ní.

¹⁷ Táme apíó adwepó, ínía mliyin mó alí sv á, nde mli olá da yáí. Mludinka ansí iwísv, méní ahá anfi butamagyi mblasv anfi bōmópu amó atosunáhé laláhe amu bemlé mli, amlidida.

¹⁸ Mboun mliγo mósú, méní aní Wíe pú aní Olépu Yesu Kristo awitole pú mu bí bōmoní mlitō. Numnyam íbwéε mu kle tsú séi púya bré féétó! Amen.

Yohane ጋግጋ ገሃንካገጋ

Nkpa Asón

¹ Anidé ጋግጋ áñfi wanlín sísí mli tsú Asón á múú itehá nkpa, ibu inu asa ጋyí lelin amu iwí. Aní onutó anilónu mu asón, pú ansibi wun mu, ki mu, pú ibi da mu. ² Bulu léle Nkpa ጋhapú áñfi ጋwan súná aní, anilówun mu. Anidé adánsie gyí, bláa mli aníaa, mutéhá nkpa áñí itamatá ní. Mba ጋsí ámu nyጋ bu inu yáí, asa alalé mu ጋwan súná aní. ³ Asón áñí anilónu pú tóá anilówun anidé mli bláa, méní ania mlinyጋ abóbwe kole. Tsúfé ania ጋsí ámu pú mu Bi Yesu Kristonyጋ gyí kole. ⁴ Anidé mú wanlín sísí mli, méní ania mlinyጋ ansigyí bófun.

Bulu Lówankí

⁵ Asón áñí anilónu tsú mu Bi ámu wá, anidé mli bláa gyí, Bulu lówankí. Oklún kokooku má mutጋ. ⁶ Mú su ní anidéblí aníaa, ania mጋnyጋ anidé mbagyí, táme anítráa aniná oklúntጋ á, anidé afunu wa. Anímédébwé dínká ጋጋkwali asón ámu su. ⁷ Táme ní aniná wankí amutጋ, fé alí á múú mu onutó ጋna ámu a, ikolebwé bu ania aní aba nsiné. Mú su mu Bi Yesu Kristo obugya amu tetin aní iwí tsú aní lakpantጋ.

⁸ Ní ablí aníaa, lakpan ma aní iwí á, anidé iwí mlé. Anímá ጋጋkwali. ⁹ Táme ní alé aní lakpan bláa Bulu á, obésikíe aní, tin aní iwí tsú lalahé féétó, tsúfé yilé ጋbwepú pú ጋጋkwali pu ogyi. ¹⁰ Ní ablí aníaa, anímégyí lakpan abwepú á, anilawá mu afunutጋ. Idesuná áñí anímóhጋ mu asón ámu.

2

Aní Bvale Ogyípú

¹ Mí abí adwepú, nde asón áñfi wanlín sísí mli, méní mli méetrá bwe lakpan. Táme ní mliጋ ጋku ጋbwé lakpan á, aníbu ጋhá áñí otokókóli aní Sí ámu há aní. Mጋgyí yilé ጋbwepú Yesu Kristo. ² Tsúfé mlówu, pú mu obugya lé aní nwunsu mbusuo. Megyí aní nkole pé lakpan, táme ጋyító ahá féé klé.

³ Ní anidé Bulu mblasu gyí a, mú ጋbéha abébi áñí anilabí mu ni. ⁴ Ní ጋku ጋblí ጋbéé, “Nyin Bulu,” táme ጋtamagyi mu mblasu á, ofunupu ogyi. ጋna ጋጋkwali. ⁵⁻⁶ Táme ní ጋku tegyi Bulu mblasu á, idesuná áñí mu Buludwe ləfun. Tóá íbéha abébi áñí kolebwé bu ania Bulu nsiné gyí, anítsie nkpa fé Yesu Kristo.

Mbla Pəpwe Amu

⁷ Apíó adwepú, megyí mbla pəpwe kuku ndewanlín sísí mli. Mbla dada amúú mliyin tsú bré á múú mlilótsጋ hógyi amu ni. Mbla dada anfi igyi asón áñí mlilanú dodo. ⁸ Táme mbla pəpwe igyi. Tsúfé Kristo tsiátó pú mli klé lalé mú súná áñí mbla pəpwe igyi. Oklún amu idetsúun. Wankí amu onutó idewankí dodo.

⁹ Mú su ጋhá áñí ጋbéé, ጋna wankí amutጋ, táme ጋde mu ba Okristoyin lu á, idesuná áñí ጋtráa ጋbu oklúntጋ. ¹⁰ ጋhá áñí ጋtədwé mu ba Okristoyin ná wankí amutጋ. Mú su tətətsə méeha mu ጋbwe lakpan. ¹¹ Táme ጋhá áñí otolú mu ba Okristoyin mú tsie oklúntጋ. ጋna oklúntጋ, su omeyín ጋtínéá ጋyጋ, tsúfé oklún amu ɪlatin mu ansí.

¹² Mí abí adwepú, nde ጋግጋ áñfi wanlín sísí mli, tsúfé Yesu Kristo su Bulu lasí mli lakpan kíe mli. ¹³ Mí así, nde ጋግጋ áñfi wanlín sísí mli, tsúfé mlilabí ጋhá á múú ጋbu inu tsú ጋyí nfiásí ámu. Nyasubi, nde ጋግጋ áñfi wanlín sísí mli, tsúfé mlilagyi ጋbunsámsú.

¹⁴ Mí abí adwepú, nde ጋግጋ áñfi wanlín sísí mli, tsúfé mlilabí ጋsí ámu. Mí así, nde ጋግጋ áñfi wanlín sísí mli, tsúfé mlilabí ጋhá á múú ጋbu inu asa Bulu lóbwe ጋyí ámu. Nyasubi, nde ጋግጋ áñfi wanlín sísí mli, tsúfé mli hógyi ጋnጋ bu ጋnlin, Bulu asón bu mliጋ. Mli lagyi ጋbunsámsú.

¹⁵ Mό su nde mli fée bláa mbée, mlimápu mli klon dínká oyí pú mótó atósó. Ní oku dé oyí ánfí dwe á, oméetalí trá dwe aní Sí Bulu ε. ¹⁶ Oyító ató ámu iku gyí, ató laláheá itedínká oha owóli; atóá oha towun, itedínká mu owóli pú ntobíá oha tǎpótsú iwí. Iní ánfí odu kókukú imotsú aní Sí Bulu wá, oyí ánfíto itsú. ¹⁷ Oyí ánfí pú mótó atóá itedínká oha owóli fée detsóun. Táme ohá ání otóbwé tóá Bulu tekle obétsiá nkpa ání itamatá.

Kristo Alupó

¹⁸ Mí abí adwepó, bré tráhe ní. Mlikaun ání bebláa mli beε, Kristo olupó ámu obéba. Séi ánfí á, Kristo alupó tsotsotsó baba. Iní désuná ání lélé bré tráhe ní. ¹⁹ Kristo alupó ánfí betsiá anító asa bedali. Ní lélé aní klé bogyi á, teki besi tsiá anító. Amó anítodalí lósuná ání bumegyí aní apió Kristotó. Mό su bedali anító ní.

²⁰ Táme mli mó á, Kristo lapó mu Oye Wankíhé amu wá mlító. Mό su mli fée mliabí onakwali amu. ²¹ Megyí beε mliméyín onakwali amu, só nde asón ánfí wanlín sísí mli. Mboún alíá mliyín onakwali amu, pú alí ámóú mliyín wankláán ání otínéá onakwali amu bu a, afunu kókukú ima inu ámu su.

²² Ma gyí ofunupu kpǎnkpǎntí ánfí? Mogyí ohá ání olekiná obée, “Megyí Yesu gyí Kristo, (ohá ámóú Bulu ladá mu ofúli amu).” Idesuná ání alakíná Osi Bulu muá mu Bi Yesu Kristo amu. Mό su mogyí Kristo olupó ámu ní. ²³ Tsúfé ohá ání okíná Bulu mu Bi ámu lakíná mu Si Bulu é ní. Táme ohá ání oláha mu Bi ámu lahó mu Si ámu é.

²⁴ Mό su mliha asón ámóú mlilónu tsú bré ámóú mlilótso hógyi amu isin mlító. Tsúfé ní isin mlító á, mómó ikulebwe bétsiá mlia Yesu pú Osi Bulu nsiné. ²⁵ Iní gyí tóá Kristo léhie obée méha aní, igyi nkpa ání itamatá ámu ní.

²⁶ Ahá ámóú budekléá bémlé mli ámu só nde asón ánfí wanlín sísí mli. ²⁷ Mli mó á, Oye Wankíhé ámóú Kristo lópowa mlító ámu bu mlító. Mό su imehián ání ohaa obétrá suná mli ató. Tsúfé Oye Wankíhé amu tosúná mli tógyító. Mu atosunáhé é igyi onakwali onutó. Iní su mlíkita tóá olosuná mlító, amlitsia Kristotó.

²⁸ Iní su mí abí adwepó, mlitsia Kristotó. Fówun ní obá á, péli méekitá aní, abétalí fia mu. ²⁹ Ní mliyín ání yilé obwepó Yesu gyí á, mómó mli bi ání yilé obwepó Bulu mu bi okugyíáku gyí.

3

Bulu Abí

¹ Mliki alíá aní Sí Bulu tehié dwé aní só butetí aní mu abí. Lélé á, mu abí anígyí. Táme tóá suá oyí ánfíto ahá bumeyín aní gyí, bumeyín aní Sí Bulu. ² Mí apió adwepó, séi á, Bulu ahá anígyí. Alíá abébe mlí wule omakónyá lé súná aní. Táme aniyín ání Kristo obá á, abélian mu, tsúfé abówun alíá ogyí. ³ Ohagyíoha ání odin ansí ání mélian mu tehá mu iwí tetin, fé alíá mu iwí letin.

⁴ Ohagyíoha ání otóbwé lakpan á, odekusó líí Bulu mblasu. Tsúfé lakpan gyí Bulu mblasomágyi. ⁵ Mliyín ání Kristo léba oyító bele aní tsú aní lakpantó, táme mu mó omabwe lakpan kuku. ⁶ Iní su ohá ání muá Kristo bude mbagyí tamatráa bwe lakpan. Mό su ohagyíoha ání otráa ode lakpan bwe mókówun Kristo, omakóbí mu é.

⁷ Mí abí adwepó, mlimáha ohaa omle mli. Ohagyíoha ání otóbwé yilé á, mu asón da okpa Bulu ansító fé Yesu. ⁸ Táme Obunsám mu bi, ohá ání otráa ode lakpan bwe gyí. Tsúfé Obunsám dé lakpan bwe tsú bréá oyí lefi asi opá. Bulu mu Bi Yesu Kristo léba oyító beyintá Obunsám gymagyíhe kugyíku.

⁹ Ahá ání babwé Bulu ahá butamatráa bwe lakpan, tsúfé Bulu tsiátó bu amótó. Mό su buméetalí trá bwe lakpan. ¹⁰ Tóá abópobí Bulu abí pú Obunsám abí gyí, ohagyíoha ání otamabwé yilé, ntée dwé mu ba mégyí Bulu mu bi.

Abadwe

¹¹ Asón ání mlílónu tsú bréá mlilémlí Akristofó gyí, adwée aba. ¹² Mlímábwε mli iwí fé Kain. Ǿlbwε Ǿbonsám mu bi, mó mu gyama. Ntǿ léha só ǿlmǿ mu? Ǿlbwε itǿ laláhe, mu gyama mó lǿbwε itǿ wankláán su ǿlmǿ mu.

¹³ Mí apió Akristofó, imáwa mli wánwan ní ǿyí ánfito ahá butolú mli. ¹⁴ Aní mó aniyin ání aniladáli lowu así yó nkpa ání itamatátó, tsúfé anidé aní aba dwe. Ǿhá ání ǿtamadwé mu aba lasin lowutǿ. ¹⁵ Ǿhá ání otolú mu ba gyí ahá ǿmǿpó. Mliyín ání ahá ǿmǿpó ǿkoku má nkpa ání itamatá. ¹⁶ Alí ámúó Kristo lótsulá wú há aní ámu ilasúná aní alíá ǿdwe gyí. Mó su ilehián ání aní é abówu há aní aba alí kén. ¹⁷ Ní ǿku bu ató, alawun ání kv de mu ba hián, táme omowun mu nwe há mu a, mómó ǿméetalí blí ǿbéε, mutǿdwé Bulu. ¹⁸ Mí abí adwεpó, ní igyi alí á, mlímápu ǿnǿkpán dwé aba. Mboún mliha apu aní bwehé pó ǿnǿkwali dwe aba.

Iklonwa Bulu Ansító

¹⁹ Ní anitǿdwé aba alí á, mó abébi ání anibuo ǿnǿkwali amu ni. Mó su ní anilí Bulu ansító á, tǿtǿ méehan aní. ²⁰ Ní aní klon ihá aní pón kóráá á, Bulu yin asón dun aní klon, oyin aní bwehé kugyíku. ²¹ Apió adwεpó, ní aní klon méha aní pón bréá anilí mu ansító á, ifú méekitá aní. ²² Bulu ǿbéha aní tǿá anidé mu kulí, tsúfé anidé mu mblasu gyí, aní tsiátó é légyi mu ansí. ²³ Mbla ání Bulu lówa há aní gyí, ahóo mu Bi Yesu Kristo gyí, adwe aba fé alíá Yesu lébláa aní. ²⁴ Ǿhá ání ǿde Bulu mblasu gyí a, mua Bulu babwé kole. Bulu bu mu klontǿ. Tǿá itosúná aní ání ǿbu aní klontǿ gyí Ǿhe Wankíhé amúó ǿlǿpohá aní ámu.

4

Ǿhe Wankíhé Pó Ǿhe Laláhe

¹ Apió adwεpó, mlímáhǿ ahá féé ání beε, bubu Ǿhe Wankíhé amu asónsó gyí. Mboún mlisǿ ǿhé ámúó budεpusúná ató ámu ki. Tsúfé Bulu ǿnǿsó atǿipú afunupu tsǿtsǿtsǿ babóla ǿyí ánfito. ² Iní apóbi ání ǿhé ámu itsú Bulu wá ní. Ní ǿku dé ató suná, ǿleblí ǿbéε, Yesu Kristo lélin fé nyankpusa a, mómó mu atosunáhé amu itsú Bulu wá. ³ Táme ní ǿku léblí ǿbéε, Yesu mélin fé nyankpusa a, mómó Ǿhe Wankíhé amu ima mutǿ. Kristo olupó ǿhé ámúó mlílónuá beε, ibéba amu ni. Ilaba ǿyító dodo.

⁴ Mí abí adwεpó, Bulu ahá mligyí. Mlilagyi Bulu ǿnǿsó atǿipú afunupu amusu. Tsúfé Ǿhé ámúó ibu mlitǿ ámu bu ǿnlin dun múámúó ide ǿyí ánfito ahásu gyí amu. ⁵ Yesu alupó ámu bumeyín Bulu. Iní su amú atosunáhé féé igyi ahá ání bumeyín Bulu atosunáhé. Mó su ahá ání bumeyín Bulu tǿhǿ amú asónsó gyí. ⁶ Aní mó á, Bulu ahá anigyí. Mó su ǿhagyíǿha ání oyin Bulu tǿhǿ aní asónsó gyí. Táme ǿhá ání omeyín Bulu tamahǿ aní asón. Iní anitǿpóbí ǿnǿkwali Ǿhé ámu pú afunu klé ni.

Bulu Gyí Ǿdwe

⁷ Mí adwεpó, mliha adwe aba, tsúfé ǿdwe itsú Bulu wá. Ǿhagyíǿha ání ǿtǿdwé ahá a, Bulu mu bi ógyi, oyin Bulu. ⁸ Ǿhagyíǿha ání ǿtamadwé ahá méyín Bulu, tsúfé Bulu gyí ǿdwe.* ⁹ Alíá Bulu léle mu ǿdwe súná aní gyí, ǿlǿpu mu Bi ǿkukónú ǿkole amu sísí ǿyító, méní abótsun musu nyá nkpa ání itamatá. ¹⁰ Megyí alíá anitǿdwé Bulu gyí Buludwe ǿnǿkwalisu. Mboún alíá ǿlǿdwe aní, pó mu Bi sísí aní, ání ǿbǿpu mu obugya le aní iwí mbusuo gyí ǿdwe.

¹¹ Apió adwεpó, íniá Bulu léhie dwé aní alí su á, ilehián ání aní é abódwε aba. ¹² Ǿhaa mókóhíé wun Bulu ki. Ní anidé aba dwe á, idesuná ání Bulu bu aní klontǿ. Mó su mu ǿdwe lǿfun anitǿ.

¹³ Bulu lapó Ǿhe Wankíhé amu há aní. Mó su anilabí ání ania monyǿ anilabwé kole, ǿbu aní klontǿ. ¹⁴ Anilawun mó alí. Mó su anidé adánsie gyí aniaa, aní Sí Bulu lówa mu Bi Yesu Kristo ǿbéε, ǿbéle anyánkpósa féé tsu amú lakpantǿ. ¹⁵ Ǿhagyíǿha ání olohogyi, ǿleblí ǿbéε Yesu gyí Bulu mu Bi ámu a, Bulu bu mutǿ, mu é ǿbu Bulutǿ. ¹⁶ Mó su aniyin ǿdweá Bulu bu ha aní, anilǿhǿ móso gyí.

* 4:8 Bulu gyí ǿdwe así gyí, ǿdwe itsú Bulu wá.

Bulu gyí ɔdwe. Mú sɔ ní ɔku tɔdwé Bulu pú mu aba á, ɔbu Bulutɔ, Bulu é bu mutɔ. ¹⁷ Iní désuná ání Bulu ɔdwe lɔfɔn anitɔ ní. Mú sɔ aníménya péli mu asón ogyíké, tsúfé anilatsiá nkpa ɔyí ánfítɔ fé Yesu. ¹⁸ Ɔhá ání Bulu ɔdwe bu mutɔ tamanyá ifú. Mú sɔ ní anidé Bulu pú aní aba dwe á, aníménya Bulu ifú. Tsúfé ahá ání bɔyin ání Bulu ɔbébití amó isɔ ténýá ifú. Iní sɔ ní ɔku dé Bulu ifú nya á, ilosuná ání Bulu ɔdwe mɔfɔn mutɔ.

¹⁹ Anitɔdwé Bulu pú aní aba, tsúfé Bulu légyankpá dwé aní. ²⁰ Ní ɔku lébli ɔbéé “Ntɔdwé Bulu,” táme otolú mu ba á, ofunupu ogyi. Tsúfé ɔhá ání otolú mu ba ání otowun, méetalí dwé Bulu ání ɔmɔkówwun kí. ²¹ Mbla ání Yesu Kristo lówa há aní gyí, “Ɔhá ání ɔtɔdwé Bulu ɔdwéé mu ba é.”

5

Tsiátó Laláhesɔgyi

¹ Ɔhagyíɔha ání olohogyi ɔbéé, Yesu gyí Kristo, (ɔhá ání Bulu ladá mu ofúli amɔ) a, Bulu mu Bi ógyi. Ní fɔtɔdwé ɔkwíró a, fɔdwe mu bi é. ² Mú sɔ ní anidé Bulu dwe, anidé mu mblasɔ gyí a, mú abópubí ání anidé mu abí dwe ní. ³ Ní anidé Bulu dwe á, abégyi mu mblasɔ. Mu mbla ámusɔ gyí é ima ɔnlɔn. ⁴ Tsúfé Bulu mu bi okugyíɔku tetálí gyi tsiátó laláhesɔ. Aní hóggyi anitɔpóggyí músó. ⁵ Ma ɔbétalí gyi tsiátó laláhesɔ? Ɔhá ání olohogyi ání Yesu gyí Bulu mu Bi ámu nkole ɔbétalí gyi músó.

Yesu Kristo Iwɔ Adánsiegyi

⁶ Yesu Kristo gyí ɔhá ání ɔlɔtsɔn ntsu móa obugyatɔ ba. Megyí ntsu nkɔletɔ ɔlɔtsɔn. Ɔlɔtsɔn obugyatɔ é. Ɔhe Wankíhé amɔ légyí asón ánfɔ iwɔ adánsie, ání igyi ɔnɔkwali. Ɔtamawá afunu. ⁷ Ató asa légyi Yesu iwɔ adánsie. ⁸ Múgyí, Ɔhe Wankíhé, ntsu pú obugya. Ató asa ánfɔ féé lebli toku kole. ⁹ Ní ahá begyi adánsie súná aní, anitohogyi a, múmú ilehián ání abóhɔ Bulu klé dɔn. Tsúfé mu onutó légyi mu Bi ámu iwɔ adánsie. ¹⁰ Ɔhagyíɔha ání ɔlɔhɔ Bulu mu Bi ámu gyi lahɔ Bulu adánsie ánfɔsɔ gyi mu klɔntɔ. Alí kén ɔhagyíɔha ání ɔmɔhɔ Bulu adánsie ánfɔsɔ gyi dé mu afunutɔ wa ní. Tsúfé ɔmɔhɔ adánsie ámúbú Bulu légyi tsu mu Bi iwɔ ámusɔ gyi. ¹¹ Adánsie ámu gyí, Bulu lapó nkpa ání itamatá há aní tsɔn mu Bi ámusɔ. ¹² Ɔhagyíɔha ání ɔbu Bulu mu Bi ámu bu nkpa ání itamatá. Alí kén ɔhagyíɔha ání ɔma Bulu mu Bi ámu má nkpa ání itamatá ní.

Asón Tráhe

¹³ Mlilahɔ Bulu mu Bi ámu gyi. Mú sɔ nde ɔwɔlɔ ánfɔ wanlín sísí mli, ménɔ mlébi ání mlibu nkpa ání itamatá. ¹⁴ Tóá itehá anitɔwá klɔn yó Bulu ansító gyí, akólí mu tógyítóá igyi mu apé á, otonú aní ɔme. ¹⁵ Ní aniyin ání otonú aní ɔme a, múmú akólí mu tógyító á, aniyin ání ɔbéha aní.

¹⁶ Mú sɔ ní ɔku owun mu ba Okristoyin dé lakpan bwe á, ɔbóɔ mpáí ha mu. Bulu ɔbéha mu nkpa. Ahá ání amó lakpan méekpa amó wá lowutɔ asón ndeblí. Lakpan ku bu inwá itekpá ɔhá wá lowutɔ. Megyí ɔhá ání ɔbwé lakpan ámu odu mbéé mlibóɔ mpáí ha. ¹⁷ Lalahɔ kugyíku igyi lakpan, táme lakpan ku bu inwá itamakpá ɔha wá lowutɔ.

¹⁸ Aniyin ání ɔhá ání alabwé Bulu mu bi ɔkoku tamatsiá bwé lakpan, tsúfé Bulu mu Bi ámu togyo mu iwɔ. Iní sɔ Ɔbɔnsám tamatálí bwé mu tɔtɔ.

¹⁹ Aniyin ání Bulu ahá anígyí, táme Ɔbɔnsám dé ɔyító ahá féésó gyí.

²⁰ Aniyin ání Bulu mu Bi ámu laba. Alahá anlanú asón asi, ménɔ abébi Bulu Ɔnɔkwali pu amɔ. Ania munyɔ anlabwé kole, ania mu Bi Yesu Kristo é anlabwé kole. Lélé á, mu nkole pé gyí Bulu Ɔnɔkwali pu pú nkpa ání itamatá ámu ní.

²¹ Mú sɔ mí abí adwepó, mlíkɔ mlí iwɔ wankláán ikpísúmsó.

Yohane ጋግሥ ገሥ

¹ Aní yín ání Bulu lalé, mí ጋpasua ጋhande Yohane dé ጋግሥ áñfi wanlín sísí fúa fú abí. Ntጋdwé mli fée ጋጋkwali amጋጋ. Megyí mí nkጋle pé ጋdwé mli, táme ጋhagyíጋha ání oyin ጋጋkwali amጋ ፎ. ² Tsúfée ጋጋkwali amጋ bu anitጋ, ibétsiá anitጋ brégyíbré.

³ Aní Sí Bulu mጋa mu Bi Yesu Kristo bugyí aní buale. Buwúun aní nwe, abጋha aní iwilwii, aní ahá ámóó anitጋdwé aba ጋጋkwaliጋ amጋ.

ጋጋkwali Mጋa ጋdwe

⁴ Aní lehié gyi mli bréá nowun ání fú abí ámጋ akጋ buጋna ጋጋkwali ጋkpa ámጋጋ, fé aliá aní Sí Bulu lébláa aní. ⁵ Aní yín ጋdweጋpó, mliha adwe aba. Megyí mbla ጋጋጋwe ndewanlín sísí fú. Mbla ámóó anilébi tsú bré ámóó anilótsጋ hógyi amጋ ni. ⁶ Ní fጋጋdwé Bulu á, fégyi mu mblasጋ. Mbla ání anilébi tsú bréá anilótsጋ hógyi gyí, adwée aba.

⁷ Ahá amléጋpó tsጋtsጋጋtsጋ baba ጋyí áñfitጋ. Buጋdeblí beጋ Yesu Kristo mélin fé nyankጋጋsa. Ahá áñfi gyí ahá amléጋpó ጋú Kristo alupó ámጋ ni. ⁸ Mጋጋ ጋጋ mliki wankláán, méní mli gyumagyihጋ mጋጋጋwe kpaali, féeጋ mlenya mli ikጋká fée.

⁹ ጋhagyíጋha ání ጋmedé Kristo atosunáhé amጋጋ, ጋlጋtsጋn mó ጋma yó ጋde ጋጋ bambá suná á, mጋa Bulu bumegyí ጋጋle. Táme ጋhá ání ጋde Kristo atosunáhé amጋጋ á, mጋa aní Sí ጋú Mu Bi ámጋ fée bugyi ጋጋle. ¹⁰ Ní ጋጋ ጋbá mli wá, ጋmedé Kristo atosunáhé anfi suná á, mliጋmáhጋ mu wá mli wóyító, mliጋmátsulá mu itsiá. ¹¹ ጋhagyíጋha ání otsulá mu itsiá latsá mu lakpan ámóó ጋጋጋጋwe ámጋ bwe.

¹² Asún tsጋtsጋጋtsጋ bu inጋvá tekጋ nébláa mli, táme mmedékléá nówanlín mó sísí mli. Mbóún nde ጋkpa kí ání néba mli wá, méní mía mliጋጋ abétsiá asi, atጋi nya ansigyí wankláán.

¹³ Fú ጋíó tsíhé ámóó Bulu lalé ámጋ abí behá fú itsiá.

Yohane ᾠωυλό Saasi

¹ Μί ᾠδωεπού Gaiο, ntᾠdᾠwé fú ᾠnᾠkwali amᾠtᾠ. Μί ᾠpasua ᾠhande Yohane dé ᾠωυλό ᾠnfi wanlín sísi fú.

² Μί ᾠδωεπού, ndehógyiá iwí bu fu ᾠnlin, tógyító é una wankláán fé aliá fúde fú Bulu súm. ³ Ansí lehié gyi mi bréá apíó aku beba bebláa aní aliá fúde Bulu mbla ámusu gyí, pú aliá fona ᾠnᾠkwali ᾠkpa ámusu. ⁴ Brégyíbréá nonú aliá mí abí Akristofᾠ buna ᾠnᾠkwali ᾠkpa ámusu á, itehié wá mí ansigyí.

Gaiο Kanfᾠ

⁵ Μί ᾠδωεπού, itᾠ wankláán fúdebwe, fúde aní apíósú kí, títriu afᾠó ámu. ⁶ Amótó aku baba bebláa aní ᾠpasua ámu aliá feki amúsú féé. Bᾠ mbódí afᾠsi amú ᾠkpa aliá ibégyi Bulu ansí é. ⁷ Tsufé Kristo su búna. Bumédé tᾠtᾠ hᾠó tsu ahá ᾠní bumegyí Akristofᾠ wá. ⁸ Ilehían ᾠní abéki ahá ᾠnfi odusu ali, féki ania amúnyᾠ abóbwe kule yó ᾠnᾠkwali agyómá ámu.

Diotrefe mwa Demetrio

⁹ Nawánlín ᾠωυλό ku sísi mli dodo, támε Diotrefe dékléá ᾠbóbwe mu iwí ᾠpasua ᾠhande. Mú su ᾠmedé aní pᾠbwé tᾠtᾠ. ¹⁰ Ní nehá mli wá á, nébláa mli mu asun laláheá ᾠdeblí tsú aní iwí. Múá ima ale kóráá gyí, ᾠbéε, mᾠmᾠᾠhᾠ apíó ámu afᾠó. ᾠde ahá é itin ka ᾠbéε, bumáki amúsú, ᾠde ahá ᾠní beki amúsú é gyáa le ᾠpasua ámᾠtᾠ.

¹¹ Μί adwεπού, mli mákasí mu bwehé laláhe anfi. Mboun mlikasi yilé abwεπού ámu bwehé. ᾠhagyíᾠha ᾠní ᾠtᾠbwé yilé á, Bulu mu bi ógyi, támε ᾠhá ᾠní ᾠtᾠbwé lalahε mú méyín Bulu.

¹² Demetrio mú á, ᾠhagyíᾠha tetí mu idayilé. Mu tsiátó é idesuná ᾠní ᾠha wankláán ogyi. Μί é ntetí mu idayilé. Mliyín ᾠní mí asun blíhé igyi ᾠnᾠkwali.

Iklá

¹³ Teki asún tsᾠtsᾠtsᾠ bu invá nébláa fu, támε mmedékléá nówanlín mú sísi fú. ¹⁴ Nde ᾠkpa kí ᾠní imᾠᾠwa ᾠpá kóráá néba mli wá, abétsiá asi tóí.

¹⁵ Bulu ᾠháa fú iwilwii.

Fú anyawíε féé behá fú itsiá. Nehá aní anyawíε amᾠtᾠ okugyíᾠku é itsiá.

lasúná mli, bré ánfí mligyó aní Wíe Yesu Kristo ání ɔbéba bowun mli nwe, há mli nkpa ání itamatá ánfí.

²² Mliwun ahá ání asón ámu imedé amó wankí nwe. ²³ Mliprí aku le ogyá ámɔtɔ, pɔhɔ amó nkpa. Mliwun aku nwe ifúsó. Mlíki wankláán ání amó lalahɛ amó iméetsankí mli.

Bulu Kanfɔ Mpa

²⁴ Mɔtéhá anitamadida. Mɔtélé lalahɛ lé aní iwí, kpá aní ba numnyam amóú ɔbɔ bomlí mɔ amó asi ansigyító. ²⁵ Mɔ nkɔle gyí Bulu pú aní ɔhópɔ. Numnyam, obú, ɔwɔnlín pú túmi itsúɔn aní Wíe Yesu Kristosɔ ɔtɔ mɔ. Tsú bréá ɔyí mɔkótsúa asi, bɔtɔ nde púya bré fée. Amen.

Atɔ́á Bɛlɛ Súná Yohane

¹ Iní gyí atɔ́á Bulu léha Yesu Kristo léle súná mu asúmpú tsú tɔ́á íbɛba nke ánfítɔ iwí ní. Yesu lówa Bulu-ɔ̀bɔ̀pɔ̀ léba bɛlɛ mú súná mu osúmbi Yohane. ² Yohane légyí tógyítɔ́á olowun iwí adánsiɛ. Olegyi Bulu asón ámu pú asón ání Yesu Kristo lébláa mu fée iwí adánsiɛ ɔ̀nɔ̀kwálisɔ̀. ³ Bulu obóyulá ɔ̀há ání ɔ̀tekla mu ɔ̀nɔ̀sú ɔ̀tɔ̀ípú asɔ̀n wanlínhé anfi súná Kristo ɔ̀pasua ámu. Obóyulá ahá ání bɔ̀tonú asón ámu, gyi dínká mósú é; tsúfɛ mú fée bábi lafun ta.

Kristo ɔ̀pasua Asienó Amu Itsidha

⁴⁻⁵ Mí Yohane dé ɔ̀wulú anfi wanlín sísí Kristo ɔ̀pasua asienóá mlibu Asia ɔ̀mátó.

ɔ̀há ámúú oletsíá, ɔ̀bu inu, ɔ̀bélaba amu muɔ́a ɔ̀hɛ́ asienó ání bulú mu owíe obíá ansító pú Yesu Kristo bɔ̀gyi mli buale, abuha mli iwílwii. Mɔ̀gyí ɔ̀dansiyin ɔ̀nɔ̀kwálipɔ̀, ogyankpapɔ́á ɔ̀lɔ̀kɔ̀sú tsú afúlitɔ́, ɔ̀yítɔ́ awíe féesú ogyípú.

Mɔ̀tɔ̀dwé aní, ɔ̀lɔ̀pɔ̀ mu obugya ká aní nwunso ikɔ́, sí aní lakpan kíe aní. ⁶ Alabwé aní mu iwíe ogyíkpa pú mu igyí ahapú ání abósum mu Sí Bulu. Numnyam muɔ́a túmi íbwéɛ mu kle bré fée! Amen.

⁷ Kí! ɔ̀na nɔ̀wulótáasɔ̀ ɔ̀bá! ɔ̀hagyísha obówun mu. Ahá ámúú bɔ̀wɔ́ mu pía amu kóráá bówun mu. Mu so ɔ̀yítɔ́ ahá fée bósu kóklókúú. Alí íbɛba ní!

⁸ Aní Wíe Bulu lébli ɔ̀bɛɛ, “Mígyí Alfa muɔ́a Omega. Otúmípu amúú oletsíá, ɔ̀bu inu, ɔ̀bɛba amu ní.”

Kristo Lɛ Súná

⁹ Mí, mli pío Yohane ní. Mía mlinyɔ́ dé ipian wúun Yesu pú Bulu iwíegyí ámu so, anidɛ iklɔ̀n nya líi kínkín. Bulu asón ɔ̀kanda pú Kristo iwí asónbli so balé mí ya Patmo ɔ̀pu nsínɛ ɔ̀sulúsu. ¹⁰ Eke ɔ̀kɔ́á igyi aní Wíe eke á, Bulu ɔ̀hɛ́ léba misu. Nonu ɔ̀me ku, ílɛlɛn kóklókúú fɛ ɔ̀kpe ɔ̀tsáwɔ̀le pé mí ɔ̀ma. ¹¹ ɔ̀me amu ɔ̀bɛɛ, “Wanlín tɔ́á fɔ̀dewúun wa ɔ̀wulótó, afɔ̀pɔ̀ya Kristo ɔ̀pasua asienó, bɔ̀gyi Efeso, Smirna, Pergamo, Tiatira, Sardi, Filadelfia pú Laodikea.”

¹² Bréá nɛdamlí mbéɛ anki ɔ̀há ání ɔ̀de mí asón bláa a, nowun sika pɛpɛ ɔ̀kandíe-oyíá íbu abámbi asienó. ¹³ ɔ̀ha ɔ̀kɔ́á ɔ̀lɛlian Nyankpɔ̀sa-Mu-Bi ámu líi ɔ̀kandíe-oyí ámu nsínɛ. ɔ̀lɔ̀wa ligá, ɔ̀lɔ̀pɔ̀ sika pɛpɛ ɔ̀fɛ tsan mu kántó. ¹⁴ Mu nwun pú mu imi fée lofulí fɛ opulí mpútó ntéɛ ɔ̀hráda. Mu ansíbi aklambi é lɔ̀wankí fɛ ogyá mpɔ̀mpɔ̀. ¹⁵ Mu ayabi de ogyá kpa fɛ kɔ́ɔ̀brí ání bafwí mú lé ogyátɔ́ inɔ̀nɔ̀. Mu ɔ̀me idetsulá fɛ ntsuá ídekpa yi. ¹⁶ ɔ̀de ntsrakpabi asienó mu gyɔ̀pítɔ́. ɔ̀dayí íya anyɔ́ kláklá lɛdalí tsu mu ɔ̀nótó. Mu ansító ihíe dɛwankí fɛ ɔ̀pawí. ¹⁷ Bréá nowun mu a, nemlí bun mu ayabiasí fɛ ɔ̀ha wuhé, táme ɔ̀lɔ̀pɔ̀ mu gyɔ̀pɔ̀ íbɛ dínká mísú, bli ɔ̀bɛɛ, “Mánya ifú! Mígyí Ogyankpapɔ̀ muɔ́a ɔ̀tráhe amu ní. ¹⁸ Mígyí ɔ̀kiankpapɔ̀ amúú nowu ámu ní. Kí, mbu nkpa bré fée! Mbu túmi lowu muɔ́a afúlitɔ́su.

¹⁹ “Wanlín tɔ́á fawun bɔ̀tsɔ̀n, muɔ́a ídebá séi pú muɔ́a íbɛba ɔ̀ma wa ɔ̀wulú ámɔ̀tɔ́. ²⁰ Ntsrakpabi asienó ámúú fowun mí gyɔ̀pítɔ́ pú sika pɛpɛ ɔ̀kandíe-oyí abámbi asienó ámu así ní. Ntsrakpabi asienó ámu igyi ɔ̀pasua asienó ámu abɔ̀pɔ̀. ɔ̀kandíe-oyí abámbi asienó ámu é gyí ɔ̀pasua asienó ámu.

2

Efeso ɔ̀pasua Nkla

¹ “Wanlín asón anfi sísí Akristofɔ́ ɔ̀pasua ání íbu Efeso wúlutɔ́ ɔ̀bɔ̀pɔ̀ fɛɛ,*

“ɔ̀há ámúú ɔ̀de ntsrakpabi asienó mu gyɔ̀pítɔ́, ɔ̀na sika pɛpɛ ɔ̀kandíe-oyí abámbi asienó ámu nsínɛ ámu ɔ̀bɛɛ: ² Nyin tɔ́á fɔ̀debwɛ fée. Nawun alíá fɔ̀híe fɔ̀de agyómá yɔ́, pú alíá fɔ̀de

* **2:1** ɔ̀bɔ̀pɔ̀ anfi gyí Bulu-ɔ̀bɔ̀pɔ́á ɔ̀lí há ɔ̀pasua ámu ní. Íbu nfi muɔ́a 2:8, 12, 18; 3:1, 7, 14 étó.

nsi wa lí kínkín. Nyin ání fotamakle aha laláhe asún. Fakápú ahá á móú bude amó iwí tí Kristo sumbí ayópú ámu, wun ání afunupọ bọgyi. ³ Fotomí wun ipian mí sọ, fómeyinkí ọma. ⁴ Táme asún kọle péá mbu fọ iwí gyí, ọdwe itráa ma mía fonyọ ntée fọa fọ aba nsíné fé gyankpapọ amu. ⁵ Mú sọ káin alá tẹkí fọgyi asa fadida. Damli klọntọ, afulatsia fọ atsiábi. Ní megyí alí á, néba bele fọ ọkandíe-oyí ámu lé mú aba ọpasua atráhe amọtọ. ⁶ Táme toku kọléá ọbọ alé fọ iwí gyí, fotamakle Nikolai abúọpọ bwehé laláhe amu, fé alá mí é ntamakle mú.

⁷ “Ọhá ání ọbọ asu onúú asun ání Ọje Wankíhé amu dé ọpasua ámu bláa asi. Néha ọhá ání olegyi isọ obégyi Paradiso ndobító oyí-abí á móú itehá nkpa ámu.”

Smirna Ọpasua Nkla

⁸ Ọlẹtrá bláa mí ọbée, “Wanlín asún ání sísí Akristofọ ọpasua ání ọbọ Smirna wúluto ọbọpọ fẹe,

“Ọhá á móú ogyi Ogyankpapọ múa Ọtráhe, olowu lákúsú tsú afúlitọ ámu ọbée: ⁹ Nyin fọ ipian wunhe pọ ohian ání fudegyí, támẹ fubu atọ! Nyin alá ọpasua á móú bude iwí kú beẹ, Yudafọ bọgyi ámu bude afunu wa dínká fósú. Megyí Yudafọ bọgyi, Ọbunsám abúọpọ ọpasua bọgyi. ¹⁰ Máha ipian ání ọbẹba fusu iwa fọ ifú. Nde fọ bláa, Ọbunsám ọbẹha békítá mlítọ akọ tswi obu. Ọbósọ mlí kí. Bédínká fósú nke dú. Ní lowuto ígyi ó á, fọ mú wa ọnọkwali. Néha fọ isugyi-ọpa, igyi nkpa ání itamatá.

¹¹ “Ọhá ání ọbọ asu onúú asun ání Ọje Wankíhé amu dé ọpasua ámu bláa asi. Ọhagyíọha ání olegyi isọ á, lowu nyọọsí amu iméeda mu.”

Pergamo Ọpasua Nkla

¹² Ọlẹtrá bláa mí ọbée, “Wanlín asún ání sísí Akristofọ ọpasua ání ọbọ Pergamo wúluto ọbọpọ fẹe,

“Ọhá á móú ọbọ ọdayí ọya anyọ kláklá ámu ọbée: ¹³ Nyin ání fotsie ọtínéá Ọbunsám owíe obíá itsie, támẹ fude fọ hógyito kínkíinkín. Bréá bọmọ mí adánsie ogyípú ọnọkwaliọ Antipa mlí wá inu kóráá á, fọmekpa mí ọma. ¹⁴ Táme mú ó á, mbu fọ iwí asún kpalóbí kọ. Mlítọ akọ bọbuo Balaam á móú olosuná Balak† alá ọbóbwe Israelfọ bóbwe lakpan, ọleha á móú betsiá wá atsi múa ayin asún, tsíá gyi ọkpitọ-atọ ámu. ¹⁵ Alí kén akọ bọbọ mlítọá bọbuo Nikolai atosunáhé ní. ¹⁶ Mlídamlí klọntọ. Ní megyí alí nọbofwie mlítọ, pọ mí ọnótọ ọdayí ámu kọ á móú.

¹⁷ “Ọhá ání ọbọ asu onúú asún ání Ọje Wankíhé amu dé ọpasua ámu bláa asi.

“Ọhagyíọha ání olegyi isọ obégyi atogyihe á móú bọpọhájín ámu kọ. Nétrá ha okugyíọkọ ọbwi futútúá bọwanlín ọdá pọpwe dínká mósú. Mu nkọle ọbẹbí dá ámu. Ọhaa méẹbí mú tsíá mọtọ.”

Tiatira Ọpasua Nkla

¹⁸ Ọlẹtrá bláa mí ọbée, “Wanlín asún ání sísí Akristofọ ọpasua ání ọbọ Tiatira wúluto ọbọpọ fẹe,

“Bulu mu Bi á móú mu ansíbi igyi fé ogyá ọdandọ, mu ayabiasí igyi fé kọóbri ání bapówá ogyá, plí mú iwí ámu ọbée: ¹⁹ Nyin fọ bwehé féé. Nyin fọ ahádwe, fọ hógyi, fọ osum agyómá pọ fọ nsiwa lí kínkín. Nyin ání fudebí bwé dun gyankpapọ amu. ²⁰ Táme asún ání mbu ha fọ gyí, fahá ọtsi á móú bọtetí mu Yesebel, ọde mu iwí tí ọbée, Bulu ọnósú ọtáipọ amu dépu mu atosunáhé mlé mí asúmpọ, bude atsi múa ayin asún wa, bude ọkpitọ-atọ é gyí. ²¹ Nakí mu ansító ání ọbédamlí klọntọ bọbuo Bulu, támẹ omedékléá obési mbuato. ²² Mú sọ néda mu, wá mu ọlọ. Obówun ipian. Ní mu ahá á móú bude mbuato ámu é bọmesi, lé iwí lé mótọ á, néha á móú béhie wun ipian. ²³ Nómọ mu abúọpọ amu. Akristofọ ọpasua féé bẹbí ání mígyí ọhá á móú otowun ahá klọntọ pọ á móú nwuntọ asún ámu ní. Néka okugyíọkọ ikọ mu bwehé ọnọ.

† 2:14 Iní bọ Numeri 22–24tọ

24 “Támé mli aha tráhe ání mlilasí mlibu Tiatira wúlutọ, mlimóbuo ọtsi ámu atosunáhé amóú bude mó ti ‘Ọbunsám ason nǎínhé’ amu mó á, mmóọpu atọ sọráhé kọkọ sọrá mli. 25 Támé mlikita mí atosunáhé amóú mlibu amutọ kinkíinkín yófọn bréá néba. 26 Néha ọhá ání olegyi tógyításó, ọletalí bwé mí apé yófọn ọyí ọnómaké túmi, obégyi ọmá féesó. 27-28 Ọbékpa amú owuntọlinsu, bwíébwíe amú blúblúblú fé abua. Obénya túmi amóú mí Sí lópọhá mí ámu odu. Nọpu mu bake ọtsrakpabi há mu, pọsúná ání alagyi isu.†

29 “Ọhá ání ọbu aso onúu ason ání Ọje Wankíhé amu dé ọpasua ámu bláa asi.”

3

Sardis Ọpasua Nkla

1 Ọletrá bláa mi ọbée, “Wanlun asón ánfí sísí Akristofọ ọpasua ání ibu Sardis wúlutọ ọbọpu fée,

“Ọhá amóú ọbu Bulu Ọjé asienó pọ ntsrakpabi asienó ámu ọbée: Nyin fọ bwehé fée. Fọbu idá ání fọki nkpa, támé fawú fóna. 2 Mó su tsinki, afọwa fọ atọ tráhe amu ọwonlín, tsúfé idekléá iwu. Nawun ání fọ bwehé lesian mí Bulu ansító. 3 Mó su kain tóá bosuná fọ pọ móá fonusu. Gyi mósó, afudamli klontọ. Támé ní fọmetsinkí á, nóbofwie fótó fé owikplu, fóméebi bréá néba. 4 Támé aha akọ bọbu wúlu amutọá bọmákpọpọ amú atadié.* Bówa atadié futútú, mía amúnyọ abénatí, tsúfé bafon. 5 Néha ọhá ání olegyi isu ọbówa atadié futútú. Mméetsitsii mu idá lé nkpa ọwoló amutọ. Néblí mí Sí muu mu abọpu ansító mbée, mibó mu.

6 “Ọhá ání ọbu aso onúu ason ání Ọje Wankíhé amu dé ọpasua ámu bláa asi.”

Filadelfia Ọpasua Nkla

7 Ọletrá bláa mi ọbée, “Wanlun asón ánfí sísí Akristofọ ọpasua ání ibu Filadelfia wúlutọ ọbọpu fée,

“Ọhá amóú ọlọwankí, ọtamawá afunu, ọde Owíe Dawid sáafi, ofinkí ọhaa tamatálí fin, ofin é ọhaa tamatálí finkí ámu ọbée: 8 Nyin fọ bwehé fée. Kí, nafinkí obu yáí há fọ. Ọhaa méetalí fin mó. Nyin ání fọma ọwonlín, támé fagyi mí atosunáhésu, fómekpa mí ọma. 9 Ọbunsám abúọpu amóú bude afunu wa bée, Yudafo bogyi ámu a, néka amú híe béba beda akpawunu fọ ayabiasí. Amú fée bébi ání ntọdwé fọ. 10 Fagyi mí asónsọ, fanyá klun lí kinkíinkín. Mó su néle fọ lé ipian amóú nọpọsọ ọyítọ ahá fée kí amutọ. 11 Kí, neba ní. Mó su kítá itọ amóú fọbu amutọ kinkíinkín, méni ọhaa móhọ fọ isugyi-ipa lé fọ ibitọ. 12 Ọhá ání olegyi isu á, nọpu mu bwé mí Bulu ọtswékpa obu ámu ọtan. Ọméetrá dali unu ekekekeke. Nówanlín mí Bulu idá dínká musu. Nówanlín mí Bulu wúlu, igyi Yerusalem pọpwe amu idá dínká musu. Wúlu amóú ibékpí tsú ọsósú mí wá ba amu, nówanlín mí onutọ idá pọpwe amu é dínká musu.

13 “Ọhá ání ọbu aso onúu ason ání Ọje Wankíhé amu dé ọpasua ámu bláa asi.”

Laodikea Ọpasua Nkla

14 Ọletrá bla mi ọbée, “Wanlun asón ánfí sísí Akristofọ ọpasua ání ibu Laodikea wúlutọ ọbọpu fée,

“Ọhá amóú butetí mu Amen, mu sọ Bulu asón fée iteba mótọ, ogyi ọdansiyin ọnọkwalıpu, ọtamawá afunu, ogyi Bulu atọ bwehé fée nwun ámu ọbée: 15 Nyin fọ bwehé fée. Fọmebli ogya, fọmolwií é. Ní febli ogya ntée folwií á, teki ibu alé. 16 Támé fugyi bwíánbwíán, fọmebli ogya, fọmolwií é. Mó ali su nótu fọ tsítsá. 17 Fée, atọ onyapọ fugyi, fọbu atọ. Tọtọ médé fọ híán, támé fọma tọtọ, fọmeyín ání ohiáni fógyi. Fọbu nwe, fọ ansibi labwíé, fóna yayá. 18 Mó su ndetọ kplá fọ mbée, pu kọba bọhọ sika pepeá bafwí mó ogyátọ mí wá. Mó ọbéha fénya atọ onutónutọ ní. Ntráa nde fọ bláa mbée, fọbọhọ atadié futútú, afọputin fọ péli móa fọ yayá ámu. Bọhọ afá da fọ ansibisu, méni fówun atọ. 19 Ahá ání ntọdwé á, amú ntọwá iyin wa, bíti amú isu. Mó su wa nsi, afudamli klontọ. 20 Kí, nli obu-ọnó, nde agoo tswí. Ní ọku

† 2:27-28 Israelfọ Ibo 2:8-9 * 3:4 Bọmákpọpọ amú atadié asi gyi bọmákpọwé lalahe.

lónu mí ọme, olefinkí há mí á, nébitíwíé mu wá, mía mọnyọ abówa ibi gyi atọ. ²¹ Ọhá ání olegyi ịsu á, néha mu obétsiá mí wá, mí owíe obíá ámụsu. Alí kén mí é negyi ịsu, ntsie mí Sí wá mu owíe obíá ámụsu ní.

²² “Ọhá ání ọbu aso onúu asun ání Ọje Wankíhé amu dé ọpasua ámu bláa asi.”

4

Ọsósó Bulusúm

¹ Ịni ọma a, nelawun atọ bámbá. Nowun ání obu lafinkí ọsósó. Nelanú ọme amúb ilegyanpá bláa mi asún ámu. Ọme amu igyi fé ọkpe. Ọlebláa mi ọbée, “Du ba nfi, mí ansuna fú tóá ilehián ání íbéba ịni ọma.” ² Bulu Ọjé leba mísú ọtsáwọle pé. Múá nówun a, owíe obíá kv tsie ọsósú ịnu, ọku tsie mósú. ³ Ọhá ámúú otsie mósú ámu ịwí dé ogyá kpa fé abwi wankláán kvá igyi pépe múa futútú. Mú ọtneku é igyi fé nyankpótáa, ịde ogyá kpa bomlí owíe obíá ámu fé ibwi wankláán kvá igyi fitáa bọbwe.* ⁴ Owíe-mbíá adwanyọ-na itsie bomlí owíe obíá ámu. Ahande adwanyọ-na bọwa atadié futútú butsie mbíá ámụsu, bubun sika pepe ipa. ⁵ Ịnu nyankpu lówa ibi fwi bi. Odekpíe, ọpráda depotí dáli owíe obíá ámúú. Ibia asienó ịlú owíe obíá ámu ansító, idetsíí. Múgyí Bulu Ọjé asienó ámu ni. ⁶ Nowun gláasi ọpu kvá mósú ịde ogyá kpa fé atsufolibi, ịda owíe obíá ámu ansító.

Mbwi akvá bukí nkpa ana, ansíbi iduadúa amú nkpa múa ọma féeé, bobomlí owíe obíá ámu ọbun nsiné ịnu. ⁷ Amútó ogyankpapu gyí fé gyatá. Onyọasi gyí fé ọnantswie yínhé. Ọsaasi ansító igyi fé nyankpusa, ọnaasi é gyí fé oyitsu ání odefulí. ⁸ Okugyíọku bu abámba asie, ansíbi iduadúa mótó múa mú ọma féeé. Bude ịlú wa ọpa onyé beé, “Wanki, wanki, wanki gyí aní Wíe Bulu Otúmípu.

Múlétsiá, otsie, ọbélaba.”

⁹ Mbwi ámu bótawá ịlú ámu, pú numnyam, obú múa ịpán há ọhá ámúú otsie owíe obíá ámụsu, omóowu ekekekeke ámu. Ní bọbwé mú alí á, ¹⁰ ahande adwanyọ-na ámu é bamlí bun ọhá ámúú otsie owíe obíásó amu ansító súm mu. Mubúu ịnu bré féeétó ni. Fówun babwíí amú owíepa ámu tswi obíá ámu ansító blí beé,

¹¹ “Aní Wíe pú aní Bulu!

Fúlehián ání abọpu obú, numnyam múa túmi há, tsúfé fólóbwe atọ féeé. Fọbwe tógyító fú apétó.

Mú féeé ịlaba mótó.”

5

Okúfabi Amu Létii Ọwulọ Amu

¹ Ịni ọma a, nowun ání ọhá ámúú otsie owíe obíá ámụsu ámu dé ọwulọ kúntáhé mu gyọpítọ. Bọwanlín atọ dínká mú nkpa múa mú ọma féeé, bọpu okpin tan mú ọnó tse sienó. ² Ịnu nowun Bulu-ọbọpu otúmípu ọkvá ọdekplón fité ọbée, “Ma lófún ání ọbémaín atọ asienó ánfí, tíí ọwulọ ámu ọnó?” ³ Bumenya ọhaa ọsósú ntée ọsulọsu ntée ọsulọ ayasi ání ọbétalí tíí mú ọnó, kla mú. ⁴ Ịni su nehie su, tsúfé bumenya ọhá ání ọlọfun, obetíí ọwulọ ámu ntée ọbékla mú. ⁵ Ịnu ahande amúú ọkule lébláa mi ọbée, “Mátrá su. Kí, Yuda abusuantọ Gyatá, ogyi Owíe Dawid mu na ámu lagyi ịsu. Ọlọfun ání ọbémaín atọ asienó ámu, tíí ọwulọ ámu ọnó.”

⁶ Ịnu nowun Okúfabi ọku. Ịlehan ání bapú mu há igyí kí. Ọlú owíe obíá ámu, akiankpapu ana ámu pú ahande adwanyọ-na ámu nsiné. Ọbu nsiebí asienó pú ansíbi asienó. Mu ansíbi asienó ámu gyí ọjé asienó ání Bulu tawá sísí ọsulọ anfi ọtínegyíatíné ni. ⁷ Okúfabi amu lédalí ba nkpa, ọbọhọ ọwulọ ámu lé ọhá ámúú otsie owíe obíásó amu gyọpítọ. ⁸ Ịnu mbwi ámúú bukí nkpa ana ámu pú ahande adwanyọ-na ámúú okugyíọku lémlí bún Okúfabi amu ansító. Okugyíọku dé ọsankuo pú sika pepe blanwébi ání ọhíén bọ mú. Bulu ahá mpái gyí ọhíén ánfí. ⁹ Akiankpapu ana ámu pú ahande adwanyọ-na ámu bude ịlú pọpwe wa beé, “Fúlọfun ání fótisu ọwulọ ámu,

* **4:3** Ibwi futútú ámu dá gyí ánfí yaspa. Pépe amu dá gyí kanelia. Fitáa bọbwe amu é dá gyí emerald.

máin atọ asienó á mú bọputan mó ọ́nó á mú.
Tsúfẹ́ bọpu fú há igyí, ẹ́pu fú obugya hẹ́ ahá há Bulu.

Ẹ́họ́ ahá abusuangyíabusuan, ọ́blúgyíọ́blí, ọ́mágyíọ́má pú ọ́sọ́lọ́sọ́ ahá ọ́tsan-ọ́tsan fẹ́étọ́.

¹⁰ Fayáí fú iwíe ogyíkpa há á mú, fabwé á mú fú igyí ahapú á ní bẹ́tsiá há aní Bulu á mú igyí. Bẹ́gyi iwíe ọ́sọ́lọ́sọ́.”

¹¹ Nẹ́lákí, nonu Bulu-abọpu tsọ́tsọ́tsọ́ ọ́mẹ. Buhíé bọtsọ́ á ní bọ́ma ọ́klátọ́. Bobomlí owíe obíá á mú mó́a akíankpapu á mú pú ahandẹ́ aduanyọ́-na á mú. ¹² Bọpu ọ́mẹ kponkpọ́nkponṭi wá ọ́lọ́ bẹẹ,

“Okúfabi á mú bọ́pohá mú igyí á mú lófọ́n

há túmí, ọ́wọ́nya mó́a

nyánsa pú awú́tó ọ́wọ́nlín,

ọ́dayilé mó́a numnyam pú kanfó.”

¹³ Inu nonu atọ́á Bulu lóbwe fẹ́é ọ́mẹ. Mó́a ọ́bọ́ ọ́sọ́ mó́a así, ọ́sọ́lọ́ ayasí pú ọ́pọ́tọ́ fẹ́é, bọ́de ọ́lọ́ wa bẹẹ,

“Kanfó, ọ́dayilé, numnyam pú túmí fẹ́é

iletsiá ọ́há á mú ọ́tsie owíe obíású á mú

pú Okúfabi á mú bré fẹ́é!”

¹⁴ Mó́u akíankpapu ana á mú beblí bẹẹ, “Amen!” Inu ahandẹ́ aduanyọ́-na á mú bemlí bun sým Bulu mó́a Okúfabi á mú.

6

Okpin Asienó Á mú Máin

¹ Mí ansító inu á, Okúfabi á mú lémaín atọ́ asienó á mú bọ́putan ọ́wọ́lọ́ á mú ọ́nó á mútọ́ kọ́lẹ. Inu nonuá akíankpapu ana á mútọ́ ọ́kọ́lẹ léle ọ́nó. Mú ọ́mẹ lẹ́lun fé ọ́práda ọ́bẹẹ, “Ba!”

² Nẹ́kí a, ọ́pọ́nkọ́ futútú ọ́kọ́ ní. Músu ọ́dinkápú á mú dé ọ́ta, bobun mú owíepa. Ọ́lọ́pu ọ́pọ́nkọ́ á mú kplí ba ọ́sọ́lọ́sọ́ fé ọ́su ogyípúá ọ́tráa ọ́bá bọ́kọ́ ọ́sá tsọ́tsọ́tsọ́, ọ́tra gyi ọ́su.

³ Bréá Okúfabi á mú lémaín atọ́ nyọ́sọ́sọ́ bọ́putan ọ́wọ́lọ́ á mú ọ́nó á, nonuá akíankpapu á mútọ́ onyọ́sọ́ léblí ọ́bẹẹ, “Ba!” ⁴ Ọ́pọ́nkọ́ pẹ́pẹ ọ́kọ́ lédalí ba. Beha músu ọ́dinkápú ọ́dayí ọ́ya anyọ́ tıntín kọ́. Beha mú túmí á ní ọ́lẹ́e iwílwii lé ọ́yítọ́. Mó́ su ọ́sá lẹ́da ọ́tínegyíọ́tíné, ahá bọ́mọ́ aba.

⁵ Bréá Okúfabi á mú lémaín atọ́ saasiá bọ́putan ọ́wọ́lọ́ á mú ọ́nó á, nonuá akíankpapu á mútọ́ ọ́saasi léblí ọ́bẹẹ, “Ba!” Nẹ́kí a, ọ́pọ́nkọ́ bibi ọ́kọ́ ní. Músu ọ́dinkápú á mú dé skéeli.

⁶ Inu nonu ọ́mẹ kọ́ lédalí tsu mbwí á mú bọ́tsie nkpa ana á mútọ́ ọ́bẹẹ, “Ayó olónká kọ́lẹ ntẹ́e inu olónká asa ọ́bọ́bwe ekẹwóle ọ́kọ́ká.* Táme máyintá nfọ́ mó́a wáin-nyí mó.”

⁷ Bréá Okúfabi á mú lémaín atọ́ naasiá bọ́putan ọ́wọ́lọ́ á mú ọ́nó á, nonuá akíankpapu á mútọ́ ọ́naasi léblí ọ́bẹẹ, “Ba!” ⁸ Inu nowun ọ́pọ́nkọ́ ọ́kọ́vá mú ọ́wí igyí fé nsúó. Músu ọ́dinkápú á mú ọ́dá gyí Lowu. Afúlitọ́ é buo mú. Beha á mú túmí á ní ní beye ọ́yítọ́ á mú ana á, bọ́mọ́ ọ́kọ́ iku kọ́lẹ. Bọ́pọ́ ọ́dayí ọ́ya anyọ́ mó́a akón, ọ́lọ́ mó́a ọ́sọ́lọ́sọ́ mbwíkítá-atọ́ mó́ á mú.

⁹ Bréá Okúfabi á mú lémaín atọ́ nuusiá bọ́putan mó́ ọ́nó á, nowun Bulu asóntọ́ akítápú á mú ọ́kláa afọ́dẹ́-asubwí á mú ayasí. Bulu asún á mú ọ́wí adánsie gyí su bọ́mọ́ á mú. ¹⁰ Inu bọ́sọ́rá okitikítí kóklókú bẹẹ, “Oo! Bulu Otúmípu, fú ọ́wí lọ́wankí, fúbọ́ ọ́nọ́kwali. Ọ́menke fégyi ọ́sọ́lọ́ anfisọ́ ahá asún, fítẹ́ aní obugya tsú aní amọ́pú á mú wá?” ¹¹ Mó́ ọ́ma a, beha á mú fẹ́é ligá futútú, bebláa á mú bẹẹ, bọ́tráa tsia kpalobí. Bọ́tsiá yófọ́n bréá bamọ́ á mú aba asúmpú ahógyipu á mú é, á mú ọ́dọ́dọ́ lẹ́fọ́n asa.

¹² Bréá ndẹ́kí a, Okúfabi á mú lémaín atọ́ siesiá bọ́putan ọ́wọ́lọ́ á mú ọ́nó. Ọ́sọ́lọ́ lẹ́kpunkí kóklókú, owí lebi tuun fé tati bibi, ọ́tsra é lẹ́pẹ́ kọ́ fé obugya. ¹³ Mó́ ntsrakpabi bekpakpáa bun ọ́sọ́lọ́sọ́, fé afú kponkpọ́nkponṭi látsun kpakpáa pọ́ntọ́-abíá inu kọ́dan bun. ¹⁴ Nwólótáa lokuntá fé ọ́wọ́lọ́, tsú mó́ náti. Abu mó́a ọ́pu nsíné ọ́sọ́lọ́ fẹ́é lédalí mó́

* 6:6 Ilosuná á ní ọ́sá su atọ́ bẹ́hẹ́ wá ibiá.

otsiákpá. ¹⁵ Inu nowun ání ọyító awíe pọ ahandẹ pọ isá ọnọ alíyọ pọ asikafọ pọ atúmipọ, nkpábi mọ́a iwíso atsiápọ beyẹ̀nain abusu abwi alatọ́ pọ abwi mbótọ́. ¹⁶ Bebláa abụ́ mọ́a abutá́ ámu bee, “Mlikpa bun aniso, mēni owie obíasú otsiápọ́ amu omóowun aní, Okúfabi amu ọmēbití aní iso! ¹⁷ Tsúfẹ́ amó ahá isubití eke ámu lafun. Ma ọ́bétalí líí mó ọ́nọ?”

7

Bulu Ahá Mpím Lafakule Advana-na (144,000)

¹ Iní ọ́ma a, nowun Bulu-abọ́pọ́ ana, bulí ọ́yí afonka ana ámu féesú. Bude afú afonka ana ámutọ́ kinkíínkín, mēni iméetrá tsun ọ́solúso, ọ́pọso ntée ọ́yí kọ́kọ. ² Inu nowun ání Bulu-ọ́bọ́pọ́ bámbá dédalı́ tsu owí ọ́dalıkpa. Ọ́de Bulu Ọ́kiankpaọ́ atọ́ ọ́tọ́pọ́híe mu ahá nsu. Múú ọ́bọ́sọ́rá okitikítı́ kóklókúú kpólí abọ́pọ́ ana ámúú Bulu léha amú túmı́ ọ́bée, bubéyintá ọ́solúso mọ́a ọ́pọ́ amu. ³ Bulu-ọ́bọ́pọ́ amu lébláa Bulu-abọ́pọ́ ana ámu ọ́bée, “Mlimáyintá ọ́solúso ntée ọ́pọ́ ntée ọ́yí kọ́kọ, yófun bréá nọ́pọ́ atọ́ híe mí Bulu asúmpọ́ ọ́sokpi nsu asa.” ⁴ Inu bekla ahá ámúú bapọ́ Bulu atọ́ híe amú nsu amu fée. Amú ọ́dududọ́ bugyi ahá mpím lafakule advana-na (144,000). Amú fée bọ́tsú Israel abusuan dúanyọ́ ámutọ́. ⁵⁻⁸ Behie ahá mpím dúanyọ́ (12,000) nsu abusuan ámu kugyíkọ́tọ́. Abusuan ámu adá gyí, Yuda, Ruben, Gad, Asa, Naftali, Manase, Simeon, Lewi, Isakar, Sebulon, Yosef pọ́ Benyamin.

Ọ́dọ́m Aní Bọ́tsú Ọ́má-ọ́mádtó

⁹ Iní ọ́ma a, nowun ọ́dọ́m kúv́a ọ́haa méetalí kla amú. Bọ́tsú ọ́mágyíọ́má, abusuangyíabusuan, ọ́solúso ahá ọ́tsan-ọ́tsan pọ́ ọ́blígyíọ́blítọ́. Bulí owie obíá ámu pọ́ Okúfabi amu ansítọ́. Bọ́wa ligá futútúútú, bude mbláa. ¹⁰ Bọ́sọ́rá okitikítı́ kóklókúú bee, “Anı́ Bulu ámúú otsie owie obíasú pọ́ Okúfabi amu tóhọ́ ahá nkpa!” ¹¹ Inu á, Bulu-abọ́pọ́ amu fée belí bọ́mlí owie obíá ámu pọ́ ahandẹ́ advanyọ́-na ámu pọ́ akiankpaọ́ ana ámu. Bemlí bun, pọ́ ansítọ́ bun ọ́solótọ́ owie obíá ámu ansítọ́, súm Bulu, ¹² blí bee, “Amen! Ikanfó, numnyam, nyánsa, ipán, obú, túmı́ pọ́ ọ́wọ́nlín ibwée mu kle bré fée! Amen!”

¹³ Inu ahandẹ́ amutọ́ ọ́kọ́le léfité mí ọ́bée, “Amendı́ gyí ahá ánfı́ bọ́wa ligá futútúútú ánfı́? Nkónú bọ́tsú?”

¹⁴ Múú nebláa mu mbée, “Ọ́handẹ́, fọ́ yín.”

Múú ọ́lebláa mı́ ọ́bée, “Ahá ánfı́ gyí ahá ání batsun asun wunhe kpọ́nkpańtı́ ámutọ́ dálı́ nı́. Amú láfwí amú atadiẹ́ Okúfabi amu obugyatọ́, ilafúlí futútúútú ní. ¹⁵ Mó sọ́ bulí Bulu owie obíá ámu ansítọ́, bude mu súm ọ́pa-onyé mu ọ́tswékpá inu ní. Ọ́há ámúú otsie owie obíá ámu ẹ́ obétsiá amótọ́, bún amúsú. ¹⁶ Akún mọ́a ọ́mewólí méetrá kítá amú, owí ntée ọ́pawı́ ẹ́ iméetrá tọ́ amú. ¹⁷ Tsúfẹ́ Okúfabi amúú ọ́lú Bulu owie obíá ámu asi ámu ọ́bóbwe amú ọ́kpapọ́. Obégya amú nkpa, kpá amú ya nkpa-ntsu ámu ọ́wíkpa, anı́ Wíe Bulu obétsı́sı́i amú ansı́ ntsú fée.”

8

Okpin Sienósı́ Amu Main

¹ Bréá Okúfabi amu lémaín atọ́ sienósı́a bọ́pọ́tan ọ́wolú ámu ọ́nọ́ á, ọ́súú lólóv́a fé dọ́nhwírı́fon. ² Inu nowun Bulu-abọ́pọ́ asienó́ ámúú bulí mu ansítọ́ ámu. Beha amótọ́ okugyíọ́kọ́ ọ́kpe.

³ Bulu-ọ́bọ́pọ́ bámbá lébá belí afọ́diẹ́-asubwi amu ansítọ́. Ọ́de sika pepe blanwébi ání butọ́wá ọ́híén ogyá mótọ́. Beha mu ọ́híén tsọ́tsọ́tsọ́, ọ́lọ́pọ́tsı́a Bulu ahá mpáıtọ́, pọ́yédinká sika pepe afọ́diẹ́-asubwi amúú iyi owie obíá ámu ansítọ́ ámu. ⁴ Mu ọ́híén ámu ogyási letsı́a Bulu ahá ámu mpáıtọ́, kósú tsú afọ́diẹ́-asubwi ámu ọ́yó Bulu ansítọ́. ⁵ Inu Bulu-ọ́bọ́pọ́ amu lótsu ọ́híén blanwébi ámu, ọ́lele ogyá afọ́diẹ́-asubwi ámu ọ́wá mótọ́, fin mó dá ọ́solúso. Inu nyankpa lówa ibı́ fwı́ bı. Odekpı́e, ọ́práda depotı́, ọ́me ọ́tsan-ọ́tsan delı́n kóklókúú, ọ́solúso ẹ́ dekpınkí kpakpakpa.

Ikpe Asienó Amu

⁶ Bulu-abọ́pọ́ asienó́ ámúú bude ikpe asienó́ ámu ẹ́ beda iwíso há mó folí.

⁷ Bulu-əbəpu gyankpapu lófolí mu əkpe. Múu botsu atsufolibi múa ogyá ání obugya lefráa mú, tswi mú wólí əsulúsu. Ní beye əsulótə asa á, mútə iku kule múa músu nyí pú músu ífá fée ləhə plíplíplí.

⁸ Bulu-əbəpu nyəəsi lófolí mu əkpe. Inu bətswi təkú fə ibu kənkəntiá idehə wá əputə, əputə yée asatə ikule ledamli obugya. ⁹ Əputə mbwíá buki nkpa féeťó yée asatə iku kule bowu, ntsusu ayibitə yée asatə iku kule é lobwiebwie.

¹⁰ Inu Bulu-əbəpu sáásí lófolí mu əkpe. Ətsrakpabi kənkənti kúá ide ogyá tsií fə obia lékpa tsú əsúsu bəda ntsu tsənhéá ibu əyítə féeťóye asatə iku kulesu. ¹¹ Ətsrakpabi amu dá gyí “Əkitá.” Inu ntsu tsənhé amutəyée asatə iku kule lówa əkitá dən əkpín. Mú əkitá su ahá tsətsətsəá bonu mú bowu.

¹² Əbəpu náásí lófolí mu kle. Uəwə owí múa ətsra pú ntsrakpabitə yée asatə iku kule. Mú fée lodun. Inu su əyi kəhe múa owi tahétə yée asatə iku kule é loklun.

¹³ Neki a, oyitsu əku défulí, odesú kəklókúú əbée, “Ahá ání bətsiá əsulúu anfisə asa Bulu-əbəpu asa atráhe amu bəfulí amú nkpe amu bəgyówi tsenyə-tsesa!”

9

¹ Bulu-əbəpu núúsi lófolí mu əkpe. Nowun ání ətsrakpabi lékpa tsú əsúsu bəda əsulúsu, bəpu ilán klúklúúklúá ima əka sáafi há mu. ² Múu olefinkí ilán klúklúúklú amu ənə, ogyási ledali mútə fə obuntə. Ogyási amu ideha nsaintə fée ilebi tuun. ³ Inu atsantsanku bədalí tsu ogyási amutə ba əsulúsu. Bəha amú túmi bəe busóra ahá fə nyankpəkpíe. ⁴ Bəbláa atsantsanku amu bəe, bumápu ənə da ífá ntée nyí kuku, dən ahá amúú Bulu nsəhiətə medín amú əsəkpí amu. ⁵ Bumeha amú əkpa ání bumóə amú, táme bohíe wa amú iwəsin tsra anu kéké. Amú iwəsin amu ibwé fə aliá nyankpəkpíe-sorá təhə əsin. ⁶ Ahá bódunká lowu nke amutə, táme buméenya. Bóbə mbódí ání bówu, táme bumóowu.

⁷ Atsantsanku amu belian mpənkəá bahíhe amú há isá, təkú idun amú nwunsu fə sika pəpə ipa. Bəwa anyənkpəsa ansítə. ⁸ Amú nwunsu-imi bu iswí fə ətsi klé. Amú ayín é igyi fə gyatá klé. ⁹ Bəwa kántə atíntə ání bəpu dátə bwé. Ní bədefulí á, amú ate totsúlá fə mpənkə múa kéké tsətsətsəá busrí bəyó isá. ¹⁰ Bəbu odú, itəsórá fə nyankpəkpíe. Bəha amú túmi bəe, bəpúu amú odú amu pilan ahá tsra anu kéké. ¹¹ Ilán klúklúúklúá ima əka əbəpu gyí amú owíe. Bətətí mu Hebrifə əblítə bəe, Abadon. Griiki əblítə é bətətí mu bəe, Apolion. Mú asi gyí, “Ató Oyintápú.”

¹² Asən wunhe gyankpapu lámə ənə á. Anyə tráhe é ibá.

¹³ Bréá Bulu-əbəpu síesi lófolí mu əkpe a, nonu əme ku ledali. Uledali tsu sika pəpə afədie-əsubwi amu okonkí ana amutə Bulu ansítə inu. ¹⁴ Ide əbəpu amúú ələfulí əkpe amu bláa əbée, “Sanki əbəpu ana amúú beklí mántə ntsu yilé Efrate ənə amu.” ¹⁵ Bulu léla amú yái há ali bré anfi, ofi anfi, ətsra anfi, eke anfi pú dənhwírí anfi əbée, busánkí amú abuyəmə əyítə ahátə yée asatə iku kule fée. ¹⁶ Bəbláa mi ání isá akəpú amu ədudə bóbwe bliba lafanyə (200,000,000), bədin mpənkəsə. ¹⁷ Nowun mpənkə pú amúsu adinkápú mí atowunhe amutə, bəwa kántə atíntə. Aku klé ləpə fə ogyá, aku klé lebi, aku é klé igyi bəte-nfə. Mpənkə amu nwun igyi fə gyatá klé, ogyá múa ogyási pú atonkodu dədalí amú ənəť. ¹⁸ Ali asən wunhe aku asa, igyi ogyá, ogyási pú atonkodu amu uledali tsu mpənkə amu ənə, iləmə əyítə ahátə yée asatə iku kule. ¹⁹ Megyí amú ənəť nkule asən wunhe túmi tedáli tsu. Ibu amú odútə é, tsúfə amú odú igyi fə iwə, ibu nwun, itepílan ahá.

²⁰ Anyənkpəsa amúú besian əsulúsu, bumowu asən wunhe amutə amu fée bekiná bumədamli kləntə. Bumesi əhe laláhe múa atunkuá bəpú sika pəpə, sika futútú, kəóbri, əbwi múa nyí aná bwé súm. Ali əhe laláhe pú atunku anfi bətamawun atə, bətamanú asún, bətamanátí. ²¹ Ali kén bumədamli kləntə sí amú tsiátə laláhe; igyi ahámə, əkpé, atsi múa ayin asúnwa múa owi amu é bwe ní.

10

Bulu-ɔ̀ɔ̀pɔ̀ Mva Ɖwóló Túkúrííbi

¹ Inu nelawun Bulu-ɔ̀ɔ̀pɔ̀ ɔ̀wɔ̀nlínpó bambá ɔ̀kuá ɔ̀tsú ɔ̀súsú. Agyinde lobomlí mu, nyankpótáa ilan mu awunso. Mu ansító lɔ̀wankí fé owí, mu ayabi igyi fé ɔ̀sɔ̀tí ání ogyá bu mótó. ² Ɖde ɔ̀wóló túkúrííbi kuá ɔ̀leteí mótó. Mu gyɔ̀pɔ̀ yabi iyi ɔ̀pɔ̀su, mu bina yabi é iyi ɔ̀solósu. ³ Ɖlakplón kóklókókú fé gyatá dékpóun, ɔ̀práda asienó ámu lɔ̀putí. ⁴ Bréá ɔ̀práda asienó ámu lɔ̀putí, mbéé anwanlín asón ámú ɔ̀leblí ámu a, nonu ɔ̀me bámbá tsú ɔ̀súsú. Ɖme ámu déblí ɔ̀béé, “Máwanlín asón ámú ɔ̀práda asienó ámu ɔ̀leblí ámu. Pɔ̀wa fú kpawunuto.”

⁵ Mú Bulu-ɔ̀ɔ̀pɔ̀ ámú nowun, ɔ̀lí ɔ̀pɔ̀ múa ɔ̀solósu ámu lótsu mu gyɔ̀pɔ̀ ɔ̀bi fúá yó ɔ̀súsú. ⁶ Inu ɔ̀leka ɔ̀há ámú ɔ̀bu nkpa bré féétó ámu ntam. Mólóbwé ɔ̀sú múa asi, ɔ̀pɔ̀ múa mótó ató féé, ɔ̀leblí ɔ̀béé, “Bumétrá si tsíá! ⁷ Táme bréá Bulu-ɔ̀ɔ̀pɔ̀ síénósí ámu ɔ̀bófulí mu ɔ̀kpe a, alí bré ámutó Bulu ason ɔ̀híne ámú ɔ̀lehe yáí ɔ̀béé, móbwe ámu ɔ̀béba mótó ní. ɔ̀béba mótó fé alí ɔ̀lebláa mu asúmpó, bɔ̀gyi mu ɔ̀nósú atóipó ámu.”

⁸ Inu ɔ̀me ámú ɔ̀de mí asón bláa tsú ɔ̀súsú ámu létrá bláa mi ɔ̀béé, “Yɔ̀hɔ̀ ɔ̀wóló ámú ɔ̀lafinkí ámu le Bulu-ɔ̀ɔ̀pɔ̀ ámú ɔ̀lí ɔ̀pɔ̀ múa ɔ̀solósu ámu ɔ̀bitó.”

⁹ Mú su nɔ̀yɔ̀ Bulu-ɔ̀ɔ̀pɔ̀ ámu wá mbéé, ɔ̀pɔ̀ ɔ̀wólóbi ámu ha mi. Mú ɔ̀lebláa mi ɔ̀béé, “Hɔ̀, afɔ̀wi mó! ɔ̀bówa fú ɔ̀dwe débídebi fé ɔ̀kwén, táme iméekanáa fú iputo.”

¹⁰ Inu nɔ̀hɔ̀ ɔ̀wólóbi ámu lé mu ɔ̀bitó, nɔ̀wi mú. ɔ̀bówa mí ɔ̀dwe débídebi fé ɔ̀kwén, táme imetepí kanáa mí iputo. ¹¹ Mú ɔ̀letrá bláa mi ɔ̀béé, “Ilehián ání félablí asón ámú ɔ̀béba ahá féésú ámu. ɔ̀béba ɔ̀má féé, ɔ̀blí ɔ̀tsan-ɔ̀tsan ablípó pó awíe féésú, fé alí ámú Bulu lalé súná fú ámu!”

11

Adansifo Abanyó Ámu

¹ Inu ɔ̀ma a, beha mí oyíá bɔ̀tɔ̀pósúsu ató. Mú Bulu-ɔ̀ɔ̀pɔ̀ ámu lébláa mi ɔ̀béé, “Kusu afɔ̀yosusú Bulu ɔ̀swékpa obu ámu pó afɔ̀die-asubwi ámu, afɔ̀kla inu asúmpó ámu. ²⁻³ Táme másusú nɔ̀wunsínésú ámu mú. Si inu tswi, tsúfé Bulu lasí inu há ahá ání bumegyí Yudafó. Alí ahá ánfí bétsatsáa wúlu wankíhé ámu tsra adɔ̀ana-nyɔ̀ (42), igyi nke ɔ̀pím-ɔ̀kule lafa-anyɔ̀ aduesie (1,260). Néha mí adansifo abanyó bédídá akpekpe, há amó túmi, béblí mí asón ání nalé súná amó nke ámutó.”

⁴ Amógyí nfo-nyí anyɔ̀ pó ɔ̀kandíe-nyí anyɔ̀ ámú ɔ̀lí Bulu, ogyi ɔ̀yí féésú ogyípó ámu ansító ní. ⁵ Ní ɔ̀ku ɔ̀bwé agywun ání obépilán amó á, ogyá bédalí amó ɔ̀nó, hɔ̀ mu mó. Alí ɔ̀há ání odekléa obépilán amó obówu ní. ⁶ Bulu adansifo ámu bɔ̀bu túmiá bétalí há nyankpɔ̀ omóotswie nkéá bɔ̀pɔ̀blí Bulu asón ámu féé. Bɔ̀bu túmiá bétalí há ntsu kugyíku bédamlí obugya. Bétalí lé ason wunhe kugyíku é ba ɔ̀solósu brégyíbréa bodeklé.

⁷ Ní adansifo ánfí beblí amó asón tá á, ɔ̀bwíkítá-ató ámú ɔ̀tedálí tsu ɔ̀lín klúklúúklúá uma ɔ̀kató ámu ɔ̀bókó amó ɔ̀sá, gyí amósú, mó amó. ⁸ Amó afúli bédí amó wúlu yilé brɔ̀nɔ̀su. Botetí wúlu yilé ánfí beé, “Sodom móa Egipte.”* Inu beba amó Wíe Yesu mántá oyikpalíheso, mó ní. ⁹ Ahá bótsu abusangyíabusuan, ɔ̀blígyíoblí, ɔ̀mágyíomá pó ɔ̀solósu ahá ɔ̀tsan-ɔ̀tsan féétó ba beki afúli ámu nkensá móa ifon. Bumécha ɔ̀kpa abɔ̀pula amó kóráá. ¹⁰ Bulu ɔ̀nósú atóipó abanyó ánfí bawú su ansí bégyi ɔ̀solósu atsiápó. Bégyi nke kpɔ̀nkpɔ̀nti, kíe aba ató, tsúfé Bulu ɔ̀nósú atóipó ánfí bawá amó ipian kpɔ̀nkpɔ̀nti kú. ¹¹ Táme nkensá móa ifon ámu ɔ̀ma a, Bulu léha ɔ̀hé lelawíe amótó, belakósú lí ayabiso. Mú su ifú lehe kítá ahá ání bowun amó. ¹² Inu Bulu ɔ̀nósú atóipó abanyó ámu bonu ɔ̀me kpɔ̀nkpɔ̀nti ku tsú ɔ̀súsú, ɔ̀lebláa amó ɔ̀béé, “Mlido ba nfi!” Amó alupó ámu bulí bode amó kí, agyinde lotsu amó ya ɔ̀súsú. ¹³ Ɖsolósu lékpinkí kpukpukpukpu alí bré ámutó kén. Ní beye wúlu ámutó idú á, iku kule féé lobwie bun ɔ̀solótu gbloo. Ahá mpím-sienó (7,000) bowu ɔ̀solókpinkí ámutó. Ifú lehe kítá atráhe ámu. Mú su bɔ̀wa ɔ̀súsú Bulu numnyam.

* **11:8** Wúlu yilé ánfí dá onutó gyí Yerusalem. Bɔ̀pókápó Sodom móa Egipte, tsúfé amó bwehé laláhe lehan aba.

14 Asun wunhe nyɔɔsi latsun, saasi sri íbá á.

Ɔkpe Sienósi

15 Mú Bulu-ɔbɔpu osienósi lófóli mu ɔkpe. Inu ɔme akpɔnkpɔnti lelin tsu ɔsúsú beɛ, “Séi á, ɔyító iwíegyí lamli aní Wíe Bulu mva Kristo, (ɔhá aní Bulu ladá mu ofúli amu) klé. Obégyi iwíe bré fée!” 16 Inu ahande advanyɔ-na á mú bɔtsie amó mbíású Bulu ansító ámu fée bobun, súm mu, 17 blí beɛ,

“Aní Wíe Bulu Otúmípu, adá fó ipán.

Fúlétsiá, fóbɔ unu bré fée.

Tsúfé fapó fó túmi kpɔnkpɔnti ámu

fi fó iwíegyí asi!

18 Ɔmá-ɔmá benya ɔbló,

bré lafɔn aní fú é fénya ɔbló.

Bré lafɔn aní fégyi awupó asón.

Bré lafɔn aní fóbwe yilé há fú asúmbi, bɔgyí fú ɔnósú atáípu amu,

pó Bulu ahá aní bɔtenyá fó ifú,

nyebí pó ahande fée.

Bré lafɔn aní féhi ahá aní bamó ahá ɔyító fée.”

19 Inu befinkí Bulu ɔtswékpa kpɔnkpɔnti á mú íbu ɔsúsú ámu, bowun mu Ntam-dáka obu ámuɔ. Inu nyankpu lówa íbɔ fwi bí. Odekpíe, ɔpráda deputí, ɔme ɔtsan-ɔtsan lelin kóklókóú, ɔsolóu lekpinkí; átsufolibiá igyi fé akwebi léhiε kpá.

12

Ɔtsi Amu Mva Bóti Amu

1 Inu osúna kpɔnkpɔnti ku lédali ɔsúsú. Nowun ɔtsi ɔkɔá ɔdídí owí, mu ayabi yí ɔtsrasu. Obun owíepa, ntsrakpabi dúanyɔ ipan músú. 2 Ɔtsi ámu dé ɔmé, ikwí de mu dwiín, odekikíni, ɔde okitikítí ogyo obí ámu kwí.

3 Inu osúna bámbá letrá dali ɔsúsú. Nowun bóti kpɔnkpɔnkpɔnti ɔkɔá ɔlepe, ɔbu nwun asienó pó nsiebí dú. Owíepa asienó bun nwun asienó ámuɔ. 4 Ní beye ntsrakpabi féétó aku asa á, bɔti ámu lópu mu odú kiki mla iku kole, ɔlebitia mú kpá beda ɔsolóu. Ɔlí ɔtsi á mú ɔmé de mu dwiín ámu ansító, ménɔ ɔtsi ámu onyá kwí pé á, obótsu mu bí ámu mé. 5 Ɔtsi ámu lókwí obiyímbi aní ɔbékpa ɔmá fée owuntalinsu. Botsu kebi ámu ya Bulu wá, yéyaí mu obíású. 6 Inu ɔtsi ámu lésrí yó dimbísú ɔtínéá Bulu léla yáí há mu. Békí musu nke ɔpím-ɔkɔle lafanyɔ aduesie (1,260).*

7 Inu, isá lɛda ɔsúsú. Bulu-ɔbɔpu dehen Mikael mva mu aba abɔpu bákɔ bóti ámu mva mu aba abɔpu. 8 Táme bóti ámu mva mu abúopu bumetalí líi amó ɔnó, begya amó lé ɔsúsú inu.

9 Inu bekpa bóti á mú bɔtetí mu iwɔ dada amu mva mu abɔpu beda ɔsolóu. Mu bɔtetráa ti Bulu olupó ntée Satan pó ɔyító ahá fée ɔmlépu ní.

10 Inu nonu ɔme kóklókóú ku lelin ɔsúsú. Íleblí ɔbéɛ,

“Séi gyí bréá Bulu ɔbóhɔ mu ahá nkpa ní!

Bulu ɔbópu mu túmi gyi iwíe.

Mu Kristo, (ɔhá á mú Bulu ladá mu ofúli amu) é ɔbéle mu túmi ɔwan.

Tsúfé bakpá ɔhá á mú oletsia lé aní Akristofɔ ilá ámu dá ɔsolóu.

Ɔbunsám méetrá ka asón dínká aní apíósú,

aní Bulu ansító ε.

11 Bapó Okúfabi amu obugya pó mu iwɔ adánsie á mú

begyi amu gyi musu.

Bumɔdwe amú iwɔ dɔbɔdɔbɔ,

su bumenya amú lowu kóráá ifú.

12 Iní su ɔsúsú pó mlá mlíbu inu fée

* 12:6 Nke ɔpím ɔkɔle lafanyɔ aduesie (1,260) á nfi igyi nfinsa móa ifon.

mlunya ansigyí.

Támẹ ọ̀sulúv mva ọ̀pu,
mligyọ̀wí ní.

Ọ̀bunsám laba mli wá ọ̀blósó,
tsúfẹ́ alawun ání mọ̀ nke trá mọ̀tsó.”

¹³ Bréá bótí ámu lówun ání bafin mu dá ọ̀sulúvó á, ọ̀lọ̀kọ̀sọ̀ kplá gya ọ̀tsi ámuú ọ̀lọ̀kwí obí ámu. ¹⁴ Támẹ́ beha ọ̀tsi ámu oyitsu kọ̀nkpọ̀nkpọ̀nti abámba anyọ̀, méní ọ̀bétalí fúlí sí bótí ámu yó mu otsiákpá dimbísó inu. Bulu ọ̀békí mọ̀sv inu nfinsa móa ifon.† ¹⁵ Inu bótí ámu lẹ́fẹ́n ntsu tsunhe dáli mu ọ̀nótó wólí ọ̀tsi ámu ọ̀ma, méní ọ̀békítá mu náti. ¹⁶ Támẹ́ ọ̀sulúv légyí ọ̀tsi ámu buale. Ntsu ámuú bótí ámu lẹ́fẹ́n tsu mu ọ̀nótó ámu fẹ́é lẹ́mẹ́ wíé ọ̀sulótá. ¹⁷ Inu bótí ámu lénya ọ̀bló ọ̀tsi ámu sv, pú mu ọ̀bló gya mu abi atráhesu. Amúgyí ahá ání butegyí Bulu mblasu, buđe Yesu iwí adánsiẹ́ gyí a. ¹⁸ Inu bótí ámu lési ọ̀da ọ̀pu amu ọ̀nó.‡

13

Mbwikitá-atọ Anyọ̀ Akọ

¹ Inu ọ̀ma a, nowun ání ọ̀bwikitá-atọ kọ̀nkpọ̀nti ọ̀ku dédalí tsu ọ̀pu amọ̀tọ̀ ọ̀bá. Ọ̀bu nwun asienó pọ̀ nsiebí dú. Owíepa bun nsiebí ámu kugyíkọ̀sv. Bọ̀wanlín dá ání ọ̀lọ̀kọ̀sọ̀ líí Bulusu dínká nwun ámu kugyíkọ̀sv. ² Ọ̀bwi ámu gyí fẹ́ dundu, támẹ́ mu ayabi lomóní, mu akuti bu iwí fẹ́ osírẹ́ ayabi, mu ọ̀nó é igyi fẹ́ gyatá ọ̀nó. Bótí ámu lópu mu túmi, iwígyí pọ̀ ọ̀wunlín ku há ọ̀bwi ánfí. ³ Nowun ání ọ̀lọ̀ kọ̀nkpọ̀nti ku idin ọ̀bwi ámu nwun asienó ámu tọ̀ kulesu. Ọ̀lọ̀ ámu lómoní, ọ̀bétalí mó mu, támẹ́ ọ̀lẹ́ta, omowu. Ọ̀lọ̀wa ọ̀yítá ahá fẹ́é wánwan, beklá buo mu. ⁴ Bosúm bótí ámu, tsúfẹ́ alapó mu túmi há ọ̀bwi ámu. Bosúm ọ̀bwi ámu é, fíté beẹ́, “Ma lófón ọ̀bwi ánfí? Ma ọ̀bétalí líí kọ̀ mu?”

⁵ Bulu léha ọ̀bwi ámu ọ̀kpa ání ọ̀blí abususu akọ̀nkpọ̀nti pọ̀kọ̀sv lu mọ̀sv. Ọ̀lẹ́ha mu ọ̀kpa ání ọ̀bwéé túmíla kugyíkọ̀v ọ̀deklé tsra aduana-nyọ̀ (42), igyi nfinsa móa ifon ámu tọ̀. ⁶ Ọ̀bwi ámu lóbwií ọ̀nó, blí abususu pọ̀kpóí Bulu mva mu dá pọ̀ ahá ámuú bubu ọ̀súsú, igyi mu otsiákpá amu. ⁷ Bulu léha mu ọ̀kpa ání ọ̀kọ̀ Bulu ahá, ogyi amúsv. Ọ̀lẹ́ha mu ọ̀kpa ání ogyíi iwíe abusuangyíabusuan, ọ̀blígyíọ̀blí, ọ̀mágyíọ̀má pọ̀ ọ̀sulúsv ahá ọ̀tsan-ọ̀tsan fẹ́ésú. ⁸ Ọ̀yítá ahá fẹ́é bósum ọ̀bwi ámu. Ahá ání bọ̀mọ̀osum mu gyí ahá ání bọ̀wanlín amú adá wá Okúfabi amúú bọ̀pọ̀há igyi asa ọ̀yí lẹ́belun amu nkpa ọ̀wulótá.

⁹ Ọ̀há ání ọ̀bu asu onúu. ¹⁰ Ọ̀há ání ida yai ání békítá mu ndoun isátó a, békítá mu isátó, kpá mu náti. Ní ida yai ání ọ̀ku obésin ọ̀dayí ọ̀nó é á, ọ̀dayí ọ̀nó obésin. Inu sv Bulu ahá butómi, abulu kínkín amú hógyitá.

¹¹ Inu netrą wun ọ̀bwi ọ̀ku é lówo dalí ọ̀sulótá. Ọ̀bu nsiebí anyọ̀ fẹ́ okúfabi, támẹ́ ọ̀lọ̀tá fẹ́ bótí. ¹² Ọ̀bwi ánfí líí ọ̀bwi gyankpapu amu ansító, ọ̀lọ̀yo mu agyómá kugyíku ọ̀bwi gyankpapu amu túmitá. Inu léha ọ̀sulúsv atsiápú fẹ́é bosúm ọ̀bwi gyankpapu amúú ọ̀lọ̀ lẹ́dínká mu, ọ̀lẹ́ta, omowu ámu. ¹³ Ọ̀bwi nyọ̀sv amu lóbwe osúna akọ̀nkpọ̀nti. Ọ̀lẹ́ha ogyá lẹ́kpa tsú ọ̀súsú beđa, ahá fẹ́é bowun. ¹⁴ Ọ̀lọ̀pu osúna amúú ọ̀lóbwe ọ̀bwi gyankpapu amu ansító ámu mlé ọ̀yítá ahá ọ̀bée, bupwéé ọ̀kpi, ogyi fẹ́ ọ̀bwi gyankpapu amúú bọ̀wo mu ọ̀dayí iya anyọ̀, omowu, ọ̀tráa otsie nkpa ámu. ¹⁵ Bulu léha ọ̀bwi nyọ̀sv anfi ọ̀kpa ání ọ̀wáa ọ̀kpi ámu ọ̀hẹ́, fówun ọ̀bétalí tóí. Inu ọ̀kpi ámu léha ọ̀bée, bọ̀mọ̀ ahá ání bọ̀mọ̀osúm mu. ¹⁶ Ọ̀lẹ́ha ání bọ̀híe ahá fẹ́é nsu, amú gyọ̀pi ibisu ntéé amú ọ̀sọ̀kpi; nyebí ahande, ahíánfọ̀ móa asikafọ̀, nkpábi móa iwí agyípú. ¹⁷ Ọ̀haa méetalí fẹ́ tọ̀tọ̀ ntéé họ̀ tọ̀tọ̀, nkétí ọ̀há ání ọ̀bwi ámu nsuhíetá, igyi mu idá ntéé ibi ání ilí há mu idá din mọ̀sv.

¹⁸ Inu léhián nyánsa, méní fétalí nú ibi ámu asi. Ibi ámu ilí há ọ̀bwi gyankpapu amu, igyi oyin ọ̀ku dá. Ibi ámu gyí lafasie aduesie-sie (666).

† 12:14 Nfinsa móa ifon igyi nke ọ̀pím ọ̀kule lafa-anyọ̀ aduesie (1,260).

‡ 12:18 Inu bu nwóló dada amu akotá: Inu nesi líí ọ̀pu amu ọ̀nó.

14

Okúfabi Amv Mva Mv Ahá

¹ Inu nelawun Okúfabi amv líi Sionbusu. Ahá mpím lafakule advana-na (144,000) bulí mu wá. Okúfabi amv mva mu Si idá dín amó ɔsukpi. ² Inu nonu ɔme ku tsú ɔsúsú fě ntsu lábólá, idekpa yi, ntée ɔpráda députí, ntée fě nsankuo tsɔtsɔtsɔ buɔɔda. ³ Buɔe ilu ɔpɔwe ku wa owíe obiá ámu, akiankpaɔ ana ámu pú ahande advanyɔ-na ámu ansító. Ọhaa má inuá ɔbétalí súan ilu ámu ɔsolóu anfisv, nkéti ahá mpím lafakule advana-na (144,000) ámú Bulu lahɔ amú nkpa tsú ɔsolósu ámu nkule pé. ⁴ Alí ahá ánfí gyí ahá ání amú iwí letin, bumeyín ɔtsi, butobuo Okúfabi amv ɔtínegyíɔtínéá ɔyó ní. Amú nwunsv ikɔ ɔleka anyánkɔpúsa fěétó, fě ató-abí gyankpaɔ há Bulu mva Okúfabi amv ni. ⁵ Butamawá afunu, ɔlala kuku é ima amú iwí.

Bulu-abɔpɔv Abasá Asvñ Blíhé

⁶ Inu nelawun Bulu-abɔpɔv ɔkúvá ɔna afútó, ɔde asvñ wankláán ámúú ibv nu bré fěétó amv. Ọbá bebláa ɔyító ahá, abusuangyíabusuan, ɔblígyíɔblí ablípó, ɔmágyíɔmátó ahá pú ahá ɔtsan-ɔtsan. ⁷ Bulu-abɔpɔv amv lókplɔn blí ɔbée, “Mlunya Bulu ifú, amliwa mu numnyam, tsúfě mu asúngyíbi lafɔn. Mlisum mu. Mólóbwe ɔsú móa asi, ɔpɔ móa ntsu fěé!”

⁸ Bulu-abɔpɔv onyɔɔsi é lóbuo mu, beblí ɔbée, “Babilon labwíé. Wúlu yilé Babilon labwíé. Tsúfě Babilon lahá ɔmá-ɔmá banu mu mbuato-ntá ání itehá Bulu ɔbló ɔkósú!”

⁹ Bulu-abɔpɔv saasi é búo amú, ɔdeblí ɔbée, “Ní ɔku lósum ɔbwi ámu mva mu ɔkpi ámu, há ɔpɔv amú nsuhíeto hie mu ɔsukpi ntée mu ibi nsu a, ¹⁰ alí ɔhá ámu obónu Bulu ɔbló-ntá, bumefráa mú asa betseí mú wá Bulu ɔbló-eweto ní. Bulu ɔbópv ogyá móa atonkodu bití mu isv, mu abɔpɔv wankíhé pú Okúfabi amv ansító. ¹¹ Amú isvbití ogyá ámu ogyási bókusó yó ɔsúsú bré fěétó. Alí ahá ámu gyí ahá ámúú bosúm ɔbwi ámu pú mu ɔkpi, ɔbwi ámu nsuhíeto dín amósú ámu ni. Iwí móolwií amú ekekeke.”

¹² Iní sù ilehián ání Bulu ahá bótomí líi kínkín, gyí Bulu mblasv, wá ɔnɔkwali há Yesu ni.

¹³ Inu nonu ɔme ku lótsu ɔsúsú ɔbée, “Wanlin tswí fée, ‘Ansi bégyi ahá ání bówu aní Wíe agyómátó tsú séi póya!’ ”

Bulu Ọhẹ ámu ɔbée, “Ee, ibv mótó. Ansi bégyi amú lélé. Béda ɔkɔpónú tsú amú ipian fěétó, tsúfě amú bwehé wankláán bóbuo amú.”

Bulu Asúngyí Iwí Atowunhe

¹⁴ Inu neláki a, agyinde futútú ku ní. Ọha ɔkúvá ogyi fě Nyankpúsa-Mv-Bi ámu tsie agyinde ámu sv. Obun sika pepe owíepa, ɔde tsini kláklá ku. ¹⁵ Inu Bulu-abɔpɔv ɔku é lédali tsu ɔsúsú Bulu ɔtswékpa inu ba. Múú ɔlókplón bláa ɔhá ámúú otsie agyindesv ámu ɔbée, “Pv fú ɔdayí ámu tin ató-abí, tsúfě ɔsolósu ató-abí lapé yí. Mú tɔnbí lafɔn!” ¹⁶ Mú sv ɔhá ámúú otsie agyindesv ámu létinkí mu tsini amv, tin ɔsolósu ató-abí ámu fěé.

¹⁷ Bulu-abɔpɔv ɔku é lédali tsu ɔsúsú Bulu ɔtswékpa obuto inu. Mu é ɔde tsini kláklá ku.

¹⁸ Múú Bulu-abɔpɔv ɔkúvá ɔbv túmi ogyá ámu sv é lédali tsu afɔɔɔe-asubwi ámu asi ba. Ọlókplón bláa Bulu-abɔpɔv amúú ɔde tsini ámu ɔbée, “Pv fú tsini amv ka wáin-abí ámu ɔkpítsa, tsúfě abí ámu ilapé.” ¹⁹ Mú sv Bulu-abɔpɔv amv lótswi mu tsini amv káka ɔsolósu wáin-abí ɔkpítsa fěé, kpá wáin-abí ámu wá ɔtínéá bɔtenyimé ntsu lé mótó. Iní ilí há Bulu ɔbló. ²⁰ Wúlu amv mmuátse benyimé wáin-abí ámu. Obugya lédali mótó, idetsúvun waa fě ntsu tsunhe. Mú iswító bóbwé máli lafakule adukwe (180). Mú oklú é bóbwé ayabi anu.

15

Bulu-abɔpɔv Pó Asvñ Wunhe Asienó Tráhe

¹ Inu nowun osúna bámbá kúvá ibv ifú, ibv wánwan ɔsúsú. Nowun ání Bulu-abɔpɔv asienó buɔe asvñ wunhe asienó ání Bulu ɔbópvbití ahá isv asa ikluntɔ bólwíí mu.

² Inu nowun ɔpɔ kúvá igyi fě ahvhwé, ilpe fě ogyá. Nowun ání ahá bulí mú ɔnó, buɔe Bulu nsankuo. Alí ahá ánfí gyí ahá ání bakó gyi ɔbwi gyankpaɔ amv mva mu ɔkpi ámu

pú nsóhíe-ibi á múbú ilí há mu dá ámuṣu ní. ³ Bude Bulu osúmbi Mose mba Okúfabi amu ilu wa beε,

“Ani Wíe Otúmípu,

fú bwehé bu ifú, ibu wánwan.

Fú bwehé fée igyi onokwali, ida okpa.

Owíeá mu iwíegyí tamamó onó.

⁴ Ani Wíe, ma oménya fú ifú, wá fú numnyam?

Tsúfé fú nkule lówankí.

Ọma fée béba bosúm fú,

tsúfé falé fú yilébwe ọwan.”

⁵ Inu ọma a, neki osúsú, nowun áni Bulu ọtswékpa obu, igyi tati-obu á múbú itosúná áni Bulu bu amó wá ámu onó iya. Nowun mótó Ọwankíkpa amu. ⁶ Nowun Bulu-abọpu asienó amó bọpu asun wunhe kponkponti asienó bá amu. Bedali tsu Ọwankíkpa inu. Bowa ọhráda atadiéá ilówankí, ide ogyá kpa, bọpu sika pepe ofé tsán. ⁷ Akiankpapu ana ámu to okule léha Bulu-abọpu asienó ámu to okugyíokwu sika blanwébi áni Buluá ọbu inu bré fée to ọbló ibo mú dédédedé. ⁸ Bulu numnyam pú mu túmi léha ogyási lóbulá Bulu Ọwankíkpa inu fée. Ọhaa métalí bítiwíe mótó, yofun bréá Bulu-abọpu asienó ámu batséi asun wunhe asienó ámu fée wólí osólósu.

16

Bulu Ọbló Ablanwébi

¹ Inu nonu ọme kponkponti kuá iledalí tsu Bulu Ọwankíkpa inu. Ide abọpu asienó ámu bláa ọbée, “Mliyo, amliyetsei Bulu ọbló ablanwébi asienó ámu wólí osólósu.”

² Mú su ọbọpu gyankpapu lédalí tsu Bulu ọtswékpa inu yetsei mu kle wólí osólósu. Inu ahá á múbú ọbwi ámu nsóhíeto idin amúsú, bude okpi ámu sum ámu iwí létsitsíi nló akponkponti, ide amó dwiin.

³ Ọbọpu nyọasi létsei mu kle wá ọputo. Ọpu amu lémlí fé fúli obugya. Tógyítóá ọbu ọpu amu to lówu.

⁴ Ọbọpu sáási létsei mu kle wá ntsu tsonhe pú abonkpabi fée to. Mú fée ilemlí obugya. ⁵ Inu nonuá Bulu-ọbọpá ọteki ntsusu lébláa Bulu ọbée, “Ọo Ọwankípá fúbu inu bré fée. Fú asón da okpa áni fabítí amó isu ali. ⁶ Tsúfé bamó fú onósú atáipú pú fú ahá, tséi amó obugya wólí osólósu. Mú sọ fahá bapú obugya há amó fee, bunúu ni. Inu lékanáa ha amó ní.” ⁷ Inu nonu ọme kuá iledalí tsu afodié-asubwi ámu asi ọbée, “Ee, aní Wíe Bulu Otúmípu, fú isubítí igyi onokwali, ida okpa.”

⁸ Mú ọbọpu náási létsei mu kle wólí owí. Mú su owí onó lówa onlin, iléha mú ide ahá to fé ogyá. ⁹ Owí ámu iloto okugyíokwu. Bulu búu túmi asun wunhe anfi féesú, táme bekiná bumedamli klonto; pówá mu numnyam, mboun lwí bálwí mu.

¹⁰ Onuusí létsei mu kle wólí ọbwi ámu owíe obíású. Ọbwi ámu iwíe ogyíkpa fée iloklun. Iwiasin su mu abúopu amu bọwi amó ọdandu. ¹¹ Táme bekiná bumedamli klonto sí amó laláhe amu fée bwe. Mboun bálwí osúsú Bulu, iwiasin á múbú budewúun amu su.

¹² Osiesí létsei mu kle wá ntsu yilé Efrateto. Ntsu ámu fée ilekpi lé mú ọbúntó. Inu léla okpa há awíeá botsú owí ọdalíkpa pú amó isá akọpú bétalí tson ba inu. ¹³ Inu nowun ọhe laláhe asa akwá bogyi fé agyóngyo, bedali tsu bótí ámu onótó, ọbwi ámu onótó pú onósú atáipú ofunupu amu onótó. ¹⁴ Ọhe laláhe anfi bubu túmi bwé osúna akponkponti. Batsun osólósu awíe féesú, méni békpa amó fée wá abato, béba bọkọ aní Wíe Bulu Otúmípu isá eke yilé á múbú igyi mu asón ogyíké amu.

¹⁵ Aní Wíe ọbée, “Ki, néba fé owikplu. Bulu obóyulá ọhá áni ọleda iwísu, alalá mu atadié yáí, méni ọméenatí yayá, péli méekítá mu.”

¹⁶ Mú ọhe laláhe amu bekpa awíe amu yéfia ọtnekuá bọtetí inu Hebrifo ọblíto beε, “Harmagedon.”*

* 16:16 Harmagedon asi gyí, Megidobu. Boko isá tsotsotso ibu ánfisu.

17 Inu Bulu-ṣṣọpọ síénósí lẹtsei mu kle wá afútót. Ọme kóklókókú kọ lẹdalí tsu Bulu ọtswékpa inu owíe obíá ámutọ ọbée, “Ilatá!” 18 Inu nyankpọ lówa ibi fwi bi. Odekpíe, ọpráda deputí. Ọme ọtsan-ọtsan lẹlín kóklókókú, ọsulọw lẹkpínkí kpínkí kuá mú odu imákbá kí tsú bréá ahá bẹlín ọyítọ ọpá. 19 Wúlu yilé Babilontá léye asa. Awúlu yiléá ibi ọyítọ fée ilobwiebwíe. Inu Bulu lékain Babilon lakpan féesú, ọpọpọ mu ọblọ kpọnkpọnti ewetọ-ntá ámu há mu olonu. 20 Ọpọpọ nsíné ọsulọw kugyíko lófwi, abọ é fée ilẹja. 21 Atsufolibi akpọnkpọntiá mú odwintọ bóbwe fé kilo aduenu (50) lẹkpa tsú nwulótáasọ bẹda aháso. Atsufolibi amu ọnọ ọnlín sọ bọlwí Bulu.

17

Obu-ọnọ Otsiápọ Kpọnkpọnti Amu

1 Inu Bulu-abọpọ abasiénọ ámuọ bẹkitá ablanwébi ámutọ ọkọlẹ léba bẹbláa mi ọbée, “Ba, ansuna fọ alíá bréá Bulu ọbẹbití obu-ọnọ otsiápọ kpọnkpọnti ámuọ otsie ntsu tsọtsọtsọso ámu isu. 2 Mva ọyítọ awíe fée batọ mbua. Ọyítọ ahá fée banu mu mbuatọ-ntá bú.”

3 Inu Ọjẹ ámu léba misu, Bulu-ṣṣọpọ amu lótsu mí ya dimbísó. Nowun ọtsi ọkọ tsie ọbwíkítá-atọ pẹpẹ ọkọso inu. Ọbwi ámu bu nwun asienó pọ nsiebí idú. Bọwanlín adá ání iláksú líí Bulusu dínká mu iwí fée. 4 Ọtsi ámu lówa atadiéá igyi faasi ntsu múa pẹpẹ. Ọlwa abutọ wọlilẹ ọtsan-ọtsan, ọde sika pẹpẹ owebi mu gyọpítọ. Akisítọ pọ mu obu-ọnọtsiá ifin lẹbulá mú dédéédé. 5 Bọwanlín idá kuá mú asi lẹjaín dínká mu ọsọkpí bẹe, “Wúlu yilé Babilon, obu-ọnọ atsiápọ fée oyín. Ọsulọso akisítọ fée owíe.” 6 Nowun ání ọtsi ámu lanu Bulu ahá obugya bú. Ahá ánfí bọmọ Yesu iwí adánsiẹgyí sọ ní.

Bréá nowun mu a, ọnọ lobwie mí. 7 Múú Bulu-ṣṣọpọ amu léfité mí ọbée, “Ntogyi ọnọ labwíe fọ alí? Nẹlẹ asun ọjínhẹá ibi ọtsi ámu mva ọbwíkítá-atọ amúọ ọbọ nwun asienó múa nsiebí dú ámu asi súná fọ. 8 Ọbwi ámuọ fowun amu latsiá kí. Ọtráa ọma inu séi, ọbélaba. Táme imáọwa ọpá ọbédalí tsu ilán klúklúklúklú ámuọ ima ọka ámutọ yọ ọhíkpa. Ọsulọso atsiápọ amúú Bulu múwanlín amú adá wá nkpa ọwulọ ámutọ tsú bréá ọyí lefi asi ámu ọnọ bóbwie amú, tsúfẹ bowun ání ọbwi ámuọ oletsiá, ọtráa ọma inu ámu lalá bá.

9 “Iní léhián nyánsa ání bọpọnú mú asi. Nwun asienó ámu igyi abọ asienó* ání ọtsi ámu dé iwíe gyí músó. 10 Nwun asienó ámu ilí há awíe asienó é. Abanú bawú bọtsun, osiesi tsie obíású séi á. Osienósí mókúnýá ba. Ọbá á, bré kpalobí kọ pé obétsiá. 11 Owíe okwesí gyí ọbwi ámuọ oletsiá, ọtráa ọma inu séi ámu. Abasiénọ ámutọ ọkọlẹ ogyi. Mu é ọbẹhí fé mu aba ámu.

12 “Nsiebí dú ámuọ fowun amu igyi awíe idú ání bọmókúnýá tsíá obíású. Táme béyaí amú mbíású amú iwíe ogyíkpa. Amúá ọbwi ámu bégyi iwíe bré itinbí. 13 Amú fée bóbwe agywun kọlẹ, pọ amú túmi há ọbwi ámu. 14 Amúá ọbwi ámu bókọ Okúfabi amu, táme Okúfabi amu obégyi amúso, tsúfẹ mugyí asítọ Ọsí pọ awíetọ Owíe ní. Mu abúopọ gyí ahá ámuọ Bulu latí amú, lé amú, bọbọ ọnákwalí há mu amu.”

15 Inu Bulu-ṣṣọpọ amu lébláa mi ọbée, “Ntsu tsọtsọtsọ ámuọ fowun ání obu-ọnọ otsiápọ ámu tsie múso ámu ilí há ọmá-ọmá pọ ọblí ọtsan-ọtsantọ ahá. 16 Nsiebí dú ámuọ fowun ọbwi ámu nwunso ámu é ilí há awíe idú ání mva amúnýọ bégyi iwíe. Amú fée bólu obu-ọnọ otsiápọ ámu, swí mu atọ fée, lé mu yaya, wí mu aye, wá tráhe ogyá, ibóhọ plíplíplíplí. 17 Tsúfẹ Bulu lópọ agywun ánfí wá amú fée nwuntọ, méní bóbwe mu apé. Amú fée bọpọ amú túmi há ọbwi ámu, yófọn bréá Bulu asón ámu fée ibéba mótó.”

18 Inu Bulu-ṣṣọpọ amu létrá bláa mi ọbée, “Ọtsi ámuọ fowun atowunhe amutọ ámu gyí wúlu yiléá idẹ ọsulọso awíe féesú gyí ní.”

18

Babilon Bwie

* 17:9 Abọ asienó ánfisọ Roma wúlu idun ní.

¹ Iní ọma a, nẹtrá wun Bulu-ọ̀bọ̀pọ̀ ọ̀kọ́ é dékplí tsú ọ̀sọ̀sọ̀ ọ̀bá. Ọ̀bọ̀ túmí k̀p̀ǹk̀p̀ǹtí. M̀v̀ numnyam dẹwankí wólí ọ̀sọ̀lọ̀sọ̀. ² Ọ̀lọ̀kplón kóklókúú ọ̀bée, “Babilon labwíé! Wúlu yilé Babilon labwíé! Ilamí ọ̀je laláhe ọ̀tsan-ọ̀tsan fée ọ̀jaínkpá. Ilabwé isia há mbubwi laláhe pú mbwíkítá-atọ́ laláhe fée. ³ Tsúfẹ́ alapú m̀v̀ mbuato-ntá ámu dá ọ̀má-ọ̀má fée ọ̀nó. M̀v̀ ọ̀yítá awíe fée bató mbua. Ibíá agyípó fée banyá iwí tsú nkpa ámuó olegyi amuto.”

⁴ Inu nelanú ọ̀me ku tsú ọ̀sọ̀sọ̀ ọ̀bée,
“Mí abí, mlíle iwí le muto!

Mlímáwa ibi m̀v̀ lakpan ámuó,
m̀ǹǹi m̀v̀ ason wunhe amu ku méeba mlísu.

⁵ Tsúfẹ́ m̀v̀ lakpan lawọ́ nwlótáa.

Mó su Bulu lakáín mósó.

⁶ P̀v̀ m̀v̀ lalahéá alapógyí f́ó ahá ka m̀v̀ ikọ́.

P̀v̀ m̀v̀ bwehé ka m̀v̀ ikọ́ tsenyọ́-tsesa.

Ọ̀lọ̀pọ̀ nta kpekplé há ahá bonu.

Mó su p̀v̀ ḿá ibi ọ̀nlín dún mó aku anyọ́ ha m̀v̀ onu.

⁷ Alagyi ọ̀dwe laláhe, tsú iwí dúbí.

Mó su p̀v̀ iwí ọ̀sin ḿa ason wunhe ka m̀v̀ ikọ́ séi.

Ọ̀tebláa m̀v̀ iwí ọ̀bée,

‘Owíe tsihé ngyi, ntsie mí obíasó.

Megyi ọ̀surapu ngyi, mmóowa nwe ekekekeke!’

⁸ Mó su ason wunheá igyi akón, isú pú lowu bóto m̀v̀ ekewóle pé.

Bówa m̀v̀ ogyá, ọ̀bóhọ́ plíplíplíplí,

tsúfẹ́ Otúmípu ani Wíe Bulu gyí. M̀v̀dé m̀v̀ isu bití.”

⁹ Ọ̀sọ̀lọ̀sọ̀ awíe ámuó m̀v̀a amónyọ́ bọ́to mbua, begyi ọ̀dwe laláhe amu bówun m̀v̀ ogyási, su kpísíi. ¹⁰ M̀v̀ ipian ámuó odewúun amu ibówa amó ifú. Mó su béli tsútsúútsú blí bee, “Gyọ́wí ní! Babilon gyọ́wí ní! Wúlu k̀p̀ǹk̀p̀ǹk̀p̀ǹtí, nkálí su Bulu labítí f́ó isu ọ̀sáwọ́le pé alí?”

¹¹ Ọ̀yítá bíá agyípó bósu, gyi awíreho, tsúfẹ́ ọ̀haa trá ọ̀ma inuá ọ̀bóhọ́ amó atọ́ fehé.

¹² M̀lẹ́tsiá họ́ sika pẹpe pú sika futútú ató, abwi wankláán pú abutó wulíhe, ọ̀hráda, ago, sríkí atati pú atati pẹpe, nyiá ibi ọ̀fan, atáá bọ̀pọ̀ sórúfó-ise bwé, ḿa bọ̀pọ̀ nyiá ibi ibíá sré, pú ḿa bọ̀pọ̀ kọ̀bri ḿa dátọ́ pú abwiá ihíe bu akíle aná fée bwé tsọ̀tsọ̀tsọ́ tsú amó wá.

¹³ Oletsíá họ́ amó píprí, ọ̀híén, ohuam, apuse, ntá, olif-nfọ́, nfúó wankláán, ayó, nnantswie, akúfa, mp̀ǹk̀, akeké, tsíá họ́ ahá nkpábi kúraa.* ¹⁴ Bósu blí bee, “Ntóbí ámuó futekle amu fée ladáli f́ó ibi. Ató ámuó fúto_pówá bite ámu fée lahóli fu. Fuméetrá wun mó ekekekeke!”

¹⁵ Bíá agyípó amóú batson m̀v̀su nyá iwí ámu fée béli ifóntó, tsúfẹ́ bode ifú nya ání bówun m̀v̀ iwí ọ̀sin ámu odu. Béki m̀v̀ ipian ámu, su gyi awíreho! ¹⁶ Béblí bee, “Gyọ́wí ní! Wúlu yilé, gyọ́wí ní! Teki fuhíe fubbu akíle. Atati futútú ḿa pẹpe pú ago futedídá. Sika pẹpe ató ḿa abutóá ide ogyá kpa srasrasra futówá. ¹⁷ Atonyahé tsọ̀tsọ̀tsọ́ ánfí fée lahóli fu ọ̀sáwọ́le pé!”

Ntsusu-yibi akanpó, mó ahande pú mótó agyómá ayọ́pó pú ibíá agyípó fée bówa ifó m̀v̀ wá. ¹⁸ Ní bowun m̀v̀ ogyási amu a, bósurá okitikítí bee, “Wúlu m̀m̀m̀ lófón wúlu ánfí ọ̀yítá fée?” ¹⁹ Békpa isí wá nwuntọ́, gyi awíreho, blí bee, “Gyọ́wí ní. Wúlu yilé, gyọ́wí ní! Fú nyato aní ntsusu ayibi awíe fée anlanyá iwí tsú. Fú iwísu ató fée lahí ọ̀sáwọ́le pé!”

²⁰ Ọ̀sọ̀sọ̀ atsiápó fée, mlunya ansigyí. Bulu ahá, m̀v̀ sumbí ayọ́pó pú m̀v̀ ọ̀nósó atáípó fée, mlunya ansigyí. Tsúfẹ́ Bulu lagi m̀v̀ asón, bití m̀v̀ isu, itó ámuó alapógyí mlí ámu su.

²¹ Inu Bulu-ọ̀bọ̀pọ̀ ọ̀wunlín_pó ọ̀kọ́ lótsu ibwi k̀p̀ǹk̀p̀ǹtí ku, tswí wa ọ̀putọ́. Ḿó ọ̀leblí ọ̀bée, “Alí Bulu ọ̀bọ̀pọ̀ ọ̀bló bwíe wúlu yilé Babilon, ọ̀haa méetrá wun mó ekekekeke ní.

²² Ọ̀haa méetrá nu ọ̀sankuo adapú, ilu awapú, ọ̀ténté afulípó pú ikpe afulípó nka wúlu amuto ekekekeke. Ibi ọ̀nó agyómá kokouku é iméetrá tsiá inu. Boméetrá kwe nfúó inu ekekekeke.

²³ Ọ̀kandíe koku méetrá wankí wólí inu, ọ̀haa é méetrá nu okúlu ḿa ọ̀ká pọ̀pwe ọ̀me inu

* **18:13** ahá nkpábi ntée anyánpósa-oyí ḿa akláa.

εκεκεεεε. Tsúfě tekí mu ibiá agyípu gyí aha kpɔnkpɔnti ɔyító ní. Alapú mu atóla mlé ɔyító ahá fěé, há bafwí!

²⁴ “Babilon brɔnɔsu Bulu ɔnósú atáípu amu obugyaibun. Mólómɔ Bulu ahá ɔyító fěé ní.”

19

¹ Iní fěé ɔma a, nonu ɔme kuá igyi fě ɔdɔm ání bɔdeklɔn kɔklókúú ɔsúsú. Bɔdeblí beε, “Halelúia!” Aní Bulu tɔhɔ ahá nkpa. Mu nkɔle bɔv túmi móa numnyam, ² tsúfě mu ɔsubití igyi ɔnɔkwali, ida ɔkpa. Alabítí okipú kpɔnkpɔnkpɔnti ámúú ɔlɔpu mu obu-ɔnó tsiá yíntá ɔyító ámu ɔsu, alafíté mu asúmpú obugya tsú mu wá.” ³ Butráa bɔdeklɔn kɔklókúú beε, “Halelúia! Wúlu amu ogyási lakúsú yó ɔsúsú bré fěétó!” ⁴ Inu ahande advanyɔ-na ámu pú akɔnkpɔpu ana ámu bemlí bun súm Bulu ámúú otsie owíe obiá ámuɔsu, blí beε, “Amen! Halelúia!”

Okúfabi Amu Ɔká Otsiáke

⁵ Inu ɔme ku lelin tsú owíe obiá ámúú ɔbéε, “Mlí Bulu asúmpúá mlitenyá mu ifú, nyebí ahande fěé, mlíkanfu aní Bulu ámu!” ⁶ Mú ɔma a, ɔme tsɔtsɔɔtsɔ lelin, fě ntsu búláhé détsúɔn waa, ntée ɔpráda deputí kɔklókúú ɔbéε, “Halelúia! Aní Wíe Bulu Otúmípu amu dé iwíe gyí. ⁷ Mliha anya ansigyí, iwí ɔsankí aní, awa mu numnyam! Tsúfě Okúfabi amu ɔká otsiáke lafon. Mu ka ámu lahíhíe iwí tá.” ⁸ Beha mu ɔkpa beε, ɔwáa ɔhráda atadiéá ɔwankí, ide ogyá kpa. (Ɔhráda atadié ánfí ilí há Bulu ahá yilébwe.)

⁹ Múú Bulu-ɔbɔpu amu lébláa mi ɔbéε, “Wanlin fεε, ‘Bulu layúlá ahá ání alatí Okúfabi amu ɔkátsiá nke ámu asi.’ ” Múú ɔletrá bla mi ɔbéε, “Asón ánfí igyi ɔnɔkwali, Bulu wá itsú.”

¹⁰ Inu nemlí bun mu ayabito, mbée ansum mu, táme ɔlebláa mi ɔbéε, “Mábwe! Tsúfě Bulu osúmbi ngyi fě fúa fú apíó ámúú mlidé Yesu iwí adánsie gyí amu. Sum Bulu nkɔle pé!

“Tsúfě ahá ámúú bɔde Yesu iwí adánsie gyí amu bɔbu Bulu ɔnósú asónblí ɔh.”†

Ɔpɔnkɔ Futútúsú Ɔdinkápú

¹¹ Inu múá nówun a, ɔsúsú lafinkí. Nelákí a, ɔpɔnkɔ futútú ɔku líí á! Mɔsu ɔdinkápú amu idá gyí, “Yilé Ɔbwepú pú Ɔnɔkwali pu.” Otegyi asón, ɔtɔkó isá é ɔnɔkwali pu. ¹² Mu ansíbi aklambi igyi fě ogya plɔnplɔn. Owíepa tsɔtsɔɔtsɔ ibun mu nwun. Ɔbu dá kuá bɔwanlín dínká mɔsu, ɔhaa méyín mú tsía mɔtɔ. ¹³ Ɔlɔwa ligá ání bɔwa mú obugyato. Mu idá gyí, “Bulu Asón.” ¹⁴ Ɔsúsú isá akɔpú bɔdɔn mpɔnkɔ futútúsú. Bɔwa ɔhráda atadiéá ɔwankí, ide ogyá kpa bɔbuo mu. ¹⁵ Ɔdayí ɔya anyɔ kláklááklá ku ledali tsu mu ɔnó. Mú ɔbɔpɔsáin ɔmá-ɔmá bun ni. Ɔbɔpu owuntɔlin kpá amú. Bulu Otúmípu amu ɔbló kpɔnkpɔnti ámu ɔbɔpɔnyímé amú fě aliá bɔtenyímé wáin-abí. ¹⁶ Idá ání bɔwanlín dínká ɔhá ámúú ɔdɔn ɔpɔnkɔ futútú ámu atadiésu pú mu obiánsú gyí, “Asító Ɔsí, Awíeto Owíe.”

¹⁷ Inu nowun Bulu-ɔbɔpu ɔku líí owító. Ɔlɔklɔn kpólí mbubwi ání bɔna afútó fěé ɔbéε, “Mlíba! Mlíbefia Bulu ɔpónú kpɔnkpɔnti ámúú alatswi ha mlí ámu asi! ¹⁸ Méni mlégyi awíe, isá ɔnó alípu, isá akɔpú akinkín, mpɔnkɔsu adinkápú pú amú mpɔnkɔ, ɔyító ahá, iwí agyípu, nkpábi, nyebí pú ahande fěé aye.”

¹⁹ Inu nowun ání ɔbwíkítá-atɔ amu mɔa ɔsulúsu awíe pú amú isá akɔpú fěé bekpa aba bɔyáko ɔpɔnkɔ futútúsú ɔdinkápú amu mɔa mu isá akɔpú. ²⁰ Táme begyi ɔbwíkítá-atɔ amuɔsu, bekítá mɔa mu ɔnósú ɔtáípu amúú ɔtɔbwé osúna akpɔnkpɔnti mu idátó ámu. Ofúla amu ɔlɔpumlé ahá ámúú ɔbwíkítá-atɔ amu nsɔhíeto dɔn amúsú, bɔtosúm ɔkpi ámúú bɔpwe lian ɔbwi ámu ni. Bɔtswi ɔbwi ámu mɔa mu ɔnósú ɔtáípu amu wá ogyá paati kpɔnkpɔntiá ogyá móa atonkodu ihíe detsii mótó. ²¹ Ɔpɔnkɔsu ɔdinkápú amu lípu ɔdayí ɔya anyɔ ámúú ɔledali tsu mu ɔnó ámu mó isá akɔpú atráhe amu fěé. Mbubwi amu begyi amú aye plíplíplí.

* **19:1** Halelúia igyi Hebrifó ɔblí. Mó asi gyí, Kanfo aní Wíe Bulu! † **19:10** Ntée Ɔnɔkwali amúú Yesu lébele ɔwan ámu téhá ahá bɔtetálí blí Bulu asón ámu ni.

20

Bowa Ọ̀bunsám Ikan Nfi Ọ̀pím

¹ Inu nowun áńí Bulu-ọ̀bọ̀pọ̀ ọ̀kọ̀ lẹ̀kplí tsú ọ̀sọ̀sọ̀. Ọ̀de ilán klúklúúklúá ıma ọ̀ka sáafi pọ̀ ıkan kpọ̀nkpọ̀ntı kọ̀. ² Ọ̀lẹ̀kıtá bọ̀tí, ogyí iwọ̀ dada amọ̀ú bọ̀tẹ́tí mu Ọ̀bunsám ntéé Satan amu, ọ̀lọ̀wa mu ıkan nfi ọ̀pím-ọ̀kọ̀lẹ̀. ³ Ọ̀lọ̀tswı mu wá ilán klúklúúklú ámọ̀tọ̀, fin mú, wá mú ọ̀nọ̀ sáafi, méńı Ọ̀bunsám méétrá talí mlé ọ̀má-ọ̀má ámu. Nfi ọ̀pím ámu ọ̀ma asa béle mu kpalobí.

⁴ Mú ọ̀ma a, nowun awíe-mbíá kọ̀. Ahá amọ̀ú bahá amọ̀ ọ̀kpa áńí bégyi asón ámu bọ̀tsie mọ̀sọ̀. Nowun aha akọ̀ ọ̀kláa. Amógyí ahá áńí betın amọ̀ Yẹsu iwı adánsıegyí pọ̀ Bulu asón ọ̀kanda sọ̀ ní. Amọ̀ kén gyí ahá amọ̀ú bọ̀motsulá súm ọ̀bwikítá-atọ̀ amu ntéé mu ọ̀kpı́ ámu, bọ̀motsulá abọ̀pọ̀ mu nsuhıetọ̀ dınka amọ̀ ọ̀sọ̀kpı́ ntéé amọ̀ ıbasọ̀ ní. Bulu léha amọ̀ bẹtsinkí, amọ̀a Kristo begyi iwíe nfi ọ̀pím-ọ̀kọ̀lẹ̀ amọ̀tọ̀. ⁵ Amọ̀ Bulu légyankpá kọ̀sọ́a tsú afúlitọ̀ ní. (Awupọ̀ atráhe bọ̀méetsinkí, nkẹ́tı nfi ọ̀pím ámu ılatsọ̀n.) ⁶ Bulu lóyulá mu aha agyankpapọ̀ amọ̀ú ọ̀lọ̀kọ̀sọ́a tsu afúlitọ̀ amu. Amọ̀ mú á, lowu nyọ̀sı amu ıma amọ̀sọ̀ túmı. Bọ̀bwe igyí ahapọ̀ há Bulu muva Kristo, muva amọ̀nyọ̀ bégyi iwíe nfi ọ̀pím-ọ̀kọ̀lẹ̀ amu.

Satansu Gyí

⁷ Nfi ọ̀pím ámu ọ̀ma a, béle Satan obu. ⁸ Ọ̀bédalı yémlé ọ̀má-ọ̀má áńí bọ̀bọ̀ ọ̀yí afonka ana, igyí Gog múa Magog amu, méńı ọ̀bẹ̀kpa ahá tsọ̀tsọ̀tsọ́a bọ̀ma ıklátọ̀ buo iwı ya ısá. ⁹ Nowun áńí benatı tsọ̀n ọ̀yítọ̀ fẹ́é, káfıa Bulu ahá pọ̀ amọ̀ wúlu yiléá Bulu tekle, táme ogyá lẹ̀kpa tsú ọ̀sọ̀sọ̀ behı amọ̀ akọ̀pọ̀ fẹ́é plíplíplíplí. ¹⁰ Inu bọ̀tswı Ọ̀bunsám amọ̀ú ọ̀lẹ̀mlé amọ̀ ámu wá obun áńí ogyá múa atonkodu detsı́ mótọ̀ plẹ̀nplẹ̀nplẹ̀ntọ̀. Mva ọ̀bwikítá-atọ̀ amu pọ̀ mu ọ̀nọ̀sọ̀ atọ̀pọ̀ afunupọ̀ amu bétsıá iwıọ̀sıntọ̀ ọ̀pa onyé bré fẹ́é́tọ̀.

Asóngyi Tráhe

¹¹ Inu nowun owíe obı́á futútú kpọ̀nkpọ̀ntı kọ́á ọ̀kọ̀ tsie mọ̀sọ̀. Nwọ̀lótáa múa ọ̀sọ̀lọ̀ bẹsrı́ sí mu, táme bọ̀menya ọ̀hainkpá. ¹² Nowun awupọ̀, nyebı́ ahande bulı́ owíe obı́á ámu ansıtọ̀. Bobwı́ nwọ̀lótọ̀ tswı. Bobwı́ nkpa ọ̀wọ̀lọ̀ ámu étọ̀ tswı. Inu bọ̀pọ̀ tọ́a nwọ̀lọ̀ ámu ılẹ̀blı́ tsú awupọ̀ ámu bwehé iwı gyi amọ̀ asón. ¹³ Ọ̀pọ̀ lẹ̀le awupọ́a bọ̀bọ̀ mu tọ̀ ba. Lowu muva afúlitọ̀ é bele amọ́a bọ̀bọ̀ amótọ̀ ba. Bulu légyi okugyı́ọ̀kọ̀ asón mu bwehé ọ̀nọ̀. ¹⁴ Inu bọ̀tswı lowu muva afúlitọ̀ fẹ́é wá ogyá áńí itamaduntọ̀. Inı gyí lowu nyọ̀sı ní. ¹⁵ Bọ̀tswı ọ̀hagyı́ọ̀ha áńí bọ̀mowun mu ıdá nkpa ọ̀wọ̀lọ̀ ámu tọ̀ é wá ogyá ámu tọ̀.

21

Ọ̀sọ̀sọ̀ Múa Ọ̀sọ̀lọ̀ Pọ̀pwe

¹ Inu nowun ọ̀sọ̀sọ̀ múa ọ̀sọ̀lọ̀ pọ̀pwe, tsúfẹ́ ọ̀sọ̀sọ̀ múa ọ̀sọ̀lọ̀ gyankpapọ̀ amu itráa ma ınu. Ọ̀pọ̀ é itráa ma ınu. ² Múú nowun wúlu wankı́hé, igyi Yerusalem pọ̀pwe amu, ıdẹ̀kplı́ tsú Bulu wá ọ̀sọ̀sọ̀ ıbá. Bulu léhı́hı́e mú fẹ́ ọ̀tsı́á bawá mu atọ̀ wankláán, oyéfıa mu kulu. ³ Nonu ọ̀me kpọ̀nkpọ̀ntı kọ́á ılẹ̀lın tsu owíe obı́á ámu ası ọ̀bẹ́e, “Kı! Séı mú á, Bulu otsı́ákpá laba anyánpọ̀sátọ̀. Obétsı́á amótọ̀, bọ̀bwe mu ahá. Mu onutọ̀ obétsı́á amótọ̀, ọ̀bọ̀bwe amọ̀ Bulu. ⁴ Obétsı́sı́ı amọ̀ ntsú fẹ́é. Lowu ntéé ısú ntéé ipıan ntéé asın wunhe kọ̀kọ̀ é ıméétrá tsı́á, tsúfẹ́ atọ̀ dada amu fẹ́é ılatson.”

⁵ Múú owíe obı́ásọ̀ otsı́á pọ̀ amu léblı́ ọ̀bẹ́e, “Kı, nde tógyıtọ̀ bwe pọ̀pwe.” Múú ọ̀lẹ̀lẹ̀bláa mı ọ̀bẹ́e, “Wanlın asón áńfi tswı, tsúfẹ́ mú fẹ́é ıbu mótọ̀, igyi ọ̀nọ̀kwalı.” ⁶ Múú ọ̀lẹ̀trá bla mı ọ̀bẹ́e “Nabwé mú fẹ́é tá. Mıgyı́ Alfa múa Omega, Ogyankpapọ̀ múa Ọ̀tráhe. Néha ọ̀há áńı ọ̀mewọ̀lı́ de mu nkpa-ntsu, ọ̀mẹ́eka mú ıkọ̀. ⁷ Nọ̀pọ̀ oyúla anfi há ọ̀há áńı olegyi ısu. Nọ̀bwe mu Bulu, mu é ọ̀bọ̀bwe mı bı́. ⁸ Táme afúpọ́a beyinkı́ mı ọ̀ma, ahá áńı bọ̀mọ̀họ̀ mı gyi, mbusuo abọ̀pọ̀, ahá amọ̀pọ̀, mbua atọ̀pọ̀, atọ̀ alapọ̀, ıkpı́ atswé pọ̀ afunupọ̀ fẹ́é otsı́ákpá gyı́ ogyá paati kpọ̀nkpọ̀ntı, ogyá múa atonkodu ıhı́e detsı́ı mótọ̀. Inı gyı́ lowu nyọ̀sı amu ní.”

Yerusalem Pọ̀pwe

⁹ Inu Bulu-abọpọ abasiénó á mú búde ablanwé asienó á mú asun wunhe asienó tráhe ibo mú ámutọ akọle léba bebláa mi obéé, “Ba, ansuna fọ ọtsiá Okúfabi amọ obá betsiá.” ¹⁰ Inu ọlekpa mí Ọńẹ́tọ ya ibu fọ́áhé kọ́nkpọ́nkpọ́nti kọ́su, olosuná mí Yerusalem wúlu wankíhéá ọ́dekplí tsú ọ́sọ́sọ́ Bulu wá íbá. ¹¹ Bulu numnyam de wankí wólí wúlu ámọsu, ihíe de wankí húnánááná fé atsufolibi, ide ogyá kpa fé ahọhwéá mú ansító lówankí. ¹² Bọpwe buntii trihe fọ́áhé kọ́ bómlí mú, ibu akłn akpọ́nkpọ́nti dúanyọ. Bulu-abọpọ dúanyọ búde akłn ámọ ọ́nọ gyo. Bọwanlín Israel abusuan dúanyọ ámọ adá dínká akłn amọsu ikọle-kọle. ¹³ Akłn asa bu owí ọ́dalikpa. Asa bu owí ọ́kplíwíékpa, asa bu ọ́sọ́sọ́, asa é bu ayasi. ¹⁴ Beyi buntii amọ dínká abwi yílẹyílẹ dúanyọsu. Bọwanlín Okúfabi amọ sumbí ayọpọ amọ adá dínká abwi ámọsu ikọle-kọle. ¹⁵ Bulu-abọpọ amọ ọ́de mí asún bláa amọ dé sika pepe oyíá butọpọ́súsu atọ. Ọ́bọpọ́súsu wúlu amọ, mú abuntii pọ akłn áni ilobomlí mú fẹ́é. ¹⁶ Wúlu amọ swító pọ mú tẹítọ́ fẹ́é igyi kékéé. Bréá olosusúu mú á, mú swító, mú tẹítọ́ pọ mú fọ́átọ́ fẹ́é igyi máílú ọ́pím-akọle lafana (1,400). ¹⁷ Inu olosusúu buntii amọ trítọ́ é. Igyi ayabi lafanyọ múa dúasie (216), nyankpọsa atosusúhe ọ́nọ. ¹⁸ Abwiá igyi fé ahọhwé bọpọpwé abuntii amọ. Bọpọ sika pepeá tọ́tọ́ mefráa mú, igyi fé gláasi pwe wúlu amọ. ¹⁹ Bọpọ abwiá ibu bíá ọ́san-ọ́san dúanyọ wá abuntii amọ ntswiasí. Abwi ámọ adá gyí, yaspa, safiri, agate, emerad. ²⁰ Onik, kanelia, krisolit, beril, topas, krisopas, yasint pọ ametiste. ²¹ Abutọ wulhe fútútú wankláán dúanyọ bọpọbwé akłn amọ. Ikłn amọ kugyíku igyi butóbi fútútú kọle. Sika pepeá tọ́tọ́ mefráa mú, igyi fé gláasi bọpọwá abọ́nọ wúlu amọtọ. Fétalí kọ́ tsọ́n mútọ́. ²² Mmowun Bulu ọ́swékpá kọ́kọ́ wúlu amọtọ, tsúfẹ́ Bulu Otúmípu amọ mọ́a Okúfabi amọ gyí Bulu ọ́swékpá inu. ²³ Wúlu amọ imehián owí ntée ọ́tsra wankí mútọ́, tsúfẹ́ Bulu numnyam tọ́wánkí há mú, Okúfabi amọ é gyí mú ọ́kandíe. ²⁴ Ọ́má-ọ́má bénatí wúlu amọ wankítọ́. Ọ́yítọ́ awíe é bọ́pọ́ amọ́ numnyam ba mútọ́. ²⁵ Bọ́méesfin mú ọ́nọ akłn, tsúfẹ́ oklún ma inu. ²⁶ Ọ́má fẹ́é bọ́pọ́ amọ́ numnyam pọ́ amọ́ obú ba mú. ²⁷ Tógyítọ́á mú iwí metin, mbusuo abọpọ́ ntée afunupu bọ́móowíe wúlu amọtọ, nkéti ahá á mú bọ́wanlín amọ́ adá wá Okúfabi amọ nkpa ọ́wolótọ́ amọ nkọle.

22

Nkpa-ntsu Tsvnhé

¹ Inu Bulu-abọpọ amọ losuná mí nkpa-ntsu á mú ọ́lówankí fé ahọhwé ámọ. Idetsọ́n tsu Bulu mọ́a Okúfabi amọ owíe obíá ámọtọ. ² Ntsu ámọ ina bọ́nọ́ yiléá ọ́da wúlu amọ nsúné. Nkpa-oyí ilí ntsu ámọ agbemgbe anyọ́ ámọsu, itoswíe abí ọ́san-ọ́san ọ́sragyíọ́tsra. Itoswíe tsé dúanyọ́ ofi akọletọ́. Mú afitáa é igyi afá há ọ́má fẹ́étọ́ ahá. ³ Tógyítọ́á Bulu lalwíi mú méetsiá wúlu amọtọ.

Mboun Bulu mọ́a Okúfabi amọ owíe obíá obétsiá inu, mu asúmpọ́ bọ́sum mu. ⁴ Bówun mu ansító, mu ọ́dá é bédínká amọ ọ́sokpi. ⁵ Owí méetrá ta inu ekekekeke. Bọ́méestrá hián ọ́kandíe ntée owí, tsúfẹ́ aní Wíe Bulu ọ́bówankí wólí amọ́sọ́. Bégyi iwíe bré fẹ́é.

Yesu Ibá

⁶ Inu Bulu-abọpọ amọ lébláa mi obéé, “Asún ánfí bu mútọ́, igyi ọ́nọkwali. Aní Wíe Bulu tẹ́lé tọ́á íbẹ́ba suná mu ọ́nọ́sọ́ atọ́pọ́. Mọ́lává mu abọpọ́ obéé, obéle tọ́á íbẹ́ba nke ánfítọ́ suna mu asúmpọ́.”

⁷ “Kí! Imọ́owa ọ́pá néba! Ọ́wolọ́ ánfítọ́ asún bẹ́ba mútọ́. Mú su Bulu obọ́yulá ọ́há áni olegyi mú fẹ́ésọ́!”

⁸ Mí Yohane lónu asún ánfí, nowun mú fẹ́é. Bréá nonu asún ánfí, nowun atọ́ ámọ é á, nemlí bun Bulu-abọpọ amọ ọ́lele mú suná mí ámọ ayabitọ́, mbéé ansum mu. ⁹ Táme ọ́letrá bláa mi obéé, “Mábwe! Tsúfẹ́ Bulu osúmbi ngyi fé fọ́a fọ́ apíọ́ Bulu ọ́nọ́sọ́ atọ́pọ́, pọ́ ahá á mú bégyi asún á mú bọ́wanlín wá ọ́wolọ́ ánfítọ́ ámọsu. Sum Bulu nkọle!” ¹⁰ Mú ọ́lebláa mí obéé, “Mápu atọ́ Ɖesúnáhé anfi ńáín, tsúfẹ́ mú bábi lafọ́n ta. ¹¹ Ha lalahé ọ́bwepọ́ ọ́yọ́ mu lalahébwesú. Ifintọ́ ọ́tsiá pọ́ ọ́tsiá mu ifintọ́, yilé ọ́bwepọ́ é akita mu yilébwetọ́. Ọ́há áni obéé, mọ́pọ́ mu iwí há Bulu osíi mu iwí ha Bulu.”

¹² Inu Yesu lébláa mi ɔbé, “Ƨi, imóɔwa ɔpá néba! Nébá ikɔ ɔkákpa. Néka ɔhagyíɔha ikɔ mu bwehé ɔnó. ¹³ Mígyí Alfa múa Omega. Ogyankpapu muwa Ƨtráhe, asi Otsuápu pú ɔnó Ƨmɔpú.

¹⁴ “Bulu obóyulá ahá ání buɔe amó atadi fwi, méní bétalí nyá ɔkpa tsun wúlu yilé ámú ɔbá ámu ɔnó wíe mótó yégyi nkpa-oyí ámu abí. ¹⁵ Akíai obésin iban ámu ɔma. Amó gyí; ató alapú, mbua atɔpú, ahá amɔpú, ikpi atswépu pú ahá ání butekle afunu, butɔwá mú é fée.

¹⁶ “Mí Yesu láwá mí ɔbɔpu mbée, ɔbá bebláa fu asón ánfí, afɔpubla Akristofɔ ɔpasua ámu fée. Mígyí Owíe Dawid mu na, mu ató ogyípú pú Bakɔ Ƨtsrakpabi wankíhé amu ni.”

¹⁷ Inu Bulu Ƨhé ámu pú ɔká pɔpwe amu beblí be, “Ba!”

Ƨhagyíɔha ání onú asón ánfí ɔblí ɔbé, “Ba!”

Ƨhagyíɔha ání ɔmewóli de mu ɔbá. Ƨhagyíɔha ání odeklé ɔbá, Bulu okie mu nkpa-ntsu ámu.

Itráhe

¹⁸ Mí Yohane, nde ɔhagyíɔha ɔlá da kpákpaákpa. Mbée, ní ɔku lónu atọ Ƨesúnáhé ɔwóló ánfíto asón, ɔlɔpu ku tsía mótó á, Bulu é ɔbéha asun wunheá ɔbu ɔwóló ánfíto ɔbéba musu.

¹⁹ Ní ɔku é léle tɔku tsú ɔwóló ánfíto á, múmú Bulu é ɔbéle mu ogyíkpa ání ɔbu nkpa-oyí ámu pú wúlu wankíhé amú nɔwanlín mú iwí asón wá ɔwóló ánfíto ámɔta.

²⁰ Ƨhá ámú ɔde ntobi ánfí iwí adánsie gyí ɔnɔkwalsu ámu ɔbé, “Ee! Imóɔwa ɔpá néba!” Amen! Owíe Yesu, ba!

²¹ Aní Wíe Yesu ogyíi Bulu ahá buale!